Dönem : 23 Yasama Yılı : 2

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU RAPORU

S. Sayısı : 57

2008 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı
ve
Bağlı Cetveller
(A, B, C, E, F, H, İ, K, M, O, P, T ve V Cetvelleri)

26 Kasım 2007

İ Ç İ N D E K İ L E R

Sayfa

A) PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU RAPORU

1- Plan ve Bütçe Komisyonu Üyeleri

2- 2008 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısının Plan ve Bütçe Komisyonunda Görüşme Programı

3- 2008 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu

4- Plan ve Bütçe Komisyonu Raporuna Ekli Tablolar

5- Plan ve Bütçe Komisyonu Raporuna İlişkin Karşı Görüşler

6- Başbakanlığın 2008 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı ile Ekli Cetveller ve Gerekçesinin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına Sunulmasına İlişkin Sevk Yazısı

B) 2008 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNU TASARISI

1- 2008 Yılı Millî Bütçe Tahmin Raporu

2- 2008 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı ile Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin

3- 2008 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı Genel Gerekçesi

4- 2008 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısının Madde Gerekçeleri

C) 2008 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNU TASARISINA EKLİ CETVELLER

1- 2008 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu A- Cetveli (Özet Tablo)
(Merkezi Yönetim Kapsamında 5018 sayılı Kanuna Ekli (I) Sayılı Cetvelde Yer Alan Genel Bütçeli İdareler,
(II) Sayılı Cetvelde Yer Alan Özel Bütçeli İdareler ve (III) Sayılı Cetvelde Yer Alan Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar)

2- Merkezi Yönetim Kapsamında 5018 sayılı Kanuna Ekli (I) Sayılı Cetvelde Yer Alan Genel Bütçeli İdareler,
(II) Sayılı Cetvelde Yer Alan Özel Bütçeli İdareler ve (III) Sayılı Cetvelde Yer Alan Düzenleyici ve Denetleyici Kurumların (2008-2010) Dönemi Bütçe Gider Tahminleri

3- 2008 Yılı B Cetveli ve Finansman Tabloları

a) B- Cetveli: Merkezi Yönetim Kapsamındaki İdareler Tarafından İlgili Mevzuata Göre Tahsiline Devam Olunacak Gelirler

1) 2008 Yılı Genel Bütçeli İdareler Tarafından İlgili Mevzuata Göre Tahsiline Devam Olunacak Gelirler

2) 2008 Yılı Gelir Bütçesi Gerekçesi

Sayfa

3)Vergi Harcamaları Listesi
4) Genel Bütçeli İdareler Tarafından İlgili Mevzuata Göre Tahsiline Devam Olunacak Gelirlerin (2009-2010) Dönemi Tahminleri Tablosu
b) Merkezi Yönetim Kapsamında 5018 Sayılı Kanuna Ekli (II) Sayılı Cetvelde Yer Alan Özel Bütçeli İdareler ile (III) Sayılı Cetvelde Yer Alan Düzenleyici ve Denetleyici Kurumların (2009-2010) Dönemi Gelir ve Net Finansman Tabloları (Özet Tablo)
4- C- Cetveli: Merkezi Yönetim Kapsamındaki Kamu İdarelerinin Gelirlerine Dayanak Teşkil Eden Temel Hükümler
5- E- Cetveli: Bazı Ödeneklerin Kullanımına ve Harcamalara İlişkin Esaslar
6- F- Cetveli: 5018 sayılı Kanuna Ekli (II) ve (III) Sayılı Cetvellerde Yer Alan İdare ve Kurumların Nakit İmkanları ile Bu İmkanlardan Harcanması Öngörülen Tutarlar
7- H- Cetveli: Harcırah Kanunu Uyarınca Verilecek Gündelik ve Tazminat Tutarlarını Gösterir Cetvel
8- İ- Cetveli: Çeşitli Kanunlara Göre Bütçe Kanununda Gösterilmesi Gereken Parasal Sınırlara Ait Cetvel
9- K- Cetveli: Ek Ders, Konferans ve Fazla Çalışma Ücretleri ile Diğer Ücret Ödemelerini Gösterir Cetvel
10- M- Cetveli: Millî Eğitim Bakanlığı Pansiyon Ücretlerini Gösterir Cetvel
11- O- Cetveli: Ordu İhtiyaçları İçin Alınacak Hayvanların Alım Değerini Gösterir Cetvel
12- P- Cetveli: Motorlu Taşıtların Ortalama Alım Değerleri ve Seferberlik Tatbikatına Katılacak Araçların Tahmini Günlük Kira Bedellerini Gösterir Cetvel
13- T- Cetveli: Kurumların Satın Alacakları Taşıtların Azami Satın Alma Bedellerini Gösterir Cetvel
14- 5018 Sayılı Kanuna ekli (I) ve (II) Sayılı Cetvellerde Yer Alan Kamu İdarelerinin Taşıt Kanununa Göre 2008 Yılında Edinebilecekleri Taşıtları Gösterir Cetvel
15- V- Cetveli: Kanunlar ve Kararnamelerle Bağlanmış Vatani Hizmet Aylıkları
D) 5018 SAYILI KANUNA GÖRE MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNUNA EKLENECEK BELGELER
1) Kamu Borçlarına İlişkin Tablolar
2) Mahalli İdareler ve Sosyal Güvenlik Kurumlarının Bütçe Tahminleri (2006-2010)
3) Merkezi Yönetim Kapsamındaki Kamu İdarelerine Bağlı Döner Sermaye İşletmeleri ile Bütçe Dışı Fonların Gelir ve Giderleri (2006-2010)
4) Merkezi Yönetim Bütçesinden Yardım Alan İdare, Kurum ve Kuruluşlar

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU ÜYELERİ (40 ÜYE)

Başkan	: Sait AÇBA	Afyonkarahisar	AK PARTİ	Ali ER	Mersin	AK PARTİ
Başkanvekili	: M. Altan KARAPAŞAOĞLU	Bursa	AK PARTİ	Kadir TINGIROĞLU	Sinop	AK PARTİ
Sözcü	: Hasan Fehmi KİNAY	Kütahya	AK PARTİ	Mehmet Mustafa AÇIKALIN	Sivas	AK PARTİ
Kâtip	: Süreyya Sadi BİLGİÇ	Isparta	AK PARTİ	Kerem ALTUN	Van	AK PARTİ
Üyeler	: Necdet ÜNÜVAR	Adana	AK PARTİ	Abdulkadir AKGÜL	Yozgat	AK PARTİ
	Halil AYDOĞAN	Afyonkarahisar	AK PARTİ	Esfender KORKMAZ	İstanbul	CHP
	Mehmet Zekai ÖZCAN	Ankara	AK PARTİ	Mustafa ÖZYÜREK	İstanbul	CHP
	Sadık BADAK	Antalya	AK PARTİ	Bülent BARATALI	İzmir	CHP
	İsmail ÖZGÜN	Balıkesir	AK PARTİ	Ferit Mevlüt ASLANOĞLU	Malatya	CHP
	Ali Osman SALİ	Balıkesir	AK PARTİ	Gürol ERGİN	Muğla	CHP
	Cahit BAĞCI	Çorum	AK PARTİ	Faik ÖZTRAK	Tekirdağ	CHP
	Mehmet YÜKSEL	Denizli	AK PARTİ	Mehmet Akif HAMZAÇEBİ	Trabzon	CHP
	Necdet BUDAK	Edirne	AK PARTİ	Mehmet GÜNAL	Antalya	MHP
	Alaattin BÜYÜKKAYA	İstanbul	AK PARTİ	Emin Haluk AYHAN	Denizli	MHP
	İbrahim HASGÜR	İzmir	AK PARTİ	Mustafa KALAYCI	Konya	MHP
	Tuğrul YEMİŞÇİ	İzmir	AK PARTİ	Erkan AKÇAY	Manisa	MHP
	Mustafa ÖZBAYRAK	Kırıkkale	AK PARTİ	Münir KUTLUATA	Sakarya	MHP
	Muzaffer BAŞTOPÇU	Kocaeli	AK PARTİ	Gültan KIŞANAK	Diyarbakır	DTP
	Mustafa KABAKCI	Konya	AK PARTİ	Hasip KAPLAN	Şırnak	DTP
	Ömer Faruk ÖZ	Malatya	AK PARTİ	Harun ÖZTÜRK	İzmir	BAĞIMSIZ

boş sayfa

2008 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNU TASARISI İLE 2006 YILI MERKEZİ YÖNETİM KESİNHESAP KANUNU TASARISININ PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU GÖRÜŞME PROGRAMI

Tarih	Gün	Bakanlıklar ve Bağlı Kuruluşlar
25/10/2007	**Perşembe**	Maliye Bakanının Bütçe ve Kesinhesap Kanunu Tasarılarını Komisyona Sunuşu (Saat: 14.00)
30/10/2007	**Salı**	Bütçe ve Kesinhesap Kanunu Tasarılarının Tümü Üzerinde Görüşmeler
31/10/2007	**Çarşamba**	BAŞBAKANLIK (Bütçe+Kesinhesap) – Milli İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığı (Bütçe+Kesinhesap) – Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği (Bütçe+Kesinhesap) – Diyanet İşleri Başkanlığı (Bütçe+Kesinhesap) – Türk İşbirliği ve Kalkınma İdaresi Başkanlığı (Özel Bütçe), (Bütçe+Kesinhesap) – Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğü (Bütçe+Kesinhesap) – Özürlüler İdaresi Başkanlığı (Bütçe+Kesinhesap) – Aile ve Sosyal Araştırmalar Genel Müdürlüğü (Bütçe+Kesinhesap) – Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü (Bütçe+Kesinhesap)
01/11/2007	**Perşembe**	– Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Başkanlığı (Özel Bütçe), (Bütçe+Kesinhesap) – Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu Başkanlığı (Özel Bütçe), (Bütçe+Kesinhesap) – Türkiye Bilimler Akademisi Başkanlığı (Özel Bütçe), (Bütçe+Kesinhesap) – Basın -Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü (Bütçe+Kesinhesap) – Gümrük Müsteşarlığı (Bütçe+Kesinhesap) – Vakıflar Genel Müdürlüğü (Özel Bütçe), (Bütçe+Kesinhesap) – Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Genel Müdürlüğü (Bütçe+Kesinhesap) – Dış Ticaret Müsteşarlığı (Bütçe+Kesinhesap) – İhracatı Geliştirme Etüt Merkezi (Özel Bütçe), (Bütçe+Kesinhesap) – Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu Başkanlığı (Bütçe+Kesinhesap) – Türkiye ve Ortadoğu Amme İdaresi Enstitüsü Başkanlığı (Özel Bütçe), (Bütçe+Kesinhesap)
02/11/2007	**Cuma**	– Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü (Özel Bütçe), (Bütçe+Kesinhesap) – Tütün, Tütün Mamulleri ve Alkollü İçkiler Piyasası Düzenleme Kurumu (Düz. ve Denetl. Kurum Bütçesi), (Bütçe+Kesinhesap) – Devlet Personel Başkanlığı (Bütçe+Kesinhesap) MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI (Bütçe+Kesinhesap) – Savunma Sanayii Müsteşarlığı (Özel Bütçe), (Bütçe+Kesinhesap)
03/11/2007	**Cumartesi**	TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ (Bütçe+Kesinhesap) – Radyo ve Televizyon Üst Kurulu (Düz. ve Denetl. Kurum Bütçesi) (Bütçe+Kesinhesap) SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI (Bütçe+Kesinhesap) CUMHURBAŞKANLIĞI (Bütçe+Kesinhesap)
05/11/2007	**Pazartesi**	SANAYİ VE TİCARET BAKANLIĞI (Bütçe+Kesinhesap) – Rekabet Kurumu (Düz. ve Denetl. Kurum Bütçesi), (Bütçe+Kesinhesap) – Milli Prodüktivite Merkezi (Özel Bütçe), (Bütçe+Kesinhesap) – Küçük ve Orta Ölçekli San. Geliş. Destekleme İdaresi Başkanlığı (Özel Bütçe), (Bütçe+Kesinhesap) – Türk Akreditasyon Kurumu (Özel Bütçe), (Bütçe+Kesinhesap) – Türk Standartları Enstitüsü Başkanlığı (Özel Bütçe), (Bütçe+Kesinhesap) – Türk Patent Enstitüsü Başkanlığı (Özel Bütçe), (Bütçe+Kesinhesap)
06/11/2007	**Salı**	ENERJİ VE TABİÎ KAYNAKLAR BAKANLIĞI (Bütçe+Kesinhesap) – Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (Düz. ve Denetl. Kur. Bütçesi), (Bütçe+Kesinhesap) – Ulusal Bor Araştırma Enstitüsü (Özel Bütçe), (Bütçe+Kesinhesap) – Elektrik İşleri Etüt İdaresi Genel Müdürlüğü (Özel Bütçe), (Bütçe+Kesinhesap) – Türkiye Atom Enerjisi Kurum (Özel Bütçe), (Bütçe+Kesinhesap) – Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü (Özel Bütçe), (Bütçe+Kesinhesap) – Petrol İşleri Genel Müdürlüğü (Bütçe+Kesinhesap)
07/11/2007	**Çarşamba**	TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI (Bütçe+Kesinhesap) – Tarım Reformu Genel Müdürlüğü (Bütçe+Kesinhesap)

Tarih Gün	Bakanlıklar ve Bağlı Kuruluşlar
08/11/2007 Perşembe	ADALET BAKANLIĞI (Bütçe+Kesinhesap) – Ceza ve İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İş. Yurtları Kurumu (Özel Bütçe), (Bütçe+Kesinhesap) – Türkiye Adalet Akademisi Başkanlığı (Özel Bütçe), (Bütçe+Kesinhesap) ANAYASA MAHKEMESİ BAŞKANLIĞI (Bütçe+Kesinhesap) YARGITAY BAŞKANLIĞI (Bütçe+Kesinhesap) DANIŞTAY BAŞKANLIĞI (Bütçe+ Kesinhesap)
09/11/2007 Cuma	MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI (Bütçe+Kesinhesap) – Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi (Özel Bütçe), (Bütçe+Kesinhesap) – Yükseköğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Müdürlüğü (Özel Bütçe), (Bütçe+Kesinhesap) – Yükseköğretim Kurulu (Özel Bütçe), (Bütçe+Kesinhesap) – Üniversiteler (85) (Özel Bütçe), (Bütçe+Kesinhesap)
12/11/2007 Pazartesi	ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI (Bütçe+Kesinhesap) – Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı (Kesinhesap) – Mesleki Yeterlilik Kurumu Başkanlığı (Özel Bütçe), (Bütçe)
13/11/2007 Salı	BAYINDIRLIK VE İSKÂN BAKANLIĞI (Bütçe+Kesinhesap) – Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü (Bütçe+Kesinhesap) ULAŞTIRMA BAKANLIĞI (Bütçe+Kesinhesap) – Karayolları Genel Müdürlüğü (Bütçe+Kesinhesap) – Telekomünikasyon Kurumu (Düz. ve Denetl. Kurum Bütçesi), (Bütçe+Kesinhesap) – Denizcilik Müsteşarlığı (Bütçe+Kesinhesap) – Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü (Özel Bütçe), (Bütçe)
14/11/2007 Çarşamba	DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI (Bütçe+Kesinhesap) – Avrupa Birliği Genel Sekreterliği (Bütçe+Kesinhesap)
15/11/2007 Perşembe	İÇİŞLERİ BAKANLIĞI (Bütçe+Kesinhesap) – Emniyet Genel Müdürlüğü (Bütçe+Kesinhesap) – Jandarma Genel Komutanlığı (Bütçe+Kesinhesap) – Sahil Güvenlik Komutanlığı (Bütçe+Kesinhesap) ÇEVRE VE ORMAN BAKANLIĞI (Bütçe+Kesinhesap)
	– Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü (Bütçe+Kesinhesap) – Özel Çevre Koruma Kurumu Başkanlığı (Özel Bütçe), (Bütçe+Kesinhesap) – Orman Genel Müdürlüğü (Özel Bütçe), (Bütçe+Kesinhesap) – Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü (Bütçe+Kesinhesap)
19/11/2007 Pazartesi	SAĞLIK BAKANLIĞI (Bütçe+Kesinhesap) – Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü (Özel Bütçe), (Bütçe+Kesinhesap) KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI (Bütçe+Kesinhesap) – Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü (Özel Bütçe), (Bütçe+Kesinhesap) – Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü (Özel Bütçe), (Bütçe+Kesinhesap)
20/11/2007 Salı	– Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı (Bütçe+Kesinhesap) – Sermaye Piyasası Kurulu (Düz. ve Denetl. Kurum Bütçesi) (Bütçe+Kesinhesap) – Bankacılık Denetleme ve Düzenleme Kurumu (Düzenleme ve Denetleme Kurum Bütçesi), (Bütçe+Kesinhesap) – Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığı (Bütçe+Kesinhesap) – GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı (Özel Bütçe), (Bütçe+Kesinhesap) – Hazine Müsteşarlığı (Bütçe+Kesinhesap)
21/11/2007 Çarşamba	MALİYE BAKANLIĞI (Bütçe+Kesinhesap) – Gelir İdaresi Başkanlığı (Bütçe+Kesinhesap) – Kamu İhale Kurumu (Düz. ve Denetl. Kurum Bütçesi), (Bütçe+Kesinhesap) – Özelleştirme İdaresi Başkanlığı (Özel Bütçe), (Bütçe+Kesinhesap) – Gelir Bütçesi
22/11/2007 Perşembe	– Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı ile Merkezi Yönetim Kesinhesap Kanunu Tasarılarının Maddeleri
	Komisyon Raporunun Hazırlanması ve Raporun Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulması
	ÇALIŞMA SAATLERİ **SABAH : 10:00 - 13:00** **ÖĞLEDEN SONRA : 14:30 - 19:00** **AKŞAM : 20:00 - Günlük programın bitimine kadar**

2008 YILI
MERKEZİ YÖNETİM
BÜTÇE KANUNU TASARISINA İLİŞKİN
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU RAPORU

boş sayfa

Sayfa

BİRİNCİ BÖLÜM .....
MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNU TASARISININ GENEL ÇERÇEVESİ .....
1.1.1. Orta Vadeli Program (2008-2010) .....
Tablo: 1- Temel Ekonomik Büyüklükler .....
1.1.2. Orta Vadeli Mali Plan (2008-2010) .....
1.2. TASARI VE GEREKÇESİ ÜZERİNDE YAPILAN ANALİZLER .....
1.2.1. 2008 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesinin Hedef, Amaç ve Özellikleri .....
1.2.2. 2008 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Büyüklükleri .....
1.3. MALİYE BAKANININ BÜTÇE SUNUŞ KONUŞMASI .....
1.3.1. Bütçenin Genel Çerçevesi ve Dünyadaki Gelişmeler: .....
1.3.2. Türkiye Ekonomisindeki Gelişmeler; Büyüme, Fiyatlar, İstihdam, Dış Ticaret, Doğrudan Yabancı Sermaye, Kamu Borçları, Özelleştirme, Çalışanlar ve Emekliler: .....
1.3.3. 2007 Yılı Ocak-Eylül Dönemi Uygulama Sonuçları ile Yıl Sonu Gerçekleşme Tahminleri .....
1.3.4. 2008 Yılı Bütçe Hedef ve Büyüklükleri .....
1.3.5. 2008 Yılı Gelir Bütçesi .....
1.3.6. 2008 Bütçesinin Özellikleri .....
1.3.7. Memur Aylıkları, Vergi Politikası ve Uygulaması, Hazine Taşınmazları .....
1.3.8. Sonuç .....
1.4. BÜTÇENİN GENELİ ÜZERİNDE YAPILAN GÖRÜŞMELER .....
İKİNCİ BÖLÜM .....
5018 SAYILI KANUNA EKLİ (I) SAYILI CETVELDE YER ALAN GENEL BÜTÇELİ İDARELER .....
2.1. GENEL BÜTÇE KAPSAMINDAKİ İDARELERİN BÜTÇELERİNİN ANALİZİ .....
2.1.1. Genel Bütçeli Kamu İdarelerinin Ekonomik Sınıflandırmaya Göre Ödeneklerinin Dağılımı ve Toplam Ödenek İçerisindeki Payları .....

Sayfa

2.1.2. Genel Bütçeli Kamu İdarelerinin Fonksiyonel Sınıflandırmaya Göre Ödeneklerinin Dağılımı ve Toplam Ödenek İçerisindeki Payları .....
2.1.3. Genel Bütçeli Kamu İdareleri içinde en fazla ödeneğe sahip ilk beş kuruluşun ödenekleri .....
2.1.4. Genel Bütçe Gelirleri .....
2.2. GENEL BÜTÇE KAPSAMINDAKİ İDARELERİN BÜTÇELERİ ÜZERİNDE YAPILAN GÖRÜŞMELER .....
2.2.1. 31/10/2007 tarihinde Başbakanlık, Milli İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığı, Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği, Diyanet İşleri Başkanlığı, Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğü, Özürlüler İdaresi Başkanlığı, Aile ve Sosyal Araştırmalar Genel Müdürlüğü ve Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü bütçeleri üzerinde yapılan görüşmelerde; .....
2.2.2. 01/11/2007 tarihinde Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu Başkanlığı, Gümrük Müsteşarlığı, Dış Ticaret Müsteşarlığı, Basın – Yayın Enformasyon Genel Müdürlüğü, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Genel Müdürlüğü bütçeleri üzerinde yapılan görüşmelerde; .....
2.2.3. 02/11/2007 tarihinde Mili Savunma Bakanlığı ve Başbakanlık Devlet Personel Başkanlığı bütçeleri üzerinde yapılan görüşmelerde; .....
2.2.4. 03/11/2007 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Sayıştay Başkanlığı bütçeleri üzerinde yapılan görüşmelerde; .....
2.2.5. 03/11/2007 tarihinde Cumhurbaşkanlığı bütçesi üzerinde yapılan görüşmelerde; .....
2.2.6. 05/11/2007 tarihinde Sanayi ve Ticaret Bakanlığı bütçesi üzerinde yapılan görüşmelerde; .....
2.2.7. 06/11/2007 tarihinde Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü bütçeleri üzerinde yapılan görüşmelerde; .....
2.2.8. 07/11/2007 tarihinde Tarım ve Köyişleri Bakanlığı ile Tarım Reformu Genel Müdürlüğü bütçeleri üzerinde yapılan görüşmelerde; .....
2.2.9. 08/11/2007 tarihinde Adalet Bakanlığı, Anayasa Mahkemesi Başkanlığı, Yargıtay Başkanlığı, Danıştay Başkanlığı bütçeleri üzerinde yapılan görüşmelerde; .....

Sayfa

2.2.10. 09/11/2007 tarihinde Milli Eğitim Bakanlığı bütçesi üzerinde yapılan görüşmelerde; .....
2.2.11. 12/11/2007 tarihinde Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı bütçesi üzerinde yapılan görüşmelerde; .....
2.2.12. 13/11/2007 tarihinde Bayındırlık ve İskan Bakanlığı ve Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü bütçeleri üzerinde yapılan görüşmelerde; .....
2.2.13. 13/11/2007 tarihinde Ulaştırma Bakanlığı, Karayolları Genel Müdürlüğü ile Denizcilik Müsteşarlığı bütçeleri üzerinde yapılan görüşmelerde; .....
2.2.14. 14/11/2007 tarihinde Dışişleri Bakanlığı ile Avrupa Birliği Genel Sekreterliği bütçeleri üzerinde yapılan görüşmelerde; .....
2.2.15. 15/11/2007 tarihinde İçişleri Bakanlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı bütçeleri üzerinde yapılan görüşmelerde; .....
2.2.16. 15/11/2007 tarihinde Çevre ve Orman Bakanlığı, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü ve Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü bütçeleri üzerinde yapılan görüşmelerde; .....
2.2.17. 19/11/2007 tarihinde Sağlık Bakanlığı bütçesi üzerinde yapılan görüşmelerde; .....
2.2.18. 19/11/2007 tarihinde Kültür ve Turizm Bakanlığı bütçesi üzerinde yapılan görüşmelerde; .....
2.2.19. 20/11/2007 tarihinde Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı, Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığı ve Hazine Müsteşarlığı bütçeleri üzerinde yapılan görüşmelerde; .....
2.2.20. 21/11/2007 tarihinde Maliye Bakanlığı, Gelir İdaresi Başkanlığı bütçeleri üzerinde yapılan görüşmelerde; .....
2.3. GENEL BÜTÇELİ İDARELERİN GELİR VE GİDER CETVELLERİNDE YAPILAN DEĞİŞİKLİKLER .....
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM .....
5018 SAYILI KANUNA EKLİ (II) SAYILI CETVELDE YER ALAN ÖZEL BÜTÇELİ İDARELER .....
3.1. ÖZEL BÜTÇELİ İDARELERİN BÜTÇELERİNİN ANALİZİ .....
3.1.1. Özel bütçeli kamu idarelerinin ekonomik sınıflandırmaya göre ödenekleri ve özel bütçe toplamı içindeki oranları .....

Sayfa

3.1.2. Özel bütçeli kamu idarelerinin fonksiyonel sınıflandırmaya göre ödenekleri ve özel bütçe toplamı içindeki oranları .....
3.1.3. Özel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdarelerinin Gelirleri .....
3.2. ÖZEL BÜTÇELİ İDARELERİN BÜTÇELERİ ÜZERİNDE YAPILAN GÖRÜŞMELER .....
3.2.1. 31/10/2007 tarihinde Türk İşbirliği ve Kalkınma İdaresi Başkanlığı(TİKA) bütçesi üzerinde yapılan görüşmelerde; .....
3.2.2. 01/11/2007 tarihinde Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Başkanlığı, Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu Başkanlığı(TÜBİTAK), Türkiye Bilimler Akademisi Başkanlığı(TUBA), Vakıflar Genel Müdürlüğü, İhracatı Geliştirme Etüd Merkezi ve Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü Başkanlığı(TODAİE) bütçeleri üzerindeki görüşmelerde; .....
3.2.3. 02/11/2007 tarihinde Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü ve Savunma Sanayi Müsteşarlığı bütçeleri üzerindeki görüşmeler sırasında; .....
3.2.4. 05/11/2007 tarihinde Küçük ve Orta Ölçekli Sanayi Geliştirme Destekleme İdaresi Başkanlığı (KOSGEB), Milli Prodüktivite Merkezi, Türk Akreditasyon Kurumu, Türk Standartları Enstitüsü ve Türk Patent Enstitüsü Başkanlığı bütçeleri üzerinde yapılan görüşmelerde; .....
3.2.5. 06/11/2007 tarihinde Elektrik İşleri Etüt İdaresi Genel Müdürlüğü (EİE), Türkiye Atom Enerjisi Kurumu (TAEK), Ulusal Bor Araştırma Enstitüsü (BOREN), Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü (MTA) bütçeleri üzerinde yapılan görüşmelerde; .....
3.2.6. 8/11/2007 tarihinde Ceza ve İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İş Yurtları Kurumu ve Türkiye Adalet Akademisi Başkanlığının bütçeleri üzerinde yapılan görüşmelerde; .....
3.2.7 09/11/2007 tarihinde Yükseköğretim Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Müdürlüğü, Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı, Yükseköğretim Kurulu (YÖK) ve 85 adet üniversitenin bütçeleri üzerinde yapılan görüşmelerde; .....
3.2.8. 12/11/2007 tarihinde Mesleki Yeterlilik Kurumu Başkanlığı bütçesi üzerinde yapılan görüşmelerde; .....

Sayfa

3.2.9. 13/11/2007 tarihinde Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü bütçesi üzerinde yapılan görüşmelerde; .....
3.2.10. 15/11/2007 tarihinde Orman Genel Müdürlüğü ve Özel Çevre Koruma Kurumu Başkanlığı bütçeleri üzerinde yapılan görüşmelerde; .....
3.2.11. 19/11/2007 tarihinde Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü, Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü ve Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü bütçeleri üzerinde yapılan görüşmelerde; .
3.2.12. 20/11/2007 tarihinde GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı bütçesi üzerinde yapılan görüşmelerde; .....
3.2.13. 21/11/2007 tarihinde Özelleştirme İdaresi Başkanlığı bütçesi üzerinde yapılan görüşmelerde; ...
3.3. ÖZEL BÜTÇELİ İDARELERİN GELİR, GİDER VE FİNANSMAN CETVELLERİNDE YAPILAN DEĞİŞİKLİKLER .....
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM .....
5018 SAYILI KANUNA EKLİ (III) SAYILI CETVELDE YER ALAN DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLAR .....
4.1. DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLARIN BÜTÇELERİNİN ANALİZİ .....
4.1.1. Düzenleyici ve Denetleyici Kurumların Ekonomik Sınıflandırmaya Göre Ödeneklerinin Dağılımı ve Oranları .....
4.1.2. Düzenleyici ve Denetleyici Kurumların Fonksiyonel Sınıflandırmaya Göre Ödeneklerinin Dağılımı ve Oranları .....
4.1.3. Düzenleyici ve Denetleyici Kurumların 2008 yılı gelirleri; .....
4.1.4. Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlarca gelirden ayrılan paylar .....
4.1.5. Düzenleyici ve Denetleyici Kurumların (2009 –2010) Dönemi Ödenek ve Gelir Tahminleri ...

Sayfa

4.2. DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUM BÜTÇELERİ ÜZERİNDE YAPILAN GÖRÜŞMELER .....
4.2.1. 2/11/2007 tarihinde Tütün, Tütün Mamulleri ve Alkollü İçkiler Piyasası Düzenleme Kurumu bütçesi üzerinde yapılan görüşmelerde;.....
4.2.2. 3/11/2006 tarihinde Radyo ve Televizyon Üst Kurulu bütçesi üzerinde yapılan görüşmelerde;
4.2.3. 05/11/2007 tarihinde Rekabet Kurumu bütçesi üzerinde yapılan görüşmelerde; .....
4.2.4. 6/11/2007 tarihinde Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu bütçesi üzerinde yapılan görüşmelerde; .....
4.2.5. 13/11/2006 tarihinde Telekomünikasyon Kurumu bütçesi üzerinde yapılan görüşmelerde;.....
4.2.6. 20/11/2007 tarihinde Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu bütçesi üzerinde yapılan görüşmelerde; .....
4.2.7. 20/11/2007 tarihinde Sermaye Piyasası Kurulu bütçesi üzerinde yapılan görüşmelerde; .....
4.2.8. 21/11/2007 tarihinde Kamu İhale Kurumu bütçesi üzerinde yapılan görüşmelerde;.....
BEŞİNCİ BÖLÜM .....
TASARININ MADDELERİ ÜZERİNDE YAPILAN GÖRÜŞMELER .....
RAPORA EKLİ TABLOLAR .....

Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Plan ve Bütçe Komisyonu *26/11/2007*

Esas No.: 1/426

Karar No.: 2

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Anayasanın 162 nci maddesi uyarınca, 17.10.2007 tarihinde 60. Hükümet tarafından Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan "2008 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı" ile "2008 Yılı Milli Bütçe Tahmin Raporu" Başkanlıkça aynı tarihte Komisyonumuza havale edilmiştir.

Bilindiği gibi, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 16 ncı maddesine göre, Merkezi Yönetim Bütçesinin hazırlanması süreci, Orta Vadeli Programın 2007/12300 sayılı Kararı ile 21.6.2007 tarihli Resmi Gazetede yayımlanması ile başlamıştır. Orta vadeli program ile uyumlu olmak üzere Yüksek Planlama Kurulu tarafından karara bağlanan Orta Vadeli Mali Plan 3.7.2007 tarihinde Resmî Gazetede yayımlanmasını müteakiben kamu idarelerinin bütçe tekliflerini ve yatırım programını hazırlama sürecini yönlendirmek üzere; bütçe çağrısı ve eki bütçe hazırlama rehberi Maliye Bakanlığınca; yatırım genelgesi ve eki yatırım programı hazırlama rehberi ise Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığınca hazırlanarak Resmî Gazetede yayımlanmıştır 2008 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi, bu çerçevede hazırlanarak Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuştur.

2007 yılında kabul edilen 17.5.2007 tarihli ve 5662 sayılı Kanunla kurulan 17 üniversite 5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanununa ekli (II) sayılı Cetvele ilave edilmiştir. Böylece 5018 sayılı Kanuna göre merkezi yönetimi oluşturan (I), (II) ve (III) sayılı Cetvellerdeki kamu kurumlarının sayısı 176'ya çıkmıştır. Ancak 28.9.2006 tarihli ve 5548 sayılı Kanunla kurulan ve (II) sayılı Cetvele eklenen Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun geçici 1 inci maddesinin yürürlüğünün, Anayasa Mahkemesince 27.10.2006 tarihli, 2006/140 Esas numaralı ve 2006/33 sayılı Kararıyla durdurulmuş olması nedeniyle, anılan kurum teşekkül etmediğinden bütçesinin Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulması söz konusu olmamıştır.

Bu çerçevede, 2008 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısına bağlı (A) işaretli cetvellerde gösterildiği üzere, 5018 sayılı Kanuna ekli (I) sayılı Cetvelde 50 genel bütçeli idare, (II) sayılı Cetvelde, Kamu Denetçiliği Kurumu bütçesi hariç, Yükseköğretim Kurulu ve 2007 yılında kurulan 17 üniversite dahil 85 üniversite yanında diğer özel bütçeli 31 idare ile birlikle 117 özel bütçeli idare ve (III) sayılı Cetvelde 8 düzenleyici ve denetleyici kurum olmak üzere toplam 175 kurum ve kuruluş bütçesi, Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşülecektir.

Ayrıca, 5018 sayılı Kanunun "Faaliyet raporları" başlıklı 41 inci maddesinin üçüncü fıkrasında; Sayıştayın, mahallî idarelerin raporları hariç idare faaliyet raporlarını, mahallî idareler genel faaliyet raporunu ve genel faaliyet raporunu, dış denetim sonuçlarını dikkate alarak görüşlerini de belirtmek suretiyle Türkiye Büyük Millet Meclisine sunacağı hükme bağlanmıştı. "Kesinhesap kanunu" başlıklı 42 nci maddesinde ise; idarelerin faaliyet raporlarının, genel faaliyet raporunun, dış denetim genel değerlendirme raporunun ve kesinhesap kanunu tasarısı ile merkezî yönetim bütçe kanunu tasarısının birlikte görüşüleceği, bu raporlar ile genel uygunluk bildiriminin Türkiye Büyük Millet Meclisi komisyonlarında öncelikle görüşüleceğini hükme bağlayan bir düzenleme yer almaktadır. Ancak, 5018 sayılı Kanunun 41 inci maddesinde belirtilen raporlar, Sayıştay tarafından Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulamadığından, bu raporların 5018 sayılı Kanunun 42 nci maddesinde öngörülen çerçevede merkezî yönetim bütçe kanunu tasarısının birlikte görüşülüp değerlendirilmesi söz konusu olamamıştır.

BİRİNCİ BÖLÜM

MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNU TASARISININ GENEL ÇERÇEVESİ

1.1. ORTA VADELİ PROGRAM VE ORTA VADELİ MALİ PLAN (2008-2010)

1.1.1. Orta Vadeli Program (2008-2010)

Orta Vadeli Program, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu doğrultusunda hazırlanarak Bakanlar Kurulunun 2007/12300 kararı ile 21.6.2007 tarihli Resmi Gazetede yayımlanmıştır. (2008-2010) dönemini kapsayan Orta Vadeli Program, Dokuzuncu Kalkınma Planı ile genel ekonomik koşulların gerekleri doğrultusunda hazırlanmıştır. 2008 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe sürecini başlatan temel belge olan Orta Vadeli Program; stratejik amaçlar temelinde kamu politikaları ve uygulamalarını şekillendirerek kaynak tahsisini yönlendirecek, son yıllarda sosyal ve ekonomik alanda sağlanan gelişmelerin daha sağlam bir zeminde sürdürülmesi suretiyle güven ve istikrara katkıda bulunacak ilke ve esasları kapsamaktadır.

Çeşitli alanlarda birbirleriyle tutarlı amaç, politika ve öncelikler seti sunan Orta Vadeli Program, makro politikaların yanı sıra, temel gelişme eksenlerini ve ana sektörleri kapsayarak uzun vadeli amaçlara katkıda bulunacak şekilde, üç yıllık dönemde üzerinde yoğunlaşılacak öncelikler tespit etmiştir. Bakanlık ve kurum bütçelerinin hazırlanmasında, idari ve yasal düzenlemelerin gerçekleştirilmesinde, kurumların karar alma ve uygulama süreçlerinde, bu Programın amaç ve önceliklerinin esas alınması benimsenmiştir.

Üç yıllık perspektife sahip olan ve yıllık uygulamaların sonuçları ve genel şartlardaki değişmeler dikkate alınarak, her yıl yenilenen Programın temel amacı, makroekonomik politika ve hedefler, program dönemi gelişme eksenleri ile sektörel politikalar aşağıda kısaca açıklanmıştır:

A) ***Programın temel amacı*****;** Dokuzuncu Kalkınma Planında ifadesini bulan "istikrar içinde büyüyen, gelirini daha adil paylaşan, küresel ölçekte rekabet gücüne sahip, bilgi toplumuna dönüşen, Avrupa Birliği'ne üyelik için uyum sürecini tamamlamış bir Türkiye" vizyonunu esas alarak, vatandaşların yaşam kalitesini artırmaya yönelik bir program ve bütçe süreci gerçekleştirmek olarak belirlenmiştir. Bu çerçevede, programın temel amaçlarını gerçekleştirmek üzere; ekonominin rekabet gücünün geliştirilmesi, istihdamın artırılması, beşeri gelişme ve sosyal dayanışmanın güçlendirilmesi, bölgesel gelişmenin sağlanması, kamu hizmetlerinde kalite ve etkinliğin artırılmasına yönelik olarak gerekli çalışmaların yürütüleceği ifade edilmiştir. Ayrıca, program döneminde, eğitim başta olmak üzere, makroekonomik istikrarı ve bütçe dengelerini bozmayacak şekilde, sosyal politikaların uygulanmasına öncelik verilmesi ve programın uygulama sürecinde ülkemizin ihtiyaçları ve öncelikleri esas alınarak oluşturulan "Türkiye'nin AB Müktesebatına Uyum Programı"nın hayata geçirilmesi amaçlanmıştır.

B) ***Makroekonomik Politika ve Hedefler*****:** Ekonomide sağlanan güven ve istikrarı korumak, ekonomik büyümeyi yüksek ve sürdürülebilir kılmak, istihdamı artırmak, cari açığa sürdürülebilir nitelik kazandırmak, cari açığın sağlam kaynaklarla finanse edilmesini sağlamak, enflasyon oranını daha da aşağı çekmek ve yüksek düzeyde faiz dışı fazla vermek Orta Vadeli Programın makroekonomik öncelikleri olarak tespit edilmiştir.

Bu doğrultuda temel politika öncelikleri aşağıdaki şekilde belirlenmiştir.

1) Büyüme ve İstihdam: Orta Vadeli Program döneminde ihracat odaklı bir büyüme stratejisinin sürdürülmesi öngörülmekte ve ayrıca, özel sektörün yüksek katma değerli üretim yapısına yönelik olarak gereken tedbirlerin alınacağı belirtilmektedir.

İstikrarlı bir büyümenin önemli unsurlarından olan emek ve toplam faktör verimliliğinin artmaya devam etmesi için makroekonomik istikrar, kurumsal altyapının geliştirilmesi ve yatırım ortamının iyileştirilmesi konularında ilerleme sağlanacaktır.

Mali disiplin korunacak, süreci destekleyen para politikasına devam edilecek ve reform süreci tavizsiz bir şekilde sürdürülecektir.

Nitelikli insan kaynaklarının yetiştirilmesi, istihdam imkanlarının artırılması, işsizliğin azaltılması ve işgücü piyasasının etkinleştirilmesi sağlanacaktır.

2) Maliye Politikası: Gerekli yasal düzenlemeler yapılmak suretiyle, mali disipline devam edilmesi; böylece, kamu borç stokunun milli gelire oranının azaltılması, yüksek bir faiz dışı fazla seviyesinin tutturulması ve bütçeye esneklik kazandırılarak kamu harcamalarının önceliklendirilmesinin sağlanmasıyla beraber, enflasyon oranının daha da aşağı çekilmesi ve cari açığın kontrol altında tutulması hedeflenmektedir. Bu çerçevede uygulanacak maliye politikası unsurları aşağıda açıklanmaktadır.

2.a. Kamu harcama politikası: Program döneminde kamu harcama politikası; Kamu idarelerinde mali yönetim, iç kontrol ve iç denetim faaliyetlerinin etkin bir şekilde uygulanması; öncelikler çerçevesinde kaynak tahsisinin yapılması; kaynak kullanımında etkililik, verimlilik ve tutumluluğu sağlamak üzere stratejik planlama ve performans esaslı bütçeleme sisteminin yaygınlaştırılması; kapsamlı bir personel reformunun hayata geçirilmesi; işsizlik sigortasından yararlanma koşullarının iyileştirilmesi; sosyal harcamaların toplam kamu harcamaları içindeki payının artırılması gibi esaslar çerçevesinde yürütülecektir.

2.b. Kamu yatırım politikası: Kamu yatırımlarının etkinliğinin artırılması; yatırımların, sosyal ihtiyaçları giderecek ve üretken faaliyetleri destekleyecek nitelikteki altyapıya öncelikle yönlendirilmesi; sektörel, bölgesel ve AB'ye uyum yönündeki amaçların gerçekleştirilmesinde etkili bir araç olarak kullanılması öngörülmektedir.

2.c. Kamu iktisadi teşebbüsleri ve özelleştirme: Kamu iktisadi teşebbüslerinden (KİT) orta vadede özelleştirilmesi mümkün olanların belirli bir takvim ve strateji çerçevesinde özelleştirilmesi; ancak, hem bunların ve hem de uzun vadede özelleştirilmesi mümkün olmayanların karlılık ve verimlilik ilkelerine uygun olarak işletilmesi öngörülmektedir.

2.d. Kamu borçlanma politikası: Borçlanma politikasının temel amacı; borçlanmanın vadesi, para ve faiz cinsinden kompozisyonu ve riskler dikkate alınarak, kamu finansman ihtiyacının en düşük maliyet ve riskle karşılanması; yeterli düzeyde rezerv tutulması; toplam borçlanmanın, ağırlıklı olarak Türk Lirası cinsinden ve sabit faizli enstrümanlarla gerçekleştirilmesi; 2008-2010 döneminde piyasa yapıcılığı sistemi, ölçüt senet ve DİBS yatırımcı tabanının geliştirilmesi uygulamalarına devam edilmesi öngörülmektedir.

2.e. Kamu gelir politikası: Kamu gelir politikalarının temel amacı; makroekonomik politikalarla uyumlu bir şekilde büyüme ve istihdamın desteklenmesi, ekonomide kayıt dışılığın azaltılması ve daha basit, adil ve geniş tabanlı bir vergi sisteminin oluşturulması; vergi mevzuatının sadeleştirilmesi ve vergi tabanının genişletilmesi; gerek kayıt dışılıkla etkin mücadele, gerekse yatırımların ve istihdamın desteklenmesine yönelik politikalar çerçevesinde, kamu finansmanının imkan verdiği ölçüde, işlemler ile istihdam üzerindeki vergi ve benzeri yüklerin düşürülmesi;vergileme alanında Avrupa Birliği mevzuatı ile uyum çalışmalarına devam edilmesi olarak öngörülmektedir

3) Para Politikası ve Fiyat İstikrarı: Para politikasının temel amacı, fiyat istikrarını sağlamak ve sürdürülebilir kılmaktır.

Bu amaç doğrultusunda; enflasyon hedeflemesi rejiminin sürdürülmesi, Merkez Bankasınca kısa vadeli faiz oranlarının temel politika aracı olarak kullanılmaya devam edilmesi; maliye politikasının enflasyon hedeflemesi rejiminin başarıyla uygulanmasına vereceği desteğin devam etmesi için, mali disipline uygun hareket edilmesi ve kamu maliyesinin etkinliğini artırmaya yönelik reformların kesintisiz olarak sürdürülmesi; para politikasının hesap verebilirliğini ve şeffaflığını temin etmek amacıyla, enflasyonun hedeften belirgin olarak sapması ya da sapma olasılığının ortaya çıkması halinde, Merkez Bankasının hedeften sapmanın nedenlerini ve enflasyonun tekrar hedefe yakınsaması için alınması gereken önlemleri Hükümete yazılı olarak bildirmesi ve kamuoyuna duyurması; dalgalı döviz kuru rejiminin önümüzdeki dönemde de sürdürülmesi; piyasada döviz likiditesinin belirgin olarak artması durumunda, Merkez Bankasının rezerv biriktirme amaçlı, düzenli döviz alım ihalelerini yapabilmesi; gerektiğinde Merkez Bankasının döviz piyasasına alım ya da satım yönünde müdahalede bulunabilmesi öngörülmektedir.

4) Ödemeler Dengesi: Cari işlemler açığının sürdürülebilir bir yapıda gelişmesi ve sağlıklı kaynaklarla finanse edilmesi esas alınarak;

Geleneksel ihracat sektörlerinde katma değeri yüksek üretim sağlanmasına yönelik teşvik ve devlet yardımları uygulamalarının etkinleştirilerek sürdürülmesi; ürün çeşitlendirmesine gidilerek dış pazarda rekabet edebilecek potansiyele sahip, yüksek katma değerli, sermaye ve bilgi yoğun, yeni teknoloji özelliği olan ürünlerin geliştirilmesi ve ihracata yönlendirilmesi amacıyla, uygulanmakta olan destek sistemlerinin AB ve DTÖ normları çerçevesinde etkinleştirilmesi; dahilde işleme rejiminin yeniden düzenlenmesi; ithalat bağımlılığının azaltılması amacıyla, sanayide kullanılan ithal ara girdilerin yurt içinde üretilmesinin sağlanması; "Türkiye Turizm Stratejisi 2023" çerçevesinde turizm tanıtım çalışmalarına hız verilmesi; ayrıca yurt dışı müteahhitlik hizmetlerinin çeşitli mekanizmalar yoluyla desteklenmesi öngörülmektedir.

Bu kapsamda temel politika hedefleri doğrultusunda Program Döneminde temel ekonomik göstergeler Tablo 1'de gösterilmiştir.

Tablo: 1- Temel Ekonomik Büyüklükler

	2008	2009	2010
BÜYÜME VE İSTİHDAM			
GSYİH (Milyar YTL, Cari Fiy.)	719,9	791,4	869,9
GSYİH (Milyar Dolar, Cari Fiy.)	482,7	527,2	571,2
Kişi Başına Milli Gelir (GSYİH, $)	6.456	6.969	7.466
GSYİH Büyümesi (1)	5,5	5,7	5,7
Toplam Tüketim (1)	5,2	6,2	6,6
Kamu	4,9	2,1	4,1
Özel	5,3	6,9	6,9
Toplam Sabit Sermaye Yatırımı (1)	7,2	6,0	5,7
Kamu	-0,9	0,5	2,5
Özel	9,5	7,5	6,5
Toplam Nihai Yurtiçi Talep	5,7	6,2	6,4
Toplam Yurtiçi Talep	5,2	6,1	6,3
Nüfus (Yıl Ortası, Milyon Kişi)	74,8	75,6	76,5
İşgücüne Katılma Oranı (%)	48,5	48,8	49,3
İstihdam Düzeyi (Milyon Kişi)	23,1	23,6	24,1
İşsizlik Oranı (%)	9,6	9,5	9,5

DIŞ TİCARET			
İhracat (FOB) (Milyar Dolar)	112,4	124,2	137,5
İthalat (CIF) (Milyar Dolar)	168,4	184,1	202,2
Dış Ticaret Dengesi (Milyar Dolar)	-56,0	-59,9	-64,7
İhracat / İthalat (%)	66,7	67,5	68,0
Dış Ticaret Hacmi / GSYİH (%)	58,2	58,5	59,5
Turizm Gelirleri (Milyar Dolar)	19,1	19,8	20,5
Cari İşlemler Dengesi (Milyar Dolar)	-31,0	-32,9	-35,4
Cari İşlemler Dengesi / GSYİH (%)	-6,4	-6,3	-6,2
Ham Petrol Fiyatı ($/w)	57,6	54,7	51,7
Ham Petrol İthalatı (Milyar Dolar)	10,9	10,7	10,5
FİYATLAR (Yüzde Değişme)			
TÜFE Yıl Sonu(2)	4,0	4,0	--

(1) Reel fiyatlarla yüzde değişimi göstermektedir.
(2) 2008 ve 2009 yılları için enflasyon hedefleri Hükümet ve Merkez Bankası tarafından belirlenmiştir. 2010 yılı hedefi önümüzdeki dönemde belirlenecektir.

C) *Program döneminin gelişme eksenleri*: Rekabet gücünün arttırılması, istihdamın artırılması, beşeri gelişme ve sosyal dayanışmanın güçlendirilmesi, bölgesel gelişme ve bölgesel gelişmişlik farklarının azaltılması ve kamu hizmetlerinde kalite ve etkinliğin artırılması olarak tespit edilmiştir.

1) Rekabet gücünün artırılması amacıyla;

İş ortamının rekabetçi bir yapıya kavuşturularak iyileştirilmesi,

Rekabet gücünün artırılması, ekonomide haksız rekabetin önlenmesi ve kamu finansmanının sağlıklı bir yapıya kavuşturulması hedefi doğrultusunda kayıtdışılığın önlenmesi için gerekli tedbirlerin alınması,

Rekabetçi ölçeğe ulaşmış, kaynakları yatırıma yönlendirecek araç çeşitliliğine ve mali derinliğe sahip, uluslar arası standartlarda düzenlenen ve denetlenen bir finansal sistemin geliştirilmesi,

Enerji ve ulaşım altyapısının geliştirilmesi için;

- Enerji ihtiyacının sürekli, kaliteli ve güvenli bir şekilde asgari maliyetle karşılanması ve bunun özel sektör yatırımlarının ağırlığını oluşturduğu, serbest rekabete dayalı şeffaf bir piyasa ortamında gerçekleştirilmesi,

- Taşıma türleri arasında dengenin sağlandığı, çağdaş teknoloji ve uluslar arası kurallarla uyumlu, çevreye duyarlı, ekonomik, güvenli ve hızlı taşımacılığın yapıldığı bir ulaştırma altyapısının zamanında oluşturulmasının, ulaştırma alt sektörlerinin birbirlerini tamamlayıcı nitelikte çalışması ve kombine taşımacılığın yaygınlaştırılması,

İnsan sağlığını, doğal kaynakları ve estetik değerleri korumak suretiyle sürdürülebilir kalkınma ilkeleri doğrultusunda çevrenin korunması ve kentsel altyapı ihtiyacının giderilmesi,

Bilim ve teknolojide yetkinleşmek ve bu yetkinliği ekonomik ve sosyal faydaya dönüştürmek üzere özellikle özel sektörün yenilik yeteneğinin artırılması,

Bilgi ve iletişim teknolojilerinin yaygın ve etkin kullanılmasıyla bilgi toplumuna dönüşüm sürecinin hızlandırılması ve bu yolla ülkemizin refah düzeyinin artırılmasına katkı sağlanması,

Tarım sektöründe, gıda güvencesinin sağlanması ve rekabet gücü yüksek bir yapının oluşturulması,

Sanayi ve hizmetlerde yüksek katma değerli üretim yapısına geçişin sağlanması, bu doğrultuda;

- İmalat sanayiinde ihracata dönük bir yapı içerisinde yüksek katma değerli mal üretiminin artırılması, madencilikte hammadde arz güvenliğinin geliştirilmesi, madenlerin yurt içinde işlenerek katma değerinin artırılması yoluyla ülke ekonomisine katkının geliştirilmesi,

- Hizmetler alanında rekabet ortamının geliştirilmesi ve hizmet ihracatının artırılması için; turizm sektöründe, ülkeye daha çok turist gelmesinin yanı sıra hizmet kalitesini artırmaya çalışan, pazarlama kanallarını çeşitlendirerek üst gelir gruplarını hedef alan, ülkemiz turizminin karşılaştırmalı rekabet üstünlüğüne uygun turizm çeşitlerini ön plana çıkaran bir yapının oluşturulması; inşaat, mühendislik-mimarlık, teknik müşavirlik ve müteahhitlik hizmetleri sektöründe hizmet kalitesinin, beşeri ve fiziki sermayenin geliştirilmesi, böylece sektördeki katma değerin, döviz girdisinin ve istihdamın artırılması; bilgi teknolojileri sektörünün, yazılım ve hizmetler alanında bölgesel bir oyuncu olarak konumlandırılması; ticaret hizmetleri sektöründe rekabetçi bir ortamda verimlilik artışının sağlanması,

2) İstihdamın artırılması amacıyla;

Rekabetçi bir ekonomi ve bilgi toplumunun gerektirdiği nitelikli insan kaynaklarının yetiştirilmesi, istihdam imkanlarının geliştirilmesi ve işsizliğin azaltılması suretiyle işgücü piyasasının geliştirilmesi,

Ekonominin talep ettiği alanlarda insangücü yetiştirilmesi ve eğitimin daha esnek bir yapıya kavuşturulması suretiyle eğitimin işgücü talebine duyarlılığının artırılması,

Kamu istihdam hizmetlerini, iş yaratma ve işgücünün eğitimini içeren ve işgücünün niteliklerini ve kazancını artırmayı amaçlayan, aktif işgücü politikalarının işgücü piyasasının ihtiyaçları doğrultusunda geliştirilmesi ve bu kapsamda sunulan hizmetlerin kalitesinin yükseltilmesi suretiyle aktif işgücü politikalarının geliştirilmesi,

3) Beşeri gelişme ve sosyal dayanışmanın güçlendirilmesi amacıyla;

Düşünme, algılama ve problem çözme yeteneği gelişmiş, yeni fikirlere açık, özgüven ve sorumluluk duygusuna sahip, Atatürk ilkelerine bağlı, demokratik değerleri benimsemiş, milli kültürü özümsemiş, farklı kültürleri yorumlayabilen bilgi toplumu insanını yetiştirmek suretiyle eğitim sisteminin geliştirilmesi,

Yoksulluk ve sosyal dışlanma riski altında bulunan birey ve grupların ekonomik ve sosyal hayata aktif katılımlarının artırılması ve yaşam kalitelerinin yükseltilerek toplumsal bütünleşmenin sağlanması suretiyle gelir dağılımının iyileştirilmesi, sosyal içermenin sağlanması ve yoksullukla mücadele edilmesi,

Sosyal sigortalar ile sosyal hizmetler ve yardımların, nüfusun tümünü kapsayan, toplumun değişen ihtiyaçlarını karşılayabilen, mali sürdürülebilirliğe ve etkin denetim mekanizmasına sahip, kaliteli hizmet sunan bir yapıya kavuşturulması suretiyle sosyal güvenlik sisteminin etkinliğinin artırılması,

Kültürel zenginlik ve çeşitliliğimizin korunması, geliştirilmesi ve gelecek kuşaklara aktarılması, kültürel birikimimizi ve kimliğimizi, çağımızın değerleriyle bütünleştirebilecek bireylerin yetiştirilmesi ve tüm bireylerin hoşgörü, uzlaşma kültürü ve toplumsal dayanışma içerisinde yaşamasının sağlanması suretiyle kültürün korunması, geliştirilmesi ve toplumsal diyalogun güçlendirilmesi,

4) Bölgesel gelişme ve bölgesel gelişmişlik farklarının azaltılması amacıyla;

Bölgesel gelişme politikasının merkezi düzeyde etkinleştirilmesi,

Yerel dinamiklere ve içsel potansiyele dayalı gelişmenin sağlanması,

Yerel düzeyde kurumsal kapasitenin artırılması,

Kırsal kesimde kalkınmanın sağlanması,

5) Kamu hizmetlerinde kalite ve etkinliğin artırılması amacıyla;

Kamu kurum ve kuruluşlarının asli görevlerini yerine getirebilmeleri için görev ve yetkileriyle teşkilat yapıları arasında uyum sağlanması, işlevi kalmamış birimlerin kapatılması, hizmet gereklerinin zorunlu kıldığı durumlar dışında yeni birimler oluşturulmaması, Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartında getirilen ilkeler dikkate alınarak mahalli idarelere yetki ve görev aktarılması, yerel yönetimlerin sundukları hizmetler için ülke çapında asgari hizmet standartlarının belirlenmesi ve bunlara uyumun denetlenmesi suretiyle kurumlar arası yetki ve sorumlulukların rasyonelleştirilmesi,

Kamu kurum ve kuruluşlarında etkili bir insan kaynakları planlamasının yapılması, hizmet gereklerine uygun sayı ve nitelikte personel istihdamı, kamu personel rejimi reformunun gerçekleştirilmesi ve norm kadro uygulamasının yaygınlaştırılması suretiyle kamu kesiminde insan kaynaklarının geliştirilmesi,

Kamu hizmetlerinde kalite, hız ve etkinliğin sağlanması amacıyla e-Devlet uygulamalarının yaygınlaştırılması ve etkinleştirilmesi,

Yargılamanın hizmet kalitesini artırıcı çabaların sürdürülmesi, yargılama sürecinin hızlı, adil, güvenli ve isabetli şekilde işlemesini sağlayacak hukuksal ve kurumsal düzenlemelerin yapılması, yargının iş yükünü azaltmak amacıyla alternatif uyuşmazlık çözüm yöntemlerinin geliştirilmesi, hakim, savcı ve diğer yardımcı adalet personeli sayısının artırılması, adli hizmet birimlerinin teknik ve fiziki altyapı eksikliklerinin giderilmesi ve adli hizmetlerin elektronik ortama taşınmasının sağlanması suretiyle adalet sisteminin iyileştirilmesi,

Bireyin, kurumların ve mülkiyetin güvenliğini gözeten bir asayiş hizmeti sunumunun yanında iç güvenlik hizmetinin; mali suçlar, yasa dışı göç ve iltica hareketleri, insan ticareti, uyuşturucu kullanımı ve kaçakçılığı, organize suçlar ve terörizmle mücadele eksenlerinde odaklanmasına ağırlık verilmesi suretiyle güvenlik hizmetlerinin etkinleştirilmesi,

Afet yönetiminin, merkezi ve yerel düzeyde yeterli, etkin ve bütüncül kurumsal, idari ve yasal bir yapıya kavuşturulması suretiyle Doğal Afetlerle etkin mücadele edilmesi,

temel amaçlar olarak belirlenmiştir.

1.1.2. Orta Vadeli Mali Plan (2008-2010)

Gelecek üç yıla ilişkin toplam gelir ve gider tahminleri ile birlikte hedef açık ve borçlanma durumu ile kamu idarelerinin ödenek teklif tavanlarını içeren ve (2008-2010) dönemini kapsayan Orta Vadeli Mali Plan, Yüksek Planlama Kurulunun 2007/33 sayılı Kararına ekli olarak 3.7.2007 tarihli Resmi Gazetede yayımlanmıştır.

Orta Vadeli Programa uyumlu olarak hazırlanan Orta Vadeli Mali Planda; ekonomide sürdürülebilir büyüme ortamının devam ettirilmesi ve ekonomik istikrarın güçlendirilmesi hedeflenmektedir. Bu dönemde; makroekonomik göstergelerdeki iyileşmenin süreceği tahmin edilmektedir. Ayrıca, Avrupa Birliği ile yapılacak tam üyeliğe ilişkin müzakere sürecinde uyum çalışmalarında önemli bir mesafenin alınması ve buna bağlı olarak doğrudan yabancı sermaye yatırımlarında belirgin bir artış kaydedilmesi, Avrupa Birliği müktesebatının gereklerine uygun olarak kamu mali yönetimindeki reform çalışmalarının tamamlanması ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun öngördüğü yeni kamu mali yönetimi ve kontrol sisteminin etkin bir şekilde işletilmesi için gerekli önlemlerin alınması hedeflenmektedir.

Bütçe hazırlık sürecini ve çok yıllı bütçeleme anlayışını yönlendiren ikinci önemli belge olan Orta Vadeli Mali Plan kapsamındaki kamu idareleri; Orta Vadeli Program ile Orta Vadeli Mali Planda yer alan politika önceliklerini, makroekonomik göstergeleri ve ödenek tavanlarını esas almak suretiyle, çok yıllı bütçeleme anlayışına uygun olarak kendi kurumsal önceliklerini saptayarak bütçe tekliflerini 2008, 2009 ve 2010 yılları için hazırlamaları öngörülmüştür.

a) Merkezi yönetim bütçe ödenek teklif tavanları

Orta Vadeli Mali Planda, 5018 sayılı Kanunun 2'nci maddesi gereğince, söz konusu Kanuna ekli (I) ve (II) sayılı cetvellerde yer alan genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ve özel bütçeli idarelere ait ödenek teklif tavanları belirlenmiştir. Bu kapsama, anılan Kanuna ekli (III) sayılı cetvelde yer alan düzenleyici ve denetleyici kurumlar alınmamıştır.

5018 sayılı Kanunun (I) ve (II) sayılı cetvellerinde yer alan kurumlara ilişkin ödenek teklif tavanları; Orta Vadeli Programda tespit edilen politika öncelikleri ile makroekonomik göstergeler, ulusal ve uluslararası piyasalardaki gelişmeler, söz konusu idarelerin geçmiş yıl giderlerinde görülen artış eğilimi ile yürüttükleri önemli faaliyet ve projeler esas alınarak belirlenmiştir.

Bu doğrultuda; merkezi yönetim bütçe giderleri 2008, 2009 ve 2010 için sırasıyla 225 milyar 859 milyon YTL, 228 milyar 070 milyon YTL ve 238 milyar 045 milyon YTL olarak öngörülürken bu dönemler için faiz dışı fazla 166 milyar 559 milyon YTL, 177 milyar 970 milyon YTL ve 190 milyar 795 milyon YTL olarak hedeflenmiştir. Faiz dışı fazla ise; aynı dönemler için sırasıyla 59 milyar 300 milyon YTL, 50 milyar 100 milyon YTL ve 47 milyar 250 milyon YTL olarak hesaplanmıştır.

5018 sayılı Kanunun (I) ve (II) sayılı cetvellerinde yer alan kamu idarelerinin 2008, 2009 ve 2010 yıllarına ilişkin bütçe ödenek tekliflerini;

- 5018 sayılı Kanunun tüm unsurlarıyla birlikte etkin bir şekilde uygulanmasının sağlanması,

- 2008-2010 döneminde çok yıllı bütçeleme anlayışının uygulanmasında elde edilen tecrübeler de göz önüne alınarak kaynak tahsisinde etkinliğin artırılması,

- Kamu idarelerinin karar verme süreçlerini güçlendirmek, mali saydamlık ve hesap verilebilirliği artırmak amacıyla devam etmekte olan stratejik planlama ve performans esaslı bütçeleme çalışmalarının yaygınlaştırılması,

- Ulusal Tarım Stratejisi Belgesi (2006-2010) ile 5488 sayılı Tarım Kanunu çerçevesinde, alan ve ürün temelinde farklılaştırılarak üretimde etkinliğin sağlanması amacıyla tarımsal desteklemelerin devam ettirilmesi,

- Yatırımların ve istihdamın teşvik edilmesi amacıyla Hazinenin özel mülkiyetindeki veya Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki taşınmazlar üzerinde gerçek veya tüzel kişiler adına bedelsiz irtifak hakkı tesis edilmesi veya bunlara bedelsiz kullanma izni verilmesi işlemlerine devam edilmesi,

öncelikli hedefleri doğrultusunda, Orta Vadeli Programda öngörülen makroekonomik göstergeleri esas alarak hazırlamaları öngörülmüştür.

b) Merkezi Yönetim Bütçe Gelir Tahminleri

2008-2010 döneminde izlenecek kamu gelir politikası hedef ve öncelikleri, Orta Vadeli Programda yer verildiği gibi;

- Vergi kanunlarında yer alan istisna, muafiyet ve vergi indirimi hükümlerinin, ekonomik ve sosyal politikalar çerçevesinde yeniden değerlendirilerek vergi mevzuatının sadeleştirilmesi,

- Doğrudan sermaye yatırımlarının ülkeye girişinin hızlandırılmasına, istihdam ve ihracatın arttırılmasına, yüksek katma değerli ürün kapasitesinin geliştirilerek ülke ekonomisinin uluslararası düzeyde rekabet edebilir bir yapıya kavuşturulmasına yönelik vergi politikalarının devam ettirilmesine,

- Kayıt dışı ekonominin azaltılması, vergi yükünün tabana yayılarak kayıtlı mükellefler üzerindeki yükün zaman içinde düşürülmesi ve bu suretle vergi gelirleri performansının artırılması amacıyla kayıt dışı ekonomiye karşı yürütülen mücadelenin yoğun bir şekilde sürdürülmesi; bunun sonucunda oluşacak kaynakların, öncelikle istihdam üzerindeki mali yüklerin düşürülmesi amacıyla yapılacak vergi indirimleri nedeniyle oluşacak gelir kaybının telafisinde kullanılması,

- Türk vergi sisteminin Avrupa Birliği vergi sistemine uyumuna ilişkin çalışmaların tamamlanması; ülkemizle dış ticareti bulunan ve henüz çifte vergiyi önleme anlaşması imzalanmamış olan ülkelerle çifte vergiyi önleme anlaşmaları imzalanması çalışmalarının sürdürülmesi,

- Vergi Dairelerinin Tam Otomasyonu Projesinin (VEDOP) mal müdürlükleri de dahil tüm vergi dairelerine yaygınlaştırılarak VEDOP'lu vergi dairesi sayısının 1.034'e çıkarılması,

- Hazineye ait ve bir kamu hizmetine tahsisli olmayan taşınmazların, izlenmekte olan ekonomi politikası çerçevesinde ekonomiye kazandırılması ve bütçeye kaynak sağlamak üzere etkin bir şekilde değerlendirilmesi,

öngörülmüştür. Merkezi yönetim bütçe gelirleri Orta Vadeli Programda yer alan makroekonomik göstergeler ile gelir politikalarının bütçe gelirlerine etkileri, ulusal ve uluslararası piyasalardaki gelişmeler ve gelirlerin geçmiş yıllarda gösterdiği eğilim hesaba katılarak tahmin edilmiştir.

Bu kapsamda:

- 2008-2010 döneminde merkezi yönetim bütçe gelirleri 2008, 2009 ve 2010 yıllarında sırasıyla; 206 milyar 951 milyon, 220 milyar 755 milyon, 235 milyar 526 milyon; vergi gelirleri ise 2008, 2009 ve 2010 yıllarında sırasıyla; 174 milyar 141 milyon, 186 milyar 866 milyon, 202 milyar 953 milyon Yeni Türk Lirası olarak tahmin edilmiştir.

- Merkezi yönetim bütçe gelirlerinin GSYİH'ya oranı; 2008, 2009 ve 2010 yıllarında sırasıyla; yüzde 28.7, yüzde 27.9, yüzde 27.1 , vergi gelirlerin GSYİH'ya oranı; 2008, 2009 ve 2010 yıllarında sırasıyla; yüzde 24.2, yüzde 23.6, yüzde 23.3 olarak hesaplanmıştır.

c) Merkezi Yönetim Bütçe Dengesi

Merkezi yönetim bütçe gelir ve giderleri konusunda yapılan tahminler çerçevesinde tespit edilen merkezi yönetim bütçe dengesi ve faiz dışı fazla hedefleri, son yıllarda oluşturulan mali disiplinin kararlılıkla sürdürülerek bütçe açığını sorun olmaktan çıkararak sağlıklı bir bütçe yapısının oluşturulması ana amacı doğrultusunda belirlenmiştir. Bu doğrultuda; orta vadede bütçe açığındaki düşüş eğiliminin devam ederek, 2007 yılı merkezi yönetim bütçesinde (genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile özel bütçeli idarelerin) yüzde 2.8 olarak öngörülen bütçe açığının GSYİH'ya oranının 2008 yılında 2.6'ya, 2009 yılında yüzde 0.9'a, 2010 yılında ise yüzde 0.3'e düşmesi öngörülmektedir.

Bu hedef ve amaçlar doğrultusunda:

- 2008-2010 döneminde merkezi yönetim bütçe dengesi; 2008, 2009 ve 2010 yıllarında sırasıyla; 18 milyar 909 milyon, 7 milyar 315 milyon ve 2 milyar 519 milyon Yeni Türk Lirası bütçe açığı oluşacağı, faiz dışı fazlanın ise 2008, 2009 ve 2010 yıllarında sırasıyla; 40 milyar 391 milyon, 42 milyar 785 milyon ve 44 milyar 731 milyon Yeni Türk Lirası olarak gerçekleşeceği tahmin edilmektedir.

- Faiz dışı fazlanın GSYİH'ya oranı ise; 2008, 2009 ve 2010 yıllarında sırasıyla; yüzde 5.6, yüzde 5.4, yüzde 5.1 olarak hesaplanmıştır.

d) Merkezi Yönetim Bütçe Açığının Finansmanı

Kamu borç ve risk yönetiminin; makroekonomik dengelerin gözetilerek para ve maliye politikaları ile uyumlu, sürdürülebilir, saydam ve hesap verilebilir bir borçlanma politikasının izlenmesi; finansman ihtiyaçlarının, iç ve dış piyasa koşulları ve maliyet unsurları göz önüne alınarak belirlenen risk düzeyi çerçevesinde, orta ve uzun vadede mümkün olan en düşük maliyetle karşılanması gözetilerek belirlenen temel ilkeler doğrultusunda 2008-2010 yıllarını kapsayan dönemde:

- Kamu net borç stokunun GSYİH'ya oranında sağlanan düşüşün devam etmesi ve Mali Plan dönemi sonunda 2007 yılına göre 11.2 puanlık bir düşüş hedeflenmiş, kamu net borç stoku oranının 2008'de yüzde 39.4, 2009'da yüzde 35.1, 2010'da ise yüzde 30.6 olarak gerçekleşeceği tahmin edilmiştir.

1.2. TASARI VE GEREKÇESİ ÜZERİNDE YAPILAN ANALİZLER

1.2.1. 2008 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesinin Hedef, Amaç ve Özellikleri

2008 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı ve gerekçesi incelendiğinde; Milli Bütçe Tahmin Raporunda 2008 Yılı Programının; temel amacının borç stokunu azaltacak bir faiz dışı fazlanın elde edilmesi; mali disiplinin güçlendirilerek yıl sonu enflasyon hedefi ile uyumlu bir kamu maliye politikası ve sürdürülebilir bir büyüme ortamının devam ettirilmesi olarak belirtilmiştir. 2008 Yılı Programında GSMH'nin yüzde 5.5 oranında artacağı öngörülmüştür. 2008 yılında toplam kaynakların sabit fiyatlarla yüzde 5 oranında(GSMH Deflatörü), sabit sermaye yatırımlarının ise yüzde 5.8 oranında artması; kamuda yüzde 3.4, özelde yüzde 4.8 olmak üzere sabit fiyatlarla toplam tüketimin yüzde 4.6 oranında artması hedef, amaç ve öngörülerine uygun olarak hazırlandığı belirtilmektedir. Bu çerçevede uygulanan ekonomik programın ilke ve hedeflerine uygun olarak, kamu kesimi açıkları ile enflasyonun düşürülmesi ve reel ekonomideki canlanmanın sürdürülmesine katkıda bulunulması başta olmak üzere bütçe hedeflerinin gerçekleştirilmesini sağlayacak şekilde ve kamu idarelerinin hizmet öncelikleri dikkate alınarak, idarelere gerekli kaynak tahsis edilmiştir.

a) 2008 Yılı Bütçesinin Özellikleri

2008 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesinin temel hedefleri;

- Enflasyonla mücadele politikasının desteklenmesi,

- Kamu sektörü için belirlenen faiz dışı fazla hedefine merkezi yönetim bütçesinin azami derecede katkı yapmasının sağlanması,

- Etkin bir borçlanma politikasının izlenmesi ve mali disiplinin sağlanması yoluyla faiz giderlerinin bütçe üzerindeki baskısının hafifletilmesi,

- Bütçe harcamalarının sağlam gelir kaynaklarıyla karşılanması ve kaynak-harcama dengesinin göz önünde bulundurulması,

- Makroekonomik istikrarla birlikte sürdürülebilir kalkınmanın desteklenmesi,

- Hesap verebilirliğin ve mali saydamlığın güçlendirilmesi,

- Tesis edilen mali disiplinin devam ettirilmesi,

- Yatırımlara ayrılan kaynakların öncelikli ve kısa sürede sonuç doğuracak projelere yönlendirilmesi,

- Verimliliği ve üretimi teşvik edici bir tarımsal destekleme politikasının oluşturulması,

- Eğitim ve sağlık hizmetlerine daha fazla kaynak sağlanması,

- Kırsal kesimin alt yapısının güçlendirilmesi,

şeklinde özetlenebilir.

Ayrıca Tasarıda;

- Merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin, aktarma yapılacak tertipteki ödeneğin yüzde yirmisine kadar kendi bütçeleri içinde ödenek aktarması yapabilmesi,

- Taşıt alımının acil ve zorunlu hallere mahsus olmak üzere ve Bakanlar Kurulu kararıyla gerçekleştirilebilmesi,

- Ar-Ge alt yapısının ve bilimsel ve teknolojik araştırma projelerinin desteklenmesi,

- 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararname kapsamındaki kamu idare, kurum ve kuruluşlarının, serbest memur kadrolarına 2007 yılında emeklilik, ölüm, istifa veya nakil sonucu ayrılan memur sayısının yüzde ellisini geçmeyecek şekilde açıktan veya diğer kamu idare, kurum ve kuruluşlarından nakil suretiyle atama yapabilmesi, bu sınırlar içinde memur ihtiyacını karşılayamayan idare, kurum ve kuruluşlar için ise ilave 23.000 adet atama izni verilebilmesi,

- Yükseköğretim kurumlarının, öğretim üyesi dışındaki boş öğretim elemanı kadrolarına, 2007 yılında emeklilik, ölüm, istifa, nakil, eğitimin tamamlanması veya başarısızlık sonucu kurumlarından ayrılan öğretim elemanı sayısının yüzde ellisini, araştırma görevlisi kadroları için ise yüzde yüzünü geçmeyecek şekilde açıktan veya yükseköğretim kurumları ile diğer kamu idare, kurum ve kuruluşlarından naklen atama yapabilmesi, bu sınırlar içinde öğretim elemanı ihtiyacını karşılayamayacak yükseköğretim kurumları için ise ilave 3.000 adet atama izni verilmesi ve bu miktarın 320 adedinin yeni kurulan üniversitelerin yurtiçinde öğretim elemanı yetiştirmek amacıyla araştırma görevlisi kadrolarına yapılacak atamalar için kullanılması,

- 2008 yılı içinde, 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanuna göre sağlanacak garantili imkan limitinin 2 milyar ABD Doları ile sınırlanması,

- 2008 yılında bütçe ile belirlenen başlangıç ödeneklerinin yüzde ellisine kadar iç borçlanma senedi çıkarılabilmesine imkan tanınması,

öngörülmüştür.

c*) Temel Ekonomik Büyüklükler*

2008 Yılında Temel Ekonomik Büyüklükler;

- GSMH 716 milyar 596 milyon YTL,

- GSMH'daki büyüme yüzdesi 5.5,

- GSMH deflatörü (yüzde artış) yüzde 5,

- Üretici Fiyat Endeksi (ÜFE) yıl sonu yüzde 3.75,

- Tüketici Fiyat Endeksi (TÜFE) yıl sonu yüzde 4,

- İhracat (FOB değeriyle) 117 milyar Dolar,

- İthalat (CIF değeriyle) 182 milyar Dolar,

olarak belirlenmiştir.

1.2.2. 2008 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Büyüklükleri

a) 2008 Yılı Bütçe Ödenekleri

2008 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı ile; genel bütçeli kamu idarelerine 218.044.132.372 YTL, özel bütçeli kamu idarelerine 13.941.949.650 YTL, düzenleyici ve denetleyici kurumlara ise 1.729.688.441 YTL ödenek olmak üzere toplam Merkezi Yönetim Bütçesi 233.715.770.463 YTL olarak öngörülmüştür. Özel bütçeli idareler için öngörülen 10.420.672.254 YTL Hazine yardımı ile 982.481.409 YTL gelirden ayrılan paylar düşüldüğünde konsolide edilmiş Merkezi Yönetim Bütçesinin büyüklüğünün 222.312.616.800 YTL olduğu anlaşılmaktadır.

2008 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi ödeneklerinin ekonomik ayrımı incelendiğinde;

- 48 milyar 672 milyon 49 bin 289 YTL'sinin personel giderlerine,

- 6 milyar 405 milyon 462 bin 288 YTL'sinin sosyal güvenlik kurumlarına Devlet primi giderlerine,

- 22 milyar 905 milyon 423 bin YTL'sinin mal ve hizmet alım giderlerine,

- 56 milyar 50 bin YTL'sinin faiz giderlerine,

- 78 milyar 10 milyon 523 bin 663 YTL'sinin cari transferlere,

- 11 milyar 775 milyon 29 bin 800 YTL'sinin sermaye giderlerine,

- 4 milyar 683 milyon 50 bin YTL'sinin sermaye transferlerine,

- 3 milyar 933 milyon 510 bin YTL'sinin borç vermeye,

- 1 milyar 330 milyon 672 bin 423 YTL'sinin yedek ödeneğe,

tahsis edildiği görülmektedir.

Bütçe ödeneklerinin fonksiyonel dağılımı incelendiğinde ise;

- 98 milyar 574 milyon 393 bin 597 YTL'sinin genel kamu hizmetlerine,

- 13 milyar 363 milyon 415 bin 392 YTL'sinin savunma hizmetlerine,

- 13 milyar 375 milyon 298 bin 578 YTL'sinin kamu düzeni ve güvenlik hizmetlerine,

- 22 milyar 331 milyon 995 bin 270 YTL'sinin ekonomik işler ve hizmetlere,

- 236 milyon 14 bin 400 YTL'sinin çevre koruma hizmetlerine,

- 2 milyar 464 milyon 310 bin 780 YTL'sinin iskan ve toplum refahı hizmetlerine,

- 11 milyar 787 milyon 248 bin 227 YTL'sinin sağlık hizmetlerine,

- 3 milyar 579 milyon 771 bin 442 YTL'sinin dinlenme, kültür ve din hizmetlerine,

- 28 milyar 738 milyon 832 bin 247 YTL'sinin eğitim hizmetlerine,

- 39 milyar 264 milyon 490 bin 530 YTL'sinin sosyal güvenlik ve sosyal yardım hizmetlerine,

ayrıldığı görülmektedir. 2007 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununda 204 milyar 988 milyon 545 bin 472 YTL olan ödeneğin, 2008 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısında yüzde 8.45 oranında artacağı öngörülmektedir. Merkezi yönetim bütçe giderlerinin GSMH içindeki payının ise 2008 yılında yüzde 31.02 olarak gerçekleşeceği tahmin edilmektedir.

b) 2008 Yılı Bütçe Gelirleri

2008 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesinin gelirleri;

- 200 milyar 393 milyon 419 bin YTL'si net genel bütçe gelirleri,

- 3 milyar 417 milyon 133 bin 196 YTL'si özel bütçeli kurumların öz gelirleri,

- 1 milyar 728 milyon 388 bin 441 YTL'si düzenleyici ve denetleyici kurumların öz gelirleri,

olmak üzere, toplam 205 milyar 538 milyon 940 bin 637 YTL'dir. Bu gelirden, genel bütçeye aktarılan 982 milyon 481 bin 409 YTL'lik pay düşüldüğünde net bütçe geliri 204 milyar 556 milyon 459 bin 288 YTL olarak hesaplanmaktadır.

Genel Bütçenin, red ve iadeler dahil 216 milyar 988 milyon 31 bin YTL tutarındaki gelirlerinin dağılımı incelendiğinde;

- 187 milyar 504 milyon 321 bin YTL'sinin vergi gelirlerinden,

- 9 milyar 1 milyon 423 bin YTL'sinin teşebbüs ve mülkiyet gelirlerinden,

- 805 milyon 893 bin YTL'sinin alınan bağış ve yardımlar ile özel gelirlerden,

- 15 milyar 368 milyon 338 bin YTL'sinin diğer gelirlerden,

- 4 milyar 308 milyon 56 bin YTL'sinin sermaye gelirlerinden,

oluştuğu anlaşılmaktadır. Bu gelirler toplamında 16 milyar 594 milyon 612 bin YTL olan red ve iadeler düşüldüğünde 200 milyar 393 milyon 419 bin YTL'lik net Genel Bütçe Gelirine ulaşılmaktadır.

2007 yıl sonu gerçekleşme tahminine göre 2008 yılı merkezi yönetim bütçe gelirlerinin yüzde 8.8 oranında artacağı tahmin edilmektedir. Merkezi yönetim bütçe gelirlerinin GSMH içindeki payının ise 2008 yılında yüzde 28.6'sı düzeyinde gerçekleşmesi beklenmektedir.

c) Bütçe Dengesi: Bütçe Açığı ve Faiz Dışı Fazla

2008 yılında merkezi yönetim bütçe dengesi ve faiz dışı fazla program hedeflerine uygun olarak belirlenmiştir. Bu çerçevede, 222 milyar 312 milyon 616 bin 800 YTL olarak hesaplanan merkezi yönetim giderleri ile net 204 milyar 556 milyon 459 bin 288 YTL olarak (gelirden ayrılan paylar hariç) belirlenen merkezi yönetim gelirleri arasındaki 17 milyar 756 milyon 157 bin 512 YTL tutarındaki fark borçlanma yoluyla karşılanacaktır. Faiz dışı fazlanın GSMH'ye oranının yüzde 5.33 olarak gerçekleşeceği beklenmektedir.

d) 2009 ve 2010 Yılları Bütçe Tahminleri

2009 ve 2010 Yılları Bütçe tahminlerine bakıldığında:

- 2009 yılı merkezi yönetim bütçe ödeneklerinin (Hazine Yardımı ve gelirden ayrılan paylar hariç) 2008 yılına göre yüzde 2.9'luk bir artışla 228 milyar 941 milyon 338 bin 353 YTL, bu ödenek içinde genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerine 224 milyar 249 milyon 258 bin 692 YTL, özel bütçeli kamu idarelerine 14 milyar 724 milyon 507 bin 135 YTL ve düzenleyici ve denetleyici kurumlara ise 1 milyar 731 milyon 960 bin 425 YTL ödenek ayrılmasının ve hazine yardımı ve gelirden ayrılan pay toplamının ise11 milyar 764 milyon 388 bin YTL olmasının,

- 2010 yılı ödeneklerinin (Hazine Yardımımı ve gelirden ayrılan paylar hariç), bir önceki yıla göre yüzde 3.5'lik artışla 236 milyar 970 milyon 935 bin 622 YTL, bu ödenek içinde genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerine 231 milyar 811 milyon 863 bin 175 YTL, özel bütçe kapsamındaki kamu idarelerine 15 milyar 664 milyon 439 bin 244 YTL ve düzenleyici ve denetleyici kurumlara ise 1 milyar 767 milyon 695 bin 277 YTL ödenek ayrılmasının ve hazine yardımı ve gelirden ayrılan pay toplamının ise12 milyar 273 milyon 62 bin YTL olmasının,

- 2009 yılı bütçe gelirlerinin; 215 milyar 889 milyon 44 bin YTL'si net genel bütçe geliri, 3 milyar 938 milyon 24 bin 210 YTL'si özel bütçeli idarelerin öz gelirleri, 1 milyar 740 milyon 295 bin 701 YTL'si, düzenleyici ve denetleyici kurumların öz gelirleri olmak üzere, toplam (gelirden ayrılan paylar dahil) 221 milyar 567 milyon 363 bin 911 YTL olarak,

- 2010 yılı bütçe gelirlerinin; 230 milyar 442 milyon 756 bin YTL'si net genel bütçe gelirleri, 4 milyar 368 milyon 525 bin 108 YTL'si özel bütçeli idarelerin öz gelirleri, 1 milyar 785 milyon 928 bin 971 YTL'si, düzenleyici ve denetleyici kurumların öz gelirleri olmak üzere, toplam (gelirden ayrılan paylar dahil) 236 milyar 597 milyon 210 bin 79 YTL olarak,

planlandığı anlaşılmaktadır.

Merkezi yönetim bütçe açığının 2009 yılında 8 milyar 450 milyon YTL, 2010 yılında ise 1 milyar 459 milyon YTL olması programlanmıştır. Faiz dışı bütçe fazlası ise 2009 yılında 41 milyar 650 milyon YTL, 2010 yılında 45 milyar 791 milyon YTL olarak tahmin edilmektedir.

1.3. MALİYE BAKANININ BÜTÇE SUNUŞ KONUŞMASI

2008 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı ile 2006 Yılı Merkezi Yönetim Kesinhesap Kanunu Tasarılarının görüşmelerine, Komisyonumuzun 25.10.2007 tarihinde yaptığı 1 inci birleşiminde, Tasarıların görüşülmesine ilişkin usul ve esasların belirlenmesiyle başlanmıştır. Bu çerçevede;

- Görüşme programında meydana gelebilecek değişiklikler konusunda Başkanlığa yetki verilmesi,

- Görüşmelerde tam tutanak tutulması,

- Komisyon üyelerinin ve diğer milletvekillerinin konuşma sürelerinin belirlenmesi,

- Merkezî Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı görüşmeleri sırasında bağlı cetvellerde veya Hazine yardımlarında meydana gelebilecek değişiklik ve teknik düzeltmelerle ilgili Başkanlığa yetki verilmesi,

- Gerekli hallerde ivediliği olan kanun tasarı ve tekliflerinin de gündeme alınıp görüşülebilmesi,

gibi hususlar karara bağlanmıştır. Alınan kararları müteakiben Maliye Bakanı Kemal UNAKITAN'ın bütçe ve kesinhesap kanunu tasarılarını Komisyona sunuş konuşması başlamıştır. Maliye Bakanı, sunuş konuşmasında aşağıda özetlenen konularda görüş ve değerlendirmelerde bulunmuştur.

1.3.1. Bütçenin Genel Çerçevesi ve Dünyadaki Gelişmeler:

- Bütçelerin hükümetlerin bir yıl içinde sunacağı hizmetleri, izleyeceği ekonomik ve sosyal politikaları ortaya koyduğu, Devletin nerelere ne kadar kaynak ayıracağını ve nerelerden ne kadar kaynak toplayacağını gösterdiği,

- Güçlü bütçelerin ancak güçlü ekonomik yapıya sahip ülkelerce hazırlanabileceği, son yıllarda elde edilen yüksek büyüme ve kalkınma sayesinde ülkemizin imkânlar ve fırsatlar ülkesi haline geldiği, bütçeler ne kadar sağlam, öngörülebilir ve güvenilir olursa ülkemizin küresel ekonomi içindeki yerinin de o derece güçlü ve sağlam olacağı,

- Son yıllarda alınan önlemler ve hazırlanan bütçelerle istikrarın ve güvenin sağlandığı, ekonominin düzeldiği, vatandaşların gelirinin daha da arttığı, buna bağlı olarak refahının ve hayat standardının yükseldiği,

- Küresel ekonomideki büyüme sürecinin 2006 yılında da devam ettiği, emtia fiyatlarının artış eğilimini sürdürdüğü,

- Dünyada yükselen piyasalardaki güçlü büyüme eğiliminin petrol talebini artırdığı, stok seviyelerinin gerilemesi ve üretimin azalmasının petrol arzını düşürdüğü, ham petrol fiyatlarının, arz ve talep dengesizliği karşısında dalgalı bir seyir izlediği, 2007 yılı başında düşük seyreden petrol fiyatlarının, Mart ayından itibaren yükselişe geçtiği, ham petrolün varil fiyatının 23 Ekim 2007 tarihi itibarıyla 83 dolar seviyesine çıktığı,

- Ülkemizde kullanılan enerji kaynakları içinde petrolün oranının yüksek olduğu; dolayısıyla petrol fiyatlarındaki artışın ülkemiz dâhil birçok ülkenin finansal yapısını olumsuz etkilediği,

- Uluslararası sermayenin, mali istikrarın sağlandığı yükselen piyasa ekonomilerine yöneliminin 2006 yılında da devam ettiği, piyasalardaki istikrar ve likidite bolluğunun sürdüğü, Ancak, piyasalardaki olumlu havanın 2007 yılı Temmuz ayından itibaren ABD konut sektörü kredilerinde yaşanan sorunların etkisiyle bozulduğu, dünya genelinde borsa endekslerinde önemli kayıplar yaşandığı,

- Ülkemizin dış piyasalardaki hareketlerden etkilendiği, bu durumun, ülkemizin iç dinamikleri yerine oturmuş ve küresel olaylardan etkilenen bir dünya ülkesi olduğunun göstergesi olarak değerlendirildiği, piyasalardaki bu gibi dalgalanmalara karşı yapısal reformlara, mali disipline ve özelleştirmelere devam edilmesi gerektiği,

1.3.2. Türkiye Ekonomisindeki Gelişmeler; Büyüme, Fiyatlar, İstihdam, Dış Ticaret, Doğrudan Yabancı Sermaye, Kamu Borçları, Özelleştirme, Çalışanlar ve Emekliler:

- İzlenen başarılı politikaların neticesinde ekonomik ve siyasi istikrarın sağlandığı, gelecek yıllarda da ülkemizin küresel ekonomide rekabet gücünü artırarak daha büyük bir küresel aktör haline gelmesini sağlayacak politikalar izleneceği,

- Büyümenin kalıcı hale getirilip, istikrar ortamının yükseltilmesinin hedeflendiği, mevcut istikrar ve güven ortamı devam ettikçe, ülkemizin yatırımlar için cazibe merkezi olmaya devam edeceği,

- Türkiye ekonomisinin, 2003-2006 döneminde ortalama yüzde 7.3 oranında büyüdüğü, böylece ülkemizin dünyanın 17 nci büyük ekonomisi haline geldiği, 2003, 2004 ve 2005 yıllarında olduğu gibi 2006 yılında da hedeflenenin üzerinde bir büyüme sağlandığı,

- Ekonominin 2007 yılının ilk çeyreğinde yüzde 6.8, ikinci çeyreğinde yüzde 3.9, ilk altı aylık döneminde ise yüzde 5.2 oranında büyüdüğü, böylece Türkiye ekonomisinde ilk kez 22 çeyrek kesintisiz büyüme sağlandığı, 2007 yılında da yüzde 5'lik büyüme hedefine ulaşılacağı, 2008 yılında ise büyümenin, verimlilik artışına ve ihracata dayalı bir anlayışla, özel sektör ağırlıklı olarak devam edeceği, temel hedefin makro ekonomik istikrarın ve büyüme performansının kalıcı hale getirilmesi olduğu,

- 2002 yılında 181 milyar dolar olan GSMH'ın, 2008 yılında 520 milyar dolara ulaşacağı, bu performansın artarak devam edeceği,

- 2008 bütçesiyle yatırım miktarının daha da artacağı, 2002 yılında toplam 47 milyar YTL olan sabit sermaye yatırımlarının 2008 yılında 155 milyar YTL'ye ulaşacağı; 2002 yılında 30 milyar YTL olan özel sektör sabit sermaye yatırımlarının ise 2008 yılında 122 milyar YTL'ye ulaşacağı,

- Yüksek büyüme performansının kişi başına milli gelir seviyesini yükselttiği, 2002 yılında 2.598 dolar olan kişi başına milli gelirin, 2007 yılında 6.619 dolara ulaştığı, 2008 yılında ise 7.000 dolara ulaşmasının öngörüldüğü,

- Satın alma gücü paritesine göre ise kişi başına milli gelirin 2002 yılında 6.550 dolar iken 2007 yılı sonunda 9.900 dolara ulaştığı, 2008 yılında ise 10.600 dolara ulaşmasının beklendiği; bu rakamların ülkenin refah seviyesinin yükseldiğinin göstergesi olduğu,

- Sürdürülebilir büyümenin temini ve sosyal refahın artırılması için enflasyonla mücadelenin önemli olduğu, bu amaç doğrultusunda uygulamaya konulan para ve maliye politikaları ile sağlanan mali disiplin sayesinde, son beş yılda yüksek büyüme ile eş zamanlı olarak enflasyonda önemli düşüşler yaşandığı, 1993-2002 döneminde ortalama yüzde 70'lerde olan enflasyonun, 2006 yılı sonunda yüzde 9.65'e düştüğü, böylece 35 yılın ardından tek haneli enflasyon rakamlarına ulaşıldığı,

- 2007 yılının ilk çeyreğinde, enflasyonda artış görüldüğü; ancak, özellikle dayanıklı tüketim malları fiyatlarında gerçekleşen iyileşmeler sonucunda, yılın ikinci çeyreğinden itibaren yıllık enflasyonun gerilediği, Eylül ayında yıllık enflasyonun yüzde 7.12 olarak gerçekleştiği, oranların bir önceki aya göre düşüş gösterdiği ve Merkez Bankasınca öngörülen aralık içinde kaldığı, çekirdek enflasyon niteliğindeki (H) endeksinin de Nisan ayından itibaren düşüş eğilimine girdiği,

- 2004 yılında başlayan istihdam artışıyla birlikte, 2000 yılından sonra ilk kez işsizlik oranında düşüş sağlandığı, 2005 ve 2006 yıllarında da istihdam konusunda sağlanan olumlu gelişmelerin devam ettiği, işsizlik oranının 2006 yılında yüzde 9.9 olarak gerçekleştiği, işsiz sayısının da 2005 yılına göre yüzde 2.9'luk azalışla 2 milyon 520 bin kişiden, 2 milyon 446 bin kişiye gerilediği,

- Türkiye ekonomisinde yapısal bir dönüşümün yaşandığı, bu doğrultuda tarım sektöründen diğer sektörlere istihdam kaymasının olduğu, tarım sektörünün toplam istihdam içindeki yüzde 34.9 olan payının, 2006 yılında yüzde 27,3'e gerilediği; tarım dışı sektörlerde de 2003 yılından itibaren 2 milyon 300 bin kişilik istihdam artışının sağlandığı, bu dönemde toplam istihdamın ise 1 milyon 200 bin kişi arttığı, bu gelişmeler doğrultusunda Türkiye'nin, 2003-2006 dönemini kapsayan son dört yılda, tarım dışı sektörlerde AB üyesi 25 ülke içinde İspanya'dan sonra en fazla istihdam yaratan ülke olduğu,

- 2007 yılı Temmuz dönemi itibarıyla toplam istihdamın geçen yılın aynı dönemine göre Türkiye genelinde 490 bin kişi arttığı, bu dönemde işsizlik oranının ise yüzde 8.8 seviyesinde gerçekleştiği, istihdamın artışının kalkınmadan taviz verilmeden devam ettirileceği,

- Dış ticarette son beş yılda önemli gelişmelerin yaşandığı; 2002 yılında 87.6 milyar dolar olan dış ticaret hacminin, 2006 yılında 225.1 milyar dolara ulaştığı; 2007 Ocak-Ağustos döneminde 174.7 milyar dolar olarak gerçekleşen dış ticaret hacminin 2007 yılının sonunda 270 milyar dolara ulaşacağının tahmin edildiği,

- Dış ticaret hacmindeki artışta, ithalat kadar ihracat artışının da önemli etkisinin olduğu, Eylül ayı itibarıyla ihracatın yıllık bazda 100 milyar doları aştığı, 2006 yılında gerçekleştirilen 85.5 milyar dolarlık ihracat ile Avrupa Birliğine üye ülkeler içinde 14 üncü sırada yer alındığı, 2007 yılı sonunda 104 milyar dolar olması beklenen ihracat ile çok daha üst sıralara çıkabileceği,

- 2007 Ocak-Ağustos döneminde ithalatın geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 19.2 oranında artarak 107.6 milyar dolara ulaştığı, ihracatın ise yüzde 24.8 oranında artarak 67.1 milyar dolar olarak gerçekleştiği, ihracatın ithalattan daha hızlı artmaya başlamasının dış ticaret dengesini olumlu şekilde etkilediği ve dış ticaret açığı artış hızının yavaşladığı, geçmiş yıllarda yüzde 20'nin üzerinde seyreden dış ticaret açığı artışının, 2007 Ocak-Ağustos döneminde geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 10.9 oranında artış gösterdiği ve 40.5 milyar dolar olduğu,

- 2006 yılında gerçekleştirilen 139.6 milyar dolarlık ithalatın 99.6 milyar dolarının ara malı ithalatı olduğu, ham petrol, doğalgaz gibi enerji ürünlerindeki fiyat artışlarının, toplam enerji ithalatının parasal değerini yükselterek cari açığı artırdığı, 2006 yılında yapılan 28.9 milyar dolarlık enerji ithalatı da hesaba katıldığında cari açığın 32.9 milyar dolar seviyesinde gerçekleştiği,

- 2007 yılında ekonomide sağlanan olumlu gelişmelerin neticesinde cari açığın yatay bir seyir izlediği, 2007 Ocak-Ağustos döneminde cari açığın geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 1.6'lık bir artışla 23.3 milyar dolar olarak gerçekleştiği, enerji fiyatlarındaki artışın cari açığı olumsuz etkilediği, bu dönemde enerji ithalatının toplam faturasının 20.4 milyar dolar olduğu, 2007 yılı sonunda ise enerji ithalatının maliyetinin 30 milyar doların üzerinde olmasının tahmin edildiği,

- Cari açığın sürdürülebilir olmasında ve risk olarak algılanmamasında finansman kalitesinin büyük bir öneme sahip olduğu, son yıllarda ekonomiye olan güvenin artması sonucu; doğrudan yatırımlardaki hızlı artışla birlikte, sermaye girişlerinin ağırlıklı olarak uzun vadeli olmasını beraberinde getirdiği, bunun sonucunda cari işlemler açığının finansman yapısında belirgin bir iyileşme ve kalitenin sağlandığı,

- 2005 yılında 8.9 milyar dolar olan net doğrudan yabancı sermaye girişinin cari açığın yüzde 39.6'sını karşıladığı, 2006 yılında hızlanan doğrudan yatırımların net 19 milyar dolara yükselerek, cari açığın yüzde 58'ini, 2007 Ocak-Ağustos döneminde ise 12.1 milyar dolarlık net sermaye girişinin cari açığın yüzde 51.8'ini finanse ettiği,

- Merkez Bankasının yüksek seviyede döviz rezervinin bulunması, dalgalı döviz kuru rejiminin benimsenmiş olması ve bankacılık sisteminin sağlam bir temele oturmuş olmasının, olası sermaye çıkışları nedeniyle cari işlemler açığının finansmanında oluşabilecek riskleri sınırlandırdığı,

- Sağlanan ekonomik ve siyasi istikrar ile yatırım ortamının iyileştirilmesinin küresel doğrudan yabancı sermaye akımlarını hızlandırdığı, 2002 yılı ve öncesinde yıllık ortalama 1 milyar dolar düzeyinde olan doğrudan yabancı sermaye girişinin, 2002'den sonra giderek arttığı, 2005 yılında 10 milyar dolar olan doğrudan yabancı sermaye girişinin, 2006 yılında 20 milyar dolara yükseldiği, sağlanan bu artışla ülkemizin, OECD ülkeleri arasında son 10 yılda en çok net doğrudan yabancı sermaye çeken 6 ncı ülke durumuna geldiği, 2007 Ocak-Ağustos döneminde doğrudan yabancı sermaye girişinin 13.9 milyar dolara ulaştığı ve bunun daha da artmasının beklendiği,

- Kamu borç yükünün azaltılmasının maliye politikasının temel hedeflerinden biri olduğu, sağlanan makro ekonomik istikrar ve mali disiplin sayesinde kamu borçlarının çevrilebilirliği yönündeki endişelerin ortadan kalktığı, 2002 yılında yüzde 78 olan Kamu Net Borç Stokunun GSMH'ye oranının 2006 yılı sonunda yüzde 45 seviyesine gerilediği, bu oranın 2007 yılı sonunda yüzde 40'lar düzeyine gerilemesinin beklendiği,

- IMF'ye olan borçların da hızla azaldığı, 2002 yılında 22 milyar dolar olan borç toplamının, 2007 yılı Ağustos ayı sonunda 7.8 milyar dolara düştüğü,

- Döviz cinsinden ve dövize endeksli borçların Merkezi Yönetim Toplam Borç Stoku içindeki payının 2002 yılında yüzde 58 olduğu, bu payın 2006 yılı sonunda yüzde 37'ye düştüğü, 2007 yılının Eylül ayında ise bu oranın yüzde 33'ün altına indiği, bu gelişmelerle borç stokunun kur riskine karşı daha korunaklı bir yapıya kavuştuğu,

- Mali disiplinin en somut yansımasının borçlanma maliyetlerinde görüldüğü, 2002 yılının Ekim ayında yüzde 64 olan YTL cinsi iskontolu Devlet İç Borçlanma Senetlerinin faiz oranının, 2006 yılının Nisan ayında yüzde 14'e kadar düştüğü, ancak, daha sonra dış piyasalardaki dalgalanmanın etkisiyle yüzde 20'lerin üzerine çıktığı, 2007 yılında yeniden düşüş eğilimine girdiği ve Ekim ayında yüzde 16'lara gerilediği,

- Kamu Kesimi Borçlanma Gereğinin yıllar sonra ilk kez 2005 yılında negatife döndüğü, 2002 yılında yüzde 12.6 olan Kamu Kesimi Borçlanma Gereğinin GSYİH'ye oranının 2007 yılında yüzde -0.04, 2008 yılında ise yüzde -0.32 olarak gerçekleşeceğinin tahmin edildiği, bu rakamların kamu borçlarının nominal olarak da azaldığını ve kronik borç sarmalından hızla kurtulunduğunu gösterdiği,

- Sosyal refahta artış sağlamak ve ekonomideki rekabet ortamını iyileştirmek için özelleştirme konusuna büyük önem verildiği, bu doğrultuda özelleştirme uygulamalarının kararlılıkla devam edeceği,

- Özelleştirilen kuruluşlarda çalışan işçilerin ve ailelerinin mağdur edilmemesine ve sosyal dengenin korunmasına özen gösterildiği, bu çerçevede özelleştirme nedeniyle işini kaybeden ve emeklilik hakkı kazanamamış işçilere diğer kamu kuruluşlarında istihdam imkânının sağlandığı,

- 2003 yılından önceki 18 yıl boyunca toplam 8 milyar dolarlık özelleştirme yapılmışken, 2003 yılından 2007 yılı Ekim ayına kadar yapılan özelleştirmelerin, 25.5 milyar doları Özelleştirme İdaresi tarafından olmak üzere, toplam 40 milyar doları aştığı,

- 2003 Ocak-2007 Eylül döneminde TÜFE'deki kümülatif değişimin yüzde 59.3 olarak gerçekleştiği, 2002 Aralık ayında 392 YTL olan en düşük memur maaşının yüzde 115.1 artışla 2007 Ekim ayında 843 YTL'ye yükseltildiği,

- 2002 Aralık ayında 184 YTL olan net asgari ücretin yüzde 127.5 artışla 2007 Ekim ayında 419 YTL'ye, 2002 Aralık ayında 257 YTL olan en düşük SSK emekli aylığının yüzde 113.1 artışla 2007 Ekim ayında 548 YTL'ye, 2002 Aralık ayında 149 YTL olan en düşük BAĞ-KUR esnaf emekli aylığı yüzde 188 artışla 2007 Ekim ayında 428 YTL'ye, 2002 Aralık ayında 377 YTL olan en düşük memur emekli aylığının yüzde 90.3 artışla 2007 Ekim ayında 716 YTL'ye çıktığı,

1.3.3. 2007 Yılı Ocak-Eylül Dönemi Uygulama Sonuçları ile Yıl Sonu Gerçekleşme Tahminleri

- Ocak-Eylül 2007 döneminde; merkezi yönetim bütçe giderlerinin 154, faiz hariç bütçe giderlerinin 111.2, faiz giderlerinin 42.8, merkezi yönetim bütçe gelirlerinin 141.8, vergi gelirlerinin 111.7, bütçe açığının 12.2, faiz dışı fazlanın ise 30.6 milyar YTL olarak gerçekleştiği,

- Yılın ilk dokuz aylık döneminde sergilenen performans sayesinde faiz dışı fazlada 2007 yılı bütçe hedefinin yüzde 84.7'sine ulaşıldığı, aynı dönemde oluşan bütçe açığının yıllık bütçe açığı hedefi olan 16.8 milyar YTL'nin yüzde 72.3'ü oranında gerçekleştiği,

- İlk dokuz aylık dönemde, toplam bütçe ödeneklerinin yüzde 75.1'i, faiz hariç bütçe ödeneklerinin ise yüzde 73.1'inin kullanıldığı, Eylül sonu itibarıyla merkezi yönetim bütçe gelirlerinin tahsilâtında ise yıllık bütçe hedefinin yüzde 75.4'ünün gerçekleştiği, böylece geçen yılın aynı dönemine göre bütçe gelirlerinin yüzde 10.7 oranında arttığı, Ocak-Eylül 2006 döneminde 102, 2007 yılının aynı döneminde 111.7 milyar YTL vergi tahsilatının yapıldığı,

- 2007 sonu itibarıyla; merkezi yönetim bütçe giderlerinin 202.9, merkezi yönetim bütçe gelirlerinin 188, bütçe açığının 14.9, faiz dışı fazla tutarının ise 34.1 milyar YTL olarak gerçekleşeceğinin tahmin edildiği,

1.3.4. 2008 Yılı Bütçe Hedef ve Büyüklükleri

- 2008 yılı makro ekonomik büyüklüklerinin; GSMH 716.6 milyar YTL, büyüme oranı yüzde 5.5, yıl sonu TÜFE yüzde 4, ihracat 117 milyar dolar, ithalat 182 milyar dolar, kişi başına milli gelir 7.000 dolar, satın alma gücü paritesine göre kişi başına milli gelir 10.600 dolar olarak tahmin edildiği,

- 2008 yılı maliye politikasının temel hedeflerinin; tesis edilen mali disiplininin devam ettirilmesi, enflasyonla mücadele politikasının desteklenmesi, kamu borç stokundaki düşüş eğilimini devam ettirecek faiz dışı fazlanın gerçekleştirilmesi, faiz giderlerinin bütçe üzerindeki baskısının hafifletilmesi, bütçe harcamalarının sağlam gelir kaynaklarıyla karşılanması, kamu harcamalarının kalitesinin artırılması, makro ekonomik istikrarla birlikte sürdürülebilir kalkınmanın sağlanması, hesap verebilirliğin ve mali saydamlığın güçlendirilmesi, verimliliği ve üretimi teşvik edici bir tarımsal destekleme politikasının oluşturulması, sosyal politika ve programlarla gelir düzeyi düşük kesimlerin desteklenmesi ve kırsal kesim alt yapısının güçlendirilmesi olduğu,

- 2008 merkezi yönetim bütçe giderlerinin 222.3, net bütçe gelirlerinin 204.6, bütçe açığının 17.8 ve faiz dışı fazlanın 38.2 milyar YTL olarak öngörüldüğü,

- 2008 yılında, 2007 yıl sonu gerçekleşme tahminlerine göre; bütçe giderlerinin GSMH'ye oranının yüzde 31.4'ten yüzde 31'e, bütçe gelirlerinin GSMH'ye oranının yüzde 29.1'den yüzde 28.5'e düşeceği, vergi gelirlerinin ise yüzde 23.4'ten yüzde 23.9'a çıkacağı,

- Öngörülen bütçe büyüklüklerine göre, bütçe açığının GSMH'ye oranının yüzde 2.5, faiz dışı fazlanın ise yüzde 5.3 olacağının tahmin edildiği,

- 222.3 milyar YTL olarak belirlenen 2008 yılı bütçe ödeneklerinden; personel giderleri için 48.7, sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi giderleri için 6.4, mal ve hizmet alım giderleri için 22.9, faiz giderleri için 56, cari transferler için 69.2, sermaye giderleri için 11.8, sermaye transferleri için 2.1, borç verme için 3.9, yedek ödenekler için 1.3 milyar YTL ödenek ayrıldığı,

- Merkezi yönetim bütçesinden, sosyal güvenlik kurumuna 37, mahalli idarelere 15.1, fonlara 3.6, tarımsal desteklemeye 5.4, öğrenim burs ve kredilerine 1.5 milyar YTL transfer ödeneğinin ayrıldığı,

1.3.5. 2008 Yılı Gelir Bütçesi

- Vergi iadeleri dahil 2008 yılı Merkezi Yönetim Bütçe gelirlerinin 221.2 milyar YTL olarak tahmin edildiği, 16.6 milyar YTL olan vergi iadeleri düşüldüğünde bütçe gelirinin 204.6 milyar YTL olacağı, bütçe gelirleri içinde en büyük payı 171.2 milyar YTL ile vergi gelirlerinin aldığı, bunu 33.4 milyar YTL ile vergi dışı diğer gelirlerin izlediği,

- Vergi türlerine göre bir ayrım yapıldığında; gelir vergisinin 38.1, kurumlar vergisinin 14.5, dahilde alınan KDV'nin 17.7, ithalde alınan KDV'nin 30.5, özel tüketim vergisinin 44.7, motorlu taşıtlar vergisinin 3.9, banka ve sigorta muameleleri vergisinin 4, harçların 5.4, damga vergisinin 4.2 milyar YTL olarak tahmin edildiği,

1.3.6. 2008 Bütçesinin Özellikleri

- Mali yönetim ve kontrol sisteminde gerçekleştirilen reformlar sonucunda, bütçe sisteminin makro ekonomik istikrarla birlikte sürdürülebilir kalkınmayı esas alan; kaynakların etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanılmasını sağlayan bir yapıya kavuştuğu,

- Sürdürülen maliye politikaları ve gerçekleştirilen yapısal reformlar sayesinde son yıllarda gelir ve gider politikaları arasında uyumun, bütçe giderlerinde etkinlik ve tasarrufun sağlandığı, vergi gelirlerinde yüksek performans gerçekleştirildiği böylece bütçe açığının azaltıldığı,

- 2008 bütçe ödeneklerinin, uygulanan ekonomik programın ilke ve hedeflerine uygun olarak, kamu kesimi açıkları ile enflasyonun düşürülmesi ve reel ekonomideki canlanmanın sürdürülmesine katkı yapılması hedeflerinin gerçekleştirilmesini sağlayacak şekilde belirlendiği ve kamu idarelerinin hizmet öncelikleri dikkate alınarak gerekli kaynak tahsisinin yapıldığı,

- Merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin, aktarma yapılacak tertipteki ödeneğin yüzde yirmisine kadar kendi bütçeleri içinde ödenek aktarması yapabileceği,

- Köylerin Altyapısının Desteklenmesi Projesi (KÖYDES) ve Belediyelerin Altyapısının Desteklenmesi Projesi (BELDES) kapsamında bütçeye konulan ödeneklerin ilgili idarelere tahakkuk ettirilmek suretiyle kullandırılacağı ve bu yardımların haczedilemeyeceği, üzerine ihtiyati tedbir konulamayacağı,

- Ar-Ge altyapısı ile bilimsel ve teknolojik araştırma projelerinin destekleneceği,

- Kamu idarelerinin atamalarına sınır getirileceği, idareler için ilave 23.000 adet atama izni verilebileceği,

1.3.7. Memur Aylıkları, Vergi Politikası ve Uygulaması, Hazine Taşınmazları

- Kamu görevlilerinin maaşlarında; Ocak ve Temmuz aylarından geçerli olmak üzere yüzde 2 artı yüzde 2 oranında artış sağlanacağı, Ocak ayında taban aylığının seyyanen 10 YTL artırılacağı, bu artışlara ilaveten 90 YTL civarında olan denge tazminatının, Ocak ayından itibaren 110 YTL'-ye, Temmuz ayından itibaren ise 130 YTL'ye çıkarılacağı,

- 2007 yılının ikinci altı aylık döneminde enflasyon oranının yüzde 4'ü aşması halinde, aşan kısmın telafi edilmesi amacıyla 2008 yılı Ocak ayından geçerli olmak üzere enflasyon farkının kamu görevlilerinin aylık ve ücretlerine yansıtılacağı,

- Aile yardımı ödeneği dâhil en düşük dereceli memurun 2007 yılı Ekim ayında 843 YTL olan net maaşının, Ocak ayında yüzde 5.2 oranında artarak 887 YTL'ye ve Temmuz ayında yüzde 4.3 oranında artarak 925 YTL'ye ulaşacağı,

- Asgari geçim indiriminin 2008 yılı Ocak ayında yürürlüğe girecek olması nedeniyle aylık ve ücretlerin bu tarihten itibaren kişilerin durumuna bağlı olarak yaklaşık 45 ila 90 YTL arasında değişen tutarlarda artacağı,

- Vergi sistemindeki yapısal sorunların giderilmesi ve sürdürülebilir bir büyüme ve istihdam artışının sağlanması için yatırım ortamının iyileştirilmesini sağlayacak düzenlemelerin hayata geçirildiği,

- Yapılan düzenlemeler kapsamında; enflasyon muhasebesine geçildiği, gelişmişlik düzeyi göreceli olarak düşük illerde faaliyette bulunan mükelleflere gelir vergisi stopajı teşviki, sigorta primi işveren paylarında teşvik, yatırım yeri tahsisi ve enerji desteği sağlandığı, Katma Değer Vergisi ile ilgili olarak tekstil, sağlık, eğitim ve gıda sektörlerinde oran indirimine gidildiği,

- 2008 yılı başından itibaren uygulanmak üzere turizm sektöründe KDV oranının yüzde 18'den yüzde 8'e indirildiği, böylece turizm sektörünün uluslararası rekabet gücünün daha da artacağı,

- Teknoloji geliştirme bölgelerinde yapılan yatırımlardan elde edilen gelirlerin vergiden istisna edilerek, araştırma geliştirme faaliyetlerinin yaygınlaştırılması ve yeni teknolojilerin geliştirilmesinin teşvik edildiği,

- Ekonomide meydana gelen gelişmeler dikkate alınarak; Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunda yer alan ve her ay için yüzde 4 olarak uygulanan gecikme zammı oranının yüzde 2.5'e indirildiği, buna paralel olarak aynı Kanunda yer alan ve yıllık yüzde 30 olarak uygulanmakta olan tecil faizi oranının yıllık yüzde 24 olarak belirlendiği,

- Kurumlar Vergisi Kanununun gelişmiş ülke vergi kanunlarında yer alan, transfer fiyatlandırması, kontrol edilen yabancı kurum kazançları, zararlı vergi rekabeti ile mücadele gibi vergi güvenlik müesseselerini de içerecek şekilde yeniden yazıldığı, örtülü sermaye ve örtülü kazanç dağıtımı gibi düzenlemelerin objektif kriterlere bağlanarak bu hususlardaki belirsizliklerin giderildiği,

- 2006 yılı başından itibaren yürürlüğe giren yeni Kurumlar Vergisi Kanunu ile vergi oranının yüzde 30'dan yüzde 20'ye indirildiği, böylece kurum kazançları üzerindeki vergi yükünün yüzde 45'ten yüzde 34'e düştüğü,

- Gelir Vergisi Kanununda yapılan değişiklikle, asgari geçim indirimi müessesesinin gelir vergisi sistemine dâhil edildiği, böylece istihdam üzerindeki vergi yükünün önemli ölçüde azalacağı ve Türkiye'nin istihdam üzerindeki vergi yükleri sıralamasında OECD ülkeleri arasında 7 basamak daha iyi konuma geleceği,

- Gelir Vergisi Kanununun yeniden düzenlenmesi çalışmalarının devam ettiği, Kurumlar Vergisi Kanununda olduğu gibi bu Kanunun da serbest piyasa ekonomisiyle uyumlu, yatırımları ve istihdamı teşvik ederek sürdürülebilir ekonomik büyümeyi destekleyen, vergiye gönüllü uyumu artırarak kayıtlı ekonomiye geçiş sürecini hızlandıran, geniş tabanlı, etkin ve verimli bir vergi sistemini oluşturmaya yönelik olacağı,

- Vergi Usul Kanununun da gözden geçirilerek daha basit, anlaşılır ve kolay uygulanabilir bir yapıya kavuşturulacağı,

- Araştırma ve geliştirme faaliyetleri üzerindeki desteğin daha da artırılacağı, bu amaçla Araştırma ve Geliştirme Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun Tasarısının hazırlandığı ve kısa zamanda Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne sunulacağı,

- Hazineye ait taşınmazların etkin ve verimli olarak yönetilmesi ve bu sayede taşınmazların rasyonel bir şekilde değerlendirilerek ekonomiye kazandırılmasının amaçlandığı, bu doğrultuda Devlete ait taşınmazların ekonomiye kazandırılması için birçok idari ve yasal düzenlemenin yapıldığı,

- Üzerinde toplu yapılaşma bulunan Hazineye ait taşınmazların belediyelere devredilerek, hak sahiplerine satışına imkân tanındığı, böylece uzun yıllardır çözülemeyen gecekondu sorununun çözümü için önemli katkılar sağlandığı, bu kapsamda belediyelere 11.124 adet ve 10 bin 681 m^2'lik taşınmaz devrinin yapıldığı,

- Konut sorununun çözümüne yönelik olarak, Toplu Konut İdaresi Başkanlığına bedelsiz taşınmaz devri yapıldığı, bu kapsamda 2.873 adet ve 95 milyon m^2 olmak üzere 2 milyar 130 milyon YTL değerinde taşınmazın bedelsiz devrinin gerçekleştirildiği,

- Taşınmazların etkin ve verimli kullanımı çerçevesinde, son beş yılda 2 milyar 180 milyon YTL tutarında kira geliri elde edildiği,

- Hazineye ait taşınmazların, yatırımları ve istihdamı teşvik amacıyla kullanılarak üretimin artmasının ve işsizliğin azalmasının amaçlandığı, bu bağlamda; 5084 sayılı Yatırımların ve İstihdamın Teşviki ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun uyarınca, 2004 yılından bugüne kadar, 399 adet taşınmaz üzerinde yatırımcılara bedelsiz devir ve bedelsiz irtifak hakkı tesisi işlemlerinin gerçekleştirildiği, böylelikle 23.250 kişiye iş imkânı sağlayacak 2.7 milyar YTL tutarında yatırıma teşvik sağlanmış olduğu,

1.3.8. Sonuç

- Hantal, merkeziyetçi ve formalitelere boğulan bir yönetim anlayışı yerine hizmetin kalitesini, hızını ve kapsamını ön planda tutan bir anlayışın benimsendiği ve bu anlayışın tedricen uygulamaya geçirildiği,

- Makro ekonomik politikalara ilave olarak istihdam, KOBİ'ler, çalışma hayatı, sosyal güvenlik, sağlık, eğitim, tarım, konut ve enerji gibi alanlarda izlenen politikaların, sosyal etkileri bakımından önemli sonuçlar doğurduğu ve olumlu sonuçlar doğurmaya devam edeceği,

- 2008 yılı merkezi yönetim bütçesinin sosyal devlet anlayışını benimseyen bir bütçe olduğu,

Maliye Bakanı Kemal UNAKITAN tarafından ifade edilmiştir.

Maliye Bakanının sunuş konuşmasından sonra, Komisyon üyelerinin bütçe üzerinde değerlendirme çalışmaları yapabilmelerine imkan sağlamak üzere 30.10.2007 tarihine kadar görüşmelere ara verilmiştir.

1.4. BÜTÇENİN GENELİ ÜZERİNDE YAPILAN GÖRÜŞMELER

Komisyonumuz, 30.10.2007 tarihinde Hükümeti temsilen Maliye Bakanı Kemal UNAKITAN ile Maliye Bakanlığı, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı ve Hazine Müsteşarlığı temsilcilerinin katılımlarıyla yaptığı 2 nci Birleşimde; 2008 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı ile 2006 Yılı Kesinhesap Kanunu Tasarısının geneli üzerindeki müzakerelerini tamamlamıştır.

Bu müzakerelerde:

- Türkiye'nin en büyük sorununun büyüme ve ekonomik istikrarsızlık olduğu, ancak ilk defa beş yılı aşkın bir dönemde ortalama 6.9 oranında bir büyümenin gerçekleştirildiği, bu orandaki büyümenin hem refah artışına hem gelir dağılımının düzelmesine hem de istihdamın artmasına olumlu katkı sağladığı,

- 2003 yılından itibaren uygulanan başarılı makroekonomik politikalar sonucunda oluşan güven ortamında ülke ekonomisinin büyüme eğilimi içerisine girdiği ve makro göstergelerin, bu eğilimin önümüzdeki yıllarda da devam edeceğini gösterdiği, bu doğrultuda 22 çeyrek aralıksız büyüme sağlandığı,

- Makroekonomik istikrarın ve büyüme performansının kalıcı hâle gelmesinin temel hedef olduğu, büyüme ve istikrarla birlikte ülkenin refahının artacağı ve kalıcı hâle geleceği,

- Sekiz yıldır IMF destekli programın uygulanmakta olduğu, bu programın bir öncekinden en büyük farkının kur rejimi olduğu, önceki programda uygulanan öngörülebilir kur rejiminden dalgalı kur rejimine geçildiği,

- Son beş yılın kümülatif TÜFE toplamının yüzde 63 olduğu, bu toplamdan daha az bir ücret ve emekli aylığı verildiği takdirde dar gelirlilerinin ve orta kesiminin mağduriyetinden söz edilebileceği; halbuki, ister emekli ister çalışanlar olsun, toplumun tüm kesimlerinin, bu oranın çok üzerinde pay aldığı; en düşük SSK emekli aylığının yüzde 113 arttığı, Bağ-Kur emekli aylıklarının yüzde 88, tarım kesimi emekli aylıklarının yüzde 334 artmış olduğu, asgari ücretin yüzde 127, en düşük memur aylığının ise yüzde 115 arttığı,

- Gelir dağılımında ciddi bir düzelme olduğu, 2002 yılından 2005 yılının sonuna kadar gelir dağılımı ölçüm katsayısının 0.44'ten 0.38'e indiği, yüzde 20'lik üst gelir grubunun almış olduğu yüzde 50'nin üzerindeki gelir payının yüzde 44'e düştüğü, buna karşılık dar gelirli grupların almış oldukları payın arttığı, dolayısıyla büyümenin gelir dağılımını iyileştirici etkisinin somut olarak gözlendiği,

- Milli gelirdeki ilerlemeye paralel olarak 18 milyon 440 bin olan yoksul sayısının, 14 milyona düştüğü; nüfus artışı da dikkate alındığında bu gelişmenin önemli olduğu,

- İstihdam açısından yapısal bir dönüşüm yaşandığı, tarımda çalışan sayısının 1 milyon 370 bin kişi azaldığı, buna karşın tarım dışında 2 milyon 346 bin kişiye istihdam sağlandığı,

- 2000 ila 2002 yılları arasında net kamu borcunda 144 milyar YTL'lik artış olduğu, 2004 ila 2006 yılları arasında ise 16.6 milyar YTL'lik bir azalmanın yaşandığı, dolayısıyla son iki yıl içinde net kamu borcunun azalma seyri içine girdiği, kamu net borcunun hem millî gelir içerisindeki payının düştüğü hem de kümülatif olarak azalmaya başladığı,

- 2002 yılında GSMH'a oranı yüzde 78.4 seviyesinden olan kamu net borç stokunun, 2006 yılı sonunda yüzde 45 seviyesine gerilediği, ayrıca kamu kesimi borçlanma gereğinin yıllar sonra ilk kez 2005 yılında negatife döndüğü, 2002 yılında GSMH'a oranı yüzde 12.6 olan kamu kesimi borçlanma gereğinin, 2007 yılında yüzde eksi 0.4 olarak gerçekleşmesinin beklendiği, bu durumun ülkemizin kronik borç ve faiz sarmalından hızla kurtulma yolunda olduğunu gösterdiği,

-Mali disiplinin doğrudan ve en çarpıcı yansımasının borçlanma maliyetlerinde görüldüğü, 2002 yılında yüzde 64 olan Türk lirası cinsinden iskontolu devlet iç borçlanma senetlerinin faiz oranının, 2007 Eylül ayı itibariyle yüzde 18 olarak gerçekleştiği,

- Uzun yıllardır yüksek seviyelerde seyreden bütçe açığı sorunu konusunda çözüme yaklaşıldığı, 2002 yılında yüzde 14.6 olan bütçe açığının 2007 yılı sonu yüzde 2.3 olacağının tahmin edildiği, uygulanan mali disiplin sayesinde en kısa zamanda denk bütçe hedefine ulaşılacağı,

- 2002 yılında GSMH'ye oranı yüzde 43.5 olan bütçe giderlerinin 2006 yılında yüzde 30'a kadar düştüğü, 2002 yılında GSMH'ye oranı yüzde 18.8 olan faiz giderlerinin ise 2006 yılında yüzde 8'e gerilediği, faiz giderlerinde istikrarlı bir düşüş gerçekleşirken, diğer harcama kalemlerinin bütçe içerisindeki payının arttığı ve böylece kamu hizmetlerinin niteliğinin yükseldiği,

- Bütçenin sağlam gelir kaynaklarına dayandığı, kurumlar vergisinin, gelir vergisinin ve diğer tüketim vergilerinin hedeflerinin buna uygun olduğu,

- Sosyal harcamalarda önemli artışların sağlandığı, 2002 yılanda yüzde 7.9 olan sosyal koruma harcamalarının GSYİH içerisindeki payının, 2007'de 9.7'ye çıktığı, Avrupa ülkelerinde ise, son yıllarda sosyal korumaya harcanan rakamın 0.5'in üzerine çıkamadığı,

- Özelleştirilen kurumlarda çalışanlardan işsiz kalanlar için kamusal istihdam sahası açılamadığı, ancak geçmişte işsiz kalanları da kapsayan ve son derece yerinde olan bir düzenleme yapıldığı, bu çerçevede yaklaşık 218 bin geçici işçinin sürekli işçi kadrosuna ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 4 üncü maddesinin (C) fıkrası kapsamına alındığı,

- Bütçe açıklarının makul düzeylere çekildiği, bütçe açığının yüzde 14.6 civarında olan millî gelir içerisindeki payının 2006 yılında yüzde 0.8'e indiği, bunun çok olumlu bir gelişme olduğu, bir taraftan mali disiplin sağlanırken diğer taraftan büyümenin gerçekleştirildiği, ayrıca enflasyonu tek rakamlı hanelere indirme başarısının gösterildiği,

- 2003 yılından itibaren kararlılıkla uygulanan para ve maliye politikalarıyla makroekonomik istikrarın sağlanmasında büyük başarıların elde edildiği,

- Gerçekleştirilen yapısal reformlar sayesinde bütçe disiplininin sağlandığı, bütçe performansındaki iyileşme ve belirsizliklerin azalmasına bağlı olarak güven ortamının oluştuğu ve ekonomideki istikrarın kalıcı hâle geldiği, iş çevreleri dahil tüm kesimlerde, sağlanan istikrar konusunda ortak bir mutabakatın söz konusu olduğu,

- 2008 yılında da; mali disiplinin, enflasyonla mücadelenin; kamu borç stokundaki düşüş eğiliminin devam edeceğinin anlaşıldığı,

- İşsizlik oranının yüzde 8.8'e düştüğü, bunun önemli bir başarı olduğu, ancak bu konuda daha fazla mesafe alınması gerektiği,

- 2008 bütçesinin mali disiplini ve kamu borç stokundaki düşüş eğilimini devam ettiren, enflasyonla mücadeleyi destekleyen ve faiz dışı fazla hedefini gerçekleştirmeye dönük bir bütçe olduğu,

- Son dört yılda yatırım ortamının iyileştirilmesi ve bireylerin hayat standardının yükseltilmesi amacıyla sosyal ve fiziki altyapı yatırımlarına önem verildiği, bütçeden, eğitime, sağlığa ve altyapı yatırımlarına ayrılan kaynakların önemli miktarlara ulaştığı, 2008 bütçesinde de bu artışın devam ettiği,

- İhracatın 100 milyar doları aştığı ve 2008'de bunun 117 milyar dolar olmasının hedeflendiği, ithalatın ise 162 milyar dolar olacağı,

- Son dönemde yatırımların önemli ölçüde arttığı, 2002 yılında toplam 47 milyar YTL olan sabit sermaye yatırımlarının, 2008 yılında 155 milyar YTL'ye çıkmasının hedeflendiği, 2002 yılında 30 milyar YTL olan özel sektör sabit sermaye yatırımlarının ise 2008 yılında 122 milyar YTL'ye ulaşacağı, bu rakamların yatırımlar konusunda kat edilen mesafeyi açıkça gösterdiği, 2008 bütçesiyle yatırım ortamının daha da iyileşeceği,

- Türkiye'ye önemli ölçüde yabancı sermaye girişi olduğu, 2002'de, 1.133 milyon dolar olan sermaye girişinin 2006 sonunda 19.982 milyon dolara ulaştığı, 2007 Ocak-Ağustos döneminde ise 13.904 milyon dolarlık girişin söz konusu olduğu, son yıllarda Türkiye'nin dünyada en fazla yabancı sermaye çeken beş ülkeden biri hâline geldiği, yabancı sermayenin yatırımlar için güvenli ülkeleri tercih ettiği, bu gelişmelerin ülkemiz açısından ekonomik istikrarın en önemli göstergelerinden olduğu,

- 2002 yılanda petrolün varil fiyatının 20-22 dolar olduğu, günümüz itibariyle 93 dolara çıktığı, dolayısıyla enerji maliyetlerinin önemli oranda arttığı, ancak uygulanan ekonomik politikalar sayesinde yüksek petrol fiyatlarının olumsuz etkilerinin bugün ekonomide çok fazla hissedilmediği,

- 5018 sayılı Kanunun bütçe kanunu tasarısına eklenmesini öngördüğü tüm dokümanların Meclise sunulması gerektiği; Kanuna göre mahalli idarelerin bütçe tahminlerinin Merkezi Yönetim Bütçesine eklenmediği, bunun yerine mahalli idareler gelir ve gider tablosunun Devlet Planlama Teşkilatının tahminlerine dayalı ve farklı bazda hazırlanmış olarak bütçede yer aldığı,

- Uygulanan İstikrar Programın, güçlü bir maliye politikasıyla desteklenen faiz dışı fazla kriteri ve Türkiye'nin Avrupa Birliğine tam üyelik süreci olmak üzere iki önemli çıpası bulunduğu, özellikle son iki yıldır faiz dışı fazlada bir gevşeme olduğunun gözlendiği, Avrupa Birliğine üyelik sürecinin ise iyi yönetilememiş olduğu,

- Bütçenin esnekliği bulunmadığından faiz dışı fazlanın Türkiye şartlarına uygun olmadığı, faiz dışı bütçe fazlasının uygulanabilmesi için kısıntı yapılacak ödenek kalemlerinin tasarruf edilebilecek kaynaklar olması gerektiği; yüzde 25.2 faiz giderleri, yüzde 18 ise sosyal güvenlik giderleri olmak üzere toplam yüzde 43'lük bütçe gider kaleminden kısıntı yapmanın mümkün olmadığı, benzer şekilde personel ödeneklerinde de bir tasarrufun yapılamayacağı, bu nedenle faiz dışı fazla hedefi için kısıntıların tarımsal destekleme ve yatırım harcamalarında yapılabileceği,

- Kamu kesimi genel dengesi açısından bakıldığında, 2006 yılında öngörülen yüzde 6.5 olan faiz dışı fazlanın, 2007 yılında yüzde 4.1 seviyesine gerilediği, bunun maliye politikasındaki gevşemeyi ve bütçe dengesindeki düzelmenin kalıcı olmadığını gösterdiği,

- Büyümede ve cari açığın finansmanında, son yıllarda sağlanan olumlu gelişmelerde, uluslararası likiditenin 2002 yılından bu yana bollaşması, Amerika'daki FED faizlerinin indirimine paralel olarak bu likiditenin Türkiye'nin de dahil olduğu yükselmekte olan ekonomilere akması gibi uluslararası piyasalarda yaşanan olumlu koşulların önemli katkılarının olduğu; ancak 2007 yılında küresel mali piyasalarda yaşanan istikrarsızlık nedeniyle uluslararası piyasalardaki olumlu koşulların sona ermesinin beklendiği; nitekim, gelişmiş ülkelerde faizlerin yükselmeye başladığı, en son eylül ayındaki indirim hariç, Amerika'daki FED faizinin 5.25'e çıktığı,

- 2003-2007 yılları arasında dünyadaki büyüme ortalamasının yüzde 4.9 olarak gerçekleştiği; bu oranın gelişmiş ülkelerde yüzde 2.7, gelişmekte olan ülkelerde ise yüzde 7.6 olduğu; Türkiye'nin aynı dönemde yüzde 6.6 oranında büyüdüğü, 2002'den itibaren yüksek büyüme oranlarıyla yola çıkan Türkiye'nin, son yıllarda yüzde 5'lik bir büyüme sürecine girdiği,

- Çin, Hindistan gibi gelişmekte olan Asya ekonomilerinin yüzde 9 oranında büyüdüğü, Türkiye'nin de bu oranda bir büyüme sağlayacak potansiyele sahip olduğu,

- 2007 yılında küresel piyasalarda yaşanan krizin olumsuz etkilerinin vergi önlemleriyle ve Merkez Bankasının para politikasıyla giderilmeye çalışıldığı, maliye politikası tarafının ise ihmal edildiği, güçlü bir maliye politikasıyla desteklenmeyen bir para ve faiz politikasının sorunları çözmesinin beklenemeyeceği, faiz indirimleri yoluyla da ulaşılmak istenilen hedefe varılamayacağı,

- 2001 yılından bu yana dünyada küreselleşmenin ileri düzeylere ulaştığı, sermaye hareketlerinin çok hızlandığı ve dünyanın bir finans tuzağına düştüğü, bütün dünyada reel sektörün önemini kaybettiği, dolayısıyla reel sektörle finans sektörü arasındaki dengenin bozulduğu, finans sektörünün aşırı büyüdüğü, Türkiye'nin bu finans tuzağına karşı kendini koruması için yapısal çözümlere ve sektörel dengelere dayalı politikalar uygulaması gerektiği,

- 2007 yılı geldiğinde dünya genelindeki büyüme trendi konusunda bazı endişelerin ortaya çıkmaya başladığı, bunun temel nedeninin Amerika Birleşik Devletleri ekonomisinde yaşanan geri dönmeyen konut kredileri sorunu olduğu, bu sorunun aşılması için üç büyük ekonominin merkez bankalarının kredi meselesinde ekonomiye yardım edecekleri yönünde sinyaller verdikleri, ancak yine de bu konudaki endişelerin devam ettiği;

- Yaşanan küresel sıkıntının Türkiye ve benzeri ülkelerin ekonomilerine yansımasının oldukça sınırlı olduğu, hatta sonrasında gelişmiş ekonomilerdeki risk algılaması nedeniyle kaçan sermayenin ülkemiz ve benzeri ülkelerin ekonomilerine gelmeye başlamasıyla pozitif etkilerinin de görüldüğü; ancak dünyada büyüme hızlarının düşeceğinin anlaşıldığı, bu durumun ülkemizdeki talebi olumsuz yönde etkileyebileceği,

- Ekonomiye ilişkin rakamların takibinin güçleştiği, sürekli olarak tanımların değiştiği veya revize edildiği, bu rakamlardan reel iyileşmenin takip edilmesinin mümkün olmadığı, yeni düzenlemeler hakkında kamuoyunun açık bir şekilde bilgilendirilmesi gerektiği,

- Uygulanan düşük kur politikası nedeniyle millî gelir ve diğer makro ekonomik göstergeler açısından yanıltıcı sonuçların ortaya çıktığı, 2002 yılında 180.9 milyar dolar olan millî gelirin, 2006 yılında 399.6 milyar dolara yükselerek dört yılda yüzde 120.9 oranında arttığının belirtildiği, ancak 2002 yılında sabit fiyatla 116.3 milyar YTL olan millî gelirin 2006 yılında 154.3 milyar YTL'ye yükseldiği, dolayısıyla dört yıllık gerçek büyüme oranının yüzde 32.6 düzeyinde bulunduğu, benzer oranların kişi başına milli gelir açısından da söz konusu olduğu,

- Büyüme oranının 2002 yılında yüzde 7.9, 2006 yılında da yüzde 6 olduğu, 2007 yılında ise yüzde 5'e düşmesinin beklendiği, 2007 yılının ikinci çeyreği için açıklanan yüzde 3.9 oranındaki büyümenin 2003 yılından bu yana aynı dönem için gerçekleşen en düşük büyüme rakamı olduğu, bu tablonun önümüzdeki dönem için olumsuzluk teşkil edebileceği ve 2008 için öngörülen yüzde 5.5'lik hedefin gerçekleşmeyebileceği,

- 2002 yılında tarım kesiminin yüzde 6.9, 2006 yılında yüzde 2.9 oranında büyüdüğü, 2007 yılında ise yüzde 3 oranında küçülmesinin beklendiği, tarımın 2002 yılında GSMH'ye yüzde 11.7 olan katkısının 2006 yılında yüzde 9.2'ye düştüğü,

- 2002 ve 2006 yılları arasında tarım kesiminde 1 milyon 370 bin kişinin işini kaybettiği, Tarımdaki istihdamın azalmış olmasının bir gelişmişlik göstergesi ve yapısal dönüşüm anlamına gelmediği, tarımdan başka alanlara kaymanın geçim sıkıntısı başta olmak üzere kırsal kesimde yaşanan sorunlardan kaynaklandığı,

- Tarım sektörünün zor günler geçirdiği, sektörün üretim, işleme ve pazarlama yönleriyle bütüncül bir yapıya ve politikaya kavuşturulması gerektiği, üretici birliklerinin güçlendirilmesi, tarımsal girdilerdeki özel tüketim vergisinin ve katma değer vergilerinin en alt düzeye indirilmesi ve ürün girdi fiyatlandırma mekanizmalarının oluşturulması yönünde adımlar atılması gerektiği,

- 2008 yılı merkezî yönetim bütçe giderlerinin bir önceki yıla göre yüzde 9.6 oranında arttığı, faiz dışı harcamalardaki artış oranının ise yüzde 8.1 olduğu, bu tablonun 2008 yılı bütçesinin kemer sıkma bütçesi olduğunu gösterdiği, bütçe giderleri üzerindeki bu baskının faiz dışı harcamaların artmasının engellenmesine yönelik bulunduğu,

- 2005 yılında bütçe gelirlerinin GSMH'ya oranının yüzde 31.4, 2008 bütçesiyle hedeflenen oranın ise yüzde 28.5 olduğu; bu durumun, uygulanan politikalarla toplanması gereken verginin toplanamadığını gösterdiği, benzer şeklide yüzde 6.5'ten 5.5'e indirilen faiz dışı fazla oranının da refah artışı olmayıp, vergi toplanamadığı anlamına geldiği,

- GSMH'ın 2007'ye göre yüzde 10.8 oranında artacağının öngörüldüğü, personel giderlerindeki artışın ise bunun yarım puan altında kaldığı, gerçekleşmesi öngörülen büyümeden memurların da payını alabilmesi için personel harcamalarının da yüzde 10.8 oranında artırılması gerektiği,

- 2008 yılında tarımsal desteklemelerin GSMH'ya oranının yüzde 0.8'den, 0.75'e düştüğü,

- Kamu harcanabilir gelirinin milli gelire oranının 2002'den bu yana yüzde 5-6'lardan yüzde 17-18'lere yükseldiği, tutar olarak 2002 yılında 17.7 milyar YTL olan kamu harcanabilir gelirinin yüzde 512 oranında artarak 2006 yılında yaklaşık 108.5 milyar YTL'ye çıktığı, bu artışta 2002 yılında 58-59 milyar YTL civarında olan servet vergileri dışındaki toplam vergi gelirlerini yüzde 151 oranında artırma etkisi olduğu ve vergi gelirinin 2007 yılında yaklaşık 150 milyar YTL'ye yükseldiği, kamu harcanabilir gelirinin, 2008 yılında tekrar millî gelirin yüzde 15'leri düzeyine düştüğü,

- 2002 yılından bu yana tasarrufların millî gelir içindeki payının yüzde 22'lerden 23'lere yükseldiği, ancak özel kesim tasarruflarının yüzde 30'lardan 20'lere gerilediği, hem özel kesim tüketiminin artmış, hem de özelde harcanabilir gelirin millî gelire oranının düşmüş olduğu,

- Bütçe açığının azaldığı ancak dış açığın (cari açığın) arttığı, bir ekonomide iç açık ve dış açık sorununun birlikte çözülmesi gerektiği, iç açık azalırken dış açık artıyorsa sorunun devam edeceği, dış açığın yani cari açığın bir ülkenin kaynak-döviz kaybetmesi anlamına geldiği, döviz kaybederken bütçe açığını çözmenin getireceği yararlardan faydalanılamayacağı,

- Toplam sabit sermaye yatırımlarının önemli olduğu, ancak bunun sektörel muhteviyatının ve sürdürülebilir olmasının daha büyük önem arz ettiği, toplam kamu yatırımları artışının 2003, 2004 yıllarında negatif olduğu, 2008 yılında da negatif olacağının görüldüğü, kamu sabit sermaye yatırımları için de aynı durumun söz konusu olduğu, böyle bir durumda millî gelir büyümesinin sağlıklı olmasının beklenemeyeceği,

- 2008 yılında kamu sektörüne ilişkin yatırımlarda reel olarak azalma görüldüğü, 2007 yılında ulaştırma sektörü yatırımlarının yüzde 8.7 azaldığı, genel olarak bakıldığında yatırımın özellikle de kamu yatırım politikasının istikrarlı ve sürdürülebilir olduğunun söylenemeyeceği, büyümenin motoru olarak adlandırılan konut sektöründe bile yatırım artış oranının 2008 yılında yarı yarıya azalacağı,

- Kamu yatırımlarının kısılmasının sektörel dengeyi bozacağı ve özel sektörün yatırım eğilimini azaltacağı, diğer taraftan düşük kur nedeniyle sermaye-yoğun yatırımlara yönelindiği ve emek-yoğun yatırımların yapılmadığı,

- Tüm dünyada KOBİ'lerin toplam yatırımların yüzde 30-40'ını gerçekleştirdiği, Türkiye'de bu oranın yüzde 10'un altında olduğu, bunun emek-yoğun yatırım yapılamadığı anlamına geldiği, sermaye-yoğun yatırımların büyümeyi sağlayabileceği ancak istihdama faydasının olmayacağı,

- Emeklilik, malullük, hastalık, iş kazası, işsizlik ve analık gibi sosyal güvenlik primlerinin işveren tarafından üstlenilmesi gereken kısmının brüt ücrete oranının Türkiye'de yüzde 21.5 ila yüzde 27 arasında değiştiği, bu oranın İngiltere'de yüzde 9.9, Güney Kore'de yüzde 8.8, ABD'de yüzde 7.6 ve Meksika'da yüzde 12.9, OECD ortalamasının ise yüzde 19.4 olduğu,

- Ücretten alınan vergiler ile işçi ve işveren sosyal güvenlik primleri toplamının iş gücü maliyetine oranının istihdam vergileri yükü olarak tanımlandığı, istihdam vergileri yükünün ülkemizde yüzde 42.7'ye ulaştığı, bu oranın OECD ülkelerinde ortalama yüzde 26.6, Japonya'da yüzde 23.6, İngiltere'de, yüzde 18, ABD'de yüzde 16.4, İrlanda'da ise yüzde 5 olduğu,

- İstihdam vergilerinin ve gelir vergisinin istihdam üzerindeki yükünün hafifletilmesi suretiyle büyümenin istihdam yaratma kapasitesinin artırılmasının, işsizlikle mücadelede önemli bir unsur olduğu;

- Devletin ekonomideki payının düşmesinin, etkin ve küçük Devlet anlayışına uygun düşmekle beraber, uygulanan istikrar politikalarının Devleti zayıflattığı, merkezi idare ile yerel yönetimlerin görevleri arasında çakışmalar bulunduğu ve bu alanda bir karmaşanın söz konusu olduğu,

- Özelleştirmelerde yabancılara satışın kısıtlı tutularak ulusal sermayenin gözetilmesi gerektiği,

- Yoksulluğun artmaya devam ettiği, harcama esaslı göreli yoksulluk oranının yoksulluğun en önemli göstergelerinden olduğu, göreli yoksulluk oranının 2002-2005 döneminde yüzde 14.74'den yüzde 16.16'a yükseldiği, aynı dönemde, Türkiye genelindeki yoksul fert sayısının 10.1 milyondan 11.6 milyona, kırsal kesimdeki yoksul sayısının ise 5.4 milyondan 7.2 milyona yükseldiği,

- Ülkemizde beş gençten birinin işsiz olduğu, dört kadından üçünün iş gücüne katılmadığı, 2002 yılında yüzde 25.3 olan kadın istihdamı oranının Temmuz ayı itibariyle yüzde 24.1 olarak gerçekleştiği, mesleki ve teknik eğitimin işsizlikle mücadelede büyük bir önem arz ettiği, ancak en yüksek işsizlik oranının mesleki eğitim mezunları arasında olduğu,

- Bütün üretim faktörlerinin etkin ve verimli bir şekilde ve en üst düzeyde üretim sürecine dahil edilmesi ve tam istihdamı sağlayacak millî bir ekonomi stratejisinin benimsenmesi gerektiği, bu çerçevede; rant ekonomisinden, yatırım, üretim ve istihdamı sürekli artırmayı öngören üretim ekonomisine geçilmesi; ihracata dayalı ve istihdam dostu büyüme modelinin uygulanması, bu modelin gereği olarak üretimin ve ihracatın ithalat bağımlılığının azaltılarak sürdürülebilir büyümeyi ve ihracat artışını sağlayacak politikaların izlenmesi gerektiği,

- Marka oluşturmanın, verimliliğin ve kalitenin yükseltilerek maliyetleri düşürmenin, yüksek katma değerli işleri artırmanın, rekabet gücü politikasının esasını oluşturması; yapılacak tüm hukuki ve idari düzenlemelerle alınacak tüm tedbirlerin ulusal, sektörel ve işletme bazında rekabet gücünün geliştirilmesi hedefini gözetmesi; yüksek ölçüde katma değer ve istihdam sağlayan yatırım projelerine yüzde 100'ün üzerinde yatırım indirimi verilmesi ve sigorta primi işveren payının belli oran ve süreyle devlet tarafından karşılanması uygulamasının etkinleştirilmesi gerektiği,

- Ülkemizde bölgeler arası gelişmişlik farkının bulunduğu, bölgeler arası gelişmişlik farkı giderilinceye kadar kamu kaynaklarından ayrılacak bir payın bölgedeki kamu yatırımlarına tahsis edilmesinin gelişmişlik farklılıklarını gidermeye yönelik etkili bir yöntem olacağı,

- Ekonomi politikalarını oluştururken sadece piyasanın değil toplumun tüm kesimlerinin gözetilmesi gerektiği, piyasanın rasyonalitesinin yatırımcıların az gelişmiş bölgelere yatırım yapmalarının önüne geçtiği, bu nedenle bölgelerarası gelişmişlik farkının ortadan kaldırılması ve bölgelerde rasyonel rekabet koşullarının oluşturulması için gerekli yatırımların yapılmasını sağlayacak altyapı yatırımlarına yönelik kamu harcamalarının artırılması gerektiği,

- 2002 yılından bu yana 602.3 milyar YTL tutarında iç ve dış borç ödemesi yapıldığı, buna karşın 708.8 milyar YTL tutarında borçlanıldığı, bu durumun borcun borçla ödendiği anlamına geldiği,

- Kamu sektörünün dış borcunun çok artmadığı ve borcun GSMH'a oranının düştüğü, ancak özel sektörün net döviz pozisyonunun 55 milyar dolar olduğu ve stok olarak dış borcunun 130 milyar dolara çıktığı, olası bir kur artışı durumunda özel sektörden dış borcu olanların çoğunun sıkıntıyla karşılaşacağı, dış borç denince özel ve kamunun birlikte değerlendirilmesi gerektiği,

- Dış borçların döviz gelirlerine olan oranının, ülkemiz benzeri ekonomilerde sürekli bir iniş trendinde olduğu, ülkemiz açısından 2006'dan itibaren borcun döviz gelirlerine oranının yeniden artmaya başladığı,

- Özel sektörün kullandığı banka kredilerinin GSYİH'a oranının Meksika'da yüzde 104, Güney Kore'de yüzde 89, Macaristan'da yüzde 47, Brezilya'da yüzde 27.6, Türkiye'de 19.2 olduğu, bu durumun Türkiye'de mali sektörün, yatırım ya da işletme sermayesi sağlamada özel sektöre gerekli yardımı yapamadığını gösterdiği,

- Reel faizlerin yüzde 10'lar düzeyinde sürdüğü bir ekonomide borçların GSMH'ye oranının düştüğünün, vadelerinin uzatıldığının, nominal faizlerin gerilediğinin söylenmesinin anlamlı olmadığı, değerlenen YTL karşısında gerçek değerinde seyretmeyen dolar kuruna dayalı millî gelir hesapları esas alınarak yapılan değerlendirmelerin de sağlıklı olmadığı,

- Nominal faizlerin tek haneye düşürüleceğinin ifade edildiği, ancak sıcak paranın faiz oranlarının düşmesinin önünde önemli bir engel olduğu, 2006'da yaşanan dalgalanma sonucunda Merkez Bankasının faiz oranlarını 4 puan artırdığı, daha sonra faiz oranlarını çok fazla düşürme imkânının olmadığı, 0.25 ve 0.50 oranlarında olmak üzere iki sınırlı düşüş yaşandığı, bu nedenle sıcak paraya çözüm bulunması gerektiği, 103 milyar dolara çıkan sıcak paranın ortaya çıkardığı risk ve kırılganlık söz konusuyken faizleri tek haneye düşürmenin mümkün olmadığı,

- Kayıt dışı ekonomi büyüdükçe devletin vergi kaynaklarının dolaysız vergilerden dolaylı vergilere doğru kaydığı, vergi sisteminin daha adil hâle getirebilmesi için kayıt dışı ekonomiyle mücadele edilmesi gerektiği,

- Haksız rekabete ve çalışanların sosyal haklardan yoksun kalmasına yol açan kayıt dışı ekonomi ve kayıt dışı istihdamla mücadelede etkili yöntemlerin benimsenmesi ve hem kayıt dışılığın önlenmesine hem de kayıtlı ekonomiye geçişin özendirilmesine yönelik tedbirlerin bir arada uygulamaya konulması gerektiği,

- Son on beş yılda hep hedeflenen verginin üzerinde tahsilat yapıldığı, ancak 2007 yılında vergi gelirlerinin, hedeflenen rakamın 7 milyar YTL civarında altında kaldığı, ÖTV'de ve KDV'de gerçekleşen önemli hedef sapmalarının bu sonuca yol açtığı, bunların bir bölümünün, ekonominin ikinci çeyrekte küçülmesiyle, büyüme hızının yüzde 3.9'lara düşmesinden kaynaklandığı, ayrıca Türkiye'de çok ciddi ÖTV ve KDV kaçaklarının bulunduğu, akaryakıt, sigara ve içkideki üretim ve tüketim rakamlarına bakıldığında rakamların gerçeklerle uyuşmadığının ve önemli ölçüde düşüşler olduğunun gözlendiği,

- Akaryakıt üzerinden alınan ÖTV ile sigara ve içki üzerinden alınan vergilerin çok yüksek olduğu ve bu durumun kaçakçılığı teşvik ettiği, bu vergilerin makul düzeylere indirilmesi gerektiği,

- Türkiye'nin acilen kalıcı bir vergi reformuna ihtiyacı bulunduğu, ÖTV ve KDV'yi artırarak vergi gelirlerini artırmanın adaletsizliği daha da teşvik edeceği, bunlar dışında vergilendirilecek pek çok kaynağın bulunduğu,

şeklindeki değerlendirmelerden sonra, Maliye Bakanı tarafından yapılan tamamlayıcı açıklamalarda;

- 1994, 1999, 2000 ve 2001 yılları başta olmak üzere ülkenin sürekli krizlerle karşı karşıya kaldığı, döviz kurunun istikrarsız seyirler izlediği, devalüasyonlar yapıldığı, döviz borçları nedeniyle pek çok şirketin battığı, 1999 yılında büyümenin eksi 6.1 olduğu, 2001 yılında ise eksi 9.5 gibi rekor bir küçülme yaşandığı, 2002'den sonra kurulan hükümetlerin, bu sorunların çözümünü temel öncelikler olarak belirlediği,

- Ülke ekonomisine ilişkin sorunların başında bütçe açıklarının geldiği, bu sorunun çözümü için mali disipline riayet edilerek bütçe açıklarının küçültülmeye çalışıldığı ve bu konuda çok önemli mesafeler kat edilmiş olduğu,

- Geçmişte uygulanan yanlış politikaların bir neticesi olarak ülkenin, bugün itibariyle 37 milyar YTL'ye ulaşan sosyal güvenlik açıkları başta olmak üzere, önemli yapısal sorunlarının bulunduğu, bu sorunların çözümü için yapısal reformlara girişildiği, bu doğrultuda bankacılık, vergi ve hukuk alanlarında reformlarının yapıldığı, Avrupa Birliğine uyum ve sosyal güvenlik reformu çalışmalarının devam ettiği,

- Başta sosyal güvenlik açıklarının bütçe üzerine getirdiği aşırı yükleri çözmek üzere, sosyal güvenlik reformunun en kısa sürede tamamlanacağı,

- Enflasyon ve özelleştirmelerin çözüme kavuşturulması gereken önemli sorunlar olduğu, bu doğrultuda oldukça önemli adımların atıldığı ve neticelerinin de alındığı,

- Geçen dönemdeki bütçe açığının 40 milyar YTL ile GSMH'ya oranının 14.6 olduğu, Maastricht kriterlerine göre bütçe açığının GSMH'a oranın yüzde 3'ü aşmaması gerektiği, 2006 yılında bütçe açıklarının GSMH'a oranının düşürülmesinde büyük bir başarı sağlandığı, 2007 yılında 16.8 milyar YTL açık hedeflendiği, ancak daha iyi bir performansla bu rakamın da altında bir açığın söz konusu olacağı,

- 1999 yılında yüzde 68.8, 2000'de yüzde 39, 2001'de yüzde 68.5 olan ve 2002'de yüzde 30 düşen enflasyon rakamlarının, son yıllarda yakalanan ekonomik başarılarla tek haneli rakamlara düştüğü,

- Enflasyonun düşürülmesinin ve sürdürülebilir büyümenin sağlanmasının son derece önemli olduğu, ancak bunların gerçekleştirilmesi için mali disipline uyulması gerektiği, bu doğrultuda mali disiplinin titizlikle uygulanmasına devam edileceği, mali disiplinin yanı sıra yapısal reformlara da devam edileceği,

- Ekonomide ulaşılan en önemli başarılardan birinin sürdürülebilir büyümeyi sağlamak olduğu, 22 çeyrektir üst üste gerçekleştirilen büyümenin bunun en önemli göstergesi olduğu, yüksek oranlarda olmasa da makul bir düzeyde ve devamlı suretle sürdürülebilir büyümenin gerçekleştirilmesi halinde, kişi başına milli gelirin sürekli artacağı, alım gücünün ve tasarrufun yükseleceği, ülkenin daha da güçleneceği, böylece Avrupa Birliğine giriş sürecinin hızlanacağı,

- Bölgeler arası dengesizliklerin giderilmesi için gerekli politikaların hayata geçirildiği, KÖYDES projesiyle Doğu ve Güney Doğu Anadolu bölgesine önemli ölçüde kaynak aktarıldığı, ayrıca uygulanan teşviklerin de bölgesel farklılıkların giderilmesine yardımcı olduğu,

- Dış ticaret açığının cari açığın en önemli kalemlerini teşkil ettiği, sürdürülemeyen cari açığın ise büyük bir risk teşkil edeceği, bu nedenle cari açığın sürdürülebilir olmasına yönelik politikaların uygulandığı,

- İthalatın ihracattan fazla olmasının bir zorunluluk olarak ortaya çıktığı, petrol gibi ithalatından vazgeçilemeyen ürünlerin söz konusu olduğu, ekonomik gelişme sağlandıkça, daha fazla harcama ve ithalat yapılmasının bir zorunluluk olarak karşımıza çıktığı,

- Ara malların cari açıkta önemli bir yer teşkil ettiği, ara malların ülke içinde üretilmemesinden dolayı değil dışarıdan daha ucuz temin edilebilmesinden dolayı ithal edildiği, bu nedenle içerdeki üretimin maliyetlerinin düşürülmesi ve verimliliğin artırılması gerektiği, böylece cari açığın düşürülebileceği,

- KOBİ'lerin ülke açısından büyük güç olduğu, eldeki imkanlar çerçevesinde KOBİ'lere teknik yardım yapıldığı ve KOBİ'lerin kredilerle desteklendiği, bu desteklerin daha da artırılacağı,

- KOBİ'lerin yeni üretim teknolojileri doğrultusunda örgütlenmeye çalışıldığı, ileri teknoloji ve katma değeri yüksek olan ürünlere geçişlerinin sağlanması için AR-GE'ye teşvik verilmesi gerektiği, bu konuyla ilgili olarak kanun tasarısının hazırlandığı ve kısa zamanda Meclis'e sunulacağı,

- Ekonomik gelişmenin sağlanması için üretimin artırılması, üretimin artırılması için yatırımların artırılması, yatırımların artırılması için de yatırım ortamının iyileştirilmesi gerektiği, yatırım ortamının sürekli olarak gerçekleştirilen yapısal reformlarla iyileştirildiği, bu reformlar sayesinde hesap verebilirliğin ve şeffaflığın sağlandığı, bürokratik engellerin azaltıldığı, bir-iki gün içerisinde şirket kurmanın mümkün hale geldiği, sağlanan bu gelişmeler sayesinde 2002 yılında 59 milyar YTL olan yatırımların, 2007'de 157 milyar YTL'ye çıktığı ve bunun yüzde 80-85'inin özel sektör tarafından yapıldığı,

- Ekonominin bir bütün olarak düşünülmesi gerektiği, kamu yatırımlarının önemli olduğu ancak yalnızca kamu yatırımlarına dayalı bir ekonomik kalkınmanın sağlanamayacağı, ayrıca kamu yatırımlarının da önemli boyutlarda seyrettiği, Kamu yatırımlarının GSMH'a oranının yüzde 4.1 olduğu, bu oranın Avrupa Birliği üyesi 27 ülkeden, ABD'den ve Japonya'dan daha fazla olduğu,

- Ekonomik gelişmelere ayak uyduramayan, istihdam artışı sağlayamayan, yeni yatırımlar gerçekleştiremeyen, kaliteyi artıramayan işletmelerin rekabet ortamına ayak uyduramayacağı ve ayakta kalamayacağı; bu nitelikteki verimsiz yatırımların teşvik edilmesinin de doğru olmadığı, ülke ekonomisinin bunları taşıyacak lükse ve zenginliğe sahip olmadığı,

- Bütçenin en önemli gelir kaynağını vergilerin teşkil ettiği, bunun dışında ciddi bir gelir kaynağının bulunmadığı, vergilerin sağlıklı bir biçimde toplanabilmesinin ve ülkenin gelirlerinin artmasının ancak büyüyen bir ekonomiyle sağlanabileceği, ekonomik büyümeden bütün kesimlerin menfaat sağladığı, hem vatandaşların hem de devletin kazançlı çıktığı,

- Vergiye dahil edilen kalemler sınıflandırmasındaki farklılıklar nedeniyle ülkemizde dolaylı vergilerin yüksek göründüğü, Avrupa ülkelerinde, toplanan sigorta primlerinin de dolaysız vergilere dahil edildiği, aynı yöntemle hesap edildiğinde 2006 yılında ülkemizde dolaysız vergilerin 47.4, dolaylı vergilerin 52.5 olduğu, 2008'de ise dolaysız vergilerin 48.39; dolaylı vergilerin 51.61 olacağı,

- Bir dolaylı vergi türü olan katma değer vergisine Avrupa Birliğinde çok önem verildiği ve bu vergilerin Avrupa'da oldukça yüksek olduğu, vergi literatüründe artık dolaylı-dolaysız vergiler arasında bir ayrım yapılmadığı ve dolaylı vergilerin yüksek olmasının adaletsizlik olarak görülmediği,

- Vatandaşın refahı düşünülerek zorunlu tüketim malları olarak değerlendirilen ve vatandaşlar açısından önemli harcama kalemleri niteliğindeki gıda, sağlık, eğitim, ilaç gibi harcama kalemlerinde KDV indirimine gidildiği, bu oranın gıdada yüzde 18'den yüzde 8-10'lara çekildiği,

- Bütçenin en önemli gider kalemini faizlerin oluşturduğu, 2007 yılında ödenecek faiz toplamının 49 milyar YTL olduğu, faizlerin ülkenin en büyük sorunlarından biri olduğu, faiz rakamlarının ve ülke riskinin düşürülmesi için çaba sarf edildiği, bu doğrultuda mali disipline azami ölçüde uyulduğu,

- Para politikasının Merkez Bankası tarafından tayin edildiği, Merkez Bankasının bağımsızlığının ekonomi için önemli bir güvence olduğu ve bağımsızlığını zedeleyecek çabalardan kaçınılması gerektiği,

- Kura müdahale yönünde baskı uygulamanın doğru olmadığı, ekonomik kriz çıkan ülkelerin yüzde 90'ında sabit kur sisteminin bulunduğu, dalgalı kur sisteminin ekonomiyi risklere karşı koruduğu, faizlerin Merkez Bankası tarafından belirlendiği, kurların piyasada olgunlaştığı ve ekonominin piyasa aktörleri tarafından düzenlendiği,

- Faizlerin düşmesi için gereken çabanın gösterildiği, bunun için enflasyonun daha da düşürülmesi gerektiği, enflasyonun ve ülke riskinin düştüğü, ekonominin güçlendiği bir ortamda faizlerin de düşeceği, bu göstergelerin olumlu yönde ilerlemesiyle Avrupa Birliğine giriş sürecinin hızlanacağı, daha uzun vadeli ve düşük maliyetli borçlanma imkanının doğacağı,

- GSMH'ye oranı yüzde 78 olan kamu net borç stokunun, 2006'da yüzde 45'e indiği ve 2007 sonunda yüzde 40'a ineceği, sağlanan bu gelişmeler neticesinde gerekli hesaplamalar yapılarak faiz dışı fazla hedefinin yüzde 6.5'ten yüzde 5.5'e çekildiği, ekonomik gelişme devam ettikçe ileride bu oranın daha da düşürülmesinin öngörüldüğü,

- Kamu net borç stokunda oran olarak önemli bir azalmanın söz konusu olduğu, 2004 yılında 274 milyar YTL civarında olan kamu net borç stokunun, 2005'de 269 milyar YTL'ye, 2006'da 259 milyar YTL'ye, 2007'nin ikinci çeyreğinde ise 249 milyar YTL'ye düştüğü, bu düşüş trendinin devam ettiği,

- Özel sektörün borçlarını ödeyebilecek kabiliyette olduğu, üstelik özel sektörün uzun vadeli dış kaynaklar kullandığı, Türkiye'nin en önemli sorunlarından birinin tasarrufların yani sermaye birikiminin azlığı olduğu, bu nedenle yabancı sermayeye ihtiyaç bulunduğu,

- Yabancı sermayeden çekinmenin yersiz olduğu, varlıkların ülke içerisinde kaldığı, yabancı sermaye sahiplerinin kurullara göre hareket etmek durumunda oldukları ve denetimlerinin devletin ilgili kurumları tarafından yapıldığı,

- İstatistik rakamlarını üreten kurumların aynı olduğu, dolayısıyla farklı ve tutarsız verilerin ortaya çıkmasının mümkün olmadığı, tüm kurumlar tarafından bu verilerin kullanıldığı ve kurumlar arasında her hangi bir ihtilafın bulunmadığı, ancak bazı verilerin derlenmesi konusunda uluslararası standartlara uygunluğun sağlandığı, örneğin faal nüfus yapısı hakkındaki bilgilerin uluslararası istatistiklerle kıyaslanabilirliğinin sağlanması amacıyla, Avrupa Birliği İstatistik Ofisinin (EUROSTAT) talep ettiği norm ve standartlara göre hesaplandığı,

ifade edilmiştir.

Geneli üzerinde yapılan görüşmelerden sonra, 2008 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı Komisyonumuzca da benimsenerek maddelerinin görüşülmesine geçilmiş ve Tasarının "Gider" başlıklı 1 inci maddesi okunarak, Merkezi Yönetim Bütçesine dahil olan kamu idarelerinin bütçelerinin ayrı ayrı görüşülmesine başlanmıştır.

2008 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı kapsamındaki kamu idarelerinin bütçeleri üzerindeki görüşmeler 30.10.2007 tarihinde başlamış, 22.11.2007 tarihinde sona ermiştir.

İKİNCİ BÖLÜM

5018 SAYILI KANUNA EKLİ (I) SAYILI CETVELDE YER ALAN GENEL BÜTÇELİ İDARELER

2.1. GENEL BÜTÇE KAPSAMINDAKİ İDARELERİN BÜTÇELERİNİN ANALİZİ

Genel bütçeli kamu idarelerine; özel bütçeli kamu idarelerine transfer edilecek 10.420.672.254 YTL Hazine yardımı dahil, toplam 218.044.132.372 YTL ödenek tahsis edilmiştir. Genel bütçeli kamu idareleri bütçe toplamının Merkezi Yönetim Bütçesi toplamına oranı, Hazine yardımı dahil % 93.29, Hazine yardımı hariç, gelirden ayrılan pay dahil % 92,98'dir.

2.1.1. Genel Bütçeli Kamu İdarelerinin Ekonomik Sınıflandırmaya Göre Ödeneklerinin Dağılımı ve Toplam Ödenek İçerisindeki Payları

Personel Giderleri 43.335.755.600 % 19,87

Sosyal Güvenlik Devlet Primi Giderleri 5.698.665.000 % 2,61

Mal ve Hizmet Alım Giderleri 20.092.709.045 % 9,21

Faiz Giderleri 56.000.000.000 % 25,68

Cari Transferler (Hazine yardımı dahil) 75.982.690.304 % 34,85

Sermaye Gideri 8.743.466.000 % 4,01

Sermaye Transferi (Hazine yardımı dahil) 4.124.450.000 % 1,89

Borç Verme 2.735.724.000 % 1,25

Yedek Ödenek 1.330.672.423 % 0,61

Cari transfer niteliğindeki Hazine yardımı 7.822.042.254 YTL, sermaye transferi niteliğindeki Hazine yardımı ise 2.598.630.000 YTL'dir. Buna göre : Hazine yardımı hariç cari transferler 68.160.648.050 YTL ve sermeye transferleri ise 1.525.820.000 YTL'dir.

2.1.2. Genel Bütçeli Kamu İdarelerinin Fonksiyonel Sınıflandırmaya Göre Ödeneklerinin Dağılımı ve Toplam Ödenek İçerisindeki Payları

Genel Kamu Hizmetleri (Hazine yardımı dahil) 96.257.838.560 % 39,37

Savunma Hizmetleri 13.331.927.630 % 6,11

Kamu Düzeni ve Güvenlik Hizmetleri 12.490.043.200 % 5,73

Ekonomik İşler ve Hizmetler 19.748.784.551 % 9,06

Çevre Koruma Hizmetleri 211.647.000 % 0,10

İskan ve Toplum Refahı Hizmetleri 2.441.443.780 % 1,12

Sağlık Hizmetleri 10.883.320.847 % 4,99

Dinlenme, Kültür ve Din Hizmetleri 2.600.062.894 % 1,19

Eğitim Hizmetleri 20.934.414.380 % 9,60

Sosyal Güvenlik ve Sosyal Yardım Hizmetleri 39.144.649.530 % 17,95

Genel kamu hizmetlerinden yapılan Hazine yardımı 10.420.672.254 YTL'dir. Buna göre : Hazine yardımı ve gelirden ayrılan 58.291.409 YTL pay hariç, genel kamu hizmetleri 85.778.874.897 YTL'dir.

2.1.3. Genel Bütçeli Kamu İdareleri içinde en fazla ödeneğe sahip ilk beş kuruluşun ödenekleri

1. Hazine Müsteşarlığı 62.161.316.000 YTL

2. Maliye Bakanlığı 38.243.081.527 YTL

3. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı 28.967.437.000 YTL

4. Milli Eğitim Bakanlığı 22.915.565.000 YTL

5. Milli Savunma Bakanlığı 13.272.707.000 YTL

olarak sıralanmaktadır.

- Hazine Müsteşarlığı bütçe tasarısıda ekonomik sınıflandırmaya göre, en fazla tahsis edilen ödenek 56.000.000.000 YTL ile faiz giderleridir.

- Maliye Bakanlığı bütçe tasarısında ekonomik sınıflandırmaya göre, en fazla tahsis edilen ödenek, 7.822.042.254 YTL'lik Hazine yardımı dahil, 33.834.652.104 YTL ile cari transferlerdir.

- Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı bütçe tasarısında ekonomik sınıflandırmaya göre, en fazla tahsis edilen ödenek 28.869.380.000 YTL ile cari transferlerdir. Bu ödeneğin 28.804.000.010 YTL'si Sosyal Güvenlik Kurumuna yapılan transferlerden oluşmaktadır.

- Milli Eğitim Bakanlığı bütçe tasarısında ekonomik sınıflandırmaya göre, en fazla tahsis edilen ödenek 15.404.236.000 YTL ile personel giderleridir.

- Milli Savunma Bakanlığı bütçe tasarısının ekonomik sınıflandırmaya göre en fazla tahsis ettiği ödenek 6.969.822.000 YTL ile mal ve hizmet alım giderleridir. Bu ödenek içinde uluslararası sınıflandırma standartlarında da "cari gider" olarak kabul edilen savunma harcamaları, yatırım programlarında yer almamakta, mal ve hizmet alım giderlerine dahil edilmektedir. Ancak, askeri lojmanlar sermaye bölümünde sınıflandırılmakta ve yatırım programına dahil edilmektedir. Ayrıca, askeri lojmanlar dışında kalan inşaatlar, askeri amaçlı dayanıklı ve dayanıksız mallar ve ekipmanlar da sermaye giderleri içinde yer almaktadır.

- Genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin bütçe teklifleri, Hazine yardımı dahil, 2008'de 2007 yılına göre % 8,53; 2009 ve 2010 yıllarında ise bir önceki yıla göre sırasıyla % 2,85 ve % 3,37 oranında artış göstermektedir.

2.1.4. Genel Bütçe Gelirleri

Vergi Gelirleri 187.504.321.000 YTL

Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri 9.001.423.000 YTL

Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel gelirler 805.893.000 YTL

Diğer Gelirler 15.368.338.000 YTL

Sermaye Gelirleri 4.308.056.000 YTL

Red ve İadeler (-) 16.594.612.000 YTL

TOPLAM GELİRLER (NET) 200.393.419.000 YTL

2009 yılında 2008 yılına göre yüzde 7,7; 2010 yılında ise 2009 yılına göre yüzde 6,7 artış öngörülmüştür.

2.2. GENEL BÜTÇE KAPSAMINDAKİ İDARELERİN BÜTÇELERİ ÜZERİNDE YAPILAN GÖRÜŞMELER

2.2.1. 31/10/2007 tarihinde Başbakanlık, Milli İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığı, Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği, Diyanet İşleri Başkanlığı, Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğü, Özürlüler İdaresi Başkanlığı, Aile ve Sosyal Araştırmalar Genel Müdürlüğü ve Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü bütçeleri üzerinde yapılan görüşmelerde;

- Başbakanlığın bakanlıklar ve diğer bağlı kurumlar arasındaki koordinasyon görevini etkin bir şekilde yerine getirmesi gerektiği, bu kapsamda hizmet tekrarlarının önlenerek kaynak israfına neden olunmadan bakanlıklar arasındaki koordinasyonun daha etkili hale getirilmesi gerektiği,

- Ülkemizin ihtiyaçları ve kalkınması için mevcut bakanlık sayısını artırmadan bilim, teknoloji, iletişim, denizcilik, kentleşme, kırsal kalkınma ve Türk dünyası ile ilgili alanlarda bakanlıkların yeniden teşkilatlandırılmasında yarar görüldüğü,

- Ülkemizin düşük seviyede kuvvet ve teknoloji kullanarak etkin olmayı amaçlayan asimetrik bir tehdit ile karşı karşıya kaldığı, bu asimetrik tehdidin bir boyutunun terör örgütünden kaynaklandığı, diğer boyutunu ise Irak'ın kuzeyindeki bölgesel faaliyetler ile ülkemize doğrudan yönelmiş psikolojik harekâtın oluşturduğu; bu tehditlerin, merkezi planlama, ademi merkezci icra, etkin bir koordinasyon, denetleme, değerlendirme, yönlendirme ve topyekün bir mücadeleyi gerektirdiği,

- Milli Güvenlik Kurulunun Bakanlar Kuruluna, terörle mücadele için terörün kaynaklarını kurutmak ve kesmek amacıyla ekonomik yaptırımlar konusunda tavsiyede bulunduğu; ancak, bu yetki kapsamına ne tür ekonomik yaptırımlar ve önlemlerin girdiğinin ve bunların ülke içinde ve dışında yaratacağı etkinin bilinmediği,

- Milli İstihbarat Teşkilatının kuruluş kanununda "öncelikle iç tehdit, sonra da dış tehdide karşı faaliyetler yürütür" şeklinde bir hüküm yer aldığı, iç tehdide yönelik Emniyet Genel Müdürlüğünün ve Jandarma İstihbaratının da ciddi çalışmaları olduğu, tüm dünyada MİT benzeri kuruluşların daha çok dış tehditlere yönelik faaliyetleri yürüttüğü, bu nedenle MİT'in teşkilat kanununda da bu yönde bir değişikliğe gidilmesinin faydalı olacağı, ayrıca, MİT'in teknolojik donanım ve bunların etkin kullanımı konusunda üniversiteler ve TÜBİTAK ile işbirliği içerisinde olmasının yararlı olacağı,

- Diyanet İşleri Başkanlığı Teşkilat Kanununun yeniden düzenlenmesi gerektiği, bu kanunun yeniden düzenlenmesi çalışmalarının 22. Yasama Döneminde devam edildiği, ancak henüz bir sonuç alınamadığı,

- Dernekler Kanununda yapılan değişikliklerle, misyoner faaliyetleri yürüten çok sayıda yabancı derneğin Türkiye'de şube açtığı ve faaliyet gösterdiği, İmar Kanununda "cami" kelimesinin "ibadethane" olarak değiştirilmesi sonucunda âdeta gecekondu kiliselerin ortaya çıktığı, misyonerlik faaliyetlerinin dinî temelli görünmekle birlikte, esasen siyasi bir amaç taşıdığı, bu bakımdan misyonerlik faaliyetleri karşısında Diyanet İşleri Başkanlığının ve Hükümetin acilen tedbirler alması gerektiği,

- Ülkemizde yabancı egemen kültür baskısından dolayı sosyal zeminin süratle kaydığı, bunu önlemek amacıyla Milli Eğitim Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı, TRT, Diyanet İşleri Başkanlığı, Aileden Sorumlu Devlet Bakanlığı ile Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğünün dâhil olduğu bir üst organizasyonla yeni bir kültür politikasının oluşturulabileceği,

- Zamanla ortaya çıkan ihtiyaçlar doğrultusunda Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu'nun kadrolarını yenilemesi gerektiği, bu bağlamda özellikle terör hadiseleri sonrasında ve yoğun iç göç nedeniyle toplumumuzda sürekli kaymalar yaşandığı, bu sebeple belli bölgelerde sosyal hizmet personeline daha yoğun ihtiyaç duyulduğu,

- Çocuk Esirgeme Kurumunun sosyal hizmet ve rehabilitasyon alanında çok önemli ve değerli hizmetler yaptığı, bu çerçevede aileden nispeten bağımsız yürütülen hizmetlerin bir aile bütünlüğü ve aile sıcaklığı ortamında sunulmaya başlandığı, ancak okul çağındaki çocukların rehabilitasyon hizmetlerinde bir koordinasyonsuzluk yaşandığı, bu koordinasyonsuzluğun Millî Eğitim Bakanlığı ve Sağlık Bakanlığıyla birlikte çalışılarak giderilmesi gerektiği,

- Kamu kurumlarında özürlü istihdamının yeterli olmadığı, özel sektör ve kamu kurumlarında özürlü insanlar için gerekli kolaylıkların sağlanmadığı, özürlü vatandaşlarımızın günlük hayatlarının kolaylaştırılması amacıyla gereken yatırımların bir an önce yapılması gerektiği,

şeklindeki görüş ve eleştirileri müteakip, Hükümet adına yapılan tamamlayıcı açıklamalarda;

- Başbakanlığın sunduğu hizmetler neticesinde; kamu kesiminin yapısal ve noktasal olarak iyileştirilmesi, hükümet önceliklerinin gerçekleştirilmesine yönelik koordinasyonun daha etkili kılınması, mevzuatın erişilebilirlik, basitlik ve uygulanabilirlik itibarıyla kalitesinin artırılması ve AB müzakerelerinde izleme ve yönlendirme yapısı içinde kayda değer ilerlemelerin gerçekleştirilmesinin hedeflendiği,

- Ana ve yardımcı hizmet ile danışma ve denetim birimleri olmak üzere toplam 23 birimden oluşan Başbakanlığın bütçesinin 2008 yılında bir önceki yıla oranla yüzde 8 oranında artış gösterdiği, bu ödeneğin % 80'ine denk düşen kısmının Hazine yardımı ve sermaye transferi olarak bağlı kuruluşlara aktarıldığı, transfer tertiplerindeki bu miktar hariç tutulduğunda 2008 bütçe teklifinin 2007 yılı başlangıç ödeneğine göre % 2 oranında daha düşük tutulduğu, bu durumun yurt dışı görevine gönderilen kuvvetlerimizin giderlerini karşılamak üzere Başbakanlık bütçesine konulan ödeneğin azalmasından kaynaklandığı,

- Terörle mücadelenin çok boyutlu olduğu, silahlı mücadele yanında, hukukî, siyasî, diplomatik, ekonomik ve sosyal alanlarda alınan ve ivedi olarak alınması gereken tedbirlerin değerlendirildiği, terörle mücadelede alınması gereken tedbirlerin niteliği, zamanı ve yöntemi konusunda devletin tüm kurumlarının, tam bir uyum ve mutabakat içinde olduğu, bu çerçevede Silahlı Kuvvetlerimizin Türkiye'ye yönelik terörist saldırıların yok edilmesini amaçlayan talepleri karşılama konusunda tam bir siyasi kararlılığın bulunduğu, terörle mücadele konusunun millî bir mesele olduğu, bu bakımdan bu konuda millî birlik ve bütünlüğü zedeleyecek yaklaşımlardan kaçınılması gerektiği,

- İç güvenlik, dış güvenlik ve terörle mücadele konusunda görevli kuruluşlarla ilişkileri yürütmek ve bu kuruluşlar arasında koordinasyonu sağlamakla Başbakanlığın görevli olduğu; son dönemde meydana gelen terör ile iç ve dış güvenliği tehdit eden olaylar sonucunda ilgili kuruluşlar arasında koordinasyonun daha etkili kılınması amacıyla Güvenlik İşleri Genel Müdürlüğü'nün yeniden yapılandırıldığı, bu çerçevede Güvenlik İşleri Genel Müdürlüğünün Terörle Mücadele Yüksek Kurulunun sekreterya hizmetlerini yürüttüğü,

- Acil durumlarda kesintisiz haberleşme ve bilgi sistemini sağlayacak, gecikmeksizin müdahalede bulunabilme imkanı verecek 42 kamu kurumunu ve 81 il merkezini kapsayacak şekilde Acil Durum Yönetimi Bilgi ve Haberleşme Sistemi Projesi'nin 2008 mali yılı yatırım bütçesine konulduğu,

- Din hizmetlerini yürüten personelin, bu hizmetleri daha sağlıklı ve verimli bir şekilde yerine getirebilmeleri amacıyla Başkanlık bünyesindeki personele ön lisans, lisans ve lisansüstü çalışma yapma imkanının sağlandığı, asli kaynaklara doğrudan başvurabilmelerini temin ve bir üst göreve hazırlamak amacıyla da ihtisas kurslarının düzenlendiği, bu kurslardan son üç yılda 5 937 personelin eğitimden geçtiği, bu bağlamda farklı anlayış ve inanışa sahip vatandaşlarımızın yaşadığı yerleşim yerlerinde görev yapan personele yönelik özel bir program çerçevesinde alanında uzman eğiticiler marifetiyle eğitim çalışmaları yapıldığı ve bu çalışmalarda 2006 yılında 1.258, 2007 yılında 570 olmak üzere toplam 2 667 personelin eğitime alın-

dığı,

- Din görevlilerinin ve müftülerin milletimizin mahalle ve köylere kadar özel ziyaretler düzenlediği, özellikle Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgesinde özel irşat programlarının uygulandığı ve bu kapsamda bu bölgelere yönelik olarak son dört yılda toplam 2050 konferans ve panelin düzenlendiği,

- Günümüz iletişim çağında yasaklarla bir sonuç alınamayacağı düşüncesinden hareketle, misyonerlik faaliyetlerinin yasaklanmasının bir fayda sağlamayacağı; dolayısıyla kendi kültür ve inanç sistemimizin toplumumuza en iyi şekilde aktarılmasının ve bu işle görevli personelin nitelikli, kaliteli, ve donanımlı olmalarının büyük önem arz ettiği, bu bakımdan Diyanet İşleri Başkanlığı personeline ihtiyaç duyduğu eğitimlerin en iyi şekilde verilmesi gerektiği,

- Küreselleşmeyle birlikte dünyadaki sosyal devlet anlayışı ve sosyal hizmet kavramının oldukça farklı anlamlar kazandığı, bu anlamda her geçen gün yeni ihtiyaç gruplarına yönelik yeni kurumsal ve bireysel modeller geliştirmenin zaruri hale geldiği, bu çerçevede korunmaya muhtaç çocuklar başta olmak üzere yaşlılar ve özürlülere yönelik hizmetlerde ve kadınların sorunlarının çözümüne yönelik çalışmalar yapıldığı,

- Gelişmiş ülkelerde olduğu gibi çocuğun kendi öz ailesinin yanında bakımını esas alan modelin oluşturulduğu, öz ailesi yanında bakımı mümkün olmayan veya ailesinin yanında kalması sakıncalı olan çocukların akrabası yanında ya da evlat edindirilerek veya koruyucu aile yanına yerleştirilerek yine aile sıcaklığında bakılmasının sağlandığı, bu bağlamda koğuş tipi mekanlardan, küçük ve çağdaş bir aile ortamının oluşturulduğu "Sevgi Evleri" ve "Çocuk Evleri" modeline geçildiği,

- Bakıma muhtaç özürlülere sunulan bakım hizmetlerinin kalitesinin yükseltilmesi için engelsiz yaşam merkezlerinin yaygınlaştırıldığı, ayrıca bakıma muhtaç özürlülerin evde bakımının teşvik edilmesi için evde bakım hizmeti sunan akrabasına aylık 419 YTL ücret ödenerek bu hizmet modelinin geliştirildiği,

- Kimsesiz çocukların sosyal hayata daha rahat katılabilmelerini sağlamak amacıyla, tercihen İl merkezlerinde okullara, sosyal ve kültürel alanlara, hastanelere yakın apartman dairelerinde veya müstakil binalarda 0-18 yaş grubu 6 veya 8 çocuğun bir arada kaldığı "Çocuk Evleri" modelinin yaygınlaştırıldığı,

- Suça sürüklenen çocuklara daha iyi hizmet sunulabilmesi ve ülkemize özgü bir model yaratılabilmesi amacıyla, Adalet, İçişleri, Sağlık, Milli Eğitim, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlıkları ile Yerel Yönetimler ve Sivil Toplum Örgütlerinin katıldığı işbirliği projesinin "British Council" ile birlikte iki pilot bölgede başladığı ve çalışmaların devam ettiği,

- 2010 yılında yaşlı oranının % 15'in üzerine çıkacağı tahmin edilen ülkemizde 60 yaş ve üzeri yaşlılara önemli hizmetler sunulduğu, halen huzurevlerinde 6222 yaşlıya hizmet verildiği, bu çerçevede daha iyi bir hizmet verebilmek için DPT Müsteşarlığı'nın koordinatörlüğünde, başta SHÇK

Genel Müdürlüğü, ilgili kamu kurumları ve sivil toplum kuruluşlarının katılımı ile oluşturulan "Yaşlanma Ulusal Komitesi" aracılığı ile "Türkiye'-de Yaşlıların Durumu ve Yaşlanma Ulusal Eylem Planı"nın hazırlandığı,

- Kadına yönelik şiddet ve töre/namus cinayetleri konusunda koordinatör kurum olarak belirlenen Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü koordinatörlüğünde kamu kurum ve kuruluşları, üniversiteler ve sivil toplum kuruluşları temsilcilerinin katılımı ile "Kadına Yönelik Şiddeti İzleme Komitesi"nin kurulduğu ve faaliyetlerini etkili bir şekilde sürdürdüğü,

- Ülkemizde kadın istihdamının geliştirilmesine yönelik faaliyetler çerçevesinde kadınlara ve ailelerine yönelik olarak uygun koşullar ve fırsatlar sunan mikro kredi uygulamasında pozitif ayrımcılık içerecek şekilde yoksul kadınlara ve kadın başlı ailelere öncelik tanındığı, bu bağlamda "Toplumsal Cinsiyet Eşitliğinin Geliştirilmesi Projesi" içinde, kadının temel sorun alanlarına ilişkin olarak kamu politikalarına temel teşkil edecek Ulusal Eylem Planı hazırlandığı, toplumsal cinsiyet politikaları uygulamalarına ilişkin kurumlar arası işbirliği esaslarını belirleyecek iletişim stratejisinin geliştirildiği,

- Özürlülerin istihdamına yönelik bugüne kadar uygulanan kota ceza sisteminin sağlıklı bir sonuç vermediği, bu yıl özürlülerin istihdamı halinde sigorta primlerinin Hazinece karşılanacağı, bu uygulamanın özürlü istihdamını artıracağı,

ifade edilmiştir.

2.2.2. 01/11/2007 tarihinde Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu Başkanlığı, Gümrük Müsteşarlığı, Dış Ticaret Müsteşarlığı, Basın - Yayın Enformasyon Genel Müdürlüğü, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Genel Müdürlüğü bütçeleri üzerinde yapılan görüşmelerde;

- Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu'nun önemli hizmetlerde bulunduğu, Kurulun bugünkü statüsüyle Başbakanlığa bağlı bir birim olarak kalması gerektiği, ancak daha özerk ve daha bağımsız bir yapıya kavuşturulmasında da yarar bulunduğu, çünkü denetim alanının Sayıştay'ın denetim alanından oldukça farklı olduğu, en azından Yüksek Denetleme Kurulu'nun mevcut statüsüyle kalması gerektiği, ancak hem bütçe ödeneğinin hem de nitelikli personel sayısının artırılması gerektiği,

- Gümrük Müsteşarlığının kurum olarak daha şeffaf bir hale getirilmesinde ve faaliyetlerinin elektronik ortamda izlenmesinde sayısız yararlar bulunduğu,

- Gümrük Müsteşarlığında bir çok hizmetin vekâletle yürütüldüğü, vekâletle yönetimin istisnai, asil yönetimin esas olduğu; görevlerin sürekli vekâletle yürütülmesinin bir çok sakıncayı da beraberinde getirebileceği; ayrıca Gümrük Muhafaza Teşkilatındaki ciddi personel açığının da giderilmesi gerektiği,

- Ülkemiz ihracatında önemli bir artış meydana gelmekle birlikte ithalatta da çok büyük bir artışın yaşandığı; ayrıca, ihracattaki artışa karşılık ihraç edilen mallardaki katma değerin hızla düştüğü, bunun da ihraç edilen malların önemli bir bölümünün ithal mallara dayanmasından kaynaklandığı, katma değer oranının düşmesinin nihai olarak kazancımızın daha da azalması anlamına geldiği,

- İthalat artışının ihracat artışından yüksek olduğu, bunun nedeninin önemli ölçüde uygulanan dalgalı kur sisteminden kaynaklandığı, Türkiye'nin sabit kur sisteminden dalgalı kur sistemine çok ani olarak geçtiği, oysaki gelişmekte olan ülkelerin çoğunda ve özellikle Doğu Avrupa ülkelerinde kontrollü kur sisteminin uygulandığı, dolayısıyla Türkiye'de dalgalı kur sisteminin getirdiği reel kur endekslerinin yükselmesiyle YTL'nin aşırı değer kazanmasının Türkiye'nin rekabet gücünü azalttığı,

- Dış ticaret açığının ve cari açığın, sıfırdan yatırım yapan ve uzun dönemli risk alan yabancı yatırım sermayesi ile karşılanması halinde telafi edilebileceği; ancak bu açıkların sıcak para, dış borç ve varlık satışlarıyla karşılandığı; varlık satışlarından dolayı içeriye döviz girdiği, ancak, giren bu dövizin ikinci elden yatırıma yönlendirilmediği; varlık satışının uzun dönemde ve hemen başlayan döviz kaybına neden olduğu ve döviz kaybının cari açığı artırdığı, bu bakımdan dalgalı kur sistemi yerine kontrollü kur sisteminin uygulanmasının daha doğru olacağı,

- İhracatın yüzde 51'lik kısmının, dahilde işleme rejimi kapsamında gümrüksüz olarak ithal edilen ara mallarının işlenerek ihraç edilmesinden kaynaklandığı, bazı sektörlerde bu oranın daha yüksek olduğu, bu konu üzerinde hassasiyetle durulması gerektiği, ancak, yurt içinde üretim aracı olarak kullanılmayan girdiler için sınırlı ve kontrollü bir biçimde uygulanması gereken bir sistem olması gerektiği,

- Serbest bölgelerin kuruluş amacının bu bölgelere yabancı sermayeyi çekmek, bu bölgede yatırım yapılmasını sağlamak ve bu bölgede istihdam artışını gerçekleştirmek olduğu, ancak bu bölgelerin kuruluş amacına ve kuruluş felsefesine uygun çalışması ve serbest bölgelerin bir ihracat üssü, bir yatırım üssü, bir istihdam üssü şeklinde yapılandırılması konusunda her türlü önlemin alınması gerektiği,

- Basın-Yayın Enformasyon Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanan çeşitli türdeki yayınların son derece faydalı olduğu, ancak bu yayınların internet üzerinden ve interaktif bir yapıdan ulaşabilme imkanının da sağlanması gerektiği,

- Fakir ve muhtaç insanlarımıza Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Genel Müdürlüğünün bütçesinden yapılan yardımın yönteminin değiştirilmesi gerektiği, yardıma muhtaç yaşlı, kimsesiz, güçsüz, özürlü ve özel ilgiye muhtaç vatandaşlara yönelik olarak farklı bakanlıklar ve kuruluşlar tarafından yürütülmekte olan sosyal yardım ve sosyal hizmet programlarının çağdaş ve entegre bir sistem olarak tek çatı altında yeniden yapılandırılmasının büyük bir fayda sağlayacağı,

- Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Genel Müdürlüğü'nün özellikle muhtaç kesimlere dönük önemli çalışmalarda bulunduğu, bu kapsamda

Acil Eylem Planında da belirtildiği üzere, açlık sınırının altındaki ailelerin bir ila üç ay içinde saptanacağı, ayni ve nakdi yardımların dağıtılması açısından bu belirlemenin son derece önemli olduğu,

şeklindeki görüş ve eleştirileri müteakip, Hükümet adına yapılan tamamlayıcı açıklamalarda;

- Sermayesinin yarıdan fazlası devlete ait olan Kamu İktisadi Teşebbüslerini ve özel kanunlarında öngörülen bazı kuruluşları denetleyen Yüksek Denetleme Kurulunun kamu yönetimi reformu çerçevesinde konumunun yeni baştan gözden geçirileceği, Kurul'un başkan ve 13 üyeden teşekkül ettiği, Kurul'da 5 adet boş üyeliğin bulunduğu, 104 baş denetçi ve 26 deneticiyle görevini sürdürdüğü,

- Ülkemizin önde gelen köklü kuruluşlarından olan Basın-Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğünün Türkçe-İngilizce web sayfalarında ülkemizin tanıtımı alanında çeşitli bilgilere yer verdiği, bu web sitelerinde güncel olaylara dair bilgilerin yer aldığı, bunun yanı sıra, Genel Müdürlüğün dış basında Türkiye ile ilgili yayınlanan haberleri izleyip değerlendirdikten sonra ilgili makamlara sunduğu, olumsuz haberlere yönelik karşı önlemler aldığı, bu amaçla Genel Müdürlüğe günde yaklaşık dört bin haberin ulaştığı, bu bağlamda ülkemizle ilgili ulusal meselelerin uluslararası arenada savunulmasına yönelik birçok yayınların yapıldığı, bu kapsamda iç basının çalışmalarını kolaylaştırmaya yönelik eğitim seminerleriyle özellikle yerel basını güçlendirmeye yönelik faaliyetlerde bulunulduğu,

- Yoksulluğun etkilerinin azaltılması amacıyla talep edene değil muhtaç olana yardım imkanları sunan, yoksullukla mücadelede etkili bir çalışma ortaya koyan Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Genel Müdürlüğünün 1.12.2004 tarih ve 5263 sayılı Kanunla kurumsal bir yapıya kavuşturulduğu, bu çerçevede kurulmasını takiben sosyal yardımlaşma ve dayanışma vakıflarının politika geliştirme, araştırma, izleme ve değerlendirme kapasitelerinin geliştirildiği,

- Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonu Kurulu'nun Başbakan tarafından görevlendirilen bir Bakanın başkanlığında; Başbakanlık Müsteşarı, İçişleri Bakanlığı Müsteşarı, Sağlık Bakanlığı Müsteşarı, Vakıflar Genel Müdürü ve Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Genel Müdüründen oluştuğu, bu çerçevede Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Genel Müdürlüğünce yürütülecek sosyal yardım programları ile proje ve yatırım programlarına göre dağıtım önceliklerinin belirlendiği, il ve ilçelerde kurulmuş olan sosyal yardımlaşma ve dayanışma vakıflarına yine bu çerçevede kaynak dağılımının yapıldığı,

- Ülke genelinde her il ve ilçede teşkilatlanmış bulunan sosyal yardımlaşma ve dayanışma vakıflarına başvuran ihtiyaç sahibi vatandaşların durumlarının, sosyal güvenlik kurumlarıyla işbirliğine gidilerek, web tabanlı sorgulama sistemleriyle kısa sürede ve doğru bir biçimde değerlendirildiği, bu kapsamda Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Genel Müdürlüğü yardım fonunda toplanan kaynağın ihtiyaç sahibi vatandaşlara nakdi ve ayni olarak dağıtıldığı, bu çerçevede herhangi bir sosyal güvenlik kurumuna tabi olmayan yoksul vatandaşların yakacak, gıda, giyim, eğitim, sağlık gibi

temel ihtiyaçlarının karşılandığı, özürlü vatandaşların da eğitim ve rehabilitasyon giderlerine katkı sağlandığı,

- Sosyal yardımların çok değişik kurum ve organlar tarafından yapılmakta olduğu, bunların bir arada toplanmasının daha doğru olacağına yönelik önerilerle ilgili olarak, "vatandaş odaklı hizmet dönüşümü projesi" çerçevesinde "Bütünleşik Sosyal Yardım Hizmetleri" ismiyle bir proje hazırlandığı, bu projenin genel amacının sosyal hizmet ve yardımlar sisteminde sağlıklı işleyen bir bilgi işlem altyapısı oluşturmak olduğu,

- 2001 yılı itibarıyla 73 milyar dolar olan dış ticaret hacminin 2006 yılında 223 milyar dolara yükseldiği, 1 Eylül 2007 tarihi itibarıyla ise 189 milyar dolara ulaştığı; artan dış ticaret hizmetlerinin ifasında, sayısının azalmasına rağmen personelin gümrüklerde yoğun çabası yanında, özellikle teknolojik alanda sağlanan gelişmelerin de önemli katkısı olduğu, bu bağlamda Dünya Bankası kredisi ve millî bütçe imkânları ile 2007 Ekim ayı itibarıyla 117 gümrük idaresinde otomasyona geçildiği, bu idarelerde gümrük işlemlerinin yüzde 100'ünün elektronik ortamda gerçekleştirildiği, 2007 Ekim ayı itibarıyla ithalat ve ihracat beyannamelerinin yüzde 85'inin Elektronik Veri Değişimi yoluyla tescil edildiği, Maliye Bakanlığı ile e-teyit sistemi kurularak iki kurum arasında elektronik bağlantı sağlandığı ve bu kapsamda KDV iadesi için vergi dairesine ihracat beyannamelerinin götürülmesine gerek kalmadığı,

- Yasa dışı eşya, taşıt ve insan trafiğini izlemek ve önlemek amacıyla Gümrük Kapıları Güvenlik Sistemi Projesinin geliştirildiği, bu projeyle gümrük kapılarında kurulan her türlü güvenlik sisteminin Ankara'daki merkezî binadan kontrol ve komuta edilebildiği ve bu merkezin yirmi dört saat süreyle sürekli çalıştığı,

- Ülkemizde hem ekonomik büyümenin hem de rekabet gücünün temel itici unsurunun dış ticaret olduğu, sadece son dört yılda ihracatın 2,5 kata yakın arttığı, ihracatımızın 1 Ocak-31 Ekim 2007 döneminde 2006 yılının aynı dönemine göre % 25,7 lik bir artış ile 85,4 milyar dolara yükseldiği, bu rakamın geçen sene yapılan ihracatın tamamı olduğu,

- Türkiye'nin, şu anda yaklaşık 35 milyar doları bulan petrol ve doğalgaz ithalatı hariç tutulduğunda, 60-65 milyar dolar olan dış ticaret açığının 20-25 milyar dolar olarak ortaya çıktığı; toplam 270 milyar dolarlık dış ticaret hacminin yarısının Avrupa Birliği ülkeleri ile gerçekleştiği, Avrupa Birliği'nde ihracatın ithalatı karşılama oranının % 87 olduğu ve 10 milyar dolar bir dış ticaret açığı verildiği; Türkiye İstatistik Kurumu rakamlarına, Dünya Ticaret Örgütünü rakamlarına ve OECD rakamlarına göre Türkiye'nin OECD'nin en fazla ihracat yapan ülkesi olduğu; ithalatın ihracatı karşılama oranının 62,4; toplam dış ticaret açığının toplam dış ticarete oranının % 24'ler seviyesinde gerçekleştiği,

- Türkiye'nin toplam cari açığının gayri safi millî hasılaya oranının % 7,9 olduğu, bu rakamın Avrupa Birliğine üye ülkelerde örneğin Yunanistan'da % 9,6, Portekiz'de % 9,4, Bulgaristan'da % 11,5 ve Romanya'da ise % 10,3 olduğu,

- Serbest bölgelere desteğin bir gereklilik olduğu; bölgeler uzun süre yeterince desteklenmediği halde ülke içerisinde çok ciddi üretim ve istihdam artışları sağladığı, ülkemiz serbest bölgelerinin günümüz itibariyle 23 milyar dolarlık bir dış ticareti gerçekleştirdiği, bunun yaklaşık 5 milyar dolarlık kısmının net ihracat olduğu, ilk kez böyle bir rakamın ortaya çıktığı, bu rakamın ihracat artışını tetikleyici ciddi bir unsur olduğunu göz önüne almak gerektiği, serbest bölgelerin de genel ekonomik gelişmeye paralel bir gelişme gösterdiği,

- İthalatın % 90'ının ara malı ve sermaye malı, % 10'unun tüketim malı olduğu, tüketim malları ithalatında çok yüksek bir artışın olmamasının sevindirici bir husus olduğu, rekabetçiliğin sürdürülebilmesi için ara malı ithalinin bir gereklilik arz ettiği, Yeni Türk Lirasının aşırı değerli olduğu zamanlarda ucuz ara malını dışarıdan ithal edip işlemenin ve yurt dışına da işlenmiş malı ihraç etmenin ekonomimiz açısından daha yararlı olduğu,

- Son dönemde yabancı sermaye yatırımlarının hızla arttığı, 2006 yılında yabancı sermaye girişi açısından gelişmekte olan ülkeler arasında Çin ve Rusya'dan sonra üçüncü konuma yükseldiği, bunun Türkiye ekonomisine yeni canlılık, uzun vadeli bir derinlik ve küresel ekonomik şoklara karşıda ciddi bir bağışıklık kazandırdığı,

- Aşırı değerli YTL ve uluslararası rekabet koşulları, üreticinin ithal mallara, ithal ham madde ve ara malına yönelmesine yol açtığı ve imalat yerine ithalata yönlendirdiği, ancak kurun dengeye oturması ve yabancı sermaye yatırımlarının da katkısıyla dış ticaret dengesinin daha da makul seviyelere geleceği,

- Enflasyonla mücadelede istikrarın ve kararlılığın çok önemli olduğu, ancak, üretim fonksiyonu parçalanan bir ekonomide fiyat istikrarının anlamsız kalabileceği, bu sebeple enflasyonu düşürürken sanayi performansının düşmemesi gerektiği,

ifade edilmiştir.

2.2.3. 02/11/2007 tarihinde Mili Savunma Bakanlığı ve Başbakanlık Devlet Personel Başkanlığı bütçeleri üzerinde yapılan görüşmelerde;

- Dünyanın ekonomik, siyasi ve teknolojik manada önemli değişimler yaşadığı, bölgesel ve küresel düzeyde yeni birlikteliklerin oluştuğu, Türkiye'nin yeniden şekillenen dünyadan fırsatları, riskleri ve tehditleri çok iyi algılayıp değerlendirmesi gerektiği,

- Ülkemize yönelik bazı iç ve dış destekli terör olaylarının Türkiye açısından ciddi bir tehdit haline geldiği, söz konusu tehdidin bir bütünlük içinde stratejik bir yaklaşımla değerlendirilmesi ve etkin bir politika uygulanması gerektiği,

- Türkiye'nin bölgedeki etkisi ve gücü dikkate alındığında diğer pek çok ülkeden farklı olarak Türk Silahlı Kuvvetleri gibi modern, çağdaş, güçlü bir orduya sahip olmasının, son derece önemli olduğu; Türk Silahlı Kuvvetlerinin etkinliğini ve gücünü koruması ve daha da artırması için Devlet ve millet olarak her türlü desteğin verilmekte olduğu,

- Türkiye'nin jeostratejik konumu ile tarihî ve kültürel mirasından kaynaklanan yükümlülüklerinin, bölge ve dünya barışına katkı sağlayabilecek güçlü bir savunma sistemini zaruri kıldığı, bu bağlamda Türk Silahlı Kuvvetlerinin, bilim ve teknolojideki gelişmeler dikkate alınarak, yetenek ve kapasitesinin etkinleştirilmesi ve modernleştirilmesi, savunma sanayinin geliştirilmesi ve Ar-Ge projelerini dikkate alan bilgi güvenliğine dayalı savunma stratejisinin oluşturulması gerektiği,

- Askerî modernizasyon programının başlatılarak, ileri teknolojiyi kullanmakta ihtisas sahibi uzman personelin istihdamının yaygınlaştırılması ve Ordumuzun hareket kabiliyetinin daha da artırılması gerektiği; silah ve teçhizat yönünden dışa bağımlılığı azaltmak için yerli harp sanayinin geliştirilmesi ve özel sektörün de silah ve askerî tesisat üretimine yatırım yapması için gerekli teşviklerin sağlanmasının büyük önem arz ettiği,

- Terör konusunun NATO Ülkeleri Savunma Bakanları toplantısında gündeme geldiğinin bilindiği, konunun NATO Anlaşmasına göre NATO Konseyinin gündemine de getirilebileceği,

- Son zamanlarda sınır ihlallerinin çoğaldığı, bu anlamda uyuşturucu ve insan kaçakçılığının arttığı ve özellikle terörist faaliyetlerin artması nedeniyle sınırımızın sıkça ihlal edildiği, bu çerçevede, sınır güvenliğinin artırılmasına yönelik bir çalışmanın yapılması gerektiği,

- Devlet Personel Başkanlığına, özelleştirme dolayısı ile açığa çıkan personelin diğer kamu kurum ve kuruluşlarına yerleştirilmesi görevinin verildiği, açığa çıkan personelin diğer kamu kurum ve kuruluşlarına yerleştirilmesi sonucu oluşan kamuda görevli fazla personel sayısının azaltılması konusunda norm kadroya dayalı belirlenmiş bir hedefin bulunması gerektiği,

- Sosyal güvenlik reformunun istenilen sonuçları tam olarak vermesi için kamu personel rejiminde de reform yapılmasının gerekli olduğu, ancak kamuoyunda sürekli gündemde tutulmasına rağmen personel reformunun henüz gerçekleştirilemediği, yalnızca, farklı kanunlarla kamu personelinin ücretlerinde düzenlemelere gidildiği,

- Son yıllarda geçici ve sözleşmeli personel istihdamına ağırlık verildiği, oysa kamu hizmetlerinin esas itibariyle kadrolu personel eliyle yürütülmesi gerektiği,

- Kamu personel rejiminin, statü hukuku çerçevesinde memurluk güvencesine dayalı olarak kariyer ve liyakat ilkeleri esasına dayandığı, yönetici atamalarında bu ilkenin göz ardı edilmemesi gerektiği,

- Eşdeğer kariyer hizmet sınıfları arasında mesleğe girişte önemli farklılıklar olmaması gerektiği, hizmet sınıflarında çalışırken herhangi bir unvanlı üst yönetim kadrosunda görev almadan emekli olanlarla, üst yönetim görevinde bulunduktan sonra emekli olanlar arasında ve bizatihi üst yönetim görevlilerinin kendi aralarında emeklilik yönünden önemli maaş farklılıklarının bulunduğu, söz konusu bu maaş farklılıklarının kamu görevlilerini kurumlar arası nakil ve üst görevlere terfi arayışına yönelttiği,

- Memurlara da grevli toplu sözleşme hakkı tanınarak aylık ve diğer sosyal hakların toplu iş sözleşmesi ile tespit edilmesi gerektiği, bu hakkın zaten memurlara kabul edilen uluslararası sözleşmeler ile tanınmış olduğu, bu bağlamda, gerçekleştirilmesi düşünülen yeni anayasa değişiklikleri sırasında, kamu görevlilerine grevli toplu görüşme hakkının tanınması gerektiği,

- Türkiye'de kamu personel rejiminde İngiltere, Fransa, Almanya gibi pek çok Avrupa ülkesinde benimsenmiş olan kariyer sisteminin esas alındığı, bu sistemde kamu personelinin devamlı statüde çalıştığı ve iş güvencesinin bulunduğu, işe almada ve yükselmede sınav esasının uygulandığı; ABD, Kanada, Yeni Zelanda gibi ülkelerde ise yapılan işe göre personel alındığı ve ülkemizdeki gibi bir iş güvencesinin ve memuriyette sürekliliğin bulunmadığı, performansa göre değerlendirme yapıldığı,

şeklindeki görüş ve eleştirileri müteakip, Hükümet adına yapılan tamamlayıcı açıklamalarda;

- 20'nci yüzyılın sonlarında Sovyetler Birliği'nin dağılması, Berlin Duvarı'nın yıkılması ve müteakiben soğuk savaş döneminin sona ermesi, 21'inci yüzyılın hemen başında 11 Eylül 2001 tarihinde Amerika Birleşik Devletleri'nde yaşanan terör eylemlerinin uluslararası ilişkilerin seyrini değiştirdiğini, bu gelişmelerin stratejik düşünce, uluslararası ilişkiler, ittifaklar, tehdit ve buna bağlı güvenlik algılamalarında büyük oranda değişime yol açtığı, küresel ve bölgesel güvenlik ortamının yeniden şekillenmeye başladığı, bu şekillenme süreci sonunda nasıl bir güvenlik ortamının ortaya çıkacağı konusunda net öngörülerin hâlen ortaya konulamadığı, uzmanlar tarafından bu belirsizlik ortamının bir süre daha devam edeceğinin öngörüldüğü,

- Günümüz güvenlik ortamının en önemli tehdit algılamalarından birisinin, son derece organize bir yapıya sahip terörist örgütler olduğu, bu örgütlerin gelişen ve ulaşılması daha kolay bir hâle gelen teknolojiler sayesinde, herhangi bir zamanda, dünyanın herhangi bir yerinde ortaya çıkarak saldırıda bulunabilme imkân ve kabiliyetine ulaştığı, ulusal ve uluslararası güvenliği etkileyen çok boyutlu, çok yönlü, öngörülmesi güç ve sınır tanımayan, asimetrik tehdit ve risklerin oluşturduğu istikrarsızlıkların merkezinde kalan ülkemizi, iç ve dış tehditlere karşı savunmakla yükümlü olan Türk Silahlı Kuvvetlerinin caydırıcılık gücünün artırılmasına bu bakımdan büyük önem verildiği,

- Türkiye'nin savunma stratejisinin temelini; caydırıcılık, kolektif güvenlik ve kriz yönetiminin oluşturduğu, bu kapsamda; muhtemel iç ve dış tehdit odaklarının bütün millî güç unsurlarının koordineli kullanımıyla caydırılması; muhtemel tehditlerin mümkün olduğu kadar erken teşhis edilmesi; meydana gelebilecek fiilî tecavüzlerin sınırlardan itibaren karşılanarak en kısa sürede ve asgari kayıplarla püskürtülmesi; Türkiye'nin millî birlik ve bütünlüğüne karşı tehdit oluşturan asimetrik tehditlerin, problemin kaynağında, yurt içinde veya gerektiğinde yurt dışında kuvvet kullanılarak etkisiz kılınması; Birleşmiş Milletler, NATO, Avrupa Birliği ve Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı başta olmak üzere, uluslararası kuruluşlarda ve bölgesel oluşumlarda aktif olarak yer alınması ve uluslararası yükümlülüklerin yerine getirilmesi; Türk Silahlı Kuvvetlerinin diplomatik, ekonomik ve diğer kriz yönetim tedbirlerine uygun olarak göreve hazır bulundurulmasının sağlanmasının Türkiye'nin savunma stratejisinin esaslarını teşkil ettiği,

- Türkiye'de yaşanan terör olaylarının uluslararası ve Türkiye'ye karşı yöneltilmiş, siyasi amaçları olan bir hareketin sonucu olduğu, dolayısıyla Türk Silahlı Kuvvetlerinin, terörle mücadele ederken bir küçük eşkıya grubuyla mücadele etmediği; bu bağlamda kurumlardan gelebilecek taleplerin yasama organınca her zaman anlayışla karşılanacağı,

- Ukrayna'da Güney Avrupa Savunma Bakanları Toplantısının yapıldığı, bu toplantıda Balkan ülkelerinin kendi aralarında bir askerî birlik meydana getirdiği, bu toplantıya Amerika Birleşik Devletlerinin de katıldığı ve Savunma Bakanıyla terör konusunun görüşüldüğü, Ukrayna toplantısı sonrasında yapılan Hollanda'daki NATO toplantısında NATO ülkelerine terör konusundaki haklılığımızın anlatıldığı ve NATO Genel Sekreterliği tarafından bu konuda bir basın toplantısı düzenlendiği,

- Çeşitli platformlarda yapılan girişimler sonucunda, Türkiye'nin terörle mücadele politikasına karşı önemli dış desteğin sağlandığı; Türkiye'nin terör olaylarına karşı tutumunun dikkatli, temkinli ve teenniyle hareket etmesi sonucu dünya kamuoyuna net bir şekilde anlatıldığı,

- Sınır güvenliğini artıran bir proje üzerinde çalışıldığı, bu konunun Terörle Mücadele Yüksek Kurulunda da görüşüldüğü; bu amaçla gerekli olan kaynağın ayrıldığı,

- Türkiye'nin savunma teknolojisi konusunda yakın zamanda önemli mesafeler aldığı, örneğin ilk defa ülkemizin uçan platformlar için görev bilgisayarı yaptığı, bu kapsamda ileri teknoloji kullanılarak bir çok savunma sisteminin ülkemiz tarafından üretildiği,

- Türk Silahlı Kuvvetlerinin strateji değiştirdiği, bu anlamda profesyonel orduya geçilme konusunda daha önce çıkarılan kanuna dayanılarak uzman elemanların alındığı; böylece özellikle terörle daha etkili bir mücadeleye imkan sağlanmış olacağı,

- Kamu Kurumları arasında eşgüdümün sağlanması amacıyla hazırlanan kısaca PER-NET olarak isimlendirilen kamu personeli bilgi sistemi projesinin teknik altyapısının ve yazılımının tamamlandığı, kamu kuruluşlarından veri toplama aşamasına geçildiği, 2007 yılı sonu itibarıyla bu Proje'nin tamamlanacağı, veri toplama işinin tamamlanmasından sonra kamuya sağlıklı bir şekilde bilgi aktarılacağı,

- Özelleştirme programına alınan veya özelleştirilen kamu kurum ve kuruluşlarında çalışan ve nakil kapsamında olan personelin kamu kurum ve kuruluşlarına nakil işlemlerinin gerçekleştirildiği, bu uygulamayla özelleştirme işlemleri sebebiyle işsiz kalabilecek olan personelin mağduriyetine engel olunduğu, özelleştirme nedeniyle bugüne kadar yaklaşık 55 bin personelin değişik kurumlara yerleştirildiği,

- Tüm dünyada istihdam şekillerinin değiştiği, tam istihdam usulü çalışma hayatından giderek uzaklaşıldığı, yeni çalışma biçimlerinin ve istihdam tarzlarının hayatımıza girdiği, bu çalışma biçimlerinin yakın gelecekte ülkemizde de yaygınlaşacağı, ancak, devletimizin çalışanını her zaman

güvence altında tutacağı,

- İşe almada ve görevde yükselmede objektif kriterlerin uygulanmasına önem verildiği, kamu görevlilerinin işe alınmasında ve görev içerisinde yükselmesinde uygulanmakta olan merkezi sınav sisteminin ve görevde yükselme uygulamasının daha da geliştirilerek etkin hale getirileceği,

- Demokratik bir toplumun vazgeçilmez öğelerinden olan ve devletin icra ettiği fonksiyon içerisinde önemli bir yere sahip bulunan sivil toplum kuruluşlarının güçlenmesine büyük önem verildiği, bu çerçevede Devlet Personel Başkanlığında toplu görüşme süreci sonucunda tespit edilen ve mutabakat altına alınan hususların takibi ve gerçekleştirilebilmesi için kamu görevlileri sendikaları daire başkanlığı oluşturulmasının hedeflendiği, bu kapsamda, bir kanun tasarısı taslağı hazırlandığı,

- Devlet Personel Başkanlığı bünyesinde yürütülmekte olan kamu personel rejimi reformuna ilişkin kanun tasarısı çalışmalarının tamamlanmaya çalışıldığı; kamu kurum ve kuruluşlarının norm kadro çalışmalarının tamamlanması ve uygulamalarının takibine devam edildiği,

- Kadro rejiminin yeniden yapılandırılması ve kamu personel rejiminin uyumunun sağlanması çalışmalarına devam edildiği; bu bağlamda kamu yönetim sistemi ve kamu kurum ve kuruluşlarının teşkilatlanmasının iyi yönetişim çerçevesinde yeniden yapılandırılması çalışmalarına başlandığı, esnek çalışma modellerinin kamu sektöründe uygulanmasına yönelik araştırmalar ile mevzuatta gerekli düzenlemelerin yapılmasına da başlanacağı,

ifade edilmiştir.

2.2.4. 03/11/2007 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Sayıştay Başkanlığı bütçeleri üzerinde yapılan görüşmelerde;

- 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununda, parlamenter bütçe denetiminin niteliğinin geliştirilmesine yönelik olarak genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin kendilerine bütçe kanunu ile verilen kamu kaynaklarını etkili ve verimli bir şekilde kullanıp kullanmadıklarının denetlenmesi amacıyla bütçe ve kesin hesap kanunu tasarıları yanında, mali nitelikli dokümanlar ve raporların hazırlanarak Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmasının öngörüldüğü, bu kapsamda Türkiye Büyük Millet Meclisinin, dolayısıyla, Plan ve Bütçe Komisyonun denetim alanının, mali denetim, uygunluk denetimi ve performans denetimi şeklinde konu itibarıyla genişlemiş olduğu,

- Performans esaslı bütçelemenin ve performans denetiminin yeni mali yönetim ve kontrol sisteminin en önemli bileşenlerinden birisi olduğu, performans esaslı bütçelemenin en temel mekanizmasının faaliyet raporlarının değerlendirilmesi ve bir sonuca bağlanması olduğu, bu bağlamda 5018 sayılı Kanun ile getirilen sisteme uyum sağlamak amacıyla en geç bu yıl sonuna kadar Türkiye Büyük Millet Meclisi İç Tüzüğü'nde gerekli değişikliklerin yapılması gerektiği, bu çerçevede oluşturulan yeni sistemin tam olarak işleyebilmesi için de Plan ve Bütçe Komisyonunda yeni bir yapılanmaya gidilmesi gerektiği,

- Sayıştayın tüm kamu fonlarını uluslararası genel kabul görmüş, standartlara uyumlu, düzenlilik ve performans denetimleri yoluyla denetle-

mesi ve Parlamentoya güvenilir bilgiler ve öneriler içeren yüksek kalitede raporlar sunması hedefinin gerçekleştirilebilmesi amacıyla 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu hükümleri ile uyumlu hazırlanan Sayıştay Kanunu Teklifinin Meclisimize önceki dönem sunulduğu hâlde bir türlü yasalaşmadığı, bu durumun gerek denetimin etkin yürütülmesi, gerekse şeffaf ve hesap verme sorumluluklarının tespit ve sonuçları açısından sorunlar yarattığı,

- 56 üyeli Sayıştay Genel Kurulunun 12 kadrosunun boş bulunduğu, boşalan üyeliklerden 7 tanesi için Sayıştay Genel Kurulunun 2005 yılı sonu ve 2006 yılı başında seçimlerini yaptığı ve bu kapsamda boşalan 7 üyelik için toplam 28 adayın TBMM Plan ve Bütçe Komisyonuna bildirildiği, ancak, bu seçimlerin henüz yapılamadığı, bu bağlamda Sayıştayın artan görevlerini yapabilmesi için bu seçimlerin sonuçlandırılması ve yeni üyelerin bir an önce görevlerine başlaması gerektiği,

- 5018 sayılı Kanun ile Sayıştaya uluslararası denetim standartlarına uygun, mali ve performans denetimleri gerçekleştirmesi ve sonuçlarının Parlamentoya raporlanması görevi verildiği, ancak, gerekli yasal düzenlemeler yapılmadığı için 5018 sayılı Kanunun hükümleri doğrultusunda Sayıştay tarafından hazırlanması gereken dış denetim genel değerlendirme raporu, genel faaliyet raporu, mali istatistikleri genel değerlendirme raporu ve diğer ilgili raporların Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmadığı, bu nedenle de parlamenter denetimin etkin olarak yürütülemediği,

- Vatandaşların ihtiyaç duyduğu hizmetlerin yerinde karşılanmasının esas olduğu, bu bağlamda yönetimde bir iyileşmenin yapılması gerektiği,

şeklindeki görüş ve eleştirileri müteakip, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı ve Sayıştay Başkanı tarafından yapılan tamamlayıcı açıklamalarda;

- Tam bir örgütlü toplum olunamayışı nedeniyle, toplumun yasama faaliyetine doğrudan katkısının yeterince mümkün olmadığı, oysa batı demokrasilerinde halkın sivil inisiyatif aracılığıyla yönetime her zaman müdahale edebilme, katılabilme imkânına sahip olduğu, bu çerçevede Türkiye'de bu kültürün henüz yeterince yerleşmemiş olması nedeniyle, toplumun sivil toplum kuruluşları yoluyla yasama faaliyetlerine doğrudan katılımını sağlayacak kanalların açılması ve halkın yasama sürecine dahil edilmesi gerektiği, önümüzdeki günlerde bu konuda bir panelin düzenleneceği,

- Yeni halkla ilişkiler binası projesi içinde bir ziyaretçi giriş yeri, modern bir kütüphane ve onun yanında da milletvekilleri için 260 odalık yeni bir halkla ilişkiler binasının yer aldığı, bunun birinci etabı olan ziyaretçi giriş bölümü ve Genel Sekreterliğin bir bölümünü oluşturacak olan kısmın ihale edildiği ve inşaatının devam etmekte olduğu, kalan kısımla ilgili olarak, mevcut projede değişiklik yapmak suretiyle buranın tamamının halkla ilişkiler binasına dönüştürülmesinin düşünüldüğü, bu kapsamda yaklaşık 11 tane Plan ve Bütçe Komisyonun toplantı salonuna benzer komisyon salonlarının ve her katta 150 kişinin toplantı yapabileceği toplantı salonlarının öngörüldüğü,

- Yeni halkla ilişkiler binası projesinin tamamlanması ile birlikte bütün halkla ilişkiler odalarının yeni binaya taşınacağı, böylece Türkiye Büyük Millet Meclisi ana kampüsünün ziyaretçilerle bağlantısının kesilerek dünya parlamentolarındaki gibi bir yapıya kavuşmuş olacağı,

- Sayıştay raporlarının parlamento komisyonlarında görüşülmesinin, tüm dünyada kamu mali yönetim reformlarının bir parçası olarak görüldüğü, bu bağlamda Sayıştayın gerçekleştireceği denetim faaliyetlerinin etkin olabilmesinin en önemli şartlarından birisinin, Sayıştay raporlarının yasama organında görüşülüp sonuçlandırılması olduğu, bu çerçevede yeni mali yönetim sistemi ile uyum sağlamak amacıyla Parlamentomuzda gerekli mekanizmaların oluşturulması gerektiği,

- Emekli olamamış milletvekilleri ve emekli milletvekillerinin mali hakları konusunda Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile Parlamenterler Birliği Yönetim Kurulu arasında koordinasyonun sağlandığı bu kapsamda teknik bir çalışmanın yürütüldüğü,

- Parlamentonun bütçe sürecine ilişkin denetim faaliyetlerinin daha da etkinleştirilmesi amacıyla Plan ve Bütçe Komisyonunun teknik kapasitesinin artırılmasını teminen ilave kadro verilmesinin uygun olacağı, ancak bu konuda teknik çalışmanın yapılması halinde hayata geçirilmesi için gerekenin yapılacağı,

- Parlamentolar adına kamu kaynaklarının denetimi ve gözetimi görevini yerine getiren Sayıştayların, kamu mali yönetiminde hesap verme sorumluluğunun ve şeffaflığın tam anlamıyla ve eksiksiz olarak gerçekleştirilmesinde önemli işlevler üstlendiği, bu çerçevede tüm dünyada kamu mali yönetimi anlayışında yaşanan değişiklikler ve yeni uygulamaların ülkemizde de yansımasını bulduğu ve yasal düzenlemeler başta olmak üzere pek çok konuda temel değişikliklerin hayata geçirildiği, bu bağlamda, kamu mali yönetimimizde yapılan yenilikler ile reform niteliği taşıyan 5018 sayılı "Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu" ile kamu dış denetim alanı, kapsamı, sorumlulukları, TBMM'ye rapor sunma, uluslararası denetim standartlarına uyum gibi konularda önemli değişiklikler yapılarak Sayıştayın işlev ve yetkilerinde esaslı gelişmelerin kaydedildiği,

- Genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları çerçevesinde Sayıştay tarafından yürütülecek dış denetimin kamu idaresi hesapları ve bunlara ilişkin belgeler esas alınarak, mali tabloların güvenilirliği ve doğruluğuna ilişkin mali denetimi ile kamu idarelerinin gelir, gider ve mallarına ilişkin mali işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygun olup olmadığının tespiti, kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli olarak kullanılıp kullanılmadığının belirlenmesi, faaliyet sonuçlarının ölçülmesi ve performans bakımından değerlendirilmesi olarak tanımlandığı, bu kapsamda Sayıştayın denetlediği her kamu idaresi hakkında hesap verme sorumluluğu çerçevesinde, yönetimin mali faaliyet, karar ve işlemlerinin; kanunlara, kurumsal amaç, hedef ve planlara uygunluk yönünden incelenerek denetim raporlarının hazırlanacağı,

- Sayıştayın hazırlamış olduğu denetim raporlarını Genel Uygunluk Bildirimi ile birlikte Türkiye Büyük Millet Meclisine sunacağı, bu çerçevede Sayıştayın yürüttüğü dış denetim sonuçları da dikkate alınarak, idarelerce hazırlanan faaliyet raporları ve yayımlanan maIi istatistikler hakkında Türkiye Büyük Millet Meclisine görüş sunulacağı,

- Sayıştayın tüm kamu fonlarını uluslararası genel kabul görmüş standartlara uygun olarak düzenlilik ve performans denetimleri yoluyla denetlemesi ve Anayasa'da çizilen sınırlar içindeki hükme bağlama yetkisine ilave olarak, Parlamentoya güvenilir bilgiler ve öneriler içeren nitelikli ra-

porlar sunması hedefinin gerçekleştirilebilmesi amacıyla hazırlanan "Sayıştay Kanunu Teklifi"nin en kısa sürede yasalaşmasının hayati önem arz ettiği, gerek kamu mali yönetimi alanında yaşanan gelişmelerin, gerekse Avrupa Birliğine uyum sürecinin Sayıştay Kanunu Teklifinin yasalaşmasını zorunlu hale getirdiği,

ifade edilmiştir.

2.2.5. 03/11/2007 tarihinde Cumhurbaşkanlığı bütçesi üzerinde yapılan görüşmelerde;

- Cumhurbaşkanlığı makamının yüce bir makam olduğu, hem Cumhurbaşkanımızın takdirine hem de Türkiye Cumhuriyeti'nin itibarına uygun düşecek şekilde Cumhurbaşkanlığı makamının ihtiyaçlarının karşılanması gerektiği,

- Cumhurbaşkanının Devletin başı olarak başta anayasal ilkelerin gözetilmesi olmak üzere görevlerini titizlikle yürüttüğü, nitekim Cumhurbaşkanlığının toplum nezdinde en fazla güvenilirliğe ve saygınlığa sahip makam haline geldiği, Cumhurbaşkanının kamu kaynaklarının etkin kullanılması, saydamlık ve hesap verebilirlik konularındaki düşünce ve uygulamalarının son derece doğru ve uygun bulunduğu,

şeklindeki görüş ve eleştirileri müteakip, Cumhurbaşkanlığı adına yapılan tamamlayıcı açıklamada;

- Cumhurbaşkanının Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin başı olarak ve bu sıfatla Türkiye Cumhuriyeti'ni ve Türk milletinin birliğini temsil ettiği, bu kapsamda Cumhurbaşkanlığı hizmetlerinin Türkiye Cumhuriyeti'nin büyüklüğüne yakışır tarzda, ihtiyaçlara cevap verecek şekilde ve aksatılmadan yürütülmesinin büyük önem taşıdığı; Cumhurbaşkanlığının 2008 yılı bütçesi için öngörülen toplam miktarın 55.561.000 YTL olduğu, bu rakamın belirlenmesinde Cumhurbaşkanlığı makamının sahip olduğu özel durum ile ihtiyaçlarının belirleyici olduğu, bu çerçevede 2008 yılı bütçesinin Yüce Makamın hizmetlerinin aksatılmadan yürütülmesini sağlayacak şekilde ve bütçe kaynaklarının verimli ve rasyonel kullanılması ilkelerine bağlı olarak hazırlandığı,

- Cumhuriyet tarihimiz boyunca Sayın Cumhurbaşkanlarının görevi devralmalarını izleyen yıl için yapılan bütçelerin özellikli olduğu, bu anlamda çoğunlukla zaman içerisinde biriktirilmiş ihtiyaçlar nedeniyle bütçelerde artışlar olduğu, sonraki yıllarda ise bu artışların azalarak devam ettiği, bu çerçevede son yıllarda biriktirilen ve geciktirilmesi Cumhurbaşkanlığı makamının temsili ve itibarı bakımından sakıncalı olan öncelikli hizmetler ile diğer zorunlu ve önem arz eden hizmetlerin yerine getirilmesinin bu bütçe çerçevesi içinde amaçlandığı,

ifade edilmiştir.

2.2.6. 05/11/2007 tarihinde Sanayi ve Ticaret Bakanlığı bütçesi üzerinde yapılan görüşmelerde;

- Türkiye'de uygulanan iktisat politikalarının yapısal çözümlere dayanmadığı, bu çerçevede ekonomideki dengelerin reel dengeler üzerine ku-

rulması gerektiği, bu bakımdan özellikle reel sektörle finans sektörü arasındaki dengeyi sağlamanın büyük önem arz ettiği,

- Sanayi ve Ticaret Bakanlığının bütçesine bakıldığında, bir önceki yıla göre bütçe artışının yüzde 5,21, gayrisafi millî hasıladaki payının da binde 46 olduğu, bu çerçevede Bakanlığın yüklendiği görevler dikkate alındığına ayrılan kaynağın yetersiz kaldığı, özellikle araştırma ve geliştirme faaliyetlerine düşük bir kaynak ayrıldığı,

- Ülkemizin tarım ürünlerinde önemli bir potansiyeli yakaladığı, bu çerçevede özellikle özel sektörün başlattığı yatırım hamlesi ile ilgili olarak ortaya çıkan en büyük engelin ölçek üretimi yapabilecek büyüklükte tarım arazisi bulunmasındaki zorluk olduğu, yatırımcının tarım sektörüne teknolojik yatırım yapabilmesi için bunun önemli olduğu,

- Sanayi ürünleri için organize sanayi bölgeleri kurulmuş olunmakla beraber dünyamızın bugün geldiği nokta itibarıyla ve ülkemizin tarım sektöründeki avantajları sebebiyle yurdumuzun bazı bölgelerinde organize tarım bölgeleri kurulması gerektiği, organize tarım bölgelerinin, tarım sektörünün endüstriyel hâle gelmesinde önemli bir rol oynayacağı,

- Sanayi Bakanlığının teknolojik gelişmelere, Ar-Ge'ye ve bunların sanayiye uygulanması konusuna çok büyük önem verdiği, ancak üniversite-sanayi iş birliğinin Türkiye'de henüz sağlanamadığı, bu bağlamda araştırma ve geliştirmeyi teşvik edecek, destekleyecek ve sınai mülkiyeti tesis etme ve koruma maliyetini en aza indirecek tedbirlerin alınması gerektiği,

- Ülkemizde sanayi ham maddesi üretiminde ciddi gerilemeler yaşandığı, tarım ürünlerinde maliyetleri yüksek ürünleri üretmek yerine, daha kârlı alanlarda topraklarımızı çiftçimize kullandıracak metotların geliştirilmesi ve alternatif ürünlerle birtakım üretimlerin devreye sokularak sanayi ham madde ihtiyacının karşılanmasının uygun olacağı,

- Ülke genelinde makroekonomik istikrarı sağlamak ve kalıcı hâle getirmek amacıyla mikro seviyede tedbirlerin alınması, yatırım yerine ve yapılmasına destek verilmesi ve bu anlamda sanayi bölgeleri yapımı için sağlanan kredi desteğinin faiz oranlarının bölgelere göre yeniden gözden geçirilmesinde yarar görüldüğü,

- Organize sanayi bölgelerinde ihtisaslaşmaya ve sektörel yoğunlaşmaya öncelik verilerek doğal kümelenme alanlarının oluşması ve bu kapsamda organize sanayi bölgeleri ve küçük sanayi sitelerine desteklerin de mutlaka artırılması gerektiği,

- Yatırımcılara daha etkin kaynak kullanımı sağlamak amacıyla sanayi bilgi sistemi projesinin en kısa zamanda hayata geçirilmesi gerektiği; bu bağlamda Bakanlığın bilim ve teknoloji politikalarının belirlenmesinde, sanayi stratejisi ve KOBİ stratejisinin hazırlanmasında ve uygulanmasında daha etkin ve belirleyici bir konuma geleceği,

- Türkiye'nin gümrük birliğiyle başlayan ve AB uyum çalışmalarıyla devam eden süreçte ithalat denetimlerinden vazgeçerek piyasa gözetim ve denetimi denilen bir sisteme doğru kaydığı, bu arada ekonomimizin büyük kayıplar verdiği, bu bakımdan bir an önce Bakanlığın piyasa gözetim

ve denetim faaliyetlerinin gerektirdiği idari ve teknik kapasiteye ulaşmasının yerinde olacağı,

- Bazı kurumların personel yapıları ve nitelikleri ile görevleri arasında dengesizliklerin bulunduğu; bu durumun özellikle doğrudan piyasa uygulamaları içerisinde bulunan bakanlıklarda daha belirgin bir hâle geldiği; bu bakımdan Bakanlığın uzman personel teminine yönelik çalışmalara hız vermesi gerektiği; ayrıca kamuda yeniden yapılanma çalışmaları çerçevesinde sanayiye yönelik araştırma, geliştirme, teşvik ve uygulama, ölçü, standart ve denetim çalışmalarının yeni bir yaklaşımla ele alınmasında fayda olacağı,

- Uygulanmakta olan teşvik politikamızın kırk dokuz ili kapsamasına rağmen sonuç itibarıyla birkaç ile yoğunlaştığı, diğer illerde, özellikle teşvik edilmesi amaçlanan Doğu ve Güneydoğu Bölgelerindeki illerde, beklenen sonucu vermediği,

- Türk sanayisinin önemli sorunlarından birinin de kayıt dışılık olduğu, hem istihdamda hem üretimde önemli kayıt dışılığın yaşandığı, bu çerçevede kayıt dışılığın sadece vergi gelirlerini azaltmadığı, aynı zamanda kayıt dışında çalışamayanlar açısından da büyük bir rekabet sorunu yarattığı, bu bağlamda kayıt dışılıkla sistemli bir mücadele yapılması gerektiği,

- Türkiye'de Sanayi ve Ticaret Bakanlığının teşvikler konusunda daha işlevsel hâle gelmesini sağlamak amacıyla Hazine Müsteşarlığına bağlı olan Teşvik Uygulama Genel Müdürlüğünün Sanayi Bakanlığına bağlanması ve uygulama safhasında çeşitli sorunlar yaratan teşvik uygulamasının süratle değiştirilip bölgesel ve sektörel teşviğe geçilmesinin büyük önem arz ettiği,

- Sanayi sektöründe nitelikli insan -ara insan- gücünde büyük sıkıntı yaşandığı, nitelikli çalışan ihtiyacının karşılanması amacıyla tatil dönemlerinde meslek okullarının çırak ve kalfa yetiştirmek için kullanılabileceği, özellikle düz lise mezunu, üniversiteye girememiş gençlerimize meslek kazandırmak için Millî Eğitim Bakanlığının yerel yönetimlerle işbirliği içerisine girerek, Avrupa Birliği fonlarından da faydalanmak suretiyle meslek edindirme kurslarının kalıcı bir şekilde kurumsallaştırılmasının faydalı olacağı,

şeklindeki görüş ve eleştirileri müteakip, Hükümet adına yapılan tamamlayıcı açıklamalarda;

- 2007 yılında, bir genel seçim yaşanmasına, başta Mortgage olmak üzere küresel piyasalardaki dalgalanmalar ve petrolde 96 dolarlık fiyatlara rağmen, Türkiye ekonomisinin istikrarlı yapısını sürdürmeye devam ettiği, tüm bu dışsal olumsuzluklara rağmen, uluslararası derecelendirme kuruluşlarından yansıyan son değerlendirmelere göre Türkiye'nin dışsal şoklara çok daha dirençli bir hale geldiği,

- Bilginin gücü tayin ettiği günümüz dünyasında, bilgiyi üreten, ürettiği bilgiyi teknolojik ürüne dönüştüren toplumların müreffeh ve güçlü ülkeler haline geldiği, bu çerçevede kuruluşuna izin verilen teknoloji geliştirme bölgelerinin sayısının 28'e ulaştığı ve bunlardan 17'sinin faaliyete geçtiği; faaliyete geçen bu bölgelerde, Eylül 2007 itibariyle; firma sayısının 667'ye, istihdam edilen personel sayısının 9.376'ya, üzerinde çalışılan proje

sayısının 2.541'e, yabancı firma sayısının 25'e, yapılan çalışmalar sonucunda elde edilen patent sayısının 111'e ve bu firmalarca yapılan yıllık bilgi yoğun ürün ihracatının ise 250 milyon dolara ulaştığı,

- Ülkemizde yüksek katma değer sağlayan ürün ve üretim yöntemlerinin geliştirilmesi amacıyla başlatılan ve bir ilk olan sanayi tezleri (san-tez) programının, üniversitelerle iş birliğine yönelik çok önemli bir adım olduğu; bu kapsamda, 2006 yılında başvurusu yapılan 42 projeden 17'si, 2007 yılında ise 185 projeden 68'i olmak üzere, iki yılda toplam 85 adet projenin desteklenmeye uygun bulunduğu,

- Avrupa Birliğine katılım müzakerelerinde Bakanlığın toplam 35 başlıkta yürüttüğü tarama toplantılarından 21'ine katılımın sağlandığı, Bakanlığın "ulusal koordinatörlük" görevini üstlendiği "İşletme ve Sanayi Politikası" faslında müzakerelerin açıldığı, "tüketicinin ve sağlığın korunması" faslında da Avrupa Komisyonunun üye ülkelere müzakerenin açılması tavsiyesinde bulunduğu,

- Sanayi ve Ticaret Bakanlığının; dünyanın rekabet gücü yüksek ekonomileri arasında yer alan, girişim, teknoloji ve üretim yeteneklerini marka haline getirdiği; bilinçli tüketici toplumu hedeflerine ulaşmış bir Türkiye'nin oluşumunda öncü olduğu; bu yolda girişimcilere ve risk alarak ülkemizi geleceğe taşıyacak insanlarımıza her türlü desteği sağladığı; bu kapsamda tüm bu fonksiyonları yerine getirebilmek amacıyla Bakanlığın başta kariyer uzmanlığı kadrolarının ihdası olmak üzere yeni başlatılmış olan "yeniden yapılanma çalışmalarını" da tamamlayacağı,

- Sanayi politikamızın temel hedefinin rekabet gücümüzü verimlilik ve teknolojik yenilik ekseninde artırmak, özel sektör öncülüğünde dışa dönük bir yapı içinde sürdürülebilir kalkınmayı sağlamak olduğu, bu politikanın uygun stratejilerle uygulama alanına yansıtılması ve tabandan gelen yeni talep ve önerilerin değerlendirilerek geliştirilmesinin Bakanlığın önümüzdeki dönem için temel faaliyet konularından biri olduğu,

- Girişimcilerin yatırım kararı alırken en çok ihtiyaç duydukları hususun genel ve sektörel bilgiler olduğu, bu alanda Bakanlığın sanayi ve ticaret hayatındaki tüm aktörlere, ihtiyaç duydukları her türlü bilgiyi sunabilmek ve onların doğru kararlar almalarına katkıda bulunmak amacıyla bir çok önemli projeyi yürüttüğü, bu kapsamda bilgi desteği altyapısı olarak; sanayi hakkındaki verilerin bütünsel, sistematik ve birbiriyle uyumlu bir biçimde toplanması, güncellenmesi ve sunulması için sanayi envanterinin hazırlanacağı, bu çerçevede elektronik bir veri tabanı oluşturularak, bu sistemle ülkedeki tüm girişimci ve yatırımcılar ile üretim sektörlerine ilişkin bilgilerin derlenmiş olacağı,

- Sanayi Bilgi Sistemi ile vatandaşlık numarası uygulamasında olduğu gibi, tüzel kişiliklerin tek bir numara üzerinden takip edilmesi, ticaret sicil kayıtlarının mevzuata uygun biçimde ve düzenli olarak tutulabilmesi, ilgili kuruluşlar arasında bilgi paylaşımının kolaylaştırılması, ticari ve sınai envanter çıkarılabilmesi ve tüzel kişiliklere ait her türlü değişikliğin takip edilmesi amacıyla yürütülen merkezi tüzel kişilik kayıt sistemi projesinin önümüzdeki günlerde tamamlanacağı,

- Girişimcilerimizin küresel ekonomide rekabetçi olabilmeleri için rakip ülkelerce sunulan koşullara benzer destek ve teşvikleri alması gerektiği, bunların başında yatırımcılara altyapısı hazır, çevreyle barışık, planlanmış yerlerde uygun çalışma ortamları sağlamak geldiği, bu kapsamda 2008 yılı içinde 13 organize sanayi bölgesi ve 12 küçük sanayi sitesi projesinin tamamlanarak hizmete sunulmasının hedeflendiği, bu alanlar üzerinde tesislerin üretime geçmesiyle yaklaşık 60 bin kişiye yeni istihdam sağlanacağı, bu yatırımların ekonomiye sağlayacağı katma değerin inşaat, makine, ekipman dahil 2,5 milyar ila 3 milyar YTL olarak hesaplandığı,

- Bilim, teknoloji ve yenilikçiliğin özendirilmesinin temel amaç olduğu, önümüzdeki 2008-2012 yılları arasındaki beş yıllık dönemin Ar-Ge ve inovasyona yönelik büyük bir atılım dönemi olarak planlandığı, bu bağlamda 2013 yılında gayrisafi millî hasılamızın 800 milyar dolara ulaşması ve Ar-Ge faaliyetlerine gayrisafi millî hasıladan ayrılan payın da % 2'ye, yani 16 milyar dolara yükseltilmesinin hedeflendiği,

- İşletmelerin desteklenmesinde kümelenmenin yeni bir yaklaşım modeli olduğu, bir yandan makro ekonomik tedbirler alarak, KOBİ'lerin gelişmesine ve güçlenmesine imkân tanıyan ekonomik ortam sağlanırken diğer taraftan da sektörel ihtisaslaşma, işletmeler arası iş birliği, entegrasyon, uluslararasılaştırma ve rekabet için güç birliği olarak tanımlanan "kümelenme" yaklaşımı ile işletmelerin gelişmesine destek olunacağı,

- Tüketicilerimizin hak arama sürecinde yaşadıkları problemlerin çözümüne rehberlik edecek, tüketici bilincinin artmasına katkı sağlayacak, kurum ve kuruluşlar ile tüketicilerimizi bir araya getirecek olan tüketici portalının 2008 yılında uygulamaya konulacağı,

- Bu dönemde sanayi stratejisi ve sanayi politikalarının gerçekleştirileceği, bunun yapılması için de teşvik sisteminin yeniden gözden geçirileceği, teşvik sistemi yeniden düzenlenirken il, ilçe, yöre, bölge ve sektör bazındaki dengelerin ve dağılımların göz önünde bulundurulacağı, bu kapsamda bölgelerin özellikleri, ürün çeşitliliği, ilin kabiliyetleri ve bunlardan hangilerinin rekabet gücünün olduğu, hangilerinde istihdam ve yüksek katma değer yaratabileceği konuları üzerinde çalışmalar yapılacağı,

- Bir kişiye istihdam yaratmak için sanayi sektöründe yapılacak yatırımın yaklaşık 100 ila 150 bin dolar, ticaret sektöründe veya hizmetler sektöründe bir kişiye istihdam yaratmak için yapılacak yatırımın yaklaşık 40 ila 50 bin dolar seviyesinde olduğu, ancak, bilişim ve yazılım sektöründe ise bir kişiye istihdam yaratmak için yapılacak yatırımın 5 ila 10 bin dolar arasında bir seviyede bulunduğu, bu bilinç içerisinde sanayi strateji politikasının ve istihdam politikalarının yeniden yapılandırılacağı,

- Mesleki eğitim konusunda ülkemizin hangi sektörlerde meslek lisesi mezunlarına ihtiyaç duyduğunun tespit edilmesi gerektiği, bu çerçevede iş gücü planlaması yapılarak hangi illerde, hangi yörelerde, hangi bölgelerde hangi tür işgücüne ihtiyaç duyulduğunun tespit çalışmalarının yapılacağı,

ifade edilmiştir.

2.2.7. 06/11/2007 tarihinde Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü bütçeleri üzerinde yapılan görüşmelerde;

- Ülkemiz enerji sektörünün genel verilerine bakıldığında, Türkiye'de tüketilen birincil enerjinin yüzde 39'unun petrol, yüzde 27'sinin kömür, yüzde 21'inin doğal gaz, yüzde 13'ünün büyük oranda hidroelektrik ve diğer yenilenebilir kaynaklardan karşılanmakta olduğu, enerji tüketiminin yaklaşık yüzde 70'inin ithalatla karşılandığı,

- Ülkemizde, yılda, yaklaşık 30,6 milyon ton petrol tüketildiği, ithal edilen ham petrol miktarının 23,5 milyon ton, rafinerilerimizde işlenen ham petrol miktarının 25,5 milyon ton, yerli üretimin ise 2,2 milyon ton olduğu, bu bağlamda rafinerilerimizde işlenen ham petrolün sadece yüzde 8,6'sının yerli üretimden karşılandığı, konuyla ilgili olan Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığının kadro ve bütçe olarak güçlendirilmesi, motive edilmesi, yönlendirilmesi gerektiği,

- Ülkemizin 2006 yılı itibarıyla 30.83 milyar metreküp doğal gaz tükettiği, bunun yüzde 64'ünün Rusya'dan olmak üzere, Cezayir, Nijerya ve İran'dan temin edildiği, tüketilen gazın yüzde 55'nin elektrik üretimi için kullanıldığı, tamamına yakını ithal edilen bir kaynak olan doğalgazın bu kadar yüksek oranda elektrik üretiminde kullanılmasının Türkiye için ciddi bir problem olarak görüldüğü,

- Enerji üretiminde verimliliğin sağlanamaması, enerji ithalatında ülke ve ürün bazında çeşitliliğin oluşturulamaması halinde ülkemizin enerjide dışa bağımlılığının artacağı,

- Petrol üretimimizin ihtiyaçlarımızı karşılamaktan uzak olmasına rağmen, yasalaştırılması düşünülen Türk Petrol Yasası'nda verilecek izinlere dayalı olarak ve ülkemizde yeterli petrol bulunduğu varsayılarak, bulunan petrolün tümüyle dünya ortalamalarının çok altında devlet hakkı ödenmesi karşılığında, bulanlar tarafından yurt dışına çıkartılmasına izin verilmesinin ulusal çıkarlarımız açısından doğru olmadığı,

- Ekonomimizi büyütmek, yaşam standardımızı geliştirmek ve ülkemizin rekabet gücünü artırmak için, gerekli suyu ve enerjiyi en az finansmanla, en az çevresel ve sosyal maliyetle ve sürekli olarak temin etmeye olanak sağlayacak ulusal bir su ve enerji politikasının yaşama geçirilmesi gerektiği,

- Ülkemizin su ve elektrik enerjisi talebinin güvenilir, kaliteli ve ekonomik bir biçimde karşılanabilmesi için su ve elektrik enerjisi üretim, iletim ve dağıtım planlarının sürekli ve güncel olarak yapılması ve bu planlara titizlikle uyulmasının büyük önem arz ettiği, bu kapsamda su-enerji-ekonomi-çevre dörtlüsünün en optimal koşullarda yaşama geçirilmesi için insan ve çevre dostu teknolojilerin kullanılması gerektiği,

- Artan doğal gaz kullanımının hem rezervlerin sınırlı olması hem de dışa bağımlılığa yol açması açısından bir tehlike oluşturduğu, bu bakım-

dan enerji üretiminde linyit ve taşkömürü kaynaklarımızın ağırlıklı olarak kullanımının hem stratejik hem ekonomik açıdan gerekli olduğu,

- Ulusal ekonominin petrol ve doğal gaz ihtiyacının istikrarlı fiyatlarla ve kesintisiz bir biçimde sağlanabilmesi için, özellikle, Karadeniz, Akdeniz, Saros Körfezi gibi bölgelerimizde yurt içi arama ve üretim faaliyetlerine ayrılan kaynakların artırılması ve ulusal kuruluşların bu alandaki girişimlerinin politik ve parasal olarak desteklenmesi gerektiği,

- İşletildikleri bölgelere altyapı hizmetleri ve yan sektörleri de taşıması, iş alanları yaratması ve böylece kentlere göçü önlemesi dolayısıyla madencilik sektörünün desteklenmesi gerektiği, bu bakımdan madencilikte sadece ham madde üretip satan bir ülke konumundan, bunları yüksek değer taşıyan nihai ürünlere dönüştürüp dünya pazarlarına satabilen bir ülke konumuna geçmenin temel hedef olması gerektiği toplumsal, ekonomik ve çevresel bakımdan sürdürülebilir bir madencilik sektörünün gelişimi için devlet, özel sektör, üniversiteler ve sivil toplum kuruluşlarının iş birliğinin büyük önem arz ettiği,

- Nükleer enerjinin dünya elektrik üretiminin yüzde 18'ini karşıladığı ve dünyada 32 ülkede kullanılmakta olduğu, bu alanda en ileri gitmiş devlet olan Fransa'nın kendi elektrik üretiminin yüzde 75-76'sını nükleer enerjiden karşıladığı,

- Elektrik enerjisi dar boğazını geçebilmenin en etkili çözüm yollarından birinin nükleer enerji santralleri kurmak olduğu, kurulacak nükleer santrallerde dışarıya bağımlı kalmamak için, Türkiye'de uranyum cevheri aramalarının sürdürülmesi ve cevherlerden uranyum saflaştırma tesislerinin bir an önce kurulması gerektiği,

- Enerji yatırımlarının verimli bir şekilde planlanması için enerji ihtiyacımızın doğru tahmin edilmesi gerektiği, bu bakımdan enerji ihtiyacımıza yönelik tahminlerin yapılmasında ilgili kurumlar arasında koordinasyon ve görüş birliği sağlanması ve bu çerçevede Türkiye'nin enerji politikası oluşturulurken bir taraftan enerji arzı yerine talebinin dikkate alınması, diğer taraftan enerji nakli sırasındaki kayıp ve kaçakların önlenmesi için gerekli yatırım ve planlamaların ivedilikle gerçekleştirilmesinin büyük önem arz ettiği,

- Enerji talebinin her yıl arttığı, buna karşın enerji arzının yeterince artırılamadığı, öte yandan enerjideki kayıp-kaçak oranının en aza düşürülmesi için gerekli tedbirlerin alınmasının büyük önem taşıdığı,

- Nükleer enerji santrallerinin ülkemiz için aciliyet teşkil etmediği; öncelikle rüzgar ve güneş enerjisi gibi yerli ve yenilenebilir kaynakların kullanımının amaçlanması gerektiği,

şeklindeki görüş ve eleştirileri müteakip, Hükümet adına yapılan tamamlayıcı açıklamalarda;

- Dünya toplam enerji talebinin karşılanması için, artan petrol fiyatları ve karbondioksit emisyonuna getirilen sınırlama dikkate alındığında; nükleer enerji yatırımlarının artması, yeni ve yenilenebilir enerji kaynaklarının devreye sokulması, enerji kullanımında verimliliğin artırılmasının bir zorunluluk arz ettiği, bu bağlamda artan talebin olabildiğince fosil kökenli olmayan kaynaklardan karşılanmasını teminen alınabilecek önlemlere büyük

önem verildiği ve bu noktada nükleer enerjinin ön plana çıktığı,

- Enerji sektörünün strateji ve planlarının belirlenmesine yönelik çalışmaların hızla netleştirildiği, bununla ilgili olarak, Enerji ve Tabi-i Kaynaklar Bakanlığının; yeni ve yenilenebilir kaynaklara önem veren, dışa bağımlılığı en az düzeye indirmeyi hedefleyen, jeopolitik konumumuzu bir enerji terminali olma yönünde değerlendiren, kamu yararı ve tüketici haklarını gözeten, serbest piyasa uygulamaları içinde kamu ve özel kesim imkânlarını harekete geçiren bir enerji politikası izlediği,

- Madene ilişkin hususların tek bir mevzuatta yer almasının sevindirici olduğu, Kanun ile ürettiği madeni yurt içinde ve kendi tesisinde işleyip ek katma değer sağlayanlardan Devlet Hakkının % 50 daha az alınması öngörülerek sektörde cevher zenginleştirme ve nihai ürünlere yönelik yatırımların teşvik edildiği,

- Yenilenebilir enerji kaynaklarının elektrik üretiminde kullanımına ilişkin Kanun ile yenilenebilir enerji kaynaklarından özel sektör marifetiyle elektrik üretimi yapılması imkanının sağlandığı, bu çerçevede yürütülen faaliyetler lisans kapsamına alınarak, çeşitli kaynaklardan elektrik üretimi için fizibilite yapılabilmesinin yolunun açıldığı,

- Devletin elindeki kömür sahalarının ürün karşılığı kiralama yöntemi ile özel sektör işletmeciliğine açıldığı, böylece yeni üretim ve istihdam oluşturulmakla yerel faydanın yanı sıra enerji üretiminde yerli kaynaklarımızın payının artırıldığı,

- Petrol ihtiyacımızın mümkün olduğu ölçüde yerli üretimle karşılanması için ülkemizde petrol arama faaliyetlerine ivme kazandırılmasının yanı sıra, yatırımcılar için istikrarlı ve güvenli bir ortamın yaratılması ve Petrol Kanununun günümüz şartlarına uyumunu sağlamak amacıyla Bakanlıkça yürütülen çalışmalar neticesinde hazırlanan yeni Petrol Kanunu Tasarısının yakın zamanda yasama organına sunulacağı,

- Elektrik enerjisinde dışa bağımlılık oranının % 70'ler seviyesinde olduğu, enerji güvenliği açısından dışa bağımlılığı kabul edilebilir düzeylerde tutmak amacıyla, yerli kaynaklarımız olan kömür ve hidrolik enerjiye gereken önemin verildiği ve istihdam da göz önünde bulundurularak elektrik üretiminin bu kaynaklardan sağlanmasına özen gösterildiği, bu çerçevede, yerli kömür, petrol ve doğal gaz arama ve üretim faaliyetlerine öncelik verildiği,

- Ülkenin üretim ve istihdam sorunlarının çözümüne katkı sağlamak ve sanayi ürünlerinin uluslararası pazarlarda rekabet gücünü artırmak amacıyla, özellikle sanayinin önündeki engellerden biri olan elektrik enerjisi fiyatının aşağı çekilmesi için mümkün olabilen tüm tedbirlerin alındığı, bu kapsamda elektrik fiyatlarına beş yıldır zam yapılmadığı,

- Dünya petrol ve doğalgaz rezervlerinin yaklaşık % 75'inin Orta Doğu, Avrupa, Rusya ve Orta Asya ülkelerinde bulunduğu, bu durumda Orta Asya'daki rezervlerin dünya enerji talebini karşılamada önemli bir alternatif kaynak olarak ortaya çıktığı, bu bakımdan Türkiye'nin gerek coğra-

fi, gerekse jeopolitik konumu ile Orta Doğu ve Orta Asya'nın üretiminin dünya pazarlarına ulaşmasında hem bir köprü hem de bir terminal olma özelliğini taşıdığı,

- Boğazlardaki gemi trafiğinin boğazların taşıyabileceği kapasiteyi oldukça zorladığı, 2006 yılında 7000 bin civarında tankerle 150 milyon ton petrolün boğazlardan geçtiği, boğazlarımızdaki tanker trafiğini hafifletmek ve boğazlardan yapılan petrol sevkinin miktarını düşürmek amacıyla ülkemiz ile uluslar arası petrol şirketleri tarafından alternatif boru hatları üzerinde çalışıldığı,

- Madencilikte ana hedefin; ülkemizi hammadde üretip satan bir kaynak ülke olmaktan çıkarıp, sanayi ile entegre olmuş, dünya pazarlarında katma değeri yüksek, uç ürünlerde söz sahibi bir ülke konumuna getirmek olduğu,

- Petrol ve yan ürünleri alanında ülkemizde 19 adet yerli ve 20 adet yabancı olmak üzere toplam 39 adet şirketin faaliyet gösterdiği, bu çerçevede bugüne kadar 1322 adet arama kuyusunun açıldığı, açılan kuyuların % 57'sinin Güneydoğu Anadolu, % 27'sinin Trakya Bölgesinde, % 16'sının da diğer bölgelerde yer aldığı, bu bağlamda bugüne kadar 105 petrol sahası ve 35 doğal gaz sahasının keşfedildiği, bu sahalardan Ağustos sonu itibariyle toplam 127,8 milyon ton petrol, 9,3 milyon metre küp doğalgaz üretiminin gerçekleştiği,

- Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığının petrol ve doğal gaz ithalat faturasını düşürmek üzere özellikle yurt içinde ve yurt dışında yeni hidrokarbon kaynakların araştırılması, keşif ve değerlendirilmesine yönelik faaliyetleri neticesinde elde ettiği gelirlerle ülke ekonomisine önemli oranda katkı sağladığı,

- TPAO'nun 2003 yılından itibaren arama stratejisinde yaptığı değişiklikler sonucu Batı Karadenizde yoğun bir arama-sondaj ve akabinde de üretim faaliyetlerinin sürdürüldüğü, bu çalışmalar sonucunda Çayağzı Doğal Gaz Proses Tesislerinde işlenen günlük gaz miktarının 950 bin metre küpe ulaştığı,

- Ülkemizin toplam 1,6 milyar metre küp kapasiteli ilk yer altı doğal gaz depolama projesi olan Silivri Doğal Gaz Depolama Tesislerinde geçici kabulün yapıldığı ve Marmara-Değirmenköy gaz sahalarına, BOTAŞ'tan temin edilen günlük ortalama 10 milyon metre küp civarında doğalgazın enjeksiyonuna başlandığı, depolama kapasitesinin arttırılması ve yeni doğal gaz depolama alanlarının belirlenmesi yönündeki çalışmaların hızlı bir şekilde sürdürüldüğü,

- Ülkemizin "Enerji Ticaret Merkezi ve Koridoru" olma hedefine katkı açısından 2007 yılında Türkiye'ye ulaşan ve buradan da Avrupa'ya ulaşacak olan Azerbaycan Şah Deniz doğal gazının rezerv ve üretimine, ayrıca, Güney Kafkasya Doğal Gaz Boru Hattına yatırımcı olarak ortak olunduğu,

- BOTAŞ'ın doğal gazın kullanımını yaygınlaştırmak amacıyla bir taraftan bağlantı ve dağıtım hatları projelerini hızla yürütürken diğer taraftan da EPDK Doğal Gaz Piyasası Yasasının kendisine yüklediği sorumluluk çerçevesinde şehir içi dağıtım projelerinin ihalelerini gerçekleştirdiği, bu kapsamda bugüne kadar konut ve sanayi sektörümüze doğal gaz kullanımının yaygınlaştırılabilmesi için 56 şehir dağıtım ihalesine çıkıldığı, ihaleyi kazanan şirketlerden 46 tanesine lisans verildiği,

ifade edilmiştir.

2.2.8. 07/11/2007 tarihinde Tarım ve Köyişleri Bakanlığı ile Tarım Reformu Genel Müdürlüğü bütçeleri üzerinde yapılan görüşmelerde;

- Türkiye'de uygulanan tarım politikasının, 2000 yılında Dünya Bankasının Türkiye'ye önerdiği, "Tarım Reformu Uygulama Projesi" olarak adlandırılan uygulamanın aynen devamı olduğu,

- Tarım amaçlı kullanılan elektriğin ülkemizde yaklaşık 9 sente, Avrupa Birliği ve Amerika Birleşik Devletleri'nde ise 3-3,5 sente satıldığı, yüksek fiyatlarla elektrik kullanıp, sulama yapmanın maliyeti artırdığı, son beş yıl içerisinde elektrik masraflarının çiftçi tarafından ödenemez hale geldiği, bu bakımdan, özellikle tarımsal elektriğe teşvik verilmesi gerektiği, KDV oranının yüzde 18'den yüzde 1'e düşürülmesinin yararlı olacağı,

- Tarım kesiminin 2003 yılından bu yana 18 çeyreklik dönem içinde 7 çeyrektir küçülmekte olduğu, 2002 ve 2006 yılları arasında tarım kesiminde 1 milyon 300 bin kişinin işini kaybettiği, sadece son bir yıl içinde kırsal alandan kente göç eden insan sayısının 1 milyon 100 bine ulaştığı, bu insanların uygulanan tarım politikaları nedeniyle topraktan geçimlerini sağlayamadıkları için kentlere göç etmek zorunda kaldıkları,

- Ülkelerin gelişmişlik düzeyine paralel olarak, istihdamda ve ekonomide tarım kesiminin payının azalmasının aslında bir gelişmişlik ölçütü olduğu, ancak, nüfusumuzun hala üçte birinin tarımla uğraştığı, yaklaşık 22-23 milyon kişilik bir kitlenin büyük çoğunluğunun kentlere göç etmesinin yaratacağı toplumsal sorunların da göz önünde bulundurulması gerektiği, bu bağlamda büyüme modelinin istihdam yaratmaya yönelik olarak tasarlanmasının doğru bir yaklaşım olacağı,

- Damızlık sığır ithalatı yerine, ulusal gen kaynağımız niteliğindeki yerli sığırların ıslah edilmesinin daha doğru bir yaklaşım olacağı,

- Avrupa Birliği ortak tarım politikasının amacının, stratejik beklenti ve ihtiyaca uygun tarımsal ürünlerin üretilmelerini temin etmek, halkın yeterli ve nitelikli tarımsal ürünler ve gıda maddelerine uygun fiyat üzerinden erişmelerini sağlamak ve tarım sektöründe istihdam edilenlerin gelir seviyelerini diğer sektörlerle eşit ya da yakın seviyeye getirmek olduğu, bu kapsamda AB'nin 2007-2013 yılları arasında bütçesinden tarım sektörüne ayırdığı yıllık kaynağın yaklaşık 43 milyar avro olduğu, oysa ülkemizde son dört yılda ayrılan ortalama kaynağın 3,5 milyar dolar olduğu,

- AB müzakerelerinde ülke olarak tarımda zayıf ve güçlü yönlerimizi dikkate alan bir müzakere stratejisi belirlenmesinin yararlı olacağı, bu mü-

zakere süreci dikkate alınarak tarım sektörünün daha rekabetçi bir yapıya kavuşturulması gerektiği,

- Ülkemiz şartlarına uygun, yüksek verim ve kalitede tohum geliştirilmesi ve üretiminin desteklenerek tohumda dışa bağlılığa son verilmesi gerektiği, bu çerçevede Tohumculuk Yasası'nın gözden geçirilerek ülkemiz şartlarına göre uyarlanmasının yararlı olacağı,

- Türkiye'de meyve ve sebzelerin saklanması hususunda yeteri kadar soğuk hava deposunun ve meyve ve sebze işleme fabrikalarının bulunmadığı, özellikle soğuk hava deposu yatırımlarında ve tarım ürünlerini işleyecek fabrikaların kurulmasında teşvikin büyük önem arz ettiği,

- Parçalı arazi yapısına paralel olarak işletme ölçeklerinin son derece küçük olduğu, Türkiye'de bu kapsamda yaklaşık 4 milyon civarında tarımsal işletmenin bulunduğu, OECD ve Avrupa Birliği ortalamalarıyla kıyaslandığında işletme sayısının son derece yüksek bir rakam olduğu, bu çerçevede işletme ölçeğinin büyümesine paralel olarak işletme sayısının azalması gerektiği,

- Avrupa Birliği'nde balıkçılığın ayrı sektör olarak tanımladığı, Türkiye'de ise balıkçılık sektörünün tarım sektörü içinde değerlendirildiği, dolayısıyla balıkçılık sektörünün GSMH içindeki payının anlaşılamadığı, bu bağlamda Tarım Bakanlığının 50 bin balıkçının ürettiği yaklaşık 2 milyar dolar tutarındaki geliri, tarım sektöründe çalışan 8 milyon 950 bin kişinin ürettiği 27 milyar dolarlık tarımsal üretime eklediği, bu nedenle balıkçının ortalama kişi başına 36 bin dolar olan gelirinin, tarım işçisinin ortalama geliri seviyesine düştüğü, balıkçılık sektörünün gayri safi millî hasıladaki üretim ve katma değer gücünün ortaya konamadığı,

- Üretici Birlikleri Kanunu sonrasında 26 adet üretici birliğinin kurulduğu, Nisan 2006 tarihinde yürürlüğe giren Tarım Kanunu'nda sektörün ilgili taraflarını bir araya getirecek ürün konseyleri modelinin geliştirildiği, bu modelin önemli bir gelişme olduğu, ancak, Bakanlığın sorumluluğu altında bulunan üretici birlikleri ve ürün konseylerinin kurulma, birleşme ve çalışma usulleri konusunda bazı sorunların ortaya çıktığı,

- Su yönetimi konusunda entegre ve sürdürülebilir bir politika izlenemediği, bu çerçevede Türkiye'de suyun önemli bir kısmının tarımsal sulamada kullanıldığı, tarım arazilerine kaçak kuyulardan kontrolsüz su çekimi ve yanlış sulama yöntemleri nedeniyle milyonlarca ton su rezervinin heba olduğu, bu bağlamda aşırı sulamadan kaynaklı olarak verimli topraklarımızda tuzlanmanın ortaya çıktığı,

- Tarım ve Köyişleri Bakanlığının sorumluluğunda, 2001 yılından bu tarafa yürütülen "e-tarım" projesinin hâlen İnternet tabanlı bilgi sistemine dönüştürülemediği, tarımsal bilişim alanında birçok yazılımın tamamlanmış olmasına rağmen çiftçi kayıt sistemi gibi Tarım Bakanlığının veri toplama adına yürüttüğü "e-dönüşüm" çalışmalarının sonuçlandırılamadığı, bu çalışmaların bir an önce tamamlanması gerektiği,

- Et ve Balık Kurumu kombinalarının kapatılmasından dolayı hayvancılıktan elde edilen gelirin düştüğü, aynı şekilde Süt Endüstrisi Kurumunun kapatılıp fabrikaları özelleştirildiğinden aynı sorunun süt ve süt ürünlerinin satışında da yaşandığı,

- Fındık konusunda üreticilerinin beklentilerinin tam olarak karşılanmadığı, dünya fındık üretiminde birinci sırada yer alan ülkemizde fındık üre-

timinin ve ihracatının artırılması için fındık üreticilerinin desteklenmesinin bir zorunluluk arz ettiği, FİSKOBİRLİK'in bu konudaki deneyimlerinden yararlanılması gerektiği, FİSKOBİRLİK yerine Toprak Mahsulleri Ofisi'nin fındık alımıyla görevlendirilmesinin doğru bir yaklaşım olmadığı,

şeklindeki görüş ve eleştirileri müteakip, Hükümet adına yapılan tamamlayıcı açıklamalarda;

- Son yıllarda sağlanan siyasi istikrar ve ekonomik gelişmelerin, tarım sektörünü de olumlu etkilediği, bu dönemde yürütülmekte olan hizmetlerin hız kazandığı, yeni projelerin uygulanmasına başlandığı, tarımsal politikaların oluşturulmasında üreticilerin, sivil toplum örgütlerinin, akademik çevrelerin ve tarımla uğraşan her kesimin görüş ve düşüncelerinin alınmasıyla katılımcılığın artırıldığı bir dönem olduğu,

- Uygulanan politikalar, alınan tedbirler ve tarıma verilen destekler sonucu, üretimi ve verimliliği artıran desteklerin ağırlık kazandığı, sektörle ilgili temel kanunların önemli bir kısmının çıkarıldığı, teknik eleman ve çiftçi arasındaki bağların güçlendirildiği, insan odaklı kırsal kalkınma anlayışı içerisinde katma değer oluşturacak projelerin uygulamaya konulduğu ve tarladan sofraya gıda güvenliği ilkesinin benimsendiği,

- Tarım sektörünün geliştirilmesi ve rekabet gücünün artırılabilmesi için sektörün teknolojik ve bilimsel gelişmelerle bütünleşmesi, kaliteli ve rekabet gücü yüksek ürünlerin üretilmesi, diğer sektörlerle uyumlu bir büyüme hızının yakalanması hedeflerinin 2008 yılının öncelikleri arasında yer aldığı,

- Sektörün canlandırılması ve üreticilerin tekrar üretime dönebilmelerini teminen yapılan düzenlemeler ile; müteselsil kefalet yüzünden hacze uğrayan çiftçilerin mağduriyetinin giderildiği, tarımsal desteklemelerle ilgili bürokratik işlemlerin azaltıldığı, tarımsal sulamada kullanılan elektrik borçlarının yeniden yapılandırıldığı, zamanında borcunu ödeyen çiftçilere de elektrik fiyatları için yüzde 15'lik bir indirim sağlandığı,

- Çiftçilerimizin istikrarlı ve yüksek gelir elde etmesini sağlamak amacıyla, üretim maliyetlerini azaltıcı ve teknolojik gelişimi hızlandırıcı tedbirler uygulamaya konulduğu, bu çerçevede tarımsal üretimde kullanılan sertifikalı tohum, fidan, kaba yem bitkisi, hayvan spermaları gibi bazı girdilerde KDV oranlarının düşürüldüğü, sertifikalı tohum kullanımı, toprak analizi, damla ve yağmurlama sulama sistemlerinin kurulması ve iyi tarım uygulamalarının özel destekler kapsamına alındığı, üretim maliyetlerinin düşürülmesi amacıyla da en önemli girdilerden birisi olan mazot ve kimyevi gübreye destek verildiği,

- Tarım sektörünün uzun yıllardan sonra ilk defa kesintisiz olarak 14 çeyrek üst üste büyüdüğü, tarımın gayrisafi millî hasılaya katkısının düzenli olarak arttığı, tarım ürünleri ihracatında da 2 kat artarak 4 milyar dolardan, 8,6 milyar dolara ulaştığı,

- Tarım sektörünün tabiat şartlarına bağlı olması, risk oranının yüksekliği gibi özelliklerinden dolayı gelişmiş ve gelişmekte olan tüm ülkeler tarafından değişik yöntemler kullanılmak suretiyle desteklendiği, bu kapsamda daha önce arazi sahiplerine verilen veya araziye verilen doğrudan gelir desteği ödemelerinin, son yıllarda verimliliğe, kaliteye ve çevreye duyarlı üretime yönelik olarak verilmesine başlandığı,

- İnsanlarımızın sağlıklı ve dengeli beslenmesi, gıda sanayiinin gelişmesi, kırsal kesimde istihdamın artırılması ve aile ekonomisinin desteklen-

mesi için hayvancılığın tarımın en önemli alt sektörlerinden birisi olduğu, bu nedenle hayvancılığa özel bir önem verildiği ve yetiştiricilere sağlanan destek miktarının yaklaşık 9 kat artırıldığı ve hayvansal üretimde maliyetlerin düşürülmesi ve verimliliğin artırılması için mera ıslah çalışmalarına büyük önem verildiği,

- Su ürünleri üretiminin ilk kez 2003 yılında destekleme kapsamına alındığı, böylece üretiminin iki kat artarak 61 bin tondan 120 bin tona çıktığı, su ürünleri ihracatının da 234 milyon dolarla, bu alanda bir rekora ulaşıldığı, ayrıca, 1 Ocak 2004 tarihinden itibaren balıkçı gemilerine ÖTV'siz akaryakıt verilmesi uygulamasına başlandığı, diğer yandan, avlanan su ürünlerinin kayıt altına alınması amacıyla balıkçılık binalarının yapıldığı ve gemi izleme sisteminin kurulduğu,

- Üreticilerin vasıflı ve kaliteli tohumluk ihtiyacının karşılanabilmesi amacıyla 2005 yılında ilk kez sertifikalı tohumluk desteği verilmeye başlandığı, bu kapsamda sertifikalı tohumluk kullanımı yüzde 135 oranında artarak 2006 yılında 150 bin tondan, 353 bin tona yükseldiği, sertifikalı tohumluk kullanımının artmasıyla verimliliğin de yüzde 20 ila yüzde 25 arasında arttığı,

- Küçük ve çok parçalı arazi yapısının olumsuzluklarını gidermek amacıyla toplulaştırma çalışmalarına hız verildiği, toplulaştırması tamamlanan alanın 232 bin hektara ulaştığı, ayrıca, Hazine arazilerinin verimli bir şekilde işletilmesi ve yeter gelirli aile işletmeleri kurulması amacıyla dağıtılan arazi miktarının da 39 bin hektardan, 73 bin hektara çıkarıldığı,

- Tavukçulukta ilk defa yerli yumurtacı hatlar geliştirilerek özel sektörün damızlık tavuk ihtiyacının karşılandığı ve ihraç edilmeye başlandığı, ayrıca, yapılan etkin kuş gribi mücadelesiyle dünyanın takdirinin kazanıldığı, bu alandaki başarıların uluslararası alanda paylaşıldığı, kuş gribi yanında insan sağlığı için problem oluşturan Kırım-Kongo kanamalı ateşli hastalığın önlenmesi amacıyla, 2007 yılında uygulanan bir projeyle hayvanlarda kene mücadelesine başlandığı,

- Vatandaşlarımızın güvenli gıda tüketimini sağlamak üzere Gıda Kanunu'nun yürürlüğe girdiği, bu kapsamda gıda denetçisi sayısı ve denetim sayısının artırıldığı, ekim ayı sonuna kadar gıda üretim, satış ve toplu tüketim yerlerinde toplam 230 binin üzerinde denetimin gerçekleştirildiği, kayıt altına alınan iş yeri sayısında da yaklaşık 4 kat artış sağlandığı,

- 2005 yılında başlayan AB müzakerelerinden tarım ve kırsal kalkınma, veterinerlik, bitki sağlığı ve gıda güvenliği ve balıkçılık fasıllarının Bakanlığın çalışma alanıyla doğrudan ilgili bulunduğu, AB müktesebatının yaklaşık yarısını tarım ile ilgili mevzuatın oluşturduğu, dolayısıyla tarım sektörünün müzakerelerde ağırlıklı bir yerinin bulunduğu,

- Avrupa Birliğinin 2007-2013 yıllarını kapsayan dönemde aday ülkelere, Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı vasıtasıyla hibe destek sağlayacağı, kırsal kalkınma bileşeni çerçevesinde ülkemize sağlanacak hibe miktarının yaklaşık 750 milyon avro olacağı, bu kapsamda AB'nin hibe destekleri ve ulusal kaynaklar kullanılarak ilgili AB müktesebatının uygulanmasına, özellikle kırsal alanların sürdürülebilir kalkınmasına yönelik proje ve uygulamalara destek sağlanacağı,

- Ülkemizin farklı toprak, iklim ve coğrafi özelliklere sahip olduğu, havza bazında en fazla ekonomik faydayı sağlayacak üretim deseninin oluşturulması için Tarım Kanunu ve Toprak ve Arazi Kullanım Kanunu ile gerekli yasal düzenlemelerin yapıldığı, bu çerçevede, havza bazlı üretimin desteklenmesi çalışmalarına başlandığı, böylece, ülkemizde her bir tarım bölgesine uygun ürün deseninin belirlenmesi ve desteklenmesinin hedeflendiği,

- Tarım Reformu Genel Müdürlüğünce, Tarım Reformu uygulama alanlarında 2007 yılına kadar 175 bin hektar alanda toplulaştırma çalışmasının tamamlandığı, hâlen, 37 proje ile 395.5 bin hektar alanda toplulaştırma çalışmalarının devam ettiği, ayrıca arazi dağıtım çalışmaları kapsamında 147 köyde 73.579 hektar Hazine arazisinin 11.399 çiftçi ailesine dağıtıldığı,

ifade edilmiştir.

2.2.9. 08/11/2007 tarihinde Adalet Bakanlığı, Anayasa Mahkemesi Başkanlığı, Yargıtay Başkanlığı, Danıştay Başkanlığı bütçeleri üzerinde yapılan görüşmelerde;

- Hukuk devletinin temelinin adalet olduğu, demokratik bir hukuk devleti anlayışını hayata geçiremeyen ve adalete güveni tesis edemeyen ülkelerin, ekonomik kalkınmasını ve sosyal barışını sürdüremeyeceği,

- Adalet politikasının; suçun oluşmasının önlenmesine ilişkin tedbirler, suçun işlenmesinden sonra olaya ait delil ve bilgilerin sağlıklı bir şekilde mahkemelere intikali, mahkemelerin hızlı ve doğru karar vermesine ilişkin düzenlemeler ile bu süreci etkin kılacak bilgi teknolojisinin kullanılmasına ve iyi yetişmiş hâkim ve savcıların istihdamını öngören bir yapıya dayanması gerektiği,

- Vatandaşların, hukukun üstünlüğüne ve hak arama özgürlüğünün bütün kurum ve kurallarıyla uygulandığına inandığı bir adalet anlayışının hâkim kılınması gerektiği; bu inancın güçlendirilmesi için hakim, savcı ve yardımcı personel ihtiyacının hızla giderilmesinin bir zorunluluk arz ettiği,

- Yargının adil ve bağımsız olmaması halinde, yürütmenin ve yasamanın işleyişindeki haksızlıkların önüne geçilemeyeceği; Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kuruluna Adalet Bakanının başkanlık etmesinin ve müsteşarının kurulun doğal üyesi olmasının, tüm hâkim ve savcıların özlük haklarını karara bağlayan kurulun bağımsızlığı ve tarafsızlığı konusunda tartışmalara neden olduğu; bu tartışmalara son verilmesi amacıyla bakan ve müsteşarın Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulundan çıkarılması gerektiği,

- Ulusal Yargı Ağı Projesi sayesinde davalı ve davacı tarafların hazır bulunmasına gerek olmayan yargılamaların çok kısa zamanda sonuçlandırıldığı, bu Sistem ile Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğü, Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü (MERNİS) ve Emniyet Genel Müdürlüğü (POLNET) bilgilerinin sorgulanabildiği,

- Yargının daha hızlı işeyebilmesi amacıyla diğer kanunlarda olduğu gibi Tebligat Kanununda da değişikliğe gidilmesi gerektiği, Tebligat Kanununda öngörülen yargılama süreciyle ilgili sürelerin bilişim çağına uygun düşmediği,

- Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun ayrı bir bütçeye, ayrı bir teşkilata ve personele sahip olmasının yargının bağımsızlığına olumlu katkı sağlayacağı,

- Halihazırdaki yoğun bir iş yükü altında görev yapan cumhuriyet savcısı ve mahkeme sayısı dikkate alındığında, adli ve idari yargıda ihtiyaç duyulan mahkeme sayısının 2 bin, hakim ve cumhuriyet savcısının ise 7-8 binler düzeyinde olduğu, bu açığın bir an önce kapatılması gerektiği,

- Hâkim, savcı ve yardımcı personel ihtiyacının hızla giderilmesi gerekliliği yanında; hâkim ve cumhuriyet savcılarının örgütlü suçlar, haksız rekabet, döviz işlemleri, sigortacılık, kara para aklama, sermaye piyasası suçları gibi özel alanlarda da uzmanlaşmasına yönelik tedbirler alınması gerektiği,

- Suç delillerinin bozulmadan ve değiştirilmeden ileri teknoloji kullanılarak, modern yöntemlerle toplanması ve korunması için cumhuriyet savcılıkları ve kolluk kuvvetlerinin araç, gereç ve laboratuar imkanlarının güçlendirilmesi gerektiği,

- E-devlet altyapısının tamamlanmasıyla kolluk kuvvetleri, savcılıklar, mahkemeler ve yüksek mahkemeler, Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü ve Adli Sicil Genel Müdürlüğü arasında suçun işlendiği andan yargılamanın sonuçlanmasına, cezanın infazı ve adli sicilden silinmesine kadar geçen süreçte; adaletin maddi hatalardan arındırılmış hızlı ve doğru bir şekilde tecelli etmesini sağlayacak önlemlerin alınması gerektiği,

- 2007 yılı AB İlerleme Raporunda Adalet Bakanlığıyla ilgili olarak belirtilen konulardan birinin de Danıştay'ın idari kapasitesi ile ilgili olduğu, bu öneri de dikkate alınarak Danıştay'ın idari kapasitesinin geliştirilmesi gerektiği,

- En olağan uyuşmazlıkların dahi yargı yoluna götürülmesinin mahkemelerin iş yükünü arttırdığı, bu nedenle bu tip uyuşmazlıkların doğrudan mahkemelere ve oradan üst mahkemelere taşınması yerine, tarafları, ilk aşamada, uzlaşmaya sevk edebilecek bir mekanizmanın oluşturulmasının yararlı olacağı,

- Türkiye'de yargılama süresinin çok uzun olduğu, bunun mevzuattan ve iş yükünün fazlalığından kaynaklandığı, yargılamanın gecikmesinin insanların hak aramak isteklerinin azalmasına yol açabileceği, bu nedenle yargılama süresinin kısaltılmasına yönelik yasal ve idari tedbirlerin bir an önce alınması gerektiği,

şeklindeki görüş ve eleştirileri müteakip, Hükümet adına yapılan tamamlayıcı açıklamalarda;

- Bir ülkenin gelişmişlik düzeyinin, sadece ekonomisinin güçlü olması ile değil, aynı zamanda iyi bir adalet sistemine sahip olmasıyla da ölçüldüğü, bunun bilincinde olan Adalet Bakanlığı teşkilatının özveriyle ülke genelinde hizmet verdiği,

- Alternatif uyuşmazlık çözüm yöntemlerinin, yargının iş yükünü azaltacağı, uyuşmazlıkların daha hızlı çözülmesini temin edeceği, bu çerçe-

vede hukuki uyuşmazlıklarda dava açılmadan önce veya davanın görülmesi sırasında; tarafları, görüşmek ve müzakerelerde bulunmak amacıyla bir araya getirmek, birbirlerini anlamalarını ve bu suretle çözümlerini kendilerinin üretmelerini sağlamak için, uzmanlık eğitimi almış, tarafsız bir üçüncü kişinin katılımıyla ve ihtiyari olarak yürütülen arabuluculuk faaliyetlerini düzenleyen Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanun Tasarısının hazırlanarak ilgili kurumların görüşüne sunulduğu,

- Ceza İnfaz Kurumları Dış Güvenlik Hizmetleri Kanunu Tasarısı ile ceza infaz kurumlarının dış güvenliğinin Adalet Bakanlığınca sağlanacağı, aşamalı geçiş takvimini öngören tasarının hazırlanarak ilgili kurumların görüşlerine sunulduğu, Kanunun yürürlüğe girmesi hâlinde bu kurumların dış güvenliğine ilişkin hizmetleri devir işlemlerinin, 01/01/2009 tarihinden itibaren en geç beş yıl içinde aşamalı olarak gerçekleşeceği,

- Hukuk ve ceza yargılamasında Yargıtay ile ilk derece mahkemeleri arasında yer alacak olan ikinci derece yargılama makamı niteliğindeki bölge adliye mahkemelerine ilişkin kanuni düzenlemelerin tamamlandığı; bu mahkemelerin faaliyete geçmesi ile daha etkili bir kanun yolu denetiminin sağlanacağı, böylece yargılama sürecinin hızlanacağı ve Yargıtay'ın iş yükünün azalacağı,

- Bölge adliye mahkemelerinin faaliyete geçmesinin hizmet binalarının tamamlanmasına, gerekli teknik donanımın temin edilmesine, hâkim, cumhuriyet savcısı ve yardımcı personel sayısına bağlı olduğu, bu eksikliklerin giderilmesiyle sözkonusu mahkemelerin faaliyete geçeceği,

- Yargılama usullerinde paralellik esası gözetilerek idari yargıda da istinaf kanun yolunun yürürlüğe konulması yönünde çalışmaların sürdürüldüğü, istinaf kanun yolunun hayata geçirilmesi açısından hakim ve adli personel ile bina ve diğer araç gereç yönünden, adli yargıya kıyasla idari yargıda önemli bir sorun bulunmadığı, bu nedenle idari yargıda istinaf mahkemelerinin öncelikle faaliyete geçebileceği,

- Çağımızda sosyal, ekonomik, teknolojik ve bilişim alanlarında, eğitim ve bilimin rolünün inkâr edilemeyeceği, bu çerçevede hâkim ve cumhuriyet savcılarının uzmanlaşmalarının Bakanlığın eğitim politikasının temel hedeflerinden olduğu, değişen mevzuat konusunda ilgili hâkim ve cumhuriyet savcılarının tümüne mesleki eğitim verilmesinin planlandığı, bu bağlamda Türkiye Adalet Akademisinin yanı sıra Bakanlıkça da hâkim ve cumhuriyet savcıları ile diğer personele; yüksek mahkeme başkan ve üyeleri, hâkim ve savcılar ile akademisyenler tarafından hizmet içi eğitim verildiği,

- Adalet hizmetlerinin etkili ve verimli bir şekilde yerine getirilmesinin, öncelikle hakim, cumhuriyet savcısı ile adliye personelinin yeterli sayıda olmasına bağlı bulunduğu, bu kapsamda ülkemizde hâlen 14.694 hakim ve cumhuriyet savcısı kadrosundan 10.632'sinin dolu, kalan 4.062'sinin ise boş olduğu, aynı şekilde adli personele ilişkin 37.260 kadrodan 7.996'sının boş bulunduğu, mali imkanlar ölçüsünde hakim ve savcı açığının en kısa sürede giderilmesinin, Bakanlığın öncelikli politikası olduğu,

- Ceza infaz kurumlarındaki hükümlü ve tutukluların barınma, iaşe, tedavi, eğitim ve iyileştirilme hususlarında, Birleşmiş Milletler Cezaevi Minimum Kuralları ile Avrupa Cezaevi Kurallarına uygun, sağlıklı, güvenlikli, mekanik ve elektronik donanımlı ve rehabilitasyon işlemlerine elverişli yeni ceza infaz kurumu projelerinin geliştirildiği, bu çerçevede öncelikle metropol kentlere öncelik verilerek bu projelerin yapımına başlandığı,

- Ülkemizde uluslararası normlara uymayan, fiziki şartları ve kapasiteleri itibarıyla eğitim ve iyileştirmenin kısıtlı ya da hiç yapılamadığı küçük ilçe ceza infaz kurumlarının kapatılarak, birden çok merkeze hitap edebilen çağdaş ve modern ceza infaz kurumlarının yapım faaliyetlerine devam edildiği, ülkemizde 392 olan ceza infaz kurumu sayısının, nüfusu itibarıyla Türkiye büyüklüğündeki İngiltere'de 139, Fransa'da 182, Almanya'da ise 248 olduğu, bu nedenle fiziki şartları ve kapasiteleri yetersiz ceza infaz kurumlarının kapatılmasının önem arz ettiği,

- Cezaevlerinde yapılan eğitim çalışmalarının gönüllü kurum, kuruluş ve gerçek kişilerle iş birliği içinde başarılı bir şekilde yürütülmeye çalışıldığı, hükümlü ve tutukluların örgün ve yaygın eğitim hizmetlerinden yararlanmalarına yönelik olarak Millî Eğitim Bakanlığı, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Diyanet İşleri Başkanlığı gibi kamu kurum ve kuruluşları ile iş birliği protokollerinin imzalandığı,

- Ulusal Yargı Ağı Projesi ile "e-devlet" sisteminin bir parçası olan "e-adalet" alt sisteminin kurulması suretiyle, kaynak tasarrufunun sağlandığı, tarafların doğru ve güvenilir olarak bilgilendirildiği, bu bağlamda yüksek yargı organları, Bakanlık teşkilatı, mahkemeler, cumhuriyet başsavcılıkları, Adli Tıp Kurumu, ceza infaz kurumları ve icra dairelerini içine alacak şekilde bilgisayar ağının kurulması ve ilgili kurumlarla bilgi alışverişinin elektronik ortama taşınması suretiyle vatandaşlara ve avukatlara internet üzerinden on-line hizmetin sunulduğu,

- Türkiye'nin itibarına yaraşır adalet saraylarının yapımına büyük önem verildiği, son yıllarda yeni adalet sarayı inşaatlarının hız kazandığı, uygun olmayan mekanlarda yürütülmeye çalışılan adalet hizmetlerinin uygun fiziki mekanlarda yerine getirilmeye başlandığı, buna paralel olarak lojman yapımı üzerinde de önemle durulduğu,

- Yargı bağımsızlığına büyük önem verildiği; dünyada değişik yargı bağımsızlığı modellerinin bulunduğu, yargı bağımsızlığını sağlamak amacıyla hâkimlerin halk, parlamento, yürütme organı ya da yargı organları tarafından seçilebildiği sistemlerin bulunduğu, bazı ülkelerde de karma sistemin uygulandığı, esasen Türkiye'de yargı bağımsızlığına ilişkin sorunların atanma usulünden çok zihniyet değişimiyle giderilebileceği,

ifade edilmiştir.

2.2.10. 09/11/2007 tarihinde Milli Eğitim Bakanlığı bütçesi üzerinde yapılan görüşmelerde;

- Devletin aslî görevleri arasında yer alan millî eğitim hizmetlerinin, bütçeden milli eğitime ayrılan pay ile aksatılmadan yürütülmesinin ve ar-

tan nüfusa paralel altyapı yatırımlarının gerçekleştirilmesinin mümkün olmadığı,

- Gelecek nesillerin; Atatürk'ün ulusal egemenlik ve demokrasiyi, bağımsızlıkla özgürlüğü, milliyetçilikle halkçılığı, Türk Ulusu ile Türkiye'yi ve yurtta barışla dünyada barışı bütünleştiren; ulusallıkla çağdaşlığı, düşünce özgürlüğü ile inanç özgürlüğünü bağdaştıran; din, mezhep ve soy ayrımcılığını tek bir ulustan olmanın bilinciyle önleyen bir anlayış içinde yetiştirilmesinin büyük önem arz ettiği,

- Eğitimde başarı için öğretmen eğitiminin desteklenerek öğretmen istihdamının ve hizmet içi eğitiminin yeniden düzenlenmesi gerektiği, bu kapsamda sürekli sözleşmeli öğretmen uygulamasına son verilerek, bu şekilde istihdam edilenlerin, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununda öngörülen kadrolu personel statüsüne geçirilmesinin daha uygun olacağı,

- Bir hak olan eğitimin yaşam boyu tüm halkımıza parasız sunulması ve anne ve babanın eğitim sistemine dahil edilmesi gerektiği; bu çerçevede 0-2 yaş grubundaki çocuklarımız için kreş eğitiminin, 3-5 yaş grubundaki çocuklarımız için ise yuva eğitiminin yaygınlaştırılması, ailelere kreş ve yuva eğitimi süresince her türlü mali ve sosyal desteğin sağlanması, zorunlu temel eğitime 6 yaşında başlanılması ve okul öncesi dahil, zorunlu temel eğitimin 12 yıl olması gerektiği,

- İlköğretimde özellikle kırsal ve yoksul kesimlerin olduğu yerlerde yatılı ilköğretim bölge okulları ile pansiyonlu ilköğretim okullarının sayılarının artırılması ve eğitimde sadece fırsat eşitliğinin değil, olanak eşitliğinin de sunulması; bu bağlamda hiçbir bölgemizde zorunlu eğitim kapsamında olup da bundan yararlanamayan tek bir çocuğun kalmaması gerektiği,

- Okul çağındaki çocuklarımızın ilgi ve yeteneklerinin bilimsel testlerle ölçülerek hangi meslek dalında daha başarılı olacaklarının saptanarak orta öğretimde en uygun branşa yönlendirilmelerine yönelik bir müfredat programı oluşturulmasına ve üniversite yerleşkeleri gibi yeni bir orta öğretim modeline geçilmesi gerektiği,

- Eğitimle ülkenin kalkınma hedefleri arasında bağlantı kurulması amacıyla mesleki ve teknik orta öğretim kurumlarına ağırlık verilerek mesleki ve teknik eğitimi özendirici önlemler alınması gerektiği; bu bağlamda yatılı meslek teknik eğitimine önem verilmesinin uygun olacağı,

- Mesleki eğitimin, temel geliştirici ve yaşam boyu mesleki eğitim olarak yeniden tanımlanması; sanayi-meslek okulları ilişkisinin vergisel teşviklerle özendirilmesi; meslek yüksekokullarında dört yıllık fakültelere geçişin AB normlarına uygun hâle getirilmesi; meslek okulları mezunlarının üniversiteye girişte kendi alanlarıyla ilgili bölümlere girişlerinin özendirilmesi ve meslek okullarına ait döner sermaye işletmelerinin yeniden yapılandırılması gerektiği,

- Her isteyen gencin yüksek öğretim görmesi amacıyla ÖSS sınavının kaldırılması için çalışmalar yapılması gerektiği, bu çerçevede öğrencilerimi-

zin çağdaş ve özgür bir yüksek öğrenim görmeleri için her öğrenciye kayıt anında yurt, burs ve kredi olanaklarının sağlanmasının önemli olduğu, ayrıca öğrencilerimize verilen burs ve kredilerin bir öğrencinin rahatça ve kimseye muhtaç olmadan geçinebileceği miktarlara yükseltilmesi gerektiği,

- Üniversiteleri siyasi iktidarların etki, baskı ve müdahalesinden koruyacak yasal düzenlemeler yapılarak üniversitelerin mali, idari ve bilimsel özerkliklerinin yükseltilmesinin yararlı olacağı, bunun gerçekleştirilmesi için üniversitelerimizin öğretim elemanı sorunlarının çözümlenmesi dahil bilimsel araştırma imkanlarının artırılması gerektiği,

- Sosyal yapının vazgeçilmez bir olgusu olan sporun yurttaşlarımıza bir yaşam biçimi olarak benimsetilmesi için gerekli önlemlerin alınması ve eğitim sisteminin her kademesinde okul sporlarının, spor yapan öğrencilerin, satranç ve zeka oyunlarının desteklenmesi gerektiği,

- Millî Eğitim Bakanlığında norm kadro sonucu ortaya çıkan öğretmen ihtiyacının kadrolu öğretmen istihdamıyla kapatılamaması hâllerinde, öğretmenlerin de sözleşmeli çalıştırılabilecekleri yolunda 2006 yılında bir düzenleme yapıldığı, yapılan bu düzenlemenin Anayasaya aykırı olduğu,

- Türkiye'nin OECD ülkeleri içerisinde eğitime çok ciddi düzeyde kaynak ayıran bir ülke konumunda olduğu, Türkiye'nin ayırdığı toplam kaynağın GSYH'ye oranının 6,8, OECD ortalamasının ise 5,9 düzeyinde olduğu; ancak, eğitim harcamaları, kamu eğitim harcamaları ve özel eğitim harcamaları olarak ikiye ayrıldığından 6,8'lik GSYH oranının yaklaşık 2,5 puanlık kısmının özel eğitim harcamalarından geldiği, 4,3'lük kısmını ise kamu eğitim harcamalarının oluşturduğu, bu ayrım çerçevesinde, esasında, Türkiye'nin kamu eğitim harcamalarının GSYH'ye oranının OECD ortalamasının altında olduğunun görüleceği,

- Üniversite mezunu gençlerde en yüksek işsizlik oranının görüldüğü, bir yandan işçi arayan bir sanayi sektörü, bir yandan da işsiz milyonlarca gencimizin var olduğu, bunun eğitim politikalarının, ekonominin ihtiyaç duyduğu nitelikli personel ihtiyacının karşılanmasına yönelik olarak hazırlanamadığının bir göstergesi olarak değerlendirildiği,

- Türkiye'de okullaşma oranının son yıllarda arttığı, ancak, özellikle kız çocuklarının yüzde 85'inin lise ve dengi ortaöğrenim diplomasına sahip olması şeklindeki AB hedefinin çok altında kalındığı,

- Yapılan büyük yatırımlara rağmen ülkemizin pek çok yöresinde okulların fiziki altyapısının iyileştirilemediği, sınıfların sağlıklı eğitim öğretim yapılmasına imkan verecek sayıda olmadığı, çoğu köy okulunda öğretmen lojmanının bulunmadığı,

- Eğitimde fırsat eşitliğinin toplumsal barış ve gelişme bakımından göz ardı edilemeyecek bir husus olduğu, Devletin eğitim alanına yeterli kaynak ayıramadığı, bu alandaki açığın özel sektörce giderilmesine çalışıldığı, eğitim hizmetlerinin özel sektöre bırakılmasının fırsat eşitsizliğini artıracağı, bu nedenle eğitimin esas itibariyle Devlet tarafından yürütülmesinin zorunlu olduğu,

- Milli Eğitim Bakanlığı ile okullar arasında bilgi paylaşımı amaçlı ve web tabanlı bir bilgi toplama sisteminin kurulduğu, benzer şekilde YÖK üniversiteler ve diğer kurumlar arasında da veri ve bilgi akışının ve bunun paylaşımını sağlayacak bir sistemin bir an önce DPT ve TÜBİTAK tarafından projelendirilerek YÖK tarafından kurulmasının büyük önem arz ettiği,

şeklindeki görüş ve eleştirileri müteakip, Hükümet adına yapılan tamamlayıcı açıklamalarda;

- Dünyada yaşanan değişim sürecinden eğitim sistemlerinin de etkilendiği, bu bağlamda toplumsal dönüşümü sağlamak, çağdaş uygarlığı yakalamak yolunda toplumumuzun eğitim ihtiyacını karşılamak amacıyla, okul öncesi eğitimden yükseköğretime, çıraklık eğitiminden yaygın eğitime kadar eğitim hizmetlerini geliştirme çalışmalarının sürdürüldüğü,

- Sosyal sektörler arasında eğitimin en öncelikli sektör olarak kabul edildiği, bu anlayış doğrultusunda genel bütçeden en büyük payın eğitime ayrıldığı, buna paralel olarak da son yıllarda bütün kamu kurum ve kuruluşlarının dikkatinin eğitime ve eğitimin sorunlarına yoğunlaştığı,

- Milli Eğitim Bakanlığının toplumun geleceğini kurma adına yüklendiği misyonu yerine getirmek amacıyla, çocuklarımızın ilgi, istek ve kabiliyetleri doğrultusunda yetiştirilmeleri ve geleceğe hazırlanmaları noktasında önemli projeleri uygulamaya koyduğu,

- Öğrenciler açısından uygulamaya konulan; ders kitaplarının ücretsiz dağıtılmasının, eğitim ortamlarının iyileştirilmesinin, sınıf mevcutlarının azaltılmasının, bilişim teknolojilerinin eğitimde kullanılmasının, bursluluk ve taşımalı eğitim imkanlarının artırılmasının eğitim hizmetlerinin kalitesini yükselttiği,

- Milli eğitim sistemimizde nitelikli bir eğitim modeline geçmek üzere toplumun ihtiyaçlarına ve çağdaş uygarlık gereklerine göre yeniden yapılanma çalışmaları çerçevesinde, öğretim programlarının yenilenmesi amacıyla analitik düşünce sistemi temel alınarak, çağın gereklerine cevap verecek şekilde katılımcı bir yöntemle yerine getirilerek enformatik olan eğitim öğretimin yapısının konstraktif bir yapıya dönüştürüldüğü,

- Öğretim programlarının geliştirilmesinde; öğrencilerin düşünme, algılama ve problem çözme yeteneği yüksek, evrensel değerlere ve yeni düşüncelere açık, bilim ve teknoloji üretimine yatkın bireyler olarak yetiştirilmesine öncelik veren bir eğitim politikasının esas alındığı,

- Yenilenen eğitim programları çerçevesinde; her ders için ders kitabı, öğrenci çalışma kitabı ve öğretmene dersin işlenişinde, müfredatın uygulanmasında büyük kolaylık sağlayacak öğretmen kılavuz kitabı hazırlandığı ve bu kitapların öğrencilere ve öğretmenlere ücretsiz verildiği,

- Geleceğimizin teminatı olan çocuklarımızın ve gençlerimizin en temel kamu hizmetlerinden birisi olan eğitim hizmetlerinden yararlandırılması ve eğitimde fırsat ve imkan eşitliğinin sağlanmasına azami özen gösterildiği, bu çalışmalar sayesinde okul öncesi eğitimde okullaşma oranının 2006-2007 eğitim öğretim yılında % 25'e yükseldiği, okul öncesi eğitimin kurumsal olarak götürülemediği yerlerde yaşayan çocuklarımızın da okul ön-

cesi eğitim alabilmesi için mobil (gezici) anasınıfları kurulduğu,

- Hollanda Hükümetinin MATRA Katılım Öncesi Projeler Programı kapsamında, "Okul Öncesi Eğitimi Yaygınlaştırma ve Kalitesini Artırma Projesi"nin kabul edilerek yürürlüğe konulduğu ve uygulandığı,

- Zorunlu eğitim çağındaki tüm çocuklarımızın okullaştırılmaları için yoğun çalışma yapıldığı, bu çerçevede 10 veya daha fazla öğrencisi olan tüm köy okullarının onarım ve bakımlarının yapıldığı ve öğretmenlerinin görevlendirildiği,

- Okullara uzak bölgelerde oturan çocuklarımızın eğitimlerini tamamlayabilmeleri için "taşınabilir okul projesi"nin geliştirildiği, bu kapsamda okul ihtiyacı olan yerleşim birimlerine bir hafta içinde kurulup hizmete açılabilen okulların yapılabildiği,

- Okula gitmeyen veya çeşitli sebeplerle okula gönderilemeyen kız çocuklarının eğitim görmelerini teminen başlatılan "Haydi Kızlar Okula Kampanyası" çerçevesinde 280 bin kız çocuğunun okullaştırıldığı,

- Kırsal kesimde yaşayan öğrencilerimizin eğitim ve öğretim hakkından yararlanması ve eğitimlerini rahat ve huzurlu bir ortamda sürdürmeleri için ilköğretimde ve ortaöğretimde 347 adet pansiyon ve yurt binasının hizmete sunulduğu,

- Öğretmen başına düşün öğrenci sayısının azaltılarak öğretmenlerimizin öğrencilere daha çok zaman ayırmaları ve onların zihinsel, duygusal ve psikolojik gelişmelerine daha çok yardımcı olmalarını sağlamak amacıyla öğretmen ihtiyacının asil, sözleşmeli ve ücretli öğretmen ataması usulleriyle karşılanmasına çalışıldığı ve bu amaca dönük olarak son yıllarda öğretmenlerin yurt genelinde dengeli dağılımları konusunda azami titizlik gösterildiği,

- Engelli öğrencilere hayatın gerektirdiği temel becerilerin kazandırılması amacıyla hem engelli öğrenciler hem de ailelerine Milli Eğitim Bakanlığı ile Hacettepe Üniversitesi iş birliğinde uygulanan "Umut Adımları Projesi" kapsamında eğitim, rehberlik ve danışmanlık hizmeti verildiği,

- Eğitim ortamlarında şiddetin önlenmesi ve azaltılması amacıyla Milli Eğitim Bakanlığı ve UNİCEF iş birliğinde "Eğitim Ortamlarında Şiddetin Önlenmesi ve Azaltılması Strateji ve Eylem Planı (2006-2011)"in hazırlandığı, çocuklarımızın ve gençlerimizin daha güvenli ortamlarda eğitimlerini sürdürmeleri için gerekli çalışmaların 81 ilde bütün ilgililerin katılımı ve büyük bir sorumluluk bilinciyle sürdürüldüğü,

- Başbakanlık Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonu Genel Müdürlüğü ile Milli Eğitim Bakanlığı arasında yapılan protokol çerçevesinde, nüfusun en muhtaç kesimine dahil olan ailelerin çocuklarının temel eğitim hizmetlerine tam olarak erişimini hedef alan bir sosyal yardım ağı oluşturmak amacıyla, ülkemizin her köşesinde "Şartlı Nakit Transferi" kapsamında karşılıksız eğitim yardımlarının verilmeye devam edildiği,

- Bilimsel ve teknolojik gelişmelerin toplumların eğitimden beklentilerini de değiştirdiği ve eğitime yeni işlevler yüklediği, bu çerçevede alt ya-

pısı uygun olan tüm okullarımıza ADSL bağlantısının kurulduğu, Fen liseleri ve Endüstri Meslek Liselerinin ders araç gereci ve bilişim teknolojileri bakımından modernize edildiği,

- Eğitimde AB normlarına en kısa sürede ulaşabilmek için en başta öğretim programlarının yenilendiği, bu programların AB ülkeleri arasında mal, hizmet ve işgücünün serbest dolaşımının sağlanması esasına dayandığı,

- Milli eğitim şurası kararları ve AB Müktesebatı "Türkiye Ulusal Programı"ndaki amaçlar doğrultusunda, öğrencilerimizin AB ülkeleri öğrencileri ile rekabet edebilmeleri için bir çok AB ülkesinde olduğu gibi Türkiye'de de ortaöğretimin süresinin 4 yıla çıkarıldığı,

- Toplumsal kalkınma için, yeni bilgi ve proje üretebilecek bireyleri topluma kazandırma amacı doğrultusunda, 13 sosyal bilimler lisesi ile spor alanında yetenekli gençlerin yetiştirilmesine yönelik 15 spor lisesinin açıldığı,

- TÜBİTAK ve Türkiye Sanayi Sevk ve İdare Enstitüsü işbirliğinde; üniversiteler ve sivil toplum kuruluşlarının katılımı ile "TÜBİTAK 1007 Kamu Kurumları Araştırma ve Geliştirme KAMAG Programı" kapsamında Milli Eğitim Bakanlığının, kurumsal proje üretim kapasitesinin arttırılması ve yeni projelerin üretilmesi amacıyla "MEB Araştırma Projeleri Ortak Akıl Toplantısı"nın yapıldığı,

- Bakanlıkça, finansmanı "TÜBİTAK 1007 Kamu Kurumları Araştırma ve Geliştirme KAMAG Programı" kapsamında hazırlanan "Türkiye'de Eğitim Finansmanı ve Eğitim Harcamaları Bilgi Yönetim Sistemi Projesi" ile, Milli Eğitim Bakanlığına bağlı tüm resmi ve özel eğitim-öğretim kurumları için web tabanlı olarak Eğitim Harcamaları Bilgi Yönetim Sisteminin kurulmasının amaçlandığı,

- İş hayatının etkin, verimli ve sürekli katılımını sağlayan; bireye, çağın gereklerine, toplumun gereksinimlerine uygun, istihdama yönelik geçerli bir meslek edindirmeyi amaçlayan bir orta öğretim ve yükseköğretim anlayışının sürdürüldüğü,

ifade edilmiştir.

2.2.11. 12/11/2007 tarihinde Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı bütçesi üzerinde yapılan görüşmelerde;

- Sosyal güvenlik sisteminin kapsayıcılığı ve bu sistemden yapılan ödemelerin yaygınlığı ölçüsünde sosyal devletin güçlü olduğu, sosyal devletin güçlü olduğu ölçüde de devletin güçlü olacağı,

- Sosyal devlet anlayışı çerçevesinde, kişilere vatandaşı olduğu ülkenin değerli bir ferdi ve yaşama hakkının gereği olarak vatandaşlık geliri veya yaşam geliri ya da asgari gelir adı altında bir ödeme yapılmasının gerektiği,

- Sosyal devlet anlayışı çerçevesinde ilk aşamada tüm işsizlerin sonraki aşamada da tüm vatandaşların sosyal güvenlik şemsiyesi altına alınmasının önemli olduğu,

- Ülkemizde sosyal güvenlik sistemine kayıtlı olarak 2007 yılı Ağustos ayı itibarıyla 9 milyon civarında işçi, 3 milyon civarında esnaf ve 2 mil-

yon civarında memur olmak üzere toplam14 milyon civarında aktif sigortalının göründüğü, buna karşılık emekli sayısının ise 7.5 milyon kişiye yükselmiş olduğu, tüm bu rakamlar çerçevesinde 1 emekliye karşılık çalışan sayısının 1.99 olduğu, Batı Avrupa'da ise 1 emekliye 4 çalışanın düştüğü,

- İşsizlik fonu varlıklarının istihdamı artırmaya yönelik olarak mesleki yeterliliği arttırmak amacıya İŞKUR veya Bakanlık aracılığıyla yürütülebilecek istihdam projelerinde kullanılmasının daha verimli olacağı,

- Sosyal güvenlik kurumlarının finansman açıklarının ciddi boyutlara ulaştığı, 1980 yılında sosyal güvenlik kurumlarının aktif-pasif dengesi 4'ün üzerindeyken, 2006 yılında 2,03'e kadar düştüğü, 2005 yılında 23,3 katrilyon liraya kadar yükselmiş olan sosyal güvenlik açığının, 2006 yılında oteller ve diğer gayrimenkul satışlarından ve prim borçlarının yeniden yapılandırılmasından sağlanan geçici nitelikteki gelirlerin katkısıyla biraz azalış sağlamış olsa da 22,9 katrilyon lira olduğu, açığın kapatılması amacıyla genel bütçeden yapılan transfer tutarının millî gelire oranının 2005 yılında yüzde 4,7'ye kadar yükseldiği, 2006 yılında ise yüzde 4,2 olduğu,

- Esnek çalışma biçimine geçilmesi ve işyerlerinde kreş sayılarının çoğaltılması suretiyle kadın istihdamının artırılması gerektiği,

- Çocuk işçiliğinin göç, yoksulluk, eğitim düzeyinin yetersizliği gibi pek çok konuyla alakalı olduğu, Hükümetin bu konuda ciddi önlemler alması ve uygulamaya sokması gerektiği,

- Ülke ekonomisinde sağlanan istikrarlı büyümeye karşın, büyümenin istihdama yansımasının nispeten zayıf kaldığı, Philips teorisinde de bahsedildiği üzere; kısa vadede, enflasyonla mücadelenin işsizliği artırdığı görüşünün ülkemizde de son beş yıldır gerçeklik kazandığı,

- Nüfus ve işgücündeki sürekli artış, tarım istihdamındaki hızlı azalış ve mesleki eğitimdeki yapısal sorunlar düşünüldüğünde genel ekonomik istikrarın biraz da olsa istihdama olumlu yansıdığı, ancak bunun yetersiz olduğu,

şeklindeki görüş ve eleştirileri müteakip, Hükümet adına yapılan tamamlayıcı açıklamalarda;

- Toplumun tüm kesimlerinin ekonomik ve sosyal yaşamını yakından ilgilendiren çalışma hayatında ve istihdam politikalarında dünyada hızlı bir değişimin yaşandığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının da bu çerçevede gelişmiş ülke standartlarını yakalama amacıyla etkin, verimli, kaliteli ve katılımcı bir politika ile çalışmalarını sürdürdüğü,

- 2002 yılı Aralık ayı itibari ile asgari ücretin brüt olarak 250,88 YTL olduğu, 2007 yılına gelindiğinde asgari ücretin brüt olarak 585 YTL' ye ulaştığı, asgari ücrette beş yıllık dönemde yaşanan artışın yüzde 134 olduğu,

- Ülkemizin geleceği olan çocuklarımızın eğitim görmesi ve geleceğe hazırlanması gereken çağlarında, çalışma yaşamında bulunmalarını engellemek amacıyla Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının aktif bir mücadele sergilediği, çalışma yaşamanın öncelikli risk grubu olan çocuk işçiliğini önlemeye yönelik olarak 1992 yılında Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) ile protokol imzalandığı,

- Gelişen teknoloji ve çalışma koşullarında iş sağlığı ve güvenliğini sağlamak amacıyla sosyal taraflar, üniversiteler, sivil toplum kuruluşları ile diğer ilgili kurumları bir araya getirmek, iş sağlığı ve güvenliği konusunda ihtiyaç, öncelik, politika ve stratejileri belirlemek amacıyla, tarafların görüş ve düşüncelerini açıklamalarına imkan veren bir platformun 'Ulusal İş Sağlığı ve Güvenliği Konseyi' adı altında 2005 yılında oluşturulduğu,

- Ülkemiz ekonomisinin en önemli problemlerinden biri olan kayıt dışı istihdamın önlenmesi amacıyla 'Kayıt Dışı İstihdamla Mücadele' (KADİM) projesinin hazırlandığı, KADİM projesi doğrultusunda Kayıt Dışı İstihdamla Mücadele Koordinatörlüğü merkezinin oluşturulduğu,

- Hızla değişen teknoloji, bilgi ekonomisi, küreselleşme ve artan uluslararası rekabet nedeniyle sürekli değişen işgücü piyasasına kısa sürede uyum sağlayabilecek nitelikli eleman yetiştirilmesi amacıyla yaşam boyu eğitimin öngörüldüğü, bu doğrultuda Çalışma ve Sosyal Güvenlik Eğitim ve Araştırma Merkezinin hizmete açıldığı,

- Sigortacılık ilkelerine dayalı, etkin, adil, kolay erişilebilir, aktüeryal ve mali açıdan sürdürülebilir, çağdaş standartlarda bir sosyal güvenlik sisteminin oluşturulması amacıyla SSK, Bağ-Kur ve Emekli Sandığı'nın birleştirilmesi suretiyle 2006 yılında Sosyal Güvenlik Kurumu'nun kurulduğu, bu Kurumum önemli görevler ifa etmeye başladığı,

- İşsizliğin önlenmesi, üretim ve istihdamın arttırılması ve kayıtlı istihdamın geliştirilmesi amacıyla istihdam üzerindeki mali ve sosyal yüklerin azaltılması, işsizlik sigortası fonunun yeniden düzenlenmesi ve istihdamı geliştirici diğer önerileri kapsayan 'İşgücü Piyasası Yapısal Dönüşüm ve İstihdamın Geliştirilmesi Planı'nın, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından hazırlandığı,

ifade edilmiştir.

2.2.12. 13/11/2007 tarihinde Bayındırlık ve İskan Bakanlığı ve Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü bütçeleri üzerinde yapılan görüşmelerde;

- Sağlıksız ve çarpık kentleşmeyi önlemek amacıyla uzun vadeli planlarla kentleşmenin sağlanması gerektiği, modern, yaşanabilir doğal afetlere dayanıklı bir kentleşme alt yapısının oluşturulmasının büyük önem arz ettiği, ancak, bu anlamda, ülkemizde henüz kentsel dönüşüm projelerinin uygulanmasına başlanamadığı,

- Şehirlerde oluşan plansız doku, yapı denetimindeki eksiklikler, modern şehircilik anlayışına uymayan uygulamalar ve yoğun iç göç gibi nedenlerden dolayı belediyelerin yürüttüğü kamu hizmetlerinin yetersiz kaldığı, bu nedenle Bayındırlık ve İskan Bakanlığının sunduğu hizmetlerin büyük önem arz ettiği,

- Sağlıklı bir kentleşme için şehir planlarının objektif ölçülere göre kamu yararı gözetilerek hazırlanması ve uygulanması gerektiği, planlama ve imar çalışmalarında yaşanan kargaşasının rant kapısı olarak kullanıldığına dair kaygıların olduğu, bu kaygıların giderilmesi için Bayındırlık ve

İskan Bakanlığının denetim faaliyetlerine öncelik vermesi gerektiği,

- Türkiye'de, sıkça deprem ve sel felaketi gibi doğal afetlerin yaşandığı, doğal afetler karşısında insan hayatını güvenceye alacak gerekli tedbirlerin alınmasına yönelik olarak hukuki düzenlemelerin yapılmasına, eğitim ve teşkilatlanmaya ilişkin çalışmaların sonuçlandırılmasına önem verilmesi gerektiği,

- Konut politikası ilkelerine göre konut yapmak veya yaptırtmak görevinin Bayındırlık ve İskan Bakanlığına ait olduğu, ancak Bakanlığın konut politikası oluşturma ve uygulamayla ilgili işlevinin gittikçe azaldığı, konut sektörüne ilişkin politikaların tek elden yürütülmesi amacıyla TOKİ'nin Bakanlığa bağlı olması gerektiği, böylece konut politikası oluşturma ve uygulama konusunda kamu kurumları arasındaki yetki karmaşasının önleneceği,

- Yapı denetimine ilişkin çalışmaların memnuniyet verici olduğu, ancak vatandaşın mağduriyetine sebep olan imar ve planlama değişikliklerindeki keyfi uygulamaların giderilmesi gerektiği, bu doğrultuda yapı denetiminin ve sigorta sisteminin yaygınlaştırılmasının faydalı olacağı,

- Türkiye'nin deprem ve sel felaketi gibi doğal afetler riskiyle karşı karşıya bulunması nedeniyle, afet işleri ile ilgili kurumların ayrı bir öneme sahip olduğu, bu kurumların kalifiye personel ve kaynak yönünden güçlendirilmesi gerektiği; ayrıca doğal afet politikalarının oluşturulmasında bilimsel faaliyette bulunan çeşitli kuruluşlarla işbirliği içerisinde bulunulmasının bir gereklilik arz ettiği,

- Afet yönetimi konusunda kamu kurum ve kuruluşları arasında koordinasyonun sağlanmasının önemli olduğu,

şeklindeki görüş ve eleştirileri müteakip, Hükümet adına yapılan tamamlayıcı açıklamalarda;

- Ulusal ve bölgesel düzeyde kentleşme ve yapılaşmaya ilişkin hizmet ve faaliyetler ile ulusal afet yönetim sistemi konusunda Bakanlığın çok önemli sorumluluklarının bulunduğu, Bakanlık personelinin bu sorumlukların öneminin farkında olduğu,

- Kentsel dönüşümün; çarpık yapılaşmadan, planlı, sağlıklı ve güvenli yerleşmelere geçişin sağlanması ve sosyal politikaların kentlerde hayata geçirilmesi açılarından büyük önem arz ettiği, kentsel dönüşüm alanlarındaki uygulamaların daha sağlıklı, hızlı, etkin ve adil gerçekleştirilebilmesini sağlamak amacıyla bir Kanun Tasarısı hazırlanarak Bakanlar Kurulu tarafından Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne sunulduğu,

- İmar Kanunu ve ilgili diğer kanunlarda yapı ve yapım ile ilgili konularda eksikliği hissedilen düzenlemelerin tamamlanması amacıyla Yapı Kanunu Taslağı çalışmalarında son aşamaya gelindiği, bu çalışma kapsamında bir imar affının kesinlikle Hükümetin gündeminde olmadığı,

- Yapıların depreme karşı güçlendirilmesi çalışmaları kapsamında, başta deprem riski yüksek bölgelerdeki konut yapıları olmak üzere, ülke çapındaki konut yapılarının büyük kısmının incelendiği, güvenli yapılaşmayı sağlamak amacıyla beton ve betonarme standartlarının kontrolü çalışmalarının sürdürüldüğü,

- Her ne kadar Bayındırlık ve İskan Bakanlığına bağlı olmasa da TOKİ'nin sergilediği performansın memnuniyet verici olduğu; 1983-2002 yılları arasında 42 bin konut inşa edilmesine rağmen, son beş yılda inşa edilen konut sayısının 260 bine ulaştığı, bu gelişmenin Hükümetin TOKİ ile ilgili izlediği yönetim anlayışının doğru olduğunun bir göstergesi olarak değerlendirilmesi gerektiği,

- Tapu Kadastro Bilgi Sistemi'nin (TAKBİS); ülke genelinde mülkiyet bilgilerinin bilgisayar ortamına aktarılarak bu alandaki her türlü sorgulamanın yapılabilmesini amaçlayan en temel e-devlet projelerinden birisi olduğu, Tapu ve Kadastro Bilgi Sistemi ile tapu sicil ve kadastro birimlerinde güvenilir, güncel ve hızlı bir şekilde vatandaşa hizmet sunulmasının mümkün olacağı,

- Yapı denetimine ilişkin yaşanan gelişmeler sonucu; kamu veya özel tüm yapılarla ilgili ruhsat, yapı kullanma izni, toplam inşaat alanı, toplam yapı maliyeti, yapı sınıflarına göre kat adedi ve inşaat sayıları gibi inşaatlara ilişkin birçok veriler ve istatistiği bilgilerin elde edilebileceği,

ifade edilmiştir.

2.2.13. 13/11/2007 tarihinde Ulaştırma Bakanlığı, Karayolları Genel Müdürlüğü ile Denizcilik Müsteşarlığı bütçeleri üzerinde yapılan görüşmelerde;

- Yıllardır uygulanan politikalar sonucunda ulaşım sektöründe Türkiye'nin hem yolcu hem de yük taşımacılığında karayolu ulaşımına bağımlı bir hale geldiği, yolcu ve yük taşımacılığında demiryolu, havayolu ve denizyolu kullanım oranının, gelişmiş ülkelere nazaran oldukça düşük kaldığı, kara, deniz, hava ve demiryolu ulaşımında bir dengenin kurulması gerektiği,

- Yük ve yolcu taşımacılığının hızlı, güvenli, konforlu ve ekonomik olmasının yanında, maliyet, enerji tasarrufu ve çevre kirliliği açısından deniz ulaşımı ve demiryolu ulaşımının yaygınlaştırılmasının büyük önem arz ettiği,

- Ticaret hacmi arttıkça, ulaştırma sektörünün öneminin de artacağı, karayolu, denizyolu, havayolu ile liman bağlantısı sağlandığı zaman hem ticaret hacmine katkısının hem de bu bağlantılar sebebiyle güvenli, konforlu yolculuk yapmanın mümkün olacağı,

- Denizcilik ve deniz taşımacılığının; denize kıyısı olan ülkelerin dünyaya açılımlarına imkan sağlaması yanında, sosyal ve ekonomik anlamda dünya ülkeleriyle entegre olmalarını temin edebilecek en önemli somut araç olduğu, bu nedenle, başta deniz taşımacılığı olmak üzere, limancılık, tersanecilik, deniz turizmi ve marinacılık ile diğer deniz hizmet alanlarında devletin bir çerçeve politikasının olması ve mevzuatın da bu politikaya uyumlu hâle getirilmesi gerektiği,

- Türkiye'nin dış ticaret hacminin büyük bir oranının denizyolu ile taşındığı, bu taşımacılıktan Türk bayraklı gemilerin aldığı payın yabancı bayraklı gemilere nazaran daha az olduğu,

- Türkiye'nin uluslararası deniz taşımacılığında giderek düşen payını yükseltmek, dış ticaret taşımacılığı için ödenen navlun giderlerinden tasarruf etmek, dışa açılmak ve dış ticareti en düşük maliyette gerçekleştirmek için gelişen taşıma ve liman teknolojilerine uygun olarak ülke filosunun planlanması ve çeşitli politikalarla desteklemesi gerektiği,

- Duble yolların yapılmasının ulaşımı rahatlatması bakımından çok önemli olduğu, Hükümetin de bu konuda başarılı bir çizgi yakaladığı; ancak yolların kalitesi konusunda kuşkuların olduğu, çalışmaların denetlenmesi noktasında daha titiz ve dikkatli olunması gerektiği,

- Yük taşımacılığının yüzde 90'ının karayoluyla gerçekleştiriliyor olması nedeniyle karayollarındaki ağır taşıt trafiğinin arttığı, ayrıca trafik güvenliğinin azalması yanında yolların ömrünü de kısalttığı,

- Hükümetin demiryollarına verdiği önemin memnuniyet verici olduğu, böylece demiryollarında yolcu ve yük taşımacılığı oranında da hızlı bir artışın sağlanacağı, hizmet standartlarının yükselmesi ile birlikte vatandaşlara kaliteli bir yolculuk imkanının sunulacağı,

- Türkiye'nin yirmi beş senelik önemli bir projesi olan Bakü-Tiflis-Kars demiryolunun; Avrupa'dan Çin'e kadar, Kafkas ülkelerini ve Orta Asya'yı geçecek genişliğe sahip olması yanında Doğu Anadolu'da Kars ve Ardahan yörelerinin kalkınmasına da önemli katkılar da bulunacağı, bu nedenle projenin bir an önce hayata geçirilmesinin ülkemize ve bölgeye büyük fayda sağlayacağı,

- Havayoluyla taşınan yolcu sayısında önemli artışların yaşanması ile birlikte çok sayıda yeni havaalanlarının yapılıyor olmasının memnuniyet verici olduğu, bununla birlikte hızla gelişen havacılık sektörünün ihtiyaç ve beklentilerinin de karşılanmasının önemli olduğu, havayolu şirketlerinin uluslararası rekabet gücünün artırılmasına yönelik vergisel teşviklere öncelik verilmesi gerektiği,

- Ulaşım sektöründeki yatırımların topluma sağladığı sosyo-ekonomik faydalarının yanında oldukça yüksek katma değer yaratması bakımından büyük önem arz ettiği; ancak, son yıllarda yatırımlara bütçeden ayrılan ödeneğin azaldığı, yatırımlara ayrılan ödeneklerin, yıl içinde yapılan özelleştirme gelirlerinden sağlanan ek ödeneklerle takviye edilmesinin de uygun bir yöntem olmadığı,

şeklindeki görüş ve eleştirileri müteakip, Hükümet adına yapılan tamamlayıcı açıklamalarda;

- Türkiye'nin, kara, deniz, demiryolu ve hava destekli çok yönlü ulaşım koridorlarına ve olanaklarına sahip olduğu, bu ulaşım türlerinin bütüncül bir bakış açısıyla birbirini tamamlayacak şekilde ele alınması gerektiği; ancak Türkiye'nin yolcu ve yük taşımacılığında karayollarına bağımlı hale geldiği, nitekim karayolunun yurt içi taşımalardaki payının yüzde 90'lara ulaştığı; demiryolu, denizyolu ve havayolunun ise yüzde 7 veya 8 gibi bir orana sıkıştığı, Hükümet olarak bu durumun farkında olunduğu, bu çerçevede son yıllarda önemli projelerin uygulamaya konulduğu,

- Bakanlık olarak ulaşım sistemindeki kara, deniz ve havayolu türleri arasındaki dengeyi sağlamaya ve bu ulaşım türleri arasındaki bütünlüğün

sağlanmasına yönelik projelere öncelik tanındığı, bu bağlamda özellikle demiryolu ve denizyolu olmak üzere iki sektöre ağırlık verildiği, bu sektörlerin hem daha ekonomik, hem daha emniyetli, hem de kitlesel taşımacılık yaptıkları için, sosyal ve ekonomik faydalarının daha fazla olduğu,

- Ekonominin dışa açılarak dünya ekonomisi ile bütünleşmesi açısından önemli bir fonksiyona sahip olan denizcilik sektörünün geliştirilmesi, teşvik edilmesi ve özellikle yük taşımacılığının demiryolunun yanı sıra denizyoluna kaydırılması konusunda yeni uygulamaların başlatıldığı,

- Karayollarında yurt içi taşımalarını düzenleyen Karayolu Taşıma Kanunu ile taşımacılıkta belgelendirme sistemine geçildiği, ayrıca bu yasayla arz-talep dengesini, mali yeterliliği ve mesleki yeterliliği esas alan bir düzenlemenin getirildiği, böylece sektörde standardizasyonun sağlanmasının amaçlandığı,

- Otoyollara bağlı köprü ve viyadüklerin depreme karşı güçlendirilmesine yönelik onarımlarının yapıldığı, bu deprem güçlendirmesinin çelik mantolama, teknik muayene, betonarme mantolama gibi metotlarla yapıldığı,

- Bölünmüş yolların Hükümetin ulaşım politikasındaki hedefleri arasında önemli bir yer tuttuğu, şu an itibarıyla, bölünmüş yolların, 14 bin kilometre civarında olduğu, bunun 2 bin kilometreye yakınının otoyol, 650 kilometreye yakınının il yolu, 12 bin kilometreye yakınının ise devlet yolu olduğu,

- Lojistik taşımacılığın artan önemi dolayısıyla yüklerin belirli merkezlerde toplanmasının ve o merkezlerden sevkıyatının yapılmasını sağlayan “lojistik köyler” projesi ile ilgili çalışmaların devam ettiği, ayrıca, demiryolu bağlantılı limanların geliştirilmesine de önem verildiği,

- Hükümetin hızlı tren işletmeciliğine büyük önem verdiği, hızlı trenin hayata geçirilmesi için çalışmaların sürdürüldüğü, bu yönde çeşitli projelerin olduğu, bu doğrultuda Ankara-Eskişehir-İstanbul ve Ankara-Konya hatlarının yapım çalışmalarının devam ettiği,

- Havayolu sektöründe geçen dönemde olumlu gelişmelerin yaşandığı, havacılık sektörünün gelişmesi ile birlikte bazı sıkıntıların da beraberinde geldiği, bu bağlamda yabancı tescilli ve yerli uçakların denetiminin önem kazandığı, yeni sivil havacılık anlayışı çerçevesinde uçaklara ilişkin SANA denetimi yapılarak havayolu güvenliğinin artırıldığı,

- Bakanlık bütçesine bakıldığında merkeze bağlı ilgili, ilişkili kurumlardaki toplam bütçe büyüklüklerinin yüzde 85’inin Karayolları Genel Müdürlüğüne ait olduğu; bu bütçenin de yüzde 67’sinin yatırım için, kalan miktarın ise diğer harcama kalemlerine ayrıldığı; ancak 2007 başlangıç ödeneğine göre Müdürlüğün bütçesinde yüzde yarımlık bir azalmanın olduğu, yıl içinde yeni imkânlarla, yeni ödeneklerle bu miktarın artırılacağı,

ifade edilmiştir.

2.2.14. 14/11/2007 tarihinde Dışişleri Bakanlığı ile Avrupa Birliği Genel Sekreterliği bütçeleri üzerinde yapılan görüşmelerde;

- Türkiye'nin güçlü ve etkin bir dış politika izleyebilmesi için Dışişleri Bakanlığı bütçesinin mutlaka artırılması gerektiği,

- AB müktesebatına uyum faaliyetleri çerçevesinde AB Genel Sekreterliğinin personel sayısının yetersiz olduğu, bu nedenle personel sayısının artırılmasının büyük önem arz ettiği,

- Dışişleri Bakanlığının çok ciddi olarak çevre ülkelerin dillerini bilen uzman personele ihtiyaç duyduğu, bu ihtiyacın Bakanlık tarafından karşılanması amacıyla gerekli olan eğitim faaliyetlerinin başlatılmasının yararlı olacağı,

- Sağlam ve güçlü bir dış politika yürütülebilmesi için; kuvvetli ve etkili bir askeri güce, siyasal/kültürel nüfuza, ekonomik gelişmişlik düzeyine ve güçlü ve istikrarlı bir iç politikaya sahip olunması gerektiği,

- Türk dış politikasına yönelik olarak gündeme gelen konularda halkın ve ülkenin çıkarlarına zarar verecek değerlendirmelerden kaçınılması gerektiği, dış politikanın; Devletin tüm kurum ve kuruluşlarının işbirliği yapması gereken bir alan olduğu,

- Hükümetin AB'ye tam üyeliğe giden süreçte üzerine düşen görevleri yerine getirmekte oldukça başarılı olduğu; ancak Hükümetin bu performansında, son zamanlarda, bir yavaşlamanın dikkati çektiği,

- AB'ye uyum konusunda gerçekleştirilen reform ve gösterilen çabalara rağmen hukukun üstünlüğü ve uluslararası anlaşmalar göz ardı edilerek ülkemize yönelik bir çifte standardın uygulandığı; bir kısım AB üyesi ülkeler tarafından çıkarılan güçlükler karşısında, Hükümetin gerekli tepkiyi göstermesi gerektiği,

- Kıbrıs'ta iki tarafın egemen eşitliğine dayanan bir çözüm yoluna gidilmesi gerektiği, bu konun, AB'ye tam üyelik sürecindeki Türkiye'nin önüne sürekli bir engel olarak çıkarılmasının çok yanlış olduğu, buna karşılık AB tarafından çözümsüzlüğe itilen Kıbrıs konusunda da Hükümetin taviz vermemesi gerektiği,

- Türkiye'nin hali hazırda ve gelecekteki en büyük sorunun terör faaliyetleri ve Kuzey Irak'taki olumsuz gelişmeler olduğu, terör örgütlerinin ülke sınırlarının dışında ve özellikle Kuzey Irak'ın kuzeyinde konuşlandığı, terörist saldırıların önlenmesi için gerekli tedbirlerin alınması zamanının geçmekte olduğu,

- Asimetrik bir tehdit olarak terörizmle mücadelede sağduyulu ve akılcı çözümlere yer verilmesinin daha faydalı olacağı, terörle mücadele konusunda sadece silahlı mücadele ile yetinilmemesi, bu olaylara neden olabilecek sosyo-kültürel tedbirlerin de alınmasının büyük önem arz ettiği,

- Türk dış politikası açısından Irak'ın bağımsızlığının ve toprak bütünlüğünün korunmasının önemli olduğu, bu konuda Hükümetin gerekli gay-

reti göstermesinin memnuniyetle karşılandığı,

- ABD Temsilciler Meclisi Dış İlişkiler Komitesinde 1915 olaylarına ilişkin Ermeni iddialarını içeren tasarının kabul edilmesinin Türkiye-ABD ilişkilerini olumsuz etkilediği, tasarının Genel Kurulda da kabul edilmesinin engellenmesi için iktidar ve muhalefet partileriyle Devletin tüm kurum ve kuruluşlarının işbirliği içinde çalışması gerektiği,

- Yurt dışında yaşayan vatandaşlarımızın çok ciddi sorunlarının olduğu, vatandaşlarımızın sorunlarıyla yakından ilgilenilmesi için konsoloslukların ve özellikle fahri konsoloslukların büyük önem arz ettiği, bu bağlamda konsolosların seçiminde çok daha dikkatli davranılması gerektiği,

şeklindeki görüş ve eleştirileri müteakip, Hükümet adına yapılan tamamlayıcı açıklamalarda;

- Dışişleri Bakanlığı tarafından, çevre ülkelerin dillerini bilen bakanlık personelinin yetiştirilmesine yönelik yeni uygulamaların başlatıldığı, bu çerçevede personelin Arapça, İspanyolca, Rusça, Çince, Japonca, Ermenice, Yunanca ve diğer dillerde eğitime gönderildiği,

- Kıtaların, dinlerin ve kültürlerin hem birleşme hem de geçiş noktasında yer alan ülkemizin yakın çevresindeki barış ve istikrarla ilgili sorunların çözümüne yönelik olarak Hükümetin çabalarının devam edeceği,

- "Medeniyetler çatışması" bağlamındaki tezlerin dünya gündemini giderek daha fazla meşgul ettiği bir dönemde, İspanya ile birlikte BM çatısı altında ortak sunuculuğu yapılan "Medeniyetler İttifakı" girişiminin oldukça büyük önem arz ettiği, ülkemizin bu yöndeki çabalarının küresel barışa ciddi katkısı olduğu, bu projenin önümüzdeki dönemde küresel barış açısından somut meyvelerini vermeye başlayacağı,

- AB ile müzakere sürecinin Ekim 2005'te başlamasının ardından ilk aşamayı oluşturan tarama sürecinin bir yıl önce tamamlanmış olduğu, fasılların müzakerelerine başlandığı, bugüne kadar dört faslın müzakere edildiği,

- Türkiye'nin AB'ye tam üyeliğe giden süreçte sorumluluklarını yerine getirme konusunda gereken iradeyi gösterdiği, son birkaç yıl içinde ülkemizde demokratikleşme, insan hakları ve hukuk devleti temellerinin güçlendirilmesi alanında çok ciddi çalışmaların yapıldığı, bundan sonraki süreçte de reformlara ara verilmeden devam edileceği,

- AB'ye katılım süreci bağlamında Kıbrıs sorununun daha sık gündeme geldiği, bu sorunun çözümünün BM nezdinden, AB nezdine çekilmek suretiyle tavizler elde edilmeye çalışıldığı, KKTC'nin yakın geçmişte sergilediği iradeye rağmen KKTC'ye karşı haksız biçimde uygulanmakta olan izolasyonların hala kaldırılmadığı,

- Irak'ın kuzeyinin terör yuvası olmaktan çıkarılması konusunda kararlı olunduğu, Türkiye'nin kendisini bu tehdide karşı koruyacak iradeye ve güce sahip olduğu, bu çerçevede Hükümetin izlediği politika ve ilkelerin açık, samimi ve tutarlı olduğu,

- Yapılması muhtemel bir sınır ötesi operasyonda, Türkiye'nin hedefinin Irak, Irak halkı, Irak'ın toprak bütünlüğü ve Irak'ın kaynaklarının olmadığı, tek hedefin terör örgütü ve terörist faaliyetlere son vermek olduğu,

- Türkiye'nin uluslararası ilişkileri bağlamında özel bir yeri olan ABD ile ikili, bölgesel ve uluslararası konularda stratejik ortaklığının bulunduğu; son dönemde de ekonomi, ticari, yatırım, enerji, bilimsel ve akademik işbirliği ve sivil toplum düzeyinde yürütülen temaslarla işbirliğinin giderek arttığı, terörist faaliyetlerle mücadele konusunda da karşılıklı siyasi, askeri ve diplomatik çalışmaların hızlandırılacağı,

- İran'la ilişkilerin, içişlerine karışmama, karşılıklı saygı, iyi komşuluk ve güvenlik işbirliği ilkeleri zemininde olumlu yönde gelişmeler gösterdiği, ayrıca siyasi ve ekonomik temasların giderek yoğunluk kazandığı, İran'la terörizmle mücadelede ve sınır güvenliği alanlarındaki işbirliği düzeyinin de memnuniyet verici olduğu,

- Türkiye'nin ortak bir geçmişi paylaştığı Orta Doğu bölgesinde barış ortamının sağlanabilmesi amacıyla "kolaylaştırıcı" sıfatıyla siyasi plandaki desteğini sürdürdüğü,

- Türkiye'nin Ermenistan yönetimine karşı bugüne kadar sergilediği tüm iyiniyet çabalarına rağmen, uluslararası alanda Ermeni yetkililerin Türkiye aleyhindeki faaliyetlerini sürdürdüğü, Hükümet tarafından 2005 yılında gündeme getirilen Ortak Tarih Komisyonu kurulması önerisine karşı sergilenen olumsuz tavrın, Ermenistan'ın tarihle ve gerçeklerle yüzleşme cesaretine sahip olmadığının göstergesi olduğu,

- Yurt dışındaki vatandaşlarımızın ve soydaşlarımızın kültürel değerlerini ve ülkemizle bağlarını korumak amacıyla etkin bir hizmet sunulmasının Dışişleri Bakanlığının öncelikli hedefleri arasında yer aldığı, vatandaşlarımızın başta temel insan hakları olmak üzere ikili ve çok taraflı anlaşmalardan kaynaklanan hak ve menfaatlerinin korunması amacıyla her düzeyde girişimlerin yapıldığı,

- Türkiye'nin yabancı ülkelerde şu anda 147 tane fahri konsolosluğu veya başkonsolosluğunun bulunduğu, ihtiyaç durumunda, titiz bir çalışmayla ve tercihen ilgili ülkenin önde gelen sivil toplum liderleri, iş adamları ve sanayicileri arasından bu kişilerin seçildiği,

ifade edilmiştir.

2.2.15. 15/11/2007 tarihinde İçişleri Bakanlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı bütçeleri üzerinde yapılan görüşmelerde;

- 2000'li yılların başından itibaren terör olaylarının bitme noktasına geldiği, ancak 2005 yılından itibaren yeniden artma eğilimi gösterdiği, terörle mücadele konusunda Hükümet tarafından acilen her türlü tedbirin alınması ve terör olaylarına son verilmesi konusunda yeni bir mücadele anlayışının geliştirilmesi gerektiği,

- İç güvenliğin sağlanması konusunda özel harekat timleri ve jandarma komandolarının profesyonel hâle getirilmesinin çok önemli bir karar olduğu, diğer taraftan Emniyet Genel Müdürlüğü ve Jandarma Genel Komutanlığının araç ve gereç yönünden ihtiyaçlarının en kısa sürede giderilmesinin suçla ve terörle mücadele konusunda bu kurumları oldukça güçlendireceği,

- Irak'la imzalanan Terörle Mücadele Anlaşmasının sıcak takiple ilgili 4'üncü maddesi üzerinde bir uzlaşma sağlanmadığı, diğer taraftan sıcak takip hakkının ve terörle mücadelede tedbirini almayan ülkeye karşı her türlü müdahale hakkının söz konusu olmasına karşın, bunun yeniden bir anlaşmaya konu yapılmasının nedeninin anlaşılamadığı,

- 17/7/2004 tarihli ve 5233 sayılı Kanun çerçevesinde terörle mücadeleden zarar görenlerin zararlarının karşılanması için kurulan tazmin komisyonlarının işleyiş sürecinin çok yavaş olduğu, daha önce Kanunla verilen sürenin iki defa uzatıldığı, zararların tazmini ile ilgili sürecin hızlandırılması yönünde gerekli hukuki düzenlemelerin yapılması gerektiği,

- Türkiye'de işlenen suçlara ilişkin olarak son dönem istatistiklerinin kamuoyuna açıklanmadığı, hesap verme sorumluluğu ve şeffaflık ilkesi çerçevesinde bu istatistiklerin kamuoyuna açıklanması gerektiği,

- 2002 yılından bu yana mala ve şahsa karşı işlenen suçlarda büyük bir artışın meydana geldiği, suçla mücadele konusunda Hükümetin daha etkili politikaları hayata geçirmesinin önem arz ettiği,

- Kapkaç olaylarında ciddi bir düşme olduğu, özellikle halkın yoğun olduğu bölgelerde sivil memurların görevlendirilmesinin bu tür olaylar için caydırıcılık niteliği taşıdığı ve gerçekten de çok olumlu neticelerin alındığı,

- Uyuşturucu, silah, akaryakıt kaçakçılığı ve insan ticaretiyle mücadele konularında Emniyet Genel Müdürlüğü ve Jandarma Genel Komutanlığı tarafından önemli operasyonlar yapıldığı, ancak terörün finans kaynaklarının kesilmesi ve kara para trafiğinin önlenmesi konusuna daha fazla ağırlık verilmesi gerektiği,

- İstanbul'da uygulanan Mobil Elektronik Sistem Entegrasyonu Projesinin (MOBESE) adi suçları engellemekte oldukça başarılı olduğu, bu sistemin diğer büyük illerde de uygulanmasının bir gereklilik arz ettiği, Emniyet Teşkilatının bu konuda çalışmalarını hızlandırmasının yararlı olacağı,

- Polisin asli görevinin suç işlenmesini önlemek ve işlenmiş olan suçların faillerini yakalayarak adalete teslim etmek olduğu, bunun yanında pasaport, ruhsat, ehliyet, tescil belgesi vermek gibi idari görevleri de ifa ettiği, bu hizmetleri yürütme görevinin sivil memurlara verilerek polisin görevli olduğu büro hizmetlerinin en aza indirilmesine yönelik tedbirler alınması gerektiği, böylece, kısa vadede polis sayısı artırılarak suçla daha etkin mücadele imkanı sağlanabileceği,

- BELDES ve KÖYDES projelerinin kırsal kesime yönelik hizmetlerde ve sosyal adaletsizliğin giderilmesinde önemli rol oynadıkları, söz ko-

nusu projelerden daha etkin sonuç alınmasında diğer bakanlıklara da önemli görevlerin düştüğü,

- BELDES ve KÖYDES projeleri çerçevesinde yapılan harcamalar üzerinde bir denetim zafiyetinden söz edildiği, bu zafiyetin yolsuzluklara yol açabileceği, etkin bir denetim sistemi için gerekli tedbirlerin acilen alınmasının yararlı olacağı,

- Merkezî idare ile yerel yönetimler arasındaki gelir paylaşımını belirleyen temel kriterin nüfus olduğu, belediyeler için, nüfus kriterinin merkezi idare tarafından elde edilen gelirlerin dağıtımında tek belirleyici kriter olmasının doğru olmadığı, bu sistemin nüfusu yoğun illere daha fazla kaynak aktarılması, geniş coğrafi alanlara sahip yaygın kırsal yerleşimli, nüfus yoğunluğu düşük illere ise daha az kaynak aktarılmasına yol açtığı, bu nedenle az sayıda kırsal yerleşimi bulunan büyükşehir belediyelerinin karşılaştırmalı olarak kırsal yerleşimi fazla bir ile nazaran çok avantajlı konuma geldiği, bu sorunun çözümü için gerekli çalışmaların yapılmasının büyük önem arz ettiği,

- Sahil Güvenlik Komutanlığının görev alanının çevre kirliliğinin önlenmesinden, yasa dışı kaçakçılığın men ve takibine kadar geniş bir yelpazeyi kapsadığı, ancak kurumun bütçesinin oldukça yetersiz olduğu, bu nedenle hem bütçe hem de personel yönünden desteklenmesine yönelik düzenlemelerin yapılması gerektiği,

şeklindeki görüş ve eleştirileri müteakip, Hükümet adına yapılan tamamlayıcı açıklamalarda,

- İçişleri Bakanlığının görev ve sorumluluk alanının; iç güvenlik kuruluşları vasıtasıyla güvenlik ve asayişin sağlanması, kamu düzenini ve genel ahlak ile Anayasada belirtilen hak ve hürriyetlerin korunması, suç işlenmesinin önlemesi ve suçluların takip edilip yakalamasından, her türlü terör, kaçakçılık ve organize suçlarla mücadele edilmesine; sivil savunmadan nüfus ve vatandaşlık hizmetlerinden, illerin genel idare alanındaki hizmet esaslarının belirlenmesinden mahallî idare hizmetlerinin yurt çapında ve idarenin bütünlüğü ilkesi çerçevesinde verimli ve etkin bir biçimde yürütülmesine kadar çeşitli faaliyetleri kapsadığı, Bakanlığın bu görev ve sorumlulukları en iyi şekilde yerine getirmeye çalıştığı,

- Türkiye'nin jeopolitik konumu nedeniyle çok boyutlu ve değişken güvenlik sorunlarıyla mücadele etmek durumunda kaldığı, bu kapsamda ülkenin birlik ve bütünlüğünü, huzur ve güven ortamını, ekonomik ve sosyal gelişimini olumsuz yönde etkileyen teröre karşı uzun süredir mücadele verildiği, terör örgütüyle her alanda mücadeleye kararlılıkla devam edileceği,

- Terörle mücadele konusunun; Bakanlar Kurulu, Millî Güvenlik Kurulu, ve Terörle Mücadele Yüksek Kurulunda tüm boyutlarıyla değerlendirilerek alınması gereken tedbirler gözden geçirildiği, bu tedbirlerin belli bir plan çerçevesinde kararlılıkla uygulamaya konulduğu,

- Terör örgütlerine karşı yürütülen mücadelede daha kısa sürede sonuç alınabilmesi için jandarma komando birlikleri ile jandarma özel harekât timlerinin tamamının profesyonel hâle getirilmesine yönelik çalışmalara hız verildiği, bu çerçevede polis özel harekât personel sayısının artırılması ve güçlendirilmesi çalışmalarının sürdürüldüğü, böylece daha iyi yetişmiş profesyonel bir kadro ile terörle mücadelenin daha etkili bir şekilde

yürütüleceği,

- Türkiye Cumhuriyeti ile Irak Cumhuriyeti arasında yapılan Terörle Mücadele Anlaşmasının güvenlik ve işbirliği açısından çok önemli bir anlaşma olduğu, bu anlaşmanın Türkiye'nin taleplerini güçlendiren bir belge olarak değerlendirilmesi gerektiği,

- Polislerin mümkün olabildiğince büro hizmetlerinden, alan hizmetine yönlendirilmesi çalışmalarına başlandığı, ancak bunun tam anlamıyla hayata geçirilebilmesinin zaman alacağı,

- Sivil toplum örgütlerinin güçlendirilmesi, işkencenin önlenmesine, gözaltı sürelerinin kısaltılmasına, nezarethane ve ifade alma odalarının Avrupa Birliği standartlarına kavuşturulmasına, toplumun huzurunun korunmasına ve bireylerin demokratik hak ve özgürlüklerden gereği gibi yararlanmalarına yönelik her türlü çalışmanın yapılmakta ve gerekli tedbirlerin alınmakta olduğu, bu bağlamda insan haklarının korunmasına yönelik olarak Türkiye aleyhine Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne yapılan başvurularda da önemli ölçüde azalma olduğu,

- Terörle mücadele konusunda terörist ile vatandaşın birbirine karıştırılmaması yönünde büyük bir hassasiyetin gösterildiği; salt güvenlik gerekçeleriyle hukukun üstünlüğünden, demokratikleşmeden ve insan haklarından taviz verilmesinin söz konusu olamayacağı,

- Sebebine ya da failine bakmaksızın, terör nedeniyle ya da terörle mücadele sırasında zarar gören vatandaşların uğradıkları zararların giderilmesine yönelik olarak her türlü tedbirin alındığı, zarara uğrayan vatandaşların zararlarının ulusal ve uluslararası yargı mercilerine gidilmeksizin hızlı, etkin ve adil bir şekilde sulhen karşılanması için 2004 yılında yasal bir düzenleme yapıldığı, bu kapsamda, ağırlığı Doğu ve Güneydoğu Anadolu illerinden olmak üzere toplam 276 bin 634 başvurudan 97 bin 579'unun sonuçlandırıldığı ve hak sahiplerine 371 milyon 219 bin YTL ödeme yapıldığı, kısa sürede elde edilen olumlu sonuçların birçok uluslararası kuruluş tarafından dikkatle izlendiği ve uygulamanın başarısının takdir edildiği,

- Terör dolayısıyla şehit veya çalışamayacak derecede malul olan kamu görevlilerinin yanı sıra, er ve erbaşların eş, çocuk veya kardeşlerinden birisi ile çalışabilecek durumdaki malullere kamu ve özel sektör kuruluşlarında istihdam imkânının sağlandığı, Haziran ayında yapılan düzenleme ile geçici ve gönüllü köy korucularına da aynı imkanların verildiği, bu kapsamda 8.108 şehit yakınının bu güne kadar kamu kuruluşlarında istihdam edildiği,

- Suçu önlemenin suçu soruşturmaktan daha önemli ve daha az maliyetli olduğu, suçla mücadelede önceliğin suç işlenmesini önleyecek mekanizmaların geliştirilmesine verildiği, bu yaklaşım doğrultusunda suçu önleme ve istihbarat odaklı bir sisteminin asayiş alanına uyarlanması, toplum destekli bir güvenlik anlayışının yurt düzeyine yaygınlaştırılması, teknoloji destekli bilgi sistemi altyapısına dayanan yeni bir modelin oluşturulması ve geliştirilmesinin amaçlandığı,

- Köy yollarının iyileştirilmesi ve suyu olmayan köylere suyun götürülmesi, su sistemi verimli çalışmayan köylerin sisteminin yenilenmesi için özel bir proje olarak devreye konulan KÖYDES ve BELDES projelerinin çok başarılı olduğu, Hükümetin bu konudaki çalışmalarının hızla devam edeceği,

- Son dönemde ülke genelinde halkın yoğun olarak bulunduğu yerlerde işlenen kapkaç, gasp, yankesicilik, dolandırıcılık, oto hırsızlığı ve benzeri mala karşı suçlara anında müdahale etmek ve faillerini özellikle suçüstü hâlinde yakalamak üzere belirli alanlarda yeterli sayıda sivil olarak çalışan "Güven Timleri" ve üniformalı olarak görev yapan "Yıldırım Ekipleri"nin görevlendirildiği, bu uygulamayla suçlara anında müdahale edilmesi suç işleyenler bakımından caydırıcı olunmasının sağlandığı, bütün illerde uygulanmaya başlanan bu projeyle polisin etkinliğinin arttığı ve suçlular üzerinde caydırıcı etkisinin görüldüğü,

- Organize suç örgütleriyle ve her türlü kaçakçılık suçlarıyla mücadeleye kararlılıkla devam edildiği, bu operasyonlarla, toplumsal huzuru bozan suç örgütlerinin etkisiz hâle getirildiği,

- Ulusal ve uluslararası yasadışı uyuşturucu madde ticaretinin önlenmesi amacıyla yapılan operasyonların tüm dünyada takdirle karşılandığı, diğer taraftan son yıllarda silah, akaryakıt, insan kaçakçılığı ile yasadışı göç ve insan ticareti gibi organize suçlarla mücadelede Emniyet, Jandarma ve Sahil Güvenlik teşkilatlarınca çok önemli başarılara imza atıldığı,

- "Güvenli okul, güvenli eğitim" yaklaşımı çerçevesinde 15 milyon öğrencinin bulunduğu ilk ve orta öğretim kurumlarında şiddet olayları ile ilgili mevcut durumun gerçekçi bir analizinin yapılması, zayıf ve güçlü noktaların ortaya konulması, şartlara ve ihtiyaçlara uygun etkili bir modelin geliştirilmesi amacıyla, Milli Eğitim Bakanlığı ile bir protokol yapıldığı, bu çerçevede okullardaki mevcut güvenlik durumunun bilimsel analizlerinin yapılarak elde edilen sonuçlar doğrultusunda, koruyucu ve önleyici güvenlik tedbirlerinin güçlendirilmesinin ve okullarda güvenli ortamın iyileştirilmesinin amaçlandığı, bu çerçevede okul yöneticileri, veliler ve güvenlik görevlileri arasında ortak çalışma anlayışının geliştirildiği,

- Suçla mücadelede etkinliğin arttırılması amacıyla mobil iletişim teknolojisinin kamu hayatındaki önemi çerçevesinde, emniyet hizmetlerinin de teknolojiye uygun bir hızda geçişinin sağlaması, olaylara en kısa süre içinde müdahale edilmesi, kişi hak ve özgürlüklerini ön planda tutarak vatandaşa en hızlı ve iyi hizmetin sunulması amacıyla MOBESE'nin geliştirildiği, bu sistemin İstanbul'da kapsamlı olarak hayata geçirildiği,

- Kırsal kesimde kolluk hizmetini yürüten jandarmanın, emniyet ve asayiş hizmetlerinde teknolojiden azami derecede yararlanması amacıyla, Jandarma Entegre Muhabere ve Bilgi Sistemi (JEMUS) projesinin geliştirildiği, böylece bilgiye süratli ve zamanında ulaşılması, birimler arasında koordinasyonun hızlanması, emniyet ve asayiş hizmetlerinin aksamadan ve süratli bir şekilde yürütülmesinin sağlanacağı,

- Ülkenin tümünde acil durumlar için farklı hizmet numaralarının kullanılmakta olduğu, bu nedenle servisler arasında çoğu zaman irtibat kurma zorluğunun yaşandığı, bu durumun olaylara müdahaleyi geciktirerek zaman ve kaynak israfına yol açtığı, AB uyum sürecinde acil çağrı numa-

ralarının tek bir merkezde toplanmasının sağlanması amacıyla 112 Tek Numara Acil Çağrı Merkezleri Projesinin geliştirildiği, bu projenin ülke geneline yaygınlaştırılması amacıyla yazılım ve donanıma ait ihale sürecinin de başlatıldığı,

- Son yıllarda gerek uluslararası alanda, gerekse çevre denizlerde gittikçe önem kazanan deniz güvenliği, ticari trafiğin kontrol ve takibi, yasadışı göç ve su ürünleri avcılığı, akaryakıt ve insan kaçakçılığı ile deniz kirliliğinin önlenmesi, arama kurtarma faaliyetlerinin icrası, su altı kültürel varlıkların korunması ve stratejik tesislerin ve körfezlerin güvenliğinin sağlanmasına yönelik faaliyetlerin Sahil Güvenlik Komutanlığının önemini artırdığı,

- Sahil Güvenlik Komutanlığının sorumluluk sahasını tam olarak kontrol edebilmesine yönelik olarak, ihtiyaç duyulan modern ve etkin yüzer ve uçar araçların tedarikine önem verildiği, tüm yasa dışı gemi faaliyetlerinin tespiti, takibi ve önlenmesine yönelik olarak Sahil Gözetleme Radar Sistemi Projesinin başlatıldığı, projenin kapsamının genişletilmesi çalışmalarının devam ettiği,

- Merkezî Nüfus İdaresi Sistemi'nin (MERNİS) tüm ülkede başarıyla yürütüldüğü, ilk defa bu sistem kullanılarak 22 Temmuz genel seçimleri öncesi seçmen kütüklerinin oluşturulduğu, bu sistem aracıyla yaklaşık 4 milyon civarında mükerrer seçmenin seçmen kütüklerinden ayıklandığı,

ifade edilmiştir.

2.2.16. 15/11/2007 tarihinde Çevre ve Orman Bakanlığı, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü ve Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü bütçeleri üzerinde yapılan görüşmelerde;

- Küresel ısınma tehdidinin ciddiyeti karşısında Kyoto Protokolü'nün Türkiye tarafından imzalanması gerektiği, bu çerçevede gerekli çalışmaların yapılmasına yönelik stratejinin Çevre ve Orman Bakanlığı tarafından oluşturulması gerektiği,

- Anayasada herkesin sağlıklı bir çevrede yaşama hakkı olduğunun belirtildiği, ancak Çevre ve Orman Bakanlığına ayrılan ödeneklerin söz konusu Anayasa hükmünün hayata geçirilmesi açısından yeterli düzeyde olmadığı, bu nedenle Bakanlığa ayrılan ödeneklerin artırılması gerektiği,

- Orman kadastrosunun bitirilmesi, Devlet ormancılığından millet ormancılığına geçişin sağlanması ve şehirlerin etrafındaki yeşil kuşak ağaçlandırma çalışmalarına hız verilerek geleceğin kent ormanlarının kurulması, baltalık ormanların tamamının koru ormanları hâline dönüştürülmesi yönündeki çalışmalara ağırlık verilmesi gerektiği,

- Ülkemizde kişi başına düşen yıllık kullanılabilir su miktarının 1.500 metreküp civarında olduğu, bu nedenle mevcut su kaynaklarının iyi korunması ve akılcı kullanılmasının çok önemli olduğu, 158 milyar metreküp civarında suyun akarsular vasıtasıyla denizlere ve kapalı havzalardaki göllere boşaldığı, kullanılabilir suyun korunması için acilen tüm ülkeyi kapsayacak tedbirlerin alınmasının gelecekteki muhtemel sıkıntıları en aza

indireceği,

- Konya Ovası Sulama Projesinin GAP'tan sonra en büyük sulama projesi olma özelliğini taşıdığı, DSİ tarafından uygulanmaya başlanan Konya Ovası Sulama Projesinin toplam on iki projeden meydana geldiği; bu projeyle özellikle Konya ve Karaman ovalarının sulanması, Konya ve Karaman şehir merkezlerinin içme, kullanma, sanayi su ihtiyaçlarının karşılanması ve hidroelektrik enerji üretiminin de hedeflendiği, bu nedenle projenin bölge için hayati önem taşıdığı,

- Ankara'nın su sorununun çözümü konusunda Hükümet tarafından gerekli tedbirlerin bir an önce alınması gerektiği, Kızılırmak Projesinin ekim ayı geçtiği halde bitirilemediği; projenin geldiği aşama konusunda kamuoyunun sağlıklı olarak bilgilendirilmesi gerektiği,

- 2007 yılı gerçekleşmelerine bakıldığında Ağustos ayı sonu itibarıyla ödeneklerin kullanımında bir azalma olduğu, baraj yatırımlarıyla ilgili ödeneklerin sınırlanmaması gerektiği, tamamen yerli kaynaklarla elektrik üretecek baraj yapımlarının hızlandırılmasının ülke ekonomisine ve enerji sektörüne büyük katkı sağlayacağı,

- AB İlerleme Raporunda; çevre sorumluluğu ve halkın çevreye ilişkin bilgiye erişimi konusunda hukuki düzenleme yapılması konusunda bir ilerlemenin olmadığının belirtildiği, Bakanlık tarafından ilerleme raporunda belirtilen esaslar çerçevesinde gerekli hukuki düzenleme çalışmalarına acilen başlanması gerektiği,

- Türkiye'nin yüzde 27'sinin ormanlarla kaplı bulunduğu, ancak ormanların yüzde 50'sinin vasıfsız ve bozuk orman niteliğinde olduğu, küresel ısınma nedeniyle iklimde meydana gelen değişikliklerin ormanların önemini çok daha net bir şekilde ortaya koyduğu, bu nedenle ormanların korunması, geliştirilmesi ve bozuk orman alanlarının süratle iyileştirilerek gerçek orman vasfı kazandırılması için herkesin seferber olması gerektiği,

- 4122 sayılı Millî Ağaçlandırma ve Erozyon Kontrolü Seferberlik Kanunu'nun 1995 yılında yürürlüğe girdiği, ancak aradan geçen zaman içerisinde bu konuda herhangi bir gayret gösterilmediği, Bakanlığın bu çerçevede gerekli çalışmalara başlamasının takdirle karşılandığı,

- Ormanlarla ilgili sadece Çevre ve Orman Bakanlığının ve Orman Genel Müdürlüğünün değil, bütün kurum ve kuruluşlar ile işbirliği içerisinde gerekli çalışmaların yapılması gerektiği,

- Biyolojik çeşitlilik açısından ormanlarımızın son derece zengin olduğu, bu çerçevede bozuk ormanların süratle rehabilite edilmesinin büyük önem arz ettiği,

- Katı atıklar ve tıbbi atıkların depolanmasının toplum sağlığının korunması açısından son derece önemli olduğu, gelişmiş ülkelerde uygulanan geri dönüşüm yöntemlerinin ülkemizde de uygulanması gerektiği, atıkların depolanması konusunda Bakanlığın yerel yönetim kuruluşlarıyla eşgüdüm halinde çalışmasının yararlı olacağı,

- Ülkemizde millî park sayısının otuz sekiz olduğu, milli parklardaki doğal çeşitliliğin korunması yönündeki çalışmalara hız verilmesi gerektiği, bu alanların koruma-kullanma dengesi içerisinde mutlaka eko-turizme açılmasının büyük önem taşıdığı,

- Küresel ısınmanın bu kadar tartışıldığı, kullanılabilir su ve sağlıklı çevrenin bu kadar önemli olduğu bir ortamda yer altı kaynaklarının bir an önce ekonomiye kazandırılması gerektiği,

- Balıkesir Altınoluk bölgesindeki Kaz Dağlarının tarihî ve mitolojik bir önemi bulunmakla birlikte, yer altı ve yer üstü su kaynakları, termal turizm, deniz turizmi ve sahip olduğu oksijen ortamı bakımından turistlerin ilgisinin bu bölgeye arttığı; ancak bölgede yapılacak madencilik çalışmalarının bölgenin tarihî dokusunu ve yer altı kaynaklarını yok edeceği endişesinin taşındığı,

- Meteorolojik kaynaklı doğal afetler nedeniyle meydana gelen zararların en aza indirilmesi amacıyla tüm ülkeyi kapsayacak meteoroloji erken uyarı sisteminin kurulmasının yararlı olacağı,

- Otomatik meteorolojik gözlem istasyonu ağının yurt genelinde yaygınlaştırılmasının küresel ısınma ve çevresel zararların ormanlar üzerindeki olumsuz etkilerinin sürekli olarak izlenmesini kolaylaştıracağı, böylece ormanların korunmasına yönelik olarak zamanında önlem alınmasının sağlanacağı,

şeklindeki görüş ve eleştirileri müteakip, Hükümet adına yapılan tamamlayıcı açıklamalarda;

- Bakanlık olarak temel hedefin çevre, ormancılık ve su konularında akılcı, katılımcı, şeffaf, korumacı ve rasyonel bir anlayışın hâkim kılınması olduğu, var olan kaynakların korunması ve orman alanlarının artırılmasının birinci öncelik olduğu,

- Tabiata uygun orman işletmeciliğine geçildiği, kaynakların işletilmesinde verimliliğe ve kalite artırımına özen gösterildiği, çevreye yönelik hizmetlerde de öncelikle sağlıklı ve yaşanabilir bir ortamın sağlanmasına gayret edildiği,

- Çevreyle ilgili hususların AB üyelik sürecindeki müzakerelerin en önemli ayağını teşkil ettiği, mevzuat uyarlama çalışmaları yanında uygulamaya yönelik çalışmaların da devam ettiği, 300 adet direktiften oluşan AB çevre müktesebatının önemli bir bölümünün ulusal çevre mevzuatına uyarlanmış olduğu, bu kapsamda 30 yönetmeliğin çıkarıldığı,

- Hava kalitesinin iyileştirilmesi ve izlenmesi için çok önemli adımların atıldığı, 2003 yılında 3 ilin hava kalitesi izlenebilmekteyken, bugün itibarıyla 81 ilin hava kalitesinin internet ortamında Bakanlık web adresinden rahatlıkla izlenebilmekte olduğu,

- Türkiye'nin Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi'ne Mayıs 2004'te taraf olduğu, İklim Değişikliği I. Ulusal Bildiriminin, Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Sekreteryasına Ocak 2007'de gönderildiği,

- Deniz ekosistemini olumsuz etkileyen kirlilik kaynaklarının önlenmesi kapsamında, çevre kirliliğinin önlenmesi ve denizlerin korunması çalışmalarının devam ettiği,

- Ülkemizin su kaynaklarının korunmasına yönelik hukuki düzenlemelerin en önemlilerinden birisi olan Su Kirliliği Kontrol Yönetmeliğinde revizyon yapılarak nihai şeklin verilmesi için Başbakanlığa gönderildiği,

- Kullanılabilir suyun akıllı bir şekilde yönetilmesinin çok daha önemli olduğu, tek elden havza bazında suyun yönetilmesi durumunda, Türkiye'nin gelecekteki su ihtiyacının da rahatlıkla karşılanacağı,

- Konya Ovası Sulama Projesinin hızlı bir şekilde ilerlediği, Temmuz 2007'de Projenin en büyük adımlarından biri olan Prof. Dr. Yılmaz Muslu Barajı ve Gendost derivasyonunun açılış töreninin yapıldığı, bu projenin tamamlanması için gerekli tüm gayretlerin gösterildiği,

- 2006 yılı ile 2007 yılı yağış mevsimlerinde Ankara'da son seksen yılın en kurak mevsiminin yaşandığı, yağışlarda yüzde 40'a varan bir azalmanın söz konusu olduğu, bu nedenle Ankara'da bulunan barajlardaki su seviyesinin yüzde 1'e indiği, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünün tesislerin yapımından sorumlu olduğu, bunların işletilmesinin Ankara Büyükşehir Belediyesi Su ve Kanalizasyon İdaresi'nin görev alanına girdiği, bu konuda DSİ'nin bir ihmalinin bulunmadığı, Ankara'nın büyük bir su sıkıntısıyla karşı karşıya kalmaması için Kızılırmak nehrinden su getirilmesine yönelik çalışmalara DSİ desteğinde hızla devam edildiği,

- Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünün su kaynaklarının geliştirilmesi ve bununla ilgili faaliyetlerden sorumlu bir kurum olduğu, Türkiye'de 25,8 milyon hektarlık sulanabilir bir alanın var olduğu, ancak, bu alanın tamamının sulanmasının ekonomik olmadığı; yalnızca 8,5 milyon hektarlık bir alanın, ekonomik olarak sulanabileceğinin tespit edildiği,

- Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğünün özellikle gözlem, iletişim, etüt, analiz ve tahmin aşamalarından oluşan meteorolojik hizmetlerinde, kaynakların etkin kullanımına özen gösterildiği,

- Hava tahminindeki başarı oranını yükseltmek için yoğun gayret sarf edildiği; Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğünün gözlem sistemlerinin modernizasyonunun gerçekleştirildiği, tahmin ve erken uyarı sistemlerinin geliştirilmesinin sağlandığı, bilişim altyapısının geliştirilmesi konusuna ağırlık verildiği, Ar-Ge projelerinin geliştirilmesi yönünde önemli adımların atıldığı,

ifade edilmiştir.

2.2.17. 19/11/2007 tarihinde Sağlık Bakanlığı bütçesi üzerinde yapılan görüşmelerde;

- Bakanlık bütçesinin yetersiz olduğu, sağlık hizmetlerinin aksatılmadan yürütülebilmesi amacıyla Bakanlığın ödeneklerinin artırılması gerektiği,

- Sağlık hakkının Anayasayla güvence altına alınmış olmasına rağmen, bu hakkın kullanımını sağlayacak sosyal devlet anlayışından giderek uzaklaşıldığı, kamu tarafından sağlık hizmetinin üretilmesi yerine, hizmetin satın alınması uygulamasının özel sağlık kuruluşlarının sayısını artırdığı, bu durumun uzun vadede sağlık harcamalarının daha fazla artmasına yol açabileceği,

- Yaşam kalitesini olumsuz etkileyen, anne ve çocuk ölümlerine yol açabilen sağlık problemlerinin çözümünü kolaylaştırmak amacıyla, halkın bilinçlendirilmesine yönelik çalışmaların Bakanlık tarafından başarıyla yürütüldüğü,

- 2000'li yılların başından itibaren uygulanan istikrar programları çerçevesinde kamu harcamalarının azaltılması eğilimine rağmen, sağlık harcamalarının diğer harcamalardaki azalışın aksine bir artış eğilimi gösterdiği,

- Sağlık personelinin bölgeler ile il ve ilçe merkezleri arasındaki dağılımında bir dengesizliğin bulunduğu; söz konusu uygulamanın iyileştirilmesi amacıyla gerekli çalışmaların yapılmasının önem arz ettiği,

- Türkiye'de hekim başına düşen nüfusun gelişmiş ülkelere göre iki kat fazla olduğu; böyle bir ortamda hastaların gerektiği şekilde muayene edilmelerinin beklenemeyeceği, hem hekim sayısının artırılması hem de hekimlerin ülke düzeyinde dağılımındaki dengesizliğin giderilmesi amacıyla özendirici bir istihdam politikasının izlenmesi gerektiği,

- Yeni sevk zinciri uygulamasının hastane hizmetlerinde ve polikliniklerde verimliliği artıracağı,

- Sağlık ocaklarının ve sağlık evlerinin donanım ve hekim yönünden önemli eksikliklerinin bulunduğu; söz konusu eksikliklerin giderilmesi ve bu yapının aile hekimliği modeli ile bütünleştirilmesinin yararlı olacağı; bu durumda hastanelerin iş yükünün de büyük ölçüde azalacağı,

- Sağlık hizmetleri nedeniyle yapılan harcamalarının uzun vadede büyümeyi olumlu etkileyen harcamalar olduğu; bu nedenle sağlık sektörünün, devletin görev üstlenmesi gereken ve sadece piyasaya bırakılamayacak çok temel bir alan olduğu,

- Yabancı ülkelerde meydana gelen doğal afet olaylarına yönelik olarak Türk ekiplerince yapılan kurtarıcı yardım hizmetlerinin büyük gelişme gösterdiği; bu çalışmaların Türkiye'nin tanıtımına çok olumlu katkılarda bulunduğu,

- Tedavi edici sağlık hizmetlerinde talebin hasta tarafından belirlenmesinin son derece güç olduğu; hasta tarafından talep edilecek hizmet konusunda bilgi sahibi olunamadığı; bu nedenle, tedavi edici sağlık hizmetlerinde serbest piyasa mekanizmasının tam olarak işlemesinin mümkün olamayacağı,

- Türkiye'nin son dönemde sürekli büyüyen bir ülke olduğu, buna paralel olarak sağlık harcamalarında da bir artışın meydana gelmesinin doğal karşılanması gerektiği; sağlık harcamalarındaki artışın gelişmiş ülke olmanın ölçütlerinden biri olarak kabul edildiği,

- Yatak sayısında yıllar itibarıyla bir artış görülmekle birlikte, bu sayının yeterli seviyeye ulaşamadığı; daha çok sayıda yataklı tedavi kurumu-

nun hizmete girmesi yönünde yatırım programlarına ağırlık verilmesi gerektiği,

- Sağlık harcamalarındaki artışın yaşam kalitesini de artırdığı; ayrıca, verimliliğe ve ekonomik büyümeye doğrudan etkide bulunduğu,

- Hekim sayısındaki yetersizlik dikkate alındığında 65 yaş üzerindeki hekimlerin kamuda çalışmasının engellenmesinin doğru bir yaklaşım olmadığı; bu hekimlerin deneyimlerinden yararlanılmasının büyük önem arz ettiği,

- Türkiye'de zaten yetersiz olan hekimlerin dağılımının da adil olmadığı; ancak, uygulanan başarılı politikalarla bugün oldukça iyi bir dağılımın yapıldığı, ancak doktor sayısının mutlaka artırılması gerektiği,

- Son yıllarda yürütülen etkili politikalarla sağlık sektöründeki insan gücü ve fiziki altyapı konularında ciddi gelişmelerin meydana geldiği; 2001'de kamu sağlık harcamaları tutarı GSYH'nin yüzde 4,3'ü iken 2006'da yüzde 5,2'sine yükseldiği,

- 1998-2003 döneminde bebek ölüm oranı yüzde 2,9 dan, 2007'de yüzde 2,1'e düşürüldüğü; anne ve çocuk ölüm oranının yüzde 2'nin altına indirilmesi amacıyla önemli projelerin hayata geçirilmesinin memnuniyet verici olduğu,

- 2002'den sonra sağlıkta bir reform sürecinin başlatıldığı, Sağlıkta Dönüşüm Programı olarak adlandırılan bu reformlar ile; kaynakların optimum kullanımının yanı sıra, etkili, verimli ve adil bir sağlık sistemi oluşturulmasının da amaçlandığı, bu çerçevede son yıllarda sağlık hizmetlerinin nicelik ve nitelik olarak iyileştiğinin görüldüğü,

- İlacın özel bir ticari ürün olmasından dolayı tüm gelişmiş ülkelerde üretiminden tüketimine kadar kontrolü sağlayan kendisine özgü yapıların bulunduğu; ilacın üretiminden, ithalatına ve halka satışına kadar olan sürecin izlenebilmesi ve kontrolünün sağlanması gerektiği, bu işlevlerin Bakanlığın İlaç ve Eczacılık Genel Müdürlüğünce başarıyla yerine getirildiği, esasında ilaçların kullanım alanı ve kamu bütçesi üzerinde meydana getirdiği yük dikkate alındığında bu hizmetlere daha fazla özen gösterilmesinin yararlı olacağı,

- Özel hastanelerin sağlık sektöründe önemli hizmetler gördüğü, özel hastanelerin sayısının artırılmasının Türkiye'nin bir ihtiyacı olduğu, ancak özel hastanelerin denetlenmesinde uygulamada aksaklıkların meydana geldiği; denetimlerin sıklıkla yapılmasının toplum sağlığının korunması açısından büyük önem arz ettiği,

şeklindeki görüş ve eleştirileri müteakip, Hükümet adına yapılan tamamlayıcı açıklamalarda;

- Hükümetin sağlık alanında ciddi bir dönüşüm programı başlattığı, bu program hazırlanırken kavramsal anlamda Dünya Sağlık Örgütü'nün sağlık tanımlamasından yola çıkıldığı,

- 1999 ila 2002 arasında kamu sağlık harcamalarındaki artış yüzde 56 iken, koruyucu sağlık harcamalarındaki artışın sadece yüzde 7; 2003 ila

2006 arasında kamu sağlık harcamalarındaki artış yüzde 23 iken, koruyucu sağlık harcamalarındaki artışın ise yüzde 49 olduğu; bu verilerin Sağlıkta Dönüşüm Programı'nın koruyucu sağlık hizmetlerini nasıl önceliklendirdiğinin önemli bir göstergesi olduğu,

- 2007 yılı itibariyle faal olarak hizmet veren birinci basamak sağlık kuruluşu sayısının 6.500'lere ulaştığı, diğer taraftan 2007 itibariyle sağlık ocaklarında 15 bin hekimin çalışabileceği ofis ve muayene odalarının oluşturulduğu; birinci basamak sağlık hizmetlerinin hem donanım hem de personel yönünden güçlendirilmesinin öncelikli hedefler arasında yer aldığı,

- Hastanelerin her türlü alet ve edevatlarının karşılanması yönünde büyük çabaların sarf edildiği; böylece kamu hastanelerinin teknik alt yapısı güçlendirilerek, gerekli hizmetlerin sunulması açısından daha donanımlı hale getirildiği; hizmet alımlarının yapılmasının da bu güçlendirmenin bir parçası olduğu,

- Anne sütüyle ilgili olarak bebek dostu hastane uygulamasının geliştirilmesinin büyük önem arz ettiği; 1991'de yüzde 4 civarında olan bebek dostu hastane sayısının 2002'de 141, 2007'de ise 600'e yaklaştığı; 2008 yılında temel hedefin ise, doğum yapılan her hastanenin bebek dostu hastane olması olduğu,

- Hastanede yapılan doğum oranlarının gittikçe arttığı ve bu oranın yüzde 85'lere ulaştığı; 2012 yılı itibariyle hedefin Türkiye'de gerçekleşen doğumların yüzde 95'inin hastanelerde yapılması olduğu; bunun anne ve çocuk hastalığı ile ölümleri önleme konusunda da büyük katkılar sağlayacağı,

- Türkiye'de çocukların zekâ gelişimini olumsuz etkileyen demir eksikliği probleminin ciddi boyutlara ulaştığı, çocukların yüzde 30'undan daha fazlasında bu eksikliğin görüldüğü; demir eksikliğinin önlenmesi amacıyla ücretsiz demir damlasının dağıtıldığı; alınan tedbirlerle bu oranının yüzde 7'ye düşürüldüğü,

- Acil sağlık hizmetlerinde çok önemli gelişmelerin kaydedildiği, 2002'de 481 olan "112 Acil Sağlık Merkezi" sayısının 2007 yılında 1221'e çıkarıldığı; ambulans sayısının 2200'e yükseltildiği; 2007'de Türkiye'de bir ilk olmak üzere 34 tane kar paletli ve 4 adet deniz ambulansının hizmete girdiği; hava ambulans sisteminin de 2008 yılı içinde Türkiye'de ilk kez hizmete girmiş olacağı,

- Afet yönetimiyle ilgili olarak Ulusal Medikal Kurtarma Ekiplerinin (UMKE) kurulduğu; 2400 kişiden oluşan bu ekibin Avrupa'nın en büyük medikal kurtarma ekibi olduğu; diğer taraftan afetlerde kullanılmak üzere mobil acil sağlık müdahale ünitelerinin oluşturulduğu,

- 1999'da birinci basamak sağlık kuruluşunda çalışan hekim sayısı 15 bin civarında iken; pratisyen hekim sayısının bugün de aynı seviyelerde olduğu; ancak yapılan muayene sayısının 64 milyondan 140 milyona çıktığı; böylece sağlık ocaklarından hastanelere sevk oranının büyük ölçüde azaldığı,

- Aşılamayla ilgili koruyucu sağlık hizmetlerinde önemli gelişmelerin kaydedildiği, 2003 yılında yüzde 70'lerde olan aşılama oranının yoğun kampanyalar neticesinde 2007 yılında yüzde 90'lara ulaştığı; aşılama için 2002'de 22 milyon YTL harcama yapılmış iken; 2006'da 113 milyon YTL harcandığı, 2007'de ise bu rakamın 156 milyon YTL olmasının beklendiği, 2008 bütçesinde ise 173 milyon YTL'nin ayrıldığı,

- Aile hekimliğinin birinci basamak koruyucu sağlık hizmetleri açısından büyük önem arz ettiği; bu uygulamaya ilk olarak 2005 yılında Düzce ilinde başlandığı, şu an 13 ilde uygulamanın devam ettiği; 2008'de 11 ilde daha aile hekimliği uygulamasının başlatılacağı, 2010 yılında da uygulamanın bütün Türkiye'ye yaygınlaştırılmasının hedeflendiği,

- Tüketilen ilaç miktarındaki artış 2003-2006 döneminde yüzde 82 iken, kamu ilaç harcamasındaki artışın 2006 fiyatlarıyla yüzde 11'lerde kaldığı; ilaç fiyatlarının indirilmesi uygulamasının bu olumlu sonuçların alınmasında çok büyük etkisinin olduğu,

- İlaç harcamalarındaki yıllık artış oranının 2003'te yüzde 3,8; 2004'te yüzde 3,3; 2005'te yüzde 2,7; 2006'da yüzde 3,3 ve 2007'nin ilk on ayında ise – (eksi) 0,25 olarak gerçekleştiği; kullanılan ilaç miktar iki katına çıkmasına rağmen bu oranın yakalanmasının çok büyük bir başarı olduğu,

- Devlet Planlama Teşkilatının yatırım programı içerisinde yer alan Aşı ve Serum Üretimi Merkezi'nin yapımı ile çalışmaların hızla devam ettiği,

- 65 yaş üzerindeki hekimlerin çalışmaya devam etmesinin desteklendiği; konu ile ilgili olarak Sosyal Güvenlik Kurumuyla gerekli görüşmelerin yapıldığı,

ifade edilmiştir.

2.2.18. 19/11/2007 tarihinde Kültür ve Turizm Bakanlığı bütçesi üzerinde yapılan görüşmelerde;

- Turizm sektörünün tanıtım, yatırım, eğitim ve pazarlama faaliyetleri dışında uygulanmakta olan diğer iktisat politikalarından da etkilendiği, bu çerçevede, döviz kuru sistemi ve imar mevzuatına aykırı uygulamaların turizm sektörünü olumsuz etkilediği,

- Turizm politikalarının bütüncül bir yaklaşımla ele alınması gerektiği, koordinasyon eksikliği nedeniyle diğer bakanlıklar tarafından alınan kararların turizm sektörüne zarar verebileceği, bu nedenle kamu idareleri arasındaki işbirliğinin geliştirilmesinin büyük önem arz ettiği,

- Türkiye'nin dünyanın en zengin kültürel alanlarına sahip ülkelerinden biri olduğu, bu nedenle kültürel varlıkların korunması, gelişimi ve tanıtımı amacıyla Bakanlık bütçesine daha çok kaynak ayrılması gerektiği,

- Türkiye'nin tanıtımına ilişkin olarak son birkaç yılda büyük ilerlemeler kaydedildiği, ancak tanıtım kaynaklarının hala yetersiz düzeyde bulunduğu, ayrıca tanıtım için harcanan kaynakların daha verimli kullanılması için pazar araştırmalarına dayanan Ar-Ge çalışmalarına önem verilmesi gerektiği,

- Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından Türkiye'nin olumlu imajını pekiştirmek amacıyla tanıtım faaliyetlerinin artırılması gerektiği, diğer taraftan Türkiye'nin özellikle sağlık sektöründe önemli gelişmeler göstermesine rağmen bunların tanıtımında eksiklerin bulunduğu, bu eksikliklerin giderilmesi amacıyla gerekli çalışmaların yapılmasının sağlık turizminin gelişimine büyük katkı sağlayacağı,

- Aspendos Festivalinin Türkiye'nin tanıtımı açısından önemli bir fırsat olmasına rağmen, bu festivalin ulusal ve uluslararası alandaki tanıtımında eksikliklerin bulunduğu,

- Bakanlığın en önemli faaliyetlerinin Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğünün turizm yatırımlarına yönelik politika çalışmaları ile Tanıtım Genel Müdürlüğünün yaptığı tanıtım çalışmaları olduğu; turizmin gelişimi açısından bu iki Genel Müdürlüğün ödeneğinin artırılmasının bir zorunluluk arz ettiği,

- 2006 yılında ülke genelinde korsan yayınlarla mücadele kapsamında gerçekleştirilen operasyon sayısının 3.787, sanık sayısının 4.997 olduğu; bunların ekonomik değerinin 750 milyon YTL'ye yaklaştığı; 2007 rakamlarının da buna yakın olduğu; korsan yayınların önlenmesi ve bandrol sisteminin korsanla mücadelede daha etkin kullanılabilmesi amacıyla gerekli çalışmalara hız verilmesi gerektiği,

- Kültür ve Turizm Bakanlığında son yıllarda önemli atılımların gerçekleştirildiği, millî değerlerin katılımcı bir yaklaşımla hayata geçirilmesi ve gelecek nesillere aktarılması konusundaki projelerin öncelikli olarak ele alınmasının yararlı olacağı,

- Turizm sektörünün istihdam yaratma kapasitesinin diğer sektörlere göre çok daha yüksek olması nedeniyle ulaştırma ve eğlence başta olmak üzere birçok sektörü harekete geçirdiği ve bu sektörlerde ek istihdam yarattığı, ancak istihdamın artırılması amacıyla turizm sektörünün üzerindeki vergi ve sosyal güvenlik primleri yükünün azaltılmasının büyük önem arz ettiği,

- Ülkedeki kütüphane ve buna bağlı olarak personel sayısının artırılmasının ülkenin kültürel gelişimine büyük katkı sağlayacağı,

- İllerin ve bazı önemli ilçelerin kültür, sanat ve turizm potansiyellerinin belirlenerek, bu şehirlerin marka olmalarına yönelik tanıtımına yönelik faaliyetlere bir an önce başlanılmasının turizme önemli katkı sunacağı,

şeklindeki görüş ve eleştirileri müteakip, Hükümet adına yapılan tamamlayıcı açıklamalarda,

- Kendi değerleriyle barışık ve hoşgörü içinde yaşayan bir toplum olmanın yanı sıra; yerelden ulusala, ulusaldan evrensele uzanan ve içinde yaşadığı dünyaya katkı sağlayan saygın bir ülke olmanın kültür politikasının temel hedefi olduğu; bu çerçevede Kültür ve Turizm Bakanlığının görev alanına giren faaliyetleri yerine getirmek konusunda büyük bir gayretin içerisinde olunduğu,

- Turizm sektörü ile kültür ve sanat alanındaki çalışmaların bir yandan Bakanlık, diğer yandan turizm, kültür ve sanatla ilgili çok sayıda kuruluşun ortak çabalarıyla gerçekleştirilmekte olduğu,

- Kültür ve turizm yatırımlarının yerel katılım ve katkı ile gerçekleşen ve çevresiyle bütünleşip yaşayan programlar olduğu, yatırım programlarına ait alt projelerin belirlenmesinde ve ödeneklerin tahsisinde yerel veya bölgesel katılım düzeyinin belirleyiciliğinin söz konusu olduğu, bu çerçevede kültür alanında, kültürel zenginlik ve çeşitliliğin korunması ve gelecek kuşaklara aktarılmasını sağlamaya yönelik tarihî, kültürel ve sanatsal alandaki eserlerin yayımlanmasının destekleneceği,

- Kültür ve turizm politikalarında ve programlarında, "Dokuzuncu Kalkınma Planı"nda belirtildiği gibi bütüncül bir yaklaşımın esas alındığı, tüm sanat alanlarının kültürümüzün zenginlikleri ve çeşitliliği olarak algılanmakta ve sahiplenilmekte olduğu,

- Türkiye'nin uluslararası düzeyde saygınlığının artırılması amacıyla yurt dışına yönelik tanıtım projelerine öncelik verileceği, bu çerçevede Türk diliyle yazılmış eserlerin başka ülkelerde kendi dillerine çeviren yayınevlerine çevirme ve yayınlama konusunda destek verildiği; proje kapsamında 2007 yılında 214 eserin desteklendiği; bugüne kadar destek verilen eser sayısının 322'ye ulaştığı, bu eserlerden 82'si dünyanın çeşitli dillerinde yayınlanarak okurlarla buluştuğu; Türkiye'nin tanıtımına yönelik olarak Tanıtım Genel Müdürlüğünün 2007 yılında kendisine aktarılan ödeneklerin tamamını kullandığı,

- Turizm sektöründe 2007 yılının ilk on ayında Türkiye'ye gelen turist sayısının 20 milyonun üzerinde olduğu, turizmden elde edilen gelirin ise 15 milyar dolara yaklaştığı; bu sayının 2006 yılının tamamında Türkiye'ye gelen turist sayısından 2 milyon daha fazla olduğu, Türkiye'nin bu rakamlarla dünyada ilk 10 varış noktası arasında olduğu; yeni yatırım alanlarının oluşturulması ve turizmin niteliğinin geliştirilmesiyle 2023 yılına kadar dünyanın ilk 5 varış noktası arasına girmenin temel hedef olarak alındığı,

- Turizm bölgelerindeki alt yapı sorunlarının çözümüne ağırlık verileceği, ülke turizminin gelişimi açısından alt yapı sorunlarının giderilmesinin büyük önem arz ettiği,

- Kültür ve turizmin geliştirilmesi amacıyla yapılması gereken bir çok hizmetin bulunduğu, ancak bunların sadece kamu eliyle ve kamu kaynaklarıyla yapılmasının mümkün olmadığı, bu çerçevede sponsorluk (destekleme) uygulamalarının yaygınlaştırılmasının teşvik edileceği,

- Kültür ve sanat alanında toplumun geliştirilmesi ve kültür ve sanatın gelişmesinde elverişli bir çevrenin oluşturulması amacıyla başta kültür merkezleri olmak üzere, kültür sanat kurumlarının ülke çapında yaygınlaştırılmasının Bakanlığın öncelikleri arasında yer aldığı,

- Türkiye turizminin temel sorununun, daha çok yaz ayları olmak üzere beş ayla sınırlı bir turizm potansiyeline sahip olmasından kaynaklandığı;

turizm sektörünün mümkün olduğu kadar yılın bütün aylarına yayılmasına yönelik çalışmalara ağırlık verileceği,

- Turizm türlerinin geliştirilmesi amacıyla, bölgesel ve sektörel bazda teşviklerin uygulanması için gerekli hazırlıkların yapıldığı,

- Kültür varlıklarının restorasyonu, bakım ve onarımları, kültür merkezi yapım ve onarımları, kale ve sur onarımları, halk kültürü araştırmaları, kütüphane yapım ve onarımları, milli kültür eserlerinin basılması, koleksiyonların görüntülü sisteme ve mikrofilm ortamına aktarılması, İshakpaşa Sarayı restorasyon ve çevre düzenlemesi, Topkapı Sarayı'nın restorasyonu, teşhir ve tanzimi gibi çok önemli alanlara yönelik çalışmalara başlanacağı,

- İstanbul'un 2010 yılında Avrupa Kültür Başkenti olmasına yönelik olarak, 5706 sayılı İstanbul Avrupa Kültür Başkenti Hakkında Kanunun 2/11/2007 tarihinde kabul edildiği, bu çerçevede gerekli çalışmalara hızla başlanılacağı,

ifade edilmiştir.

2.2.19. 20/11/2007 tarihinde Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı, Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığı ve Hazine Müsteşarlığı bütçeleri üzerinde yapılan görüşmelerde;

- Acil Eylem Planında yer verilen e-Dönüşüm Türkiye Projesinin koordinasyonu, izlenmesi değerlendirilmesi ve yönlendirilmesi ile ilgili olarak Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığının görevlendirildiği, bu projenin vatandaşların bilgi ve iletişim teknolojileri yardımıyla kamusal alandaki karar alma süreçlerine katılımını sağlayacak olması bakımından son derece önemli olduğu,

- Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığının Türkiye'nin bilgi toplumuna geçişinde öncü kurum olduğu; bilgi toplumuna geçiş için, bilginin üretilip teknolojiye dönüştürüldükten sonra üretime dahil edildiği bir sistemin kurulması gerektiği, bu amaçlara ulaşmak için sektörel önceliklere dayanan teşviklerin verilmesi gerektiği,

- Teşvik mevzuatının uygulamasında yetki karmaşasına son verilmesi gerektiği, bu mevzuatın uygulanmasında Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı ile Hazine Müsteşarlığı arasında dengeli bir iş bölümü yapılmasının teşvik sisteminden beklenen faydaları artıracağı,

- Tarımdaki istatistiklerle ilgili olarak TÜİK ve Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığının orta vadede en öncelikli gördüğü konunun tarımda veri tabanının iyi çalışılması ve tespit edilmesi olduğu, bu hususun tam olarak gerçekleşeceği tarihin 2011 olarak öngörüldüğü, söz konusu tarihin daha öne alınması gerektiği,

- KÖYDES ve BELDES Projeleri kapsamında yatırım yapılacak illerin Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı tarafından belirlendiği, yatırım yapılan birçok il ile yatırım kapsamına alınmayan iller arasında yapılan ayrımın objektif kriterler çerçevesinde belirlenmesi gerektiği,

- Son yıllarda Türkiye İstatistik Kurumunun (TÜİK) yerine getirdiği hizmetlerde dikkat çekici iyileştirmelerin yapıldığı, artan hizmet çeşitliliği ile beraber TÜİK'in araştırmacıların ihtiyaçlarına uygun veriler üretebilir hale geldiği,

- TÜİK'in ürettiği bilgilerin son derece önemli olduğu, TÜİK'in veri üretirken uluslararası kabul görmüş yöntemleri kullanması gerektiği, diğer ülkeler ve Türkiye arasında karşılaştırmalar yapılırken aynı yöntemle elde edilmiş veriler kullanılmasının büyük önem arz ettiği; aksi taktirde sağlıklı bir karşılaştırmanın yapılamayacağı,

- TÜİK'in belirlediği TÜFE rakamlarının tespitinde kriter olarak alınan mal demetinin yıllar itibariyle güncellenmesi gerektiği,

- Son yıllarda ekonominin istikrarlı bir yapı sergilediği, güven veren bu ekonomik yapıda Hükümetin uyguladığı dalgalı kur rejiminin artık terk edilip serbest kur rejimine geçilmesi gerektiği,

- En düşük maliyetli fonun sigorta fonları olduğu, bu fonların kullanımının yaygınlaşması hususunda Hükümetin yeterli çabayı göstermediği ve gerekli reformları yapmadığı,

- Büyük sigorta şirketlerinin kurulmasının kolaylaştırılması gerektiği, İstanbul'un bir sigorta merkezi haline getirilmesi durumunda ekonomimize büyük bir para girişinin olacağı; ABD ve birçok Avrupa ülkesinde sigorta sektörünün yaygınlaştırılmış olduğu, Türkiye'nin elindeki mevcut fırsatları değerlendirmesi gerektiği,

- 2001 yılında yaşanılan ekonomik krizin temel sebebinin çevrilemeyen borçlar olduğu, bu sürecin minimize edilmesinde ise belirleyici etkenin ülkenin kredibilitesi olduğu, Türkiye'nin 2001 yılından bugüne kadar bu iki unsurda çok önemli ilerlemeler kaydettiği, bu nedenle önümüzdeki yıllarda 2001 benzeri bir ekonomik krizin yaşanmasının mümkün olmadığı,

- 2000-2001 yıllarında Türkiye'nin yaşadığı mali krizin gelinen aşamada artık atlatıldığı; bunun yanı sıra, uzun yıllardır devam eden ve kronik hale gelen bütçe açığı ve yüksek enflasyon oranı gibi ekonomik sorunların da belirli ölçüde giderildiği ve tahmin edilebilir bir seviyeye getirildiği,

- Borçların sürdürülebilmesi, enflasyon oranının düşürülmesi ve cari açığın kontrol altına alınabilmesi için mali disiplinden kesinlikle taviz verilmemesi gerektiği,

- İhracat rakamlarının, son yılların en büyük rakamlarına ulaştığı, ithalat-ihracat dengesinin cari açığın ana unsuru olduğu düşünüldüğünde bu durumun ekonomik dengeler açısından sevindirici olduğu,

- 2008 yılında Türkiye'ye gelmesi beklenen yabancı sermayenin yaklaşık 20 milyar ABD doları olarak tahmin edildiği, bu durumun yaşadığımız ekonomik ve siyasi istikrarın en önemli göstergesi olduğu; ancak yabancı sermaye yatırımlarının sadece finans sektörüne değil reel sektöre de

yönlendirecek düzenlemeler yapılması gerektiği,

- Birçok kamu harcamasının, kanunları gereği bütçeyle ilişkilendirilmediği, bu durumun bütçe birliği ve hazine birliği ilkelerini zedelediği,

- Sürekli olarak ekonomik istikrarın ve piyasalarda güvenin sağlandığı belirtilmekle birlikte, 2007 yılında yaşanan ve çok da büyük çaplı olmayan ekonomik dalgalanmada bile ekonomik göstergelerin değiştiği, ekonomik istikrarın yabancı sermaye girişine endeksli olmaktan kurtarılması gerektiği, düşük kur ve yüksek faiz politikası ile kısa vadede iyileşme sağlansa bile uzun vadede ekonomik istikrarsızlıkların yaşanabileceği,

- Merkez Bankası gecelik faiz oranları ve bununla bağlantılı Devlet İç Borçlanma faiz oranlarının 2002-2006 yıllarındaki durumuna bakıldığında 49,8'den yüzde 21,5'e doğru bir düşüşün yaşandığı; faiz oranlarında görülen bu düşüşü kayda değer olduğu; ancak yabancı Merkez Bankalarının gecelik faiz oranlarına bakıldığında 21,5'lik oranın dahi oldukça yüksek olduğu,

- Kurların düşük tutulmasının dış ticaret açığını tetiklediği, bundan kaynaklanan cari açığın da ekonomide yaşanan kırılma ve dalgalanmaların temel kaynağı olduğu, dış ticaret açığının GSMH'nin yüzde 8' ine yaklaştığı, bu oranın geçen yıllarda çok daha fazla olduğu, cari açığın doğrudan yabancı sermaye giriş ile finanse edilmesinin ekonomik istikrar için sakıncalı olduğu,

şeklindeki görüş ve eleştirileri müteakip Hükümet adına yapılan tamamlayıcı açıklamalarda;

- Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığının esas itibariyle Hükümete müşavirlik hizmeti sunan, kalkınma planları, yıllık programlar, iktisadi, sosyal ve kültürel alanlarda bir koordinasyon görevi gören son derece önemli, son derece kritik bir ekonomi yönetimi kurumu olduğu,

- Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığının İzleme Bilgi Sistemi olarak adlandırılan bir sistemin kurulması çalışmalarına devam edildiği, bu sistemin Avrupa Birliği destekli ve ulusal eş finansman katkılı bölgesel projelerde kullanılan kaynağın yerinde izlenmesi, usullere uygun harcanması ile projenin performansının takibi ve izlenmesine yönelik olduğu, bu çerçevede KÖYDES ve BELDES Projelerinin de yakın zamanda bu sistem kapsamına alınacağı,

- Devlet Planlama Teşkilatının ekonomik, sosyal ve kültürel alanlarda devletin planlama ve kaynak tahsisi gibi önemli alanlarda hizmetleri olduğu, politikalar geliştirdiği, uygulayıcı kuruluşlara yol gösterici fonksiyon ve görevler üstlendiği,

- Devlet Planlama Teşkilatının öngörüleri ve planları doğrultusunda uygulanan politikalar ve yatırım projeleri neticesinde ülkemizin çok önemli tesis ve yatırımlar kazandığı,

- TÜİK'in diğer ülkelerde benzer faaliyetleri yürüten istatistik kuruluşlarının seviyesinde olduğu, istatistiki yöntemler açısından uluslararası gelişmelerin yakından takip edildiği, veri toplama ile istatistik üretme konularında genel kabul görmüş yöntemlerin uygulanmakta olduğu,

- 2002 yılında yaşanan ekonomik daralma döneminde dört adet ekonomik programın hazırlandığı; ancak bu programlardan hiçbirinin uygulamaya konulamadığı, bugünkü konjonktürde dalgalanmalar olsa da, uygulanmakta olan ekonomik programın piyasadaki aktörlere güven verdiği,

- 2002 ve 2006 yılları baz alındığında, enflasyon oranının yüzde 29,7'den yüzde 9,65'e düştüğü; aynı dönem için istihdam rakamının 21.000.364'ten 22.000.330'a çıktığı; 2002-2006 döneminde büyüme oranının ise ortalama yüzde 7,3 olarak gerçekleştiği, bu verilerden Türkiye ekonomisinin son yıllarda gerçekleştirdiği atılımın bir göstergesi olduğu,

- Cari açığın hala en önemli sorun olduğu; ancak Hazine Müsteşarlığının cari açığın finansman kaynaklarını yakından takip ettiği, portföy olarak nitelendirilen kısa vadeli yabancı sermayenin finansman kaynağı olarak sakıncalı olduğu, ancak, içinde bulunulan konjonktür değişmediği sürece finansman kaynaklarının risk içermediği,

- 2002-2006 döneminde ekonomik göstergelerin istikrarlı bir yapı sergilediği, 2007 yılında ekonomik göstergelerde meydana gelen sapmaların uluslararası piyasalardaki dalgalanmalardan ve özellikle petrol fiyatlarında yaşanan artıştan kaynakladığı,

- Ekonomik büyümenin temel nedeninin verimlilikte sağlanan artış olduğu, Türkiye'de verimlilik oranının yüzde 40 civarında seyrettiği, OECD ülkelerinde verimlilik oranlarının daha yüksek olduğu, bu ülkelerle aramızda olan kişi başına düşen milli gelir farkının temel nedeninin de buradan kaynaklandığı,

- Dış borç stoku konusunda yapılan değerlendirmelerin, dış borç stokunun niteliği göz önüne alınarak yapılması gerektiği, bugün itibariyle dış borç stokunun yüzde 81,9' unun uzun vadeli olduğu, bu nedenle dış borç stokunda risk oranının düşük bir nitelik arz ettiği,

- 2006 yılı sonu itibariyle kamu net borç stokunun milli gelire oranının yüzde 45 olarak gerçekleştiği, bu oranın yüksek olduğunun ve düşürülmesinin Hükümetin para politikasının öncelikleri arasında yer aldığı,

- Günümüzde yabancı sermayenin bankacılık, telekomünikasyon ve hukuk sistemine güven duymadığı ülkelere yatırım yapmadığı, ülkemize gelen yabancı sermayenin uluslararası piyasalarda yaşanan dalgalanmalara rağmen ülkemizden çıkmamasının, bu sermayenin ülkemizi güvenli bölge olarak gördüğünü ortaya koyduğu,

- Şu an yaşanan düşük kur, yüksek faiz gibi bir politikanın kesinlikle Hükümetin para politikası olmadığı; düşük kur ve yüksek faizin içinde bulunulan ekonomik sürecin fiili bir sonucu olduğu, Türkiye ekonomisi ile benzer süreçlerden geçen ekonomilerin de bu durumu yaşadıkları,

- Küresel ekonomilerde esas olan konunun rekabet olduğu, kredi notu da göz önüne alındığında Türkiye'nin bu alanda üst sıralara çıktığı, ülke olarak 2020 yılında ilk 10 ülke arasında yer almanın hedeflendiği,

- Kronik hale gelen cari açığın temel sebebinin eğitim ve Ar-Ge yatırımlarının yıllardır yeterli düzeyde yapılmaması olduğu; bu nedenle gelişen teknolojilere sahip ülkelerden ithalat yapılmak zorunda kalındığı; diğer yandan petrol fiyatları ve bazı kimyasal hammaddelerin ülkemizde bulunmamasının da ülkemiz için bir dezavantaj oluşturduğu, bu iki kalemin cari açık içerisinde önemli bir yekün tuttuğu,

- Kişi başına düşen milli gelirin, 2002 ve 2006 yılları baz olarak alındığında; 2.588 ABD dolarından 4.577 ABD dolarına çıktığının görüldüğü; aynı dönemde yoksulluk endeksinin de yüzde 26,96'dan yüzde 20,52'ye düştüğü,

- 2007 yılında yaşanan ekonomik dalgalanmanın önceden kestirilemediği; bu dönemde yapılan genel seçim, Cumhurbaşkanlığı seçimi, Anayasa referandumu ve yükselen piyasalarda görülen dalgalanmanın yansımaları ile Irak konusunda yaşanan gelişmelerin bir sonucu olduğu, bütün bunlara rağmen, ekonomik göstergelerin çok fazla dalgalanmadığı, ekonomik istikrarın en büyük göstergesinin de bu olduğu,

- Hükümetin; AB'ye tam üye olmuş, adil gelir dağılımına sahip ve bilgi toplumu haline gelmiş bir Türkiye modelini hedeflediği, bu modele ulaşmak için belirlenen stratejinin ana unsurlarının istihdam, sanayi, teknolojide kalkınma ile insan kaynaklarının sosyal kültürel eğitimi ve makro istikrarı sağlayacak mali politikaların sağlanması olduğu,

- 2002 yılında 27.175 olan şirket sayısının 26.823'e kadar düştüğü; ancak bu yıldan sonra açılan şirket sayısının sürekli artış gösterdiği, yapılan reformlar ve alınan tedbirler sonucunda yaşanan ekonomik ve siyasi istikrardan iş dünyasının da olumlu etkilendiği,

ifade edilmiştir.

2.2.20. 21/11/2007 tarihinde Maliye Bakanlığı, Gelir İdaresi Başkanlığı bütçeleri üzerinde yapılan görüşmelerde;

- Kayıtdışı ekonomik faaliyetler karşısında Maliye Bakanlığının yapması gereken denetimleri yeterince yerine getirmediği; bu nedenle her yıl milyonlarca YTL'lik vergi kaybının gerçekleştiği, toplanamayan bu vergilerle yapılması gereken birçok kamu hizmetinin yapılamadığı,

- 2007 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı görüşülürken Hükümetin turizm sektörüne yönelik KDV indirimine gideceğinin beyan edildiği, ancak henüz bu yönde bir düzenleme yapılmadığı, cari açığın finansmanında çok önemli yer tutan turizm sektörünün desteklenmesi gerektiği,

- Bütçe politikalarının ekonomi üzerindeki etkisinin büyük olduğu, bu nedenle, makro ekonomik istikrarın ve büyüme performansının sürdürülmesi amacıyla mali disipline devam edilmesi gerektiği,

- Kara parayla ilgili olarak MASAK'ın geçen yıl içerisinde Emniyet Genel Müdürlüğüyle beraber kara para aklamaya ve terörizmin finansmanının önlenmesine ilişkin bir Avrupa Birliği projesi yürüttüğü, bu projeye destek verilerek MASAK'ın faaliyetlerinin Avrupa'daki benzer kuruluşlarla paralel hale getirilmesi çalışmalarının memnuniyetle karşılandığı,

- 2008 yılı bütçesinde, 2007 yılına kıyasla, merkezî yönetim bütçe gelirlerinde GSYH'ye oranında 0,6 puanlık bir düşüş görüldüğü, bunun rakamsal tutarının 4,2 milyar YTL olduğu,

- 2002 yılında bütçe açığının gayrisafi millî hasılaya oranının yüzde 14.6 olduğu, 2007 yılı sonu itibariyle bu oranın 2,3 olarak gerçekleşeceğinin tahmin edildiği, bu oranın daha da azaltılmasının hedeflenmesi gerektiği,

- 2002-2007 döneminde uygulanan mali politikaların, Türkiye bütçesini açıklardan kurtardığı ve denk bütçeye ulaşma yolunda büyük bir mesafe alındığı,

- Mali disiplin sonucunda elde edilen mali kazanımların sürekli olması için bu reformlara devam edilmesi gerektiği, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun bu alanın yapıtaşı olduğu, bu reformların bankacılık, vergi ve sigortacılık alanlarında da yapılması gerektiği,

- Faiz harcamalarının gayrisafi millî hasılaya oranının 2002 yılında yüzde 18,8; 2006 yılı sonu gerçekleşmesinin ise yüzde 8 olduğu, bu düşüşün faiz harcamalarının bütçe üzerindeki olumsuz baskısının giderek azaldığının göstergesi olarak değerlendirildiği,

- Memur maaşlarıyla ilgili olarak esas itibariyle yüzde 2 artı yüzde 2'lik bir artışın öngörüldüğü; yan ödeme almayan düşük ücretlilerde iyileştirme yapılması gerektiği, memurlara sağlanan hakların günümüzdeki geçim şartları içinde yetersiz olduğu,

- Global ekonomilerde meydana gelen şokların Türkiye ekonomisini fazla dalgalandırmadığı; aksine yabancı sermayenin Türkiye'yi bu şoklar sırasında güvenli bir bölge olarak gördüğü ve yatırımlarını kesmediği, bunun nedeninin 2002 yılından sonra yürütülen akılcı maliye politikası olduğu,

- Hükümetin zaman zaman yaptığı vergi indirimleri sonucunda, mutlak olarak o verginin gelirlerinde artış beklediği; ancak birçok ülkede de tecrübe edildiği üzere, ilave önlemler alınmadığı takdirde, indirimin vergi gelirlerinde bir azalışa neden olduğu; bu hususa Maliye Bakanlığının dikkat etmesi gerektiği,

- Vergi sistemimizin, kentlerdeki gayrimenkul değer artışlarını vergilendirebilecek bir yapıya kavuşturulması gerektiği, beyan edilenden çok daha fazla gelir elde eden mükelleflerin kapsam dışında kaldığı,

- Kamuya ait tesislerin özel sektöre devredilmesi konusunda izlenen politikanın yalnızca Maliye Bakanlığının değil diğer kamu kuruluşlarının bünyesinde bulunan tesisleri de kapsaması gerektiği,

- Gelir politikasının tarafsızlık içinde uygulanması amacıyla mükelleflerin vergiye gönüllü uyumunun sağlanması, saydamlık, hesap verebilirlik ve mükellef odaklılık temel ilkeleri ışığında görev yapılması gerektiği; vergi borcu olan mükelleflerin banka hesaplarının dondurulması uygulamasının, vergi tahsilatının artması beklense de, mükellefleri kayıt dışına itebileceği,

- Gizli alış veriş timi, fahri vergi müfettişliği gibi denetim yöntemlerinin fayda verebileceği; ancak daha önemli olan hususun Gelir İdaresi Başkanlığının tüm finans kesimindeki nakit hareketlerini izleyerek bir denetim mekanizması kurması olduğu,

- Ceza uygulaması ile vergi gelirlerinin artırılamayacağı, bunun yerine Hükümetin vergi eğitimini ve bilincini geliştirecek yöntemlere başvurması gerektiği, bu kapsamda okullarda vergi eğitimi adıyla bir ders verilmesinin yerinde olacağı,

şeklindeki görüş ve eleştirileri müteakip, Hükümet adına yapılan tamamlayıcı açıklamalarda;

- 2008 yılı Maliye Bakanlığı gider bütçesi için teklif edilen ödenek tutarının 38,2 milyar YTL olduğu, bu ödeneğin yaklaşık yüzde 2,3'ünün Bakanlığın personel, mal ve hizmet alımları ile yatırım gibi giderleri için kullanılacağı, geri kalan yüzde 97.7'lik kısmı ise diğer kamu hizmetlerinin karşılanması için ilgili idarelere aktarılacak transfer ödenekleri olduğu,

- İadeler hariç 2007 yılında 188 milyar YTL olarak gerçekleşmesi beklenen merkezî yönetim bütçe gelirlerinin, 2008 yılında yüzde 8,8'lik bir artışla 204,6 milyar YTL'ye yükseleceğinin tahmin edildiği, 2008 yılı genel bütçe gelirleri içerisinde vergi gelirlerinin 171,2; teşebbüs ve mülkiyet gelirlerinin 9; alınan bağış ve yardımlar ile özel gelirlerin 0,8; diğer vergilerin 15,1; sermaye gelirlerinin ise 4,3 milyar YTL olarak yer aldığı,

- 2008 yılı vergi gelirleri içerisinde gelir vergisinin 38,1; kurumlar vergisinin 14,5; dahilde alınan KDV'nin 17,7; ithalde alınan KDV'nin 30,5; özel tüketim vergisinin 44,7; motorlu taşıtlar vergisinin 3,9; BSMV'nin 4; harçların 5,4; damga vergisinin 4,2; özel iletişim vergisinin 4,6; gümrük vergisinin 3; diğer vergilerin ise 0,6 milyar YTL olarak tahmin edildiği,

- Ocak-Ekim 2007 döneminde merkezi yönetim bütçe açığının 12,3 milyar YTL olduğu; bu miktarın 2007 yılı bütçe hedefinin yüzde 72,9'una tekabül ettiği, aralık ayı sonunda belli olacak bütçe açığı gerçekleşmelerinin hedeflerin altında kalacağının tahmin edildiği, bu durumun sıkı maliye politikasının bir sonucu olduğu,

- Ocak-Ekim 2007 döneminde faiz dışı fazlanın 32,4 milyar YTL olarak gerçekleştiği, bu dönemde yıllık faiz dışı fazla hedefinin yüzde 89,7'sine ulaşılmış olduğu,

- Maliye politikasının; bütçe açıklarının düşürülmesi ve kamunun borç yükünün azaltılmasını içeren iki temel ayağının olduğu, izlenen politikalarla kamu tasarruf açığının da düştüğü, bu durumun bir sonucu olarak, özel sektörün yatırım imkanlarının arttığı, 2002 yılında 30 milyar YTL olan özel sektör sabit sermaye yatırımlarının 2008 yılında 122 milyar YTL'ye çıktığı,

- Faiz harcamalarının son dönemde düzene girdiği; ancak 2007 yılında yaşanan dışsal şoklar nedeniyle 2007 yılında faiz harcamalarında bir artışın meydana geleceği, bu durumun Hükümetin öngörüsünde olduğu,

- Uluslararası standartlarla uyumlu analitik bütçe sınıflandırması ile tahakkuk esaslı muhasebe sisteminin 2006 yılında mahalli idareleri de kapsayacak şekilde genel yönetim kapsamındaki tüm idarelere yaygınlaştırıldığı, gerekli elektronik altyapının kurularak tüm idarelerden veri transferinin sağlandığı ve böylece devletin daha etkili bir şekilde hesabını kontrol edebilir hale geldiği,

- Yeni kamu mali yönetimi anlayışı çerçevesinde idarelerde strateji geliştirme birimleri kurulduğu ve mali hizmetlerin bu birimler tarafından yürütülmesinin sağlandığı, bu birimlerde istihdam edilmek üzere, 1.200 mali hizmetler uzman ve uzman yardımcısı kadrosunun kamu idarelerine dağıtıldığı,

- Bütçe performansı ve kamu mali yönetimi alanında yürütülen çalışmalar konusunda, kamuoyuna sağlıklı bilgi sunmak amacıyla 2006 yılından itibaren her yıl temmuz ayında Maliye Bakanlığı tarafından Merkezi Yönetim Bütçe Gerçekleşmeleri ve Beklentiler Raporunun yayımlandığı, kamuoyunun merkezi yönetim bütçe performansı konusundaki genel gözetim ve denetim fonksiyonunu etkin bir şekilde yerine getirebilmesine katkı sağlandığı,

- Maliye Bakanlığının bilgi teknolojisi sistemlerini ve uygulamalarını geliştirerek kurumun etkinlik ve verimliliğini arttırmak hedefi çerçevesinde, teknolojik alt yapının geliştirilmesine özel bir önem verdiği, VEDOP-2, VEDOS ve VEDOP-3 ismiyle hayata geçirilen Projelerle vergi denetiminin hızlandığı; bu çerçevede vergi tahsilatının da kayda değer biçimde arttığı,

- Mükelleflere verilen hizmet kalitesinin sürekli iyileştirilmesi ve yeni hizmet seçeneklerinin geliştirilmesi hedefi doğrultusunda internet üzerinden sunulan hizmetlerin sayısının artırıldığı; e-beyanname ve e-tahsilat sayesinde vergiye uyum maliyetinin azaltıldığı; 6/11/2007 tarihi itibarıyla 62.622 mükellefe, 36.424 meslek mensubuna ve 637 meslek odasına olmak üzere toplam 99.683 adet kullanıcı adı ve şifresi verildiği, bu kullanıcılardan da 75.495.911 adet e-beyanname alındığı,

- 2007 yılı Ocak-Eylül döneminde vergi inceleme elemanları tarafından yapılan vergi incelemeleri sonucunda 92.331 vergi inceleme raporunun düzenlendiği; incelenen 36,6 milyar YTL matraha karşılık 21 milyar YTL matrah farkının tespit edildiği; bu incelemelerde 4,9 milyar YTL vergi cezası ve usulsüzlük cezasının tatbik edildiği; kesilen cezalarda bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 107'lik artış olduğu; 2007 yılı içinde tarhiyat öncesi ve sonrası uzlaşmalar sonucunda 721 milyon YTL'nin vergi aslı ve cezası, 875 milyon YTL'nin ise gecikme faizi olmak üzere toplam 1 milyar 596 milyon YTL'lik bir tahsilatın gerçekleştirildiği,

- 2008 yılında kayıt dışı ekonomiyle, tüm kamu idarelerinin aktif katılımıyla etkin bir mücadelenin yürütüleceği; bunun için öncelikle, mükelleflerin vergiye gönüllü uyumunu artıracak yaklaşımlar üzerinde durulacağı; ayrıca bu kapsamda; belge düzeninin yerleştirilmesi, nakit ekonomisinin sınırlandırılması, vergi mevzuatının basitleştirilerek, gerek mükellefler gerekse idare tarafından daha kolay uygulanabilir hâle getirilmesi, vergi yükünün kayıt içinde faaliyet gösteren mükellefler açısından caydırıcı olmaktan çıkarılması; kayıt dışı istihdama yönelik tedbirlerin alınması ve vergi mevzuatının basitleştirilerek yeniden düzenlenmesi gibi reformların da yapılacağı,

- Turizmde KDV indiriminin 2008 yılı başından itibaren yürürlüğe gireceği, böylece sektörün uluslararası rekabet gücünün daha da artırılmış olacağı, asgari geçim indirimi uygulamasına 2008 yılı başından itibaren başlanılacağı, asgari ücretin büyük bir kısmının vergi dışı bırakılmış olacağı,

- Gelir İdaresi Başkanlığının 2008 yılı gider bütçesi için teklif edilen ödenek tutarının 1 milyar 362 milyon YTL olduğu, bu tutarın yaklaşık yüzde 78'inin personel giderleri, yüzde 17'sinin mal ve hizmet alım giderleri, yüzde 4'ünün sermaye giderleri ve yüzde 1'inin ise cari ve sermaye transferlerinden oluştuğu,

ifade edilmiştir.

2.3. GENEL BÜTÇELİ İDARELERİN GELİR VE GİDER CETVELLERİNDE YAPILAN DEĞİŞİKLİKLER

a) Türkiye Büyük Millet Meclisi

- Türk Parlamenterler Birliğinin, İslam Konferansı Örgütü çerçevesinde oluşturulan Ortadoğu Parlamenterler Platformu, Türkiye Cumhuriyetleri ile ilişkiler çerçevesinde oluşturulan Orta Asya ve Kafkaslar Parlamenterler Platformu, KEİPA Parlamenterler Platformu ve Balkan Ülkeleri Parlamenterler Platformu faaliyetleri çerçevesinde gerçekleştireceği organizasyonlar için (02.00.00.02-01.1.1.00-1-05.3) tertibine 600.000 YTL ödenek eklenmiştir.

- Türkiye Büyük Millet Meclisi hizmetlerinde kullanılmak üzere, 2008 Merkezi Yönetim Bütçe Tasarısına ekli 2008 Yılında Edinilebilecek Taşıtları Gösterir (T) işaretli Cetvelin Türkiye Büyük Millet Meclisi bölümüne T-4 Arazi Binek (En az 4, en fazla 8 kişilik) taşıt ilave edilmiştir.

b) Yargıtay Başkanlığı

- Yargıtay Başkanlığı hizmetlerinde kullanılmak üzere 2008 Merkezi Yönetim Bütçe Tasarısına ekli 2008 Yılında Edinilebilecek Taşıtları Gösterir (T) işaretli Cetvelin Yargıtay Başkanlığı bölümüne T-2 binek otomobil eklenmesi ve bu kapsamda Yargıtay Başkanlığı Bütçesinin (04.03.00.00-03.3.1.00-1-06.7) tertibinden 30 000 YTL tutarındaki ödenek, (04.03.00.00-03.3.1.00-1-06.1) tertibine aktarılmıştır.

c) Sağlık Bakanlığı

- Sağlık Bakanlığı Bütçesinin (15.01.30.62-07.4.0.00-1-03.3) tertibinden 25.432.000 YTL tutarındaki ödenek, Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğünün yolluk ödeneklerinin yetersiz olması nedeniyle (15.01.30.62-07.2.1.00-1-03.3) tertibine aktarılmıştır.

- Sağlık Bakanlığı Bütçesinin (15.01.31.62-07.3.1.00-1-06.5) tertibinde yer alan 285.000 YTL ödenek, Pankreas Hücre Adacıkları İzolasyonu Projesinin 2008 yılı içerisinde başlatılabilmesi için (15.01.31.00-07.8.8.00-1-06.1) tertibine aktarılmıştır.

- 2008 Merkezi Yönetim Bütçe Tasarısına ekli 2008 Yılında Edinilebilecek Taşıtları Gösterir (T) işaretli Cetvelin Sağlık Bakanlığı bölümünde yer alan bazı taşıtların kullanım yerleri değiştirilmiştir.

d) Kültür ve Turizm Bakanlığı

- Kültür ve Turizm Bakanlığı Bütçesinin (21.01.32.00-08.2.0.00-1-06.1) tertibinden 1.800.000 YTL tutarındaki ödenek; Kültür ve Turizm Bakanlığının 2008 Yılı Yatırım Programında yer alan Kültür Mirası Kağıt Koleksiyonlarının Korunması ve Restorasyonu İçin Temizleme ve Korunması Projesinin (2007K120390) tamamlanması ve Teknik Geliştirilmesi ve Uygulaması Projesinin Kültür ve Turizm Bakanlığının 2008 Yılı Kültür Sektörü Yatırım Programına eklenmesi amacıyla (21.01.32.62-08.2.0.00-1-06.1) tertibine aktarılmıştır.

e) Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı

- Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı Bütçesinin (07.81.31.00-01.2.1.00-1-07.1) tertibinden 500.000 YTL tutarındaki ödenek ; Ülkemizin komşu ülkelerle yürüttüğü bölgelerarası veya ikili işbirliği programları çerçevesinde yurt dışında faaliyette bulunan, yerli ve yabancı kamu kurum ve kuruluşlarının, üniversitelerin, sivil toplum kuruluşlarının ve diğer gerçek ve tüzel kişilerin, Türkiye'nin tarihi ve kültürel varlıklarını geliştirmek ve korumak üzere hazırlanan ve Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı tarafından uygun bulunan program ve projelerini, hibe, teşvik, kredi vb. usullerle desteklemek amacıyla kullanılmak, program ve projeler kapsamında çalıştırılacak personele ilişkin giderleri karşılamak amacıyla (07.81.31.00-01.2.1.00-1-07.2) tertibine aktarılmıştır.

f) Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığı

- Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığı Bütçesinin (07.85.00.61-01.3.2.00-1-03.3) tertibinden 1.650.000 YTL tutarındaki ödenek, Başkanlığın Merkez Teşkilatı yanında 26 Bölge Müdürlüğü ile hizmet vermesi dikkate alınarak hizmetlerin aksatılmadan yürütülebilmesini teminen temizlik ve taşıt kiralama hizmet alımlarında kullanılmak üzere (07.85.00.04-01.3.2.00-1-03.5) tertibine aktarılmıştır.

g) Maliye Bakanlığı

- Merkezi Yönetim Bütçesi kapsamındaki bazı idarelerin 2008 yılına ait muhtelif ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla yıl içinde ilgili idare bütçelerine aktarılmak üzere Maliye Bakanlığı bütçesinin (12.01.31.00-01.1.2.00-1-09.6) Yedek Ödenek tertibine 190.000.000 YTL; Karayolları Genel Müdürlüğünün muhtelif yol yapımı ile Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünün bent yapımı işlerinde kullanılmak üzere (12.01.31.00-01.1.2.00-1-09.3) Yatırımları Hızlandırma Ödeneği tertibine 50.000.000 YTL olmak üzere 240.000.000 YTL ödenek eklenmiştir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

5018 SAYILI KANUNA EKLİ (II) SAYILI CETVELDE YER ALAN ÖZEL BÜTÇELİ İDARELER

3.1. ÖZEL BÜTÇELİ İDARELERİN BÜTÇELERİNİN ANALİZİ

2008 yılında özel bütçeli kamu idarelerine toplam 13.941.949.650 YTL ödenek tahsis edilmiştir. Söz konusu ödeneğin, Hazine yardımları ve gelirden ayrılan pay hariç tutularak hesaplanan 222.312.616.800 YTL'lik merkezi yönetim bütçesi içerisindeki payı ise yüzde 6.27'ye tekabül etmektedir.

3.1.1. Özel bütçeli kamu idarelerinin ekonomik sınıflandırmaya göre ödenekleri ve özel bütçe toplamı içindeki oranları

a) Yükseköğretim kurumları:

Personel giderleri	3.850.833.200 YTL	27,62
Sosyal güvenlik kurumları devlet primi giderleri	505.913.600 YTL	3,63
Mal ve hizmet alımı giderleri	1.363.916.000 YTL	9,78
Cari transferler	99.242.850 YTL	0,71
Sermaye giderleri	1.498.379.000 YTL	10,75
Toplam	7.318.284.650 YTL	52,49

b) Diğer özel bütçeli kamu idareleri:

Personel giderleri	1.266.694.000 YTL	9,09
Sosyal güvenlik kurumları devlet primi giderleri	177.662.000 YTL	1,27
Mal ve hizmet alımı giderleri	1.164.606.000 YTL	8,35
Cari transferler	909.146.000 YTL	6,52
Sermaye giderlerine	1.349.171.000 YTL	9,68
Sermaye transferleri	558.600.000 YTL	4,01
Borç verme giderleri	1.197.786.000 YTL	8,59
Toplam	6.623.665.000 YTL	47,51

3.1.2. Özel bütçeli kamu idarelerinin fonksiyonel sınıflandırmaya göre ödenekleri ve özel bütçe toplamı içindeki oranları

a) Yükseköğretim kurumları:

Genel kamu hizmetleri giderleri	705.187.495 YTL	5,06
Savunma hizmetleri giderleri	4.751.202 YTL	0,03

Kamu düzeni ve güvenlik hizmetleri giderleri	105.001.568 YTL	0,75
Ekonomik işler ve hizmetler giderleri	40.000 YTL	0,00
Çevre koruma hizmetleri giderleri	1.900 YTL	0,00
Sağlık hizmetleri giderleri	767.074.080 YTL	5,50
Dinlenme, kültür ve din hizmetleri giderleri	93.711.538 YTL	0,67
Eğitim hizmetleri giderleri	5.642.516.867 YTL	40,47
b) Diğer özel bütçeli kamu idareleri:		
Genel kamu hizmetleri giderleri	1.278.127.954 YTL	9,17
Savunma hizmetleri giderleri	24.284.840 YTL	0,17
Kamu düzeni ve güvenlik hizmetleri giderleri	745.170.810 YTL	5,34
Ekonomik işler ve hizmetler giderleri	1.275.151.086 YTL	9,15
Çevre koruma hizmetleri giderleri	24.365.500 YTL	0,17
İskan ve toplum refahı hizmetleri giderleri	22.867.000 YTL	0,16
Sağlık hizmetleri giderleri	136.853.300 YTL	0,98
Dinlenme, kültür ve din hizmetleri giderleri	835.102.510 YTL	5,99
Eğitim hizmetleri giderleri	2.161.901.000 YTL	15,51
Sosyal güvenlik ve sosyal yardım hizmetleri giderleri	119.841.000 YTL	0,86

3.1.3. Özel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdarelerinin Gelirleri

Yükseköğretim kurumlarının 2008 yılı gelirleri; 6 milyar 110 milyon 603 bin 354 YTL'si Hazine yardımı, 1 milyar 179 milyon 806 bin 96 YTL'si öz gelir olmak üzere 7 milyar 290 milyon 409 bin 450 YTL olarak tahmin edilmektedir. Ödenek toplamı ise 7 milyar 318 milyon 284 bin 650 YTL olarak belirlenmiş ve bunun 27 milyon 875 bin 200 YTL'lik kısmının net finansmanla karşılanması öngörülmüştür. Öz gelirlerin ödenekleri karşılama oranı ise yüzde 16'dır. Bu kurumların merkezi yönetim bütçe giderleri içindeki payı ise yüzde 3.3'tür.

Diğer özel bütçeli kamu idarelerinin 2008 yılı gelirleri; 4 milyar 310 milyon 68 bin 900 YTL'si Hazine yardımı, 2 milyar 237 milyon 327 bin 100 YTL'si öz gelir olmak üzere; 6 milyar 547 milyon 396 bin YTL olarak öngörülmektedir. Ödenek toplamı ise 6 milyar 623 milyon 665 bin YTL olarak belirlenmiştir ve bunun 160 milyon 716 bin YTL'lik kısmının net finansmanla karşılanması öngörülmüştür. Öz gelirlerin ödenekleri karşılama oranı ise yüzde 34'tür. Bu idarelerin merkezi yönetim bütçe giderleri içindeki payı ise yüzde 3'tür.

3.1.4. Özel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdarelerinin 2008 ve 2009 Yılları Ödenek Tahminleri

Özel bütçeli kamu idarelerinin 2009 yılı ödenek toplamı 14 milyar 724 milyon 507 bin 135 YTL olarak tahmin edilmektedir. Bu toplam ödeneğin 7 milyar 736 milyon 65 bin 967 YTL'lik kısmını yükseköğretim kurumlarının, 6 milyar 988 milyon 441 bin 168 YTL'lik kısmını ise diğer özel bütçeli idarelerin ödenekleri oluşturacaktır.

Özel bütçeli kamu idarelerinin 2010 yılı ödenek toplamı ise 15 milyar 664 milyon 439 bin 244 YTL olarak tahmin edilmektedir. Bu toplamın 8 milyar 299 milyon 462 bin 388 YTL'lik kısmı yükseköğretim kurumları için, 7 milyar 364 milyon 976 bin 856 YTL'lik kısmı ise diğer özel bütçeli kamu idareleri için öngörülmektedir.

3.2. ÖZEL BÜTÇELİ İDARELERİN BÜTÇELERİ ÜZERİNDE YAPILAN GÖRÜŞMELER

3.2.1. 31/10/2007 tarihinde Türk İşbirliği ve Kalkınma İdaresi Başkanlığı(TİKA) bütçesi üzerinde yapılan görüşmelerde;

- TİKA'nın çok önemli görevleri yürüttüğü yurt dışında sağlık alanında da önemli hizmetler yaptığı, yurt dışında yürüttüğü bu hizmetleri, "hizmet alımı" şeklinde yapmasının söz konusu hizmetlerin daha fonksiyonel ve hızlı bir şekilde sunulmasını sağlayabileceği,

- TİKA'nın kültürel, ekonomik, sosyal işbirliği sağlanmasına yönelik alt yapı çalışmalarında bulunduğu; ancak, günümüze kadar bu işlevi yerine getirmekte çeşitli zorluklarla karşılaştığı,

- TİKA'nın, ülkemiz açısından önem taşıyan ülkeler üzerinde yoğunlaşmakla birlikte ilgi alanını olabildiğince genişletmesinin Dünyanın içerisinde bulunduğu konjonktürün kaçınılmaz bir sonucu olduğu, bununla birlikte bağımsızlığını yeni kazanmış ve açılım sağlayamamış ülkeler nezdinde ülkemizin tanıtılması çalışmalarının yoğunlaştırılması gerektiği, ayrıca ülkemizin tanıtımı sırasında turizm şirketlerimizin ön planda tutulmasının daha olumlu sonuçlar doğuracağı,

- TİKA'nın sivil toplum kuruluşlarını, yurt dışında faaliyet gösteren iş adamlarımızı, Diyanet İşleri Başkanlığına bağlı camilerimizi organize ederek toplayacağı bilgilerle oluşturacağı bilgi havuzunun gerek iş adamlarımız gerekse sivil toplum kuruluşlarımız nezdinde ticari, siyasi ve ekonomik olarak değerlendirmeye açılmasının faydalı olacağı,

- TİKA'nın ülkemizdeki devlet ve vakıf üniversitelerinin Avrupa Birliğine üye ülkelerde kampus açması için aracılık yapması gerektiği,

- TİKA aracılığıyla ülkemize gelen ve eğitim faaliyetleri burslarla desteklenen yabancı öğrencilerin, mezuniyetlerinden sonra gerçekleştirilecek organizasyonlarla ülkemizle olan bağlarının korunması gerektiği,

- Dünyanın Türkçe konuşulan bölgelerinde Türkiye Türkçesinin öğretilmesine yönelik çalışmaların yaygın bir şekilde yürütülmesinin büyük

önem arz ettiği,

şeklindeki görüş ve eleştirileri müteakip Hükümet adına yapılan tamamlayıcı açıklamalarda;

- Türk Dili'nin konuşulduğu ve Türkiye'ye komşu gelişmekte olan ülkelerin kalkınmalarına yardımcı olmak, bu ülkelerle ekonomik, ticari, teknik, sosyal, kültürel ve eğitim alanlarında işbirliğini projeler ve programlar aracılığıyla geliştirmek amacıyla kurulan TİKA'nın; küresel gelişmelere paralel olarak ve AB ağırlık merkezi korunarak faaliyet gösterdiği coğrafyanın genişletildiği, Orta Asya, Kafkaslar, Orta Doğu, Balkanlar ve Afrika'da yeni açılımlar gerçekleştirilerek dış politika enstrümanı haline getirildiği,

- TİKA'nın merkez teşkilatına ilave olarak 20 ülkede (Afganistan, Arnavutluk, Azerbaycan, Bosna-Hersek, Etyopya, Filistin, Gürcistan, Karadağ, Kazakistan, Kırgızistan, Kosova, Makedonya, Moğolistan, Moldova, Özbekistan, Senegal, Sudan, Tacikistan, Türkmenistan ve Ukrayna-Kırım) uygulanan program, proje ve faaliyetlerden sorumlu 22 Program Koordinasyon Ofisiyle çalışmalarını yürüttüğü,

- Program Koordinasyon Ofislerinin bulunmadığı yerlerde ise merkezden planlanan projelerin sivil toplum örgütleri, bu ülkelere en yakın Program Koordinasyon Ofisleri, Türk Büyükelçilikleri veya Konsoloslukları ile merkez birimlerince uygulandığı,

- TİKA proje ve faaliyetlerinin ülkemizin dış politika öncelik ve hedefleri yanında, Birleşmiş Milletler temel hedefleri ve OECD-DAC kriterleriyle uyumlu olarak yürütüldüğü,

- Yurt dışına yapılan kalkınma yardımlarının koordinasyonu görevinin Başbakanlığın 2005/11 sayılı genelgesiyle TİKA'ya verildiği; bu kapsamda, ilgili kamu kurum ve kuruluşları, sivil toplum kuruluşları ve iş dünyası ile birlikte uluslararası kuruluşlar ve diğer donörler arasında gerekli işbirliği ve koordinasyonun sağlandığı,

- Teknik yardımlara ilişkin verilerin daha yaygın bir şekilde toplanması ve uluslararası standartlarda değerlendirilmesi sonucunda; önceki yıllarda 65-75 milyon Dolar olarak ilan edilen tutarların, 2004 yılında 339,14 milyon Dolar, 2005 yılında 601,04 milyon Dolar, 2006 yılında 714,5 milyon Dolar olarak ilan edilmesiyle ülkemizin uluslararası camiada itibarının arttığı ve yükselen donör olarak ilan edildiği,

- 1992-2003 yılları arasında toplam 2506 proje ve faaliyet gerçekleştirilmiş iken 2004 yılında 486, 2005 yılında 562, 2006 yılında 1452 faaliyet ve proje gerçekleştirilerek Başkanlığın çalışmalarının bir önceki yıla göre % 158 oranında artırıldığı; 2006 yılında uygulanan 1452 adet proje ve faaliyetin % 50'sinin Orta Asya ülkelerinde, %38'inin Avrupa ülkelerinde ve geriye kalan % 12'sinin Afrika ve Orta Doğu ülkelerinde gerçekleştirildiği, 2007 yılında da faaliyetlerin artarak devam ettiği,

- Türkçe konuşan akraba topluluklara hizmet götürmek gayesiyle insani yardım, çeşitli alanlarda uzman eğitimi, üniversitelere donanım des-

teği, içme suyu temini, yerel yöneticilerin eğitimi ve benzeri konularda çalışmaların yürütüldüğü; özellikle Irak'ta Türkmenlerin yaşadığı bölgelere yönelik olarak ülkemizin 50 milyon Dolar yardım taahhüdünde bulunduğu ve bu yardımın projeler bazında soydaşlarımıza ulaştırıldığı,

- Türk dili ve kültürünün yaygınlaştırılması amacıyla, yurt dışında çeşitli üniversitelerde yeni Türkoloji bölümlerinin açıldığı, mevcut Türkoloji bölümlerinin desteklendiği, Türkçe eserlerle ilgili kütüphanelerin kurulduğu,

- Afganistan, Arnavutluk, Belarus, Bosna-Hersek, Estonya, Filistin, Hindistan, İran, Kazakistan, Kırgızistan, Letonya, Litvanya, Moğolistan, Moldova, Özbekistan, Slovakya, Suriye, Yemen, Ukrayna olmak üzere 21 ülke ve 2 özerk cumhuriyet (Kırım ve Tataristan) ile Kosova'da toplam 33 üniversite ve 2 ortaöğretim kurumuyla iş birliği yapıldığı, ülkemiz üniversitelerinden akademisyen, yerel okutman ve asistan görevlendirildiği,

- Hizmete giren kütüphane ve Türk Dili Kültür Merkezleri ile program koordinasyon ofisleri bünyesinde Türkçe kurslarının açıldığı, Türkçenin yaygınlaştırılması amacıyla bilimsel konferans, toplantı ve sempozyumların Başkanlık, üniversiteler ve sivil toplum örgütleri tarafından düzenlendiği,

- 2002 yılı öncesinde 5-6 milyon Dolar bütçeye sahip olan kurumun günümüzde yaklaşık 100 milyon Doları bulan bir kaynağı kullandığı,

- Sivil toplum kuruluşları ile düzenlenen toplantılar sonrasında kalkınma yardımları konusunda işbirliğine gidildiği ve ortak finansman yöntemiyle projelerin gerçekleştirildiği,

- Türkiye'ye gelip eğitimini tamamlayarak mezun olan öğrencilerin dernek kurmalarının teşvik edildiği, oluşturulan veri tabanının sürekli güncellendiği ve bu öğrencilerle ülkemiz arasında ilişkinin canlı tutulmasının sağlandığı,

- TİKA ile Diyanet İşleri Başkanlığının aynı Devlet Bakanına bağlanmasının, uluslararası arenada kızışan rekabet ortamında Türk varlığının ve kültürünün korunması için daha verimli çalışmalar yapılmasını sağlayacağı,

ifade edilmiştir.

3.2.2. 01/11/2007 tarihinde Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Başkanlığı, Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu Başkanlığı(TÜBİTAK), Türkiye Bilimler Akademisi Başkanlığı(TUBA), Vakıflar Genel Müdürlüğü, İhracatı Geliştirme Etüd Merkezi ve Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü Başkanlığı(TODAİE) bütçeleri üzerindeki görüşmelerde;

- Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu ve bağlı kuruluşlarının takdirle karşılanan akademik çalışmalarının, kurumların halkla olan iletişiminin güçlendirilerek her kesimden Türk vatandaşlarına ulaşmasının sağlanması gerektiği,

- Türkiye Büyük Millet Meclisi ihtisas komisyonlarında kanun tasarı ve teklifleri üzerindeki çalışmalar sırasında Türk Dil Kurumu uzmanlarından faydalanılmasının büyük yararlar sağlayacağı,

- Siyasi, sosyal ve teknolojik gelişmenin sağlanmasına ilişkin çalışmalar yanında gençlerimiz için tarihi ve kültürel değerlerimizi ön planda tutan eğitim modellerinin de geliştirilmesi; yurt içinde ve dışında Türkçe'ye duyarlılığın artırılması ve böylelikle Türk Cumhuriyetleri ile alfabe konusundaki farklılıkların giderilmesi yönünde de kapsamlı çalışmaların yapılması gerektiği,

- Geleceğe ilişkin hususları, doğal afetler ve beklenmeyen durumlar dışında en doğru şekilde tahmin edebilen ülkelerin kazançlı çıkacağı, geçmişte sadece araştırmaları yönlendiren ve bilim politikalarını belirleyen sanal bir kuruluş olarak algılanan TÜBİTAK'ın son yıllarda araştırma ve geliştirme projelerini destekleyen bir kuruluş haline geldiği, bu bağlamda gelecek bilim alanındaki çalışmalara sağladığı katkıyı da artırması gerektiği,

- Avrupa Birliğinin öncelikli hedefleri arasında bilimsel araştırma ve geliştirmenin desteklenmesinin yer aldığı; Avrupa Birliğine üyelik sürecini yaşayan ülkemizde de, bilim ve teknoloji alanında ileri gelen ülkelerin seviyesine çıkmak için Lizbon Kriterlerinin benimsenerek 2010 yılına kadar bilimsel mükemmeliyete ve küresel düzeyde rekabet edebilir olmaya ulaşmak hedeflendiği, bu kapsamda 2002 ila 2006 yılları arasında uygulanan 6. Çerçeve Programı bünyesinde 17,5 milyar Avro ile projelerin desteklendiği ve 2007 ila 2013 yılları arasını kapsayan 7. Çerçeve Programı için de 54,4 milyar Avroluk bir bütçe öngörüldüğü,

- Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu kararları doğrultusunda oluşturulan Türkiye Araştırma Alanı (TARAL) adı altında başlatılan Kamu Araştırma Geliştirme Destek Programı, Savunma ve Uzay Araştırma Geliştirme Destek Programı, Bilim İnsanı Yetiştirme ve Geliştirme Destek Programı, Akademik ve Uygulamalı Araştırma Geliştirme Destek Programı, Sanayi Araştırma Geliştirme Destek Programı için 2005 yılında toplam 345 milyon YTL, 2006 yılında 415 milyon YTL, 2007 yılında 425 milyon YTL kaynak sağlandığı ve 2008 yılı bütçe tasarısında ise 450 milyon YTL tutarında bir ödeneğin teklif edildiği,

- Kamu kurumlarının Ar-Ge çalışmaları ile giderilebilecek ihtiyaçlarının karşılanmasına ya da sorunlarının çözümüne ilişkin projeleri desteklemek amacıyla Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulunun 10 Mart 2005 tarihli kararıyla başlatılan Kamu Kurumları Araştırma ve Geliştirme Programı sayesinde 2005 yılına kadar kullanılan tedarik yönteminden vazgeçildiği,

- 1963 yılında kurulan TÜBİTAK'a, 2005 mali yılı fiyatlarıyla 2003 yılına kadar genel bütçeden toplam 1,8 milyar YTL kaynak ayrılmış iken, 2004-2007 yılları arasında 2,3 milyar YTL'lik bir kaynak ayrılarak; son dört yılda sağlanan kaynak ile kırk yılda sağlanan kaynağın üzerine çıkıldığı,

- Bilim insanı adaylarını daha genç yaşlarda tespit ederek çalışmalarını desteklemek, yetişmelerini sağlamak ve yetişmiş insan gücüne katkı yapmak gayesiyle, üniversite sınavı sonucunda gerçekleşen sıralamaya göre ilk 7.500, 5.000 ve 2.500'ün içine giren öğrencilere TÜBİTAK tarafından karşılıksız burs verildiği,

- Bilim insanlarının ülkeye daha yararlı olabilmeleri için gelişme yolundaki çabalarına destek vermek amacıyla 2003 yılında 1.000 civarında kişinin desteklendiği, bu sayının 2006 yılında 5.500'e çıkarıldığı ve 2000-2003 yılları arasında 69 üniversitemizde 1.668 proje için 30,2 milyon YTL Ar-Ge desteği sağlanırken, 2004-2007 yılları arasında 83 üniversitede 4.084 projeye 570,1 milyon YTL'lik bir desteğin sağlandığı, ayrıca 2006 yılında 184 bilimsel toplantıya da katkı yapıldığı,

- TÜBİTAK tarafından uluslararası yayınlara sağlanan teşvikler sayesinde 2002 yılında 10.314 olan Türkiye kaynaklı bilimsel yayın sayısının 2006 yılında 18.406'ya çıkarıldığı,

- Bilgi toplumuna geçişin sağlanması, bilimsel ve teknolojik araştırma ve geliştirmenin etkin bir şekilde yürütülmesi ve koordinasyonun sağlanması amacıyla Bilim, Teknoloji ve İletişim Bakanlığının kurulması gerektiği; bilim ve teknoloji üretim kapasitesinin geliştirilmesi, üretilen bilim ve teknolojinin ekonomik ve toplumsal faydaya dönüştürülmesi için Millî Yenilik Sisteminin kurulmasını takiben, sektörel ve yerel bazda yenilik sistemlerinin oluşturulması ve bölgesel özelliklere göre sistemin yapılandırılması gerektiği,

- Ar-Ge harcamalarının gayrisafi yurt içi hasıla içindeki payının artırılması amacıyla Ar-Ge fonunun oluşturulması ve üniversite-sanayi işbirliğinin etkinleştirilmesi için üniversite-sanayi ortak araştırma merkezlerinin kurulması gerektiği,

- Ülkemizin bilgi toplumuna dönüşümü sırasında gerçekleştirilecek bilgi ve teknoloji faaliyetlerine ilişkin Bilgi Toplumu Stratejisi (2006-2010) ve Bilgi Toplumu Stratejisi Eylem Planı (2006-2010) uygulamaları için doğrudan Devlet Bakanlığına bağlı bir birim oluşturmak yerine Devlet Planlama Teşkilatı bünyesinde Bilgi Toplumu Dairesi Başkanlığının oluşturulmasının tercih edildiği, ayrıca bilim ve teknoloji alanında uygulanan politika ve destek mekanizmalarını izleme ve koordinasyon sisteminin oluşturulmadığı,

- Vakıflar Genel Müdürlüğünün sıcak yemek ve kuru gıdayı yoksulların gururunu incitmeksizin gizli bir şekilde dağıtmasının takdirle karşılandığı,

- 1856 yılından önce, günümüzde belediyelerin yürüttüğü çalışmaların büyük bir bölümünün vakıflar eliyle yürütülmesi nedeniyle ecdadımız tarafından kurulmuş çeşitli amaçlara hizmet eden 20 bin civarındaki vakıfın; cumhuriyet dönemi tapu kayıtlarının yanı sıra sened-i hakaniler ve 1858 tarihli Arazi Kanunname-i Hümayunu'ndaki kayıtlar da dikkate alınarak gerekli tespitler yapıldıktan sonra yeniden hayata döndürülmesi gerektiği,

- Vakıflar Genel Müdürlüğünün dokuz ilde gerçekleştirilen müze çalışmalarının diğer illeri de kapsayacak şekilde yaygınlaştırılması gerektiği,

- Farklı devlet organları eliyle gerçekleştirilen sosyal yardımların tek bir merkezden koordine edilmesi gerektiği,

- Dahilde işleme rejimi başta olmak üzere ithalatı kolaylaştıran ve özendiren politikaların yaygın bir şekilde uygulanması sonucunda, sanayi-

deki üretimimizin ve ihracatımızın ithalata bağımlılığının arttığı, diğer ülkelerde dahilde işleme rejimi uygulamasının, toplam ihracat hacminin %15'ini aşmadığı,

- Geçmişte yüksek kurun, işgücü ve hammadde maliyetlerinin düşük olması nedeniyle dünya pazarlarına açılımımızı sağladığı, günümüzde YTL'nin değerlenmesinin maliyetlerin artmasına neden olduğu için şikayet konusu haline geldiği, ancak ithalatımızın %90'ını oluşturan hammadde ve ara malların; nitelikli işgücü ve teknoloji yoğun üretim yoluyla, parça başı maliyetin düşürülmesi suretiyle cari açığın yönetimine ve ülke kalkınmasına katkı sağlanabileceği,

- Serbest bölgelere ilişkin vergi mevzuatının, üretim faaliyeti gerçekleştiren serbest bölgelerin sayısının artırılması amacıyla düzenlenmesine rağmen, serbest bölgelerin alt yapısının buna elverişli olmadığı, ayrıca serbest bölgeler ile ilgili en önemli sorunun bunların kuruluş amaçlarına uygun çalışmaması olduğu,

- Akreditif uygulamalarında yerli sermayeli bankaların yabancı ortaklı bankalar karşısındaki dezavantajlarının, vadeli ve peşin akreditiflerde alınan primlerin düşürülmesi ve söz konusu primlerin ihracatın desteklenmesi için Eximbank'a aktarılması suretiyle ortadan kaldırılabileceği,

- İhracatı organize etmek ve ülkemize yeni ihracatçılar kazandırmak gayesiyle kurulan dış ticaret sermaye şirketlerine ilişkin düzenlemelerin, katma değer vergisi kolaylığı dışında herhangi bir fonksiyonunun kalmadığı ve bir çok zorluğu da bünyesinde taşıdığı, bu nedenlerle söz konusu şirketlere ilişkin düzenlemelerin yeniden ele alınması gerektiği,

- TODAİE'nin öncelikle kamu yönetimi içindeki yeri ve statüsünün belirlenmesi gerektiği, akademik bir kuruluş olarak değerlendirilmesi halinde, genel müdürlük yerine akademik yapıya uygun bir yapılanmaya gidilmesinin daha uygu olacağı,

şeklindeki görüş ve eleştirileri müteakiben Hükümet tarafından yapılan tamamlayıcı nitelikteki açıklamalarda;

- Türk Dil Kurumunun; "Dil kültürün evidir" söylemini ilke edinerek özellikle akraba topluluklar ve Türk cumhuriyetlerine yönelik ortak dil kapsamındaki çalışmalarını devam ettirdiği; bu kapsamda, yetersiz olmakla birlikte, Türkçe-Kazakça, Türkçe-Kırgızca sözlük çalışmaları yaptığı, akraba topluluklar arasında tercümana ihtiyaç duyulmaksızın iletişimin sağlanmasının temel hedef olduğu,

- Türk Tarih Kurumunun gelirleri ile giderlerini karşılayabildiği ve Hazine yardımına ihtiyaç duymadığı, projeleri için ihtiyaç duyulması halinde her türlü desteğin sağlanacağı,

- TÜBİTAK ve Dış Ticaret Müsteşarlığı tarafından 2000 yılında 205 firmaya yaklaşık 13 milyon YTL destek sağlanırken, Ekim 2007 itibarıyla 460 firmanın 650 projesine toplam 152 milyon YTL Ar-Ge desteğinin sağlandığı, özel sektöre yönelik Ar-Ge desteklemelerinin artarak devam ettiği, ayrıca TÜBİTAK tarafından savunma teknolojilerini içeren toplam 219 proje için 579 milyon YTL kaynak ayrıldığı ve bu tutarın 210 milyon YTL'den

fazlasının harcandığı,

- Bilimsel kültürümüzü desteklemek amacıyla yaklaşık 8 milyon tiraja ulaşan 253 adet TÜBİTAK popüler bilim kitabının hazırlandığı,

- Yıllardır TÜBİTAK binasında faaliyetlerini sürdüren Türkiye Bilimler Akademisi Başkanlığının yeni binasının tamamlandığı,

- Vakıflar Genel Müdürlüğünün 2006 yılında yayımlanan genelge ile belirlenen objektif kriterler ışığında il ve ilçe vakıfları aracılığıyla yardım dağıttığı,

- Yabancıların Medeni Kanunun yürürlüğe girdiği 1926 yılından bu yana vakıf kurabildiği, halen ülkemizde yabancıların kurduğu 34 adet vakıf bulunduğu, ayrıca yabancı ülkelerde kurulan vakıfların İçişleri Bakanlığının izniyle Türkiye'de şube veya temsilcilikler açabildikleri, bu şube ve temsilciliklerin mal edinme hakkının bulunmadığı,

- Cemaat vakıflarının gayrimüslim Türk vatandaşları tarafından kurulduğu, halen ülkemizde 161 adet cemaat vakfının bulunduğu, cemaat vakıflarına yönetici olmak için Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olmanın zorunlu olduğu, Türk Medeni Kanununda yapılan değişikliklerden sonra cemaat vakfı kurulmasının artık mümkün olmadığı,

- Vakıflar Genel Müdürlüğü bünyesinde yürütülen "Coğrafi Bilgi Sistemi Projesi" ile Türkiye'deki tüm tapu kütüklerinin tarandığı, vakıf taşınmazlarının mevcut durumlarının fotoğraflandığı, hali hazır haritalarının, imar planlarının ve kadastral haritalarının çıkarıldığı, proje sayesinde 178 bin olan toplam mülk sayısının 205 bine ulaştığı, ayrıca vakıf eserleri video film arşivi projesi sayesinde 2002 yılında 9.483 olan tescilli eser sayısının 19.500'e çıkarıldığı,

- Hâlen yürütülmekte olan ve bir yıl sonra tamamlanması planlanan Vakıf Arşiv Yönetim Sistemi (VAYS) Projesi ile; Anadolu'daki ilk Türk beyliklerinden günümüze kadar olan dönemde; kurum içindeki ve dışındaki arşivlerde ve şahıslarda bulunan vakfiye, hüccet, berat, şeriye sicili, şahsiyet kaydı, arazi kanunnamesiyle ilgili belgelerin derlenerek tercüme edileceği, mikrofilmi alınarak dijital ortama aktarılacağı,

- Ülkemizin faktör ve talep şartları, firma yapıları, destekleyici endüstrileri ve rekabet üstünlüğü açısından farklı bir döneme girdiği ve bu dönemde ihracatımızın ciddi ölçüde arttığı,

- Yurt dışı müteahhitlik hizmetlerinde işçilerin sosyal güvenlik primleri açısından yaşanan çifte vergilendirmenin sosyal güvenlik reformu ile çözüme kavuşturulacağı,

- Serbest bölgelerin uzun yıllar desteklenmemelerine karşın ülke içerisinde özel kümeleşmelerle ciddi istihdam hacmine kavuştuğu ve serbest bölgelerdeki 23 milyar dolarlık dış ticaretin 5 milyar dolarının Türkiye dışına gerçekleştiği,

- TÜBİTAK, Türkiye Teknolojiyi Geliştirme Vakfı ve Dış Ticaret Müsteşarlığınca ortaklaşa sağlanan Ar-Ge desteklemeleri içerisinde bilişim sektörünün %23'lük payla %29 paya sahip olan makine sektöründen sonra ikinci sırayı aldığı,

- TODAİE'nin kanunen idari ve mali özerkliğe sahip hükmi şahsiyeti haiz bir Bakanlık ilgili kuruluşu olduğu ve bu kuruluşa herhangi bir siyasi müdahalenin söz konusu olmadığı,

- Kamu hizmetlerinin yaygınlığı ve çeşitliliği dikkate alındığı taktirde, hizmet kalitesinin artırılması ve verimliliğin sağlanması için personelin nitelik itibariyle güçlendirilmesinin ve bilgilerinin günün gereklerine uygun olarak revize edilmesinin zorunluluk olduğu ve bu noktada TODAİE'nin daha işlevsel hale getirilmesi gerektiği,

- Kamu yönetimi ve personel reformu başta olmak üzere bir çok alanda kanun tasarı ve tekliflerin hazırlık çalışmalarına TODAİE'nin bilgi, deneyim ve arşivi ile katkı sağladığı, ayrıca ders programlarına e-devlet projesi ile ilgili derslerin eklendiği ve diğer kurumların e-devlet ve e-imza projelerine katkı sağlandığı,

- Öğretim üyelerinin tamamı Yüksek Öğretim Personel Kanununa tabi olan TODAİE'de verilen yüksek lisans ve doktora eğitimlerinin üniversiteler ile aynı nitelikte olduğu ve bu eğitimlerle kamu personelinin nitelik itibariyle güçlendirildiği,

ifade edilmiştir.

3.2.3. 02/11/2007 tarihinde Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü ve Savunma Sanayi Müsteşarlığı bütçeleri üzerindeki görüşmeler sırasında;

- Dernekler Kanununa göre amatör yöneticiler tarafından idare edilen spor kulüplerinin büyük borçlar nedeniyle mali sıkıntıya düşerek kayyuma teslim edildikleri, bu sorunun çözümü için gerekli önlemlerin alınması ve bu çerçevede kulüplerin anonim şirket şeklinde yapılandırılması gerektiği,

- Profesyonel sporlar arasında piyasası oluşmuş, kazanç kapısı haline gelmiş ve büyük seyirci kitlesi bulunan spor dallarının, amatör sporun yaygınlaşmasına finansal destek sağlamaları ve bu amaçla gerekli mekanizmaları kurmaları gerektiği,

- Ülkemizde amatör spora gereken önemin verilmediği, toplumun sadece profesyonel futbola odaklanmasının yanlış bir yönlendirme olduğu, ayrıca sporcuların sosyal güvenlik konusundaki sorunlarının en kısa sürede çözümlenmesi gerektiği,

- Kırsal kesimde düşük gelirli vatandaşlarımızın sportif faaliyette bulunmasını sağlayacak alanların oluşturulması ve gençlik merkezlerinin kapasite ve sayıları artırılırken engelli gençlerimizin de dikkate alınması gerektiği, tribün anarşisini önleme konusunda kulüp yöneticileri ve medyaya

büyük görevler düştüğü,

- Gençliğin millî ve manevi değerlere sahip bir şekilde yetiştirilmesi için sinema ve televizyon gibi popüler araçlarda; millî ve manevi değerlerimizin modern ve demokratik unsurlarla harmanlandığı kültürel programlara ağırlık verilmesi; çalışkan, azimli, vatansever, ufuk sahibi ve ahlaklı insanların gençlere ideal olarak sunulması ve bu kapsamda teşvik edici düzenlemelerin yapılmasının faydalı olacağı,

- Futbol federasyonunun özerk bir yapıya kavuşmasını sağlayacak yasal düzenleme hazırlıklarının memnuniyet verici olduğu,

- Sivil toplum kuruluşlarımızın ve iş adamlarımızın genç ve yetenekli sporcularımıza sponsorluk yapmaları konusunda teşvik edici tedbirlerin alınmasının olumlu sonuçları beraberinde getireceği,

- Gençlerin bedenen ve manen gelişmesine ve sosyalleşmesine katkı sağlayan gençlik merkezlerinin 2007 yılı itibariyle 134 olan sayısının 2008 yılında 175'e, 2009 yılında 225'e çıkarılacak olmasının sevindirici bir durum olduğu, ancak bunların sayısının en kısa sürede bütün ilçelerimizi kapsayacak şekilde artırılması gerektiği,

- 2003 yılından beri Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programları Merkezi Başkanlığı tarafından Avrupa Birliği Topluluk Programları ile ülkemizdeki eğitim ve sivil toplum kuruluşlarının, gençlik merkezlerinin AB üyesi ve aday ülkelerle iş birliğinin artırılmasının hedeflendiği,

- Ankara, İstanbul ve İzmir illerimizin dışında alt metropolleşme hareketlerinin gözlemlendiği ve önemli ölçüde göç alan illerimizde gençlerin ve ailelerin, sosyal ve kültürel ihtiyaçlarını karşılayacak aktivitelerin çeşitlendirilmesi konusunda Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğüne önemli görevlerin düştüğü,

- Ülkemizde sporcu sayısını artırabilmek için öncelikle tesis sayısının artırılması gerektiği ve ayrıca yetiştirmeye yönelik çalışmaların ilkokul çağlarından itibaren başlatılması halinde başarılı sporcuların ortaya çıkabileceği,

- Bir çok uluslararası müsabakaya ev sahipliği yapan federasyonların mali olarak desteklenmesi gerektiği,

- Doping konusunda kanun çıkarılmasına yönelik çalışmaların yanı sıra sporcuların bilinçlendirilmesi konusunda da çalışmaların yapılması gerektiği,

- Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumu Genel Müdürlüğünün; 1921 yılında Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğü adıyla kurulduğu ve 1950 yılında bugünkü adını aldığı, on fabrikası, iki işletmesi ve TAPASAN'da % 27, ROKETSAN'da %15 ve Türk Mercedes-Benz'de % 3 iştiraki bulunan Kuruluşun 2000 yılında Milli Savunma Bakanlığının ilgili kuruluşu haline getirildiği,

- Mevcut mali ve idari yapının hantallığa yol açtığı dikkate alınarak Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumu Genel Müdürlüğünde yeniden yapılandırmaya gidilmesi gerektiği; modern yönetim tekniklerini, pazarlama stratejilerini, Türkiye ve dünya silah endüstrisini iyi bilen profesyonel bir

ekip tarafından yönetilmesi gerektiği, Kurumun taşınmazları değerlendirilerek sermaye yapısının güçlendirilmesi, sivil amaçlı silah üretim izninin tekrar verilmesi, ihracat gücünü artıracak araştırma ve geliştirme faaliyetlerinin sembolik olmaktan çıkarılarak fonksiyonel hâle getirilmesi ve Kurumun Savunma Sanayi Müsteşarlığına bağlanmasının bir ihtiyaç haline geldiği, ayrıca üretim portföyünün Türk Silahlı Kuvvetlerinin ihtiyaçlarına öncelik verilecek şekilde yeniden belirlenmesi ve kurumla ilgili kanuni düzenlemenin bir an önce gerçekleştirilmesi gerektiği,

- Savunma Sanayi Müsteşarlığının projeleri arasında asimetrik tehdidi bertaraf etmeye ve sınır güvenliğini sağlamaya yönelik olanlarına ağırlık verilmesi gerektiği,

- Ülkemizin jeostratejik konumunun, tarihî ve kültürel mirasından doğan yükümlülüklerinin, bölge ve dünya barışında göz ardı edilemez yerinin güçlü bir savunma sistemini zorunlu hale getirdiği, bu nedenle savunma sanayiimizin Ar-Ge faaliyetlerinin artırılması, üniversitelerle bilimsel iş birliğinin sağlanması, know-how ve teknoloji transferiyle geliştirilerek ülke ihtiyaçlarının tamamını karşılayabilir hale getirilmesi gerektiği,

- Yerli harp sanayiimizin gelişmesi ve özel sektörün de silah ve askerî teçhizat üretimine yönelik yatırım yapabilmesi için gerekli teşviklerin sağlanması, bu kapsamda özellikle askerî yazılım malzeme teknolojileri, elektronik harp, havacılık, uzay ve uydu teknolojileri, ağ merkezli savaş, insansız hava araçları kontrol teknolojileri gibi savunma sanayi teknolojilerinin üretimi ve Ar-Ge çalışmalarının desteklenmesi gerektiği,

şeklindeki görüş ve eleştirileri müteakiben Hükümet tarafından yapılan tamamlayıcı açıklamalarda;

- Geçmişte yapılan organizasyonların başarıyla tamamlanmasının yanı sıra önümüzdeki yıllarda ülkemizde düzenlenecek uluslararası turnuvaların ve şampiyonaların, dünya kamuoyunda Türkiye'nin spor alanındaki itibarını yükselteceği,

- Futbol Federasyonunun kuruluş ve işleyişine ilişkin kanun tasarısında FİFA'nın istediği standartlara uygun, futbolun işleyişini ve yönlendirilmesini tamamen futbolun aktörlerine bırakarak Türk futbolunu tam anlamıyla özerk hâle getirecek çalışmaların yapıldığı, özerkliğin sağlanabilmesi için spordan sorumlu Devlet Bakanının gözetim ve denetim yetkileri ile Başbakanlık Teftiş Kurulunun Federasyon üzerindeki teftiş incelemesinin kaldırılacağı, söz konusu tasarının kanunlaşmasıyla geçmişte yaşanan sıkıntıların tekrarlanmasına izin verilmeden tartışmaların Türk futbolunun gelişimi ve yayılması üzerine odaklanmasının hedeflendiği,

- Amatör spor klüplerine sadece nakdi yardım yapıldığı, malzeme şeklindeki ayni yardımların ise yerel yönetimler eliyle gerçekleştirildiği,

- Kulüplerin ekonomik nedenlerle belediyelerin çatısı altına sığınmak zorunda kalmalarına karşın, özellikle büyükşehir belediyelerinin profesyonel kulüplerin yönetiminde yer almalarının doğru bulunmadığı, belediyelerin amatör spor kulüplerini ve diğer spor branşlarını desteklemeleri gerektiği, klüpler arasındaki rekabeti zedeleyecek faktörlerin ayıklanmasıyla ülkemizde liglerin daha heyecanlı ve kaliteli hale geleceği,

- Doping konusunda; Hacettepe Üniversitesi ile işbirliği yapılarak yeni laboratuvarın kurulduğu, önümüzdeki günlerde TBMM'de görüşülerek

kabul edilmesi beklenen uluslar arası sözleşme ile bu alandaki uluslararası mücadeleye de destek verilmiş olunacağı,

- Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumu Genel Müdürlüğünde 2003 yılında gerçekleştirilen reformlar kapsamında fabrika genel müdürlüklerinin kaldırılarak yerlerine işletmelerin kurulmasıyla makam masraflarının azaltıldığı ve genel müdürlükler arasındaki mal teslimleri nedeniyle ortaya çıkan KDV'nin ortadan kaldırıldığı, ayrıca panter, fırtına ve M60 tank projeleri ile üretim kapasitesinin %15'lerden %80'lere çıkarıldığı, ihracatın önündeki en önemli engellerden bir olan sertifikalandırma sorununun çözümlenmek üzere olduğu; fişek fabrikasının yeniden yapılandırılması ile kapasite üzeri siparişle karşı karşıya kalındığı, bu sayede Kurumun Türkiye'de ilk 500 işletme arasındaki yerinin 120 nci sıradan 81 inci sıraya yükseldiği,

- Terörle mücadele söz konusu olduğunda, teknik olarak "Kaviyat" şeklinde tanımlanan ithal edilen silahların ve askeri teçhizatın kullanımına ilişkin sınırlamaların, uluslararası hukuk gereği ortadan kalktığı,

- Türk silahlı kuvvetlerinin ihtiyaçları; parasal olarak %40 oranında yerli savunma sanayiimiz tarafından karşılanırken fiziki olarak bu oranın %90 olarak gerçekleştiği; parasal olarak yapılan hesaplamada ortaya çıkan düşük oranın, ithal edilen Joint Strike Fighter tipi uçak gibi ürünlerin fiyatlarının çok yüksek olmasından kaynaklandığı,

- Korvet sınıfında ilk milli savaş gemisinin üretimini hedefleyen ve 2004 yılında başlatılan Milli Savaş Gemisi (MİLGEM) Projesinde; tasarımın İstanbul Tersanesi Komutanlığı, savaş sistemlerinin ASELSAN ve HAVELSAN, form optimizasyonunun ise İstanbul Teknik Üniversitesi tarafından yapıldığı,

- 2004 yılında başlatılan insansız hava aracı projeleri kapsamında, özel sektör tarafından geliştirilen küçük sınıf bir İnsansız Hava Aracı (MİNİ İHA) tasarımının tamamlandığı ve Aralık ayı içerisinde teslim edilmesinin planlandığı, ayrıca daha gelişmiş ve 24 saat havada kalabilen insansız hava aracının ise TAI'de tasarımına başlanmış olup, ilk uçuşun 2009 yılında, teslimatların ise 2010 yılında gerçekleşmesinin beklendiği,

- Helikopteri, uçağı, yerine göre tankı veya zırhlı aracı uzaktan hareket ettiren ve atış idare sistemini yönetebilen görev bilgisayarının yapıldığı ve denemesinin gerçekleştirildiği,

ifade edilmiştir.

3.2.4. 05/11/2007 tarihinde Küçük ve Orta Ölçekli Sanayi Geliştirme Destekleme İdaresi Başkanlığı (KOSGEB), Milli Prodüktivite Merkezi, Türk Akreditasyon Kurumu, Türk Standartları Enstitüsü ve Türk Patent Enstitüsü Başkanlığı bütçeleri üzerinde yapılan görüşmelerde;

- İş geliştirme merkezlerinin faaliyet alanlarının genişletilmesi, vergi ve sigorta primleri aracılığıyla teşvik uygulamasına gidilmesi, Ar-Ge çalışmalarının finansman desteği sağlanarak artırılması gerektiği,

- İthalata dayalı büyümenin yatırımlar içerisindeki KOBİ'lerin payını düşürdüğü, teknoloji yoğun makine ve teçhizat ithalatının artmasının ise istihdamı olumsuz etkilediği,

- Yatırımcının psikolojik güdülenmesini sağlamak için KOBİ ve esnaf bakanlığının kurulması, sanayileşme planının oluşturulması ve KOBİ'lerle ilgili kamu kurumlarının sayılarının azaltılması gerektiği,

- KOBİ'lerin finansman sorununu çözmek amacıyla; KOBİ Borsası olarak adlandırılan Gelişen İşletmeler Piyasaları AŞ'nin ve kredi garanti fonunun etkinleştirilmesi ve risk sermayesi sisteminin oluşturulması gerektiği,

- 2008 yılı için KOBİ'lerin desteklenmesi amacıyla ayrılan yaklaşık 156 milyon YTL kamu kaynağının yetersiz olduğu,

- Ülkemizdeki işletmelerin %99.8'ini oluşturan, istihdamın %76.7'sini ve üretimin yaklaşık olarak %25'ini gerçekleştiren ve ihracatımızda yaklaşık % 8 payı bulunan KOBİ'lere teşvik sağlayan KOSGEB'in geçmiş yıllara ait bütçe gerçekleşmeleri incelendiğinde; kanunla verilen ödeneklerin tümünün kullanılmadığının anlaşıldığı,

- KOBİ'lerin ihracatta payı diğer ülkelerde %30 ve üzeri iken, ülkemizde %8 civarında olduğu, bu nedenle iç pazarda üretim kalitesini artırarak ithal mallara karşı rekabet etme imkanına kavuşmasının yanı sıra toplam ihracatımız içerisindeki paylarının artırılması gerektiği, bu kapsamda küçük şirketler için birleşmelerin, yüksek katma değer yaratan teknoloji tabanlı üretimin, maliyet-etkin ve marka yaratmaya yönelik çalışmaların desteklenmesi gerektiği,

- Avrupa Birliği üyelerinde "standart yöntem" denen yöntemlerle Ocak 2007 ve "ileri yöntemler" denen yaklaşımlarla 2008 yılında yürürlüğe girecek olan "Basel 2 Standartları" konusunda bankacılık sektöründe yabancı bankaların ağırlığının giderek artması da dikkate alınarak KOBİ'lerin bilinçlendirilmesi ve bilançoların şeffaflaştırılması için gerekli önlemlerin alınması gerektiği,

- Teknolojik seraların KOBİ kapsamına alınarak teşvik edilmesi gerektiği, ülkemizin bu alanda Orta Avrupa ve Rusya pazarında Avrupa Birliği ülkesi olmaktan kaynaklanan avantajları da bulunan Fransa ve İspanya ile rekabet içerisinde olduğu,

- Ülkemizde girişimciliği ve riski finanse edecek mekanizmaların henüz yaygın bir şekilde hayata geçirilemediği, bu nedenle KOBİ'lerin finansman ve teminat sorunlarının çözümünde KOBİ bankasının bir çözüm olarak düşünülebileceği, bunlara ilaveten Türkiye Kalkınma Bankası bünyesinde KOBİ'lerin desteklenmesine yönelik bir birimin oluşturulabileceği,

- Başlangıç yatırımları ve dolayısıyla sermaye ihtiyacı düşük, kuruluş aşaması kısa ve kolay, riski ve kaybı göreceli daha az olan KOBİ'lerin üretimde daha esnek ve çevik olmaları nedeniyle ülkemiz için hayati önem taşıdıkları, bu nedenle mesleki eğitim ve çıraklık eğitimi konusunun dünya gerçekleri ve bilimsel görüşler çerçevesinde yeniden organize edilmesi, coğrafi ve demografik yapıya uygun olarak her bölgenin ürün ve üretim kapasitesinin haritasının çıkarılarak teşvik sisteminin yeniden düzenlenmesi gerektiği,

- KOSGEB'in zayıf noktalarının; ayrıntılı finans ve harcama programlarının Maliye Bakanlığında bulunması ve etkin bir veri tabanının olmamasından kaynaklandığı, bu nedenlerle denetim sisteminde eksikliklerin bulunduğu, KOBİ'lere ulaşımda güçlüklerin yaşandığı, işlemlerin elektronik ortamda yürütülemediği, ihtiyaç analizi yapılmadan destek mekanizmalarının belirlendiği, desteklerin yarattığı etkinin sistematik bir biçimde ölçülemediği, desteklemeler için yeterli kaynak sağlanamadığı ve kaynakların günün koşullarına uyarlanmasında sıkıntıların yaşandığı,

- KOBİ'lerin genel itibariyle; ilgili kurumlar arasında eş güdüm sağlanamaması, kuruluş aşamasında yaşadıkları zorluklar, uzun vadeli stratejik planlama yapamamaları, işletme ve öz sermayelerinin yetersizliği, finansman aracı olarak kullandıkları kredilerde teminat, garanti ve kefalet konusundaki yetersizlikleri, faaliyet alanlarındaki fizibilite çalışmalarının azlığı ve danışmanlık hizmetlerindeki yetersizlikler, kalite ve marka eksikliği, kurumsallaşmanın sağlanamaması, ileri teknoloji için kaynak yetersizliği, piyasadaki rekabet eksikliği gibi sorunlarla karşı karşıya oldukları; söz konusu sorunların çözümü için ilgili kurumlar arasında eş güdüm sağlanarak iş kurma sürecindeki maliyetin ve harcanan sürenin azaltılabileceği, Halk Bankasının özelleştirilmesinden vazgeçilerek yeniden yapılandırılması gerektiği ve bu sırada KOBİ projelerinin finansmanına ilişkin çalışmalara ağırlık verilebileceği, teminat yetersizliği nedeniyle finansman sıkıntısı çeken KOBİ'lerin teminat eksiklerini gidermek için bankalararası kredi risk fonunun oluşturulabileceği, Ar-Ge yatırımlarının teşviki için vergi indirimleri ve istisnalarının getirilebileceği, istihdam hacmi dikkate alınarak sosyal güvenlik primlerinde indirim yoluna gidilebileceği,

- Orta Vadeli Programda öngörülen başta KOBİ'ler olmak üzere işletmelerin finansmana erişiminin kolaylaştırılması amacıyla finansal araçların çeşitlendirilmesi kapsamında KOSGEB aracılığıyla sağlanan 60 milyon YTL kredi desteğinin olumlu sonuçlar doğuracağı,

- KOBİ kavramının her kurum nezdinde farklı anlamlar taşımasının çeşitli zorlukları da beraberinde getirdiği, söz konusu kavramın Avrupa Birliği normları da dikkate alınarak tek çatı altında tanımlanması gerektiği,

- TOBB, Türkiye Halk Bankası A.Ş., Halk Leasing, KOSGEB, TESK ile bazı sanayi ve ticaret odaları ve borsaları tarafından kurulan KOBİ A.Ş.'nin; KOBİ'ler tarafından yeterince tanınmamakla birlikte, büyüme ve ihracat potansiyeline sahip olduğu halde finansman yetersizliği nedeniyle gelişme gösteremeyen KOBİ'lere ortak olmak suretiyle kar amacı gütmeksizin finansal destek sağladığı,

- Millî Prodüktivite Merkezinin; KOSGEB ile işbirliği içerisinde organize sanayi bölgelerinde birer temsilcilik açarak sürekli eğitim kültürünü yaygınlaştırması, tasarımdan müşteriye kadar uzanan süreç hakkında tasarımda kalite, toplam kalite yönetimi, yalın üretim, çevik üretim, altı sigma, tam zamanında üretim gibi sonuç veren teknik ve stratejiler konusunda girişimcileri eğitmesi ve yönlendirmesi gerektiği,

- Türk Akreditasyon Kurumunun 2008 bütçe tasarısında kurumun görev ve amaçlarının yeterli seviyede açıklanmadığı, 4 milyon 616 bin YTL olan kurum bütçe teklifinde gelirin 3 milyon 200 bin YTL'lik kısmını oluşturan diğer hizmet gelirlerinin hangi kalemlerden oluştuğuna yer verilmediği; kanunen en yüksek devlet memurunun iki katı ücret ödeyerek hizmet akdiyle istihdam gerçekleştirebilme imkanına sahip olan Kurumun 3 milyon 765 bin YTL olan personel giderleri için ayrıntılı bir açıklama yapılması gerektiği,

- Türk Standartları Enstitüsü 2008 yılı bütçe teklifinde; personel sayısı ve aldıkları ücret belirtilmeksizin harcamaların % 69'unun personel giderlerine ayrılmasına karşın tedavi giderleri için ödenek ayrılmadığı, bakanlıklarla karşılaştırıldığında temsil ve tanıtma giderlerinin fazlalığı ile dikkat çektiği, kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan 600 bin YTL transfer harcamasının mahiyeti hakkında bilgi verilmesi gerektiği,

- Türk Patent Enstitüsüne yapılan tasarım başvuru sayısındaki artış dikkate alındığında, ülkemizde bu konuda bir bilincin oluşmaya başladığının anlaşıldığı, sınai mülkiyet haklarının değerlemesini ve değerlendirilmesini gerçekleştirerek ekonomiye kazandırmak amacıyla kurulması planlanan Patent Değerlendirme Ajansı ile birlikte Türk Patent Enstitüsünün patent başvurularını Viyana'da inceletmesine gerek kalmayacağı,

şeklindeki görüş ve eleştirileri müteakiben Hükümet adına yapılan açıklamalarda;

- Sanayi bilgi sistemi ve sanayi envanterinin oluşturulmasının ardından belirlenecek sanayi stratejisi ve politikalarına göre teşvik sisteminin yeniden düzenleneceği,

- KOSGEB'in 2007 yılının 10 aylık döneminde; 8.400 işletmeye toplam 81 milyon YTL destek verdiği, danışmanlık, fuar, marka oluşturma ve teknoloji başta olmak üzere çeşitli alanlarda 14 milyon YTL hibe kredisi kullandırdığı ve bu sayede KOBİ'lere 660 milyon YTL kredi hacmi sağlandığı, 1.900 KOBİ'nin 460 milyon YTL ihracat gerçekleştirdiği, 2.308 işletmede 8.633 insanımıza iş imkanı sağlandığı,

- KOSGEB'in 2007 yılı bütçesinden ödenek aktarımı yöntemiyle yaratılan 60 milyon YTL kaynağın KOBİ'lerde istihdamın artırılmasına dönük olarak kullanılacağı, bu kapsamda nitelikli eleman istihdamı karşılığında KOBİ'lerin bankalardan 18 ay vadeli sıfır faizli kredi alabilecekleri ve bu kredinin faizinin KOSGEB tarafından ödeneceği, 2.500 işletmenin yararlanması ve 7.500'den fazla insanımızın istihdamının hedeflendiği destek ile, KOBİ'lere önümüzdeki iki aylık dönemde toplam 250 milyon YTL kredi hacminin yaratılacağı, böylelikle KOSGEB'in 2007 yılında kullandırdığı hibe ve kredi faizi destekleri toplamının 170 milyon YTL'ye ulaşacağı,

- KOBİ´lerin finansman sorununu çözmek amacıyla KOBİ Borsası olarak adlandırılan Gelişen İşletmeler Piyasaları AŞ (GİP)'nin 52 aracı kuruluş ile birlikte Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB), KOSGEB ve Türkiye Sermaye Piyasası Aracı Kuruluşları Birliği (TSPAKB)´nin katılımıyla Temmuz 2005'te kurulduğu ve 2008 yılından itibaren KOBİ'lerin borsalardan yararlanması konusunda gerekli çalışmaları yapacağı, ayrıca on ilde Kredi Garanti Fonunun açılacağı,

- Milli Prodüktivite Merkezi'nin il bazında yürüttüğü "Verimlilik Artırma Projeleri" ile; toplam 40 ilde 200'ün üzerinde firmaya danışmanlık hizmetinin verildiği, sunulan 300'den fazla eğitim programından 10 binden fazla kişinin yararlandığı, hizmet verilen KOBİ ve diğer ölçekli kuruluşların istihdam ve üretim alanlarında en az % 10'luk bir verimlilik artışının sağlandığı,

- Türk Standartları Enstitüsü tarafından yürütülen standart hazırlama faaliyetlerinde %98 seviyesinde Avrupa Birliği ile uyumun sağlandığı, Avrupa Birliği sınırları içerisinde malların serbest dolaşımının sağlanması çerçevesinde ülkemizde uygulamaya konulan Avrupa Birliği'nin yeni yaklaşım direktifleri kapsamında "CE" işaretinin ülkemizde de zorunlu hale geldiği ve bunun üzerine yürütülen çalışmalarla TSE'nin, "CE" işareti verme yetkisine sahip onaylanmış kuruluş olarak atandığı; bunun sonucunda, geçmişte "CE" işareti almak için ödenen 10 bin euro ve üzerindeki ücretlerin günümüzde 2.500 – 3.000 YTL'ye kadar düştüğü, ayrıca bir yıllık süre içerisinde 70 firmamızın "CE" işareti aldığı ve 500'e yakın firmanın da eğitime tabi tutulduğu,

ifade edilmiştir.

3.2.5. 06/11/2007 tarihinde Elektrik İşleri Etüt İdaresi Genel Müdürlüğü (EİE), Türkiye Atom Enerjisi Kurumu (TAEK), Ulusal Bor Araştırma Enstitüsü (BOREN), Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü (MTA) bütçeleri üzerinde yapılan görüşmelerde;

- 2006 yılında ülkemizin 40.500 MW kurulu elektrik gücünün %35'inin doğalgazdan, %32'sinin hidroelektrikten, %26'sının kömürden ve %6'sının sıvı yakıtlardan elde edildiği, bu dönemde 176,3 milyar kWh elektrik enerjisi üretilerek 174,6 milyar kWh elektrik enerjisi talebinin karşılandığı, 2020 yılında 499 milyar kWh olması tahmin edilen elektrik tüketim talebinin karşılanabilmesinde doğalgaza bağımlılığın devam edeceği ve kaynak çeşitlendirmesi kapsamında nükleer enerjiye başvurulmasının kaçınılmaz olduğu, nükleer santral yapımı sırasında sadece enerji ihtiyacının karşılanması ile yetinilmemesi ve bu alanda teknoloji transferinin de gerçekleştirilmesi gerektiği,

- Enerji Verimliliği Kanunu ile hedeflenen tasarrufun sağlanabilmesi için yurt çapında öngörülen uygulamaların hayata geçirilmesi gerektiği,

- Çevrenin korunması ve yerli kaynaklarımızın kullanılması açısından önem arz eden yenilenebilir enerji kaynaklarının desteklenmesi ve bunlarla ilgili uzun vadeli planların yapılması gerektiği, bu kapsamda yerli ve yenilenebilir enerji kaynaklarımızın henüz tamamının değerlendirilmemiş olmasına rağmen, beraberinde olası bir çok tehlikeyi de beraberinde getirecek olan ve Avrupa'da bir çoğu kapatılan nükleer santralların yapımına ilişkin çalışmalara anlam verilemediği,

- 32 ülkede faaliyet gösteren 441 nükleer santral ile dünya toplam elektrik üretiminin % 18'inin karşılandığı, 1000 megavatlık nükleer santralin bir senede 1 milyon 600 bin ton petrole eşdeğer enerji üretmesi sayesinde, ortalama ömrü kırk yıl olan santralin 64 milyon ton petrol tasarrufuna imkan verdiği, gelecekte enerji krizi yaşamamamız için nükleer santral kurulmasının bir zorunluluk olduğu, ancak bu alanda dışa bağımlılığa meydan vermemek için ülkemizdeki uranyum aramalarının artırılması ve zenginleştirme tesislerinin kurulması gerektiği,

- Nükleer santrallara olası kazalar nedeniyle karşı çıkılmasına rağmen, ülkemizin yakın komşuları olan Ermenistan ve Bulgaristan'daki nükleer santrallarda meydana gelecek kazaların da yol açacağı zararlar itibarıyla Çernobil örneğinde olduğu gibi ülkemizi yakından ilgilendireceği, bununla birlikte yapılacak santrallarda her türlü tehlikeye karşı gerekli önlem içeren en son teknolojinin kullanılması ve ülkemizin eski santralların beşiği haline getirilmemesi gerektiği,

- Geleceğin temiz enerji kaynağı olan ve dünya rezervinin % 65'i ülkemizde bulunan bor madeni için uzun vadeli planlar yapılarak politikaların geliştirilmesi gerektiği, bor madeninin ham olarak 40 ABD Dolarına ve rafine edildikten sonra beş kat daha yüksek fiyata, özellikle gelişmiş ülkelere ihraç edilebildiği,

- 2002 yılında ihraç edilen borun % 65'i bor kimyasalları ve eş değer ürünlerinden; %35'i ise konsantre bordan oluşurken, 2007 yılında bor kimyasalları ve eş değer ürünlerinin payının % 85'e yükselmesinin ve konsantre borun payının % 15'e düşmesinin sevindirici bir gelişme olduğu; sadece ısıya dayanıklı cam sanayii, seramik sanayii, çimento sanayii ile deterjan ve sabun sanayiinde kullanılan bor kimyasalları ve eş değer ürünlerinin kullanım alanının dünyadaki gelişmeler yakından izlenerek daha da genişletilmesi gerektiği,

- İşletildikleri bölgelerde; altyapı hizmetlerinin götürülmesini ve yan sektörler ile birlikte yeni iş alanlarının oluşmasını sağlamak suretiyle kentlere göçü engelleyen madencilik sektörünün desteklenmesi gerektiği,

- MTA'ya ülkemizin yer altı zenginliklerinin ve jeolojik yapısının açığa çıkarılması konusunda yer altı eğitimi olan tüm mühendislerin pratik yapabileceği ikinci bir okul olarak önemli görevler düştüğü, bu nedenle MTA'nın dünya madencilik sektöründeki gelişmeleri yakından takip edebilmek için yurt dışındaki muhataplarıyla yakın ilişki içinde olması, nitelikli personel istihdamını sağlayabilmek için ücretlendirme yapısının iyileştirilmesi ve her ilimizde sondaj kampları açması gerektiği,

şeklindeki görüş ve eleştirileri müteakiben Hükümet adına yapılan tamamlayıcı açıklamalarda;

- EİE tarafından; tüm Türkiye'yi kapsayan "Rüzgar Enerjisi Potansiyeli Atlası (REPA)" ile ilgili çalışmaların Coğrafik Bilgi Sistemlerinden (GIS) ve uydu görüntülerinden yararlanılarak tamamlandığı, 2007 yılı içinde kurulumu tamamlanan etkileşimli bilgi alışverişi ve veri tabanı özelliklerini taşıyan Enerji Verimliliği Portalı (EN-VER PORTALI) ile, bilgilerin daha hızlı toplanmasının, değerlendirilmesinin ve analiz edilmesinin ve kamuoyunda enerji verimliliği konusunda bilgi ve bilinç düzeyinin arttırılmasının amaçlandığı, 2008 yılında enerji ile ilgili tüm paydaşların doğru ve güncel bilgiye hızla erişebilmelerini sağlamak, ulusal enerji envanterini oluşturarak güncel tutmak, planlama, projeksiyon, izleme ve değerlendirme çalışmalarına destek vermek üzere "Ulusal Enerji Bilgi Yönetim Merkezinin" kurulum çalışmalarına başlanacağı,

- TAEK tarafından; elektrik enerjisi arz ve talep projeksiyonlarına bağlı olarak, yaklaşık 5000 MW kapasitede nükleer santralın 2012 yılına kadar işletmeye alınmasının planlandığı, ülkemizin nükleer programı kapsamında güç reaktörlerini, araştırma reaktörlerini, yakıt çevrim tesislerini ve eğitim merkezlerini içeren bir nükleer teknoloji merkezinin kurulmasının ve yerli sanayi ve işgücü ile nükleer yakıt çevrimi teknolojilerinin edinilmesinin hedeflendiği,

- BOREN'e kuruluşundan itibaren toplam 158 adet proje başvurusunun yapıldığı, bu projelerden 32 adedinin TÜBİTAK kaynaklarından desteklenmesinin sağlandığı, Enstitü kaynakları ile desteklenen 47 projeden 8 adedinin tamamlandığı ve bu projelere ilişkin pilot üretim ve endüstriyel uygulama girişimlerinin devam ettiği,

- Konsantre bor ürünlerinin üretimi 2002 yılında 1.368.000 ton iken, bu rakamın 2006 yılında % 42 artışla 1.948.000 tona yükseltildiği ve 2007 yılında ise % 52 artırılarak 2.075.000 tona ulaştırılmasının hedeflendiği; bor kimyasalları ve eşdeğeri ürün üretiminin ise 2002 yılında 436.000 ton iken 2006 yılında nominal üretim kapasitesinin (730.000 ton/yıl) üzerine çıkılarak % 134'lük bir artışla 1.021.000 tona yükseltildiği ve 2007 yılında % 144 artırılarak 1.063.000 tona ulaştırılmasının hedeflendiği,

- Avrupada yapılan sondajların ortalama derinliği 1.200 metre iken ülkemizde bu derinliğin sadece 120 metre olduğu, sondaj derinliğinin artırılmasına yönelik çalışmaların devam ettiği, MTA tarafından bu amaçla yapılan çalışmalar sırasında gerçekleştirilen keşiflerle ülkemizin maden rezervinde de önemli artışların sağlandığı,

- MTA tarafından; bulunan bakır rezervleri ile Türkiye metal bakır rezervinin 253.000 ton (% 16,5) artırılarak 1.786.000 tona çıkartıldığı, son yıllarda yapılan çalışmalarla toplam 45 ton metal altın rezervinin bulunduğu, bilinen bor rezervlerimizin % 50 oranında artırılarak 2.000.000.000 tondan 3.000.000.000 tona çıkarıldığı, 2005 yılından başlayan yoğun kömür arama çalışmaları ile 156 bin metre sondajlı arama yapılarak 840.000.000 ton görünür ve 600.000.000 ton potansiyel rezerv tespiti yapıldığı, 2008 ila 2013 yılları arasında kömürde yaklaşık 200 bin metre sondajlı arama yaparak 1.000.000.000 ton ilave linyit rezervine ulaşılmasının ve jeotermal kaynaklarda 70 bin metre olan sondajlı arama çalışmalarının 100 bin metreye çıkarılmasının hedeflendiği,

ifade edilmiştir.

3.2.6. 8/11/2007 tarihinde Ceza ve İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İş Yurtları Kurumu ve Türkiye Adalet Akademisi Başkanlığının bütçeleri üzerinde yapılan görüşmelerde;

- Türkiye Adalet Akademisi Başkanlığının sermaye giderleri incelendiğinde; 2006 yılında 3 milyon 368 bin YTL olan ödeneğin 656 bin 629 YTL'sinin harcandığı, 2007 yılında 3 milyon 500 bin YTL ödeneğin Ağustos ayı itibariyle 20 bin 830 YTL'sinin kullanıldığı ve bunlara rağmen 2008 yılı için 4 milyon YTL teklif edildiği, ayrıca cari transferlerinde de geçmiş yıllarda harcanmadığı halde ödenek teklif edildiğinin görüldüğü, ödenekler ile gerçekleşmeler arasındaki benzer nitelikteki sapmaların Ceza ve İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İş Yurtları Kurumunun sermaye giderleri ile cari transferlerinde de dikkati çektiği, bütçelerdeki ödeneklerin ihtiyaçlarla ölçülü olarak öngörülmesi ve bu tür sapmaların makul sınırlar içinde olması gerektiği,

- İdari ve mali özerkliğe sahip Türkiye Adalet Akademisinin kurulmasıyla, meslek mensuplarının gerek mesleğe kabulleri gerekse meslek yaşamları sırasındaki eğitimlerine ivme kazandırıldığı, ayrıca Akademinin Türk hukuk reformunun gerçekleştirilmesine araştırmalarıyla teknik destek sağlayan bir koordinasyon merkezi misyonunu da yürüteceği ve dökümantasyon çalışmalarıyla teorinin pratiğe aktarılmasına katkı sağlayacağı,

- Hâkimlerin ve savcıların; örgütlü suçlar, haksız rekabet, döviz işlemleri, sigortacılık, bankacılık gibi uzmanlık gerektiren alanlarda özel eğitime tabi tutularak uzmanlaştırılması ve yabancı dil edinmelerine ilişkin çalışmaların yapılması gerektiği,

- Ceza ve infaz kurumları ile tutukevlerindeki mahkumların iş yurtlarında sigortalı çalıştırılarak meslek edindirilmesinin ekonomik ve sosyal boyutunun çok önemli olduğu,

şeklindeki görüş ve eleştirileri müteakiben Hükümet ardında yapılan tamamlayıcı açıklamalarda;

- Gelişmiş bir çok ülkedeki benzerlerinden daha iyi bir seviyedeki 186 ceza infaz kurumumuzda bulunan işyurtlarında; kırktan fazla iş kolunda 10.000 civarında hükümlünün meslek edinmeleri veya mesleklerini koruyup geliştirmeleri için sigortalı olarak çalıştırıldığı, bu çalışmalar sonucunda üretilen ekonomik değerlerin tesis ve atölyelerde pazarlandığı,

- Hâkim ve savcıların uzmanlaşmasını sağlamak amacıyla, Türkiye Adalet Akademisinin yanı sıra Adalet Bakanlığı tarafından yüksek mahkeme başkan ve üyeleri, hakim ve savcılar ile akademisyenler eliyle de hizmet içi eğitimlerin verildiği,

- 2007 yılında düzenlenen yurt içi eğitim çalışmalarına 5978, yurt dışındaki eğitim çalışmalarına ise 174 hâkim ve savcının katıldığı, değişen mevzuat konusunda tüm meslek mensuplarına eğitim verilmesinin planlandığı, üniversitelerle gerçekleştirilen işbirliği sayesinde 20 hâkim ve savcının bir yıl süreyle ücretli izinli olarak yabancı dil eğitimi için yurt dışına gönderildiği ve ayrıca mesai saatleri dışında yabancı dil eğitimlerine devam edildiği,

ifade edilmiştir.

3.2.7 09/11/2007 tarihinde Yükseköğretim Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Müdürlüğü, Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı, Yükseköğretim Kurulu (YÖK) ve 85 adet üniversitenin bütçeleri üzerinde yapılan görüşmelerde;

- Öğrencilerin yüksek öğrenimlerini çağdaş ve özgür bir ortamda gerçekleştirebilmeleri için; her öğrenciye kayıt anında yurt, burs ve kredi olanaklarının sağlanması, yurtların kapasitesinin ve kalitesinin artırılması, burs ve kredilerin öğrencilerin kimseye muhtaç olmadan eğitimlerini sürdürebilecek düzeyde olması ve bütün bu işlemlerin öğrenciye okul kayıt anında verilecek tek bir akıllı kart sistemi ile sağlanması gerektiği,

- Öğrenci yurtları konusunda vatandaşlardan gelen yoğun talebin devam ettiği bu nedenle, özellikle kız öğrenci yurtlarının sayısının artırılması ve kalitesinin yükseltilmesi gerektiği,

- Öğrenci Seçme Sınavının kaldırılması ve her gencin yüksek öğrenim görmesine imkan sağlanmasının arzu edilen bir çözüm olduğu; ülkemizdeki yükseköğretim kurumlarında öğrenim görmek isteyen yabancı uyruklu öğrencilerin girdikleri Yabancı Uyruklu Öğrenci Sınavının (YÖS) yalnızca Türkçe ve İngilizce yapılmasının, farklı diller konuşan uluslarla ilişkilerimizin gelişmesi ve onlara ülkemizin tanıtılması açısından yetersiz kaldığı,

- Devlet üniversiteleri ile özel üniversitelerin bölümleri arasındaki puan farkının azaltılmasına yönelik tedbirlerin alınması gerektiği,

- Ülkemizden gelişmiş ülkelere doğru yaşanan beyin göçünün engellenebilmesi için gerekli plan ve programların yapılması ve yetişmiş ve niteliği yüksek insanların ülkemizde kalmasını cazip hale getirecek tedbirlerin alınması gerektiği,

- Üniversitelere, başta öğretim elemanı eksikliği olmak üzere, temel sorunlarının çözümü için maddi desteğin şart olduğu, ayrıca açık öğretim sisteminin uzaktan eğitim için geliştirilmiş olan yeni teknolojilerle nitelik ve nicelik yönünden güçlendirilmesi ve üniversitelerin sayısı artırılırken eğitim kalitesinin düşmemesi için gerekli önlemlerin alınması gerektiği,

- YÖK'ün ve üniversitelerin harcamalarının kamuoyunu aydınlatacak şekilde şeffaflaştırılması ve özellikle üniversitelerdeki personel alımlarında ve görevde yükselmelerde merkezi sınav sisteminin getirilmesinin uygun olacağı,

- Bilimsel araştırmaların finansmanı amacıyla kurulan üniversite döner sermayelerinin, sosyal güvenlik kurumlarından alacaklarının geç ödenmesi ve Hazine payının yüksekliği nedeniyle amacına uygun kullanılamadığı, bu konuda yaşanan aksaklıkların giderilmesi gerektiği,

- Vakıf üniversitelerinin, devlet üniversitelerinden gerçekleştirdikleri öğretim üyesi transferleriyle faaliyetlerini sürdürdükleri ve akademik bilgi üretimlerinin istenilen seviyede olmadığı,

- YÖK tarafından üniversiteleri değerlendirme kriteri olarak geliştirilen yayın ve bunlara yapılan atıf sayısı incelendiğinde; ülkemizde yayın sayısı itibariyle 1981 yılında 41 inci sırada iken bugün itibariyle 19 uncu sıraya gelindiği; ancak, yapılan atıf sayısı bakımından 35 inci sırada bulunulduğu, son yıllarda atıf sayısında yaşanan artışın ise dünya kamuoyunda ülkemize olan ilgiden kaynaklandığı,

- Bin öğretim üyesi ile bir üniversite açılabileceği varsayımı altında, yurt dışında eğitim gören yaklaşık 60 bin civarındaki öğretim görevlisi adayı gencin gelecekteki 60 üniversitenin temeli olduğu, bu nedenle ortaöğretimden sonra bazı kısıtlamalar nedeniyle gençlerin üniversiteye girememesi yerine üniversite sayısının sağlıklı bir şekilde artırılması gerektiği,

- Ülkemizde, eğitimli genç işgücü sayısını artırmak suretiyle sosyal ve ekonomik gelişmenin yanı sıra bölgeler arasındaki gelişmişlik dengesinin de sağlanmasının amaçlandığı, 90'lı yıllarda üniversiteleşme sorununun çözümlenmesi gerekirken son iki yılda 29 üniversite açılmasının geç kalınmakla birlikte önemli bir gelişme olduğu, ancak yeni açılan üniversiteler açısından fiziki alt yapı yetersizliğinin zamanla çözümlenebilecek bir sorun olmasına rağmen, öğretim elemanı açığının önemli bir sorun teşkil ettiği, bu açığın gerek ülkemizdeki gerekse yurt dışındaki gelişmiş ve köklü üniversitelerle yapılacak öğretim elemanı yetiştirilmesine ilişkin ikili anlaşmalar yoluyla çözümlenebileceği,

- Üniversitelerimizdeki en önemli problemin üretkenlik olduğu, bunun nedenlerinden biri olan kaynaklara erişim zorluğunun internet sayesinde kısmen çözümlendiği, TÜBİTAK aracılığıyla sağlanan burslarının ise araştırmaların finansman sorununu ortadan kaldırdığı, ancak öğretim elemanlarının dünya standartlarının üzerindeki ders yükünün halen devam ettiği ve dünya genelinde haftada 6 saat olan ortama ders yükünün ülkemizde 35 saat olduğu, dolayısıyla bu durumdaki bir öğretim görevlisinden üretkenlik beklenemeyeceği,

- YÖK'ün üniversiteler konusunda sadece yol gösterici koordinatör olarak işlev üstlenmesinin yerinde olacağı,

- Ülkemizde rektör seçimlerinin fazlasıyla medyada yer almasının çeşitli psikolojik baskıları da beraberinde getirdiği, bu nedenle yurt dışında olduğu gibi rektörlerin; bir meclis veya mütevelli heyeti tarafından, icraatları ve projeleri ile ön plana çıkmaya çalışan rektör adayları arasından seçilmesini öngören; ayrıca, rektörlük konusunda süre sınırlamasının kaldırılarak başarılı oldukları sürece görevde kalmalarına imkan veren bir sisteme geçilmesi gerektiği,

- Üniversite ile sanayi kesimi arasındaki bağların güçlendirilmesi ve öğretim elemanlarının özlük haklarının cazip hale getirilmesi gerektiği, öğretim elemanlarının ücretlerinde iyileştirmeye gidilirken taşra üniversitelerine ve yeni açılan üniversitelere yönelimi artırmak amacıyla ücret farklılaştırmasına gidilebileceği,

- Yükseköğretimde, merkezî ve bürokratik bir yapının varlığı nedeniyle, kalite değerlendirmesine ve hesap verilebilirliğe imkan sağlayan ve finansman yapısını düzenleyen bir sistemin kurulamadığı,

- Üniversiteleri, bütçelerinde ve insan kaynaklarında iyileştirme yapmaksızın eleştirmenin haksızlık olduğu,

- Üniversitelerde geçici işçi statüsünde çalışanların sözleşmeli personel haline getirilerek, ücretlerinin döner sermayelerden karşılanmasının, üniversitelerin gelirlerinin daha da azalmasına neden olduğu,

- Üniversite hastanelerindeki sağlık personeli açığının hizmet kalitesinin düşmesine neden olduğu, ayrıca döner sermayelerden yapılan yüzde 15'lik Hazine payı kesintisinin düşürülmesi gerektiği,

- Vakıfların kar amacı gütmesinin ve bu amaçla üniversite kurmasının kanunla yasaklanmış olmasına rağmen bazı vakıf üniversitelerinin yurt dışındaki eğitim şirketleriyle ortaklık kurduklarına dair haberlerin basına yansıdığı, denetim ve gözetimi YÖK tarafından gerçekleştirilen vakıf üniversitelerinde bu ve benzeri olayların yaşanmasına müsaade edilmemesi gerektiği,

- 2007 yılında 17 üniversite açılmasına rağmen 2008 yılında idari ve akademik personel alımı için verilen kadro sayısının sadece 3000 olduğu, ayrıca yurt dışına gönderilen akademik personel sayısının düşük olmasının üniversitelerdeki kadro sorununun çözümlenmesini daha da zorlaştırdığı,

- Ülkemizde üniversiteye girmeyi başaramayan öğrencilerimiz için YÖK'ün yurt dışında eğitim konusunda rehberlik faaliyetlerini üstlenmesi ve hatta bu öğrenciler için yurt dışında sunulan maddi olanaklarla öğrenimlerine nasıl devam edebileceklerine ilişkin gerekli bilgilerin verildiği danışmanlık bürolarının üniversitelerde açılması gerektiği,

- Gerek üniversiteler gerekse bölümler açılırken yerel olanakların dikkate alınması suretiyle bölgesel istihdam açığının kapatılmasına katkı sağlanabileceği, ayrıca bazı şehirlerimizin diğer ülkelerde olduğu gibi sadece üniversite şehri haline getirilmesine ilişkin çalışmaların yapılması gerektiği,

- Ülkemizin doktor ihtiyacının karşılandığı tek kaynak olan tıp fakültelerinde, 1986 yılında 1875 öğretim elemanı görev yaparken 5231 öğrencinin alındığı; 2006 yılında 9020'ye yükselen öğretim elemanına karşın alınan öğrenci sayısının 4697'ye düştüğü; öğretim elemanlarının büyük şehirlerden küçük şehirlere gitme konusundaki isteksizlikleri nedeniyle yeni açılan üniversitelerin de öğretim elemanı eksiği ile karşı karşıya kaldığı dikkate alınarak, büyük şehirlerdeki tıp fakültesi sayısının artırılması yönünde çalışmaların yapılması gerektiği; ayrıca, hemşire eksikliği de söz konusu olmasına rağmen yalnızca 2 adet sağlık eğitim fakültesinin bulunduğu ve bunların sayısının artırılması gerektiği,

- Akademisyenlerin, yurt dışı yayınlar için yurt içi yayınların 3 katı puan verilmek suretiyle yabancı yayın yapma konusunda teşvik edilmelerinin, bilginin içerden çok dışarı için üretildiği yönünde bir kanaatin oluşmasına neden olduğu,

- Ülkemizdeki yayın değerlendirme sisteminin yurt dışındaki standartlara uygun hale getirilmesi ve yurt içi paylaşımın artırılması için gerekli çalışmaların hızlı bir şekilde yürütülmesi gerektiği; ayrıca Milli Eğitim Bakanlığı bünyesinde kurulan yönetim bilgi sistemi örnek alınarak, üniversiteler ve ilgili kamu kurumları arasında bilgi paylaşımına imkan sağlayan bir sistemin, DPT ve TÜBİTAK tarafından projelendirilerek YÖK tarafından kurulması gerektiği,

- Üniversitelerdeki yolsuzluk ve intihal olayları karşısında, ülkemizin itibarının zedelenmemesi için gerekli hassasiyetin gösterilmesi gerektiği,

şeklindeki görüş ve eleştirileri müteakiben, Hükümet adına yapılan tamamlayıcı açıklamalarda;

- Her ilçeye birer erkek ve kız öğrenci yurdu kurulmasının hedeflendiği ve sivil toplum kuruluşlarının ve basın yayın organlarının yürüttüğü kampanyalarla bu alanda önemli gelişmelerin kaydedildiği,

- 2003-2007 yılları arasında elli beş adet yükseköğretim yurdunun hizmete açıldığı, yeni üniversite kurulan 30 ilde ağırlıklı olmak üzere yeni yurt yapılmasına ilişkin planlamaların yürütüldüğü, halen ihale aşamasında olmakla birlikte yapımı devam eden bir çok yurtta koğuş sisteminin kaldırıldığı ve 3 kişilik süit odalara ağırlık verildiği;

- Yükseköğretim öğrencilerine belediyeler haricindeki kamu kurumları tarafından verilen bursların tek merkezden koordinasyonunun sağlandığı ve 45 YTL olan kredi ve burs miktarının 160 YTL'ye çıkarıldığı;

- Yatırım faaliyetleri ile verilen burs ve kredilerin miktarlarındaki artış nedeniyle Yükseköğretim Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Müdürlüğünün, 2008 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi içerisinde en fazla bütçe artışının gerçekleştiği kuruluşların başında geldiği,

- Meslek lisesi öğrencilerinin aldıkları eğitim nedeniyle akademik eğitim veren mühendislik programlarına girişte ve eğitim sürecinde istenilen başarıyı gösteremedikleri, bu nedenle meslek lisesi mezunları için uygulama ağırlıklı lisans programlarının açılmasına yönelik çalışmaların YÖK bünyesinde yürütüldüğü ve en kısa sürede Milli Eğitim Bakanlığına iletileceği,

- Mesleki eğitime katkı sağlamak için yapılması gereken en önemli düzenlemenin, meslek yüksekokulu öğrencilerinin staj programlarında 5/6/1986 tarihli ve 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu ile meslek lisesi öğrencilerine sağlanan imkanlardan yararlanmalarının sağlanması olduğu, ayrıca meslek yüksekokullarında 1 öğretim elemanına 68 öğrencinin düşmesinin Avrupa standartları ile karşılaştırıldığında oldukça yüksek olduğu,

- Öğretim üyesi yetiştirmek ve kamunun nitelikli eleman ihtiyacını karşılamak amacıyla her yıl yurt dışına yüksek lisans ve doktora için 1000 öğrencinin gönderilmesine ilişkin projenin 2006 yılı itibariyle hayata geçirildiği ve önümüzdeki yıllarda da bu programa devam edileceği,

- Akademik personel sayısının; 2002-2003 öğretim yılında 76 bin iken bu gün itibariyle 34 bin 767'si öğretim üyesi olmak üzere 86 bin 522'ye çıkarıldığı, bu sayının daha da artırılacağı,

- Üniversitelerin yurt içi ve yurt dışı lisansüstü eğitim programları sayesinde öğretim üyesi yetiştirme işlevini yerine getirdiği, yurt içinde her yıl yaklaşık 3 bin doktoralı öğretim elemanının yetiştirilebildiği, yurt dışı yüksek lisans ve doktora programlarından yararlanabilecek öğrenci kontenjanları incelendiğinde YÖK'e ayrılan kontenjanın yıllar itibariyle düşüş sergilediği, ancak 2007 yılında 1000 öğrencinin yurt dışına gönderilmesinin planlandığı,

- Yükseköğretimde yer alan 2.419.214 öğrencinin; %66'sının örgün eğitimde, % 34'ünün açıköğretim fakültesinde eğitim gördüğü, ayrıca % 25'inin önlisans, % 68'inin lisans ve %7'sinin lisansüstü öğrencisi olduğu,

- YÖK Başkanlığı tarafından 2006 yılında 4 dosya için soruşturma izni verilirken, intihal nedeniyle 28 öğretim elemanının görevine son verildiği, yolsuzluk ve intihal konusunda ciddi çalışmaların yürütüldüğü, ancak yükselmeler sırasındaki rekabet nedeniyle yapılan ihbarların bazen asılsız çıkabildiği, üniversitelerarası kurulda ve YÖK bünyesinde oluşturulan etik komisyonları aracılığıyla intihal iddiaları hakkında gerekli incelemelerin yapıldığı,

- Üniversite kontenjanlarının; yalnızca başvuranların sayısı ve mezunların atanma ihtimali dikkate alınarak değil bir çok parametrenin hesaba dahil edilerek tespit edildiği, 2007 yılında kontenjanın 37.375 olduğu,

- Ülkemizdeki 30 vakıf üniversitesinin 162 fakülte, 37 yüksekokul ve yaklaşık 123 bin öğrenciyi bünyesinde bulundurduğu; bunlardan 10 tanesinin doktora programı açtığı ve kendi öğretim elemanını yetiştirmeyi hedeflediği; yine 10 vakıf üniversitesine sadece öğretim üyesi yetiştirilmesine yönelik yardım yapıldığı ve söz konusu yardımın üniversitelerin bütçelerinin yüzde 3'ünden az olduğu, ayrıca ülkemizde en çok yayını olan 10 üniversiteden 4'ünün ve en az yayını bulunan ilk 10 üniversiteden 9'unun vakıf üniversitesi olduğu, bilimsel aktivite açısından üniversiteler değerlendirilirken kimi üniversitelerin eğitim-öğretim faaliyetlerine, kimi üniversitelerin ise araştırma faaliyetlerine öncelik verebildiğini dikkate almanın gerekli olduğu,

- Hemşire yetiştiren sağlık bilimleri fakültelerinin kontenjanlarının artırılmasına yönelik çalışmaların, öğretim üyesi sayısının yetersizliği nedeniyle istenilen seviyede gerçekleştirilemediği, tıp fakültelerinde 1 öğretim üyesinin, temel bilimler konusunda 40-50 öğrenciye ders verebilmesine karşın, klinik bilimlerde sadece 2-3 öğrenci ile ilgilenebildiği, ayrıca hastane imkanları da dikkate alınarak tıp fakültelerindeki kontenjanların belirlendiği ve bu alanda sadece öğretim üyesi sayısının belirleyici unsur olmadığı, tüm bu nedenlerle 14 adet yeni tıp fakültesi açılmasına rağmen kontenjanların artırılamadığı,

- 2007 itibariyle üniversite sınavına giren 471.590 meslek lisesi çıkışlı öğrencinin yüzde 25,8'inin önlisansa, yüzde 2,23'ünün lisansa, yüzde 18,6'sının da açık öğretime ve yüzde 28'inin örgün öğretime yerleştiği ve bu başarının genel liselerin üzerinde olduğu,

ifade edilmiştir.

3.2.8. 12/11/2007 tarihinde Mesleki Yeterlilik Kurumu Başkanlığı bütçesi üzerinde yapılan görüşmelerde;

- Mesleki eğitimin geliştirilmesi konusunda, geçmişte bir takım nedenlerle çıkarılamayan Mesleki Yeterlilik Kurumunun kurulmasına ilişkin kanunun kabul edilmiş olmasının son derece olumlu bir gelişme olduğu,

- Mesleki eğitim açısından büyük önem taşıyan Çıraklık ve Mesleki Eğitim Kanununun uygulanmasında "çıraklık" adı altında, yasanın amacını aşan bir şekilde emeğin uzun yıllar sömürülmesine izin verilmemesi gerektiği, özellikle çıraklık eğitiminin özel durumlarda daha önce çıraklık eğitimi almayanlar için on dokuz yaşından sonra da devam edeceğine ilişkin düzenlemenin suistimal edilmesinin önlenmesi amacıyla etkili bir denetim uygulanmasının yararlı olacağı,

- İşgücünün mesleki yeterliliğinin düşük olmasının işsizliğin en önemli nedenlerinden birisini oluşturduğu, bu nedenle mesleki eğitimin ve yeterliliğin sağlanmasının büyük önem taşıdığı,

- Bir taraftan mesleki eğitimin ağırlığını artırmak üzere işgücü piyasasının talepleri ile uyumlu bir eğitim politikasını, sanayi kesimini de devreye sokarak geliştirmek gerekirken; diğer yandan, herhangi bir meslek edinmeden işgücü piyasasına girmiş milyonlarca işsizi meslek sahibi yapma konusunda her türlü çabanın gösterilmesi gerektiği,

şeklindeki görüş ve eleştirileri müteakiben, Hükümet adına yapılan tamamlayıcı açıklamalarda;

- Mesleki Yeterlilik Kurumunun, Avrupa Birliği müktesebatıyla uyumlu ulusal yeterlilik sistemini kurmak üzere, 2006 yılında kabul edilen 5544 Sayılı Kanun ile kurulduğu, Kurumun sosyal diyalog çerçevesinde işçi, işveren, meslek kuruluşları ve ilgili tüm kamu kurumları ile işbirliği yaparak görevlerini gerçekleştirdiği,

- Ulusal yeterlilik sistemiyle, iş gücünün uluslararası düzeyde geçerli olan yeterlilik belgelerine sahip olmasının sağlanacağı, mesleki eğitim-istihdam bağının güçlendirilmesi suretiyle emek arz ve talebinin dengelenmesine yardımcı olunacağı,

- Kurumun görevi kapsamına giren ve 2008–2011 yılları arasında uygulanması öngörülen "Türkiye'de Ulusal Yeterlilik Sisteminin ve Mesleki Yeterlilik Kurumunun Güçlendirilmesi Projesi"nin hazırlandığı, ilgili mercilerce onaylanmış bulunan projenin 11 Milyon Avro bütçesinin bulunduğu, bütçenin tamamına yakınının AB hibesi ile finanse edileceği,

ifade edilmiştir.

3.2.9. 13/11/2007 tarihinde Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü bütçesi üzerinde yapılan görüşmelerde;

- Havayolu ulaşımında yaşanan gelişmeler dikkate alınarak yeni uçuş noktalarının oluşturulması ve kullanılmayan havaalanlarının kullanılır hale getirilmesi gerektiği,

- Hava ulaşımında son dönemde gerçekleşen atılım ve serbestleştirmeler sayesinde birçok havayolu şirketinin hizmet vermeye başladığı, yaşanan rekabetin bilet fiyatlarını ucuzlattığı, bu durumun halkımızın hava ulaşımını daha fazla kullanması anlamında sevindirici olduğu,

- Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü için 2008 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısında öngörülen ödeneğin bir önceki yıla göre yüzde 6.1 oranında azaldığı, bu azalmanın nedenlerinin açıklanması gerektiği,

- Günümüzde herhangi bir uçak arızasında çok kısa sürede yurt dışından yedek parça getirilebilmesine rağmen getirilen malzemenin montesine kadar mevcut prosedür nedeniyle birkaç gün geçtiği, dinamik bir yapıya sahip olan havacılık sektörünün gerekleriyle bağdaşmayan bu durum nedeniyle hizmetlerin aksadığı ve bekleyen uçaklar nedeniyle büyük gelir kayıplarının yaşandığı; bu nedenlerle havaalanları ve havalimanlarının serbest bölge olarak değerlendirilmesi, uçak bakım ve tamiri için getirilen malzemeler için gerekli kolaylıkların sağlanması için gümrük mevzuatında değişiklikler yapılması gerektiği,

- Gelişen kargo trafiği nedeniyle terminallerin ve antrepoların yetersiz kaldığı, bu nedenle rehabilitasyon çalışmalarına acilen başlanması, antrepo yapılanması için hava meydanlarında uygun ölçekte yer tahsis edilmesi gerektiği, ayrıca antrepoların havalimanı dışında kiralanan yerlere taşınmasının hem kargo taşıyıcıları hem de hizmet alanlar için ek mali yükler getirdiği ve zaman kaybına yol açtığı,

- Uçuşlarda boş giden kargo bölümlerinin değerlendirilebilmesi ve Anadolu'da ticari aktivitenin geliştirilmesi için yolcu taşımacılığında başarıyla hizmet veren özel havayolu şirketlerine kargo taşıma imkanının tanınması ve kargo hizmetlerinde tekelleşmeye izin verilmemesi gerektiği,

- Akaryakıt fiyatlarının ve yap-işlet-devret modeliyle özelleştirilen terminallerde hizmet alım bedellerinin yüksekliği nedeniyle özel havayolu şirketlerinin özellikle Avrupa'daki şirketlerle rekabet etmekte zorlandığı, bu nedenle terminallerdeki ücret tarife sisteminin yeniden düzenlenmesi, TÜPRAŞ tarafından alınan yakıt rafine payının 21 dolardan özelleştirme öncesinde 5 dolara indirilmesi, Türkiye üzerindeki uçuşlarda Türk tescilli uçaklara ayrı bir üst geçiş ücret tarifesinin uygulanması, ölü sezonlarda yolcu servis ücretlerinde yüzde 50 indirim yapılması, uçak yolculuğu için katma değer vergisi oranının yüzde 18'den 8'e indirilmesi gibi önlemlerin alınabileceği,

şeklindeki görüş ve eleştirilerin ardından Hükümet adına yapılan tamamlayıcı açıklamalarda;

- Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü bütçesinin ikinci kez sunulduğu, ödeneklerinde meydana gelen azalmanın, Kurumun yatırımcı değil piyasayı düzenleyici ve denetleyici bir fonksiyon üstlenmesinden ve faaliyetlerin bu kapsamda yürütülecek olmasından kaynaklandığı,

- Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünün iki yıl önce çıkarılan kanunla yeniden yapılandırıldığı, Kurumun bütçesini genel bütçeden değil kendi kaynaklarından oluşturmasının öngörüldüğü, bu öngörünün temel sebebinin genel müdürlüğün bağımsızlığının sağlanması olduğu, Kuruma, faaliyete geçtiği ilk yıllarda kısmen genel bütçeden katkı sağlandığı, Kurumun artık kendi gelir kaynaklarına dayanarak kendi bütçesini oluşturabilecek kapasiteye eriştiği,

- Sabiha Gökçen Havaalanı gibi kullanılmayan havaalanlarının kullanıma açılması sonucunda taşınan yolcu sayısında ve uçuş seferlerinde önemli artışların meydana geldiği, bunun yanı sıra GAP Uluslararası havaalanının GAP projesi içinde geçen yıl tamamlandığı, bu projenin dünyanın sayılı projeleri arasında olduğu,

- Sivil havacılığın gelişmesinin beraberinde birtakım sıkıntıları da getirdiği, yeniden yapılanma kapsamında uçakların denetiminin artırıldığı, 2004 yılından önce yapılamayan denetimlerin (SANA Denetimi) Türk tescilli uçaklara da yapılabildiği, ayrıca dış denetimlerin de gerçekleştirildiği,

- Antalya, Bodrum, İstanbul, İzmir gibi turistlerin yoğun olarak geldiği illerimizin havaalanlarında iki yıl gibi bir sürede havaalanı altyapısı, apron sayısı, taksi terminalleri gibi hizmetlerin yap-işlet-devret modeliyle geliştirildiği, bu faaliyetler kapsamında 1 milyar dolar kaynak kullanıldığı, işletme süresi biten bazı havaalanlarının da 3 milyar dolar gibi miktarlara kiralandığı,

- Hava seyrüsefer sisteminin modernizasyonunu için "SMART" olarak adlandırılan projenin başlatıldığı, söz konusu projenin bazı bölümleri tamamlanmakla birlikte test çalışmalarının devam ettiği,

- Termal turizme yönelik ulaşım hizmetlerinin artırılması amacıyla bölgesel havaalanı yapılmasına ilişkin çalışmaların devam ettiği, ayrıca bir çok havaalanında iyileştirme çalışmalarının sürdürüldüğü,

ifade edilmiştir.

3.2.10. 15/11/2007 tarihinde Orman Genel Müdürlüğü ve Özel Çevre Koruma Kurumu Başkanlığı bütçeleri üzerinde yapılan görüşmelerde;

- Orman yangınlarına müdahale konusunda başarılı sonuçların alındığı, yılda ortalama zarar gören ormanlık alanın on beş bin hektardan altı bin hektara düşürüldüğü,

- Ağaçlandırma çalışmalarının hayati önemi haiz bulunduğu, küresel ısınma nedeniyle meydana gelen kuraklığa rağmen ağaçlandırma alanlarının artırılması yönündeki çalışmalara kararlılıkla devam edildiği,

- Ormanların geliştirilmesi ve korunması konusunda toplumsal duyarlılığın artırılmasına yönelik çalışmalara ağırlık verilmesi gerektiği,

- Millî parklar, doğal sit alanları, tabiat parkları, özel çevre koruma alanları gibi tüm korunan alanların tek elden yönetilmesi gerektiği,

- Özel çevre koruma bölgelerinin sadece deniz kenarları ile sınırlı kalmaması gerektiği, karaya ve iç kısma doğru yayılmasının ve yaygınlaştırılmasının önem arz ettiği,

şeklindeki görüş ve eleştirileri müteakip, Hükümet adına yapılan tamamlayıcı açıklamalarda;

- Orman yangınlarıyla daha etkin mücadele edilebilmesi amacıyla Orman Genel Müdürlüğünün teknik imkânların artırılması yönündeki çalışmalara devam edildiği, bu amaçla bir çok aracın satın alındığı,

- Yanan orman alanlarının işgal edilmesinin mümkün olmadığı, Orman Genel Müdürlüğünün bu konu üzerinde titizlikle durduğu, bu alanların hemen aynı yıl içinde ağaçlandırılmasına gayret edildiği,

- Türkiye'de 14 adet özel çevre koruma bölgesinin bulunduğu, bu alanlardaki doğal kaynakların koruma-kullanma dengesi göz önünde bulundurularak Özel Çevre Koruma Kurumunun denetiminde yönetildiği,

- Özel Çevre Koruma Kurumu'nun, spesifik yanı olan bir korumacılığı gerçekleştirdiği, bu alanlardaki doğal değerlerin korunması, mevcut sorunların bilimsel ve teknik olarak belirlenmesi ve çözüme kavuşturulması konularında gerekli çalışmaların yürütülmekte olduğu, diğer taraftan kamuoyunun da bu alanlarla ilgili olarak bilinçlendirilmesi yönünde çeşitli faaliyetlerin gerçekleştirildiği,

ifade edilmiştir.

3.2.11. 19/11/2007 tarihinde Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü, Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü ve Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü bütçeleri üzerinde yapılan görüşmelerde;

- Devlet tiyatrolarının özelleştirilmesi yönünde çeşitli görüşlerin dile getirildiği, özel tiyatroların yaşayamadığı bir ortamda devlet tiyatrolarının böyle bir projeye konu edilmesinin Türk tiyatroculuğuna büyük zarar vereceği,

- Türk tiyatrosunun ve sanatçısının korunması açısından devlet tiyatrolarının çok büyük bir görev üstlendiği, Türkiye'deki özel tiyatroların kendi başlarına ayakta duramamaları nedeniyle belli noktalarda devlet desteğine ihtiyaç duyduğu, bu çerçevede Türk tiyatrosunun ve sanatçısının korunması açısından devlet desteğinin zorunlu olduğu,

- Tiyatro, bale ve opera sanatının geliştirilmesi amacıyla, Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü ve Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğünün ödeneklerinin artırılmasının yararlı olacağı,

- Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğünün varlığından bir çok insanın haberdar olmadığı; bu nedenle gerekli tanıtım çalışmalarının yapılmasının önem arz ettiği,

- Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğünün köklü ve bulaşıcı ve salgın hastalıkların kara, hava, deniz yoluyla ülkemize ve başka ülkelere girişini önlemekle yükümlü bir kurum olduğu,

şeklindeki görüş ve eleştirileri müteakiben, Hükümet adına yapılan tamamlayıcı açıklamalarda;

- Devletin sanat alanındaki girişimlerinde bazı yeni düzenlemelere ihtiyaç duyulduğu, ancak devlet tiyatrolarının özelleştirilmesinin söz konusu olmadığı,

- Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü ve Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğünün, çağdaş Türk kültürünün uluslararası alanda yer edinmesi amacıyla Türk bestecilerinin eserlerine büyük önem verdiği,

- Devlet Tiyatrolarının sadece büyük şehirlerle sınırlandırılmaması ve mümkün olduğu kadar yaygınlaştırılmasına yönelik çalışmalara ağırlık verileceği,

- Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğünün temel misyonunun; ülkemiz ve dünya sağlığının korunmasına katkıda bulunmak amacıyla, uluslararası anlaşmalardan kaynaklanan yetki ve gelirleri kullanarak, Türk boğazları ile hudut ve sahillerde sağlık denetimleri yapmak; uluslararası geçerliliği olan sertifikalar düzenlemek ve küresel yayılım gösteren bulaşıcı ve salgın hastalıkların ülkeye girişini, aynı yollarla başka ülkelere yayılmasını önlemek olduğu,

ifade edilmiştir.

3.2.12. 20/11/2007 tarihinde GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı bütçesi üzerinde yapılan görüşmelerde;

- GAP'ın amacının, bölgenin sahip olduğu kaynakları değerlendirerek bölgede yaşayan insanların gelir düzeyini ve yaşam kalitesini yükseltmek olduğu, Dicle-Fırat arasında kalan havzanın bunu sağlayacak potansiyele sahip bulunduğu,

- GAP Projesinin ülkemizin güneydoğusundaki 9 ilimizde uygulanan baraj ve hidroelektrik santrallerin yapımı ile diğer sektörlerdeki yatırımları içine alan çok kapsamlı büyük bir proje olduğu,

- GAP kapsamındaki illerde 270.000 ton pamuk üretildiği, bu miktarın Türkiye'nin toplam pamuk üretiminin yüzde 70'ine denk geldiği, GAP projesinin hayvancılık ayağının Türkiye'nin en büyük hayvancılık projesi olduğu, bu kapsamda bölgenin uluslararası ticarette de söz sahibi olabilmesi için açılması öngörülen Kargo Havaalanının bir an önce açılması gerektiği,

şeklindeki görüş ve eleştirilerin ardından Hükümet adına yapılan tamamlayıcı açıklamalarda;

- GAP Projesinin diğer yabancı ülkelerde uygulanan örnekleriyle karşılaştırıldığında çok kapsamlı bir proje olduğu, bu projenin sadece bölge halkının değil dolaylı olarak bütün Türkiye'nin refah düzeyini artıracağı, hazırlık ve uygulama süresinin uzun yıllara yayılmış olması nedeniyle birçok Hükümetin projeye katkısı olduğu,

- GAP projesinin sadece ekonomi ve tarım alanını içeren bir proje olarak değerlendirilmemesi gerektiği; projenin eğitim, sağlık, iletişim, ulaşım, kültür, turizm ve diğer sektörlerle ilgili bir proje olduğu, bugüne kadar toplam 15,8 milyar dolar harcandığı ve bu harcamalardan GAP projesi kapsamında olmayan komşu illerin de dolaylı olarak yararlandığı,

- GAP Projesinin yanı sıra birçok bölgesel ve ulusal projenin daha devam ettiği, Hükümetin bütün kalkınma projelerini dikkatle takip ettiği, GAP projesi üzerinde daha detaylı durulmasının nedeninin Projenin süre olarak tamamlanmak üzere olduğu, bu nedenle Proje kapsamındaki faaliyetlerin titizlikle takip edildiği,

ifade edilmiştir.

3.2.13. 21/11/2007 tarihinde Özelleştirme İdaresi Başkanlığı bütçesi üzerinde yapılan görüşmelerde;

- Son yıllara kadar Türkiye'de özel sektörün yeterince gelişmemiş olması ve Türk halkının tasarruf eğiliminin düşük olması nedeniyle bazı yatırımları Devletin üstlenmek zorunda kaldığı; ancak günümüzde gelişmiş ekonomilerin çoğunda devletin özel sektörden çekildiği,

- Özelleştirilen kurumların faaliyet gösterdiği alanlarla ilgili olarak; özelleştirmeler sonrasında özelleştirmeyi kazanan gruplar tarafından yoğun yatırım harcamalarının yapıldığı, bu alanlarda meydana gelen teknolojik gelişmelerin özel sektör tarafından daha yakından takip edilebildiği, Devletin özel sektör firmaları gibi esnek ve ticari kaygılarla hareket etmesinin son derece zor olduğu,

- Özelleştirme uygulamasına temelden karşı çıkmanın içinde bulunduğumuz çağa uygun düşmeyeceği; gelişmiş bütün ülkelerin özelleştirme uygulamalarına başvurduğu; ancak Türkiye'nin belirli bir özelleştirme politikasına sahip olmasının bir zorunluluk arz ettiği; bu politika kapsamında da ulusal aktörlere pozitif ayrımcılık yapılması gerektiği,

- Özelleştirme kapsamına alınan kurumlarda çalışan personelin mağdur edilmemesi gerektiği, bu personel ile ilgili ek düzenlemelerin yapılmasının yerinde olacağı,

- Devletin ürettiği tüm mal ve hizmetlerde kamusal yarar, özel yarar mukayesesinin yapılması gerektiği; kamusal yarar mukayesesi yapılırken özelleştirmelere sadece gelir ve bütçe açısından bakılmasının uygun olmayacağı, bu durumun birtakım sakıncalar içerebileceği; Özelleştirme İdaresinin Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı gibi daha teknik bir kuruma bağlanması gerektiği,

- Özelleştirme uygulamalarında; özelleştirmenin halka, tabana yayılmasının son derece önemli olduğu, Özelleştirme İdaresinin pratikte uyguladığı blok satış yoluyla tüm özelleştirmelerin yüzde 70'inin yapıldığı, özelleştirmelerin halka arz yoluyla yapılmasının daha uygun olacağı,

- KÖYDES Projesinde kullanılmak üzere il özel idareleri için öngörülen ödeneğin, 2007 yılında 2 milyar YTL iken, 2008 yılı için 500 milyon YTL olarak öngörüldüğü; azaltılan ödenek miktarı kadar ödeneğin özelleştirmelerden beklendiğinin belirtildiği, henüz gerçekleşmeyen bir gelir yerine, KÖYDES ve BELDES projeleriyle ilgili bütçeden başka kaynakların ayrılmasının daha yerinde olacağı,

şeklindeki görüş ve eleştirileri müteakip Hükümet adına yapılan tamamlayıcı açıklamalarda;

- Özelleştirilen kurumların ürettiği mal ve hizmetlerin tüketici tarafından daha ucuza alındığı, ayrıca bu kurumlarca üretilen malların kalitesinin de arttığı,

- Geçmişte özelleştirme yapılırken yeterince şeffaf uygulamalara başvurulmadığı; artık özelleştirme uygulamalarının günlerce medyada yer aldığı, ihale şartlarını taşıyan herkese açık olduğu, daha şeffaf hale getirilen özelleştirme ihalelerinden daha fazla kazanımların elde edildiği,

- Ülkemizde gerçekleştirilen özelleştirme uygulamalarının en önemli hususiyetlerinden birinin de, bu kuruluşlarda çalışan işçilerin ve ailelerinin mağdur edilmemesi ve özelleştirme çalışmalarının toplumun sosyal dengeleri üzerinde olumsuz yansımalar yapmaması olduğu; bu bağlamda, özelleştirilen kuruluşlarda çalışan ve işini kaybedenlerin, diğer kamu kurum ve kuruluşlarında geçici personel statüsünde işe yerleştirmelerine imkân sağlandığı,

- Özelleştirme uygulamaları sonucu işsiz kalan personelden durumu uygun görülen 17 bin 774 işçinin atama teklifleri yapılmak üzere, Devlet Personel Başkanlığına gönderildiği,

- Özelleştirmenin istihdam ve sosyal boyutuna ilişkin çalışmalar içinde yer alan "Özelleştirme Sosyal Destek Projesi" kapsamında 2000 yılı aralık ayından bugüne kadar yapılan çalışmalardan toplam 33 bin 532 kişinin faydalandığı; bunların 15 bin 730'unun ise istihdam imkânına kavuştuğu; ayrıca kendi işini kurarak, işini geliştirmek isteyenlere yönelik on iki adet iş geliştirme merkezinin faaliyete başladığı, ülkemiz için yeni bir model olan bu merkezlerde 361 girişimciye iş yerini kurma imkânının sağlandığı, 1.648 kişiye de istihdam yaratıldığı,

- Özelleştirme uygulamalarında tesis edilen güven ortamının, özelleştirmedeki başarının en önemli faktörlerinden biri olduğu; ülkemizde rekabetin ve verimliliğin artmasına, kamunun üstündeki istihdam ve finansman yükünün azaltılmasına büyük katkı sağlayan özelleştirme uygulamalarına bundan sonra da aynı kararlılıkla devam edileceği,

- Özelleştirme uygulamalarıyla ilgili olarak Maliye Bakanlığının detaylı çalışmalar yaptığı, özelleştirilecek kurumla ve o kurumun içinde faaliyet gösterdiği sektörle ilgili derinlemesine incelemeler yapıldığı; bu nedenle Maliye Bakanlığının özelleştirme işlemlerine sadece gelir ve bütçe açısından bakmadığı,

- Özelleştirme işlemlerinde hem deneyimleri hem de bünyesindeki personelin nitelikleri itibariyle en uzman kuruluşun Özelleştirme İdaresi Başkanlığı olduğu, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığının bu konudaki çalışmalarda yer almadığı,

ifade edilmiştir.

3.3. ÖZEL BÜTÇELİ İDARELERİN GELİR, GİDER VE FİNANSMAN CETVELLERİNDE YAPILAN DEĞİŞİKLİKLER

a) Balıkesir Üniversitesi bütçesinde; Balıkesir Üniversitesi Bandırma İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesinin 1993H030730 numaralı projesine öncelik verilmesi amacıyla (38.38.02.11-09.4.1.00-2-06.5) tertibinden 750.000 YTL ve (38.38.42.42-09.4.1.00-2-06.5) tertibinden 750.000 YTL olmak üzere toplam 1.500.000 YTL düşülerek, (38.38.53.52-09.4.1.00-2-06.5) tertibine eklenmiştir.

b) Harran Üniversitesi bütçesinde; Harran Üniversitesi Araştırma Uygulama Hastanesinde laboratuvar malzemesi alımında kullanılmak amacıyla (38.32.38.30-07.3.1.00-2-06.5) tertibinden 2.000.000 YTL düşülerek, (38.32.38.30-07.3.1.00-2-06.1) tertibine eklenmiştir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

5018 SAYILI KANUNA EKLİ (III) SAYILI CETVELDE YER ALAN DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLAR

5018 sayılı Kanunun 18 inci maddesi; Kanuna ekli (III) sayılı Cetvelde sayılan; Radyo ve Televizyon Üst Kurulu, Telekomünikasyon Kurumu, Sermaye Piyasası Kurulu, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu, Kamu İhale Kurumu, Rekabet Kurumu ve Tütün, Tütün Mamulleri ve Alkollü İçkiler Piyasası Düzenleme Kurumu, bütçelerinin Eylül ayı sonuna kadar doğrudan Türkiye Büyük Millet Meclisine, bir örneğinin de Maliye Bakanlığına gönderilmesini hükme bağlamıştır. Bu hüküm çerçevesinde, yukarıda anılan Kurul ve Kurumlar, Kanunda belirtilen süre içinde bütçelerini Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne sunmuşlardır.

4.1. DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLARIN BÜTÇELERİNİN ANALİZİ

2008 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısıyla Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlara 1.729.688.441 YTL ödenek tahsis edilmiştir. Bu ödeneğin 982.481.409 YTL'sinin gelirden ayrılan paylar adı altında ödenekleştirilmesi ve genel bütçeye Düzenleyici Denetleyici Kurumlardan alınan paylar adı altında gelir yazılması öngörülmüştür. Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar bütçe toplamının Merkezi Yönetim Bütçesi Toplamına (Gelirden Ayrılan Pay ve Hazine Yardımı hariç) oranı, gelirden ayrılan paylar dahil % 0.77, gelirden ayrılan paylar hariç % 0.33'tür.

4.1.1. Düzenleyici ve Denetleyici Kurumların Ekonomik Sınıflandırmaya Göre Ödeneklerinin Dağılımı ve Oranları

Personel giderleri	218.766.489 YTL	% 12,64
Sosyal güvenlik kurumları devlet primi giderleri	23.221.688 YTL	% 1,34
Mal ve hizmet alımı giderleri	284.191.955 YTL	% 16.43
Faiz giderleri	50.000 YTL	% 0,0028
Cari transferler	1.019.444.509 YTL	% 58,93
Sermaye giderleri	184.013.800 YTL	% 10,63

4.1.2. Düzenleyici ve Denetleyici Kurumların Fonksiyonel Sınıflandırmaya Göre Ödeneklerinin Dağılımı ve Oranları

Genel kamu hizmetleri	333.239.588 YTL	% 19,26
Savunma hizmetleri	2.451.720 YTL	% 0.14
Kamu düzeni ve güvenlik hizmetleri	35.083.000 YTL	% 2.02
Ekonomik işler ve hizmetler	1.308.019.633 YTL	% 75.62
Dinlenme, kültür ve din hizmetleri	50.894.500 YTL	% 2.94

4.1.3. Düzenleyici ve Denetleyici Kurumların 2008 yılı gelirleri;

Tamamı öz gelir olmak üzere, 1 milyar 728 milyon 388 bin 441 YTL olarak öngörülmektedir.

Düzenleyici ve Denetleyici Kurumların giderleri toplamı olan 1 milyar 729 milyon 688 bin 441 YTL ile gelirleri arasındaki 1 milyon 300 YTL'lik farkın net finansmanla karşılanması öngörülmüştür.

4.1.4. Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlarca gelirden ayrılan paylar

Radyo ve Televizyon Üst Kurulu	45.000.000
Telekomünikasyon Kurumu	901.628.000
Sermaye Piyasası Kurulu	1.500.000
Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu	-
Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu	-
Kamu İhale Kurumu	16.562.000
Rekabet Kurumu	5.000.000
Tütün, Tütün Mamulleri ve Alkollü İçkiler Piyasası Düzenleme Kurumu	12.791.409
Toplam	**982.481.409**

4.1.5. Düzenleyici ve Denetleyici Kurumların (2009 –2010) Dönemi Ödenek ve Gelir Tahminleri

Düzenleyici ve Denetleyici Kurumların 2009 yılı ödenek toplamı 1 milyar 731 milyon 960 bin 425 YTL olarak tahmin edilmektedir. 2009 yılı gelirleri ise; öz gelirleri 1 milyar 740 milyon 295 bin 701 YTL olarak tahmin edilmektedir. 2009 yılında 1 milyon 400 bin YTL'lik kısmının net finansmandan sağlanması öngörülmektedir.

Bu Kurumların 2010 yılı ödenek toplamı 1 milyar 767 milyon 695 bin 277 YTL olarak tahmin edilmektedir. 2010 yılı gelirleri ise; öz gelirleri 1 milyar 785 milyon 928 bin 971 YTL olarak tahmin edilmektedir. 2010 yılında 1 milyon 500 YTL'lik net finansman sağlanması öngörülmektedir.

4.2. DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUM BÜTÇELERİ ÜZERİNDE YAPILAN GÖRÜŞMELER

4.2.1. 2/11/2007 tarihinde Tütün, Tütün Mamulleri ve Alkollü İçkiler Piyasası Düzenleme Kurumu bütçesi üzerinde yapılan görüşmelerde;

- Türkiye'nin dünyada en fazla tütün üreten ülkelerden birisi olduğu, tütünün ülkemizin ulusal değerleri arasında yer aldığı, aynı zamanda Türkiye sigara piyasasının dünyanın yedinci büyük piyasası olduğunun göz önünde bulundurulması gerektiği,

- Yabancı firmaların ülkemiz tütün piyasasındaki ağırlıklarının giderek arttığı, belirli bir süre sonra Türkiye'de sigara üretimi yapılmaksızın tamamen dışarıdan üretilen sigaraların Türkiye'ye ithal edilebileceği,

- Türk Lirasının son yıllarda aşırı değerli hale gelmesi nedeniyle, tütün ihracatında önemli sorunların ortaya çıktığı, A grat Ege tütünü için ihraç fiyatının 8 dolar gibi yüksek bir seviyeye ulaştığı, bunun sonucunda geleneksel olarak Türk tütünü müşterisi olan yabancı şirketlerin sigara harmanlarındaki şark tipi tütün oranlarını azalttıkları,

- Türkiye'de geleneksel tütünün şark tipi tütün olduğu ve şark tipi tütünün ancak kıraç alanlarda yetişebildiği, bu alanlarda başka hiçbir ürünün şark tipi tütün ile elde edilebilen geliri getiremeyeceği, Avrupa Birliği'nin 2001 yılında özellikle şark tipi tütün üreticilerine verdiği desteği özel olarak artırdığı, bu desteklerin söz konusu toprakların boş kalarak erozyon alanına dönüşmesinin önüne geçmek amacıyla yapıldığı,

- Türkiye'de ihraç edilecek tütünün primle desteklenmesi gerektiği, Ege Bölgesi'nde tütün üreticisinin eline kilogram başına yaklaşık 5 YTL'nin geçtiği, bu rakamın Güneydoğu tütünleri için yaklaşık 3,5-4 YTL'ye düştüğü, anılan rakamların tütünün maliyetini dahi karşılamadığı, son beş yılda tütün fiyatlarındaki artışın yüzde 50 olmasına karşın maliyetlerdeki artışın yüzde 100'ün üzerinde olduğu, tütün üreticisinin üretim alanının 7-8 dekarın üzerine çıkmadığı göz önüne alındığında; tütün üreticisinin özel olarak desteklenmesinin hem insanların göç etmelerini önleyebileceği, hem de ülkemize gelir sağlayabileceği, 2000 yılında Türkiye'de 583.474 tütün üreticisi bulunmakta iken, 2006 sonu itibariyle bu rakamın 222.414'e düştüğü,

- Kurumun 2008 yılı gelirlerinden Hazineye aktarılan kaynakların bu alanda tütün üreticisinin korunması amacıyla geliştirilecek projelere tahsis edilmesi gerektiği,

- TEKEL özelleştirmelerinin sosyal boyutunun sınırlı bir yaklaşımla ele alındığı, özelleştirilen işletmelerde çalışanların devlete alınmasının ötesinde özellikle tütün üretici kitlesine yansıyan olumsuz etkilerin giderilmesinin gerektiği, özelleştirmeler sonucu ortaya çıkan sorunlar karşısında devlet kurumları arasında politika koordinasyonsuzluğunun bulunduğu,

- Sigara, alkollü içkiler üretim, tüketim, satış miktarlarında, monopol öncesi ve sonrası dönemler karşılaştırıldığında, çok ciddi düşüşlerin görüldüğü,

- Sigara tüketiminin 2001 yılında 111 milyar adet olduğu, bu rakamın 2006 yılı sonu itibariyle 107,9 milyara indiği, yaklaşık 4 milyar adetlik bir azalmanın yaşandığı, bu azalmanın insanların sigara tüketimini azaltmalarından kaynaklanmadığı, kaçak sigara miktarının artmasından kaynaklanabileceği, bu duruma yüksek özel tüketim vergilerinin yol açtığı, alkollü içkiler için de aynı değerlendirmenin geçerli olduğu; rakı, şarap üretimi ve satışında ciddi düşüşlerin yaşandığı, şarap üretiminin 2000 yılında 47 milyon litre olduğu, 2006 da ise 23,4 milyon litreye düştüğü,

- Hükûmetin özel tüketim vergisi politikasını gözden geçirmesi gerektiği, reel olarak özel tüketim vergisi açısından 2002 yılı sonu ile 2007 yılı karşılaştırıldığında gayrisafi millî hasılaya oran olarak yüzde 50'lik bir artışın görüldüğü,

- 1994 yılında stokta ekonomik değeri olmayan 350 bin ton tütünün yakılması için yasa çıkarıldığı, bunların yıllarca yurt dışına ihraç edilemeyen ve sosyal yardım amacıyla üretim yaptırılan tütünler olduğunun görüldüğü, bugün ise sözleşmeli üretime geçildiği, 215 bin üreticinin sözleşmeli çiftçilik yaptığı, sözleşme dışında kalanların da daha sonra ürünlerini satabildiklerinin görüldüğü,

- Tütünden boşalan kırsal alanlarda, hükûmetlerin geliştirdiği alternatif ürün projelerinin olduğu, tütünden boşalan sahalarda alternatif ürüne geçenlere devlet tarafından tazminatların verildiği, özellikle bu tazminatlardan en fazla Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nin yararlandığı,

- Ege Bölgesi'nde yıllardan beri kaliteli tütün üretildiği, ülkemizde tütüncülüğün bu bölgeden yayıldığı, Ege Bölgesi'nde alternatif ürüne geçme sürecinde başarılı bir performans ortaya konulduğu, Denizli'de 10 bin dönüm alanda başlayan alternatif ürün olan kekikin tamamen ihracata dayalı, kilogramı 6-7 liradan işlem gören bir ürün haline geldiği, sözleşmeli olarak üretimin yapılabildiği, bunu üreten çiftçilere tütün üretiminden ayrıldıkları için devlet tarafından ayrıca tazminat ödendiği, kekik üretiminin Denizli dışında, Manisa, Balıkesir ve Muğla illerine de yayıldığı,

şeklindeki görüş ve eleştirileri müteakip Hükümet ve Kurum adına yapılan tamamlayıcı açıklamalarda ise;

- 4733 sayılı Kanunla kurulmuş bulunan Tütün, Tütün Mamulleri ve Alkollü İçkiler Piyasası Düzenleme Kurumunda, 25/10/2007 tarihi itibarıyla atanan yeni Kurulun görevine başladığı,

- Kurumda personel alım ve atamalarına 05/02/2003 tarihi itibariyle başlandığı, 244 norm kadroya karşılık, fiilen 98'si merkezde, 6'sı ise İzmir İrtibat Bürosunda olmak üzere toplam 104 personel ile 7 Kurul üyesinin hâlihazırda görev yaptığı,

- 2004 yılında Anayasa Mahkemesinin 4733 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinin ilgili bentlerini iptali nedeniyle atama, terfi, derece işlemlerinin yapılamadığı, ancak halen Mecliste bulunan ve 2007 yılında yasalaşması beklenen Kurumla ilgili tasarının kanunlaşması halinde, ilk aşamada ivedilikle ihtiyaç duyulan 66 yeni personelin atamalarının yapılmasının öngörüldüğü, Kurum bütçe teklifinin bu durum dikkate alınarak hazırlandığı, Kurul üyeleri ile personel maaş artışlarının ortalama yüzde 6 oranında yapılmasının öngörüldüğü,

- 2008 yılının gider tahminlerinde, Kurumun önceki yıllara ait fiili gider rakamları ile birlikte Kurum faaliyetlerinin etkin ve düzenli yürütülmesi ilkesinin benimsendiği, bununla birlikte sektörel düzenlemelere ilişkin harcamalara, tütün ve alkol tüketiminden kaynaklanan kamusal, toplumsal ya da tıbbî nitelikteki her türlü zararlı etkileri önleyecek seminer, toplantı ve diğer faaliyetlere de öncelik verildiği, bu çerçevede televizyon programları, kitap, broşür ve afiş basımı gibi organizasyon giderlerinin gözönünde bulundurulduğu, 66 yeni personelin temin edilmesi halinde mevcut hizmet binasının yetersiz kalacağı için ek hizmet binası kira giderleri ile demirbaş, kırtasiye ve büro gider rakamlarının da bütçe teklifinde dikkate alındığı, bunların yanısıra Kurum bütçesinde en büyük gider kalemini 6 milyon YTL'lik tutar ile gelirlerden ayrılan payların oluşturduğu,

- 2008 yılında Kurum giderinin denk bütçe esasına göre, gelir ve gider rakamlarının 42.068.924 YTL olacağının tahmin edildiği, 2008 yılı Kurum gelirlerinin, 2007 yılı ilk altı ayında gerçekleşen ile ikinci altı ayında beklenen gelir rakamları toplamlarının yüzde 5 artırılmak suretiyle hesaplandığı,

- TEKEL'in özelleştirilmesine ilişkin konuların Kurumun düzenleme alanının dışında olduğu,

- Dünya Sağlık Örgütü'nün yaptığı çalışmalarda yaklaşık yüzde 10'luk bir fiyat artışının tüketimi yüzde 5 civarında azalttığı yönünde bir tespit bulunduğu, bu tespitin son üç yıllık rakamlar incelediğinde ülkemiz için tam geçerli olmadığının görüldüğü, kişi başına tüketim miktarlarına bakıldığında, 2000 yılından 2006 yılına kadar her yıl düşüş olduğunun görüldüğü, bu düşüşün bir kısmının legal ürünün kaçakçılık kaynaklı illegal ürünle ikamesinden, bir kısmının da sağlık saikiyle tüketimin bırakılmasından kaynaklanabileceği,

- Kaçakçılığın boyutu konusunda şu ana kadar yapılmış çalışmalarda kesin bir rakamın olmadığı, tahmin ve araştırmalara dayalı rakamlar olarak Dokuzuncu Kalkınma Planı'nda sigarada yüzde 10, alkolde yüzde 10-15 seviyelerinin belirtildiği, 2002 yılında piyasa liberalize edildikten sonra ve aynı yıl ÖTV sistemine geçildikten sonra, ÖTV'nin etkisiyle kaçakçılığa yöneliş miktarının kesin olarak hesaplanamayacağı,

- 2002 yılındaki toplam sigara tüketim miktarı 111 milyar adet iken, 2003 yılında 108 milyar adete indiği, yaklaşık yüzde 3'lük bir kaçınma etkisinin görüldüğü, yakalanan kaçak sigara miktarının, toplam satışların binde 3'ü olduğu, azalmanın yakalanan miktarın 10 katı gibi bir rakam olabileceği düşünüldüğünde yüzde 3'lük azalmanın büyük bir kısmının kaçak sigara ile ikame edildiğinin söylenebileceği, bu değerlendirmelerin tam ve kesin bilgiler içermediği, tahmini olarak görülmesi gerektiği,

- Sigara vergisinin Avrupa Birliği üye ülkelerindeki düzenlemelerle paralellik arz ettiği,

- Alkolde vergileme açısından rakamsal olarak ülkemiz ile diğer ülkeler kıyaslandığında, örneğin şarabın Türkiye'de uygulanmakta olan vergi rejimine göre euro bazında bir hektolitresinden alınan verginin 193 euro olduğu, şarapta bu rakamın üzerinde veya altında vergi konulmuş olan ülkelerin de bulunduğu, sözkonusu verginin euro olarak Finlandiya'da 212, İngiltere'de 236, İsveç'te de 244 olduğunun görüldüğü, sıfır olan ülkelere örnek olarak Portekiz, Slovenya, Slovakya, Malta, Kıbrıs, İtalya'nın verilebileceği, Türkiye'den vergisi düşük ülkeler olarak ise, Letonya ve Litvanya'da 44 euro, Estonya'da ise verginin 66 euro olduğu, dolayısıyla, her ülkenin kendine göre farklı bir vergileme sisteminin bulunduğu,

- Rakıda ise alkol derecesine göre sınıflandırma yapıldığında, Türkiye'deki vergi miktarı mutlak alkol cinsinden 2.108 euro iken, İngiltere'de 2.830, İsveç'te 5.553, Finlandiya'da 2.825, Malta'da 2.328, İrlanda'da 3.925, Danimarka'da 2.016 euro olduğu, Lüksemburg'un vergi miktarı en düşük ülkelerden biri olduğu,

ifade edilmiştir.

4.2.2. 3/11/2006 tarihinde Radyo ve Televizyon Üst Kurulu bütçesi üzerinde yapılan görüşmelerde;

- Türkiye'nin birlik ve bütünlüğünü hedef alan yurtdışı kaynaklı bölücü yayınlara ilişkin gerekli önlemlerin alınması gerektiği,

- Özel radyo ve televizyonların kuruluş ve hisse oranlarının Türk basınının çoğulculuk ortamını olumsuz etkilememesi gerektiği, sahiplik konusundaki hukuki düzenlemelerin yeterli etkinlikte uygulanmadığı,

- Görsel ve işitsel yayıncılığın yapıldığı demokratik ülkelerde de RTÜK benzeri kuruluşların bulunduğu, bu tür kuruluşlarca yayın durdurma cezalarının verilebildiği, RTÜK'ün Anayasadan kaynaklanan işlevlerini yerine getirebilmesinin, idari-mali serbestlik ve işlevlerine uygun bir örgütlenmeye sahip olması ile mümkün olduğu,

- Kamuoyu hassasiyetinin terör, şiddet ve müstehcenlik içeren yayınlara yönelik olduğu, ağırlıklı olarak şiddeti içeren bazı yerli yapım ve dramalarda çoğunlukla mafya tiplemelerinin işlendiği, cinselliğin ölçüsüzce programlarda sergilendiği,

- Frekans tahsislerinin zamanında yapılamamasının devlet bütçesine önemli büyüklükte bir kaynağın girmesini geciktirdiği,

- Medya okuryazarlığı dersinin ülkemize kazandırılmasının önemli bir gelişme olduğu, çocukların zararlı yayınlardan korunması konusunda mevcut düzenlemelerin güçlendirilmesi gerektiği,

- RTÜK'ün, ülkemizin medya alanında idari, teknik, hukuki bakımdan düzenleyici ve denetleyici faaliyetlerde bulunmak üzere kurulmuş bağımsız bir otorite olduğu, on yılı aşkın süreye rağmen Kurulun Batı Avrupa ülkelerindeki benzerleriyle uyumlu bir çalışma temposuna ulaşamadığı, ülkemizde görsel medya alanındaki çarpıklıkların sürmekte olduğu, medyada tekelleşme, kartelleşme ve buna bağlı olarak da tek sesliliğin egemen olduğu,

- Dünyada kamu yararı ve millî güvenlik gerekçeleriyle yayıncılık faaliyetlerine sınırlamalar getirilmesi ilkesinin benimsenmiş olduğu, bununla birlikte bu yetkinin kullanımı konusunda otoritelere keyfi bir alan bırakılmadığı, yetkiyi kullanacak olan siyasi erk veya denetim otoritesinin yetkiyi kullanım alanının tanımlanması, sınırlarının ve sürelerinin de belirtilmesi gerektiği,

- Terör ve terör örgütüne yönelik haberlerde dil ve üslup açısından toplumsal birlik ve beraberliği zedelemeyecek, sağduyuyu hâkim kılacak bir anlayışın benimsenmesinin zorunlu olduğu,

- Yayın kuruluşları sahiplerinin medya dışı ticari ilişkilerinden ötürü medyanın bağımsızlığı ve tarafsızlığının olumsuz etkilenebileceği,

- TMSF'nin elindeki yayın kuruluşlarının açık ve şeffaf bir şekilde özelleştirilmesi ve yayıncılığın kamu hizmeti anlayışı ve sorumluluğu çerçevesinde gerçekleştirilmesi gerektiği,

- Sivil toplum kuruluşlarındaki ve medyadaki yozlaşma kültürünün etkilerinin azaltılarak toplumsal ahlakın tesis edilmesinin büyük önem arz ettiği, yozlaşmayla mücadelede toplumsal iradenin oluşumunda sivil toplum kuruluşlarının ve medyanın aktif rol oynaması gerektiği, sivil toplum kuruluşları tarafından uygulamaya konulacak projelerde millî politika hedeflerinin dikkate alınması gerektiği, sivil toplum kuruluşlarının kaynak yönetimi, hizmet üretimi, gelir oluşturma, sorumluluk üstlenme ve sorun çözme kapasitelerinin geliştirilmesi gerektiği, sivil toplum kuruluşlarının faaliyetlerini demokratik, şeffaf, katılımcı ve sorumluluk anlayışı çerçevesinde sürdürmesinin sağlanması gerektiği,

- Standartlara uygun hareket edilmesi için idari ve hukuki düzenlemelerin yapılmasının yanısıra, medyanın kendi öz denetim mekanizmalarını geliştirmesinin önemli olduğu, medya kuruluşlarının imkânlarını haksız rekabet oluşturacak ve kamuoyunu yanlış yönlendirecek şekilde kullanmalarının önlenmesinin büyük önem arz ettiği, demokratik geleneklerin yerleştirilmesinde medyanın daha aktif rol alması gerektiği,

- Televizyonlarda çoğunlukla şiddeti özendiren, Türkçe'nin bozuk kullanıldığı, çoğu zaman da güncel ve tarihî gerçeklere aykırı filmlerin yayınlandığı, Türk milletinin örf, âdet, kültür ve inançlarına aykırı yorumların da yer aldığı,

- Ülkemizin yaslı günleri ile eş zamanlı eğlence programlarının yapılmasının uygun olmadığı,

şeklindeki görüş ve eleştirileri müteakip, Kurum adına yapılan tamamlayıcı açıklamalarda ise;

- Yurt dışından yapılan bölücü yayınlara ilişkin ülkemizin uluslararası anlaşmadan doğan hakları çerçevesinde müdahalelerin yapılmakta olduğu, Danimarka Medya Enstitüsü ile görüşmelerin Dışişleri Bakanlığı Güvenlik İşleri Genel Müdürlüğü aracılığıyla sürdürüldüğü, davalara müdahil olunduğu, çeşitli yayınlar kasetlere alınarak o yayınlar çerçevesinde Danimarka Hükûmetinin harekete geçirilmesi için yoğun takibin devam ettiği,

- Reklamların kuşak olarak yedi dakika olduğu, halen yüzde 30 civarındaki reklam süresinin yüzde 20'ye çekilmesi için taraflarla temasların sürdürüldüğü, reklam sürelerinin fazla olduğu şeklinde bir intibaın, yayın kuruluşlarının kendi program tanıtımlarını reklam yayınlarının hemen ardından ya da öncesinde vermelerinin de etkisi olduğu,

- Yayın ilkelerine uymayanlar hakkında sayısal olarak, 2002'den bu yana uyarı, program durdurma, para cezası şeklinde 1.060 müeyyidenin uygulandığı; bunlardan yüzde 30'una denk düşen 320 adedinin yalnızca çocuklara yönelik ihlal içeren programlara ilişkin olduğu, 2007 yılı itibarıyla eylül ayına kadar Kurulca 142 uyarı, 32 adet program durdurma, 24 adet ise idari para cezasının uygulandığı,

- Sermaye yoğunlaşması konusunda Kurulun Anayasa Mahkemesinin "sahiplik"le ilgili maddeyi iptal etmesinin ardından sermaye takibi konusunda sıkıntı yaşandığı, ancak, Rekabet Kurumunun rekabeti olumsuz etkileyecek bir sermaye yoğunlaşmasını engellemek amacıyla bu tür satışlara müdahil olduğu,

- Örgün eğitim kurumlarında müfredat içinde medya okuryazarlığı dersinin yalnızca Kanada'da verildiği, müfredat hazırlanırken dünyadaki uygulamalar başta olmak üzere iletişim fakültesi öğretim üyeleri, Millî Eğitim Bakanlığı Talim Terbiye Kurulu uzmanları ve RTÜK uzmanlarının birlikte çalıştığı ve bir kitap oluşturulduğu, diğer ülkelerden farklı tek uygulamanın bu dersin içeriğinde internet ve internetin çocuklar üzerindeki olumsuz etkisini asgariye indirecek bir bilinç kazandırılması amacıyla konulan bilgiler olduğu,

- Çocukların zararlı yayınlardan korunması konusunda yeni düzenlemelere ihtiyaç bulunduğu, Kurul tarafından sembol sistemi, akıllı işaretler koruyucu sembol sistemi, medya okuryazarlığı dersi, çocuklar için İnternet sitesinin oluşturulması, çocuklar için ilköğretim okullarında şiddet içerikli kompozisyon yarışması yapılması gibi çalışmaların, çocukların kitle iletişim araçlarının olumsuz etkilerinden asgari etkilenmelerini sağlamak amacına yönelik olduğu, özellikle programlarla ilgili yayın saati düzenlemesine etkisi olan akıllı işaretler koruyucu sembol sisteminin takibinin yürütüldüğü, yeni Kanun Taslağında bu konu ile ilgili daha etkin müeyyide uygulanabilecek düzenlemelerin yer aldığı,

- Sahiplik konusunda, 2007 yılının şubat ayında Anayasa Mahkemesinin iptale ilişkin gerekçeli kararının yayımlandığı ve bu çerçevede yeni bir düzenleme yapılabilmesi için altı aylık bir sürenin tanındığı; ancak iki madde ile sınırlı olarak sahiplik konusunun Meclis gündemine taşındığı,

- Şiddet içeren mafya dizileri ile örf ve ananeye aykırı yayınlara karşı Kurulda incelemeler yapıldığı, gerekli müeyyidelerin uygulandığı; bu bağlamda, bir programa ceza verilmesi veya kademeli ceza verilmesi sisteminin geçerli olduğu, Kurul kararlarına karşı ilgili idari yargı yolunun açık olduğu; ilgili yayın kuruluşları üzerinde müessir olunamadığı, yeni kanun çalışmasına verilecek destek ile şikâyet edilen birçok konunun daha hızlı bir şekilde çözümlenebilmesinin mümkün olacağı,

- Kişilerin düzeltme ve cevap hakkı için yayın kuruluşlarına başvurabileceği, yargıya gidebileceği, Kurulun da müeyyide uygulayabileceği, onun ötesinde, kişilik haklarına bir saldırı olması durumunda, Kurulun uyarı, ardından da program durdurma ve para cezası verebileceği,

- Son dönemde yaşanan müessif bir takım olaylar karşısında, bazı yayın kuruluşlarının gösterdikleri duyarsızlıkların hemen ardından İzleme Değerlendirme Dairesi Başkanlığı aracılığıyla, tüm izleyici temsilcilerine daha duyarlı davranmaları gerektiği konusunda bir yazının yollandığı, bu uyarının takip eden olaylarda dikkate alındığının görüldüğü,

- Radyo Televizyon Üst Kurulunun Anayasa değişikliğinden sonra TBMM'nin seçtiği 9 üye tarafından oluşturulduğu, yaklaşık iki buçuk yıldır bu heyetin görevine devam ettiği; Türkiye'de radyo-televizyon yayıncılık sektöründe, ulusal 23, bölgesel 16 ve yerel 212 olmak üzere toplam 251 televizyonun karasal bazda yayın yaptığı; ulusal 35, bölgesel 99 ve yerel 948 olmak üzere toplam 1.082 radyonun ülkemizde karasal ortamda yayınını sürdürdüğü; kablodan 70, uydudan 102 televizyon ve 50 radyonun yayın faaliyetine devam ettiği, karasal ortamda ülkemizde 60'ın üzerindeki ilimiz ve birçok büyük ilçemizde yayın faaliyeti sürerken, Artvin, Bilecik, Bingöl, Bitlis, Burdur gibi yaklaşık 19 ilimizde de karasal ortamda yerel televizyon yayının bulunmadığı,

- Radyo Televizyon Üst Kurulunun denetleme ve düzenleme olarak iki önemli faaliyetinin sözkonusu olduğu; ülkemizde yaklaşık 1.400-1.500 civarındaki radyo ve televizyon kuruluşunun tek merkezden denetlenmesinin zor olduğu, geçmiş dönemde, özellikle İçişleri Bakanlığıyla yapılan protokol sonrasında emniyet kuvvetlerinden alınan katkı sayesinde yerel ve bölgesel televizyonların takip edildiği; bunların dışında, beş bölge müdürlüğünde ve merkezde oluşturulan ofislerde de ülkemizdeki en çok izlenen televizyon kanallarının takip edilebilmekte, izlenebilmekte ve denetlenebilmekte olduğu,

- Sayısal Kayıt Arşiv ve Analiz Sistemi adıyla yeni bir projenin yaklaşık yirmi ay önce başlatıldığı, TÜBİTAK'la birlikte yapılan bu proje sonuçlandığında, ülkemizin yaklaşık 256 noktasında yayın yapmakta olan 1.300'e yakın yayın kuruluşunun tüm yayınlarının genel merkezde arşivlenmesi, izlenmesi ve denetlenmesinin mümkün olacağı, bunun tamamen Türk mühendislerinin çabasıyla gerçekleşeceği,

- Yayınlarla ilgili üç türlü denetimin yapıldığı; ilkinin, uzmanlarca Radyo Televizyon Üst Kurulu büroları ve merkezinde yapılan denetim olduğu; ikincisinin çağrı merkezine vatandaşların yayınları izleyerek yayınlarla ilgili beklenti, istek ve şikâyetlerini bildirmeleri şeklinde yapılan izleyici denetimi; üçüncüsünün ise çağdaş denetim olarak ifade edilen öz denetim müessesesini kurmak amacıyla yapılan çalışmalar olduğu,

- Ülkemizde yayın yapmakta olan ulusal televizyon kuruluşlarının tamamında bir izleyici temsilcisinin bulunduğu, çağrı merkezi aracılığıyla gelen istek ve beklentilerin her gün izleyici temsilcilerine ulaştığı, alınan bu bilgiler çerçevesinde izleyicinin beklentilerinin ilgili yöneticilere iletildiği ve böylece denetimde etkinliğin de artmış olduğu,

- Çocukların televizyon yayınlarından olumsuz etkilenmemeleri için birtakım çalışmaların başlatıldığı; Akıllı İşaretler Koruyucu Sembol Sisteminin getirildiği, çocuklar için bir web sitesinin oluşturulduğu, kitle iletişim araçları ve yayınlar hakkında çocuklara bilgiler verilmekle birlikte, ayrıca, çocukların görüşlerinin de alındığı; ebeveynlerin çaresizliğini ve imkânsızlığını ortadan kaldıracak ücretsiz bir filtre sisteminin de site aracılığıyla ücretsiz olarak izleyicilere sunulduğu, şiddet konulu bir kompozisyon yarışması ile Akıllı İşaretler Koruyucu Sembol Sistemi hakkında resim yarışmasının ilköğretim okullarında gerçekleştirildiği,

- 2006-2007 öğretim yılında, beş büyük ilde başlatılan medya okuryazarlığı pilot uygulaması kapsamında; ilköğretim okullarının 6, 7 ve 8 inci sınıflarındaki tüm çocuklara, üç yıllık dönem içinde, bir yıl seçmeli ders olarak medya okuryazarlığı dersinin verilmeye başlandığı; 6, 7, 8 inci sınıflardaki 4 milyon öğrencinin, her yıl 1,5 milyonuna medya okuryazarlığı dersi verilerek medyanın çocuklar üzerindeki olumsuz etkisinin asgariye indirilmesinin hedeflendiği, kitle iletişim araçları mesajlarının nasıl kullanılabileceği noktasında bir kabiliyet kazandırılmak istendiği,

- Kamuoyunun bilinçlendirilmesine yönelik önemli panellerin düzenlendiği, yayıncılara yönelik eğitimlerin sürdürüldüğü, bu yıl içerisindeki genel seçim öncesinde seçim döneminin demokratik ve fırsat eşitliğine uygun bir yayıncılık anlayışıyla geçmesi için eğitimler verildiği ve tedbirlerin alındığı,

- Bu yıl içerisinde, ilk kez olarak, Radyo Televizyon Üst Kurulunun, Türkçe'mizi doğru ve güzel kullanan ve bu konuda hassasiyet gösteren programcılara ve sunuculara ödül verdiği, periyodik bir şekilde her yıl bu çalışmanın sürdürülerek güzel Türkçe'mizin belli bir hassasiyet içerisinde yayıncılar tarafından kullanılmasının teşvik edileceği,

- Uluslararası ilişkiler çerçevesinde; Avrupa Birliğine uyum ve mevzuat tarama çalışmalarında, sekiz fasılda Kurulun çalışmalara iştirak ettiği, Azerbaycan ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ile yakın ikili ilişkilerin tesis edildiği, o bölgelerdeki yayınlar ve ihtiyaçlara yönelik desteklerin sunulduğu,

- Yayıncılık sektörünün düzenlenmesine yönelik, frekans kullanım bedeliyle ilgili bir çalışmanın başlatıldığı; tüm televizyon kuruluşlarından işgal ettikleri frekanslar için belli bir paranın alınmasının öngörüldüğü, ancak bir yayın kuruluşunun mahkemeye müracaatı sonrasında bu çalışmanın durdurulduğu, dolayısıyla toplanan yaklaşık 30 trilyona yakın paranın yayın kuruluşlarına iade edildiği, ancak, bu çalışmanın başlatılması ile sektördeki birçok belirsizlik ve düzensizliğin ortadan kaldırıldığı, özellikle envanter noktasındaki eksikliklerin giderildiği,

- Ülkemizde karasal analog yayınının gerçekleştirildiği, Haberleşme Yüksek Kurulunca 2006 yılında ülkemizde karasal sayısal yayına geçilme kararının alındığı, karasal sayısal yayına geçilmesiyle ilgili önemli faaliyetlerin sürdürüldüğü, yayın yapmakta olan tüm televizyon kuruluşlarının üst düzey önemli temsilcileri ve TRT'nin katılımlarıyla Anten AŞ unvanı altında karasal sayısal yayınının Türkiye'de gerçekleşmesine katkıda bulunacak, altyapı verici işletme tesislerini inşa edecek bir şirketin kurulduğu, kurulan şirketle ilgili olarak Rekabet Kurumundan görüş beklendiği, görüş gelmesinin ardından, verici alım ihalesinin bu özel şirket tarafından gerçekleştirileceği ve yaklaşık altı ay içerisinde de Ankara, İstanbul, İzmir başta olmak üzere, on iki büyük ilimizde karasal analog, karasal sayısal paralel sürecinin başlatılacağı, önümüzdeki üç yıl içerisinde de tüm Türkiye'mizde karasal sayısal yayına geçileceği ve üç yıl sonrasında da karasal sayısal yayınla ilgili olarak tüm televizyon kuruluşlarının lisanslanma çalışmalarının bitirileceği, bu dönemde, özellikle İstanbul'da ve ardından da çevre illerde, İstanbul'a komşu illerde, FM radyo yayınlarıyla ilgili çok önemli düzenlemelerin gerçekleştirildiği, ciddi bir çevre kirliliğinin ortadan kaldırıldığı; bütün vericiler belli bir frekansa çekilerek, tüm yayın kuruluşlarına ciddi manada bir enerji tasarrufunu gerçekleştirmeleri imkânının getirildiği,

- Kamuoyunun yayınlarla ilgili neler düşündüğü noktasında kamuoyu araştırmalarının yaklaşık iki yıldır sürdürüldüğü; bu araştırmaların, televizyon izleme eğilimleri, ilköğretim çocuklarının televizyon izleme eğilimleri, radyo dinleme eğilimleri, kadınların televizyon izleme eğilimleri olarak sıralanabileceği; özellikle kadın programları ve haberlerle ilgili olarak da kamuoyu araştırmalarının gerçekleştirildiği, bu ay içerisinde Avrupa'da yaşayan Türklerin yayın izleme alışkanlıklarıyla ilgili ilk defa bir araştırmanın gerçekleştirildiği, onların talep ve beklentilerinin, yayıncı kuruluşlara iletilmesine katkı sağlayacak bu araştırmanın son derece önemli olduğu,

- Ülkemizde ilk defa engelli vatandaşlarımızın televizyon yayınlarından neler beklediği, ne tür bir etkilenmeye muhatap olduğunun anlaşılması açısından "Engelli Vatandaşlar Televizyon İzleme Eğilimleri Araştırması" nın da sonuçlandırıldığı,

- “Görsel ve İşitsel Yayında Etik İlkeler” çalışmasının başlatıldığı, yayıncı kuruluşların yapmış olduğu işle ilgili olarak belli bir bilince kavuşmalarının amaçlandığı, kendi öz denetimlerini yaparak kamuoyunu dikkate alan tarzda bir yayın yapmalarının önemli olduğu, bu etik ilkelerin üniversitelerimizde ders şeklinde okutulabilmesi için üniversitelerden, uzmanlardan, akademisyenlerden ve üst kurul uzmanlarından oluşan bir ekibin çalışmalarını sürdürdüğü,

- “Orman Yangınlarının İzlerini Silelim Kampanyası”yla yanan orman alanlarına yaklaşık 1 milyon fidanın dikilmesinin sağlandığı, suya uzak bölgelerde iki adet yangın havuzunun yapıldığı, bu kampanyalara tüm özel televizyonların destek verdiği, yine “Terörle Mücadele Kahramanlarına Destek Kampanyası”nda da Radyo ve Televizyon Üst Kurulu olarak vatandaşlarımızın daha fazla destek vermesini sağlamak amacıyla bu konuda yayınlanacak tanıtımlar için çok özel imkânların yayıncı kuruluşlara Kurulumuz tarafından sunulduğu,

- Faaliyetlerin daha etkili kılınması için norm kadro çalışmasının yapıldığı ve uzman ihtiyacının saptandığı, elektronik doküman yönetim sistemi çalışmasının Bilkent Üniversitesi ile başlatıldığı, bu çalışma sonunda tüm evrakın elektronik ortamda kullanılması ile hem çalışmalarda belli bir güvenliğin hem de bir süratin sağlanacağı,

- Teknolojideki değişmelerle uyumlu, kamuoyunun beklentilerini ve isteklerini karşılayan, sahiplik konusu başta olmak üzere müeyyide sistemi, rating sistemi, kamu yayınlarının denetlenmesi gibi sorunların aşılmasını sağlayacak düzenlemelerin yeni kanunla gerçekleştirilebileceği,

ifade edilmiştir.

4.2.3. 05/11/2007 tarihinde Rekabet Kurumu bütçesi üzerinde yapılan görüşmelerde;

- Türkiye’de, haksız rekabetin ekonominin önemli sorunlarından biri olduğu ve önlenmesi gerektiği; haksız rekabete yol açan önemli sorunların başında kayıt dışı ekonomik faaliyetlerin geldiği, işletmelerin kayıt dışılığa yönelmesinde istihdamın üzerindeki yüzde 42 oranına ulaşmış ağır vergilerin büyük payının olduğu,

- Rekabetin vatandaşlara olumlu yansımalarının görüldüğü, örneğin iç hat uçuşlarda tekelin ortadan kaldırılarak özel havayolu şirketlerinin önünün açılması sonucu vatandaşların havayolu ulaşımına tercihlerinin arttığı, keza üçüncü bir şirkete lisans verilmesi sonucu cep telefonları ile geçmişe göre çok daha ucuza konuşulabildiği,

- Kamuoyuna “Neşter Davası” olarak yansıyan konuya ilişkin olarak görülen adli yargılamanın yanında Rekabet Kurumunun da soruşturma yürüttüğü ve ihalelerde kartel oluşturan bu şirketlere verilen para cezalarıyla topluma verilmiş olan zararın hiç değilse bir bölümünün geri alınabilmesinin söz konusu olduğu, çimento sektöründe Kurumun yoğun olarak soruşturmalar yaptığı ve hemen hemen her bölgede kurulmuş olan kartelleri ortaya çıkardığı,

- Ekonominin temel taşları olan KOBİ'lerin önünün açılmasında uygun yatırım ortamının oluşturulmasının büyük önem arz ettiği, tekellerin ve kartellerin hâkim olduğu bir ekonomide küçük ve orta ölçekli işletmelerin faaliyetlerini sürdürebilmeleri ve ayakta kalmalarının oldukça zor olduğu, yapılan düzenlemelerle pazar payı eşiğiyle piyasada güçlü konumda olan teşebbüsler tarafından dağıtıcılarına getirilecek kısıtlamaların grup muafiyeti kapsamı dışına çıkarıldığı ve böylece daha küçük ölçekli teşebbüslerin pazarda yer bulabilmelerine olanak tanındığı, pazarda önemli bir güce sahip olan bu şirketlerin bayilerine getirecekleri sınırlamalar sonucunda küçük üreticilerin bayi bulmakta zorlandığı ve bu nedenle ürünlerini satamamalarına yol açtığı, otomotiv sektöründe 2005/4 sayılı tebliğ uyarınca pazar payı belirli bir eşiğin üzerinde olan sağlayıcıların bakım-onarım hizmetleri bakımından niteliksel sistem koşulunu yerine getiren herkese yetkili servis olabilme imkânının tanındığı; özel servislere, araç üreticileri ve ithalatçılardan teknik bilgi elde etme olanağı tanınmasının bir yandan tamirci olarak adlandırılan teşebbüslerin pazarda varlığını devam ettirebilmelerinin yolunu açarken, diğer yandan yetkili servisler karşısında tüketicilere de önemli bir alternatif sağladığı; yetkili servislerde tek marka tekelinin ortadan kaldırılarak üst düzeyde teknik bilgiye sahip olan bu işletmelerin başka marka araçlara da hizmet verebilmelerinin önünün açıldığı; sonuç olarak ülkemizde otomotiv sektöründe eksikliği en çok hissedilen satış sonrası hizmetler pazarında rekabetin arttığı ve daha kaliteli hizmetlerin daha ucuza alınabildiği,

- Özelleştirme işlemlerinde de Rekabet Kurumunun pazarda rekabetçi bir yapının oluşturulmasına yönelik olarak görüş verdiği; bu görüşler sonucu, Telekomun özelleştirilmesinde Kablo TV'nin ayrı olarak satışının; Mersin ve İskenderun limanlarının aynı kişilere verilmemesinin, rekabetçi bir pazar yapısının oluşturulması açısından önemli katkılar sağladığı,

- Türkiye'ye rekabet hukukunun girişinin 1994 yılında Rekabetin Korunması Hakkında Kanunla olduğu, Kasım 1997'de Rekabet Kurumunun kurulduğu, Türkiye'de rekabet kurumunun ve rekabet hukuku uygulamasının yaklaşık on yıllık bir deneyimi bulunduğu, iyi bir kurumsal kapasite oluşmasına rağmen, Kurumun, çimento sektöründeki kartelleşmeye engel olamadığı, çimento sektöründe bir kartel olgusunun varlığının Kurumun kendi raporlarıyla sabit olduğu, ancak oradaki fiyat oluşumunun önüne bir türlü geçilemediği,

- Amerika Birleşik Devletlerinde yüz on yıldır, Avrupa'da yaklaşık elli yıldır uygulanmakta olan bir hukukun Türkiye'de on yılda geldiği mesafenin son derece önemli olduğu, Avrupa Birliği çerçevesindeki rekabet konusundaki uyum yükümlülüklerinin antitröst kuralları ve devlet yardımları olarak iki gruba ayrılabileceği, bunlardan antitröst kurallarının Rekabet Kurumunun görev alanına girdiği ve bu konuda bugüne kadar iyi bir kapasitenin oluşturulduğu,

- Türkiye'nin önde gelen üniversitelerinden mezun olanları istihdam eden Rekabet Kurumuna son yıllarda ilginin azaldığı, bu durumun özlük haklarındaki azalmaya veya nispi olarak geride kalmaya bağlanabileceği, bu konuda Kurumun güçlendirilmesi gerektiği,

- 3 Nisan 2007 tarihli Başbakanlık Genelgesine göre, 17/2/2007 tarihinden itibaren hazırlanacak olan kanun ve kanun hükmünde kararnameler ile Başbakanlıkça uygun görülecek diğer düzenleyici işlemler için düzenleyici etki analizi yapılmasının gerektiği, düzenleyici etki analizi çerçevesinde, yapılacak düzenlemelerden ilgili olanların Rekabet Kurumunun görüşünden geçmesi gerektiği,

- Rekabet Kurumunun web sayfasında yer alan ve yürürlükteki değişiklikleri öngören taslak çalışmanın kısa sürede tasarı olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi gündemine taşınması gerektiği,

şeklindeki görüş ve eleştirileri müteakip, Hükümet ve Kurum adına yapılan tamamlayıcı açıklamalarda ise;

- Aksak rekabetin olduğu bazı piyasalarda ve oligopol alanlarda gerçekten Rekabet Kurumu aracılığıyla başarılı olmanın her zaman mümkün olmadığı, yapısal birtakım temel olumsuzlukların söz konusu olduğu,

- Rekabet Kurulunun özelleştirme sonrasına ilişkin yetkisinin mahfuz olduğunu, her an müdahale etme hakkının bulunduğu,

- KOBİ'lerin desteklenmesinin Rekabet Kurumu için önemli olduğu, bazı piyasalara girişlerin güçlü firmalarca zorlaştırıldığı,

- 2001 yılında ortaya çıkan 631 sayılı Kararnameden sonra üst kurullardaki ücret yapısında ciddi sınırlamaların yaşandığı, bunun bir sonucu olarak nitelikli elemanların başka kurumlara gittiklerinin veya istifa ettiklerinin görüldüğü,

- Rekabet Kurumunun düzenleyici etki analizine yönelik bir rehber çıkaracağı,

- Kurulda İstanbul irtibat bürosu da dahil olmak üzere 99'u uzman ve uzman yardımcısı, diğerleri de yönetici ve yardımcı idari personel olmak üzere toplam 310 personel kapasitesinin bulunduğu,

- Rekabet Kurumunun esas görevinin, toplumsal refahın arttırılması amacıyla mal ve hizmet piyasalarında rekabetçi sürecin tehdit edilmesini engellemek, bir başka ifadeyle iktisadi etkinliği sağlamaya çalışmak olduğu, Kurumun rekabeti sınırlayıcı nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalara ya da teşebbüs birliği kararlarına ve belli bir pazar gücüne sahip teşebbüslerin bu güçlerini kötüye kullanmalarına müdahale etmek mevkiinde olduğu, belirli eşikleri aşan ve esas olarak rekabeti kısıtlayıcı sonuç doğurabilecek nitelikte olan birleşme ve devralma işlemlerinin Kurumun görev alanına girdiği, ayrıca Kurumun devlet yardımları, dış ticaret rejimi, kamu tekelleri, münhasır ve özel hakka sahip kamu teşebbüsleri, kamu alımları, rekabetçi yapıyı bozan her türlü kamu tasarruf ve işlemleri konularında da görev ve sorumluluğunun bulunduğu, düzenleyici kuruluşların görev alanlarındaki rekabet ihlallerine ya da birleşme, devralmalar konusuna da müdahil olunabileceği, iş yükünün bu görev ve sorumluluk çerçevesinin sonucu olarak ağır olduğu,

- Kurumun özelleştirme sürecinin iki aşamasında görev sahibi olduğu, ilk aşamada Rekabet Kurumunun, ihale öncesinde pazar koşullarını ve potansiyel alıcıları dikkate alarak daha rekabetçi bir yapı tesisi temelinde oluşturduğu görüşünü Özelleştirme İdaresine gönderdiği, ikinci aşamada ise Özelleştirme İdaresinin, devir işleminden önce Rekabet Kuruluna başvurduğu ve izin talep ettiği, Kurulun da, ihalede başarılı olmuş firmaların piyasa konumlarını da dikkate alarak başvuruyu inceleyip koşullu ya da koşulsuz izin verebildiği, yasaklama getirebildiği veya ihalenin birinci yerine ikinci firmaya verilmesi şeklinde kararlar alabildiği,

- Rekabet kurallarının uygulanması yoluyla etkin bir rekabet düzeninin oluşturulamayacağı, aynı zamanda teşebbüsü olmayan devlet birimlerinin rekabet üzerinde olumsuz etki yaratan düzenlemelerinin önlenmesinin de önemli olduğu, özellikle, mevzuatın rekabete uygunluğunu teminen ilgili makam ve mercilere sürekli olarak görüş bildirildiği,

- OECD ve AB'nin Rekabet Kurumunun konumuna ve performansına yönelik olumlu değerlendirmelerde bulunduğu, bununla birlikte devlet yardımlarının denetlenmesi ve izlenmesi konusunda henüz bir yapılanmanın sağlanmamış olması nedeniyle Gümrük Birliği kararı kapsamında AB Komisyonu ile Rekabet Kurumu arasındaki yasal işbirliği zemininin nispeten işlevsiz hâle geldiği,

- Rekabet Kurumunun, uluslararası seviyede ortaya çıkan gelişmeleri yakından takip edebilmek amacıyla, OECD, UNCTAD ve Uluslararası Rekabet Ağı gibi uluslararası kuruluşların faaliyetlerine de aktif olarak katılmakta olduğu,

- Kurumun, 2006 ve 2007 yılı döneminde de kartellerle mücadele, piyasaya giriş engellerinin ortadan kaldırılması, pazarlarda yoğunlaşma riski doğuran birleşme ve devralmaların önlenmesi ile özelleştirme alanlarında yoğun bir gündeme sahip olduğu; 2006 yılında, birleşme, devralma, muafiyet, menfi tespit ve soruşturma başlıkları altında toplam 327 nihai kararın alındığı ve 2007'nin Ocak - Eylül döneminde ise alınan 348 nihai karar doğrultusunda toplam 13,5 milyon YTL idarî para cezasının kesildiği, on yıl içerisinde 140 soruşturmanın açıldığı, Kurulda bunlardan 134'ünün sonuçlandırıldığı,

- 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunun 1997 yılından beri uygulanmakta olduğu, uygulamalar sonucu kazanılan tecrübe doğrultusunda bir dizi hükmün gözden geçirilmesi ve değiştirilmesi ihtiyacının ortaya çıktığı, bu çerçevede, taslak nitelikte bir metin hazırlandığı, özellikle metnin hazırlığında Avrupa Birliği rekabet hukukunda ortaya çıkan gelişmeler ile OECD tarafından hazırlanan "Türkiye Rekabet Hukuku ve Politikası Gözden Geçirme Raporu"nda yer verilen önerilerin büyük ölçüde dikkate alındığı,

- Kurumun on yıllık tecrübesi içinde en önemli gündeminin kartellerle mücadele olduğu; çimento, seramik, demir-çelik, ekmek, ulaştırma, medikal hizmetler gibi halkın hayatını doğrudan etkileyen sektörlerde çok sayıda soruşturmanın açıldığı,

- Teşebbüslerin davranışlarından kaynaklanan piyasaya giriş engellerinin rekabetin geliştirilmesinin önünde önemli bir sorun olduğu, güçlü bir firmanın faaliyet gösterdiği piyasalarda, rakip malların satışını engelleyecek münhasır anlaşmalar yapılmasının önemli bir giriş engeli oluşturabildiği, bunun üzerine 2007 yılı içinde 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalar Grup Muafiyet Tebliğinde değişiklik yapıldığı, pazar payı yüzde 40'ı geçen firmaların, rakip faaliyetlerini zorlaştıran hükümler içeren anlaşmalarının muafiyetten yararlanmasına engel olunduğu, bu çerçevede, Temmuz 2008'den itibaren pazar payı bu eşiğin üzerindeki bir firmanın "sadece kendi ürünlerinin satışına izin veren" anlaşmaları imzalayamayacağı,

- Kurumun üç yıllık dönemde öncelikli hedeflerinin gerekli mevzuat değişikliklerinin yanı sıra, kartellerle mücadele, piyasaya giriş engellerinin önlenmesi, rekabet savunuculuğu ve düzenleyici etki analizlerinin rekabete etki değerlendirmesiyle tamamlanması, rekabet kültürünün yaygınlaştırılması, AB süreci ile uluslararası ilişkiler alanlarında daha etkin gelişmelerin sağlanması olarak sayılabileceği,

ifade edilmiştir.

4.2.4. 6/11/2007 tarihinde Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu bütçesi üzerinde yapılan görüşmelerde;

- EPDK'nın kurulması ile rekabetçi ve şeffaf bir enerji sektörünün oluşturulmasının amaçlandığı, bugüne kadar öngörülen modelin tam olarak hayata geçirilemediği, özellikle biyo yakıtların sisteme dâhil edilmesinde önemli gecikmelerin yaşandığı, bu konuda gerekli önlemlerin alınarak daha hızlı hareket edilmesi gerektiği,

- Elektrik üretimine yönelik, özellikle HES için verilen lisanslar konusunda gerekli düzenlemelerin yapılmamasının ülkenin su kaynaklarının israf edilmesine sebep olduğu, günümüzde yenilenebilir enerji kaynaklarına doğru artan bir eğilim söz konusu olsa da, daha uzun bir süre "fosil yakıtlar" denilen petrol, doğal gaz ve kömürün hâkimiyetini sürdürmeye devam edeceğinin görüldüğü,

- Biyoetanol ve biyodizel konusunda yaşanan olumlu gelişmelerin söz konusu ürünlere ÖTV konulması ile birlikte kesildiği, özellikle Maliye Bakanlığının kendi biyodizelini üreten insanlara, dışarıdan ithal edilen petrol gibi ÖTV öngörmesinin üretim faaliyetlerini olumsuz etkilediği,

- Enerji piyasasında halkın şikâyetlerini dile getirebileceği hiçbir merciin olmadığı, EPDK'nın aynı zamanda halkın sorunlarına sahip çıkmasının, hakem rolünü üstlenmesinin gerektiği,

- EPDK faaliyetleriyle ilgili olarak doğal gaz dağıtım ihalelerinde otuz yıllık bir imtiyaz anlaşmasının yapıldığı, bu sürenin ilk sekiz yılına ait maliyet ve kârın belli olduğu, fakat kalan yirmi iki yılın kâr oranlarının belli olmadığı,

- Hükûmetin ÖTV düzenlemesinde bioetanol konusunu yeteri kadar desteklemediği, örneğin, bioetanolün benzine karıştırılma oranı Türkiye'de yüzde 2 iken, Avrupa Birliğinin bu konudaki direktifinin yüzde 5 düzeyinde olduğu; Türkiye'nin yüzde 2 oranını yüzde 5'e çıkarabileceği; bioetanole olan talebi artırmak için bu düzenlemenin bir an önce yapılması gerektiği, bunun yanısıra bioetanolün benzine karıştırılmasının zorunlu tutulabileceği, yüzde 2 oranında bioetanolün benzine karıştırılması uygulamasını bugün yalnızca bir şirketin yapmakta olduğu,

- Doğal gazın 51 ilde dağıtım ihalelerinin yapıldığı; ancak dağıtım ihalelerini alan firmaların da, dağıtım şebekelerinin şehre döşenmesi konusunda yavaş kaldığı, firmaların faaliyetlerini süratlendirmelerini teminen ihale sözleşmelerine gerekli hükümlerin konması gerektiği,

- Her ilde farklı fiyatlarla gaz dağıtımı yapılmasının doğru olmadığı, fiyatın her ilde eşit hale getirilmesinin gerektiği, ihaleye katılanların fiyat dışı konularda da rekabet etmelerinin olumlu olacağı,

- Biyo yakıt konusunun ülke açısından sağlıklı değerlendirilebilmesi için ülkemizde üretilen tarım ürünlerinin ve toprağın envanterinin çıkarılması gerektiği,

- Petrol dağıtım şirketlerine verilen astronomik cezalar nedeniyle birçok millî şirketin kapanmasına yol açabilecek bir ortamın oluştuğu,

- 5015 sayılı Kanunla petrol rafinaj, ithalat, ihracat, iletim, dağıtım, taşıma, toptan ve perakende satışı ve ticaretine ilişkin yeni bir sistemin oluşturulduğu ve gerekli düzenleme ve denetleme görevinin de EPDK'ya verildiği, 5015 sayılı Kanunun idari para cezaları başlıklı 19 uncu maddesinin milyarlarca dolarlık aktifi bulunan şirketlerle küçük ölçekli şirketleri aynı ceza miktarına muhatap bıraktığı; cezanın muhatap işletmelerin büyüklüğü, mali durumu, cirosu ve kusuru ile orantılı belirlenmediği,

şeklindeki görüş ve eleştirileri müteakip, Hükümet ve Kurum adına yapılan tamamlayıcı açıklamalarda ise;

- Lisanssız taşıma faaliyeti nedeniyle verilen cezaların Petrol Piyasası Kanununun 19 uncu maddesinde düzenlendiği, Kurumun bu cezaları takdir yetkisinin bulunmadığı, sadece suçun oluşup oluşmadığının tespiti ve oluşması hâlinde de karşılığı olan cezayı uygulamakla sınırlı bir yetkisinin mevcut olduğu, dağıtım şirketlerinin, lisanssız bayilere akaryakıt satışıyla ortaya çıkan ceza tutarının toplam 1 milyar 666 milyon YTL olduğu, Danıştay 13. Dairesi tarafından cezanın onanmış olduğu, ancak Dava Daireleri Genel Kurulunca yürütmeyi durdurma kararı verildiği ve 13. Dairenin esasa ilişkin kararının beklendiği,

- Marker uygulamasının sonuçlarına ilişkin olarak, motorinde ilk dokuz ayda yüzde 10,8'lik bir artışın görüldüğü, benzin ve gaz yağında ise toplamda yüzde 8, ÖTV'de ise yüzde 6,1 oranında bir artışın gerçekleştiği,

- Şehir içi doğal gaz dağıtım ihale sürecinde 2007 yılı sonuna kadar yapılacak dört ihalenin daha bulunduğu, 2008 yılı içerisinde de üç şehrin ihalesinin planlandığı, halen bunların dışında on bir ilde doğal gazın kullanılamadığı, bunların da iletim şebekesinin yapımına bağlı olarak gerçekleştirilmesinin planlandığı,

- Lisansı verilen bölgelerdeki yatırımların hızlandırılması açısından, ilgili dağıtım şirketinin lisansı aldıktan sonra uygulama projelerini onaylatıp, altı ay içerisinde inşaata başlamak zorunda olduğu, on sekiz ayda da bölgede ilk gaz satışını gerçekleştirmek mecburiyetinde bulunduğu, beş yıl içinde de imarlı alanlar içerisindeki taleplerin tamamını karşılar duruma gelmiş olmasının gerektiği, bunların mevcut ihale kriterleri olduğu ve sıkı şekilde takip edildiği,

- Biyoetanolün akaryakıtta harmanlanmasının yüzde 5 TSE standardı olarak AB normlarına uyumlu hâle getirildiği; ancak, harmanlamanın sadece yüzde 2'lik kısmının ÖTV'den muaf tutulduğu, kullanımda bir mecburiyet olmadığı, bu koşullarda sadece bir adet şirketin harmanlamayı gerçekleştirdiği,

- Petrol lisanslı depolama kapasitesinin 8 milyon 59 bin 753 metreküpe ulaştığı, doğal gaz dağıtım hizmetlerinde sekizinci yıldan sonra uygulanacak tarifenin kanun gereği Kurulun onayına tabi olduğu ve kanunda yer alan kriterler dikkate alınarak Kurul tarafından belirleneceği,

- Hidroelektrik santral yatırımlarında ÇED yönetmeliğine göre, ÇED yapılmadan yatırıma başlanmasının söz konusu olmadığı, lisans yükümlülüğü olarak inşaat öncesi dönemde bu çalışmanın yapılarak kuruma sunma zorunluluğunun bulunduğu,

- Şehir doğal gaz dağıtım şirketleriyle ilgili müracaat mercileri konusunda ilgili şehirlerin belediyelerinin doğal gaz şirketine yüzde 10 oranında ortak olduğu ve bu çerçevede belediyelerin sorumluluğunun devam ettiği, ayrıca, EPDK'nın tüketici talep ve şikayetlerine açık olduğu, gelen şikayetlerin süratle değerlendirileceği,

- Santral yatırımlarının lisanslarında inşaat öncesi için on sekiz aya kadar bir sürenin tanındığı, gücüne ve tipine bağlı olarak da inşaat süresinin verildiği, bu sürelerin ayrı ayrı dörder aylık ilerleme raporları alınmak suretiyle takip edildiği, öngörülen programa uygun ilerleme sağlayamayan projelerin lisanslarının iptal edildiği, bu çerçevede, on iki adet lisans iptal işleminin gerçekleştirildiği,

- EPDK'nın kamu tüzel kişiliğine, idari ve mali özerkliğe sahip bir düzenleyici kurum olarak 2001'den beri faaliyet gösterdiği, ilgili kanunlar çerçevesinde ilk iki yıl yalnızca elektrik ve doğal gaz sektöründe çalışmaları yürüttüğü; kanuni görev alanının 2003 yılında petrol, 2005 yılında da sıvılaştırılmış petrol gazları piyasalarının dâhil edilmesiyle genişletildiği; Kurumun 6 yıldır enerji sektörünün dört temel piyasasında faaliyet gösteren ve gösterecek olan tüm şirketleri lisanslandırmakta, faaliyetlerini düzenlemekte ve piyasa işleyiş kurallarını belirlemekte olduğu; ayrıca Kurumun şehir içi doğal gaz dağıtım ihalelerinin gerçekleştirilmesi çalışmalarını sürdürdüğü; bu kapsamda, Kurumun dört piyasaya yönelik olarak bugüne kadar yaklaşık 46 bin 400 adet karar aldığı,

- Kurumun 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu kapsamında işletmeye geçecek olan tesisleri lisanslandırmakta olduğu, son olarak 1 Kasım 2007 tarihinde özel sektörün rüzgar santrallerine yönelik lisans başvurularını kabul ettiği ve toplam kurulu gücü 78 bin megavat gibi yüksek düzeylere ulaşan 750 adet tesis için başvuru yapıldığı, 2003 yılından bugüne 55 doğal gaz dağıtım bölgesi için dağıtım lisansı ihalesine çıkıldığı, 51 bölgenin ihalesinin gerçekleştirildiği, dağıtım lisansı alan 49 dağıtım şirketinden 45'inin ilgili dağıtım bölgelerinde yatırıma başladığı, bu şirketlerin 29 bin kişi istihdam ederek toplam 600 milyon ABD doları yatırım ile 9 400 kilometre polietilen, 1 270 kilometre çelik boru hattı inşa ettikleri, bu yatırımlar sonucunda 33 dağıtım şirketinin doğal gaz arzına başladığı, böylece 600 bin konutta yaklaşık 2,5 milyon insanımızın doğal gaz kullandığı, özel sektör faaliyetlerinin her aşamasında denetimlerin yapıldığı,

- Ülkemiz petrol piyasası ile ilgili olarak; 2004 yılının başından bugüne kadar ilgili mevzuatta belirlenen şartları taşıyan 19 949 adet şirkete lisans verildiği, böylece piyasanın kayıt altına alındığı; ardından akaryakıt türlerinin dolaşım ve fiyatlarının serbestleştirilmesinin yanı sıra, ithalat, dolaşım ve kullanım kısıtlamalarının çerçevesinin daraltıldığı; sektörün tamamının kaçakçılık ve standart dışı ürün satışı gibi kavramlarla birlikte anılıyor olmasının petrol piyasasının en önemli sorunlarından birini oluşturduğu, böyle bir algının giderilebilmesinin en etkin yolunun bu olumsuzluklara karşı topyekûn mücadele etmekten ve ortak bir toplumsal bilincin oluşturulmasından geçtiği,

- Petrol piyasasında piyasa kültürünün gelişmesine paralel olarak haksız kazanç, haksız rekabet gibi unsurların piyasada yıkıcı etkilerinin her geçen gün azaldığının gözlemlendiği, artık bu piyasada daha fazla sayıda dağıtım şirketi ve bayinin rekabet yarışında olduğu, daha fazla katma değer ve istihdamın oluştuğu; etkili denetimin yanı sıra, ekonomik ve sektörel gelişmeye paralel olarak kayıtlı akaryakıt tüketimini de artırdığı,

- Bakü-Tiflis-Ceyhan ham petrol boru hattının işletmeye geçmesinin, petrol piyasasının gelişimi açısından diğer bir sıçrama noktası olduğu ve sektörün yatırım cazibesini artırdığı; bu kapsamda, Kuruma ilk hesaplamalarla yaklaşık 15 milyar doları aşan 4 adet rafineri yatırımı için lisans başvurusunun yapıldığı, Kurul tarafından bu başvurulardan üçü için uygun bulunma kararı verildiği; ÇED raporu ve diğer bütün evrakın tamamlanmasıyla birlikte bu başvuruların sonuçlandırılacağı,

- Ülkemizde yaklaşık 1,5 milyon adet araçta yakıt olarak, 14 milyon hanede ise evsel tüketimde LPG'nin kullanılmakta olduğu, LPG piyasası büyüklüğünün 5 milyar ABD doları civarında bulunduğu; bu sektörde güvenlik, eğitim ve denetim konularının öne çıktığı, Kurulun bu piyasayla ilgili olarak 7 471 adet firmaya lisans vermiş olduğu, ayrıca, yapılan düzenlemeler çerçevesinde Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği tarafından Ağustos 2007 tarihi itibarıyla sorumlu müdür, tanker şoförü, pompacı ve LPG teknik personeli olmak üzere, 37 727 kişiye LPG eğitiminin verildiği,

- Kurumun kuruluş kanunu gereğince, giderlerini gelirleriyle karşılamak zorunda olduğu, Kurumun gelirlerinin ise, elektrik, doğal gaz, petrol ve LPG piyasalarındaki lisans alma, lisans tadil ve katılma payı gibi gelir kalemlerinden oluştuğu; Kurumun 2006 yılında kuruma ait toplam net gelirlerin ise 179 milyon 558 bin 578 YTL olduğu, bu gelirlerin 127 milyon 302 bin YTL'sinin elektrik piyasasından; 12 milyon 757 bin 500 YTL'sinin doğal gaz piyasasından; 24 milyon 141 bin 505 YTL'sinin petrol piyasasından ve 3 milyon 812 bin 486 YTL'sinin LPG piyasasından sağlanmış olduğu; ayrıca, iletim ek ücreti karşılığından 4 milyon 505 bin 886 YTL ve diğer gelirler adı altında 7 milyon 046 bin 165 YTL gelir elde edildiği, 2008 yılı bütçe tasarısında kurumun elektrik piyasasından 19 milyon 100 bin YTL, doğal gaz piyasasından 14 milyon 80 bin YTL, petrol piyasasından 34 milyon 500 bin YTL, LPG piyasasından 8 milyon 440 bin YTL olmak üzere, toplam 76 milyon 120 bin YTL gelir elde etmesinin öngörüldüğü; ek olarak, iletim ek ücreti karşılığında 4 milyon 158 bin YTL ve "diğer gelirler" adı altında 22 milyon 710 bin YTL gelir elde edileceğinin tahmin edildiği,

ifade edilmiştir.

4.2.5. 13/11/2006 tarihinde Telekomünikasyon Kurumu bütçesi üzerinde yapılan görüşmelerde;

- Ülkemizde telekomünikasyon sektörü özelleştirilmiş olmasına rağmen, Türk Telekomun fiili altyapı tekelinin devam ettiği, Türk Telekomun hisselerinin yüzde 55'inin de satılarak özelleştirilmesi sonucunda fiili tekelin özel sektör tekeli hâline geldiği, yeni altyapı işletmecilerine yetki belgelerinin verildiği, ancak işlerlik kazandırılamadığı, Türk Telekom ile altyapıda rekabet edebilecek ortamın hazırlanmadığı, alternatif işletmecilerin tüm altyapı unsurlarını Türk Telekomdan temin etmek zorunda bırakıldığı, uzun mesafe telefon hizmeti sunmak üzere yetkilendirilmiş olan alternatif işletmecilerin hâlihazırda sadece şehirlerarası ve uluslararası telefon hizmeti sunabildiği, yerel hizmetlerin rekabete açılmaması ve Türk Telekomun tekel konumunda bulunması nedeniyle şehir içi telefon hizmetlerinin yüksek fiyattan sunulduğu, rekabete açılan şehirlerarası ve uluslararası telefon hizmetlerinin ise rekabetin tesisini engelleyecek ölçüde düşük fiyatla sunulduğu, dolayısıyla ağırlıklı olarak şehir içi konuşan vatandaşların yüksek fiyat ödemek zorunda bırakıldığı,

- Bilgi toplumuna geçişte, zaman ve mekan kısıtlaması olmadan bilgiye erişilmesinin ve bilginin iletilmesinin şart olduğu, bu bağlamda gerek kablolu gerek kablosuz geniş bant erişim teknolojilerinin kullanılması ve yaygınlaştırılmasının büyük önem arz ettiği, Evrensel Hizmet Fonu kapsamında sektörden alınan kaynakların tekrar sektöre aktarılmasının gerektiği, geniş bant bilgi şebekesi ve yazılım endüstrisi alanında hizmet sunacak işletmecilere öncelikle teşvik verilmesi gerektiği,

- Üçüncü nesil telekomünikasyon hizmetlerinin verilmesine yönelik ihaleye yalnızca bir firmanın katılması ve rekabet sağlanamadığı gerekçesiyle iptal edilmesinin doğru bir yaklaşım olduğu; Türk Telekomun özelleştirilmesinin ardından Telekomünikasyon Kurumu ile imzalanan imtiyaz sözleşmesi ve eki iş planı gereğince yapılması gereken yatırım ve işlemlerin yapılıp yapılmadığının Kurum tarafından izlenmesi ve denetlenmesinin gerektiği; aksi bir durumda ise, imtiyaz sözleşmesi uyarınca önce belirli bir süre verilmesinin, ardından iş planının gereklerinin yerine getirilmemesi halinde imtiyaz sözleşmesinin askıya alınmasının söz konusu olabildiği,

- Telekomünikasyon kuruluşlarının yabancılaştırılmasının olumsuz bir gelişme olduğu, konunun sadece bir kâr-zarar meselesi olarak görülemeyeceği, bu sahadaki yenilikler ve yenilik taleplerinin toplumdaki bütün çalışmaların önünü açacak bir fonksiyon icra ettiği,

- TÜRKSAT'ın giderlerinin gelirlerinden az olduğunun görüldüğü; TÜRKSAT'ın uydu teknolojisinin üretimi, hem uyduların yapımı hem de teknolojik gelişmelerin takibi ve önünün açılması bakımından bir gayretin içinde olması ve elde ettiği gelirlerden bu alana da kaynak ayrılması gerektiği,

- Vatandaşların cep telefonlarına iradeleri dışında sürekli mesajların geldiği, Telekomünikasyon Kurumunun bu konuda tüketicinin haklarını, tüketicinin haberleşme özgürlüğünü, tüketicinin özel yaşam alanını koruyucu düzenlemeleri yapması gerektiği,

şeklindeki görüş ve eleştirileri müteakip, Hükümet ve Kurum tarafından yapılan tamamlayıcı açıklamalarda ise;

- Kurumun 2007 yılı bütçe ödeneğinin 906 milyon YTL olduğu, 2008 yılı bütçe ödeneğinin ise 1 milyar 172 milyon YTL civarında öngörüldüğü; bunun da yüzde 29'luk bir artışa tekabül ettiği, bu artışın kuruma kanun gereği bazı ilave ek görevlerin verilmesinden kaynaklandığı, bu görevlerin başında kayıt dışı cep telefonu takibi işlemlerinin geldiği, buna yönelik kurumda büyük bir bilgi işlem altyapısının kurulduğu, bütün çalışmaların kurumun e-kurum ortamı yanında bilgisayar ortamına da aktarıldığı; buna ilave olarak, İletişim Başkanlığı ve İnternet Güvenliği Başkanlığı görevlerinin de kuruma kanunla verildiği ve buna yönelik gerekli altyapının kurulduğu; kanun gereği verilen personel ile birlikte kurumun bütçesinin yüzde 29 oranında büyüdüğü, personel giderlerinin yüzde 48 arttığı, bu artışın ek üç adet görevle oluşan personel artışından kaynaklandığı,

- Tanıtım ve pazarlama amaçlı SMS gönderilmesi konusunda halktan yoğun şikâyetlerin alındığı, bunun üzerine ilgili yönetmelikte değişiklik yapıldığı, buna göre, yeni abonelerin abonelik formunda tercihlerini belirtebilecekleri, halen abone olanların da bağlı oldukları operatöre yazılı müracaatta bulunmaları halinde bütün tanıtım ve pazarlama amaçlı toplu SMS'lerin gönderilmesinin ilgili operatör tarafından engelleneceği,

- Gizli numarayla aranmanın engellenmesi yönünde gerekli düzenlemenin yapıldığı, ancak uygulamaya konulması için operatörlere belli bir süre verildiği, bilgisayar altyapısında bazı yazılım ve donanım amaçlı düzenlemelerin yapılması gerektiği, bu sürenin de 1 Ocak 2008'de dolacağı, bu tarihten itibaren isteyen cep telefonu abonelerinin ilgili operatöre başvurduklarında gizli numaraların kendilerini aramalarının engellenebileceği,

- Telekomünikasyon sektörünün 1990'lı yıllarda rekabete açıldığı, serbestleşme dönemi öncesi verilen toplam lisansların miktarı 126 iken, serbestleşme döneminden sonra uydu kablo, mobil, sabit, ortak kullanım, tesis, uzak mesafe, altyapı işletmeciliği, kablo platformu gibi değişik alanlarda verilen lisans, genel izin, imtiyaz, görev sözleşmesi gibi izinlerin toplamının 232'ye ulaştığı, telekomünikasyon sektöründe bugün yaklaşık olarak 18 milyar YTL'lik bir pazar büyüklüğünün bulunduğu, bunun üzerine diğer ilgili alanlar da ilave edildiği zaman 23 milyar YTL'lik bir bilgi iletişim sektörü büyüklüğüne sahip olunduğunun görüleceği,

- Sabit telefon abone sayılarının 2004 yılında 19,13 milyon ile en yüksek rakama ulaştığı, o tarihten itibaren azalma sürecine girildiği, 2007 yılında 300 bin abone kaybının sözkonusu olduğu; buna mukabil, 2002'nin sonunda 23,3 milyon olan GSM sektörünün, cep telefonu abone sayısının bugün 60 milyona dayandığı, iletişimde gelecek trendin mobil haberleşmeye doğru geliştiği,

- Ülkenin doğusu, batısı, kuzeyi ve güneyinde bir sayısal uçurumun olmaması, kalkınma farklılığı oluşmaması için Evrensel Hizmet Kanununun çıkarıldığı; Kanuna göre tanımlanmış gelirlerin havuzda toplandığı, iradın maliyeti karşılamadığı durumlarda buradaki hizmetin, bölgesel farklılığa meydan vermeyecek şekilde sağlanması için bu fondan karşılandığı, bu şekilde yapılan birçok hizmetin bulunduğu, örneğin, 22 ilde 1.800 okula bilgi teknoloji sınıflarının evrensel hizmet kullanılarak ulaştırıldığı, bu hizmetin bedelinin 53 trilyon civarında gerçekleştiği, bugün 15,5 milyon öğrenci için söz konusu olmak üzere, yaklaşık 29 bin okulda geniş bant, hızlı internet erişimi olan ADSL bağlantısının gerçekleştirildiği, sadece 9 bin civarında okulda bu bağlantının bulunmadığı,

- Kamu İnternet Erişim Merkezleri Projesinin başlatılması ile kamu alanlarında "KİOSK" denilen internet bilgi erişim merkezlerinin kurulduğu; e-devlet uygulamalarında da vatandaşların buralardan yararlanabileceği, bütün ilçelere, illere, beldelere internet evlerinin kurulduğu, 800 ilçe ve 1.300 beldede tamamlandığı, 247 askerî birliğe de kurulması için ihalenin yapıldığı, kurulum çalışmalarının devam ettiği,

- Kayıt dışı telefonların kayıt içine alınması sonucunda yasadışı olaylarda bu cihazların kullanımında önemli azalmaların gerçekleştiği, kayda alınan telefon sayısının 7/11/2007 tarihi itibarıyla 84 milyona ulaştığı, ayrıca bu çalışmayla devletin bu alandaki vergi kaybının da önlendiği,

- Türk Telekomünikasyon Kurumu bünyesinde Telekomünikasyon İletişim Başkanlığının 23 Temmuz 2005'te kurulmuş olduğu; görevinin, haberleşmenin gizliliği, güvenliği, demokratik yaşam açısından bütün istihbaratları, bütün teknik takipleri tek merkezden yapmak ve yasal olmayan dinlemelerin önüne geçmek olduğu, insanların taşıdığı endişelerin bütün altyapıların tek merkezde toplanması suretiyle giderildiği, burasının yasal açıdan tanımlanmış yollardan gelen dinleme talepleri için hizmet sunduğu,

- İnternet kullanımının yaygınlaşmasına paralel olarak İnternet'e bağlı suçların da arttığı, bu suçların önlenmesine yönelik İnternet Güvenlik Başkanlığının kurulduğu, Türk Ceza Kanununda sanal ortamdan suç olarak işlenmesi muhtemel fiillerin bir dökümünün yapıldığı; bu düzenlemeyle birlikte Türkiye'nin, iletişim suçlarında düzenleme yapan gelişmiş ülkelerden sonra beşinci ülke unvanını kazandığı,

- TÜRKSAT'ın uydu işletmeciliği yapmak, Kablo TV işletmeciliği yapmak ve e-devletle ilgili çalışmaları yürütmek olarak tanımlanabilecek üç ana görevinin bulunduğu, Türkiye'nin üç tane uydusunun bulunduğu, bunlardan TÜRKSAT 1B'nin ekonomik ömrünü doldurduğu ve salınıma bırakıldığı, bunun yerine TÜRKSAT 3A'nın halen yapımının devam ettiği, önümüzdeki mart ve nisan aylarında 31-42 doğu boylamındaki yörüngesine gönderileceği, bunun ömrünün 15 yılı garanti olmak üzere bu sürenin üstüne de çıkabileceği,

- Uyduların dünya coğrafyasının önemli ve kritik bir bölgesinde hizmet vermekte olduğu, uyduların performansına bakıldığında 2003'ten 2007'ye kadar ciddi anlamda bir doluluğun yaşandığı; halbuki, başlangıçta uydu kapasitelerinin çok fazla kullanılamadığı, pazarlamasının yapılamadığı, uydu için harcanan paraların karşılığının bütçeden karşılandığı; bugün ise uyduların kendi imkanlarıyla faaliyetlerini yürütebildiği, 2006 yılında 108 milyon ABD doları karşılığı 60 milyon ABD doları giderin yapıldığı, 2007'de ise bu rakamın, 116 milyon ABD doları karşılığı 70 milyon ABD doları gider olarak gerçekleşeceğinin tahmin edildiği,

- Uluslararası karşılaştırmalarda, Türkiye'nin e-devlet hizmetleri bakımından bir yılda 21 basamak ilerlediği ve değerlendirilen 80 ülke içerisinde 8 inci sıraya yükseldiği,

ifade edilmiştir.

4.2.6. 20/11/2007 tarihinde Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu bütçesi üzerinde yapılan görüşmelerde;

- Ziraat Bankası ve Halk Bankasının ülkenin ulusal sermayesinin bir sigortası olduğu, özelleştirilmemesi gerektiği, kamunun küçük esnaf ve tarım kesimine yönelik bankacılık hizmetlerinin büyük önem taşıdığı,

- Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumunun ülke ekonomisinin tüm dengelerini gözeten aktif bir rol üstlenmesinin önemli olduğu, bankacılık sektöründe makroekonomik risklere karşılık ayırma gibi yeni araçların geliştirilmesinin gerektiği,

- Yabancı payının sermaye piyasasında yüzde 70'i, bankacılık sektöründe ise yüzde 50'yi geçtiği, sıcak paranın rakamsal olarak 100 milyarı aştığı, ülke ekonomisinin geleceği açısından sözkonusu gelişmelerin iyi değerlendirilmesi gerektiği,

- Bankacılık sermaye yeterlilik rasyosunun Avrupa Birliği standardı olan yüzde 8 yerine, yüzde 12 olarak uygulanmasının bankacılığın reel sektörü finanslama görevinde bir daralmaya yol açmaması gerektiği, buna karşın ihtiyatlılığın da elden bırakılmaması gerektiği,

şeklindeki görüş, eleştiri ve temennileri müteakip Kurum tarafından yapılan tamamlayıcı açıklamalarda ise;

- Merkez Bankası dahil edilmesi ile birlikte, Türk finans sisteminin Haziran 2007 sonu itibarıyla aktif büyüklüğünün 714 milyar YTL seviyesine ulaştığı, bu rakamın GSMH'a oranının yüzde 116 olduğu, banka aktiflerinin oranının ise yüzde 75 olduğu,

- 2006 yılında Kurumun denetim ve gözetimine devredilen finansal kiralama, faktoring ve tüketici finansman şirketleri de hesaplamaya dahil edildiğinde, finans sektörünün yüzde 78'inin BDDK'nın denetim ve gözetimi altında olduğu, kuruluş sayıları itibarıyla 50 banka, 70 finansal kiralama şirketi, 86 faktoring şirketi ve 9 tüketici finansman şirketi olmak üzere toplam 215 kuruluşun bulunduğu,

- Eylül 2007 itibarıyla, 50 bankanın 4 adedi katılım bankası, 37 adedi mevduat/katılım fonu toplayan banka, 13 adedinin ise yatırım bankası hüviyetinde olduğu, mevduat toplayan bankaların 3 adedi ve yatırım bankalarının da 3 adedinin kamu bankası niteliğinde olduğu, 50 bankanın 2 adedinin TMSF sahipliği altında olduğu, sistemde 7856 şube ve 1692952 çalışan bulunduğu, bankalarımızın yurtdışında 30 adet ayrı tüzel kişilik şeklinde kurulmuş bankası, 62 şubesi ve 17 temsilciliğinin bulunduğu, banka aktifleri içinde yabancı sermaye oranının yüzde 23 düzeyinde olduğu, Eylül 2007 itibarıyla, toplam 50 bankanın 26'sında yabancı sermaye payının yüzde 50'nin üzerinde olduğu,

- Türk Bankacılık sisteminin riskler karşısındaki farkındalık derecesinin geçmişle karşılaştırılamayacak kadar üst seviyede olduğu, bankacılık sektörünün Avrupa Birliğine en uyumlu sektörlerin başında geldiği,

- Bankacılık sektörünün değişim sürecinden geçtiği, 2001 yılı sonunda 173 milyar YTL olan aktif büyüklüğünün yüzde 213 oranında artarak 2007 Eylül ayı sonu itibarıyla 543 milyar YTL'ye ulaştığı, kullandırılan kredilerin aynı dönemde yaklaşık 7 kat artarak 38 milyar YTL'den 261 milyar YTL'ye ulaştığı, bankacılık aktifinde DİBS payının yüzde 35'lerden yüzde 31'lere gerilediği, kredilerin payının ise yüzde 22'lerden yüzde 47'lere yükseldiği, toplam mevduatın 110 milyar YTL' den 336 milyar YTL'ye ulaştığı ve 2001 yılında toplam mevduatın yüzde 57'si döviz tevdiat hesabı iken, bunun Eylül 2007 itibarıyla yüzde 36'lar düzeyine gerilediği, özkaynakların 18 milyar YTL'den 71 milyar YTL'ye yükseldiği, mevduatın krediye dönüşüm oranında yüzde 34'ler düzeyinden, yüzde 77'ler düzeyine ulaştığı,

- Bankacılık aktifindeki en önemli gelişmenin kullandırılan kredilerde gözlemlenen değişim olduğu, sektörün krediler toplamının 261 milyar YTL olduğu, 2007 yılının ilk dokuz aylık döneminde yüzde 19,4 büyüdüğü, sözkonusu kredilerin yüzde 24'ünün yabancı para şeklinde kullandırılan krediler olduğu, sistemdeki dövize endeksli kredilerin toplamının 17 milyar YTL olduğu, toplam kredilerin yüzde 33'ü bireysel, yüzde 67'sinin ise ticari kredilerden oluştuğu, toplam kredilerin takibe dönüşüm oranının yüzde 3,6 olduğu,

- Bireysel kredilerin, özellikle 2004 ve 2005 yıllarında hızla arttığı, 2 Kasım 2007 tarihi itibarıyla sistemdeki bireysel kredi toplamının 89 milyar YTL olduğu, konut kredilerinin 31 milyar YTL ile ilk sırada, kredi kartlarının 25 milyar YTL ile ikinci sırada bulunduğu, Eylül 2006 ile Eylül 2007 arasındaki bir yıllık dönemde konut kredilerinin yüzde 27 oranında arttığı, taşıt kredilerinin yüzde 16 oranında azaldığı, ihtiyaç kredileri denilen beyaz eşya, kahverengi eşya, eğitim, sağlık gibi kredilerin yüzde 62 oranında arttığı ve 24 milyar YTL'ye ulaştığı, kredi kartlarının ise bir yıllık dönemde yüzde 20 oranında artmış olduğu, dikkati çeken noktanın halkın bir dönem kredi kartlarına gösterdiği ilginin son dönemde faiz oranlarının daha düşük olması sebebiyle ihtiyaç kredilerine doğru yöneldiği,

- Haziran 2007 tarihi itibarıyla Türkiye'de toplam konut kredisi müşteri sayısının 583.251 kişi olduğu, krediler incelendiğinde, bu kredilerin yüzde 48'inin 0 ilâ 5 yıl arasında, yüzde 46'sının 5 ilâ 10 yıl arasında ve yüzde 6'sının ise 10 yıl ve üzeri vadelerde olduğunun görüldüğü, halkın 10 yıl üzerindeki vadelere ilgi göstermediği, Batı Avrupa ve ABD'den farklı olarak sistemimizde değişken faizli konut kredisi tercihinin oldukça düşük seviyelerde kaldığı, bu anlamda Batı ülkelerinde gayrisafi millî hasılanın yüzde 40 ilâ yüzde 60'ı arasında bir büyüklüğe ulaşan konut kredilerinin ülkemizde henüz gayrisafi milli hasılanın yüzde 5'leri düzeyinde olduğu, bu alandaki potansiyelin ne kadar büyük olduğunu gözler önüne serdiği; ancak, yurt dışı deneyimleri de dikkate alınarak ilgili kurumlar olan Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, Sermaye Piyasası Kurulu ve Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumunun bu kredi türünün istikrarlı bir şekilde büyümesinde oldukça dikkatli ve ihtiyatlı olmaları gerektiği,

- KOBİ kredilerinin bankacılıkta en önemli aktif kalemi olmaya aday olduğu, kredilerin kalitesinin önem taşıdığı, bu kalitenin ise bankaların riske duyarlılık seviyesinin doğrudan bir yansıması olduğu, kredi ve/veya mevduatta pazar payı artırma amaçlı sert ve bazen rasyonel olmayan uygulamaların rekabet sistemini olumsuz etkileyebileceği,

- Bankacılık sisteminin pasifinin yüzde 62'si, toplam olarak 337 milyar YTL mevduattan müteşekkil olduğu, mevduatınsa yüzde 64'ünün YTL cinsinden mevduat olduğu, mevduattaki artış hızının kredilerdeki artış hızına göre oldukça düşük kaldığı, halkın kredileri destekleyecek oranda tasarruf eğiliminde olmadığı, öte yandan, mevduatın ortalama vadesindeki kısalığın da devam ettiği, üç aya kadar vadeli mevduatın toplam mevduata oranının yüzde 90 olduğu,

- Sektörün uzun dönemli plasmanlar yapabilmek amacıyla banka pasiflerinin vadesinin olabildiğince uzun olması gerektiği; ancak mevduattaki vadenin kısalığı nedeniyle bankaların ortalama vadesi 4 yıl olan yurt dışı kaynaklı sendikasyon ve seküritizasyon kredilerine yöneldikleri, sözkonusu kredilerin büyüklüğünün Eylül sonu itibarıyla 25 milyar dolar olduğu,

- Bankaların Eylül sonu itibarıyla 11,8 milyar YTL kâr elde ettikleri, 9 aylık kâr rakamının 2006 yılının tamamını kapsayan 11,3 milyar YTL'lik kârı geçmiş durumda olduğu, söz konusu kârlılıkta bazı bankaların arızi gelir niteliğindeki iştirak satışlarının etkili olduğu, bununla birlikte kredilerden elde edilen gelirlerin ve komisyon gelirlerinin belirleyici olduğu,

- Bankaların sermaye yeterlilik standart rasyosunun, kur riski gibi göstergelere ve bankacılık ve ilgili diğer mevzuata hassasiyetinin üst düzeyde olduğu,

- 2007 Haziran sonunda bankaların derhal ödenmesi muhtemel borçlarına karşılık, derhâl kullanabilecekleri aktiflere oranını düzenleyen esaslar dahilinde bugün itibarıyla likidite sorunu olan bankanın bulunmadığı,

- 2006 Kasım ayında kararlaştırılan hedef rasyo uygulamasının önemli olduğu, dünyada yüzde 8 olarak belirlenen sermaye yeterlik rasyosunun son bir yıldır sistemde faaliyette bulunan bankalar için yüzde 12 olarak uygulandığı, Kurum olarak buradaki hedefin, bankalar için yüzde 8 ilâ yüzde 12 arasında bir tampon bölge bırakılarak, bankaların yüzde 8 düzeyine çok fazla yaklaşmalarını engellemek olduğu, şu anda yüzde 12'lik sermaye yeterlik rasyosunun altında herhangi bir bankanın bulunmadığı,

- Kurum açısından 2008 yılında önem taşıyan konuların başında 2009 başında uygulanmaya başlanması hedeflenen Basel-II sürecine uyum çalışmalarının geldiği, bu çerçevede banka dışı mali kesim olarak isimlendirilen leasing, faktoring ve tüketici finansman şirketleri için taslak çalışmalarının bitirilmiş olduğu,

- BDDK bütçesinin tamamen bankalardan yapılan kesintiler ile oluşturulduğu, 2008 yılı bütçesi için banka aktiflerinden on binde 1,5 oranında kesinti yapılarak 90 milyon YTL gelir yazıldığı, faiz gelirleri ile bu tutarın 105 milyon YTL'ye ulaştığı, bunun 35 milyon YTL'lik kısmının mal ve hizmet alımları, 31 milyon YTL'sinin personel giderleri ve 31 milyon YTL'sinin ise bina alımına ayrılan ödemelerin oluşturduğu,

- BDDK'nın başlıca görevinin şeffaflığı sağlayarak evrensel ve genel kabul görmüş bankacılık ilkelerinin uygulanabilmesini temin etmek olduğu,

ifade edilmiştir.

4.2.7. 20/11/2007 tarihinde Sermaye Piyasası Kurulu bütçesi üzerinde yapılan görüşmelerde;

- Türkiye'de tarım ürünleri piyasalarının düzenlenmesi ve buna uygun borsanın kurulmasının gerektiği, tarımsal kesimin yanısıra KOBİ'ler açısından da sözkonusu borsanın kurulmasının önem taşıdığı, KOBİ'lerin yüzde 80'inden fazlasının tarım ürünlerinin alım ve satımı üzerine iş yaptığı, SPK'nın denetimi ve düzenlemeleri içinde bir piyasanın kurulması gerektiği,

- İstanbul Menkul Kıymetler Borsasında işlem gören hisse senetlerine ilişkin bir sigorta sistemi getirilmesinin gerekli olduğu, ortaya çıkabilecek mağduriyetlerin önlenmesi açısından önem taşıdığı,

- Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu'nun Türkiye Büyük Millet Meclisi bütçe denetiminin dışına çıkarılmasının doğru bir düzenleme olmadığı, ayrıca bu kuruluşun tasfiye işlemlerini tamamlayarak asli görevi olan tasarruf mevduatının sigortalanması hizmetlerine görevine dönmesi gerektiği,

- İstanbul'un finans merkezi olarak planlanmasının doğru bir yaklaşım olduğu,

şeklindeki görüş, eleştiri ve temennileri müteakip Kurul tarafından yapılan tamamlayıcı açıklamalarda ise;

- Sermaye piyasalarının güvenli ve etkin işlemesini sağlamak için uluslararası norm ve gelişmelere paralel, değişen piyasa ihtiyaçlarını karşılayan düzenlemelerin yapılmakta olduğu, son iki yılda, Kurulun faaliyet alanında çok önemli genişlemelerin görüldüğü, bağımsız denetim, gayrimenkul değerleme ve derecelendirme gibi ekonominin geniş bir yelpazesinde kurumsallaşma sağlayan yeni düzenlemelerin yapıldığı, yapılan bu düzenlemelerle bir yandan söz konusu alanlarda kurumsallaşma sağlanırken, diğer yandan da yeni uzmanlık ve faaliyet alanlarının yaratılmış olduğu,

- İki yıl önce vadeli işlemler borsasının faaliyete geçirildiği,

- Konut Finansmanı Kanununun yürürlüğe girmesi ile özellikle inşaat sektöründe kurumsallaşmayı artıran ve kayıt dışılığı önleyen gayrimenkul yatırım ortaklıkları ile değerleme lisansı faaliyetlerinde son derece önemli bir genişlemenin yaşandığı,

- 2007 yılı Ekim ayı sonu itibariyle, şirketlerimize sermaye piyasalarından 6 milyar YTL tutarında özkaynak aktarıldığı, yatırım fonları ve diğer sermaye piyasa araçları da dikkate alındığında, sermaye piyasalarımızın üzerinden ekonomiye aktarılan kaynak tutarının 7 milyar YTL'yi aştığı,

- Küreselleşen dünyada uluslararası entegrasyonun özellikle finansal piyasalar için son derece önemli olduğu, bu çerçevede, Kurul tarafından uluslararası gelişmelere uyum sağlamak ve rekabet gücünü artırmak amacıyla yeni düzenlemelerin yapıldığı,

- 2006 Mayıs ayında yaşanan ve 2007 Ağustos ayında başlayıp hâlen etkisini devam ettiren uluslararası finansal dalgalanmaların sermaye piyasalarımızı önemsenmeyecek kadar az etkilemiş olduğu, uluslararası standartlar alanında kurul tarafından kurumsal yönetim ilkelerinin yayımlandığı, söz konusu ilkelerin uygulamasının yaygınlaşmasıyla birlikte şirket yönetiminde şeffaflık ve azınlık haklarının korunması gibi konularda sağlanacak iyileşmelerle Türk sermaye piyasasının uluslararası rekabet gücünün artacağı, hem yerli hem de yabancı yatırımcılar için daha elverişli bir ortamın sağlanmış olacağı,

- Kurumsal yönetimin gelişmesi ve yaygınlaşmasını teşvik amacıyla kurumsal yönetim derecelendirmesinden yeterli not alan şirketler için İMKB bünyesinde ayrı bir endeksin oluşturulduğu, böylece, şirketlerin modern yönetim ilkeleri uygulamaları teşvik edilirken yatırımcıların da yönetim sürecine daha etkin katılımının sağlanmış olacağı, önümüzdeki dönemde kurumsal yönetim uygulamalarının genişleyerek sadece borsa şirketlerine değil, borsa dışı şirketlere ve kamu şirketlerine de yaygınlaştırılması için çalışmaların devam etmekte olduğu,

- Uluslararası gelişmelere paralel olarak derecelendirme faaliyetlerine ilişkin tebliğin Temmuz ayında, kurumsal yönetim derecelendirmesini de kapsayacak şekilde, değerleme hizmetlerine ilişkin tebliğin Ağustos ayında revize edilmiş olduğu,

- Sermaye piyasalarının AB sermaye piyasalarına hukuki ve teknik entegrasyonunu sağlamak üzere mevzuatın uyumlu hâle getirilmesine çalışıldığı, bu konuda temelde halka açık şirketler, yatırım fonları, aracı kuruluşlar, kamuyu aydınlatma ve yatırımcının korunması alanlarında AB düzenlemelerine uyumun hedeflendiği bir projenin tamamlanmış olduğu ve sonuçları doğrultusunda birinci ve ikinci mevzuata yansıtılması için çalışmaların yoğun bir şekilde devam etmekte olduğu,

- Yirmi beş yıldır yürürlükte olan kanunun günümüzün ihtiyaçlarına cevap verecek şekilde yenilenmesi suretiyle 2008 yılı başında taslak bir düzenlemenin Hükûmete sunulacağı,

- Konut Finansmanı Kanunu çerçevesinde Kurulu ilgilendiren menkul kıymetleştirmeye yönelik ikincil düzenlemelerin bu yılın Ağustos ayı başında tamamlanmış olduğu,

- 2008 yılında sonuçlandırılması planlanan temel projeler arasında; piyasalarda enstrüman çeşitliliğini artırmak amacıyla yapılandırılmış ürünler, gayrimenkul yatırım fonları, girişim sermayesi yatırım fonları, yeni varlığa dayalı menkul kıymetlere ilişkin yeni düzenlemelerin yer alacağı, sermaye piyasasında borsa işlemlerine, aracı kuruluşlara ve borsa şirketlerine yönelik gözetim ve denetim sisteminin güçlendirileceği, devlet iç borçlanma senetlerinin müşteri ismi ile saklanmasının olanaklı hale getirilmesine çalışılacağı, KOBİ'lerin sermaye piyasalarından kaynak sağlaması amacıyla işletmelerin ihraç ettiği menkul kıymetlerin elektronik platformda işlem görmesini mümkün kılacak bir piyasanın oluşturulmasının öngörüldüğü,

- Kurulun çalışmalarını 474 personel ile sürdürmekte olduğu, bu sayının Kurulun denetimi altında bulunan İstanbul Menkul Kıymetler Borsası, İstanbul Altın Borsası, İzmir Vadeli İşlemler ve Obsiyon Borsası, Merkezi Kayıt Kuruluşu, Takasbank ve Türkiye Sermaye Piyasası Aracı Kuruluşlar Birliği ile birlikte 1.300'ü aştığı,

- Kurulun 2007 yılı bütçe ödeneğinin 53,3 milyon YTL olduğu, Ekim 2007 sonu itibariyle gelirlerinin 36,5 milyon YTL'ye ulaşmış olduğu, on aylık gerçekleşme bazında yapılan yıl sonu tahminlerine göre gelirlerin 43,9 milyon YTL olarak gerçekleşmesinin beklendiği, gelirlerin yüzde 90'lık kısmının kayıt ücretlerinden, yüzde 6'lık kısmının ise borsa paylarından elde edileceğinin tahmin edildiği,

- Kurulun 2008 yılı faaliyetleri için 2007 yılı ödeneğine göre yüzde 2 düzeyinde bir artış öngörülerek ödenek teklifinin 54,1 milyon YTL olarak belirlendiği,

ifade edilmiştir.

4.2.8. 21/11/2007 tarihinde Kamu İhale Kurumu bütçesi üzerinde yapılan görüşmelerde;

- İhalelerin uzaması ve onay safhasındaki gecikmeler nedeniyle birçok harcamanın gecikmeli olarak yapılabildiği, bu sorunun çözüme kavuşturulması gerektiği,

- Kamu İhale Kanununun uygulanmasında sıkıntılar bulunduğu, aşırı düşük tekliflerin ortaya çıktığı, Kanunda yapılacak bir değişiklikle aşırı düşük tekliflerin değerlendirme dışı bırakılmasının sağlanması gerektiği, düşük fiyatlardan ihaleyi alan firmaların yaptıkları işin kalitesinin de düşük olduğu veya işlerin süresi içerisinde bitirilmediğinin görüldüğü,

- Kamu İhale Kurumuna yapılan şikâyetlerin daha hızlı incelenmesinin gerekli olduğu, belli işlerin sürelere bağlı olduğu, incelemenin gecikmesi halinde işin yapılmasının olumsuz etkilenebildiği,

- Kamu alımları konusunda saydamlık, verimlilik ve rekabeti artıran, aynı zamanda hesap verilebilirliği sağlayan 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 2002 yılında çıkarıldığı, 2003 yılı başından itibaren uygulamaya konulduğu, çeşitli kanunlarla Kamu İhale Kanununa yapılan ilaveler sonucu bazı alım ve ihalelerin kamu ihale sisteminin kapsamı dışına çıkarıldığı, sisteme uymayan ihaleleri kapsam dışına çıkarmak yerine yeni bir düzenlemenin yapılması gerektiği,

şeklindeki görüş ve eleştirileri müteakip, Kurum adına yapılan tamamlayıcı açıklamalarda;

- Kamu İhale Kurumunun 1/1/2003 tarihinde yürürlüğe giren 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 53 üncü maddesi uyarınca kurulduğu, idari ve mali özerkliğe sahip, kamu tüzel kişiliğini haiz bir kamu kurumu olduğu,

- Kamu İhale Kurumunun; ihale sürecinde gerçekleştirilen işlemlere ilişkin şikâyetleri inceleyerek sonuçlandırmak, Kamu İhale Kanunu ve Kamu İhale Sözleşmeleri Kanununa ilişkin bütün mevzuatı, standart ihale dokümanlarını ve tip sözleşmelerini hazırlamak, geliştirmek ve uygulamayı yönlendirmek; ihale ilanları ile ilgili esas ve usulleri düzenlemek; basılı veya elektronik ortamda kamu ihale bültenini yayımlamak, görev alanı ile ilgili olarak bilgi toplamak ve istatistikler oluşturarak yayımlamak; haklarında ihalelere katılmaktan yasaklama kararı verilenlerin sicillerini tutmak, yabancı isteklilerin ihalelere katılımında karşılıklılık ilkesinin gözetilmesini sağlamak üzere saptadığı hususlarla ilgili olarak Bakanlar Kuruluna teklifte bulunmak, ihale mevzuatı ile ilgili eğitim vermek, ulusal ve uluslararası koordinasyonu sağlamak, araştırma ve geliştirme faaliyetlerinde bulunmak görev ve yetkilerine sahip olduğu,

- Kamu alımlarının yıllık tutarının ülkemiz gayrisafi millî hasılasının % 10'unun üzerinde olduğu, bu büyüklüğe ulaşan kamu alımları alanının etkin bir şekilde düzenlenmesinin ülke kalkınması açısından taşıdığı önemin kendiliğinden ortaya çıktığı,

- Kurumun mevzuatı geliştirmek ve uygulamayı yönlendirmek görev ve yetkisi kapsamında, Uygulama Yönetmelikleri ile bu yönetmeliklerin eki Tip Şartnameler, Standart İhale Dokümanları, Tip Sözleşmeler ve Kamu İhale Tebliğlerinin yayımlandığı, ancak, ilgili sektör temsilcileriyle Kurum arasında sürdürülen çalışmaların da bir sonucu olarak, uygulamada tespit edilen problemleri çözmek ve ihalelerdeki bürokratik işlemleri azaltarak katılım ve rekabeti artırmak amacıyla ikincil mevzuatta zaman içinde çeşitli değişikliklerin yapılmakta olduğu,

- Kurumun denetim fonksiyonu kapsamında da, ihale süreci içinde, ihaleyi yürüten idareye yapılan şikâyet başvurusu üzerine, idarece alınan kararlara karşı Kuruma yapılan itirazen şikâyet başvurularını ve bunun dışında Kanun ve ilgili mevzuat hükümlerine aykırılık bulunduğuna yönelik diğer iddiaları inceleyerek sonuçlandırmakta olduğu; bu kapsamda, 2007 yılı başından 15.11.2007 tarihine kadar Kuruma yapılan 3.921 adet şikâyet başvurusu üzerine, Kurumca 3.941 adet uyuşmazlık kararı ve 1.948 adet ara karar olmak üzere toplam 5.889 adet karar verilmiş olduğu,

- İhalelere katılımı ve rekabeti artırarak, kamu kaynaklarının daha etkin kullanılmasını sağlamak yönünden önemli bir fonksiyonu olan Kamu İhale Bülteninin, Kurumca hazırlandığı, yaklaşık maliyeti belli tutarları aşan ihale ilanlarının yayımlandığı Bültenin ilgililer tarafından 1/1/2007 tarihi itibarıyla ücretsiz olarak elektronik ortamda kolaylıkla takip edilebilmekte olduğu, ayrıca, idareler tarafından haklarında yasaklama kararı verilenlerin ve cumhuriyet savcılıklarınca haklarında kamu davası açılanların sicillerinin Kurum tarafından tutulmakta olduğu,

- Kamu alımları ile ilgili olarak, üçer aylık dönemlerde ve yıl sonunda, ihale sonuç, şikâyet başvuruları, ihale ilanları ve yasaklılık teyit işlemleri hakkında istatistiki raporların hazırlanarak kamuoyuna duyurulduğu,

- Kamu ihale mevzuatının doğru anlaşılması, ihalelerin usulüne uygun ve hızlı bir şekilde gerçekleştirilmesi hususunda eğitimin öneminin bilincinde olan Kurumun, yürüttüğü eğitim programları ile kamu alımlarının Türkiye ekonomisine olumlu katkılarını en üst seviyeye çıkarmayı, kamu kaynaklarının etkin ve verimli kullanımını sağlamayı hedeflemekte olduğu,

- İhale mevzuatına ve uygulamalarına ilişkin idare ve isteklilere verilen eğitim kapsamında kamu ihale uzmanları tarafından gerçekleştirilen yüz yüze eğitimlerin yanı sıra Kurumca elektronik ortamda da eğitimin verildiği, Kurumun bir başka eğitim çalışmasının ise, TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi ile birlikte yürütülen "Sertifikalı Kamu Alımları Eğitimi" programı olduğu,

- Kurumca yürütülen yukarıdaki faaliyetler yanında, Dokuzuncu Kalkınma Planı ile 2008 yılı programında ve 60 ıncı Hükûmet Programında, Kamu İhale Kurumunun sorumlu kuruluş olarak tayin edildiği önemli hedeflerin yer aldığı, buna göre; 2008 yılının ilk çeyreği içerisinde "Bazı Sektörlerde Faaliyet Gösteren Kuruluşlar ile Kamu Teşebbüsleri İhale Kanunu"nun hazırlanmasının öngörülmekte olduğu, 2008 yılının son çeyreği itibarıyla ise, kamu satın alımlarının elektronik ortamda gerçekleştirilmesine yönelik e-ihale sisteminin altyapısının hazırlanarak pilot uygulamalara geçilmesinin hedeflendiği, ayrıca Kurum tarafından, Avrupa Birliği Müktesebatına Uyum Programı gereğince, Avrupa Birliği kuralları ve diğer çağdaş ilkelerle uyumlu yeni bir "Kamu İhale Kanunu" ile "İmtiyazlara İlişkin Kanun"un 2008 yılının son çeyreği itibarıyla tamamlanması için gerekli hazırlıkların yapılmakta olduğu,

- Kamu İhale Kurumunun bilişim teknolojisini en iyi kullanan kamu kurumlarından birisi olmayı başardığı, Kurumun, ihale ilanlarını hazırlamak ve Kamu İhale Bülteninde yayımlamak, bilgi toplamak, adet, tutar ve diğer konular itibarıyla istatistikler oluşturmak, sonuçlarını raporlamak ve yayımlamak, sicil tutma görevi kapsamında ihalelere katılmaktan geçici veya sürekli olarak yasaklananları izleyerek, yasaklılık teyit taleplerine ilişkin işlemleri hızlı ve etkin bir şekilde yerine getirmek amacıyla bilgi işlem teknolojisinden yararlandığı, böylece, tüm kamu alımlarının elektronik ortamda tek merkezde kayıt altına alınması, ülkemiz kamu alımlarına ilişkin gerçek verilere ulaşılması ve ihale onayından sözleşmenin imzalanmasına kadar ihale sürecinin takip edilmesinin sağlanmış olduğu; ihalelerde saydamlığın ve kamuoyu denetiminin oluşturulması ilkelerinden hareketle, Kurumun internet sayfası üzerinden elektronik ortamda, vatandaşlara ve isteklilere kamu alımlarını izleme ve takip etme olanağının sunulmuş olduğu,

- Kurumsal olarak amacın, ihalelerin elektronik ortamda yapılmasını sağlamak olduğu, bu amacın gerçekleştirilmesiyle 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun temel ilkelerinden birisi olan "saydamlık" ilkesinin tam anlamıyla hayata geçirilmesi ve kamu kaynaklarının etkin ve verimli kullanılması yanında devlete ve devletin yaptığı işlere olan güvenin de artacağı, 2008 yılı programında da öngörüldüğü üzere, kamu satın alımlarının elektronik ortamda gerçekleştirilmesine yönelik e-ihale sistemi altyapısının Kurumca hazırlanarak, Sosyal Güvenlik Kurumunun geri ödemeci olduğu tıbbi cihaz ve sarf malzemesi ihalelerine yönelik olarak pilot uygulamalara 2008 yılı başından itibaren başlanacağı,

- Kurumun gelirlerinin, 4734 sayılı Kamu İhale Kanununda belirtildiği üzere, Kanun kapsamında yapılan ihalelere ilişkin olarak bağıtlanan sözleşmelerden alınan on binde 5 kurum payından, ihaleye ilişkin şikâyette bulunan isteklilerden alınan bedelden, ihale ilanlarının yayımından ve kurs, toplantı, seminer, eğitim vb. faaliyetlerden elde edilen gelirlerden oluştuğu; bu doğrultuda, 2008 yılına ilişkin olarak hazırlanan Kurum bütçesinde, elde edilecek gelirin 69 milyon 123 bin YTL olarak tahmin edildiği, bu gelirin 52 milyon 561 bin YTL'sinin Kurum giderleri için harcanacağı, geriye kalan 16 milyon 562 bin YTL'sinin ise gelir fazlası olarak Hazineye aktarılacağının öngörüldüğü,

- İhale sürecinde sürelerin, ilan süreleri ve şikâyet süreci olarak ikiye ayrılabileceği, en uzun ilan süresinin kırk gün olduğu, bu konuya ilişkin bir düzenleme üzerinde çalışıldığı, elektronik ihaleye geçilmesi ile birlikte ilan süresinin yirmi dört güne kadar kısalabileceği, şikâyet sürelerinin de kısaltılmasının öngörüldüğü, bu çerçevede İdareye başvuru süresi olan on beş günün on güne indirilmesinin ve idarenin cevap süresinin ise otuz günden on güne indirilmesinin öngörüldüğü, ayrıca Kamu İhale Kurumunun inceleme süresinin kırk beş günden otuz güne indirilmesinin öngörüldüğü,

- 2008 yılının ilk üç ayında enerji, ulaştırma, posta ve su alanlarında faaliyet gösteren kurumların ihale sisteminin kanunla düzenlenmesini öngören çalışmaların devam ettiği, keza KİT'ler için de yeni bir düzenlemenin öngörüldüğü,

- Şikâyet sisteminin bazı yönlerden suiistimal edildiği, şikâyet hakkının, zaman zaman pazarlık konusu yapıldığı, bundan menfaat sağlanmaya çalışıldığı, bazı durumlarda da yararlı bilgilerin geldiği; suiistimallerin önlenmesine yönelik bazı öneriler üzerinde çalışıldığı,

- Üniversitelerle ilgili şikâyet konusunun çoğunlukla üniversitelere bağlı olan hastanelerin ihalelerinden kaynaklandığı, şikâyet sayısının 2003 yılında 29; 2004 yılında 178; 2005'te 270; 2006 yılında 348; 2007 yılı ilk dokuz ayında 271 adet olduğu, Kurumun savcılığa suç duyurusunda bulunduğu iki ihale olduğu, ancak, YÖK'e soruşturulması için bildirilen ihale dosyalarının da bulunduğu,

ifade edilmiştir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

TASARININ MADDELERİ ÜZERİNDE YAPILAN GÖRÜŞMELER

2008 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısının;

1) Giderlere ilişkin 1 inci maddesi; genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin ödenek toplamına ilişkin (a) bendinde yer alan ödenek tutarının kamu kurum ve kuruluşlarının bütçelerinde yapılan değişiklikler nedeniyle 218.284.732.372 YTL olarak değiştirilmesi suretiyle,

2) 2, 3 ve 4 üncü maddeleri aynen,

3) Bağlı cetvellere ilişkin 5 inci maddesi;

a) Bağlı (A) işaretli cetvelin kurum ve kuruluşların ödenek cetvellerinde yapılan değişiklikler doğrultusunda yeniden düzenlenmesi suretiyle,

b) Bazı ödeneklerin kullanımına ve harcamalara ilişkin esasları belirleyen (E) işaretli cetvele;

- 13 üncü sırasından sonra gelmek üzere; ülkemizin diğer ülkelerle yürüttüğü işbirliği programlarında, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı tarafından uygun bulunan program ve projelerin, (07.81.31.00-01.2.1.00-1-07.1) ve (07.81.31.00-01.2.1.00-1-07.2) tertiplerinde yer alan ödenekten desteklenebilmesi ve bu amaçla bu projelerde çalışacak personele ilişkin giderlerin karşılanması ve bu harcamalara ilişkin usul ve esasların belirlenmesi konusunda söz konusu kuruluşa yetki verilmesini öngören bir düzenlemenin yeni 14 üncü sıra olarak eklenmesi ve takip eden sıra numaralarının teselsül ettirilmesi suretiyle,

- 6-7 Ekim 2009 tarihlerinde İstanbul'da gerçekleştirilecek olan ve yaklaşık on bin kişinin katılacağı Dünya Bankası Grubu ve Uluslararası Para Fonu yıllık toplantısının ülkemizin tanıtımında oynayacağı rol de göz önüne alınarak ülkemize yakışır bir şekilde gerçekleştirilebilmesini teminen, Lütfi Kırdar Kongre Vadisinde kurulması öngörülen çok amaçlı kongre merkezinin tesisi amacıyla, Hazine Müsteşarlığı bütçesinde açılacak olan (07.82.32.00-04.1.1.00-1-07.1) tertibine aktarılacak olan ödeneğin, yapılacak protokol çerçevesinde İstanbul Büyükşehir Belediyesi hesabına aktarılması hususunda Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakana yetki verilmesine ilişkin bir düzenlemenin 60 ıncı sıra olarak eklenmesi suretiyle,

- Ilısu ve Yusufeli Barajları ve HES Projeleri Yeniden Yerleşim Projesi kapsamında TOKİ tarafından yaptırılacak konutların finansmanı amacıyla, DSİ Genel Müdürlüğü bütçesinin (20.91.34.00-06.1.0.00- 1-07.1) tertibinde yer alan ödeneğin yapılacak protokol çerçevesinde TOKİ Başkanlığına aktarılmasını; ayrıca, Ilısu Barajı ve HES Projesinden etkilenen yerlerdeki kişilere, meslek kursları veya geliştirme ve uyum kursları yoluyla mesleki nitelik kazandırılması amacıyla, DSİ Genel Müdürlüğü ile Milli Eğitim Bakanlığı arasında yapılacak "Eğitim İşbirliği Protokolü"-ne ilişkin giderlerin, DSİ bütçesinin (20.91.00.61-04.7.4.00-1-06.9) tertibinden karşılanmasını öngören bir düzenlemenin 61 inci sıra olarak ilave edilmesi suretiyle,

c) Ek ders, konferans ve fazla çalışma ücretleri ile diğer ücret ödemelerini gösteren (K) işaretli cetvelin;

- "III. Fazla Çalışma Ücreti" başlıklı bölümünün (A) fıkrasının (2) numaralı bendinin (i) alt bendinde yer alan ve nüfusu en son resmi nüfus sayımına göre 250.000 ve daha yukarı olan belediyelerde (Büyükşehir belediyesi sınırları içindeki ilçe belediyeleri dahil) Hesap İşleri Müdürlüğüne ait kadrolara atanmış olup; vergi, harç, katılma payları ile ilgili tarh, tahakkuk, tahsilat, tebliğ, takip, yoklama ve benzeri gelir işlerinde fiilen çalışan 657 sayılı Kanuna tabi personele (bu konulara ilişkin olarak bilgi işlem merkezlerinde çalışan memurlar ve sözleşmeli personel dahil, işçiler hariç); bu görevler nedeniyle fiilen yaptıkları fazla mesailer karşılığında verilecek fazla mesai ücretini gösterir "2,05 Yeni Türk Lirası" ibaresinin, " 2,15 Yeni Türk Lirası" şeklinde değiştirilmesi suretiyle,

- "III. Fazla Çalışma Ücreti" başlıklı bölümünün (A) fıkrasının (2) numaralı bendinin (k) alt bendinden sonra gelmek üzere, DSİ Genel Müdürlüğünün HES Projelerinde Devlet Memurları Kanununa tabi olarak çalışan personelinden fazla mesai karşılığında kendilerine izin verme imkanı bulunmayanlara, yıllık olarak Maliye Bakanlığınca belirlenecek olan azami fazla mesai saatleri aşılmamak ve her bir personel için ayda 90 saati geçmemek kaydıyla 90 YKr fazla çalışma ücreti ödenmesine ilişkin (l) alt bendinin eklenmesi suretiyle,

d) 5018 sayılı Kanuna ekli (I) ve (II) sayılı cetvellerde yer alan idarelerin Taşıt Kanununa göre 2008 yılında edinebilecekleri taşıtları gösterir (T) İşaretli Cetvelin;

- Genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerine ait kısmının; Türkiye Büyük Millet Meclisine ait bölümüne (T-4) Arazi Binek cinsinden 1 adet, Adalet Bakanlığına ilişkin bölümüne, döner sermayeden karşılanmak ve Adli Tıp Kurumu Başkanlığı ve Grup Başkanlıkları hizmetlerinde kullanılmak üzere (T09) Panel cinsinden 10 adet, Yargıtay Başkanlığı Bölümüne (T02) Binek cinsinden 1 adet olmak üzere toplam 12 adet taşıtın eklenmesi, ayrıca, Sağlık Bakanlığı bölümünde yer alan muhtelif cinsten 400 adet taşıtın kullanım amaçlarının değiştirilmesi suretiyle,

- Özel bütçeli idarelere ait kısmına; 3 adedi Siirt Üniversitesine, 9 adedi Uludağ Üniversitesine, 5 adedi Muğla Üniversitesine, 4 adedi Sinop Üniversitesine, 4 adedi Uşak Üniversitesine, 1 adedi Mehmet Akif Ersoy Üniversitesine ve 3 adedi de Celal Bayar Üniversitesine ait olmak üzere, muhtelif cinsten toplam 29 adet taşıtın ilave edilmesi suretiyle,

(TABLO-1)
2007 İLE 2008 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE BÜYÜKLÜKLERİNİN KARŞILAŞTIRMASI

(Milyon YTL)	2007		2008	GSMH'YE ORANI (%)			ARTIŞ ORANI (%)	
	Bütçe Kanunu	Gerçekleşme Tahmini	Bütçe Kanunu Tasarısı	2007 Bütçe	2007Gerç. Tah.	2008 Tasarı	2008 Tasarı/2007 Bütçe	2008 Tasarı/2007 Ger. Tah.
1) MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE GİDERLERİ	204.989	202.853	222.313	32,5	31,4	31	8,5	9,6
Faiz Hariç Bütçe Giderleri	152.043	153.854	166.313	24,1	23,8	23,2	9,4	8,1
Faiz Giderleri	52.946	49.000	56.000	8,4	7,6	7,8	5,8	14,3
2) MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE GELİRLERİ*	188.159	187.970	204.556	29,8	29,1	28,5	8,7	8,8
Vergi Gelirleri**	158.153	151.056	171.206	25	23,4	23,9	8,3	13,3
3) BÜTÇE AÇIĞI	16.830	14.884	17.756	2,7	2,3	2,5	5,5	19,3
4) FAİZ DIŞI FAZLA	36.116	34.116	38.244	5,7	5,3	5,3	5,9	12,1
5) GSMH	631.393	646.893	716.596					

* Düzenleyici ve Denetleyici Kurumların Genel Bütçeye aktardıkları gelir fazlaları yer almamaktadır.
** İadeler hariç tutarlardır

(TABLO-2)

(2007 - 2008) MERKEZİ YÖNETİM KAPSAMINDAKİ GENEL BÜTÇELİ İDARELER, ÖZEL BÜTÇELİ İDARELER VE DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLARIN BÜTÇE ÖDENEKLERİ VE GELİRLERİNİN MUKAYESESİ

GİDER	2007 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu	2008 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı	Artış %' si
A- GENEL BÜTÇELİ İDARELERİN ÖDENEKLERİ	200.902.066.401	218.044.132.372	8,53
B- ÖZEL BÜTÇELİ İDARELERİN ÖDENEKLERİ	12.720.119.000	13.941.949.650	9,61
C- DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLARIN	1.437.179.058	1.729.688.441	20,35
D- TOPLAM	**215.059.364.459**	**233.715.770.463**	**8,68**
E- GELİRDEN AYRILAN PAYLAR (-)	782.432.486	982.481.409	25,57
F- HAZİNE YARDIMI (-)	9.288.386.401	10.420.672.254	12,19
G- MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİ TOPLAMI (HAZİNE YARDIMI VE GELİRDEN AYRILAN PAYLAR HARİÇ)	**204.988.545.572**	**222.312.616.800**	**8,45**
GELİR VE NET FİNANSMAN			
I- GENEL BÜTÇELİ İDARELER	**184.242.515.000**	**200.393.419.000**	**8,77**
NET GENEL BÜTÇE GELİRLERİ (a-b)	184.242.515.000	200.393.419.000	8,77
GENEL BÜTÇELİ İDARELERİN GELİRLERİ (a)	200.131.515.000	216.988.031.000	8,42
RED VE İADELER (-) (b)	15.889.000.000	16.594.612.000	4,44
II- ÖZEL BÜTÇELİ İDARELER (X+Y)	**12.774.813.000**	**14.026.396.650**	**9,80**
ÖZEL BÜTÇELİ İDARELERİN GELİRİ (1+2) (X)	12.552.078.691	13.837.805.450	10,24
ÖZEL BÜTÇELİ İDARELERİN ÖZ GELİRİ (a+b) (1)	3.263.692.290	3.417.133.196	4,70
YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARI (a)	1.156.631.290	1.179.806.096	2,00
DİĞER ÖZEL BÜTÇELİ İDARELER (b)	2.107.061.000	2.237.327.100	6,18
HAZİNE YARDIMI (Özel Bütçe) (2)	9.288.386.401	10.420.672.254	12,19
NET FİNANSMAN*(Y)	222.734.309	188.591.200	-15,33
III- DÜZENLEYİCİ DENETLEYİCİ KURUMLAR (W+T)	**1.437.179.058**	**1.729.688.441**	**20,35**
DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLAR (a+b)	1.435.179.058	1.728.388.441	20,43
DDK ÖZ GELİRİ (a)	1.435.179.058	1.728.388.441	20,43
HAZİNE YARDIMI (b)	0	0	0,00
NET FİNANSMAN*(T)	2.000.000	1.300.000	-35,00
IV- MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE GELİRLERİ (NET)	**188.158.953.862**	**204.556.459.228**	**8,71**
DENGE			
H- FAİZ GİDERİ	52.946.024.000	56.000.050.000	5,77
İ- FAİZ DIŞI BÜTÇE GİDERİ (G-H)	152.042.521.572	166.312.566.800	9,39
J- FAİZ HARİÇ FAZLA (IV-İ)	36.116.432.290	38.243.892.428	5,89
K- BÜTÇE AÇIĞI (IV-G)	-16.829.591.710	-17.756.157.572	5,51
GSMH	**631.393.000.000**	**716.596.000.000**	**13,49**
Bütçe Açığı/GSMH	**-2,67%**	**-2,48%**	**-7,04**
Faiz Hariç Fazla/GSMH	**5,72%**	**5,34%**	**-6,64**

* 5018 sayılı Kanuna ekli (II) ve (III) sayılı cetvellerde yer alan idare ve kurumların nakit imkanlarından harcanması öngörülen tutarlar.

** Bütçe Açığı; Genel Bütçeli İdarelerin Ödenekleri ile (Net) Genel Bütçeli İdarelerin Gelirleri arasındaki farktır.

(TABLO 3-a)
2008 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNU TASARISI GENEL BÜTÇELİ İDARELERİN ÖDENEKLERİNDE
KOMİSYONUMUZCA YAPILAN EKLEME VE KESİNTİLER

	İDARENİN ADI	Hükümetin Teklifi (YTL)	I+II+III SAYILI CETVELLER TOPLAMINDAKİ PAYI (%)	Komisyonda Eklenen	Komisyonda Düşülen	Komisyonca Kabul Edilen Ödenek Ödenek (YTL)	I+II+III SAYILI CETVELLER TOPLAMINDAKİ PAYI (%)
01	CUMHURBAŞKANLIĞI	55.561.000	0,024			55.561.000	0,024
02	TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ	419.417.000	0,179	600.000		420.017.000	0,180
03	ANAYASA MAHKEMESİ	17.102.000	0,007			17.102.000	0,007
04	YARGITAY	47.454.000	0,020	30.000	30.000	47.454.000	0,020
05	DANIŞTAY	39.936.000	0,017			39.936.000	0,017
06	SAYIŞTAY	90.202.350	0,039			90.202.350	0,039
07	BAŞBAKANLIK	1.666.210.000	0,713			1.666.210.000	0,712
08	MİLLİ İSTİHBARAT TEŞKİLATI MÜSTEŞARLIĞI	423.557.000	0,181			423.557.000	0,181
09	MİLLİ GÜVENLİK KURULU GENEL SEKRETERLİĞİ	11.036.000	0,005			11.036.000	0,005
10	BASIN-YAYIN VE ENFORMASYON GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	58.991.000	0,025			58.991.000	0,025
11	DEVLET PERSONEL BAŞKANLIĞI	9.578.000	0,004			9.578.000	0,004
12	BAŞBAKANLIK YÜKSEK DENETLEME KURULU	10.970.000	0,005			10.970.000	0,005
13	DEVLET PLANLAMA TEŞKİLATI MÜSTEŞARLIĞI	267.070.000	0,114	500.000	500.000	267.070.000	0,114
14	HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI	62.161.316.000	26,597			62.161.316.000	26,570
15	DIŞ TİCARET MÜSTEŞARLIĞI	102.953.000	0,044			102.953.000	0,044
16	GÜMRÜK MÜSTEŞARLIĞI	233.979.000	0,100			233.979.000	0,100
17	TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU	100.781.000	0,043	1.650.000	1.650.000	100.781.000	0,043
18	DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI	1.998.412.595	0,855			1.998.412.595	0,854
19	ÖZÜRLÜLER İDARESİ BAŞKANLIĞI	4.255.000	0,002			4.255.000	0,002
20	AİLE VE SOSYAL ARAŞTIRMALAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	4.720.000	0,002			4.720.000	0,002
21	KADININ STATÜSÜ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	3.592.000	0,002			3.592.000	0,002
22	SOSYAL YARDIMLAŞMA VE DAYANIŞMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	3.770.000	0,002			3.770.000	0,002
23	SOSYAL HİZMETLER VE ÇOCUK ESİRGEME KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	853.152.000	0,365			853.152.000	0,365
24	ADALET BAKANLIĞI	2.847.927.000	1,219			2.847.927.000	1,217
25	MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI	13.272.707.000	5,679			13.272.707.000	5,673
26	İÇİŞLERİ BAKANLIĞI	1.346.945.000	0,576			1.346.945.000	0,576
27	JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI	3.128.378.000	1,339			3.128.378.000	1,337
28	EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	6.596.463.000	2,822			6.596.463.000	2,820
29	SAHİL GÜVENLİK KOMUTANLIĞI	233.317.000	0,100			233.317.000	0,100
30	DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI	707.973.000	0,303			707.973.000	0,303
31	AVRUPA BİRLİĞİ GENEL SEKRETERLİĞİ	9.509.000	0,004			9.509.000	0,004
32	MALİYE BAKANLIĞI	38.243.081.527	16,363	240.000.000		38.483.081.527	16,449
33	GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI	1.362.250.000	0,583			1.362.250.000	0,582
34	MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI	22.915.565.000	9,805			22.915.565.000	9,795
35	BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI	686.460.000	0,294			686.460.000	0,293
36	TAPU VE KADASTRO GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	422.447.000	0,181			422.447.000	0,181
37	SAĞLIK BAKANLIĞI	10.828.070.000	4,633	25.717.000	25.717.000	10.828.070.000	4,628
38	ULAŞTIRMA BAKANLIĞI	1.051.485.000	0,450			1.051.485.000	0,449
39	KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	3.391.135.000	1,451			3.391.135.000	1,449
40	DENİZCİLİK MÜSTEŞARLIĞI	86.193.000	0,028			86.193.000	0,028
41	TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI	6.888.486.000	2,947			6.888.486.000	2,944
42	TARIM REFORMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	42.218.000	0,018			42.218.000	0,018
43	ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI	28.967.437.000	12,394			28.967.437.000	12,382
44	SANAYİ VE TİCARET BAKANLIĞI	332.774.000	0,142			332.774.000	0,142
45	ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI	364.758.000	0,156			364.758.000	0,156
46	PETROL İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	4.818.000	0,002			4.818.000	0,002
47	KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI	826.586.000	0,354	1.800.000	1.800.000	826.586.000	0,353
48	ÇEVRE VE ORMAN BAKANLIĞI	1.021.925.900	0,437			1.021.925.900	0,437
49	DEVLET METEOROLOJİ İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	108.653.000	0,046			108.653.000	0,046
50	DEVLET SU İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	3.792.556.000	1,623			3.792.556.000	1,621
	GENEL BÜTÇELİ İDARELER (I SAYILI CETVEL)	**218.044.132.372**	**93,29**	**270.297.000**	**29.697.000**	**218.284.732.372**	**93,30**
	ÖZEL BÜTÇELİ İDARELER (II SAYILI CETVEL)	**13.941.949.650**	**5,97**			**13.941.949.650**	**5,96**
	DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLAR (III SAYILI CETVEL)	**1.729.688.441**	**0,74**			**1.729.688.441**	**0,74**
	I+II+III SAYILI CETVELLERE TABİ İDARELER TOPLAMI	**233.715.770.463**	**100,00**			**233.956.370.463**	**100,00**
	ÖZEL BÜTÇELERE HAZİNE YARDIMI	**10.420.672.254**	**4,46**			**10.420.672.254**	**4,45**
	GELİRDEN AYRILAN PAYLAR	**982.481.409**	**0,42**			**982.481.409**	**0,42**
	MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİ TOPLAMI (HAZİNE YARDIMLARI VE GELİRDEN AYRILAN PAY HARİÇ)	**222.312.616.800**				**222.553.216.800**	

(TABLO 3-b)
2008 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNU TASARISI ÖZEL BÜTÇELİ DİĞER İDARELERİN ÖDENEKLERİNDE
KOMİSYONUMUZCA YAPILAN EKLEME VE KESİNTİLER

	İDARENİN ADI	Hükümetin Teklifi (YTL)	I+II+III SAYILI CETVELLER TOPLAMINDAKİ PAYI (%)	Komisyonda Eklenen	Komisyonda Düşülen	Komisyonca Kabul Edilen Ödenek (YTL)	I+II+III SAYILI CETVELLER TOPLAMINDAKİ PAYI (%)
01	ÖĞRENCİ SEÇME VE YERLEŞTİRME MERKEZİ	145.581.000	0,062			145.581.000	0,062
02	ATATÜRK KÜLTÜR, DİL VE TARİH YÜKSEK KURUMU BAŞKANLIĞI	26.665.000	0,011			26.665.000	0,011
03	TÜRKİYE VE ORTA DOĞU AMME İDARESİ ENSTİTÜSÜ	5.117.000	0,002			5.117.000	0,002
04	TÜRKİYE BİLİMSEL VE TEKNOLOJİK ARAŞTIRMA KURUMU	1.005.923.000	0,430			1.005.923.000	0,430
05	TÜRKİYE BİLİMLER AKADEMİSİ BAŞKANLIĞI	6.575.000	0,003			6.575.000	0,003
06	TÜRKİYE ADALET AKADEMİSİ BAŞKANLIĞI	8.757.000	0,004			8.757.000	0,004
07	YÜKSEK ÖĞRENİM KREDİ VE YURTLAR KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	2.024.372.000	0,866			2.024.372.000	0,865
08	GENÇLİK VE SPOR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	405.275.000	0,173			405.275.000	0,173
09	DEVLET TİYATROLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	99.809.000	0,043			99.809.000	0,043
10	DEVLET OPERA VE BALESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	119.509.000	0,051			119.509.000	0,051
11	ORMAN GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	614.625.000	0,263			614.625.000	0,263
12	VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	414.537.000	0,177			414.537.000	0,177
13	HUDUT VE SAHİLLER SAĞLIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	96.937.000	0,041			96.937.000	0,041
14	TÜRK AKREDİTASYON KURUMU	4.710.000	0,002			4.710.000	0,002
15	TÜRK STANDARTLARI ENSTİTÜSÜ	161.347.000	0,069			161.347.000	0,069
16	MİLLİ PRODÜKTİVİTE MERKEZİ	10.151.000	0,004			10.151.000	0,004
17	TÜRK PATENT ENSTİTÜSÜ	35.734.000	0,015			35.734.000	0,015
18	ULUSAL BOR ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ	8.093.000	0,003			8.093.000	0,003
19	TÜRKİYE ATOM ENERJİSİ KURUMU	65.139.000	0,028			65.139.000	0,028
20	SAVUNMA SANAYİ MÜSTEŞARLIĞI	27.416.000	0,012			27.416.000	0,012
21	KÜÇÜK VE ORTA ÖLÇEKLİ SANAYİ GELİŞTİRME VE DESTEKLEME İDARESİ BAŞKANI	222.368.000	0,095			222.368.000	0,095
22	İHRACATI GELİŞTİRME ETÜD MERKEZİ	13.436.000	0,006			13.436.000	0,006
23	TÜRK İŞBİRLİĞİ VE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI	44.966.000	0,019			44.966.000	0,019
24	ÖZEL ÇEVRE KORUMA KURUMU BAŞKANLIĞI	29.873.000	0,013			29.873.000	0,013
25	GAP BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI	24.330.000	0,010			24.330.000	0,010
26	ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANLIĞI	17.079.000	0,007			17.079.000	0,007
27	ELEKTRİK İŞLERİ ETÜT İDARESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	35.903.000	0,015			35.903.000	0,015
28	MADEN TETKİK VE ARAMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	214.475.000	0,092			214.475.000	0,092
29	CEZA VE İNFAZ KURUMLARI İLE TUTUKEVLERİ İŞ YURTLARI KURUMU	713.503.000	0,305			713.503.000	0,305
30	SİVİL HAVACILIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	16.205.000	0,007			16.205.000	0,007
31	MESLEKİ YETERLİLİK KURUMU BAŞKANLIĞI	5.255.000	0,002			5.255.000	0,002
	ÖZEL BÜTÇELİ DİĞER İDARELER	**6.623.665.000**	**2,83**	**-**	**-**	**6.623.665.000**	**2,83**
	YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARI	**7.318.284.650**				**7.318.284.650**	
	ÖZEL BÜTÇELİ İDARELER (II SAYILI CETVEL) TOPLAMI	**13.941.949.650**				**13.941.949.650**	
	I+II+III SAYILI CETVELE TABİ İDARELER TOPLAMI	**233.715.770.463**				**233.956.370.463**	

(TABLO 3-c)
2008 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNU TASARISI YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARININ ÖDENEKLERİNDE KOMİSYONUMUZCA YAPILAN EKLEME VE KESİNTİLER

	İDARENİN ADI	Hükümetin Teklifi (YTL)	I+II+III SAYILI CETVELLER TOPLAMINDAKİ PAYI (%)	Komisyonu		Komisyonca Kabul Edilen Ödenek (YTL)	I+II+III SAYILI CETVELLER TOPLAMINDAKİ PAYI (%)
				Eklenen	Düşülen		
01	YÜKSEKÖĞRETİM KURULU	27.489.000	0,012			27.489.000	0,012
02	ANKARA ÜNİVERSİTESİ	304.994.000	0,130			304.994.000	0,130
03	ORTA DOĞU TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	202.141.000	0,086			202.141.000	0,086
04	HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ	319.643.000	0,137			319.643.000	0,137
05	GAZİ ÜNİVERSİTESİ	297.368.000	0,127			297.368.000	0,127
06	İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ	449.888.000	0,192			449.888.000	0,192
07	İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	175.640.000	0,075			175.640.000	0,075
08	BOĞAZİÇİ ÜNİVERSİTESİ	98.137.000	0,042			98.137.000	0,042
09	MARMARA ÜNİVERSİTESİ	206.656.000	0,088			206.656.000	0,088
10	YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	99.134.500	0,042			99.134.500	0,042
11	MİMAR SİNAN GÜZEL SANATLAR ÜNİVERSİTESİ	45.516.000	0,019			45.516.000	0,019
12	EGE ÜNİVERSİTESİ	263.846.000	0,113			263.846.000	0,113
13	DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ	208.323.000	0,089			208.323.000	0,089
14	TRAKYA ÜNİVERSİTESİ	92.722.000	0,040			92.722.000	0,040
15	ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ	166.096.000	0,071			166.096.000	0,071
16	ANADOLU ÜNİVERSİTESİ	205.121.000	0,088			205.121.000	0,088
17	SELÇUK ÜNİVERSİTESİ	214.713.500	0,092			214.713.500	0,092
18	AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ	127.683.000	0,055			127.683.000	0,055
19	ERCİYES ÜNİVERSİTESİ	122.542.000	0,052			122.542.000	0,052
20	CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ	100.942.000	0,043			100.942.000	0,043
21	ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ	186.638.000	0,080			186.638.000	0,080
22	ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ	130.102.500	0,056			130.102.500	0,056
23	KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	131.868.000	0,056			131.868.000	0,056
24	ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ	195.595.000	0,084			195.595.000	0,084
25	İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ	100.308.000	0,043			100.308.000	0,043
26	FIRAT ÜNİVERSİTESİ	122.190.000	0,052			122.190.000	0,052
27	DİCLE ÜNİVERSİTESİ	113.087.000	0,048			113.087.000	0,048
28	YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ	105.552.000	0,045			105.552.000	0,045
29	GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ	88.020.500	0,038			88.020.500	0,038
30	İZMİR YÜKSEK TEKNOLOJİ ENSTİTÜSÜ	49.074.000	0,021			49.074.000	0,021
31	GEBZE YÜKSEK TEKNOLOJİ ENSTİTÜSÜ	34.714.000	0,015			34.714.000	0,015
32	HARRAN ÜNİVERSİTESİ	83.321.600	0,036	2.000.000	2.000.000	83.321.600	0,036
33	SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ	118.661.000	0,051			118.661.000	0,051
34	ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ	90.962.000	0,039			90.962.000	0,039
35	ZONGULDAK KARAELMAS ÜNİVERSİTESİ	88.976.000	0,038			88.976.000	0,038
36	MERSİN ÜNİVERSİTESİ	98.722.000	0,042			98.722.000	0,042
37	PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ	103.767.000	0,044			103.767.000	0,044
38	BALIKESİR ÜNİVERSİTESİ	60.268.000	0,026	1.500.000	1.500.000	60.268.000	0,026
39	KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ	139.648.800	0,060			139.648.800	0,060
40	SAKARYA ÜNİVERSİTESİ	91.380.000	0,039			91.380.000	0,039
41	CELAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ	88.083.000	0,038			88.083.000	0,038
42	ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ	66.495.000	0,028			66.495.000	0,028
43	MUSTAFA KEMAL ÜNİVERSİTESİ	70.301.750	0,030			70.301.750	0,030
44	AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ	71.724.000	0,031			71.724.000	0,031
45	KAFKAS ÜNİVERSİTESİ	53.757.000	0,023			53.757.000	0,023
46	ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ	67.532.000	0,029			67.532.000	0,029
47	NİĞDE ÜNİVERSİTESİ	40.943.000	0,018			40.943.000	0,018
48	DUMLUPINAR ÜNİVERSİTESİ	64.627.000	0,028			64.627.000	0,028
49	GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ	70.377.000	0,030			70.377.000	0,030
50	MUĞLA ÜNİVERSİTESİ	66.569.000	0,028			66.569.000	0,028
51	KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ	78.887.000	0,034			78.887.000	0,034
52	KIRIKKALE ÜNİVERSİTESİ	60.561.000	0,026			60.561.000	0,026
53	ESKİŞEHİR OSMANGAZİ ÜNİVERSİTESİ	101.156.000	0,043			101.156.000	0,043
54	GALATASARAY ÜNİVERSİTESİ	33.239.000	0,014			33.239.000	0,014
55	AHİ EVRAN ÜNİVERSİTESİ	25.273.000	0,011			25.273.000	0,011
56	KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ	24.922.000	0,011			24.922.000	0,011
57	DÜZCE ÜNİVERSİTESİ	47.251.000	0,020			47.251.000	0,020
58	MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ	26.665.000	0,011			26.665.000	0,011
59	UŞAK ÜNİVERSİTESİ	24.336.000	0,010			24.336.000	0,010
60	RİZE ÜNİVERSİTESİ	23.134.000	0,010			23.134.000	0,010
61	NAMIK KEMAL ÜNİVERSİTESİ	31.313.000	0,013			31.313.000	0,013
62	ERZİNCAN ÜNİVERSİTESİ	26.915.000	0,012			26.915.000	0,012
63	AKSARAY ÜNİVERSİTESİ	21.470.000	0,009			21.470.000	0,009
64	GİRESUN ÜNİVERSİTESİ	21.143.000	0,009			21.143.000	0,009
65	HİTİT ÜNİVERSİTESİ	21.627.000	0,009			21.627.000	0,009
66	BOZOK ÜNİVERSİTESİ	20.294.700	0,009			20.294.700	0,009
67	ADIYAMAN ÜNİVERSİTESİ	18.695.000	0,008			18.695.000	0,008
68	ORDU ÜNİVERSİTESİ	18.670.000	0,008			18.670.000	0,008
69	AMASYA ÜNİVERSİTESİ	20.652.000	0,009			20.652.000	0,009
70	KARAMANOĞLU MEHMETBEY ÜNİVERSİTESİ	8.384.000	0,004			8.384.000	0,004
71	AĞRI DAĞI ÜNİVERSİTESİ	9.034.000	0,004			9.034.000	0,004
72	SİNOP ÜNİVERSİTESİ	9.238.000	0,004			9.238.000	0,004
73	SİİRT ÜNİVERSİTESİ	6.767.000	0,003			6.767.000	0,003
74	NEVŞEHİR ÜNİVERSİTESİ	8.516.000	0,004			8.516.000	0,004
75	KARABÜK ÜNİVERSİTESİ	14.234.000	0,006			14.234.000	0,006
76	KİLİS YEDİ ARALIK ÜNİVERSİTESİ	7.124.000	0,003			7.124.000	0,003
77	ÇANKIRI KARATEKİN ÜNİVERSİTESİ	10.332.000	0,004			10.332.000	0,004
78	ARTVİN ÇORUH ÜNİVERSİTESİ	9.936.000	0,004			9.936.000	0,004
79	BİLECİK ÜNİVERSİTESİ	12.468.000	0,005			12.468.000	0,005
80	BİTLİS EREN ÜNİVERSİTESİ	8.923.800	0,004			8.923.800	0,004
81	KIRKLARELİ ÜNİVERSİTESİ	10.389.000	0,004			10.389.000	0,004
82	OSMANİYE KORKUT ATA ÜNİVERSİTESİ	10.602.000	0,005			10.602.000	0,005
83	BİNGÖL ÜNİVERSİTESİ	7.073.000	0,003			7.073.000	0,003
84	MUŞ ALPARSLAN ÜNİVERSİTESİ	6.329.000	0,003			6.329.000	0,003
85	MARDİN ARTUKLU ÜNİVERSİTESİ	4.760.000	0,002			4.760.000	0,002
86	BATMAN ÜNİVERSİTESİ	6.112.000	0,003			6.112.000	0,003
	YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARI	**7.318.284.650**	**3,13**	**3.500.000**	**3.500.000**	**7.318.284.650**	**3,13**
	DİĞER ÖZEL BÜTÇELİ KURUMLAR	**6.623.665.000**				**6.623.665.000**	
	ÖZEL BÜTÇELİ İDARELER (II SAYILI CETVEL)	**13.941.949.650**				**13.941.949.650**	
	I+II+III SAYILI CETVELE TABİ İDARELER TOPLAMI	**233.715.770.463**				**233.956.370.463**	

(TABLO 3-d)

2008 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNU TASARISI DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLARIN ÖDENEKLERİNDE KOMİSYONUMUZCA YAPILAN EKLEME VE KESİNTİLER

	İDARENİN ADI	Hükümetin Teklifi (YTL)	I+II+III SAYILI CETVELLER TOPLAMINDAKİ PAYI (%)	Komisyonda Eklenen	Komisyonda Düşülen	Komisyonca Kabul Edilen Ödenek (YTL)	I+II+III SAYILI CETVELLER TOPLAMINDAKİ PAYI (%)
01	RADYO VE TELEVİZYON ÜST KURULU	150.877.000	0,065			150.877.000	0,064
02	TELEKOMÜNİKASYON KURUMU	1.172.247.000	0,502			1.172.247.000	0,501
03	SERMAYE PİYASASI KURULU	54.110.000	0,023			54.110.000	0,023
04	BANKACILIK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU	105.000.000	0,045			105.000.000	0,045
05	ENERJİ PİYASASI DÜZENLEME KURUMU	102.988.000	0,044			102.988.000	0,044
06	KAMU İHALE KURUMU	69.123.000	0,030			69.123.000	0,030
07	REKABET KURUMU	33.274.517	0,014			33.274.517	0,014
08	TÜTÜN, TÜTÜN MAMULLERİ VE ALKOLLÜ İÇKİLER PİYASASI DÜZENLEME KURUMU	42.068.924	0,018			42.068.924	0,018
	DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLAR TOPLAMI	**1.729.688.441**	**0,74**			**1.729.688.441**	**0,74**
	I+II+III SAYILI CETVELE TABİ İDARELER TOPLAMI	**233.715.770.463**				**233.956.370.463**	

(TABLO 4-a)

2008 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNU TASARISI

MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE ÖDENEKLERİNİN*

FONKSİYONEL DAĞILIMI

	FONKSİYONEL SINIFLANDIRMA	HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ ÖDENEK YTL	I+II+III SAYILI CETVELLER TOPLAMINDAKİ PAYI (%)	KOMİSYONDA		KOMİSYONCA KABUL EDİLEN ÖDENEK (YTL)	I+II+III SAYILI CETVELLER TOPLAMINDAKİ PAYI (%)
				Eklenen	Düşülen		
01	GENEL KAMU HİZMETLERİ	98.574.393.597	42,18	242.750.000	2.150.000	98.814.993.597	42,24
02	SAVUNMA HİZMETLERİ	13.363.415.392	5,72			13.363.415.392	5,71
03	KAMU DÜZENİ VE GÜVENLİK HİZMETLERİ	13.375.298.578	5,72	30.000	30.000	13.375.298.578	5,72
04	EKONOMİK İŞLER VE HİZMETLER	22.331.995.270	9,56			22.331.995.270	9,55
05	ÇEVRE KORUMA HİZMETLERİ	236.014.400	0,10			236.014.400	0,10
06	İSKAN VE TOPLUM REFAHI HİZMETLERİ	2.464.310.780	1,05			2.464.310.780	1,05
07	SAĞLIK HİZMETLERİ	11.787.248.227	5,04	27.717.000	27.717.000	11.787.248.227	5,04
08	DİNLENME,KÜLTÜR VE DİN HİZMETLERİ	3.579.771.442	1,53	1.800.000	1.800.000	3.579.771.442	1,53
09	EĞİTİM HİZMETLERİ	28.738.832.247	12,30	1.500.000	1.500.000	28.738.832.247	12,28
10	SOSYAL GÜVENLİK VE SOSYAL YARDIM HİZMETLERİ	39.264.490.530	16,80			39.264.490.530	16,78
	GENEL BÜTÇELİ İDARELER (I SAYILI CETVEL)	218.044.132.372		270.297.000	29.697.000	218.284.732.372	
	ÖZEL BÜTÇELİ İDARELER (II SAYILI CETVEL)	13.941.949.650		3.500.000	3.500.000	13.941.949.650	
	DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLAR (III SAYILI CETVEL)	1.729.688.441				1.729.688.441	
	I+II+III SAYILI CETVELE TABİ İDARELER TOPLAMI	**233.715.770.463**	100,00	273.797.000	33.197.000	233.956.370.463	100,00
	ÖZEL BÜTÇELERE HAZİNE YARDIMI	10.420.672.254				10.420.672.254	
	GELİRDEN AYRILAN PAYLAR	982.481.409				982.481.409	
	MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİ TOPLAMI (HAZİNE YARDIMLARI VE GELİRDEN AYRILAN PAY HARİÇ)	222.312.616.800				222.553.216.800	

* Merkezi Yönetim Bütçesi; Genel Bütçeli İdareler, Özel Bütçeli İdareler, Düzenleyici ve Denetleyici Kurumların ödeneklerini kapsamaktadır.

TABLO 4-b

2008 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNU TASARISI

GENEL BÜTÇELİ İDARELERİN ÖDENEKLERİNİN FONKSİYONEL DAĞILIMI

	FONKSİYONEL SINIFLANDIRMA	HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ ÖDENEK (YTL)	I+II+III SAYILI CETVELLER TOPLAMINDAKİ PAYI (%)	KOMİSYONDA		KOMİSYONCA KABUL EDİLEN ÖDENEK (YTL)	I+II+III SAYILI CETVELLER TOPLAMINDAKİ PAYI (%)
				Eklenen	Düşülen		
01	GENEL KAMU HİZMETLERİ	96.257.838.560	41,19	242.750.000	2.150.000	96.498.438.560	41,25
02	SAVUNMA HİZMETLERİ	13.331.927.630	5,70			13.331.927.630	5,70
03	KAMU DÜZENİ VE GÜVENLİK HİZMETLERİ	12.490.043.200	5,34	30.000	30.000	12.490.043.200	5,34
04	EKONOMİK İŞLER VE HİZMETLER	19.748.784.551	8,45			19.748.784.551	8,44
05	ÇEVRE KORUMA HİZMETLERİ	211.647.000	0,09			211.647.000	0,09
06	İSKAN VE TOPLUM REFAHI HİZMETLERİ	2.441.443.780	1,04			2.441.443.780	1,04
07	SAĞLIK HİZMETLERİ	10.883.320.847	4,66	25.717.000	25.717.000	10.883.320.847	4,65
08	DİNLENME,KÜLTÜR VE DİN HİZMETLERİ	2.600.062.894	1,11	1.800.000	1.800.000	2.600.062.894	1,11
09	EĞİTİM HİZMETLERİ	20.934.414.380	8,96			20.934.414.380	8,95
10	SOSYAL GÜVENLİK VE SOSYAL YARDIM HİZMETLERİ	39.144.649.530	16,75			39.144.649.530	16,73
GENEL BÜTÇELİ İDARELER (I SAYILI CETVEL)		**218.044.132.372**	**93,29**	**270.297.000**	**29.697.000**	**218.284.732.372**	**93,30**
I+II+III SAYILI CETVELE TABİ İDARELER TOPLAMI		**233.715.770.463**				**233.956.370.463**	

(TABLO 4-c)

2008 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNU TASARISI

ÖZEL BÜTÇELİ İDARELERİN ÖDENEKLERİNİN FONKSİYONEL DAĞILIMI

FONKSİYONEL SINIFLANDIRMA		HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ ÖDENEK (YTL)	I+II+III SAYILI CETVELLER TOPLAMINDAKİ PAYI (%)	KOMİSYONDA		KOMİSYONCA KABUL EDİLEN ÖDENEK YTL	I+II+III SAYILI CETVELLER TOPLAMINDAKİ PAYI (%)
				Eklenen	Düşülen		
01	GENEL KAMU HİZMETLERİ	1.983.315.449	0,85			1.983.315.449	0,85
02	SAVUNMA HİZMETLERİ	29.036.042	0,01			29.036.042	0,01
03	KAMU DÜZENİ VE GÜVENLİK HİZMETLERİ	850.172.378	0,36			850.172.378	0,36
04	EKONOMİK İŞLER VE HİZMETLER	1.275.191.086	0,55			1.275.191.086	0,55
05	ÇEVRE KORUMA HİZMETLERİ	24.367.400	0,01			24.367.400	0,01
06	İSKAN VE TOPLUM REFAHI HİZMETLERİ	22.867.000	0,01			22.867.000	0,01
07	SAĞLIK HİZMETLERİ	903.927.380	0,39	2.000.000	2.000.000	903.927.380	0,39
08	DİNLENME,KÜLTÜR VE DİN HİZMETLERİ	928.814.048	0,40			928.814.048	0,40
09	EĞİTİM HİZMETLERİ	7.804.417.867	3,34	1.500.000	1.500.000	7.804.417.867	3,34
10	SOSYAL GÜVENLİK VE SOSYAL YARDIM HİZMETLERİ	119.841.000	0,05			119.841.000	0,05
ÖZEL BÜTÇELİ İDARELER (II SAYILI CETVEL)		**13.941.949.650**	**5,97**	**3.500.000**	**3.500.000**	**13.941.949.650**	**5,96**
I+II+III SAYILI CETVELE TABİ İDARELER TOPLAMI		**233.715.770.463**				**233.956.370.463**	

(TABLO 4-d)

2008 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNU TASARISI

DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLAR BÜTÇE ÖDENEKLERİNİN FONKSİYONEL DAĞILIMI

	FONKSİYONEL SINIFLANDIRMA	HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ ÖDENEK YTL	I+II+III SAYILI CETVELLER TOPLAMINDAKİ PAYI (%)	KOMİSYONDA		KOMİSYONCA KABUL EDİLEN ÖDENEK (YTL)	I+II+III SAYILI CETVELLER TOPLAMINDAKİ PAYI (%)
				Eklenen	Düşülen		
01	GENEL KAMU HİZMETLERİ	333.239.588	0,14258	-	-	333.239.588	0,14244
02	SAVUNMA HİZMETLERİ	2.451.720	0,00105	-	-	2.451.720	0,00105
03	KAMU DÜZENİ VE GÜVENLİK HİZMETLERİ	35.083.000	0,01501	-	-	35.083.000	0,01500
04	EKONOMİK İŞLER VE HİZMETLER	1.308.019.633	0,55966	-	-	1.308.019.633	0,55909
05	ÇEVRE KORUMA HİZMETLERİ	0	0,00000	-	-	0	0,00000
06	İSKAN VE TOPLUM REFAHI HİZMETLERİ	0	0,00000	-	-	0	0,00000
07	SAĞLIK HİZMETLERİ	0	0,00000	-	-	0	0,00000
08	DİNLENME,KÜLTÜR VE DİN HİZMETLERİ	50.894.500	0,02178	-	-	50.894.500	0,02175
09	EĞİTİM HİZMETLERİ	0	0,00000	-	-	0	0,00000
10	SOSYAL GÜVENLİK VE SOSYAL YARDIM HİZMETLERİ	0	0,00	-	-	0	0,00
DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLAR (III SAYILI CETVEL)		1.729.688.441	0,74	0	0	1.729.688.441	0,74
I+II+III SAYILI CETVELE TABİ İDARELER TOPLAMI		233.715.770.463				233.956.370.463	

(TABLO 5-a)

2008 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNU TASARISI

MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE ÖDENEKLERİNİN

EKONOMİK DAĞILIMI

EKONOMİK SINIFLANDIRMA		HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ ÖDENEK YTL	I+II+III SAYILI CETVELLER TOPLAMINDAKİ PAYI (%)	KOMİSYONDA		KOMİSYONCA KABUL EDİLEN ÖDENEK YTL	I+II+III SAYILI CETVELLER TOPLAMINDAKİ PAYI (%)
				Eklenen	Düşülen		
01	PERSONEL GİDERLERİ	48.672.049.289	20,83			48.672.049.289	20,80
02	SOSYAL GÜVENLİK KURUMLARINA DEVLET PRİMİ GİDERLERİ	6.405.462.288	2,74			6.405.462.288	2,74
03	MAL VE HİZMET GİDERLERİ	22.905.423.000	9,80	27.082.000	27.082.000	22.905.423.000	9,79
04	FAİZ GİDERLERİ	56.000.050.000	23,96			56.000.050.000	23,94
05	CARİ TRANSFERLER	78.010.523.663	33,38	600.000		78.011.123.663	33,34
06	SERMAYE GİDERLERİ	11.775.029.800	5,04	5.615.000	5.615.000	11.775.029.800	5,03
07	SERMAYE TRANSFERLERİ	4.683.050.000	2,00	500.000	500.000	4.683.050.000	2,00
08	BORÇ VERME	3.933.510.000	1,68			3.933.510.000	1,68
09	YEDEK ÖDENEKLER	1.330.672.423	0,57	240.000.000		1.570.672.423	0,67
GENEL BÜTÇELİ İDARELER (I SAYILI CETVEL)		218.044.132.372	93,29			218.284.732.372	93,30
ÖZEL BÜTÇELİ İDARELER (II SAYILI CETVEL)		13.941.949.650				13.941.949.650	
DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLAR (III SAYILI CETVEL)		1.729.688.441				1.729.688.441	
I+II+III SAYILI CETVELE TABİ İDARELER TOPLAMI		**233.715.770.463**	100,00	273.797.000	33.197.000	233.956.370.463	100,00
ÖZEL BÜTÇELERE HAZİNE YARDIMI		10.420.672.254				10.420.672.254	
GELİRDEN AYRILAN PAYLAR		982.481.409				982.481.409	
MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİ TOPLAMI (HAZİNE YARDIMLARI VE		222.312.616.800				222.553.216.800	
GELİRDEN AYRILAN PAY HARİÇ)							

(TABLO 5-b)

2008 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNU TASARISI

GENEL BÜTÇELİ İDARELER ÖDENEKLERİNİN EKONOMİK DAĞILIMI

	EKONOMİK SINIFLANDIRMA	HÜKÜMET TEKLİF ETTİĞİ ÖDENEK YTL	I+II+III SAYILI CETVELLER TOPLAMINDAKİ PAYI (%)	KOMİSYONDA Eklenen	KOMİSYONDA Düşülen	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN ÖDENEK YTL	I+II+III SAYILI CETVELLER TOPLAMINDAKİ PAYI (%)
01	PERSONEL GİDERLERİ	43.335.755.600	18,54			43.335.755.600	18,52
02	SOSYAL GÜVENLİK KURUMLARINA DEVLET PRİMİ GİDERLERİ	5.698.665.000	2,44			5.698.665.000	2,44
03	MAL VE HİZMET GİDERLERİ	20.092.709.045	8,60	27.082.000	27.082.000	20.092.709.045	8,59
04	FAİZ GİDERLERİ	56.000.000.000	23,96			56.000.000.000	23,94
05	CARİ TRANSFERLER	75.982.690.304	32,51	600.000		75.983.290.304	32,48
06	SERMAYE GİDERLERİ	8.743.466.000	3,74	2.115.000	2.115.000	8.743.466.000	3,74
07	SERMAYE TRANSFERLERİ	4.124.450.000	1,76	500.000	500.000	4.124.450.000	1,76
08	BORÇ VERME	2.735.724.000	1,17			2.735.724.000	1,17
09	YEDEK ÖDENEKLER	1.330.672.423	0,57	240.000.000		1.570.672.423	0,67
GENEL BÜTÇELİ İDARELER TOPLAMI		218.044.132.372	**93,29**	**270.297.000**	**29.697.000**	218.284.732.372	**93,30**
I+II+III SAYILI CETVELE TABİ İDARELER TOPLAMI		**233.715.770.463**	**100,00**			**233.956.370.463**	**100,00**

(TABLO 5-c)

2008 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNU TASARISI

ÖZEL BÜTÇELİ İDARELER ÖDENEKLERİNİN EKONOMİK DAĞILIMI

EKONOMİK SINIFLANDIRMA		HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ ÖDENEK YTL	I+II+III SAYILI CETVELLER TOPLAMINDAKİ PAYI (%)	KOMİSYONDA		KOMİSYONCA KABUL EDİLEN ÖDENEK YTL	I+II+III SAYILI CETVELLER TOPLAMINDAKİ PAYI (%)
				Eklenen	Düşülen		
01	PERSONEL GİDERLERİ	5.117.527.200	2,19			5.117.527.200	2,19
02	SOSYAL GÜVENLİK KURUMLARINA DEVLET PRİMİ GİDERLERİ	683.575.600	0,29			683.575.600	0,29
03	MAL VE HİZMET GİDERLERİ	2.528.522.000	1,08			2.528.522.000	1,08
04	FAİZ GİDERLERİ	0	0,00			0	0,00
05	CARİ TRANSFERLER	1.008.388.850	0,43			1.008.388.850	0,43
06	SERMAYE GİDERLERİ	2.847.550.000	1,22	3.500.000	3.500.000	2.847.550.000	1,22
07	SERMAYE TRANSFERLERİ	558.600.000	0,24			558.600.000	0,24
08	BORÇ VERME	1.197.786.000	0,51			1.197.786.000	0,51
09	YEDEK ÖDENEKLER	0	0,00			0	0
ÖZEL BÜTÇELİ İDARELER TOPLAMI		13.941.949.650	5,97	3.500.000	3.500.000	13.941.949.650	5,96
I+II+III SAYILI CETVELE TABİ İDARELER TOPLAMI		233.715.770.463				233.956.370.463	

(TABLO 5-d)

2008 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNU TASARISI

DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLAR BÜTÇE ÖDENEKLERİNİN EKONOMİK DAĞILIMI

	EKONOMİK SINIFLANDIRMA	HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ ÖDENEK YTL	I+II+III SAYILI CETVELLER TOPLAMINDAKİ PAYI (%)	KOMİSYONDA		KOMİSYONCA KABUL EDİLEN ÖDENEK YTL	I+II+III SAYILI CETVELLER TOPLAMINDAKİ PAYI (%)
				Eklenen	Düşülen		
01	PERSONEL GİDERLERİ	218.766.489	0,09360			218.766.489	0,09351
02	SOSYAL GÜVENLİK KURUMLARINA DEVLET PRİMİ GİDERLERİ	23.221.688	0,00994			23.221.688	0,00993
03	MAL VE HİZMET GİDERLERİ	284.191.955	0,12160			284.191.955	0,12147
04	FAİZ GİDERLERİ	50.000	0,00002			50.000	0,00002
05	CARİ TRANSFERLER	1.019.444.509	0,43619			1.019.444.509	0,43574
06	SERMAYE GİDERLERİ	184.013.800	0,07873			184.013.800	0,07865
07	SERMAYE TRANSFERLERİ	0	0,00000			0	0
08	BORÇ VERME	0	0,00000			0	0
09	YEDEK ÖDENEKLER	0	0,00000			0	0
DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLAR TOPLAMI		1.729.688.441	**0,74**			1.729.688.441	0,74
I+II+III SAYILI CETVELE TABİ İDARELER TOPLAMI		233.715.770.463				233.956.370.463	

(TABLO-6)
2008 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE DENGESİ

I. GİDERLER	TASARI	EKLENEN	KOMİSYONDA DÜŞÜLEN	NET EKLENEN	KOMİSYONCA KABUL EDİLEN
A- Genel Bütçeli İdarelerin Ödenekleri	218.044.132.372	270.297.000	29.697.000	240.600.000	218.284.732.372
B- Özel Bütçeli İdarelerin Ödenekleri	13.941.949.650	3.500.000	3.500.000	0	13.941.949.650
C- Düzenleyici ve Denetleyici Kurumların Ödenekleri	1.729.688.441				1.729.688.441
D- Özel Bütçelere Hazine Yardımı	10.420.672.254				10.420.672.254
E- Gelirden Ayrılan Paylar	982.481.409				982.481.409
F- MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE GİDERLERİ (A+B+C-D-E)	**222.312.616.800**	273.797.000	33.197.000	240.600.000	**222.553.216.800**
II. GELİRLER					
G- Genel Bütçe İdarelerinin Gelirleri	**200.393.419.000**	-	-	-	**200.393.419.000**
Vergi Gelirleri	187.504.321.000	-	-	-	187.504.321.000
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	9.001.423.000	-	-	-	9.001.423.000
Alınan Bağış ve Yardımlar İle Özel Gelirler	805.893.000	-	-	-	805.893.000
Diğer Gelirler	15.368.338.000	-	-	-	15.368.338.000
Sermaye Gelirleri	4.308.056.000	-	-	-	4.308.056.000
Red ve İadeler(-)	16.594.612.000	-	-	-	16.594.612.000
H- Özel Bütçeli İdareler Gelir ve Net Finansman Toplamı (X+Y)	**14.026.396.650**	-	-	-	**14.026.396.650**
Özel Bütçeli İdarelerin Gelirleri (1+2) (X)	13.837.805.450	-	-	-	13.837.805.450
Özel Bütçeli İdarelerin Öz Gelirleri (a+b) (1)	3.417.133.196	-	-	-	3.417.133.196
Yükseköğretim Kurumları (a)	1.179.806.096			-	1.179.806.096
Diğer Özel Kurumlar(b)	2.237.327.100	-	-	-	2.237.327.100
Hazine Yardımı (-)(2)	10.420.672.254				10.420.672.254
Net Finansman (Y)*	188.591.200	-	-	-	188.591.200
I- Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar Gelir ve Net Finansman Toplamı (c+T)	**1.729.688.441**	-	-	-	**1.729.688.441**
Gelirden Ayrılan Pay Hariç DDK Gelirleri (c-d)	745.907.032	-	-	-	745.907.032
DDK Öz gelirleri (c)	1.728.388.441	-	-	-	1.728.388.441
Gelirden Ayrılan Pay (d)	982.481.409	-	-	-	982.481.409
Net Finansman (T)*	1.300.000	-	-	-	1.300.000
III. MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE GELİRLERİ (NET)	**204.556.459.228**				**204.556.459.228**
IV DENGE					
J- Faiz Giderleri	56.000.050.000	-	-	-	56.000.050.000
K- Faiz Dışı Bütçe Gideri (F-J)	166.312.566.800	273.797.000	33.197.000	240.600.000	166.553.166.800
L- Faiz Dışı Bütçe Fazlası (III-K)	38.243.892.428	-	-	-	38.003.292.428
M- BÜTÇE DENGESİ (-) (F-III)	**-17.756.157.572**	-	-	-	**-17.996.757.572**

* 5018 sayılı Kanuna ekli (II) ve (III) sayılı cetvellerde yer alan idare ve kurumların nakit imkanları ile bu imkanlardan harcanması öngörülen tutarlar.

TABLO 7-a

GENEL BÜTÇE KAPSAMINDAKİ KAMU İDARELERİNİN 2006-2007 YILLARI BAŞLANGIÇ ÖDENEKLERİ İLE (2008-2010) DÖNEMİ BÜTÇE TEKLİFİ VE ARTIŞ ORANLARI

(YTL.)

	İDARELER	2006 BAŞLANGIÇ ÖDENEĞİ	2007 BAŞLANGIÇ ÖDENEĞİ	2008 BÜTÇE TEKLİFİ	2009 BÜTÇE TAHMİNİ	2010 BÜTÇE TAHMİNİ	ARTIŞ %			
							2007/2006	2008/2007	2009/2008	2010/2009
1	CUMHURBAŞKANLIĞI	32.589.000	33.893.000	55.561.000	57.911.000	61.485.000	4,00	63,93	4,23	6,17
2	TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ	340.866.000	361.725.000	419.417.000	427.562.000	443.302.000	6,12	15,96	1,94	3,68
3	ANAYASA MAHKEMESİ	19.687.000	18.029.000	17.102.000	18.485.000	20.075.000	-8,42	-5,14	8,09	8,60
4	YARGITAY	32.499.000	46.891.000	47.454.000	50.799.000	54.345.000	43,67	1,63	7,05	6,98
5	DANIŞTAY	21.954.000	36.426.870	39.936.000	40.586.000	43.433.000	65,92	9,63	1,63	7,01
6	SAYIŞTAY	54.431.000	85.125.100	90.202.350	93.664.844	97.411.424	56,39	5,96	3,84	4,00
7	BAŞBAKANLIK	1.317.236.150	1.541.555.000	1.666.210.000	1.732.063.700	1.798.438.200	17,04	8,08	3,95	3,83
8	MİLLÎ İSTİHBARAT TEŞKİLATI MÜSTEŞARLIĞI	352.570.000	425.217.000	423.557.000	437.669.000	468.601.000	20,60	-0,39	3,33	7,07
9	MİLLÎ GÜVENLİK KURULU GENEL SEKRETERLİĞİ	10.971.000	12.724.000	11.036.000	11.792.000	12.604.000	15,98	-13,27	6,85	6,89
10	BASIN-YAYIN VE ENFORMASYON GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	43.272.000	52.814.000	58.991.000	61.729.000	64.609.000	22,05	11,70	4,64	4,67
11	DEVLET PERSONEL BAŞKANLIĞI	8.947.000	10.469.000	9.578.000	11.162.000	11.942.000	17,01	-8,51	16,54	6,99
12	BAŞBAKANLIK YÜKSEK DENETLEME KURULU	9.235.000	10.355.000	10.970.000	11.112.000	11.865.000	12,13	5,94	1,29	6,78
13	DEVLET PLANLAMA TEŞKİLATI MÜSTEŞARLIĞI	264.068.000	374.283.000	267.070.000	281.357.760	294.432.050	41,74	-28,64	5,35	4,65
14	HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI	51.757.408.000	58.293.458.000	62.161.316.000	56.599.364.170	54.054.722.673	12,63	6,64	-8,95	-4,50
15	DIŞ TİCARET MÜSTEŞARLIĞI	84.646.000	101.711.000	102.953.000	107.692.100	114.916.500	20,16	1,22	4,60	6,71
16	GÜMRÜK MÜSTEŞARLIĞI	186.220.000	207.017.000	233.979.000	251.014.940	269.187.618	11,17	13,02	7,28	7,24
17	DEVLET İSTATİSTİK ENSTİTÜSÜ BAŞKANLIĞI	55.935.000	159.474.000	100.781.000	110.722.440	118.512.290	185,11	-36,80	9,86	7,04
18	DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI	1.308.187.000	1.638.383.000	1.998.412.595	2.137.923.057	2.291.550.016	25,24	21,97	6,98	7,19
19	ÖZÜRLÜLER İDARESİ BAŞKANLIĞI	3.507.100	4.322.000	4.265.000	4.685.450	5.002.630	23,24	-1,55	10,12	6,77
20	AİLE VE SOSYAL ARAŞTIRMALAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	3.781.000	4.229.000	4.720.000	5.037.300	5.384.000	11,85	11,61	6,72	6,88
21	KADININ STATÜSÜ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	1.606.750	2.113.000	3.592.000	3.667.650	3.901.800	31,51	70,00	2,11	6,38
22	SOSYAL YARDIMLAŞMA VE DAYANIŞMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	1.947.000	3.545.000	3.770.000	4.170.000	4.429.000	82,07	6,35	10,61	6,21
23	SOSYAL HİZMETLER VE Ç.E.K. GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	512.084.000	791.595.000	853.152.000	897.675.000	945.275.000	54,58	7,78	5,22	5,30
24	AVRUPA BİRLİĞİ GENEL SEKRETERLİĞİ	9.362.000	9.619.000	9.509.000	10.028.050	10.534.800	2,75	-1,14	5,46	5,05
25	ADALET BAKANLIĞI	1.771.982.000	2.824.007.000	2.847.927.000	3.147.936.000	3.210.039.000	59,37	0,85	10,53	1,97
26	MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI	11.877.633.000	13.052.398.000	13.272.707.000	13.995.902.000	14.783.614.000	9,89	1,69	5,45	5,63
27	İÇİŞLERİ BAKANLIĞI	917.872.000	1.181.744.000	1.346.945.000	1.438.798.000	1.537.061.000	28,75	13,98	6,82	6,83
28	JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI	2.571.561.000	3.137.341.000	3.128.378.000	3.318.117.000	3.540.204.000	22,00	-0,29	6,07	6,69
29	EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	4.804.713.000	6.151.963.000	6.596.463.000	7.060.153.000	7.558.088.000	28,04	7,23	7,03	7,05
30	SAHİL GÜVENLİK KOMUTANLIĞI	194.459.000	229.933.000	233.317.000	248.020.000	263.070.100	18,24	1,47	6,30	6,07
31	DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI	633.079.000	690.636.000	707.973.000	753.507.000	800.342.000	9,09	2,51	6,43	6,22
32	MALİYE BAKANLIĞI	33.373.367.352	46.000.676.401	38.243.081.527	40.671.793.606	42.684.114.490	37,84	-16,86	6,35	4,95
33	GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI	2.605.564.200	1.298.950.000	1.362.250.000	1.461.880.600	1.562.864.300	-50,15	4,87	7,31	6,91
34	MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI	16.668.145.500	21.355.634.000	22.915.565.000	24.352.980.000	24.675.955.000	28,90	7,30	6,27	1,33
35	BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI	774.266.000	738.991.000	686.460.000	727.574.177	773.650.909	-4,56	-7,11	5,99	6,33
36	TAPU VE KADASTRO GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	356.240.000	402.822.000	422.447.000	465.108.000	501.122.000	13,08	4,87	10,10	7,74
37	KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	3.963.346.000	3.408.388.000	3.391.135.000	3.975.168.000	4.299.108.000	-14,00	-0,51	17,22	8,15
38	SAĞLIK BAKANLIĞI	7.477.471.000	6.581.455.000	10.828.070.000	11.826.879.000	12.621.791.000	-11,98	64,52	9,22	6,72
39	ULAŞTIRMA BAKANLIĞI	998.555.000	821.608.000	1.051.485.000	1.137.114.400	1.239.827.600	-17,72	27,98	8,14	9,03
40	DENİZCİLİK MÜSTEŞARLIĞI	49.919.000	64.947.000	66.193.000	69.213.000	74.557.100	30,10	1,92	4,56	7,72
41	TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI	5.156.602.000	6.609.407.000	6.888.486.000	7.210.549.596	7.547.830.421	28,17	4,22	4,68	4,68
42	TARIM REFORMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	38.060.000	42.641.000	42.218.000	45.751.722	49.483.206	12,04	-0,99	8,37	8,16
43	ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI	76.081.750	15.542.140.000	28.967.437.000	31.736.454.800	35.085.337.997	20.328,21	86,38	9,56	10,55
44	SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI	13.505.231.250	0	0	0	0				
45	SANAYİ VE TİCARET BAKANLIĞI	310.597.000	316.299.000	332.774.000	349.925.000	368.138.000	1,84	5,21	5,15	5,20
46	ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI	280.254.000	377.710.000	364.758.000	390.924.200	379.121.000	34,77	-3,43	7,17	-3,02
47	DEVLET SU İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	3.789.577.000	3.957.851.000	3.792.556.000	4.403.960.000	4.810.563.000	4,44	-4,18	16,12	9,23
48	PETROL İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	3.926.000	4.607.000	4.818.000	5.411.200	5.669.200	17,53	4,58	12,31	4,77
49	KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI	712.381.000	816.378.000	826.586.000	878.885.028	935.586.961	14,60	1,25	6,33	6,45
50	ÇEVRE VE ORMAN BAKANLIĞI	438.602.000	968.610.000	1.021.925.900	1.093.491.900	1.174.881.900	120,89	5,50	7,00	7,44
51	DEVLET METEOROLOJİ İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	87.517.000	100.057.000	108.653.000	115.868.000	123.884.000	14,33	8,59	6,67	6,99
52	ORMAN GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	386.977.000								
	TOPLAM	170.156.782.052	200.902.066.401	218.044.132.372	224.249.258.592	231.811.863.175	18,07	8,53	2,85	3,37

TABLO 7-b
ÖZEL BÜTÇE KAPSAMINDAKİ İDARELERİNİN 2006-2007 YILLARI BAŞLANGIÇ ÖDENEKLERİ İLE (2008-2010) DÖNEMİ BÜTÇE TEKLİFİ VE ARTIŞ ORANLARI

(YTL)

	İDARELER	2006 BAŞLANGIÇ ÖDENEĞİ	2007 BAŞLANGIÇ ÖDENEĞİ	2008 TASARI	2009 BÜTÇE TEKLİFİ	2010 BÜTÇE TEKLİFİ	ARTIŞ % 2007/2006	2008/2007	2009/2008	2010/2009
1	YÜKSEKÖĞRETİM KURULU	23.011.200	25.540.900	27.468.000	30.167.000	31.629.000	10,99	6,50	9,14	5,50
2	ANKARA ÜNİVERSİTESİ	285.857.500	301.031.900	304.254.000	341.149.800	366.350.000	5,46	1,32	11,65	7,39
3	ORTA DOĞU TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	178.876.100	197.158.000	202.141.000	221.352.500	236.966.000	9,81	2,53	9,49	7,04
4	İHSİTTEPE ÜNİVERSİTESİ	305.363.000	292.147.000	319.643.000	337.513.000	361.151.240	-4,33	9,41	5,59	6,89
5	GAZİ ÜNİVERSİTESİ	240.875.750	264.325.900	267.308.000	308.598.000	330.155.000	9,74	1,13	15,44	6,98
6	İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ	383.290.750	415.224.000	449.668.000	483.248.000	515.663.000	8,32	8,30	7,47	6,71
7	İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	152.490.500	165.723.000	175.449.000	189.621.000	202.879.000	8,68	5,87	8,08	7,00
8	BOĞAZİÇİ ÜNİVERSİTESİ	85.222.000	92.382.000	96.157.000	105.478.120	112.485.262	8,40	4,09	9,70	6,64
9	MARMARA ÜNİVERSİTESİ	172.242.500	186.542.000	208.998.000	234.883.000	251.322.000	8,30	12,04	12,39	7,00
10	YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	87.839.000	91.305.000	99.134.000	106.400.600	114.308.709	3,95	8,57	7,32	7,43
11	MİMAR SİNAN GÜZEL SANATLAR ÜNİVERSİTESİ	39.127.000	42.372.000	45.516.000	47.568.000	51.340.000	8,29	7,42	4,51	7,93
12	KOÇ ÜNİVERSİTESİ	218.274.750	247.597.000	263.648.000	284.985.000	305.304.000	12,93	6,56	7,49	7,13
13	BİLKENT CYUK ÜNİVERSİTESİ	178.727.000	187.181.000	199.329.000	216.331.000	240.324.000	10,11	6,84	8,60	7,11
14	TRAKYA ÜNİVERSİTESİ	69.851.000	82.140.000	82.722.000	86.760.000	90.420.000	-2,74	0,48	4,39	4,99
15	KLUÇAÇ ÜNİVERSİTESİ	142.486.500	157.218.000	168.096.000	173.667.000	185.126.000	10,25	5,73	4,55	6,59
16	ANADOLU ÜNİVERSİTESİ	182.853.100	201.084.000	205.121.000	218.717.000	230.922.000	10,99	2,01	3,63	6,95
17	SELÇUK ÜNİVERSİTESİ	200.509.000	211.928.000	214.713.000	224.671.400	239.196.000	5,70	1,31	4,52	6,75
18	AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ	113.568.000	116.771.000	122.643.000	130.152.240	142.056.000	2,81	5,03	6,12	9,15
19	ERCİYES ÜNİVERSİTESİ	105.279.000	114.273.000	122.542.000	130.852.000	140.162.000	8,54	7,24	6,78	7,11
20	GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ	83.556.100	100.166.000	109.642.000	108.440.000	113.765.000	21,36	9,71	-1,10	4,91
21	ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ	192.778.000	171.041.900	189.638.000	199.972.280	213.150.572	-3,68	8,12	5,45	7,18
22	ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ	115.621.832	119.785.000	130.102.500	137.878.338	147.556.660	3,53	8,61	5,97	7,02
23	KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	125.581.400	129.429.000	131.648.000	142.630.000	154.042.000	4,12	8,56	8,33	7,24
24	ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ	177.825.950	183.124.000	185.595.000	212.052.736	226.171.000	8,54	1,29	8,63	7,69
25	İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ	81.081.000	86.422.000	109.308.000	102.453.000	109.691.000	6,84	15,00	3,15	8,48
26	FIRAT ÜNİVERSİTESİ	99.839.000	116.743.000	122.790.000	127.999.300	137.779.000	16,71	2,82	4,76	7,67
27	DİCLE ÜNİVERSİTESİ	103.899.000	112.247.000	113.087.200	120.279.000	129.330.000	8,13	0,75	6,78	7,53
28	YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ	82.837.835	95.866.000	105.502.000	108.503.000	121.959.000	15,51	10,11	2,78	12,04
29	GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ	74.894.900	89.047.000	88.020.540	91.605.720	98.999.755	18,90	-1,15	3,45	8,08
30	İZMİR YÜKSEK TEKNOLOJİ ENSTİTÜSÜ	36.708.307	44.425.000	49.614.000	49.938.000	53.744.000	21,01	11,22	1,78	7,62
31	GEBZE YÜKSEK TEKNOLOJİ ENSTİTÜSÜ	29.534.500	33.420.000	34.114.000	38.656.000	41.728.000	13,13	3,86	11,31	8,36
32	HARRAN ÜNİVERSİTESİ	69.863.406	79.581.000	83.324.800	88.952.480	94.809.931	13,62	6,30	5,71	7,71
33	SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ	101.254.000	105.858.000	118.661.800	129.331.400	137.918.996	4,55	12,19	8,99	6,44
34	ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ	82.561.650	75.261.000	90.992.800	98.344.600	106.095.000	39,20	20,94	8,12	7,90
35	ZONGULDAK KARAELMAS ÜNİVERSİTESİ	61.582.310	68.067.000	68.978.000	68.777.600	81.358.000	7,82	1,33	-0,27	7,49
36	MERSİN ÜNİVERSİTESİ	77.363.425	83.648.000	98.723.000	105.900.630	116.391.345	21,01	5,42	7,27	9,91
37	PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ	75.993.000	68.364.000	102.787.800	109.827.800	119.697.309	15,26	17,51	3,65	9,10
38	SAKARYA ÜNİVERSİTESİ	51.965.500	53.313.000	60.258.800	65.706.000	69.894.000	4,33	13,05	9,02	6,24
39	KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ	124.431.000	129.924.000	138.648.800	148.312.000	164.590.641	3,99	6,72	6,51	9,84
40	SAKARYA ÜNİVERSİTESİ	72.230.000	83.065.000	91.390.000	98.823.000	103.233.000	14,97	10,01	5,98	4,72
41	CELAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ	69.564.000	79.452.000	88.083.800	93.894.000	102.355.000	14,17	10,84	6,60	8,66
42	AHMET İZZET BAYBAL ÜNİVERSİTESİ	64.728.000	65.984.000	66.685.000	72.096.000	73.537.000	-23,15	2,17	8,28	2,13
43	MUSTAFA KEMAL ÜNİVERSİTESİ	54.788.430	64.961.250	72.334.750	76.816.160	84.479.840	18,62	8,17	7,64	11,43
44	AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ	65.157.500	66.773.000	71.734.000	77.435.000	83.032.000	3,55	4,29	7,37	7,23
45	KAFKAS ÜNİVERSİTESİ	41.414.238	53.806.250	53.757.800	62.516.000	67.539.000	29,92	-0,09	16,30	8,02
46	ÇANAKKALE ONDOKUZ MART ÜNİVERSİTESİ	47.791.300	51.830.000	47.522.000	47.845.400	55.169.000	28,38	8,21	15,43	8,19
47	NİĞDE ÜNİVERSİTESİ	44.308.015	36.090.000	40.848.000	45.528.000	49.845.000	-0,16	7,51	11,51	7,39
48	OSMANGAZİ ÜNİVERSİTESİ	82.405.200	56.599.000	64.527.000	69.466.000	79.273.000	13,91	8,28	8,04	11,46
49	DARÜLŞAFAKA ÜNİVERSİTESİ	51.479.480	64.754.000	70.377.000	76.722.400	82.467.300	25,60	8,71	8,32	7,51
50	MUĞLA ÜNİVERSİTESİ	47.377.500	57.922.000	60.169.000	57.035.000	72.368.000	22,21	14,97	-5,70	7,96
51	KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ	67.590.000	76.483.000	78.687.000	86.547.000	90.378.000	13,42	2,90	9,71	10,95
52	KIRIKKALE ÜNİVERSİTESİ	50.682.540	53.859.000	60.561.000	64.723.800	69.667.300	5,94	12,84	6,87	7,95
53	ERCİŞEHİR OSMANGAZİ ÜNİVERSİTESİ	79.830.000	88.444.000	103.156.000	108.729.000	119.675.000	11,07	14,31	5,40	9,28
54	GALATASARAY ÜNİVERSİTESİ	25.964.900	32.848.000	33.236.000	35.076.000	36.389.000	26,90	0,88	5,33	3,45
55	AHİ EVRAN ÜNİVERSİTESİ	0	15.787.000	25.273.000	21.386.000	37.589.000		60,09	-15,38	5,81
56	BAŞKENT ÜNİVERSİTESİ	0	14.989.000	14.823.000	20.800.430	22.277.630		-1,09	40,31	7,10
57	DÜZCE ÜNİVERSİTESİ	0	26.302.000	47.251.000	44.785.000	48.127.000		79,64	-5,22	7,51
58	MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ	0	16.223.000	28.565.000	22.186.700	23.662.400		76,07	-16,79	6,74
59	IŞIK ÜNİVERSİTESİ	0	14.218.000	24.336.000	20.061.000	21.461.000		71,21	-17,44	6,92
60	BAYT ÜNİVERSİTESİ	0	11.630.000	23.134.000	19.742.000	20.959.000		98,91	-14,66	6,22
61	MANİSA CELAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ	0	20.218.000	31.313.000	27.599.400	29.387.000		54,89	-11,86	6,51
62	ERZİNCAN ÜNİVERSİTESİ	0	17.337.000	26.915.000	23.874.400	24.461.300		55,24	-11,30	2,53
63	AKSARAY ÜNİVERSİTESİ	0	19.625.000	21.470.000	18.074.000	17.149.000		68,34	-15,81	7,28
64	GİRESUN ÜNİVERSİTESİ	0	12.303.000	21.143.000	17.772.000	19.228.000		68,19	-15,94	8,18
65	HİTİT ÜNİVERSİTESİ	0	13.251.000	21.627.000	17.841.500	19.189.500		63,20	-17,50	7,56
66	BOZOK ÜNİVERSİTESİ	0	9.880.000	20.794.700	15.523.000	16.621.000		110,45	-25,34	7,07
67	ADIYAMAN ÜNİVERSİTESİ	0	6.255.000	18.685.000	14.143.800	15.157.800		132,09	-24,34	7,18
68	ORDU ÜNİVERSİTESİ	0	9.838.000	18.672.000	15.241.400	16.098.200		87,96	-18,38	5,62
69	KARDİYA ÜNİVERSİTESİ	0	12.466.000	20.652.000	17.296.000	18.442.000		65,47	-16,23	6,63
70	KARAMANOĞLU MEHMETBEY ÜNİVERSİTESİ	0	0	4.364.000	6.821.000	7.503.400			6,44	9,99
71	AĞRI DAĞI ÜNİVERSİTESİ	0	0	9.034.000	9.806.000	10.307.000			8,27	5,32
72	BİNGÖL ÜNİVERSİTESİ	0	0	9.238.000	8.553.700	10.358.781			4,28	6,09
73	SİİRT ÜNİVERSİTESİ	0	0	6.787.000	7.270.000	7.698.000			3,66	6,19
74	NEVŞEHİR ÜNİVERSİTESİ	0	0	8.516.000	8.817.000	9.324.000			5,41	6,08
75	KARABÜK ÜNİVERSİTESİ	0	0	14.234.000	15.261.000	16.278.000			7,43	6,45
76	KİLİS YEŞİLARALIK ÜNİVERSİTESİ	0	0	7.124.000	7.369.200	7.966.375			3,46	6,19
77	ÇANKIRI KARATEKİN ÜNİVERSİTESİ	0	0	10.832.000	10.893.360	11.598.560			0,40	6,47
78	ARTVİN ÇORUH ÜNİVERSİTESİ	0	0	9.938.000	8.296.000	8.808.960			-7,41	7,12
79	BİLECİK ÜNİVERSİTESİ	0	0	12.468.000	13.191.480	14.014.960			3,90	6,24
80	BİTLİS EREN ÜNİVERSİTESİ	0	0	8.823.000	9.484.700	10.064.860			8,70	6,43
81	BÜLKARELİ ÜNİVERSİTESİ	0	0	10.399.000	11.167.000	11.820.960			7,78	6,54
82	OSMANİYE KORKUT ATA ÜNİVERSİTESİ	0	0	10.852.000	10.312.000	10.958.960			-4,98	5,95
83	BİNGÖL ÜNİVERSİTESİ	0	0	7.073.000	7.465.960	8.040.960			5,26	6,84
84	MUŞ ALPARSLAN ÜNİVERSİTESİ	0	0	8.329.000	8.836.000	7.973.960			4,88	6,70
85	MARDİN ARTUKLU ÜNİVERSİTESİ	0	0	4.280.000	4.641.000	5.175.960			2,54	6,02
86	BATMAN ÜNİVERSİTESİ	0	0	6.112.000	5.466.000	5.796.960			-12,27	6,04
87	ÖĞRENCİ SEÇME VE YERLEŞTİRME MERKEZİ	150.056.000	167.623.000	145.561.000	160.377.000	167.126.960	-10,48	-11,39	10,16	4,21
88	ATATÜRK KÜLTÜR, DİL VE TARİH YÜKSEK KURUMU BAŞKANLIĞI	37.464.000	39.464.000	39.865.000	38.056.000	39.523.960	99,92	-12,47	5,23	5,22
89	TÜRKİYE VE ORTA DOĞU AMME İDARESİ ENSTİTÜSÜ	4.250.000	4.654.000	5.117.000	5.488.800	5.743.960	9,51	9,95	5,29	6,22
90	TÜRKİYE BİLİMSEL VE TEKNOLOJİK ARAŞTIRMA KURUMU	966.166.000	698.335.000	1.065.623.000	1.095.351.800	1.120.990.960	-2,78	7,30	5,91	5,18
91	TÜRKİYE BİLİMLER AKADEMİSİ BAŞKANLIĞI	4.641.000	6.275.000	6.815.000	6.823.000	7.202.960	35,21	8,61	0,12	5,53
92	TÜRKİYE ADALET AKADEMİSİ BAŞKANLIĞI	3.501.000	7.822.000	8.752.000	9.950.000	9.703.960	42,14	11,95	3,35	7,19
93	YÜKSEK ÖĞRENİM KREDİ VE YURTLAR KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	1.577.000.000	1.829.174.000	2.004.312.000	2.121.862.000	2.316.992.960	15,99	10,07	4,92	4,62
94	GENÇLİK VE SPOR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	319.618.000	347.830.000	405.275.000	386.067.200	400.195.200	8,75	16,52	-4,73	3,72
95	DEVLET TİYATROLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	51.682.000	68.008.000	82.909.000	155.203.200	162.103.673	29,97	5,75	5,40	4,45
96	DEVLET OPERA VE BALESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	100.680.000	122.450.000	118.509.000	127.524.588	139.091.817	21,38	-2,49	5,71	8,72
97	ORMAN GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	0	544.600.000	614.825.000	658.139.000	705.423.960		12,66	7,05	7,18
98	VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	406.000.200	383.565.000	414.537.000	443.978.000	465.233.207	-1,60	8,32	7,37	6,35
99	HUDUT VE SAHİLLER BAŞLIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	83.672.000	95.431.000	99.037.000	104.027.000	111.862.960	1,55	1,58	5,28	6,23
100	TÜRK AKREDİTASYON KURUMU	4.300.000	4.516.000	4.710.000	4.902.000	5.198.960	3,50	4,29	3,77	5,69
101	TÜRK STANDARTLARI ENSTİTÜSÜ	156.600.000	158.900.000	161.347.000	164.523.420	179.638.388	0,04	1,54	4,45	8,80
102	MİLLİ PRODÜKTİVİTE MERKEZİ	9.043.000	9.678.000	12.151.000	10.808.700	11.320.182	7,00	-4,91	4,92	6,40
103	TÜRK PATENT ENSTİTÜSÜ	28.656.000	29.926.000	30.734.000	33.064.000	34.783.960	6,31	17,14	7,58	5,10
104	ULUSAL BOR ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ	5.690.000	7.523.000	7.823.000	8.823.000	8.658.960	32,46	3,99	12,78	-1,87
105	TÜRKİYE ATOM ENERJİSİ KURUMU	58.650.000	65.675.000	65.338.000	71.825.000	76.344.960	30,92	0,10	9,93	6,74
106	SAVUNMA SANAYİ MÜSTEŞARLIĞI	23.446.300	27.527.000	27.418.000	29.994.000	31.218.960	17,44	-0,40	9,77	7,70
107	KÜÇÜK VE ORTA ÖLÇEKLİ SANAYİ GELİŞTİRME VE DESTEKLEME İDARESİ BAŞKANLIĞI	209.680.200	221.968.000	232.368.000	232.654.400	243.402.800	5,75	0,18	4,62	4,58
108	İHRACATI GELİŞTİRME ETÜD MERKEZİ	12.255.000	13.468.000	14.238.000	14.237.800	15.063.200	12,13	0,47	5,72	5,21
109	TÜRK STANDARDLARI VE NAKLİYAMA İDARESİ BAŞKANLIĞI	43.325.000	41.872.000	44.060.000	46.917.600	49.630.800	3,35	7,38	4,42	4,57
110	ÖZEL ÇEVRE KORUMA KURUMU BAŞKANLIĞI	24.507.000	29.247.000	29.673.000	31.196.000	32.581.800	7,00	13,61	4,43	4,38
111	GAP BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI	21.688.000	23.514.000	24.530.000	27.672.000	28.817.000	8,61	2,17	12,78	4,12
112	ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANLIĞI	15.673.000	18.996.000	17.078.000	18.196.000	19.319.800	21,68	-10,09	6,54	6,21
113	ELEKTRİK İŞLERİ ETÜT İDARESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	31.367.000	32.299.000	35.903.000	37.054.000	38.602.000	2,97	11,16	3,21	6,84
114	MADEN TETKİK VE ARAMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	130.608.000	177.803.000	214.475.000	230.494.000	257.232.000	36,13	20,63	7,47	10,38
115	DİLEK VE İHRAZ KUMBARALARI İLE TUTUM EVLERİ İŞ YURTLARI KURUMU	928.320.000	888.429.000	713.662.000	715.467.000	852.973.000	-25,57	3,49	8,09	6,06
116	SİVİL HAVACILIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	0	87.256.000	16.265.000	17.193.200	18.111.600		-6,59	5,65	5,49
117	MİSTİK VE YÖRESİLİK KURUMU BAŞKANLIĞI	0	0	5.205.000	5.464.100	5.691.600			4,98	4,17
	TOPLAM	11.302.991.381	12.720.119.000	13.941.949.850	14.724.507.135	15.644.439.244	12,54	9,61	5,61	6,38

TABLO 7-c
DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLARIN 2006 VE 2007 YILI BAŞLANGIÇ ÖDENEKLERİ İLE (2008-2010) DÖNEMİ BÜTÇE TEKLİFİ VE ARTIŞ ORANLARI

(YTL.)

	KURUMLAR	2006 BAŞLANGIÇ ÖDENEĞİ	2007 BAŞLANGIÇ ÖDENEĞİ	2008 TASARI	2009 BÜTÇE TEKLİFİ	2010 BÜTÇE TEKLİFİ	ARTIŞ %			
							2007/2006	2008/2007	2009/2008	2010/2009
1	RADYO VE TELEVİZYON ÜST KURULU	100.767.375	148.560.000	150.877.000	160.032.620	166.404.409	47,43	1,56	6,07	3,98
2	TELEKOMÜNİKASYON KURUMU	709.546.062	906.180.000	1.172.247.000	1.174.064.000	1.187.185.000	27,71	29,36	0,16	1,12
3	SERMAYE PİYASASI KURULU	42.485.000	53.269.000	54.110.000	56.274.400	58.525.370	25,38	1,58	4,00	4,00
4	BANKACILIK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU	85.520.000	93.000.000	105.000.000	109.725.000	113.565.200	8,75	12,90	4,50	3,50
5	ENERJİ PİYASASI DÜZENLEME KURUMU	72.427.630	95.137.840	102.988.000	85.357.740	88.769.696	31,36	8,25	-17,12	4,00
6	KAMU İHALE KURUMU	75.088.560	66.313.000	69.123.000	71.887.000	74.763.000	-11,69	4,24	4,00	4,00
7	REKABET KURUMU	21.339.499	30.915.000	33.274.517	35.028.003	37.307.368	44,87	7,63	5,27	6,51
8	TÜTÜN, TÜTÜN MAMULLERİ VE ALKOLLÜ İÇKİLER PİYASASI DÜZENLEME KURUMU	43.400.712	43.804.218	42.068.924	39.591.662	41.175.234	0,93	-3,96	-5,89	4,00
	TOPLAM	**1.150.574.838**	**1.437.179.058**	**1.729.688.441**	**1.731.960.425**	**1.767.695.277**	**24,91**	**20,35**	**0,13**	**2,06**

4) 6,7,8 ve 9 uncu maddeleri aynen,

5) Aktarma ve ekleme işlemlerine ilişkin 10 uncu maddesi, (3) numaralı fıkrasının (b) bendinin ilgisi nedeniyle (a) bendinin sonuna eklenmesi ve maddenin sonuna, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünün mülkiyetinde iken 5018 sayılı Kanunun geçici 12 nci maddesi gereğince Hazine adına tescil edilmesi gereken taşınmazlar ile Hazine adına tescilli bulunan veya Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunup da tescil edilmeye elverişli olan taşınmazların satışından elde edilecek gelirlerin, baraj, sulama ve içmesuyu tesislerinin yapım, bakım ve kamulaştırma hizmetlerinde kullanılmasını sağlamak üzere Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü bütçesine ödenek kaydedilmesini öngören bir düzenlemenin (6) numaralı fıkra olarak ilave edilmesi suretiyle,

6) 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20 ve 21 inci maddeleri aynen,

7) 22 nci maddesi, (5) numaralı fıkrasının ikinci cümlesinde yer alan ve yeni kurulan üniversitelere tahsis edilecek öğretim elemanı kadrosuna ilişkin "3.000" rakamının "5.000" olarak, bunlardan araştırma görevlilerine tahsis edilecek kadro sayısına ilişkin "320" rakamının ise "480" olarak değiştirilmesi suretiyle,

8) 23, 24, 25, 26, 27, 28 inci maddeleri ile yürürlüğe ilişkin 29 ve yürütmeye ilişkin 30 uncu maddeleri aynen,

kabul edilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere, Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
Sait Açba	*M. Altan Karapaşaoğlu*	*Hasan Fehmi Kinay*
Afyonkarahisar	Bursa	Kütahya
Kâtip	Üye	Üye
Süreyya Sadi Bilgiç	*Necdet Ünüvar*	*Halil Aydoğan*
Isparta	Adana	Afyonkarahisar
Üye	Üye	Üye
Mehmet Zekai Özcan	*Sadık Badak*	*Mehmet Günal*
Ankara	Antalya	Antalya
		(Ayrışık oy yazısı ektedir)
Üye	Üye	Üye
İsmail Özgün	*Ali Osman Sali*	*Cahit Bağcı*
Balıkesir	Balıkesir	Çorum
Üye	Üye	Üye
Emin Haluk Ayhan	*Mehmet Yüksel*	*Gültan Kışanak*
Denizli	Denizli	Diyarbakır
(Ayrışık oy yazısı ekte)		(Ayrışık oy eklidir)
Üye	Üye	Üye
Necdet Budak	*Alaattin Büyükkaya*	*Esfender Korkmaz*
Edirne	İstanbul	İstanbul
		(Ayrışık oy yazısı eklidir)

Üye	Üye	Üye
Mustafa Özyürek	*Bülent Baratalı*	*İbrahim Hasgür*
İstanbul	İzmir	İzmir
(Ayrışık oy ekte)	(Ayrışık oy yazısı eklidir)	
Üye	Üye	Üye
Harun Öztürk	*Tuğrul Yemişçi*	*Mustafa Özbayrak*
İzmir	İzmir	Kırıkkale
(Karşı oy yazısı ektedir)		
Üye	Üye	Üye
Muzaffer Baştopçu	*Mustafa Kabakcı*	*Mustafa Kalaycı*
Kocaeli	Konya	Konya
		(Ayrışık oy yazısı ektedir)
Üye	Üye	Üye
Ferit Mevlüt Aslanoğlu	*Ömer Faruk Öz*	*Erkan Akçay*
Malatya	Malatya	Manisa
(Ayrışık oy)		(Karşı oy yazısı ektedir)
Üye	Üye	Üye
Ali Er	*Gürol Ergin*	*Münir Kutluata*
Mersin	Muğla	Sakarya
	(Ayrışık oy var)	(Ayrışık oy yazısı ektedir)

2008 MALİ YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİ KARŞI OY YAZISI

Genel Değerlendirme

2008 yılı bütçe tasarısı ve bu bütçe tasarısının dayandığı orta vadeli ekonomik program ve mali çerçeve Türkiye'nin önünde biriken sorunları çözmekten uzaktır. Bugün Türkiye'nin temel problemlerinin başında büyüme hızının 200608 döneminde benzer ekonomilerin altına düşmesi, işsizlik ve global dünyada artan finansal istikrasızlık ortamında ekonominin hızla büyüyen kırılganlığı gelmektedir.

2008 yılı bütçesi gerek bütçe ödenekleri gerekse vergi gelirlerine ilişkin politika ve büyüklükleriyle Türkiye'nin rekabet ve işsizlik sorununa yönelik hiç bir politika taahhüdü ortaya koymamaktadır.

2006 yılında tek yıllık önlemlerle ayakta tutulan mali dengeler 2007 yılında seçim harcamalarının da eklenmesiyle birlikte yerle bir olmuştur.

2008 yılı bütçesi bu tahribatı telafi etmekten çok uzaktır. Faiz dışı fazla hedefinde GSMH'ya oran olarak bir puanlık gerilemeye rağmen yatırım harcamaları bir önceki yıla göre önemli bir kesintiye uğramış diğer taraftan istihdam üzerindeki vergi yüklerini düşürecek her hangi bir önlem alma imkanı kalmamıştır. Yani 2008 bütçesinde de mali uyumun kalitesi iyileştirilememiş bütçe büyüme dostu hale getirilememiştir. Bu gün sanayicimizin şikayet ettiği hususları bu bütçe çözemeyecek aksine daha da derinleştirecektir.

Bu bütçe para otoritesinin de enflasyon kaygılarını gidermekten uzaktır. Bu yapısıyla 2008 bütçesi ülkenin karşı karşıya bulunduğu rekabet, dış açık ve istihdam sorunlarına çözüm getirmekten uzaktır. 2008 bütçesi küresel coşku ortamı sürerse dış açığı daha da artıracak, ekonomide yavaşlamayı ve işsizliği daha da derinleştirecektir.

Ancak Cumhuriyet Halk Partisinin "uluslararası piyasalardaki olumlu gidiş sonsuza dek süremez" diyerek dikkat çektiği riskler gelişmeye başlamıştır. 2008 yılında kredi piyasalarında açığa çıkan olumsuz gelişmeler dünyanın çok ciddi bir finansal dalgalanma içine girmekte olduğunu bize göstermektedir. Yüksek cari işlemler açığı, değerli yerli para, benzer ekonomilere göre yüksek borç stoku gibi makro kırılganlık alanlarının varlığında uluslararası mali piyasalarda yaşanacak her türlü çalkantı Türkiye'deki makro dengeleri derinden etkileyecektir. Nitekim bu değerlendirme son dönemde bir çok uluslararası kurum tarafından da dile getirilmektedir. Bu ortamda hazırlanan orta vadeli program, ve mali plan ile 2008 bütçesi adım adım gelmekte olan riskleri ve çökme tehlikesini karşılamaya yönelik bir yapıdan oldukça uzaktır. Aksine küresel kriz tehdidini dikkate almamak suretiyle Türkiye'nin geleceğine ilişkin çok çeşitli kesimlerin oluşan beklentilerini de olumsuz yönde etkilemektedir.

Yine 2007 yılında bütçe uygulamasında saydamlık ilkesinin önemli ölçüde zedelendiği de dikkati çekmektedir. BOTAŞ'ın Türkiye Elektrik Üretim AŞ ve Ankara Belediyesinden alacaklarını tahsil edememesi nedeniyle ithalatta ödemesi gereken katma değer vergisi ertelenmiştir. Bir başka ifadeyle vergi ertelemek suretiyle elektrik ve gaz fiyatları sübvansiyone edilmiştir. Bu saydamlık ilkesinin açık ihlalidir. Buna benzer uygulamaların giderek yaygınlaştığı dikkati çekmektedir.

2008 yılı bütçesinde öngörülen yılın ilk altı ayı için % 2 ve ikinci altı ayı için % 2 oranındaki maaş artışı, geçmiş dönem kayıpları da dikkate alındığında çalışanların ve emeklilerin çok daha mağdur olmasına yol açacaktır.

Diğer yandan AKP'nin uyguladığı ekonomik ve mali politikaların bir yansıması olarak reel faizler özellikle Mart 2006'dan beri %10'un üzerine çıkmış ve Türkiye dünyada en yüksek faizi ödeyen ülke konumuna gelmiştir. Vergi politikalarıyla hem yüksek kazanç elde eden kesimlerin vergi yüklerinin düşürülmesi, hem de dolaylı vergilerin yaygınlık kazanması suretiyle vatandaşın vergi yükü artmıştır. Bu politika toplumsal kesimler arasında yoksuldan varlıklıya ve daha büyük oranda yabancılara gelir transferi yapılması sonucunu doğurmuştur. Kısaca mevcut politikalar, işe başlarken dünyada güven uyandıran bir programı kucağında bulan ve küresel rüzgarı arkasına alan hükümetin, bu fırsatları kullanırken, kendi vatandaşının refahını artırmayı değil yabancı ülke vatandaşlarının refahını artırmayı tercih ettiğini göstermektedir. 2008 yılı bütçesi bu politikalarda bir değişme olmadığını bize göstermektedir.

AKP 2002 sonunda kendisine oldukça olumlu koşullarda devredilen ekonomik ve siyasi ortamı kullanma becerisini gösterememiştir. Özellikle son dönemde uygulanan ekonomik ve mali politikalar ülkenin ekonomik ve sosyal varlık düzeyini aşındırmakla kalmamış bir çok yönden ülkeyi dışarıya bağımlı kılmıştır.

Bu bağımlılaşma politikası sadece ülke ekonomisi ve siyasetiyle sınırlı kalmamış uygulanan ekonomik programın bir sonucu olarak ekonominin ülke içinde istihdam yaratamaması sonucunda artan işsizlik yoksul vatandaşlarımızın çalışmaktan ziyade sadaka anlayışla verilen sosyal yardımlara bağımlı hale gelmesine yol açmıştır.

İzleyen kısımda ana başlıklar itibarıyla bütçe ve bütçenin makro çerçevesine ilişkin kapsamlı değerlendirmemiz karşı oy kapsamında yapılmaktadır.

I. Geçen Yıl Olduğu Gibi 2008 Mali Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Tasarısı Eki Belgelerle Birlikte 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 18 inci Ve Geçici 11 inci Maddelerine Uygun Bir Şekilde Parlamentoya Sunulmamıştır

KMYKK'nın 18 inci maddesinde mahalli idarelerin bütçe tahminlerinin bütçeye ekleneceği öngörülmektedir. Bütçe gerekçesinde DPT'nin hazırlamış olduğu mahalli idareler dengesi yer almakla birlikte bu tablonun aşağıda sıralanan nedenlerle kanunun öngördüğü şekle uygun olmadığı düşünülmektedir.

• Öncelikle bu tablo 5018 sayılı kanunun tanımladığı mahalli idare tanımına uygun değildir.

• Tabloda yer alan gelir ve harcamalar mali raporlama standartları açısından bütçeden farklılaşmaktadır.

• Mahalli idarelere ilişkin rakamlar bu tabloda mahalli idareler ayrıntısında (örneğin belediyeler, il özel idareleri gibi) değil bir bütün olarak toplulaştırılmış olarak verilmektedir.

Bütçe gerekçesinin 287 inci sayfasında yer alan bütçe tahmini 5018 sayılı kanunun öngördüğü mahalli idare tanımına uymaması yanında 5393 sayılı Belediye Kanunu hükümlerine göre İçişleri Bakanlığının mahalli idare gelir ve gider tahminlerini Ağustos ayı sonuna kadar toplayıp Eylül ayı sonuna kadar Maliye Bakanlığına göndermesi, Maliye Bakanlığının da bu şekilde gelen gelir ve gider tahminlerini 5018'in 18 inci maddesine göre bütçeye eklemesi sistematiğine uygun nitelik taşımamaktadır.

Bütçe gerekçesinde yer alan mahalli idareler tablosu mali raporlama eksikliğini tamamlamaya yönelik olarak hazırlanan istatistiki amaçlı bir tablo niteliğindedir.

5018 sayılı kanunun geçici 11 inci maddesini ilk fıkrası çok açık bir şekilde genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerine bağlı olarak kurulan döner sermaye işletmeleri ve fonların bütçelerinin ilgili idarelerin bütçeleri içinde yer alacağını düzenlemektedir. Bunun anlamı, fonların ve döner sermayeli işletmelerin ilgili olduğu idarenin bütçesi içinde yer alması bir anlamda bütçenin tabi olduğu mali raporlama ve sınıflandırma esaslarına göre yer almasıdır.

2008 yılı bütçesi kanunun bu hükmüne uygun bir şekilde hazırlanmamıştır. Sadece bütçe gerekçesinin 286 ve 287 inci sayfalarında bu kurumların gelir ve giderleri toplulaştırılmış olarak yer almıştır. Bu iki tablo hem bütçe ve mali raporlama sistematiğinden uzak hem de kapsam olarak eksik hazırlanmıştır.

Sonuç olarak, bütçe kanunu tasarısı ve eki belgeler 5018 sayılı kanunun 18 inci ve geçici 11 inci maddesinde öngörülen şekilde Parlamentoya sunulmamıştır. Mahalli idareler, döner sermayeler ve bütçe dışı fonlarla ilgili tablolar bütçe sistematiğine uygun hazırlanmamıştır.

Bütçenin bu eksikliklerinin tamamlanarak görüşmelere geçilmesi gerekmekteydi. Parlamentonun bütçe hakkı ve kamuoyunun bilgiye tam olarak ulaşması ancak bu şekilde mümkün görülmektedir.

II. 2008 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesinin Makro Çerçevesine Yönelik Değerlendirme

2008 yılı merkezi yönetim bütçesi yüzde 5,5 sabit fiyatlarla büyüme, yüzde 4 enflasyon ve GSMH'ya oran olarak yüzde 7,5 düzeyinde cari açık beklentisine dayanan makro çerçeve içinde Parlamentoya sunulmuştur.

Programda cari işlemler dengesi ve dış ticaret dengesindeki bozulmanın büyüme modeline bağlı olarak 2008 yılında da devam edeceği öngörülmüştür.

2007 yılında makro çerçevde en büyük sapma geçen yıllarda olduğu gibi enflasyon, cari işlemler dengesi ve dış ticaret dengesinde yaşanmıştır. Enflasyonda sapma oranı % 62,5 oranında beklenirken, bu oran cari işlemler dengesinde % 19,6 oranındadır.

2007 yılında kurun % 14 oranında YTL lehine değişmesi dolar cinsinden GSMH'nın hedefe göre % 19,3 sapmasına neden olmuştur.Başka bir ifadeyle ekonomi YTL cinsinden sabit fiyatlarla % 5, nominal olarak % 12,3 oranında büyürken, dolar cinsinden bunların çok üzerinde % 21,6 oranında büyümüştür. Dolar cinsinden yaşanan bu büyüme ekonominin gerçek anlamda büyümesinden ziyade YTL'nin değerlenmesinden kaynaklı fiktif bir büyüme olmuştur.

Tablo 1. Temel Makro Parametreler: Hedef ve Gerçekleşmeler

	2006			2007			2008	Artış Or.
	Prog	Gerç	Sapma (%)	Prog	Gerç. Tahmini	Sapma (%)	Prog	2008 / 2007
GSMH Büyümesi (%)	5,0	6,0	20,0	5,0	5,0	0,0	5,5	10,0
GSMH (Cari Fiy. milyON YTL)	539.870	575.784	6,7	631.393	646.893	2,5	716.596	10,8
GSMH (Cari Fiy. Milyon $)	380.600	402.300	5,7	410.000	489.000	19,3	520.200	6,4
GSMH Deflatörü (%)	6,0	9,0	50,0	7,0	7,0	0,0	5,0	-28,6
TÜFE (Yıl Sonu, %)	5,0	9,7	93,0	4,0	6,5	62,5	4,0	-38,5
Dolar Kuru ($/YTL) (Ort.)	1,42	1,43	0,9	1,54	1,32	-14,1	1,38	4,13
Cari İşlemler Dengesi (Milyar $)	-22,0	-31,5	42,8	-30,4	-36,4	19,6	-39,2	7,9
Cari İşlemler Dengesi/GSMH (%)	-5,8	-7,8	35,1	-7,4	-7,4	0,3	-7,5	1,4
Dış Ticaret Dengesi	-45,4	-54,1	19,1	-54,7	-62,0	13,3	-65,0	4,8
İhracat (FOB, Milyar $)	79,0	85,5	8,2	95,0	104,0	9,5	117,0	12,5
İthalat (CIF, Milyar $)	124,4	139,6	12,2	149,7	166,0	10,9	182,0	9,6

Programda öngörü bu olmakla birlikte son iki ay içinde yaşanan gelişmeler gerek enflasyonun gerekse cari işlemler açığının hedefin de üzerine çıkacağını bize göstermektedir.

2008 yılında kaynaklar anlamında dışa bağımlılılığın global kriz riskinin arttığı bir ortamda devam ettiği görülmektedir.

Kamu yatırımları reel olarak azalırken, özel sektör yatırımlarındaki artış oranının devam edeceği öngörülmektedir.

Toplam harcamalar içinde tüketimin payı azalırken, yatırım harcamalarının payı artmaktadır. Ekonomide faiz oranlarının ve global istikrarsızlığın yaygınlaştığı, kamu yatırımlarının azaldığı bir ortamda hangi dinamiklerin harekete geçerek özel sektör yatırımlarını artıracağı açık değildir.

Tablo 2. Ekonominin Kaynak Harcama Dengesi

	1998 Fiyatlarıyla, Milyon YTL.				Yüzde Değişme		
	2005	2006	2007 (2)	2008 (3)	2006	2007 (2)	2008 (3)
GSMH	65.338	69.237	72.699	76.697	6,0	5,0	5,5
DIŞ KAYNAK (1)	3.499	3.346	3.586	3.388	0,2	-0,3	0,3
TOPLAM KAYNAKLAR	68.837	72.583	76.285	80.085	5,4	5,1	5,0
SABİT SERMAYE YATIRIMI	15.388	17.467	18.554	19.621	13,5	6,2	5,8
KAMU	3.887	4.050	4.145	3.983	4,2	2,3	-3,9
ÖZEL	11.501	13.417	14.409	15.637	16,7	7,4	8,5
STOK DEĞİŞMESİ (1)	2.752	1.436	1.769	1.912	-2,0	0,5	0,2
KAMU	132	-75	56	42	-0,3	0,2	0,0
ÖZEL	2.619	1.511	1.713	1.870	-1,7	0,3	0,2
TOPLAM YATIRIMLAR	18.139	18.903	20.323	21.533	4,2	7,5	6,0
KAMU	4.019	3.975	4.201	4.025	-1,1	5,7	-4,2
ÖZEL	14.120	14.928	16.122	17.508	5,7	8,0	8,6
TOPLAM TÜKETİM	50.698	53.679	55.962	58.553	5,9	4,3	4,6
KAMU	6.709	7.440	7.925	8.192	10,9	6,5	3,4
ÖZEL	43.988	46.239	48.037	50.361	5,1	3,9	4,8

Ekonomi Büyürken (!), Ekonominin Yarattığı İstihdam Azalmaktadır

Büyümedeki yavaşlamanın yanında, ekonomide büyümenin yapısı nedeniyle isthidama sınırlı yansıması; gelecek dönemde de işsizliğin temel sorun olacağını açıkça ortaya koymaktadır. 2008 yılı için öngörülen programda ithalatın artması ve kamu yatırımlarının azalması ile birlikte büyümenin istihdam yaratmayacağı 2008 yılı içinde görülmektedir.

Ekonomi AKP yönetiminde olan 20032007 döneminde sabit fiyatlarla ve kümülatif olarak % 40'a yakın oranda büyürken istihdam edilen kişi sayısındaki artış sadece % 6'larda kalmıştır. Bunun anlamı, ekonomide bu dönemde yaşanan büyümenin % 20'den daha azının istihdama yansımış olmasıdır. AKP öncesi dönemlerde bu oran Türkiye'de % 40'lar düzeyindeydi. Diğer ülke ortalamalarına baktığımızda bu oranın yani büyümenin istihdam yaratma esnekliğinin % 60'lar düzeyinde olduğunu görmekteyiz. Başka bir ifadeyle, büyümenin % 60'ı emeğe giderken, % 40 sermaye gitmektedir. Türkiye'de ise üretimin ithalata olan bağımlılığının artmasıyla % 80 sermaye, % 20 emek olmaktadır.

İşsizliğin 2007 yılında dönemsel olarak çok daha yüksek düzeye ve orana çıkmasını engelleyen işgücüne katılma oranının düşmeye devam etmesidir.

Aslında işsizlik oranı açıklanan rakamlardan çok daha yüksektir. Bunu anlamak için sadece işgücüne katılma oranındaki değişime bakmak yeterlidir. 15 yaş ve üstü çalışabilir nüfusun yüzde kaçının aktif işgücü piyasasında olduğunu gösteren bu oran, 2004 yılında OECD ülkelerinde ortalama olarak yüzde 70,1 iken Türkiye'de yüzde 48,3'dür. Bunun anlamı, OECD ülkelerinde 1564 yaş arası nüfusun yüzde 70'i iş gücü piyasasında iken bu oranın Türkiye'de yüzde 50'nin altında olmasıdır. İşgücün Katılım Oranları arasındaki farkın 20 puandan yüksek olması Türkiye'de veri kalitesi problemi olmasının yanısıra işgücü piyasasındaki yapısal nitelikli sorunların varlığının da açık bir göstergesidir.

İstihdam artışı yavaşlamakta ekonomi daha az iş yaratmaktadır. Uygulanan ekonomik prgramın devamında gelecek dönemde de bu eğilim devam edecektir. 2007 yılı ile birlikte yavaşlamaya başlayan istihdam artışı Ağustos ayında en düşük seviye olan %1,16'ya gerilemiştir. İstihdam edilen kişi sayısındaki artış oranı özellikle Nisan ayından itibaren hissedilir şekilde düşmeye başlamıştır. Bu gelişme özellikle ara malı ithalatındaki hızlı artışın bir sonucu olarak da görülmelidir.

Son dönemde yavaşlamaya başlayan sanayi sektörü istihdam artışı 2003 sonrasında ilk kez 2007 yılı Ağustos ayında negatif değer almıştır. Geçen yılın aynı döneminde gore sanayi sektöründe istihdam 34 bin kişi azalırken bu sayı imalat sanayinde 54 bin kişi olmuştur.

Kayıtdışı istihdam

Sosyal güvenlik sistemi hem Anayasa'daki sosyal devlet ilkesini hem aktüeryal dengeyi gözetecek şekilde tasarlanmalıdır. Sosyal güvenlik sisteminin temel hedefleri, kayıt dışı istihdamı ve haksız rekabeti önlemek, istihdamı artırmak olmalıdır.

Birinci AKP Hükümeti kayıtdışı çalışmayı sadece bir denetim olayı olarak görmüştür. 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda kayıtdışı istihdamı önleyecek hiçbir ciddi önlem öngörülmemiştir.

Kayıtdışı istihdamın yaygınlığı sosyal hukuk devleti uygulamalarının önündeki en önemli engellerden birisidir. Kayıtdışı ekonomi ve istihdamın ortaya çıkmasında ve yaygınlaşmasında ülkede uygulanan ekonomik, mali ve sosyal politikaların etkisi bulunmaktadır. Sosyal güvenlik sistemi, kayıtdışı ekonominin ve haksız rekabetin kendini en belirgin şekilde gösterdiği alanlardan biridir.

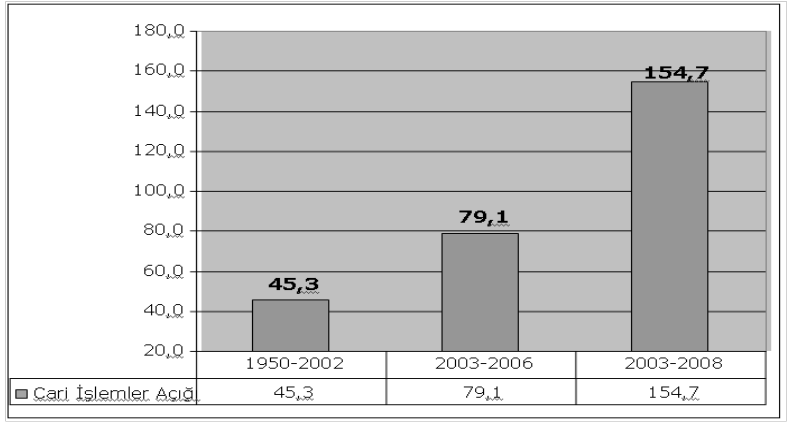
Ankara Ticaret Odası'nın, İstatistik Kurumu İşgücü Verileri'ne göre hazırladığı raporda kayıtdışı istihdam rakamının 2006 yılı sonunda 5 milyon 508 bin kişiye ulaştığı, 20022006 döneminde işe başlayanların yarısının kayıt altına alınmadığı, sadece çalışanların değil, işverenlerin büyük bölümünün de kayıt altına girmediği, 20022006 döneminde iş kuran 541 bin kişinin 423 bini hiçbir sosyal güvenlik kurumuna kayıt yaptırmadığı belirtilmektedir.

Sigorta primlerinin yüksekliği sistemden kaçışı teşvik ederek kayıtdışı istihdamı hızlandırmaktadır. Kayıtdışılık ise sosyal sigorta primlerini ve vergi gelirlerini çok büyük ölçüde azaltmaktadır. Sigorta primine esas taban ve tavan sınırlarının yükseltilmesinin olumsuz sonuçlar verdiği açıkça ortaya çıkmıştır. Primleri yükselterek Kurumun içinde bulunduğu mali sorunlar kısa dönemde çözülse de, bu durum uzun dönemde genel ekonomik ve sosyal yapıyı olumsuz yönde etkilemekte ve sistemden kaçışı teşvik ederek kayıt dışı istihdamı hızlandırmaktadır.

Dış Açık Devam Etmektedir

2008 yılı programında cari işlemler açığının 39 milyar dolara, dış ticaret açığının ise 65 milyar dolar düzeyinde gerçekleşeceği öngörülmektedir. Bu çerçevede, 20032008 döneminde cari işlemler açığı toplamı 154,7 milyar dolara çıkmaktadır. Bu ise Türkiye'nin 19502002 döneminde verdiği cari açık toplamının yaklaşık dört katı düzeyinde bir fazla verilmesi anlamına gelmektedir. Bu düzeyde cari açık verilmesine esas olarak bu dönemde 800 milyar dolara yaklaşan ithalat artışı sebep olmuştur.

Grafik 1. Cari İşlemler Açığı (milyar ABD doları)

Ekonomik modelin kurgusundaki ezbere yaklaşım ve ortaya çıkan makro sorunların çözümüne yönelik çabaların zamanında ve içten gelen inisiyatiflerle ortaya konamaması bu duruma sebep olan temel gelişmelerdir.

Başta cari işlemler dengesi olmak üzere dış ticarete ilişkin rakamların son dönemde sürekli geriye dönük revize edilmesi bu dönemde çeşitli soru işaretlerinin oluşmasına yol açmaktadır. Merkez Bankası TÜİK'in dış ticaret verilerini revize edilmesi paralelinde cari işlemler rakamlarını sürekli geriye dönük revize etmeye başlamıştır. Yapılan revizyonlar esas itibarıyla cari işlemler açığını özellikle ithalat rakamlarının artırılması suretiyle yükseltilmesi şeklinde olmaktadır.

Nitekim, geçen yıl sürekli 2006 Aralık ayına ilişkin dış ticaret ve cari işlemler verilerinin doğru olmadığını özellikle ithalde alınan KDV ile ilişkini kurmak suretiyle gündeme getirmiştik. Bugün yapılan revizyonlar sonucunda tespitlerimizin ne kadar doğru olduğu ortaya çıkmıştır. Merkez Bankası 2007 yılı içinde cari işlemler dengesinde yaptığı revizyonla 2006 yılı açığını 31,3 milyar dolardan 32,9 milyar dolara çıkarmıştır.

Benzer şekilde 2007 yılı Ocak ayı açığını ise 2,2 milyar dolardan 2,97 milyar dolara çıkarmıştır. Bu iki revizyonun esas olarak Aralık 2006 ve Ocak 2007 aylarına ilişkin olduğu dikkate alındığında bu iki ayda Merkez bankası (TÜİK ile birlikte) cari açığı ithalat rakamlarını revize etmek suretiyle toplam 2,3 milyar dolar düzeyinde artırmıştır.

Tablo 3. 2006 Yılı OcakAralık Cari İşlemler Dengesi Üzerinde Yapılan Revizyonlar

(milyon $)

	Rapor Dönemi		
Aylar	**Ara.06**	**Ağu.07**	**Fark**
Oca.06	-2.242	-2.255	13
Şub.06	-3.270	-3.277	7
Mar.06	-3.171	-3.175	4
Nis.06	-3.932	-3.928	-4
May.06	-3.997	-4.099	102
Haz.06	-2.733	-2.866	133
Tem.06	-1.776	-1.773	-3
Ağu.06	-1.537	-1.587	50
Eyl.06	-1.572	-1.562	-10
Eki.06	-2.353	-2.247	-106
Kas.06	-2.961	-3.052	91
Ara.06	-1.772	-3.045	1.273
Toplam	-31.316	-32.866	1.550

Bu anlamda, istatistiklerin kalitesi ve güvenilirliği önemli bir sorun alanı haline gelmektedir. Buna en iyi örnek cari işlemler açığındaki revizyona birlikte ithalat rakamları üzerinde yapılan revizyonlardır. Örneğin 2006 Aralık ayı ithalatı 11 milyar dolar olarak açıklanmış iken bu tutar yedi ay, yani seçimlerden sonraki döneme gelene kadar çok büyük bir revizyon yapılmadı, ondan sonra bu tutar 13 milyar dolara revize edildi.

Ülke ekonomisinin dışarıya bağımlılığını gösteren göstergelerden bir tanesi de, ihracatın gayri safi yurt içi hâsılaya oranı ile ithalatın gayri safi yurt içi hâsılaya oranındaki gelişmedir. Bu rakamlara bakıldığı zaman ortaya şöyle bir resim çıkıyor: 2002 yılında ihracatın gayri safi yurt içi hâsılaya oranı % 19,6 iken bu oran 2006'da % 21,2 oluyor. Yani artış 1,6 puan. Buna karşılık ithalatın gayri safi yurt içi hâsılaya oranına baktığımızda, 2002 yılında bu oran yüzde 28, 2006'ya geldiğimizde yüzde 34,7 olmuş. Yani artış 6,7 puan oluyor. Sonuçta da dış ticaret hacminin gayri safi yurt içi hâsılaya oranı 8,4 puan artıyor, yüzde 47,5'ten aynı dönemde yüzde 55,9'a çıkıyor. Ekonominin ithalat ihtiyacı bu dönemde çok daha hızlı bir şekilde artmıştır.

Fiyat Gelişmeleri

Fiyatların gelişimi son iki yıl deneyiminde sistematik olarak belirlenen hedeflerden sapma göstermektedir. 2006 yılında 4,6 puan olan sapmanın, 2007 yılında programa göre 2.5 puan düzeyinde olması beklenmektedir. Bununla birlikte, Merkez bankasının Enflasyon Raporunda (Ekim 2007) TCMB yıl sonu TÜFE gerçekleşmesinin % 70 gibi bir olasılıkla orta noktası % 7.3 olan bir bant içinde oluşacağını kamuoyuyla paylaşmıştır. Bu projeksiyon, % 6.0 olarak ilan edilen yıl sonu belirsizlik üst aralığının üzerinde bir değeri göstermesi yanında, bir diğer önemli noktada bütçenin hesaplanmasında esas alınan % 6,5'lik TÜFE enflasyonun Merkz bankasının son raporu ile % 7,3'e çıkarılmış olmasıdır.

KİT ürünlerine yapılacak olan zamlar ve vergi oranlarındaki yükselme ile enerji başta olmak üzere girdilerde yaşanacak olan fiyat artışları daha bu aşamada 2008 yılı hedefi olan % 4 oranındaki TÜFE enflasyonunu son iki yıl örneğinde olduğu gibi daha şimdiden geçersiz hale getirmektedir.

Uluslararası Piyasalarda Gelişmeler: Türkiye'nin Gelecek Dönemde Artan Riskleri

Cumhuriyet Halk Partisinin "uluslararası piyasalardaki olumlu gidiş sonsuza dek süremez" diyerek dikkat çektiği riskler gelişmeye başlamıştır.

• 2006 yılından itibaren yatırımcıların, varlıkların fiyatlarını değerlendirmesi hususunda değişiklikler olmaya başlamıştır.

• Bu varlık yeniden değerlemelerin sonucunda ilki 2006 yılının MartHaziran döneminde, sonrakisi 2007 yılının ŞubatMart döneminde ve sonuncusu da 2007 AğustosEylül döneminde olmak üzere uluslararası mali piyasalarda 3 önemli dalgalanma olmuştur.

• ABD'deki konut fiyatları ve satışlarındaki düşüş ile tutsat piyasasının altkalite pazarındaki varlıklarının oluşturmaya başladığı zararlar uluslar arası piyasalarda bazı endişelere neden olmaktadır.

• Avrupa Merkez Bankası ve İngiltere Merkez Bankası bu piyasadan olumsuz etkilenen bankacılık sistemini fonlamak için piyasaya likidite enjekte etmişlerdir. Likidite desteğine rağmen sorun yapısal bir sorun haline gelmeye başladığı için piyasadaki sorunlar giderilememiştir.

• Bu şekilde uluslararası mali piyasalarda bozulmaya başlayan beklentilerin olumluya dönebilmesi ve istikrarın temini için FED 18 Eylül 2007 tarihinde ffr oranlarını 50 baz puan birden indirerek politika faiz oranını yüzde 4.75 seviyesine çekmiştir.

• Yapılan likidite desteğine ve FED faiz oranındaki önemli miktarda yapılan indirime rağmen alınan bu tedbirlerin konut piyasasında kalıcı bir iyiliğe neden olamayacağı anlaşılmaya başlanmıştır.

Bu kapsamda Türkiye'yi İlgilendiren Riskler:

• FED tarafından son dönemde yapılan faiz indirimleri sonrasında gelişmeler olumlu görünmesine rağmen uluslararası piyasalarda başlayan dalgalanmalar nedeniyle Türkiye de bunların yansımasını yaşayacaktır.

• Üstelik bu denli yüksek cari işlemler açığının yavaş yavaş gündeme getirilmesinden de anlaşılacağı gibi yine yükselen piyasalar içinde olumsuz gelişmelerden en yoğun etkilenen ülkenin Türkiye olmasını beklemek yanlış olmayacaktır.

• Global enflasyona ait endişeler daha tam olarak dağılmamışken mali istikrarın sağlanması amacıyla, fiyat istikrarının FED ve diğer gelişmiş ülke merkez bankaları tarafından gözardı ediliyor olması, orta vadede merkez bankalarına olan güvenin azalmasına ve bu kurumların enflasyonu önlemede atacağı adımların etkinliğinin gerilemesine neden olma potansiyeli taşımaktadır.

• Piyasanın TCMB'den beklentisi, faiz oranlarını yıl sonuna kadar belli bir miktarda indirmesidir. Oysa eğer dünyadaki dalgalanmalar devam eder ve aynı anda global enflasyonda da bir yükselme ihtimali belirirse bu şartlarda TCMB'nin faiz oranlarını indirmeye devam etmesi zorlaşabilir. Bu ise, bir yandan Türk mali piyasasında bir dalgalanma yaşanırken diğer yandan faiz düzeyinin yüksek kalmasına neden olabilir.

• Elinde rezerv fazlası olan ülkelerin portföylerindeki $ oranını azaltmaları halinde $ değerindeki gerilemenin daha da hızlanması ve uluslararası piyasalardaki dengelerin daha da bozulması kaçınılmaz olacaktır.

• Böyle bir durumda ihracatının büyük bir bölümü Euro alanına olan Türkiye'nin bir avantajı olacağı düşünülebilecek olsa da sonuçta uluslararası mali piyasalarda yaşanacak her türlü çalkantının Türkiye'deki dengeleri olumsuz etkileyecek olması önemli bir noktadır.

• ABD piyasasında yaşanmakta olan gelişmeler özellikle inşaat piyasasında yoğunlaşan bir biçimde bir durgunluk tehlikesinin gelişmekte olduğunu göstermektedir. Bu şartlar altında, ABD ekonomisinin bir durgunluğa girmesi dünya ekonomisinin de yavaşlamasına ve Türkiye için dış talebin kısılmasına, diğer bir deyişle ihracatının azalmasına ve cari işlemler açığının daha da riskli bir konuma ulaşmasına, neden olabilecektir.

Sonuç olarak uluslararası mali piyasalarda başlayan dalgalanmalar Türkiye'de ekonomi yönetiminin önceki dönemden çok daha dikkatli davranmasını zorunlu kılacaktır.

III. 2008 Mali Yılı Bütçe Tasarısının Değerlendirilmesi

Bütçe Büyüklükleri

2008 yılı merkezi yönetim bütçesi 17 Ekim tarihinde 222,3 milyar YTL bütçe ödeneği ve 204,6 milyar YTL gelir ve 17,75 milyar YTL bütçe açığı hedefi ile TBMM'ne sunulmuştur. Plan Bütçe komisyonunda eklenen ödeneklerle bütçe ödenekleri 222,6 milyar YTL'ye, bütçe açığı ise 18 milyar YTL'ye çıkarılmıştır. 2006 yılında bütçe açığının 4,6 milyar YTL düzeyinde gerçekleştiği dikkate alındığında, bütçe dengesindeki bozulma çok daha çarpıcı hale gelmektedir.

Bütçe tasarısı ile 2008 yılında bütçe harcamalarının % 9,7, bütçe gelirlerinin ise % 8,8 oranında artması beklenmektedir. Harcamaların son iki yıldır gelirlerin üzerinde artması bütçe açığının artmasına yol açmaktadır.

2007 yılında ise bütçe açığı Maliye Bakanlığının tahminlerine göre 14,9 milyar YTL gerçekleşecektir. Bütçe tahminleri arasında yer almayan özelleştirme gelirleri ayıklandığında düzeltilmiş bütçe açığı 2007 yılı için 19,6 milyar YTL'ye çıkmaktadır. Bir diğer ifadeyle 2007 yılında bütçe açığının çok daha artmasına yaklaşık 5 milyar YTL tutarındaki ilave özelleştirme gelirleri engel olmuştur.

Enflasyon rakamlarının bütçe sonrasında revize edilmesi, 2007 yılı beklentilerinin yatırım, ve cari transfer gibi bazı harcama kalemlerinde gerçekçi görülmemesi, 2008 yılı vergi hedeflerinin gerek daha önce çıkan vergi düzenlemeleri ve 2007 performansıyla karşılaştırıldığında oldukça iyimser görünmesi 2008 yılı bütçe hedeflerini daha riskli hale getirmektedir.

2008 yılı hedeflerinin tutması ancak hükümetin öngördüğü harcama ve gelir tedbirlerini etkin bir şekilde uygulamaya koymasıyla mümkün görülmektedir. Özellikle tahakkuk ettirilmek suretiyle kamu yükümlülüklerine tam yansıtılmayan başta yatırım harcamaları ile KİT görev zararları buradaki riski çok daha artırmaktadır.

Tablo 4. Merkezi Yönetim Bütçe Büyüklükleri

	(milyon YTL)				Artış Oranları (%)			GSMH'ya Oranlar			
	2006	2007		2008	2007			2006	2007		2008
		Bütçe	Tahmin	Bütçe	2007(B)/ 2006	2007/(T) /2006	2008 /2007(T)	Gerç.	Bütçe	Gerç. Tah.	Bütçe
Bütçe Harcamaları	**178.126**	**204.989**	**202.853**	**222.553**	**15,1**	**13,9**	**9,7**	30,9	32,9	32,1	31,1
Faiz Hariç Harcamalar	**132.163**	**152.043**	**153.853**	**166.553**	**15,0**	**16,4**	**8,3**	23,0	24,4	24,4	23,2
Personel Harcamaları	37.812	43.670	44.112	48.672	15,5	16,7	10,3	6,6	7,0	7,0	6,8
Sosyal Güv. Kur. Devlet Primi	5.075	10.102	5.880	6.405	99,0	15,9	8,9	0,9	1,6	0,9	0,9
Mal ve Hizmet Alımları	19.001	15.587	21.862	22.905	-18,0	15,1	4,8	3,3	2,5	3,5	3,2
Faiz Harcamaları	45.963	52.946	49.000	56.000	15,2	6,6	14,3	8,0	8,5	7,8	7,8
Cari Transferler	49.851	60.863	63.121	69.207	22,1	26,6	9,6	8,7	9,8	10,0	9,7
Sermaye Giderleri	12.098	12.104	11.688	11.775	0,1	-3,4	0,7	2,1	1,9	1,9	1,6
Sermaye Transferleri	2.637	3.647	3.580	2.084	38,3	35,8	-41,8	0,5	0,6	0,6	0,3
Borç Verme	5.689	3.695	3.612	3.933	-35,1	-36,5	8,9	1,0	0,6	0,6	0,5
Yedek Ödenekler		2.375		1.571					0,4		0,2
Bütçe Gelirleri	**173.483**	**188.159**	**187.970**	**204.556**	**8,5**	**8,4**	**8,8**	30,1	30,2	29,8	28,5
Genel Bütçe Gelirleri	**168.547**	**183.460**	**182.687**	**199.411**	**8,8**	**8,4**	**9,2**	29,3	29,5	28,9	27,8
Vergi Gelirleri	137.480	158.153	151.056	171.206	15,0	9,9	13,3	23,9	25,4	23,9	23,9
Vergi Dışı Gelirler	31.066	25.307	31.631	28.205	-18,5	1,8	-10,8	5,4	4,1	5,0	3,9
Özel Bütçeli İd. Öz Gel.	**3.530**	**3.264**	**3.669**	**3.417**	**-7,5**	**3,9**	**-6,9**	0,6	0,5	0,6	0,5
Düzen. ve Denet. Kur. Gel.	**1.407**	**1.435**	**1.613**	**1.728**	**2,0**	**14,6**	**7,1**	0,2	0,2	0,3	0,2
Bütçe Dengesi	**-4.643**	**-16.829**	**-14.883**	**-17.997**	**262,5**	**220,6**	**20,9**	-0,8	-2,7	-2,4	-2,5
Faiz Dışı Denge (Maliye)	41.320	36.117	34.117	38.003	-12,6	-17,4	11,4	7,2	5,8	5,4	5,3
Program Tanımlı Denge	33.466	31.565	21.283	31.982	-5,7	-36,4	50,3	5,8	5,1	3,4	4,5

Top.Faiz Öd./Toplam Gelirler	26,49	28,14	26,07	27,38
Top. Faiz Öd./Top. Vergi Gel.	33,43	33,48	32,44	32,71
Toplam Vergiler/Faiz Dışı Gid.	**104,0**	**104,0**	**98,2**	**102,8**
Toplam Gelirler/Toplam Giderler	97,4	91,8	92,7	91,9
Toplam Gelirler/Faiz Dışı Giderler	131,3	123,8	122,2	122,8
Top. Vergi Gel./ Top. Gel.	79,2	84,1	80,4	83,7

Bütçe Gelirleri

2007 yılında bütçe toplam gelirlerinde hedefin çok daha altına düşülmesine ilave özelleştirme gelirleri tahsilatı engel olmuştur. Bununla birlikte, vergi gelirleri tahsilatının ise yıl sonunda toplam hedefin 7,1 milyar YTL altında kalması öngörülmektedir. Bu gelişmeye sebep olan temel faktörler aşağıdaki şekilde sıralanabilir;

• Özel sektör harcamalarında yaşanan daralma,

• Kurun YTL lehine değerlemesi çerçevesinde ithalde alınan KDV tahsilatının düşmesi,

• 2007 yılı için KDV ve ÖTV'ye yönelik olarak programlanan bazı yeni düzenlemelerin uygulamaya konamaması

2007 yılına ilişkin rakamlara yansıyan bir diğer önemli gelişme; bütçe vergi gelirlerinin uzun bir aradan sonra tekrar faiz dışı giderlerin altında kalması beklentisidir. 2007 yılı Maliye Bakanlığı tahminlerine göre vergi gelirlerinin faiz dışı giderleri karşılama oranı uzun bir süreden sonra tekrar % 100'ün altına düşerek % 98'e inmektedir.

2008 yılında toplam gelirlerin % 8,8, vergi gelirlerinin ise % 13,3 oranında gerçekleşmesi programlanmıştır. Vergi kalemlerine bakıldığında; 2007 yılı gerçekleşme tahminine göre en önemli artışların OTV, ithalde alınan KDV, BSMV ve damga vergisi ile harçlar gibi kalemlerden kaynaklandığı görülmektedir. Bu ise hükümetin dört temel politika değişkenini gelecek yıl içinde uygulmaya çalışacağını göstermektedir;

• Bunlardan ilki vergi gelirlerini artırmaya yönelik politika kararları (ÖTV, BSMV, damga vergisi ve harçlara yönelik),

• İkincisi ise başta enerji olmak üzere çeşitli KİT ürünlerine yapılacak enflasyon üzerindeki zamların getireceği ilave gelir tahsilatı

• Öngörülen bazı vergi veya vergi benzeri taahhütlerin ertelenmesi ile

• Gelir idaresinin performansının artırılması

Bu tedbirlerin beklenen etkiyi göstermesi öngörülen politikaların hangi etkinlik düzeyinde uygulamaya konduğuna bağlı olarak değişecektir.

Maliye Bakanlığı öngörüleri çerçevesinde 2007 yıl sonu vergi gelirleri tahsilatında 7,097 milyon YTL düzeyinde bir düşüş öngörülmektedir. Vergi gelirleri alt kalemleri itibariyle bu düşüş, dahilde alınan KDV'de 3.700 milyon YTL., ithalde alınan KDV'de 3,583 milyon YTL, ÖTV'de ise 1.599 milyon YTL. şeklindedir.

KDV oranlarındaki indirimlerden sonra vergi tahsilatında düşüş görülmesi beklenen bir durumdur; ancak 2004 yılında GSMH'ya oran olarak yüzde 3,1 lik KDV tahsilatının 2007 yılında yüzde 2,6'ya inmesi vergi tahsilatında ciddi bir düşüş olduğu anlamına gelmektedir. Bu kayıtdışı ekonominin varlığına da işaret etmektedir.

İthalde alınan KDV'de de hedeflenenin altında gerçekleşme tahmini yapılmıştır. İthalatta 2007 yılı program hedefi 149,7 milyar dolar iken gerçekleşme tahmini 166 milyar dolardır. Görüldüğü üzere ithalat hedefin üzerinde gerçekleşmesine rağmen kurdaki düşüş nedeniyle ithalde alınan KDV tahsilatında 3,583 milyon YTL. lik düşüş beklenmektedir. (Kur düşüklüğünün 2008 yılında da yaşanması durumunda 2008 hedeflerinde de sapma olacağı söylenebilir)

Toplam bütçe gelirlerinin GSYİH'ya oranı 2005 yılında yüzde 31,4 iken bu oran 2008 hedefinde yüzde 28,5 olarak görülmektedir. Hükümetin kurumlar vergisi oranındaki ve KDV oranındaki indirimi, vergi gelirlerinde azalış olarak bütçeye yansımıştır.

Kurumlar vergisi hasılatının GSYİH'na oranı 2005 yılında yüzde 2,5 iken çok ciddi bir düşüşle 2006 yılında bu oran yüzde 1,9 olarak gerçekleşmiştir. 2007 gerçekleşme tahmini ve 2008 hedefi ise yüzde 2'dir. Dahilde alınan KDV'nin GSYİH'ya oranı 2004 yılında yüzde 3,1 ve 2005'te yüzde 2,9 iken bu oran 2008'de yüzde 2,5 olarak hedeflenmiştir.

Hükümet vergi oranlarına indirim uygularken bu indirimlerin tahsilatta yaratacağı düşüşü telafi edecek önlemleri ihmal etmiştir. Bu durum 2008 yılı bütçesinin de 2007 yılı bütçesi gibi gerçekçi bir bütçe olmadığını göstermektedir. Hükümet vergi indirimindeki önceliğini iyi kullanmamıştır. Vergi indirimindeki öncelik, istihdam üzerindeki vergi yükünün aşağıya indirilmesinde olmalıdır. İstihdam üzerindeki vergi yükü, ki bunun içerisine Gelir Vergisi, sigorta primleri ve diğer her türlü yükler dahildir, toplamına bakıldığında OECD istatistiklerine göre Türkiye yüzde 42,7 ile OECD ülkeleri içerisinde birinci sıradadır. OECD ortalaması ise yüzde 27,7'dir.

Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı'nın web sayfasında da yer alan OECD'nin son istatistiklerine göre 2004 yılında sigorta prim hasılatının GSYİH'ya oranı Türkiye'de yüzde 7,5'tir. Avrupa Birliği, AB 19 ortalaması yüzde 11,7'dir. AB 15 ortalaması da yüzde 11,3'tür. Yani çok yüksek prim oranlarıyla topladığımız prim hasılatı Avrupa Birliğinin son derece altındadır. Bu da kayıtdışılığın önemli bir göstergesidir.

Bütçe Harcamaları

2007 yılında bütçe harcamalarının bir önceki yıla göre toplamda % 13,9, faiz dışında ise % 16,4 oranında olması beklenmektedir. Geçmiş yıllardan farklı olarak Maliye Bakanlığı 2007 yılı için özellikle ikinci düzeyde harcama tahminleri konusunda parlamentoya ve kamuoyuna ayrıntı bilgi vermemiş, sadece birinci düzey tahminleri vermekle yetinmiştir.

Başta yatırım giderleri ve tam tahakkuk ettirilmeyen KİT görev zararları dikkate alındığında aslında bütçe giderlerindeki artış çok daha yüksek oranlara çıkmaktadır. Ayrıntılı değerlendirme için geçen yılın karşı oyuna bakılabilir, ama sadece yatırım harcamalarında biriken tutarlar eklendiğinde 2007 yılında faiz dışı harcamaların bir önceki yıla göre artış oranı % 18'e ulaşmaktadır.

Dolayısıyla 2006 yılında olduğu gibi 2007 yılında çeşitli harcama gizlemesi ve ertelemelerine konu olacağını bütçe hedeflerinden görmek mümkündür. Geçen yıldan farklı olarak KİT görev zararları ve yatırımların yanında sosyal güvenlik kurumlarının da bu yıl önemli düzeyde yükümlülük biriktireceği görülmektedir.

Tablo 5. 2006 Bütçe Sonuçlarına Bakış

	2006	
	(milyon YTL)	GSMH (%)
Açıklanan Bütçe Dengesi	**-3.995**	**-0,71**
Yerel Yönetim Fon Payı Düzeltmesi	1.210	0,22
Düzeltilmiş Denge (I)	**-5.205**	**-0,93**
Özelleştirme Gelirleri	2.881	0,51
Telekom Nakit Fazlası	1.365	0,24
Telekom Özelleştirme Geliri	1.517	0,27
Düzeltilmiş Denge (II)	**-8.086**	**-1,44**
Özelleştirme Kurumlarının Vergi, Harç, Gecikme Faizi ve Ceza Ödemeleri	4.312	0,77
Düzeltilmiş Denge (III)	**-12.398**	**-2,21**
Emeklilere Vergi İadesi	1.408	0,25
Düzeltilmiş Denge (IV)	**-13.806**	**-2,46**
Ertelenmiş Harcamalar	3.452	0,61
Yatırım	1.652	0,29
Diğer Cari	550	0,10
İlaç	700	0,12
Tarımsal Destekleme	550	0,10
Olması Gereken Bütçe Dengesi	**-15.850**	**-2,82**

Kaynak: CHP Gr. Ek. Dan.

2008 yılında bütçenin toplam harcamalarının % 9,7, faiz dışı harcamaların ise % 8,1 oranında artması beklenmektedir. Özellikle mal ve hizmet alımları, sermaye giderleri ile cari transferlerdeki artış oranlarının enflasyon ve büyümenin altında kalması yanında sermaye transferlerinin nominal olarak düşmesi bu durumda belirleyici olmuştur.

Merkez Bankasının enflasyon hedefini bütçe tasarısı sunulduktan sonra yaptığı açıklama ile yukarı çekmesi yanında, sosyal güvenlik kurumlarının prim tahsilatlarında öngörülen artışın gerçekleşmemesi ile mal ve hizmet alımlarındaki harcama riski bütçe hedeflerini oldukça riskli hale getirmektedir.

Bütçe harcamalarının mali disiplinin en sıkı uygulandığı dönemlerde bile en az büyüme artı enflasyon kadar arttığı bir durumda 2008 yılında hangi tedbirlerle faiz dışı harcamalardaki artışın % 8,1 oranında tutulacağı önemli bir soru işaretidir. Ayrıca, yatırım harcamalarında yapılacağı iddia edilen tasarrufun aslında fiili olarak söz konusu olmaması bütçeyi bu yönüyle de inandırıcılıktan uzaklaştırmaktadır.

Hükümet tarafından yapılan açıklamalarda "Hükümetimiz önceki yılların bütçe uygulamalarında olduğu gibi 2007 bütçesinde de tam bir kararlılık ve mali disiplin anlayışı içinde uygulamaya devam edecektir" denmektedir. Gerek 2007 yılının ilk 10 aylık gerçekleşmeleri gerekse Maliye Bakanlığı tarafından açıklanan 2007 yılı tahminleri bu durumun aslında böyle olmadığını göstermektedir. 2006 yılının ilk 10 ayında 37 milyar YTL olan faiz dışı fazlanın, bu yılın aynı döneminde 32 milyar YTL'ye düştüğünü, yani çok da büyük bozulma olmadığını görüyoruz, ama program tanımla faiz dışı fazla diye baktığımız zaman, 30 milyardan 20 milyara düşen bir faiz dışı fazlayla karşı karşıyayız. 2007 bütçesinde yüzde 5 olarak hedeflenen faiz dışı fazlanın yıl sonunda yüzde 3,3' e düşeceği tahmin edilmektedir. Yani, bütçenin faiz dışı fazlasında 2,5 puan bir düşme öngörülüyor. 2008'de de bunu 4,5'e çıkaracağız diyoruz. Toplam faiz dışı fazlaya baktığımız zaman da, 6,5'miş gerçekleşme tahmini ise yüzde 4,1. Yani, kamunun verdiği faiz dışı fazlada toplam 2,4 puanlık bir düşme var. Bu sonuçlar mali disiplin açısından aslında hükümetin söylediklerinin tam tersinin gerçekleştiğini bize göstermektedir.

Bu arada Uluslararası Para Fonuyla ilgili olarak ilginç bir tespitte bulunmak gerekmektedir. Seçime kadar yayınlanan verilerde hükümetin yaptığı gibi oldukça iyimser rakamlar ortaya kondu. Sonra birdenbire rakamlar değişmeye başladı. Bu çerçevede gözden uzak tutulmaması gereken nokta 2007 yılında % 4,1 oranında beklenen faiz dışı fazla krizden bu yana gerçekleştirilen en düşük faiz dışı fazla olmasıdır.

Yedek ödeneğin azaltılması da bütçenin esnekliğini dolayısı ile hareket yeteneğini bu dönemde kısıtlamaktadır.

Kamu Yatırımları

Kamu yatırımları tarihin en düşük noktasına AKP döneminde gelmiştir. 2002 yılında toplam kamu yatırımlarının GSMH'ya oranı % 5,8 iken bu oran 2008 yılında öngörülen program ile % 4,3'e düşürülmektedir. Kamu yatırımları nüfusun arttığı, kentleşme hızının yükseldiği, alt yapı ihtiyaçlarının arttığı bir dönemde reel olarak (GSMH'ya oranı) % 26 oranında azalırken, en hissedilir azalma % 47 ile bütçede yaşanmıştır.

Uygulanan istikrar programı ardından AKP hükümetinin harcamaları azaltmak için gördüğü en önemli harcama alanı olmasıyla birlikte 2002 yılından beri bu düşmenin sürekli nitelikte olduğu dikkate alındığında ülkenin varlık yapısındaki aşınmanın boyutu çok daha iyi anlaşılacaktır.

Bu ise Türkiye'nin orta vadede büyümesini en olumsuz etkileyecek unsurlarından başında gelmektedir. Bizim gibi istikrar programı uygulamış olan özellikle Latin Amerika ülkelerinde bu sorun açık bir şekilde yaşanmıştır.

Tablo 6. Kamu Yatırımlarının Gelişimi

	milyon YTL				GSMH'ya Oranları			
	2002	2006	2007 (GT)	2008 (B)	2002	2006	2007 (GT)	2008 (B)
BÜTÇE	8.434	11.476	11.509	11.622	3,07	1,99	1,78	1,62
KİT	3.185	3.672	4.054	4.000	1,16	0,64	0,63	0,56
İLLER BANKASI	328	540	660	740	0,12	0,09	0,10	0,10
DÖNER SERMAYE	141	283	597	583	0,05	0,05	0,09	0,08
SOSYAL GÜV. KUR.	130	17	74	178	0,05	0,00	0,01	0,02
FONLAR	4	5	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00
TOPLAM	**12.222**	**15.994**	**16.894**	**17.123**	**4,44**	**2,78**	**2,61**	**2,39**
YEREL YÖNETİMLER	3.659	11.940	13.841	13.401	1,33	2,07	2,14	1,87
GENEL TOPLAM	**15.880**	**27.934**	**30.735**	**30.524**	**5,77**	**4,85**	**4,75**	**4,26**

*Yatırım işçiliği hariçtir

2008 yılında kamu yatırımları hem reel hem de nominal olarak azalmaktadır. İstikrar programları uygulamasında kasap tipi kesim denen harcamalardaki azalma 2008 yılı için kamu yatırımlarında söz konusu olmuştur.

Kamu yatırımlarındaki düşme özellikle adaletin, savunma ve güvenliğin, eğitimin, sağlığın, temel alt yapı yatırımlarının yapıldığı bütçede daha belirgin hale gelmiştir. 2008 yılında bütçe yatırımları nominal olarak 2006 yılı yatırımların altında kalmakta, GSMH'ya oran olarak ise % 1,6 gibi bir oranla, kriz yılı olan 19941995 yılları hariç, tarihin en düşük düzeyine indirilmektedir. Sermaye transferleri altında yer alan Beldes ve KöyDes yatırım ödenekleri dikkate alındığında bu oran ancak % 1,8'e çıkmaktadır. Bu ise bütçe yatırımlarının en düşük düzeylere düşme gerçeğini değiştirmemektedir.

Sektörel olarak bakıldığında, imalat sektörü ile madencilik hariç (bu sektörlerinde payı toplam içinde % 4'dür) diğer tüm sektörlerde reel bir azalma olduğu görülmektedir. Enerji, tarım, eğitim ve sağlık bu azalmadan en fazla etkilenen sektörlerdir. Bu sektörlerde 2008 yılında bir önceki yıla göre yaşanan reel düşme % 10'un üzerindedir. 2002 yılına göre reel düşmeye bakıldığında ise en hissedilir reel düşmenin % 68,6 oranı ile enerji sektöründe olduğu görülmektedir.

Tablo 7. Kamu Yatırımlarının Sektörel Gelişimi

	milyon YTL				GSMH'ya Oranları				Değişme	
	2002	2006	2007 (GT)	2008 (B)	2002	2006	2007 (GT)	2008 (B)	2008/ 2002	2008/ 2007
TARIM	1.385	1.821	2.504	2.195	0,50	0,32	0,39	0,31	-39,19	-20,87
MADENCİLİK	117	551	666	814	0,04	0,10	0,10	0,11	166,57	10,33
İMALAT	556	614	426	511	0,20	0,11	0,07	0,07	-64,75	8,29
ENERJİ	3.388	2.657	3.097	2.769	1,23	0,46	0,48	0,39	-68,63	-19,29
ULAŞTIRMA	4.329	9.724	9.579	9.586	1,57	1,69	1,48	1,34	-15,01	-9,66
TURİZM	121	107	129	127	0,04	0,02	0,02	0,02	-59,59	-11,13
KONUT	131	436	517	545	0,05	0,08	0,08	0,08	60,11	-4,84
EĞİTİM	1.836	2.752	3.052	2.912	0,67	0,48	0,47	0,41	-39,14	-13,86
SAĞLIK	788	1.530	1.871	1.855	0,29	0,27	0,29	0,26	-9,64	-10,51
DİĞER HİZMETLER	3.229	7.743	8.893	9.209	1,17	1,34	1,37	1,29	9,45	-6,52
İKTİSADİ	776	1.978	2.166	2.336	0,28	0,34	0,33	0,33	15,58	-2,64
SOSYAL	2.436	5.765	6.738	6.873	0,89	1,00	1,04	0,96	8,30	-7,92
TOPLAM	**15.881**	**27.934**	**30.735**	**30.524**	**5,77**	**4,85**	**4,75**	**4,26**	**-26,23**	**-10,35**

*Yatırım işçiliği hariçtir

Kamu yatırım harcamalarındaki düşmeyle birlikte yatırım kompozisyonundaki değişmede ekonominin orta vadeli büyümesini tehdit etmeye başlamıştır. 2002 yılında enerji sektörünün yatırımlarının GSMH'ya oranı %1,23 iken bu oran izleyen yıllarda % 0,39'lara kadar düşmüştür. Toplam kamu yatırımları içindeki payı ise % 20'lerden % 9'lara gerilemiştir.

Orta vadede önceliği tartışmalı olan ulaştırma sektörü yatırımları bu dönemde GSMH'ya oran olarak ortalama % 1,4, toplam kamu yatırımlarının içindeki payı ise % 30'lar oranında gerçekleşmiştir.

20022008 döneminde kamu yatırımları düşerken bu düşme kurumsal olarak aynı düzeyde olmadığı gibi yerel yönetimlerde olduğu gibi bazı kurumsal yapıların yatırım harcamaları aksine artmıştır. Bu çerçevede, bütçenin toplam kamu yatırımları içindeki payı % 53'den bütçenin kapsamının genişlemesine rağmen % 38'lere düşerken bu oran yerel yönetimlerde ise aksine artarak %23'lerden % 45'lere çıkmıştır.

Memur Maaş Artışları

Özellikle son üç yıldır memur maaş artışlarında yaşanan aşınma 2008 yılı bütçesiyle de devam etmektedir. 2008 yılı bütçesinde öngörülen yılın ilk altı ayı için % 2 ve yılın ikinci altı ayı için % 2 oranındaki artışlarla birlikte öngörülen 10 ve 20 YTL tutarındaki ilave artışlar çalışanların ve emeklilerin geçmiş dönem kayıplarını giderecek nitelikten oldukça uzaktır. Çalışanların ve emeklilerin mağduriyeti devam etmektedir.

Özellikle çalışanların tüketimine konu olan mal ve hizmetlerin fiyatlarının artış oranın en az 12 puan genel fiyat endeksinin üzerinde olduğu dikkate alındığında çalışan ve emeklilerinin kaybının büyüklüğü çok daha iyi anlaşılacaktır.

2008 yılında enflasyon oranlarında yaşanacak olan olası fiyat artışları ile çalışanların ve emeklilerin reel kaybı çok daha yüksek noktalara çıkacaktır.

Sanayi ve Ticaret

AKP hükümetinin uyguladığı son beş yıllık ekonomik programın temel ekseni enflasyonu düşürmek ve bunu desteklemeye yönelik olarak da düşük kur ve yüksek faiz tercihidir. Ülkeye yüksek faiz ve düşük kur politikasıyla giren yabancı kaynaklar kurun daha da düşmesine dolayısı ile faiz kazancı yanında sermayenin kur kazancı da elde etmesine yol açmıştır.

Ekim sonu itibarıyla yurt dışı yerleşiklerin portföy yatırımı 90 milyar doları aşmıştır. Sıcak para olarak da adlandırılacak olan bu sermayenin Türkiye'de bulunması tamamen ekonominin diğer ülkelere göre çok daha yüksek düzeyde ödediği reel faizdir (kur kazancıyla birleşen).

Son dört yıl çerçevesinde bu şekilde gelen sıcak paranın kazancı kümülatifte borsada yüzde 400'ün, Hazine kağıtlarında ve mevduatta ise yüzde 200'ün üzerinde olmuştur. Dünyanın hiç bir ülkesinde sermaye bu oranlara ulaşan kazancı elde edememiştir.

Uygulanan ekonomi politikasının bir diğer ve uzun süreli kalıcı etkileri olması açısından tehlikeli sonucu da faiz ve kur politikasıyla birlikte ülkenin rekabet gücünün azalması ve sanayi üretiminin ara ve girdi kullanımı yönünden dışarıya bağımlılığının artmasıdır.

Nitekim, toplam ithalat içinde ara mallarının tutarı 2002 yılında 37,4 milyar dolar düzeyindeyken bu tutarın 2006 yılı sonunda % 165 oranında artarak 99,6 milyar dolara çıkmıştır. Beş yıl içinde ara malı ithalatı toplam ihracatı aşmış hatta % 116 üzerine çıkmıştır.

Tablo 8. Ara Malı İthali ve İhracı (20022006)

	(milyar $)				Yüzde (%)		
	Ara Malı İthalatı	Ara Malı İhracatı	Toplam İthalat	Toplam İhracat	Ara Malı it./ Ara Malı İhr.	Ara Malı it./ Top. İthalat	Ara Malı it./ Top. İhracat
2000	36,0	11,6	54,5	27,8	3,1	66,1	129,6
2001	30,3	13,4	41,4	31,3	2,3	73,2	96,7
2002	37,7	14,7	51,6	36,1	2,6	73,0	104,4
2003	49,7	18,5	69,3	47,3	2,7	71,7	105,3
2004	67,5	25,9	97,5	63,2	2,6	69,3	106,9
2005	81,9	30,3	116,8	73,5	2,7	70,1	111,4
2006	99,6	37,8	139,6	85,5	2,6	71,4	116,4

2007 Eylül sonu itibarıyla ara malı ithalatı 89,1 milyar dolar düzeyine çıkmıştır, yıl sonunda geçmiş eğilimlere bakarak bu tutarın yaklaşık 135 milyar dolar düzeyinde olacağını söyleyebiliriz. Bunun anlamı, AKP döneminde ara malı ithalatının dönemsel olarak yüzde 229 oranında artmasıdır (OcakEylül). Bu ise ülke içindeki ara malı üretimine talep yerine kaynakların yurt dışı üretim alanlarına kaymasından başka bir şey değildir. Bu yüzden de ekonomi büyürken istihdam genişlemesi yaşanmamaktadır.

Bugün gelinen noktada her sene artan oranda sanayi üretimi firmaların rekabet gücünü korumaları çerçevesinde dışarıya bağımlı hale gelmektedir.

Türk imalat sanayinin maliyet yönlü ithalata bağımlığının arttığını gösteren göstergelerin başında, ithalat/toplam maliyet rasyosu gelmektedir. İmalat sanayinin toplam maliyetleri içinde ithalatın payı (İMKB'de işlem gören firmalar bazında) son üç yılın ortalamasında yüzde 62,3'dür. Enerji dışı imalat sanayinde bu oran yüzde 52,2'dir. Enerji dışı imalat sanayinde maliyetin ithalata bağımlılığı 20032005 dönemimde yüzde 12 oranında artmış ve yüzde 48,5'den yüzde 54,4'e çıkmıştır. 2006 yılında bu oranın diğer ifadeyle bir birim üretim yapmak için gerekli olan ithalatın oranı hızla artmaktadır (ekteki notta ayrıntılı değerlendirme yer almaktadır). 2006 ve 2007 yılı verileri henüz açıklanmamış olmamakla birlikte özellikle vergi iadesindeki gelişmeye baktığımızda yukarıdaki oranların daha da arttığını rahatlıkla söyleyebiliriz.

Türkiye ithalata olan bağımlılığını azaltan, üretim içinde ihracatın payını artıran ve buna yönelik sektörel gelişim stratejilerini çizen bir program içinde olması gerekirken, yukarıda çerçevesi çizildiği şekilde hem maliyette, hem satışlarda, hem de üretimde ekonomisini ithalata bağımlı bir noktaya taşınmıştır.

Bankacılık dışı özel sektörün dış borcunun 2002 yılındaki 33 milyar dolar düzeyinden 2006 yılının ikinci yarısı sonunda 69 milyar dolara sıçradığı dikkate alındığında finansal kırılganlıkla birlikte imalat sanayi üretimi bir master plan ve strateji yokluğunda hızla bağımlılaştırılmaktadır.

Sanayi ve Ticaret Bakanlığı bu dönemde yoğun bir şekilde DPT ile bir sanayi stratejisi çeşitli sektörlere ilişkin master plan çalışmaları yapması gereken bir noktadadır. Bütçesinde araştırma ve geliştirme ile politika oluşturulmasına yönelik ciddi kaynaklar ayırması zorunluluğuyla karşı karşıyayken, hükümetin tercihi 2008 yılında bakanlığın bütçesinin yüzde 5,2 oranında artırmaktadır. 2007 yılındaki 1,8 oranındaki artışla birlikte düşünüldüğünde, bakanlığın kullandığı kaynağın büyüklüğündeki reel düşme daha iyi anlaşılacaktır.

Kurumun bütçesine bakıldığında, kullandığı kaynakların reel olarak 2007 ve 2008 yıllarında azaldığı görülmektedir. 2007 yılında bakanlığın bütçesi yüzde 1,8 oranında nominal olarak artmış GSMH'ya oran olarak ise yüzde 0,06'dan yüzde 0,05'e düşmüştür. 2008 yılında ise bu oran % 0,046, 2010 yılına ise % 0,043 oranında öngörülmüştür.

Tablo 9. Sanayi ve Ticaret Bakanlığı Bütçe Büyüklüklerinin Gelişimi

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006 (1)	2007 (1)	2008	2009	2010
milyon YTL	24	40	67	76	126	125	219	283	311	316	333	350	368
GSMH'ya Oranları (%)	0,045	0,052	0,054	0,043	0,046	0,035	0,051	0,058	0,058	0,050	0,046	0,044	0,043
Artış Oranları (%)		69,29	66,10	13,51	65,69	-1,00	74,59	29,58	9,68	1,84	5,21	5,15	5,20

Bakanlık bütçesinde düşme kendisini esas olarak Organize Sanayi Bölgeleri ve Küçük Sanayi Siteleri Yapım işinde göstermiştir. Nitekim yatırım ödenekleri 2008 yılında bir önceki yıla göre düşmektedir.

Yatırımla ilgili bir diğer önemli nokta da ödeneklerin kullanım düzeydir. Ağustos sonu itibarıyla toplam yatırım ödeneklerinin % 5,8'i, toplam bütçenin ise Eylül sonu itibarıyla ancak % 40'ı kullanılmıştır.

Geçmiş yıllarda olduğu gibi KOSGEB için konulan 90 milyon YTL tutarındaki cari transfer kalemindeki ödenek Ağustos sonu itibarıyla hiç kullanılmamıştır. 2006 yılında konulan ödeneğin yarısından azının harcandığı (40 milyon YTL) dikkate alındığında Maliye Bakanlığı ve Sanayi bakanlığı bütçede tasarruf diye en önemli sayılabilecek alandaki harcamaları kendilerine konu olarak seçmişlerdir. Bu transferin yapılmaması orta ve küçük ölçekli sanayiciler açısından düşünülenin çok üzerinde bir maliyet ortaya çıkarmaktadır.

Burada önemli olan alınan karar sonucu kullanılmasından vazgeçilen kaynağın kurumun politika geliştirme kapasitesi başta olmak ve veya özellikle küçük ve orta ölçekli sanayinin teşvik edilmesi etkin bir şekilde yatırımların uygulama geçirilmesi amaçlarına yönelik aktarılmamasıdır.

Kamu Bankaları son iki yıl boyunca 2,9 milyar YTL tutarındaki miktarı temettü ödemesi başlığı altında Hazineye aktarmıştır. Ödemiş oldukları Kurumlar vergisi ile Hazineye aktarılan tutar 4 milyar YTL'yi aşmaktadır.

Kamu bankaları zarar etmemeli ama bu düzeyde karlı olup Hazineye para aktarmak yerine özellikle küçük ve orta ölçekli sanayinin desteklenmesine yönelik uygulamalar içinde olmalıdır.

Hükümetin kamu politikası araçlarının başında gelen bütçe politikalarıyla küçük ve orta ölçekli kurumları desteklemeye yönelik kaynak aktarması gerekirken tam tersi var olan bütçe kaynağını kullandırmayan, ve gelecek dönemler için azaltan bir politika öngördüğü 2008 yılı ve takip eden iki yıl 20092010 içinde görülmektedir.

2006 yılında kurumun toplam bütçe ödeneğinin ancak % 38'i kullanılabilmiştir. En büyük kesinti küçük ve orta ölçekli firmalara yönelik destek harcamalarını yansıtan cari transferler kaleminde olmuştur. Bu yapı 2007 yılında da devam etmektedir. 2007 yılında Eylül sonu itibarıyla kurum bütçesinin ancak % 2'si kullanılabilmiştir. Geçen yıl toplam bütçe ödeneğinin % 20'si, yıl sonu gerçekleşmenin ise yaklaşık % 592sinin Eylül sonu itibarıyla gerçekleştiği dikkate alındığında kurum bütçesinin 2007 yılında tam bir tasarrufa konu olduğu görülmektedir (!).

Tablo 10. KOSGEB Bütçesinin 20062010 Döneminde Gelişimi

bin YTL	**2006**	**2007**	**2008**	**2009**	**2010**
Kurum Bütçesi	209,9	222,0	222,4	232,6	243,5
Harcama*	80,2	4,4			
Artış Oranı (%)		5,7	0,2	4,6	4,7
Toplam Bütçe Ödenekleri İçindeki Payı (%00)	0,01178	0,01094	0,01000	0,01016	0,01028

*2007 Eylül sonu

Kullanılamayan kaynaklar ise işletmelere yönelik olarak yapılan destek ödemeleridir. Bütçe kaynaklarından tasarruf zor durumda bulunan işletmelere KOSGEB aracılığı ile yapılacak olan destek ödemeleri olmuştur. Bu açıklanabilecek bir politika tercihi olamaz.

KOSGEB küçük ve orta ölçekli sanayi işletmelerinin teknolojik yeniliklere süratle uyumlarını sağlamak, rekabet güçlerini yükseltmek ve ekonomiye katkılarını ve etkinliklerini artırmak amacıyla kurulmuştur. Gerek KOSGEB bütçesi ile öngörülen kaynağın büyüklüğü ve yapısı gerekse yine bu bütçe ile Sanayi ve Ticaret Bakanlığı için oldukça düşük düzeyde öngörülen bütçe kaynaklarıyla hedeflenen amaçların yerine getirilmesi mümkün değildir.

Ülkenin uygulanan kur politikası nedeniyle rekabet gücünün azaldığı bir dönemde hükümetin bütçe kaynaklarını ve veya bütçe dışı kalan diğer olası kaynakları bu olumsuz gelişmeyi giderecek yönde somut politikalarla uygulamaya koymaması son derece tehlikeli bir zaafiyet olarak görülmelidir.

Yine küçük ve orta ölçekli işletmelerin bu dönemde doğru desteklenmemesi gelecek dönemde ülke ekonomisinin karşı karşıya kalacağı başta kur olmak üzere olası ekonomik risklere karşı da ülkenin hazırlıksız bir noktaya taşınmasına yol açmaktadır.

Tarımsal Destekleme

Bütçe ve orta vadeli plan çerçevesinde tarımsal destekleme ödemelerinin reel olarak 2008 yılından itibaren düşmesi öngörülmektedir. Hükümet tarım sektörünün ekonomik açıdan içinde bulunduğu olumsuz tabloyu izleyen yıllarda da aslında seyretmeyi planlamıştır. U kapsamda, 2006 yılında GSYİH'ya oran olarak % 0,87'ye çıkan bütçe kaynaklı tarımsal destekleme ödemelerinin 2008 yılında % 0,74'e düşmesi öngörülürken, 2010 yılında ise % 0,67'ye gerilemesi planlanmıştır.

Hükümet hemen seçim öncesinde almış olduğu kararlarla tarıma yönelik destekleri artırmıştır. Aşağıdaki tabloda tahmini olarak bu politika kararlarının getirdiği ilave maliyetler verilmektedir. Buna göre, seçim öncesi alınan kararların toplam olarak 1,4 milyar YTL tutarında (% 0,2 GSYİH'ya oran olarak) bir ilave maliyete yol açtğı tahmin edilmektedir.

Bu tutarın 2007 yılı tahmininde ve 2008 yılı bütçe teklifinde bu düzeyde yer almadığı düşünülmektedir. 2007 yılı bütçe tahmini konusunda Maliye Bakanlığı harcama kalemi detayı bazında bir tablo vermemiştir. Bu yüzden tarımsal destekleme tutarının detayını bilemiyoruz. Ama DPT'nin hazırladığı yıllık programda kuraklık desteği için 300 milyon YTL öngörüldüğünü tespit ettik. Bir diğer ifadeyle bütçelerde öngörülen ödeneklerin üstlenilen tarımsal destekleri karşılama konusunda yetersiz kalacaktır.

Tarımsal ürünleri desteklemeye yönelik fiyatların TMO bilançosunda bir kamusal politikayı uygulamaktan dolayı ortaya çıkan görev zararı alacağının bütçeye yansıtılmadığı düşünülmektedir. Bu ise bütçe harcamalarının daha düşük görünmesine yol açmaktadır.

Milli Eğitim Bakanlığı Bütçesi

Kamu eğitim harcamaları reel olarak azalmaktadır.

Eğitim harcamaları ile ekonomideki verimlilik arasındaki ilişki bugüne kadar yapılan bir çok ampirik çalışmayla ortaya konmuştur. Eğitim harcamalarındaki artış ekonomideki insan gücünün verimliliğini artırmakta dolayısıyla ülkenin üretim gücünü ve büyümeyi özellikle orta vadede olumlu etkilemektedir.

1998 yılında sekiz yıllık zorunlu eğitim ile birlikte kaynak yapısı reel artışlarla güçlenen eğitim sektörünün kullandığı kamu kaynağı özellikle 20032006 döneminde önceki yıllara göre öğrenci sayısındaki artmaya rağmen hissedilir düzeyde düşmüştür. 1999 yılında GSYİH'ya oran olarak % 4,7, 2002 yılında ise % 4,3 oranında olan kamu eğitim harcamaları 20042006 yıllarında yüzde 4 oranına düşmüştür. Bu dönemde MEB bünyesindeki okullarda örgün eğitim alan öğrencilerin sayısının yaklaşık 1,1 milyona yakın arttığı dikkate alındığında, düşmenin gerek reel etkisi gerekse öğrenci başına reel düşüş daha iyi anlaşılacaktır.

Hükümetin orta vadeli mali planda çerçevesini çizdiği 2008 bütçe tasarısı ile şekillendirdiği 20082010 yılı harcama tahminlerine bakıldığında ise eğitime ayrılan kaynağın tekrar reel olarak düşüşe geçtiği ve 2010 yılında bir anlamda 1998 öncesi düzey olan yüzde 4'lerin altına çekildiği görülmektedir.

Özellikle 20092010 yılları için harcamaların GSYİH'ya oranının yüzde 4,03 olması gerçekçi görülmemektedir. 2009 yılında ortaöğretimin dört yıla çıkarılmasının etkisinin görüleceği ilk yıl olması nedeniyle öğrenci sayısının yaklaşık 1 milyon artacak olması nedeniyle , ilave harcama ihtiyacı dikkate alındığında eğitimin bu kaynak düzeyine sığması olasılıktan bile uzaktır.

Sonuç olarak, Türkiye'de kamu eğitim harcamaları GSYİH'ya oran olarak düşmüştür. 19982002 dönemini kapsayan dört yılda kamu eğitim harcamaları ortalama yüzde 4,35 oranında gerçekleşmişken bu oran AKP döneminde 20032006 arasında yüzde 4,1 oranında çıkmış, izleyen 20082010 yılları için ise % 4 olarak programlanmıştır.

Milli Eğitim Bakanlığı Bütçesi Reel Olarak Düşmektedir.

Eğitim harcamalarında bu dönemde yaşanan düşmeden en çok etkilenen kurum eğitim harcamaları toplamının ortalama yüzde 65'ini yapan Milli Eğitim Bakanlığı ile Üniversiteler olmuştur. Milli Eğitim Bakanlığı bütçesinde yaşanan reel düşmeyi bu dönemde gizleyen gelişme 2002 öncesinde fon hesaplarında görülen (bütçe dışında hesapları tutulan) 3418 sayılı Eğitim, Sağlık fonu gelir ve harcamalarının 2002 yılından itibaren bütçe içinde gösterilmesi ile Kredi ve Yurtlar Kurumuna yapılan bütçe transferinin 2004 yılından itibaren Maliye Bakanlığı bütçesinden Milli Eğitim Bakanlığı bütçesine alınmasıdır.

Bu düzeltme yapılmadan MEB bütçesinin gelişimine bakıldığında:

Tablo 11. Milli Eğitim Bakanlığı Bütçesinin Gelişimi (Bütçe Bazında)

	1997	1999	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007 (B)	2008 (B)	2009 (P)	2010 (P)
						GSYİH'ya Oranlan						
Toplam	**2,4**	**3,2**	**2,9**	**2,9**	**2,9**	**3,0**	**3,1**	**3,1**	**3,4**	**3,2**	**3,1**	**2,8**
Personel	1,9	2,5	2,4	2,4	2,4	2,2	2,2	2,3	2,6	2,4	2,3	2,1
Mal ve Hizmet Alımlan	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,3	0,3	0,3	0,2	0,3	0,3	0,3
Sermaye Giderleri	0,3	0,5	0,3	0,3	0,3	0,2	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Transfer Harcamaları	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,2
						Yüzde Dağılımlan						
Toplam	**100,00**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**
Personel	79,82	79,0	81,9	81,8	82,5	73,9	72,5	73,7	78,0	75,1	75,9	75,5
Mal ve Hizmet Alımlan	3,94	2,9	3,2	3,7	4,8	10,1	9,5	10,5	5,6	9,7	9,4	9,8
Sermaye Giderleri	13,20	15,1	12,1	11,8	10,4	7,4	8,2	6,3	7,0	5,5	6,5	7,1
Transfer Harcamaları	3,04	3,0	2,8	2,7	2,4	8,6	9,8	9,5	9,4	9,7	8,2	7,7

Kaynak: Yılmaz (2007)

Bu tabloya göre MEB bütçesi GSYİH'ya oran olarak artmakla birlikte 2007 yılı hariç hala 1999 yılı düzeyinin altındadır.

Bakanlık bütçesi geçiş yıllarla aynı baza getirildiğinde (fon harcamalarının 19972001 arasında ilave edildiği, Kredi Yurtlar Kurumuna yapılan transferin ise 2004 ve sonrasında çıkarıldığında ise MEB'in kullandığı kaynakların gelişimi aşağıdaki şekilde çıkmaktadır.

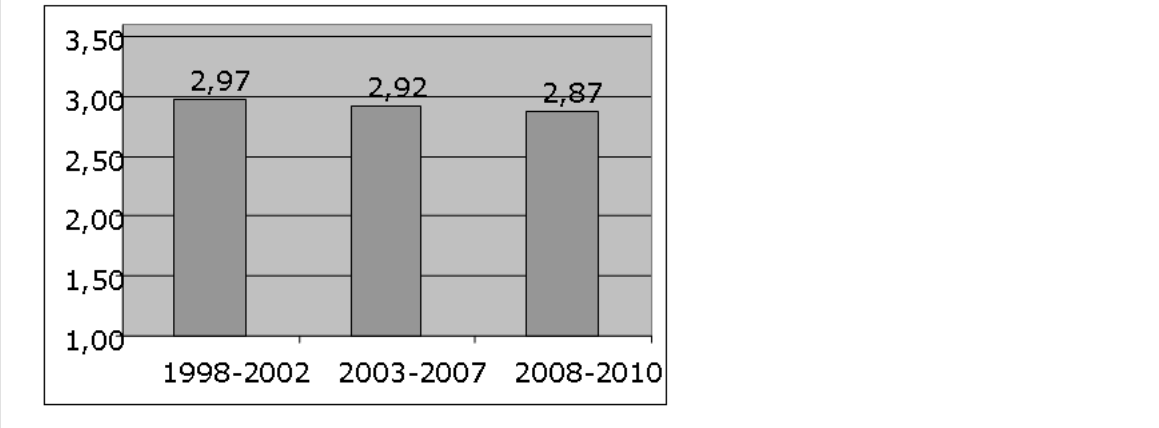
Tablo 12. Milli Eğitim Bakanlığı Bütçesinin Gelişimi (Aynı Baza Getirilmiş)

	1997	1999	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007 (B)	2008 (B)	2009 (P)	2010 (P)
						GSYİH'ya Oranlan						
Toplam	**2,5**	**3,3**	**2,9**	**2,9**	**2,9**	**2,8**	**2,8**	**2,9**	**3,2**	**3,0**	**2,9**	**2,7**
Personel	1,9	2,5	2,4	2,4	2,4	2,2	2,2	2,3	2,6	2,4	2,3	2,1
Mal ve Hizmet Alımlan	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,3	0,3	0,3	0,2	0,3	0,3	0,3
Sermaye Giderleri	0,5	0,5	0,4	0,3	0,3	0,2	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Transfer Harcamaları	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
						Yüzde Dağılımlan						
Toplam	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**
Personel	74,3	77,8	80,2	81,8	82,5	79,0	78,4	79,0	83,4	80,5	80,2	79,3
Mal ve Hizmet Alımlan	3,7	2,9	3,1	3,7	4,8	10,8	10,2	11,3	6,0	10,4	10,0	10,3
Sermaye Giderleri	19,2	16,4	13,9	11,8	10,4	7,9	8,9	6,8	7,5	5,9	6,9	7,4
Transfer Harcamaları	2,8	3,0	2,7	2,7	2,4	2,3	2,5	3,0	3,1	3,2	3,0	3,0

Kaynak: Yılmaz (2007)

Bu düzeltme sonrasında öğrenci sayısının 1 milyonun biraz üzerinde arttığı bir ortamda kurumun kullandığı kaynakların reel olarak artmadığı hatta ortalama da biraz düştüğü görülmektedir.

Grafik 2. MEB Düzeltilmiş Harcamalarının GSYİH'ya Oranlarının İki Dönem Karşılaştırılması

2007 yılı bütçesinde GSMH'ya oran olarak kamu eğitim harcamalarının artması esas olarak personel ödeneklerinde öngörülen yükselmeden kaynaklanmıştır.

Hükümetin orta vadeli mali planda çerçevesini çizdiği 2008 bütçe tasarısı ile şekillendirdiği 20082010 yılı harcama tahminlerine bakıldığında ise eğitime ayrılan kaynağın tekrar reel olarak düşüşe geçtiği ve 2009 yılında bir anlamda 1998 öncesi düzey olan yüzde 4'lere çekildiği görülmektedir.

Özellikle 2009 yılı için harcamaların GSMH'ya oranının yüzde 4 olması gerçekçi görülmemektedir. 2009 yılında öğrenci sayısının artacağı, yeni okul ve dersanelerin başta işletme ve donatım harcamaları olmak üzere operasyonel harcamaları yukarı çekeceği ve ortaöğretimin dört yıla çıkması nedeniyle ortaöğretimde öğrenci sayısının artması nedeniyle ilave harcama ihtiyacı dikkate alındığında eğitimin bu kaynak düzeyine sığması olasılıktan bile uzaktır.

MEB Bütçesinin Artış Oranı Düşmektedir

2008 yılında MEB bütçesinin %7,3 oranında artması öngörülürken, bu oranın izleyen iki yıl boyunca düşerek % 1,3'e gerilemesi programlanmıştır. KYGMD'ne yapılan transfer ayıklandığında bu oran % 1,9 olmaktadır.

2008 yılında faiz dışı bütçe harcamalarının % 9,4, 2009 yılında % 8, 2010 yılında ise % 6,1 oranında arttığı dikkate alındığında aslında hükümetin eğitime ayrılan kaynağı düşürmeyi planladığı görülmektedir

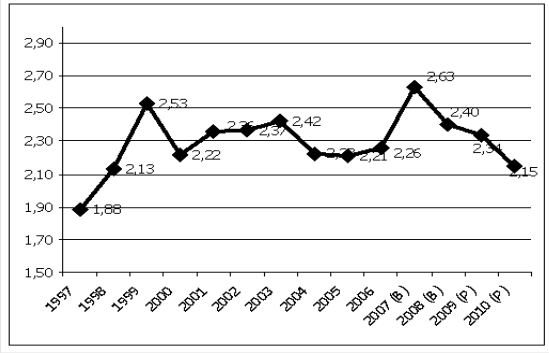
Tablo 13. MEB Bütçe Harcamalarının Artış Oranı

	2005	2006	2007 (B)	2008 (B)	2009 (P)	2010 (P)
Toplam	14,57	18,94	20,81	7,31	6,27	1,33
Personel	12,37	20,92	27,86	3,40	7,30	0,77
Mal ve Hizmet Alımları	7,57	32,00	-35,54	84,87	3,58	4,87
Sermaye Giderleri	26,94	-8,84	33,48	-15,32	25,52	9,85
Transfer Harcamaları	31,01	15,06	20,04	10,18	-9,96	-4,37
Kr. Yurt Gn. Md. Ayıklanmış						
Toplam	13,26	19,96	21,06	7,12	7,71	1,89
Personel	12,37	20,92	27,86	3,40	7,30	0,77
Mal ve Hizmet Alımları	7,57	32,00	-35,54	84,87	3,58	4,87
Sermaye Giderleri	26,94	-8,84	33,48	-15,32	25,52	9,85
Transfer Harcamaları	23,26	43,23	26,64	10,65	-1,33	3,87

Parlamentoya sunulan bütçe büyükleri açısından bir diğer ilginç nokta da 2010 yılında bakanlığın toplam personel giderlerinin diğer kurumların bütçeleri aksine hiç artış göstermemesidir. Eğer personele yönelik 2010 yılı için kurumun bir politika değişikliği yoksa bu şekilde kurumun ve genel olarak ise bütçenin harcamaları aslında düşük gösterilmektedir. Maliye Bakanlığı ve MEB'in bunu açıklaması gerekmektedir.

Nitekim izleyen grafik personel harcamalarında izleyen dönemdeki reel düşmeyi açık bir şekilde göstermektedir.

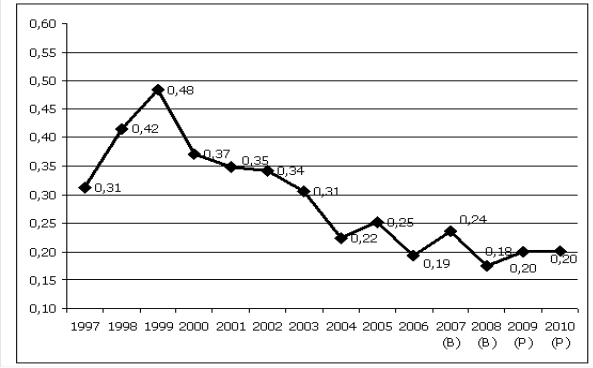
Grafik 3. MEB Personel Harcamalarının GSYİH'ya Oranının Gelişimi

MEB Yatırım Ödeneklerindeki Azalma Devam Etmektedir

MEB bütçesine harcamaların ekonomik ayrımına göre bakıldığında en dikkati çeken gelişme yatırım harcamalarının reel olarak düşmesi gelmektedir. Derslik sayısındaki rekor artış söylemlerine rağmen GSYİH'ya oran olarak yatırım harcamaları izleyen grafikten de görüleceği üzere % 0,5'lerden % 20'lere gerilemiştir.

Grafik 4. MEB Yatırım Harcamalarının Gelişimi

MEB Diğer Cari Harcamaların Gelişimi

MEB bütçesine bakıldığında ilk anda mal ve hizmet alımlarının arttığı dolayısıyla eğitimin kalitesinin bundan olumlu etkilendiği düşünülecektir. Bununla birlikte aslında detaya inildiğinde bu artışı esas olarak tedavi harcamalarının yerinin değişmesinden kaynaklandığı görülecektir. Nitekim, GSYİH'ya oran olarak mal ve hizmet alımlarına tedavi hariç bakıldığında artış oranının oldukça sınırlı olduğu görülecektir. Fon rakamları dikkate alındığında ise aslında artış oranın ihmal edilecek düzeyde olduğu görülecektir.

Bir diğer önemli konu da, yeni okullar yaptırmak veya var olan okulların kapasitesinin genişletmek suretiyle artan dersane stokunun MEB'nın özellikle iki nedenden dolayı kaynak ihtiyacını artırmasıdır:

• Bunlardan ilki mevcut okulların ve yeni biten dersliklerin donatım ihtiyacıdır. MEB'in sahip olduğu özellikle orta eğitime ilişkin okulların önemli bir kısmının 20 seneyi aşan okullar olması ve gelişen teknolojiyle birlikte meslek okullarının acil modernizasyon ihtiyacı donatım harcamalarına yönelik talebi artırmaktadır. Yine her sene yapımı tamamlanan yeni dersane, pansiyon, spor salonu, atölye otel gibi uygulama alanları inşaatı tamamlanan yatırımların hizmete açılması için ciddi bir donatım ihtiyacını gündeme getirmektedir.

• İkinci olarak ise donatımı yapılabildiğince hizmete açılan dersanelerin gerektirdiği ilave işletme maliyetleri ve başta öğretmen olmak üzere ilave personel ihtiyacıdır.

Uygulanan ekonomik programın hedeflediği faiz dışı fazlaya ulaşmak için özellikle 20032006 döneminde Bakanlığın yatırım bütçesinin reel olarak azalması yeni dersliklerin gerektirdiği eğitim donanımının yapılamaması, var olan dersanelerin yenilenememesi nedeniyle eğitimin kalitesini oldukça olumsuz yönde etkilemektedir.

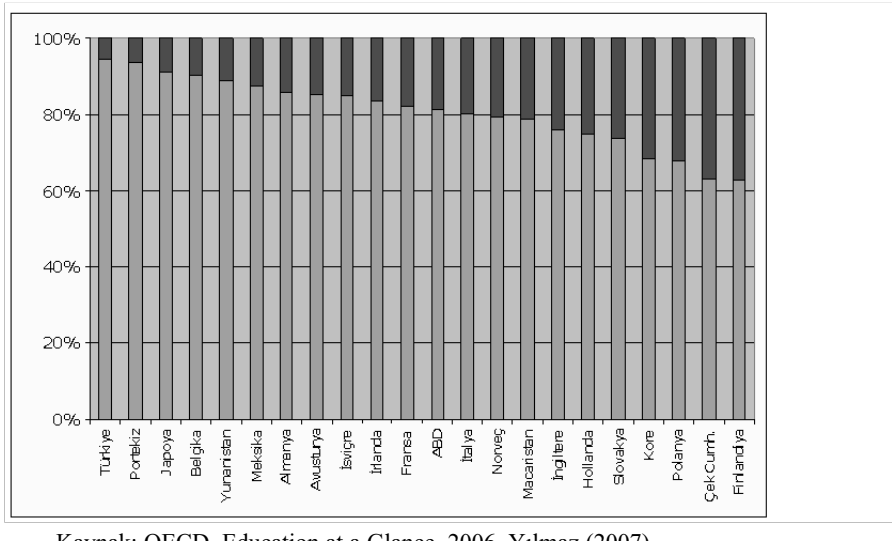
Donatım harcamalarının yetersizliği yanında eğitim sektöründe öne çıkan bir diğer problemde bakım onarım türündeki idame ve tamamlama yatırımlarının harcama tedbirlerinden kaynaklı olarak sürekli azaltılmasıdır. Bu duruma, mevcut sermaye stokunun ne düzeyde olduğu konusundaki bilgisizlik ve bu konuya yönelik olarak yapılması gereken çalışmaların sistemik bir sorun olarak yapılmaması eklendiğinde ne düzeyde bir varlık aşınması ile karşı karşıya kalındığı önemli bir sorun olarak karşımıza çıkmaktadır.

MEB Diğer Cari Harcamaları ve Eğitimde Kalite Sorunu

Eğitimin kalitesini belirleyen göstergelerin başında cari harcamaların kendi içinde yüzde dağılımı gelmektedir. Harcamaların girdilere göre sınıflandırılmasında cari harcamaların personel ve diğer cari ayrımına bakıldığında, Türkiye OECD ülkeleri içinde personel harcamalarının oransal olarak en yüksek olduğu ülke konumundadır. Bir diğer ifadeyle mal ve hizmet alımları diye tanımlayacağımız diğer cari harcamaların en düşük olduğu ülke Türkiye'dir.

Türkiye'de personel harcamaları diğer cari harcamaların 17 kat üstünde iken, seçilmiş OECD ülkelerinde bu oran ortalama beş kattır. Bu durum, Türkiye-'de eğitim harcamalarının oransal dağılımının kalite ve etkinlik açısından ne düzeyde sorunlu olduğunu göstermesi açısından önemlidir. Diğer cari harcamaların oransal dağılımda uluslararası ortalamanın yaklaşık dört kat altında olması, eğitimin kalitesini olumsuz etkilemektedir.

Grafik 5. OECD Ülkelerinde Ortaöğretim Okullarında Cari Harcamaların Personel ve Diğer Cari Yüzde Dağılımı

Kaynak: OECD, Education at a Glance, 2006, Yılmaz (2007)

Eğitim sisteminin sorunları ana başlıklar itibarıyla erişim ve kalite olarak ayrılabilir. Türkiye'de gelinen nokta özellikle yakın geleceğe yönelik olarak temel sorun kalite sorunu haline gelmeye başlamıştır. Bu aynı zamanda eğitime ayrılan ve GSYİH'nın % 4'leri civarında olan kamu kaynağının hangi etkinlik düze-yinde de kullanıldığının sorgulanmasına yol açmaktadır. Özel kesim harcamaları da dahil edildiğinde bu oran % 7'lere yaklaşmaktadır.

Eğitimde kalitenin bir çok göstergesi vardır. ÖSYM sınavına giren çocukların çözdüğü matematik, fen gibi sorunların ortalaması ya da OECD PISA testi gi-bi girilen uluslararası ölçme sınavlarında Türk öğrencilerinin düzeyi gibi. Bu iki oranda da Türkiye olabilecek en olumsuz noktadadır. OECD PISA testleri so-nuçlarına bakıldığında Türkiye Meksika ile birlikte ortalamada sonunculuğu paylaşmaktadır.

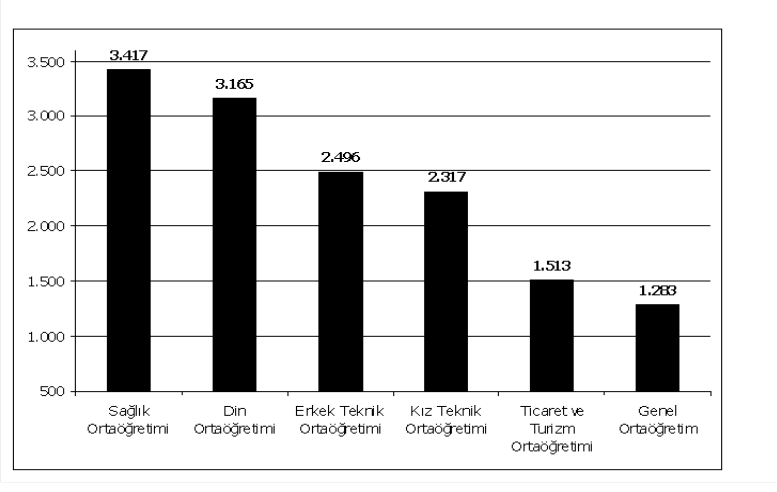
Bu başarısızlığa yol açan faktörlerin başında eğitimin kalitesini artırmaya yönelik politikaların etkin bir şekilde uygulanamaması gelmektedir. Bu konuya en iyi örnek dersliklerin donatımının ve eğitim materyallerinin standartların çok altında kalması ve öğretmen yetiştirmeye yönelik politikaların kaynak yönlü desteklenmemesidir.

Ortaöğretimde Öğrenci Başına Harcamalarının Dağılımında Kurumlar Arasında Önemli Farklılıklar Bulunmaktadır

Öğrenci başına harcamalar açısından bakıldığında, öğretim kurumları arasında önemli farklılıklar olduğu görülmektedir. Meslek liselerinde ortalama olarak öğrenci başına harcama (20022006 arası) 2006 yılı fiyatlarıyla 2.279 YTL'dir. Bu düzey genel orta öğretimde 1.657 YTL tutarındadır. Meslek liseleri açısından bakıldığında, kurumlar arasında da önemli farklılıklar olduğu görülmektedir.

Bu farklılığa yol açan faktör Sağlık Liseleri için öğrenci sayındaki azalma olurken, İmam Hatip Liseleri açısından ise kaynakların bu kuruma daha çok aktarılmasıdır. Özellikle genel orta öğretim ile din eğitimi veren liseler arasındaki öğrenci başına harcama düzeyindeki farklılık dikkat çekicidir.

Grafik 6. Ortaöğretimde Öğrenci Başına Düşen Harcama (20022006 Ortalaması, 2006 Yılı Fiyatlarıyla)

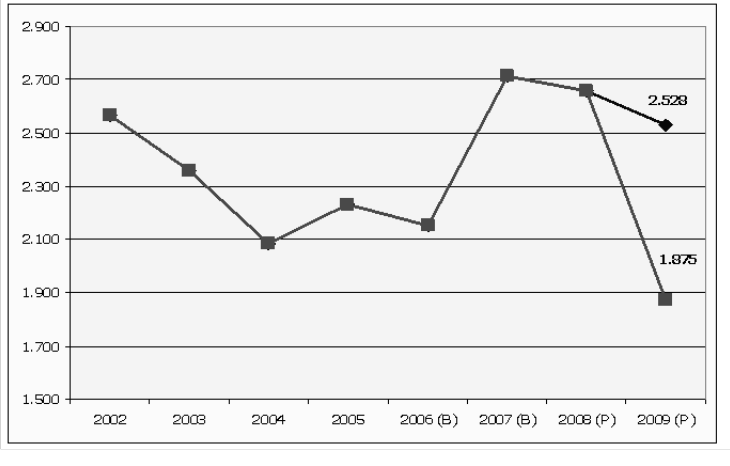

H. Yılmaz (2007)

Öğrenci başına harcamada ilk sırayı öğrenci başına 3.334 YTL ile sağlık liseleri almıştır. Sağlık liselerinin öğrenci başına harcamalarının yüksek oluşu, bu okullara yönelik eğitim harcamasının bu dönemde artmasından ziyade, öğrenci sayısının dönem içinde düşmesinden kaynaklanmıştır. Nitekim, bu okullarda 2002 yılına göre öğrenci sayısı 2006 yılında % 8 azalmıştır. Bu durum bakanlığın öğrenci sayılarındaki değişmeye karşın harcama esnekliğinin (harcama kaydırmasının) düşük olduğunu göstermektedir. Sağlık liselerini öğrenci başına 3.037 YTL harcama ile imam hatip liseleri izlemiştir. En düşük öğrenci başına harcama ise 1.434 YTL ile ticaret ve turizm liselerinde olmuştur.

2006 sonrası dönemde bütçe ve orta vadeli mali plan öngörülerine göre öğrenci başına ödenek tutarı artıyor görünmekle birlikte, 2009 yılında eğitim süresinin dört yıla uzatılmasından dolayı öğrenci başına harcamalar bir anda % 26 oranında azalma riskiyle karşı karşıya kalacaktır. Örneğin izleyen tabloda meslek liseleri için sabit fiyatlarla öğrenci başına harcamadaki düşme çok çarpıcı görülmektedir.

Grafik 7. Mesleki Ortaöğretim Kurumlarında Öğrenci Başına Harcamanı Gelişimi (20022006, 2006 Yılı Fiyatlarıyla)

Kaynak: Yılmaz (2007)

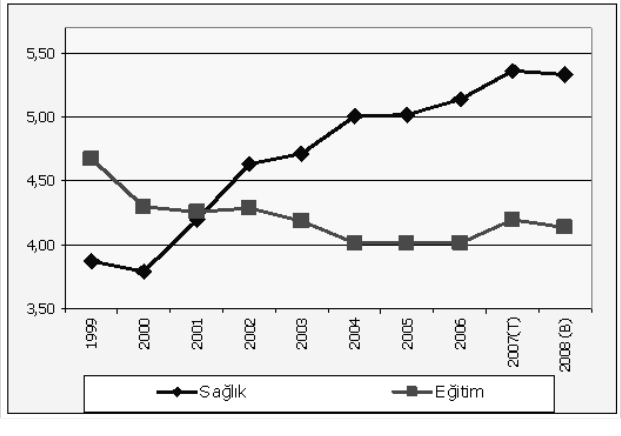
Sağlık Harcamaları

Sağlık, insanın en yaşamsal ihtiyacı ve sosyal ve ekonomik politikaların en temel bir unsurudur. Çağdaş sosyal demokrasi sağlığı temel bir hak olarak görür ve bilgi ekonomisinin gelişmesiyle birlikte yeni boyutlar kazanıp pahalılaşan sağlık hizmetlerini hem kalite ve sürdürülebilirlik hem de hakkaniyete uygun bir biçimde sağlamayı amaçlar. Sağlıkta temel sorumluluk devletindir ve sağlık kamunun terkedemeyeceği bir alandır.

Sağlık harcamaları özellikle dışsallıklar nedeniyle ekonomide büyüme ve verimliliği doğrudan etkileyen harcamalardır. Sağlık harcamalarının sunum düzeyi ve kalitesi insan yaşamının süresini uzatması yanında özellikle koruyucu sağlık hizmetleri yoluyla negatif dışsallıkları azaltması nedeniyle de büyümeyi olumlu yönde etkilemektedir.

İstikrar programı döneminde Sağlık Harcamaları başta eğitim harcamaları olmak üzere diğer harcamaların aksine azalmamış reel olarak 20002007 döneminde artmıştır. 1990'ların sonunda GSYİH'nın yüzde 3,9'u düzeyinde olan kamu sağlık harcamaları toplamı 2002 yılında yüzde 4,7'ye yükselmiştir. 2004 yılından itibaren özellikle sosyal güvenlik kurumlarındaki harcamaların ve yeşil kart harcamalarındaki artışı etkisiyle oran 2007 yılında yüzde 5,5'e kadar yaklaşmıştır.

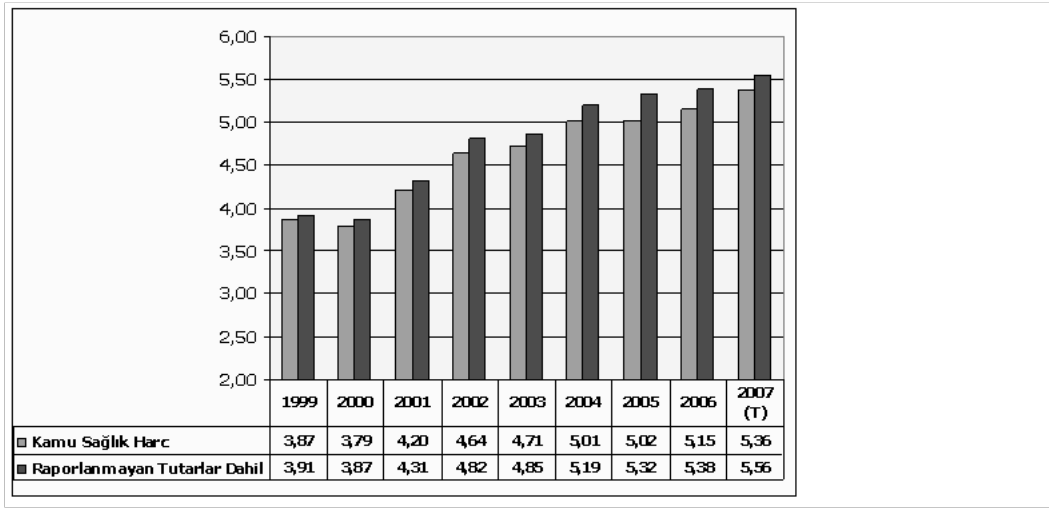
Grafik 8. Kamu Sağlık ve Eğitim Harcamalarının GSYİH'ya Oranlarının Gelişimi

Kaynak: Yılmaz 2007

Hernekadar bu oran resmi rakamlarda yüzde 5'lerin biraz üzerinde görünse de başta sosyal güvenlik kurumları olmak üzere kamu kurumlarının sağlık harcamalarının bir kısmının eksik raporlanması nedeniyle harcamaların bir kısmı aslında gizlenmektedir. Sağlıkla ilgili döner sermayelerin bilançolarındaki alacak toplamının 6 milyar YTL'yi aşması bu durumun somut göstergesidir. Kamu Sağlık harcamaları bu gelişmeler çerçevesinde 1990'lı yılların sonuna göre GSYİ-H'ya oran açısından yüzde 40 oranda artmıştır.

Grafik 9. Kamu Sağlık Harcamalarının GSYİH'ya Oranlarının Gelişimi

	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007 (T)
Kamu Sağlık Harc	3,87	3,79	4,20	4,64	4,71	5,01	5,02	5,15	5,36
Raporlanmayan Tutarlar Dahil	3,91	3,87	4,31	4,82	4,85	5,19	5,32	5,38	5,56

Kaynak: Yılmaz 2007

Döner sermaye bilançolarında alacak olan görünen ama başta sosyal güvenlik kurumları ile diğer kamu kurumlarının hesaplarında gider olarak görünmeyen tutarların eklenmesiyle birlikte kamu sağlık harcamalarının toplamının 2007 sonunda 3435 milyar YTL düzeyinde gerçekleşeceği tahmine dilmektedir. GSYİH'-ya oran olarak yüzde 5,3 gibi yüksek sayılabilecek bir oranda kaynağı kamu sağlık harcaması olarak kullanmaktadır.

Türkiye'de kamu sağlık harcamalarının bu dönemde bu oranda hızla artması kamu sağlık hizmetlerinin gerçekten ihtiyaç duyan kesimlere daha etkin sunulmasından kaynaklanmamaktadır. Bunu en iyi göstergesi Sağlık Bakanlığı bütçesinin toplam sağlık harcamaları içindeki payının ve koruyucu sağlık hizmetlerine aktarılan kamu kaynağının reel olarak düşmesidir. Aksine tedavi hizmetleri ve ilaç giderleri ise özellikle bu dönemde uygulanan çok çeşitli politikalarla artmıştır.

Sağlık harcamalarının kaynak kullanımında etkinlik gözetilmeden özellikle tedavi hizmetlerine yönelik artması orta ve uzun vadede sağlık hizmetine çok daha fazla ihtiyaç duyacak olan yoksul kesimleri doğrudan olumsuz etkileyecektir.

Sağlık Bakanlığı 2008 Bütçesi ve 20092010 Program Öngörüleri

Sağlık Bakanlığının bütçesi fonlar eklenmiş ve yeşil kart harcamaları düşülmüş olarak ele alındığında, 19972006 arasında kurum bütçesinin reel olarak bir düşme eğilimi içinde olduğu görülmektedir.

2002 yılında GSYH'ya oran olarak yüzde 0,99 olan bakanlık bütçe harcamaları izleyen iki yıl düşerek yüzde 0,86'ya inmiştir. 2005 ve sonrası bakanlığın bütçesi yüzde 1'in üzerine çıkmakla birlikte bu artışta belirleyici olan esas olarak 5283 sayılı yasa ile SSK hastanelerinin bakanlığa devredilmesiyle ortaya çıkan ilave harcama genişlemesidir. Belli varsayımlarla bu ilave harcama ayıklandığında, bakanlık harcamalarının 1997 yılı düzeyinin altına düştüğü tahmin edilmektedir.

Tablo 14. Sağlık Bakanlığının Bütçe Büyüklüklerinin GSYİh'ya Oranlarının Gelişimi (Yeşil Kart Harcamaları Ayıklanmış)

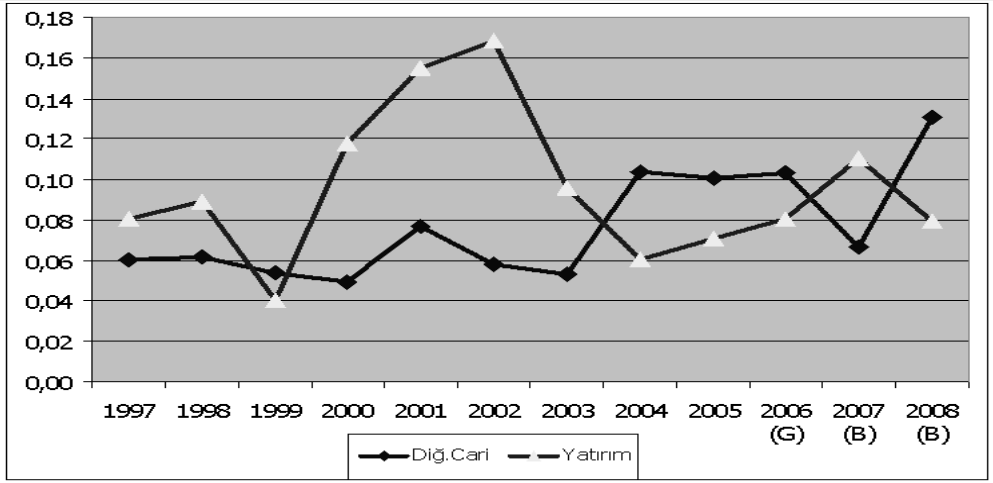
	Cari Harcamalar			Yatırım	Transfer	Toplam	SSK Hast. Düzeltilmiş	
	Personel	Diğ.Cari	Toplam				Tah. 1	Tah. 2
1997	0,70	0,06	0,76	0,08	0,01	0,85		
1998	0,70	0,06	0,76	0,09	0,01	0,86		
1999	0,81	0,05	0,86	0,04	0,01	0,92		
2000	0,68	0,05	0,73	0,12	0,01	0,86		
2001	0,74	0,08	0,81	0,16	0,01	0,98		
2002	0,73	0,06	0,79	0,17	0,01	0,97		
2003	0,69	0,05	0,75	0,10	0,01	0,85		
2004	0,69	0,10	0,80	0,06	0,00	0,86		
2005	0,84	0,10	0,95	0,07	0,00	1,02	0,87	0,82
2006 (G)	0,79	0,10	0,89	0,08	0,00	0,98	0,83	0,79
2007 (B)	0,86	0,07	0,93	0,11	0,00	1,04	0,90	0,84
2008 (B)	0,76	0,13	0,89	0,08	0,00	0,97	0,82	0,78

2002 yılında GSYİH'ya oran olarak yüzde 0,97 olan bakanlık bütçe harcamaları izleyen iki yıl önemli oranda düşerek yüzde 0,86'ya inmiştir. 2005 yılında bakanlığın bütçesi yüzde 1'in üzerine çıkmakla birlikte bu artışta belirleyici olan esas olarak 5283 sayılı yasa ile SSK hastanelerinin bakanlığa devredilmesiyle ortaya çıkan ilave harcama genişlemesidir. Belli varsayımlarla bu ilave harcama ayıklandığında, bakanlık harcamalarının 1997 yılı düzeyinin bile altına düştüğü görülmektedir. Nitekim Sağlık Bakanlığının toplam sağlık harcamaları içindeki payı 1990'lı yılların sonundaki yüzde 30 düzeyinden 2004 yılında yüzde 15'e, 2006 yılı sonunda ise SSK hastanelerinin devri ile yüzde 18'e çıkmıştır. SSK ayıklandığında bu oran tekrar yüzde 15'lere düşmektedir. Sağlık harcamaları reel olarak yüzde 40'a yakın oranda artarken Sağlık Bakanlığının kullandığı (döner sermaye hariç) kaynakların azalması sağlık hizmetlerinin kalitesini ve etkinliğini doğrudan olumsuz etkilemektedir.

2008 yılı bütçe tasarısında bakanlığın personel giderleri ödeneğindeki düşme dikkat çekicidir. Bakanlığın bu düşmeyi açıklaması gerekmektedir. Öngörülen bütçe personel giderlerini karşılamaktan uzaktır. Personel giderlerini başta döner sermaye olmak üzere başka kaynaklarla karşılanmaya çalışılması mı söz konusudur? Bu ise kalıcı yapısal bir önlem olmaktan uzak görünmesinin yanında sağlık hizmetlerinin sunum düzeyini ve kalitesini öngörülen modelin uygulamasına göre olumsuz etkileyebilecektir. Olumsuz etkilemenin sonuçlarından bir tanesi sağlık maliyetlerinin artmasıdır.

Sağlık Bakanlığı bütçesinde özellikle, yatırım harcamaları dalgalı bir yapı göstermekle birlikte esas itibarıyla reel olarak düşmektedir. Bu düşmenin 2008 yılında da devam etmesi öngörülmüştür. 2007 bütçesinde yatırım harcamalarında bir artış olmakla birlikte yıl sonunda bunun hedeflenen düzeyde gerçekleşmeyeceği görülmektedir.

Grafik 10. Sağlık Bakanlığı Mal Ve Hizmet Alımları ile Yatırım GSYİH'ya Oranlarının Gelişimi

Diğer cari harcamaların (mal ve hizmet alımlarının) 2008 bütçesinde artması esas olarak temel sağlık hizmetleri genel müdürlüğündeki hizmet alımlarının artmasından kaynaklanmaktadır. Bu hizmet alımının niteliğinin ve personel nitelikli olup olmadığının bakanlık tarafından açıklanması önemlidir.

Yatırımlarda bütçe kaynaklı desteğin azalması aslında bugünkü hükümetin geleceğe bumerang etkisi yaratacak bir harcama ertelemesi yapmaktan başka bir şey değildir.

Sağlık Bakanlığın farklı kurumsal yapılar tarafından sunulan sağlık hizmetlerini ne düzeyde koordine ettiği önemli bir sorundur. GSYİH'nın yüzde 5'in aşan ulaşan bir mali büyüklüğün ekonomide kaynakların etkin kullanılması çerçevesinde Sağlık Bakanlığı tarafından nasıl yönlendirildiği, hizmetin gerçekten ihtiyacı olanlara sunulması konusunda ne tür stratejiler geliştirildiği, somut olarak neler yapıldığı açık değildir. Aslında bakanlık bu anlamda sektörün beyni olarak koordinasyon işlevini geliştirmek yerine özellikle döner sermayeler aracılığı ile sektörü kendisine kaynak sağlayan bir faaliyet alan olarak görmektedir. Bakanlık hem kamu parasını hem de vatandaşın parasını kamunun sektöre müdahalesini açıklayan temel nedenlerin dışında kullanmakta, bir anlamda kendisine ve ilgili diğer taraflara rant aktarmak suretiyle etkinsiz kullanmaktadır.

Hükümet önce 2006 mali yılı merkezi yönetim bütçe kanununa, sonra ise başka bir kanuni düzenleme ile Sağlık Bakanlığına bağlı döner sermayelerin (devredilen SSK hastaneleri dahil)yaklaşık 1 milyar YTL düzeyindeki alacağını silmiştir. Yine 2007 yılında çıkarmış olduğu başka bir düzenleme ile de döner sermayeli işletmelerin bilançolarında biriken alacakların aşamalı olarak silinmesine yönelik bir yasal düzenleme yapmıştır. Bu şekilde başta sosyal güvenlik kurumları olmak üzere kamu kurumlarının döner sermayelere olan borcunun bir kısmı silinmiş ve silinmesi planlanmaktadır. Bu işlem ile özellikle faiz dışı fazla hedefine ulaşmak amacıyla kamu harcamalarının olması gerekenden düşük gösterilmesi de sağlanmıştır.

Sağlık harcamaları aslında GSMH'ya oran olarak yüzde 5'in üzerindeyken, Sağlık Bakanlığına bağlı döner sermayelerin alacaklarının silinmesi dolayısı ile borçlu olan kurumların gider göstermemesi nedeniyle bu oran yüzde 5'in altına indirilmeye çalışılmıştır. Üniversitelere bağlı sağlık döner sermayelerinin alacakları için henüz silme işlemi yapılmamakla birlikte bu kurumların alacaklarının karşılığının yüzde 80'den fazlası kurumların giderleri arasında hala gösterilmemektedir.

Tablo 15. Sağlıkla İlgili Döner Sermaye Bilançolarındaki Ticari Alacak Tutarları

(milyon YTL)	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Ticari Alacaklar Toplamı	**164**	**260**	**452**	**911**	**1.402**	**2.218**	**4.840**	**6.200**
Sağlık Bakanlığı						1.542	3.932	5.037
Brüt Satışlar	**588**	**1.031**	**1.678**	**3.182**	**4.365**	**7.295**	**10.492**	**12.716**
Tic. Alacak./Brüt Satış. (%)	27,9	25,2	26,9	28,6	32,1	30,4	46,1	48,8
Tic. Alacak./GSMH (%)	0,21	0,21	0,26	0,33	0,39	0,52	1,00	1,10

Kaynak: Yılmaz (2007)

Yukarıdaki tablodan görüleceği şekilde sağlıkla ilgili döner sermayelerin kamudan alacakları toplamı son üç yılda hızla artarak 6 milyar YTL düzeyini aşmıştır (2005 ve 2006 rakamlarına SSK hastaneleri dahildir). Sağlıkla ilgili döner sermayelerin kurumlardan olan alacaklarının brüt satışlarına oranı yüzde 20'lerden 2005 yılında yüzde 40'a, 2006 yılında ise yaklaşık yüzde 50'ye sıçramıştır. GSMH'ya oran olarak ise alacaklar yüzde 0,2'lerden yüzde 1'lere çıkmıştır.

Tüm bunların anlamı hastanelerin cari giderlerini, yatırım giderlerinin, bakım onarım giderlerinin yapıldığı personel ek ödemelerin döner sermayelerdeki kaynakla sağlandığı bir ortamda döner sermayelerin hızla ödeme güçlüğü bir süre sonra ödeme imkansızlığına çekilmesi sağlık sisteminin de çökmesine yol açacaktır. Sağlık hizmetlerinin kalitesindeki düşme ve aşınma bunun günümüze yansıyan görüntüsüdür.

Koruyucu Sağlık Hizmetlerinin Düzeyindeki Düşme

Sağlık Bakanlığının özellikle SSK hastanelerinin devri yoluyla görev tanımı tedavi hizmetlerinde artmakla birlikte bütçeden aldığı kaynak yukarıdaki tablodan açık bir şekilde görüldüğü üzere reel olarak azalmaktadır. Kaynakların azalması bakanlık karar alma sürecinde daha az etkin olan koruyucu sağlık birimlerinin kullandığı kaynağın azalmasına dolayısı ile halk sağlığına kaçınılmaz olarak daha düşük öncelik verilmesine yol açmaktadır.

Yukarıdaki tespitin, sağlık politikası geliştirme ve uygulama konusundaki yetersizliği en somut göstergesi koruyucu nitelikteki sağlık harcamalarının toplam sağlık harcamaları içindeki payının sürekli düşmesi ve sağlık harcamaları artarken koruyucu sağlık harcamalarının reel olarak azalmasıdır.

Koruyucu sağlık harcamalarındaki gelişmeyi gösteren tabloların başında bütçeden yapılan halk sağlığı harcamalarının gelişimi gelmektedir. Halk sağlığına ayrılan bütçe kaynaklarının sağlık harcamaları içindeki payı yüzde 1,2'lere kadar düşmüştür.

Burada iki temel faktör belirleyici olmuştur; birincisi, Sağlık Bakanlığının bütçesindeki reel gerileme, ikincisi kamu harcamalardan yapılan tasarrufların doğrudan bu harcamaları olumsuz etkilemesi. Bakanlık tedavi harcamaları başta olmak üzere diğer harcama kalemlerinde ödeneğin çok üstünde harcamakta halk sağlığından ise tasarruf etmeye çalışmaktadır.

Halk sağlığına yönelik olarak başta Ana çocuk sağlığı, verem, sıtma olmak üzere bir çok daire bütçe ödeneklerini tam olarak kullanamamaktadır.

Tablo 16. Koruyucu Sağlık Harcamalarının Gelişimi

(milyon YTL)	2004	2005			2006		
		Bütçe	Gerçek.	Sapma	Bütçe	Gerçek.	Sapma
Bütçe Halk Sağlığı Harcamaları	**251**	**386**	**287**	**-25,7**	**525**	**404**	**-23,1**
Sağlık Bakanlığı	240	327	254	-22,3	430	304	-29,5
Bütçe Sağlık Harcamaları	**4.962**	**5.988**	**7.334**	**22,5**	**8.135**	**9.274**	**14,0**
Kamu Sağlık Harcamaları	21.563	22.000	24.445	11,1	25.707	29.661	15,4
Çeşitli Rasyolar							
GSMH'ya Oranı (%)	0,056	0,068	0,052	-23,2	0,097	0,070	-27,9
Bütçe Sağlık Harcamaları İçindeki Payı (%)	5,05	6,45	3,92	-39,30	6,45	4,35	-32,5
Kamu Sağlık Harcamaları İçindeki Payı (%)	1,16	1,76	1,17	-33,09	2,04	1,36	-33,4

Kaynak:Yılmaz (2007)

OECD verilerine (2005) göre kişi başına koruyucu nitelikte halk sağlığına yönelik yapılan harcamaların düzeyinin en düşük olduğu ülke Türkiye çıkmaktadır. 1999 yılında kişi başına 5 dolar düzeyinde olan koruyucu sağlık harcaması 2003 yılında 4,8 dolara düşmüştür. İzleyen tablodaki ülke ortalamalarının yaklaşık onbeşte biri düzeyinde kişi başına koruyucu sağlık harcamasını Türkiye yapıyor gözükmektedir.

Tablo 17. Seçilmiş Ülkelerde Kişi Başına Koruyucu Sağlık Hizmetleri (ABD Doları)

	1999	2003
Avusturya (2002)	31	32
Kanada	133	202
Çek Cumhuriyeti	8	19
Finlandiya	57	85
Fransa	59	73
Almanya	123	151
Macaristan (2002)	17	24
İzlanda	20	52
İtalya	7	13
Japonya (2002)	77	58
Kore	8	9
Lüksemburg (2002)	27	39
Meksika	2	12
Hollanda	107	160
İspanya	11	19
İsviçre	95	108
Türkiye *	5	4,8
Amerika Birleşik Devletleri	174	216

Kaynak: OECD 2005 ve H. Hakan Yılmaz (2006)

Sağlık Bakanlığının bu konuda hesap vermesi gerekmektedir. Vergi mükellefinin parasıyla karşılanması gereken sağlık hizmetlerinin başında koruyucu sağlık hizmetleri gelmektedir. Özellikle yoksulluğun arttığı, alt yapı problemlerinin hala sorun olduğu bir ülkede bu tespit daha doğru olmaktadır. Türkiye kişi başına koruyucu sağlık harcaması bakımından aslında gelişmiş ülkelerden çok daha fazla harcaması yapması gerekirken daha az harcama yapmaktadır.

Koruyucu sağlık hizmetlerine yönelik olarak ayrılan kaynağın yetersizliği ve reel olarak düşmesi, özellikle aşılama konusundaki problemler, gelecek dönemde yaşanacak bir çok bulaşıcı nitelikteki hastalığa karşı ülkeyi aslında bir anlamda hazırlıksız bir noktaya taşımaktadır.

Sözde Kalan Şeffaflık

AKP sözcüleri, kamu mali yönetimini yeniden yapılandırma çalışmaları sonucunda mali yönetimde saydamlığın güçlendirildiğini, sağlıklı bir hesap verme mekanizması ve etkin bir iç kontrol sisteminin oluşturulduğunu, hesap verme sorumluluğuna dayalı bir yönetim anlayışının sonucu olarak kamu kurumlarının faaliyetlerini performanslarının izlenmesine imkan verecek şekilde raporlamaya başladıklarını ileri sürmektedir. Oysa gerçek, hiç söylenenler gibi değildir. Şeffaflık ilkesi ile bağdaşmayan uygulamalara devam edilmekte, stratejik planlar, hesap verme sorumluluğunu yerine getirecek nitelikte hazırlanmamaktadır.

Stratejik planların göstermelik değil işlevsel olması zorunludur. Stratejik plan dokümanlarını, süs malzemesi gibi kullanılma eğilimi giderek artmaktadır. Görünüşte stratejik plan vardır. Ama bunlar, istenilen iyi sonuçlara varılmasını sağlayacak niteliğe haiz değildir. Sorunların önemli bir bölümü hesap verme sorumluluğuna uygun bir idari ve mali yapının oluşturulmaması yüzünden ortaya çıkmaktadır.

Öte yandan, şeffaflığı sağlamanın başta gelen koşulu, stratejik planlardaki amaç ve hedeflere ne ölçüde ulaşıldığını doğru bir şekilde ölçmektir. Performans esaslı bütçede kaynak tahsislerinin belirlenen hedeflere ve ulaşılan sonuçlara dayalı olarak yapılması gerekir. İşlevselliği olan iyi bir stratejik plana ve bu planın yönlendireceği performans esaslı bütçe sistemine sahip olunmadıkça şeffaflık konusu tüm iyi niyetli çabalara rağmen sorun olmaya devam edecektir. Nitekim, buna benzer bir tespit Sayıştay tarafından genel uygunluk bildiriminde de yapılmıştır.

"a) Kurumların 2006 Malî Yılı Bütçe Tasarılarının hizmet gerekçesi ve hedeflerine ilişkin bölümlerinin incelenmesinde, genel olarak her bir hizmet biriminin faaliyet alanlarına ilişkin genel açıklamalarda bulunulduğu; ancak, öngörülen ve gerçekleştirilmesi planlanan hedeflere ilişkin (Bütçe Hazırlama Rehberi-Hizmet Gerekçesi ve Hedefleri maddesi çerçevesinde) açıklamalara yeterince yer verilmediği;

b) Kurumların 2006 Malî Yılı Kesin Hesap Cetvelleri gider açıklamalarının incelenmesinde ise; genel olarak her bir hizmet birimi itibariyle düzenlenmesi gerekli olan Kurumlar Bütçe Tasarılarında öngörülmüş olması gereken hizmet gerekçesi ve hedeflerinin ne ölçüde gerçekleştirildiği yönüyle açıklamalardan çok, gider tertipleri itibariyle ekonomik sınıflandırmanın birinci ve ikinci düzeyinde ödenek, gider, ödenek iptali vb. verilerle ilgili açıklamalarda bulunulduğu;

Görülmektedir.

Bu durum ise, Bütçe hizmet gerekçesi ve hedefleri ile kesin hesap gider açıklamasının hedefler ve gerçekleşen değerler açısından karşılaştırılmasını güçleştirmektedir.

Diğer taraftan, Kurum kesin hesap gider açıklamalarında, ekli tablolarda (Genel Bütçeli İdareler, Özel Bütçeli İdareler, Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar itibariyle ayrı ayrı) gösterilen gider tertiplerine ilişkin açıklamalar; ödenek iptal edilme oranları yüksek olduğu halde, iptal edilme gerekçelerinin yeterince açıklanmaması nedeniyle yetersiz bulunmuştur"

Kaynak: Sayıştay Başkanlığı 2006 yılı Genel Uygunluk Bildirimi, s.46

AKP, iktidar olduğundan bu yana bütçe kanunları ile şeffaflığa aykırı uygulamalar yapmaktadır. Fazla gerilere gitmeden örnek vermek gerekirse; 2006 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu tarafından yönetim ve denetimi devralınan kuruluşların kesinleşmiş vergi, harç, ceza, gecikme zammı ve faizi ile GSM Hazine payı borçlarına karşılık tahsil edilecek gelir tahminini aşan kısmın; Maliye Bakanlığı bütçesinin çeşitli tertiplerine ve Yusufeli HES projesi ile Temel Eğitim II. Faz projesine ödenek kaydı için Maliye Bakanını yetkili kılmıştı.

Maliye Bakanına verilen bu yetki ile 2.5 milyar Yeni Türk Lirası tutarındaki gelir ve ödenek, yıl başında bütçe gelir ve gider rakamları içinde görünmedi. Yıl sonunda bunların gelir ve ödenek kayıtları yapılsa bile çok büyük miktardaki bir ödenek bütçe yılının başında bütçe içinde görünmedi.

Benzer uygulama 2007 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununda devam ettirildi. 2007 Bütçesinde; sağlık kurum ve kuruluşlarından alınmış olan tedavi hizmeti faturaları ve serbest eczanelerden alınmış olan ilaçlara ilişkin faturalar ile mevzuatı uyarınca doğrudan hak sahiplerine ödenmesi gereken tedavi yardımına ilişkin faturalardan, 31/12/2006 tarihine kadar düzenlenmiş olmakla birlikte 2006 yılı sonuna kadar ödenememiş olanlara ilişkin giderleri karşılamak üzere Maliye Bakanlığı bütçesinde yer alan ödenekten ilgili idarelerin bütçelerinde yeni açılacak tertiplere aktarma yapmaya ve öngörülen ödeneğin bir katını aşmamak üzere karşılanamayan kısım kadar ilgili tertiplere ödenek eklemeye Maliye Bakanı yetkili kılınmıştı. Bu düzenleme ile de 2006 yılında yapılmış olan sağlık giderlerine ilişkin yüklü bir tutarın 2006 yılı bütçesi içinde gösterilmemesine olanak sağlandı. Böylece 2006 yılı bütçe gerçekleşme rakamı gizlenen rakam kadar düşük gösterilmiş oldu.

2007 yılında şeffaflık ilkesine aykırı olan uygulamalara verilebilecek örneklerden bir diğeri, taşınmaz satışlarından elde edilecek gelirlerin bütçeye gelir ve Karayolları Genel Müdürlüğü bütçesine ödenek kaydedilmesi için Maliye Bakanını yetkili kılan düzenleme idi. Taşınmazların satışından elde edilecek gelirler, bölünmüş yol veya Devlet ve il yolları yapım, bakım ve kamulaştırma hizmetlerinde kullanılacaktı.

Bu hüküm dolayısı ile satılan hazine arazilerinden elde edilecek gelirler ve bu gelirlerin bölünmüş yol veya Devlet ve il yolları yapım, bakımında kullanılması dolayısı ile yapılacak harcamalar gizlenmiş olmaktadır. Yıl sonunda bunların gelir ve ödenek kayıtları yapılsa bile çok büyük miktardaki bir tutar, bütçe yılının başında bütçe içinde görünmemektedir. Karayolları Genel Müdürlüğü bütçesine geçen sene yatırımlar için 3.250 milyon YTL ödenek verilmişti. Bu sene yatırım rakamı 2,100 milyon YTL'ye indirilmişti.

2.100 milyon YTL, Karayolları Genel Müdürlüğü'ne iş yapan müteahhitlerin 2006 yılında yaptıkları ancak parasını alamadıkları tutardaki alacaklarını bile karşılamaktan uzaktır. Yapılan açıklamalara göre müteahhitler 2006 yılında 2.5 milyon YTL tutarındaki yapılmış işlerin parasını hala alamamışlardı. 2007 yılı bütçe tartışmaları sırasında, arazi satışından gelecek tahmini 45 milyon YTL'nin bütçe yılı başında bütçe giderleri içinde gösterilmediği tahmin edilmişti.

Maliye Bakanı bütçenin şeffaflığı ile bağdaşmayan bir başka uygulamayı Bütçenin (E) Cetvelinde yer alan bazı düzenlemeler nedeniyle yaptı. 2006 ve 2007 yılında bazı gelir ve giderlerin özel hesaplarda takibi , ödenek aktarma ve ekleme işlemleri ve uygulanmayacak kanun hükümleri için (E) cetveline hüküm konuldu.

Örneğin, 2007 Bütçesinin 11. maddesinin başlığı "Aktarma ve ekleme işlemleri" olmasına karşın, ödenek aktarma ve ekleme konusunda Maliye Bakanına yetki veren bazı düzenlemelere 11. maddede değil, bütçe kanununa bağlı (E) cetvelinde yer verildi.

Benzer şekilde, Maliye Bakanlığı ile Gelir İdaresi Başkanlığı hizmetlerinde kullanılacak binaların inşaatı, bakım ve onarımı ile tefriş ve donanımına ilişkin alımlarda 180 sayılı KHK'nin 32. madde hükmünün uygulanmayacağına dair hüküm bütçenin maddeleri arasında değil, bütçe kanununa bağlı (E) cetvelinde yer aldı. Bu hüküm, Maliye Bakanlığı ile Gelir İdaresi Başkanlığı'nı Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'nın tüzük, yönetmelik, tip sözleşme, şartname, rayiç, fiyat analizleri ve birim fiyatlarına uyma zorunluluğundan kurtarıyordu.

Ödenek aktarma ve ekleme işlemlerinin, olması gereken yerde, yani bütçenin maddeleri arasında değil de, olmaması gereken yerde, yani dikkatlerden kaçma olasılığı daha yüksek olan ve üzerinde konuşma yapılmayan bağlı cetveller arasında gösterilmesi bütçede şeffaflık ilkesi ile açıklanabilir mi? 2008 Yılı Bütçesinde bu hükümlerin olmamasının nedeni, şeffaflık kaygısı değil, 2007 yılında CHP'nin (E) Cetvelinde yer alan bu düzenlemelerin iptali için Anayasa Mahkemesine başvurmasıdır.

Bütçenin şeffaflığı açısından önemli olan, bazı gelir ve giderlerin bütçenin gelir ve gider kalemleriyle ilişkilendirilmeksizin özel hesaplarda takibine ilişkin hükümleri artık bütçe kanunlarında görmüyoruz. 2005 yılından itibaren Bütçe Kanunlarında bu tür düzenlemeler yok ama, böyle bir sonuç büyük ölçüde 17.9.2004 tarihinde kabul edilen 5234 sayılı kanundaki düzenlemeler yüzünden ortaya çıktı.

Çünkü 5234 sayılı Kanunun çeşitli maddelerinde, bütçenin gelir ve gider kalemleriyle ilişkilendirilmeksizin muhasebeleştirmeyle ilgili düzenlemelere yer verildi. Bu yüzden, örneğin, KİT'ler, kamu bankaları, büyükşehir belediyeleri, belediyeler, il özel idareleri ve bunlara ait tüzel kişilerin Devlete ait olan ve bu Kanun kapsamına giren borçlarına karşılık, mülkiyeti bu idarelere ait ve üzerinde herhangi bir takyidat bulunmayan taşınmazlarından genel bütçeye dahil daireler ve katma bütçeli idarelerce ihtiyaç duyulanlar oluşturulacak komisyon tarafından takdir edilecek değeri üzerinden, borçlu kurumun da uygun görüşü alınarak Maliye Bakanlığınca bütçenin gelir ve gider hesaplarıyla ilişkilendirilmeksizin satın alınabilmektedir.

Sayıştay'ın 2006 yılı Hazine İşlemleri Raporunda da silinen alacaklar nedeniyle şeffaflığa aykırı uygulamalara dikkat çekilmiştir. Rapora göre 2006 yılında; T. Halk Bankası'ndan 2,1 milyon YTL, Destekleme Fiyat İstikrar Fonu'ndan 61,2 milyon YTL, deprem, altyapı, sosyal riskin azaltılması, endüstriyel teknoloji alanlarındaki proje kredilerinden kaynaklanan alacaklardan 1.171 milyon YTL, belediyelerle yapılan uzlaşmalar sonucunda 325 milyon YTL olmak üzere toplam 1.559 milyon YTL tutarında alacak bütçe gideri ile ilişkilendirilmeksizin terkin edilmiştir.

Bütçenin gelir/gider hesaplarıyla ilişkilendirilmeksizin bazı hazine alacaklarının silinmesi, bütçe giderlerinin daha düşük görünmesine yol açarak mali saydamlık ilkesine aykırı uygulamalara sebebiyet vermektedir. Ayrıca silinen bu tutarlar bütçe dışına çıkarıldığından kesin hesap sürecinin dışında kalmaktadır.

Raporda yer alan açıklamalara göre: "Alacak hesaplarında izlenen tutarlar, tahsil edilemeyeceği anlaşıldığında bütçe kanununa konulan hükümlerle terkin edilmekte veya getirilen mevzuat değişiklikleri ile silinerek hazine hesaplarından çıkartılmaktadır. Silinen tutarlar, alacak kayıtlarının yapıldığı yıllara ilişkin bütçe gideri yapılması gereken tutarları ifade etmektedir. Zira, bütçe ile bütçe dışı kurumlar arasındaki ilişki, bütçeden yapılacak transfer ödemeleriyle kurulmalıdır. Ancak, bu ilişki kurulmamakta, ilgili alacaklar, silindiği yıllarda da bütçe gideri yapılmamaktadır. Diğer bir deyişle, finansman kaynakları bütçe dışında kullanılmakta, ilgili kurumlara "transfer gideri" niteliğindeki ödemeler ise bütçe dışında gerçekleştirilmektedir. Bu durum, bütçe uygulaması açısından değerlendirildiğinde: Alacak kayıtlarının yapıldığı yıllarda gider bütçesi olması gerekenden daha az görünmekte; Bütçe, merkezi yönetimin bütün faaliyetlerini kapsayan bir belge olmaktan çıkmakta, yapılan işlemler kesin hesap sürecinin dışında kalmakta; borç ve alacak yönetiminde zaaflara yol açılmakta ve uygulama, mali disiplin ve kamu harcamalarında saydamlık ilkeleri ile çelişmektedir."

Faaliyet Raporlarının Etkinlikten Uzak Hazırlanması

5018 sayılı Kanunda makul, gerçekçi ve uygulanabilirliği olmayan çok sayıda düzenleme vardır. Bunlardan biri de, Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 42 inci maddesindeki düzenlemedir. Bu maddenin 5 inci fıkrasında, idarelerin faaliyet raporlarının, genel faaliyet raporunun, dış denetim genel değerlendirme raporunun, kesin hesap kanun tasarısının merkezi yönetim bütçe kanunu tasarısı ile birlikte görüşüleceği yazılıdır.

5018 sayılı Kanununun 41. maddesine göre, üst yöneticiler ve bütçeyle kendisine ödenek tahsis edilen harcama yetkilileri tarafından her yıl faaliyet raporu düzenleyecektir. Düzenlemeye göre, harcama yetkilisi, Birim Faaliyet Raporunu üst yöneticiye verecek. Üst yönetici, faaliyet sonuçlarını gösteren İdari Faaliyet Raporunu Sayıştay'a ve Maliye Bakanlığı'na verecektir. Mahalli idareler de faaliyet raporlarını düzenleyerek İçişleri Bakanlığına gönderecektir. İçişleri Bakanlığı tarafından mahalli idareler değerlendirme raporu hazırlanarak Mayıs ayı sonuna kadar Sayıştay Başkanlığına gönderilir ve kamuoyuna açıklanır. Maliye Bakanlığı, merkezi yönetim kapsamındaki idarelerin yıllık faaliyet sonuçlarını Genel Faaliyet Raporunda gösterecek ve Sayıştay'a verecektir. Sayıştay, İdari Faaliyet Raporunu, Genel Faaliyet Raporunu, Mahalli İdareler Değerlendirme Raporunu ve Dış Denetim Raporlarını dikkate alarak TBMM'ne görüş bildirecektir.

Her şeyden önce belirtmek gerekir ki, 5018 Sayılı Kanunla stratejik planlama, performans bütçe, iç kontrol, iç denetim vb. gibi alanlarda eskiye oranla önemli değişiklikler ve yenilikler getirilmiş olmakla birlikte, hesap (sayman hesabı) konusunda 1050 sayılı Kanundakinden farklı yepyeni bir düzenleme yapılması yoluna gidilmemiştir.

5018 sayılı Kanun ve bu Kanuna dayalı olarak yürürlüğe konulan "Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği"nin yaptığı değişiklik "sayman" ünvanının "muhasebe yetkilisi", "saymanlık" teriminin ise "muhasebe birimi" terimlerine dönüştürülmesinden ibarettir.

Sayman hesaplarının, Sayıştay'ca denetlenmesinde 5018 sayılı Kanundan sonra herhangi bir değişiklik söz konusu değildir. Genel bütçeli idareler bakımından il ve ilçe bazındaki muhasebe birimlerine göre tutulmuş sayman hesabı bir bütün olduğundan, kamu idareleri baz alınarak sayman hesabının tahakkuk dairelerine göre parçalı olarak incelenmesi mümkün değildir.

5018 sayılı yasanın değişik 41'inci maddesinde sözü edilen "Faaliyet raporları"nın sayman hesapları ve bunların ayrılmaz parçasını oluşturan mali tablolarla hiçbir ilişkisi bulunmamaktadır. Mali tablolar muhasebe sistemi içinde muhasebe birimlerinde tutulan kayıtlara ve muhasebe verilerine dayanılarak hazırlanan tablolardır. Muhasebe birimlerince düzenlenecek olan mali tabloların isimleri ve sayıları "Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği"nde belirtilmiştir. 41'nci maddede sözü geçen faaliyet raporları bu Yönetmelikte sayılan tablolar arasında bulunmamaktadır. 5018 sayılı kanunun anılan maddesinde: " Üst yöneticiler ve bütçeyle ödenek tahsis edilen harcama yetkililerince, hesap verme sorumluluğu çerçevesinde, her yıl faaliyet raporu hazırlanır" denilmek suretiyle, faaliyet raporlarının hesaptan ve hesabın ayrılmaz parçası olan mali tablolardan farklı olduğu dolaylı olarak vurgulanmıştır.

Faaliyet raporları stratejik planları ve yıllık performans programları ile bağlantılı olup sayman hesaplarından ayrıdır. Bu raporlar mali hesap denetiminin bir parçası olmadığı gibi her yıl yayınlandığından performans denetiminin de konusu değildir.

Başka ülke Sayıştaylarının denetlemediği ve uluslar arası denetim standartlarına göre denetlenmesi gereken bir belge olmayan "faaliyet raporlarının" denetiminin neden Sayıştay'a verildiği cevaplanması gereken bir sorudur. Kaldı ki, stratejik planlama ve buna dayalı yıllık performans programları bütünüyle uygulamaya konulmadıkça yıllık faaliyet raporlarından söz etmenin mümkün olmaması gerekir.

Faaliyet raporu, stratejik plan ve performans programları uyarınca yürütülen faaliyetleri, belirlenmiş performans göstergelerine göre hedef ve gerçekleşme durumunu ve meydana gelen sapmaların nedenlerini açıklayan rapordur.

Faaliyet raporlarının hazırlanmasına ilişkin usul ve esaslar 2006 yılında yürürlüğe giren "Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmelik" ile belirlenmiştir. Kamu idareleri anılan Yönetmelikte belirlenen usul ve esaslara göre ilk faaliyet raporlarını 2006 mali yılı faaliyet sonuçlarını içerecek şekilde 2007 yılından itibaren hazırlamaya başlamışlardır.

2007 yılı itibariyle kamu idareleri İdari Faaliyet Raporunu, Maliye Bakanlığı Genel Faaliyet Raporu'nu, İçişleri Bakanlığı da Mahalli İdareler Değerlendirme Raporunu yayınlamıştır. Sayıştay, bu yıl İdari Faaliyet Raporunu, Genel Faaliyet Raporunu, Mahalli İdareler Değerlendirme Raporunu ve Dış Denetim Raporlarını dikkate alarak TBMM'ne görüş bildirmemiştir. Maliye Bakanlığı'nın Genel Faaliyet Raporu incelenirse, orada bilgi olarak verilenlerin, "bütçe", "kamu borç yönetimi" "orta vadeli plan ve orta vadeli mali plan" "iç kontrol", "iç denetim" "stratejik planlama" ve "performans bütçe" ile ilgili bilgilerden ibaret olduğu görülecektir.

Görüldüğü gibi bu bilgilerin yer aldığı rapor, stratejik plan ve performans programları uyarınca yürütülen faaliyetleri, belirlenmiş performans göstergelerine göre hedef ve gerçekleşme durumunu ve meydana gelen sapmaların nedenlerini açıklayan rapor değildir. Maliye Bakanlığı aynı bilgileri "Bütçe Gerekçesi" ve "Yıllık Ekonomik Rapor" benzeri dokümanlarda zaten vermekte idi.

İçişleri Bakanlığı'nın hazırladığı, Mahalli İdareler Değerlendirme Raporu da aynı nitelikte hazırlanmış rapordur. Raporda yer alan bilgilere göre İçişleri Bakanlığı bu raporu: 81 adet il özel idaresi, 3225 adet belediye ve 19 adet belediye bağlı idaresinin hesap bilgilerini say 2000 i otomasyon sistemi kapsamında üçer aylık periyotlarda ve yıl sonlarında derleyerek ve kümülatif olarak toplayarak hazırlamıştır.

İçişleri Bakanlığı'nın hazırladığı raporda: Mahalli idarelerin yetki, görev ve sorumluluklarına; mevzuat çalışmalarına; mahalli idarelerin insan ve fiziki kaynaklarına; bütçe gelir ve giderlerine; iç ve dış borçlara; yardımlara; sosyal hizmet harcamalarına; stratejik planlama ve performans esaslı bütçeleme uygulamalarına; denetim sonuçlarına ve köydes projesine ilişkin bilgilere yer verilmiştir. Görüldüğü gibi İçişleri Bakanlığı'nın hazırladığı rapor da, stratejik plan ve performans programları uyarınca yürütülen faaliyetleri, belirlenmiş performans göstergelerine göre hedef ve gerçekleşme durumunu ve meydana gelen sapmaların nedenlerini açıklayan rapor değildir.

Kısacası, faaliyet raporları istenilen sonuçları verecek şekilde hazırlanmamıştır. Zaten işlevselliği olan ve gerçekten stratejik plan olarak adlandırabileceğimiz bir dokümana sahip olmadan faaliyet raporu düzenlemek çok anlamlı değildir. Faaliyet raporlarının mali denetim yapar gibi her yıl incelenmesi ve değerlendirilmesi doğru bir yaklaşım tarzı değildir. Birbiri ile hiçbir organik ilişkisi olmayan idarelerin veri ve bilgilerinin kümülatif olarak toplanması da çok anlamlı değildir.

Anayasaya Aykırılık Taşıyan Bütçe Hükümleri

2008 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununun"Kısmen ve tamamen uygulanmayacak hükümler" Başlıklı 28 inci Maddesinde Anayasa'ya aykırı düşen hükümlere yer verilmiştir.

Anayasa Mahkemesinin birçok kararında yinelenip vurgulandığı gibi, başlıca ereği, bütçe yasalarını yapısına ve amacına aykırı kurallardan ayıklamak ve bir sıkı düzene bağlayarak yalnızca bütçeye ilişkin bütçeyle ilgili konuları içermesini sağlamak olan Anayasanın 161 nci maddesi, öbür yasa kurallarını değiştiren, onların alanına ve konularına el atan bütçe yasası kurallarına açık ve kesin engeldir. (Anayasa Mahkemesi'nin 02.07.1991 gün ve E.1991/16, K.1991/19 sayılı Kararı, R.G. 02.07.1991, sa.27).

Diğer yasa kurallarını değiştiren, onların alanına ve konularına el atan düzenlemeler:

2547 sayılı Yükseköğretim Kanunun 46 ncı maddesinin 7.fıkrasının 2008 yılında uygulanmayacağı hükme bağlanmıştır. Anayasaya aykırı olan bu fıkra şöyledir: "Bu hesabın sarf, muhasebesi ve denetimi döner sermaye mevzuatına tabi olup, işlemleri üniversitece görevlendirilecek sayman tarafından yürütülür."

5018 sayılı Kanunun 42 nci maddesinin üçüncü fıkrasının (g) fıkrasının uygulanmayacağı hükme bağlanarak kesin hesap kanunu tasarısı ekinde "Mal yönetim hesabı icmal cetvelleri" nin yer almayacağı öngörülmüştür.

5018 sayılı Kamu Yönetimi ve Mali Kontrol Kanunu Anayasa'nın 161 inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca çıkarılan bütçenin hazırlanması, uygulanması ve kontrolünü düzenleyen bir kanun olup bu Kanunda yılı bütçe kanunu ile değişiklik yapılabileceğine ilişkin bir yetki de verilmemiştir. Bu nedenle yapılan düzenleme Anayasa'ya aykırıdır.

4733 sayılı Tütün, Tütün Mamulleri, Tuz ve Alkol İşletmeleri Genel Müdürlüğünün yeniden yapılandırılması ile Tütün, Tütün Mamulleri ve Alkollü İçkiler Piyasası Düzenleme Kurumunun kurulmasına ilişkin Kanunun "Tarımsal destekleme" başlıklı 7 nci maddesinin 2008 yılında uygulanmayacağı hükme bağlanmıştır. Bu madde şöyledir:

"Madde 7 Tarımsal destekleme politikaları çerçevesinde doğrudan bütçeden veya uluslar arası kuruluşlardan sağlanan kaynaklardan, doğrudan ve/veya dolaylı olarak yapılacak her türlü ödemelere ilişkin usul ve esasları belirlemeye Bakanlar Kurulu yetkilidir."

Böyle bir düzenleme de " diğer yasa kurallarını değiştiren, onların alanına ve konularına el atan" bir düzenleme olduğundan Anayasa'ya aykırı düşmektedir.

Aynı maddenin 14 numaralı fıkrasında yer alan "1479 sayılı Kanunun 69 uncu maddesi, 'Bu Kanun gereğince yapılacak bildirimler hakkında 7201 sayılı Tebligat Kanunu hükümleri uygulanır. Ancak, beş yıl ve daha fazla süreye ilişkin prim borcu olan sigortalılara ilişkin olarak ek 19 uncu madde gereğince yapılacak bildirimler ilanen tebliğ suretiyle gerçekleştirilir.' şeklinde uygulanır." hükmü de belirtilen gerekçelerle Anayasa'ya aykırıdır.

Yukarıda yapmış olduğumuz açıklamalar çerçevesinde 2008 mali yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı ülkenin biriken sorunlarına ve Türk halkının ihtiyaçlarına çare olmaktan uzaktır.

M. Akif HAMZAÇEBİ
Trabzon Milletvekili

Mustafa ÖZYÜREK
İstanbul Milletvekili

Esfender KORKMAZ
İstanbul Milletvekili

Bülent BARATALI
İzmir Milletvekili

F. Mevlüt ASLANOĞLU
Malatya Milletvekili

Gürol ERGİN
Muğla Milletvekili

Faik ÖZTRAK
Tekirdağ Milletvekili

2008 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUN TASARISI

KARŞI OY YAZISI

I GİRİŞ

Türkiye, dünya ekonomisi ve dünya ticaretinin istikrar içinde büyüdüğü, global likiditenin gayet bol olduğu son beş yılı AKP iktidarı altında geçirmiştir.

Bu beş yıl içinde dünya ekonomisi ortalama yüzde 5 büyümüştür. Aynı dönemde yükselen piyasalar ve gelişmekte olan ülkelerde bu oran yüzde 7.6 olarak gerçekleşmiştir. Hindistan ve Çin gibi ülkelerde ise çok daha yüksek oranlarda seyretmiştir.

İstikrar içinde sağlıklı büyüme gerçekleştiren ülkelerin global likidite bolluğunu çok iyi değerlendirdiklerini görüyoruz. Bir taraftan artan oranda doğrudan yabancı sermaye yatırımını çekmeyi başarırken, bu bolluk sayesinde döviz ihtiyaçlarını da çok ucuz maliyetlerle karşılamayı başarmışlardır.

Başta Çin ve Hindistan olmak üzere yatırımlara, üretime, dolayısı ile ihracata dayalı yüksek büyüme oranı gerçekleştiren ülkelerin, her geçen gün daha sağlıklı bir ekonomik yapıya kavuştuklarını görüyoruz.

Türkiye AKP yönetiminde geçirdiği son beş yılda 2002 sonunda yüzde 7.9 olarak gerçekleşen büyüme oranının ardından 20032007 yılları arasındaki 5 yıllık dönemde ortalama yüzde 6.9'luk büyüme sağlayabilmiştir. Ancak son 3 yılın rakamları aynı zamanda bir düşüş eğilimini ifade etmektedir.

Türkiye'deki büyümenin istikrar içinde büyüyen diğer ülkelerin tersine ithalata dayalı olarak gerçekleştirildiği bilinmektedir. 2007'de 50 milyar dolar olan dış ticaret açığının 2008'de 65 milyar dolarak öngörülmesi her yıl devamlı artmakta olan cari işlemler açığının daha da yükseleceğine işaret etmesinin yanı sıra ucuz ithalatın ekonomimizde meydana getirdiği yapısal tahribatın süreceğinin de delili olmaktadır.

2002 yılında 1.5 milyar dolar olan cari işlemler açığı 2006 yılında 32 milyar dolara yükselmiş olup, 2007'de 35 milyar doları aşması beklenmektedir. Bunun en önemli nedeni YTL'nin aşırı değerli olmasıdır. Bu durum ithalatın ihracattan daha hızlı artmasına ve artan dış ticaret açığının dış borçla finanse edilmesine yol açmakta olup, sürdürülebilir bir durum değildir.

Uygulanan kur politikası sonucu, ara malları üretiminin yeterince artmadığı, üretim için gerekli olan ara mallarının birçoğunun yurtiçi yerli üretim yerine ithalatla karşılandığı görülmektedir. Bunun sonucu olarak da bir yandan ihracatımız giderek artan oranda ithalata bağımlı hale gelmekte, diğer yandan istihdam artışı sınırlı olmaktadır.

Türkiye'de AKP iktidarı döneminde dünyadaki global likidite bolluğundan diğer ülkelerin aksine çok yüksek ekonomik maliyet ödeyerek faydalanılmaktadır. Fayda olarak takdim edilen bu ilişkinin aslında büyük zararlara mal olduğu herkes tarafından kabul edilmektedir.

Bugün bile yüzde 4'lük enflasyon öngörüsüne rağmen sıcak paraya yüzde 17 faiz ödeyerek yüzde 13'lük bir reel faiz işletilmektedir. Bütün ekonomik yapıyı tahrip etmesi pahasına bu tür bir sıcak para ilişkisinin oluşturduğu yüksek fon düşük döviz kuru sisteminin işlemesinden yarar umulmaktadır.

Döviz girişi konusunda bir başka önemli husus, diğer ülkeler doğrudan yabancı sermaye yatırımlarını çekmekte büyük başarılar elde ederken AKP yönetiminin dünyadaki bu trendden de Türkiye'yi yararlandırmayı başaramamış olmasıdır. Bütün yapılan milli işletmelerimizin çok ucuz fiyatlarla yabancılara satışı, bunun da maalesef doğrudan yabancı sermaye yatırımı olarak takdim edilmesidir.

II 2008 YILI BÜTÇESİNİN DEĞERLENDİRMESİ

A) Genel Değerlendirme

2008 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi 204.6 milyar YTL'si Net Bütçe Gelirlerinden 17.8 Milyar YTL'si Bütçe Açığından oluşmak üzere Toplam 222.4 milyar YTL büyüklüğündedir. Bu toplam rakam içinde, Faiz Giderleri 56 milyar YTL, Personel Giderleri 48.7 milyar YTL, Sosyal Güvenlik Kurumu transferi 37 milyar YTL'dir.

69.2 milyar YTL'lik Cari Transferlerin 37 milyar YTL'lik Sosyal Güvenlik Kurumu transferi dışındaki diğer önemli kısımları 15.1 milyar YTL'lik Mahalli İdarelere transfer ve 5.4 milyar YTL'lik Tarımsal Desteklemeye giden transferlerdir.

Bu temel büyüklükleri ana hatları ile bu şekilde ifade edilen Bütçe'nin sağlıklı değerlendirilebilmesi için temel dayanaklarına bakmak gerekiyor.

2008 yılı Bütçesi yüzde 5.5'lik büyüme oranı ile yüzde 4'lük (TÜFE) enflasyon oranına göre hazırlanmıştır.

GSMH büyüme oranı 2003'de 5.9, 2004'de 9.9, 2005'de 7.6, 2006'da 6.1, 2007'de yüzde 5 olarak gerçekleşmiştir yani bir düşüş eğilimindedir. 2008 yılı için öngörülen büyüme oranının yüzde 5.5 değil daha aşağılarda olacağı tahmin ediliyor.

Enflasyon oranına gelince, bu oran 2006 bütçesinde yüzde 5 öngörülmüş yüzde 9.6 gerçekleşmiştir. 2007 de yine yüzde 4 öngörülmüş, ancak sonra yüzde 6.5 olarak revize edilmiştir. 2008'de öngörülen yüzde 4'lük hedefin de tutmayacağı anlaşılmaktadır.

2007 Bütçesinde harcamaların düşük, gelirlerin yüksek tahmin edildiği ortaya çıkan sonuçlardan anlaşılmaktadır.

Bu sayılar ve diğer bazı hususlar mali disiplin açısından başarılı olunamadığını göstermesine rağmen, 2008 yılı bütçesindeki dengelerin "Tesis edilen mali disiplini devam ettirme" gibi bir prensibe dayandırılmış olması ayrıca dikkat çekicidir.

B Bütçenin Gelirler Açısından Değerlendirilmesi

2007 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi vergi gelirleri gerçekleşme tahminlerinin bütçe hedefinin yüzde 4.5 oranında gerisinde kalacağı resmi beyanlardan anlaşılmaktadır. Gerçekleşme tahminlerine göre özel tüketim vergisi, dâhilde alınan KDV ve ithalatta alınan KDV'nin sırasıyla hedeflerin yüzde 4, yüzde 18.3, yüzde 12.1 gerisinde kalacağı anlaşılmaktadır. Bu durumun genel ekonomik performansta beklenen gelişmenin sağlanamaması ile 2007 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi hazırlanması, esnasında makro ekonomik gelişmelerin getirdiği kısıtların dikkate alınmayarak siyasi kaygılarla bütçe açığının daha düşük gösterilmesi çabasından kaynaklandığı ortadadır.

Gelir bütçesinde dikkati çeken en önemli husus öncelikle 2007 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi'ndeki 158 milyar YTL'lik vergi geliri hedefinin 7 milyar YTL. gerisinde kalarak 151 milyar YTL olarak gerçekleşeceğinin tahmin edilmesidir. AKP Hükümeti 7 milyar YTL daha düşük revize edilen vergi gelirlerini dahi tutturabilmek için özel tüketim vergilerine yüzde 15'e varan artışlar yapmıştır. Türkiye genelinde 130 bin vergi mükellefinin bankalarda bulunan mevduat ve yatırım hesaplarına ani hacizler koyarak hem vatandaşları, hem de ekonomik durgunluk ve likidite sıkıntısı yaşayan piyasada esnaf ve sanayiciyi zor duruma düşürmüştür. Tüm bu tedbirlere rağmen vergi gelirlerinde 7 milyar YTL düşük revize edilen yıl sonu tahminlerine ulaşılabilmesi çok zor görülmektedir.

Geçmiş yılların gerçekleşmeleri incelendiğinde hiçbir dönemde vergi gelirlerinin hedeflerin bu kadar gerisinde gerçekleştiği görülmemiştir. Vergi gelirlerinin hedeflerin gerisinde kalmasının ilk nedeni; vergi gelirleri hedefinin gerçekçi belirlenmemesidir. 2007 yılı bütçelerinde bir önceki yıla göre; gelir vergisi için yüzde 18.7, kurumlar vergisi için yüzde 13.6, katma değer vergisi için yüzde 16, harçlar için yüzde 16.5, banka ve sigorta muameleleri için yüzde 22 oranında artış öngörülmüştür. Büyüme ve enflasyon hedefini aşan oranda öngörülen vergi gelirleri artış hedefleri ekonominin normal seyri ve göstergeleri ile açıklanamayacak boyuttadır. Bugüne kadar hükümetin dikkate almadığı bu eleştirilerin gerçekleştiğini görüyoruz. Bir diğer neden bütçedeki vergi gelirleri kompozisyonunda görülmektedir. Dolaylı vergilerin toplam vergi gelirleri içindeki oranı yüzde 70 seviyesine çıkmıştır. Tüketim üzerinden alınan dolaylı vergilerde gelir artışı sağlamak için talepteki canlılığa bağlı olduğundan, piyasada ekonomik durgunluk, uygulanan para politikaları ve likidite sorunu dikkate alındığında hedefin gerçekçi belirlenmediği açıkça görülmektedir.

Dolaylı vergilerin ayrıntıları incelendiğinde, yukarıda belirtildiği üzere 2007 yılı bütçe hedeflerine göre dâhilde alınan KDV yüzde 18, ithalatta alınan KDV yüzde 12, özel tüketim vergisi yüzde 4 daha düşük gerçekleşecektir. Bunun nedenlerinden birisi ücretlilerde vergi iadesinin kaldırılmasını müteakip dâhilde alınan KDV tahsilâtının düşmesidir. Ayrıca akaryakıt, alkollü içecek ve tütün mamüllerindeki kaçakçılığın artması da ÖTV ve KDV gelirlerini azaltan bir diğer faktördür. Dolaylı vergilerin yüksekliği ve gelir ihtiyacında kolaycı bir yaklaşımla ilk akla gelen vergiler olması sorunun yapısal bir nitelik kazandığını göstermektedir.

Dolaylı Vergiler açısından 2008 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Tasarısı hedefleri incelendiğinde maalesef geçmişte yapılan yanlış uygulamalardan vazgeçilmediği görülmektedir. AKP Hükümeti'nin yüzde 5 büyüme ve yüzde 4 enflasyon hedefi olmasına rağmen, 2008 yılında ÖTV'de yüzde 15.7, ithalde alınan KDV'de yüzde 17.3, banka ve sigorta muameleleri vergisinde yüzde 23.5 oranında artışlar öngörülmektedir. Ekonominin içinde bulunduğu ortam ve 2007 vergi gelirleri performansı dikkate alındığında sonuç şimdiden açık bir şekilde görülmektedir. 2008 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi vergi gelirlerinin 2007 Yılı gerçekleşme tahminine göre yüzde 13.3 artacağı öngörülmektedir. Hedef büyüme ve enflasyon hedefi ışığında vergi gelirlerin reel olarak artması anlamına gelmektedir. Bu da hükümetin vergi oranlarını mı artıracağı yoksa yeni vergiler mi ihdas edeceği sorusunu akla getirmektedir.

Diğer önemli bir husus ise vergi iadeleridir. 2007 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile 15.8 milyar YTL olarak öngörülen vergi iadesi hedefine yılın ilk 8 ayında ulaşılmıştır. Yıl sonu tahmini 19.2 milyar YTL olarak revize edilmiştir. 2008 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı'nda vergi iadeleri 16.5 milyar YTL olarak öngörülmüştür. Bu tutar 2007 yılı gerçekleşme tahmininden 2,7 milyar YTL daha düşüktür. İzaha muhtaç olan bu durum 2008 yılı gelir bütçesindeki en önemli tutarsızlığı ifade etmektedir.

Gelir bütçesi ile ilgili olarak devletin vergi gelirlerini toplayan Gelir İdaresi Başkanlığının yapısı da önem arz etmektedir. 2005 yılında yeniden yapılanma ile Gelir İdaresi Başkanlığına dönüşen gelir idaresi teşkilatı dönüşüm sırasında fonksiyonel anlamda hareket kabiliyeti kazanırken, topladığı gelirlere ilişkin politikaları belirleme görevi elinde alındığı için güç kaybetmiştir. Güçlü bir gelir idaresi ile yola çıkılan yeniden yapılandırma süreci sonuçta gelir idaresini zayıflatmıştır. Politika belirleme görevi Maliye Bakanlığı içinde farklı bir birimde, gelir toplama görevi farklı bir birimde olunca devlet gelirlerine ilişkin eşgüdüm ve etkinlik kaybolmuştur. Bu sebepledir ki politika belirleme biriminin 2007 yılı bütçesine ilişkin gelir hedefleri vergiyi toplayan gelir idaresini hedefleri ile örtüşmemekte, son 30 yılda ilk kez vergi geliri başlangıç bütçe hedefinin yaklaşık 8 milyar YTL altında kalmaktadır. Bu durum hedefi hesaplayan birim ile uygulayan birimlerin Maliye Bakanlığı içerisinde ayrıştırılmasından kaynaklanmaktadır.

Ayrıca analitik bütçeye uygun olmayan bir şekilde gelir idaresini oluşturan daire başkanlıklarına ayrı bütçe verilmemekte, gelir idaresi bölümlenmemiş tek bütçeye sahip olmaktadır. Bu durum fonksiyonel olarak örgütlendiği ileri sürülen gelir idaresinin fonksiyonelliğini, etkinliği azaltmaktadır. Sadece Gelir İdaresi Başkanlığı Bütçesi için geçerli olan ve bütçe yapma tekniğine aykırı bu uygulamanın derhal değiştirilerek gelir idaresinin güçlenmesine katkı sağlanması gerekmektedir.

2008 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısında beyana dayanan gelir ve kurumlar vergisi tutarı (geçici vrgiler hariç, basit usul dahil) 3,2 milyar YTL olmasına karşılık 3,5 milyar YTL idari para cezası öngörülmektedir. Bu durum; beyana dayalı doğrudan vergi toplamaktan neredeyse vazgeçmiş, kayıt dışı ekonomi ile mücadele etme kararlılığı olmayan, idari para cezalarından gelir uman bir bütçe yapısı ortaya koymaktadır.

2006 yılında 1,6 milyar YTL olarak gerçekleşen beyana dayalı gelir vergisi tahsilatının 2007 yılında yüzde 12 azalarak 1.4 milyar YTL gerçekleşeceği tahmin edilmektedir. Tahakkuka göre tahsilat nispetlerinin de 2006 yılında yüzde 61.4 gerçekleştiği, 2007 yılında yüzde 55 oranında gerçekleşeceği tahmin edilmektedir. Beyana dayalı kurumlar vergisi tahsilâtının da 2006 yılında yüzde 52.8, 2007 yılında yüzde 42.8 nispetinde olacağı görülmektedir. 2006 yılında tahsil edilen kurumlar vergisinin yüzde 43,8'i sadece yüz mükellef tarafından ödenmiş, 2005 yılında ödenen kurumlar vergisinin yüzde 23'ünü 10 mükellef ödemiştir. 2006 yılında kurumlar vergisi toplam vergi gelirleri içindeki yüzde 8.2 pay ile son yılların en düşük payına sahip olmuştur.

KDV oranları halen yüksektir. KDV'deki oran indirimleri belirli bir plan ve vergi stratejisi içinde değil rasgele yapılmakta ve yetersiz kalmaktadır. Katma Değer Vergisinde planlı ve programlı bir şekilde kayıt dışı ekonomi ile ciddi bir mücadele çerçevesinde, bütün sektörlerde daha fazla indirim yapılmalıdır.

Sonuç itibarı ile vergi gelirlerinin tahminlerin gerisinde kaldığı dolaylı vergilerin arttırıldığı, verginin tabana yayılamadığı, kayıt dışı ekonominin büyüdüğü kayıt dışı ekonomi ile mücadelede siyasi kararlılığın bulunmadığı, vergide reform söyleminin sözde kaldığı görülmektedir.

C- Bütçenin Harcamalar Açısından Değerlendirilmesi

2006 yılında 4,6 milyar YTL olarak gerçekleşen Merkezi Yönetim Bütçe açığı, Maliye Bakanlığı'nın gerçekleşme tahminlerine göre 2007 yılında 14,9 milyar YTL.'ye ulaşacaktır. Bu yüzde 224 artışı ifade etmektedir. 2007 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi'nde tamamının peşin olarak ödenmesi öngörülmeyen 5,8 mil-

yar YTL'lik Telekom satış hasılatı yıl içinde tahsil edilmiştir. Öngörülmeyen diğer bazı gelirlerin tahsilatı ile bazı harcama yükümlülüklerinin bilinçli olarak yerine getirilmemesi de dikkate alındığında, gerçekte 2007 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi'nde belirlenen 16,8 milyar YTL'lik açık hedefin çok daha üzerinde bir açığın ortaya çıkabileceği görülmektedir. Aslında, yıl ortasında açığın 8.5 milyar YTL olacağı yetkililerce açıklanmasına rağmen sonradan bu husus hiç söylenilmemiş gibi gizlenmiştir. 17.8 milyar YTL öngörülen 2008 yılı bütçe açığının 2007 yılından ertelenen harcamalar (müteahhit hak edişleri, kömür yardımı ödemeleri vs.) ve tedavi giderlerinin ertesi yıl bütçesinden ödenmesi sebebiyle gerçeği yansıtmadığı görülmektedir. Bu durum hükümetin öngörülerinin gerçekçi olmadığı ve kamu mali disiplini gerçeğinden çok uzaklaşıldığı hususunu açık bir biçimde göstermektedir.

Merkezi yönetim bütçe giderlerinin GSMH'ya oranı; 2007 Bütçe Kanununa göre yüzde 32,5, 2008 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Tasarısı'na göre yüzde 31'dir. GSMH'ya oran olarak yüzde 1,5 puan azalma görülmektedir.

2008 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Tasarısı'nda sadece personel, faiz ve cari transfer giderleri incelendiğinde toplam harcamaların çok önemli bir kısmını bu ödeneklerin oluşturduğu görülmektedir. Diğer zorunlu harcamalar da dikkate alındığında? yeni gelir yaratma veya gelir artırma kapasitesini kaybetmiş bir iktidarın harcamaları artırarak toplumun dar gelirli kesimlerine refah artırıcı bir katkı yapmasının mümkün olmadığı ortaya çıkmıştır.

2008 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Tasarısı incelendiğinde enflasyon oranının yüzde 4 olarak belirlenmesine rağmen 2008 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe harcamalarının yüzde 9,6 artışı, her iki hedefin de gerçekçi olarak belirlenmediğini ortaya koymaktadır. Esasen personel harcamaları, faiz giderleri ve diğer harcamadaki kısıtlar dikkate alındığında 2008 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesinin gerçekçi olarak hazırlanmadığı görülmektedir.

2008 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi sabit sermaye yatırımlarının, bir önceki yıl gerçekleşme tahminine göre artışı cari fiyatlarla yüzde birin altındadır. Esasen 2007 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesindeki yatırım harcaması ödeneklerinin 12.1 milyar YTL, 2008 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Tasarısındaki yatırım ödeneklerinin de 11.8 milyar YTL olduğu dikkate alındığında cari fiyatlarda bir azalma olduğu çok açıktır.

Bu durum sabit fiyatlarla kamu sabit sermaye yatırımlarının incelenmesinde daha net bir şekilde ortaya çıkmaktadır. 2007 yılında sabit fiyatlar yüzde 2.3 artacağı tahmin edilen kamu sabit sermaye yatırımlarının 2008 yılında reel olarak yüzde 3.9 azalması öngörülmektedir. Tarım, enerji, ulaştırma, turizm, eğitim ve sağlık sektörlerindeki 2008 yılında öngörülen kamu sabit sermaye yatırımlarında reel azalmalar olduğu görülmektedir.

AKP hükümetlerinin iyi hizmet verdikleri kanaatını oluşturmaya çalıştıkları Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü ile T.C. Karayolları Genel Müdürlüğü yatırım harcamaları ödenekleri 2007 ve 2008 yılları için incelendiğinde, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünün yatırım ödeneklerinin 2007 Yılında 2.820.300.000 YTL'den 2008 Yılında 2.542.533.000 YTL'ye, T.C. Karayolları Genel Müdürlüğünün yatırım ödeneklerinin de 2007 Yılında 1.877.104.000 YTL'den 2008 Yılında 1.759.491.000 YTL'ye gerilediği görülmektedir. Belirlenen hedefin üzerinde gerçekleşecek 2007 yılı enflasyonu ve 2008 yılı enflasyon hedefi de dikkate alındığında bu iki kurumun yatırım ödeneklerindeki gerilemenin boyutu daha net ortaya çıkmaktadır.

KÖYDES ve BELDES projeleri için yapılan harcamalar incelendiğinde KÖYDES projesinde ödeneklerin yüzde altmışının seçim öncesi dört ayda, BELDES projesinde ise başlangıç ödeneklerin Eylül ayı itibariyle aşıldığı ve harcamaların seçim öncesi üç ayda gerçekleştirildiği görülmektedir.

Maliye Bakanlığının 31.08.2007 tarihinde yayınlanan tebliğ ile tasarruf tedbirleri kapsamında mal ve hizmet alımları ile dördüncü üç aylık döneme ait "06Sermaye Giderleri" ekonomik kodu altında bulunan ödenekleri 01.10.2007 tarihinden itibaren bloke edilmiştir.

Çok başarılı ve yararlı olduğu Hükümet tarafından devamlı olarak öne çıkarılan KÖYDES projelerine ayrılan ödeneklerin 2007 Yılında 2 milyar YTL'den 2008 Yılında 500 milyar YTL'ye düşürülmesi bu konuda samimi bir yaklaşım ortaya konulmadığını çok net olarak ifade etmektedir. Bu husus izaha muhtaçtır. Ayrıca, 2008 yılı tasarısında yer alan BELDES projesi kapsamında belediyelerin altyapısını geliştirmek amacı ile öngörülen 300 milyon YTL'lik ödeneğin proje kapsamındaki belediyelerin sayısı dikkate alındığında çok yetersiz kalacağı aşikârdır.

2007 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesinde yer alan tarımsal amaçlı transferlerde başlangıç ödeneğinin yaklaşık yüzde 71'inin Nisan, Mayıs ve Haziran aylarında harcandığı ve ödeneklerinin tamamına yakınının bitirildiği dikkate alındığında bütçenin samimilik ilkesine uygun olarak değil, seçim öncesi çiftçilerimizi istismara yönelik gerçekleştirildiği görülmektedir.

Komisyondaki görüşmeler esnasında da tarımsal amaçlı transferlerden çiftçilerimizin 2007 yılından ne kadar alacaklı oldukları hususunda detaylı bir bilgi alınamamıştır. 2008 yılındaki ödeneğin 2008 yılı faaliyetleri nedeniyle oluşacağı ve 2007 yılından kalan ödenmeyen miktar da dikkate alındığında tarım sektörüne yapılacak transferlerin yetersiz olacağı açıktır.

2007 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesinde sosyal güvenlik devlet primi gideri olarak 10.1 milyar YTL ödenek konulmuştur. Ancak, ilgili Kanunun yürürlüğe konulmasının seçim öncesi cesaret edilememesi nedeniyle 5.9 milyar YTL'lik harcama gerçekleşmiştir. 2008 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Tasarısında ilgili ödeneğin 6.4 milyar YTL olarak öngörüldüğü dikkate alındığında sosyal güvenlikle ilgili Kanunun yürürlüğe giriş tarihi üzerinde tereddütler oluşmaktadır. Bu göstergeler 2007 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi açığının gerçekte ifade edilenden daha fazla, 2008 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Tasarısında belirlenen açığın ise öngörülenin üzerinde gerçekleşeceğini göstermektedir.

Mal ve hizmet alım giderlerinde de 2008 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Tasarısında belirlenen toplam ödeneğin, 2007 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesinde yer alan ve 15.5 milyar YTL'lik başlangıç ödeneğine göre yüzde 46.9 oranında artması da izaha muhtaç bir durumdur.

2008 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Tasarısının 27. maddesinde muhasebe kayıtlarından çıkarılacak tutarlar ve tahsil edilmeyecek alacaklarla ilgili terkini gereken alacakların toplam tutarı bilinmemektedir. Muhasebe kayıtlarında yapılacak sadeleştirme işlemi şeklinde bir düzenleme öngörülmektedir. Ancak daha önceki bütçe yıllarında terkin edilen tutarların bilinmesi gerekmektedir. Aynı maddenin 2. fıkrasında aynı dönemde diğer bir sosyal güvenlik kanunu kapsamında hak etmediği halde sağlık yardımı almış kişilerden, yersiz olarak sağlık ödemeleri yapan sosyal güvenlik kurumu tarafından tahakkuk ettirilmiş borçlar tahsil edilmez denilmektedir. Hak etmediği halde sağlık yardımı almış kişilerden alacakların tahsilinden vazgeçilmesi bir af konusudur. Tahsilinden vaçgeçilen tutarların ne kadar olduğu konusunda bilgi verilmesi gerekmektedir.

2008 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Tasarısının artarma ve ekleme işlemleri ile ilgili 10. maddesi ile Maliye Bakanına çok büyük yetkiler verilmektedir. Bu madde incelendiğinde bazı aktarma işlemlerinin 5018 Sayılı Kanunun mali disiplinin bir gereği olan aktarma yasaklarını düzenleyen 21. maddesinin üçüncü fıkrasına tabi olmaksızın yapılabileceği düzenlenmektedir. Bu durum TBMM'nin bütçe hakkını zedelemektedir.

2008 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Tasarısının 10. maddesinin 5. fıkrasında, Karayolları Genel Müdürlüğünün mülkiyetinde iken hazine adına tescil edilen ve devletin hüküm ve tasarrufu altında olup tescil edilmeye elverişli olan taşınmazların satış bedellerinin, bölünmüş yol veya devlet ve il yolları yapım, bakım ve kamulaştırma hizmetlerinde kullanılmak üzere ödenek kaydedilmesi, belirli gelirlerin belirli giderlere tahsis edilmesidir. Bu uygulama 5018 sayılı Kanunun 13. maddesinin (g) bendinin "Belirli gelirlerin belirli giderlere tahsis edilmemesi esastır" hükmüne aykırılık teşkil etmektedir.

5018 Sayılı Kanunda ödenek üstü harcama yapılamayacağı belirtilmesine rağmen bu Kanunun ilk uygulandığı yıl olan 2006 yılına ait idare kesin hesaplarında ödenek üstü harcamalar yer almaktadır. Büyük bir reform olarak vurgulanan ilk Kesin Hesap Kanunu uygulamasının bu şekilde olması başarısızlığı ve ne kadar hazırlıksız olunduğunu ortaya koymaktadır.

D) 2008 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısının Hukuki Değerlendirmesi

5018 sayılı Kanun Bütçe İlkeleri başlıklı 13. maddesinde "Bütçe, kamu malî işlemlerinin kapsamlı ve saydam bir şekilde görünmesini sağlar." hükmü yer almıştır. Bu hüküm ve uluslar arası standartlara göre; Merkezi Yönetim Bütçesinin, merkezi yönetimin mali sonuç doğuran tüm faaliyetlerini kapsaması ve bütçe dışı işlemlere imkan tanıyan istisna hüküm ve yetkilere yer vermemesi gerekir. 2008 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı, gerek tasarı metninde gerekse diğer kanunlarda yer alan hükümler nedeniyle, genellikle hazine bütçesinde bütçe dışı işlemlere imkan tanınmaktadır. Bu kapsamda bütçe dışı işlemlere yetki veren mevzuat hükümleri aşağıda yer almaktadır:

1) 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetimi Hakkında Kanun

1.1. Hazine tarafından üstlenilmesi uygun görülen borçlar için, karşılığında bütçe kanununda yeterli ödenek şartı aranmaksızın devlet iç borçlanma senedi ihraç etme yetkisi. (5335 sayılı Kanunla eklenen Madde 6)

1.2. Hazine Müsteşarlığının TMSF'den olan alacaklarını, yılı bütçesine ödenek konmadan ve bütçeye gider kaydetmeden silme yetkisi. (5335 sayılı Kanunla eklenen Madde 6)

1.3. Marmara ve Düzce Deprem bölgelerine acil yardım ve yeniden yapılandırma, rehabilitasyon projelerinin finansmanı amacıyla sağlanan kredilerin genel ve katma bütçe dışında kalan kuruluşlara karşılıksız tahsis etme yetkisi. (Geçici Madde 4)

1.4. Olası İstanbul depremine hazırlık amacıyla alınacak kredileri genel ve katma bütçe dışındaki kuruluşlara karşılıksız tahsis etme yetkisi. (Geçici Madde 8)

1.5. TCDD İşletmesine, kullanacağı dış proje kredilerini bütçenin gelir ve gider kalemleriyle ilişkilendirmeksizin karşılıksız tahsis etme yetkisi. (Geçici Madde 10)

1.6. Sel, deprem çeşitli altyapı ve yeniden yapılandırma projelerinin finansmanı için, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar yapılan kullanımlar sonucunda doğan ve ikraz anlaşmasına bağlanmamış alacakları bütçenin gelir ve gider hesaplarıyla ilişkilendirmeksizin silme yetkisi. (Geçici Madde 11)

Yukarıda bahsi geçen krediler ile geçici 4 üncü ve 8 inci madde kapsamında sağlanmış kredilerden, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten sonra yapılacak ikraz anlaşmasına bağlanmamış kullanım tutarlarını bütçenin gelir ve gider hesaplarıyla ilişkilendirmeksizin ilgili kuruluşlara karşılıksız tahsis etme yetkisi. (Geçici Madde 11)

1.7. 5018 sayılı Kanunun 2 sayılı listesinin A bölümünde yer alan yüksek öğretim kurumlarına bütçelerinde ödenek olmaksızın ve buna ilişkin gider kaydı yapılmaksızın tahsisli kredi kullandırma yetkisi. (Geçici Madde 12) (01.01.2006 tarihine kadar imzalanmış olan anlaşmaların, bu tarihten itibaren yapılacak dış kredi kullanımlarına ait)

1.8. Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonu kapsamında oluşturulacak program ve projelerin finanmanı için sağlanacak dış proje kredilerini aynı fona bütçenin gelir ve gider kalemleriyle ilişkilendirmeksizin tahsis etme yetkisi. (Geçici Madde 13)

Bu durum esas itibariyle 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile getirilen bütçe ilkelerine uygun değildir. Bütçe dışı uygulamalara imkan verilmesi nedeniyle gider bütçesi olması gerekenden az gösterilmektedir. 2008 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı, kamu mali işlemlerinin tamamını gösteren bir belge olma niteliğine sahip değildir.

SONUÇ:

Yukarıda açıklanan nedenlerle 2008 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi Kanun Tasarısına red oyu verdiğimizi bilgilerinize arz ederiz.

Münir Kutluata	*Emin Haluk Ayhan*	*Mehmet Günal*
Sakarya	Denizli	Antalya
Mustafa Kalaycı	*Erkan Akçay*	
Konya	Manisa	

2008 MALİ YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNU TASARISI ÜZERİNDE

KARŞI OY YAZISI

TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu Üyeleri

HASİP KAPLAN
DTP Şırnak Milletvekili

GÜLTAN KIŞANAK
DTP Diyarbakır Milletvekili

I- 2008 Mali yılı Merkezi Yönetim Bütçe kanun Tasarısı eki belgelerle 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanuna uygun bir şekilde Meclis bilgilendirilmemiştir.

Tasarının Mecliste görüşülmesi sırasında bütçe paketi ve eki dokümanlar yazılı olmasına rağmen eksik ve Bakanlık ve İdare bütçelerine ilişkin dokümanlar Komisyon görüşmelerine bir gün kala yeterli hazırlık süresi tanınmadan verilmiştir. Meclisin bütçe hakkı ve kamuoyunun bilgiye ulaşması ve tartışmaya sağlıklı bir şekilde açılması sağlanamamıştır.

II- 2008 YILI Merkezi Yönetim Bütçesine yönelik değerlendirme.

1- 2008 yılı bütçe tasarısı "Borç Ödeme" bütçesi olduğunu gösteriyor.

IMF'nin "faiz dışı fazla, büyüme hedefi ile vergi gelirlerine" ilişkin rakamlarda müdahaleleri sonucu son dakikada saat 23.55 te Meclis Başkanlığına sunulabilmiştir. Sayın Bakan "samimi" olarak değerlendirdiyse de bu şekilde nitelemek mümkün olmadığı gibi, Türkiye gerçeklerine cevap vermekten uzaktır.

Cumhuriyet tarihinde en fazla milletvekili ile iktidar olmuş, karşısında antidemokratik seçim sistemi nedeniyle ana muhalefet görevini üstlenmiş bir parti bulunmasına rağmen 5 yıl boyunca yasama çoğunluğu ve yürütme erkini elinde bulunduran AK Partinin hâlâ enkaz devraldık edebiyatının arkasına sığınması, üstelik 22 temmuz 2007 seçimlerinde Meclis çoğunluğunu sağladıktan sonra da bu anlayışı sürdürmesinin hiçbir inandırıcılığı yoktur. Maliye Bakanı 2008 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı ile 2006 yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarılarını görüşmelere açarken, 2001 krizi sonrası "…bizden önce iyi hazırlanmayan ve idare edilmeyen bütçeler yüzünden ülkemiz krizlere girdi ve bedelini yüksek faiz olarak ödedi, ödemeye devam ediyor .." diyerek; daha sunuşun başında 2008 yılı bütçesinin "BORÇ ÖDEME BÜTÇESİ" olduğunun da samimi itirafıdır. Başarısızlığı başkasına, başarıyı kendilerine fatura ediyor olması, inandırıcı değildir.

2- Bütçe şoklara açıktır.

Küresel ekonominin büyümesi yanı sıra, petrol fiyatları, enerji kaynaklarındaki yetersiz kaynağın, tezkere ve sınır ötesi operasyonla, Türkiye'yi sürükleyici felaketi öngörmeyen bu bütçe ŞOKLARA AÇIK istikrarsızlık getiren, güven vermeyen, kalkınmayı baltalayan, refah düzeyini düşüren, milyonlarca yurttaşımızı, işçiyi, memuru, emekliyi, köylüyü, esnafı, küçük üreticiyi açlık sınırları altına iten eşitliğe aykırı adil olmayan bir bütçedir.

ABD konut sektörü kredilerinde yaşanan sorunların ülkemizi nasıl etkilediğini unutmuş bir hükümetle karşı karşıyayız. Şok öncesi bu artçı depremi öngörmeyen yaklaşım; rotasını ABD; AB ve İngiltere merkez bankalarına doğrultmuş bir strateji, Uzak Doğu Asya'nın hapşırması karşısında zatürre olabileceğini tahayyül dahi etmemesi, ekonomik miyopluktur. 60. Hükümet programının 21. sayfasında : "…serbest kur rejimi ile piyasa şartlarında oluşması, ekonomimizin iç ve dış şoklardan daha az etkileneceği…" sözleri kağıt üzerinde kalıyor.

Sayın Maliye bakanı sunuşlarının 8 nci sayfasında : "…görüldüğü gibi ülkemizi dış piyasalardaki hareketlerden etkilenmektedir.." derken bu çelişkiyi ortaya koyuyor. Böylesi durumlarda;

Yapısal reformlar, mali disiplin ve ÖZELLEŞTİRMEYE DEVAM EDECEĞİZ.. demenin anlamı nedir. Halk Bank, Tekel ve Petkim özelleştirme için sıra bekliyor, beş yıldır ülke zenginlikleri yabancı sermayeye satılıyor? B2 yasasının çıkarılması ile kıyılar, tarih, kültür varlıkları, sonrada dağlar, ovalar, akar sular satışa çıkarılacak…vatanın zenginliklerini satışa çıkararak bütçe denkleştiren bu hükümetin başka bir örneği olmasa gerek.

"…19932002 yılları arasında ortalama olarak sadece %2.6 oranında büyüyen Türkiye..ekonomisi..20032006 döneminde %7.3 büyüdü…" diyen hükümet 300 milyar dolara mal olan "düşük yoğunluklu çatışma" dönemini, binlerce yakılan yıkılan köyü, faili meçhul cinayetler dönemini görmezden geliyor. İktidar olduğu dönemde yaşanan "çatışmasızlık ortamının" nimetlerini unutuyor. AB üyelik süreci ile gelişen havayı görmezlikten geliyor. Geldiği noktada 2007 Ekiminde, eline tezkereyi alıp, sınır ötesi operasyon dahil, Ortadoğu bataklığına, savaşa saplanacak Türkiye'nin bütçesine getireceği yıkımı felaketi görmüyor. Bu nedenle de bu konuda 2008 yılı bütçesinde tek bir kelime ile öngörü yok. Yarın böylesi bir operasyon gelişirse maliyeti ne olacak, EK BÜTÇE NASIL YAPILACAK kalkınma, istikrar, dengeli büyüme nasıl sağlanacak ? Bu konuda hiçbir öngörü yok.

3- Bütçenin hazırlanmasında "katılımcılık ve çoğulculuk" göz ardı edildi.

Demokratik toplumlarda, çağdaş hukuk devletlerinde bütçenin kaynağını teşkil eden vergileri veren yurttaşların, sivil toplum örgütlerinin katılım ve denetiminin yapılmaması "şeffaf bütçe" nin oluşmasında büyük eksikliktir. Sermaye ve emek örgütlerinin TÜSİAD, TOBB, Esnaf ve Sanatkâr Odaları Birliği, KESK, DİSK, HAKİŞ, TMMOB gibi milyonlarca örgütlü gücü temsil eden kuruluşlarına bir aylık süre içinde bir gün dahi ayrılmaması, dinlenip görüşlerinin alınmaması "katılımcı" ve "çoğulcu" demokrasi ile bağdaşmamaktadır. Ekonomi ile demokrasi birbirinden ayrılamaz. Bütçeler Mecliste hazırlandığından "Sosyal Risk" tartışılmadan, sosyolojik dönüşümler dikkate alınmadan, sağlıklı bir planlamadan da söz edilemez.

4- Dolaylı vergilerle emekçi halkın yaşam standardı daha da düşürülüyor.

Maliye bakanı "….2007 yılında % 5 lik büyüme olacak, GSMH 520 milyar Dolara ulaşacak, 2008 yılında büyüme, verimlilik artışına ve ihracata dayalı bir anlayışla özel sektör ağırlıklı olarak devam edecektir…s.9.." demektedir. Satın alma gücü paritesine işveren gözlükleri ile bakan hükümet, memurun, işçinin, emekçinin, yoksul halkın beklentilerine cevap vermiyor. Kişi başına milli gelir 2008 de 10 600 dolara ulaşmış olacak deniliyor;

Bu faiz dışı açıkla, borç ödeme bütçesi ile suya, ekmeğe, elektriğe, akaryakıta, tekele, doğal gaza ve daha bir çok ürüne zam yapılarak, 2008 de vergiyi tüketiciden alarak, KDV, ÖTV, İletişim, şans oyunları, banka ve sigorta işlemlerine "DOLAYLI VERGİLER" koyarak, bunun karşılığında memura daha az zam yaparak "SOSYAL DEVLET" yükümlülüğünü yerine getiremez, refah sağlanamaz. HEDEF OLARAK=114.5 MİLYAR YTL.DOLAYLI VERGİ, 56.6. MİLYAR GELİR VE KURUMLAR VERGİSİ, BUNUN ADI 2008 YILI VERGİSİ TÜKETİCİLERDEN EMEKÇİLERDEN ALINACAKTIR..

5- İşsizlik artıyor, veriler gerçekçi değil.

İşsizlik oranında ki düşüş tespitleri de gerçekle örtüşmüyor. 2006 yılında % 9.9 olarak gerçekleştiği söylenen işsizlik oranının, önceki yıllara göre düştüğü de doğru değildir. Bugün Türkiye'de tam % 12 oranında işsiz bulunmaktadır. Bu bütçe bu ekonomi politikalarla işsizlik azalmaz, aksine daha da artacaktır.

Tarım sektöründe ki gerileme, yanlış tarım politikaları sonucudur. Teşvik görmeyen, desteklenmeyen tarım politikaları sonucu bir tarım ülkesi olmaktan çıktık. AB25 ülke içinde İspanya'dan sonra en fazla istihdamın sağlandığı da gerçeği yansıtmıyor. GAP projesinde tarımdaki istidamın % 65'ler oranına ulaşacağı gerçeği göz ardı ediliyor.

6- Cari işlemlerde tahminler tutmuyor, sapma var.

2007 yılında dış ticaret hacmimizin 270 milyar dolara ulaşması hedefi yanıltıcıdır. 2006 yılında enerji ithalatının faturası 28.9 milyar dolarken, 32.9. milyar dolar cari açık varken, bu rakamlar gerçekçi değil. 2007 OcakAğustos ayında 12.1 milyar dolarlık net sermaye girişi cari açığın % 51.8 ini finanse etmişse, olası bir sınır ötesi operasyon ile kaçacak sermayenin de hesaba katılması gerekirdi. Sermaye çıkışı cari işlemler açığı konusunda yaratacağı riskler bugün daha fazladır.

IMF'ye olan borcumuzun 2007 yılında 7.8 milyar dolara düştüğü söyleniyor. Borç stoku kur riskine karşı korunaklı değildir. Devlet iç borçlanma faizleri dış piyasada ki dalgalanmalar sonucu % 20 yi bulması bunun göstergesidir. Çalışanlar ve emeklilere yapılan zamlar, enflasyon ve yapılan zamlar karşısında anında eriyor. Sosyal güvenlik yasasının yerel seçimler sonrasına ertelenmesi amacı, seçim ekonomisi gözetildiğini gösteriyor.

2006 yılı kesin hesap kanunu, giderleri 178.1 milyar YTL, bütçe gelirlerini 173.5 milyar YTL ve BÜTÇE AÇIĞI 4.6 MİLYAR YTL. düzeyinde gerçekleştirdi. Faiz ödemeleri arttı, 46 milyar YTL oldu. Faiz dışı fazla 41.3 milyar YTL olarak gerçekleşti. AÇIK VEREN BU BÜTÇE 2008 BÜTÇESİNİN DE HABERCİSİDİR. Hükümet programında "sıçrama dönemi" ile örtüşmeyen bu gerçek hayal kırıklığı yaratıyor.

7- Bütçede vergi adaleti yok, vergi reformu kaçınılmaz.

Bütçede vergi adaleti yok. Toplumun dar gelirli kesimlerine, memura, emeklilere biraz daha fazla kaynak aktarımı, biraz daha refah yine yok. Tam tersine, ağır dolaylı vergilerin devamı öngörülüyor. Bütçe gelirleri için, her mal ve hizmetten alınan dolaylı vergiler, ÖTV, yargıdan kesilecek para cezaları, Maliye'nin vatandaşına keseceği cezalar, trafik cezaları önemli yer tutuyor.

Bir ülkede sosyal adaletin sağlanması, hakça paylaşımın gerçekleşmesi için, vergi adaletinin sağlanması esastır. Herkesten, her adım atışında vergi almak kolaydır. Asıl olan, kazanandan kazandığı oranda vergi alabilmektir.

AKP, 5 yıldan beri bu konuda hiçbir şey yapmadı. Belli ki, 2008 yılında da yapılmayacak. Hükümet, vergi denetimlerini artırmayı, esnafın üzerindeki baskıyı çoğaltmayı hedefliyor. "Vergi reformu" kaçınılmazdır, bir an önce gelir vergisi kanunundan, vergi mahkemelerine kadar birçok mevzuatın değiştirilmesi gerekiyor. Vergi alırken zalim olmamak, harcarken de adil olmak sosyal hukuk devletinin gereğidir.

Türkiye'nin 2008 bütçesinden bazı rakamlara bakıldığında;bütçede 35.5 milyar YTL gelir vergisi, 17 milyar YTL civarında Kurumlar Vergisi beklentisi var. Petrol ve doğalgazdan alınan ÖTV'den 26 milyar YTL civarında gelir bekleniyor. Sigaradan, içkiden alınacak vergilerde büyük artışlar hedefleniyor. Bunlar, 2008 yılında akaryakıta, sigaraya, içkiye yeni zamların yapılacağı anlamına gelir. Türkiye'de çok yüksek olduğu bilinen iletişim vergilerinde de bir indirim görülmüyor. Bu nedenle sayın bakanın "2008 de yeni vergiler yok" söyleminin de gerçekçi olmayacağı görülüyor.

8- Bütçe taslağı ile ülkeyi kalkışa çıkarmak "takeoff" hayaldir.

59 ncu AK Parti Hükümeti, geride kalan 5 yıl içinde devletin ve milletin neyi varsa sattı. Üstelik bir de borçları arttırdı. Bunların karşılığında, halkın yoksul kesimlerine yönelik önemli bir gelir artırımından, devletin yatırımlarından, iş sahalarının açılmasından söz etmek, mümkün değildir. 2008 yılı bütçesinde yapılan en iyi iş, yıllardır yüzde 6.5 olarak belirlenen çünkü IMF öyle istiyordu faiz dışı fazla hedefinin bir puan aşağı çekilmesidir. Böylece, yatırımlar için 4 milyar YTL civarında ek kaynak ayrılmıştır. Ancak bütçenin geri kalan bütün gelir kalemlerinde hep dolaylı alınan vergiler vardır.

Bu kolaycılıktır. Kazanandan vergi alamayan devletin, bütün vatandaşlarını vergi kıskacı altına alması, gelir dağılımındaki adaletsizliği körüklemesi demektir. 2008 yılında halkı yeni zamlar bekliyor. Öyle görülüyor ki, elde avuçta kalan değerli araziler, tesisler falan da satılacak. Halkın üzerinde ceza baskısı yoğunlaşacak. Âdeta devlet, vatandaşına para cezası kesmek için, bu cezaların gelirleri ile bütçeyi denkleştirmek için fırsat kollayacak.

AKP 5 yıldan beri bu ülkeyi tek başına yönetme şansını ve fırsatını buldu. Hiçbir icraatlarının önünde ciddi engel, muhalefette olmadı, çıkarılmadı. Bürokrasiyi istedikleri gibi değiştirdiler. İstedikleri gibi borçlandılar, istedikleri gibi özelleştirme yaptılar. Ama hâlâ işe başladıkları yerde duruyorlar. Onarım bitti, sıçrama başlıyor. Uçağın tekerlekleri yerden kesildi, "takeoff" pozisyonuna gelindi gibi güzel sözler, bütçedeki rakamlarla örtüşmüyor. Önümüzdeki yıl da okulları hayırsever işadamlarının, sanayicilerin yapması istenecek. Önümüzdeki yıl da yeni iş alanlarının açılması kolay gözükmüyor. Bu ülkenin her vatandaşı, bir yandan hayatın zorlukları ile boğuşurken, diğer taraftan devlete daha çok vergi, daha çok ceza ödemek zorunda kalacak.

Oysa bunca zaman içinde Türkiye'de vergi adaleti sağlanabilirdi. Halk, gereken fedakarlığı gösterdi. Ama Türkiye'de AK Parti döneminde yeni zenginler türerken, devletin yapısında bir değişiklik, demokratik bir reform ne yazık ki yapılamadı. Bu açıdan bakıldığında 2008 bütçesi hayal kırıklığıdır.

Kuzey Irak'a olası bir operasyonun bütçede değişiklik yapılması anlamına geleceğini, maliyetin yine sağlık, eğitim, adalet kalemlerinden karşılanacağı yeni dolaylı vergilerin ve zamlara yöneleceği görülüyor.

Genelkurmay Başkanlığının tanımlaması ile "Düşük Yoğunluklu Çatışma" için 2007 yılında, yıl içinde artırılan ödenekler bile harcamaları karşılayamayacak. 2008 için 2007 ödenek rakamlarının gerisinde belirlenen rakamlar ise hiç mi hiç yetmeyecek. Bunun anlamı, 2008 bütçe taslağının daha TBMM'de müzakeresine başlanılmadan dengesinin bozulması demektir, Bütçe açığının büyümesi demektir. 2007 merkezi hükümet bütçesinde Milli Savunma Bakanlığı'na (MSB) 13, 1 milyar, Jandarma'ya 3, 1 milyar, Emniyet'e 6, 5 milyar YTL ödenek ayrılmıştı; ama yıl içinde bu rakamlar yükseltildi ve MSB ödeneği 18.2 milyar, Jandarma'nınki de 3, 2 milyar YTL'ye çıkarıldı. Sosyal harcamalarla ilgili bütçe kalemlerinin payının zaten gülünç derecede düşük olacağı da görülüyor.

Hükümet hazırlıksız, adımını sıcak paraya göre atmaya çalışıyor. 22 Temmuz seçimleri nedeniyle sapan 2007 bütçesi gerçekleşme hedeflerinin şimdi daha büyük sapma gösterecektir. Tezkere ile büyük bir operasyon beklenmese dahi, hükümetin ekonomiyi sıcak para akışının kesilmemesine dayandırıyor. Hükümet operasyonla, tezkereyle ilgili adımlarını bu yapının bozulmamasına yönelik atmaktadır, geneldeki hazırlıksızlığı dikkat çekicidir. Çatışma topluma kaybettiriyor, çözüm barışçıl çabalarda, sivil ve demokratik çözümlerdedir.

Eğitimden, sağlıktan kısılan kaynaklar güvenlik harcamalarına yöneliyor. Doğu ve Güney doğu Bölgesi daha çok mağdur oluyor. Kaynaklar ülkenin herhangi bir yerinden daha fazla asker ve polis harcamasına ayrılıyor. Şiddet ikliminden dolayı geçim kaynakları kaybediliyor. Tarım çökertilmiş durumda. Göç sonucu Diyarbakır, Van, Şanlıurfa işsiz dolu. Bölgenin ihtiyacı olabilecek sermaye de Batı'ya göç ediyor. Çözüm barıştan geçiyor, "Çeyrek yüzyılı bulan düşük yoğunluklu çatışmanın gerekçesini oluşturan harcamaların, barışın tesisiyle sivil harcamalara dönüştürülmesi, iş ve aş yaratan yatırımlara dönüştürülmesi, bölge insanının beklentilerine daha çok cevap verecektir."

9- IMF ye verilen sözlerde tutulmadı, performans düşük.

IMF'ye verilen niyet mektubunda ağustos ayı sonu için konulan performans kriterinin, "özellikle bütçe verilerindeki performans düşüklüğünün etkisi" ile karşılanamadığı görüldü. IMF'ye verilen "Mayıs 2007" tarihli niyet mektubunun ekinde yer alan, konsolide kamu sektörü faiz dışı dengesine ait performans kriterlerinin Nisan ayı sonu itibarı ile karşılanamadığı ve hedeften yüzde 24 oranında (KİT'ler hariç yüzde 38 oranında) sapıldı.

"Nitekim aynı niyet mektubunda bu bir ihtimal olarak belirtilmiş ve tedbir alınacağı ifade edilmiştir. Ancak söz konusu tahmin doğrulanmış ve alınan tedbirlerin de bu tahmini tersine çevirecek önemde olmadığı anlaşılmıştır. IMF'ye verilen niyet mektubunun diğer bir test noktası Ağustos ayı sonu için konulan performans kriteridir. Aynı şekilde Ağustos sonu için konulan hedefin de, özellikle bütçe verilerindeki performans düşüklüğünün etkisi ile karşılanamadığı görüldü. Geçen yıl aynı dönemde konsolide kamu sektörü faiz dışı denge rakamı yıl sonu hedefinin yüzde 86'sı civarında gerçekleşmişken, bu yıl bu oranın yüzde 60 seviyesine gerilediği anlaşılmaktadır. Bu durumda teknik olarak, yılın geri kalan kısmı için IMF ile sürdürülen standby düzenlemesinin performans hedeflerinin tutturulmama riskinin giderek büyüdüğünü ve programın ancak çok ciddi harcama ve gelir tedbirleri alınması halinde, mayıs 2008'e kadar sürdürülmesinin mümkün olacağını değerlendiriyoruz."

Bütçe performansındaki düşüş artarak devam ediyor. Sayıştay Başkanlığının 2006 yılı bütçe uygulama sonuçlarına yönelik uygunluk bildiriminden, 3 milyar YTL civarında giderin ödeneksiz olarak harcandığı sonucunu çıkarmanın mümkün olduğu da belirtilerek, "Sayıştay ödenek aşımları" konusunda sadece bir saptama yapmakta, buna karşılık takdirin Meclise bırakılması ise hesap verme mekanizmalarının gereğince işletilmesinin önüne geçmektedir.

Ağustos ayı sonunda Merkezi Yönetim Bütçesinin kümülatif olarak 8, 4 milyar YTL düzeyinde açık verdiği "Yerel yönetim ve fon payı düzeltmeleri yapıldığında, bütçe açığı 9, 3 milyar YTL'ye çıkmaktadır. Bütçenin geçen yıl 474 milyon YTL fazla verdiği dikkate alındığında, bütçe performansındaki düşmenin artarak devam ettiği görülmektedir.

2007 yılı IMF performans kriterlerinin tutturulamadığı, yüzde 6, 5 yerine yüzde 4, 3'lük bir gerçekleşme yaşandığı görülmüştür. Gelişmeler özellikle KİT dengesinin enerji maliyetleri ile ilintili bir biçimde daha da ciddi bir bozulma içinde olduğuna da işaret etmektedir.

10- Bütçe açıklarını kapatmak için zam furyası başladı. Bütçenin yükü emekçinin sırtında.

Hükümet 10 milyarı aşan açığı kapamak için; akaryakıt ve tütün mamullerinde % 515 arası bir ÖTV artışı, 2008 vergi gelirlerinde 5 milyar bir atış ve ilave için yeni vergi düzenlemeleri yapmakta bulacak. Petrol fiyatlarında ki yükseliş enerji piyasalarında ki dalgalanma bütçenin korkulu rüyası olmaya devam edecek.

Daha planlama aşamasında dahi bütçenin 18 milyar YTL açık vermesi söz konusu. Yani gelirlerin giderleri karşılamayacağı, bütçede denkliğin sağlanabilmesi için ek olarak 18 milyar YTL'lik ek kaynağa ihtiyaç duyulacağı şimdiden ortada. Ek kaynak sağlamak için kazanandan değil işçi ve emekçilerin cebine göz dikileceği de herkesçe biliniyor.

Fakat bütçe yasa tasarısındaki ayrıntılara bakıldığında, hükümetin işçi ve emekçilerden almaya çalıştığı paranın 18 milyar YTL'nin kat kat üzerinde olduğu görülüyor. Nitekim tasarıya göre devlet, bütçeyi finanse etmek için 172 milyar YTL kadar bir vergi toplamayı hedefliyor. Bunun yüzde 70'ini ise KDV, ÖTV gibi esas olarak emekçilerin cebinden çıkan dolaylı vergiler oluşturuyor.

Bütçede aslan payı faiz ödemelerine, son yıllarda bütçenin temel harcama kalemini borç ve faiz ödemeleri oluşturmaktadır. İşçi ve emekçilerden toplanan vergiler, ne yatırımlar için ne de toplumsal ihtiyaçların karşılanması için kullanılmaktadır. Bu gibi alanlara ayrılan kaynaklar göstermelik düzeylerde tutulmakta, bütçede toplanan paraların en büyük bölümü borç faiz ödemelerine ayrılmaktadır. Emekçilerden toplanan paralar, özel sektöre aktarılacak. 2008 yılı bütçe taslağı bu gerçeği bir kez daha gözler önüne sermektedir. Bütçe yasa tasarısını açıklamalarında, 2008 yılında bütçeden tam 56 milyar YTL faiz ödemeleri için ayrılacaktır. Bu da bütçe toplam gelirlerinin neredeyse yüzde 35'idir. Sayıları milyonlarla ifade edilen devlet personelinin tümüne bir yıl boyunca ödenecek ücretlerin toplamı için bütçeye 48 milyar YTL ödenek konulduğu düşünülecek olursa, faiz ödemelerine ayrılan 56 milyar YTL'nin ne ifade ettiği daha rahat anlaşılır.

Emekçiler büyüme hedefiyle aldatılıyor. Bütçe yasa tasarısında 2008 yılı için Gayri Safi Milli Hâsıla'nın (GSMH) 716 milyar YTL'nin üzerinde olacağı ifade ediliyor. Buna bağlı olarak da büyüme oranının yüzde 5.5 dolayında gerçekleşeceği, kişi başına milli gelirin ise 6 bin 625 dolardan 7 bin dolara yükseleceği söyleniyor.

Elbette bu pembe tablo emekçiler için olumlu anlamda hiçbir şey ifade etmiyor. Çünkü sermaye ile işçi ve emekçiler arasındaki gelir uçurumu o kadar açılmış durumda ki, ortalama bir emekçinin yıllık kazancı 2000 dolar dolaylarında kalıyor. 400 YTL'lik maaşla en az 34 kişilik ailesini geçindirmek zorunda kalan asgari ücretlilerin durumu ise çok daha kötü. Dolayısıyla, 7 bin dolarlık rakam onlar için bir masaldan ibaret. 7 bin dolarlık kişi başına gelir masalıyla emekçileri uyutmaya çalışan hükümet diğer yandan kamu emekçilerine yüzde 2+2 oranında ücret artışı onur kırıcıdır. Komisyona muhalefetin memura yılda iki ikramiye ödenmesi önergesinin reddi, hükümetin yaklaşımını da ortaya koyuyor.

III- Dış politika belirsizliği istikrarsızlığa yol açıyor.

AB müzakere süreci işlemiyor. Kasım ayında açıklanan AB ilerleme raporu, hâlâ düşünce ve örgütlenme özgürlüğü alanında ciddi sorunlar bulunduğunu, TCK nun 301 nci maddesi başta olmak üzere iyileştirme bekleyen yasalar bulunduğu, zorunlu göç, bölgesele geri kalmışlık yönünde adımlar atılmadığı, bağımsız yargının sağlanamadığı açıklanmıştır.

Ülkemizin dış politikasını öfkeyle, tepkiyle, kinle, nefretle, duygusallıkla şekillendirmek sorun çözmekten çok derinleştirmektedir. Dış politikanın temel kuralları vardır, Orta Doğu'da Avrupa ile Avrasya arasında olmanın coğrafi avantajları da vardır ve dezavantajları da vardır. Böylesi bir konumda bir ülkeyiz. Osmanlıdan gelmişiz, cumhuriyeti kurmuşuz, Osmanlının zenginliklerini, kültürlerini, farklılıklarını almışız. Böyle bir coğrafyada yeni bir cumhuriyeti birlikte inşa etmişiz, ama Misakımillî sınırları içinde de bir başka ülke Irak sınırları içinde Musul'dan Kerkük'e, Erbil'den Süleymaniye'ye kadar Kürt, Türkmen ve Arap kardeşlerimiz ve akrabalarımız da orada kalabilmiştir.

Türkiye, büyük bir ülke, büyük medeniyetlerden ve büyük egemenliklerden gelmiş oldukça yüksek bir devlet geleneği olan bir ülke olduğuna göre, Avrupa Birliği ve Orta Doğu konusunda stratejik planlarımızın ve projelerimizin olması, bunun da partiler üstü, yani parti çıkarları, parti, siyaset malzemesi yapılmadan bu ülkenin, bu halkın çıkarlarına uygun politikaların geliştirilmesi zorunludur.

Gerçekten Avrupa Birliği ilişkilerinde son iki senede vitesin 1'e çekildiğini görüyoruz. bir yavaşlama, reformlarda bir duraklama var, seçim siyaseti bunda etkili olmuştur. 301'inci madde sorun olarak duruyor.

Bağımsız yargı konusunda gerçekten hassas olunmak gerekiyor. Ülkemizin hukuk devleti olmanın ölçüt ve güvencesidir. Şemdinli savcısı görevden alındı, korunamadı. 9 tane müdahil avukat hakkında da soruşturma açıldı. Yani, öteye beriye bomba atan iyi çocuklar korunacak, davanın savcıları görevden alınacak, avukatlara soruşturma açılacak, ondan sonra bağımsız yargı diyeceğiz, çetelerle mücadele ediyoruz diyeceğiz. Bu mümkün değildir, bu bizi zorlar, önümüzü tıkar.

Sivil otorite zaafı sürüyor Meclisin egemenliğinin halka devrini istiyorsak, çok açık söylüyoruz, asker ve polis, sivil otoritenin emri altında olacak. Hiçbir demokraside asker bu kadar çok konuşmaz. Bir kışlaya siyaset ve ticaret girerse o orduda ne birlik olur ne dirlik olur ne de hukuk devleti olur. Bunu ortaklaşa aşmak zorundayız kendi özgürlüğümüzü de gözeterek. Yeni anayasa tartışmaları bir fırsattır.

"Sıfır tolerans"; işkence konusunda Hükûmet çok sıkça dile getiriyor. Ama, cezaevlerinden aldığımız haberler, son olarak DTP'ye yapılan saldırılar veya gösterilerde ırkçı kalkışmanın, şovenist tahrikin getirdiği, sivil yurttaşlarımıza, hiçbir siyaset kenarında olmayan insanlarımıza yönelik saldırılar konusunda can ve mal güvenliğinin sağlanması çok önemli. Bu konularda Hükümetin en etkin bir çalışmayla 2013 programının hedeflerini yetiştirmesi kaçınılmaz oluyor. Bunlar içinde birkaç uluslararası sözleşme var, imzalanması gereken. Bunlardan birisi Terörle Mücadele Varşova Sözleşmesidir, çerçeve sözleşmesidir.

Irak yönetimi ile Kerkük'te Türkmenlerle, Kürtlerle ciddi barışçıl, sivil, siyasi, ekonomik, kültürel, demokratik işbirliklerinin geliştirilmesi gerektiğini düşünüyoruz. Çünkü, tarih bin yıllık beraberlik bizi bu coğrafyada beraber yaşamaya zorluyor ve bizi etkiliyor. Yani, iki tarafta akraba ve kardeşlerin olması olgusu karşısında bu bizi etkiliyor ve bunu etkileyen faktörü kendimiz bu Mecliste, 23'üncü Dönem milletvekilleriyle çözme imkân ve şansımız var.

Kuzey Irak'ta bir dönem kırmızı çizgiler dedik, sonra pembeleşti, sonra daha gerçekçi davrandık. Bugün Cumhurbaşkanı, Sayın Talabani seçimle geldi, Şii, Sünni ve Kürtlerin ortak iradesiyle bugün Cumhurbaşkanı. ABD'den, Paris'e, Roma'ya her tarafta kabul görüyor. Yani, Kürt olduğu için onu kabul görmemek kompleksini aşmamız gerekiyor ve yeni kalıcı stratejik bir dış politika geliştirmemiz zorunludur.

Dışişleri Bakanlığı Bütçesinin yeni gelişen şartlarda yeterli olmadığını düşünüyoruz. Yeni teknik gelişmeler ve yeni yapılandırma ihtiyaçları, küreselleşmenin getirdiği zorluklar nedeniyle bu bütçeyle sağlıklı bir dış politika yapılması ve 5 milyon yurttaşımız var yurt dışında, onların sorunlarına eğilip yetişmesi, bu mevcut personel sayısıyla bunların hayata geçirilmesinin zorluklarının altını çiziyoruz.

IV- Adalet bakanlığı bütçesi ile "bağımsız yargı" sağlanamaz.

Adalet bakanlığı bütçesi bağımsız yargıyı direkt ilgilendiriyor. Ne yazık ki, geçmiş hükümetler zamanında da en az ihtiyaçları karşılanan bakanlık, en az bütçesi artırılan bakanlıktır. 10.632 dolu yargıç var, 4.062 yargıç kadrosu boş. Oysa ki, hukuk fakültesini bitiren ve ortada işsiz dolaşan on binlerce hukukçu varken… Şimdi 100 bin kişiye 8 hâkim, 4 savcı Türkiye'de düşüyorsa, ülkede adaleti beklemek, bağımsız yargının hayata geçmesini beklemek de hayaldir. Bunun karşılığında eğer veriler Almanya'da 254 kişiye 6 savcı, yani bu rakam Hollanda'da 12 hâkim, 4 savcı, Portekiz'de 17 hâkim, 12 savcı olarak çıkıyorsa, bu oranlar bile, bizim adalete, bağımsız yargıya hiç de hiç değer vermediğimizin çok açık ifadesidir.

Bakanlık bütçesinde hâkim sayısının artırılması hedefi var, hizmet içi eğitim, bunları önemsiyoruz. Özellikle de Adalet akademisini çok önemsediğimizi de ifade etmek istiyoruz. Bazı konularda. AİHM'e daha özenli davranmak gerekiyor. Örneğin, Avrupa Mahkemesine yargıç seçiminde yaptığımız hatayı artık gidermemiz lazım yargıç seçimlerinde partizanca yaklaşımlardan kurtulmak için yeni düzenleme yapılması gerekiyor. Yargı, Savunma ve üniversiteler, üç tane yargıç adaylarını seçebilmelidir.

Uluslararası Hukuk İşleri Genel Müdürlüğümüzle ilgili açılımlar var ama, tatmin edici değil. Yirmi tane yargıcımızı dil eğitimine göndermek, ihtiyaca cevap verir mi? Türkiye, her gün onlarca sözleşme, uluslararası sözleşme imzalarken, bu küreselleşme çağında bu dönemde en az beş yüz tane yargıcımızın dünyada bilinen beş tane önemli dili çok iyi derecede bilmek üzere ihtisaslı olarak kadroya alınması gerekir. Birleşmiş Milletler Siyasi Haklar Sözleşmesini imzaladık, artı İnsan Hakları Komitesinin denetimine girdik. Lüksemburg'da ekonomi davalarında uluslararası alanda rekabet şirketleri Türkiye'yi vurmaya başladı, vurmaya devam edecek, malların serbest dolaşımına kadar Türkiye çok ciddi risklerle karşı karşıyadır. Eğer, bu bakanlığın bünyesine, yetiştirilmiş, dil bilen, bilgili, eğitimli yargıçlarımızı, hukukçularımızı almadığınız takdirde etkili bir adaleti gerçekleştirmeyiz.

Dışişleri Bakanlığı bünyesinde İnsan Hakları Genel Müdürlüğü bünyesinde hukukçular AİHM de savunma hazırlıyor. Adalet Bakanlığının Uluslararası Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü var. Bu görevi Adalet bakanlığı üstlenmeli. Dışişleri Bakanlığı avukatlık yapmaz, bu yanlıştır, bu yanlıştan dönülmesi gerektiğini düşünüyoruz.

E-devlet başarısına katılıyoruz, ama, hâlâ, uçaktan inip, eskiden arama kaydın var diye insanlar gözaltına alınıyor, iki, üç gün, beş gün içeride tutuluyor. Hâlâ, gidin bir ruhsat alın, fişler karşınıza çıkıyor. Edevletin başarısı, adaletin başarısı önce bu alanlardaki kayıtları ve yanlışları gidermekle sağlanır diye düşünüyoruz.

Adalet bakanlığı bütçesi ile bağımsız yargı sağlanamaz. En az yüzde 100 artırılması gerekir. Bu, 73 milyon için, ülkenin onuru için, hepimiz için gereklidir diyoruz.

V- Sosyal güvenlik reformu zorunludur.

Bütçede en önemli açık olarak görülen sosyal güvenlik harcamaları, sosyal devlet olmanın anayasal güvenceleri ile ele alınmalıdır.

Ülkemizde 73 milyon insanımızı çok yakından ilgilendiren sağlık ve sosyal güvenlik sistemi objektif verileri ortaya koyarak birtakım stratejik planlama ve önümüze gelecek sosyal güvenlik reformu konusunda da şimdiden önlem alınması gerekmektedir.

Devletin özelleştiremeyeceği en önemli iki alan vardır: Birisi sağlıktır, birisi de eğitimdir. Devletin sosyal güvenlikte katkısını esirgemeyeceği ve özelleştiremeyeceği en önemli alanlardan birisi yine sosyal güvenliktir, yine sağlıktır. Zaten, Anayasa'mız bu konuda 60'ıncı maddeyle sosyal güvenlik bakımından korumayı yine 61 ve 62'nci maddelerde de gerekli tedbirlerin alınması gerektiği yükümlüğünü ortaya koymuştur. Cari açık, borçlanma yükleri konuşulduğu zaman hemen sosyal güvenlik açığı büyük ölçüde öne çıkıyor.

SSK, BağKur, Emekli Sandığı, bir taraftan devlet hastaneleri, bir taraftan SSK hastaneleri, bir taraftan her birisinden ayrı ayrı uygulamalar, bürokrasi ve korkunç bir israf, korkunç bir denetimsizlik var. Haksız emeklilikler, maaş almalar var. Evet, böylesi bir durumda bu gerçekleri görerek, yani, ülkemizin Avrupa Birliği reformları özellikle de ekonomiksosyal alandaki başlıklar, ön müzakereler de dikkate alındığında Türkiye'nin bir istikrara kavuşması, ekonomik olarak bir raya oturabilmesi için önümüzdeki süreçte sosyal güvenlik reformu bakımından ne yapabiliriz, bürokrasiyi nasıl azaltabiliriz, dağınık bakanlıkları teke nasıl düşürebiliriz. Sağlığı, emekliliği, sosyal güvenliği üç ara başlıkta nasıl merkezileştirebiliriz, bürokrasimizi daha etkili ve yetkin gelişmiş alanlarına uygun nasıl geliştirebiliriz, edevlet alanında elbette ki tek karttan projelere kadar arge araştırmalarının en ciddi yapılacağı bu alanda nasıl çalışabiliriz?

SSK primleri ucuz kredi aracı olarak kullanmasaydı bunu tasarrufta değerlendirebilmiş olsaydık rakamlar bize şu an SSK'nın değil batık, 19 milyarın üzerinde bir parası olabileceğini gösteriyor. Şimdi, devlet garantör sıfatını ve bu yükümlülüğünü mutlak surette yerine getirmek zorunda. Zaten, Devlet Planlama Teşkilatının hazırlamış olduğu raporlarda bu sistemin neden açık verdiği, bu sistemin neden sağlıksız olduğu konusunda temel veriler var. Bu temel verilerin içine af uygulamaları, süper emeklilik, erken emeklilik sayabiliriz, geçmiş hükümetlerin bu konuda ortak sorumluluğu var.

Sosyal güvenlik özelleştirilemez. Sosyal güvenlik projelendirilirken özel hastaneler, özel dershaneler ve özel üniversiteler gibi kapı aralama sosyal devleti yaralar. Yani, devlet bu alanda yükümlülüğünden kaçınmayacak ve özellikle bu sistemi kurarken bu sistemin özerk yapılandırılmasında çok çok dikkatli olması, onun anayasal sorumluluğu gereğidir.

Kayıt dışı ekonomide özellikle 1213 milyon civarında sigortalı edilmeyen, prim ödeyemeyen ve bu açığın da yüzde 20 kadarının da sağlık güvencesi altında olmadığı dikkate alınacak olursa biraz daha bu kayıt dışılık konusunda ciddi bir denetimin yapılması ve kaynak artırımı yoluna hem gidilmesi hem kayıt dışı kalanların sağlık problemlerinin çözülmesi, farklı kaynaklardan, yeşil karttan en kısacası bunun karşılanmaması yoluna gidilmesi doğru olacaktır.

2008'de sosyal güvenlik reformunun yapılması ve örgütlenmede bir bakanlık bünyesine alabildiği genel sağlık sigortasını bir genel müdürlük, emeklilik sigortasını yine bir merkezî yapı, sosyal hizmet ve yardımlarını da merkezîleştirdiği bir noktaya getirdiği bir çalışma içinde olunacak. Bizler böylesi bir sosyal güvenlik reformunda emekçilerin ve çalışanların, memurların ve işçilerin hak kaybına uğramamak kaydıyla onların enflasyon, hayat pahalılığı, TÜFE karşısında zarar görmemeleri kaydıyla emekçi insanlarımızın kaldı ki 9 bin işgününe mahkûm edip 5860 ve üstü yaş emeklilik sınırı da dayatıldıktan sonra 2025 yılı hedefli projesinde en azından mevcut emeklilerimizin daha da sosyal refahını azaltılmaması ve korunması çalışmalar yapılmalı. 17 milyon çalışanı olan ülkemizde işçisi, memuru, BağKurlusu ve bunların hepsi ne yazık ki hayat pahalılığı ve hele hele bugünlerde yapılan ekmek zammı, su zammı, petrol zammı, akaryakıt zammı, elektrik zammı, telefon zammı, artırılacak ÖTV'ler, artırılacak dolaylı vergiler karşısında bu proje hayata geçerken mutlak surette emek cephesini, çalışan insanları koruma konusundaki kararlılığımızı sürdüreceğiz.

Popülist olmadan hortumlanan devlet kaynaklarını sıkıntıya sokan çalışmalardan ders alarak ve Avrupa'daki standartları da dikkate alarak elbette ki aktüeryal hesaplar yapılırken bütçe hesapları açıklanırken bütün günahını da emekçilerin sırtına yığmadan, sağlıklı çalışmalar yapılmalıdır.

Aile koruma hekimliğinden, kadın sağlık konusuna birçok eksiklik bulunmaktadır. İŞKUR'un çalışmaları, işsizlik oranı ve tabi ki bizi en yüksek işsizlik oranının 1830 yaş arası olması düşündürücüdür.

Yeni okulunu bitiren gençler, üniversite mezunu işsizler ordusu, askerliğini yeni bitirmiş, yeni ev kurmak, yeni hayat kurmak aşamasında olan insanlarımızın işsizliği korkunç boyutlardadır. Elbette ki, hesap yaparken devlet, devlet baba olduğunu unutmayacak. Bu alanda üçte 1 oranında katılım katkı payını esirgemeyecek bir yükümlülüğü olduğunun özellikle altını çizerek vurgulamak istiyoruz.

VI- Sanayi ve Ticaret Bakanlığı bütçesi ihtiyaca cevap vermiyor.

Ekonomide, sosyal yapıda, toplumda da böylesi bakanlıkların bütçe ve stratejileri o ülkelerin de gelişim süreçlerini ve hedeflerini bir bakıma ortaya koyar.

Sanayi ve Ticaret Bakanlığımıza baktığımız zaman, Avrupa Birliği müzakerelerinden 35 başlık Bakanlığı ilgilendiriyor. En son bir önceki bütçede, 21 tane başlığı tamamlamıştı. Yine, 162 adet Avrupa Birliği mevzuatından 159 adedi ki, bu hemen tamamına yakın bir rakam, 17'i de direktif Bakanlıkça hazırlanmış, bu da sevindirici.

Bu arada, tabii, övünerek söyleniyor, teknik bir mevzu, "CE" işareti konusu, bir noktada iç piyasada ve Avrupa Birliği ülkelerinde serbest dolaşım, sermayenin ve malların, bir nevi mal pasaportu, ürün pasaportunun yürürlüğe girmiş olması… Ama, ne yazık ki, biz 1995'te gümrük birliğine üye olmuş bir ülkeyiz ve Avrupa Birliği sürecinde epeyce yol aldıktan sonra geldiğimiz noktada Bakanlığımızın bütçesi, en önemli boyutuyla da, sanayiye dayalı tarım politikaları ve onlara bağlı KOBİ'ler ile bölgeler arası dengesizlik konusundaki Avrupa Birliği müzakere sürecinin en önemli noktasında sıkıntılar yaşanıyor.

Türkiye "tarım" başlığı altında yeterli aşamayı kaydetmedi. Ülkemizin yüzde 99 KOBİ'leri farklı alanlarda çalışıyor. Yani, tarıma, ürüne dayalı, sanayiyi geliştiren KOBİ'ler var, imalatçılar var, yan sektör var, ama, bu Güneydoğu Anadolu Bölgesinin de bölgesel kalkınmasıyla ilgili alınan birtakım çalışmaları biliyoruz. Fakat, bu çalışmaların içinde GAP'ın, GAP Projesinin öngörülebilirliği konusunda bir ihmal… 60'ıncı Hükümet Programında da vardı, Sayın Maliye Bakanının bütçe sunuş konuşmasında da hiç değinilmemiştir.

Ülkemizin bütçesinin yarısını, bütçesinin büyük bölümünü, uzun yıllar ve hatta şimdi de, Ilısu Barajı, sonra Cizre barajıyla GAP Projesine yatırdık. Bunun getirisi olsun diye yatırdık. Sulanacak arazilerin bilmem kaç bin dönüme çıkması için ve bununla gelecek tekstil sanayinden, iplik sanayisine, ürüne, gıda sektörüne, gıda sektöründeki sanayiye… Yani, Antep'te başlayan o küçük sanayi ve KOBİ'leşmenin getirdiği alan genişlemesinin bütün bölgeye yayılması hedeflenmişti. Ama, ne yazık ki, bu konuda bir öngörüsüzlük var.

Yine, 4325 sayılı Yasa sonrası getirilen 5804 sayılı Teşvik Yasası, tekrardan bir gözden geçirilmesi gerekiyor. 49 ile teşvik uyguluyoruz, ama, Şırnak'ı bir batı iliyle, bir başka ili bir başka ille aynı kefeye koyduğunuz zaman, tabii ki, risk faktörü, diğer konular dikkate alındığı zaman, maalesef, o teşvik görülen yerlere yatırım gitmiyor.

ARGE çalışmaları konusunda da, Sanayi Bakanlığını çok ilgilendiren konular var ve şüphesiz üniversite, sanayi, kamu işbirliği, gerçekten bu ahengin kurulması, bu dengenin kurulmasıyla beraber çağın gelişmelerinden yararlanılması çok önemli.

TÜBİTAK'ın yine 22 üniversiteyle ve 600'ü aşkın şirketle yaptığı çalışmalar şüphesiz önemli, ama, Avrupa Birliği sürecinde, Avrupa ile standartlarıyla, ithalatıyla, ihracatının en çok olduğu Avrupa Birliği ülkeleri ve ABD, büyük kalemi ile kıyasladığımız zaman, TÜBİTAK'taki çalışmaların, ARGE çalışmalarının, özellikle Uzak Doğu fırtınası, dalgası, yani, ekonomideki dalgası önümüzdeki dönem ekonomimizde de, sanayimizde de, ticaretimizde de, çokça konu olacak, bunun dikkate alınması gerekiyor.

Biliyoruz ki "CE" belgesini almak için hükümetlerimiz davalar açtılar Lüksembourg Adalet Divanına, ekonomi mahkemesidir. Fakat, oradan bu kararları almak kolay olmadı. Yani, Türkiye'nin serbest dolaşımı ve sermayenin serbest dolaşımı ve vatandaşın serbest dolaşımı Avrupa Birliğinin korkulu rüyasıdır. Ama, Türkiye'nin de önünde bir Lüksembourg Adalet Divanı vardır ve Adalet Divanının çalışmaları, ekonomik kararları Türkiye'yi bağlıyor ve milyarlarca dolar Tür-

kiye ekonomisini etkileyecek bir kapasitesi var. Bu konuda, Sanayi Bakanlığımızın bu ARGE çalışmaları ışığında bu alana, Dışişleri Bakanlığımız ve Adalet Bakanlığımızla birlikte çok özel bir önem atfetmesi gerekiyor.

Türk Ticaret Kanunu Tasarısı, geciktirilmeyecek bir durumda. 2006'da 40.900 şirket kurulmuş, bunun 7 bini batmış. Aslında şirket kurmak kolay, batırılması zor, çünkü, mahkeme kararı gerektiriyor, ama, Türkiye'de bir lüks var, bir israf var, bunun altını özellikle çizmek istiyoruz. Biliyoruz ki anonim şirketlerin ayrı bir sorumluluk statüsü var, limitet şirketlerin ayrı. Birisi bir şirketi kuruyor, o parayı alıyor, boşaltıyor, onu iflas ettiriyor, ondan sonra gidiyor bir başka şirket kuruyor, o parayı oraya yatırıyor, o da yetmiyor, bir kişinin altı yedi şirket kurduğu görülüyor, daha sonra holdingleşiyor, aynı zamanda üç tane şirketi de iflas masasındadır. Bu lüks başka ülkede yok, böylesi denetimsizlik, kolaycılık hukuk devletlerinde olmamalıdır. Yani, bir şirketi batıran bir insana ikinci bir şirket kurdurulmamalı. Ülkemizin geleceğini düşünüyorsak, bir şirketi batıran bir insan, o şirketin borçlarını ödemeden, kendini aklamadan ikinci bir şirket kuramamalıdır. Buna çok dikkat etmesi gerekiyor.

Patent Enstitüsü ve marka aslında birbirinden ayrılmaz diye düşünüyoruz. Sınai mülkiyet konusu, yine bu önümüzdeki küresel gelişmeyle bağlantılı olarak haksız rekabetlere, ürünlerimizin ve şirketlerimizin dayanıklı kılınması için ARGE araştırmalarının içine bu sınai mülkiyet, sınai mülkiyet hakkı, sınai telif hakları, marka, bunların patentle beraber aynı küme içinde değerlendirilmesi gerekiyor. Bu çalışmanın dağınık olduğunu bakanlıklar arasında görüyoruz. Bu nedenle bakanlık bütçesinin amacına uygun olmamıştır.

VII- Enerji politikası aynı zamanda güvenlik politikası olmalı.

Rüzgâr, güneş, termal, akarsular ve biyotermal için hammadde, kaynaklar Türkiye'de bolca var, hem yer altında hem yer üstünde. Fakat, güzel haritalarla bu veriler ortaya konulurken daha başında "kaynak coğrafyası" mı olacağız, yoksa yerine "geçiş coğrafyası" mı derken nasıl geçiş coğrafyası olduğumuz söyleniyor. Bakü-Ceyhan petrolünden Mısır'a; Mısır'dan Türkiye'ye, Yunanistan'a, Roma'ya, İtalya'ya kadar geçiş coğrafyası politikası öne çıkıyor.

59 ve 60'ıncı Hükümetlerin enerji politikası konusunda genel bir ülke stratejisinin ve siyasetinin maalesef olmadığını görüyoruz..

Türkiye'nin bulunduğu coğrafi ve stratejik konum ortada. Ortadoğu, Kafkaslar ve Balkanlar üçgeninde olan Türkiye, aynı zamanda bölgesindeki konumu itibarıyla ve komşularıyla ilişkileri itibarıyla dünya tek kutuplu duruma geldikten sonra özellikle de Irak, Afganistan ve Uzakdoğu piyasasına yönelik olarak dünya politikalarının su ve enerji üzerinde şekillendiğini; Saddam'ın devrilmesinin, Irak'ın ve Afganistan'ın işgalinin temelinde özellikle enerji politikalarının yattığı gerçeğini ne yazık ki ciddiyetle ele almış değil.

3 Mayıs 2006'da Bush'un Amerikan Kongresindeki konuşmasında; "Enerji güvenliği" diyor, "benim ülke güvenliğimle eşdeğerdedir." İşte, Türkiye, yer altı zenginlikleri, yer üstü zenginlikleriyle bunca kaynağa sahipken eğer geçiş coğrafyası konumu rolünü oynarsa, ne olur? Bir önceki kış kar fazla bastırdığında İran'ın vanalarını kapatması gibi Kafkaslarda iki ülke arasında doğacak bir istikrarsızlıkta veya doğal gaz borularının geçeceği bir ülkede doğacak istikrarsızlıkta o vanaların her an kapanabileceği gerçeğini veya Irak'la bir sorun yaşıyoruz ki, bir operasyon durumunda HaburCeyhan Petrol boru hattının kapanma riskini beraber getiriyor. Ülkemizin enerji konusunda uzun vadeli bir stratejisi, planı, projesi olmak zorunda ve en başta öz kaynaklarına güvenmek zorundadır.

Türkiye'deki haritaya baktığımız zaman gerçekten sevindirici doneler çıkarıyor MTA Genel Müdürlüğü karşımıza. Rakamlar, potansiyel ortada... İzlanda da küçük bir devlet, yani 300 bin nüfuslu bir ülke. 95-97 arası iyi biliyoruz ki, enerji konusundaki bu termal çalışma Türkiye'yle ilgili görüşmeler başlamıştı. Yani, 12 senede gerçekten geldiğimiz nokta termal santral kurulması konusunda, kaynaklarımızı değerlendirmek konusunda daha ciddi bir çaba göstermemiz gerekiyor.

Yine bizi sevindiren bir konu, akarsularımızla ilgili. Sayın Bakanın açıklamaları ki, dereleri enerjiye çeviriyoruz dedi, ülkemizde bunca güzellikler, doğallıklar dururken, yani bu alandaki enerjiyi değerlendirmek için bugün Silopi'de kömüre dayalı, üstelik de il özel idaresinden, il meclisinin ruhsat iznini reddettiği, faaliyetlerine izin vermediği bir şirket, Silopi'de üretimini devam ettiriyor. Onu aşkın ırmağın olduğu Şırnak ilinde halk, haklı olarak tepki gösteriyor.

İsviçre'nin Bern kentini çevreleyen o küçücük ırmaktan, dinamolarla Bern şehrini, İsviçre'yi aydınlatabiliyor da Türkiye bu güzelim coğrafyasıyla niye bunu yapamıyor? Sayın Bakanımızın bir önceki sunuş konuşmalarında Ilısu Barajına değinip "Hasankeyf'i kurtararak yapıyoruz" sözlerini anımsatmak istiyoruz. Sayın Başbakan da bir sene önce Hasankeyf'i ziyaretinde "Hasankeyf kurtulacak" derken, daha sonra Hasankeyf'in maalesef sular altında kalacağı gerçeğiyle karşı karşıya kaldık, bu konu çok tartışıldı. Ilısu Barajının taban kodu 400, Hasankeyf, 1958 model teknoloji uygulanarak elde edilecek enerjiyle hadi 3 milyar küsur kilovatsaat kazanabilirsiniz, ama, Hasankeyf 12 bin yıllık tarihiyle, kültürüyle, mirasıyla, dinlerin beşiğiyle, Zeynel Abidiniyle, Errızk Camisiyle, Ulu Camisiyle bir yüz katını turizmden gelir olarak getirebilir. Otuz yıllık bir ömrü, bu tarihi heba etmek, kültür katliamı yapmak da bir enerji politikası olmaması gerekir.

Rüzgâr haritasındaki 30 bin nokta hepimizi heyecanlandırıyor, ufak ufak da olsa Alaçatı'da veya Bodrum'un eski yel değirmenlerinin olduğu yerlerden öte çok geniş bir alanda bu olanaklarımız varken, biz şunun cevabını almak istiyoruz: Gerçekten Avrupa'nın terk ettiği nükleer enerji santrallerine, bugünlerde Avrupa'nın ikinci, üçüncü model durumuna düşmüş, atıl kalmış enerji santrallerini ülkemin en güzelim yerlerine, Bulgaristan sınırında İğneada'ya, Irak sınırında Cudi'ye, Akkuyu'ya, Fırtına deresine, Samsun' a -ki Samsun gerçekten bu konuda iyi bir mücadele verdi ve yargı kararıyla durdurdu- bunca güzel, özel kaynaklarımızın olduğu çevreyi kirletmeyen konularda imkânlarımız varken niye bunun kolayına kaçıyoruz ve gerçekten bugünlerde kabul edilen nükleer santrallerin kurulmasıyla ilgili yasada enerji KOBİ'si yaratalım derken, enerji KOBİ'si ve şirketler kanalıyla yeni suistimaller ve yolsuzlukların yapılmasını nasıl önleyeceğiz? Ki yakın zamanda Sayın Bakanın da olurlarıyla bir operasyon geçirdi enerji alanı. Daha önceki operasyonlar var ve yolsuzluğun en çok olduğu bir alan. Bu enerji politikalarının ülke çıkarlarına olmadığı gibi, bütçenin de yeterli olmadığını düşünüyoruz.

VIII- Sağlık hizmetleri adil ve ücretsiz olmalıdır.

Vatandaşın vergisiyle bütçesi karşılanan sağlıkta, devlet, ücretsiz olarak yurttaşlarına bakmakla görevlidir, birinci görevi budur. Sağlık, eğitim, güvenlik gibi bazı konular var ki, hiçbir şekilde devredilemez. Bu yönüyle, o hizmetlerin sunulmasında şüphesiz eşit, dengeli, tüm yurttaşını, tüm bölgeleri kucaklayıcı bir ölçüde tutturması gerektiği konusunda ciddi kaygılarımız var.

21'inci Yüzyılda, küreselleşen dünyada sağlık sınır tanımıyor, önemli gelişmeler var, iş ve güç birlikleri var, sağlık reformları, sağlık dönüşüm programları yakın tarihte de olsa Avrupa'da ve ülkemizde, ama beraberinde sorunları da olan çok yönlü bir alan. Bu alanda somut verilere baktığımız zaman, eğer Avrupa Birliği ülkelerinde 100 bin kişiye 360370 hekim düşüyor da Türkiye'de 140 hekim düşüyorsa, önce, peşinen her gün mantar gibi açılan kalitesiz, denetimsiz fakülteleri bir de bu açığa eklediğimiz zaman, ne oluyor diye eğitim sistemimizi sorgulamamız gerekiyor.

OECD'nin 2005 verileri, koruyucu hekimlik alanındaki -bunu Hükümet fark etmiş olmalı ki, öne aldı- en düşük durumdayız, 5 dolar harcama düşmekte, gerçekten Türkiye gibi büyük bir ülke için insana verdiği değerin de ölçüsü olarak algılanmalı ve bu eksiklik hızla giderilmelidir.

Kaynaklar ve harcamalar konusunda yine bir belirsizlik hemen dikkati çekiyor. Sayın Bakan "Kırsal alanda nüfus azalması var." diyor. Son yıllarda yaşanan olaylar nedeniyle bölgeden zorunlu göçün getirdiği sonuçların kentlerdeki yoksul birikimlerin, varoşların ve bu konuda raporlar, TESEV'in, birçok kurumun, bunlar üzerinde durup, sosyolojik veriler üzerinde birçok raporlar var. Bu göçler sonucu Sultanbeyli'de, Gaziosmanpaşa'da, doğuda, güneydoğuda, çok yönlü sorunları beraberinde getirmiş, bunun üzerinde durulması gerektiğini düşünüyoruz.

Yine, CADREAC, Nisan 2000 Avrupa Birliği aday ülkeleri süreci, ilaç kurumlarıyla ilgili yapılan sözleşmeler var, ilerleme raporu var. Ancak, ilaç konusunda ciddi sıkıntılar var, belli kalemlerde verilmesi, belli sınırlarda tutulması. Yani, bir haftalık, hastaya, yaşlı, git-gel dedirtilmesi. Sağlıkta yolsuzlukla mücadele politikanız var mı 60'ıncı Hükûmet olarak? Yani, Neşter Operasyonu'ndan dersler çıkarılarak ilaç alımında, satımında, araç gereç teslimine bu ülkenin vatandaşının vergisinin sağlıklı bir yere gitmesi konusunda da ayrıca sağlıkta yolsuzlukla mücadele konusunda dikkat çekmek istiyoruz.

Cezaevlerindeki sağlık politikasını üzücü buluyoruz. Hangi suçtan olursa olsun, eğer devletin cezaevine kendi yurttaşını koymuşsanız, onun sağlığından birebir sorumlu olmak zorundasınız ve çok ciddi ihlaller var; ölüm günleri sayılı ağır hastalar koğuşlarda bekletiliyorsa, Türkiye'nin sağlıkta gerçekten çok vahim bir noktada olduğu gözüküyor.

Sınır ötesi sağlık hizmetlerimiz konusunda gerçekten bir perspektif ve projemiz olmadığı kanısındayız. 44 ülkeyle ilişkilerimiz var, onlara afet dönemlerinde kurtarıcı yardım hizmetleri, özellikle bu depremlerden sonra gelişti. Gönüllü acil medikal kurtarma ekipleri çalışmaları bunu Türkiye'nin tanıtımı açısından da, yani ilişkiler ve diyaloglar açısından da çok önemsiyoruz, elbette olacak. Ama, Avrupa, Kafkaslar ve Ortadoğu merkezinde neden Türkiye sağlık merkezi rolünü ve iddiasını oynamak istemiyor?

Özel hastaneler sağlık turizmini geliştirirken, göz hastalıklarında, belli başlı hastalıklarda Avrupa'dan çok daha aza hizmet ve mekân, konaklama, hepsi dâhil hizmetler verip bunu yaparken, neden, devlet, kamu olarak bu konuda bir perspektife sahip değil. Yanı başımızda, Irak'ta her gün yaşanan o acı olaylar nedeniyle ne kadar sağlık hizmetinde rol ve etkinlik oynayabildik. Ortadoğu ve Asya ile ilişkilerimizde kendi alanımızda, beş yıldızlı sağlık yerine, gerçekten, ileriyi görebilen bir politikayı geliştiremedik.

Son yıllarda, evet hastalar rehin tutulmuyor, ama hâlâ randevu alma, randevu sonrası sırada bekleme, sırada beklerken film için ayrıca aylarca gün bekleme… Yani, burada özellikle MR, film çekiminde hastaların günlerce beklediğini hepimizi biliyoruz. Hastalar gün bekleme lüksünde olan insan değil ki! Sağlıkta tedavi öncelikle ulaştığı zaman sonuç alıcı oluyor. Sağlıkta özel sektörün tolere ediliyor kayrılıyor olması ve devletin kendi hizmetini yavaş yavaş bu alana kaydırması bizi kaygılandırıyor.

SSK, Bağ-Kur, Emekli Sandığı mensupları özel hastanelere giderken, farklı film fiyatları, farklı muayene ücretleri, farklı ilaç uygulamaları var. Buna bir standart getirilmelidir. Beş yıldızlı hastane, dört yıldızlı hastane, üç yıldızlı hastane olmamalıdır. Sağlık kriterlerinde bir standart yakalanmalıdır. Bu çok ciddi bir israftır, kaynakları tüketmedir, bunun da giderilmesi gerektiğini düşünüyoruz.

IX- Bayındırlık ve İskan Bakanlığı

1975 yılında Lice-Hani depremi oldu. Oraya da barakalar yapıldı. 19.283 konut da yapılacaktı, söz vermişti İskân Bakanlığı. O barakaları da 93 yılında bölgede yaşanan olaylarda bir çatışmada güvenlik güçlerinin tamamen yıktığı söylendi -ki mahkeme kararları var, Avrupa Mahkemesinin bu konuda- ve o dönem ne yazık ki, ne yazık ki Baykal dahi iki saat Lice'nin kapısında beklemişti, giirememişti. Hükümet giirememişti güvenlik gerekçesiyle. Şimdi, bu barakalar daha yıkılırken 18.263 adedinin teslim edildiği söyleniyor, bunlar ne zaman teslim edildi? Belli değil.

Gerçekten sık sık da Hükümet, bakanlar diyor ki; doğu, güneydoğuya 8, 5 katrilyon yardım yaptık. Bu doğal afetler kapsamında son olarak 1 Kasım-25 Ekim tarihleri arasında 2006'da yaşanan yağmur ve sel felaketlerinde Diyarbakır, Batman, Şanlıurfa, Mardin, Şırnak, Hakkâri ve özellikle Batman, Şemdinli, Cizre, Van, açık da altını çiziyorum, ne kadar yardım yapılabildi? Mağdurlar zamanında yardım alamadıklarını ve ayırımcılık duygusu yaşadıklarını, oysa ki Hükümetin en çok milletvekilinin olduğu bu bölgede daha çok ilgiyi hak ettiklerini düşünüyoruz.

Marmara depremi nedeniyle sadece AB standartlarıyla ilgili 89/106 Tebliğ, önlem, yani mevcut yapıların denetimi yeterli değil. Bir bütün olarak hem binaların yapılması hem yerel yönetimlerin izin vermesi hem inşaatın kontrolü, artı, birinci derece deprem bölgelerinde sigorta kapsamının binalardan insanlara da yaygınlaştırılması gerekiyor.

Göçebe hayatı yaşayanlarla ilgili yerleşik düzen konusunda bir sıkıntı ifade etmek istiyoruz. Doğu ve Güneydoğu bölgesinde olaylar nedeniyle zaten hayvancılık ve göçebelik bitmek üzeredir, mevcutların yerleşimi konusunda Hükümetin nasıl bir hedefi yok?

Kıyı Kanunu konusunda yanlışlar devam ediyor. Vatan sadece topraktır anlayışı, bütün geçmiş hükümetlerin ortak hatası ve kusurudur. Yani üç tarafı denizle çevrili bu ülkenin denizi önemsenmiyor. Kıyıları vatan değil midir? Gerçekten bunu düşündüğümüz zaman kıyı, kenar çizgisi olayı ve kıyı imar planı kapsamında İzmit ve İskenderun körfezlerinin kapsam alanı içinde olduğu söyleniyor. Örnek verirsek, Körfez ilçesinin tam ortasında petrol istasyonu kurulmuş, alttan boru hattı gidiyor, 500-600 metre ötede körfezin ortasında gemi yaklaşıyor, petrol yüklüyor. Yani o körfezin hangi kıyı emniyetinden, imarından, çevresinden, çevre temizliğinden bahsedelim? Ki bu birkaç defa yangın felaketi yaşamış İzmit Körfezi. Bunun altını çizmek istiyorum.

Bir örnek daha vermek istiyoruz: Vize'ye bağlı bir çimento fabrikası yapılıyor, fabrikadan da çimentoyu taşıyıp 4050 kilometre ötede İğneada Limanına getirecekler, İğneada balıkçı barınağı var bir liman, o liman da yetmediği için, o limandan bir iskele çıkaracaklar, o iskeleden de o çimentoyu yükleyip sanayi yüklemeciliği yapacaklar. Yani hem balıkçılığı öldürecekler hem denizi öldürecekler hem oradaki turizmi öldürecekler.

Peki, bu Kıyı Kanunu var da, bu çalışmalar var da, Bakanlığın onayı alınmadan bunlar, bu özel şirketler bu kadar keyfi ÇED raporlarını dikkate almadan, üstelik de Hükûmetin Longoz Ormanlarını Avrupa Birliğiyle korumak için Dünya Bankasından aldığı 7, 9 milyon dolarlık yatırımı varken dünyanın müstesna Longoz Ormanlarının üstünden bu kara yolunu geçirip getirmek bir felaket değil midir? Bunu nasıl önleyeceğiz? Bu Kıyı Kanunu bu korumayı kapsamıyor mu?

Böylesi bir denetimsizlik, Kıyı Kanunundan hakkı olan 73 milyon yurttaşımıza haksızlıktır. Bu haksızlıkların giderilmesi gerekir. 102 adet kamu yatırımından söz ediliyor, balıkçı barınağı yapılıyor, liman, tersane, yat limanı yapılıyor, Demirköy ilçesinde, tam sınırda bir liman inşaatı başladı, yedi sene sonra durdu, niye durdu bilinmiyor..

Kentsel dönüşümle ilgili, tabii ki çarpık yapılaşmayı kaldırmak, planlı, sağlıklı ve güvenli yerleşimler, çağdaş kentler hepimizin arzusudur, doğrudur da ama bu Sulukule projesi bize öyle gelmiyor. Gerçekten bu tür yerleşimler çarpık yapıları yıktıktan sonra kamu, özel sektör kendileri teşebbüsleriyle yeniden inşa ediyor. Bu insanlar yerinden edilecekse -ki bugün Avrupa Birliğinin ilerleme raporuna girdi Roman kültürü- onların birlikte yaşamı, onların özlem ve istekleri, dikkate alınmadan yapılıyor.

Kadastro konusunda sadece bir şeyi ifade etmek istiyoruz, 52.637 köy ve mahalleden Sayın Bakanım, 44.197'sinde kadastro çalışması yapıldığı söyleniyor. Peki, Doğu, Güneydoğuda güvenlik nedeniyle mi kadastro çalışmaları yapılmıyor?

Ilısu Barajının temelini atıyoruz ama Ilısu Barajının temelinin altında kalacak olan yüz küsur köyün yarısından çoğunun kadastrosu yok. Kadastrosu olmadığı için bunların tazminatları ödenemiyor. Kadastro olmayınca tapu yok. Tapu olmayınca kamulaştırma yok. Vatandaş böyle bir ikilemle karşı karşıya.

Kadastro işlemlerinde hâlâ elli yıldır, altmış yıldır süren davalar var. Artık AİHM bu davaları makul süre yönünden mahkûm ediyor. e-Devlet projesi kapsamında mahkemeden bir tescil kararı alıyor vatandaş, o tescil kararının kesinleşmesi ayrı bir bürokrasi, oradaki ilçe ve il tapu sicil müdürlüğünden kararın kesinleştirilip deftere kaydı ayrı bir problem. Kadastro çalışmaları, kan davalarının, husumetlerin, ülkemizdeki kavgaların gerginlik noktalarından birini de bu teşkil ediyor.

X- İçişleri Bakanlığı

Sahil Güvenlik Komutanlığı, ihmal edilen bir kuruluş, vatan yalnızca toprak değil. Üç tarafı denizlerle çevrili, Marmara'sı, Van'ı, her tarafı deniz olan bu ülkenin kara sularındaki her karış vatan toprağıdır. Şimdi, böyleyken, Sahil Güvenlik Komutanlığına 8.333 kilometre emanet edilirken ve bu alanda sayılmış görevleri, çevreden tutun, yasa dışı kaçakçılığa, göçe, akaryakıta, insan kaçakçılığına, deniz kirliliğine, su altı kültürel varlıklara kadar ağır sorumluluk yüklenirken bütçede ayrılan pay 233 milyon. Toplam personel sayısı da Sahil Güvenliğin çok fazla değil.

Bulgaristan sınırından, Karaburun Fenerine kadar, hatta İstanbul'a kadar bir sahil güvenlik botu orayı koruyacak ve İstanbul'a da gelince Sahil Güvenlik Komutanlığımız bu sefer belediyenin botları, deniz polisinin sorun yaşıyor.

Farklı güç, farklı bölünmüş güçler, o arada karşı karşıya gelecek ve otoritesini, gücünü de kullanamayacak. Yani, böyle bir güvenlik anlayışından yarar beklemek mümkün değildir. Neden değildir? Boğazlar yine Komutanlığın güvenliğinde ve sadece son on yılda 145 milyar ton petrol geçmiş boğazlardan. Yüz binlerce ton büyüklüğünde geçen tankerlerden birisinin infilakı bir İstanbul şehrini ne hâle getirir, düşünüldüğünde Sahil Güvenlik Komutanlığının bütçesine, personeline ve botlarına, bu kadar az ilgiyi anlamak mümkün değil.

Jandarma artık cezaevlerinin dış güvenliğinden kurtulur, kendi asli görevine döner. Nakliye ve adliyelerde de artık vatan görevini yapan evlatlarımızın o görevlerden de çekilip "çağdaş" adlı kolluğa kavuşması lazım.

Avrupa Birliği müzakere süreci içinde "polis etiği" yasasını, halkın etkin şikâyet mekanizmasının işletilmesini, modern soruşturma tekniklerinin geliştirilmesi gerekiyor. KOB raporu kapsamında özellikle sınır aşan örgütlü suçlar, kara parayla mücadele, kara-deniz-havayoluyla göçmen kaçakçılığı, insan ticareti konuları, uzman gelişmiş polis kadrosu gerektirir. Dil bilen, teknik bilen, gezebilen polis kadrosu gerekiyor.

Çete suçları, organize suçlar çok yayıldı ve toplumu cidden, çok ciddi bir şekilde tehdit eder noktaya geldi. Jandarmanın ve emniyetin bu konudaki başarılı çalışmalarının ödüllendirilmesi gerektiğini düşünüyorum. Yani, çeteyle, suç organize şebekeleriyle mücadele eden insanlarımızı yalnız bırakmamak gerektiğini düşünüyoruz.

5233 sayılı Terörle Mücadeledeki tazmin komisyonlarıyla ilgili rakamlar 275.000 başvuru var. Süre iki defa uzatılmış. Bunların 97.000'i sonuçlanmış ve 371 milyon ödeme yapılmış.

Uygulamada, komisyonlarda çok ciddi hatalar işleniyor. Suistimal var. Şimdi bu yasayla beraber dolaylı vergilerden bir kaynak oluşturuldu. Bu kaynak direkt merkez bütçeye gidiyor. İçişleri Bakanlığı bu zararları tazmin etmek için bu sene ayrılan ödenek azdır. Bu kaynak bir yasayla çıkarıldıysa, toplanıyorsa, bu paranın iki katı arttırılması yönündeki önergelerimiz de red edilmiştir.

Dokuz aydır vatandaş sulh yapmış, paralarını alamıyor. Bu 6 bin tane idare mahkemesine giden dosya var. Rakamlar arasında adaletsizlik var.

Yerel yönetimlerde partimize yönelik, belediye başkanlarına yönelik soruşturmalar, ödeneklerin kesilmesi, hizmetlerin aksamasına yol açıyor. Artık seçilmişlerin yargı güvencesine kavuşturulması için düzenleme yapılması gerekiyor.

XI- Başbakanlığa bağlı bütçeler

1- Kadınerkek eşitliği

Kadının eğitim alanında, çalışma hayatında, siyasi temsilde, karar mekanizmalarındaki yetkinliği konusundaki sorunlar hepimizin bildiği sorunlardır. Bakanlar Kurulumuzun içerisinde sadece bir kadın temsiliyetinin olması bile bu sorunun ne kadar büyük olduğunu gösteren göstergelerden birisidir.

Kadına yönelik şiddet de yaşadığımız en büyük acılardan, en büyük sorunlardan birisidir. Emniyet Genel Müdürlüğünün yaptığı bir açıklamada 2006 yılında 847 kadının cinayetlere kurban gittiği belirtiliyor. Kadına yönelik şiddetin yaşam hakkını dahi elinden alacak kadar, bu kadar büyük boyutlarda yaşanması, bu sorunun kapsamını ortaya koymaktadır.

Kadını toplumda etkin bir yurttaş hâline getirmek istiyorsak, hayatın her alanına eşit katılımını sağlamak istiyorsak, öncelikle bunun önemine inanmak ve idari, siyasi yapılanmamızda buna uygun bir mekanizma kurmamız gerekiyor ve kadın konusunu bir sosyal hizmet konusu olmaktan çıkartarak bir cinsiyet eşitliği politikası olarak ele almak ve bu nedenle de şu andaki statüsü yerine bir Devlet Bakanlığına bağlı bütün sosyal hizmet kurumlarını birleştiren bir çalışmanın içerisinde küçük bir parça olarak ele almak yerine bir eşitlik bakanlığının kurulması ve kadının bu toplumun özgür, eşit bir bireyi olarak bu toplumda hak ettiği, hayatın her alanında, her kademesinde hak ettiği yere kavuşabilmesi için gerekli önlemleri almak, düzenlemeleri yapmak gerekiyor.

Kadınlar eğer korunmaya muhtaç bireyler kategorisinde görülürse bu erkeklerin merhametine terk edildikleri anlamına gelir. Bir hukuk devletinde hiçbir birey; başkalarının merhametine, inayetine bırakılamaz.

Bu nedenle de kadınerkek eşitlik bakanlığının kurulması ve Mecliste de kadınerkek eşitliği daimî komisyonunun acilen kurulması ve kadını gerçekten bu toplumda hak ettiği eşit statüye kavuşturacak çalışmaların stratejik düzeyde ele alınması, buna yönelik plan ve programların yapılması, eylem planlarının çıkartılması ve bunun hayata geçirilmesi önündeki engellerin kaldırılması gerekiyor.

Bunun bir diğer en önemli mekanizmalarından birisi de cinsiyet eşitliğine duyarlı bütçe yaklaşımıdır. Eğer ülkenin kaynaklarını bu ülkede yaşayan herkesin eşit şekilde yararlanabileceği şekilde tahsis etmezseniz, bu, yeni eşitsizlikler üretmenin zemini hâline gelebilir.

Kadına yönelik çalışmalarda da iki şeyin çok önemli olduğunu düşünüyoruz. Birincisi yerelleşme, ikincisi de sivil toplum örgütlerinin katkılarına ve denetimine açık olma. Bu nedenle, kadına yönelik şiddeti izleme komitesinin de Ankara'da merkezî yüksek düzeyli bir bürokratların katıldığı bir komitenin ya da siyasi görevlilerin katıldığı bir komitenin sorunu yeterince çözmekte yeterli olabileceğini düşünmüyoruz. Bu nedenle, mutlaka illerde yerelde şiddet izleme komitelerinin kurulması ve bu komitelere sivil toplum örgütlerinin de dâhil edilmesi gerekiyor. Bugün nasıl ki valiliklerin bünyesinde insan hakları izleme komisyonları var, ki, bunun daha demokratikleşmesi ve daha sivil toplum örgütlerine açık hâle getirilmesi bekleniyorsa, aynen kadına yönelik şiddet konusunda ve kadın hakları ihlalleri konusunda da böyle yerel izleme komitelerinin kurulması çok önemlidir.

Pozitif ayrımcılık, korunmaya muhtaçlık anlamına gelmiyor, pozitif ayrımcılık zaten eksi durumda olanın eşit koşullarda yarışa katılmasının önünü açmak anlamına geliyor. Eşit olmayanların eşit bir yarışa sokulması, doğal olarak eşitsiz sonuçlar doğuracaktır. Onun için, biz başlangıç kulvarımızın eşit olmasını istiyoruz.

2- Sosyal yardımlaşma ve dayanışma

Hepimiz biliyoruz ki, sosyal devlet anlayışı, sosyal adaletin sağlanmasını, insan haklarının geliştirilmesini ve kişilere insanca yaşam düzeyinin sağlanmasını öngörür ve bunu hedefler. Ancak, ülkemizde yaşanan yoksulluk sorununun bugün geldiği düzey hepimizin vicdanlarını sızlatacak boyutlara gelmiştir. Yani, sosyal devlet anlayışıyla da bağdaşmayan bir durumdayız şu anda. Ülke genelinde iki milyona yakın yurttaşımız açlık sınırının altında yaşamaktadır.

Diyarbakır Ticaret ve Sanayi Odasının yaptığı bir araştırmaya göre, Diyarbakır'da 28.000 çalışana karşılık 312.000 kişi iş aramaktadır ve kentteki işsizlik oranı yüzde 70'tir. Yine Diyarbakır'daki kalkınma merkezinin, Sarmaşık Derneğinin ve yerel gündem 21'in ortaklaşa yaptığı bir yoksulluk araştırmasında ortaya çıkan sonuçlar da çok çarpıcıdır. 5.706 hanede yapılan bu araştırmada, bu hane reislerinin yüzde 20'sinin sürekli işsiz olduğu, yüzde 38'inin ise ara sıra iş bulabildiği ortaya çıkmıştır. Yine bu hanelerde, 5.706 hanede, hanenin yaklaşık yüzde 2'sinin aylık geliri asgari ücretin altındadır. Bu araştırmaya katılan hanelerin yüzde 79, 7'si hanenin temel gereksinimlerini karşılamak için yardıma muhtaç olduklarını söylemişlerdir ve geçimlerini sağlamak için yardıma ihtiyaç duyduğunu belirten bu haneler, öncelikli üç ihtiyaçlarını da gıda, iş ve kira olarak ifade etmişlerdir. Bu veri önemlidir. Çünkü, biz, aslında, yardım politikalarının insanın, insanlarımızın iş aramaktan vazgeçeceği, yardımı bir gelir olarak telakki edecekleri kaygısını hepimiz yaşıyoruz. Fakat, görülüyor ki, bu en alt düzeyde olanlar bile gıda yardımından sonra ikinci talep olarak iş talebini gündeme getirmişlerdir. Bu da yürütülecek yardımların aslında insanları çalışmaktan alıkoymayacağını, iş arama isteklerinden vazgeçilmeyeceğini gösteren önemli bir göstergedir.

Avrupa Sosyal Şartı'nın 30'uncu maddesinde "Herkes yoksulluğa ve toplumsal dışlanmaya karşı korunma hakkına sahiptir." denmektedir. Biz yoksulluğun doğrudan iktisat politikaları uygulanarak ekonomik büyüme sağlanacağı, büyümenin de istihdam yaratacağı, istihdam artışının da yoksulluğu önleyeceği varsayımı üzerine oturtamayız. Ülkemizin içinde bulunduğu yoksulluk sorununun büyüklüğü göz önünde bulundurularak bu tabloyu ortadan kaldırmayı amaçlayan

politikalarımızı sadece istihdama bağlı olarak sürdüremeyiz. Nitekim, çağdaş ülkelerde de farklı arayışlar vardır. Birçok ülkede sosyal politika harcamaları yoksullukla mücadele yöntemleri içerisinde artık doğrudan gelir transferini içeren bir eğilim ortaya çıkmıştır. Sosyal devlet anlayışı şu anlayışı reddeder. Ne yazık ki, bizim ülkemizde yapılan sosyal yardımlarda karşımıza çıkan anlayıştır bu. Vatandaşın aslında hakkı vardır, devletin de bunu yerine getirme görevi vardır. Oysa, bizde vatandaş muhtaçtır, devlet de yardımseverdir. Devlet bir hayır kurumu değildir, devlet yardım yapmaz. Devlet, yurttaşlarının hak ve özgürlüklerini güvence altına alır, onların gereklerini yerine getirecek mekanizmalar oluşturur.

Ülkemizdeki sosyal yardım kurumlarının politize olması da çok büyük bir problemdir. Üstelik, bu hizmetler, kalitesiz, verimsiz, kırtasiyeci, siyasal kayırmacı ve çalışanların ilgisizliği nedeniyle çok ciddi sorunlarla karşı karşıyadır. Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı, siyasi iktidarların yan kuruluşu hâline gelmiştir bu kurumların hizmetlerinden yararlanabilmek için ne yazık ki…

3- Vakıflar

Öncelikle vakıflar konusunda, özellikle Avrupa Birliği sürecinde ve İlerleme Raporu'nda da hâlâ başımızı ağrıtan bu azınlık vakıfları konusunda bir iki noktaya değinmek istiyorum, bu konuda hiçbir değinmek gerekiyor.

Bilindiği gibi Fatih Sultan Mehmet zamanında tahsis edilen Hristiyan patriklikleri ile ilgili daha sonra Lozan Anlaşması'nda tanımını bulan ve 1935'te "cemaat vakıfları" adıyla özellikle Türkiye'de Ermeni, Rum, Yahudi, Süryani, Keldani gibi cemaat vakıflarının olduğunu, bunların da aynı zamanda birtakım Lozan Anlaşması'na bağlı okulların olduğu biliniyor.

Sanıyoruz önümüze çıkan en önemli sorun, ki, mademki bir vakıflar yasası çalışması da var özellikle seçim esaslarındaki belirsizliği gidermek gerekiyor diye düşünüyoruz.

Türkiye, tarihinden gelen zenginliği, Fatih Sultan Mehmet'ten bu yana gelen o büyük devlet olmanın, yine de bugün Orta Doğu'da güçlü devlet olmanın erdemiyle rahat kararlar alabilmelidir diye düşünüyoruz. Zaten sayısal olarak çok azalmış. Örneğin, Süryanilerin sayısının 10 bine yakın bir rakama düştüğü dikkate alınacak olursa, yine Deyrulzafaran, Deyrulumur gibi manastır ve vakıfları, öbür yandan 70 bin nüfus Ermeni cemaati, yine Yahudi ve Rum cemaatlerine bağlı oldukça çok sayıda fazla vakıf gayrimenkulünün atıl kaldığı gerçeğine dikkat çekmek istiyoruz.

Özellikle bu seçim sistemini eşitlemek gerekiyor. Bizim vakıflarda nasılsa öyle olmalı. 4771 sayılı Uyum Yasası'ndaki taşınmaz mal edinmesi ve tasarruf konusu bence netleştirilmeli. Bireylerin kendi taşınmazını dilediği kuruma bağışlama ve vasiyet etme hakları kısıtlanmamalıdır diye düşünüyoruz. Taşınmazları kendi adlarına tapuda tescil ettirebilmelerine dair imkân, ne yazık ki bürokrasi tarafından yönetmelik ve bazı kararlarla daraltılmakta ve engellenmekte. Bu, giderilmelidir diye düşünüyorum.

Vakıf mallarının kullanımı üzerinde ortak bir kontrol mekanizması da bulunmadığından sorunlar yaşanıyor. Buna da bir çözüm bulmak gerektiğini düşünüyorum. Örneğin, belirli miktarı aşan tamiratlar, avukat görevlendirme gibi yollarda Vakıflar Genel Müdürlüğünden izin alınması, Bakanlık genelgeleriyle ortadan kaldırılmasına rağmen, paraların belli bankalarda nemalandırma, satılan ve kamulaştırılan taşınmaz mal bedellerinin ilgili vakfa verilmeyip Vakıflar Bankasında bloke edilmesi gibi birtakım uygulamaların da giderilmesi gerektiğini düşünüyorum. Yani, belediyelerin onarım konusunda ruhsat vermede yine izin belgesi konusundaki sıkıntıların da giderilmesi gerektiğini düşünüyoruz.

Cemaat vakıflarının yöneticilerinin seçimle işbaşına geleceği açıkça belirtilmiş olmasına rağmen bunun nasıl yapılacağının da artık düzenlenmesi gerektiğini düşünüyoruz. Bu muğlaklık giderilmeli. Böylesi konularda devletin istihbarat birimleri ki, o, soğuk savaş döneminden kalan, biraz da İkinci Dünya Harbinde cemaat vakıflarının işleyiş ve denetiminde birinci derece görev üstlendiğini görüyoruz. Vakıflar, devletin azınlık vatandaşlarına sunmak zorunda olduğu din hizmetleri, eğitim ve sağlık gibi bazı alanlardaki yüklerini de önemli ölçüde azalttığı hâlde hayır kurumları olarak değil, artık potansiyel suç odakları olarak görmekten vazgeçmemiz gerektiğini, çağdaş bir hukuk devletine yaraşır bir tutum içine girmemiz gerektiğini düşünüyoruz.

Bu bağlamda olarak, bu azınlık okulları da Vakıflar Yasası içerisinde değerlendirilmektedir. Yeni yasal düzenlemede sanıyorum Anayasa değişikliği de gündeme alınıyor. Türkiye'nin Medeni ve Siyasi Haklar Sözleşmesi'ne taraf olmasıyla artık denetim yollarının Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Komitesine de kaydığını göz önüne almak gereği üzerinde de durmak istiyoruz. Bu yönüyle, bu yeni yasa çalışmalarında böylesi bir dikkat bizi de, dış kamuoyunda Avrupa Birliği sürecinde bu sıkıntılardan kurtaracaktır diye düşünüyoruz.

4- Gümrükler

Diğer bir konu, özellikle gümrüklerle ilgili. Yine konu oldu, Habur Sınır Kapısı'nın kapatılması, ki, sanıyorum Hükümetin ekonomik tedbirler konusunda henüz bir açıklaması olmadı ama, biz bir gerçeğin altını çizmek ve uyarmak istiyoruz. Gerçekten, orada 2 milyon aileye aynı zamanda ekmek kapısı olduğunu Habur Sınır Kapısı'nın, biliyoruz. Yani, bu kapıyı oradan Nusaybin'e de alsanız, Antep'e doğru da getirseniz, o Kapı Suriye'den, yani Kerkük'ün aşağısından Musul'a varacak, bir yaptırım olacak diye düşünülüyorsa yanılgıdır.

Devletler ve hükümetler, geçici, konjonktürel daralmalara göre, kişi ve örgütlere göre, olaylara göre strateji hedeflerinden sapmamalı. Stratejisi Türkiye'nin, Irak'ta iyi komşuluk, oradaki akrabalarımızla, Türkmen ve Kürtlerle tarihe dayalı bin yıllık kardeşlik stratejisi ile iyi ilişkilerle, etkili bir diplomasiyle sorunlar çözelebilmeli diye düşünüyoruz.

5- Türk Tarih Kurumu

Bağımsız, bilimsel çalışmayı esas alması gereken bu kurumda ciddi sorunlar vardır. Türk Tarih Kurumu Başkanı Sayın Profesör Dr. Yusuf Halaçoğlu'nun kamuoyunu sarsan, yani Kürtlerin olmadığı, asıllarının Türkmen olduğu, Alevi Kürtlerin de Ermeni olduğu gibi, bilime, tarihe, sosyolojiye, hiçbir gerçeklikle bağdaşmayan ve yirmi milyonu aşkın Kürt yurttaşımızı ve bir o kadar Alevi yurttaşımızı rencide eden böyle bir kişinin kurumun başında olmaması gerekirdi.

6- AR-GE Çalışmaları

AR-GE araştırmalarını destekleme konusunda, özellikle yazılım endüstrisi, edevlet olayı, kamu iktisadi teşebbüsleri ve hatta bütün kurumlara kadar bu sektörde Türkiye'nin yeni olduğunu, ama müthiş bir potansiyel hacminin olduğunu görüyoruz.

Her ne kadar bir Hindistan, bir İrlanda, bir İsrail gibi birinci kümede değilsek de ne yazık ki Türkiye, AR-GE araştırmaları konusunda, yazılım endüstrisi konusunda dördüncü kümede, yani son kümeler içinde yer alıyor, ama ihracatımızın da potansiyelinin yazılım endüstrisinde yirmi beş milyar dolara kadar ulaştığını da biliyoruz. Deniliyor ki bu sektör gerçekten devletin stratejisinde korumak, kollama, destekleme, özellikle de Sayın Tüzmen'in belirttiği küçük KOBİ'leri, küçük üreticileri destekleme konusunda devlet bize sahip çıkmıyor. Oysaki küreselleşen dünyada biliyoruz ki geleceğimiz bilişim endüstrisi, bu teknolojilerin gelişmesi, bunun KDV farkları vs. konusu ciddi bir getiri alanıdır. Özellikle TÜBİTAK'ın alanı olmakla beraber araştırma açısından ciddi hedefler konulmalıdır.

7- Milli Güvenlik Kurulu

Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliğiyle ilgili olarak da şunu ifade etmek istiyoruz: Bilindiği gibi, 12 Eylül 1982 Anayasası'yla getirilen Millî Güvenlik Konseyi konusunda, 2001'de yapılan anayasal reformla, yani Avrupa Birliği aday üyelik süreciyle birlikte asker yanından çok bir sivil yanını güçlendirmek için, göstermelik, bir Genel Sekreteri sivil yapıverdik reformlarda da, acaba bu durum bizim Meclisin kayıtsız şartsız egemenliğine aykırı bir vesayet konumu ve aldığı tavsiye kararlarıyla üzerindeki konumu. 8 Kasımda Avrupa Birliğinin İlerleme Belgesi'nde yine yer alıyor askersivil ilişkileri. Yani, polis ve askerin sivil otoriteye bağlı kılınması yönünde de kısa vadede… Öyle uzun vadede değil, orta da değil. Çünkü, daha önceki 2005-2006 ilerleme raporlarında vardı. Böyle bir istem de var Kopenhag kriterleri gereği.

Yeni, bir Anayasa tartışması da yapıldı, ilk taslağını gördüm. Taslağın taslağıydı ama sonraki taslak… Sanıyoruz, bugünlerde Hükûmet bizlere de sunacak, biz de bilgilenme şansını bulacağız. Yani, yeni Anayasa'da bu sorunu gidermek ve Türkiye'nin, gerçekten, gerçek bir hukuk devleti olarak egemenliğinin kayıtsız şartsız millette ve Mecliste olduğu bir yönetim biçiminin oluşturulması için de MGK'nın kaldırıldığı bir Anayasa değişikliği çalışması yapılmalıdır.

Başbakanlığın, şüphesiz koordinasyon gibi çok önemli bir görevi var. Şüphesiz, kendine bağlı kurumlar değil, bakanlıklar ve diğer kurumlar konusunda ama yani, güvenlik alanını ilgilendirdiği için, merakımdan dolayı yine sormak istiyoruz: Bilindiği gibi, bir kriz merkezi var. Kriz yönetmeliği yayımlandı. Buna bazen "eşgüdüm" diyoruz, bazen "kriz merkezi" diyoruz. Şimdi, bu kriz merkezinin yönetmelik, yasaya göre, başında Başbakan var. Ama, ne hikmetse, yaşadığımız son birtakım olaylarda hep Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliğinin fiilen bu kriz merkezlerinin başında eşgüdümü yürüttüğü gibi bir görüntü veriliyor. Bu kriz merkezi, yaşadığımız bu yakın zaman acı olaylarda ve tabii ki, yine halkımızın "artık yeter, bu şiddet sarmalından bir an önce kurtulalım" yönündeki tepkileri karşısında, bu tepkilerin biraz da kışkırtılmış kitleler hâline dönüştürülerek Türkiye'nin tarihinden ve coğrafyasından gelen farklı kültür ve zenginliklerinden dolayı birkaç -otuza yakın- yaşadığımız olayda, özellikle Bursa'da 1925 yılında yerleşmiş bir Mardinli hemşerimizin dükkânının yağma edilmesinden tutun da, kahvehanelerdeki birtakım etnik kökeni diye insanlara yapılan yönelimlerden ve İzmir'den, başka şehirlerden kalkan otobüslerin önlerinin kesilerek zorla İstiklal Marşı söylettirilmesi gibi halkın farklı etnik kimlik ve mezheplerinden dolayı yaşanan ve bizi bir travmaya getirecek ki, bin yıldır birlikte yaşamış, tarihin kardeşliğe mahkûm ettiği Kürt ve Türk halkının ki, cumhuriyetin kurucu asli olayındaki, hâlâ Çanakkale'de atalarımızın, şehitlerimizin yan yana yattığı gerçeği karşısında, Cumhuriyet Bayramını kutladığımız bugünlerde, millî birlik ve bütünlüğümüzün en önemli harcı olan, farklılıklarımızın aynı zamanda birliğimizin ve demokrasimizin harcı olduğu da düşünülerek Kriz merkezi bu konuda bir çaba göstermemiştir.

8- Diyanet İşleri

Sayın Bakanımız da açıkladılar evet, bir Diyanet yasası gerekli. Yüzde 99'u Müslüman olan ülkemizde, farklı dinlerin, kültürlerin, mezheplerin olduğu ülkemizde, yakın zamanda, Çorum'da, Maraş'ta mezhep kavgaları ve çatışmalarının travmalarını yaşamış ülkemizde, gerçekten, sadece dinler arası diyalog, hoşgörü ve barış çabaları değil, kendi dinimizin eğitim ve yönlendirmesinde 80 bin caminin ve 70 bin personelin çok önemli olduğunun altını çizmek istiyoruz. Ancak alevi yurttaşlarımızın inanç ve ibadetlerinde ayrımcı bir uygulamaya tabi tutulduğu, eşit olarak desteklenmedikleri Cem evlerinin yardım görmediği bilinmektedir.

Hrant Dink cinayeti, Trabzon'daki Santoro olayı, Malatya'daki olaylarla ilgili, bu dinî duygularla işlenen, işlendiği iddia edilen cinayetlerle ilgili Diyanetimizin ayrıca etkili bir çalışma yapması gereklidir.

Diyanetin, dünya barışına, bu konuda, zengin kültürel çeşitliliğimizi de katarak, özellikle de Mezopotamya'nın dini, ibadet, inanç, turizm ve kültüründen de beslenerek, biraz da yine TİKA çalışmaları çerçevesinde yaşatılan tarihî, kültürel mabetlerin yanında Hasankeyf'teki mabetlerin kurtarılmasında çaba göstermelidir..

9- Milli İstihbarat Teşkilatı

Özellikle Millî İstihbarat Teşkilatı bütçesi görüşülürken, ülke güvenliğiyle ilgili, şüphesiz, iç ve dış güvenlikle ilgili anayasal tek kuruluş olarak kendi alanındaki istihbarat dağınıklığı söz konusu.

Millî İstihbarat Teşkilatı Başbakanlığa bağlı olarak çalışırken, onun dışında, özellikle Genelkurmay istihbaratının, jandarma istihbaratının -ki, namı "JİTEM" olarak bilinen yargıya intikal eden dosyalarda- ve özellikle Kıyı Sahil Koruma Emniyet Komutanlığının da kendi alanında bir istihbarat çalışması olduğu görülüyor. Yani, bu dağınık istihbaratın verimsiz olduğu ve ayrı ayrı bütçelerle de bu dağınıklığın bir fayda getirmeyeceği ortadadır.

XII- Kültür ve Turizm Bakanlığı

Turizm ve Kültür Bakanlığının alanları oldukça karışık. Yani, turizm politikamız da planlı bir strateji yok. Birçok bakanlık turizm alanıyla ilgileniyor, kültür alanıyla ilgileniyor.

Türkiye'nin, turizmini, artık, kıyı turizminden alıp, "yaygın turizm" denen alana oturtması gerekiyor. Artık, bunu, doğa turizmi, kongre turizmi, kış turizmi, inanç turizmi… Gerçi, bu hedeflerin içinde de yer alıyor, 2023 yılı kapsamı içinde.

Burada bu karmaşayı vurgulamak için sadece bir örnek vermek istiyoruz "Gerçekten farklı birimler birbirinden habersiz proje yaparsa ne olur?" diye.

Şimdi, deniliyor ki: "İstanbul'da Rezve Deresi'nden suyu alacağız, su havzalarında toplayacağız, İstanbul'un suyunu karşılayacağız." Öbür taraftan, birisi gidiyor, bir çimento fabrikası yapıyor Evrencik'te, ondan sonra "İğneada Limanı'nın içine de bir iskele kuracağım, çimento satacağım." diyor. Ayrıca İğneada'da nükleer santral kurma çalışmaları var.

Kültür Bakanlığının 20072013 stratejik turizm hedefleri farklı. "Hedef turizm kentlerinden on tanesinden birinci sırada İğneada Kıyıköy Ekoturizm Kenti." Bir yandan çimento fabrikası kurulacak, yat limanının, balıkçı limanının içine de çimento iskelesi kurulacak, diğer yandan nükleer santral kurulacak, Rezve Deresi'ni alınacak, Longoz Ormanları kurutulacak bu yaklaşımla eko turizm ve kentleri kurmak hayaldir.

Doğa turizmi, bütün alanlar bizim "yaygın turizm" dediğimiz… İnanç turizmi de bölgesel olarak bizi, GAP kültür ve turizm gelişmesi olarak da bizi çok yakından ilgilendiriyor. Tabii ki, Edirne'de o güzelim tarih, doğudan batıya bütün sınırlarımızda hem farklı tarih, farklı kültürler, farklı inançlar, farklı diller, farklı kimlikler var, bunların yaşatılması gerekiyor.

Telif hakları ve Avrupa Birliği müktesebatına rağmen, 35 müktesebattan 15'ini Bakanlığımız yerine getirmesine rağmen "korsanla mücadelede" istenilen yerde değiliz. Yapımcılarımız kan ağlıyor. Yapımcıların hepsi iflas etmiş. Film, sinema alanında birkaç başarılı örnek dışında… Özellikle müzik piyasası tamamen iflas etmiş durumda. Çünkü, MP3'ler çıktıktan sonra İnternetten indiriyorlar arama motorlarından beş kuruş para vermeden ve bu sektör öldürüldü.

Bandrol sistemine bakıldığında çok açık görülecek. Geçmiş dönem hem kitap hem kaset hem albüm… Artık kaset ve albüm yapmıyor sanatçılar. Dikkat edilirse tanınmış sanatçılar bir kaç senede bir artık albüm yapar duruma geldiler. Çünkü, bu sektör bu şekilde öldürüldü. Bu sektörde, korsan yazılım konusunda, Bakanlığın, TÜBİTAK'la mutlaka iyi bir arge araştırması yaparak, korsanla etkili bir mücadele geliştirilmesi lazım.Sinema dünyasındaki sanatçıların durumu gerçekten vahimdir, çünkü, müzik ve sinema endüstrisi çok önemlidir.

Çalışma alanının genişliği dikkate alındığında Kültür ve Turizm Bakanlığı bütçesi yeterli değildir.

Yukarıdaki açıklamalarımız çerçevesinde 2008 mali yılı Merkezi Yönetim Bütçe Tasarısı ülkenin karmaşık sorunlarını çözmekten uzak ve halkın beklentilerine cevap vermemektedir.

23.11.2008

Hasip KAPLAN
Şırnak

Gültan KIŞANAK
Diyarbakır

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANLIĞINA

2008 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Tasarısı ile 2006 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanun Tasarısı hakkındaki Karşı Oy Yazıları ekte sunulmaktadır.

Saygılarımla.

26.11.2007
Harun ÖZTÜRK
İzmir

2008 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Tasarısı Hakkında

Karşı Oy Yazısı

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu gereği bütçeler, stratejik planlar dikkate alınarak, makroekonomik istikrarla birlikte sürdürülebilir kalkınmayı sağlamak üzere hazırlanırlar ve izleyen iki yılın bütçe tahminleriyle birlikte görüşülür ve değerlendirilirler.

Bu esaslar çerçevesinde hazırlanan 2009 ve 2010 yıllarına ait gelir ve gider tahminlerini de içeren 2008 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülmüş olup karşı oy yazımı aşağıda sunuyorum.

2007 ve 2008 yılları Merkezi Yönetim Bütçelerinin Değerlendirilmesi

TBMM'ne sevk edilen 2008 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısında öngörülen harcama ve gelir kalemlerinin, 2006 ve 2007 yılları harcama ve gelir kalemleri ile karşılaştırılması aşağıdaki tabloda gösterilmektedir.

TABLO: III. 8- Merkezi Yönetim Bütçesi Büyüklükleri

	(Cari Fiyatlarla, Milyon YTL)			(Yüzde Artış)		(Yüzde Dağılım)			(GSYİH İçindeki Paylar)		
	2006	2007 (1)	2008 (2)	2007	2008	2006	2007 (1)	2008 (2)	2006	2007 (1)	2008 (2)
HARCAMALAR	**178 126**	**202 853**	**222 313**	**13,9**	**9,6**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**30,9**	**31,3**	**31,0**
01 - Personel Giderleri	37 812	44 112	48 672	16,7	10,3	21,2	21,7	21,9	6,6	6,8	6,8
02 – Sos. Güv. Kur. Devlet Primi Giderleri	5 075	5 880	6 405	15,9	8,9	2,8	2,9	2,9	0,9	0,9	0,9
03 - Mal ve Hizmet Alım Giderleri	19 001	21 862	22 905	15,1	4,8	10,7	10,8	10,3	3,3	3,4	3,2
04 - Faiz Giderleri	45 963	49 000	56 000	6,6	14,3	25,8	24,2	25,2	8,0	7,6	7,8
05 - Cari Transferler	49 851	63 121	69 206	26,6	9,6	28,0	31,1	31,1	8,6	9,7	9,6
06 - Sermaye Giderleri	12 098	11 688	11 775	-3,4	0,7	6,8	5,8	5,3	2,1	1,8	1,6
07 - Sermaye Transferleri	2 637	3 580	2 084	35,8	-41,8	1,5	1,8	0,9	0,5	0,6	0,3
08 - Borç Verme	5 689	3 612	3 934	-36,5	8,9	3,2	1,8	1,8	1,0	0,6	0,5
09 - Yedek Ödenekler	0	0	1 331			0,0	0,0	0,6	0,0	0,0	0,2
GELİRLER	**173 483**	**187 970**	**204 556**	**8,4**	**8,8**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**30,1**	**29,0**	**28,5**
1 - Genel Bütçe Gelirleri	**168 547**	**182 687**	**199 411**	**8,4**	**9,2**	**97,2**	**97,2**	**97,5**	29,2	28,2	27,8
01 - Vergi Gelirleri	137 480	151 056	171 206	9,9	13,3	79,2	80,4	83,7	23,9	23,3	23,9
02 - Vergi Dışı Gelirler	26 970	23 635	23 096	-12,4	-2,3	15,5	12,6	11,3	4,7	3,7	3,2
03 - Sermaye Gelirleri	1 841	6 202	4 307	236,8	-30,6	1,1	3,3	2,1	0,3	1,0	0,6
04 - Alınan Bağış ve Yardımlar	2 255	1 794	802	-20,5	-55,3	1,3	1,0	0,4	0,4	0,3	0,1
2 - Özel Büt. İda. ve Düz. Den. Kur. Gel.	**4 937**	**5 282**	**5 146**	**7,0**	**-2,6**	**2,8**	**2,8**	**2,5**	**0,9**	**0,8**	**0,7**
BÜTÇE AÇIĞI	**-4 643**	**-14 884**	**-17 756**	**220,6**	**19,3**				**-0,8**	**-2,3**	**-2,5**
BİLGİ İÇİN											
Faiz Dışı Harcamalar	132 163	153 854	166 313	16,4	8,1				22,9	23,8	23,2
Faiz Dışı Bütçe Dengesi	41 320	34 116	38 244	-17,4	12,1				7,2	5,3	5,3
IMF Tanımlı Faiz Dışı Bütçe Dengesi	32 672	21 283	31 982	-34,9	50,3				5,7	3,3	4,5

(1) Gerçekleşme Tahmini
(2) Program
Not: Merkezi yönetim bütçesi; genel bütçe, özel bütçe ve düzenleyici ve denetleyici kurumlar bütçelerinden oluşmaktadır.

2007 yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

Hükümet 2007 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununda 16.8 milyar YTL tutarında bütçe açığı öngörmüştü. Daha sonra seçim öncesi bu açığı 8.5 milyar YTL'ye çeken hükümet, bütçe disiplininden ayrılmayacağını, seçim ekonomisi uygulamayacağını, aksini yapmanın vatanseverlik olamayacağını ısrarla söylemesine rağmen, seçim ekonomisi uygulamış ve seçim sonrası bütçe açığını başlangıçta öngörülen açığa yakın bir rakam olan 14.9 milyar YTL'ye yeniden revize etmek zorunda kalmıştır.

Sonuçta, 2007 yılı özelleştirme gelirlerine eşdeğer bir gelirin seçim ekonomisi nedeniyle harcanmış olduğunu söyleyebiliriz.

2007 yılı bütçesinin vergi gelirleri tarafına baktığımızda ise, ÖTV ile dahilde ve ithalde alınan KDV tahsilatının hedefin altında gerçekleşmesinin beklendiğini görmekteyiz. 2008 yılı programında yaptığı açıklamada Hükümet, ÖTV' deki azalmayı, seçim nedeniyle tütün mamullerine zam yapılamamasına ve otomobil satışlarındaki düşüşe; dahilde alınan KDV tahsilatındaki azalmayı ihracatta vergi iadesindeki artışlara; ithalde alınan KDV'deki tahsilat azalmasını ise döviz kurlarındaki düşüşe bağlamıştır.

Bu gelişmeler sonucunda 2007 yılı bütçe gelirlerinde toplam 7.1 milyar YTL'lik bir azalma beklenmektedir.

Geçici işçilerin kadroya geçirilmesi, işçilere toplu iş sözleşmesi ile fazla ücret artışı yapılması, ilave sözleşmeli personel istihdamının masrafları, kuraklık nedeniyle yapılan ödemeler, özürlülere yapılan ödemeler, terör tazminatı ödemeleri ve yatırımların teşviki kanununa dayalı olarak yapılan ödemeler 2007 yılı faiz dışı harcamalarının öngörülenin üstünde gerçekleşmesine neden olarak gösterilmektedir (2008 yılı Programı).

Görüldüğü gibi, bir taraftan gelirlerdeki azalma, diğer taraftan seçim harcamaları 2007 yılı genel dengesini zorlayan ve 2006 yılında düzelen bütçe açığının yeniden artması sonucunu doğuran kalemler olmuştur.

Hükümet, bütçe açığının daha da yüksek boyutlara ulaşmasını önlemek için bir talimat yayınlayarak, 31.8.2007 tarihinden itibaren "mal ve hizmet alımları" ödeneklerinden yapılacak harcamalar durdurulmuş; yine son üç ayda kalan yatırım ödeneklerinin bloke edilmesini kararlaştırmıştır.

Başlangıç bütçesi içinde zaten yetersiz bir paya sahip olan yatırım harcamaları ödeneklerinden kalan kısmın son üç ay içinde bloke edilmesi, yatırım harcamalarının bütçe içindeki payını daha da düşürecektir.

2008 yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

TBMM'ne 222.3 milyar YTL olarak sevk edilen 2008 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı Plan ve bütçe Komisyonunda yapılan müzakereler sonucu yedek ödenek tertibine eklenen 240 milyon YTL ve TBMM ödeneklerine eklenen 600 binYTL 'den sonra 222.6 milyar YTL'ye bağlanmıştır.

Toplam harcamaların 56 milyar YTL' si iç ve dış borç faiz ödemelerine aittir. Bütçenin dörtte birini oluşturan bu ödemeler, merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerinden; genel ve özel bütçeli idarelerle düzenleyici ve denetleyici kurumlara yasalarla verilen görevleri yerine getirebilmeleri için gerekli olan ödeneklerin tahsisini büyük ölçüde engellemiştir.

Nitekim, kapsama dahil idarelerin hemen hemen tamamına yakınında reel olarak ödenek artışı olmadığı gibi, önemli bir bölümünün ödeneği 2007 gerçekleşme tahmininin nominal olarak da gerisinde kalmıştır. Az da olsa, bir bölümüne tahsis edilen ödenek ise nominal olarak bile 2006 yılı kesinleşen bütçe harcamalarının altında kalmıştır.

Vergi gelirlerinde öngörülen yüzde 13.3'lük artış, 2008 yılında enflasyonun, hedeflendiği gibi yüzde 4 değil, merkez bankasının şimdiden 2008 için öngördüğü gibi yüzde 5'ler düzeyinde de değil, yüzde 10'ların üzerinde gerçekleşebileceğinin işareti olarak algılanmalıdır. Bu ihtimalin gerçekleşmesi durumunda, memur ve emekliler aldıkları yüzde 2+2 ile bir yıl daha idare edecekler, demektir. Haksızlık etmeyelim, 2008 yılında memurlara 10 YTL ve 20 YTL şeklinde başka bazı ek ödemeler de yapılacak… Ancak öyle görünüyor ki, enflasyondaki sapma ihtimali nedeniyle ortaya çıkacak alacaklarını alabilmek için memurlar, 2009 yılını beklemek zorunda kalacaklar.

Vergi gelirleri dışında kalan bütün bütçe gelirlerinde önceki yıla göre azalış olacağı öngörülmüştür. Eğer bütçe gelirlerinde hedefe ulaşılabilir, harcamalar verilen ödenek sınırları içinde tutulabilirse, bütçe açığı öngörüldüğü gibi yüzde 19.3'lük artışla 17.8 milyar YTL 'ye ulaşacaktır. Hükümet öngördüğü büyüme hedefine de ulaştığı takdirde, bütçe açığının GSMH'a oranı 2006 yılındaki eksi yüzde 0.8'den eksi yüzde 2.5'e çıkacaktır.

2008 yılında hükümet daha çok vasıtalı vergilere yüklenecektir. Öyle görülüyor ki, sayın Maliye Bakanı Komisyonda aksini söylemiş olsa da, 2008 yılında yeni vergi ve zamlara tanık olacağız. 2008 yılı memur, işçi, emekli, dul ve yetimler ile işsizler, dar gelirliler ve küçük esnaf için zorlu bir yıl olacağa benzemektedir.

2007 yılında yüzde 69.6'ya gerileyen dolaylı vergilerin oranı da 2008 yılında yeniden yüzde 70.2'ye yükselecektir.

Öte yandan, uygulanan makro ekonomi politikalar bazı sektörlerimizin rekabet edebilme avantajını kaybetmeleri sonucunu doğurmuştur. Bu sektörlerin yeniden rekabet gücü kazanabilmesi için talepleri doğrultusunda bazı KDV indirimleri yapılmıştır. Şimdi de indirim yapılan sektörlerden, ödedikleri KDV'yi mahsup edemedikleri şeklinde yeni şikayetler gelmektedir.

Öyle anlaşılıyor ki Hükümetin, sektörlerin kaybolan rekabet gücüne yeniden kavuşabilmelerini sağlamak için, iş gücü maliyeti üzerindeki yüklerin azaltılması, enerji maliyetinin ucuzlatılması, verimliliğin artırılması, AR-GE'nin ve markalaşmanın teşviki gibi başka seçenekler üzerinde de çalışması gerekmektedir.

17.8 milyar YTL tutarındaki 2008 yılı bütçesi açığının büyük ölçüde yüzde 14.3 oranında artacağı öngörülen faiz harcamalarından kaynaklandığı ortada iken, hükümet yetkililerinin faizlerin bütçe üzerindeki yükünün hafifletileceği iddiasını inandırıcı bulmak mümkün değildir.

Nominal düzeyde bütçeden yapılacak yatırım artışlarının % 0.7'de kalması karşısında sayın Maliye Bakanının, "biz kamunun yaptığı ya da yapacağı yatırımlara değil, özel sektörün yaptığı ya da yapacağı yatırımlara bakarız. Dolayısıyla özel sektör için yatırım yapılabilir bir ortam hazırlamış isek, kamu olarak bu alanda üstümüze düşen görevi yapmış sayılırız," şeklindeki savunmasını, kamunun üstlendiği temel yatırımları dahi yapamaz duruma getirilmesi olarak anlarız. Oysa kamunun, temel alt yapı yatırımlarını yapma zorunluluğunun yanısıra, özel sektörün her türlü teşvike rağmen gitmediği Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgelerine yatırım yapması ve bölgelerarası kalkınmışlık farkını giderme görevleri de bulunmaktadır.

Kayıtdışı ekonominin kayıt altına alınması, devletin genel gelir ve gider dengesini kurması, asli görevleri olan eğitim, sağlık, adalet ve güvenlik gibi kamu hizmetlerini aksatmadan yürütebilmesi, yatırım ortamının iyileştirilmesine yönelik enerji başta olmak üzere alt yapı yatırımlarına kaynak ayırabilmesi için zorunludur.

Hükümet edenler, kayıtdışı ile uğraşmaya ne gerek var, kayıtdışı çalışan da tasarruflarını alıp bir yerlere götürmüyorlar ya… Bu ülkeye yatırım yapıp bu ülkede istihdam yaratıyorlar, diyemezler.

Sayın Maliye Bakanı Plan ve Bütçe Komisyonuna sunduğu konuşma metninde, kayıtlı ekonomiye geçiş kapsamında etkin denetim sisteminin önemine işaret ettikten sonra "… kayıtlı ekonomiye geçiş, sadece Gelir İdaresi Başkanlığının çabalarıyla değil, - Dikkat edilirse Maliye Bakanlığı diyerek dahi sahiplenmiyor- , tüm kamu kurumlarının, sivil toplum kuruluşlarının, meslek örgütlerinin ve bütün vatandaşların elbirliğiyle sağlayabilecekleri bir olgudur." demektedir. Bu genel olarak doğru bir ifadedir. Ancak, Gelir İdaresi Başkanlığını, en güçlü denetim organlarını ve kara para ile ilgili kurulu yöneten sayın Bakandan, kayıtdışı ile mücadele konusunda daha ciddi yaklaşımlar ve eylem önerileri beklenirdi.

Oysa, haksız rekabete ve kayıtdışı istihdama yol açması, rekabet koşullarını olumsuz etkilemesi, kayıtlı ekonomiyi de zaman içinde kayıt dışına itmesi, bu sektörle ticari ilişki içinde olanları istemeseler de zorunlu olarak kayıt dışına zorlaması, yolsuzluklara kaynaklık etmesi, siyasetin yozlaşması sonucunu doğurması, vatandaşların devlete olan güvenini zedelemesi, teröre kaynak oluşturması, verginin tabana yayılmasını önlemesi, gelir dağılımının bozulmasına yol açması, sürekli kayıt altında olanlara yüklenilme sonucunu doğurması, vergi ve sigorta prim gelirlerinde kayba yol açması gibi önemli olumsuzlukları nedeniyle kayıtdışı ekonomi ile sözde değil özde kararlı bir mücadele zorunludur. Ekonomide yaşanan kaynak sıkıntısının, sosyal güvenlikte de aktüeryal dengelerin bozulmasının en önemli nedeni kayıtdışı ekonomi ve buna bağlı olarak ortaya çıkan kayıtdışı istihdamdır.

Sayın Bakanların Plan ve Bütçe Komisyonuna Yaptıkları Sunumların ve Hükümetin Geçmiş Beş Yıllık İcraatının Değerlendirilmesi

Hükümet üyelerinin, Plan ve Bütçe Komisyonuna bütçeleriyle ilgili yaptıkları sunumlarında, ne kadar başarılı olduklarını göstermek için, 2002 yılı rakamlarını kıyaslamaya esas almaları, ilk bakışta görevi devraldıkları yıl olması nedeniyle normal olarak karşılanabilir. Ancak, bu yılın, 2001 krizi nedeniyle bozulan makro ekonomik dengelerin Rahmetli Ecevit Hükümeti tarafından yeniden yerine oturtulduğu bir yıl olması nedeniyle

kıyaslamada kullanılmasının doğru olmadığı açıktır. Nitekim bu görüşümüz komisyondaki muhalefete mensup milletvekilleri tarafından da paylaşılmıştır.

Hükümetin beş yıllık icraatı, zaman zaman 2002 yılı verileri ile de karşılaştırılarak aşağıda konu başlıkları altında değerlendirilmektedir.

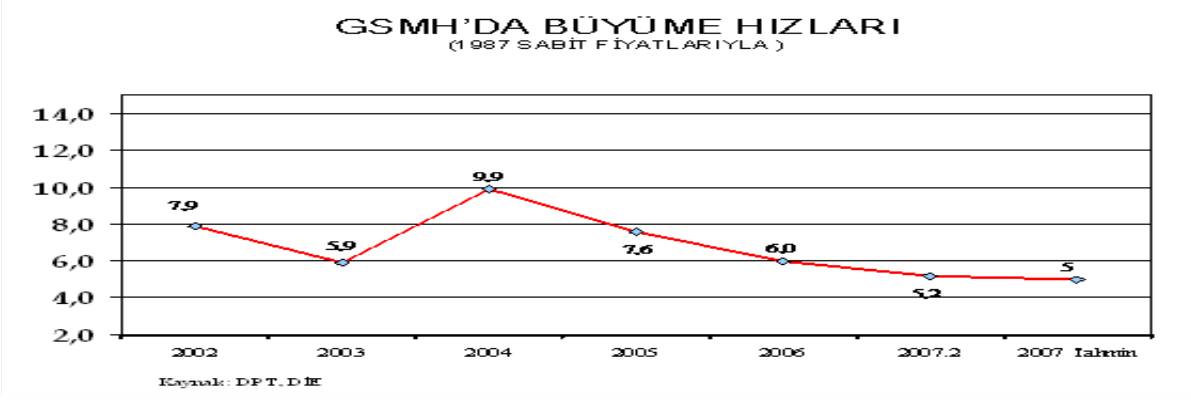
Büyüme ve Üretim

Büyüme

Hükümetin beğenmediği 2002 yılında 7,9 olan büyüme oranı, 2006 yılında yüzde 6 olmuş, 2007 yılında ise bu artışın yüzde 5'e düşmesi beklenmektedir.

2007 yılı ikinci çeyreği için açıklanan yüzde 3,9 oranındaki büyüme ise 2003 yılından bu yana aynı dönem için gerçekleşen en düşük büyüme rakamıdır.

Bu oran önümüzdeki dönem için tehlike sinyallerinin habercisi olarak görülmelidir. Hem 2007 yılı ikinci çeyreğindeki % 3.9'luk büyüme, hem dünya ticaret hacmi ile dünya üretimindeki düşme eğilimi ve hükümetin ortaya koyduğu program ve bütçe büyüklükleri, üretim ve bazı dayanıklı tüketim mallarındaki satışlarda gözlenen düşüşler, iç talepte süren daralma eğilimleri 2008 yılı için öngörülen yüzde 5.5'lik büyüme hedefinin tutturulmasının zor olacağını göstermektedir.

Gerçekleşen büyüme; yeni yatırımlara değil, ithalata ve nisbeten canlılığını koruyan inşaat sektörüne, mevcut yatırımların kapasite oranlarının artırılmasına, yeni istihdama değil mevcut çalışanların daha çok fazla mesai yapmalarına, reel ücretlerde gerilemeye rağmen nispi verimlilik artışına dayanmaktadır.

22 çeyrekten bu yana büyüyen ekonomi övünç konusu yapılmasına rağmen, bu büyümenin ithalata dayalı hormonlu bir büyüme olduğu, istihdam yaratmadığı, yerli sanayii çökerttiği ve tarımı bitirdiği unutulmamalıdır.

Komisyonda yapılan tartışma tutanakları incelenirse, izlenen ithalata dayalı büyüme modelinin istihdam yaratmadığı tespitine, sadece muhalefet sözcülerinin değil, "istenildiği ölçüde istihdam yaratmadığı şeklinde de olsa", bazı iktidar mensubu milletvekillerinin de zımnen katıldıkları görülecektir.

Son dönemde, kamu harcamaları artarken özel sektör harcamalarının azaldığını, özel sektör sabit sermaye yatırımlarının bir önceki döneme göre yüzde 24,3 oranında gerilediğini, hükümetin geçmişte övündüğü dayanıklı ve yarı dayanıklı tüketim malları üretim ve satışlarında gerileme olduğunu görmekteyiz. Örneğin 2007 yılının ilk sekiz ayında buzdolabı ve çamaşır makinesi yurtiçi satışları bir önceki yılın aynı dönemine göre azalırken, ithalatı artmıştır. İlk dokuz ayda otomobil yurtiçi satışları azalmıştır.

Kişi Başına Milli Gelir Hesapları

Kişi başına milli gelir hesabında kullanılan yıl ortalaması nüfus rakamları da TUİK'in açıkladığı yıl ortalaması nüfus projeksiyonlarına uymamaktadır. 2000 yılı nüfus sayımında ortaya çıkan çarpıklık – nüfusun bir önceki yıla göre yüzde 4,8 artmış görülmektedir- giderilmeden bu yıl için kişi başına milli gelir hesaplanırken, 2005 yılına gelindiğinde Türkiye'deki nüfus artışı gerçeğine ters düşen yüzde 0,4'lük artış oranının kişi başına milli gelir hesaplanmasında kullanılması açıklanması gereken bir husustur. Doğal olarak nüfusu az artmış gösterirseniz, kişi başına milli geliri de 5000 dolarlık psikolojik rakamın üstüne çıkartırsınız (5.008).

Düşük döviz kuruna dayalı dolar cinsinden açıklanan kişi başına milli gelir rakamları da artık vatandaşlarımızı çok fazla ilgilendirmemektedir. Bir diğer gerçeğimiz de artan milli gelirin Türkiye'de adil dağıtılmaması ve yaratılan katma değerin önemli bir bölümünün yurtdışına transfer ediliyor olmasıdır.

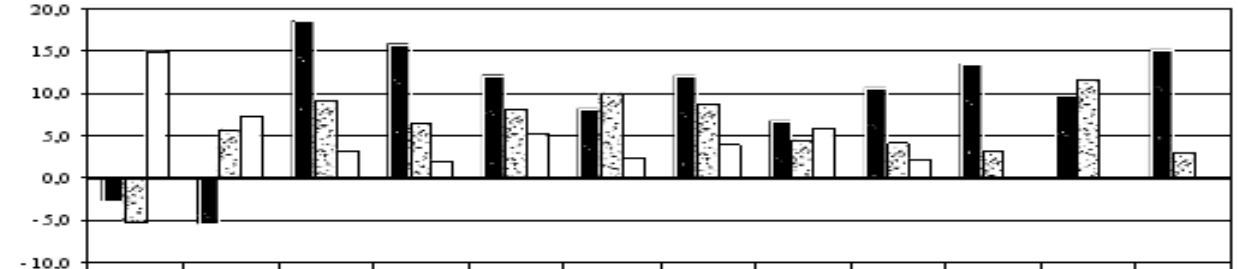
73 milyon vatandaşımızdan yaklaşık 20 milyonunun, - bunların içinde memur, işçi, emekli, dul ve yetimler de bulunuyor - yoksulluk sınırı altında yaşıyor olması, bir milyonunun da açlık sınırı altında boğuşuyor olması, bölgelerarasında varolan gelişmişlik farkları, Türkiye'de gelirin aslında adil dağıtılmadığını gösteren karinelerdir.

Üretim

2007 yılı üretim indeksindeki değişmeler Ocak, Şubat ayları hariç bütün aylarda 2002 yılı artışlarının altındadır. 2007 yılı ilk 9 ayının 6'sında rakamlar 2006 yılı rakamlarından da kötü durumdadır.

Sanayi indeksinde bir önceki aya göre değişmelere baktığımızda da 2007 yılı Ocak, Nisan, Haziran, Temmuz ve Ağustos aylarında indekste artış değil azalışlar oğlunu görmekteyiz.

AYLIK SANAYİ ÜRETİM İNDEKSİNDE
BİR ÖNCEKİ YILIN AYNI AYINA GÖRE YÜZDE DEĞİŞME
(2002-2007)

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2002	-2,8	-5,5	18,5	15,8	12,1	8,1	12	6,7	10,6	13,4	9,7	15,1
2006	-5,2	5,7	9,1	6,5	8,1	10	8,7	4,5	4,1	3,2	11,6	3
2007	14,9	7,3	3,2	2	5,2	2,3	3,9	5,9	2,2			

Kaynak: DİE

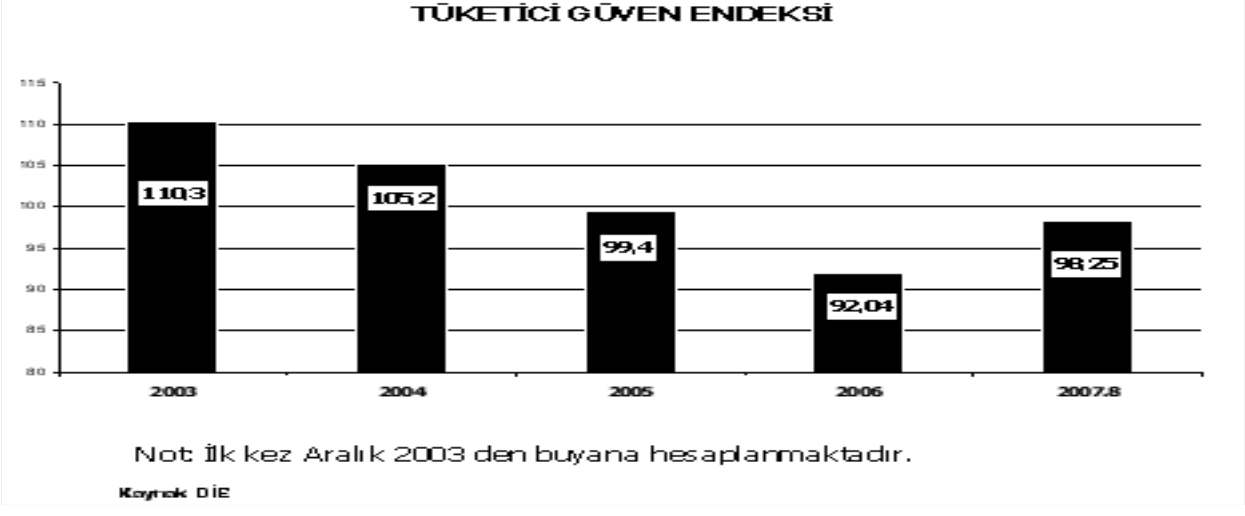
Sanayi üretim endeksi genelde yükselme eğilimi gösterirken, ihracatımız içinde en önemli yer tutan tekstil ürünleri imalatı üretim endeksi 2002 yılında 102,3 iken 2006 yılında 89,8'e, giyim eşyası imalatı üretim endeksi de 2002'de 108,8 iken 2006 yılında 95,5'e gerilemiştir.

Tekstil ürünleri imalatı üretim endeksi 2004, 2005 ve 2006 yıllarında üst üste üç yıl, giyim eşyası imalatı üretim endeksi ise 2005 ve 2006 yıllarında üst üste iki yıl gerilemiştir.

2002 yılında yüzde 9,4 oranında artan toplam sanayi endeksi 2006 yılında yüzde 5,8 oranında artmıştır.

2002 yılında yüzde 10,9 oranında artan imalat sanayi üretim endeksi 2006 yılında yüzde 5.5 oranında artmıştır.

İlk kez aralık 2003'den bu yana hesaplanan tüketici güven indeksi 110.3'den Ağustos 2007 itibariyle 98.25'e düşmüştür.

Dayanıklı tüketim mallarında satışların azaldığı, ürettiğini satamayan firmaların stoklarının arttığı bir dönemde, hükümetin bu mallar üzerindeki ÖTV'yi artıracağı yönünde alınan sinyaller, bakanlığın gelir artışı kaygılarına dayalı bir bocalama içine girmekte olduğunu göstermektedir.

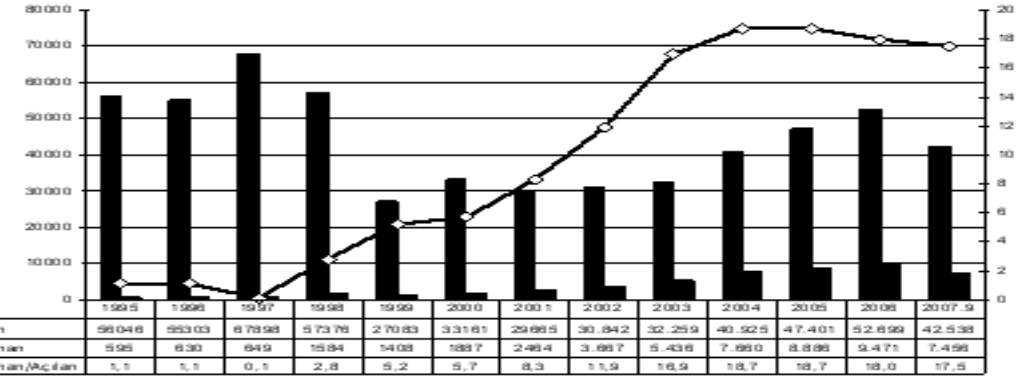
2006 yılında kapanan şirket sayısı 2002 yılında kapanan şirket sayısının yaklaşık 3 katı, 1999 yılında kapanan şirket sayısının 6,7 katıdır.

2007 yılının ilk dokuz ayında kapanan şirket sayısı, 2002 yılının tamamında kapanan şirket sayısının 2 katını, 1999 yılında kapanan şirket sayısının 5 katını aşmıştır.

2007 yılının ilk dokuz ayında kurulan şirketler arasında ticaretle uğraşanların sayısı 12 bin 629 iken, üretimle uğraşanların sayısı 8 bin 232'dir.

2002 yılında kapanan şirketlerin açılan şirketlere oranı yüzde 11.9 iken 2007 yılı Eylül ayında bu oran yüzde 17.5'e yükselmiştir.

YILLAR İTİBARİYLE AÇILAN KAPANAN ŞİRKET VE KOOPERATİFLER

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007.9
Açılan	56046	55303	67858	57376	27083	33161	29865	30.842	32.259	40.925	47.401	52.659	42.538
Kapanan	595	630	649	1584	1408	1887	2464	3.667	5.436	7.660	8.886	9.471	7.456
Kapanan/Açılan	1,1	1,1	0,1	2,8	5,2	5,7	8,3	11,9	16,9	18,7	18,7	18,0	17,5

Kaynak:TÜİK

İstihdam yaratan ve sürdürülebilir olan büyümenin kaynağı yatırım ve üretimden geçer. Bütçeden kamu yatırımları için yeterli kaynak ayırmayıp, biz kamu olarak yaptığımız yatırımların büyüklüğüne değil, asıl özel sektörün yatırım yapması için uygun ortamı hazırlayıp hazırlamadığımıza bakarız demek, kamunun yatırım yapmamasının mazereti olamaz.

Elbette özel sektör için uygun yatırım ortamını hazırlamak hükümetlerin görevidir. Ancak 5 yıldır iktidarda olan bir hükümetin, seçimden sonra hazırladığı yeni üç aylık eylem planlarına sanki iktidara yeni geliyormuş gibi bu konuları dahil etmesini samimi bulmak mümkün değildir.

Bölgelerarası Gelişmişlik Farkı

Ülkemizin her yerinde nispeten az gelişmiş yörelerimiz olmakla birlikte, bölgelerarası bir gelişmişlik farkımızın olduğu da bir gerçektir. Bu farklılık giderek bir güvenlik sorunu haline gelmektedir. Bugüne kadar izlenen klasik teşvik mekanizmaları, bölgelerarası kalkınmışlık farkını gidermede özel sektörü bölgeye yatırım yapmaya yönlendirememiştir. Bunda güvenlik sorununun etkili olduğu da başka bir gerçektir.

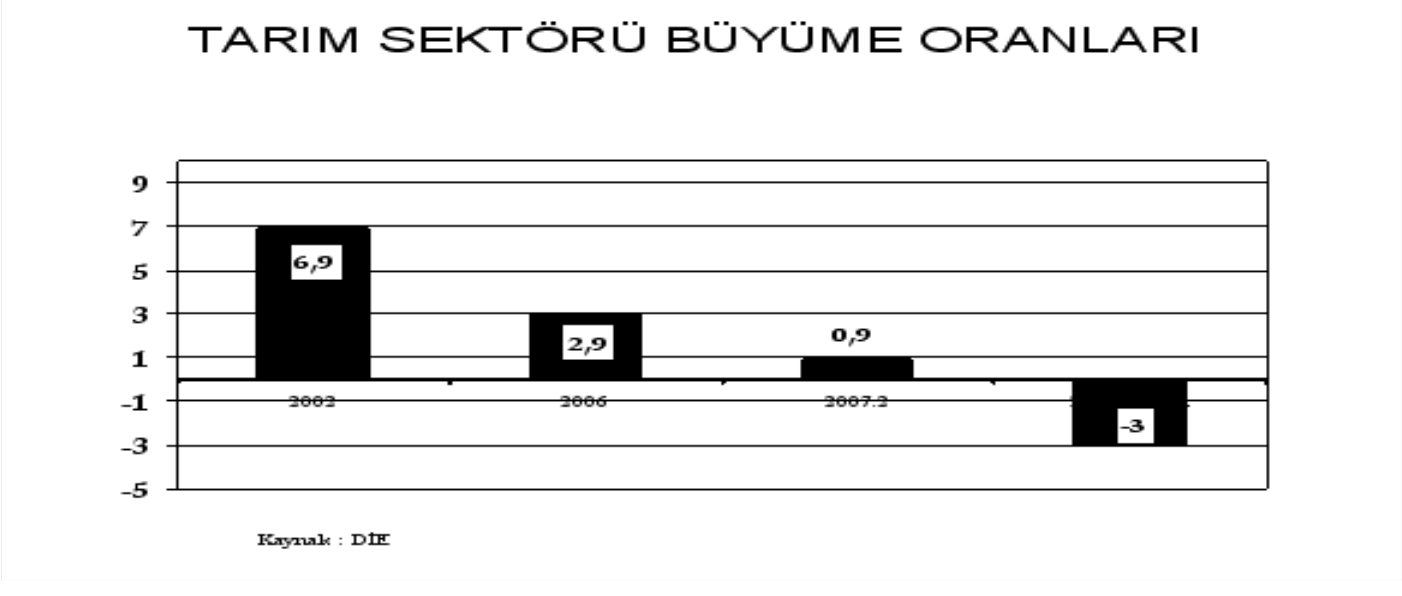
2006 yılında teşvikli yatırımların sadece yüzde 9,1'ini Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgelerine yönlendirebilmişiz. Tutar olarak baktığımızda da 2,1 milyar YTL olduğunu görüyoruz. 2007 yılının ilk sekiz aylık rakamı da sadece 1,6 milyar YTL'dir.

O halde, aynı yönteme devam ederek hedefe ulaşılması mümkün görülmüyor. Kamu, bölgeye yatırım yapmak zorundadır. Bunun için, bölgelerarası gelişmişlik farkı giderilinceye kadar, - bu süre 10-15 yıl olarak tespit edilebilir - kamu kaynaklarından ayrılacak bir payın bölgedeki kamu yatırımlarına tahsis edilmesi değerlendirilmelidir.

Öte yandan, 2006 yılında teşvikli yatırımların sadece yüzde 22'sinin 49 teşvikli il kapsamına gidebilmiş olması da, uygulamakta olduğumuz teşvik yöntemini gözden geçirmek zorunda olduğumuzu ortaya koymaktadır. Bu nedenle, ihracat artışı ve ithal ikamesine etkilerini, yeni teknoloji getirip getirmeme durumunu, rekabet gücüne ve istihdam yaratmaya katkısını göz önünde tutarak, yatırımları sektörel ve bölgesel bazda teşvik edecek mekanizmalar ortaya koymalıyız.

Tarım Sektörü Büyümesi ve Tarımsal Destekler

2002 yılında tarım kesimi yüzde 6,9 büyümüşken, 2006 yılında yüzde 2,9 oranında büyüyebilmiş ve 2007 yılında da büyüme değil yüzde 3 oranında küçülme beklenmektedir.

Tarım 2003 yılından bu yana 18 çeyreklik dönem içinde 7 çeyrekte küçülmüştür.

Tarımın 2002 yılında GSMH'ya katkısı yüzde 11,7 iken 2006 yılında bu katkı yüzde 9.2'ye düşmüştür. Tarım kesiminde kişi başına gelir genel ortalamanın üçte biri düzeyindedir. Aynı dönemde tarım kesiminde istihdam edilenlerin oranı da yüzde 34.9' dan yüzde 27.3'e gerilemiştir.

2002 ve 2006 yılları arasında tarım kesiminde 1 milyon 370 bin kişi işini kaybetmiştir.

Aileleri ile birlikte sayıları 5-6 milyonu bulan bu insanlar, kentlere, buralarda iş buldukları için göç etmediler. Uygulanan tarımsal politikalar nedeniyle topraktan karınlarını doyuramadıkları için kentlere göç etmek zorunda kaldılar.

Hükümetin uygulamakta olduğu büyüme modelinin istihdam yaratmaması nedeniyle, kentlerde aktif nüfusa katılanlara yeterli iş bulunamazken, tarım kesiminden göç eden ve açık işsiz konumuna gelenlere de ilave iş bulma güçlüğü ortadadır.

Ülkelerin gelişmişlik düzeyine paralel olarak, istihdamda ve ekonomide tarım kesiminin payının azalması aslında bir gelişmişlik ölçüsüdür, denilebilir. Ancak nüfusumuzun hala üçte birinin tarım kesiminde yaşadığını düşünürsek, yaklaşık 22-23 milyon kişinin büyük çoğunluğunun aniden kentlere göç etmesinin yaratacağı toplumsal huzursuzlukları da hesaba katmak zorundasınız.

Durum yurt içinde böyle iken, tarımımızın bir de dış boyutu vardır:

Gümrük Birliğini izleyen yıllarda, bir taraftan dış ticaret açığımız artarken, diğer taraftan toplam ithalat içinde tüketim malları ithalatımızın payı artmıştır. Gümrük Birliği öncesi yüzde 6'lar düzeyinde olan tüketim malı ithalatının payı yüzde 14'lere kadar çıkmış, son yıllarda yüzde 10-12'lerde seyretmektedir.

Tüketim malı ithalatına 2002 yılında 4.9 milyar dolar ödenirken 2006 yılda 16 milyar dolar ödenmiştir.

Tarım sektörünün ağırlığını koruduğu ülkemizde tarım kesimimiz için tüketim malı ithalatının artmış olması başlı başına bir tehdittir.

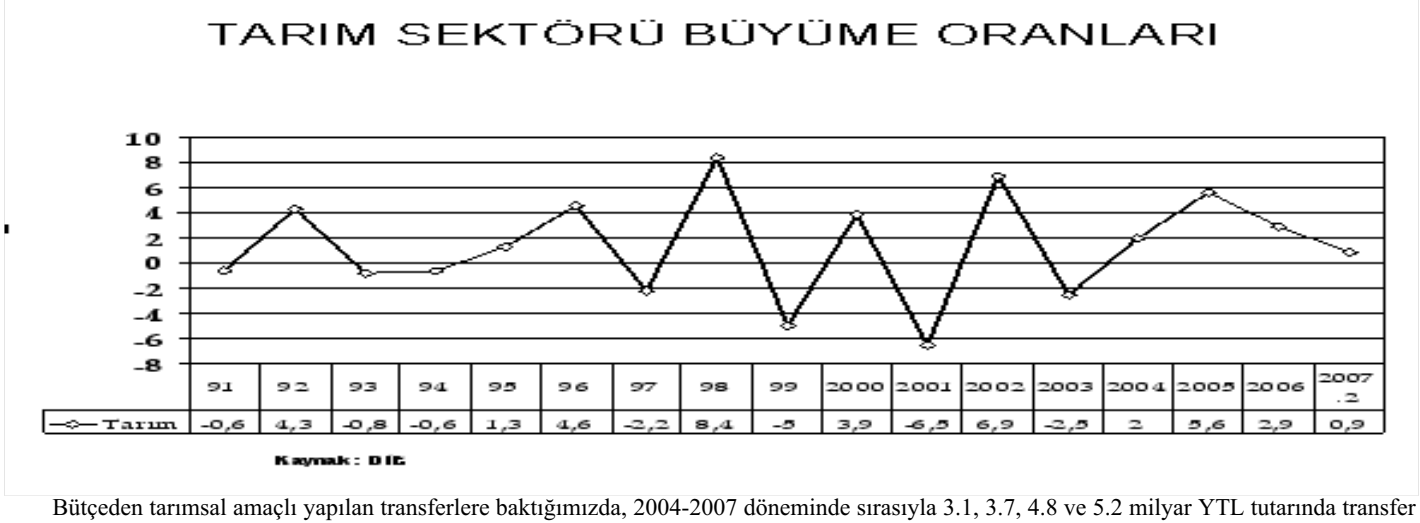
2006 yılı tarım ürünü ithalatımız 2002 rakamını yaklaşık ikiye katlamıştır (4 milyar dolara karşılık 7.2 milyar dolar).

İthalat kalemlerine yakından baktığımızda büyük oranda ülkemiz coğrafyasında yetişen tarımsal ürünlerin ağırlıklı yer tuttuğunu üzülerek görüyoruz. Ülkemiz, sadece yağlı tohumlar ve ham yağlara yılda bir milyar dolardan fazla para ödemektedir.

Bugüne değin ülkemize 300.000 baş ithal edilen ve büyük çoğunluğu kasaba giden, damızlık sığır ithalatı için yeni protokoller yeni anlaşmalar imzalanarak ithalatın önünün açılmak istenmesi gibi yöntemlerle değil, kendi ulusal gen kaynağımız niteliğindeki sığırlarımızın ıslah edilerek ülkemizin hizmetine sunulması yönündeki politikalar ülkemiz yararına olabilir.

Ülkemiz kıt kaynaklarının başka ülke çiftçilerini desteklemek için kullanılması amacına hizmet eden politikaların ülkemize yarar sağlamadığı açıktır.

Öte yandan Gümrük Birliğine girdikten sonra tarım kesiminin sürekli olarak bir yıl büyümüş, ertesi yıl küçülmüş olduğunu da dikkatlerinize sunmak isterim.

Bütçeden tarımsal amaçlı yapılan transferlere baktığımızda, 2004-2007 döneminde sırasıyla 3.1, 3.7, 4.8 ve 5.2 milyar YTL tutarında transfer yapıldığını görmekteyiz.

Tarımsal amaçlı transferlerin GSMH' ya oranları ise, 2004-2007 döneminde her yıl yüzde 1'in altında kalmıştır. (0.7, 0.7, 0.8 ve 0.8).

2007 yılı bütçesinden bu amaçla ayrılan ödeneğin tamamı Ağustos ayı sonu itibariyle kullanılmıştır.

Hükümet 2008 yılında da tarımsal amaçlı transferler için 5.4 milyar YTL tutarında ödenek ayırmıştır. Bunun da, 2008 GSMH hedefine oranı yüzde 0.7'dir. Yani Hükümet, tarımsal amaçlı transferler konusunda çiftçiye yasa ile taahhüt ettiği orana hiç sadık kalmamıştır.

Plan ve Bütçe Komisyonunda tarımsal desteklerin yasa ile öngörülen GSMH'nın yüzde 1'i düzeyine çıkartılması konusunda DSP milletvekili olarak vermiş olduğum 1.7 Milyar YTL tutarındaki değişiklik önergesi de, iktidar partisine mensup milletvekillerinin oyları ile reddedilmiştir.

Tarımsal desteklerin yaklaşık yarısını, bugüne kadar tarım sicilinin oluşturulmasına katkıda bulunan doğrudan gelir desteği oluşturmaktadır. Ancak insanları üretimsizliğe iten bu teşvik mekanizmasının gözden geçirilmesi gerekmektedir.

Sayın Tarım ve Köyişleri Bakanı Plan ve Bütçe Komisyonunda yaptığı konuşmasında, 2002 yılında % 59 olan tarımsal kredi faizlerinin bugün % 17.5 olduğunu, durumun ne kadar düzeldiğini kanıtlamak için övünerek söyledi.

Rakamlara bir başka açıdan baktığımızda gerçeğin öyle olmadığı anlaşılacaktır.

2002 yılında kredi faizi (% 59) enflasyon rakamının (% 29.7) 2.03 katı iken, bugünkü kredi faizi (% 17.5) bugünkü enflasyonun (Ekim 2007: % 7.7) 2.27'i katıdır. İddia edildiğinin aksine durumda iyileşme değil kötüleşme vardır.

Türkiye tarımı önümüzdeki dönemde Dünya Bankası, Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ) ve IMF'nin dayatmaları ve AB Ortak Tarım Politikasının (OTP) tehdidi altında olacaktır.

Gelişmiş ülkelerin yıllarca desteklenen tarımı, verimlilik açısından, dolayısıyla rekabet edebilirlik açısından bizim tarımımıza göre önemli bir üstünlüğe sahiptir. Durum böyleyken, diyorlar ki, gelin tarım ürünlerinin üretimi aşamasında, pazarlanması aşamasında ve ihracı aşamasında yapmakta olduğumuz teşvikleri kaldıralım. Tarım ürünleri ithalatı üzerinden alınan vergileri de indirelim.

Peki, rekabet koşulları aynı olmayan ülkelerden aynı ölçüde indirimler yapılmasını isterseniz, ringde boksörlerden birini elleri bağlı boks yapmaya zorlamış olmaz mısınız?

AB ortak tarım politikasına uyum konusunda AB'nin diğer aday ve üye ülkelere yaptığı katkıyı, Türk Çiftçisine de yapmasını beklememiz son derece doğaldır. Ancak, önümüze konulan 2013'lü yıllar sonrasında DTÖ kararları bahane edilerek desteklerin sonlandırılması olasılığı üzerinde bugünden kafa yormamız gerekmektedir.

Ne var ki, Hükümeti, tarım kesimine yönelik bu sağlı sollu sıkıştırmalara karşı bir politika oluşturma çabası içinde görmemekteyiz. Oysa yaklaşan söz konusu tehlikeler karşısında çiftçimizin eğitilmesi, yönlendirilmesi ve tedbir alınması gerekmektedir.

1963 yılından beri eşit haklara sahip bir üyesi olmak için çaba gösterdiğimiz AB ortak tarım politikası üye ülkeler arasında 3 amacı gerçekleştirmek için uğraşmıştır :

– Stratejik beklenti ve ihtiyaca uygun tarımsal ürünlerin üretilmelerini temin etmek,

– Halkın yeterli ve nitelikli tarımsal ürünler ve gıda maddelerine uygun fiyat üzerinden erişmelerini sağlamak ve

– Tarım sektöründe istihdam edilenlerin gelir seviyelerini diğer sektörlerle eşit ya da yakın seviyeye getirmek.

Bugün gelinen noktada AB üyesi ülkelerin bu hedeflere ulaştığını görmekteyiz.

AB'nin 2007-2013 yılları arasında bütçesinden tarım sektörüne ayırdığı yıllık kaynak, ekonomik ve sosyal fonlardan ayırdığı kaynaklar hariç, ortalama 43 milyar Euro'dur. Oysa ülkemiz son dört yılda ortalama olarak yılda sadece 3.5 milyar dolarlık bir kaynak ayırabilmiştir.

AB'nin ülkemizle ilgili yayınladığı son İlerleme Raporunda (Kasım 2007) tarımla ilgili bizden ne bekleniyor, birkaçına birlikte bakalım.

– OTP'na ilişkin idari yapılarda sınırlı gelişme olmuştur.

– Süren üretime bağlı destekler OTP'na aykırıdır.

– Canlı hayvan ve et ithaline getirdiğimiz engeller ikili anlaşmalara aykırıdır.

Görüldüğü gibi bizden, tarım ürünlerine olan desteğimizi azaltmamız ve bu ürünlerin ticaretini serbestleştirmemiz istenmektedir.

Ülke olarak tarımda zayıf ve güçlü yönlerimizi dikkate alan bir müzakere stratejisi belirlememiz ve ortaya çıkacak anlaşmadan yararlanmanın yollarını aramamız, ayrıca tarım sektörümüzü daha rekabetçi bir yapıya kavuşturmamız gerekmektedir. Bunun için;

– Tarımda verim ve üretimi artırmak için yaklaşık 4 milyon hektar alanı sulamaya açma çalışmalarına hız vermeliyiz.

– Girdileri ve gelişen tarımsal teknolojileri etkin kullanmalıyız.

– Tarımda ölçek ekonomisini hayata geçirmeli, bölünmüş arazileri birleştirmeliyiz.

– Tarımsal teknolojiyi sadece satın alan konumundan çıkıp, onu üreten konuma geçmeliyiz.

– Başta kredi, enerji ve yem maliyetleri olmak üzere tarımsal girdi fiyatlarını düşürmeliyiz.

– Ülkemiz açısından hassas ve stratejik ürünler belirlenerek, bunlara ilişkin destek limitlerinin düşürülmemesi yönünde çaba göstermeliyiz.

AKP Hükümetleri döneminde, girdi fiyatları iki üç kat artmış olmasına karşın, çiftçi ürününü üç dört yıl önceki fiyatlardan satmakta zorlanmıştır.

ORKÖY Faaliyetleri

Bugün 20 bini aşkın orman köyünde yaşayan 7-8 milyon orman köylüsü kişi başına 400 dolar civarında gelir elde edebilmektedir. En muhtaç durumda olan bu orman köylüsü kalkındırılsın ki ormanların üzerindeki baskı ile orman köylüsü devlet arasında var olan ihtilaflar ortadan kaldırılabilsin.

Geçmişte orman köylülerinin kalkındırılmasında kullanılan fonun kaldırılmış olması bir hata olmuştur. Bugün bu büyüklükteki bir nüfusa 2008 bütçesinden ayırmış olduğumuz 42 milyon YTL'nin bir derde deva olmayacağını hepimiz biliyoruz. Bu rakam 2000 'li yıllarda ayrılan ödenek düzeyindedir. Üstelik ayrılan bu tutar 2005 yılı için ayrılan 50.5 ve 2006 yılında ayrılan 46.8 milyon YTL'nin de altında kalmaktadır.

Orman köylerinin kalkınmaları için ilçe bazında hazırlanmış olan kalkınma planlarına gerekli desteğin verilebilmesi için ödeneklerin artırılmasının yanı sıra ORKÖY Genel Müdürlüğünün yapısının güçlendirilmesine de ihtiyaç vardır. Bu gerekçe ile ORKÖY için ayrılan ödenek tutarının hiç değilse bütçe imkanları çerçevesinde 42 milyon YTL artırılması için vermiş olduğumuz değişiklik önergesi iktidar mensubu milletvekillerinin oyları ile reddedilmiştir.

Özelleştirme

Özelleştirmenin ana felsefesi, devletin, asli görevleri olan adalet ve güvenliğin sağlanması yolundaki harcamalar ile özel sektör tarafından yüklenilemeyecek altyapı yatırımlarına yönelmesi, ekonominin ise pazar mekanizmaları tarafından yönlendirilmesi olarak belirlenmiştir.

Özelleştirme ile güdülen hedeflerden biri de devlet bütçesi üzerindeki KİT finansman yükünün azaltılması idi.

Bunun için, KİT'lerin Hazineye olan yükü içinde ağırlığı teşkil eden personel fazlasından kurtulması bir çözüm olarak akla gelebilirdi. Ancak özelleştirme uygulamaları ile bu fazla personel işten çıkartılmayıp diğer kamu kurum ve kuruluşlarına devredildiğine göre, söz konusu personel dolayısıyla ortaya çıkan yükün azaltılması gerçekleştirilememiş oldu. Bu durum daha başlangıçta da biliniyordu. Elbette sosyal devlet KİT'lerde çalışan personeli özelleştirme gerekçesi ile kapı dışarı edemezdi. Ancak Hükümet o zaman bu gerekçeyi söylememiş olsaydı, KİT'leri özelleştirmeye niye gerek duyduğunu tam olarak anlatamayacaktı.

Fakat aradan geçen zaman içinde gerekçe arama ihtiyacı da duyulmadı. Eleştirilerden bunalan sayın bakan, "kime ne babalar gibi satarım" diyerek işin içinden sıyrılmasını bildi. Böylece devlete yük olmayan, aksine kar getiren kuruluşlar da iki üç yıllık karları karşılığında satıldılar.

2007 yılında özelleştirme nedeniyle işinden olan 21 bin 193 kişi, diğer kamu kurum ve kuruluşlarına 657 sayılı kanunun 4-c maddesindeki geçici personel statüsünde yerleştirildiler. Eskiden sürekli işçi konumunda olan bu insanlar geçici personel statüsüne geçirilmiş oldular. Artık onlar, bu statüde; sendikasız, nakil hakları ve güvenceleri olmayan, ileriye yönelik kıdem ve ihbar tazminatı hakları ortadan kaldırılmış insanlar durumundadırlar. Bu eleştiriler yöneltildiğinde hükümet yetkilileri, "ne yapalım sokağa atmadık ya…" şeklinde savunma yapabilmektedirler.

İthalata dayalı, yeni yatırım ve istihdam yaratmayan, dış açık üreten yanlış ekonomi politikalarının finansmanı amacıyla yapılan özelleştirmelerde de sona yaklaşılıyor.

Cumhuriyetin kazanımlarından satılacak tesislerimiz giderek tükendiğine; vergi gelirleri düşmeye, kayıt dışı ekonomi ve yolsuzluklar artmaya devam ettiğine; düşük kur - yüksek faiz politikası da uzun süre sürdürülemeyeceğine göre, Hükümetin denizin bitmekte olduğunu görmesi gerekir.

Borçlar

Hazinenin, 2008 yılı Merkezi Yönetim Bütçesinin dörtte biri büyüklüğüne ulaşan iç ve dış borç faiz ödemesini yıl içinde aksatmadan ödemesi gerekiyor. Bunun için, 2008 yılı Merkezi Yönetim Bütçesinin diğer kalemleri bu faiz ödemeleri kısıdına göre belirlenmiştir. Yeni bütçe açığını ve kamunun genel borç gereksinimini artırmamak için faiz dışı fazla hedefinin ödünsüz uygulanması kararlaştırılmıştır. Hükümetin en çok dikkat ettiği konulardan birisi bu faiz dışı fazla hedefidir. Çoğunlukla da öngörülenin üstünde bir faiz dışı fazla gerçekleştiriyor.

Hazine, ne kadar kamunun borçlanma gereğini ve borç stokunun GSMH'a oranını aşağıya çektiğini söylerse söylesin, bizatihi iç ve dış borç faiz ödemelerinin yüksekliği, reel faizlerin aşağıya çekilmesini güçleştirmektedir. İşsizlik Sigortası fonu başta olmak üzere kamu fonlarının nispeten düşük reel faiz ödenerek iç borçlanmada kullanılması da bu faizleri aşağıya çekmeye yetmemektedir.

Yüksek reel faizler, Hazinenin yıl içinde ihtiyaç duyduğu kaynaklara ulaşmasını kolaylaştırmakta, bu yolla ülkeye giren sıcak para (28 Eylül 2007 itibariyle 103 milyar dolar) ve doğrudan yabancı yatırımlar da (2006 yılı için yaklaşık 20 milyar dolar) düşük döviz kurunun teşekkül etmesini sağlamaktadır.

Düşük kur ise, ithalatın ucuzlaması, tüketim ve aramalı ithal mallarının girişinin artması, yerli sanayi açısından rekabet edebilme olanağının ortadan kalkması anlamına gelmektedir.

Bu işleyiş, yurtiçinde arz eksikliğinin ithalatla ikame edilmesi, talep yönüne uygulanan baskılar ve reel ücretlerde sağlanan gerileme ile enflasyonu baskı altına almaktadır. Merkez Bankasının enflasyonun henüz tam anlamı ile kontrol altına alınamadığı yönündeki beyanı, enflasyonun baskı ile kontrol altında tutulduğu gerçeğinin bir itirafıdır.

Bu politikalar sonucunda ne oluyor? Hazine bir taraftan iç ve dış borç faizlerini ödemeye çalışırken, dış dengede ortaya çıkan yeni açıklar nedeniyle kamu ve özel sektör yeni borçlar altına giriyor.

Nitekim , AKP Hükümeti, 1.1.2003-30.09.2007 döneminde 602,3 milyar YTL tutarında iç ve dış borç faiz ödemesi yaparken 708. 8 milyar YTL tutarında yeniden borçlanmaya gitmiştir. Yani, borcu borçla ödemiştir.

Bir taraftan borcu borçla öderken, diğer taraftan faiz dışı fazla yaratmak için kemerler sıkılmıştır. Faiz dışı fazla için; çalışanların ve emeklilerin reel ücretleri yıllarca geriletilmiş; eğitim, sağlık , adalet ve güvenlik gibi devletin temel işlevlerini yerine getirmesinde aksamalara yol açma pahasına bu hizmetlere daha az kaynak ayrılmış; çalışanlara ve emeklilere tedavilerde katılım payı adı altında bedel ödeterek sağlık hizmetlerinin giderek paralı hale gelmesinin yolu açılmıştır.

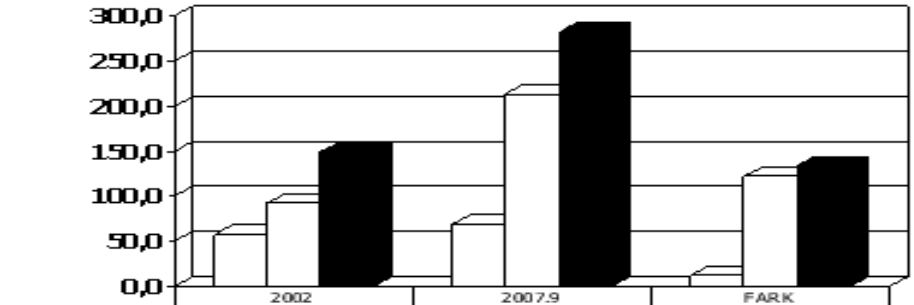
AKP Hükümeti döneminde, adına bütçe disiplini denilen bu tedbirler sonucunda toplam 152,8 milyar YTL tutarında faiz dışı fazla yaratılmıştır. Bu tutar yatırımlara aktarılabilseydi, bugün yaklaşık bir milyon işsizimize iş imkanı yaratmış olacaktık.

Bakanlıklarla kamu kurum ve kuruluşlarının 2008 yılı bütçelerinin Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülmesi sırasında gördük ki, görüştüğümüz bütçelerin azımsanmayacak kısmında, 2008 yılı için öngörülen ödeneklerin, reel olarak değil, nominal olarak dahi 2007, hatta zaman zaman 2006 yılı gerçekleşme rakamlarının dahi altında kalmaktadır.

Bu durum ise, iç ve dış borç faiz ödemeleri nedeniyle hükümetin bütçe yapamaz hale geldiğinin bariz göstergesidir.

Yıllardır faiz dışı fazla için kemerleri sıkmamıza rağmen, borç stoku toplam tutar olarak azaltılamamış artmıştır. Sonuçta, 2002 yılı sonundan bugüne kadar (30.09.2007) borçlarımız 133,6 milyar dolar artmıştır. 2002 yılı sonunda devraldığı borç stoku 148.5 milyar dolar olduğuna göre, AKP hükümeti 5 yıl içinde borç stokunu neredeyse devraldığı borç kadar artırmıştır.

KONSOLİDE BÜTÇE İÇ VE DIŞ BORÇ STOKU
(Milyar Dolar)

	2002	2007.9	FARK
DIŞ BORÇ	56,8	68,8	12,0
İÇ BORÇ	91,7	213,3	121,6
TOPLAM BORÇ	148,5	282,1	133,6

Kaynak: HM

Rahmetli Ecevit Koalisyon Hükümeti dönemindeki toplam borç artışı 71.7 milyar dolar idi. Ecevit Hükümetinin aşağı yukarı borç artışını ne için yaptığını biliyoruz. Borç artışının yaklaşık 50 milyar dolarlık kısmı yıllardır içi boşaltılan bankaların yapılarının güçlendirilmesi için harcanmıştı.

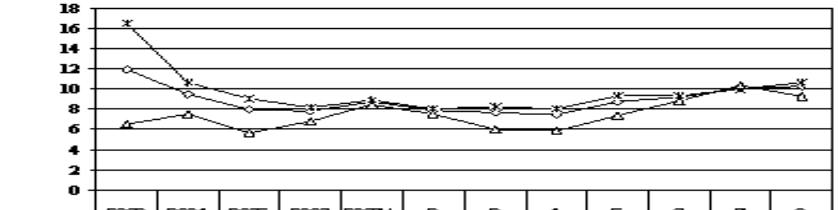
Hükümet yetkililerine komisyonda, bu 133.6 milyar dolarlık borç artışının nerelere kullanıldığını sormuş olmamıza rağmen, herhangi bir cevap almamız mümkün olamamıştır.

Özel sektörün borçlarına gelince. 2002 yılı sonunda özel sektörün dış borcu 43,2 milyar dolar iken 2007 yılı 2. çeyreğinde 138,5 milyar dolara çıkmıştır. Dış borç içinde özel sektör borcunun payı aynı dönemde yüzde 33,3'den yüzde 61,2 ye yükselmiştir. Artan özel sektör borcu içinde kısa vadeli olanların payının artmış olması da, sorunun ne denli ciddi olduğunu ortaya koymaktadır.

Borçların GSMH' ya oranının düştüğünü, vadelerinin uzatıldığını, nominal faizlerin gerilediğini söyleyerek ne kendimizi ne de halkımızı aldatalım. Kaldı ki, Eylül 2007'de hem vade hem de faiz yapısı 2005 yılı Eylül ayı rakamlarına göre bozulmuştur. Yani, vadelerin yeniden düştüğünü ve faizlerin yükseldiğini görmekteyiz.

Ağustos 2007 itibariyle iç borç stoku reel faizi yüzde 10.26 olmuştur. Kamu fonlarına verilen reel faiz ise sürekli olarak piyasaya verilen reel faizin altında olmuştur (% 9.24). Eylül ayında piyasaya borçlanmada reel faizler bir önceki aya göre artarken, kamu fonlarından borçlanmada reel faizlerin düşmüş olması da dikkat çekici bulunmuştur.

İÇ BORÇLANMADA REEL FAİZ ORANLARI

	2003	2004	2005	2006	2007.1	2	3	4	5	6	7	8
Borç stoku reel faizi	11,91	9,49	7,96	7,79	8,76	7,87	7,63	7,41	8,75	9,17	10,05	10,26
Piyasaya borçla. reel faiz	16,45	10,65	9,02	8,17	8,87	8	8,26	8,01	9,3	9,3	9,94	10,63
Kamuya borçla. reel faiz	6,53	7,5	5,61	6,82	8,45	7,53	6	5,87	7,36	8,83	10,38	9,24

Kaynak: HM

Hazine'den sorumlu sayın Bakan, 2002 yılında yüzde 62.7 olan ortalama borçlanma maliyetinin 2007 yılı Ekim ayında yüzde 18.8'e düştüğünü belirterek ne denli bir iyileşme olduğunu göstermek istemiştir. Ancak sayın Bakandan bürokratlarına bu rakamları her iki yılın enflasyon rakamlarını esas alarak başka bir hesaplama yaptırmasını rica ettik, bir cevap alamadık. Biz söyleyelim. 2002 yılında ortalama borçlanma maliyeti o zamanki enflasyonun 2.1 katı iken 2007 yılı ekim ayında, yani bugün 2.44 katıdır. Yani bugün faizler enflasyonla kıyaslandığında daha yüksek çıkmaktadır.

Bu arada Hazineyi, 2006 yılı faiz ödemelerini tahminde gösterdiği başarıdan dolayı kutlamak gerekmektedir. Çünkü 2006 yılı başında bütçe ile öngörülen 46.2 milyar YTL tutarındaki başlangıç ödeneği 46.0 milyar YTL olarak gerçekleşmiştir. Bu durum, hükümetin 2006 yılı için gerçekleşecek yüksek reel faizleri, başlangıçta düşürebilmeyi öngörmediklerini göstermektedir. Yani reel faizler, yıl içinde, başlangıçta öngördükleri gibi yüksek gerçekleşmiştir.

Burada bir tespit yapmak gerekiyor. Geçmişte kriz sonrası oluşan kurlar, nasıl yukarı doğru bir köpüğü bünyesinde barındırmışsa, yüksek reel faize gelen sıcak para nedeniyle oluşan bugünkü kurlar da aşağı yönde bir köpüğü bünyesinde barındırmaktadır. Kurlar üzerinde deprem stresi gibi bir birikme söz konusudur. Tersine esecek bir rüzgarın bu köpüğü ortadan kaldırması halinde, finans sektörünün ve ekonominin bundan olumsuz etkileneceği kesin olduğuna göre, herhalde hükümetin bu risklere karşı (B) ve (C) planları vardır. Komisyondaki müzakereler sırasında hükümetin herhangi bir (B) ve (C) planının olmadığı izlenimi edinilmiştir.

Görüldüğü üzere, Devletin temel hizmetlerini aksatma, çalışanları ve emeklileri mağdur etme, yeni yatırımlara kaynak aktarmama, istihdam yaratmama pahasına bütçede sağlanan faiz dışı fazla, borçlarımızın azalmasını sağlamak bir yana artmasını da önleyememiştir. Bu nedenle bu konuda bilinen yöntemlerin sürdürülmesinde ısrar etmenin akılcı bir yanı bulunmadığı değerlendirilmektedir.

O halde, Enflasyon hedefinin yüzde 4 olmasına karşın, reel faizlerin enflasyon hedefinin iki buçuk katının da üzerine çıkmasına uzun süre seyirci kalınması kabul edilemez.

Merkez Bankasının Eylül ve Ekim aylarında "mahalle baskısı" ile yapmak zorunda kaldığı faiz indirimlerine rağmen, reel faizlerin artış yönünde seyretmesi dikkat çekici bulunmuştur. Yani ekonomik ortamın, henüz hükümetçe faiz düşüşü sağlayacak yönde oluşturulamadığı anlaşılmaktadır.

Merkez Bankasınca Ocak 2006'da % 13.50 olarak belirlenmiş olan faiz oranı son indirimlerden sonra (Ekim 2007) % 16.75 düzeyindedir.

Düşük kur yüksek faiz, - 2003-2007 (Eylül) arasında enflasyon birikimli olarak yüzde 59,3 oranında artarken dolar kuru aynı dönemde yüzde 15,6 oranında gerilemiştir - ucuz ithalatı cazibeli kılarken, içte reel ücretleri geriletmeyi hedefleyen politikalar da iç tüketim talebini alabildiğine sınırlamaktadır.

Hükümeti göreve geldiği günden bu yana izlediği düşük kur yüksek faiz politikasının ülkeyi bir yere götüremeyeceği konusunda DSP olarak hep uyardık, ancak sesimizi gereği gibi duyurabildiğimizi söylememiz mümkün değildir.

Fakat, bugün görüyoruz ki, bu politikanın yanlışlığı sadece bizim tarafımızdan ifade edilmiyor, konunun uzmanları ve eli taşın altında olan ekonominin aktörleri tarafından da feryat halinde dile getiriliyor.

Hatta politika yanlışlığı gazetelere ilan verme aşamasına kadar gelmiştir (TÜSİAD,TİM gibi).

Hatta Hükümetin içinden bile bu politikanın yanlışlığı konusunda zaman zaman sesler yükselmektedir.

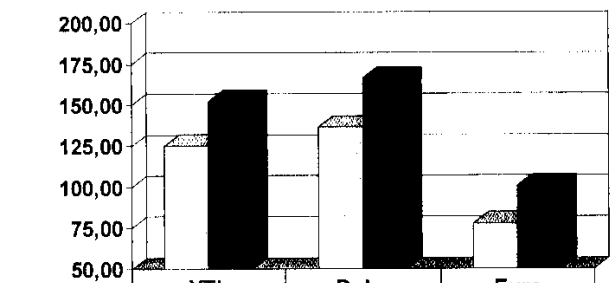
Tekrar ediyoruz. Hükümet, istihdam yaratan sürdürülebilir bir büyüme modeli için, piyasalarda istikrarı bozmayacak ortamı zaman geçirmeden hazırlayarak, düşük kur yüksek faiz politikasından dönüşü sağlayacak önlemleri bir an önce devreye sokmalıdır.

Dış Ticaret ve Ödemeler Dengesi

Kriz yılı 2001'i izleyen 2002 yılından itibaren dış ticaret eğrisi ve cari işlemler eğrisi sürekli aşağıya gitmiş, ihracat artışı sürekli olarak ithalat artışının altında kalmıştır.

2002-2006 döneminde dolar cinsinden ihracat yüzde 136,5 ithalat yüzde 166,36 oranında artmıştır. Euro cinsinden baktığımızda ihracat artışı yüzde 77,8 ithalat artışı yüzde 100,74 olmuştur.

DOLAR, YTL VE EURO CİNSİNDEN İHRACAT VE İTHALAT ARTIŞ ORANLARI (2002-2006)

	YTL Cinsinden	Dolar Cinsinden	Euro Cinsinden
□ İHRACAT	125,13	136,50	77,84
■ İTHALAT	152,33	166,36	100,74

Ağustos 2007 itibariyle 40.5 milyar dolarlık sekiz aylık dış ticaret açığının 32 milyar dolarını altı ülkeye veriyoruz (Rusya, Çin, Almanya, İran, İsviçre ve ABD). Dış ticaret açığımızın yüzde 79'unu bu ülkelere vermekteyiz.

Toplam dış ticaret açığımız hızla artarken 2005 ve 2006 yıllarında AB ülkelerine verdiğimiz dış ticaret açığının nispeten seyrini koruduğunu görmekteyiz.

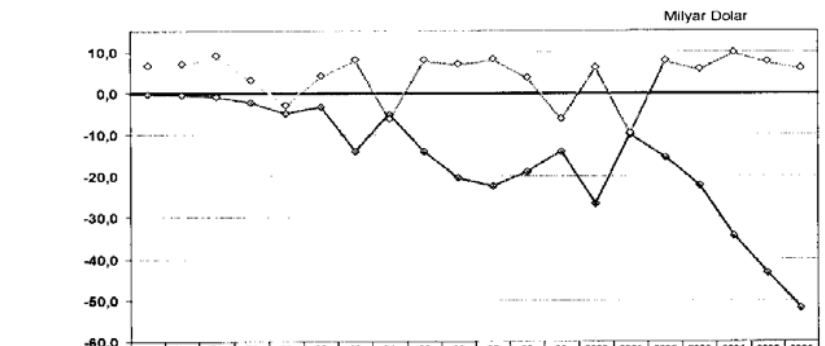
AB ülkelerine yapmakta olduğumuz ihracatın toplam ihracat içindeki payı yüzde 51,6 iken bu ülkelerden yaptığımız ithalatın toplam ithalat içindeki payı ise yüzde 39,3 olmuştur. Ancak ithalat oranının düşüklüğü bizi yanıltmamalıdır. Çünkü bu ülkelere karşı sürekli dış ticaret açığı vermekteyiz.

Ağustos 2007 de ihracatın ithalatı karşılama oranı 2002, 2003 ve 2004 yılları aynı ayına ait rakamların altındadır.

2001 yılından bu yana dış ticaret açıklarımız hızla artarken büyümenin 2005 yılından itibaren yavaşlamakta olduğunu görmekteyiz.

Büyümemiz ve ihracatımız ithalata bağımlı hale gelmiştir. İhracatımız içinde ithal ürünlerinin payı yüzde 70'ler düzeyindedir. Ne kadar dış ticaret açığı verirsek ekonomimizi o kadar büyütebilmekte, ne kadar dış ticaret açığı verirsek ihracatımızı o ölçüde artırabilmekteyiz.

TÜRKİYE'NİN TİCARETİNDEKİ AÇIK İLE
BÜYÜME ORANLARI ARASINDAKİ İLİŞKİ
(1968-2006)

	68	71	72	74	80	85	93	94	95	96	97	98	99	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Dış Ticaret Açığı	-0,3	-0,6	-0,8	-2,3	-5,0	-3,3	-14,1	-6,2	-14,1	-20,4	-22,3	-18,9	-14,1	-26,7	-10,1	-15,5	-22,1	-34,4	-43,3	-51,9
Büyüme Oranı	6,7	7,0	9,2	3,3	-2,8	4,3	8,1	-6,1	8,0	7,1	8,3	3,9	-6,1	8,3	-9,5	7,9	8,9	9,9	7,6	6

Kaynak: DİE

Giderek dışa bağımlı hale gelen büyümeyi, artan dış ticaret açıkları da önümüzdeki dönemde pozitif rakamlarda tutmaya yetmeyecektir. Grafiğe dökülen rakamlar - 2004-2007 arası dış ticaret açığı alabildiğine artarken büyüme gerilemeye başlamıştır- bizi bu değerlendirmeyi yapmaya götürmektedir. Bu ciddi bir uyarı olarak algılanmalıdır.

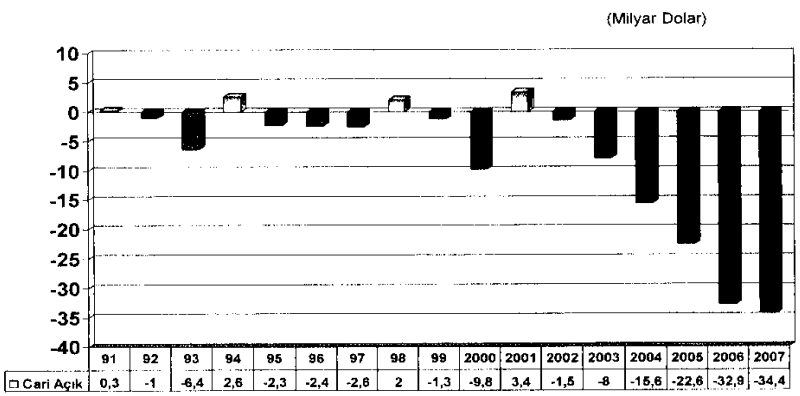
Heritage Vakfının 2007 yılı ekonomik bağımlılık endeksinde Türkiye 157 ülke arasında 83. sıradadır.

AKP Hükümeti döneminde ;

➢ 2003 yılı başından 30 Ağustos 2007 tarihine kadar toplam 336,6 milyar dolarlık ihracata karşılık toplam 530,8 milyar dolarlık ithalat gerçekleşmiştir. Buna göre söz konusu dönemde toplam dış ticaret açığı 194,2 milyar dolar olmuştur.

➢ Eylül 2007 sonu itibariyle yıllık cari işlemler açığı 34.4 milyar dolara yükselmiştir. Dokuz aylık cari açık ise 26.1 milyar dolardır. 2003 yılı başından Eylül 2007 sonuna kadar olan yaklaşık beş yıllık dönemde toplam cari işlemler açığı 105.2 milyar dolar olmuştur. 1998-2002 arasındaki 5 yıllık sürede bu açık sadece 7,2 milyar dolar idi.

CARİ İŞLEMLER AÇIĞI
(1991-2007)

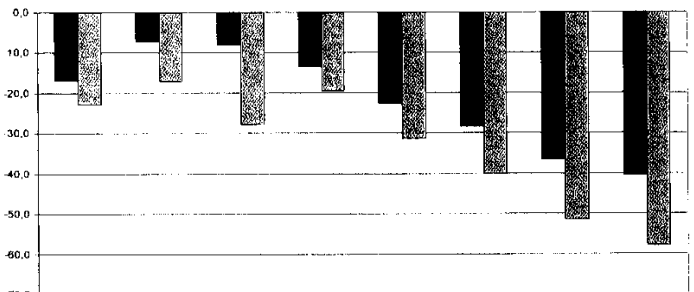
	91	92	93	94	95	96	97	98	99	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Cari Açık	0,3	-1	-6,4	2,6	-2,3	-2,4	-2,6	2	-1,3	-9,8	3,4	-1,5	-8	-15,6	-22,6	-32,9	-34,4

Kaynak. MB, 2007 Eylül sonu itibariyle yıllık

➢ Ağustos 2007 sonu itibariyle yıllık dış ticaret açığı 58 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir.

***AĞUSTOS** AYI SONU İTİBARİYLE*
***YILLIK** VE **SEKİZ AYLIK** DIŞ TİCARET AÇIKLARI*
(2000-2007)

(Milyar Dolar)

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Sekiz Aylık	-16,9	-7,2	-7,9	-13,3	-22,6	-28,3	-36,5	-40,5
Yıllık	-22,8	-17,0	-27,8	-19,4	-31,3	-40,1	-51,5	-58

Kaynak: DİE

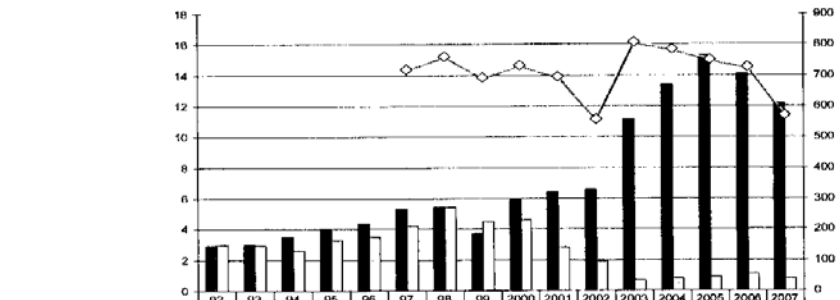
Düşük kur yüksek faiz politikasına rağmen üretim yapıp ihracat artışı sağlamayı başaran ihracatçılarımızı kutlamak gerekiyor. Ancak, ülkeye girmekte olan sıcak paranın bir kısmının girişte hayali ihracat mekanizması yoluyla girebileceği ihtimali üzerinde de durmak gerekir. Hükümetin de ihracatta vergi iadesi kalemlerindeki artıştan rahatsızlık duyduğu bilinmektedir. Fakat ihracatta vergi iadesi incelemeleri yapılırken de gerçek ihracatçımızı incitmememiz gerektiği asla unutulmamalıdır.

Hükümet, cari açığın finansmanında sorun yaşanmadıkça risk oluşturmadığını söylemeye devam etmekte; dünyadaki likidite bolluğuna ve ülkemizdeki reel faizlerin yüksekliğine bağlı olarak gelen sıcak para ve doğrudan yabancı yatırımlara güvenmektedir.

Döviz açığının finansmanında kullanılan sıcak para 28 Eylül 2007 itibariyle 103 milyar dolara ulaşmıştır. Sıcak paranın ulaştığı bu tutar uzmanlarca ülke bağımsızlığını tehdit boyutlarında değerlendirilirken, hükümet bu konuda herhangi bir sorun görmemektedir. 2006 yılında da yaklaşık 20 milyar dolar tutarında doğrudan yabancı sermaye girişi olmuştur.

Cari açığın finansmanında sağlıklı yollardan birisi olan net turizm gelirlerine baktığımızda ise, 2005 yılından bu yana bir düşüş olduğu görülüyor. 2003 yılından bu yana 2006 yılı hariç tüm yıllarda işçi dövizleri de bir milyar doların altına düşmüştür. Ülkeye gelen turistlerin kişi başına harcadığı gelir de 2003 yılından bu yana aşağıya doğru gitmektedir.

TURİZM GELİRLERİ VE İŞÇİ DÖVİZLERİ (1992-2007)

	92	93	94	95	96	97	98	99	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Turizm Geliri (Milyar $)	2,9	3	3,5	4	4,4	5,3	5,4	3,7	5,9	6,4	6,8	11,1	13,4	15,3	14,1	12,2
İşçi elleri (Milyar $)	3	2,9	2,8	3,3	3,5	4,2	5,4	4,5	4,6	2,8	1,9	0,7	0,8	0,9	1,1	0,8
Kişi Başına Turizm Gel ($)						721	701	695	732	696	557	810	784	752	728	572

Kaynak: MB. 2007 turizm ve işçi gelirleri dokuz aylık, kişi başına turizm geliri Haziran ayına ait.

Uluslararası Doğrudan Yabancı (UDY) Yatırımlar

İç tasarrufların yetersizliği nedeniyle, bağımsızlığımızı tehdit etmeyecek, uygun koşullarda, ihracat ve istihdam artışı sağlayacak, yeni teknolojiler getiren (UDY) yatırımlara kimsenin karşı çıkması mümkün değildir.

Ancak, son yıllarda ülkemize giren ve hükümet tarafından bir övünç vesilesi yapılan UDY yatırımların yukarıda sayılan amaçları gerçekleştirdiğini söylememiz pek mümkün değildir.

AKP döneminde gelen doğrudan yabancı yatırımlara baktığımızda, dörtte birinin özelleştirme kapsamındaki hazır tesisleri almak için geldiğini görüyoruz. Kalan kısmın yatırım, üretim ve istihdam yaratmak için geldiğini zannetmeyelim. Onların da tamamına yakını Türkiye ekonomisinde kurulu tesislere ortak olmak üzere gelmişlerdir. Ayrıca gelecekte bunların yapacakları yatırım gelirleri ve kar transferleri de cari işlemler dengemizi zorlayacak kalemler olacaktır.

Tablo ek 1- Uluslararası Doğrudan Yatırım Girişleri (Fiili Girişler)

(Milyon $)

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	Ocak-Ağustos	
								2006	2007
Uluslararası Doğrudan Yatırımlar Toplam (Net)	982	3.352	1.133	1.752	2.885	10.027	19.982	12.908	13.904
Uluslararası Doğrudan Sermaye	982	3.352	1.133	754	1.542	8.186	17.060	10.820	12.315
Sermaye (Net)	982	3.352	617	737	1.191	8.135	17.052	10.831	12.029
Giriş	1.707	3.374	622	745	1.291	8.536	17.709	10.893	22.086
Çıkış	-725	-22	-5	-8	-100	-401	-657	-62	-57
*Diğer Sermaye**	..	..	516	17	351	51	8	-11	286
Gayrimenkul (Net)	..	..	..	998	1.343	1.841	2.922	2.088	1.589

*

Kaynak: Hazine Müsteşarlığı

Dünyada UDY yatırımlarda, 2003 yılından başlayarak bir artış seyri gözlenmektedir. 2006 yılında 1,3 trilyon dolara ulaşmıştır. UDY yatırımları çeken ülke sıralamasında Türkiye 2002 yılında 53. sırada iken 2006'da 16. sıraya yükselmiştir. Ancak 2006 yılında gelen UDY yatırımlardan 17.2 milyar dolarlık kısmının sermaye bileşeni (şirket birleşme ve satın alma işlemleri), 2.9 milyar dolarlık kısmının da gayrimenkul alımları için gelmiş olması düşündürücüdür.

2002-2006 döneminde gelen UDY yatırımların yüzde 88,3'ü ülkemize sermaye bileşeni olarak gelirken, sadece yüzde 5'lik kısmı yeni yatırım yapmak üzere gelmiştir. Bizde durum böyle iken, Polonya'ya gidenin yüzde 42'si, Macaristan'a gidenin yüzde 36'sı ve Çek Cumhuriyetine gidenin yüzde 49,4'ü yeni yatırım yapmak üzere bu ülkelere gitmiştir.

2006 yılında sermaye bileşeni olarak gelen tutarın 13,2 milyar dolarlık kısmı Telsim, Denizbank, Finansbank, Türk Telekom ve Petrol Ofisi hissesi satın alımlarında kullanılmıştır. 2006 yılı girişlerinin yüzde 39,9'u finansal aracılık, yüzde 37,2'si taşımacılık, depolama ve haberleşme, yüzde 10,4'ü imalat sanayi ve yüzde 6,5'i de toptan ve perakende ticaret sektörüne giriş için gelmiştir.

Görüldüğü üzere ülkemize gelen UDY yatırımların hükümet yetkililerince iddia edildiği gibi istihdam artışı yaratması mümkün değildir. Aksine yabancılar satın aldıkları veya ortak oldukları tesislerde yaptıkları yeniden yapılandırma çalışmaları sonucunda, bu işyerlerinde çalışmakta olanlardan azımsanamayacak bir kısmının işlerini kaybettiklerini söylemek yanlış olmaz.

Ayrıca, 2002-Ağustos 2006 döneminde Türk girişimcilerin yurt dışına 6,3 milyar dolar tutarında sermaye götürdüklerini de bu arada belirtmeliyiz. Bu sermaye çıkışında, Hükümetin hala yeni eylem planları ile yapmaya çalıştığı yatırım ortamını iyileştirme önlemlerindeki gecikme önemli bir ağırlığa sahiptir. Bu çıkış aynı zamanda, ülkemizde yatırım ortamının iyileştirilmesi halinde istihdam edebileceğimiz yaklaşık 63 bin kişiye iş verememiş olduğumuz anlamına da gelmektedir.

Türkiye'de yerleşiklerin döviz cinsinden tasarrufları da artmaya devam ederek (son bir yılda 22,9 milyar dolar) Eylül sonu itibariyle 98,9 milyar dolara ulaşmıştır. Yabancı para cinsinden krediler eylül sonu itibariyle bir yılda reel olarak yüzde 13,3 oranında azalmıştır. Ayrıca BDDK Haziran 2007 raporunda, döviz cinsinden kredilerin 45,9 milyar dolara ulaştığını, çoğunun da döviz geliri olmayanlar tarafından kullanıldığını belirterek, bankaları ve kredi kullananları kur riski konusunda uyarmıştır. Gerek kredi kullanımında dövizden kaçış ve yurtiçi tasarrufların dövize yönelmeye başlaması gerekse BDDK'nın açıklamaları, vatandaşların ekonomide istikrarın devam edeceğine olan güvensizliği olarak algılanmalı ve buna uygun önlemler geliştirilmelidir.

İstihdam ve işsizlik

İşsizlik, uzun yıllardır ülkemizin birincil ve en önemli sorunu olmayı sürdürmektedir.

İstikrar içinde bir büyüme gerçekleştirememiş olmamız ve zaman zaman yaşadığımız krizler, artan nüfusa iş imkanı yaratmamızı zorlaştırmış ve işsizlik her geçen yıl katlanarak artmaya ve toplumsal barışı tehdit etmeye devam etmiştir.

Önümüzdeki yıllarda da, yüzde 7'lerin üzerinde yatırıma ve üretime dayalı bir büyümeyi sürekli kılamazsak, sorunun üstesinden gelmemiz ya da hiç değilse hafifletmemiz mümkün olamayacaktır.

Özellikle 2001 krizinden sonra makro ekonomik dengeleri yeniden tesis etmek üzere devreye sokulan istikrar programının, izleyen yıllarda üretim ekonomisine geçişi sağlayacak değişikliklere tabi tutulması gerekirdi. Bu yapılmayıp istikrar programının aynen sürdürülmesi, bizi, yatırım ve üretim yönü ihmal edilmiş, ithalata ve bir ölçüde canlılığını koruyan inşaat sektörüne dayalı bir büyüme modeline mahkum etmiş ve ne yazık ki sağlanan büyüme ile orantılı bir istihdam artışı da gerçekleştirilememiştir.

Bunun böyle olduğunu sadece biz söylemiyoruz. Hükümet 2008 programında, kendisi de bu gerçeğin altını çiziyor. Hükümet 2002-2006 döneminde sağlanan ortalama yüzde 7.2'lik büyümeye karşın, istihdam artışının yüzde 0.7 de kaldığını, bunu bir ölçüde tarım sektöründeki çözülmeye bağlayarak itiraf etmektedir.

Şu halde, Hükümet de bu teşhiste buluştuğuna göre, bugüne kadar izlediğimiz ve sürdürülebilir olmadığını ifade ettiğimiz büyüme modelinde bazı değişiklikler yapma ihtiyacı bulunmaktadır.

Bunun için Hükümet, yatırım ve üretim artışını sağlayacak ortamı hazırlamak üzere gerekli çalışmalara derhal başlamalıdır. Sorunları her seferinde yeniden hazırlanan eylem planlarına ertelememelidir.

Borç faiz ödemelerinin bütçesinin dörtte birini alıp götürmesinin önüne geçecek önlemler mutlaka geliştirmelidir. Daha uzun yıllar, faiz dışı fazla yaratmaya devam ederek borç yükünü azaltacağız yaklaşımı, kamunun sunduğu ve sunması gerektiğine inandığımız eğitim, sağlık, adalet ve güvenlik gibi temel hizmetlerin sunulmasında sıkıntılara yol açacak, kamu hizmetlerinin devlet tarafından gerektiği gibi yerine getirilememesinin yarattığı boşluklar da başka çarpıklıkların ortaya çıkmasına neden olacaktır.

Borç faiz yükünün azaltılmasına yönelik alınacak önlemlerle yüksek reel faiz düşük kur sarmalı mutlaka kırılmalıdır.

Bu durum, dış ticaret açığı ile cari açık üzerinde düzeltici etki yaratacaktır.

Dünyadaki likidite bolluğundan faydalanarak ülkemize çekeceğimiz yabancı sermayenin, sıcak para şeklinde spekülatif amaçlı ya da kurulu tesisleri satın almak için değil, yeni yatırım ve üretim için, ihracat artışı sağlamak için gelmesini sağlamalıyız. Yabancı sermayenin yeni teknolojiler getirmesini sağlayacak önlemlerle ülkemizin rekabet gücünü geliştirmeliyiz. Ancak bu suretle gelecek yatırımlar, hem sağlıklı büyümenin motoru olacak hem de istihdam artışı sağlayacaktır.

Şimdi de ülkemizin karşı karşıya bulunduğu istihdam ve işsizlik sorununun boyutları üzerinde duralım.

İşsizlikle ilgili olarak kamuoyuna açıklanan verilerin, sorunu olduğundan küçük göstermesi bize bir şey kazandırmayacağı gibi sorunu çözmek üzere acil önlemler almamızı ve uygulamaya koymamızı da geciktirecektir.

İstatistiki verilerle ilgili yapacağım değerlendirmeler, genel olarak AKP hükümeti dönemine ilişkin olmakla birlikte, bazı uygulamaların geçmişten bu yana sürdüğünü de kabul etmeliyiz.

Nüfus artış hızı son yıllarda düşüş eğilimi göstermekle birlikte, işsizlik sorununun giderek büyümesinde hala önemli bir yer tutmaktadır.

Bu nedenle izlenen politikaların nüfus planlamasına yönelik teşvik ve caydırıcılıkları içermesi gerekirken, hükümet gelir vergisi kanununda yaptığı son bir değişiklikte, ücret gelirlerinin vergilendirilmesinde indirim uygularken, fazla çocuk sayısına avantaj sağlayan bir tutum içinde olmuştur.

İstihdamda önemli bir diğer noktanın mesleki eğitim olduğunu hepimiz kabul ediyoruz. Ancak mesleki eğitim konusu, son yıllarda getirilip başka tartışmalara kurban edildiği için, bu konuda ne yazık ki hepimiz istememize rağmen arzu edilen gelişmeyi kaydettiğimizi söylememiz mümkün değildir. Nitekim, Temmuz 2007 işgücü istatistiklerine baktığımızda, genelde yüzde 8.8 olarak açıklanan işsizlik oranının, lise ve dengi meslek okulu mezunları arasında yüzde 11.6, yüksek okul mezunları arasında yüzde 10.3 ve okur yazar olmayanlar arasında yüzde 3.4 olduğunu görmekteyiz.

Bu alanda, bir taraftan mesleki eğitimin ağırlığını artırmak üzere işgücü piyasasının talepleri ile uyumlu bir eğitim politikasını sanayi kesimini de devreye sokarak geliştirirken, diğer taraftan herhangi bir meslek edinmeden işgücü piyasasına girmiş olan milyonlarca işsizimizi bir meslek sahibi yapma konusunda aktif işgücü programlarını devreye sokmalıyız.

Bu uygulamanın içinde, elbette en başta İŞKUR ve onun uygulamakta olduğu aktif iş gücü programları, daha aktif bir hale getirilerek yer alacaktır. Bu programların olmazsa olmaz tarafları arasında Milli Eğitim Bakanlığı, Üniversiteler, sanayiciler ve MEKSA Vakfı gibi mesleki eğitimle ilgilenen sivil toplum kuruluşları da olmalıdır.

Mesleki eğitimin geliştirilmesi konusunda, geçmişte TSE'nin muhalefeti dolayısıyla uygulamaya sokulamamış olan, 5544 sayılı Mesleki Yeterlilik Kurumu Kanunu ile Mesleki Yeterlilik Kurumu kurulmasının yasalaştırılmış olmasını olumlu bir gelişme olarak değerlendirmekteyiz.

Eğitim sanayi işbirliği açısından 3308 sayılı Çıraklık ve Mesleki Eğitim Kanunu önemli bir kanundur. Ancak çok iyi niyetle getirilen müesseselerin açıklarından yararlanmak isteyenler her zaman çıkacaktır. Bu yasa uygulanırken de çıraklık adı altında, yasanın amacını aşan bir şekilde emeğin uzun yıllar sömürülmesine izin verilmemelidir.

Bu arada, 50 yıldır bir türlü çıkartılamayan İşsizlik Sigortası Yasasının 57. Ecevit Hükümeti döneminde çıkartılmış olmasından duyduğum mutluluğu ifade etmeliyim.

İŞKUR tarafından uygulanmakta olan aktif işgücü programlarının finansmanı konusunda, çalışırken işini kaybeden işsizlerin mesleki eğitim ve yeni meslek edinmelerinde İşsizlik Sigortası Fonundan yararlanmalarında herhangi bir sıkıntı bulunmamaktadır. İşgücü piyasasına yeni gireceklere yönelik yapılacak çalışmalarda fon kaynaklarının kullanılması konusunda ise, işçi ve işveren temsilcilerinin onaylarını alarak yasal bir değişiklik yapılması gerekmektedir.

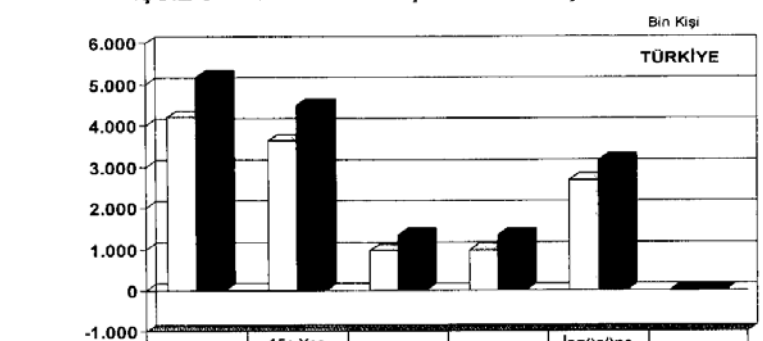
Ayrıca, yıl içinde işini kaybedenlerin sayısı çok yüksek rakamlara ulaşmışken, bunlardan sadece yaklaşık 100 bininin işsizlik ödeneğine hak kazanabilmesi, düzenlemeyi yaparken, geçmişte bazı fonlarla ilgili ağzımız sütten yandığı için yoğurdu üfleyerek yemek istememizden kaynaklanmıştır. Büyük kısmı yüksek reel faizler dolayısıyla oluşmuş olsa da, Fonun mevcut kaynakları bugün daha çok işsizin işsizlik ödeneğinden yararlanmasına imkan verebilecek durumdadır.

Bu nedenle, işsizlik ödeneğine hak kazanmada aranacak koşullarda bir yumuşamaya gidilmesi mümkün görülmektedir. Keza işsizlik sigortası ile ilgili işçi, işveren ve devlet primlerinde de bir indirim yapılabilecekmiş gibi görünüyor. Hükümetin de bu konularda düzenleme yapma hazırlığı içinde olduğunu biliyoruz. Bu çerçevede getirecekleri önerilere, DSP olarak biz de destek verebiliriz. Ancak fonda biriken kaynağın başka amaçlarla doğrudan özel sektöre aktarılması şeklinde bir düşünce içinde olunmamalıdır.

Son Beş Yılda İstihdamdaki Gelişme

Şimdi biraz da işsizlik rakamları üzerinde durmak istiyorum.

2002-2007 YILLARI ARASINDA NÜFUS, İŞGÜCÜ, İSTİHDAM VE İŞSİZ SAYISINDAKİ ARTIŞ VEYA AZALIŞLAR

	Sivil Nüfus	15+ Yaş Nüfus	İşgücü	İstihdam	İşgücüne Dahil Olm.	İşsiz
□ 2006-2002	4.213	3.627	958	976	2.669	-18
■ 2007.5/2002 2.Ç	5164	4488	1341	1334	3147	7

Kaynak: TUIK

2002 yılı 2. çeyreği ile 2007 yılı Mayıs ayı arasındaki beş yıllık dönemdeki gelişmeleri değerlendirmek istiyorum. 2007 yılı Mayıs ayını almamızın nedeni, 2005 yılından önceki verilerin aylık değil üçer aylık dönemler itibariyle açıklanıyor olmasındandır. 2002 yılının 2. çeyreğine karşılık gelen dönem de Mayıs 2007 dönemidir.

Söz konusu 5 yıllık dönemde aktif nüfus 4 milyon 488 bin kişi artmış, bunun 3 milyon 147 bini iş gücüne, yani işsizliğe dahil edilmeyen gruba atılmıştır. Beş yıl içinde geriye kalan sadece 1 milyon 341 bin kişi işgücüne dahil edilmiş ve hemen hemen tamamı 1 milyon 334 bin kişi olarak istihdam edilmiş görünmektedir. Başka bir deyişle, istihdam edilmeyen aktif nüfusun tamamı işgücüne dahil edilmeyenler grubuna atılmıştır.

Söz konusu beş yılda toplam istihdam 1 milyon 334 bin kişi artarken, tarım kesiminde 1 milyon 513 bin kişilik azalma olmuştur. Net istihdam artışında ağırlıklı pay 2 milyon 004 bin kişilik artışla hizmetler sektörüne aittir. Sanayi sektörünün beş yıllık katkısı 475 binde kalmıştır. Neredeyse 375 binlik istihdam sağlayan inşaat sektörü düzeyinde.

Beş yılda ortalama yıllık istihdam artışı 267 bin kişidir.

İSTİHDAMDAKİ DEĞİŞME (2002-2007)

	TOPLAM	TARIM	SANAYİ	İNŞAAT	HİZMETLER
□ 2006-2002	976	-1370	453	309	1585
■ 2007.5/2002 2.Ç	1334	-1513	475	371	2004

Kaynak: TUIK

Hükümet 2008 yılında çıtayı biraz yükselterek, 425 kişiye istihdam imkanı sağlamayı hedeflemiştir.

Oysa bizim, her yıl iş gücü piyasasına yeni giren 700-900 bin kişi ile bunlara ek olarak birikmiş işsizlere de iş imkanı yaratmamız gerekiyor.

İşyeri Durumuna Göre İstihdam

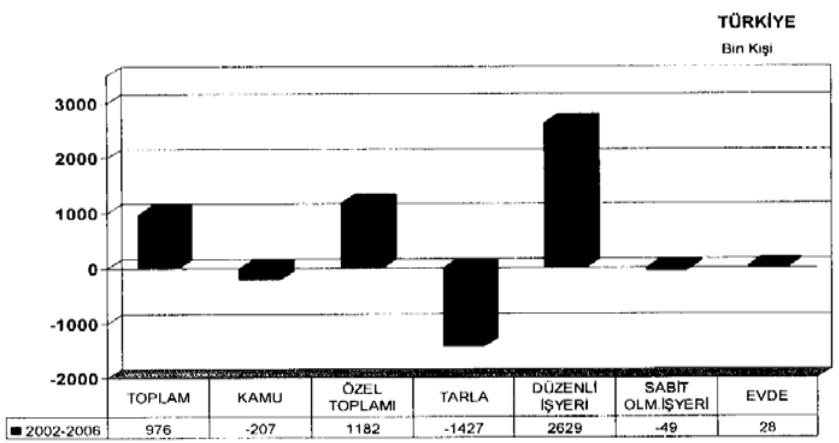
İşyeri durumuna göre istihdamdaki değişmeye de elimizde 2006 yılı sonu itibariyle veri olduğu için 2002-2006 dönemini karşılaştırarak bakalım.

Söz konusu dört yılda, tarlada çalışanların sayısında 1 milyon 427 bin kişi, kamuda çalışanların sayısında 207 bin kişi azalma olmasına karşılık, net istihdam 976 bin kişi artmıştır.

4 yılda yıllık ortalama istihdam artışı 244 bin kişidir.

Bu dönemde, net istihdam artışını sağlayan işyerleri arasında düzenli işyerlerinin ağırlıkta olmasının önemli olduğunu belirtmeliyiz.

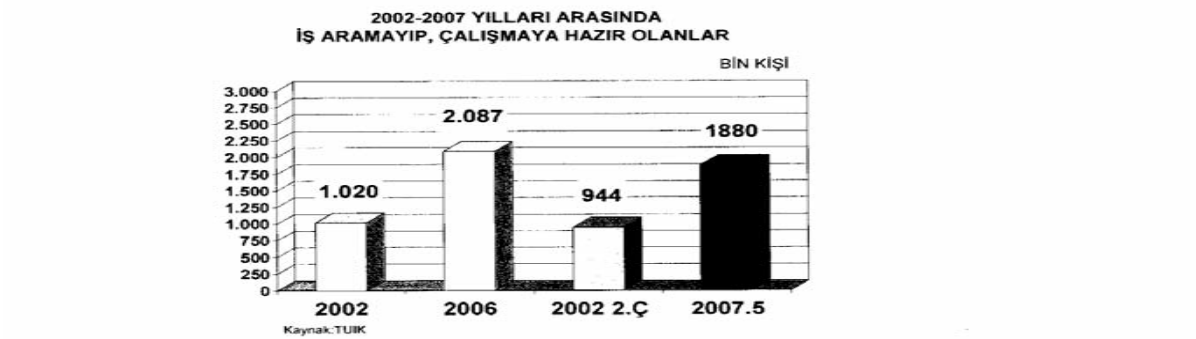
İŞYERİ DURUMUNA GÖRE İSTİHDAMDAKİ DEĞİŞME (2002-2006)

Kaynak: TUIK

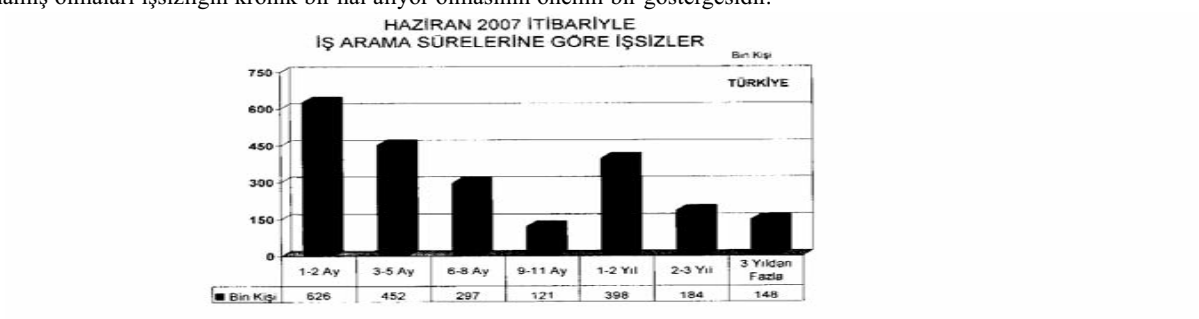
İş Aramayıp Bulduklarında Derhal İş Başı Yapmaya Hazır Olanlar

Esas aldığımız son beş yıl içinde, iş aramamakla birlikte bulduğunda derhal iş başı yapacağını söyleyenlerin sayısı 2002 yılı ikinci çeyreğinde 944 bin kişi iken, bu sayı 2007 yılının aynı döneminde 1 milyon 880 bin kişiye çıkmıştır.

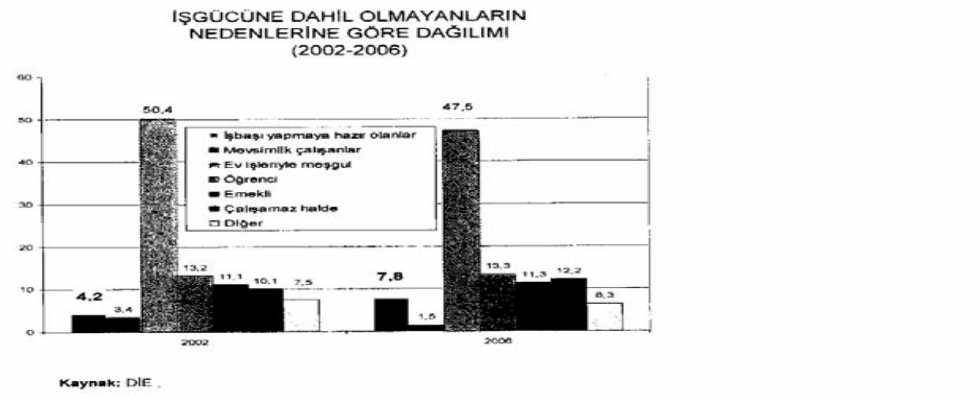
Uzun Süreli İşsizlik

Haziran 2007 itibariyle iş arama sürelerinin uzunluğuna baktığımızda, 730 bin işsizin bir yıl ve daha uzun süredir iş arıyor olmalarına rağmen iş bulamamış olmaları işsizliğin kronik bir hal alıyor olmasının önemli bir göstergesidir.

İşgücüne Dahil Edilmeyenler

İşgücüne dahil olmayanların nedenlerine göre dağılımına baktığımızda, iş bulduklarında iş başı yapmaya hazır olanların payının 2002'de yüzde 4.2 iken 2006 yılında yüzde 7.8'e çıktığını görmekteyiz.

İşgücüne Katılma Oranının (İKO) Önemi

TÜİK'in açıkladığı resmi işsizlik rakamlarının hesabında dikkate alınan işgücüne katılma oranı önem taşımaktadır. İşgücüne katılma oranının bir puan düşük alınması, otomatik olarak işsiz sayısını 525 bin civarında daha az gösterilmesi anlamına gelmektedir.

2006 yılı sonunda yüzde 48 olarak alınan işgücüne katılma oranına göre işsiz sayımız 2 milyon 446 bindir.

Eğer 2006 yılı işsiz sayısı;

✓ 1980 yılında esas alınan İKO (%62.9) esas alınarak hesap edilseydi, işsiz sayısı 10 milyon 169 bin,

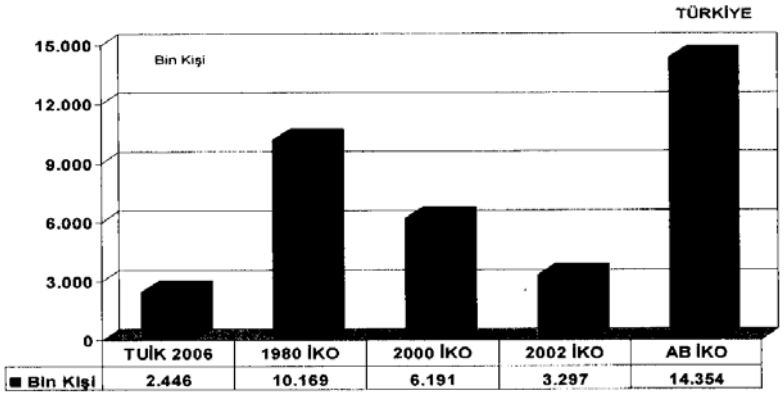
✓ 2000 yılında esas alınan İKO (%55.2) esas alınarak hesap edilseydi, işsiz sayısı 6 milyon 191 bin,

✓ AB ortalaması İKO (2005: %71) esas alınarak hesap edilseydi, işsiz sayısı 14 milyon 354 bin,

kişi olacaktı.

Görüldüğü gibi İKO'nun yıllardır azaltılarak bugüne kadar geldiğini görmekteyiz. Yapmamız gereken gerçeği saklamaya yönelik rakam oyunlarını bir kenara bırakıp, işsizliğin gerçek boyutunu doğru tespit etmek ve sorunu çözmeye yönelik acil önlemleri bir an önce devreye sokmaktır.

2006 YILI İŞSİZ SAYISININ BAZI YILLARA AİT İŞGÜCÜNE KATILMA ORANLARINA GÖRE YENİDEN HESAPLANMASI

	TUİK 2006	1980 İKO	2000 İKO	2002 İKO	AB İKO
Bin Kişi	2.446	10.169	6.191	3.297	14.354

Kaynak:TUİK

Kayıtdışı İstihdam

İstihdam yapımızdaki önemli bir çarpıklık da, istihdam edilenlerin hemen hemen yarısının herhangi bir sosyal güvenlik kurumuna tabi olmadan çalışmalarıdır. AKP Hükümeti döneminde 2002 yılına göre birkaç puanlık bir düzelme görülmekteyse de, hala istihdam edilenlerden yaklaşık 11 milyonu kayıtdışı çalışmaktadır.

Kayıtdışı istihdamın ortaya çıkış nedenleri arasında; yaygın işsizlik, tarım kesiminin hala istihdamda ağırlıklı bir yer tutması, işgücü maliyetlerinin yüksekliği, genç emeklilik, emekli maaşlarının yetersizliği, emeklilikte çalışanlardan alınan sosyal güvenlik destek primlerinin yüksekliği, iş güvencesi kapsamının dar tutulması, esnek çalışma yöntemleri ve taşeron uygulamasının yaygınlaştırılması, denetimin yetersizliği, insanların emekli olabilme umutlarını yitirmiş olmaları sayılabilir.

Kayıtdışı istihdam, çalışanların sosyal güvenlik haklarını elde etmeleri önünde bir engel olmanın yanısıra, SSK'nın aktueryal dengesini de bozan en önemli kalemdir. Tarım dışında kayıt dışı çalışanların (Temmuz 2007 : 5 milyon 619 bin) sadece yarısını kayıt altına alabilsek, bugün SSK'ya Hazine tarafından yapılan transferin 8-10 milyar YTL tutarındaki kısmını telafi edebilecek durumdayız. Bu rastgele ortaya atılmış bir rakam değildir. Bugün yaklaşık 9 milyon iştirakçiden elde ettiğiniz prim gelirleri ile kayıt altına ilk etapta alabileceğiniz yaklaşık 3 milyon yeni iştirakçiden elde edebileceğiniz prim gelirini karşılaştırırsanız, bu rakamlara ulaşırsınız.

Sosyal güvenlik reform tasarısını önümüzdeki günlerde öyle görünüyor ki yeniden tartışacağız. Sistemi bozmak pahasına reform çalışmalarının bizi nasıl yanlış yollara götürdüğünü, yapılması gerekenlerin sistemin içinde kalarak ve kayıt dışı istihdamla mücadele edilerek de yapılabileceğini o zaman ayrıca görüşeceğiz.

Emekliliğin giderek zorlaştırılması da çalışanları kendi istekleri ile kayıt dışına çıkmaya itmektedir. Eskiden kayıt dışı istihdam işverenler tarafından istenen ve zorlanan bir mekanizma iken, günümüzde hükümet tarafından izlenen politikalar sonucunda hem çalışan hem de çalıştıran kayıt dışı istihdamı tercih eder duruma gelmiştir.

Enflasyon

2008 yılı yüzde 4'lük enflasyon hedefi samimi değildir. Çünkü yüksek faiz düşük kur politikasına dayalı ucuz ithalat, iç talep üzerindeki yoğun baskı ile kontrol altında tutulmaya çalışılan enflasyon, petrol fiyatları, seçim nedeniyle biriktirilmiş zamların yapılması ve faizlerin indirilmesi yönündeki baskılar nedeniyle önümüzdeki dönemde yüzde 4' de tutulabilecekmiş gibi görünmüyor. Bunları sadece biz söylemiyoruz, tek görevinin fiyat istikrarını sağlamak olduğunu söyleyen merkez bankası da söylüyor. Yüzde 4 enflasyon hedefinin bir tek amacı olabilir o da, memur, işçi, emekli dul ve yetimlerin maaşlarında düşük artışların yapılmasına gerekçe olmasıdır.

Merkez Bankası Başkanı tarafından Bakanlar Kuruluna sunulan son brifingde gıda maddelerinde enflasyonun yüzde 15'ler düzeyine çıktığı belirtilmiştir.

Son üç yılda işlenmemiş gıdada enflasyon yüzde 4.2'den yüzde 18.6'ya kadar çıkmıştır.

Kamu Personeline İlişkin Değerlendirme

Kamu Personel Reformu

Öncelikle memur sendikalarıyla Hükümet arasında her yıl yapılan ve bir komediye dönüşen toplu görüşme oyununa bir son verilmelidir.

Gerçekten de 2006 yılından bu konuda çalışanlarla imzalanmış mutabakat metninin 5 maddesi dışında diğer maddelerinin uygulanmadığı sendikalar tarafından ifade edilmektedir.

Hükümetin bu süreci çalışanların tepkilerini azaltmak amacıyla kullandığı açıktır.

Devlet Personel Başkanlığının bağlı olduğu sayın Bakan Komisyonda orta vadeli plan döneminde kamu personel reformunu yapacaklarını söylemiştir.

Kamu personel reformu 657 sayılı yasanın yürürlüğe girdiği 1970'li yıllardan itibaren konuşulmaktadır.

Gerçekten de personel reformları daha yapıldıkları anda, yani yasalaşma aşamasında kabul ettiği bir takım istisnalarla eşitsizliğin tohumlarını atmış olmaktadır.

Ayrıca personel reformu, niyetiniz bazı eşitsizlikleri gidermekse önemli kaynak ihtiyacını da beraberinde gerektirir. Sayın Maliye Bakanının bütçe üzerindeki müzakereler sırasında yaptığı açıklamalardan orta vadede böyle bir kaynak görünmemektedir. Ancak sosyal güvenlikte olduğu gibi reform sözcüğü iyileştirme anlamında değil de çalışanları ve emeklileri sefalette eşitleme anlamında kullanırlarsa diyecek bir şeyimiz olamaz. Çünkü o zaman bir kaynak ihtiyacı ortaya çıkmayabilir.

Çözüm; memurlar ve diğer kamu görevlilerinin göreve giriş, yükselme, sınıflandırma, nakil gibi statü hukukuna ilişkin esas ve usullerinin bir yasa ile belirlenmesinden; aylık ve diğer sosyal haklarının belirlenmesinin ise tanınacak grevli toplu sözleşme hakkına bırakılmasından geçmektedir. Bu suretledir ki sendikalar hükümet ile yapacakları görüşmelerde, bu alanda norm yaratma yetkisi de kullanarak, çalışanlar ve emekliler arasındaki maaş adaletsizliğinin giderilmesi yönünde adımlar atabilirler.

Bu alandaki korkularımızı yenmeli, memurlar ve diğer kamu görevlilerinin ulusal çıkarlarımızı tehdit edecek girişimler içinde olmayacaklarına kendimizi inandırmalıyız.

Bu hak onayladığımız uluslararası sözleşmeler ve anayasamızın yürürlükte olan hükümlerine göre zaten kamu görevlilerinin kullanabilecekleri bir hak durumundadır. Yapacağımız şey ulusal mevzuatımızı da uluslararası hukuka uydurmaktan ibarettir. Yarın çalışanlar uyum yasaları çıkmadan da greve gidecek olsalar, yapacakları bu eylem onayladığımız İLO sözleşmeleri ve anayasamızın 90. maddesi çerçevesinde yasa dışı bir eylem olarak değerlendirilmeyebilecektir.

Hükümet tarafından yapılması düşünülen yeni anayasa değişiklikleri sırasında, kamu görevlilerine grevli toplu görüşme hakkı tanınırken, bununla çalışanlara yeni bir lütufta bulunuluyormuş gibi davranılmamalı ve karşılığında, çalışanların iş güvencelerini ortadan kaldıracak sözleşmeli istihdam ve benzeri yeni statüler ihdası yoluna gidilmemelidir.

Örgütlenme hakkı onayladığımız uluslararası sözleşmeler ve anayasamızın 90. maddesinin güvencesi altındadır. Durum böyle olmakla birlikte, emeklilerin sendikal örgütlenmesinin önü yasal olmadığı gerekçesi ile kesilmek istenmektedir. Bu konuda da yapacağımız bir uyum düzenlemesi ile söz konusu çarpıklığa son vermeliyiz.

Hükümet, hedef enflasyonu, çalışanlarla emekli, dul ve yetimlere, gaziler ve sosyal yardım alan diğer yoksul vatandaşlarımıza yapacağı ödemeleri düşük tutabilmek için bir araç olarak kullanmaktadır. Bu yıl da Hükümetin 2008 yılı için öngördüğü yüzde 4'lük enflasyon hedefini gerçekleşmesi mümkün görülmemektedir.

Nitekim, tek görevi fiyat istikrarını sağlamak olduğu ifade edilen Merkez Bankası, artan petrol fiyatları, elektrik ve tekel ürünleri ile 2008 bütçesini dengelemek amacıyla vergilerde yapılacak zam beklentileri nedeniyle hem 2007 hem de 2008 yılı enflasyon hedefinin tutturulamayabileceğini açıklamaktadır. MB enflasyonla mücadelede önemli mesafeler alınmakla birlikte, henüz kalıcı başarıya ulaşılamadığını söyleyerek bu konuda hükümetten farklı düşündüğünü de ortaya koymaktadır.

Memur maaşları ile ilgili olarak muhalefetin verdiği iyileştirme önergeleri iktidara mensup milletvekillerinin oyları ile reddedilmiştir. Hiç değilse işçilere yapılan oranda bir zam yapılabilseydi, memur ve emekliler o zaman derlerdi ki, ne yapalım ülkemizin sıkıntıları sürüyor, toplum olarak hep birlikte bir süre daha katlanmamız gerekiyor. Ama öyle olmadı.

Şimdi sayın Maliye Bakanı, 22 çeyrektir büyüdüğünü ifade ettiği ekonomik gelişmeden niçin çalışanlara ve emeklilere haklarını vermediğini açıklamak durumundadır.

Kamuya Personel Alımında Getirtilen Sınırlama

Geçmişte bütçe kanunları ile emekli, istifa ve ölüm gibi nedenlerle boşalan kadrolara, boşalan kadro sayısında yeniden atama yapılabiliyordu. 2008 yılı bütçe kanununda yer alan hükümle bu suretle boşalan kadrolara yüzde 50 oranında atama yapabilme koşulu getirilmiştir. Yüzde 50'ye ihtiyaca göre 23 bin kişi daha eklenebilecektir. Sayın Maliye Bakanına ısrarla bu şekilde azaltarak kamu görevlilerinin sayısını nerede tutmayı düşündüklerini sormama rağmen herhangi bir cevap alma imkanı bulamadım. Bir taraftan yeni üniversite açan Hükümetin diğer taraftan üniversitelere de benzer kısıtlama getirmiş olması ayrıca önemli bir çelişkidir.

Ayrıca bakanlıklara eleman alımında merkezi sınavdan sonra mülakat yapılırken idarelere tanınan takdir yetkisinin kamu yararı dışında kullanıldığı yönünde kamuoyuna da yansıyan önemli şikayetlere rastlanmaktadır. Hükümetin bu tür uygulamaların önüne geçme yönünde de bir inisiyatif kullanma niyetinde olmadığı anlaşılmaktadır.

Milli Eğitim Bakanlığı'nın Sözleşmeli Statüde Öğretmen Çalıştırması Anayasa'ya Aykırıdır.

Anayasamızın 128. maddesinde, Devletin, kamu iktisadî teşebbüsleri ve diğer kamu tüzelkişilerinin genel idare esaslarına göre yürütmekle yükümlü oldukları kamu hizmetlerinin gerektirdiği aslî ve sürekli görevlerin, memurlar ve diğer kamu görevlileri eliyle görüleceği ve, memurların ve diğer kamu görevlilerinin nitelikleri, atanmaları, görev ve yetkileri, hakları ve yükümlülükleri, aylık ve ödenekleri ve diğer özlük işlerinin de kanunla düzenleneceği öngörülmektedir.

Anayasada sözü edilen kanunlardan biri olan 657 sayılı kanunun 4/A maddesinde de, mevcut kuruluş biçimine bakılmaksızın, Devlet ve diğer kamu tüzel kişiliklerince genel idare esaslarına göre yürütülen asli ve sürekli kamu hizmetlerini ifa ile görevlendirilenlerin bu Kanun uygulamasında memur sayılacakları hükme bağlanmıştır.

Aynı kanunun 4/B maddesinde ise, birinci fıkradaki genel kurala istisna getirilerek; kalkınma planı, yıllık program ve iş programlarında yer alan önemli projelerin hazırlanması, gerçekleştirilmesi, işletilmesi ve işlerliği için şart olan, zaruri ve istisnai hallere münhasır olmak üzere özel bir meslek bilgisine ve ihtisasına ihtiyaç gösteren geçici işlerde ve geçici sürelerle sözleşmeli personel istihdam edilebileceği hükme bağlanmıştır.

4/B fıkrasının devamında, 21/3/2006 tarihli ve 5473 sayılı Kanunun 3 üncü maddesiyle yapılan değişiklikle, istisnaya da istisna getirilerek, zaruri ve istisnai hallere münhasır olmadan, geçici iş ve geçici sürelerle olması kaydı aranmadan, Millî Eğitim Bakanlığında norm kadro sonucu ortaya çıkan öğretmen ihtiyacının kadrolu öğretmen istihdamıyla kapatılamaması hallerinde öğretmenlerin de sözleşmeli çalıştırılabilecekleri yolunda düzenleme yapılmıştır.

Kanaatimizce, istisnanın da istisnası şeklinde yapılan bu son düzenleme anayasanın 128. maddesi hükmüne aykırılık teşkil etmektedir.

Anayasaya aykırılığını bir an için ihmal edelim. Böyle bir durumda dahi, düzenleme, Bakanlığın bu maddeye göre sözleşmeli personel istihdam edebilmesi için, önümüzde norm kadro sonucu ortaya çıkmış öğretmen ihtiyacının kadrolu öğretmen istihdamıyla kapatılamamış olmasını gerektirmektedir.

Oysa, gerçekte bakanlık norm kadro sonucu ortaya çıkan öğretmen ihtiyacının tamamını KPSS sınavını kazanmış öğretmen adayları arasından karşılayabilecek durumdadır.

Bu nedenle, Bakanlığın sözleşmeli öğretmen istihdamı uygulaması, yukarıda belirtilen anayasa ve 657 sayılı kanun hükümlerine aykırıdır.

Anayasal ve yasal durum böyle olmasına rağmen, iş güvencesi ve sendikal hakları olan öğretmenlerden gerektiği gibi verim alınamadığı, verimli çalışmayan öğretmenler için bir yaptırım uygulanamadığı, öğretmen açığı olan yörelere atamaların yapılamadığı, bütçeye daha az yük getirdiği gibi sözde bazı masumane gerekçelere sığınarak, yukarıdaki hükümleri zorlayarak farklı yorumlayıp, sözleşmeli öğretmen istihdamı yoluna gittiğinizi söyleyebilirsiniz.

Ancak hiçbir gerekçe, yaygın işsizlik ortamından yararlanarak, düşük ücrete çalışmaya razı öğretmen adaylarını iş güvencesinden yoksun bir şekilde, üstelik yasa hükümleri de zorlanarak çalıştırılmalarını haklı gösteremez.

İktidar olarak, bir taraftan farklı statülerde istihdamın gerek çalışırken gerekse emeklilikte yarattığı ücret adaletsizliklerinden söz edeceksiniz, diğer taraftan dönüp farklı statüler yaratmaya devam edeceksiniz… İşte bu olmaz ve bu durum iktidar için önemli bir samimiyet sınavı olmuştur.

İster 657 sayılı yasanın 4-b veya 4-c maddelerine göre olsun, ister başka usullerde olsun, son yıllarda yaygınlaşan sözleşmeli personel istihdamı, ileriye yönelik eşitsizlikleri biriktirmeye devam etmektedir.

Sağlık Hizmetleri

Anayasamıza göre, Devlet, vatandaşlara sağlık hizmeti sunarken kamu ve özel kesim sağlık kurumlarından yararlanarak ve onları denetleyerek bu görevini yerine getirebilir.

Artan nüfusa aksatılmadan sağlık hizmeti sunabilmek için gerekli kaynakları yıllardır ayırmayarak; yeni, devlet, üniversite ve SSK hastaneleri açmayarak; kamuya ait sağlık kuruluşlarının ihtiyaç duyduğu tıbbi aletleri almayarak hastalar özel sektöre yönlendirilmektedir.

Anayasa ile özel sektör sağlık kurumlarından da yararlanma hakkının verilmiş olması, hiçbir zaman devlete kamu yatırımlarını yapma konusunda üzerine düşeni yapmama hakkı vermemektedir.

Devlet, gerekli yatırımları zamanında yapmayarak, sağlık hizmetlerinin ağırlığının zaman içinde tamamen kar güdüsü ile hareket eden özel sektöre devri sonucunu doğuracak bir eylem içinde olamaz ve bu suretle sorumluluktan kurtulamaz.

İktidar, sağlık hizmeti sunumunda bir taraftan ağırlığı özel sektöre devrederken, diğer taraftan da elindeki kamuya ait sağlık hizmetlerinin sunumunu bir işletmecilik anlayışına terk etmeye çalışmaktadır. Bunu yaparken " sağlık bakanlığının hizmet sunumundan çekileceği asli görevine döneceği" gerekçesi ileri sürülmektedir. Bakanlığın sağlık hizmeti sunma dışındaki asli görevinin ne olduğunu bizler de, vatandaşlar da merakla beklemektedir. Bununla "Biz sadece denetim görevi yapacağız" denmek isteniyorsa, bunun kabulü mümkün değildir.

Bu girişimin ardında yatan gerekçelerden birinin ne olduğu, Kamu Hastane Birlikleri Pilot Uygulaması Hakkında Kanun Tasarısının genel gerekçesindeki "… 20 nci yüzyılın ilk yarısında birçok hastane mahalli idareler tarafından işletilmekte iken…" diye başlayıp devam eden cümlelerden anlaşılmaktadır.

SSK hastanelerine el konulurken de, - sanki mülkiyete dokunulmadan devlet bu tesisleri tek elden koordine edemezmiş gibi - sağlık tesislerinin tek elden yönetilmesi gerekçe gösterilmişti. Ancak o zaman da belirtildiği gibi gerçek gerekçe bu tesislerin ileride yerel yönetimlere devredilmesi idi. Bugünden bu tespiti doğrulayan işaretlerin ortaya çıktığını görüyoruz.

Koruyucu sağlık ve birincil tedavi hizmetlerini içeren birinci basamak sağlık hizmetleri kamu eliyle örgütlenmeli, sunulmalı ve özendirilmeli; bu basamak hizmetler, tüm vatandaşlarımızın ücret ödemeksizin doğrudan ulaşabileceği biçimde ülke sathında dengeli olarak yaygınlaştırılıp güçlendirilmelidir.

Sosyalleştirilmiş birinci basamak sağlık hizmetlerinin temelini oluşturan sağlık ocağı ve sağlık evi örgütlenmesi korunmalı ve bu kuruluşların alt yapı olanakları günümüz tanı ve tedavi gereksinimleri doğrultusunda güçlendirilmeli; bu yapı aile hekimliği modeli ile bütünleştirilmelidir.

Sağlık Bakanlığı bütçesinin yıl sonu gerçekleşmelere göre merkezi yönetim bütçesi içindeki payı 2003-2006 döneminde ortalama yüzde 3.8 olmuştur. 2007 ve 2008 yılı bütçeleri içindeki paya baktığımızda ise Sağlık Bakanlığı payının sırasıyla yüzde 3.2 ve yüzde 4.9 olduğunu görmekteyiz. Başlangıçta yüksek görünen bu oranların yıl sonu gerçeklemelere bağlı olarak düştüğü de bir gerçektir.

Ayrılan söz konusu paylar sağlık hizmetlerinin aksatılmadan yürütülmesi için yetersizdir. Türkiye'de Sağlık Bakanlığı'na Dünya Sağlık Örgütü'nün önerdiği gibi en az yüzde 10'luk bütçe payı ayrılmalıdır.

Hekimlere tam süreli çalışma getirilmelidir. Tam süreli çalışma; nöbetler dahil haftalık çalışma sürelerinin aşılmadığı ve çalışma koşullarının düzeltildiği, aldıkları eğitimin karşılığı adil ve emekliliğe yansıyan insanca yaşanabilecek bir ücreti, tam gün tazminatını, iş güvencesini, grevli toplu sözleşmeli sendikal hakkı içermelidir.

Bugün bakanlık, uygulamakta olduğu "Sağlıkta Dönüşüm Programı" ile hekimlere sözleşmeli güvencesiz bir çalışmayı dayatmaya çalışmaktadır.

Genel sağlık sigortasına geçiş, tüm vatandaşları kapsayacak şekilde geliştirilmeli; hasta ile hekim arasındaki para alışverişine son vermeli; bir sağlık vergisine dönüştürülmemelidir.

2008 Yılı Programında da belirtildiği gibi hekim başına nüfusumuz AB ülkelerinin iki katından fazladır. Hem hekim sayısını artıracak hem de hekimlerin ülke düzeyinde dağılımındaki dengesizlikleri azaltacak, çalışma ortamlarını da gözeten özendirici bir istihdam politikası izlenmelidir.

Yurtdışından ithal edilen, ileri teknolojik aygıtlarla ilgili olarak ciddi bilimsel bir planlama yapılmalı, ülkemizin gereksiz bir teknoloji çöplüğüne dönüşmesi önlenmelidir.

Toplam sağlık harcamalarının üçte biri ilaç harcamalarına gittiği için, 2008 yılı programında da belirtildiği gibi maliyetlerde etkinliğin sağlanması amacıyla öncelikle sağlık kuruluşlarının ilaç alımlarında ve tüketiminde farmaekonomik ilkelerin göz önüne alınmasına ilişkin düzenlemelerin yanısıra, kamu tarafından bir teknoloji ve ilaç sanayi kurulması değerlendirilmelidir.

Bir kamusal hizmet olan ve süreklilik, bütünlük ve istikrarın esas olduğu sağlık hizmetinin bölünüp parçalanarak taşeron firmalar eliyle gördürülmesi sağlığın doğasına aykırı olup, sağlık hizmetinin niteliğini olumsuz etkilemektedir. Hastanelerin temizlik ve yemekhane hizmetlerinin taşeronlaştırılmasıyla başlayan sürecin, hemşire, laborant, teknisyen ve hasta bakıcı personelini de kapsayacak şekilde genişletilmesi, giderek doktorların da taşeron firma aracılığıyla çalıştırılması kabul edilemez.

Sağlık alanında taşeron çalıştırma yönteminin gerek halk sağlığı gerekse çalıştırılanların hak kayıpları açısından devletin asla göz yummaması ve aracı olmaması gereken bir durum olduğu bilinmelidir.

Ülkemizde sayıları yaklaşık 50 bin olan diyaliz hastası, her yıl 4 bin civarında artmaktadır. Bugün uygulanan diyalizi destekleyici politikalar değiştirilerek, organ naklinin önündeki bilinçli engeller kaldırılmalıdır.

Kültür ve Turizm Bakanlığı

Bakanlığın kuruluşunda (1982 yılında) kültürün devlet bütçesinden aldığı pay binde 9 idi. AKP ‘nin 2003-2006 yılları arasındaki iktidar döneminde bu oran bütçe gerçekleşmelerine göre sırasıyla binde 3.7, 3.7, 4.1 ve 3.8 olmuştur. Bu oran düşüşlerini, Kültür ve Turizm Bakanlığının bu iktidar döneminde birleştirildiğini de dikkate alarak değerlendirmeliyiz. 2008 yılında ayrılan paya bakıyoruz. Sanki altın tartan terazide ödenekler tartılmış ve Kültür ve Turizm Bakanlığına yine binde 3.7 pay ayrılmıştır. Ayrıca kullanılan ödenekleri enflasyondan arındırdığımızda ayrılan payların reel olarak gerçekte gerilediği ortaya çıkmaktadır. Batı dünyasında bu payın, bütçenin en az % 1’i düzeyinde olduğunu belirtirsek, böylesine cılız bir bütçeyle kültür ve sanata ne denli önem verdiğimiz daha iyi anlaşılır, sanıyorum.

Yine bu kapsamda belirtmemiz gerekiyor ki, kültür sanat bütün toplumun ve insanlığın ortak malıdır ve toplumun tümünü kucaklar. Bu işleviyle kültür sanat alanının siyasal iktidarların değişiminden etkilenmeyen, toplumun değişimi ile gelişen bir yapıya kavuşturulması yaşamsal önemdedir. Bu yapılmaz ise, iktidara gelen her siyasi parti, yalnızca kendi ideolojisinin kültürünü yaratır ve yalnız toplumun kendisine oy veren kısıtlı kesimine yansır ki, toplumda yaşanan çatışmalar bu anlayıştan beslenir.

Bakanlığı bu yapıdan kurtarmak ve toplumun tümünü kucaklar hale getirmek varken, tersine kültür ve sanatı yerel siyasetin tam da ortasına atma düşüncesini kabul etmek mümkün değildir.

Bilindiği gibi AKP iktidarının ilk icraatı, bağımsız kültür bakanlığını kapatıp, onu turizme bağlamak olmuştur. Bu anlayış, kültürü turizme hizmet sektörü olarak gören çarpık bir anlayıştır. Çağdaş dünyada böyle bir anlayışa rastlayamayız.

Çünkü; birisi sanattır, diğeri ticarettir. Birisi duygu ve düşünce dünyamızdır, diğeri maddedir, paradır. Birisi özenle korumaktır, diğeri korunması gereken yere bile tesis yapmaktır. Birisinin odağında insan için karşılıksız para harcamak varken, diğerinde nereden ve nasıl gelirse gelsin para kazanmak vardır.

Bu nedenle yanlış düzeltilmeli, kültür işlerini, bir bakanlığın iki işinden biri olma durumundan çıkartıp, bağımsız kültür bakanlığı acilen, yeniden kurulmalıdır.

Çıkartılan, ancak bir bölümü veto edilen yasalarla Bakanlık; orkestralar, korolar, kütüphaneler, müzeler, sanat galerileri, kültür merkezleri gibi tüm kültür ve sanat kurumlarını görev ve sorumluluk alanından çıkartıp, yerel siyasetin tam da ortasına atmak; onları ölüme terk etmek için çaba sarf etmektedir. Yerel yönetimlerin hangi kaynaklarla, hangi yetişmiş kültür sanat kadrolarıyla ve sanat anlayışıyla bu alanı yeşerteceği merak konusudur.

Antalya, Gaziantep, Sivas ve Van Opera ve Bale Müdürlüklerinden bugüne kadar sadece Antalya Devlet Opera ve Bale Müdürlüğü faaliyete geçirilebilmiş, diğer 4 müdürlüğün kadro tahsisleri BKK ile gerçekleştirilmiş olmasına rağmen Maliye Bakanlığından gerekli sınav izni alınamadığı için açılamamıştır.

2008 yılı bütçesinden Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğüne ayrılan 119.5 milyon YTL'lik ödenek, 122.5 milyon YTL olan 2007 yılı Başlangıç ödeneğinin de altındadır.

İktidara, "Bizi, dünyada opera binalarını, kültür merkezlerini yıkan çağdışı devlet olma utancıyla karşı karşıya bırakmayınız" diyoruz. Yeni bakanın, bu yanlışlardan döneceğine inanmak istiyoruz. Sayın Bakan, lütfen "Koruma Kurullarını", "yıkım kararı veren Kurullar" durumuna düşürmeyiniz.

Ülkemiz geleceğinde kültürün hangi anlayışla ele alınması gerektiğine ait en değerli açılımlar, Yüce Atatürk tarafından ileri sürülen yaklaşımda yatmaktadır. Bu düşüncede toplumu ileri taşıyan iki motor güç bilim ve kültür sanattır. Ayrıca yine Atatürk düşüncesi, uygarlığın gelişimine kayıtsız kalmayı değil, ona katılmayı, ondan feyz almayı ve kültürümüzü geliştirerek, muasır medeniyet seviyesinin üzerine çıkartarak ilerlemeyi tarif etmektedir.

Genel Değerlendirme ve Sonuç

Merkezi yönetim bütçelerinin dörtte birini borç faiz ödemelerine ayırarak, yatırım ve üretim yapmak; işsizlik ve yoksulluğu azaltmak; yeterli eğitim, sağlık ve güvenlik hizmeti sunmak; çalışanlarla emekli dul ve yetimler, esnaf ve diğer muhtaçların yaşam seviyelerini yükseltmek mümkün değildir.

Hükümet, içine girdiğimiz kısır döngüden çıkışı sağlayacak çözüm yollarına kafa yormak ve ortam hazırlamak zorundadır.

Ülkemizde yatırımların yeniden başlayabilmesi ve mevcut yatırımların ülke dışına kaçmaması için yatırım ortamının iyileştirilmesi; verimliliğin artırılması; haksız rekabetin önlenmesi için kayıt dışı ekonomi ve kayıt dışı istihdam ile mücadele edilmesi; üretim maliyetlerini aşağıya çekerek (işgücü maliyetini etkileyen vergi ve prim yüklerinin aşağıya çekilmesi, ucuz ve güvenli enerji temini, yeni teknoloji geliştirilmesi gibi konulardaki beklentilere cevap vermek suretiyle) uluslararası rekabet edebilirliğimizi artırma konularında henüz hiçbir somut adım atılabilmiş değildir.

Bütçelerden bu sorunlara çare olacak çözümler üretmesi beklenir. Ne yazık ki, 2008 bütçesi bu sorunlara çözümler üretmekten uzaktır. Aksine azalan yatırımlar yukarıda sayılan sorunlarımızın daha da kronikleşmesi sonucunu doğuracaktır. Dörtte birinden fazlasını faiz harcamalarına ayırmış bulunan 2008 yılı bütçesinin 17,8 milyar YTL'lik açığı öncelikle yeni borçlanma kalemleri ile karşılanacaktır.

Hükümet 5 yıldır iktidarda olmasına rağmen her konuda olduğu gibi bu konularda da hala yeni üç aylık eylem planları yapmaktadır.

Hükümet yetkililerinin komisyondaki bütçe müzakereleri sırasında yapmış oldukları açıklamalardan, şu ana kadar ekonomide izledikleri yüksek faiz düşük kur politikasını sürdürecekleri anlaşılmıştır. Karşı oy yazımda, ülke sorunlarına ilişkin ortaya koyduğum rakam ve açıklamalardan da anlaşılacağı üzere, hükümetin bugüne kadarki mevcut politikaları çerçevesinde hazırladığı 2008 yılı Merkezi Yönetim Bütçesi ülke sorunlarına çözüm getirebilmekten uzaktır.

Harun Öztürk
İzmir

T. C.
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü *17.10.2008*
Sayı: B.02.0.KKG.0.10/101-176/4828

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Maliye Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 16.10.2006 tarihinde kararlaştırılan "2007 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı" ile eki cetveller ve gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip Erdoğan
Başbakan

2008 YILI
MİLLİ BÜTÇE TAHMİN RAPORU

BOŞ SAYFA

MİLLİ BÜTÇE TAHMİN RAPORU

2008 Yılı Programının temel amacı, borç stokunu azaltacak bir faiz dışı fazla elde etmek, mali disiplini güçlendirmek ve yılsonu enflasyon hedefi ile uyumlu bir kamu maliye politikası yürütmektir. Program, sürdürülebilir bir büyüme ortamının devam ettirilmesini de hedeflemektedir.

2008 Yılı Programında gayri safi milli hasılanın yüzde 5.5 oranında artacağı öngörülmüştür.

2008 yılında toplam kaynakların sabit fiyatlarla yüzde 5 oranında artacağı, sabit sermaye yatırımlarındaki artış oranının ise yüzde 5.8 olacağı tahmin edilmektedir.

Programda toplam tüketimin sabit fiyatlarla yüzde 4.6 oranında artması öngörülmektedir. Bu oranın, kamu tüketiminde yüzde 3.4, özel tüketimde ise yüzde 4.8 olarak gerçekleşmesi beklenmektedir.

TABLO: KAYNAKLAR-HARCAMALAR DENGESİ

	Cari Fiyatlarla, Milyon YTL.				GSMH İçindeki Yüzde Paylar			
	2005	2006	2007 (1)	2008 (2)	2005	2006	2007 (1)	2008 (2)
GSMH	486.401	575.784	646.893	716.596	100,0	100,0	100,0	100,0
DIŞ KAYNAK	32.794	44.677	45.900	49.328	6,7	7,8	7,1	6,9
TOPLAM KAYNAKLAR	519.195	620.461	692.793	765.924	106,7	107,8	107,1	106,9
SABİT SERMAYE YATIRIMI	97.647	123.569	140.290	155.153	20,1	21,5	21,7	21,7
KAMU	24.578	30.410	33.435	33.371	5,1	5,3	5,2	4,7
ÖZEL	73.069	93.159	106.855	121.783	15,0	16,2	16,5	17,0
STOK DEĞİŞMESİ	23.567	13.446	17.619	20.073	4,8	2,3	2,7	2,8
KAMU	1.133	-703	556	438	0,2	-0,1	0,1	0,1
ÖZEL	22.434	14.149	17.063	19.634	4,6	2,5	2,6	2,7
TOPLAM YATIRIMLAR	121.214	137.015	157.909	175.226	24,9	23,8	24,4	24,5
KAMU	25.711	29.706	33.991	33.809	5,3	5,2	5,3	4,7
ÖZEL	95.503	107.309	123.918	141.417	19,6	18,6	19,2	19,7
TOPLAM TÜKETİM	397.981	483.446	534.884	590.698	81,8	84,0	82,7	82,4
KAMU	58.321	72.222	82.588	89.637	12,0	12,5	12,8	12,5
ÖZEL	339.660	411.224	452.296	501.061	69,8	71,4	69,9	69,9

KAYNAK: DPT
(1) Gerçekleşme Tahmini.
(2) Program

TABLO: KAYNAKLAR-HARCAMALAR DENGESİ

	1998 Fiyatlarıyla, Milyon YTL.				Yüzde Değişme		
	2005	2006	2007 (2)	2008 (3)	2006	2007 (2)	2008 (3)
GSMH	65.338	69.237	72.699	76.697	6,0	5,0	5,5
DIŞ KAYNAK (1)	3.499	3.346	3.586	3.388	0,2	-0,3	0,3
TOPLAM KAYNAKLAR	68.837	72.583	76.285	80.085	5,4	5,1	5,0
SABİT SERMAYE YATIRIMI	15.388	17.467	18.554	19.621	13,5	6,2	5,8
KAMU	3.887	4.050	4.145	3.983	4,2	2,3	-3,9
ÖZEL	11.501	13.417	14.409	15.637	16,7	7,4	8,5
STOK DEĞİŞMESİ (1)	2.752	1.436	1.769	1.912	-2,0	0,5	0,2
KAMU	132	-75	56	42	-0,3	0,2	0,0
ÖZEL	2.619	1.511	1.713	1.870	-1,7	0,3	0,2
TOPLAM YATIRIMLAR	18.139	18.903	20.323	21.533	4,2	7,5	6,0
KAMU	4.019	3.975	4.201	4.025	-1,1	5,7	-4,2
ÖZEL	14.120	14.928	16.122	17.508	5,7	8,0	8,6
TOPLAM TÜKETİM	50.698	53.679	55.962	58.553	5,9	4,3	4,6
KAMU	6.709	7.440	7.925	8.192	10,9	6,5	3,4
ÖZEL	43.988	46.239	48.037	50.361	5,1	3,9	4,8

KAYNAK: DPT

(1) Yüzde değişimleri, GSMH büyümesine katkılarını göstermektedir.

(2) Gerçekleşme Tahmini.

(3) Program

BOŞ SAYFA

2008 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNU TASARISI İLE PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

BOŞ SAYFA

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

2008 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNU TASARISI
BİRİNCİ KISIM
Genel Hükümler
BİRİNCİ BÖLÜM
Gider, Gelir, Finansman ve Denge

Gider

MADDE 1 (1) Bu Kanuna bağlı (A) işaretli cetvellerde gösterildiği üzere, 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa ekli;

a) (I) sayılı cetvelde yer alan genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerine 218.044.132.372 Yeni Türk Lirası,

b) (II) sayılı cetvelde yer alan özel bütçeli idarelere 13.941.949.650 Yeni Türk Lirası,

c) (III) sayılı cetvelde yer alan düzenleyici ve denetleyici kurumlara 1.729.688.441 Yeni Türk Lirası,

ödenek verilmiştir.

Gelir ve Finansman

MADDE 2 (1) Gelirler:

Bu Kanuna bağlı (B) işaretli cetvellerde gösterildiği üzere, 5018 sayılı Kanuna ekli;

a) (I) sayılı cetvelde yer alan genel bütçenin gelirleri 200.393.419.000 Yeni Türk Lirası,

b) (II) sayılı cetvelde yer alan özel bütçeli idarelerin gelirleri 3.417.133.196 Yeni Türk Lirası öz gelir, 10.420.672.254 Yeni Türk Lirası Hazine yardımı olmak üzere toplam 13.837.805.450 Yeni Türk Lirası,

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

2008 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNU TASARISI
BİRİNCİ KISIM
Genel Hükümler
BİRİNCİ BÖLÜM
Gider, Gelir, Finansman ve Denge

Gider

MADDE 1 (1) Bu Kanuna bağlı (A) işaretli cetvellerde gösterildiği üzere, 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa ekli;

a) (I) sayılı cetvelde yer alan genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerine **218.284.732.372** Yeni Türk Lirası,

b) (II) sayılı cetvelde yer alan özel bütçeli idarelere 13.941.949.650 Yeni Türk Lirası,

c) (III) sayılı cetvelde yer alan düzenleyici ve denetleyici kurumlara 1.729.688.441 Yeni Türk Lirası,

ödenek verilmiştir.

Gelir ve Finansman

MADDE 2 Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

c) (III) sayılı cetvelde yer alan düzenleyici ve denetleyici kurumların gelirleri 1.728.388.441 Yeni Türk Lirası,

olarak tahmin edilmiştir.

(2) Finansman:

Bu Kanuna bağlı (F) işaretli cetvellerde gösterildiği üzere, 5018 sayılı Kanuna ekli;

a) (II) sayılı cetvelde yer alan özel bütçeli idarelerin net finansmanı 188.591.200 Yeni Türk Lirası,

b) (III) sayılı cetvelde yer alan düzenleyici ve denetleyici kurumların net finansmanı 1.300.000 Yeni Türk Lirası,

olarak tahmin edilmiştir.

Denge

MADDE 3 Bu Kanunun 1 inci maddesinin (a) bendinde belirtilen ödenekler toplamı ile 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan tahmini gelirler toplamı arasındaki fark, net borçlanma ile karşılanır.

İKİNCİ BÖLÜM
Bütçe Düzenine İlişkin Hükümler

Bölüm düzeni ve deyimler

MADDE 4 (1) Gider cetvelinin bölümleri, analitik bütçe sınıflandırmasına uygun olarak fonksiyonlar şeklinde düzenlenir. Fonksiyonlar; birinci, ikinci, üçüncü ve dördüncü düzeyde alt fonksiyonlara ayrılır.

(2) Bu Kanunda ve diğer kanunlarda giderlere ilişkin yer alan;

a) “Fasıl ve bölüm” deyimleri, fonksiyonel sınıflandırmanın birinci düzeyini,

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Denge

MADDE 3 Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

İKİNCİ BÖLÜM
Bütçe Düzenine İlişkin Hükümler

Bölüm düzeni ve deyimler

MADDE 4 Tasarının 4 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

b) “Kesim” deyimi, fonksiyonel sınıflandırmanın ikinci düzeyini,

c) “Madde” deyimi, fonksiyonel sınıflandırmanın üçüncü düzeyini,

ç) “Tertip” deyimi, kurumsal, fonksiyonel ve finansman tipi kodların bütün düzeyleri ile ekonomik sınıflandırmanın ilk iki düzeyini,

d) Borç ödemeleri yönünden “ilgili hizmet tertibi” deyimi, borç konusu hizmetlerin yürütüldüğü ilgili tertipleri,

ifade eder.

(3) Tahakkuk ettirilecek giderler Devlet muhasebesi kayıtlarında ekonomik sınıflandırmanın dördüncü düzeyini de kapsayacak şekilde gösterilir; kesin hesap kanunu tasarısı ise ikinci düzeyde hazırlanır.

(4) İlgili mevzuat hükümleriyle analitik bütçe sınıflandırması arasında gerekli uyumu sağlamaya ve ortaya çıkabilecek sorunları gidermeye yönelik düzenlemeler yapmaya Maliye Bakanı yetkilidir.

Bağlı cetveller

MADDE 5 (1) Bu Kanunun 1 inci maddesi ile verilen ödeneklerin dağılımı (A),

(2) Merkezi yönetim kapsamındaki kamu idareleri tarafından ilgili mevzuata göre tahsiline devam olunacak gelirler (B),

(3) Merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin gelirlerine dayanak teşkil eden temel hükümler (C),

(4) Bazı ödeneklerin kullanımına ve harcamalara ilişkin esaslar (E),

(5) 5018 sayılı Kanuna ekli (II) ve (III) sayılı cetvellerde yer alan idare ve kurumların nakit imkanları ile bu imkanlardan harcanması öngörülen tutarlar (F),

(6) 10/2/1954 tarihli ve 6245 sayılı Harcırah Kanunu hükümleri uyarınca verilecek gündelik ve tazminat tutarları (H),

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Bağlı cetveller

MADDE 5 (1) Bu Kanunun 1 inci maddesi ile verilen ödeneklerin dağılımı (A),

(2) Merkezi yönetim kapsamındaki kamu idareleri tarafından ilgili mevzuata göre tahsiline devam olunacak gelirler (B),

(3) Merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin gelirlerine dayanak teşkil eden temel hükümler (C),

(4) Bazı ödeneklerin kullanımına ve harcamalara ilişkin esaslar (E),

(5) 5018 sayılı Kanuna ekli (II) ve (III) sayılı cetvellerde yer alan idare ve kurumların nakit imkanları ile bu imkanlardan harcanması öngörülen tutarlar (F),

(6) 10/2/1954 tarihli ve 6245 sayılı Harcırah Kanunu hükümleri uyarınca verilecek gündelik ve tazminat tutarları (H),

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

(7) Çeşitli kanunlara göre bütçe kanununda gösterilmesi gereken parasal sınırlar (İ),

(8) Ek ders, konferans ve fazla çalışma ücretleri ile diğer ücret ödemelerinin tutarları (K),

(9) 11/8/1982 tarihli ve 2698 sayılı Milli Eğitim Bakanlığı Okul Pansiyonları Kanununun 3 üncü maddesi gereğince Milli Eğitim Bakanlığı tarafından yönetilen okul pansiyonları öğrencilerinden alınacak pansiyon ücretleri (M),

(10) 7/6/1939 tarihli ve 3634 sayılı Milli Müdafaa Mükellefiyeti Kanunu uyarınca milli müdafaa mükellefiyeti yoluyla alınacak;

a) Hayvanların alım değerleri (O),

b) Motorlu taşıtların ortalama alım değerleri ile günlük kira bedelleri (P),

(11) 5018 sayılı Kanuna ekli (I) ve (II) sayılı cetvellerde yer alan kamu idarelerinin yıl içinde edinebilecekleri taşıtların cinsi, adedi, hangi hizmetlerde kullanılacağı ile 5/1/1961 tarihli ve 237 sayılı Taşıt Kanununa tabi kurumların yıl içinde satın alacakları taşıtların azami satın alma bedelleri (T),

(12) Kanunlar ve kararnamelerle bağlanmış vatani hizmet aylıkları (V),

işaretli cetvellerde gösterilmiştir.

Yeni tertip, gider ve gelir kalemleri açılması

MADDE 6 (1) İlgili mevzuatına göre, yılı içinde hizmetin gerektirdiği hallerde Maliye Bakanlığınca belirlenecek esas ve usuller çerçevesinde merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin bağlı (A) işaretli cetvellerinde yeni tertipler, (B) işaretli cetvellerinde yeni gelir kodları ve (F) işaretli cetvellerinde yeni finansman kodları açılabilir.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

(7) Çeşitli kanunlara göre bütçe kanununda gösterilmesi gereken parasal sınırlar (İ),

(8) Ek ders, konferans ve fazla çalışma ücretleri ile diğer ücret ödemelerinin tutarları (K),

(9) 11/8/1982 tarihli ve 2698 sayılı Milli Eğitim Bakanlığı Okul Pansiyonları Kanununun 3 üncü maddesi gereğince Milli Eğitim Bakanlığı tarafından yönetilen okul pansiyonları öğrencilerinden alınacak pansiyon ücretleri (M),

(10) 7/6/1939 tarihli ve 3634 sayılı Milli Müdafaa Mükellefiyeti Kanunu uyarınca milli müdafaa mükellefiyeti yoluyla alınacak;

a) Hayvanların alım değerleri (O),

b) Motorlu taşıtların ortalama alım değerleri ile günlük kira bedelleri (P),

(11) 5018 sayılı Kanuna ekli (I) ve (II) sayılı cetvellerde yer alan kamu idarelerinin yıl içinde edinebilecekleri taşıtların cinsi, adedi, hangi hizmetlerde kullanılacağı ile 5/1/1961 tarihli ve 237 sayılı Taşıt Kanununa tabi kurumların yıl içinde satın alacakları taşıtların azami satın alma bedelleri (T),

(12) Kanunlar ve kararnamelerle bağlanmış vatani hizmet aylıkları (V),

işaretli cetvellerde gösterilmiştir.

Yeni tertip, gider ve gelir kalemleri açılması

MADDE 6 Tasarının 6 ncı maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
Mali Politikaya İlişkin Hükümler

Gerektiğinde kullanılabilecek ödenekler

MADDE 7 (1) Personel Giderlerini Karşılama Ödeneği:

Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile özel bütçeli idarelerin bütçelerine konulan ödeneklerin yetmeyeceği anlaşıldığı takdirde, ilgili mevzuatının gerektirdiği giderler için "Personel Giderleri" ve "Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri" ile ilgili mevcut veya yeni açılacak tertiplere, Maliye Bakanlığı bütçesinin 12.01.31.0001.1.2.00109.1 tertibinde yer alan ödenekten aktarma yapmaya,

(2) Yedek Ödenek:

Maliye Bakanlığı bütçesinin 12.01.31.0001.1.2.00109.6 tertibinde yer alan ödenekten, genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile özel bütçeli idarelerin bütçelerinde mevcut veya yeni açılacak (01), (02), (03), (05) ve (08) ekonomik sınıflandırma kodlarında yer alan tertipler ile çok acil ve zorunlu hallerde (06) ve (07) ekonomik sınıflandırma kodlarında yer alan tertiplere aktarma yapmaya,

(3) Yatırımları Hızlandırma Ödeneği:

Maliye Bakanlığı bütçesinin 12.01.31.0001.1.2.00109.3 tertibinde yer alan ödenekten, 2008 Yılı Programının Uygulanması, Koordinasyonu ve İzlenmesine Dair Karar esaslarına uyularak, 2008 Yılı Yatırım Programının uygulama durumuna göre gerektiğinde öncelikli sektörlerde yer alan yatırımların hızlandırılması veya yılı içinde gelişen şartlara göre öncelikli sektör ve alt sektörlerde yer alan ve programa yeni alınması gereken projelere ödenek tahsisi veya ödeneklerinin artırılmasında kullanılmak üzere genel bütçe kapsamında-

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
Mali Politikaya İlişkin Hükümler

Gerektiğinde kullanılabilecek ödenekler

MADDE 7 Tasarının 7 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

ki kamu idareleri ile özel bütçeli idarelerin projelerine ilişkin mevcut veya yeni açılacak tertiplere aktarma yapmaya,

(4) Doğal Afet Giderlerini Karşılama Ödeneği:

Maliye Bakanlığı bütçesinin 12.01.31.0001.1.2.00109.5 tertibinde yer alan ödeneği, yatırım nitelikli giderler açısından yılı yatırım programı ile ilişkilendirilmek kaydıyla genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile özel bütçeli idarelerin her türlü doğal afet giderlerini karşılamak amacıyla mevcut veya yeni açılacak tertiplerine aktarmaya,

(5) Belediyelere Yardım Ödeneği:

Maliye Bakanlığı bütçesinin 12.01.31.0001.1.2.76105.2 tertibinde yer alan ödeneği, belediyelere yardım olarak kullanmaya,

Maliye Bakanı yetkilidir.

Yatırım harcamaları

MADDE 8 (1) 2008 Yılı Yatırım Programına ek yatırım cetvellerinde yer alan projeler dışında herhangi bir projeye harcama yapılamaz. Bu cetvellerde yer alan projeler ile ödeneği toplu olarak verilmiş projeler kapsamındaki yıllara sari işlere (kurulu gücü 500 MW üzerinde olan baraj ve HES projeleri, GebzeHaydarpaşa, SirkeciHalkalı Banliyö Hattının İyileştirilmesi ve Demiryolu Boğaz Tüp Geçişi İnşaatı Projesi ve diğer demiryolu yapım projeleri hariç) 2008 yılında başlanabilmesi için proje veya işin 2008 yılı yatırım ödeneği, proje maliyetinin yüzde onundan az olamaz. Bu oranın altında kalan proje ve işler için gerektiğinde projeler 2008 Yılı Programının Uygulanması, Koordinasyonu ve İzlenmesine Dair Karar esaslarına uyulmak ve öncelikle kurumların yatırım ödenekleri içinde kalmak suretiyle revize edilebilir.

(2) Silahlı Kuvvetler bütçesinin programlarında (03) ekonomik sınıflandırma kodunda yer alan savunma sektörü, altyapı, inşa, iskan ve tesisleriyle

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Yatırım harcamaları

MADDE 8 Tasarının 8 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

NATO altyapı yatırımlarının gerektirdiği inşa ve tesisler ve bunlara ilişkin kamulaştırmalar ile stratejik hedef planı içinde yer alan alım ve hizmetler, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığının vizesine bağlı olmayıp 2008 Yılı Yatırım Programına ek yatırım cetvellerinde yer almaz.

(3) Merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin, yatırım programında ödenekleri toplu olarak verilmiş yıllık projelerinden makineteçhizat, büyük onarım, idameyenileme, tamamlama ile bilgisayar yazılımı ve donanımı projelerinin detay programları ile alt harcama kalemleri itibarıyla tadat edilen ve edilmeyen toplulaştırılmış projelerinin alt harcama kalemleriyle ilgili işlemlerde 2008 Yılı Programının Uygulanması, Koordinasyonu ve İzlenmesine Dair Karar esasları uygulanır.

(4) 2008 Yılı Yatırım Programına ek yatırım cetvellerinde yer alan projelerden DPT Müsteşarlığının uygun görüşü ve ilgili Bakanın onayı ile il özel idarelerince valinin yetki ve sorumluluğunda gerçekleştirilmesi uygun görülenlerin bedelleri, münhasıran proje ile ilgili harcamalarda kullanılmak üzere hizmetin ait olduğu il özel idaresine ödenir. Bu kapsamda yürütülecek projelerin etüt, keşif ve kontrol hizmetleri ilgili bakanlık ve genel müdürlüğün il teşkilatlarınca yapılır. Bu projelerin ihale edilmek suretiyle yaptırılması ve bedellerinin ödenmesi ise valinin onayı ile il özel idarelerince gerçekleştirilir. Bu projelerden mahalli hizmet niteliği taşıyan işler, bu fıkrada belirtilen esaslar çerçevesinde program ve proje safhasında da valilerin yetki ve sorumluluğuna devredilebilir.

(5) 2008 Yılı Yatırım Programına ek yatırım cetvellerinde yıl içinde yapılması zorunlu değişiklikler için 2008 Yılı Programının Uygulanması, Koordinasyonu ve İzlenmesine Dair Kararda yer alan usullere uyulur.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Resmi taşıtlara ilişkin hususlar

MADDE 9 (1) Bu Kanuna ekli (T) işaretli cetvelde yer alan taşıtlar, ancak çok acil ve zorunlu hallere münhasır olmak kaydıyla ilgili bakanlığın teklifi üzerine Bakanlar Kurulu kararı ile edinilebilir.

(2) Vakıf, dernek, sandık, banka, birlik, firma, şahıs ve benzeri kuruluş veya kişilere ait olup 237 sayılı Kanun kapsamında bulunan kurumlar ile özel kanunla kurulmuş diğer kamu kurum, kurul, üst kurul ve kuruluşlarınca kullanılan taşıtların giderleri için kurum bütçelerinden hiçbir şekilde ödeme yapılamaz.

(3) Türk Silahlı Kuvvetleri (Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı dahil) ile Emniyet Genel Müdürlüğüne kurum, kuruluş, dernek ve vakıflarca hibe edilecek taşıtlar, (T) işaretli cetvelde gösterilmesine gerek bulunmaksızın Bakanlar Kurulu kararı ile edinilebilir.

(4) Emniyet Genel Müdürlüğüne ait taşıtlar, 12/4/2001 tarihli ve 4645 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde (T) işaretli cetvelde gösterilmesine gerek bulunmaksızın, cinsi ve adedi İçişleri Bakanının talebi ve Maliye Bakanlığının teklifi üzerine alınacak Bakanlar Kurulu kararında belirlenmek kaydıyla 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununa tabi olmaksızın mübadele yoluyla yenileri ile değiştirilebilir. Aradaki fiyat farkı, Türk Polis Teşkilatını Güçlendirme Vakfı gelirlerinden karşılanır.

(5) Türk Silahlı Kuvvetlerine (Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı dahil) ait taşıtlar, 30/5/1985 tarihli ve 3212 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde (T) işaretli cetvelde gösterilmesine gerek bulunmaksızın, cinsi ve adedi Milli Savunma Bakanlığının (Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı için ise İçişleri Bakanlığının) talebi ve Maliye Bakanlığının teklifi üzerine alınacak Bakanlar Kurulu kararında belirlenmek

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Resmi taşıtlara ilişkin hususlar

MADDE 9 Tasarının 9 uncu maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

kaydıyla 4734 sayılı Kanuna tabi olmaksızın mübadele yoluyla yenileriyle değiştirilebilir. Aradaki fiyat farkı, kantin gelirlerinden, döner sermaye gelirlerinden veya bağış yoluyla (Jandarma Genel Komutanlığı için Jandarma Asayiş Vakfı gelirlerinden) karşılanır.

(6) Türk Silahlı Kuvvetlerine (Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı dahil) ait taşıtlardan, trafiğe tescil tarihi itibarıyla en az 10 yaşını doldurmuş olanlar, (T) işaretli cetvelde gösterilmesine gerek bulunmaksızın, cinsi ve adedi, ilgisine göre Milli Savunma Bakanlığı veya İçişleri Bakanlığının kararıyla, 4734 sayılı Kanuna tabi olmaksızın ve satılacak taşıt sayısı satın alınacak taşıt sayısından az olmamak ve satın alınacak taşıt sayısı Milli Savunma Bakanlığı için 30 adedi, İçişleri Bakanlığı (Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı için) için ise 10 adedi geçmemek üzere mübadele yoluyla yenileriyle değiştirilebilir ve aradaki fiyat farkı, bütçeden karşılanabilir. Bu fıkrada yer almayan hususlar hakkında 3212 sayılı Kanun hükümleri uygulanır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
Bütçe Uygulamasına İlişkin Hükümler

Aktarma ve ekleme işlemleri

MADDE 10 (1) a) Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile özel bütçeli idarelerin bütçelerinin "Personel Giderleri" ile "Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri" tertiplerinde yer alan ödenekleri, Maliye Bakanlığı bütçesinin "Personel Giderlerini Karşılama Ödeneği" ile gerektiğinde "Yedek Ödenek" tertibine; diğer ekonomik kodlara ilişkin tertiplerde yer alan ödenekleri ise 5018 sayılı Kanunun 21 inci maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
Bütçe Uygulamasına İlişkin Hükümler

Aktarma ve ekleme işlemleri

MADDE 10 (1) a) Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile özel bütçeli idarelerin bütçelerinin "Personel Giderleri" ile "Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri" tertiplerinde yer alan ödenekleri, Maliye Bakanlığı bütçesinin "Personel Giderlerini Karşılama Ödeneği" ile gerektiğinde "Yedek Ödenek" tertibine; diğer ekonomik kodlara ilişkin tertiplerde yer alan ödenekleri ise 5018 sayılı Kanunun 21 inci maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

sınırlamalara tabi olmaksızın Maliye Bakanlığı bütçesinin "Yedek Ödenek" tertibine aktarmaya,

b) Genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinden, hizmeti yaptıracak olan kamu idaresinin isteği üzerine bütçesinden yıl içinde hizmeti yürütecek olan idarenin bütçesine, fonksiyonel sınıflandırma ayrımına bakılmaksızın ödenek aktarmaya ve bu konuda gerekli işlemleri yapmaya,

c) Milli Savunma Bakanlığı ile Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı arasında cari yıl içinde yapılan hizmetlerin bedellerini karşılamak amacıyla varılacak mutabakat üzerine, ilgili bütçeler arasında karşılıklı aktarma yapmaya,

ç) (c) bendinde belirtilen bütçelerde yer alan Silahlı Kuvvetlerin tek merkezden yönetilmesi gereken ikmal ve tedarik hizmetleri ile bir fonksiyona ait bir hizmetin diğer bir fonksiyon tarafından yürütülmesi halinde ilgili ödeneği, fonksiyonlar arasında karşılıklı olarak aktarmaya,

d) Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri için 2008 Yılı Programının Uygulanması, Koordinasyonu ve İzlenmesine Dair Karara uygun olarak yılı yatırım programında değişiklik yapılması halinde, değişiklik konusu projelere ait ödeneklerle ilgili kurumlar arası aktarma yapmaya,

e) Kamu idarelerinin yeniden teşkilatlanması sonucu, bütçe kanunlarının uygulanması ve kesin hesapların hazırlanması ile ilgili olarak gerekli görülen her türlü bütçe ve muhasebe işlemleri için gerekli düzenlemeleri yapmaya,

f) Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile özel bütçeli idarelerin bütçelerinin "Tedavi ve Cenaze Giderleri" tertiplerinde yer alan ödenekleri, bu idarelerin bütçelerinde mevcut veya yeni açılacak "Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri" tertiplerine 5018 sayılı Kanunun 21 inci maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan sınırlamalara tabi olmaksızın aktarma yapmaya,

Maliye Bakanı yetkilidir.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

sınırlamalara tabi olmaksızın Maliye Bakanlığı bütçesinin "Yedek Ödenek" tertibine aktarmaya,

b) Genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinden, hizmeti yaptıracak olan kamu idaresinin isteği üzerine bütçesinden yıl içinde hizmeti yürütecek olan idarenin bütçesine, fonksiyonel sınıflandırma ayrımına bakılmaksızın ödenek aktarmaya ve bu konuda gerekli işlemleri yapmaya,

c) Milli Savunma Bakanlığı ile Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı arasında cari yıl içinde yapılan hizmetlerin bedellerini karşılamak amacıyla varılacak mutabakat üzerine, ilgili bütçeler arasında karşılıklı aktarma yapmaya,

ç) (c) bendinde belirtilen bütçelerde yer alan Silahlı Kuvvetlerin tek merkezden yönetilmesi gereken ikmal ve tedarik hizmetleri ile bir fonksiyona ait bir hizmetin diğer bir fonksiyon tarafından yürütülmesi halinde ilgili ödeneği, fonksiyonlar arasında karşılıklı olarak aktarmaya,

d) Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri için 2008 Yılı Programının Uygulanması, Koordinasyonu ve İzlenmesine Dair Karara uygun olarak yılı yatırım programında değişiklik yapılması halinde, değişiklik konusu projelere ait ödeneklerle ilgili kurumlar arası aktarma yapmaya,

e) Kamu idarelerinin yeniden teşkilatlanması sonucu, bütçe kanunlarının uygulanması ve kesin hesapların hazırlanması ile ilgili olarak gerekli görülen her türlü bütçe ve muhasebe işlemleri için gerekli düzenlemeleri yapmaya,

f) Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile özel bütçeli idarelerin bütçelerinin "Tedavi ve Cenaze Giderleri" tertiplerinde yer alan ödenekleri, bu idarelerin bütçelerinde mevcut veya yeni açılacak "Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri" tertiplerine 5018 sayılı Kanunun 21 inci maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan sınırlamalara tabi olmaksızın aktarma yapmaya,

Maliye Bakanı yetkilidir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

(2) Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile özel bütçeli idareler, aktarma yapılacak tertipteki ödeneğin yüzde yirmisine kadar kendi bütçeleri içinde ödenek aktarması yapabilirler. Bu idarelerin yüzde yirmiyi geçen diğer her türlü kurum içi aktarmalarını yapmaya Maliye Bakanı yetkilidir.

(3) a) Özel bütçeli idareler ile düzenleyici ve denetleyici kurumların (B) işaretli cetvellerinde belirtilen tahmini tutarlar üzerinde gerçekleşen gelirler ile (F) işaretli cetvellerinde belirtilen ödenekleştirilmeyen finansman karşılıklarını ve gerçekleşen finansman fazlalarını, idare ve kurumların bütçelerinin mevcut veya yeni açılacak tertiplerine ödenek olarak eklemeye Maliye Bakanlığınca belirlenecek esas ve usuller çerçevesinde kamu idareleri yetkilidir.

b) Sermaye ödenekleri, 2008 Yılı Programının Uygulanması, Koordinasyonu ve İzlenmesine Dair Karar esaslarına göre yılı yatırım programıyla ilişkilendirilir.

(4) Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri arasındaki kaynak transferleri ödenek aktarma suretiyle yapılır. Merkezi yönetim bütçesi kapsamındaki idareler ve kurumlar arasındaki diğer kaynak transferleri tahakkuk işlemleriyle gerçekleştirilir. Bu işlemler karşılığı tahsil edilen tutarlar, bir yandan (B) işaretli cetvellere gelir, diğer yandan (A) işaretli cetvellere ödenek olarak kaydedilir.

(5) Karayolları Genel Müdürlüğünün mülkiyetinde iken 5018 sayılı Kanunun geçici 12 nci maddesi gereğince Hazine adına tescil edilmesi gereken taşınmazlar ile Hazine adına tescilli bulunan veya Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunup da tescil edilmeye elverişli olan taşınmazlardan Ulaştırma Bakanlığının talebi, Maliye Bakanının teklifi ve Başbakanın onayı ile tespit edilenlerin satışından elde edilecek gelirleri, bir yandan genel bütçenin (B) işaretli cetveline gelir, diğer yandan bölünmüş yol veya Devlet ve il yolları ya-

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

(2) Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile özel bütçeli idareler, aktarma yapılacak tertipteki ödeneğin yüzde yirmisine kadar kendi bütçeleri içinde ödenek aktarması yapabilirler. Bu idarelerin yüzde yirmiyi geçen diğer her türlü kurum içi aktarmalarını yapmaya Maliye Bakanı yetkilidir.

(3) Özel bütçeli idareler ile düzenleyici ve denetleyici kurumların (B) işaretli cetvellerinde belirtilen tahmini tutarlar üzerinde gerçekleşen gelirler ile (F) işaretli cetvellerinde belirtilen ödenekleştirilmeyen finansman karşılıklarını ve gerçekleşen finansman fazlalarını, idare ve kurumların bütçelerinin mevcut veya yeni açılacak tertiplerine ödenek olarak eklemeye Maliye Bakanlığınca belirlenecek esas ve usuller çerçevesinde kamu idareleri yetkilidir. Sermaye ödenekleri, 2008 Yılı Programının Uygulanması, Koordinasyonu ve İzlenmesine Dair Karar esaslarına göre yılı yatırım programıyla ilişkilendirilir.

(4) Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri arasındaki kaynak transferleri ödenek aktarma suretiyle yapılır. Merkezi yönetim bütçesi kapsamındaki idareler ve kurumlar arasındaki diğer kaynak transferleri tahakkuk işlemleriyle gerçekleştirilir. Bu işlemler karşılığı tahsil edilen tutarlar, bir yandan (B) işaretli cetvellere gelir, diğer yandan (A) işaretli cetvellere ödenek olarak kaydedilir.

(5) Karayolları Genel Müdürlüğünün mülkiyetinde iken 5018 sayılı Kanunun geçici 12 nci maddesi gereğince Hazine adına tescil edilmesi gereken taşınmazlar ile Hazine adına tescilli bulunan veya Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunup da tescil edilmeye elverişli olan taşınmazlardan Ulaştırma Bakanlığının talebi, Maliye Bakanının teklifi ve Başbakanın onayı ile tespit edilenlerin satışından elde edilecek gelirleri, bir yandan genel bütçenin (B) işaretli cetveline gelir, diğer yandan bölünmüş yol veya Devlet ve il yolları yapım, bakım ve kamulaştırma hizmetlerinde kullanılmak üzere Karayolları Genel Müdürlüğü bütçesine ödenek kaydetmeye Maliye Bakanı yetkilidir. Ser-

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

pım, bakım ve kamulaştırma hizmetlerinde kullanılmak üzere Karayolları Genel Müdürlüğü bütçesine ödenek kaydetmeye Maliye Bakanı yetkilidir. Sermaye ödenekleri, 2008 Yılı Programının Uygulanması, Koordinasyonu ve İzlenmesine Dair Karar esaslarına göre yılı yatırım programıyla ilişkilendirilir.

Geçici hizmet karşılığı yapılacak ödemeler

MADDE 11 (1) 5018 sayılı Kanuna ekli (I) ve (II) sayılı cetvellerde yer alan kamu idareleri;

a) Arızi nitelikteki işleriyle sınırlı kalmak koşuluyla yıl içinde bir ayı aşmayan sürelerle hizmet satın alınacak veya çalıştırılacak kişilere yapılacak ödemeleri,

b) İlgili mevzuatı uyarınca kısmi zamanlı hizmet satın alınan kişilere yapılacak ödemeleri,

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

maye ödenekleri, 2008 Yılı Programının Uygulanması, Koordinasyonu ve İzlenmesine Dair Karar esaslarına göre yılı yatırım programıyla ilişkilendirilir.

(6) Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünün mülkiyetinde iken 5018 sayılı Kanunun geçici 12 nci maddesi gereğince Hazine adına tescil edilmesi gereken taşınmazlar ile Hazine adına tescilli bulunan veya Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunup da tescil edilmeye elverişli olan taşınmazlardan Çevre ve Orman Bakanlığının talebi, Maliye Bakanının teklifi ve Başbakanın onayı ile tespit edilenlerin satışından elde edilecek gelirleri, bir yandan genel bütçenin (B) işaretli cetveline gelir; diğer yandan baraj, sulama ve içme suyu tesislerinin yapım, bakım ve kamulaştırma hizmetlerinde kullanılmak üzere Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü bütçesine ödenek kaydetmeye Maliye Bakanı yetkilidir. Sermaye ödenekleri, 2008 Yılı Programının Uygulanması Koordinasyonu ve İzlenmesine Dair Karar esaslarına göre yılı yatırım programıyla ilişkilendirilir.

Geçici hizmet karşılığı yapılacak ödemeler

MADDE 11 Tasarının 11 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

c) 5/6/1986 tarihli ve 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanununun 25 inci maddesi gereğince aday, çırak ve işletmelerde meslek eğitimi gören öğrencilere yapılacak ödemeleri,

ç) 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 4 üncü maddesinin (C) fıkrası gereğince çalıştırılan geçici personele yapılacak ödemeleri,

bütçelerinin (01.4) ekonomik sınıflandırma kodunda yer alan ödenekleri aşmayacak şekilde yaparlar. Söz konusu ekonomik koda, bütçelerin başka tertiplerinden (bu ekonomik koda ilişkin tertiplerin kendi arasındaki aktarmalar hariç) ödenek aktarılamaz ve ödenek üstü harcama yapılamaz. Ancak, özelleştirme uygulamaları nedeniyle iş akitleri feshedilenlerden 657 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin (C) fıkrası hükmü çerçevesinde 5018 sayılı Kanuna ekli (I) ve (II) sayılı cetvellerde yer alan kamu idarelerinde istihdam edilecek personel için gerekli olan tutarları ilgili tertiplere aktarmaya Maliye Bakanı yetkilidir.

Ödenek devir ve iptal işlemleri

MADDE 12 (1) a) Milli Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı bütçelerinin (özel ödenekler ve 03.9 Tedavi ve Cenaze Giderleri ekonomik kodunda yer alan tertipler hariç) mal ve hizmet alım giderleri ile ilgili tertiplerinde yer alan ödeneklerden yılı içinde harcanmayan kısımları, hizmetin devamlılığını sağlamak amacıyla ödeneklerinin yüzde otuzunu aşmamak üzere ertesi yıl bütçesine devren ödenek kaydetmeye,

b) Kültür ve Turizm Bakanlığı bütçesinin tanıtmaya ilişkin 21.01.36.00 ve 21.01.36.63 kurumsal kodu altında bulunan (03) ekonomik koduna ilişkin tertiplerinde yer alan ödeneklerden harcanmayan kısımları ertesi yıl bütçesinin aynı tertiplerine devren ödenek kaydetmeye,

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Ödenek devir ve iptal işlemleri

MADDE 12 Tasarının 12 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

c) Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu bütçesinin 40.08.33.0001.4.1.00207.1 tertibinde yer alan ödenekten harcanmayan kısımları ertesi yıl bütçesinin aynı tertibine devren ödenek kaydetmeye,

ç) Sanayi ve Ticaret Bakanlığı bütçesinin 19.01.31.0004.8.1.02107.1 tertibinde yer alan ödeneklerden harcanmayan kısımları ertesi yıl bütçesinin aynı tertibine devren ödenek kaydetmeye,

d) İlgili mevzuatı gereğince özel gelir kaydedilmek üzere tahsil edilen tutarları, idare bütçelerinde söz konusu mevzuatta belirtilen amaçlar için tertiplenen ödenekten kullandırmak üzere genel bütçenin (B) işaretli cetveline gelir kaydetmeye ve bütçelenen ödenekten gelir gerçekleşmesine göre ilgili tertiplere aktarma yapmaya, yılı içinde harcanmayan ödenekleri (2007 yılından devredenler de dahil) ertesi yıl bütçesine devren gelir ve ödenek kaydetmeye, bu hükümler çerçevesinde yapılacak işlemlere ilişkin esas ve usulleri belirlemeye,

Maliye Bakanı yetkilidir.

(2) Sermaye ödenekleri, 2008 Yılı Programının Uygulanması, Koordinasyonu ve İzlenmesine Dair Karar esaslarına göre yılı yatırım programıyla ilişkilendirilir.

Mahalli idarelere yapılacak Hazine yardımları

MADDE 13 (1) Maliye Bakanlığı bütçesinin;

a) 12.01.31.0006.1.0.07105.2 tertibinde yer alan ödenek, 13/1/2005 tarihli ve 5286 sayılı Kanunun geçici 7 nci maddesi çerçevesinde, il özel idareleri ve büyükşehir belediyelerinin gelirlerine ilişkin yeni bir kanuni düzenleme yapılıncaya kadar, bu idarelere devredilen personelin aylık ve diğer her türlü mali ve sosyal haklarına ilişkin ödemeler ile diğer cari giderler için il özel idarelerine veya büyükşehir belediyelerine,

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Mahalli idarelere yapılacak Hazine yardımları

MADDE 13 Tasarının 13 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

b) 12.01.31.0006.1.0.08107.1 tertibinde yer alan ödenek, Köylerin Altyapısının Desteklenmesi Projesi (KÖYDES) kapsamında köylerin altyapı ihtiyaçları için il özel idareleri ve/veya köylere hizmet götürme birliklerine,

c) 12.01.31.0006.1.0.09107.1 tertibinde yer alan ödenek, Belediyelerin Altyapısının Desteklenmesi Projesi (BELDES) kapsamında nüfusu 10.000'in altında olan belediyelerin altyapı ihtiyaçları için belediyelere,

tahakkuk ettirilmek suretiyle kullandırılır. Bu fıkra kapsamında ilgili idarelere yapılan Hazine yardımları haczedilemez ve üzerine ihtiyati tedbir konulamaz.

(2) Birinci fıkranın (b) ve (c) bentlerinde yer alan ödeneklerin, 2008 Yılı Yatırım Programında belirlenmesini müteakip il ve belediye bazında dağılımı, kullandırılması, izlenmesi ve denetimine ilişkin esas ve usuller Yüksek Planlama Kurulu tarafından karara bağlanır.

Yükseköğretim kurumları ve TÜBİTAK ile ilgili işlemler

MADDE 14 (1) Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı bütçesinin 38.01.02.0009.9.9.00205.3 (Öğretim Üyesi Yetiştirme Projesi) tertibinde yer alan ödenek, bu proje kapsamında lisansüstü eğitim veren yükseköğretim kurumlarına, mal ve hizmet alımlarında kullanılmak üzere, görevlendirilen öğrencilerin sayıları ve öğrenim alanları dikkate alınarak tahakkuk ettirilmek suretiyle ödenir. Ödenen bu tutar karşılığını bir yandan ilgili yükseköğretim kurumunun (B) işaretli cetveline öz gelir, diğer yandan (A) işaretli cetveline ödenek kaydetmeye ilgili yükseköğretim kurumu yetkilidir.

(2) 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 43 üncü maddesinin (d) bendi, 46, 58, ek 25, ek 26 ve ek 27 nci maddeleri ile 19/11/1992 tarihli ve 3843 sayılı Kanunun 7 nci maddesi uyarınca tahsil edilen tutarlar ve diğer gelirler, ilgili yükseköğretim kurumu bütçesine öz gelir

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Yükseköğretim kurumları ve TÜBİTAK ile ilgili işlemler

MADDE 14 Tasarının 14 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

olarak kaydedilir. Kaydedilen bu tutarlar karşılığı olarak ilgili yükseköğretim kurumu bütçesine konulan ödenekler, gelir gerçekleşmelerine göre kullandırılır. (B) işaretli cetvelde gelir kodları itibarıyla tahmin edilen gelirleri aşan öz gelir tahsilatları karşılığı kadar (A) işaretli cetveline ödenek eklemeye Maliye Bakanlığınca belirlenecek esas ve usuller çerçevesinde yükseköğretim kurumları yetkilidir.

(3) Yükseköğretim kurumu bütçelerinde öz gelir karşılığı olarak ilgili yükseköğretim kurumu bütçesinin (A) işaretli cetvelinde fonksiyonel sınıflandırmanın dördüncü düzeyinde tertiplenen ödenekler arasında (Sağlık Kültür ve Spor Dairesi Başkanlıkları altında öz gelir karşılığı tefrik edilen ödenekler arasında yapılacak aktarmalar hariç) aktarma yapılamaz.

(4) Yıl içinde eklenen sermaye ödenekleri, 2008 Yılı Programının Uygulanması, Koordinasyonu ve İzlenmesine Dair Karar esaslarına göre yılı yatırım programıyla ilişkilendirilir.

(5) Yükseköğretim kurumları ve TÜBİTAK'ın bütçe ödeneklerinin kullanılması, tertipler arasında aktarma yapılması ve diğer bütçe işlemlerinin gerçekleştirilmesi konusunda esas ve usuller belirlemeye Maliye Bakanı yetkilidir.

Fonlara ilişkin işlemler

MADDE 15 (1) Türk Silahlı Kuvvetlerine stratejik hedef planı uyarınca temini gerekli modern silah, araç ve gereçler ile gerçekleştirilecek savunma ve NATO altyapı yatırımları için yıl içinde yapılacak harcamalar, 7/11/1985 tarihli ve 3238 sayılı Kanunla kurulan Savunma Sanayii Destekleme Fonunun kaynakları, bu amaçla bütçeye konulan ödenekler ve diğer ayni ve nakdi imkanlar birlikte değerlendirilmek suretiyle Savunma Sanayii İcra Komitesince tespit edilecek esaslar çerçevesinde karşılanır.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Fonlara ilişkin işlemler

MADDE 15 Tasarının 15 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

(2) Milli Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığına bütçe ile tahsis edilen mevcut ödeneklerden birinci fıkra hükümleri gereğince tespit edilecek tutarları, Emniyet Genel Müdürlüğüne bütçe ile tahsis edilen mevcut ödeneklerden helikopter, uçak alımları ve revizyonları ile Helikopter Elektronik Harp (HEWS) projesine ilişkin tutarları, Gümrük Müsteşarlığına (Gümrükler Muhafaza Genel Müdürlüğü) bütçe ile tahsis edilen mevcut ödeneklerden motorbot alımına yönelik tutarları, Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğüne bütçe ile tahsis edilen mevcut ödenekler ile bu Genel Müdürlük bütçesine kaydedilen ödeneklerden motorbot alımına yönelik tutarları Savunma Sanayii Destekleme Fonuna ödemeye Milli Savunma, İçişleri ve Sağlık Bakanları ile Gümrük Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan yetkilidir.

(3) Savunma Sanayii Destekleme Fonundan Hazineye yatırılacak paraları bir yandan genel bütçeye gelir, diğer yandan Milli Savunma Bakanlığı bütçesinin ilgili tertiplerine ödenek kaydetmeye ve geçen yıllar ödenek bakiyelerini devretmeye Maliye Bakanı yetkilidir.

Yabancı ülkelere yapılacak hizmet karşılıkları

MADDE 16 (1) Maliye Bakanı;

a) Milli Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığınca yabancı ülkelere ve uluslararası kuruluşlara kiraya verilen veya bir hizmetin yerine getirilmesinde kullanılan kara, deniz ve hava taşıtlarından alınan kira veya ücret tutarlarını,

b) Türk Silahlı Kuvvetlerinin öğrenim ve eğitim müesseselerinde okutulan ve eğitim gören yabancı uyruklu subay, astsubay veya erlere yapılan giderler karşılığında ilgili devletlerce ödenen tutarları,

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Yabancı ülkelere yapılacak hizmet karşılıkları

MADDE 16 Tasarının 16 ncı maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

c) NATO makamlarınca yapılan anlaşma gereğince yedek havaalanlarının bakım ve onarımları için ödenecek tutarları,

aynı amaçla kullanılmak üzere bir yandan genel bütçeye gelir, diğer yandan yukarıda yazılı idare bütçelerinde açılacak özel tertiplere ödenek kaydetmeye ve bu suretle ödenek kaydedilen tutarlardan yılı içinde harcanmayan kısımları ertesi yıla devretmeye yetkilidir.

Bağış, hibe ve yardımlara ilişkin işlemler

MADDE 17 (1) Maliye Bakanı;

a) Yurt içi ve yurt dışı kaynaklardan hibe olarak yıl içinde elde edilecek imkanların Yeni Türk Lirası karşılıklarını Hazine Müsteşarlığının teklifi üzerine gereğine göre bütçeye gelir veya gelirödenekgider kaydetmeye,

b) Dış kaynaklardan veya uluslararası antlaşmalarla bağış ve kredi yoluyla gelecek her çeşit malzemenin navlun ve dışalımla ilgili vergi ve resimlerinin ödenmesi amacı ile bunların karşılığını, ilgili bütçelerinde mevcut veya yeni açılacak tertiplere ödenek kaydetmeye ve gereken işlemleri yapmaya,

c) 2008 yılı içinde Milli Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı ihtiyaçları için yabancı devletlerden askeri yardım yoluyla veya diğer yollardan fiilen sağlanacak malzeme ve eşya bedellerini, bağlı (B) işaretli cetvelde açılacak tertiplere gelir ve karşılıklarını da bu bütçelerde açılacak özel tertiplere ödenek ve gider kaydetmeye,

yetkilidir.

(2) TürkiyeAvrupa Birliği mali işbirliği kapsamında sağlanacak mali imkanların karşılığı olarak ilgili idare bütçelerinde (05), (06) ve (07) ekonomik sınıflandırma kodlarında yer alan tutarların Ulusal Fona ödenmesine ilgili bakanlar yetkilidir. Bu ödenekler başka bir hizmet veya faaliyete tahsis edilemez. Ancak, bu tutarlardan ödeme esnasında kur farkı nedeniyle oluşan fazlalıklar

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Bağış, hibe ve yardımlara ilişkin işlemler

MADDE 17 Tasarının 17 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

ve ilgili projeler için harcanamayan kısımlar, Ulusal Fon hesaplarında tutulmaya devam edilir ve gerektiğinde bu Kanun kapsamındaki diğer idarelere ait projelerin eş finansmanı için kullanılabilir. Ulusal Fona ödeme işlemi Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakanın talebi üzerine ve projelerin finansman planlamasına uygun olarak en geç otuz gün içinde gerçekleştirilir.

(3) İkinci fıkra uyarınca Ulusal Fona ödenen bu tutarlar, 30/1/2003 tarihli ve 4802 sayılı Kanun kapsamında onaylanan Mutabakat Zabıtlarında yer alan hükümler çerçevesinde kullanılır.

(4) Mali işbirliği kapsamındaki projelerin yürütülmesine ilişkin çerçeve anlaşmada öngörülen nedenlerle Avrupa Komisyonuna iadesi gereken hibe, kur farkları ve benzeri türden doğabilecek ilave ödenek ihtiyacı, Maliye Bakanlığı bütçesinde yer alan 12.01.31.0001.1.2.00109.6 tertibinden aktarma yapılmak suretiyle karşılanabilir.

Muhtelif gelirlere ilişkin hususlar

MADDE 18 (1) Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğünün yabancı ülkelere verdiği meteorolojik ürünlerin bedeli ve yabancı ülkelerden aldığı meteorolojik ürünlerinin diğer yabancı ülkelere veya yurt içindeki kişi ve kurumlara, yabancı ülkelerin de anılan Genel Müdürlüğün meteorolojik ürünlerinin diğer ülke ve kişilere satışından yıl içinde elde edilecek döviz cinsinden tutarlar, T.C. Merkez Bankası nezdinde açılacak özel hesaba yatırılır. Bu tutarlardan ilgili anlaşmalar gereğince yurt dışı kuruluşlara ödenmesi gereken tutarlar, bu özel hesaptan Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğünün talimatıyla T.C. Merkez Bankasınca transfer edilir. Geri kalan tutarlar, ilgili Genel Müdürlüğün talimatıyla T.C. Merkez Bankasınca döviz alış kuru üzerinden Yeni Türk Lirasına çevrilerek Genel Müdürlüğün ödemelerini yapan muhasebe birimi hesabına aktarılır. Muhasebe birimi hesabına aktarılan bu tutarlar, genel bütçeye gelir kaydedilir.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Muhtelif gelirlere ilişkin hususlar

MADDE 18 Tasarının 18 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

(2) 2006 yılından önce katma bütçeli olan idarelerden 5018 sayılı Kanunla genel bütçe kapsamına alınanların ilgili mevzuatında belirtilen kurum gelirleri, genel bütçe geliri olarak tahsil edilir.

(3) 4/12/1984 tarihli ve 3096 sayılı Kanun kapsamındaki tabii kaynakların ve tesislerin işletme haklarının devrinden elde edilen gelirlerin tamamı genel bütçeye gelir kaydedilir.

İKİNCİ KISIM
Devlet Borçları ve Kamu İktisadi Teşebbüslerine İlişkin Hükümler

Hazine garanti limiti ve borçlanmaya ilişkin işlemler

MADDE 19 (1) 2008 yılında, 28/3/2002 tarihli ve 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanuna göre sağlanacak;

a) Garantili imkan limiti 2 milyar ABD Dolarını,

b) Hazine Müsteşarlığınca belirlenecek koşullar çerçevesinde ve elde edilecek kaynaklar Hazineye aktarılacak şekilde kamu kurum ve kuruluşlarınca ihraç edilecek sertifika, senet ve benzeri finansman enstrümanlarına sağlanacak garanti tutarı 2 milyar ABD Dolarını,

aşamaz.

(2) Birinci fıkranın (b) bendinde yer alan tutarı bir katına kadar artırmaya Bakanlar Kurulu yetkilidir.

(3) Bu Kanunun 1 inci maddesi ile belirlenen başlangıç ödeneklerinin yüzde ikisine kadar ikrazen özel tertip Devlet iç borçlanma senedi ihraç edilebilir.

Görev zararları

MADDE 20 (1) Kamu iktisadi teşebbüslerinin 8/6/1984 tarihli ve 233 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

İKİNCİ KISIM
Devlet Borçları ve Kamu İktisadi Teşebbüslerine İlişkin Hükümler

Hazine garanti limiti ve borçlanmaya ilişkin işlemler

MADDE 19 Tasarının 19 uncu maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Görev zararları

MADDE 20 Tasarının 20 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

35 inci maddesi uyarınca doğmuş ve doğacak görev zararı alacakları ile 12/12/2001 tarihli ve 2001/3372 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile önceki yıllar kararları kapsamında üretilen şekerin, Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş.'nin özelleştirme programına alındığı tarih itibarıyla sözleşmesi ve bağlantısı yapılmış olan dahilde işleme rejimi kapsamındaki satışlarıyla ihracatından doğan ve/veya doğacak görev zararları ile Toprak Mahsulleri Ofisi Genel Müdürlüğünün ilgili mevzuatında belirtilen esas ve usullere göre doğmuş ve doğacak görev zararı alacakları, avans olarak (söz konusu Genel Müdürlüğün 20042005 kampanya döneminde dahilde işleme rejimi kapsamında doğan ve/veya doğacak görev zararları hariç) Hazine Müsteşarlığı bütçesinde bu amaçla öngörülen ödeneklerden karşılanır.

(2) Türkiye İhracat Kredi Bankası Anonim Şirketinin politik risk kapsamında yapacağı tahsilatın ve Bankanın faaliyet karlarından Hazineye tekabül eden temettü tutarlarının tamamı veya bir kısmı, Bankanın politik risk alacağına ve/veya ödenmemiş sermayesine mahsup edilebilir. Söz konusu mahsup işlemlerine Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan; mahsup işlemlerini Hazine Müsteşarlığının teklifi üzerine bütçenin gelir ve gider hesaplarıyla ilişkilendirilmeksizin mahiyetlerine göre ilgili Devlet hesaplarına kaydettirmeye Maliye Bakanı yetkilidir.

ÜÇÜNCÜ KISIM
Kamu Personeline İlişkin Hükümler

Katsayılar, yurt dışı aylıkları, ücret ve sözleşme ücreti

MADDE 21 (1) 657 sayılı Kanunun 154 üncü maddesi uyarınca, 1/1/200830/6/2008 döneminde aylık gösterge tablosunda yer alan rakamlar ile

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

ÜÇÜNCÜ KISIM
Kamu Personeline İlişkin Hükümler

Katsayılar, yurt dışı aylıkları, ücret ve sözleşme ücreti

MADDE 21 Tasarının 21 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

ek gösterge rakamlarının aylık tutarlara çevrilmesinde uygulanacak aylık katsayısı (0,049318), memuriyet taban aylığı göstergesine uygulanacak taban aylığı katsayısı (0,65061), yan ödeme katsayısı (0,015637) olarak; 1/7/2008-31/12/2008 döneminde ise aylık katsayısı (0,05031), taban aylığı katsayısı (0,6636), yan ödeme katsayısı (0,015946) olarak uygulanır.

(2) 22/1/1990 tarihli ve 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 3 üncü maddesinin (c) bendi uyarınca çalıştırılan sözleşmeli personelin ücret tavanı; 1/1/2008 - 30/6/2008 döneminde 2.590 Yeni Türk Lirası, 1/7/2008 - 31/12/2008 döneminde ise 2.641 Yeni Türk Lirası olarak uygulanır.

(3) Türkiye İstatistik Kurumu tarafından 2007 yılı Aralık ayına ilişkin olarak açıklanan 2003=100 Temel Yıllı Tüketici Fiyatları Endeksinin 2007 yılı Haziran ayı endeksine göre değişim oranının yüzde dördü aşması halinde, aşan kısmı telafi edecek şekilde birinci ve ikinci fıkralarda yer alan ve 2008 yılının birinci altı aylık dönemine ait katsayılar ile ücret tavanını yeniden belirlemeye Bakanlar Kurulu yetkilidir.

(4) İdarelerin yurt dışı kuruluşlarına dahil kadrolarında görev yapan Devlet memurlarının yurt dışı aylıkları, yeni kurlar ve yeni emsaller tespit edilinceye kadar, 2/4/2004 tarihli ve 2004/7356 sayılı Bakanlar Kurulu Kararına göre ödenir.

Kadroların kullanımına ilişkin esaslar

MADDE 22 (1) 13/12/1983 tarihli ve 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 2 nci maddesinde belirtilen kamu idare, kurum ve kuruluşları; serbest memur kadrolarına 2007 yılında emeklilik, ölüm, istifa veya nakil sonucu ayrılan memur sayısının yüzde ellisini geçmeyecek şekilde açıktan veya diğer kamu idare, kurum ve kuruluşlarından nakil suretiyle atama yapabilir. Bu sınırlar içinde memur ihtiyacını karşılayama-

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Kadroların kullanımına ilişkin esaslar

MADDE 22 (1) 13/12/1983 tarihli ve 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 2 nci maddesinde belirtilen kamu idare, kurum ve kuruluşları; serbest memur kadrolarına 2007 yılında emeklilik, ölüm, istifa veya nakil sonucu ayrılan memur sayısının yüzde ellisini geçmeyecek şekilde açıktan veya diğer kamu idare, kurum ve kuruluşlarından nakil suretiyle atama yapabilir. Bu sınırlar içinde memur ihtiyacını karşılayama-

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

yacak söz konusu idare, kurum ve kuruluşlar için ilave 23.000 adet atama izni verilebilir.

(2) Hakimlik ve savcılık meslekleri ile bu meslekten sayılan görevlere ve Tıpta Uzmanlık Tüzüğü uyarınca asistan kadrolarına yapılacak atamalar, 27/7/1967 tarihli ve 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu kapsamında veya diğer ilgili mevzuata göre yapılacak askeri personel atamaları, emniyet hizmetleri sınıfında bulunan kadrolara yapılacak atamalar, 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun ek 1 inci maddesi ve 24/5/1983 tarihli ve 2828 sayılı Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Kanununun ek 1 inci maddesi uyarınca yapılacak atamalar ile 24/11/1994 tarihli ve 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanunun 22 nci maddesi ve 4/2/1924 tarihli ve 406 sayılı Telgraf ve Telefon Kanununun ek 29 uncu maddesi uyarınca yapılacak personel nakilleri birinci fıkrada yer alan sınırlamalara tabi değildir.

(3) İkinci fıkrada sınırlamalara tabi olmaksızın atama yapılabileceği belirtilen kadrolardan ayrılanlar ile 17/5/2007 tarihli ve 5662 sayılı Kanunla kurulan üniversitelere devredilen memur sayıları birinci fıkrada öngörülen yüzde elli sınırının hesabında dikkate alınmaz.

(4) Birinci fıkra kapsamında 657 sayılı Kanunun 59 ve 92 nci maddeleri uyarınca yapılacak açıktan atamalar için Devlet Personel Başkanlığından izin alınması zorunludur.

(5) 2/9/1983 tarihli ve 78 sayılı Kanun Hükmünde Kararname eki cetvelde kadroları yer alan yükseköğretim kurumları; öğretim üyesi dışındaki boş öğretim elemanı kadrolarına, 2007 yılında emeklilik, ölüm, istifa, nakil, eğitimin tamamlanması veya başarısızlık sonucu kurumlarından ayrılan öğretim elemanı sayısının yüzde ellisini (araştırma görevlisi kadroları için yüzde yüzü-

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

yacak söz konusu idare, kurum ve kuruluşlar için ilave 23.000 adet atama izni verilebilir.

(2) Hakimlik ve savcılık meslekleri ile bu meslekten sayılan görevlere ve Tıpta Uzmanlık Tüzüğü uyarınca asistan kadrolarına yapılacak atamalar, 27/7/1967 tarihli ve 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu kapsamında veya diğer ilgili mevzuata göre yapılacak askeri personel atamaları, emniyet hizmetleri sınıfında bulunan kadrolara yapılacak atamalar, 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun ek 1 inci maddesi ve 24/5/1983 tarihli ve 2828 sayılı Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Kanununun ek 1 inci maddesi uyarınca yapılacak atamalar ile 24/11/1994 tarihli ve 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanunun 22 nci maddesi ve 4/2/1924 tarihli ve 406 sayılı Telgraf ve Telefon Kanununun ek 29 uncu maddesi uyarınca yapılacak personel nakilleri birinci fıkrada yer alan sınırlamalara tabi değildir.

(3) İkinci fıkrada sınırlamalara tabi olmaksızın atama yapılabileceği belirtilen kadrolardan ayrılanlar ile 17/5/2007 tarihli ve 5662 sayılı Kanunla kurulan üniversitelere devredilen memur sayıları birinci fıkrada öngörülen yüzde elli sınırının hesabında dikkate alınmaz.

(4) Birinci fıkra kapsamında 657 sayılı Kanunun 59 ve 92 nci maddeleri uyarınca yapılacak açıktan atamalar için Devlet Personel Başkanlığından izin alınması zorunludur.

(5) 2/9/1983 tarihli ve 78 sayılı Kanun Hükmünde Kararname eki cetvelde kadroları yer alan yükseköğretim kurumları; öğretim üyesi dışındaki boş öğretim elemanı kadrolarına, 2007 yılında emeklilik, ölüm, istifa, nakil, eğitimin tamamlanması veya başarısızlık sonucu kurumlarından ayrılan öğretim elemanı sayısının yüzde ellisini (araştırma görevlisi kadroları için yüzde yüzü-

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

nü) geçmeyecek şekilde açıktan veya yükseköğretim kurumları ile diğer kamu idare, kurum ve kuruluşlarından naklen atama yapabilir. Bu sınırlar içinde öğretim elemanı ihtiyacını karşılayamayacak söz konusu yükseköğretim kurumları için ilave 3.000 adet atama izni verilebilir. Ancak, ilave atama izninin 320 adedi, 1/3/2006 tarihli ve 5467 sayılı Kanun ile 17/5/2007 tarihli ve 5662 sayılı Kanunla kurulan üniversitelerin, 2547 sayılı Kanunun 35 inci maddesine göre yurtiçinde öğretim elemanı yetiştirmek amacıyla araştırma görevlisi kadrolarına yapacakları atamalarda kullanılır.

(6) Tıpta Uzmanlık Tüzüğü uyarınca araştırma görevlisi kadrolarına yapılacak atamalar ile 8/4/1929 tarihli ve 1416 sayılı Ecnebi Memleketlere Gönderilecek Talebe Hakkında Kanun uyarınca yurt dışına eğitim amacıyla gönderilenlerden öğretim elemanı kadrolarına yapılacak atamalar, beşinci fıkrada öngörülen sınırlamalara tabi değildir.

(7) Öğretim üyesi kadrolarından ayrılan personel sayısı, Tıpta Uzmanlık Tüzüğü uyarınca atanmış oldukları araştırma görevlisi kadrolarından ayrılan personel sayısı ile 5662 sayılı Kanunla kurulan üniversitelere devredilen öğretim elemanı sayısı beşinci fıkrada öngörülen yüzde elli veya yüzde yüz sınırının hesabında dikkate alınmaz.

(8) 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 2 nci maddesinde belirtilen kamu idare, kurum ve kuruluşları ile 5018 sayılı Kanuna ekli (III) sayılı cetvelde yer alan düzenleyici ve denetleyici kurumlar, kadroları ile pozisyonlarının dolu ve boş durumu ile bunlarda meydana gelen değişiklikleri gösterir cetvelleri Mart, Haziran, Eylül ve Aralık aylarının son günü itibarıyla düzenleyerek anılan ayları izleyen ayın yirmisine kadar ebütçe sisteminde Maliye Bakanlığına bildirirler. Aynı bilgileri içeren cetvelleri Devlet Personel Başkanlığına gönderirler.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

nü) geçmeyecek şekilde açıktan veya yükseköğretim kurumları ile diğer kamu idare, kurum ve kuruluşlarından naklen atama yapabilir. Bu sınırlar içinde öğretim elemanı ihtiyacını karşılayamayacak söz konusu yükseköğretim kurumları için ilave **5.000** adet atama izni verilebilir. Ancak, ilave atama izninin **480** adedi, 1/3/2006 tarihli ve 5467 sayılı Kanun ile 17/5/2007 tarihli ve 5662 sayılı Kanunla kurulan üniversitelerin, 2547 sayılı Kanunun 35 inci maddesine göre yurtiçinde öğretim elemanı yetiştirmek amacıyla araştırma görevlisi kadrolarına yapacakları atamalarda kullanılır.

(6) Tıpta Uzmanlık Tüzüğü uyarınca araştırma görevlisi kadrolarına yapılacak atamalar ile 8/4/1929 tarihli ve 1416 sayılı Ecnebi Memleketlere Gönderilecek Talebe Hakkında Kanun uyarınca yurt dışına eğitim amacıyla gönderilenlerden öğretim elemanı kadrolarına yapılacak atamalar, beşinci fıkrada öngörülen sınırlamalara tabi değildir.

(7) Öğretim üyesi kadrolarından ayrılan personel sayısı, Tıpta Uzmanlık Tüzüğü uyarınca atanmış oldukları araştırma görevlisi kadrolarından ayrılan personel sayısı ile 5662 sayılı Kanunla kurulan üniversitelere devredilen öğretim elemanı sayısı beşinci fıkrada öngörülen yüzde elli veya yüzde yüz sınırının hesabında dikkate alınmaz.

(8) 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 2 nci maddesinde belirtilen kamu idare, kurum ve kuruluşları ile 5018 sayılı Kanuna ekli (III) sayılı cetvelde yer alan düzenleyici ve denetleyici kurumlar, kadroları ile pozisyonlarının dolu ve boş durumu ile bunlarda meydana gelen değişiklikleri gösterir cetvelleri Mart, Haziran, Eylül ve Aralık aylarının son günü itibarıyla düzenleyerek anılan ayları izleyen ayın yirmisine kadar ebütçe sisteminde Maliye Bakanlığına bildirirler. Aynı bilgileri içeren cetvelleri Devlet Personel Başkanlığına gönderirler.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

(9) 1/1/2008 tarihi itibarıyla, 3/7/2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanununun 49 uncu maddesinde belirtilen oranları aşmış olan belediyeler ve bunların kurdukları müessese ve işletmeler ile 26/5/2005 tarihli ve 5355 sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanununun 18 inci maddesinde belirtilen oranı aşmış olan mahalli idare birliklerinin boş memur ve sürekli işçi kadrolarına yapılacak atamalar hakkında 5393 sayılı Kanunun geçici 1 inci maddesi hükümleri uygulanır.

Sözleşmeli personele ilişkin esaslar

MADDE 23 (1) 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 2 nci maddesinde belirtilen kamu idare, kurum ve kuruluşlarında, ilgili mevzuatı uyarınca kadro karşılıksız, 657 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin (B) fıkrası ve ek geçici 16 ncı maddesi ile yükseköğretim mevzuatı uyarınca kullanılacak sözleşmeli personel pozisyonlarına ilişkin, unvan, sayı ve ücretler ile tip sözleşme örneği Maliye Bakanlığının vizesine tabidir. Kadro karşılığı çalıştırılan sözleşmeli personel için sadece tip sözleşme örneği vizesi yapılır. Anılan idare, kurum ve kuruluşların 2007 yılındaki vizeli mevcut pozisyon ve tip sözleşme örnekleri yeni bir vize yapılmasına gerek kalmaksızın 2008 yılında kullanılmaya devam olunur. Bu pozisyonlarda 2007 yılında istihdam edilen personelden, 2008 yılında görevlerine devam etmeleri uygun görülenlerle, mevcut sözleşme ücretlerine 2008 yılı için mevzuat uyarınca yapılacak artışlar ilave edilmek suretiyle yeni sözleşme yapılır.

(2) Birinci fıkrada belirtilen idare, kurum ve kuruluşlarda ilgili mevzuat hükümlerine dayanılarak istihdam edilecek yeni sözleşmeli personelin belirlenmesine yönelik herhangi bir işlem yapılmadan önce, personel sayısı ve nitelikleri hususunda Maliye Bakanlığından izin alınması şarttır.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

(9) 1/1/2008 tarihi itibarıyla, 3/7/2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanununun 49 uncu maddesinde belirtilen oranları aşmış olan belediyeler ve bunların kurdukları müessese ve işletmeler ile 26/5/2005 tarihli ve 5355 sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanununun 18 inci maddesinde belirtilen oranı aşmış olan mahalli idare birliklerinin boş memur ve sürekli işçi kadrolarına yapılacak atamalar hakkında 5393 sayılı Kanunun geçici 1 inci maddesi hükümleri uygulanır.

Sözleşmeli personele ilişkin esaslar

MADDE 23 Tasarının 23 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

(3) Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile 5018 sayılı Kanuna ekli (II) ve (IV) sayılı cetvellerde yer alan kamu idareleri, döner sermayeler, belediyeler, il özel idareleri ve mahalli idare birlikleri ile bunların müessese ve işletmelerinde (Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre kurulmuş olanlar hariç) ve 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararname kapsamı dışında kalan kuruluşlarda, sözleşmeyle çalıştırılacak personel hakkında 6/6/1978 tarihli ve 7/15754 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının uygulanmasına devam olunur.

(4) Yukarıdaki fıkralar kapsamında vize edilmiş pozisyonlarda, birim, nitelik, unvan, isim, tip sözleşme değişiklikleri ile mevzuat uyarınca yapılması gerekenler dışındaki ücret değişiklikleri Maliye Bakanlığına vize ettirilir.

(5) Kanun, uluslararası anlaşma, Bakanlar Kurulu kararı veya yılı programıyla kurulması veya genişletilmesi öngörülen birimler ile hizmetin gerektirdiği zorunlu haller için ve yılı ödeneğini aşmamak kaydıyla yapılacak yeni vizeler dışında, 2007 yılı sözleşmeli personel pozisyon sayıları hiçbir şekilde aşılamaz.

(6) 5393 sayılı Kanunun 49 uncu maddesi çerçevesinde sözleşmeli personel çalıştırılması konusunda birinci, ikinci, dördüncü ve beşinci fıkra hükümleri uygulanmaz. Belediyeler, il özel idareleri ve mahalli idare birlikleri ile bunların müessese ve işletmelerinde, anılan Kanunun 49 uncu maddesi çerçevesinde sözleşmeli personel istihdamı mümkün olan hizmetlerde (anılan maddenin dördüncü fıkrasında sayılan unvanların dışında olmak ve o hizmet için ihdas edilmiş kadro bulunmamak kaydıyla kısmi süreli olarak çalıştırılacak sözleşmeli personel hariç) 657 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin (B) fıkrasına göre ayrıca sözleşmeli personel istihdam edilemez.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

İşçi istihdamı ve ödeneklerine ilişkin esaslar

MADDE 24 (1) Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile 5018 sayılı Kanuna ekli (II) sayılı cetvelde yer alan kamu idareleri, sürekli işçileri ile 4/4/2007 tarihli ve 5620 sayılı Kanuna göre çalıştıracakları geçici işçileri, bütçelerinin (01.3) ile (02.3) ekonomik kodlarında yer alan ödenekleri aşmayacak sayı ve/veya süreyle istihdam edebilirler.

(2) Toplu iş sözleşmelerinden doğacak yükümlülükler, ihbar ve kıdem tazminatı ödemeleri, asgari ücret ve sigorta prim artışı nedeniyle meydana gelecek ödenek noksanlıkları Maliye Bakanlığı bütçesinin "Personel Giderlerini Karşılama Ödeneği" ile "Yedek Ödenek" tertiplerinde yer alan ödeneklerden aktarma yapılmak suretiyle karşılanabilir. Birinci fıkrada belirtilen ekonomik kodlara bu durumlar dışında (söz konusu ekonomik kodlar arasındaki aktarmalar ile bu kodlar için birimler arası aktarmalar hariç) hiçbir şekilde ödenek aktarması yapılamayacağı gibi bütçenin başka tertiplerinden işçi ücreti ve fazla süreli çalışma ve/veya fazla çalışma ücreti de ödenemez. Bu fıkradaki kısıtlamalar, kendi bütçe tertiplerinden aktarma yapılması koşuluyla TÜBİTAK için uygulanmaz.

(3) Birinci fıkrada belirtilen kamu idarelerinin harcama yetkilileri, fazla çalışma için öngörülen ödeneğe göre iş programlarını yapmak, bu ödeneği aşacak şekilde fazla süreli çalışma ve/veya fazla çalışma yaptırmamak ve ertesi yıla fazla süreli çalışma ve/veya fazla çalışmadan dolayı borç bıraktırmamakla yükümlüdürler. Deprem, yangın, su baskını, yer kayması, kaya düşmesi, çığ ve benzeri afetler nedeniyle yürürlüğe konulacak Bakanlar Kurulu kararları uyarınca yaptırılacak fazla çalışmalar ile fazla çalışma ücret ödemelerine iliş-

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

İşçi istihdamı ve ödeneklerine ilişkin esaslar

MADDE 24 Tasarının 24 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

kin ilama bağlı borçlar için yapılacak aktarmalar hariç fazla süreli çalışma ve/veya fazla çalışma ücret ödemeleri için hiçbir şekilde ödenek aktarması yapılamaz.

DÖRDÜNCÜ KISIM
Çeşitli Hükümler

Uluslararası kuruluşlara üyelik

MADDE 25 (1) Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile özel bütçeli idareler tarafından, kanun, kararname ve uluslararası anlaşmalar gereği üye olunan uluslararası kuruluşlar dışındaki uluslararası kuruluşlara, gerekli ödeneğin temini hususunda Maliye Bakanlığının uygun görüşü alınmadan üye olunamaz ve katılma payı ile üyelik aidatı adı altında herhangi bir ödeme yapılamaz.

(2) Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlıklarının uluslararası anlaşmalar, kanun ve kararnamelerle Türkiye Cumhuriyeti adına üye olduğu uluslararası kuruluşlara ilişkin işlemlerine (katılma payı ödemeleri dahil) bu madde hükmü uygulanmaz.

Kamu idarelerince işletilen sosyal tesisler

MADDE 26 (1) Merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerince işletilen eğitim ve dinlenme tesisi, misafirhane, çocuk bakımevi, kreş, spor tesisi ve benzeri sosyal tesislerin giderleri, münhasıran bu tesislerin işletilmesinden elde edilen gelirlerden karşılanır. Bu yerlerde, merkezi yönetim bütçesi ile döner sermaye ve fonlardan ücret ödenmek üzere 2008 yılında ilk defa istihdam edilecek yeni personel görevlendirilmez.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

DÖRDÜNCÜ KISIM
Çeşitli Hükümler

Uluslararası kuruluşlara üyelik

MADDE 25 Tasarının 25 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Kamu idarelerince işletilen sosyal tesisler

MADDE 26 Tasarının 26 ncı maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)	(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)
Muhasebe kayıtlarından çıkarılacak tutarlar ve tahsil edilmeyecek alacaklar **MADDE 27** (1) 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun kapsamında izlenen alacakların dışında kalan ve muhasebe kayıtlarında bulunan Devlet alacaklarından tutarı 15 Yeni Türk Lirasına kadar olanların tahsili için yapılacak takibat giderlerinin asıl alacak tutarından fazla olacağının anlaşılması halinde, bu tutarların muhasebe kayıtlarından çıkarılmasına genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinde Maliye Bakanı, diğer kamu idarelerinde üst yöneticiler yetkilidir. (2) 8/6/1949 tarihli ve 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu, 17/7/1964 tarihli ve 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu, 2/9/1971 tarihli ve 1479 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanunu, 17/10/1983 tarihli ve 2925 sayılı Tarım İşçileri Sosyal Sigortalar Kanunu ile 17/10/1983 tarihli ve 2926 sayılı Tarımda Kendi Adına ve Hesabına Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kanunundan herhangi biri kapsamında sağlık yardımı alması gerekirken, aynı dönemde diğer bir sosyal güvenlik kanunu kapsamında hak etmediği halde sağlık yardımı almış kişilerden, yersiz olarak sağlık ödemeleri yapan sosyal güvenlik kurumu tarafından tahakkuk ettirilmiş veya ettirilecek borçlar, varsa ilgililerin bu nedenle açtıkları davadan vazgeçmeleri halinde, tahsil edilmez. Bu borçlara ilişkin açılmış olan dava ve icra takiplerinden sosyal güvenlik kurumlarınca da vazgeçilir.	**Muhasebe kayıtlarından çıkarılacak tutarlar ve tahsil edilmeyecek alacaklar** **MADDE 27** Tasarının 27 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.
Kısmen veya tamamen uygulanmayacak hükümler **MADDE 28** (1) a) 2547 sayılı Kanunun 46, 58, ek 25, ek 26, ek 27 nci maddelerinin ve 3843 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin özel gelir ve özel ödenek uygulaması ile devrine ilişkin hükümleri ve 2547 sayılı Kanunun 46 ncı maddesinin yedinci fıkrası,	**Kısmen veya tamamen uygulanmayacak hükümler** **MADDE 28** Tasarının 28 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

b) 12/3/1982 tarihli ve 2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanununun 21 inci maddesinin ikinci fıkrası,

c) 2828 sayılı Kanunun 31 inci maddesinin ikinci fıkrasının birinci cümlesi,

ç) 5018 sayılı Kanunun 42 nci maddesinin üçüncü fıkrasının (g) bendi,

d) 21/4/2005 tarihli ve 5335 sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun geçici 2 nci maddesi,

e) 3/1/2002 tarihli ve 4733 sayılı Kanunun 7 nci maddesi,

2008 yılında uygulanmaz.

(2) 5/4/1983 tarihli ve 2813 sayılı Telsiz Kanununa göre cep telefonu faturalı abonelerinin (ön ödemeli cep telefonu aboneleri hariç olmak üzere) ödemek zorunda oldukları ruhsatname ve yıllık kullanım ücretleri, 2008 yılında işletmecinin sistemine abone olunan ay itibarıyla geriye kalan aylar için yıl sonuna kadar eşit taksitlere bölünerek alınır.

(3) 27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 3 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan "1850" gösterge rakamı; 1/1/2008 tarihinden itibaren "2260", 1/7/2008 tarihinden itibaren ise "2660" olarak uygulanır.

(4) Makam, temsil veya görev tazminatı ve ek ödemeden yararlananlar ile kadro karşılığı sözleşmeli olarak istihdam edilenler hariç olmak üzere; 10/10/1984 tarihli ve 3056 sayılı Kanunun 31 inci maddesinin birinci fıkrası kapsamında bulunan personel ile Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı, Denizcilik Müsteşarlığı, Devlet Personel Başkanlığı, Toplu Konut İdaresi Başkanlığı, Türkiye İstatistik Kurumu, Özürlüler İdaresi Başkanlığı, Türkiye Atom Enerjisi Kurumu, Aile ve Sosyal Araştırmalar Genel Müdürlüğü, Kadı-

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

nın Statüsü Genel Müdürlüğü, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Genel Müdürlüğü ve Özelleştirme İdaresi Başkanlığındaki personelden 3056 sayılı Kanunun 31 inci maddesi hükmünden yararlananlar için anılan maddede yer alan "% 20" oranı; 1/1/2008 tarihinden itibaren "% 24", 1/7/2008 tarihinden itibaren "% 28"; "% 25" oranı ise 1/7/2008 tarihinden itibaren "% 28" olarak uygulanır.

(5) 8/1/1986 tarihli ve 3254 sayılı Kanunun 32/D maddesinde yer alan "% 25" oranı, 1/7/2008 tarihinden itibaren "% 28" olarak uygulanır.

(6) 24/6/1994 tarihli ve 4009 sayılı Kanunun 56 ncı maddesinde yer alan "% 20" oranı; 1/1/2008 tarihinden itibaren "% 24", 1/7/2008 tarihinden itibaren "% 28"; "% 25" oranı ise 1/7/2008 tarihinden itibaren "% 28" olarak uygulanır.

(7) 23/7/2003 tarihli ve 4954 sayılı Kanunun 37 nci maddesinde yer alan "2000" ve "2250" gösterge rakamları 1/1/2008 tarihinden itibaren "2260", 1/7/2008 tarihinden itibaren ise "2660"; "2500" gösterge rakamı ise 1/7/2008 tarihinden itibaren "2660" olarak uygulanır.

(8) 5393 sayılı Kanunun 49 uncu maddesinin beşinci fıkrasında yer alan "Bu personele ait sözleşme örnekleri sözleşmenin imzalanmasını izleyen 30 gün içinde İçişleri Bakanlığına ve Maliye Bakanlığına gönderilir." hükmü "Bu personele ait sözleşme örnekleri sözleşmenin imzalanmasını izleyen 30 gün içinde İçişleri Bakanlığına gönderilir." şeklinde uygulanır.

(9) 506 sayılı Kanunun geçici 91 inci maddesinin yedinci fıkrasında geçen "31/12/2007" ibaresi, "31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun yürürlük" şeklinde uygulanır.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

(10) a) 506 sayılı Kanun ve 2925 sayılı Kanun gereğince 1/1/2008 tarihinden önce bağlanmış gelir ve/veya aylıklar ile 506 sayılı Kanunun geçici 76 ncı maddesine göre yapılan telafi edici ödemeler, 2008 yılının Ocak ayı ödeme döneminden itibaren yüzde iki oranında, 2008 yılı Temmuz ayı ödeme döneminden geçerli olmak üzere de 2008 yılının birinci altı aylık dönemi için Türkiye İstatistik Kurumu tarafından açıklanan en son temel yıllı tüketici fiyatları genel endeksindeki değişim oranı kadar artırılarak ödenir.

b) 506 sayılı Kanun ve 2925 sayılı Kanun gereğince 2008 yılında bağlanacak malûllük, yaşlılık veya ölüm aylıklarının, 506 sayılı Kanunun 55, 61, 67 ve geçici 82 nci maddelerine göre 2008 yılı Ocak ayı itibarıyla hesaplanan aylık tutarları; 2008 yılı Ocak ayı ödeme döneminden itibaren yüzde iki oranında, 2008 yılı Temmuz ayı ödeme döneminden geçerli olmak üzere de 2008 yılının birinci altı aylık dönemi için Türkiye İstatistik Kurumu tarafından açıklanan en son temel yıllı tüketici fiyatları genel endeksindeki değişim oranı kadar artırılarak ödenir.

c) 506 sayılı Kanun ve 2925 sayılı Kanun gereğince iş kazaları ile meslek hastalıkları sigortasından hak kazanılan gelirlere esas günlük kazanç hesabına giren son takvim ayı 2008 yılının birinci yarısına ait olanlara bağlanacak gelirler, son takvim ayı itibarıyla hesaplanan gelir tutarı yüzde iki oranında, 2008 yılı Temmuz ayı ödeme döneminden geçerli olmak üzere de 2008 yılının birinci altı aylık dönemi için Türkiye İstatistik Kurumu tarafından açıklanan en son temel yıllı tüketici fiyatları genel endeksindeki değişim oranı kadar artırılarak ödenir. Son takvim ayı 2008 yılının ikinci yarısına ait olanlara bağlanacak gelirler, son takvim ayı itibarıyla hesaplanan gelir tutarı 2008 yılının birinci altı aylık dö-

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

nemine göre Türkiye İstatistik Kurumu tarafından açıklanan en son temel yıllı tüketici fiyatları genel endeksindeki değişim oranında artırılarak belirlenir. Ancak bunlara 2008 yılı Ocak ayı ödeme dönemine ait artış uygulanmaz.

ç) Türkiye İstatistik Kurumu tarafından 2007 yılı Aralık ayına ilişkin olarak açıklanan 2003=100 Temel Yıllı Tüketici Fiyatları Endeksinin 2008 yılı Haziran ayı endeksine göre değişim oranının yüzde ikiyi geçmesi halinde, aşan kısmı telafi edecek oranı; 2008 yılının ikinci altı aylık dönemine ait gelir ve aylıklarda (a), (b) ve (c) bentleri gereğince yapılacak artışa ilave etmeye Bakanlar Kurulu yetkilidir.

d) 506 sayılı Kanun ve 2925 sayılı Kanun gereğince bağlanan gelir ve/veya aylıklar ile telafi edici ödemelerin artırılmasında ve yukarıdaki (b) ve (c) bentleri uygulanmak suretiyle bağlanacak gelir ve/veya aylıkların artırılmasında, 506 sayılı Kanunun ek 38 inci maddesi hükümleri; 2008 yılında malûllük veya yaşlılık aylığı bağlanması talebinde bulunan sigortalılar ile ölen sigortalıların hak sahiplerinin 506 sayılı Kanunun geçici 82 nci maddesine göre 2008 yılı Ocak ayı itibarıyla hesaplanan aylıkları için Ocak 2008 ile aylık başlangıç tarihi arasında Türkiye İstatistik Kurumu tarafından açıklanan tüketici fiyatları endeksi artış oranları ile iş kazaları ve meslek hastalıkları sigortasından hak kazanılan gelirlere esas günlük kazanç hesabına giren son takvim ayı 2008 yılına ait olanların gelirlerinin artırılmasında 506 sayılı Kanunun ek 44 üncü maddesi hükümleri uygulanmaz ve bu fıkra kapsamına girenlerin gelir ve/veya aylıklarında 5510 sayılı Kanun hükümlerine göre ayrıca artış yapılmaz.

(11) a) 1479 sayılı Kanun ile 2926 sayılı Kanun gereğince malûllük, yaşlılık ve ölüm aylığı alanların 2007 yılı Aralık ayı ödeme döneminde aldıkları

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

aylıkları 2008 yılı Ocak ayı ödeme döneminden itibaren yüzde iki oranında, 2008 yılı Temmuz ayı ödeme döneminden geçerli olmak üzere de 2008 yılının birinci altı aylık dönemi için Türkiye İstatistik Kurumu tarafından açıklanan en son temel yıllı tüketici fiyatları genel endeksindeki değişim oranı kadar artırılarak ödenir.

b) 1479 sayılı Kanun ile 2926 sayılı Kanun gereğince 2008 yılında bağlanacak aylıklar, 2003 yılı Aralık ayında yürürlükte bulunan gelir tablosu ve gösterge tutarları esas alınarak hesaplanır. Bu şekilde hesaplanan aylık, sırasıyla 8/1/2003 tarihli ve 4784 sayılı Kanunun 1 inci maddesine, 22/1/2004 tarihli ve 5073 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin (a) bendine, 30/12/2004 tarihli ve 5282 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasına, 8/2/2006 tarihli ve 5454 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin (a) bendine ve 5565 sayılı 2007 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununun 30 uncu maddesinin (6) ile (8) inci fıkrasına göre artırılır ve bulunan tutar, ayrıca bu fıkranın (a) bendine göre artırılarak ödenir.

c) Türkiye İstatistik Kurumu tarafından 2007 yılı Aralık ayına ilişkin olarak açıklanan 2003=100 Temel Yıllı Tüketici Fiyatları Endeksinin 2008 yılı Haziran ayı endeksine göre değişim oranının yüzde ikiyi geçmesi halinde, aşan kısmı telafi edecek oranı; 2008 yılının ikinci altı aylık dönemine ait gelir ve aylıklarda (a) ve (b) bentleri gereğince yapılacak artışa ilave etmeye Bakanlar Kurulu yetkilidir.

ç) 2008 yılında, 1479 ve 2926 sayılı Kanunlar kapsamındaki sigortalılardan alınacak primlere esas olan ve 2007 yılı Aralık ayında yürürlükte bulunan gelir tablosu ile katsayı sabit kalmak kaydıyla gösterge tablosu, 506 sayılı Kanuna göre prime esas günlük kazanç alt sınırında 2007 yılına göre 2008 yılında meydana gelen artış oranı kadar artırılarak uygulanır.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

d) 1479 sayılı Kanunun 36 ncı maddesinin üçüncü ve dördüncü fıkraları ile 50 nci maddesinin ikinci cümlesi hükmü ve 2926 sayılı Kanunun 33 üncü maddesinin birinci fıkrası hükmü 2008 yılı için uygulanmaz ve bu fıkra kapsamında sayılanların aylıklarında 5510 sayılı Kanun hükümlerine göre ayrıca artış yapılmaz.

(12) 24/7/2003 tarihli ve 4956 sayılı Kanunun 56 ncı maddesinin (d) bendi ile aynı Kanunun geçici 3 üncü maddesinde geçen "1/1/2008" ibareleri ve 22/1/2004 tarihli ve 5073 sayılı Kanunun 17 nci maddesinde geçen "1/1/2008" ibaresi ile 1479 sayılı Kanunun geçici 27 inci maddesinde geçen "31.12.2007" ibareleri, "31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun yürürlük" şeklinde uygulanır.

(13) 5434 sayılı Kanunun 14 üncü maddesinin (f) bendinde geçen "% 4'ü-" ibaresi "% 5'i" şeklinde uygulanır.

(14) 1479 sayılı Kanunun 69 uncu maddesi, "Bu Kanun gereğince yapılacak bildirimler hakkında 7201 sayılı Tebligat Kanunu hükümleri uygulanır. Ancak, beş yıl ve daha fazla süreye ilişkin prim borcu olan sigortalılara ilişkin olarak ek 19 uncu madde gereğince yapılacak bildirimler ilanen tebliğ suretiyle gerçekleştirilir." şeklinde uygulanır.

(15) 9/5/2007 tarihli ve 5655 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin (2) numaralı fıkrasında yer alan "2007 yılında" ibaresi, "31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu yürürlüğe girinceye kadar" şeklinde uygulanır.

Yürürlük

MADDE 29 (1) Bu Kanun 1/1/2008 tarihinde yürürlüğe girer.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Yürürlük

MADDE 29 Tasarının 29 uncu maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)	(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)
Yürütme **MADDE 30** (1) Bu Kanunun; a) Türkiye Büyük Millet Meclisi ile ilgili hükümlerini Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı, b) Cumhurbaşkanlığı ile ilgili hükümlerini Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreteri, c) Sayıştay Başkanlığı ile ilgili hükümlerini Sayıştay Birinci Başkanı, ç) Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile ilgili hükümlerini ilgili bakanlar ve Maliye Bakanı, d) Özel bütçeli idarelere ilişkin hükümlerini idarelerin bağlı veya ilgili olduğu bakanlar ve Maliye Bakanı, e) Düzenleyici ve denetleyici kurumlara ilişkin hükümlerini kendi kurulları ve/veya kurum başkanları, f) Diğer hükümlerini Maliye Bakanı, yürütür.	**Yürütme** **MADDE 30** Tasarının 30 uncu maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Recep Tayyip Erdoğan
Başbakan

Devlet Bak. ve Başb. Yrd. *C. Çiçek* Devlet Bakanı *M. Aydın* Devlet Bakanı *N. Çubukçu* Adalet Bakanı *M. A. Şahin* Dışişleri Bakanı *A. Babacan* Bayındırlık ve İskân Bakanı *F. N. Özak* Tarım ve Köyişleri Bakanı *M. M. Eker* En. ve Tab. Kay. Bakanı *M. H. Güler*	Devlet Bak. ve Başb. Yrd. *Hayati Yazıcı* Devlet Bakanı V. *M. Aydın* Devlet Bakanı *M. Şimşek* Millî Savunma Bakanı *M. V. Gönül* Maliye Bakanı *K. Unakıtan* Sağlık Bakanı *R. Akdağ* Çalışma ve Sos. Güv. Bakanı *F. Çelik* Kültür ve Turizm Bakanı *E. Günay*	Devlet Bak. ve Başb. Yrd. *N. Ekren* Devlet Bakanı *K. Tüzmen* Devlet Bakanı *M. S. Yazıcıoğlu* İçişleri Bakanı *B. Atalay* Millî Eğitim Bakanı *H. Çelik* Ulaştırma Bakanı *B. Yıldırım* Sanayi ve Ticaret Bakanı *M. Z. Çağlayan* Çevre ve Orman Bakanı *V. Eroğlu*

2008 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNU TASARISI GENEL GEREKÇESİ VE MADDE GEREKÇELERİ

Boş sayfa

GENEL GEREKÇE

2008 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa uygun olarak ve aşağıda yer alan hedefler doğrultusunda hazırlanmıştır:

- Enflasyonla mücadele politikasını desteklemek,
- Kamu sektörünün bütünü için belirlenen faiz dışı fazla hedefine merkezi yönetim bütçesinin azami derecede katkı yapmasını sağlamak,
- Etkin bir borçlanma politikası izlenmesi ve mali disiplinin sağlanması yoluyla faiz giderlerinin bütçe üzerindeki baskısını hafifletmek,
- Bütçe harcamalarını sağlam gelir kaynaklarıyla karşılamak ve kaynak-harcama dengesini göz önünde bulundurmak,
- Kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde elde edilmesini ve kullanılmasını temin etmek,
- Kamu harcamalarının kalitesini artırmak,
- Makroekonomik istikrarla birlikte sürdürülebilir kalkınmayı desteklemek,
- Hesap verebilirliği ve mali saydamlığı güçlendirmek,
- Tesis edilen mali disiplini devam ettirmek,
- Kaynak tahsisinde önceliklere önem vermek,
- Yatırıma ayrılan kaynakların öncelikli ve kısa sürede sonuç alıcı projelere yönlendirilmesini temin etmek,
- Verimliliği ve üretimi teşvik edici bir tarımsal destekleme politikası oluşturmak.
- Eğitim ve sağlık hizmetlerine daha fazla kaynak sağlamak,
- Kırsal kesimin alt yapısını güçlendirmek.

2008 yılı bütçe ödenekleri, kamu kesimi açıkları ile enflasyonun düşürülmesi ve reel ekonomideki canlanmanın sürdürülmesine katkıda bulunulması başta olmak üzere yukarıda sayılan hedeflerin gerçekleştirilmesini sağlama amacıyla Orta Vadeli Programda ve Orta Vadeli Mali Planda belirlenen politika, hedef ve öncelikler ile idarelerin geçmiş yıllar harcama eğilimleri, yürürttükleri önemli faaliyet ve projeler dikkate alınarak belirlenmiştir.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kanunun 15 inci maddesinde merkezi yönetim bütçe kanununda yer alması gereken genel hükümler sayılmıştır. Bu çerçevede, 5018 sayılı Kanuna ekli (I) sayılı cetvelde yer alan genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerine, (II) sayılı cetvelde yer alan özel bütçeli idarelere ve (III) sayılı cetvelde yer alan düzenleyici ve denetleyici kurumlara 2008 yılında yapacakları hizmetlerin karşılığı olarak verilen toplam ödenek tutarları bu maddede belirlenmektedir.

MADDE 2- Bu maddede 5018 sayılı Kanunun 15 inci maddesi çerçevesinde kamu idarelerinin 2008 yılı gelir tahminleri toplamına yer verilmektedir. 5018 sayılı Kanuna ekli (I) sayılı cetvelde yer alan genel bütçenin gelir toplamı, (II) sayılı cetvelde yer alan özel bütçeli idarelerin öz gelir toplamı ile bu idarelere yapılacak olan Hazine yardımı tutarı ve (III) sayılı cetvelde yer alan düzenleyici ve denetleyici kurumların gelirleri toplamı ayrı ayrı gösterilmektedir. Ayrıca, (II) ve (III) sayılı cetvellerde yer alan kamu idarelerinin net finansman toplamlarına da yer verilmektedir.

MADDE 3- 5018 sayılı Kanunun 15 inci maddesinin ikinci fıkrasında, varsa bütçe açığının nasıl kapatılacağı hükmünün merkezi yönetim bütçe kanununda bulunması gerektiği belirtilmiştir. Bu madde ile Genel Bütçe kapsamındaki Kamu İdarelerine tahsis edilen ödenekler toplamı ile Genel Bütçe gelir tahmini toplamı arasındaki farkın net borçlanma ile karşılanacağına dair hükme yer verilmektedir.

MADDE 4- Bu maddede, bütçe kanununda ve diğer kanunlarda yer alan "Fasıl, Bölüm, Kesim, Madde, Tertip" ve "ilgili hizmet tertibi" ibarelerinin analitik bütçe sınıflandırmasına uygun olarak tanımlamalarına yer verilmektedir.

Madde, tahakkuk ettirilecek giderlerin Devlet muhasebesi kayıtlarında ekonomik sınıflandırmanın dördüncü düzeyini de kapsayacak şekilde gösterilmesini ve Kesinhesap Kanunu tasarısının ise ekonomik sınıflandırmanın ikinci düzeyinde hazırlanmasını öngörmektedir.

Ayrıca, analitik bütçe sınıflandırması sisteminin uygulanmasında çıkabilecek sorunların giderilmesi ve diğer mevzuat hükümleri ile yeni sınıflandırma arasında uyumun sağlanması amacıyla bu konuda düzenlemeler yapmaya Maliye Bakanı yetkili kılınmaktadır.

MADDE 5- 5018 sayılı Kanunun 15 inci maddesinin ikinci fıkrasında, bağlı cetvellere merkezi yönetim bütçe kanununda yer verilmesi gerektiği belirtilmiştir. Bu hüküm çerçevesinde, bu maddede Merkezi Yönetim Bütçe Kanununa (A), (B), (C), (E), (F), (H), (İ), (K), (M), (O), (P), (T) ve (V) cetvellerinin eklenmesi hüküm altına alınmıştır.

MADDE 6- Bütçe uygulamalarında esneklik sağlanmasını amaçlayan bu madde ile yılı içinde hizmetin gerektirdiği hallerde Maliye Bakanlığınca belirlenecek esas ve usuller dahilinde merkezi yönetim bütçesi kapsamındaki kamu idarelerinin bağlı (A) işaretli cetvellerinde yeni tertipler, (B) işaretli cetvellerinde yeni gelir kodları ve (F) işaretli cetvellerinde yeni finansman kodları açılmasına imkan sağlanmaktadır.

MADDE 7- 5018 sayılı Kanunun 23 üncü maddesinde, merkezi yönetim bütçe kanununda belirtilen hizmet ve amaçları gerçekleştirmek veya bütçelerde öngörülmeyen hizmetler için gerektiğinde aktarma yapılmak üzere Maliye Bakanlığı bütçesinin ilgili tertiplerinde yedek ödenek bulundurulabileceği ve bu ödeneklerden aktarma yapmaya Maliye Bakanının yetkili olduğu hüküm altına alınmıştır.

Bu hüküm kapsamında, Maliye Bakanlığı bütçesine "Personel Giderlerini Karşılama Ödeneği", "Yedek Ödenek", "Yatırımları Hızlandırma Ödeneği", "Doğal Afet Giderlerini Karşılama Ödeneği" ile "Belediyelere Yardım Ödeneği"nin konulmasına ve ilgili kuruluşların bütçelerine aktarılmasında uyulacak esas ve usullere ilişkin hükümlere yer verilmektedir.

MADDE 8- Maddenin;

(1) inci fıkrasında, yatırımların yıllık programlar dahilinde gerçekleştirilmesini sağlamak amacıyla 2008 Yılı Programına ek yatırım cetvellerinde yer alan projeler dışında herhangi bir projeye harcama yapılamayacağı hükme bağlanmaktadır. 2008 Yılı Programında yer verilecek yatırımlara hız kazandırmak ve 2008 yılında işe başlanılabilmesini sağlamak amacıyla, proje veya işin öngörülen ilk yıl yatırım ödeneğinin toplam proje bedelinin yüzde onundan az olamayacağı koşulu getirilmektedir. Kurumlara gerektiğinde projeleri için yatırım ödenekleri içinde kalmak kaydıyla revize imkanı tanınmaktadır.

(2) nci fıkrasında, Silahlı Kuvvetler bütçesinin programlarında (03) ekonomik sınıflandırma kodunda yer alan savunma amaçlı inşa ve tesisler ile stratejik hedef planı içinde yer alan alım ve hizmetlerin Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığının vizesine bağlı olmadığı ve 2008 Yılı Yatırım Programında yer verilmesine gerek bulunmadığı belirtilmektedir.

(3) üncü fıkrasında, merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin yatırım programında ödenekleri toplu olarak verilmiş projeler ve bu projelerin alt kalemleri ile ilgili değişiklikler konusunda uyacakları esaslar düzenlenmektedir.

(4) üncü fıkrasında, 2008 Yılı Yatırım Programına ek yatırım cetvellerinde yer alan projelerden DPT Müsteşarlığının uygun görüşü ve ilgili Bakanın onayı ile il özel idarelerince valinin yetki ve sorumluluğunda gerçekleştirilmesi uygun görülmüş bulunan projelerin bedellerinin ilgili il özel idaresine ödenmesine ve bu kapsamda yapılacak işlemlere ilişkin hususlar düzenlenmektedir.

(5) inci fıkrasında ise 2008 Yılı Yatırım Programına ek yatırım cetvellerinde yıl içinde yapılması zorunlu değişikliklerin, 2008 Yılı Programının Uygulanması, Koordinasyonu ve İzlenmesine Dair Kararda yer alan usullere uyularak yapılacağına dair hükme yer verilmektedir .

MADDE 9- Maddenin;

(1) inci fıkrasında, bütçe ödeneklerinin kullanılmasında etkinliği artırmak amacıyla (T) işaretli cetvelde yer alan taşıtların ancak acil ve zorunlu hallerde Bakanlar Kurulu kararı alınmak suretiyle edinilebilmesi öngörülmektedir.

(2) nci fıkrasında, mülkiyetlerindeki taşıtlar yanında vakıf, dernek, banka, birlik, firma, şahıs ve benzeri kuruluş veya kişilere ait olup kamu kurum ve kuruluşlarınca kullanılan taşıtlar için, kurum bütçelerinden hiçbir şekilde ödeme yapılmaması hükmü getirilmektedir .

(3) üncü fıkrasında, Türk Silahlı Kuvvetleri (Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı dahil) ile Emniyet Genel Müdürlüğüne kurum, kuruluş, demek ve vakıflarca hibe edilecek taşıtların (T) işaretli cetvelde gösterilmeksizin Bakanlar Kurulu kararı ile edinilebilmesine imkan tanınmaktadır.

(4) üncü fıkrasında, Emniyet Genel Müdürlüğüne ait taşıtların 12/4/2001 tarihli ve 4645 sayılı Emniyet Genel Müdürlüğüne Ait Araç, Gereç, Mal ve Malzemenin Satış, Hibe, HEK ve Hurda Durum ve İşlemleri ile Hizmet Satışına Dair Kanun hükümleri çerçevesinde (T) işaretli cetvelde gösterilmeksizin, cinsi ve adedinin İçişleri Bakanının talebi ve Maliye Bakanlığının teklifi üzerine alınacak Bakanlar Kurulu kararında belirlenmesi kaydıyla, 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununa tabi olmaksızın mübadele yoluyla yenileri ile değiştirilebilmesi ve aradaki fiyat farkının Türk Polis Teşkilatını Güçlendirme Vakfı gelirlerinden karşılanmasına imkan sağlanmaktadır.

Aynı şekilde, (5) inci fıkrasında, Türk Silahlı Kuvvetlerine (Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı dahil) ait taşıtların 30/5/1985 tarihli ve 3212 sayılı Silahlı Kuvvetler İhtiyaç Fazlası Mal ve Hizmetlerinin Satış, Hibe, Devir ve Elden Çıkarılması; Diğer Devletler Adına Yurtdışı ve Yurtiçi Alımların Yapılması ve Eğitim Görecek Yabancı Personel Hakkında Kanun hükümleri çerçevesinde (T) işaretli cetvelde gösterilmesine gerek bulunmaksızın,

cinsi ve adedinin Milli Savunma Bakanlığının (Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı için ise İçişleri Bakanlığının) talebi ve Maliye Bakanlığının teklifi üzerine alınacak Bakanlar Kurulu kararında belirlenmek kaydıyla 4734 sayılı Kanuna tabi olmaksızın mübadele yoluyla yenileri ile değiştirilebilmesi ve aradaki fiyat farkının, kantin gelirlerinden, döner sermaye gelirlerinden veya bağış yoluyla (Jandarma Genel Komutanlığı için Jandarma Asayiş Vakfı gelirlerinden) karşılanması imkanı getirilmektedir.

(6) ncı fıkrasında, Türk Silahlı Kuvvetlerine ait taşıtlardan, en az 10 yaşını doldurmuş olanların, (T) işaretli cetvelde gösterilmesine gerek bulunmaksızın, Milli Savunma Bakanlığı veya İçişleri Bakanlığının kararıyla, 4734 sayılı Kanuna tabi olmaksızın ve satılacak taşıt sayısı satın alınacak taşıt sayısından az olmamak ve satın alınacak taşıt sayısı Milli Savunma Bakanlığı için 30 adedi, İçişleri Bakanlığı (Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı için) için ise 10 adedi geçmemek üzere yenileriyle değiştirilmesi ve aradaki fiyat farkının bütçeden karşılanabilmesi imkanı getirilmektedir.

MADDE 10- Maddenin;

(1) inci fıkrasında, yıl içinde meydana gelecek gelişmelerin zorunlu kıldığı durumlarda bütçe ödenekleri arasında aktarma yapılmasına ilişkin esaslar yer almaktadır.

Personel giderleri ile ilgili olarak, genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile özel bütçeli idarelerin bütçelerinin "Personel Giderleri" ile "Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri" tertiplerinde yer alan ödenekleri Maliye Bakanlığı bütçesinin "Personel Giderlerini Karşılama Ödeneği" ile gerektiğinde "Yedek Ödenek" tertibine ve diğer ekonomik kodlara ilişkin tertiplerde yer alan ödenekleri ise Maliye Bakanlığı bütçesinin "Yedek Ödenek" tertibine aktarmaya; genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinden hizmeti yaptıracak olan kamu idaresinin isteği üzerine bütçesinden hizmeti yürütecek idarenin bütçesine aktarma yapmaya; Milli Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı bütçeleri arasında aktarma yapmaya; Türk Silahlı Kuvvetlerinin tek merkezden yönetilmesi gereken hizmetlerine ilişkin ödenekleri bu kurumlar ve fonksiyonlar arasında aktarmaya; 2008 Yılı Programının Uygulanması, Koordinasyonu ve İzlenmesine Dair Karara uygun olarak yıl içinde yapılacak değişiklikler çerçevesinde proje ödeneklerini ilgili kuruluşların bütçeleri arasında aktarmaya; kamu idarelerinin yeniden teşkilatlanması sonucu, bütçe kanunlarının uygulanması ve kesin hesapların hazırlanması ile ilgili olarak gerekli görülen her türlü bütçe ve muhasebe işlemleri için gerekli düzenlemeleri yapmaya; genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile özel bütçeli idarelerin bütçelerinin "Tedavi ve Cenaze Giderleri" tertiplerinde yer alan ödenekleri, bu idarelerin bütçelerinde mevcut veya yeniden açılacak "Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri" tertiplerine 5018 sayılı Kanunun 21 inci maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan sınırlamalara tabi olmaksızın aktarma yapmaya; Maliye Bakanı yetkili kılınmaktadır.

(2) nci fıkrasında, 5018 sayılı Kanunun 21 inci maddesine istinaden genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile özel bütçeli idarelerin aktarma yapılacak tertipteki ödeneğin yüzde yirmisine kadar kendi bütçeleri içinde ödenek aktarması yapabileceğine, yüzde yirmiyi geçen diğer her türlü kurum içi aktarmalarını yapmaya ise Maliye Bakanının yetkili olduğuna ilişkin hükme yer verilmektedir.

(3) üncü fıkrasında, özel bütçeli idareler ile düzenleyici ve denetleyici kurumların (B) işaretli cetvellerinde belirtilen gelir, (F) işaretli cetvellerinde belirtilen ödenekleştirilmeyen finansman karşılıklarını ve gerçekleşen finansman fazlalarının ödenek olarak eklenmesine Maliye Bakanlığınca belirlenecek esas ve usuller çerçevesinde kamu idareleri yetkili kılınmaktadır.

(4) üncü fıkrasında, genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri arasındaki kaynak transferlerinin ödenek aktarması suretiyle, merkezi yönetim bütçesi kapsamındaki idareler ve kurumlar arasındaki diğer kaynak transferlerinin ise tahakkuk işlemleriyle gerçekleştirileceğine ilişkin hükme yer verilmektedir.

(5) inci fıkrası ile Karayolları Genel Müdürlüğünün mülkiyetinde iken 5018 sayılı Kanunun geçici 12 nci maddesi gereğince Hazine adına tescil edilmesi gereken taşınmazlar ile Hazine adına tescilli bulunan veya Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunup da tescil edilmeye elverişli olan taşınmazlardan tespit edilenlerin satışından elde edilecek gelirlerin; genel bütçenin (B) işaretli cetveline gelir, diğer taraftan bölünmüş yol veya Devlet ve il yolları yapım, bakım ve kamulaştırma hizmetlerinde kullanılmak üzere Karayolları Genel Müdürlüğü bütçesine ödenek kaydetmeye Maliye Bakanı yetkili kılınmaktadır.

MADDE 11- 5018 sayılı Kanuna ekli (I) ve (II) sayılı cetvellerde yer alan kamu idarelerinin geçici hizmet karşılığı yapacakları ödemelerin niteliği ve ödemelere ilişkin esaslara yer verilmektedir.

MADDE 12- Maddenin (1) inci fıkrasının;

(a) bendinde, hizmetin sürekliliğinin sağlanması amacıyla, Türk Silahlı Kuvvetleri için tahsis edilen ödeneklerden yılı içinde harcanmayan kısmını, ödeneklerinin yüzde otuzunu aşmamak üzere ertesi yıl bütçesine devren ödenek kaydetmeye,

(b) bendinde, Kültür ve Turizm Bakanlığının tanıtma hizmetlerine ilişkin ödeneklerinin harcanmayan tutarlarını ertesi yıl bütçesinin aynı tertiplerine devren ödenek kaydetmeye,

(c) bendinde, Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu projelerinin desteklenmesi için konulan ödenekten harcanmayan kısımları ertesi yıl bütçesine devren ödenek kaydetmeye,

(ç) bendinde, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı Sanayi Tezleri Projesi için konulan ödenekten harcanmayan kısımları ertesi yıl bütçesinin aynı tertibine devren ödenek kaydetmeye,

(d) bendinde, ilgili mevzuatı gereğince özel gelir kaydedilmek üzere tahsil edilen tutarları, idare bütçelerinde söz konusu mevzuatta belirtilen amaçlar için tertiplenen ödenekten kullandırmak üzere genel bütçenin (B) işaretli cetveline gelir kaydetmeye ve bütçelenen ödenekten gelir gerçekleşmesine göre ilgili tertiplere aktarma yapmaya, yılı içinde harcanmayan ödenekleri ertesi yıl bütçesine devren gelir ve ödenek kaydetmeye, bu hükümler çerçevesinde yapılacak işlemlere ilişkin esas ve usulleri belirlemeye,

Maliye Bakanı yetkili kılınmaktadır.

(2) nci fıkrasında sermaye ödeneklerinin, 2008 Yılı Programının Uygulanması, Koordinasyonu ve İzlenmesine Dair Karar esaslarına göre yılı yatırım programıyla ilişkilendirilmesi hüküm altına alınmaktadır.

MADDE 13- Bu maddede, 13/1/2005 tarihli ve 5286 sayılı Kanun ile Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğünün kaldırılması sonucunda il özel idareleri ve belediyelere devredilen personelin özlük haklarının ödenmesi, Köylerin Altyapısının Desteklenmesi Projesi (KÖYDES) kapsamında yolu veya suyu olmayan köylerin altyapılarının desteklenmesi ve Belediyelerin Altyapısının Desteklenmesi Projesi (BELDES) kapsamında nüfusu 10.000'in altında olan belediyelerin altyapı ihtiyaçlarının desteklenmesi amacıyla Maliye Bakanlığı bütçesinde yer alan ilgili tertiplerdeki ödeneklerin kullanımına ilişkin hususlara yer verilmektedir. Ayrıca, bu kapsamda ilgili idarelere yapılan Hazine yardımlarının veriliş amacına uygun olarak kullanılmasını sağlamak için bu yardımların haczedilemeyeceği ve üzerine ihtiyati tedbir konulamayacağı hususu hükme bağlanmaktadır.

MADDE 14- Maddenin;

(1) inci fıkrasında, Öğretim Üyesi Yetiştirme Projesi kapsamında yer alan ödeneğin kullanım esaslarına yer verilmektedir.

(2) nci fıkrasında, 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 43 üncü maddesinin (d) bendi, 46, 58, ek 25, ek 26 ve ek 27 nci maddeleri ile yükseköğretim kurumlarında ikili öğretim yapılmasını düzenleyen 19/11/1992 tarihli ve 3843 sayılı Kanunun 7 nci maddesi uyarınca tahsil edilen tutarlar ve diğer gelirlerin öz gelir olarak kaydedilmesi ve karşılığında ilgili yükseköğretim kurumu bütçesine ödenek olarak eklenmesine ilişkin düzenleme yapılmaktadır.

(3) üncü fıkrasında, sağlık, kültür ve spor dairesi başkanlıkları altında tertiplenen ödenekler arasındaki aktarmalar hariç, fonksiyonel sınıflandırmanın dördüncü düzeyi itibarıyla tefrik edilen öz gelir karşılığı ödenekler arasında aktarma yapılmaması öngörülerek, 2547 ve 3843 sayılı Kanunların ikinci fıkrada sayılan maddeleri gereğince belirli hizmetlere tahsis edilen gelirler karşılığında bütçelenen ödeneklerin sadece bu hizmetlere ilişkin tertipler arasında aktarılabilmesi amaçlanmaktadır.

(4) üncü fıkrasında, yıl içinde eklenen sermaye ödeneklerinin, 2008 Yılı Programının Uygulanması, Koordinasyonu ve İzlenmesine Dair Karar esaslarına göre yılı yatırım programıyla ilişkilendirileceğine ilişkin hükme yer verilmektedir.

(5) inci fıkrasında ise, yükseköğretim kurumlarının ve TÜBİTAK'ın bütçe ödeneklerinin kullanılması, tertipler arasında aktarma yapılması ve diğer bütçe işlemlerinin gerçekleştirilmesi konusunda esas ve usuller belirlemeye Maliye Bakanı yetkili kılınmaktadır.

MADDE 15- Maddenin (1) inci fıkrasında, Türk Silahlı Kuvvetlerine stratejik hedef planı uyarınca temini gerekli modern silah, araç ve gereçler ile gerçekleştirilecek savunma ve NATO altyapı yatırımları için yıl içinde yapılacak harcamaların ne suretle karşılanacağına ilişkin düzenleme yapılmaktadır. (2) nci fıkrasında Savunma Sanayii Destekleme Fonu aracılığıyla yapılacak alımlara, (3) üncü fıkrasında ise Savunma Sanayii Destekleme Fonundan Hazineye yatırılacak paraların bütçeleştirilmesine ilişkin hükümlere yer verilmektedir.

MADDE 16- Yabancı ülkeler ile uluslararası kuruluşlara yapılacak hizmet karşılıkları sonucu elde edilen tutarları, aynı amaçla kullanılmak üzere bir yandan genel bütçeye gelir, diğer yandan Milli Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı bütçelerinde açılacak özel tertiplere ödenek kaydetmeye ve bu suretle ödenek kaydedilen tutarlardan yılı içinde harcanmayan kısımları ertesi yıla devretmeye Maliye Bakanı yetkili kılınmaktadır.

MADDE 17- Maddenin;

(1) inci fıkrasında, yurtiçi ve yurt dışı kaynaklardan sağlanacak imkanların Yeni Türk Lirası karşılıklarının bütçeleştirilmesi, dış kaynaklardan bağış ve yardım yoluyla gelen malzemelerin tertibinde mevcut ödeneklerin yetmemesi halinde navlun bedelleri ve gümrük vergileri karşılığının bütçelere ödenek kaydı, Milli Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığının ihtiyaçları için yabancı devletlerden askeri yardım yoluyla sağlanacak malzeme bedellerinin bütçeye kayıt şekli ile ilgili hükümlere yer verilmektedir.

Diğer fıkralarında ise, Avrupa Birliği mali işbirliği kapsamında sağlanacak mali imkanların karşılığı olarak ilgili idarelerin bütçelerine konulan tutarların Ulusal Fona ödenmesine ve kullanılmasına ilişkin esaslar belirlenmektedir.

MADDE 18- Maddenin;

(1) inci fıkrasında, Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğünün meteorolojik ürünlerinin diğer ülke ve kişilere satışından elde edilecek döviz cinsinden tutarların kullanımına,

(2) nci fıkrasında, 5018 sayılı Kanun ile genel bütçe kapsamına dahil edilen ve 2006 yılından önce katma bütçeli olan idarelerin ilgili mevzuatında belirtilen. kurum gelirlerinin genel bütçe geliri olarak tahsil edileceğine,

(3) üncü fıkrasında ise, 4/12/1984 tarihli ve 3096 sayılı Türkiye Elektrik Kurumu Dışındaki Kuruluşların Elektrik Üretimi, İletimi, Dağıtımı ve Ticareti ile Görevlendirilmesi Hakkında Kanun kapsamındaki tabii kaynakların ve tesislerin işletme haklarının devirlerinden elde edilen gelirlerin tamamının genel bütçeye gelir kaydedileceğine,

ilişkin hükümler yer almaktadır.

MADDE 19- 28/3/2002 tarihli ve 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanunun 5 inci maddesinde, mali yıl içinde sağlanacak garantili imkan limitinin bütçe kanunlarıyla belirleneceği hükme bağlanmıştır. Bu çerçevede, maddenin (1) inci fıkrasında, garantili imkan limiti ve finansman enstrümanlarına sağlanacak garanti tutarı 2 milyar ABD Doları olarak belirlenmektedir.

(2) nci fıkrasında, Bakanlar Kuruluna birinci fıkranın (b) bendinde yer alan tutarı bir katına kadar artırma hususunda yetki verilmektedir.

(3) üncü fıkrasında, 4749 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin üçüncü paragrafında mali yıl içinde ikrazen ihraç edilecek özel tertip Devlet iç borçlanma senetlerinin limitinin her yıl bütçe kanunları ile belirleneceğine ilişkin hükme istinaden yıl içinde ihtiyaç duyulması halinde kurumlara finansman sağlanması amacıyla, bütçe başlangıç ödeneklerinin yüzde ikisine kadar ikrazen özel tertip Devlet iç borçlanma senedi ihraç edilebileceği belirtilmektedir.

MADDE 20- Maddenin;

(1) inci fıkrasında, 8/6/1984 tarihli ve 233 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 35 inci maddesi uyarınca, kamu iktisadi teşebbüslerinin, Türkiye Şeker Fabrikaları AŞ. ve Toprak Mahsulleri Ofisinin doğmuş ve doğacak görev zararları ile ilgili hususlar düzenlenmektedir.

(2) nci fıkrasında, Türkiye İhracat Kredi Bankası Anonim Şirketinin politik risk kapsamında yapacağı tahsilatın ve Bankanın faaliyet karlarından Hazineye tekabül eden temettü tutarlarının tamamının veya bir kısmının, Bankanın politik risk alacağına ve/veya ödenmemiş sermayesine mahsup edilebileceğine ve bu mahsup işleminin nasıl yapılacağına ilişkin düzenleme yapılmaktadır.

MADDE 21- Maddenin;

(1) inci fıkrasında, 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Kanunun 154 üncü maddesine istinaden, aylık gösterge tablosunda yer alan rakamlar ile ek ve kıdem aylığı gösterge rakamlarının aylık tutarlara çevrilmesine esas aylık katsayısı, memuriyet taban aylığı göstergesine uygulanan taban aylık katsayısı, iş güçlüğü, iş riski, temininde güçlük ve mali sorumluluk zamlarının aylık tutarlara çevrilmesine esas yan ödeme katsayısı altı aylık dönemler itibarıyla belirlenmektedir.

(2) nci fıkrasında, 22/1/1990 tarihli ve 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 3 üncü maddesinin (c) bendi uyarınca çalıştırılan sözleşmeli personelin altı aylık dönemler itibarıyla ücret tavanı tespit edilmektedir.

(3) üncü fıkrasında, 2007 yılı Aralık ayına ilişkin olarak açıklanan Tüketici Fiyatları Endeksinin 2007 yılı Haziran ayı endeksine göre değişim oranının yüzde dördü aşması halinde, aşan kısmı telafi edecek şekilde (1) ve (2) nci fıkralarda yer alan katsayılar ile ücret tavanını yeniden belirlemek amacıyla Bakanlar Kuruluna yetki verilmektedir.

(4) üncü fıkrasında ise, kurumların yurt dışı kuruluşlarına dahil kadrolarında görev alan Devlet memurlarının aylıklarına ilişkin hükme yer verilmektedir.

MADDE 22- 13/12/1983 tarihli ve 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 7 nci maddesinde; 2 nci maddesinde belirtilen kamu idare, kurum ve kuruluşlarının, serbest memur kadrolarına yapacakları açıktan atama sayıları ile diğer kamu idare, kurum ve kuruluşlarından yapacakları nakil sayıları toplamı ile bu toplam sayıdan istisna tutulacak atamaların merkezi yönetim bütçe kanununda gösterileceği, merkezi yönetim bütçe kanununda gösterilen toplam sayının kamu idare, kurum ve kuruluşları itibarıyla dağılımı, kullanımı ve diğer hususların Devlet Personel Başkanlığının bağlı olduğu Bakan ile Maliye Bakanının birlikte teklifi üzerine Başbakan onayı ile belirleneceği hüküm altına alınmıştır.

Diğer taraftan, 2/9/1983 tarihli ve 78 sayılı Yükseköğretim Kurumları Öğretim Elemanlarının Kadroları Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 5 inci maddesinde; öğretim üyeleri hariç, bu Kanun Hükmünde Kararnameye ekli (1) sayılı cetvelde yer alan boş öğretim elemanı kadrolarına yapılabilecek açıktan atama sayıları ve diğer kamu idare, kurum ve kuruluşlarından yapılabilecek nakil sayıları toplamının, her yıl merkezi yönetim bütçe kanununda gösterileceği, her yıl merkezi yönetim bütçe kanununda belirtilen sayının yükseköğretim kurumları itibarıyla dağılımı ve kullanımı ile diğer hususların Devlet Personel Başkanlığı ve Maliye Bakanlığının görüşü üzerine Yükseköğretim Kurulunca belirleneceği belirtilmiştir.

Bu hükümler uyarınca, 2008 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununun bu maddesinde aşağıdaki düzenlemelere yer verilmiştir:

(1) Memur kadrolarına yapılabilecek atama sayıları belirlenmiştir. Kamu idarelerinin, 2008 yılında açıktan veya naklen atama suretiyle kullanabilecekleri kadro sayısı, 2007 yılında emeklilik, ölüm, istifa veya nakil sebebiyle ayrılan personel sayısının yüzde ellisi olarak tespit edilmiştir. Bu sayının yetmemesi halinde kamu idarelerine dağıtılmak üzere, ilave atama yapılabilecek toplam sayı belirlenmektedir.

(2) Hizmetin özelliği gereği hakimlik ve savcılık meslekleri ile bu meslekten sayılan görevlere yapılacak atamalar ile Tıpta Uzmanlık Tüzüğü çerçevesinde eğitim yapmak üzere asistan kadrolarına atanacakların, ilgili mevzuata göre yapılacak askeri personel atamalarının, emniyet hizmetleri sınıfında bulunan kadrolara yapılacak atamaların, 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu ile 24/5/1983 tarihli ve 2828 sayılı Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Kanununun ilgili maddelerinde belirtilen istihdam etme zorunluluğu nedeniyle yapılacak atamaların, 24/11/1994 tarihli ve 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanun uyarınca özelleştirme programına alınan kuruluşlardaki nakle tabi personelin nakli ile 4/2/1924 tarihli ve 406 sayılı Telgraf ve Telefon Kanunu uyarınca Türk Telekom hisselerinin devri sonucu kamu payının yüzde ellinin altına düşmesi durumunda nakle tabi personelin nakli amacıyla yapılacak atamaların, birinci fıkra ile kamu idarelerine verilen atama izni sayıları dışında tutulması amaçlanmaktadır .

(3) İkinci fıkra kapsamında belirtilen kadrolara yapılacak atamalar, birinci fıkrada belirtilen düzenlemeler dışında olduğu için, bu kadrolardan ayrılan personel sayısı da, birinci fıkra kapsamında yapılacak hesaplamaların dışında tutulmaktadır. Ayrıca, 17/5/2007 tarihli ve 5662 sayılı Kanunla kurulan üniversitelere bağlanan diğer yükseköğretim kurumlarının teşkilatı, mevcut kadroları ve pozisyonları ile birlikte personelinin yeni kurulan üniversitelere devri öngörülmüş olup, devredilen birim teşkilat ve kadrosu ile birlikte yeni kurulan üniversiteye ait olacağından, yeni kurulan üniversitelere bu kapsamda devredilen memur sayıları da birinci fıkra kapsamında yapılacak hesaplamanın dışında tutulmaktadır.

(4) 657 sayılı Kanunun 59 uncu maddesinde belirtilen istisnai memurluklara yapılacak atamalar ile anılan Kanunun 92 inci maddesi uyarınca memurluktan çekilenlerin yeniden atanması, bu atamaların takibi ve uygulamanın yönlendirilebilmesi amacıyla Devlet Personel Başkanlığının iznine tabi tutulmaktadır.

(5) Öğretim üyesi dışındaki boş öğretim elemanı kadrolarına yapılabilecek atama sayıları ile nakil sayıları belirlenmiştir. Öte yandan bu sayının bir kısmının, 1/3/2006 tarihli ve 5467 sayılı Kanun ile 17/5/2007 tarihli ve 5662 sayılı Kanunla kurulan üniversitelerin, 2547 sayılı Kanunun 35 inci maddesine göre yurtiçinde öğretim elemanı yetiştirmek amacıyla araştırma görevlisi kadrolarına yapacakları atamalarda kullanılabilmesi amacıyla düzenleme yapılmaktadır.

(6) Tıpta Uzmanlık Tüzüğü uyarınca TUS veya DUS sınavını kazananların eğitimlerini tamamlayabilmelerini teminen araştırma görevlisi kadrolarına yapılacak atamalar ile 8/4/1929 tarihli ve l416 sayılı Ecnebi Memleketlere Gönderilecek Talebe Hakkında Kanun uyarınca yurtdışına eğitim amaçlı gönderilenlerden eğitimlerinin bitiminde yurda dönenlerin atanmasını teminen yapılacak atamaların beşinci fıkrada belirtilen atama izin sayıları dışında tutulması amaçlanmaktadır.

(7) Tıpta Uzmanlık Tüzüğü uyarınca TUS veya DUS sınavını kazananların eğitimlerini tamamlayabilmelerini teminen araştırma görevlisi kadrolarına yapılacak atamalar ile öğretim üyesi kadrosuna yapılacak atamalar, beşinci fıkrada belirtilen düzenlemeler dışında olduğu için, bu kadrolardan ayrılan personel sayısı da beşinci fıkra kapsamında yapılacak hesaplamaların dışında tutulmaktadır. Ayrıca, 5662 sayılı Kanunla, yeni kurulan üniversitelere bağlanan diğer yükseköğretim kurumlarının teşkilatı, mevcut kadroları ve pozisyonları ile birlikte personelinin yeni kurulan üniversitelere devri öngörülmüş olup, devredilen birim teşkilat ve kadrosu ile birlikte yeni kurulan üniversiteye ait olacağından, yeni kurulan üniversitelere bu kapsamda devredilen öğretim elemanı sayıları da beşinci fıkra kapsamında yapılacak hesaplamanın dışında tutulmuştur.

(8) Birinci fıkra kapsamındaki kamu idare, kurum ve kuruluşları ile 5018 sayılı Kanuna ekli (III) sayılı cetvelde yer alan düzenleyici ve denetleyici kurumların kadroları ile pozisyonlarının dolu ve boş durumu ile bunlarda meydana gelen değişiklikleri gösterir cetvellerin Maliye Bakanlığına bildirilme ve Devlet Personel Başkanlığına gönderilme süre ve şekilleri düzenlenmektedir.

(9) 1/1/2008 tarihi itibarıyla, 3/7/2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanununun 49 uncu maddesinde belirtilen oranları aşmış olan belediyeler ve bunların kurdukları müessese ve işletmeler ile 26/5/2005 tarihli ve 5355 sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanununun 18 inci maddesinde belirtilen oranı aşmış olan mahalli idare birliklerinin boş memur ve sürekli işçi kadrolarına yapacakları atamalar düzenlenmektedir.

MADDE 23- (1) 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 2 nci maddesinde belirtilen kamu idare, kurum ve kuruluşlarında, ilgili mevzuatı uyarınca kadro karşılıksız, 657 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin (B) fıkrası ve ek geçici 16 ncı maddesi ile yükseköğretim mevzuatı uyarınca kullanılacak sözleşmeli personel pozisyonları ile tip sözleşme örnekleri Maliye Bakanlığının vizesine tabi tutulmakta, kadro karşılığı sözleşmeli personel için sadece tip sözleşme örneği vizesi yapılacağı belirtilmektedir. Anılan idarelerin 2007 yılında vizeli mevcut pozisyon ve tip sözleşme örneklerinin yeni bir vize işlemine gerek kalmaksızın 2008 yılında kullanılmasına imkan sağlanmakta, ayrıca, 2007 yılında bu pozisyonlarda istihdam edilen personelin durumu düzenlenmektedir.

(2) Birinci fıkrada belirtilen idare kurum ve kuruluşların, alım yapacakları sözleşmeli personele ilişkin sayı ve nitelik hususunda Maliye Bakanlığından izin almaları şartı düzenlenmektedir.

(3) "Sözleşmeli Personel Çalıştırılmasına İlişkin Esaslar"ı düzenleyen 6/6/1978 tarihli ve 7/15754 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının uygulanmasına devam olunması sağlanmaktadır.

(4) Yukarıdaki fıkralar kapsamında vize edilmiş pozisyonlarda, birim, nitelik, unvan, isim, tip sözleşme değişiklikleri ile mevzuat uyarınca yapılması gerekenler dışındaki ücret değişikliklerinin Maliye Bakanlığınca vizesi öngörülmektedir.

(5) 2007 yılı sözleşmeli personel pozisyon sayılarının hangi şartlarda aşılabileceğine dair düzenleme yapılmaktadır.

(6) Belediyeler, il özel idareleri ve mahalli idare birlikleri ile bunların müessese ve işletmelerinde sözleşmeli personel istihdamına ilişkin hususlar düzenlenmektedir.

MADDE 24- (1) Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile 5018 sayılı Kanuna ekli (II) sayılı cetvelde yer alan kamu idarelerinin, istihdam edeceği sürekli işçiler ile 4/4/2007 tarihli ve 5620 sayılı Kanuna göre çalıştıracakları geçici işçilerin ödeneklerle sınırlı olarak çalıştırılması hükme bağlanmaktadır.

(2) İşçilik ödenekleri, geçici iş pozisyonları ve fazla süreli çalışma ve/veya fazla çalışma ücret ödemeleri için "Personel Giderlerini Karşılama Ödeneği" ile "Yedek Ödenek" tertiplerinden aktarma yapılması sınırlandırılmaktadır.

(3) Fıkrada belirtilen istisnalar dışında fazla süreli çalışma ve/veya fazla çalışma ücret ödemeleri için ödenek aktarması yapılamayacağı hükme bağlanmaktadır.

MADDE 25- Maddenin;

(1) nci fıkrasında, genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile özel bütçeli idareler tarafından, kanun, kararname ve uluslararası anlaşmalar gereği üye olunan uluslararası kuruluşlar dışındaki uluslararası kuruluşlara üyelikleri hususunda bütçe disiplinini bozmamak ve söz konusu idarelerin kendilerine tahsis edilen ödeneklerin üzerinde harcama yapmalarının önüne geçmek amacıyla, üyelik için gerekli ödeneğin temini hususunda Maliye Bakanlığının uygun görüşü alınmadan üye olunamayacağı ve katılma payı ile üyelik aidatı adı altında herhangi bir ödeme yapılamayacağına ilişkin hükme yer verilmektedir.

(2) nci fıkrasında, Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlıklarının uluslararası anlaşmalar, kanun ve kararnamelerle Türkiye Cumhuriyeti adına üye olduğu uluslararası kuruluşlara ilişkin işlemlerine (katılma payı ödemeleri dahil) bu madde hükmünün uygulanmayacağı belirtilmektedir.

MADDE 26- Merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerince işletilen sosyal tesislerin giderlerinin bu tesislerin işletilmesinden elde edilen gelirlerle karşılanacağı ve merkezi yönetim bütçesinden ya da döner sermaye ve fonlardan ücret vermek suretiyle 2008 yılında ilk defa istihdam edilecek personel görevlendirilemeyeceği belirtilmektedir.

MADDE 27- Maddenin;

(1) inci fıkrasında, 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun kapsamında izlenen alacakların dışında kalan ve muhasebe kayıtlarında bulunan Devlet alacaklarından tutarı 15 Yeni Türk Lirasına kadar olanların tahsili için yapılacak takibat giderlerinin asıl alacak tutarından fazla olacağının anlaşılması halinde, bu tutarların muhasebe kayıtlarından çıkarılmasına genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinde Maliye Bakanına, diğer kamu idarelerinde üst yöneticilere yetki verilmektedir.

5502 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumu Kanunu ile sosyal güvenlik kurumları birleştirilmiş; ancak, 5510 sayılı Kanun henüz yürürlüğe girmemiştir. Bu durum ise, mevcut sosyal güvenlik kanunları kapsamında birden fazla aylık ve gelir almakta olanlar ile bunların hak sahiplerinin hangi kanun kapsamında sağlık yardımından yararlanacakları hususunda yanlışlıklara düşmelerine sebep olmaktadır. Yapılan bu düzenleme ile asli olarak yararlanılması gereken sosyal güvenlik kanunun dışında bir sosyal güvenlik kanununun kapsamında sağlık yardımından yararlananlara 2008 yılında borç çıkarılmaması amaçlanmaktadır.

MADDE 28- Maddenin;

(1) inci fıkrasında, 2008 yılında çeşitli nedenlerle kısmen veya tamamen uygulanmayacak kanun hükümlerine yer verilmektedir.

(2) nci fıkrası İle 2813 sayılı Telsiz Kanununa göre cep telefonu faturalı abonelerinin (ön ödemeli cep telefonu aboneleri hariç olmak üzere) ödemek zorunda oldukları ruhsatname ve yıllık kullanım ücretlerinin, 2008 yılında işletmecinin sistemine abone olunan ay itibarıyla geriye kalan aylar için yıl sonuna kadar eşit taksitlere bölünerek alınması sağlanmaktadır.

(3) üncü fıkrası ile Kamu İşveren Kurulu ile yetkili kamu görevlileri sendikaları ve bu sendikaların bağlı bulunduğu konfederasyonlar arasında 2008 yılında kamu görevlilerinin mali ve sosyal haklarında yapılacak artışlara yönelik olarak 15 Ağustos 2007 tarihinde başlayan toplu görüşmelerde çeşitli adlar altında ek ödeme alamayan kurumlarda çalışan personele, 27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 3 üncü maddesi uyarınca yaklaşık 90 YTL olarak ödenmekte olan ek ödemenin artırılması önerilmiştir. Bu amaçla, söz konusu düzenleme ile 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 3 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan gösterge rakamında değişiklik yapılmak suretiyle bu ödemeden yararlanan personelin 90 YTL civarındaki ek ödemelerinin 2008 yılı Ocak ve Temmuz aylarında yaklaşık 20'şer YTL artırılmak suretiyle 111 YTL ve 134 YTL seviyesine çıkarılması sağlanmaktadır.

(4), (5), (6) ve (7) nci fıkralarında yapılan düzenlemelerle çeşitli adlar altında ilave kurumsal ödemelerden yararlanmalarından dolayı 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede yer alan ek ödemeden yararlanamayan personelin almakta olduğu ek ödeme tutarları da üçüncü fıkrada yapılan düzenlemeye paralel olarak artırılmak suretiyle aldıkları ödemelerin 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 3 üncü maddesi uyarınca ödenen ek ödeme tutarı seviyesine çıkarılması amaçlanmaktadır.

5393 sayılı Belediye Kanunun 49 uncu maddesinin üçüncü ve dördüncü fıkraları çerçevesinde belediyelerde, il özel idarelerinde ve mahalli idare birliklerinde sözleşmeli personel istihdamına ilişkin olarak ortaya çıkan tereddütlerin önemli ölçüde giderilmiş olması ve uygulamanın yerleşmesi dikkate alınarak, aynı maddenin beşinci fıkrası kapsamında İçişleri Bakanlığı ve Maliye Bakanlığına gönderilen sözleşme örneklerinin sadece İçişleri Bakanlığına gönderilmesini sağlayacak düzenleme (8) inci fıkrada yapılmaktadır.

(9) 506 sayılı Kanunun sigortalıların ölümü halinde bunların kız çocuklarına gelir veya aylık bağlanmasına ilişkin hükümleri 6/8/2003 tarihinde yürürlüğe giren 4958 sayılı Kanun ile yeniden düzenlenmiş ve kız çocuklarının gelir veya aylığa hak kazanma şartları ağırlaştırılmıştır. Ancak, 506 sayılı Kanuna daha sonra 2/7/2005 tarihli ve 5386 sayılı Kanun ile eklenen geçici 91 inci madde neticesinde, birden fazla gelir veya aylık almakta olan kız çocuklarının bu gelir ve aylıklarını 4958 sayılı Kanun öncesindeki dönemde uygulanan hükümlere göre 31/12/2005 tarihine kadar almaya devam etmeleri hükme bağlanmıştır. Yapılan bu düzenleme ile de 506 sayılı Kanunun geçici 91 inci maddesinin geçerlilik süresi 5510 sayılı Kanunun yürürlüğe gireceği tarihe kadar uzatılmakta ve halen bu şekilde gelir veya aylık almakta olan kız çocukları ile ilk defa veya yeniden 2008 yılında gelir veya aylık bağlanması talebinde bulunanların haklarının korunması amaçlanmaktadır.

(10) 506 ve 2925 sayılı Kanunlara göre gelir veya aylık almakta olanlar ile 2008 yılında gelir/aylık bağlanması talebinde bulunacakların gelir ve aylıklarının 2008 yılı Ocak ödeme döneminde yüzde iki oranında, Temmuz ödeme döneminde ise 2008 yılının birinci altı aylık dönemİ için Türkiye İstatistik Kurumu tarafından açıklanan en son temel yıllı tüketici fiyatları genel endeksindeki değişim oranında olmak üzere iki defa artış yapılması amaçlanmaktadır.

Ayrıca, yılın birinci altı aylık dönemi için öngörülen yüzde iki artış oranının, yılın birinci altı aylık dönemi için açıklanan en son temel yıllı tüketici fiyatları genel endeksindeki değişim oranının altında kalması durumunda da, aradaki farkı telafi edecek artış oranının yılın ikinci altı ayı için yapılacak artışa ilave edilebilmesi amacıyla Bakanlar Kuruluna yetki verilerek, ilk altı ay için yapılan artışın enflasyonun altında kalmaması amaçlanmaktadır.

(11) 1479 ve 2926 sayılı Kanunlara göre aylık almakta olanlar ile 2008 yılında aylık bağlanması talebinde bulunanların aylıklarına, 2008 yılı Ocak ve Temmuz ödeme dönemlerinde olmak üzere iki defa artış yapılması sağlanmaktadır.

Ayrıca, yılın birinci altı aylık dönemi için öngörülen yüzde iki artış oranının, yılın birinci altı aylık dönemi için açıklanan en son temel yıllı tüketici fiyatları genel endeksindeki değişim oranının altında kalması durumunda da, aradaki farkı telafi edecek artış oranının yılın ikinci altı ayı için yapılacak artışa ilave edilebilmesi amacıyla Bakanlar Kuruluna yetki verilerek, ilk altı ay için yapılan artışın enflasyonun altında kalmaması amaçlanmaktadır.

(12) 1479 ve 2926 sayılı Kanunların bazı hükümlerinin yürürlükte kalma sürelerinin, 5510 sayılı Kanunun yürürlük tarihi ile paralel hale getirilmesi amaçlanmaktadır.

4956 sayılı Kanun ile yapılan değişiklikler neticesinde, 2926 sayılı Kanuna tabi sigortalılara uygulanmakta olan prim ve aylıklara esas gelir basamakları ve aylık bağlama esasları 1/1/2005 tarihinden itibaren yürürlükten kaldırılmış ve bu sigortalıların aynı tarihten itibaren 1479 sayılı Kanunun prim ve aylıklara esas gelir basamakları ve aylık bağlanması hakkındaki düzenlemelerine tabi olması hükme bağlanmıştır. Ancak, 2926 sayılı Kanuna tabi sigortalıların primlerinin bu tarihten itibaren bu şekilde belirlenecek olmasının sigorta prim tutarlarında yüksek oranda bir artışa sebep olacağı dikkate alınarak, daha önceki yıllarda olduğu şekilde 5565 sayılı 2007 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile bu değişikliklerin uygulanması ertelenmiştir. Yapılan bu düzenlemeyle de 2926 sayılı Kanuna tabi sigortalılar hakkında uzun ve kısa vadeli sigorta kollarına ait primlerin hesaplanması ile bu sigortalılara aylık bağlanmasına ilişkin olarak 2005, 2006 ve 2007 yıllarında yapılmış olan uygulamanın 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu yürürlüğe girinceye kadar aynı şekilde devam ettirilmesi amaçlanmaktadır.

(13) 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa tabi olanlardan vazifelerinden kaynaklanan sebeplerle malul hale gelenlere bağlanan aylıkların, bu amaçla alınmakta olan ilave kurum karşılıkları ile finanse edilmesinde karşılaşılan sorunlar dikkate alınarak, Kurumların 5434 sayılı Kanuna tabi personelin aylıklarının ödenmesine ilişkin ödeneklerinin yüzde dördü oranında alınmakta olan ilave karşılığın yüzde beşe yükseltilerek aktüeryal dengelerin korunması amaçlanmaktadır.

(14) 1479 ve 2926 sayılı Kanunlara göre sigortalı sayılanlardan beş yıl ve daha fazla süreye ilişkin prim borcu olanlara yapılacak bildirimlerde 7201 sayılı Kanun hükümlerine göre tebliğ yapılması halinde, bazı sigortalıların adreslerinin güncel olmaması nedeniyle tebligat yapılmasında sorunlar yaşanacağı dikkate alınarak ilanen tebliğ usulü getirilmektedir.

(15) 5655 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin (2) numaralı fıkrasındaki sağlık sigortası priminin tahsiline ilişkin düzenlemenin 5510 sayılı Kanunun yürürlük tarihine paralel hale getirilmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 29- Kanunun 1/1/2008 tarihinde yürürlüğe gireceği belirtilmektedir.

MADDE 30- Yürütme maddesidir.

BOŞ SAYFA

2008 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNU TASARISI
A-CETVELİ
(ÖZET TABLO)
(Merkezi Yönetim Kapsamında 5018 Sayılı Kanuna Ekli (I) Sayılı Listede Yer Alan Genel Bütçeli İdareler, (II) Sayılı Listede Yer Alan Özel Bütçeli İdareler ve (III) Sayılı Listede Yer Alan Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar)

BOŞ SAYFA

2008 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNU İCMALİ
(I) SAYILI CETVEL - GENEL BÜTÇELİ İDARELER
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA)

(YTL)

KURUMLAR	PERSONEL GİDERLERİ	SOS. GÜV. DEV. PRİMİ GİD.	MAL VE HİZMET ALIM GİD.	FAİZ GİDERLERİ	CARİ TRANSFER	SERMAYE GİDERİ	SERMAYE TRANSFERİ	BORÇ VERME	YEDEK ÖDENEK	TOPLAM
CUMHURBAŞKANLIĞI	22.363.000	1.627.000	11.906.000	0	900.000	18.765.000	0	0	0	55.561.000
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ	198.960.000	22.729.000	72.430.000	0	54.475.000	71.423.000	0	0	0	420.017.000
ANAYASA MAHKEMESİ	3.589.000	383.000	2.086.000	0	44.000	11.000.000	0	0	0	17.102.000
YARGITAY	34.142.000	3.564.000	7.039.000	0	149.000	2.560.000	0	0	0	47.454.000
DANIŞTAY	28.934.000	2.609.000	4.731.000	0	202.000	3.460.000	0	0	0	39.936.000
SAYIŞTAY	56.320.600	6.274.000	17.859.750	0	382.000	9.366.000	0	0	0	90.202.350
BAŞBAKANLIK	53.064.000	4.997.000	203.475.000	0	682.603.000	27.800.000	694.271.000	0	0	1.666.210.000
MİLLİ İSTİHBARAT TEŞKİLATI MÜSTEŞARLIĞI	299.300.000	28.513.000	52.746.000	0	0	43.000.000	0	0	0	423.557.000
MİLLİ GÜVENLİK KURULU GENEL SEKRETERLİĞİ	8.094.000	570.000	1.997.000	0	0	375.000	0	0	0	11.036.000
BASIN-YAYIN VE ENFORMASYON GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	9.834.000	1.138.000	47.771.000	0	68.000	180.000	0	0	0	58.991.000
DEVLET PERSONEL BAŞKANLIĞI	6.914.000	622.000	1.969.000	0	38.000	35.000	0	0	0	9.578.000
BAŞBAKANLIK YÜKSEK DENETLEME KURULU	7.359.000	666.000	2.129.000	0	21.000	795.000	0	0	0	10.970.000
DEVLET PLANLAMA TEŞKİLATI MÜSTEŞARLIĞI	26.839.000	2.150.000	8.926.000	0	47.534.000	16.052.000	165.569.000	0	0	267.070.000
HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI	58.913.000	5.133.000	234.535.000	56.000.000.000	3.262.989.000	7.246.000	200.000.000	2.392.500.000	0	62.161.316.000
DIŞ TİCARET MÜSTEŞARLIĞI	71.661.000	5.709.000	16.758.000	0	6.935.000	1.890.000	0	0	0	102.953.000
GÜMRÜK MÜSTEŞARLIĞI	151.185.000	21.357.000	32.840.000	0	841.000	27.756.000	0	0	0	233.979.000
TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU	75.381.000	8.728.000	13.751.000	0	271.000	2.650.000	0	0	0	100.781.000
DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI	1.579.307.000	236.023.000	164.140.295	0	1.437.300	17.505.000	0	0	0	1.998.412.595
ÖZÜRLÜLER İDARESİ BAŞKANLIĞI	2.208.000	328.000	1.288.000	0	31.000	400.000	0	0	0	4.255.000
AİLE VE SOSYAL ARAŞTIRMALAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	2.291.000	188.000	1.357.000	0	24.000	860.000	0	0	0	4.720.000
KADININ STATÜSÜ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	1.614.000	147.000	1.325.000	0	6.000	500.000	0	0	0	3.592.000
SOSYAL YARDIMLAŞMA VE DAYANIŞMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	1.764.000	155.000	1.636.000	0	15.000	200.000	0	0	0	3.770.000
SOSYAL HİZMETLER VE ÇOCUK ESİRGEME KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	189.967.000	23.607.000	363.097.000	0	221.201.000	55.280.000	0	0	0	853.152.000
ADALET BAKANLIĞI	1.626.692.000	183.293.000	459.586.000	0	90.554.000	153.702.000	334.000.000	0	0	2.847.927.000
MİLLİ SAVUNMA BAKANLIĞI	5.384.283.000	799.537.000	6.969.822.000	0	84.265.000	34.800.000	0	0	0	13.272.707.000
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI	980.685.000	51.365.000	123.455.000	0	125.361.000	51.079.000	15.000.000	0	0	1.346.945.000
JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI	1.711.778.000	214.139.000	1.109.080.000	0	1.481.000	91.900.000	0	0	0	3.128.378.000
EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	4.724.733.000	709.385.000	902.747.000	0	840.000	258.758.000	0	0	0	6.596.463.000
SAHİL GÜVENLİK KOMUTANLIĞI	75.205.000	10.687.000	112.925.000	0	0	34.500.000	0	0	0	233.317.000
DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI	298.352.000	22.904.000	149.782.000	0	159.540.000	77.000.000	0	395.000	0	707.973.000
AVRUPA BİRLİĞİ GENEL SEKRETERLİĞİ	1.938.000	151.000	6.761.000	0	159.000	500.000	0	0	0	9.509.000
MALİYE BAKANLIĞI	535.940.000	61.007.000	309.634.000	0	33.834.652.104	96.000.000	2.075.176.000	0	1.570.672.423	38.483.081.527
GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI	961.299.000	104.676.000	238.105.000	0	7.870.000	50.000.000	300.000	0	0	1.362.250.000
MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI	15.404.236.000	1.816.273.000	2.215.117.000	0	2.070.515.000	1.261.704.000	147.720.000	0	0	22.915.565.000
BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI	293.290.000	45.488.000	46.585.000	0	56.423.000	106.347.000	43.400.000	94.927.000	0	686.460.000
TAPU VE KADASTRO GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	260.569.000	38.540.000	31.563.000	0	975.000	90.800.000	0	0	0	422.447.000
SAĞLIK BAKANLIĞI	4.743.863.000	715.560.000	4.785.874.000	0	10.700.000	567.843.000	4.230.000	0	0	10.828.070.000
ULAŞTIRMA BAKANLIĞI	62.184.000	9.074.000	11.668.000	0	69.709.000	833.350.000	65.500.000	0	0	1.051.485.000
KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	757.211.000	128.340.000	745.599.000	0	494.000	1.759.491.000	0	0	0	3.391.135.000
DENİZCİLİK MÜSTEŞARLIĞI	35.709.000	3.677.000	5.931.000	0	876.000	20.000.000	0	0	0	66.193.000
TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI	956.292.000	149.030.000	142.991.000	0	5.418.122.000	137.835.000	0	84.216.000	0	6.888.486.000
TARIM REFORMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	16.570.000	2.340.000	2.422.000	0	85.000	20.801.000	0	0	0	42.218.000
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI	70.533.000	7.502.000	15.884.000	0	28.869.380.000	3.138.000	1.000.000	0	0	28.967.437.000
SANAYİ VE TİCARET BAKANLIĞI	78.438.000	9.078.000	19.915.000	0	88.092.000	7.544.000	25.167.000	104.540.000	0	332.774.000
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI	14.407.000	2.003.000	13.166.000	0	188.420.000	12.435.000	128.684.000	5.643.000	0	364.758.000
PETROL İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	2.722.000	373.000	1.338.000	0	35.000	350.000	0	0	0	4.818.000
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI	237.000.000	29.273.000	190.380.000	0	222.011.000	87.868.000	51.529.000	8.525.000	0	826.586.000
ÇEVRE VE ORMAN BAKANLIĞI	241.259.000	40.314.000	36.409.000	0	386.471.900	109.590.000	162.904.000	44.978.000	0	1.021.925.900
DEVLET METEOROLOJİ İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	57.628.000	7.781.000	13.524.000	0	15.220.000	14.500.000	0	0	0	108.653.000
DEVLET SU İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	912.936.000	159.658.000	166.656.000	0	773.000	2.542.533.000	10.000.000	0	0	3.792.556.000
GENEL BÜTÇELİ KURUMLAR (I SAYILI CETVEL)	**43.335.755.600**	**5.698.665.000**	**20.092.709.045**	**56.000.000.000**	**75.983.290.304**	**8.743.466.000**	**4.124.450.000**	**2.735.724.000**	**1.570.672.423**	**218.284.732.372**
ÖZEL BÜTÇELİ KURUMLAR (II SAYILI CETVEL)	**5.117.527.200**	**683.575.600**	**2.528.522.000**	**0**	**1.008.388.850**	**2.847.550.000**	**558.600.000**	**1.197.786.000**	**0**	**13.941.949.650**
DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLAR (III SAYILI CETVEL)	**218.766.489**	**23.221.688**	**284.191.955**	**50.000**	**1.019.444.509**	**184.013.800**	**0**	**0**	**0**	**1.729.688.441**
I + II + III SAYILI CETVELE TABİ KURUMLAR TOPLAMI	**48.672.049.289**	**6.405.462.288**	**22.905.423.000**	**56.000.050.000**	**78.011.123.663**	**11.775.029.800**	**4.683.050.000**	**3.933.510.000**	**1.570.672.423**	**233.956.370.463**
ÖZEL BÜTÇELERE HAZİNE YARDIMI					**7.822.042.254**		**2.598.630.000**			**10.420.672.254**
GELİRDEN AYRILAN PAYLAR					**982.481.409**					**982.481.409**
MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİ TOPLAMI (HAZİNE YARDIMLARI VE GELİRDEN AYRILAN PAY HARİÇ)	**48.672.049.289**	**6.405.462.288**	**22.905.423.000**	**56.000.050.000**	**69.206.600.000**	**11.775.029.800**	**2.084.420.000**	**3.933.510.000**	**1.570.672.423**	**222.553.216.800**
MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİ TOPLAMI (HAZİNE YARDIMLARI HARİÇ, GELİRDEN AYRILAN PAY DAHİL)	**48.672.049.289**	**6.405.462.288**	**22.905.423.000**	**56.000.050.000**	**70.189.081.409**	**11.775.029.800**	**2.084.420.000**	**3.933.510.000**	**1.570.672.423**	**223.535.698.209**

2008 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNU İCMALİ
(II) SAYILI CETVEL - ÖZEL BÜTÇELİ DİĞER İDARELER
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA)

(YTL)

KURUMLAR	PERSONEL GİDERLERİ	SOS. GÜV. DEV. PRİMİ GİD.	MAL VE HİZMET ALIM GİD.	FAİZ GİDERLERİ	CARİ TRANSFER	SERMAYE GİDERİ	SERMAYE TRANSFERİ	BORÇ VERME	YEDEK ÖDENEK	TOPLAM
ÖĞRENCİ SEÇME VE YERLEŞTİRME MERKEZİ	5.798.000	1.200.000	128.608.000	0	465.000	9.510.000	0	0	0	145.581.000
ATATÜRK KÜLTÜR, DİL VE TARİH YÜKSEK KURUMU BAŞKANLIĞI	6.235.000	754.000	17.700.000	0	635.000	1.341.000	0	0	0	26.665.000
TÜRKİYE VE ORTA DOĞU AMME İDARESİ ENSTİTÜSÜ	2.218.000	299.000	1.579.000	0	356.000	665.000	0	0	0	5.117.000
TÜRKİYE BİLİMSEL VE TEKNOLOJİK ARAŞTIRMA KURUMU	148.594.000	25.883.000	97.262.000	0	98.088.000	114.096.000	522.000.000	0	0	1.005.923.000
TÜRKİYE BİLİMLER AKADEMİSİ BAŞKANLIĞI	598.000	89.000	2.724.000	0	2.115.000	1.049.000	0	0	0	6.575.000
TÜRKİYE ADALET AKADEMİSİ BAŞKANLIĞI	1.209.000	166.000	3.360.000	0	22.000	4.000.000	0	0	0	8.757.000
YÜKSEK ÖĞRENİM KREDİ VE YURTLAR KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	140.146.000	16.296.000	229.882.000	0	391.048.000	96.000.000	0	1.151.000.000	0	2.024.372.000
GENÇLİK VE SPOR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	21.339.000	2.724.000	23.182.000	0	203.216.000	129.814.000	25.000.000	0	0	405.275.000
DEVLET TİYATROLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	60.268.000	6.466.000	26.443.000	0	3.311.000	3.321.000	0	0	0	99.809.000
DEVLET OPERA VE BALESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	86.430.000	8.546.000	19.000.000	0	3.958.000	1.575.000	0	0	0	119.509.000
ORMAN GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	391.164.000	61.437.000	69.894.000	0	22.130.000	70.000.000	0	0	0	614.625.000
VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	54.259.000	7.260.000	143.385.000	0	19.980.000	189.653.000	0	0	0	414.537.000
HUDUT VE SAHİLLER SAĞLIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	12.914.000	1.700.000	8.839.000	0	176.000	73.308.000	0	0	0	96.937.000
TÜRK AKREDİTASYON KURUMU	2.211.000	250.000	1.977.000	0	272.000	0	0	0	0	4.710.000
TÜRK STANDARTLARI ENSTİTÜSÜ	95.630.000	14.697.000	37.502.000	0	1.518.000	12.000.000	0	0	0	161.347.000
MİLLİ PRODÜKTİVİTE MERKEZİ	5.668.000	1.095.000	2.957.000	0	31.000	400.000	0	0	0	10.151.000
TÜRK PATENT ENSTİTÜSÜ	7.597.000	908.000	19.908.000	0	2.053.000	5.268.000	0	0	0	35.734.000
ULUSAL BOR ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ	850.000	68.000	853.000	0	26.000	6.296.000	0	0	0	8.093.000
TÜRKİYE ATOM ENERJİSİ KURUMU	26.967.000	2.418.000	14.244.000	0	2.522.000	18.988.000	0	0	0	65.139.000
SAVUNMA SANAYİ MÜSTEŞARLIĞI	10.966.000	800.000	9.565.000	0	315.000	5.770.000	0	0	0	27.416.000
KÜÇÜK VE ORTA ÖLÇEKLİ SANAYİ GELİŞTİRME VE DESTEKLEME İDAI	26.624.000	2.136.000	25.275.000	0	113.940.000	7.607.000	0	46.786.000	0	222.368.000
İHRACATI GELİŞTİRME ETÜD MERKEZİ	7.253.000	740.000	5.358.000	0	85.000	0	0	0	0	13.436.000
TÜRK İŞBİRLİĞİ VE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI	4.439.000	457.000	6.292.000	0	31.178.000	2.000.000	600.000	0	0	44.966.000
ÖZEL ÇEVRE KORUMA KURUMU BAŞKANLIĞI	4.248.000	583.000	5.865.000	0	608.000	7.569.000	11.000.000	0	0	29.873.000
GAP BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI	5.606.000	857.000	6.337.000	0	401.000	11.129.000	0	0	0	24.330.000
ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANLIĞI	11.829.000	838.000	3.900.000	0	512.000	0	0	0	0	17.079.000
ELEKTRİK İŞLERİ ETÜT İDARESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	22.276.000	3.597.000	4.385.000	0	1.245.000	4.400.000	0	0	0	35.903.000
MADEN TETKİK VE ARAMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	82.424.000	12.323.000	15.495.000	0	5.733.000	98.500.000	0	0	0	214.475.000
CEZA VE İNFAZ KURUMLARI İLE TUTUKEVLERİ İŞ YURTLARI KURUMU	13.086.000	1.588.000	223.292.000	0	2.255.000	473.282.000	0	0	0	713.503.000
SİVİL HAVACILIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	6.848.000	1.272.000	6.503.000	0	952.000	630.000	0	0	0	16.205.000
MESLEKİ YETERLİLİK KURUMU BAŞKANLIĞI	1.000.000	215.000	3.040.000	0	0	1.000.000	0	0	0	5.255.000
ÖZEL BÜTÇELİ KURUMLAR	**1.266.694.000**	**177.662.000**	**1.164.606.000**	**0**	**909.146.000**	**1.349.171.000**	**558.600.000**	**1.197.786.000**	**0**	**6.623.665.000**
YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARI	**3.850.833.200**	**505.913.600**	**1.363.916.000**	**0**	**99.242.850**	**1.498.379.000**	**0**	**0**	**0**	**7.318.284.650**
ÖZEL BÜTÇELİ KURUMLAR TOPLAMI	**5.117.527.200**	**683.575.600**	**2.528.522.000**	**0**	**1.008.388.850**	**2.847.550.000**	**558.600.000**	**1.197.786.000**	**0**	**13.941.949.650**

2008 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNU İCMALİ
(II) SAYILI CETVEL - YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARI
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA)

(YTL)

KURUMLAR	PERSONEL GİDERLERİ	SOS. GÜV. DEV. PRİMİ GİD.	MAL VE HİZMET ALIM GİD.	FAİZ GİDERLERİ	CARİ TRANSFER	SERMAYE GİDERİ	SERMAYE TRANSFERİ	BORÇ VERME	YEDEK ÖDENEK	TOPLAM
YÜKSEKÖĞRETİM KURULU	6.123.000	942.000	2.780.000	0	16.243.000	1.900.000	0	0	0	27.989.000
ANKARA ÜNİVERSİTESİ	183.704.000	25.375.000	47.037.000	0	9.109.000	38.784.000	0	0	0	304.009.000
ORTA DOĞU TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	103.277.000	13.975.000	48.501.000	0	2.574.000	33.814.000	0	0	0	202.141.000
HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ	158.330.000	24.306.000	58.681.000	0	4.696.000	63.750.000	0	0	0	309.643.000
GAZİ ÜNİVERSİTESİ	169.497.000	21.542.000	57.036.000	0	2.614.000	46.617.000	0	0	0	297.308.000
İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ	269.679.000	39.626.000	100.249.000	0	7.783.000	32.351.000	0	0	0	449.888.000
İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	89.597.000	11.939.000	34.086.000	0	1.952.000	38.046.000	0	0	0	175.640.000
BOĞAZİÇİ ÜNİVERSİTESİ	45.376.000	6.197.000	24.229.000	0	713.000	21.622.000	0	0	0	98.137.000
MARMARA ÜNİVERSİTESİ	115.627.000	14.450.000	32.016.000	0	1.585.000	37.978.000	0	0	0	206.656.000
YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	83.234.000	7.057.000	18.415.000	0	887.500	21.530.000	0	0	0	99.134.500
MİMAR SİNAN GÜZEL SANATLAR ÜNİVERSİTESİ	22.971.000	3.140.000	5.797.000	0	508.000	13.500.000	0	0	0	45.516.000
EGE ÜNİVERSİTESİ	160.889.000	21.742.000	43.582.000	0	4.709.000	32.924.000	0	0	0	263.846.000
DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ	132.211.000	18.439.000	29.467.000	0	1.294.000	26.912.000	0	0	0	208.323.000
TRAKYA ÜNİVERSİTESİ	90.997.000	7.148.000	14.961.000	0	576.000	19.130.000	0	0	0	92.727.000
ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ	95.686.000	12.434.000	37.579.000	0	2.123.000	18.214.000	0	0	0	166.096.000
ANADOLU ÜNİVERSİTESİ	102.988.000	15.398.000	48.475.000	0	4.909.000	13.791.000	0	0	0	205.121.000
SELÇUK ÜNİVERSİTESİ	110.301.500	13.141.000	53.880.000	0	3.150.000	36.241.000	0	0	0	214.713.500
AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ	65.301.000	9.596.000	21.990.000	0	615.000	26.137.000	0	0	0	127.683.000
ERCİYES ÜNİVERSİTESİ	72.648.000	9.622.000	22.305.000	0	1.028.000	16.939.000	0	0	0	122.542.000
CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ	56.549.000	7.176.000	10.905.000	0	721.000	19.580.000	0	0	0	100.931.000
ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ	112.698.000	14.298.000	35.165.000	0	1.424.000	23.083.000	0	0	0	186.638.000
ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ	80.321.000	10.659.500	18.638.000	0	653.000	19.831.000	0	0	0	130.102.500
KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	79.338.000	9.936.000	25.065.000	0	1.079.000	16.450.000	0	0	0	131.868.000
ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ	113.168.000	13.744.000	41.271.000	0	2.932.000	24.480.000	0	0	0	195.595.000
İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ	52.515.000	6.676.000	21.084.000	0	543.000	19.490.000	0	0	0	100.308.000
FIRAT ÜNİVERSİTESİ	66.941.000	8.381.000	22.631.000	0	667.000	23.547.000	0	0	0	122.150.000
DİCLE ÜNİVERSİTESİ	60.129.000	7.283.000	21.590.000	0	920.000	23.165.000	0	0	0	113.087.000
YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ	60.310.000	7.084.000	18.194.000	0	574.000	19.390.000	0	0	0	105.552.000
GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ	39.835.500	5.307.000	14.441.000	0	846.000	27.591.000	0	0	0	88.020.500
İZMİR YÜKSEK TEKNOLOJİ ENSTİTÜSÜ	16.982.000	2.346.000	5.041.000	0	186.000	25.419.000	0	0	0	49.974.000
GEBZE YÜKSEK TEKNOLOJİ ENSTİTÜSÜ	14.453.000	1.882.000	4.588.000	0	161.000	13.630.000	0	0	0	34.714.000
HARRAN ÜNİVERSİTESİ	35.686.000	4.550.000	11.984.000	0	317.000	30.784.000	0	0	0	83.321.000
SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ	69.204.000	8.868.000	17.969.000	0	598.000	22.024.000	0	0	0	118.661.000
ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ	43.721.000	5.347.000	11.630.000	0	473.000	29.791.000	0	0	0	90.962.000
ZONGULDAK KARAELMAS ÜNİVERSİTESİ	39.135.000	4.621.000	14.656.000	0	464.000	29.850.000	0	0	0	88.976.000
MERSİN ÜNİVERSİTESİ	47.922.000	6.078.000	13.401.000	0	599.000	30.722.000	0	0	0	98.722.000
PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ	53.619.000	6.955.000	12.789.000	0	405.000	30.015.000	0	0	0	103.767.000
BALIKESİR ÜNİVERSİTESİ	29.871.000	3.530.000	10.173.000	0	441.000	16.255.000	0	0	0	60.268.000
KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ	67.713.000	8.963.000	26.514.000	0	601.000	35.858.000	0	0	0	139.648.000
SAKARYA ÜNİVERSİTESİ	47.481.000	5.383.000	19.276.000	0	615.000	18.625.000	0	0	0	91.380.000
CELAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ	45.260.000	5.587.000	16.391.000	0	443.000	20.402.000	0	0	0	88.083.000
ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ	30.483.000	3.607.000	12.002.000	0	424.000	19.979.000	0	0	0	66.495.000
MUSTAFA KEMAL ÜNİVERSİTESİ	27.941.000	3.708.000	9.515.000	0	193.750	28.744.000	0	0	0	70.301.750
AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ	38.926.000	5.012.000	12.996.000	0	553.000	15.138.000	0	0	0	71.724.000
KAFKAS ÜNİVERSİTESİ	20.604.000	2.428.000	9.698.000	0	375.000	20.651.000	0	0	0	53.757.000
ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ	34.324.000	4.657.000	12.296.000	0	316.000	15.939.000	0	0	0	67.532.000
NİĞDE ÜNİVERSİTESİ	19.398.000	2.496.000	7.187.000	0	352.000	11.510.000	0	0	0	40.943.000
DUMLUPINAR ÜNİVERSİTESİ	29.500.000	3.462.000	10.251.000	0	320.000	21.094.000	0	0	0	64.627.000
GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ	31.901.000	4.089.000	11.459.000	0	418.000	22.510.000	0	0	0	70.377.000
MUĞLA ÜNİVERSİTESİ	30.420.000	4.139.000	12.886.000	0	243.000	18.579.000	0	0	0	66.569.000
KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ	34.453.000	4.166.000	10.215.000	0	215.000	29.338.000	0	0	0	78.387.000
KIRIKKALE ÜNİVERSİTESİ	32.718.000	4.125.000	8.518.000	0	245.000	14.960.000	0	0	0	60.561.000
ESKİŞEHİR OSMANGAZİ ÜNİVERSİTESİ	53.373.500	7.035.500	16.097.000	0	1.383.000	23.271.000	0	0	0	101.156.000
GALATASARAY ÜNİVERSİTESİ	14.736.000	1.669.000	7.510.000	0	226.000	9.098.000	0	0	0	33.239.000
AHİ EVRAN ÜNİVERSİTESİ	9.450.000	1.186.000	4.810.000	0	537.000	9.300.000	0	0	0	25.273.000
KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ	8.078.000	1.068.000	5.157.000	0	374.000	10.245.000	0	0	0	24.922.000
DÜZCE ÜNİVERSİTESİ	17.992.000	2.544.000	6.223.000	0	537.000	19.955.000	0	0	0	47.251.000
MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ	10.934.000	1.118.000	5.409.000	0	544.000	9.000.000	0	0	0	26.665.000
UŞAK ÜNİVERSİTESİ	7.949.000	870.000	5.578.000	0	389.000	9.550.000	0	0	0	24.336.000
RİZE ÜNİVERSİTESİ	8.817.000	1.401.500	4.765.000	0	537.000	8.000.000	0	0	0	23.520.500
NAMIK KEMAL ÜNİVERSİTESİ	13.845.500	1.707.500	6.213.000	0	537.000	9.010.000	0	0	0	31.313.000
ERZİNCAN ÜNİVERSİTESİ	11.229.000	1.398.000	5.074.000	0	314.000	9.000.000	0	0	0	26.915.000
AKSARAY ÜNİVERSİTESİ	5.992.000	858.500	3.582.000	0	537.000	10.500.000	0	0	0	21.470.000
GİRESUN ÜNİVERSİTESİ	7.229.000	936.000	4.391.000	0	537.000	6.950.000	0	0	0	20.243.000
UŞAK ÜNİVERSİTESİ	7.483.000	948.000	4.175.000	0	542.000	8.500.000	0	0	0	21.647.000
BOZOK ÜNİVERSİTESİ	5.876.500	758.500	3.831.000	0	537.000	9.300.000	0	0	0	20.294.000
ADIYAMAN ÜNİVERSİTESİ	5.144.000	604.000	3.633.000	0	314.000	9.000.000	0	0	0	18.695.000
ORDU ÜNİVERSİTESİ	5.407.000	665.000	3.971.000	0	537.000	8.150.000	0	0	0	18.670.000
AMASYA ÜNİVERSİTESİ	7.142.000	824.000	4.024.000	0	537.000	8.125.000	0	0	0	20.652.000
KARAMANOĞLU MEHMETBEY ÜNİVERSİTESİ	3.620.000	450.000	2.784.000	0	530.000	1.000.000	0	0	0	8.384.000
AĞRI DAĞI ÜNİVERSİTESİ	4.320.000	458.000	3.024.000	0	532.000	750.000	0	0	0	9.034.000
SİNOP ÜNİVERSİTESİ	4.865.000	601.000	2.542.000	0	530.000	700.000	0	0	0	9.238.000
SİİRT ÜNİVERSİTESİ	2.383.000	286.000	2.716.000	0	532.000	850.000	0	0	0	6.767.000
NEVŞEHİR ÜNİVERSİTESİ	3.868.000	453.000	2.986.000	0	529.000	700.000	0	0	0	9.536.000
KARABÜK ÜNİVERSİTESİ	7.893.000	878.000	3.729.000	0	534.000	1.200.000	0	0	0	14.234.000
KİLİS YEDİ ARALIK ÜNİVERSİTESİ	2.970.000	353.000	2.516.000	0	529.000	750.000	0	0	0	7.124.000
ÇANKIRI KARATEKİN ÜNİVERSİTESİ	4.814.000	591.000	3.597.000	0	330.000	1.000.000	0	0	0	10.332.000
ARTVİN ÇORUH ÜNİVERSİTESİ	3.380.000	423.000	1.953.000	0	530.000	3.650.000	0	0	0	9.936.000
BİLECİK ÜNİVERSİTESİ	6.001.000	724.500	3.888.000	0	530.000	604.850	0	0	0	12.258.350
BİTLİS EREN ÜNİVERSİTESİ	4.192.800	468.000	3.035.000	0	530.000	700.000	0	0	0	8.923.800
KIRKLARELİ ÜNİVERSİTESİ	4.812.000	553.000	3.254.000	0	600.000	1.200.000	0	0	0	10.899.000
OSMANİYE KORKUT ATA ÜNİVERSİTESİ	4.982.000	582.000	3.463.000	0	575.000	1.000.000	0	0	0	10.602.000
BİNGÖL ÜNİVERSİTESİ	2.121.000	286.000	1.837.000	0	529.000	2.300.000	0	0	0	7.073.000
MUŞ ALPARSLAN ÜNİVERSİTESİ	1.987.000	231.000	2.192.000	0	529.000	1.450.000	0	0	0	6.129.000
MARDİN ARTUKLU ÜNİVERSİTESİ	1.234.000	155.000	2.071.000	0	600.000	700.000	0	0	0	4.750.000
BATMAN ÜNİVERSİTESİ	2.206.000	251.000	2.425.000	0	530.000	700.000	0	0	0	6.112.000
YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARI	**3.850.833.200**	**505.913.500**	**1.363.916.000**	**0**	**99.242.850**	**1.498.379.000**	**0**	**0**	**0**	**7.318.284.650**
DİĞER ÖZEL BÜTÇELİ KURUMLAR	**1.766.694.000**	**177.662.000**	**1.164.606.000**	**0**	**909.146.000**	**1.349.171.000**	**558.600.000**	**1.197.786.000**	**0**	**8.623.665.000**
ÖZEL BÜTÇELİ KURUMLAR TOPLAMI	**5.117.527.200**	**683.575.600**	**2.528.522.000**	**0**	**1.008.388.850**	**2.847.550.000**	**558.600.000**	**1.197.786.000**	**0**	**13.941.949.650**

2008 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNU İCMALİ
(III) SAYILI CETVEL - DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLAR
(EKONOMİK SINIFLANDIRMA)

(YTL)

KURUMLAR	PERSONEL GİDERLERİ	SOS. GÜV. DEV. PRİMİ GİD.	MAL VE HİZMET ALIM GİD.	FAİZ GİDERLERİ	CARİ TRANSFER	SERMAYE GİDERİ	SERMAYE TRANSFERİ	BORÇ VERME	YEDEK ÖDENEK	TOPLAM
RADYO VE TELEVİZYON ÜST KURULU	27.266.000	2.460.000	23.021.000	0	62.085.000	36.045.000	0	0	0	150.877.000
TELEKOMÜNİKASYON KURUMU	60.321.000	7.737.000	116.814.000	0	911.073.000	76.302.000	0	0	0	1.172.247.000
SERMAYE PİYASASI KURULU	31.644.000	1.478.000	16.558.000	0	2.530.000	1.900.000	0	0	0	54.110.000
BANKACILIK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU	31.362.200	3.960.100	35.451.000	0	1.273.200	32.953.500	0	0	0	105.000.000
ENERJİ PİYASASI DÜZENLEME KURUMU	24.238.750	2.525.000	50.326.250	50.000	3.117.000	22.731.000	0	0	0	102.988.000
KAMU İHALE KURUMU	17.838.000	780.400	25.103.400	0	18.380.400	7.020.800	0	0	0	69.123.000
REKABET KURUMU	16.979.515	953.697	7.746.305	0	6.694.500	900.500	0	0	0	33.274.517
TÜTÜN, TÜTÜN MAMULLERİ VE ALKOLLÜ İÇKİLER PİYASASI DÜZENLEME KURUMU	9.117.024	3.327.491	9.172.000	0	14.291.409	6.161.000	0	0	0	42.068.924
DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLAR TOPLAMI	**218.766.489**	**23.221.688**	**284.191.955**	**50.000**	**1.019.444.509**	**184.013.800**	**0**	**0**	**0**	**1.729.688.441**

2008 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNU İCMALİ
(I) SAYILI CETVEL-GENEL BÜTÇELİ İDARELER
(FONKSİYONEL SINIFLANDIRMA)

(YTL)

KURUMLAR	GENEL KAMU HİZMETLERİ	SAVUNMA HİZMETLERİ	KAMU DÜZENİ VE GÜVENLİK HİZMETLERİ	EKONOMİK İŞLER VE HİZMETLER	ÇEVRE KORUMA HİZMETLERİ	İSKAN VE TOPLUM REFAHI HİZMETLERİ	SAĞLIK HİZMETLERİ	DİNLENME, KÜLTÜR VE DİN HİZMETLERİ	EĞİTİM HİZMETLERİ	SOSYAL GÜVENLİK VE SOSYAL YARDIM HİZMETLERİ	TOPLAM
CUMHURBAŞKANLIĞI	55.561.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	55.561.000
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ	419.611.248	2.000	0	0	0	0	403.752	0	0	0	420.017.000
ANAYASA MAHKEMESİ	2.814.400	0	14.287.600	0	0	0	0	0	0	0	17.102.000
YARGITAY	11.529.600	0	35.924.400	0	0	0	0	0	0	0	47.454.000
DANIŞTAY	5.135.000	0	34.698.900	0	0	0	0	0	102.100	0	39.936.000
SAYIŞTAY	11.814.500	45.000	78.172.850	0	0	0	0	0	170.000	0	90.202.350
BAŞBAKANLIK	1.589.530.850	23.207.500	2.275.750	48.706.000	0	0	620.300	1.869.500	0	0	1.666.210.000
MİLLİ İSTİHBARAT TEŞKİLATI MÜSTEŞARLIĞI	0	0	423.557.000	0	0	0	0	0	0	0	423.557.000
MİLLİ GÜVENLİK KURULU GENEL SEKRETERLİĞİ	11.036.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	11.036.000
BASIN-YAYIN VE ENFORMASYON GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	3.482.225	90.750	0	0	0	0	0	55.418.025	0	0	58.991.000
DEVLET PERSONEL BAŞKANLIĞI	9.535.750	42.250	0	0	0	0	0	0	0	0	9.578.000
BAŞBAKANLIK YÜKSEK DENETLEME KURULU	10.892.500	0	77.500	0	0	0	0	0	0	0	10.970.000
DEVLET PLANLAMA TEŞKİLATI MÜSTEŞARLIĞI	185.085.000	182.000	230.000	14.000.000	0	0	0	0	67.573.000	0	267.070.000
HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI	57.597.198.950	271.050	340.000	3.631.506.000	0	0	0	0	0	932.000.000	62.161.316.000
DIŞ TİCARET MÜSTEŞARLIĞI	41.161.670	253.000	0	61.538.330	0	0	0	0	0	0	102.953.000
GÜMRÜK MÜSTEŞARLIĞI	229.450.800	301.800	4.226.400	0	0	0	0	0	0	0	233.979.000
TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU	99.604.770	218.600	742.500	0	0	0	215.130	0	0	0	100.781.000
DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI	12.453.180	191.840	700.000	0	0	0	286.235	1.983.489.840	291.500	0	1.998.412.995
ÖZÜRLÜLER İDARESİ BAŞKANLIĞI	1.031.490	46.160	110.000	0	0	0	0	0	0	3.067.350	4.255.000
AİLE VE SOSYAL ARAŞTIRMALAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	4.680.000	0	40.000	0	0	0	0	0	0	0	4.720.000
KADININ STATÜSÜ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	3.592.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3.592.000
SOSYAL YARDIMLAŞMA VE DAYANIŞMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	522.020	0	284.000	0	0	0	0	0	0	2.963.980	3.770.000
SOSYAL HİZMETLER VE ÇOCUK ESİRGEME KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	10.751.000	0	5.040.000	0	0	0	0	0	0	837.361.000	853.152.000
ADALET BAKANLIĞI	639.610.200	3.291.900	2.205.024.900	0	0	0	0	0	0	0	2.847.927.000
MİLLİ SAVUNMA BAKANLIĞI	50.875.000	13.206.785.000	0	0	0	0	0	0	0	15.047.000	13.272.707.000
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI	1.138.094.000	86.415.000	2.436.000	0	0	120.000.000	0	0	0	0	1.346.945.000
JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI	0	0	3.128.378.000	0	0	0	0	0	0	0	3.128.378.000
EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	153.382.000	260.000	6.237.264.500	0	0	0	2.882.000	0	202.674.500	0	6.596.463.000
SAHİL GÜVENLİK KOMUTANLIĞI	0	0	233.317.000	0	0	0	0	0	0	0	233.317.000
DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI	611.253.000	134.000	0	0	0	0	1.748.000	37.550.000	50.710.000	6.578.000	707.973.000
AVRUPA BİRLİĞİ GENEL SEKRETERLİĞİ	9.379.000	0	130.000	0	0	0	0	0	0	0	9.509.000
MALİYE BAKANLIĞI	28.190.691.327	875.200	63.041.900	0	0	1.970.400.000	0	0	3.014.100	8.255.059.000	38.483.081.527
GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI	1.362.250.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1.362.250.000
MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI	2.218.715.000	500.000	35.000	0	0	0	0	106.177.000	20.590.138.000	0	22.915.565.000
BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI	13.073.720	381.000	0	329.957.870	0	84.329.980	144.230	0	0	258.573.200	686.460.000
TAPU VE KADASTRO GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	370.006.700	590.300	0	51.750.000	0	0	0	0	0	0	422.447.000
SAĞLIK BAKANLIĞI	32.810.000	296.000	685.000	0	0	0	10.794.279.000	0	0	0	10.828.070.000
ULAŞTIRMA BAKANLIĞI	6.878.800	294.900	0	1.044.311.300	0	0	0	0	0	0	1.051.485.000
KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	25.086.750	413.620	3.120.000	3.360.779.330	0	0	1.735.300	0	0	0	3.391.135.000
DENİZCİLİK MÜSTEŞARLIĞI	5.312.800	608.800	0	60.112.800	0	0	158.600	0	0	0	66.193.000
TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI	58.684.350	494.150	0	6.698.866.310	490.000	0	80.210.000	0	19.741.180	30.000.000	6.888.486.000
TARIM REFORMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	3.307.900	404.000	0	38.506.100	0	0	0	0	0	0	42.218.000
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI	20.530.300	1.022.000	426.000	141.458.700	0	0	0	0	0	28.804.000.000	28.967.437.000
SANAYİ VE TİCARET BAKANLIĞI	106.870.000	1.472.000	0	224.378.000	0	0	54.000	0	0	0	332.774.000
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI	312.922.060	372.000	770.000	51.193.920	0	0	0	0	0	0	364.758.000
PETROL İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	1.350.000	0	130.000	3.338.000	0	0	0	0	0	0	4.818.000
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI	235.993.680	1.229.000	2.829.000	170.875.791	0	0	100.000	415.558.529	0	0	826.586.000
ÇEVRE VE ORMAN BAKANLIĞI	482.991.900	291.000	1.000.000	326.486.000	211.157.000	0	0	0	0	0	1.021.925.900
DEVLET METEOROLOJİ İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	107.574.000	166.000	720.000	0	0	191.000	0	0	0	0	108.653.000
DEVLET SU İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	23.322.100	677.700	10.529.000	3.491.020.100	0	266.713.800	293.300	0	0	0	3.792.556.000
GENEL BÜTÇELİ KURUMLAR (I SAYILI CETVEL)	**96.498.438.560**	**13.331.927.630**	**12.490.043.200**	**19.748.784.551**	**211.647.000**	**2.441.443.780**	**10.883.320.847**	**2.600.062.894**	**20.934.414.380**	**39.144.649.530**	**218.284.732.372**
ÖZEL BÜTÇELİ KURUMLAR (II SAYILI CETVEL)	**1.983.315.449**	**29.836.042**	**850.372.378**	**1.275.191.086**	**24.367.400**	**22.867.000**	**903.927.380**	**928.814.048**	**7.804.417.867**	**119.841.000**	**13.941.949.650**
DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLAR (III SAYILI CETVEL)	**333.239.588**	**2.451.720**	**35.083.000**	**1.308.019.633**	**0**	**0**	**0**	**50.894.500**	**0**	**0**	**1.729.688.441**
I + II + III SAYILI CETVELE TABİ KURUMLAR TOPLAMI	**98.814.993.597**	**13.363.415.392**	**13.375.298.578**	**22.331.995.270**	**236.014.400**	**2.464.310.780**	**11.787.248.227**	**3.579.771.442**	**28.738.832.247**	**39.264.490.530**	**233.956.370.463**
ÖZEL BÜTÇELERE HAZİNE YARDIMI	**10.420.672.254**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**10.420.672.254**
GELİRDEN AYRILAN PAYLAR	**58.291.409**	**0**	**0**	**924.190.000**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**982.481.409**
MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİ TOPLAMI (GELİRDEN AYR. PAY HARİ	**88.336.029.934**	**13.363.415.392**	**13.375.298.578**	**21.407.805.270**	**236.014.400**	**2.464.310.780**	**11.787.248.227**	**3.579.771.442**	**28.738.832.247**	**39.264.490.530**	**222.553.216.800**
MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİ TOPLAMI (GELİRDEN AYR. PAY DAH	**88.394.321.343**	**13.363.415.392**	**13.375.298.578**	**22.331.995.270**	**236.014.400**	**2.464.310.780**	**11.787.248.227**	**3.579.771.442**	**28.738.832.247**	**39.264.490.530**	**223.535.698.209**

2008 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNU İCMALİ
(II) SAYILI CETVEL-ÖZEL BÜTÇELİ DİĞER İDARELER
(FONKSİYONEL SINIFLANDIRMA)

(YTL)

KURUMLAR	GENEL KAMU HİZMETLERİ	SAVUNMA HİZMETLERİ	KAMU DÜZENİ VE GÜVENLİK HİZMETLERİ	EKONOMİK İŞLER VE HİZMETLER	ÇEVRE KORUMA HİZMETLERİ	İSKAN VE TOPLUM REFAHI HİZMETLERİ	SAĞLIK HİZMETLERİ	DİNLENME, KÜLTÜR VE DİN HİZMETLERİ	EĞİTİM HİZMETLERİ	SOSYAL GÜVENLİK VE SOSYAL YARDIM HİZMETLERİ	TOPLAM
ÖĞRENCİ SEÇME VE YERLEŞTİRME MERKEZİ	9.989.000	0	0	0	0	0	0	0	135.592.000	0	145.581.000
ATATÜRK KÜLTÜR, DİL VE TARİH YÜKSEK KURUMU BAŞKANLIĞI	2.728.700	0	0	0	0	0	0	23.936.300	0	0	26.665.000
TÜRKİYE VE ORTA DOĞU AMME İDARESİ ENSTİTÜSÜ	3.192.000	0	180.000	0	0	0	0	0	1.745.000	0	5.117.000
TÜRKİYE BİLİMSEL VE TEKNOLOJİK ARAŞTIRMA KURUMU	963.056.100	0	421.000	0	0	0	516.900	0	41.929.000	0	1.005.923.000
TÜRKİYE BİLİMLER AKADEMİSİ BAŞKANLIĞI	6.575.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6.575.000
TÜRKİYE ADALET AKADEMİSİ BAŞKANLIĞI	0	0	8.757.000	0	0	0	0	0	0	0	8.757.000
YÜKSEK ÖĞRENİM KREDİ VE YURTLAR KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	27.031.000	286.000	14.420.000	0	0	0	0	0	1.982.635.000	0	2.024.372.000
GENÇLİK VE SPOR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	21.901.000	122.000	275.000	0	0	0	1.245.000	381.732.000	0	0	405.275.000
DEVLET TİYATROLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	11.583.190	51.300	1.225.400	0	0	0	0	86.949.110	0	0	99.809.000
DEVLET OPERA VE BALESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	11.106.000	75.000	300.000	0	0	0	322.000	107.706.000	0	0	119.509.000
ORMAN GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	4.924.000	112.000	0	609.589.000	0	0	0	0	0	0	614.625.000
VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	13.454.600	361.400	2.000.000	385.400	0	0	43.715.500	234.779.100	0	119.841.000	414.537.000
HUDUT VE SAHİLLER SAĞLIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	5.033.000	99.000	1.025.000	0	0	0	90.780.000	0	0	0	96.937.000
TÜRK AKREDİTASYON KURUMU	0	0	0	4.710.000	0	0	0	0	0	0	4.710.000
TÜRK STANDARTLARI ENSTİTÜSÜ	24.600.364	0	0	136.746.636	0	0	0	0	0	0	161.347.000
MİLLİ PRODÜKTİVİTE MERKEZİ	3.308.850	0	0	6.842.150	0	0	0	0	0	0	10.151.000
TÜRK PATENT ENSTİTÜSÜ	15.520.000	53.000	520.000	19.641.000	0	0	0	0	0	0	35.734.000
ULUSAL BOR ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ	0	0	0	8.093.000	0	0	0	0	0	0	8.093.000
TÜRKİYE ATOM ENERJİSİ KURUMU	7.657.500	0	300.000	56.912.600	0	0	268.900	0	0	0	65.139.000
SAVUNMA SANAYİ MÜSTEŞARLIĞI	4.512.950	22.668.640	229.410	0	0	0	5.000	0	0	0	27.416.000
KÜÇÜK VE ORTA ÖLÇEKLİ SANAYİ GELİŞTİRME VE DESTEKLEME İDA	12.567.000	0	1.100.000	208.701.000	0	0	0	0	0	0	222.368.000
İHRACATI GELİŞTİRME ETÜD MERKEZİ	3.200.800	0	65.000	10.170.200	0	0	0	0	0	0	13.436.000
TÜRK İŞBİRLİĞİ VE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI	44.966.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	44.966.000
ÖZEL ÇEVRE KORUMA KURUMU BAŞKANLIĞI	4.192.500	0	0	0	24.365.500	1.315.000	0	0	0	0	29.873.000
GAP BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI	2.778.000	0	0	0	0	21.552.000	0	0	0	0	24.330.000
ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANLIĞI	8.091.500	0	0	8.987.500	0	0	0	0	0	0	17.079.000
ELEKTRİK İŞLERİ ETÜT İDARESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	9.121.000	327.000	0	26.455.000	0	0	0	0	0	0	35.903.000
MADEN TETKİK VE ARAMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	51.639.500	129.500	700.000	162.006.000	0	0	0	0	0	0	214.475.000
CEZA VE İNFAZ KURUMLARI İLE TUTUKEVLERİ İŞ YURTLARI KURUMU	0	0	713.503.000	0	0	0	0	0	0	0	713.503.000
SİVİL HAVACILIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	2.357.900	0	150.000	13.697.100	0	0	0	0	0	0	16.205.000
MESLEKİ YETERLİLİK KURUMU BAŞKANLIĞI	3.040.500	0	0	2.214.500	0	0	0	0	0	0	5.255.000
DİĞER ÖZEL BÜTÇELİ KURUMLAR	**1.278.127.954**	**24.284.840**	**745.170.810**	**1.275.151.086**	**24.365.500**	**22.867.000**	**136.853.300**	**835.102.510**	**2.161.901.000**	**119.841.000**	**6.623.665.000**
YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARI	**705.187.495**	**4.751.202**	**105.001.568**	**40.000**	**1.900**	**0**	**767.074.080**	**93.711.538**	**5.642.516.867**	**0**	**7.318.284.650**
ÖZEL BÜTÇELİ KURUMLAR TOPLAMI	**1.983.315.449**	**29.036.042**	**850.172.378**	**1.275.191.086**	**24.367.400**	**22.867.000**	**903.927.380**	**928.814.048**	**7.804.417.867**	**119.841.000**	**13.941.949.650**

2008 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNU İCMALİ
(II) SAYILI CETVEL-YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARI
(FONKSİYONEL SINIFLANDIRMA)

(YTL)

KURUMLAR	GENEL KAMU HİZMETLERİ	SAVUNMA HİZMETLERİ	KAMU DÜZENİ VE GÜVENLİK HİZMETLERİ	EKONOMİK İŞLER VE HİZMETLER	ÇEVRE KORUMA HİZMETLERİ	İSKAN VE TOPLUM REFAHI HİZMETLERİ	SAĞLIK HİZMETLERİ	DİNLENME, KÜLTÜR VE DİN HİZMETLERİ	EĞİTİM HİZMETLERİ	SOSYAL GÜVENLİK VE SOSYAL YARDIM HİZMETLERİ	TOPLAM
YÜKSEKÖĞRETİM KURULU	9.280.000	30.000	22.000	0	0	0	10.000	0	18.147.000	0	27.489.000
ANKARA ÜNİVERSİTESİ	21.226.800	44.000	0	0	0	0	42.297.300	2.242.700	238.163.200	0	304.994.000
ORTA DOĞU TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	31.417.000	24.000	0	0	0	0	1.464.000	5.621.000	163.615.000	0	202.141.000
HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ	31.047.000	169.000	5.586.000	0	0	0	46.703.500	3.217.500	233.236.000	0	319.641.000
GAZİ ÜNİVERSİTESİ	23.679.000	72.000	2.831.500	0	0	0	25.325.000	2.710.000	242.754.500	0	297.368.000
İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ	48.206.750	15.000	7.500.000	40.000	0	0	78.872.000	1.626.500	313.627.750	0	449.888.000
İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	22.590.000	53.000	1.485.000	0	0	0	0	3.345.000	148.257.000	0	175.840.000
BOĞAZİÇİ ÜNİVERSİTESİ	17.828.700	10.100	900.000	0	0	0	0	3.947.100	75.451.100	0	98.137.000
MARMARA ÜNİVERSİTESİ	13.767.000	48.000	3.504.000	0	0	0	78.269.000	2.112.000	158.956.000	0	206.656.000
YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	7.190.000	47.800	1.911.000	0	0	0	0	1.884.800	87.550.300	0	99.134.500
MİMAR SİNAN GÜZEL SANATLAR ÜNİVERSİTESİ	5.394.000	0	1.181.000	0	0	0	0	372.000	38.569.000	0	45.516.000
EGE ÜNİVERSİTESİ	29.516.000	61.000	1.653.000	0	0	0	43.443.000	4.427.000	184.746.000	0	263.846.000
DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ	11.411.000	43.000	4.553.000	0	0	0	18.279.000	2.617.000	171.420.000	0	208.323.000
TRAKYA ÜNİVERSİTESİ	6.299.500	15.900	1.727.900	0	0	0	10.604.000	962.000	72.413.500	0	92.722.000
ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ	10.218.500	56.200	3.592.000	0	0	0	16.984.000	1.878.600	133.367.000	0	166.096.000
ANADOLU ÜNİVERSİTESİ	24.194.750	0	967.000	0	0	0	0	1.690.000	178.269.250	0	205.121.000
SELÇUK ÜNİVERSİTESİ	17.024.000	2.167.400	0	0	0	0	17.510.200	729.800	177.282.100	0	214.713.500
AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ	6.692.340	43.200	1.600.272	0	0	0	19.108.150	1.046.650	99.191.788	0	127.683.000
ERCİYES ÜNİVERSİTESİ	9.791.000	36.000	1.699.000	0	0	0	15.941.000	1.114.000	93.361.000	0	122.942.000
ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ	13.283.100	0	576.000	0	0	0	11.926.700	754.800	74.404.700	0	100.945.000
ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ	29.216.000	60.000	0	0	0	0	25.021.000	1.830.500	130.490.500	0	186.638.000
ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ	7.370.300	23.000	2.872.700	0	0	0	16.855.590	1.556.300	101.424.610	0	130.102.500
KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	14.461.000	49.000	2.945.000	0	0	0	13.208.000	898.000	100.361.000	0	131.922.000
ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ	25.867.000	11.500	3.202.800	0	0	0	20.969.000	1.944.000	143.602.000	0	195.595.000
İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ	10.157.000	98.000	2.140.900	0	0	0	14.830.000	2.584.500	70.495.500	0	100.308.000
FIRAT ÜNİVERSİTESİ	11.232.100	31.200	3.216.900	0	0	0	18.293.200	524.400	58.892.200	0	122.190.000
DİCLE ÜNİVERSİTESİ	10.320.000	42.000	2.276.900	0	0	0	15.829.000	6.650.000	77.970.000	0	113.087.900
YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ	9.063.900	8.800	1.457.900	0	0	0	15.389.900	1.639.800	77.791.700	0	105.552.000
GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ	5.896.590	56.750	960.500	0	0	0	13.272.100	754.550	67.080.010	0	88.020.500
İZMİR YÜKSEK TEKNOLOJİ ENSTİTÜSÜ	12.944.900	0	830.900	0	0	0	0	1.556.000	33.643.500	0	48.974.000
GEBZE YÜKSEK TEKNOLOJİ ENSTİTÜSÜ	3.326.000	0	1.899.500	0	0	0	0	382.000	29.056.500	0	34.714.000
HARRAN ÜNİVERSİTESİ	6.669.361	5.149	1.743.136	0	0	0	15.897.190	389.878	58.616.686	0	83.321.600
SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ	9.727.800	28.000	1.786.000	0	0	0	10.544.000	2.701.100	97.773.600	0	118.661.000
ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ	9.062.000	20.000	600.000	0	0	0	23.641.000	1.614.000	56.625.000	0	91.562.000
ZONGULDAK KARAELMAS ÜNİVERSİTESİ	5.239.000	32.000	1.934.000	0	0	0	19.462.000	1.161.000	61.148.000	0	88.976.000
MERSİN ÜNİVERSİTESİ	5.790.845	31.100	1.529.210	0	0	0	19.695.750	2.218.960	69.456.175	0	98.722.000
PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ	6.021.000	40.000	1.515.900	0	0	0	23.601.000	641.000	71.949.000	0	103.767.000
BALIKESİR ÜNİVERSİTESİ	3.815.000	52.000	896.900	0	0	0	5.000.800	277.000	50.228.000	0	60.268.000
KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ	8.288.460	22.803	2.032.900	1.900	0	0	12.773.500	3.595.200	113.024.128	0	139.548.890
SAKARYA ÜNİVERSİTESİ	5.941.000	30.000	1.654.000	0	0	0	1.500.000	1.056.000	81.199.000	0	91.380.000
CELAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ	6.488.700	86.900	0	0	0	0	4.270.000	0	77.960.300	0	88.805.900
ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ	5.437.000	45.000	474.000	0	0	0	11.847.000	477.000	48.215.000	0	66.495.000
MUSTAFA KEMAL ÜNİVERSİTESİ	3.859.550	62.800	1.826.500	0	0	0	16.336.600	476.700	47.739.650	0	70.301.750
AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ	6.991.750	24.250	250.000	0	0	0	3.181.500	193.750	61.093.750	0	71.724.000
KARAKS ÜNİVERSİTESİ	2.895.000	5.000	541.000	0	0	0	37.000	271.000	50.008.000	0	53.757.000
ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ	14.230.000	30.000	1.805.000	0	0	0	3.387.000	725.000	47.383.000	0	67.532.000
NİĞDE ÜNİVERSİTESİ	3.783.080	1.000	213.000	0	0	0	0	238.000	36.006.000	0	40.241.000
DUMLUPINAR ÜNİVERSİTESİ	4.504.000	33.000	2.409.000	0	0	0	766.000	364.000	56.551.000	0	64.627.000
GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ	5.193.000	32.000	1.590.000	0	0	0	11.579.000	3.414.000	48.254.000	0	70.372.000
MUĞLA ÜNİVERSİTESİ	12.569.000	0	961.000	0	0	0	1.000.800	2.239.000	49.800.000	0	66.569.000
KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ	4.406.000	0	1.112.000	0	0	0	15.459.000	265.000	57.645.000	0	78.887.000
KIRIKKALE ÜNİVERSİTESİ	4.449.000	35.900	1.171.800	0	0	0	0	626.700	52.352.200	0	60.561.000
ESKİŞEHİR OSMANGAZİ ÜNİVERSİTESİ	6.999.000	0	2.740.000	0	0	0	22.012.000	723.000	68.682.000	0	101.156.000
GALATASARAY ÜNİVERSİTESİ	2.884.000	0	384.000	0	0	0	0	411.000	29.580.000	0	33.239.000
AHİ EVRAN ÜNİVERSİTESİ	2.385.000	55.000	449.000	0	0	0	0	226.000	22.160.000	0	25.275.000
KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ	2.797.500	54.200	400.000	0	0	0	0	611.700	21.058.500	0	24.922.000
DÜZCE ÜNİVERSİTESİ	2.149.000	32.000	404.000	0	0	0	13.474.800	112.800	21.102.400	0	37.275.000
MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ	1.579.000	46.000	455.000	0	0	0	0	184.000	24.431.000	0	26.695.000
UŞAK ÜNİVERSİTESİ	2.930.900	14.500	250.750	0	0	0	0	96.000	20.994.250	0	24.336.000
RİZE ÜNİVERSİTESİ	3.590.000	21.000	361.000	0	0	0	0	156.000	18.996.000	0	23.134.000
NAMIK KEMAL ÜNİVERSİTESİ	2.571.000	26.000	286.000	0	0	0	0	353.000	28.077.000	0	31.313.000
ERZİNCAN ÜNİVERSİTESİ	3.581.000	18.000	410.000	0	0	0	0	204.000	22.707.000	0	26.915.000
AKSARAY ÜNİVERSİTESİ	1.627.000	7.000	0	0	0	0	0	139.000	19.697.800	0	21.470.000
GİNESUN ÜNİVERSİTESİ	1.952.000	0	274.900	0	0	0	170.000	267.500	18.480.900	0	21.143.000
HİTİT ÜNİVERSİTESİ	2.005.000	28.250	150.000	0	0	0	0	137.000	19.281.750	0	21.602.000
BOZOK ÜNİVERSİTESİ	3.084.100	52.000	380.000	0	0	0	0	168.000	16.610.600	0	20.294.700
ADIYAMAN ÜNİVERSİTESİ	2.832.000	45.000	400.000	0	0	0	0	236.000	15.982.000	0	18.695.000
ORDU ÜNİVERSİTESİ	875.700	17.300	485.000	0	0	0	0	324.000	16.966.200	0	18.668.000
AMASYA ÜNİVERSİTESİ	1.036.000	23.800	643.000	0	0	0	0	235.000	18.715.000	0	20.652.000
KARAMANOĞLU MEHMETBEY ÜNİVERSİTESİ	1.955.100	41.900	320.700	0	0	0	0	220.800	5.845.400	0	8.384.000
AĞRI DAĞI ÜNİVERSİTESİ	2.130.000	19.000	382.000	0	0	0	0	216.000	6.287.000	0	9.034.000
SİNOP ÜNİVERSİTESİ	1.384.300	14.000	646.900	0	0	0	0	102.500	7.090.700	0	9.238.000
SİİRT ÜNİVERSİTESİ	2.908.000	68.000	0	0	0	0	0	106.000	3.685.000	0	6.767.000
NEVŞEHİR ÜNİVERSİTESİ	1.803.000	0	351.000	0	0	0	0	158.000	6.304.000	0	8.616.000
KARABÜK ÜNİVERSİTESİ	2.131.000	10.000	1.508.000	0	0	0	0	193.000	10.792.000	0	14.234.000
KİLİS YEDİ ARALIK ÜNİVERSİTESİ	920.780	33.100	0	0	0	0	0	126.250	6.543.870	0	7.624.000
CANKIRI KARATEKİN ÜNİVERSİTESİ	1.208.500	15.500	85.000	0	0	0	0	98.000	8.925.000	0	10.332.000
ARTVİN ÇORUH ÜNİVERSİTESİ	1.862.000	30.000	35.000	0	0	0	0	123.000	7.256.000	0	9.306.000
BİLECİK ÜNİVERSİTESİ	1.273.000	30.000	400.000	0	0	0	0	140.000	10.625.000	0	12.468.000
BİTLİS EREN ÜNİVERSİTESİ	2.717.800	0	100.000	0	0	0	0	129.100	5.976.900	0	8.923.800
KIRIKLARELİ ÜNİVERSİTESİ	1.459.000	22.000	296.000	0	0	0	0	80.000	8.540.000	0	10.397.000
OSMANİYE KORKUT ATA ÜNİVERSİTESİ	1.211.500	29.000	250.000	0	0	0	0	234.000	8.877.500	0	10.602.000
BİNGÖL ÜNİVERSİTESİ	1.929.000	19.000	287.000	0	0	0	0	200.000	4.642.000	0	7.077.000
MUŞ ALPARSLAN ÜNİVERSİTESİ	1.579.000	16.000	506.000	0	0	0	0	110.000	3.818.000	0	6.029.000
HAKKARİ ARTUKLU ÜNİVERSİTESİ	1.240.000	16.000	188.000	0	0	0	0	72.000	3.244.000	0	4.760.000
BATMAN ÜNİVERSİTESİ	1.667.000	43.000	681.000	0	0	0	0	104.000	3.622.000	0	6.117.000
YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARI	705.187.495	4.751.202	105.001.568	40.000	1.900	0	767.074.080	93.711.538	5.642.516.867	0	7.318.284.650
DİĞER ÖZEL BÜTÇELİ KURUMLAR	1.278.127.954	24.284.840	745.170.810	1.275.151.086	24.365.500	22.867.000	136.853.300	835.102.510	2.161.901.000	119.841.000	6.623.665.000
ÖZEL BÜTÇELİ KURUMLAR TOPLAMI	1.983.315.449	29.036.042	850.172.378	1.275.191.086	24.367.400	22.867.000	903.927.380	928.814.048	7.804.417.867	119.841.000	13.941.949.650

2008 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNU İCMALİ
(III) SAYILI CETVEL-DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLAR
(FONKSİYONEL SINIFLANDIRMA)

(YTL)

KURUMLAR	GENEL KAMU HİZMETLERİ	SAVUNMA HİZMETLERİ	KAMU DÜZENİ VE GÜVENLİK HİZMETLERİ	EKONOMİK İŞLER VE HİZMETLER	ÇEVRE KORUMA HİZMETLERİ	İSKAN VE TOPLUM REFAHI HİZMETLERİ	SAĞLIK HİZMETLERİ	DİNLENME, KÜLTÜR VE DİN HİZMETLERİ	EĞİTİM HİZMETLERİ	SOSYAL GÜVENLİK VE SOSYAL YARDIM HİZMETLERİ	TOPLAM
RADYO VE TELEVİZYON ÜST KURULU	98.885.000	1.097.500	0	0	0	0	0	50.894.500	0	0	150.877.000
TELEKOMÜNİKASYON KURUMU	145.860.000	0	31.000.000	995.387.000	0	0	0	0	0	0	1.172.247.000
SERMAYE PİYASASI KURULU	16.073.000	0	4.083.000	33.954.000	0	0	0	0	0	0	54.110.000
BANKACILIK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU	8.798.300	0	0	96.201.700	0	0	0	0	0	0	105.000.000
ENERJİ PİYASASI DÜZENLEME KURUMU	7.167.250	645.000	0	95.175.750	0	0	0	0	0	0	102.988.000
KAMU İHALE KURUMU	13.523.300	132.700	0	55.467.000	0	0	0	0	0	0	69.123.000
REKABET KURUMU	19.821.021	576.520	0	12.876.976	0	0	0	0	0	0	33.274.517
TÜTÜN, TÜTÜN MAMULLERİ VE ALKOLLÜ İÇKİLER PİYASASI DÜZENLEME KURUMU	23.111.717	0	0	18.957.207	0	0	0	0	0	0	42.068.924
DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLAR TOPLAMI	**333.239.588**	**2.451.720**	**35.083.000**	**1.308.019.633**	**0**	**0**	**0**	**50.894.500**	**0**	**0**	**1.729.688.441**

MERKEZİ YÖNETİM KAPSAMINDA 5018 SAYILI KANUNA EKLİ (I) SAYILI LİSTEDE YER ALAN GENEL BÜTÇELİ İDARELER, (II) SAYILI LİSTEDE YER ALAN ÖZEL BÜTÇELİ İDARELER VE (III) SAYILI LİSTEDE YER ALAN DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLARIN (2009-2010) DÖNEMİ BÜTÇE GİDER TAHMİNLERİ

boş sayfa

GENEL BÜTÇELİ İDARELERİN 2009-2010 DÖNEMİ BÜTÇE GİDER TEKLİF VE TAHMİNLERİ

(YTL)

KURUMLAR	2009 BÜTÇE TAHMİNİ	2010 BÜTÇE TAHMİNİ
CUMHURBAŞKANLIĞI	57.911.000	61.485.000
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ	427.562.000	443.302.000
ANAYASA MAHKEMESİ	18.485.000	20.075.000
YARGITAY	50.799.000	54.345.000
DANIŞTAY	40.586.000	43.433.000
SAYIŞTAY	93.664.844	97.411.424
BAŞBAKANLIK	1.732.063.700	1.798.438.200
MİLLİ İSTİHBARAT TEŞKİLATI MÜSTEŞARLIĞI	437.669.000	468.601.000
MİLLİ GÜVENLİK KURULU GENEL SEKRETERLİĞİ	11.792.000	12.604.000
BASIN-YAYIN VE ENFORMASYON GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	61.729.000	64.609.000
DEVLET PERSONEL BAŞKANLIĞI	11.162.000	11.942.000
BAŞBAKANLIK YÜKSEK DENETLEME KURULU	11.112.000	11.865.000
DEVLET PLANLAMA TEŞKİLATI MÜSTEŞARLIĞI	281.357.760	294.432.050
HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI	56.599.364.170	54.054.722.673
DIŞ TİCARET MÜSTEŞARLIĞI	107.692.100	114.916.500
GÜMRÜK MÜSTEŞARLIĞI	251.014.940	269.187.618
TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU	110.722.440	118.512.290
DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI	2.137.923.057	2.291.550.016
ÖZÜRLÜLER İDARESİ BAŞKANLIĞI	4.685.450	5.002.630
AİLE VE SOSYAL ARAŞTIRMALAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	5.037.300	5.384.000
KADININ STATÜSÜ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	3.667.650	3.901.800
SOSYAL YARDIMLAŞMA VE DAYANIŞMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	4.170.000	4.429.000
SOSYAL HİZMETLER VE ÇOCUK ESİRGEME KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	897.675.000	945.275.000
ADALET BAKANLIĞI	3.147.936.000	3.210.039.000
MİLLİ SAVUNMA BAKANLIĞI	13.995.902.000	14.783.614.000
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI	1.438.798.000	1.537.061.000
JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI	3.318.117.000	3.540.204.000
EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	7.060.153.000	7.558.088.000
SAHİL GÜVENLİK KOMUTANLIĞI	248.020.000	263.070.100
DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI	753.507.000	800.342.000
AVRUPA BİRLİĞİ GENEL SEKRETERLİĞİ	10.028.050	10.534.800
MALİYE BAKANLIĞI	40.671.793.606	42.684.114.490
GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI	1.461.880.600	1.562.864.300
MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI	24.352.980.000	24.675.955.000
BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI	727.574.177	773.650.909
TAPU VE KADASTRO GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	465.108.000	501.122.000
SAĞLIK BAKANLIĞI	11.826.879.000	12.621.791.000
ULAŞTIRMA BAKANLIĞI	1.137.114.400	1.239.827.800
KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	3.975.168.000	4.299.108.000
DENİZCİLİK MÜSTEŞARLIĞI	69.213.000	74.557.100
TARİM VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI	7.210.549.598	7.547.830.421
TARIM REFORMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	45.751.722	49.483.206
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI	31.736.454.800	35.085.337.887
SANAYİ VE TİCARET BAKANLIĞI	349.925.000	368.138.000
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI	390.924.200	379.121.000
PETROL İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	5.411.200	5.669.200
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI	878.885.028	935.586.861
ÇEVRE VE ORMAN BAKANLIĞI	1.093.491.900	1.174.881.900
DEVLET METEOROLOJİ İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	115.898.000	123.884.000
DEVLET SU İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	4.403.950.000	4.810.563.000

GENEL BÜTÇELİ KURUMLAR (I SAYILI CETVEL)	**224.249.258.692**	**231.811.863.175**
ÖZEL BÜTÇELİ KURUMLAR (II SAYILI CETVEL)	**14.724.507.135**	**15.664.439.244**
DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLAR (III SAYILI CETVEL)	**1.731.960.425**	**1.767.695.277**
I + II + III SAYILI CETVELE TABİ KURUMLAR TOPLAMI	**240.705.726.252**	**249.243.997.696**

ÖZEL BÜTÇELİ İDARELERİN 2009-2010 DÖNEMİ BÜTÇE GİDER TEKLİF VE TAHMİNLERİ
(YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARI HARİÇ)

(YTL)

KURUMLAR	2009 BÜTÇE TAHMİNİ	2010 BÜTÇE TAHMİNİ
ÖĞRENCİ SEÇME VE YERLEŞTİRME MERKEZİ	160.377.000	167.128.000
ATATÜRK KÜLTÜR, DİL VE TARİH YÜKSEK KURUMU BAŞKANLIĞI	28.058.500	29.522.900
TÜRKİYE VE ORTA DOĞU AMME İDARESİ ENSTİTÜSÜ	5.439.000	5.783.000
TÜRKİYE BİLİMSEL VE TEKNOLOJİK ARAŞTIRMA KURUMU	1.065.351.000	1.120.695.000
TÜRKİYE BİLİMLER AKADEMİSİ BAŞKANLIĞI	6.923.000	7.292.000
TÜRKİYE ADALET AKADEMİSİ BAŞKANLIĞI	9.050.000	9.701.000
YÜKSEK ÖĞRENİM KREDİ VE YURTLAR KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	2.121.892.000	2.219.992.000
GENÇLİK VE SPOR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	386.087.700	408.195.200
DEVLET TİYATROLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	105.283.280	112.103.921
DEVLET OPERA VE BALESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	127.524.568	136.091.917
ORMAN GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	658.139.000	705.422.000
VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	445.078.600	482.233.200
HUDUT VE SAHİLLER SAĞLIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	106.027.000	115.602.000
TÜRK AKREDİTASYON KURUMU	4.982.000	5.269.000
TÜRK STANDARTLARI ENSTİTÜSÜ	168.523.420	179.638.368
MİLLİ PRODÜKTİVİTE MERKEZİ	10.638.700	11.320.100
TÜRK PATENT ENSTİTÜSÜ	33.094.000	34.783.000
ULUSAL BOR ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ	8.828.200	9.653.000
TÜRKİYE ATOM ENERJİSİ KURUMU	71.525.000	76.344.000
SAVUNMA SANAYİ MÜSTEŞARLIĞI	28.998.000	31.231.000
KÜÇÜK VE ORTA ÖLÇEKLİ SANAYİ GELİŞTİRME VE DESTEKLEME İDARESİ BAŞKANL	232.658.000	243.492.000
İHRACATI GELİŞTİRME ETÜD MERKEZİ	14.237.900	15.093.200
TÜRK İŞBİRLİĞİ VE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI	46.977.000	49.030.000
ÖZEL ÇEVRE KORUMA KURUMU BAŞKANLIĞI	31.196.000	32.561.000
GAP BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI	27.678.000	28.817.000
ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANLIĞI	18.190.000	19.376.000
ELEKTRİK İŞLERİ ETÜT İDARESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	37.054.000	39.602.000
MADEN TETKİK VE ARAMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	230.498.000	207.232.000
CEZA VE İNFAZ KURUMLARI İLE TUTUKEVLERİ İŞ YURTLARI KURUMU	775.497.000	837.973.000
SİVİL HAVACILIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	17.169.200	18.111.450
MESLEKİ YETERLİLİK KURUMU BAŞKANLIĞI	5.466.100	5.688.600
ÖZEL BÜTÇELİ KURUMLAR	**6.988.441.168**	**7.364.976.856**
YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARI	**7.736.065.967**	**8.299.462.388**
ÖZEL BÜTÇELİ KURUMLAR TOPLAMI	**14.724.507.135**	**15.664.439.244**

YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARININ 2009-2010 DÖNEMİ
BÜTÇE GİDER TEKLİF VE TAHMİNLERİ

(YTL)

KURUMLAR	2009 BÜTÇE TAHMİNİ	2010 BÜTÇE TAHMİNİ
YÜKSEKÖĞRETİM KURULU	30.167.000	31.829.000
ANKARA ÜNİVERSİTESİ	341.149.800	366.350.000
ORTA DOĞU TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	221.332.500	236.908.400
HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ	337.513.000	360.751.240
GAZİ ÜNİVERSİTESİ	308.808.000	330.155.000
İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ	483.248.000	515.893.000
İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	189.021.000	202.879.000
BOĞAZİÇİ ÜNİVERSİTESİ	105.478.120	112.495.202
MARMARA ÜNİVERSİTESİ	224.863.000	236.322.000
YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	106.406.600	114.356.700
MİMAR SİNAN GÜZEL SANATLAR ÜNİVERSİTESİ	47.569.000	51.340.000
EGE ÜNİVERSİTESİ	284.565.000	305.304.000
DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ	226.231.000	242.324.000
TRAKYA ÜNİVERSİTESİ	96.709.000	103.470.000
ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ	173.660.000	185.120.000
ANADOLU ÜNİVERSİTESİ	218.717.000	233.922.000
SELÇUK ÜNİVERSİTESİ	224.631.400	239.786.600
AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ	133.132.242	142.059.100
ERCİYES ÜNİVERSİTESİ	130.852.000	140.162.000
CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ	108.440.000	115.705.000
ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ	199.572.280	213.750.972
ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ	137.676.335	147.556.880
KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	143.639.000	154.042.000
ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ	213.062.700	228.171.600
İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ	102.463.000	109.081.000
FIRAT ÜNİVERSİTESİ	127.969.300	137.778.900
DİCLE ÜNİVERSİTESİ	120.279.000	129.330.000
YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ	108.500.000	121.559.500
GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ	91.055.720	98.968.755
İZMİR YÜKSEK TEKNOLOJİ ENSTİTÜSÜ	49.939.000	53.744.000
GEBZE YÜKSEK TEKNOLOJİ ENSTİTÜSÜ	38.606.000	41.728.000
HARRAN ÜNİVERSİTESİ	88.082.485	94.869.931
SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ	129.331.400	137.618.696
ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ	98.344.000	106.065.000
ZONGULDAK KARAELMAS ÜNİVERSİTESİ	88.777.000	95.358.000
MERSİN ÜNİVERSİTESİ	105.900.835	116.391.345
PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ	109.627.800	119.607.300
BALIKESİR ÜNİVERSİTESİ	65.706.000	69.804.000
KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ	146.372.660	156.096.041
SAKARYA ÜNİVERSİTESİ	96.823.000	103.333.000
CELAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ	93.894.800	102.305.700
ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ	72.006.000	73.537.000
MUSTAFA KEMAL ÜNİVERSİTESİ	75.810.100	84.478.600
AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ	77.435.000	83.032.000
KAFKAS ÜNİVERSİTESİ	62.519.000	67.530.000
ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ	77.945.400	85.108.000
NİĞDE ÜNİVERSİTESİ	45.528.000	48.845.000
DUMLUPINAR ÜNİVERSİTESİ	68.468.600	76.273.000
GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ	76.722.400	82.487.300
MUĞLA ÜNİVERSİTESİ	67.035.000	72.368.000
KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ	86.547.000	96.028.000
KIRIKKALE ÜNİVERSİTESİ	64.723.800	69.867.300
ESKİŞEHİR OSMANGAZİ ÜNİVERSİTESİ	109.729.000	116.615.000
GALATASARAY ÜNİVERSİTESİ	35.076.000	38.389.000
AHİ EVRAN ÜNİVERSİTESİ	21.386.000	22.586.000
KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ	20.806.400	22.287.600
DÜZCE ÜNİVERSİTESİ	44.785.000	48.327.000
MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ	22.186.700	23.682.400
UŞAK ÜNİVERSİTESİ	20.091.000	21.481.000
RİZE ÜNİVERSİTESİ	19.742.000	20.969.000
NAMIK KEMAL ÜNİVERSİTESİ	27.560.400	29.387.000
ERZİNCAN ÜNİVERSİTESİ	22.873.400	24.481.300
AKSARAY ÜNİVERSİTESİ	16.078.000	17.249.000
GİRESUN ÜNİVERSİTESİ	17.772.000	19.226.000
HİTİT ÜNİVERSİTESİ	17.841.500	19.189.890
BOZOK ÜNİVERSİTESİ	15.523.000	16.621.000
ADIYAMAN ÜNİVERSİTESİ	14.143.800	15.157.800
ORDU ÜNİVERSİTESİ	15.041.400	16.099.200
AMASYA ÜNİVERSİTESİ	17.259.000	18.442.000
KARAMANOĞLU MEHMETBEY ÜNİVERSİTESİ	8.921.000	9.505.400
AĞRI DAĞI ÜNİVERSİTESİ	9.600.000	10.207.000
SİNOP ÜNİVERSİTESİ	9.633.700	10.259.761
SİİRT ÜNİVERSİTESİ	7.015.000	7.449.000
NEVŞEHİR ÜNİVERSİTESİ	8.977.000	9.524.000
KARABÜK ÜNİVERSİTESİ	15.291.000	16.278.000
KİLİS YEDİ ARALIK ÜNİVERSİTESİ	7.369.290	7.869.375
ÇANKIRI KARATEKİN ÜNİVERSİTESİ	10.993.000	11.698.000
ARTVİN ÇORUH ÜNİVERSİTESİ	9.200.000	9.856.000
BİLECİK ÜNİVERSİTESİ	13.191.400	14.014.000
BİTLİS EREN ÜNİVERSİTESİ	9.484.700	10.094.600
KIRKLARELİ ÜNİVERSİTESİ	11.197.000	11.929.000
OSMANİYE KORKUT ATA ÜNİVERSİTESİ	10.012.000	10.609.000
BİNGÖL ÜNİVERSİTESİ	7.445.000	8.088.000
MUŞ ALPARSLAN ÜNİVERSİTESİ	6.638.000	7.073.000
MARDİN ARTUKLU ÜNİVERSİTESİ	4.881.000	5.175.000
BATMAN ÜNİVERSİTESİ	5.466.000	5.796.000
YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARI	**7.736.065.967**	**8.299.462.388**
DİĞER ÖZEL BÜTÇELİ KURUMLAR	**6.988.441.168**	**7.364.976.856**
ÖZEL BÜTÇELİ KURUMLAR TOPLAMI	**14.724.507.135**	**15.664.439.244**

DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLARIN 2009-2010 DÖNEMİ
BÜTÇE GİDER TEKLİF VE TAHMİNLERİ

(YTL)

KURUMLAR	2009 BÜTÇE TAHMİNİ	2010 BÜTÇE TAHMİNİ
RADYO VE TELEVİZYON ÜST KURULU	160.032.620	166.404.409
TELEKOMÜNİKASYON KURUMU	1.174.064.000	1.187.185.000
SERMAYE PİYASASI KURULU	56.274.400	58.525.370
BANKACILIK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU	109.725.000	113.565.200
ENERJİ PİYASASI DÜZENLEME KURUMU	85.357.740	88.769.696
KAMU İHALE KURUMU	71.887.000	74.763.000
REKABET KURUMU	35.028.003	37.307.368
TÜTÜN, TÜTÜN MAMULLERİ VE ALKOLLÜ İÇKİLER PİYASASI DÜZENLEME KURUMU	39.591.662	41.175.234
DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLAR TOPLAMI	**1.731.960.425**	**1.767.695.277**

B- CETVELİ
MERKEZİ YÖNETİM KAPSAMINDAKİ KAMU İDARELERİ TARAFINDAN İLGİLİ MEVZUATA GÖRE TAHSİLİNE DEVAM OLUNACAK GELİRLER

BOŞ SAYFA

(YTL.)

KODLAR I	AÇIKLAMA	2008 YILI BÜTÇE GELİRİ
01	VERGİ GELİRLERİ	187.504.321.000
03	TEŞEBBÜS VE MÜLKİYET GELİRLERİ	9.001.423.000
04	ALINAN BAĞIŞ VE YARDIMLAR İLE ÖZEL GELİRLER	805.893.000
05	DİĞER GELİRLER	15.368.338.000
06	SERMAYE GELİRLERİ	4.308.056.000
	TOPLAM BÜTÇE GELİRİ	**216.988.031.000**
09	RED VE İADELER (-)	16.594.612.000
	NET BÜTÇE GELİRİ	**200.393.419.000**

(YTL.)

KODLAR			2008 YILI
I	II	A Ç I K L A M A	BÜTÇE GELİRİ
01		VERGİ GELİRLERİ	187.504.321.000
	1	GELİR VE KAZANÇ ÜZERİNDEN ALINAN VERGİLER	55.756.280.000
	2	MÜLKİYET ÜZERİNDEN ALINAN VERGİLER	4.073.173.000
	3	DAHİLDE ALINAN MAL VE HİZMET VERGİLERİ	84.300.938.000
	4	ULUSLARARASI TİCARET VE MUAMELELERDEN ALINAN VERGİLER	33.537.856.000
	5	DAMGA VERGİSİ	4.228.399.000
	6	HARÇLAR	5.512.616.000
	9	BAŞKA YERDE SINIFLANDIRILMAYAN VERGİLER	95.059.000
03		TEŞEBBÜS VE MÜLKİYET GELİRLERİ	9.001.423.000
	1	MAL VE HİZMET SATIŞ GELİRLERİ	1.689.509.000
	2	MALLARIN KULLANMA VE FAALİYETTE BULUNMA İZNİ GELİRLERİ	-
	3	KİT VE KAMU BANKALARI GELİRLERİ	4.247.707.000
	5	KURUMLAR KARLARI	1.725.226.000
	6	KİRA GELİRLERİ	800.111.000
	9	DİĞER TEŞEBBÜS VE MÜLKİYET GELİRLERİ	538.870.000
04		ALINAN BAĞIŞ VE YARDIMLAR İLE ÖZEL GELİRLER	805.893.000
	1	YURT DIŞINDAN ALINAN BAĞIŞ VE YARDIMLAR	-
	6	ÖZEL GELİRLER	805.893.000
05		DİĞER GELİRLER	15.368.338.000
	1	FAİZ GELİRLERİ	2.276.092.000
	2	KİŞİ VE KURUMLARDAN ALINAN PAYLAR	7.397.808.000
	3	PARA CEZALARI	3.558.732.000
	9	DİĞER ÇEŞİTLİ GELİRLER	2.135.706.000
06		SERMAYE GELİRLERİ	4.308.056.000
	1	TAŞINMAZ SATIŞ GELİRLERİ	402.441.000
	2	TAŞINIR SATIŞ GELİRLERİ	5.615.000
	9	DİĞER SERMAYE SATIŞ GELİRLERİ	3.900.000.000
		GENEL TOPLAM	216.988.031.000
09		RED VE İADELER (-)	16.594.612.000
	1	VERGİ GELİRLERİ	16.298.009.000
	3	TEŞEBBÜS VE MÜLKİYET GELİRLERİ	23.109.000
	4	ALINAN BAĞIŞ VE YARDIMLAR İLE ÖZEL GELİRLER	4.373.000
	5	DİĞER GELİRLER	267.835.000
	6	SERMAYE GELİRLERİ	1.286.000

(YTL.)

KODLAR				AÇIKLAMA	2008 YILI BÜTÇE GELİRİ
I	II	III	IV		
01				**VERGİ GELİRLERİ**	**187.504.321.000**
	1			**GELİR VE KAZANÇ ÜZERİNDEN ALINAN VERGİLER**	**55.756.288.000**
		1		**Gelir Vergisi**	**38.788.119.000**
			01	Beyana Dayanan Gelir Vergisi	1.820.529.000
			02	Basit Usulde Gelir Vergisi	215.983.000
			03	Gelir Vergisi Tevkifatı	35.490.160.000
			04	Gelir Geçici Vergisi	1.253.447.000
		2		**Kurumlar Vergisi**	**16.976.161.000**
			01	Beyana Dayanan Kurumlar Vergisi	1.262.520.000
			02	Kurumlar Vergisi Tevkifatı	284.216.000
			03	Kurumlar Geçici Vergisi	15.429.425.000
	2			**MÜLKİYET ÜZERİNDEN ALINAN VERGİLER**	**4.073.173.000**
		1		**Veraset ve İntikal Vergisi**	**157.092.000**
			01	Veraset ve İntikal Vergisi	157.092.000
		2		**Motorlu Taşıtlar Vergisi**	**3.916.081.000**
			01	Motorlu Taşıtlar Vergisi	3.916.081.000
	3			**DAHİLDE ALINAN MAL VE HİZMET VERGİLERİ**	**84.308.938.000**
		1		**Dahilde Alınan Katma Değer Vergisi**	**38.333.159.000**
			01	Beyanan Dayanan KDV	29.276.060.000
			02	Tevkif Suretiyle Kesilen KDV	1.057.099.000
		2		**Özel Tüketim Vergisi**	**44.912.515.000**
			01	Petrol ve Doğalgaz Ürünleri	25.786.692.000
			02	Motorlu Taşıt Araçları	4.620.593.000
			03	Alkollü İçkiler	2.005.026.000
			04	Tütün Mamülleri	11.032.304.000
			05	Kolalı Gazozlar	202.000.000
			06	Dayanıklı Tüketim ve Diğer Mallar	1.265.900.000

(YTL.)

KODLAR				AÇIKLAMA	2008 YILI BÜTÇE GELİRİ
I	II	III	IV		
		3		**Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi**	**4.010.228.000**
			01	Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi	4.010.228.000
		4		**Şans Oyunları Vergisi**	**400.000.000**
			01	Şans Oyunları Vergisi	400.000.000
		5		**Özel İletişim Vergisi**	**4.645.036.000**
			01	Özel iletişim Vergisi	4.645.036.000
	4			**ULUSLARARASI TİCARET VE MUAMELELERDEN ALINAN VERGİLER**	**33.537.856.000**
		1		**Gümrük Vergileri**	**2.968.173.000**
			01	Gümrük Vergileri	2.968.173.000
		2		**İthalde Alınan Katma Değer Vergisi**	**30.504.085.000**
			01	İthalde Alınan Katma Değer Vergisi	30.504.085.000
		3		**Diğer Dış Ticaret Gelirleri**	**65.598.000**
			01	Diğer Dış Ticaret Gelirleri	65.598.000
	5			**DAMGA VERGİSİ**	**4.228.399.000**
		1		**Damga Vergisi**	**4.228.399.000**
			01	Damga Vergisi	4.228.399.000
	6			**HARÇLAR**	**5.512.616.000**
		1		**Yargı Harçları**	**824.922.000**
			01	Ticaret Sicil Harçları	139.395.000
			02	Esnaf Sicil Harçları	2.362.000
			99	Diğer Yargı Harçları	683.165.000
		2		**Noter Harçları**	**476.693.000**
			01	Noter Harçları	476.693.000
		4		**Tapu Harçları**	**2.167.084.000**
			01	Tapu Harçları	2.167.084.000
		5		**Pasaport ve Konsolosluk Harçları**	**624.693.000**
			01	Pasaport ve Konsolosluk Harçları	624.693.000
		6		**Gemi ve Liman Harçları**	**14.950.000**
			01	Gemi ve Liman Harçları	14.950.000
		7		**İmtiyaznâme, Ruhsatnâme ve Diploma Harçları**	**5.916.000**
			01	Avcılık Belgesi Harçları	2.958.000
			99	Diğer İmtiyaznâme, Ruhsatnâme ve Diploma Harçları	2.958.000
		8		**Trafik Harçları**	**748.685.000**
			01	Trafik Harçları	748.685.000

(YTL.)

KODLAR				AÇIKLAMA	2008 YILI BÜTÇE GELİRİ
I	II	III	IV		
		9		**Diğer Harçlar**	**649.673.000**
			01	Yurt Dışı Çıkış Harcı	76.320.000
			03	Özel Güvenlik Harçları	35.896.000
			99	Diğer Harçlar	537.457.000
	9			**BAŞKA YERDE SINIFLANDIRILMAYAN VERGİLER**	**95.059.000**
		1		**Kaldırılan Vergi Artıkları**	**42.930.000**
			01	Kalkınlan Vergi Artıkları	42.930.000
		9		**Başka Yerde Sınıflandırılmayan Diğer Vergiler**	**52.129.000**
			99	Başka Yerde Sınıflandırılmayan Diğer Vergiler	52.129.000
3				**TEŞEBBÜS VE MÜLKİYET GELİRLERİ**	**9.001.423.000**
	1			**MAL VE HİZMET SATIŞ GELİRLERİ**	**1.689.509.000**
		1		**Mal Satış Gelirleri**	**897.299.000**
			03	Banka Çekleri Değerli Kağıt Bedelleri	90.083.000
			04	Diğer Değerli Kağıt Bedelleri	807.216.000
		2		**Hizmet Gelirleri**	**792.210.000**
			08	Yol, Köprü ve Tünel Ücret Gelirleri	792.210.000
	2			**MALLARIN KULLANMA VE FAALİYETTE BULUNMA İZNİ GELİRLERİ**	-
		1		**Malların Kullanma veya Faaliyette Bulunma İzni Gelirleri**	-
			01	RTÜK Lisans Ücreti	-
			02	RTÜK Yayın İzni Ücreti	-
			07	İletişim Araçları Ruhsatname ve Sertifika Ücretleri	-
	3			**KİT VE KAMU BANKALARI GELİRLERİ**	**4.247.707.000**
		1		**Hazine Portföyü ve İştirak Gelirleri**	**4.022.508.000**
			01	KİT'den Elde Edilen Gelirler	2.100.000.000
			02	İştirak Gelirleri	-
			04	2. Tip Telekomünikasyon Ruhsatı ve Genel İzin Gelirleri	-
			05	Kamu Bankalarından Elde Edilen Temettü Gelirleri	1.922.500.000

(YTL.)

KODLAR				AÇIKLAMA	2008 YILI BÜTÇE GELİRİ
I	II	III	IV		
		2		**KİT ve İDT'lerden Sağlanan Gelirler**	**225.207.000**
			01	Devlet Hava Mey. İşl. Genel Müdürlüğünden	87.575.000
			02	Devlet Malzeme Ofisi Genel Müdürlüğünden	22.727.000
			03	Kıyı Emniyeti ve Gemi Kurtarma İşletmeleri Genel Müdürlüğünden	13.852.000
			04	Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığından	101.053.000
	5			**KURUMLAR KARLARI**	**1.725.226.000**
		1		**Döner Sermayeler**	**1.692.226.000**
			01	Döner Sermayelerin Aylık Gayrisafi Hasılatından Aktarmalar	1.626.568.000
			02	Döner Sermayelerin Yılsonu Karlarından Aktarmalar	65.658.000
		9		**Diğer Kurumlar Karları**	**33.000.000**
			99	Diğer Kurumlar Karları	33.000.000
	6			**KİRA GELİRLERİ**	**800.111.000**
		1		**Taşınmaz Kiraları**	**800.111.000**
			01	Lojman Kira Gelirleri	281.196.000
			02	Ecrimisil Gelirleri	126.948.000
			03	Sosyal Tesis Kira Gelirleri	718.000
			99	Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	391.249.000
	9			**DİĞER TEŞEBBÜS VE MÜLKİYET GELİRLERİ**	**538.870.000**
		9		**Diğer Gelirler**	**538.870.000**
			01	Para Basımı Gelirleri	96.000.000
			99	Diğer Çeşitli Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	442.870.000
4				**ALINAN BAĞIŞ VE YARDIMLAR İLE ÖZEL GELİRLER**	**805.893.000**
	1			**YURT DIŞINDAN ALINAN BAĞIŞ VE YARDIMLAR**	**-**
		1		**Cari**	**-**
			03	Merkez Bankasındaki 34 No'lu NATO Hesabından Hazineye Devrolunacak Miktar	-
			99	Yurt Dışından Alınan Diğer Bağış ve Yardımlar	-

(YTL.)

KODLAR				AÇIKLAMA	2008 YILI BÜTÇE GELİRİ
I	II	III	IV		
	6			**ÖZEL GELİRLER**	**805.893.000**
		1		**Genel Bütçeli İdarelere Ait Özel Gelirler**	**805.893.000**
			02	Harita ve Kadastro Bedeli	6.300.000
			04	Basılı Kağıt ve Plaka Satış Gelirleri	2.200.000
			06	Çıraklık, Mesleki ve Teknik Eğitim Gelirleri	52.000.000
			07	TSK Mal ve Hizmet Satış Geliri	195.500.000
			13	Konvertibl Olmayan Konsolosluk Gelirleri	50.000.000
			16	Ücretle Yapılacak İş ve Hizmet Karşılıkları	47.000.000
			18	Gayrimenkul Satış ve Kira Gelirleri	33.000.000
			99	Diğer Özel Gelirler	419.893.000

(YTL.)

KODLAR				AÇIKLAMA	2008 YILI BÜTÇE GELİRİ
I	II	III	IV		
5				**DİĞER GELİRLER**	**15.368.338.000**
	1			**FAİZ GELİRLERİ**	**2.276.092.000**
		1		**Dış Borcun İkrazından Doğan Alacak Faizleri**	**89.331.000**
			01	Dış Borcun İkrazından Doğan Alacak Faizleri	89.331.000
		2		**Para Piyasası Nakit İşlemleri Alacakları Faizleri**	-
			01	Para Piyasası Nakit İşlemleri Alacakları Faizleri	-
		3		**Kurumca Verilen Borçlardan Alacakların Faizleri**	-
			01	Kurumca Verilen Borçlardan Alacakların Faizleri	-
		4		**Takipteki Kurum Alacakları Faizleri**	**160.087.000**
			01	Takipteki Kurum Alacakları Faizleri	160.087.000
		5		**Menkul Kıymet ve Gecikmiş Ödemeler Faizleri**	-
			01	Menkul Kıymet ve Gecikmiş Ödemeler Faizleri	-
		6		**Borçlanma Senedi Geçmiş Gün Faizleri**	**23.760.000**
			01	Borçlanma Senedi Geçmiş Gün Faizleri	23.760.000
		7		**Borçlanma Senedi Primli Satış Geliri**	**724.670.000**
			01	Borçlanma Senedi Primli Satış Geliri	724.670.000
		8		**Vergi, Resim ve Harç Gecikme Faizleri**	**733.285.000**
			01	Vergi, Resim ve Harç Gecikme Faizleri	733.285.000
		9		**Diğer Faizler**	**544.959.000**
			01	Kişilerden Alacaklar Faizleri	-
			03	Mevduat Faizleri	-
			99	Diğer Faizler	544.959.000

(YTL.)

KODLAR				AÇIKLAMA	2008 YILI BÜTÇE GELİRİ
I	II	III	IV		
	2			**KİŞİ VE KURUMLARDAN ALINAN PAYLAR**	**7.397.888.000**
		1		**Devlet Payları**	**241.244.000**
			02	Petrolden Devlet Hakkı	7.908.000
			03	Madenlerden Devlet Hakkı	108.039.000
			05	Petrolden Devlet Hissesi	125.297.000
		5		**Genel Bütçeli İdarelere Ait Paylar**	**7.156.564.000**
			02	Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlardan Alınan Paylar	1.200.000.000
			04	Eğitim Özel Geliri (4306 S.K.)	370.692.000
			06	Tasfiye Edilen Fon Gelirleri	339.287.000
			08	GSM İşletmelerinden Alınan Hazine Payları	1.832.263.000
			09	Evrensel Hizmet Gelirleri	500.473.000
			11	İthalatta Kaynak Kullanımı Destekleme Fonu Kesintisi	455.982.000
			12	Kaynak Kullanımı Destekleme Fonu Kesintisi	1.822.015.000
			18	İthalden Yüzde Bir ve Binde Beş Oranında Alınan Çevre Katkı Payı	36.386.000
			19	Belediyelerden Alınan Yüzde Bir Oranında Çevre Katkı Payı	29.770.000
			20	İMKB'den Alınan Paylar	109.570.000
			21	Şans Oyunları Hasılatından Ayrılan Kamu Payları	390.063.000
			99	Diğerlerinden Alınan Paylar	70.063.000
	3			**PARA CEZALARI**	**3.558.732.000**
		1		**Yargı Para Cezaları**	**165.098.000**
			01	Yargı Para Cezaları	165.098.000
		2		**İdari Para Cezaları**	**703.628.000**
			01	Trafik Para Cezaları	381.098.000
			04	Çevre İdari Para Cezaları	8.944.000
			99	Diğer İdari Para Cezaları	313.586.000
		4		**Vergi Cezaları**	**2.642.658.000**
			01	Vergi ve Diğer Amme Alacakları Gecikme Zamları	1.544.925.000
			99	Diğer Vergi Cezaları	1.097.733.000
		9		**Diğer Para Cezaları**	**47.348.000**
			03	Cezai Faiz (Kaynak Kullanımı Des.Fonu Kesintileri)	1.140.000
			99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Para Cezaları	46.208.000
	9			**DİĞER ÇEŞİTLİ GELİRLER**	**2.135.706.000**
		1		**Diğer Çeşitli Gelirler**	**2.135.706.000**
			99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	2.135.706.000

(YTL.)

KODLAR				AÇIKLAMA	2008 YILI BÜTÇE GELİRİ
I	II	III	IV		
6				**SERMAYE GELİRLERİ**	**4.308.856.000**
	1			**TAŞINMAZ SATIŞ GELİRLERİ**	**402.441.000**
		1		**Lojman Satış Gelirleri**	**8.023.000**
			01	Lojman Satış Gelirleri	8.023.000
		2		**Sosyal Tesis Satış Gelirleri**	**4.513.000**
			01	Sosyal Tesis Satış Gelirleri	4.513.000
		3		**Diğer Bina Satış Gelirleri**	**3.260.000**
			01	Diğer Bina Satış Gelirleri	3.260.000
		4		**Arazi Satışı**	**270.769.000**
			01	Arazi Satışı	270.769.000
		5		**Arsa Satışı**	**115.320.000**
			01	Arsa Satışı	115.320.000
		9		**Diğer Taşınmaz Satış Gelirleri**	**556.000**
			99	Diğer Çeşitli Taşınmaz Satış Gelirleri	556.000
	2			**TAŞINIR SATIŞ GELİRLERİ**	**5.615.000**
		1		**Taşınır Satış Gelirleri**	**5.615.000**
			01	Taşınır Satış Gelirleri	5.615.000
	9			**DİĞER SERMAYE SATIŞ GELİRLERİ**	**3.900.000.000**
		2		**Telekom Hisse Satış Geliri**	**3.900.000.000**
			01	Telekom Hisse Satış Geliri	3.900.000.000

KODLAR				AÇIKLAMA	2008 YILI BÜTÇE GELİRİ
I	II	III	IV		
9				**RED VE İADELER (-)**	**16.594.612.000**
	1			**VERGİ GELİRLERİ**	**16.298.009.000**
		1		**GELİR VE KAZANÇ ÜZERİNDEN ALINAN VERGİLER**	**3.156.288.000**
			01	Gelir Vergisi	680.119.000
			02	Kurumlar Vergisi	2.476.161.000
		2		**Mülkiyet Üzerinden Alınan Vergiler**	**44.173.000**
			01	Veraset ve İntikal Vergisi	5.092.000
			02	Motorlu Taşıtlar Vergisi	39.081.000
		3		**Dahilde Alınan Mal ve Hizmet Vergileri**	**12.918.626.000**
			01	Dahilde Alınan Katma Değer Vergisi	12.681.159.000
			02	Özel Tüketim Vergisi	193.149.000
			03	Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi	34.282.000
			05	Özel İletişim Vergisi	10.036.000
		4		**Uluslararası Ticaret ve Muamelelerden Alınan Vergiler**	**35.856.000**
			01	Gümrük Vergileri	16.173.000
			02	İthalde Alınan Katma Değer Vergisi	4.085.000
			03	Diğer Dış Ticaret Gelirleri	15.598.000
		5		**Damga Vergisi**	**28.399.000**
			01	Damga Vergisi	28.399.000
		6		**Harçlar**	**112.616.000**
			01	Yargı Harçları	15.508.000
			02	Noter Harçları	8.621.000
			04	Tapu Harçları	39.644.000
			05	Pasaport ve Konsolosluk Harçları	11.824.000
			06	Gemi ve Liman Harçları	3.843.000
			07	İmtiyaznâme, Ruhsatnâme ve Diploma Harçları	4.741.000
			08	Trafik Harçları	15.512.000
			09	Diğer Harçlar	12.923.000

KODLAR				AÇIKLAMA	2008 YILI BÜTÇE GELİRİ
I	II	III	IV		
		9		**Başka Yerde Sınıflandırılmayan Vergiler**	**2.059.000**
			01	Kaldırılan Vergi Artıkları	930.000
			09	Başka Yerde Sınıflandırılmayan Diğer Vergiler	1.129.000
	3			**TEŞEBBÜS VE MÜLKİYET GELİRLERİ**	**23.189.000**
		1		**Mal ve Hizmet Satış Gelirleri**	**2.509.000**
			01	Mal Satış Gelirleri	2.299.000
			02	Hizmet Gelirleri	210.000
		5		**Kurumlar Kârları**	**9.419.000**
			01	Döner Sermayeler	9.419.000
		6		**Kira Gelirleri**	**8.111.000**
			01	Taşınmaz Kiraları	8.111.000
		9		**Diğer Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri**	**3.070.000**
			09	Diğer Gelirler	3.070.000
	4			**ALINAN BAĞIŞ VE YARDIMLAR**	**4.373.000**
		1		**Yurtdışından Alınan Bağış ve Yardımlar**	-
			02	Sermaye	-
		6		**Özel Gelirler**	**4.373.000**
			01	Genel Bütçeli İdarelere ait Özel Gelirler	4.373.000
	5			**DİĞER GELİRLER**	**267.835.000**
		1		**Faiz Gelirleri**	**50.940.000**
			08	Vergi, Resim ve Harç Gecikme Faizleri	27.133.000
			09	Diğer Faizler	23.807.000
		2		**Kişi ve Kurumlardan Alınan Paylar**	**22.891.000**
			01	Devlet Payları	1.244.000
			05	Genel Bütçeli İdarelere Ait Paylar	20.847.000
		3		**Para Cezaları**	**158.832.000**
			01	Yargı Para Cezaları	2.518.000
			02	İdari Para Cezaları	35.198.000
			04	Vergi Cezaları	35.161.000
			09	Diğer Para Cezaları	85.955.000
		9		**Diğer Çeşitli Gelirler**	**35.972.000**
			99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	35.972.000
	6			**SERMAYE GELİRLERİ**	**1.286.000**
		1		**Taşınmaz Satış Gelirleri**	**1.141.000**
			01	Lojman Satış Gelirleri	23.000
			02	Sosyal Tesis Satış Gelirleri	13.000
			03	Diğer Bina Satış Gelirleri	10.000
			04	Arazi Satışı	769.000
			05	Arsa Satışı	320.000
			09	Diğer Sabit Sermaye Satış Gelirleri (Diğer Taşınmaz Satış Gelirleri)	6.000
		2		**Taşınır Satış Gelirleri**	**145.000**
			01	Taşınır Satış Gelirleri	145.000

2008 YILI
GELİR BÜTÇESİ GEREKÇESİ

boş sayfa

Gelirin Çeşidi : VERGİ GELİRLERİ KOD: 01.

2008 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (YTL.)
187.504.321.000

TAHMİN GEREKÇESİ

2007 Yılında Vergi Gelirlerinin 170 milyar 18 milyon 581 bin YTL olarak gerçekleşmesi beklenmektedir. 2008 Yılında geçmiş yıllardaki artış seyri, ekonomik göstergeler dikkate alınarak, Vergi Gelirleri tahsilatının Red ve İadeler ile Mahalli İdare ve Fon Payları dahil 187 milyar 504 milyon 321 bin YTL'ye ulaşacağı tahmin edilmektedir.

Bu tutar 2007 yılı ile kıyaslandığında % 10,28 lik bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini	GERÇEKLEŞME Miktar*		Bir önceki Yıla göre değişme Fark		Oran %
2004		110.937.126.000				
2005		131.927.672.000		+ 20.990.546.000	+	18,9
2006	146.449.000.000	151.271.701.000		+ 19.344.029.000	+	14,7
2007	173.861.616.000	170.018.581.000	(**)	+ 18.746.880.000	+	12,4

(*) 2006 Yılından itibaren mahalli idare ve fon payları dahil sisteme geçilmiş olması nedeniyle 2004-2005 yılları gerçekleşmeleri 2006 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır. 2004-2005 yılları Bütçe Tahminleri 2006 yılı bazında olmaması nedeniyle 2004-2005 yılları Bütçe Tahminlerine tabloda yer verilmemiştir.

(**) .. 8... aylık gerçekleşmeye göre geçici tahmin

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : GELİR VE KAZANÇ ÜZERİNDEN ALINAN VERGİLER

KOD: 01.1.

2008 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (YTL.)

55.756.280.000

TAHMİN GEREKÇESİ

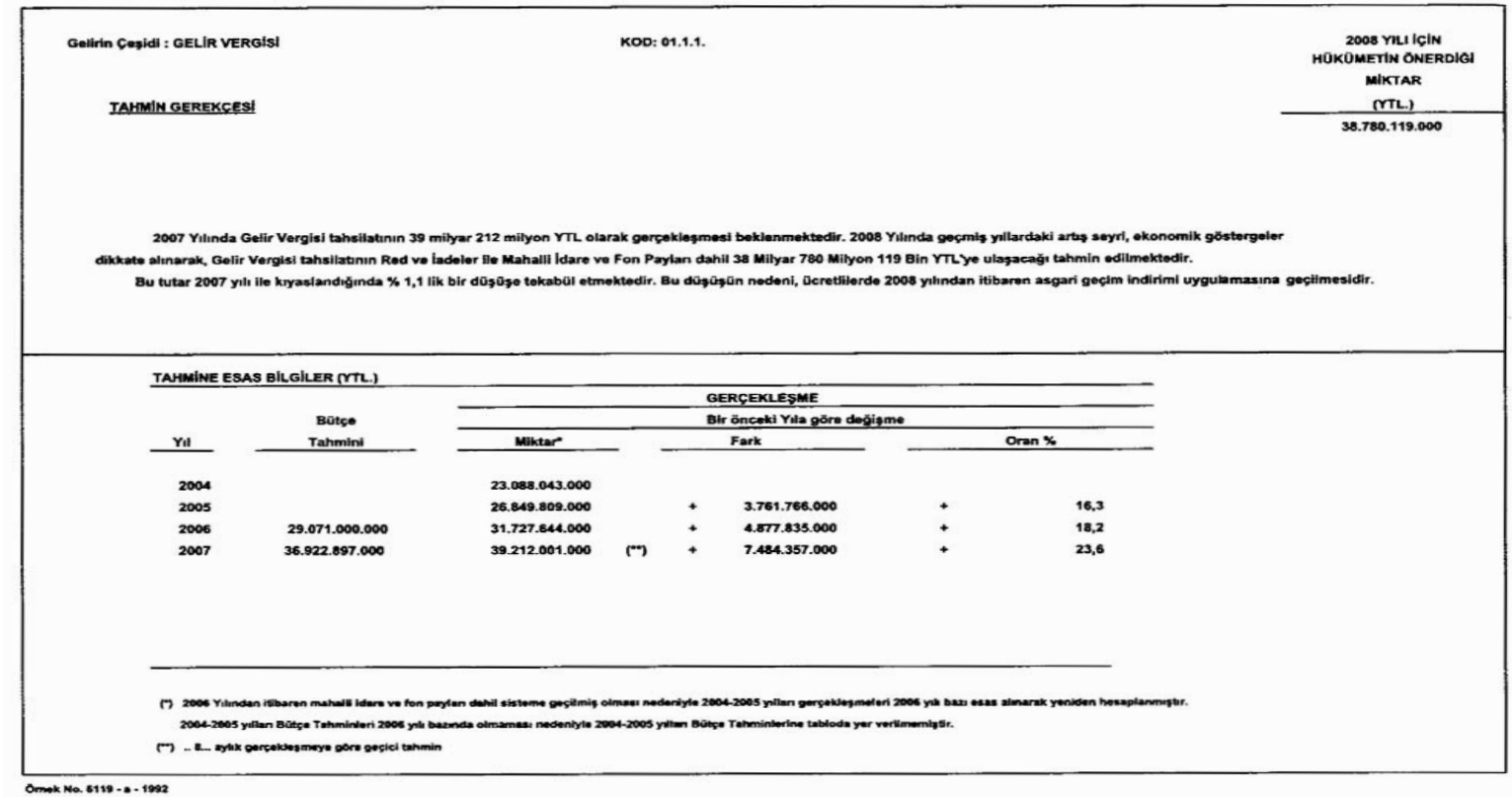
2007 Yılında Gelir ve Kazanç Üzerinden Alınan Vergilerin 54 milyar 518 milyon 205 bin YTL olarak gerçekleşmesi beklenmektedir. 2008 Yılında geçmiş yıllardaki artış seyri, ekonomik göstergeler dikkate alınarak, Vergi Gelirleri tahsilatının Red ve İadeler ile Mahalli İdare ve Fon Payları dahil 55 milyar 756 milyon 280 bin YTL'ye ulaşacağı tahmin edilmektedir.
Bu tutar 2007 yılı ile kıyaslandığında % 2,27 lik bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini	GERÇEKLEŞME		Bir önceki Yıla göre değişme			
		Miktar*		Fark		Oran %	
2004		34.513.319.000					
2005		40.433.101.000		+ 5.919.782.000		+	17,2
2006	43.827.000.000	44.174.998.000		+ 3.741.897.000		+	9,3
2007	51.333.083.000	54.518.205.000	(**)	+ 10.343.207.000		+	23,4

(*) 2006 Yılından itibaren mahalli idare ve fon payları dahil sisteme geçilmiş olması nedeniyle 2004-2005 yılları gerçekleşmeleri 2006 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.
2004-2005 yılları Bütçe Tahminleri 2006 yılı bazında olmaması nedeniyle 2004-2005 yılları Bütçe Tahminlerine tabloda yer verilmemiştir.
(**) ..8... aylık gerçekleşmeye göre geçici tahmin

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : GELİR VERGİSİ

KOD: 01.1.1.

2008 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (YTL.)

38.780.119.000

TAHMİN GEREKÇESİ

2007 Yılında Gelir Vergisi tahsilatının 39 milyar 212 milyon YTL olarak gerçekleşmesi beklenmektedir. 2008 Yılında geçmiş yıllardaki artış seyri, ekonomik göstergeler dikkate alınarak, Gelir Vergisi tahsilatının Red ve İadeler ile Mahalli İdare ve Fon Payları dahil 38 Milyar 780 Milyon 119 Bin YTL'ye ulaşacağı tahmin edilmektedir.

Bu tutar 2007 yılı ile kıyaslandığında % 1,1 lik bir düşüşe tekabül etmektedir. Bu düşüşün nedeni, ücretlilerde 2008 yılından itibaren asgari geçim indirimi uygulamasına geçilmesidir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini	GERÇEKLEŞME Bir önceki Yıla göre değişme Miktar*		Fark	Oran %
2004		23.088.043.000			
2005		26.849.809.000		+ 3.761.766.000	+ 16,3
2006	29.071.000.000	31.727.644.000		+ 4.877.835.000	+ 18,2
2007	36.922.897.000	39.212.001.000	(**)	+ 7.484.357.000	+ 23,6

(*) 2006 Yılından itibaren mahalli idare ve fon payları dahil sisteme geçilmiş olması nedeniyle 2004-2005 yılları gerçekleşmeleri 2006 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.
2004-2005 yılları Bütçe Tahminleri 2006 yılı bazında olmaması nedeniyle 2004-2005 yılları Bütçe Tahminlerine tabloda yer verilmemiştir.

(**) .. 8... aylık gerçekleşmeye göre geçici tahmin

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : BEYANA DAYANAN GELİR VERGİSİ KOD: 01.1.1.01.

2008 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (YTL.)

1.820.529.000

TAHMİN GEREKÇESİ

2008 yılında bu gelir kaleminden daha önceki yıllara ilişkin trendler ve ekonomik gelişmeler dikkate alındığında Mahalli İdare ve Fon Payları dahil 1 milyar 820 milyon 529 bin YTL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir

Bu tutar 2007 yılı ile kıyaslandığında % 3,31 lik bir artışa tekabül etmektedir.

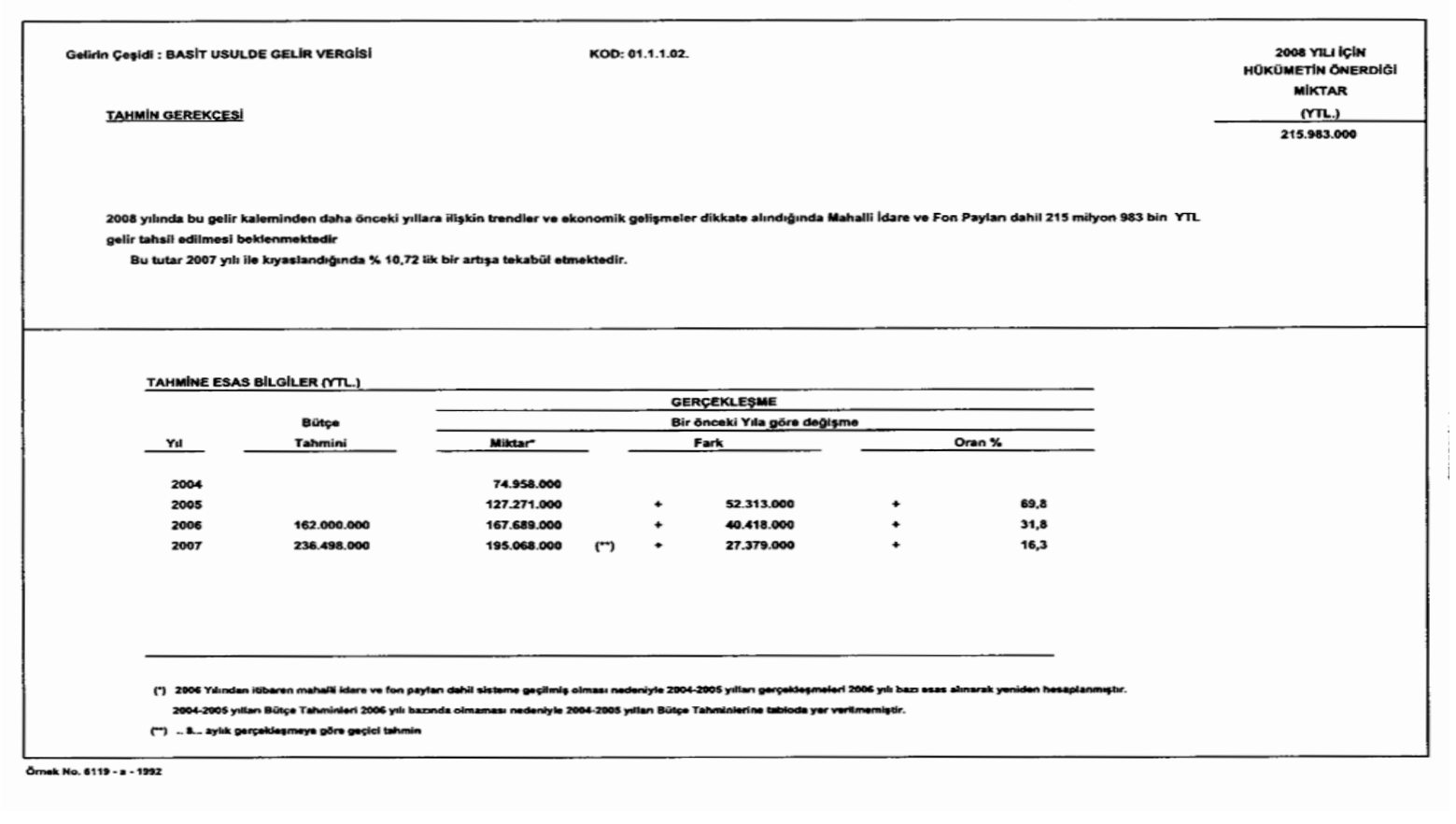
TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini	GERÇEKLEŞME Miktar*		Bir önceki Yıla göre değişme Fark	Oran %
2004		1.362.229.000			
2005		1.501.833.000		+ 139.604.000	+ 10,2
2006	1.815.000.000	1.656.774.000		+ 154.941.000	+ 10,3
2007	1.456.341.000	1.762.135.000	(**)	+ 105.361.000	+ 6,4

(*) 2006 Yılından itibaren mahalli idare ve fon payları dahil sisteme geçilmiş olması nedeniyle 2004-2005 yılları gerçekleşmeleri 2006 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.
2004-2005 yılları Bütçe Tahminleri 2006 yılı bazında olmaması nedeniyle 2004-2005 yılları Bütçe Tahminlerine tabloda yer verilmemiştir.

(**) ...8... aylık gerçekleşmeye göre geçici tahmin

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : BASİT USULDE GELİR VERGİSİ

KOD: 01.1.1.02.

2008 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (YTL.)

215.983.000

TAHMİN GEREKÇESİ

2008 yılında bu gelir kaleminden daha önceki yıllara ilişkin trendler ve ekonomik gelişmeler dikkate alındığında Mahalli İdare ve Fon Payları dahil 215 milyon 983 bin YTL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir

Bu tutar 2007 yılı ile kıyaslandığında % 10,72 lik bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini	GERÇEKLEŞME Bir önceki Yıla göre değişme Miktar*		Fark	Oran %
2004		74.958.000			
2005		127.271.000		+ 52.313.000	+ 69,8
2006	162.000.000	167.689.000		+ 40.418.000	+ 31,8
2007	236.498.000	195.068.000	(**)	+ 27.379.000	+ 16,3

(*) 2006 Yılından itibaren mahalli idare ve fon payları dahil sisteme geçilmiş olması nedeniyle 2004-2005 yılları gerçekleşmeleri 2006 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.
2004-2005 yılları Bütçe Tahminleri 2006 yılı bazında olmaması nedeniyle 2004-2005 yılları Bütçe Tahminlerine tabloda yer verilmemiştir.

(**) ..8.. aylık gerçekleşmeye göre geçici tahmin

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : GELİR VERGİSİ TEVKİFATI

KOD: 01.1.1.03.

2008 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (YTL.)

35.490.160.000

TAHMİN GEREKÇESİ

2008 yılında bu gelir kaleminden daha önceki yıllara ilişkin trendler ve ekonomik gelişmeler dikkate alındığında Mahalli İdare ve Fon Payları dahil 35 milyar 490 milyon 160 bin YTL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir

Bu tutar 2007 yılı ile kıyaslandığında % 1,88 lik bir düşüşe tekabül etmektedir. Bu düşüşün nedeni, ücretlilerde 2008 yılından itibaren asgari geçim indirimi uygulamasına geçilmesidir.

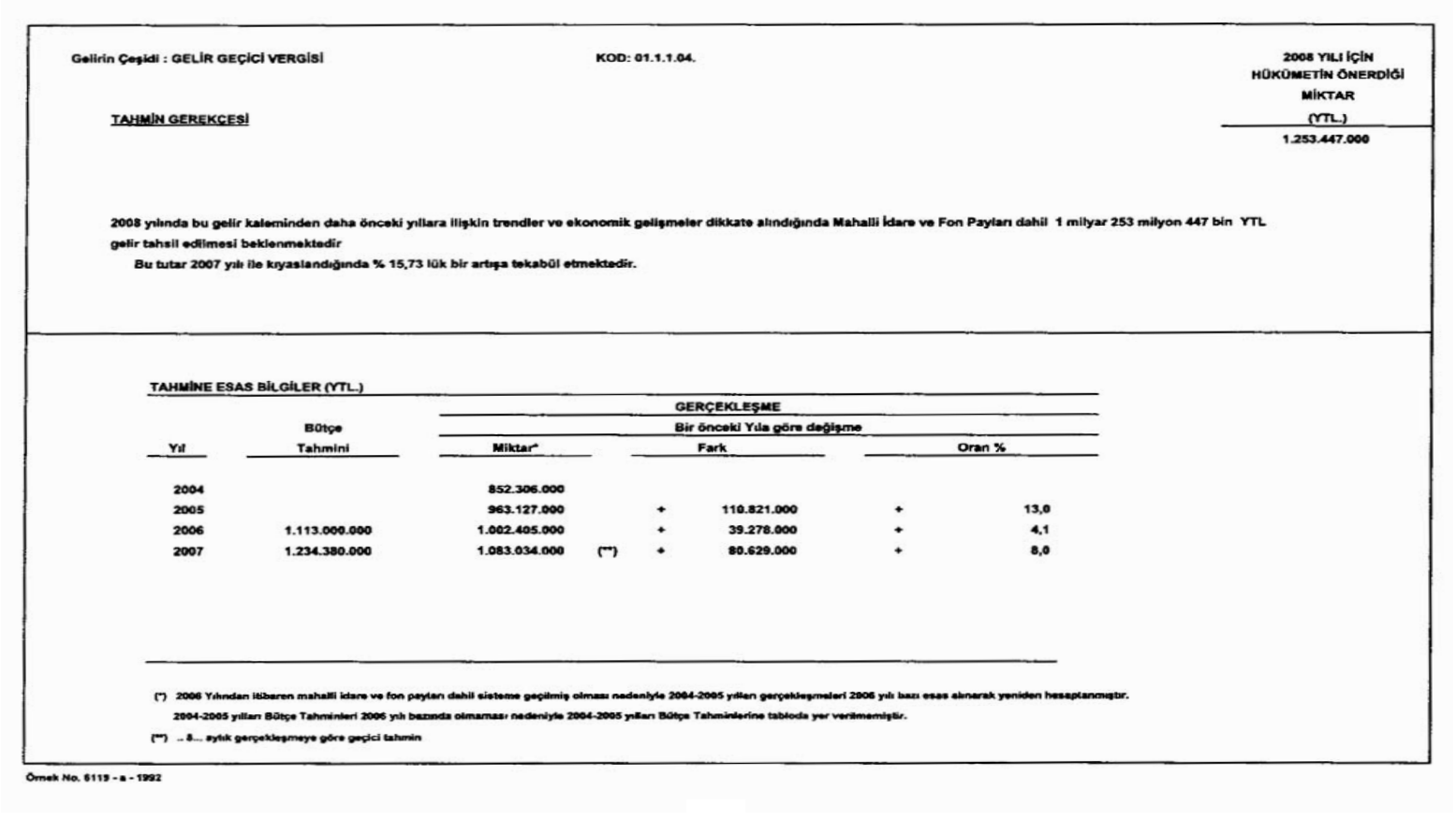
TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini	GERÇEKLEŞME				
		Bir önceki Yıla göre değişme				
		Miktar*		Fark		Oran %
2004		20.798.550.000				
2005		24.257.578.000		+ 3.459.028.000	+	16,6
2006	25.981.000.000	28.900.776.000		+ 4.643.198.000	+	19,1
2007	33.995.678.000	36.171.764.000	(**)	+ 7.270.988.000	+	25,2

(*) 2006 Yılından itibaren mahalli idare ve fon payları dahil sisteme geçilmiş olması nedeniyle 2004-2005 yılları gerçekleşmeleri 2006 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır. 2004-2005 yılları Bütçe Tahminleri 2006 yılı bazında olmaması nedeniyle 2004-2005 yılları Bütçe Tahminlerine tabloda yer verilmemiştir.

(**) ...8... aylık gerçekleşmeye göre geçici tahmin

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : GELİR GEÇİCİ VERGİSİ

KOD: 01.1.1.04.

2008 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (YTL.)

1.253.447.000

TAHMİN GEREKÇESİ

2008 yılında bu gelir kaleminden daha önceki yıllara ilişkin trendler ve ekonomik gelişmeler dikkate alındığında Mahalli İdare ve Fon Payları dahil 1 milyar 253 milyon 447 bin YTL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir

Bu tutar 2007 yılı ile kıyaslandığında % 15,73 lük bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini	GERÇEKLEŞME Miktar*		Bir önceki Yıla göre değişme Fark		Oran %
2004		852.306.000				
2005		963.127.000		+ 110.821.000	+	13,0
2006	1.113.000.000	1.002.405.000		+ 39.278.000	+	4,1
2007	1.234.380.000	1.083.034.000	(**)	+ 80.629.000	+	8,0

(*) 2006 Yılından itibaren mahalli idare ve fon payları dahil sisteme geçilmiş olması nedeniyle 2004-2005 yılları gerçekleşmeleri 2006 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.
2004-2005 yılları Bütçe Tahminleri 2006 yılı bazında olmaması nedeniyle 2004-2005 yılları Bütçe Tahminlerine tabloda yer verilmemiştir.

(**) ..8... aylık gerçekleşmeye göre geçici tahmin

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : KURUMLAR VERGİSİ

KOD: 01.1.2.

2008 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (YTL.)

16.976.161.000

TAHMİN GEREKÇESİ

2008 yılında bu gelir kaleminden daha önceki yıllara ilişkin trendler ve ekonomik gelişmeler dikkate alındığında Mahalli İdare ve Fon Payları dahil 16 milyar 976 milyon 161 bin YTL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir

Bu tutar 2007 yılı ile kıyaslandığında % 10,91 lik bir artışa tekabül etmektedir.

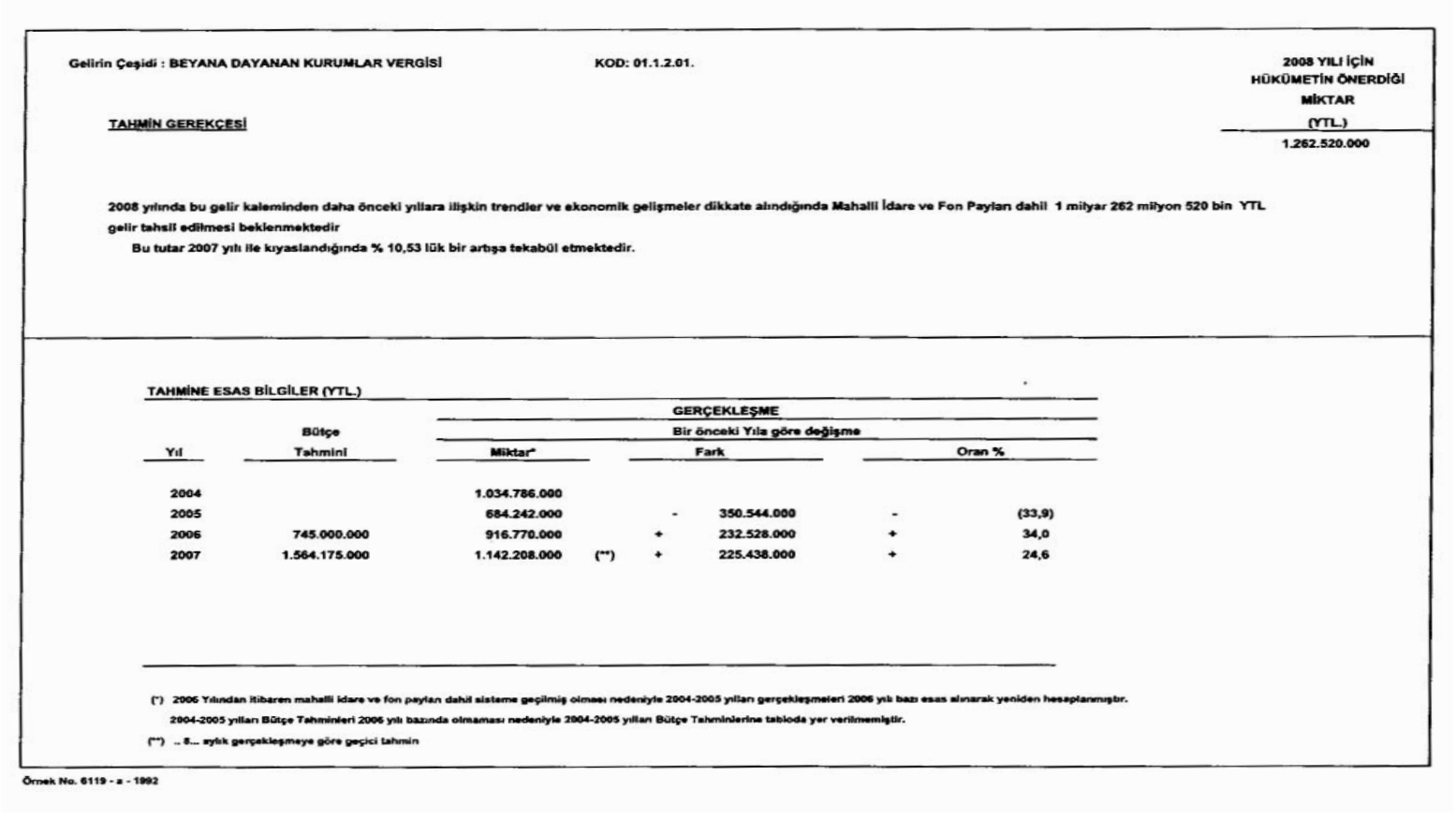
TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini	GERÇEKLEŞME					
		Miktar*		Bir önceki Yıla göre değişme			
				Fark		Oran %	
2004		11.425.276.000					
2005		13.583.292.000		+	2.158.016.000	+	18,9
2006	14.756.000.000	12.447.354.000		-	1.135.938.000	-	(8,4)
2007	14.410.188.000	15.306.203.999	(**)	+	2.858.849.999	+	23,0

(*) 2006 Yılından itibaren mahalli idare ve fon payları dahil sisteme geçilmiş olması nedeniyle 2004-2005 yılları gerçekleşmeleri 2006 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.
2004-2005 yılları Bütçe Tahminleri 2006 yılı bazında olmaması nedeniyle 2004-2005 yılları Bütçe Tahminlerine tabloda yer verilmemiştir.

(**) ... 8... aylık gerçekleşmeye göre geçici tahmin

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : BEYANA DAYANAN KURUMLAR VERGİSİ KOD: 01.1.2.01.

2008 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (YTL.)

1.262.520.000

TAHMİN GEREKÇESİ

2008 yılında bu gelir kaleminden daha önceki yıllara ilişkin trendler ve ekonomik gelişmeler dikkate alındığında Mahalli İdare ve Fon Payları dahil 1 milyar 262 milyon 520 bin YTL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir

Bu tutar 2007 yılı ile kıyaslandığında % 10,53 lük bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini	GERÇEKLEŞME					
		Bir önceki Yıla göre değişme					
		Miktar*		Fark		Oran %	
2004		1.034.786.000					
2005		684.242.000		-	350.544.000	-	(33,9)
2006	745.000.000	916.770.000		+	232.528.000	+	34,0
2007	1.564.175.000	1.142.208.000	(**)	+	225.438.000	+	24,6

(*) 2006 Yılından itibaren mahalli idare ve fon payları dahil sisteme geçilmiş olması nedeniyle 2004-2005 yılları gerçekleşmeleri 2006 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.
2004-2005 yılları Bütçe Tahminleri 2006 yılı bazında olmaması nedeniyle 2004-2005 yılları Bütçe Tahminlerine tabloda yer verilmemiştir.

(**) .. 8... aylık gerçekleşmeye göre geçici tahmin

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : KURUMLAR VERGİSİ TEVKİFATI

KOD: 01.1.2.02.

2008 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (YTL.)

284.216.000

TAHMİN GEREKÇESİ

2008 yılında bu gelir kaleminden daha önceki yıllara ilişkin trendler ve ekonomik gelişmeler dikkate alındığında Mahalli İdare ve Fon Payları dahil 284 milyon 216 bin YTL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir

Bu tutar 2007 yılı ile kıyaslandığında % 26,52 lik bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini	GERÇEKLEŞME Bir önceki Yıla göre değişme Miktar*		Fark	Oran %
2004		151.097.000			
2005		155.078.000		+ 3.981.000	+ 2,6
2006	170.000.000	225.152.000		+ 70.074.000	+ 45,2
2007	178.136.000	224.636.000	(**)	- 516.000	- (0,2)

(*) 2006 Yılından itibaren mahalli idare ve fon payları dahil sisteme geçilmiş olması nedeniyle 2004-2005 yılları gerçekleşmeleri 2006 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.
2004-2005 yılları Bütçe Tahminleri 2006 yılı bazında olmaması nedeniyle 2004-2005 yılları Bütçe Tahminlerine tabloda yer verilmemiştir.

(**) ..8... aykk gerçekleşmeye göre geçici tahmin

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : KURUMLAR GEÇİCİ VERGİSİ KOD: 01.1.2.03.

2008 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (YTL.)

15.429.425.000

TAHMİN GEREKÇESİ

2008 yılında bu gelir kaleminden daha önceki yıllara ilişkin trendler ve ekonomik gelişmeler dikkate alındığında Mahalli İdare ve Fon Payları dahil 15 milyar 429 milyon 425 bin YTL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir

Bu tutar 2007 yılı ile kıyaslandığında % 10,69 luk bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini	GERÇEKLEŞME Miktar*		Bir önceki Yıla göre değişme Fark	Oran %
2004		10.239.393.000			
2005		12.743.972.000		+ 2.504.579.000	+ 24,5
2006	13.841.000.000	11.305.432.000		- 1.438.540.000	- (11,3)
2007	12.667.875.000	13.939.360.000	(**)	+ 2.633.928.000	+ 23,3

(*) 2006 Yılından itibaren mahalli idare ve fon payları dahil sisteme geçilmiş olması nedeniyle 2004-2005 yılları gerçekleşmeleri 2006 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.
2004-2005 yılları Bütçe Tahminleri 2006 yılı bazında olmaması nedeniyle 2004-2005 yılları Bütçe Tahminlerine tabloda yer verilmemiştir.

(**) ...8... aylık gerçekleşmeye göre geçici tahmin

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : MÜLKİYET ÜZERİNDEN ALINAN VERGİLER **KOD: 01.2.**

2008 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (YTL.)

4.073.173.000

TAHMİN GEREKÇESİ

2007 Yılında Mülkiyet Üzerinden Alına Vergilerden 3 milyar 647 milyon 263 bin YTL olarak gerçekleşmesi beklenmektedir. 2008 Yılında geçmiş yıllardaki artış seyri, ekonomik göstergeler dikkate alınarak, Vergi Gelirleri tahsilatının Mahalli İdare ve Fon Payları dahil 4 milyar 73 milyon 173 bin YTL'ye ulaşacağı tahmin edilmektedir.

Bu tutar 2007 yılı ile kıyaslandığında % 11,68 lik bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini	GERÇEKLEŞME				
		Bir önceki Yıla göre değişme				
		Miktar*		Fark		Oran %
2004		1.600.069.000				
2005		2.634.873.000		+ 1.034.804.000	+	64,7
2006	3.159.000.000	3.159.574.000		+ 524.701.000	+	19,9
2007	3.660.876.000	3.647.263.000	(**)	+ 487.689.000	+	15,4

(*) 2006 Yılından itibaren mahalli idare ve fon payları dahil sisteme geçilmiş olması nedeniyle 2004-2005 yılları gerçekleşmeleri 2006 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.
2004-2005 yılları Bütçe Tahminleri 2006 yılı bazında olmaması nedeniyle 2004-2005 yılları Bütçe Tahminlerine tabloda yer verilmemiştir.

(**) ... 8... aylık gerçekleşmeye göre geçici tahmin

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : VERASET VE İNTİKAL VERGİSİ

KOD: 01.2.1.01.

2008 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (YTL.)

157.092.000

TAHMİN GEREKÇESİ

2008 yılında bu gelir kaleminden daha önceki yıllara ilişkin trendler ve ekonomik gelişmeler dikkate alındığında Mahalli İdare ve Fon Payları dahil 157 milyon 92 bin YTL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir

Bu tutar 2007 yılı ile kıyaslandığında % 12,16 lık bir artışa tekabül etmektedir.

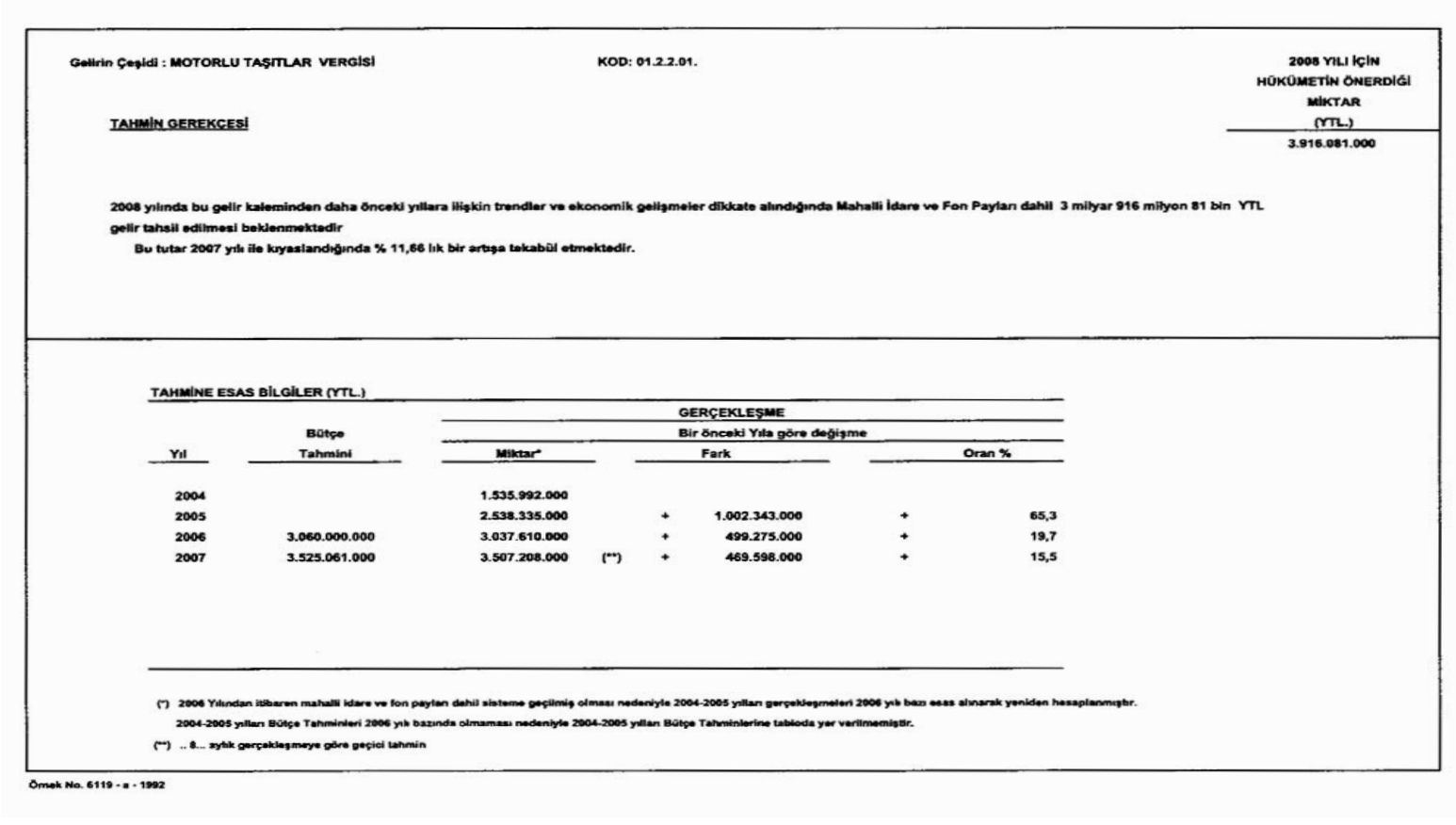
TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini	GERÇEKLEŞME				
		Bir önceki Yıla göre değişme				
		Miktar*		Fark		Oran %
2004		64.077.000				
2005		89.212.000		+ 25.135.000	+	39,2
2006	99.000.000	121.964.000		+ 32.752.000	+	36,7
2007	135.815.000	140.055.000	(**)	+ 18.091.000	+	14,8

(*) 2006 Yılından itibaren mahalli idare ve fon payları dahil sisteme geçilmiş olması nedeniyle 2004-2005 yılları gerçekleşmeleri 2006 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.
2004-2005 yılları Bütçe Tahminleri 2006 yılı bazında olmaması nedeniyle 2004-2005 yılları Bütçe Tahminlerine tabloda yer verilmemiştir.

(**) ... 8... aylık gerçekleşmeye göre geçici tahmin

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : MOTORLU TAŞITLAR VERGİSİ

KOD: 01.2.2.01.

2008 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (YTL.)

3.916.081.000

TAHMİN GEREKÇESİ

2008 yılında bu gelir kaleminden daha önceki yıllara ilişkin trendler ve ekonomik gelişmeler dikkate alındığında Mahalli İdare ve Fon Payları dahil 3 milyar 916 milyon 81 bin YTL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir

Bu tutar 2007 yılı ile kıyaslandığında % 11,66 lık bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini	GERÇEKLEŞME		Bir önceki Yıla göre değişme		
		Miktar*		Fark		Oran %
2004		1.535.992.000				
2005		2.538.335.000		+ 1.002.343.000	+	65,3
2006	3.060.000.000	3.037.610.000		+ 499.275.000	+	19,7
2007	3.525.061.000	3.507.208.000	(**)	+ 469.598.000	+	15,5

(*) 2006 Yılından itibaren mahalli idare ve fon payları dahil sisteme geçilmiş olması nedeniyle 2004-2005 yılları gerçekleşmeleri 2006 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.
2004-2005 yılları Bütçe Tahminleri 2006 yılı bazında olmaması nedeniyle 2004-2005 yılları Bütçe Tahminlerine tabloda yer verilmemiştir.

(**) .. 8... aylık gerçekleşmeye göre geçici tahmin

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : DAHİLDE ALINAN MAL VE HİZMET VERGİLERİ

KOD: 01.3 .

2008 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (YTL.)

84.300.938.000

TAHMİN GEREKÇESİ

2008 yılında bu gelir kaleminden daha önceki yıllara ilişkin trendler ve ekonomik gelişmeler dikkate alındığında Mahalli İdare ve Fon Payları dahil 84 milyar 300 milyon 938 bin YTL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir

Bu tutar 2007 yılı ile kıyaslandığında % 13,08 lik bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini	GERÇEKLEŞME Bir önceki Yıla göre değişme Miktar*		Fark	Oran %
2004		50.681.004.000			
2005		60.984.283.000		+ 10.303.279.000	+ 20,3
2006	66.839.000.000	68.986.181.000		+ 8.001.898.000	+ 13,1
2007	78.354.418.000	74.548.847.000	(**)	+ 5.562.666.000	+ 8,1

(*) 2006 Yılından itibaren mahalli idare ve fon payları dahil sisteme geçilmiş olması nedeniyle 2004-2005 yılları gerçekleşmeleri 2006 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.
2004-2005 yılları Bütçe Tahminleri 2006 yılı bazında olmaması nedeniyle 2004-2005 yılları Bütçe Tahminlerine tabloda yer verilmemiştir.

(**) .. 8... aylık gerçekleşmeye göre geçici tahmin

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : DAHİLDE ALINAN KATMA DEĞER VERGİSİ

KOD: 01.3.1.

2008 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (YTL.)

30.333.159.000

TAHMİN GEREKÇESİ

2008 yılında bu gelir kaleminden daha önceki yıllara ilişkin trendler ve ekonomik gelişmeler dikkate alındığında Mahalli İdare ve Fon Payları dahil 30 milyar 333 milyon 159 bin YTL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir

Bu tutar 2007 yılı ile kıyaslandığında % 8,63 lük bir artışa tekabül etmektedir.

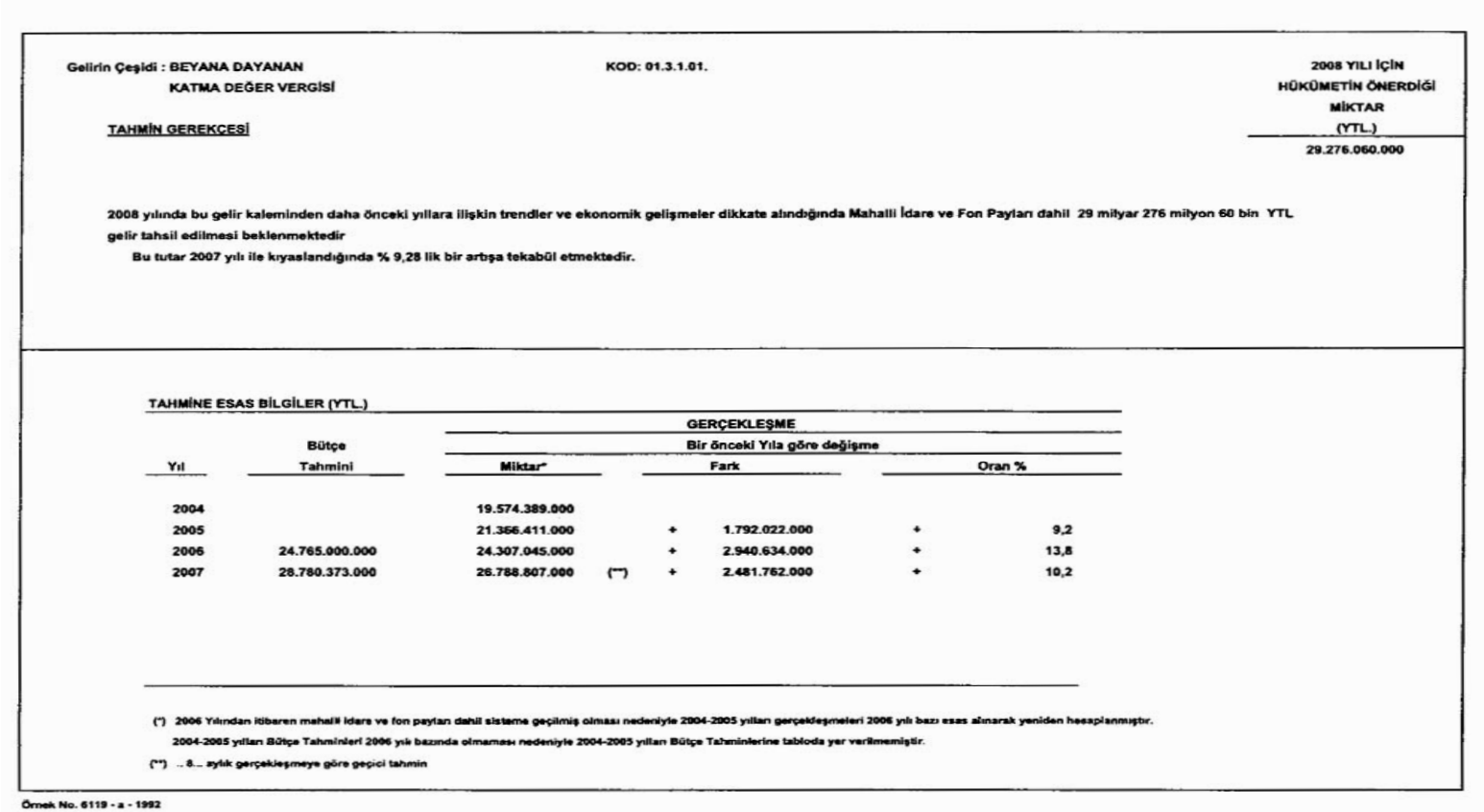
TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini	GERÇEKLEŞME Bir önceki Yıla göre değişme Miktar*		Fark	Oran %
2004		20.055.052.000			
2005		22.038.878.000		+ 1.983.826.000	+ 9,9
2006	25.492.000.000	25.291.023.000		+ 3.252.145.000	+ 14,8
2007	29.621.613.000	27.924.467.000	(**)	+ 2.633.444.000	+ 10,4

(*) 2006 Yılından itibaren mahalli idare ve fon payları dahil sisteme geçilmiş olması nedeniyle 2004-2005 yılları gerçekleşmeleri 2006 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.
2004-2005 yılları Bütçe Tahminleri 2006 yılı bazında olmaması nedeniyle 2004-2005 yılları Bütçe Tahminlerine tabloda yer verilmemiştir.

(**) ...8... aylık gerçekleşmeye göre geçici tahmin

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : BEYANA DAYANAN KATMA DEĞER VERGİSİ

KOD: 01.3.1.01.

2008 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (YTL.)

29.276.060.000

TAHMİN GEREKÇESİ

2008 yılında bu gelir kaleminden daha önceki yıllara ilişkin trendler ve ekonomik gelişmeler dikkate alındığında Mahalli İdare ve Fon Payları dahil 29 milyar 276 milyon 60 bin YTL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir

Bu tutar 2007 yılı ile kıyaslandığında % 9,28 lik bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini	GERÇEKLEŞME Bir önceki Yıla göre değişme Miktar*		Fark	Oran %
2004		19.574.389.000			
2005		21.366.411.000		+ 1.792.022.000	+ 9,2
2006	24.765.000.000	24.307.045.000		+ 2.940.634.000	+ 13,8
2007	28.780.373.000	26.788.807.000	(**)	+ 2.481.762.000	+ 10,2

(*) 2006 Yılından itibaren mahalli idare ve fon payları dahil sisteme geçilmiş olması nedeniyle 2004-2005 yılları gerçekleşmeleri 2006 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.
2004-2005 yılları Bütçe Tahminleri 2006 yılı bazında olmaması nedeniyle 2004-2005 yılları Bütçe Tahminlerine tabloda yer verilmemiştir.

(**) ..8... aylık gerçekleşmeye göre geçici tahmin

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : TEVKİF SURETİYLE KESİLEN KATMA DEĞER VERGİSİ

KOD: 01.3.1.02.

2008 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (YTL.)

1.057.099.000

TAHMİN GEREKÇESİ

2008 yılında bu gelir kaleminden daha önceki yıllara ilişkin trendler ve ekonomik gelişmeler dikkate alındığında Mahalli İdare ve Fon Payları dahil 1 milyar 57 milyon 99 bin YTL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir

Bu tutar 2007 yılı ile kıyaslandığında % 6,92 lik bir düşüşe tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini	GERÇEKLEŞME Bir önceki Yıla göre değişme Miktar*		Fark	Oran %
2004		480.663.000			
2005		672.467.000		+ 191.804.000	+ 39,9
2006	727.000.000	983.978.000		+ 311.511.000	+ 46,3
2007	841.240.000	1.135.660.000	(**)	+ 151.682.000	+ 15,4

(*) 2006 Yılından itibaren mahalli idare ve fon payları dahil sisteme geçilmiş olması nedeniyle 2004-2005 yılları gerçekleşmeleri 2006 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.
2004-2005 yılları Bütçe Tahminleri 2006 yılı bazında olmaması nedeniyle 2004-2005 yılları Bütçe Tahminlerine tabloda yer verilmemiştir.

(**) ..6... aylık gerçekleşmeye göre geçici tahmin

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : ÖZEL TÜKETİM VERGİSİ KOD: 01.3.2.

2008 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (YTL.)

44.912.515.000

TAHMİN GEREKÇESİ

2008 yılında bu gelir kaleminden daha önceki yıllara ilişkin trendler ve ekonomik gelişmeler dikkate alındığında Mahalli İdare ve Fon Payları dahil 44 milyar 912 milyon 515 bin YTL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir

Bu tutar 2007 yılı ile kıyaslandığında % 15,71 lik bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini	GERÇEKLEŞME Bir önceki Yıla göre değişme Miktar*		Fark	Oran %
2004		26.866.573.000			
2005		33.621.776.000		+ 6.755.203.000	+ 25,1
2006	37.332.000.000	37.102.948.000		+ 3.481.172.000	+ 10,4
2007	41.135.177.000	38.814.521.000	(**)	+ 1.711.573.000	+ 4,6

(*) 2006 Yılından itibaren mahalli idare ve fon payları dahil sisteme geçilmiş olması nedeniyle 2004-2005 yılları gerçekleşmeleri 2006 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.
2004-2005 yılları Bütçe Tahminleri 2006 yılı bazında olmaması nedeniyle 2004-2005 yılları Bütçe Tahminlerine tabloda yer verilmemiştir.

(**) ..8... aylık gerçekleşmeye göre geçici tahmin

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi :PETROL VE DOĞALGAZ ÜRÜNLERİ KOD: 01.3.2.01.

2008 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (YTL.)

25.786.692.000

TAHMİN GEREKÇESİ

2008 yılında bu gelir kaleminden daha önceki yıllara ilişkin trendler ve ekonomik gelişmeler dikkate alındığında Mahalli İdare ve Fon Payları dahil 25 milyar 786 milyon 692 bin YTL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir

Bu tutar 2007 yılı ile kıyaslandığında % 19,2 lik bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini	GERÇEKLEŞME		Bir önceki Yıla göre değişme			
		Miktar*		Fark		Oran %	
2004		15.922.534.000					
2005		19.552.763.000		+ 3.630.229.000		+	22,8
2006	20.690.000.000	20.708.290.000		+ 1.155.527.000		+	5,9
2007	21.786.767.000	21.633.627.000	(**)	+ 925.337.000		+	4,5

(*) 2006 Yılından itibaren mahalli idare ve fon payları dahil sisteme geçilmiş olması nedeniyle 2004-2005 yılları gerçekleşmeleri 2006 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.
2004-2005 yılları Bütçe Tahminleri 2006 yılı bazında olmaması nedeniyle 2004-2005 yılları Bütçe Tahminlerine tabloda yer verilmemiştir.

(**) .. 8... aylık gerçekleşmeye göre geçici tahmin

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : MOTORLU TAŞIT ARAÇLARI KOD: 01.3.2.02.

2008 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (YTL.)

4.620.593.000

TAHMİN GEREKÇESİ

2008 yılında bu gelir kaleminden daha önceki yıllara ilişkin trendler ve ekonomik gelişmeler dikkate alındığında Mahalli İdare ve Fon Payları dahil 4 milyar 620 milyon 593 bin YTL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir

Bu tutar 2007 yılı ile kıyaslandığında % 11,18 lik bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini	GERÇEKLEŞME Bir önceki Yıla göre değişme Miktar*		Fark	Oran %
2004		2.758.474.000			
2005		4.284.993.000		+ 1.526.519.000	+ 55,3
2006	4.340.000.000	4.152.358.000		- 132.635.000	- (3,1)
2007	4.490.776.000	4.155.777.000	(**)	+ 3.419.000	+ 0,1

(*) 2006 Yılından itibaren mahalli idare ve fon payları dahil sisteme geçilmiş olması nedeniyle 2004-2005 yılları gerçekleşmeleri 2006 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.
2004-2005 yılları Bütçe Tahminleri 2006 yılı bazında olmaması nedeniyle 2004-2005 yılları Bütçe Tahminlerine tabloda yer verilmemiştir.

(**) ...8... aylık gerçekleşmeye göre geçici tahmin

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : ALKOLLÜ İÇKİLER KOD: 01.3.2.03

2008 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (YTL.)

2.005.026.000

TAHMİN GEREKÇESİ

2008 yılında bu gelir kaleminden daha önceki yıllara ilişkin trendler ve ekonomik gelişmeler dikkate alındığında Mahalli İdare ve Fon Payları dahil 2 milyar 5 milyon 26 bin YTL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir

Bu tutar 2007 yılı ile kıyaslandığında % 5,66 lık bir artışa tekabül etmektedir.

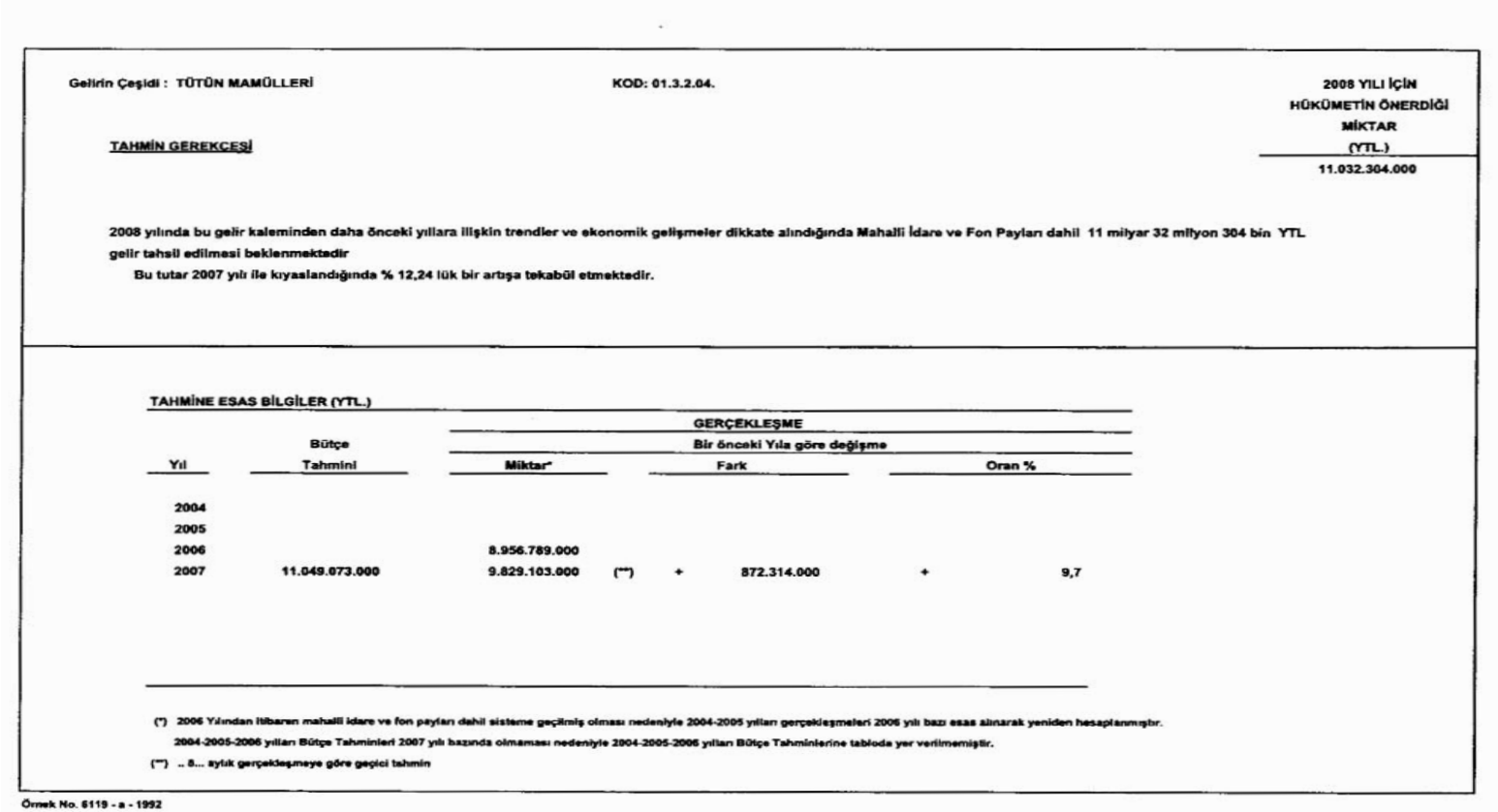
TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini	GERÇEKLEŞME Bir önceki Yıla göre değişme Miktar*		Fark	Oran %
2004					
2005					
2006		1.897.599.000			
2007	2.256.133.000	1.877.811.000	(**)	- 19.788.000	- (1,0)

(*) 2006 Yılından itibaren mahalli idare ve fon payları dahil sisteme geçilmiş olması nedeniyle 2004-2005 yılları gerçekleşmeleri 2006 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.
2004-2005-2006 yılları Bütçe Tahminleri 2007 yılı bazında olmaması nedeniyle 2004-2005-2006 yılları Bütçe Tahminlerine tabloda yer verilmemiştir.

(**) ..8... aylık gerçekleşmeye göre geçici tahmin

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : TÜTÜN MAMÜLLERİ

KOD: 01.3.2.04.

2008 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (YTL.)

11.032.304.000

TAHMİN GEREKÇESİ

2008 yılında bu gelir kaleminden daha önceki yıllara ilişkin trendler ve ekonomik gelişmeler dikkate alındığında Mahalli İdare ve Fon Payları dahil 11 milyar 32 milyon 304 bin YTL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir

Bu tutar 2007 yılı ile kıyaslandığında % 12,24 lük bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini	GERÇEKLEŞME		Bir önceki Yıla göre değişme		
		Miktar*		Fark		Oran %
2004						
2005						
2006		8.956.789.000				
2007	11.049.073.000	9.829.103.000	(**)	+ 872.314.000	+	9,7

(*) 2006 Yılından itibaren mahalli idare ve fon payları dahil sisteme geçilmiş olması nedeniyle 2004-2005 yılları gerçekleşmeleri 2006 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.
2004-2005-2006 yılları Bütçe Tahminleri 2007 yılı bazında olmaması nedeniyle 2004-2005-2006 yılları Bütçe Tahminlerine tabloda yer verilmemiştir.

(**) .. 8... aylık gerçekleşmeye göre geçici tahmin

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : KOLALI GAZOZLAR

KOD: 01.3.2.05.

2008 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (YTL.)

202.000.000

TAHMİN GEREKÇESİ

2008 yılında bu gelir kaleminden daha önceki yıllara ilişkin trendler ve ekonomik gelişmeler dikkate alındığında Mahalli İdare ve Fon Payları dahil 202 milyon YTL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir

Bu tutar 2007 yılı ile kıyaslandığında % 10,75 lik bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini	GERÇEKLEŞME Bir önceki Yıla göre değişme Miktar*		Fark	Oran %
2004					
2005					
2006		408.654.000			
2007	531.002.000	182.400.000	(**)	- 226.254.000	- (55,4)

(*) 2006 Yılından itibaren mahalli idare ve fon payları dahil sisteme geçilmiş olması nedeniyle 2004-2005 yılları gerçekleşmeleri 2006 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.
2004-2005-2006 yılları Bütçe Tahminleri 2007 yılı bazında olmaması nedeniyle 2004-2005-2006 yılları Bütçe Tahminlerine tabloda yer verilmemiştir.

(**) ...6... aylık gerçekleşmeye göre geçici tahmin

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : DAYANIKLI TÜKETİM VE DİĞER MALLAR KOD: 01.3.2.06.

2008 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (YTL.)

1.265.900.000

TAHMİN GEREKÇESİ

2008 yılında bu gelir kaleminden daha önceki yıllara ilişkin trendler ve ekonomik gelişmeler dikkate alındığında Mahalli İdare ve Fon Payları dahil 1 milyar 265 milyon 900 bin YTL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir

Bu tutar 2007 yılı ile kıyaslandığında % 11,45 lik bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini	GERÇEKLEŞME Miktar*		Bir önceki Yıla göre değişme Fark	Oran %
2004		446.290.000			
2005		720.936.000		+ 274.646.000	+ 61,5
2006	808.000.000	979.258.000		+ 258.322.000	+ 35,8
2007	1.021.426.000	1.135.803.000	(**)	+ 156.545.000	+ 16,0

(*) 2006 Yılından itibaren mahalli idare ve fon payları dahil sisteme geçilmiş olması nedeniyle 2004-2005 yılları gerçekleşmeleri 2006 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.
2004-2005 yılları Bütçe Tahminleri 2006 yılı bazında olmaması nedeniyle 2004-2005 yılları Bütçe Tahminlerine tabloda yer verilmemiştir.

(**) ... 8... aylık gerçekleşmeye göre geçici tahmin

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : BANKA VE SİGORTA MUAMELELERİ VERGİSİ

KOD: 01.3.3.01.

2008 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (YTL.)

4.010.228.000

TAHMİN GEREKÇESİ

Başta faiz oranlarındaki gelişmeler olmak üzere, ekonomik göstergeler ve vergiye konu banka ve sigorta işlemlerinde meydana gelecek gelişmelere göre, bu kaynaktan 2008 Yılında Mahalli İdare Payı dahil 4 Milyar 10 Milyon 228 Bin YTL gelir sağlanacağı tahmin edilmektedir. Bu tutar, Mahalli İdare Payı dikkate alınmaksızın 2007 yılı ile kıyaslandığında % 23,36 lık bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini	GERÇEKLEŞME					
		Bir önceki Yıla göre değişme					
		Miktar*		Fark		Oran %	
2004		1.597.890.000					
2005		1.988.092.000		+ 390.202.000		+	24,4
2006	1.814.000.000	2.630.207.000		+ 642.115.000		+	32,3
2007	3.119.701.000	3.250.885.000	(**)	+ 620.678.000		+	23,6

(*) 2006 Yılından itibaren mahalli idare ve fon payları dahil sisteme geçilmiş olması nedeniyle 2004-2005 yılları gerçekleşmeleri 2006 yılı bazı esas almarak yeniden hesaplanmıştır. 2004-2005 yılları Bütçe Tahminleri 2006 yılı bazında olmaması nedeniyle 2004-2005 yılları Bütçe Tahminlerine tabloda yer verilmemiştir.

(**) ..8... aylık gerçekleşmeye göre geçici tahmin

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : ŞANS OYUNLARI VERGİSİ

KOD: 01.3.4.01.

2008 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (YTL.)

400.000.000

TAHMİN GEREKÇESİ

Başta faiz oranlarındaki gelişmeler olmak üzere, ekonomik göstergeler ve vergiye konu banka ve sigorta işlemlerinde meydana gelecek gelişmelere göre, bu kaynaktan 2008 Yılında Mahalli İdare Payı dahil 400 Milyon YTL gelir sağlanacağı tahmin edilmektedir. Bu tutar, Mahalli İdare Payı dikkate alınmaksızın 2007 yılı ile kıyaslandığında % 14,31 lik bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini	GERÇEKLEŞME					
		Bir önceki Yıla göre değişme					
		Miktar*		Fark		Oran %	
2004		279.914.000					
2005		312.325.000		+ 32.411.000		+	11,6
2006	335.000.000	368.769.000		+ 56.444.000		+	18,1
2007	420.269.000	349.933.000	(**)	- 18.836.000		-	(5,1)

(*) 2006 Yılından itibaren mahalli idare ve fon payları dahil sisteme geçilmiş olması nedeniyle 2004-2005 yılları gerçekleşmeleri 2006 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır. 2004-2005 yılları Bütçe Tahminleri 2006 yılı bazında olmaması nedeniyle 2004-2005 yılları Bütçe Tahminlerine tabloda yer verilmemiştir.

(**) .. 8... aylık gerçekleşmeye göre geçici tahmin

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : ÖZEL İLETİŞİM VERGİSİ

KOD: 01.3.5.01.

2008 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (YTL.)

4.645.036.000

TAHMİN GEREKÇESİ

Başta faiz oranlarındaki gelişmeler olmak üzere, ekonomik göstergeler ve vergiye konu banka ve sigorta işlemlerinde meydana gelecek gelişmelere göre, bu kaynaktan 2008 Yılında Mahalli İdare Payı dahil 4 Milyar 645 Milyon 36 Bin YTL gelir sağlanacağı tahmin edilmektedir. Bu tutar, Mahalli İdare Payı dikkate alınmaksızın 2007 yılı ile kıyaslandığında % 10,36 lık bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini	GERÇEKLEŞME Bir önceki Yıla göre değişme Miktar*		Fark	Oran %
2004		1.881.575.000			
2005		3.023.212.000		+ 1.141.637.000	+ 60,7
2006	3.680.000.000	3.593.234.000		+ 570.022.000	+ 18,9
2007	4.057.658.000	4.209.041.000	(**)	+ 615.807.000	+ 17,1

(*) 2006 Yılından itibaren mahalli idare ve fon payları dahil sisteme geçilmiş olması nedeniyle 2004-2005 yılları gerçekleşmeleri 2006 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır. 2004-2005 yılları Bütçe Tahminleri 2006 yılı bazında olmaması nedeniyle 2004-2005 yılları Bütçe Tahminlerine tabloda yer verilmemiştir.

(**) ..8... aylık gerçekleşmeye göre geçici tahmin

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : ULUSLARARASI TİCARET VE MUAMELELERDEN ALINAN VERGİLER

KOD: 01.4.

2008 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (YTL.)

33.537.856.000

TAHMİN GEREKÇESİ

Başta faiz oranlarındaki gelişmeler olmak üzere, ekonomik göstergeler ve vergiye konu banka ve sigorta işlemlerinde meydana gelecek gelişmelere göre, bu kaynaktan 2008 Yılında Mahalli İdare Payı dahil 33 Milyar 537 Milyon 856 Bin YTL gelir sağlanacağı tahmin edilmektedir. Bu tutar, Mahalli İdare Payı dikkate alınmaksızın 2007 yılı ile kıyaslandığında % 17,33 lük bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini	GERÇEKLEŞME				
		Bir önceki Yıla göre değişme				
		Miktar*		Fark		Oran %
2004		18.878.581.000				
2005		21.838.288.000		+ 2.959.707.000	+	15,7
2006	24.263.000.000	27.579.814.000		+ 5.741.526.000	+	26,3
2007	32.065.135.000	28.583.622.000	(**)	+ 1.003.808.000	+	3,6

(*) 2006 Yılından itibaren mahalli idare ve fon payları dahil sisteme geçilmiş olması nedeniyle 2004-2005 yılları gerçekleşmeleri 2006 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.
2004-2005 yılları Bütçe Tahminleri 2006 yılı bazında olmaması nedeniyle 2004-2005 yılları Bütçe Tahminlerine tabloda yer verilmemiştir.

(**) ...8... aylık gerçekleşmeye göre geçici tahmin

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : GÜMRÜK VERGİLERİ KOD: 01.4.1.01.

2008 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (YTL.)

2.968.173.000

TAHMİN GEREKÇESİ

2008 yılında bu gelir kaleminden daha önceki yıllara ilişkin trendler ve ekonomik gelişmeler dikkate alındığında Mahalli İdare ve Fon Payları dahil 2 milyar 968 milyon 173 bin YTL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir

Bu tutar 2007 yılı ile kıyaslandığında % 18,04 lük bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini	GERÇEKLEŞME Bir önceki Yıla göre değişme Miktar*		Fark	Oran %
2004		1.357.926.000			
2005		1.547.656.000		+ 189.730.000	+ 14,0
2006	1.780.000.000	2.090.186.000		+ 542.530.000	+ 35,1
2007	2.385.121.000	2.514.570.000	(**)	+ 424.384.000	+ 20,3

(*) 2006 Yılından itibaren mahalli idare ve fon payları dahil sisteme geçilmiş olması nedeniyle 2004-2005 yılları gerçekleşmeleri 2006 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.
2004-2005 yılları Bütçe Tahminleri 2006 yılı bazında olmaması nedeniyle 2004-2005 yılları Bütçe Tahminlerine tabloda yer verilmemiştir.

(**) ..8... aylık gerçekleşmeye göre geçici tahmin

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : İTHALDE ALINAN KATMA DEĞER VERGİSİ

KOD: 01.4.2.01.

2008 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (YTL.)

30.504.085.000

TAHMİN GEREKÇESİ

2008 Yılı ithalat tahmini ve kur değişimi göz önünde bulundurularak, bu kaynaktan Mahalli İdare Payı dahil 30 Milyar 504 Milyon 85 Bin YTL hasılat sağlanabileceği tahmin olunmaktadır. Bu tutar, Mahalli İdare Payı dikkate alınmaksızın 2007 yılı ile kıyaslandığında % 17,31 lik bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini	GERÇEKLEŞME				
		Bir önceki Yıla göre değişme				
		Miktar*		Fark		Oran %
2004		17.444.889.000				
2005		20.222.158.000		+ 2.777.269.000	+	15,9
2006	22.400.000.000	25.432.537.000		+ 5.210.379.000	+	25,8
2007	29.585.311.000	26.003.680.000	(**)	+ 571.143.000	+	2,2

(*) 2006 Yılından itibaren mahalli idare ve fon payları dahil sisteme geçilmiş olması nedeniyle 2004-2005 yılları gerçekleşmeleri 2006 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır. 2004-2005 yılları Bütçe Tahminleri 2006 yılı bazında olmaması nedeniyle 2004-2005 yılları Bütçe Tahminlerine tabloda yer verilmemiştir.

(**) .. 8... aylık gerçekleşmeye göre geçici tahmin

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : DİĞER DIŞ TİCARET GELİRLERİ

KOD: 01.4.3.01.

2008 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (YTL.)

65.598.000

TAHMİN GEREKÇESİ

Diğer Dış Ticaret Geliri olarak, 2008 Yılında Mahalli İdare Payı dahil 65 Milyon 598 Bin YTL gelir sağlanacağı tahmin edilmektedir. Bu tutar, Mahalli İdare Payı dikkate alınmaksızın 2007 yılı ile kıyaslandığında % 0,35 lik bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini	GERÇEKLEŞME					
		Bir önceki Yıla göre değişme					
		Miktar*		Fark		Oran %	
2004		75.766.000					
2005		68.474.000		- 7.292.000		-	(9,6)
2006	83.000.000	57.091.000		- 11.383.000		-	(16,6)
2007	94.703.000	65.372.000	(**)	+ 8.281.000		+	14,5

(*) 2006 Yılından itibaren mahalli idare ve fon payları dahil sisteme geçilmiş olması nedeniyle 2004-2005 yılları gerçekleşmeleri 2006 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır. 2004-2005 yılları Bütçe Tahminleri 2006 yılı bazında olmaması nedeniyle 2004-2005 yılları Bütçe Tahminlerine tabloda yer verilmemiştir.

(**) .. 8... aylık gerçekleşmeye göre geçici tahmin

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : DAMGA VERGİSİ

KOD: 01.5.1.01.

2008 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (YTL.)

4.228.399.000

TAHMİN GEREKÇESİ

Damga Vergisine konu işlemlerin yıllık artış gelişimi ve ekonomik gelişmeler dikkate alınarak, 2008 Yılında bu kaynaktan Mahalli İdare ve Fon Payları dahil 4 Milyar 228 Milyon 399 Bin YTL gelir sağlanacağı tahmin edilmektedir. Bu tutar, Mahalli İdare ve Fon Payları dikkate alınmaksızın 2007 yılı ile kıyaslandığında % 13,27 lik bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini	GERÇEKLEŞME				
		Bir önceki Yıla göre değişme				
		Miktar*		Fark		Oran %
2004		2.217.154.000				
2005		2.569.516.000		+ 352.362.000	+	15,9
2006	2.796.000.000	3.167.251.000		+ 597.735.000	+	23,3
2007	3.667.332.000	3.733.004.000	(**)	+ 565.753.000	+	17,9

(*) 2006 Yılından itibaren mahalli idare ve fon payları dahil sisteme geçilmiş olması nedeniyle 2004-2005 yılları gerçekleşmeleri 2006 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır. 2004-2005 yılları Bütçe Tahminleri 2006 yılı bazında olmaması nedeniyle 2004-2005 yılları Bütçe Tahminlerine tabloda yer verilmemiştir.

(**) ... 8... aylık gerçekleşmeye göre geçici tahmin

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : HARÇLAR

KOD: 01.6.

2008 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (YTL.)

5.512.616.000

TAHMİN GEREKÇESİ

2008 yılında bu gelir kaleminden daha önceki yıllara ilişkin trendler ve ekonomik gelişmeler dikkate alındığında Mahalli İdare ve Fon Payları dahil 5 milyar 512 milyon 616 bin YTL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir

Bu tutar 2007 yılı ile kıyaslandığında % 12,47 lik bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini	GERÇEKLEŞME Miktar*		Bir önceki Yıla göre değişme Fark		Oran %
2004		2.603.279.000				
2005		3.401.968.000		+ 798.689.000	+	30,7
2006	3.699.000.000	4.042.603.000		+ 640.635.000	+	18,8
2007	4.707.707.000	4.901.458.000	(**)	+ 858.855.000	+	21,2

(*) 2006 Yılından itibaren mahalli idare ve fon payları dahil sisteme geçilmiş olması nedeniyle 2004-2005 yılları gerçekleşmeleri 2006 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.
2004-2005 yılları Bütçe Tahminleri 2006 yılı bazında olmaması nedeniyle 2004-2005 yılları Bütçe Tahminlerine tabloda yer verilmemiştir.

(**) ...8... aylık gerçekleşmeye göre geçici tahmin

Örnek No. 5119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : YARGI HARÇLARI KOD: 01.6.1.

2008 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (YTL.)

824.922.000

TAHMİN GEREKÇESİ

2008 yılında bu gelir kaleminden daha önceki yıllara ilişkin trendler ve ekonomik gelişmeler dikkate alındığında Mahalli İdare ve Fon Payları dahil 824 milyon 922 bin YTL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir

Bu tutar 2007 yılı ile kıyaslandığında % 12,47 lik bir artışa tekabül etmektedir.

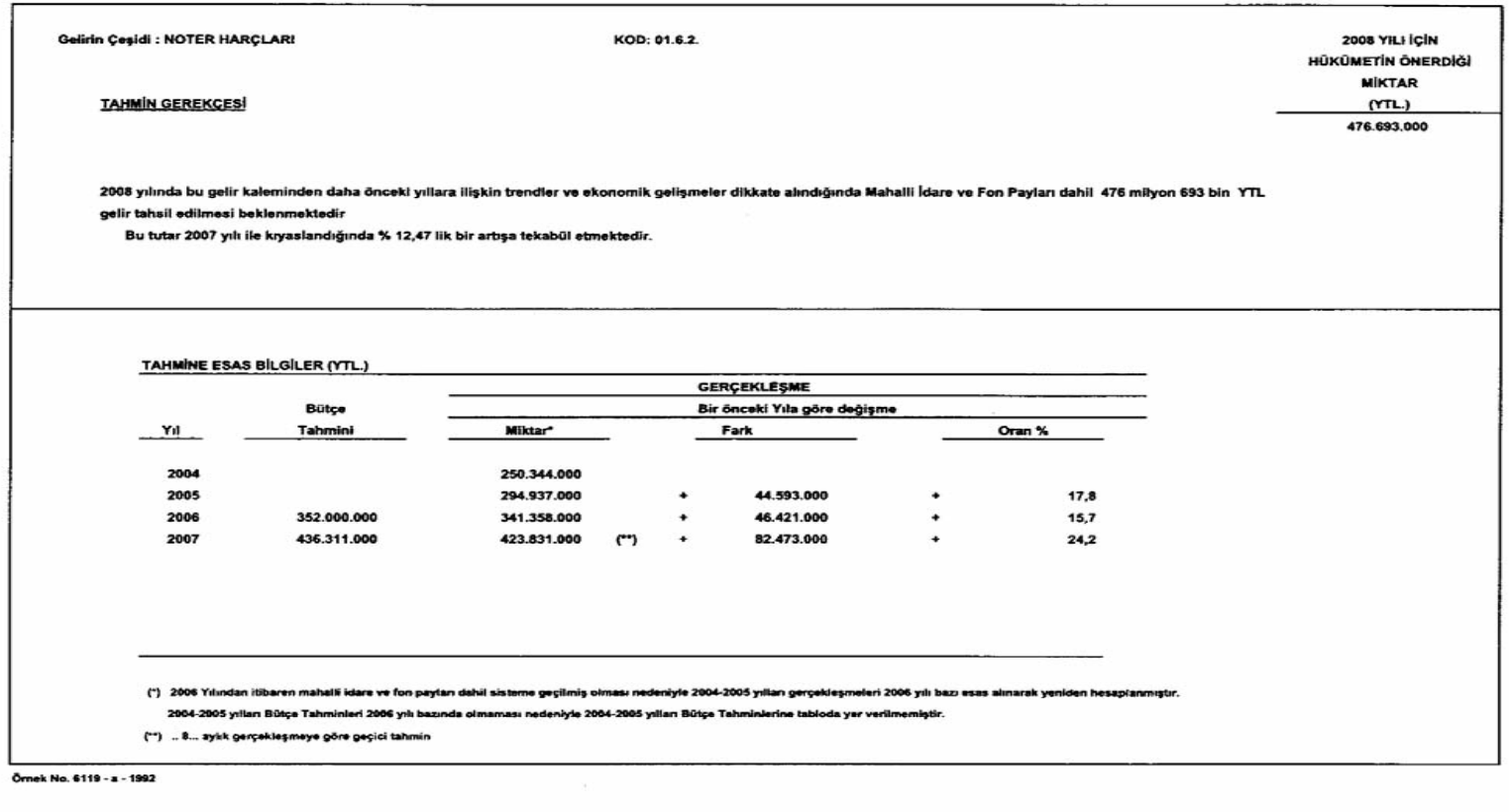
TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini	GERÇEKLEŞME		Bir önceki Yıla göre değişme		
		Miktar*		Fark		Oran %
2004		379.268.000				
2005		433.256.000		+ 53.988.000		+ 14,2
2006	482.000.000	579.600.000		+ 146.344.000		+ 33,8
2007	579.534.000	733.451.000	(**)	+ 153.851.000		+ 26,5

(*) 2006 Yılından itibaren mahalli idare ve fon payları dahil sisteme geçilmiş olması nedeniyle 2004-2005 yılları gerçekleşmeleri 2006 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır. 2004-2005 yılları Bütçe Tahminleri 2006 yılı bazında olmaması nedeniyle 2004-2005 yılları Bütçe Tahminlerine tabloda yer verilmemiştir.

(**) .. 8... aylık gerçekleşmeye göre geçici tahmin

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : NOTER HARÇLARI

KOD: 01.6.2.

2008 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (YTL.)

476.693.000

TAHMİN GEREKÇESİ

2008 yılında bu gelir kaleminden daha önceki yıllara ilişkin trendler ve ekonomik gelişmeler dikkate alındığında Mahalli İdare ve Fon Payları dahil 476 milyon 693 bin YTL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir

Bu tutar 2007 yılı ile kıyaslandığında % 12,47 lik bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini	GERÇEKLEŞME Bir önceki Yıla göre değişme Miktar*		Fark	Oran %
2004		250.344.000			
2005		294.937.000		+ 44.593.000	+ 17,8
2006	352.000.000	341.358.000		+ 46.421.000	+ 15,7
2007	436.311.000	423.831.000	(**)	+ 82.473.000	+ 24,2

(*) 2006 Yılından itibaren mahalli idare ve fon payları dahil sisteme geçilmiş olması nedeniyle 2004-2005 yılları gerçekleşmeleri 2006 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.
2004-2005 yılları Bütçe Tahminleri 2006 yılı bazında olmaması nedeniyle 2004-2005 yılları Bütçe Tahminlerine tabloda yer verilmemiştir.

(**) .. 8... aylık gerçekleşmeye göre geçici tahmin

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : TAPU HARÇLARI

KOD: 01.6.4.

2008 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (YTL.)

2.167.084.000

TAHMİN GEREKÇESİ

2008 yılında bu gelir kaleminden daha önceki yıllara ilişkin trendler ve ekonomik gelişmeler dikkate alındığında Mahalli İdare ve Fon Payları dahil 2 milyar 167 milyon 84 bin YTL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir

Bu tutar 2007 yılı ile kıyaslandığında % 12,47 lik bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini	GERÇEKLEŞME				
		Bir önceki Yıla göre değişme				
		Miktar*		Fark		Oran %
2004		837.267.000				
2005		1.246.002.000		+ 408.735.000	+	48,8
2006	1.220.000.000	1.618.445.000		+ 372.443.000	+	29,9
2007	1.662.933.000	1.926.773.000	(**)	+ 308.328.000	+	19,1

(*) 2006 Yılından itibaren mahalli idare ve fon payları dahil sisteme geçilmiş olması nedeniyle 2004-2005 yılları gerçekleşmeleri 2006 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.
2004-2005 yılları Bütçe Tahminleri 2006 yılı bazında olmaması nedeniyle 2004-2005 yılları Bütçe Tahminlerine tabloda yer verilmemiştir.

(**) .. 8... aylık gerçekleşmeye göre geçici tahmin

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : GEMİ VE LİMAN HARÇLARI KOD: 01.6.6.01

2008 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (YTL.)

14.950.000

TAHMİN GEREKÇESİ

2008 yılında bu gelir kaleminden daha önceki yıllara ilişkin trendler ve ekonomik gelişmeler dikkate alındığında Mahalli İdare ve Fon Payları dahil 14 milyon 950 bin YTL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir

Bu tutar 2007 yılı ile kıyaslandığında % 12,11 lik bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini	GERÇEKLEŞME — Bir önceki Yıla göre değişme — Miktar*			Fark	Oran %
2004						
2005						
2006						
2007	178.190.000	13.335.000	(**)	+	13.335.000	

(*) 2006 Yılından itibaren mahalli idare ve fon payları dahil sisteme geçilmiş olması nedeniyle 2004-2005 yılları gerçekleşmeleri 2006 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.
Bu gelir kalemine ait tahminler Bütçe Kanunlarında yer almaması nedeniyle 2004-2005-2006 yılları Bütçe Tahminlerine tabloda yer verilmemiştir.

(**) .. 8... aylık gerçekleşmeye göre geçici tahmin

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : İMTİYAZ, RUHSATNAME VE DİPLOMA HARÇLARI

KOD: 01.6.7.

2008 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (YTL.)

5.916.000

TAHMİN GEREKÇESİ

2008 yılında bu gelir kaleminden daha önceki yıllara ilişkin trendler ve ekonomik gelişmeler dikkate alındığında Mahalli İdare ve Fon Payları dahil 5 milyon 916 bin YTL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir

Bu tutar 2007 yılı ile kıyaslandığında % 11,31 lik bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini	GERÇEKLEŞME				
		Bir önceki Yıla göre değişme				
		Miktar*		Fark		Oran %
2004						
2005						
2006						
2007	222.600.000	5.315.000	(**)	+	5.315.000	

(*) 2006 Yılından itibaren mahalli idare ve fon payları dahil sisteme geçilmiş olması nedeniyle 2004-2005 yılları gerçekleşmeleri 2006 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.
Bu gelir kalemine ait tahminler Bütçe Kanunlarında yer almaması nedeniyle 2004-2005-2006 yılları Bütçe Tahminlerine tabloda yer verilmemiştir.

(**) ..6... aylık gerçekleşmeye göre geçici tahmin

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : TRAFİK HARÇLARI

KOD: 01.6.8.01.

2008 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (YTL.)

748.685.000

TAHMİN GEREKÇESİ

2008 yılında bu gelir kaleminden daha önceki yıllara ilişkin trendler ve ekonomik gelişmeler dikkate alındığında Mahalli İdare ve Fon Payları dahil 748 milyon 685 bin YTL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir

Bu tutar 2007 yılı ile kıyaslandığında % 12,47 lik bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini	GERÇEKLEŞME				
		Bir önceki Yıla göre değişme				
		Miktar*		Fark		Oran %
2004		317.506.000				
2005		446.566.000		+ 129.060.000	+	40,6
2006	510.000.000	463.844.000		+ 17.278.000	+	3,9
2007	589.882.000	665.684.000	(**)	+ 201.840.000	+	43,5

(*) 2006 Yılından itibaren mahalli idare ve fon payları dahil sisteme geçilmiş olması nedeniyle 2004-2005 yılları gerçekleşmeleri 2006 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.
2004-2005 yılları Bütçe Tahminleri 2006 yılı bazında olmaması nedeniyle 2004-2005 yılları Bütçe Tahminlerine tabloda yer verilmemiştir.

(**) .. 8... aylık gerçekleşmeye göre geçici tahmin

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : DİĞER HARÇLAR

KOD: 01.6.9.

2008 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (YTL.)

649.673.000

TAHMİN GEREKÇESİ

2008 yılında bu gelir kaleminden daha önceki yıllara ilişkin trendler ve ekonomik gelişmeler dikkate alındığında Mahalli İdare ve Fon Payları dahil 649 milyon 673 bin YTL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir

Bu tutar 2007 yılı ile kıyaslandığında % 12,47 lik bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini	GERÇEKLEŞME Miktar"		Bir önceki Yıla göre değişme Fark		Oran %
2004		386.083.000				
2005		458.572.000		+ 72.489.000	+	18,8
2006	640.000.000	400.371.000		- 58.201.000	-	(12,7)
2007	400.790.000	577.644.000	(**)	+ 177.273.000	+	44,3

(*) 2006 Yılından itibaren mahalli idare ve fon payları dahil sisteme geçilmiş olması nedeniyle 2004-2005 yılları gerçekleşmeleri 2006 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.
2004-2005 yılları Bütçe Tahminleri 2006 yılı bazında olmaması nedeniyle 2004-2005 yılları Bütçe Tahminlerine tabloda yer verilmemiştir.

(**) .. 8... aylık gerçekleşmeye göre geçici tahmin

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : YURT DIŞI ÇIKIŞ HARCI

KOD: 01.6.9.01.

2008 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (YTL.)

76.320.000

TAHMİN GEREKÇESİ

2008 yılında bu gelir kaleminden daha önceki yıllara ilişkin trendler ve ekonomik gelişmeler dikkate alındığında Mahalli İdare ve Fon Payları dahil 76 milyon 320 bin YTL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir

Bu tutar 2007 yılı ile kıyaslandığında % 12,47 lik bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini	GERÇEKLEŞME					
		Bir önceki Yıla göre değişme					
		Miktar*		Fark		Oran %	
2004		74.689.000					
2005		79.462.000		+ 4.773.000		+ 6,4	
2006		102.294.000		+ 22.832.000		+ 28,7	
2007	140.276.500	67.858.758	(**)	- 34.435.242		- (33,7)	

(*) 2006 Yılından itibaren mahalli idare ve fon payları dahil sisteme geçilmiş olması nedeniyle 2004-2005 yılları gerçekleşmeleri 2006 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.

Bu gelir kalemine ait tahminler Bütçe Kanunlarında yer almaması nedeniyle 2004-2005-2006 yılları Bütçe Tahminlerine tabloda yer verilmemiştir.

(**) ..8.. aylık gerçekleşmeye göre geçici tahmin

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : ÖZEL GÜVENLİK HARÇLARI

KOD: 01.6.9.03.

2008 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (YTL.)

35.896.000

TAHMİN GEREKÇESİ

2008 yılında bu gelir kaleminden daha önceki yıllara ilişkin trendler ve ekonomik gelişmeler dikkate alındığında Mahalli İdare ve Fon Payları dahil 35 milyon 896 bin YTL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir

Bu tutar 2007 yılı ile kıyaslandığında % 12,47 lik bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini	GERÇEKLEŞME					
		Bir önceki Yıla göre değişme					
		Miktar*		Fark		Oran %	
2004							
2005		7.851.000		7.851.000			
2006		27.078.000		+ 19.227.000		+ 244,9	
2007	20.059.500	31.916.378	(**)	+ 4.838.378		+ 17,9	

(*) 2006 Yılından itibaren mahalli idare ve fon payları dahil sisteme geçilmiş olması nedeniyle 2004-2005 yılları gerçekleşmeleri 2006 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.

Bu gelir kalemine ait tahminler Bütçe Kanunlarında yer almaması nedeniyle 2004-2005-2006 yılları Bütçe Tahminlerine tabloda yer verilmemiştir.

(**) .. 8... aylık gerçekleşmeye göre geçici tahmin

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : DİĞER HARÇLAR | KOD: 01.6.9.99. | 2008 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (YTL.)

TAHMİN GEREKÇESİ

537.457.000

2008 yılında bu gelir kaleminden daha önceki yıllara ilişkin trendler ve ekonomik gelişmeler dikkate alındığında Mahalli İdare ve Fon Payları dahil 537 milyon 457 bin YTL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir

Bu tutar 2007 yılı ile kıyaslandığında % 12,47 lik bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini	GERÇEKLEŞME					
		Bir önceki Yıla göre değişme					
		Miktar*		Fark		Oran %	
2004		311.394.000					
2005		371.259.000		+ 59.865.000		+	19,2
2006		270.999.000		- 100.260.000		-	(27,0)
2007	240.474.000	477.871.652	(**)	+ 206.872.652		+	76,3

(*) 2006 Yılından itibaren mahalli idare ve fon payları dahil sisteme geçilmiş olması nedeniyle 2004-2005 yılları gerçekleşmeleri 2006 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.
Bu gelir kalemine ait tahminler Bütçe Kanunlarında yer almaması nedeniyle 2004-2005-2006 yılları Bütçe Tahminlerine tabloda yer verilmemiştir.

(**) .. 8... aylık gerçekleşmeye göre geçici tahmin

Gelirin Çeşidi : BAŞKA YERDE SINIFLANDIRILMAYAN VERGİLER **KOD: 01.9.**

2008 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (YTL.)
95.059.000

TAHMİN GEREKÇESİ

2008 yılında bu gelir kaleminden daha önceki yıllara ilişkin trendler ve ekonomik gelişmeler dikkate alındığında Mahalli İdare ve Fon Payları dahil 95 milyon 59 bin YTL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir

Bu tutar 2007 yılı ile kıyaslandığında % 10,3 lük bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini	GERÇEKLEŞME					
		Bir önceki Yıla göre değişme					
		Miktar (*)		Fark		Oran %	
2004		443.720.000					
2005		65.643.000		-	378.077.000	-	(85,2)
2006	52.000.000	161.280.000		+	95.637.000	+	145,7
2007	73.065.000	86.182.000	(**)	-	75.098.000	-	(46,6)

(*) 2006 Yılından itibaren mahalli idare ve fon payları dahil sisteme geçilmiş olması nedeniyle 2004-2005 yılları gerçekleşmeleri 2006 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.
2004-2005 yılları Bütçe Tahminleri 2006 yılı bazında olmaması nedeniyle 2004-2005 yılları Bütçe Tahminlerine tabloda yer verilmemiştir.

(**) .. 8... aylık gerçekleşmeye göre geçici tahmin

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : KALDIRILAN VERGİ ARTIKLARI

KOD: 01.9.1.01.

2008 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (YTL.)

42.930.000

TAHMİN GEREKÇESİ

2008 yılında bu gelir kaleminden daha önceki yıllara ilişkin trendler ve ekonomik gelişmeler dikkate alındığında Mahalli İdare ve Fon Payları dahil 42 milyon 930 bin YTL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir

Bu tutar 2007 yılı ile kıyaslandığında % 10,3 lük bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini	GERÇEKLEŞME					
		Bir önceki Yıla göre değişme					
		Miktar (*)		Fark		Oran %	
2004							
2005		14.461.000		+ 14.461.000			
2006	31.000.000	111.920.000		+ 97.459.000		+ 673,9	
2007	42.492.000	38.921.000	(**)	- 72.999.000		- (65,2)	

(*) 2006 Yılından itibaren mahalli idare ve fon payları dahil sisteme geçilmiş olması nedeniyle 2004-2005 yılları gerçekleşmeleri 2006 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.
2004-2005 yılları Bütçe Tahminleri 2006 yılı bazında olmaması nedeniyle 2004-2005 yılları Bütçe Tahminlerine tabloda yer verilmemiştir.

(**) .. 8... aylık gerçekleşmeye göre geçici tahmin

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : BAŞKA YERDE SINIFLANDIRILMAYAN DİĞER VERGİLER

KOD: 01.9.9.99.

2008 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (YTL.)

52.129.000

TAHMİN GEREKÇESİ

2008 yılında bu gelir kaleminden daha önceki yıllara ilişkin trendler ve ekonomik gelişmeler dikkate alındığında Mahalli İdare ve Fon Payları dahil 52 milyon 129 bin YTL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir

Bu tutar 2007 yılı ile kıyaslandığında % 10,3 lük bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini	GERÇEKLEŞME					
		Bir önceki Yıla göre değişme					
		Miktar (*)		Fark		Oran %	
2004		578.998.000					
2005		51.182.000		- 527.816.000		-	(91,2)
2006	21.000.000	32.515.000		- 18.667.000		-	(36,5)
2007	30.573.000	47.261.000	(**)	+ 14.746.000		+	45,4

(*) 2006 Yılından itibaren mahalli idare ve fon payları dahil sisteme geçilmiş olması nedeniyle 2004-2005 yılları gerçekleşmeleri 2006 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.
2004-2005 yılları Bütçe Tahminleri 2006 yılı bazında olmaması nedeniyle 2004-2005 yılları Bütçe Tahminlerine tabloda yer verilmemiştir.

(**) ..8... aylık gerçekleşmeye göre geçici tahmin

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : TEŞEBBÜS VE MÜLKİYET GELİRLERİ KOD: 03.

2008 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (YTL.)

9.001.423.000

TAHMİN GEREKÇESİ

2008 yılında bu gelir kaleminden daha önceki yıllara ilişkin trendler ve ekonomik gelişmeler dikkate alındığında 9 milyar 1 milyon 423 bin YTL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir Bu tutar 2007 yılı ile kıyaslandığında % 6,21 lik bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER* (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini	GERÇEKLEŞME Bir önceki Yıla göre değişme Miktar (*)		Fark	Oran %
2004		6.583.724.000			
2005		8.402.280.000		+ 1.818.556.000	+ 27,6
2006	2.305.000.000	7.542.826.000		- 859.454.000	- (10,2)
2007	7.826.459.000	8.474.854.000	(**)	+ 932.028.000	+ 12,4

(*) 2007 Yılından itibaren bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırılması değiştirilmiş olduğundan sadece 2004, 2005 ve 2006 yılları 2007 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.

(**) ...8... aylık gerçekleşmeye göre geçici tahmin

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : MAL VE HİZMET SATIŞ GELİRLERİ KOD: 03.01.

2008 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (YTL.)

1.689.509.000

TAHMİN GEREKÇESİ

2008 yılında bu gelir kaleminden daha önceki yıllara ilişkin trendler ve ekonomik gelişmeler dikkate alındığında 1 milyar 689 milyon 509 bin YTL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir Bu tutar 2007 yılı ile kıyaslandığında % 14,69 luk bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER* (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini	GERÇEKLEŞME					
		Bir önceki Yıla göre değişme					
		Miktar (*)		Fark		Oran %	
2004		678.601.000					
2005		921.994.000		+ 243.393.000		+	35,9
2006	1.055.000.000	1.117.400.000		+ 195.406.000		+	21,2
2007	1.325.137.000	1.473.055.000	(**)	+ 355.655.000		+	31,8

(*) 2007 Yılından itibaren bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırılması değiştirilmiş olduğundan sadece 2004, 2005 ve 2006 yılları 2007 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.

(**) ..8... aylık gerçekleşmeye göre geçici tahmin

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : MAL SATIŞ GELİRLERİ KOD: 03.01.01.

2008 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (YTL.)

897.299.000

TAHMİN GEREKÇESİ

2008 yılında bu gelir kaleminden daha önceki yıllara ilişkin trendler ve ekonomik gelişmeler dikkate alındığında 897 milyon 299 bin YTL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir Bu tutar 2007 yılı ile kıyaslandığında % 14,06 lık bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER* (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini	GERÇEKLEŞME					
		Bir önceki Yıla göre değişme					
		Miktar (*)		Fark		Oran %	
2004		476.981.000					
2005		563.851.000		+ 86.870.000	+	18,2	
2006	655.000.000	659.630.000		+ 95.779.000	+	17,0	
2007	754.656.000	786.695.000	(**)	+ 127.065.000	+	19,3	

(*) 2007 Yılından itibaren bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırılması değiştirilmiş olduğundan sadece 2004, 2005 ve 2006 yılları 2007 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.

(**) .. 8... aylık gerçekleşmeye göre geçici tahmin

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : BANKA ÇEKLERİ DEĞERLİ KAĞIT BEDELLERİ KOD: 03.1.1.03.

2008 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (YTL.)

90.083.000

TAHMİN GEREKÇESİ

2008 yılında bu gelir kaleminden daha önceki yıllara ilişkin trendler ve ekonomik gelişmeler dikkate alındığında 90 milyon 83 bin YTL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir Bu tutar 2007 yılı ile kıyaslandığında % 14,07 lik bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER* (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini	GERÇEKLEŞME					
		Bir önceki Yıla göre değişme					
		Miktar (*)		Fark		Oran %	
2004		67.179.000					
2005		64.813.000		-	2.366.000	-	(3,5)
2006	85.000.000	67.880.000		+	3.067.000	+	4,7
2007	101.310.000	78.975.000	(**)	+	11.095.000	+	16,3

(*) 2007 Yılından itibaren bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırılması değiştirilmiş olduğundan sadece 2004, 2005 ve 2006 yılları 2007 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.

(**) ... 8... aylık gerçekleşmeye göre geçici tahmin

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : DİĞER DEĞERLİ KAĞIT BEDELLERİ KOD: 03.1.1.04.

2008 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (YTL.)

807.216.000

TAHMİN GEREKÇESİ

2008 yılında bu gelir kaleminden daha önceki yıllara ilişkin trendler ve ekonomik gelişmeler dikkate alındığında 807 milyon 216 bin YTL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir Bu tutar 2007 yılı ile kıyaslandığında % 14,06 lık bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER* (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini	GERÇEKLEŞME Bir önceki Yıla göre değişme Miktar (*)		Fark	Oran %
2004		409.802.000			
2005		499.038.000		+ 89.236.000	+ 21,8
2006	570.000.000	591.750.000		+ 92.712.000	+ 18,6
2007	653.346.000	707.720.000	(**)	+ 115.970.000	+ 19,6

(*) 2007 Yılından itibaren bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırılması değiştirilmiş olduğundan sadece 2004, 2005 ve 2006 yılları 2007 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.

(**) ... 8... aylık gerçekleşmeye göre geçici tahmin

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : HİZMET GELİRLERİ

KOD: 03.1.02.

2008 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (YTL.)

792.210.000

TAHMİN GEREKÇESİ

2008 yılında bu gelir kaleminden daha önceki yıllara ilişkin trendler ve ekonomik gelişmeler dikkate alındığında 792 milyon 210 bin YTL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir Bu tutar 2007 yılı ile kıyaslandığında % 15,42 lik bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER* (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini	GERÇEKLEŞME		Bir önceki Yıla göre değişme			
		Miktar (*)		Fark		Oran %	
2004		201.620.000					
2005		358.143.000		+ 156.523.000		+ 77,6	
2006	400.000.000	457.770.000		+ 99.627.000		+ 27,8	
2007	570.481.000	686.360.000	(**)	+ 228.590.000		+ 49,9	

(*) 2007 Yılından itibaren bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırılması değiştirilmiş olduğundan sadece 2004, 2005 ve 2006 yılları 2007 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.

(**) .. 8... aylık gerçekleşmeye göre geçici tahmin

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : KİT VE KAMU BANKALARI GELİRLERİ KOD: 03.3.

2008 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (YTL.)

4.247.707.000

TAHMİN GEREKÇESİ

2008 yılında bu gelir kaleminden daha önceki yıllara ilişkin trendler ve ekonomik gelişmeler dikkate alındığında 4 milyar 247 milyon 707 bin YTL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir Bu tutar 2007 yılı ile kıyaslandığında % 10,85 lik bir düşüşe tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER* (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini	GERÇEKLEŞME Miktar (*)		Bir önceki Yıla göre değişme Fark	Oran %
2004		3.361.304.000			
2005		2.746.740.000		- 614.564.000	- (18,3)
2006		3.626.954.000		+ 880.214.000	+ 32,0
2007	3.593.637.000	4.764.607.000	(**)	+ 1.137.653.000	+ 31,4

(*) 2007 Yılından itibaren bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırılması değiştirilmiş olduğundan sadece 2004, 2005 ve 2006 yılları 2007 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.
Bu gelir kalemine ait tahminler Bütçe Kanunlarında yer almaması nedeniyle 2004-2005-2006 yılları Bütçe Tahminlerine tabloda yer verilmemiştir.

(**) .. 8... aylık gerçekleşmeye göre geçici tahmin

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : HAZİNE PORTFÖYÜ VE İŞTİRAK GELİRLERİ KOD: 03.3.1.

2008 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (YTL.)

4.022.500.000

TAHMİN GEREKÇESİ

2008 yılında bu gelir kaleminden daha önceki yıllara ilişkin trendler ve ekonomik gelişmeler dikkate alındığında 4 milyar 22 milyon 500 bin YTL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir Bu tutar 2007 yılı ile kıyaslandığında % 11,62 lik bir düşüşe tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER* (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini	GERÇEKLEŞME		Bir önceki Yıla göre değişme			
		Miktar (*)		Fark		Oran %	
2004		2.422.424.000					
2005		2.580.968.000		+ 158.544.000	+	6,5	
2006	5.717.000.000	3.436.443.000		+ 855.475.000	+	33,1	
2007	3.381.339.000	4.551.557.000	(**)	+ 1.115.114.000	+	32,4	

(*) 2007 Yılından itibaren bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırılması değiştirilmiş olduğundan sadece 2004, 2005 ve 2006 yılları 2007 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.

(**) .. 8... aylık gerçekleşmeye göre geçici tahmin

Örnek No. 5119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : KİT'DEN ELDE EDİLEN GELİRLER KOD: 03.3.1.01.

2008 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (YTL.)

2.100.000.000

TAHMİN GEREKÇESİ

2008 yılında bu gelir kaleminden daha önceki yıllara ilişkin trendler ve ekonomik gelişmeler dikkate alındığında 2 milyar 100 milyon YTL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir Bu tutar 2007 yılı ile kıyaslandığında % 10,74 lük bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER* (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini	GERÇEKLEŞME		Bir önceki Yıla göre değişme			
		Miktar (*)		Fark			Oran %
2004		2.384.595.000					
2005		1.286.339.000		-	1.098.256.000	-	(46,1)
2006	4.257.000.000	2.040.696.000		+	754.357.000	+	58,6
2007	2.050.263.000	1.896.354.000	(**)	-	144.342.000	-	(7,1)

(*) 2007 Yılından itibaren bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırılması değiştirilmiş olduğundan sadece 2004, 2005 ve 2006 yılları 2007 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.

(**) .. 8... aylık gerçekleşmeye göre geçici tahmin

Gelirin Çeşidi : KAMU BANKALARINDAN ELDE EDİLEN TEMETTÜ GELİRLERİ

KOD: 03.3.1.05.

2008 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (YTL.)

1.922.500.000

TAHMİN GEREKÇESİ

2008 yılında bu gelir kaleminden daha önceki yıllara ilişkin trendler ve ekonomik gelişmeler dikkate alındığında 1 milyar 922 milyon 500 bin YTL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir Bu tutar 2007 yılı ile kıyaslandığında % 27,19 luk bir düşüşe tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER* (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini	GERÇEKLEŞME					
		Miktar (*)		Bir önceki Yıla göre değişme Fark		Oran %	
2004							
2005		1.272.003.000					
2006	1.460.000.000	1.376.953.000		+	104.950.000	+	8,3
2007	1.325.431.000	2.640.368.000	(**)	+	1.263.415.000	+	91,8

(*) 2007 Yılından itibaren bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırılması değiştirilmiş olduğundan sadece 2004, 2005 ve 2006 yılları 2007 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.

(**) .. 8... aylık gerçekleşmeye göre geçici tahmin

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : KİT VE İDT'LERDEN SAĞLANAN GELİRLER KOD: 03.3.2.

2008 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (YTL.)

225.207.000

TAHMİN GEREKÇESİ

2008 yılında bu gelir kaleminden daha önceki yıllara ilişkin trendler ve ekonomik gelişmeler dikkate alındığında 225 milyon 207 bin YTL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir Bu tutar 2007 yılı ile kıyaslandığında % 5,71 lik bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER* (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini	GERÇEKLEŞME		Bir önceki Yıla göre değişme			
		Miktar (*)		Fark		Oran %	
2004		938.880.000					
2005		165.772.000		-	773.108.000	-	(82,3)
2006	185.000.000	190.511.000		+	24.739.000	+	14,9
2007	212.298.000	213.050.000	(**)	+	22.539.000	+	11,8

(*) 2007 Yılından itibaren bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırılması değiştirilmiş olduğundan sadece 2004, 2005 ve 2006 yılları 2007 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.

(**) .. 8... aylık gerçekleşmeye göre geçici tahmin

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : DEVLET HAVA MEY İŞL
GENEL MÜDÜRLÜĞÜNDEN

KOD: 03.3.2.01.

2008 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (YTL.)
87.575.000

TAHMİN GEREKÇESİ

2008 yılında bu gelir kaleminden daha önceki yıllara ilişkin trendler ve ekonomik gelişmeler dikkate alındığında 87 milyon 575 bin YTL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir Bu tutar 2007 yılı ile kıyaslandığında % 5,71 lik bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER* (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini	GERÇEKLEŞME Bir önceki Yıla göre değişme Miktar (*)		Fark	Oran %
2004		78.124.000			
2005		74.908.000		- 3.216.000	- (4,1)
2006	85.000.000	73.275.000		- 1.633.000	- (2,2)
2007	114.322.000	82.848.000	(**)	+ 9.573.000	+ 13,1

(*) 2007 Yılından itibaren bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırılması değiştirilmiş olduğundan sadece 2004, 2005 ve 2006 yılları 2007 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.

(**) .. 8... aylık gerçekleşmeye göre geçici tahmin

Örnek No. 6118 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : DEVLET MALZEME OFİSİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜNDEN

KOD: 03.3.2.02.

2008 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (YTL.)
22.727.000

TAHMİN GEREKÇESİ

2008 yılında bu gelir kaleminden daha önceki yıllara ilişkin trendler ve ekonomik gelişmeler dikkate alındığında 22 milyon 727 bin YTL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir
Bu tutar 2007 yılı ile kıyaslandığında % 5,71 lik bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER* (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini	GERÇEKLEŞME Bir önceki Yıla göre değişme Miktar (*)		Fark	Oran %
2004		8.974.000			
2005		18.169.000		+ 9.195.000	+ 102,5
2006	17.500.000	21.607.000		+ 3.438.000	+ 18,9
2007	18.515.000	21.500.000	(**)	- 107.000	- (0,5)

(*) 2007 Yılından itibaren bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırılması değiştirilmiş olduğundan sadece 2004, 2005 ve 2006 yılları 2007 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.
(**) ..8... aylık gerçekleşmeye göre geçici tahmin

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : KIYI EMNİYETİ VE GEMİ KURTARMA İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜNDEN

KOD: 03.3.2.03.

2008 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (YTL.)

13.852.000

TAHMİN GEREKÇESİ

2008 yılında bu gelir kaleminden daha önceki yıllara ilişkin trendler ve ekonomik gelişmeler dikkate alındığında 13 milyon 852 bin YTL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir Bu tutar 2007 yılı ile kıyaslandığında % 5,71 lik bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER* (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini	GERÇEKLEŞME Bir önceki Yıla göre değişme Miktar (*)		Fark	Oran %
2004		8.933.000			
2005		10.125.000		+ 1.192.000	+ 13,3
2006	11.000.000	13.725.000		+ 3.600.000	+ 35,6
2007	11.461.000	13.104.000	(**)	- 621.000	- (4,5)

(*) 2007 Yılından itibaren bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırılması değiştirilmiş olduğundan sadece 2004, 2005 ve 2006 yılları 2007 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.

(**) ..8... aylık gerçekleşmeye göre geçici tahmin

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : TÜRKİYE PETROLLERİ ANONİM ORTAKLIĞINDAN KOD: 03.3.2.04.

2008 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (YTL.)

101.053.000

TAHMİN GEREKÇESİ

2008 yılında bu gelir kaleminden daha önceki yıllara ilişkin trendler ve ekonomik gelişmeler dikkate alındığında 101 milyon 53 bin YTL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir Bu tutar 2007 yılı ile kıyaslandığında % 5,71 lik bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER* (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini	GERÇEKLEŞME Bir önceki Yıla göre değişme Miktar (*)		Fark		Oran %
2004		61.616.000				
2005		62.570.000		+ 954.000	+	1,5
2006	71.500.000	81.904.000		+ 19.334.000	+	30,9
2007	68.000.000	95.598.000	(**)	+ 13.694.000	+	16,7

(*) 2007 Yılından itibaren bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırılması değiştirilmiş olduğundan sadece 2004, 2005 ve 2006 yılları 2007 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.

(**) ..8... aylık gerçekleşmeye göre geçici tahmin

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : KURUMLAR KARLARI

KOD: 03.5.

2008 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (YTL.)

1.725.226.000

TAHMİN GEREKÇESİ

2008 yılında bu gelir kaleminden daha önceki yıllara ilişkin trendler ve ekonomik gelişmeler dikkate alındığında 1 milyar 725 milyon 226 bin YTL gelir tahsili edilmesi beklenmektedir
Bu tutar 2007 yılı ile kıyaslandığında % 63,8 lik bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER* (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini	GERÇEKLEŞME		Bir önceki Yıla göre değişme			
		Miktar (*)		Fark		Oran %	
2004		1.490.011.000					
2005		3.344.226.000		+	1.854.215.000	+	124,4
2006	1.905.000.000	1.730.754.000		-	1.613.472.000	-	(48,2)
2007	2.200.407.000	1.053.280.000	(**)	-	677.474.000	-	(39,1)

(*) 2007 Yılından itibaren bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırılması değiştirilmiş olduğundan sadece 2004, 2005 ve 2006 yılları 2007 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmışbr.

(**) .. 8... aylık gerçekleşmeye göre geçici tahmin

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : DÖNER SERMAYELER

KOD: 03.5.1.

2008 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (YTL.)

1.692.226.000

TAHMİN GEREKÇESİ

2008 yılında bu gelir kaleminden daha önceki yıllara ilişkin trendler ve ekonomik gelişmeler dikkate alındığında 1 milyar 692 milyon 226 bin YTL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir
Bu tutar 2007 yılı ile kıyaslandığında % 65,37 lik bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER* (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini	GERÇEKLEŞME				
		Bir önceki Yıla göre değişme				
		Miktar (*)		Fark		Oran %
2004		1.490.011.000				
2005		3.344.226.000		+ 1.854.215.000	+	124,4
2006	1.905.000.000	1.730.754.000		- 1.613.472.000	-	(48,2)
2007	2.200.407.000	1.023.280.000	(**)	- 707.474.000	-	(40,9)

(*) 2007 Yılından itibaren bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırılması değiştirilmiş olduğundan sadece 2004, 2005 ve 2006 yılları 2007 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.

(**) .. 6... aylık gerçekleşmeye göre geçici tahmin

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : DÖNER SERMAYELERİN AYLIK GAYRİSAFİ HASILATINDAN AKTARMALAR

KOD: 03.5.1.01.

2008 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (YTL.)

1.626.568.000

TAHMİN GEREKÇESİ

2008 yılında bu gelir kaleminden daha önceki yıllara ilişkin trendler ve ekonomik gelişmeler dikkate alındığında 1 milyar 626 milyon 568 bin YTL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir Bu tutar 2007 yılı ile kıyaslandığında % 69,81 lik bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER* (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini	GERÇEKLEŞME Bir önceki Yıla göre değişme Miktar (*)		Fark	Oran %
2004		1.126.354.000			
2005		1.462.964.000	+	336.610.000	+ 29,9
2006	1.835.000.000	1.681.204.000	+	218.240.000	+ 14,9
2007	2.146.051.000	957.893.000	(**) -	723.311.000	- (43,0)

(*) 2007 Yılından itibaren bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırılması değiştirilmiş olduğundan sadece 2004, 2005 ve 2006 yılları 2007 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmışbr.

(**) .. 8... aylık gerçekleşmeye göre geçici tahmin

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : DÖNER SERMAYELERİN YILSONU KARLARINDAN AKTARMALAR

KOD: 03.5.1.02.

2008 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (YTL.)

65.658.000

TAHMİN GEREKÇESİ

2008 yılında bu gelir kaleminden daha önceki yıllara ilişkin trendler ve ekonomik gelişmeler dikkate alındığında 65 milyon 658 bin YTL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir Bu tutar 2007 yılı ile kıyaslandığında % 0,41 lik bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER* (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini	GERÇEKLEŞME		Bir önceki Yıla göre değişme			
		Miktar (*)		Fark		Oran %	
2004		363.657.000					
2005		1.881.262.000		+ 1.517.605.000		+	417,3
2006	70.000.000	47.600.000		- 1.833.662.000		-	(97,5)
2007	60.356.000	65.387.000	(**)	+ 17.787.000		+	37,4

(*) 2007 Yılından itibaren bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırılması değiştirilmiş olduğundan sadece 2004, 2005 ve 2006 yılları 2007 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.

(**) .. 8... aylık gerçekleşmeye göre geçici tahmin

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : KİRA GELİRLERİ KOD: 03.6.

2008 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (YTL.)

800.111.000

TAHMİN GEREKÇESİ

2008 yılında bu gelir kaleminden daha önceki yıllara ilişkin trendler ve ekonomik gelişmeler dikkate alındığında 800 milyon 111 bin YTL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir Bu tutar 2007 yılı ile kıyaslandığında % 14,75 lik bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER* (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini	GERÇEKLEŞME Miktar (*)		Bir önceki Yıla göre değişme Fark		Oran %
2004		581.621.000				
2005		649.426.000		+ 67.805.000	+	11,7
2006	645.000.000	647.586.000		- 1.840.000	-	(0,3)
2007	707.278.000	697.286.000	(**)	+ 49.700.000	+	7,7

(*) 2007 Yılından itibaren bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırılması değiştirilmiş olduğundan sadece 2004, 2005 ve 2006 yılları 2007 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.

(**) .. 8... aylık gerçekleşmeye göre geçici tahmin

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : TAŞINMAZ KİRALARI | KOD: 03.6.01. | 2008 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (YTL.)

TAHMİN GEREKÇESİ

800.111.000

2008 yılında bu gelir kaleminden daha önceki yıllara ilişkin trendler ve ekonomik gelişmeler dikkate alındığında 800 milyon 111 bin YTL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir Bu tutar 2007 yılı ile kıyaslandığında % 14,75 lik bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER* (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini	GERÇEKLEŞME Bir önceki Yıla göre değişme Miktar (*)		Fark	Oran %
2004		581.474.000			
2005		649.283.000	+	67.809.000	+ 11,7
2006	645.000.000	647.524.000	-	1.759.000	- (0,3)
2007	707.278.000	697.286.000	(**) +	49.762.000	+ 7,7

(*) 2007 Yılından itibaren bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırılması değiştirilmiş olduğundan sadece 2004, 2005 ve 2006 yılları 2007 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.

(**) .. 8... aylık gerçekleşmeye göre geçici tahmin

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : LOJMAN KİRA GELİRLERİ

KOD: 03.6.1.01.

2008 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (YTL.)

281.196.000

TAHMİN GEREKÇESİ

2008 yılında bu gelir kaleminden daha önceki yıllara ilişkin trendler ve ekonomik gelişmeler dikkate alındığında 281 milyon 196 bin YTL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir Bu tutar 2007 yılı ile kıyaslandığında % 14,74 lük bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER* (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini	GERÇEKLEŞME					
		Bir önceki Yıla göre değişme					
		Miktar (*)		Fark		Oran %	
2004		205.555.000					
2005		220.998.000		+ 15.443.000	+	7,5	
2006	240.000.000	243.341.000		+ 22.343.000	+	10,1	
2007	273.300.000	245.064.000	(**)	+ 1.723.000	+	0,7	

(*) 2007 Yılından itibaren bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırılması değiştirilmiş olduğundan sadece 2004, 2005 ve 2006 yılları 2007 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.

(**) .. 8... aylık gerçekleşmeye göre geçici tahmin

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : ECRİMİSİL GELİRLERİ

KOD: 03.6.1.02.

2008 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (YTL.)

126.948.000

TAHMİN GEREKÇESİ

2008 yılında bu gelir kaleminden daha önceki yıllara ilişkin trendler ve ekonomik gelişmeler dikkate alındığında 126 milyon 948 bin YTL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir Bu tutar 2007 yılı ile kıyaslandığında % 14,75 lik bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER* (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini	GERÇEKLEŞME Miktar (*)		Bir önceki Yıla göre değişme Fark	Oran %
2004		162.980.000			
2005		75.029.000		- 87.951.000	- (54,0)
2006	115.000.000	95.020.000		+ 19.991.000	+ 26,6
2007	106.160.000	110.632.000	(**)	+ 15.612.000	+ 16,4

(*) 2007 Yılından itibaren bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırılması değiştirilmiş olduğundan sadece 2004, 2005 ve 2006 yılları 2007 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.

(**) ... 6... aylık gerçekleşmeye göre geçici tahmin

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : SOSYAL TESİS KİRA GELİRLERİ KOD: 03.6.1.03.

2008 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (YTL.)

718.000

TAHMİN GEREKÇESİ

2008 yılında bu gelir kaleminden daha önceki yıllara ilişkin trendler ve ekonomik gelişmeler dikkate alındığında 718 bin YTL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir Bu tutar 2007 yılı ile kıyaslandığında % 14,7 lik bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER* (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini	GERÇEKLEŞME					
		Bir önceki Yıla göre değişme					
		Miktar (*)		Fark		Oran %	
2004		138.000					
2005		78.000		-	60.000	-	(43,5)
2006	500.000	259.000		+	181.000	+	232,1
2007	600.000	626.000	(**)	+	367.000	+	141,7

(*) 2007 Yılından itibaren bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırılması değiştirilmiş olduğundan sadece 2004, 2005 ve 2006 yılları 2007 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.

(**) .. 8... aylık gerçekleşmeye göre geçici tahmin

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : DİĞER TAŞINMAZ KİRA GELİRLERİ KOD: 03.6.1.99.

2008 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (YTL.)

391.249.000

TAHMİN GEREKÇESİ

2008 yılında bu gelir kaleminden daha önceki yıllara ilişkin trendler ve ekonomik gelişmeler dikkate alındığında 391 milyon 249 bin YTL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir Bu tutar 2007 yılı ile kıyaslandığında % 14,75 lik bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER* (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini	GERÇEKLEŞME Miktar (*)		Bir önceki Yıla göre değişme Fark	Oran %
2004		210.617.000			
2005		348.634.000		+ 138.017.000	+ 65,5
2006	289.500.000	308.904.000		- 39.730.000	- (11,4)
2007	327.218.000	340.964.000	(**)	+ 32.060.000	+ 10,4

(*) 2007 Yılından itibaren bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırılması değiştirilmiş olduğundan sadece 2004, 2005 ve 2006 yılları 2007 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.

(**) ...8... aylık gerçekleşmeye göre geçici tahmin

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : ALINAN BAĞIŞ VE YARDIMLAR İLE ÖZEL GELİRLER

KOD: 04.

2008 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (YTL.)

805.893.000

TAHMİN GEREKÇESİ

2008 yılında bu gelir kaleminden daha önceki yıllara ilişkin trendler ve ekonomik gelişmeler dikkate alındığında 805 milyon 893 bin YTL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir Bu tutar 2007 yılı ile kıyaslandığında % 55,17 lik bir düşüşe tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER* (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini	GERÇEKLEŞME Bir önceki Yıla göre değişme Miktar (*)		Fark	Oran %
2004		1.106.327.000			
2005		1.569.564.000		+ 463.237.000	+ 41,9
2006	374.000.000	2.255.254.000		+ 685.690.000	+ 43,7
2007	480.118.000	1.797.769.000	(**)	- 457.485.000	- (20,3)

(*) 2007 Yılından itibaren bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırılması değiştirilmiş olduğundan sadece 2004, 2005 ve 2006 yılları 2007 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.
(**) ..8... aylık gerçekleşmeye göre geçici tahmin

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : YURT DIŞINDAN ALINAN BAĞIŞ VE YARDIMLAR

KOD: 04.1.

2008 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (YTL.)

0

TAHMİN GEREKÇESİ

2008 yılında bu gelir kaleminden daha önceki yıllara ilişkin trendler ve ekonomik gelişmeler dikkate alındığında 0 YTL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir
Bu tutar 2007 yılı ile kıyaslandığında % 100 lük bir düşüşe tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER* (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini	GERÇEKLEŞME					
		Bir önceki Yıla göre değişme					
		Miktar (*)		Fark		Oran %	
2004		5.563.000					
2005		70.000		-	5.493.000	-	(98,7)
2006		54.000		-	16.000	-	(22,9)
2007	7.137.000	14.000	(**)	-	40.000	-	(74,1)

(*) 2007 Yılından itibaren bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırması değiştirilmiş olduğundan sadece 2004, 2005 ve 2006 yılları 2007 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.

(**) .. 8... aylık gerçekleşmeye göre geçici tahmin

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : CARİ

KOD: 04.1.01.

2008 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (YTL.)

0

TAHMİN GEREKÇESİ

2008 yılında bu gelir kaleminden daha önceki yıllara ilişkin trendler ve ekonomik gelişmeler dikkate alındığında 0 YTL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir
Bu tutar 2007 yılı ile kıyaslandığında % 100 lük bir düşüşe tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER* (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini	GERÇEKLEŞME				
		Bir önceki Yıla göre değişme				
		Miktar (*)		Fark		Oran %
2004		5.563.000				
2005		70.000		- 5.493.000	-	(98,7)
2006		54.000		- 16.000	-	(22,9)
2007	7.137.000	14.000	(**)	- 40.000	-	(74,1)

(*) 2007 Yılından itibaren bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırılması değiştirilmiş olduğundan sadece 2004, 2005 ve 2006 yılları 2007 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.

(**) .. 8... aylık gerçekleşmeye göre geçici tahmin

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : YURT DIŞINDAN ALINAN DİĞER BAĞIŞ VE YARDIMLAR

KOD: 04.1.1.99.

2008 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (YTL.)

0

TAHMİN GEREKÇESİ

2008 yılında bu gelir kaleminden daha önceki yıllara ilişkin trendler ve ekonomik gelişmeler dikkate alındığında 0 YTL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir
Bu tutar 2007 yılı ile kıyaslandığında % 100 lük bir düşüşe tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER* (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini	GERÇEKLEŞME Bir önceki Yıla göre değişme Miktar (*)		Fark	Oran %
2004		5.563.000			
2005		70.000		- 5.493.000	- (98,7)
2006		54.000		- 16.000	- (22,9)
2007	7.137.000	14.000	(**)	- 40.000	- (74,1)

(*) 2007 Yılından itibaren bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırılması değiştirilmiş olduğundan sadece 2004, 2005 ve 2006 yılları 2007 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.

(**) .. 8... aylık gerçekleşmeye göre geçici tahmin

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : ÖZEL GELİRLER KOD: 04.6.

2008 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (YTL.)

805.893.000

TAHMİN GEREKÇESİ

2008 yılında bu gelir kaleminden daha önceki yıllara ilişkin trendler ve ekonomik gelişmeler dikkate alındığında 805 milyon 893 bin YTL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir Bu tutar 2007 yılı ile kıyaslandığında % 55,17 lik bir düşüşe tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER* (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini	GERÇEKLEŞME					
		Bir önceki Yıla göre değişme					
		Miktar (*)		Fark		Oran %	
2004		1.100.764.000					
2005		1.569.494.000		+ 468.730.000		+ 42,6	
2006		2.255.200.000		+ 685.706.000		+ 43,7	
2007	472.981.000	1.797.755.000	(**)	- 457.445.000		- (20,3)	

(*) 2007 Yılından itibaren bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırılması değiştirilmiş olduğundan sadece 2004, 2005 ve 2006 yılları 2007 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.

(**) .. 8... aylık gerçekleşmeye göre geçici tahmin

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : GENEL BÜTÇELİ İDARELERE AİT ÖZEL GELİRLER

KOD: 04.6.1.

2008 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (YTL.)

805.893.000

TAHMİN GEREKÇESİ

2008 yılında bu gelir kaleminden daha önceki yıllara ilişkin trendler ve ekonomik gelişmeler dikkate alındığında 805 milyon 893 bin YTL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir Bu tutar 2007 yılı ile kıyaslandığında % 55,17 lik bir düşüşe tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER* (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini	GERÇEKLEŞME Bir önceki Yıla göre değişme Miktar (*)		Fark	Oran %
2004		1.100.764.000			
2005		1.569.494.000		+ 468.730.000	+ 42,6
2006		2.255.200.000		+ 685.706.000	+ 43,7
2007	472.981.000	1.797.755.000	(**)	- 457.445.000	- (20,3)

(*) 2007 Yılından itibaren bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırılması değiştirilmiş olduğundan sadece 2004, 2005 ve 2006 yılları 2007 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.

(**) .. 8.. aylık gerçekleşmeye göre geçici tahmin

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : HARİTA VE KADASTRO BEDELİ

KOD: 04.6.1.2.

2008 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (YTL.)

6.300.000

TAHMİN GEREKÇESİ

2008 yılında bu gelir kaleminden daha önceki yıllara ilişkin trendler ve ekonomik gelişmeler dikkate alındığında 6 milyon 300 bin YTL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir Bu tutar 2007 yılı ile kıyaslandığında % 5 lik bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER* (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini	GERÇEKLEŞME Miktar (*)		Bir önceki Yıla göre değişme Fark		Oran %
2004		664.000				
2005		819.000		+ 155.000	+	23,3
2006	5.000.000	2.949.000		+ 2.130.000	+	260,1
2007	6.000.000	6.000.000	(**)	+ 3.051.000	+	103,5

(*) 2007 Yılından itibaren bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırılması değiştirilmiş olduğundan sadece 2004, 2005 ve 2006 yılları 2007 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.

(**) ..8... aylık gerçekleşmeye göre geçici tahmin

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : BASILI KAĞIT VE PLAKA SATIŞ GELİRLERİ

KOD: 04.6.1.04.

2008 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (YTL.)

2.200.000

TAHMİN GEREKÇESİ

2008 yılında bu gelir kaleminden daha önceki yıllara ilişkin trendler ve ekonomik gelişmeler dikkate alındığında 2 milyon 200 bin YTL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir Bu tutar 2007 yılı ile kıyaslandığında % 10 luk bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER* (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini	GERÇEKLEŞME		Bir önceki Yıla göre değişme			
		Miktar (*)		Fark		Oran %	
2004		2.205.000					
2005		1.406.000		-	799.000	-	(36,2)
2006	3.000.000	1.735.000		+	329.000	+	23,4
2007	2.000.000	2.000.000	(**)	+	265.000	+	15,3

(*) 2007 Yılından itibaren bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırılması değiştirilmiş olduğundan sadece 2004, 2005 ve 2006 yılları 2007 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.

(**) .. 8... aylık gerçekleşmeye göre geçici tahmin

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : ÇIRAKLIK MESLEKİ VE TEKNİK EĞİTİM GELİRLERİ

KOD: 04.6.1.06.

2008 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (YTL.)

52.000.000

TAHMİN GEREKÇESİ

2008 yılında bu gelir kaleminden daha önceki yıllara ilişkin trendler ve ekonomik gelişmeler dikkate alındığında 52 milyon YTL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir Bu tutar 2007 yılı ile kıyaslandığında % 4 lük bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER* (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini	GERÇEKLEŞME				
		Bir önceki Yıla göre değişme				
		Miktar (*)		Fark		Oran %
2004		2.799.000				
2005		26.278.000	+	23.479.000	+	838,8
2006	32.000.000	26.000.000	-	278.000	-	(1,1)
2007	50.000.000	50.000.000	(**) +	24.000.000	+	92,3

(*) 2007 Yılından itibaren bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırılması değiştirilmiş olduğundan sadece 2004, 2005 ve 2006 yılları 2007 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.

(**) ..8... aylık gerçekleşmeye göre geçici tahmin

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : TSK MAL VE HİZMET SATIŞ GELİRLERİ

KOD: 04.6.1.07.

2008 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (YTL.)

195.500.000

TAHMİN GEREKÇESİ

2008 yılında bu gelir kaleminden daha önceki yıllara ilişkin trendler ve ekonomik gelişmeler dikkate alındığında 195 milyon 500 bin YTL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir Bu tutar 2007 yılı ile kıyaslandığında % 2,89 luk bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER* (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini	GERÇEKLEŞME						
		Bir önceki Yıla göre değişme						
		Miktar (*)		Fark		Oran %		
2004		19.180.000						
2005				-	19.180.000			
2006	181.000.000	173.548.000		+	173.548.000			
2007	190.000.000	190.000.000	(**)	+	16.452.000	+	.	9,5

(*) 2007 Yılından itibaren bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırılması değiştirilmiş olduğundan sadece 2004, 2005 ve 2006 yılları 2007 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.

(**) .. 8... aylık gerçekleşmeye göre geçici tahmin

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : KONVERTİBL OLMAYAN KONSOLOSLUK GELİRLERİ

KOD: 04.6.1.13.

2008 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (YTL.)

50.000.000

TAHMİN GEREKÇESİ

2008 yılında bu gelir kaleminden daha önceki yıllara ilişkin trendler ve ekonomik gelişmeler dikkate alındığında 50 milyon YTL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir Bu tutar 2007 yılı ile kıyaslandığında % 4,17 lik bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER* (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini	GERÇEKLEŞME					
		Bir önceki Yıla göre değişme					
		Miktar (*)		Fark		Oran %	
2004		23.040.000					
2005		18.234.000		-	4.806.000	-	(20,9)
2006	46.000.000	20.381.000		+	2.147.000	+	11,8
2007	48.000.000	48.000.000	(**)	+	27.619.000	+	135,5

(*) 2007 Yılından itibaren bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırılması değiştirilmiş olduğundan sadece 2004, 2005 ve 2006 yılları 2007 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.

(**) .. 8... aylık gerçekleşmeye göre geçici tahmin

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : ÜCRETLE YAPILACAK İŞ VE HİZMET KARŞILIKLARI

KOD: 04.6.1.16.

2008 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (YTL.)

47.000.000

TAHMİN GEREKÇESİ

2008 yılında bu gelir kaleminden daha önceki yıllara ilişkin trendler ve ekonomik gelişmeler dikkate alındığında 47 milyon YTL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir Bu tutar 2007 yılı ile kıyaslandığında % 4,44 lük bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER* (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini	GERÇEKLEŞME					
		Bir önceki Yıla göre değişme					
		Miktar (*)		Fark		Oran %	
2004		26.780.000					
2005				-	26.780.000		
2006	40.000.000	12.275.000		+	12.275.000		
2007	45.000.000	45.000.000	(**)	+	32.725.000	-	266,6

(*) 2007 Yılından itibaren bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırılması değiştirilmiş olduğundan sadece 2004, 2005 ve 2006 yılları 2007 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.

(**) .. 8... aylık gerçekleşmeye göre geçici tahmin

Örnek No. 8119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : GAYRİMENKUL SATIŞ VE KİRA GELİRLERİ

KOD: 04.6.1.18.

2008 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (YTL.)

33.000.000

TAHMİN GEREKÇESİ

2008 yılında bu gelir kaleminden daha önceki yıllara ilişkin trendler ve ekonomik gelişmeler dikkate alındığında 33 milyon YTL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir Bu tutar 2007 yılı ile kıyaslandığında % 3,13 lük bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER* (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini	GERÇEKLEŞME Bir önceki Yıla göre değişme Miktar (*)		Fark	Oran %
2004		38.887.000			
2005		142.793.000	+	103.906.000	+ 267,2
2006	30.000.000	6.748.000	-	136.045.000	- (95,3)
2007	32.000.000	32.000.000	(**) +	25.252.000	+ 374,2

(*) 2007 Yılından itibaren bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırılması değiştirilmiş olduğundan sadece 2004, 2005 ve 2006 yılları 2007 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.

(**) .. 8... aylık gerçekleşmeye göre geçici tahmin

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : DİĞER ÖZEL GELİRLER KOD: 04.6.1.99.

2008 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (YTL.)

419.893.000

TAHMİN GEREKÇESİ

2008 yılında bu gelir kaleminden daha önceki yıllara ilişkin trendler ve ekonomik gelişmeler dikkate alındığında 419 milyon 893 bin YTL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir Bu tutar 2007 yılı ile kıyaslandığında % 70,53 lük bir düşüşe tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER* (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini	GERÇEKLEŞME Miktar (*)		Bir önceki Yıla göre değişme Fark	Oran %
2004		380.417.000			
2005		152.642.000		- 227.775.000	- (59,9)
2006	30.000.000	65.345.000		- 87.297.000	- (57,2)
2007	99.981.000	1.424.755.000	(**)	+ 1.359.410.000	+ 2.080,4

(*) 2007 Yılından itibaren bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırılması değiştirilmiş olduğundan sadece 2004, 2005 ve 2006 yılları 2007 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.

(**) .. 8... aylık gerçekleşmeye göre geçici tahmin

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : DİĞER GELİRLER KOD: 05.

2008 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (YTL.)

15.368.338.000

TAHMİN GEREKÇESİ

2008 yılında bu gelir kaleminden daha önceki yıllara ilişkin trendler ve ekonomik gelişmeler dikkate alındığında Mahalli İdare ve Fon Payları dahil 15 milyar 368 milyon 338 bin YTL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir

Bu tutar 2007 yılı ile kıyaslandığında % 6,14 lik bir düşüşe tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini	GERÇEKLEŞME Miktar (*)		Bir önceki Yıla göre değişme Fark	Oran %
2004		13.029.662.000			
2005		18.358.010.000		+ 5.328.348.000	+ 40,9
2006		20.433.380.000		+ 2.075.370.000	+ 11,3
2007	15.394.039.000	16.373.543.000	(**)	- 4.059.837.000	- (19,9)

(*) 2007 Yılından itibaren bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırılması değiştirilmiş olduğundan sadece 2004, 2005 ve 2006 yılları 2007 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır. Bu gelir kalemine ait tahminler Bütçe Kanunlarında yer almaması nedeniyle 2004-2005-2006 yılları Bütçe Tahminlerine tabloda yer verilmemiştir.

(**) ..8... aylık gerçekleşmeye göre geçici tahmin

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : FAİZ GELİRLERİ KOD: 05.1.

2008 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (YTL.)

2.276.092.000

TAHMİN GEREKÇESİ

Kaldırılmış vergi artıklarından oluşan bu kaynaktan daha önceki yıllara ilişkin trendler ve ekonomik gelişmeler dikkate alındığında 2008 Yılında Mahalli İdare ve Fon Payları dahil 2 milyar 276 milyon 92 bin YTL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir.

Bu tutar 2007 yılı ile kıyaslandığında % 50,08 lik bir düşüşe tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini	GERÇEKLEŞME				
		Bir önceki Yıla göre değişme				
		Miktar (*)		Fark		Oran %
2004		3.611.265.000				
2005		8.478.411.000		+ 4.867.146.000	+	134,8
2006	1.870.000.000	5.249.650.000		- 3.228.761.000	-	(38,1)
2007	2.149.225.000	4.559.062.000	(**)	- 690.588.000	-	(13,2)

(*) 2007 Yılından itibaren bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırılması değiştirilmiş olduğundan sadece 2004, 2005 ve 2006 yılları 2007 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.

(**) .. 8... aylık gerçekleşmeye göre geçici tahmin

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : DIŞ BORCUN İKRAZINDAN DOĞAN ALACAK FAİZLERİ

KOD: 05.1.1.01.

2008 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (YTL.)

89.331.000

TAHMİN GEREKÇESİ

Kaldırılmış vergi artıklarından oluşan bu kaynaktan daha önceki yıllara ilişkin trendler ve ekonomik gelişmeler dikkate alındığında 2008 Yılında Mahalli İdare ve Fon Payları dahil 89 milyon 331 bin YTL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir.

Bu tutar 2007 yılı ile kıyaslandığında % 56,69 luk bir düşüşe tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini	GERÇEKLEŞME Bir önceki Yıla göre değişme Miktar (*)		Fark	Oran %
2004		917.000			
2005		1.059.000	+	142.000	+ 15,5
2006	159.200.000	243.521.000	+	242.462.000	+ 22.895,4
2007	186.800.000	206.251.000	(**) -	37.270.000	- (15,3)

(*) 2007 Yılından itibaren bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırılması değiştirilmiş olduğundan sadece 2004, 2005 ve 2006 yılları 2007 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.

(**) .. 8... aylık gerçekleşmeye göre geçici tahmin

Gelirin Çeşidi : TAKİPTEKİ KURUM ALACAKLARI FAİZLERİ KOD: 05.1.4.01.

2008 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (YTL.)
160.087.000

TAHMİN GEREKÇESİ

2008 yılında bu gelir kaleminden daha önceki yıllara ilişkin trendler ve ekonomik gelişmeler dikkate alındığında 160 milyon 87 bin YTL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir Bu tutar 2007 yılı ile kıyaslandığında % 56,69 luk bir düşüşe tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER* (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini	GERÇEKLEŞME		Bir önceki Yıla göre değişme	
		Miktar (*)		Fark	Oran %
2004					
2005					
2006	38.100.000	241.791.000			
2007	1.251.000	369.615.000	(**)	127.824.000	52,9

(*) 2007 Yılından itibaren bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırılması değiştirilmiş olduğundan sadece 2004, 2005 ve 2006 yılları 2007 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.

(**) ..6... aylık gerçekleşmeye göre geçici tahmin

Gelirin Çeşidi : BORÇLANMA SENEDİ
GEÇMİŞ GÜN FAİZLERİ

KOD: 05.1.6.01.

2008 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (YTL.)
23.760.000

TAHMİN GEREKÇESİ

2008 yılında bu gelir kaleminden daha önceki yıllara ilişkin trendler ve ekonomik gelişmeler dikkate alındığında 23 milyon 760 bin YTL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir Bu tutar 2007 yılı ile kıyaslandığında % 56,69 luk bir düşüşe tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER* (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini	GERÇEKLEŞME Bir önceki Yıla göre değişme Miktar (*)		Fark	Oran %
2004		6.771.000			
2005		25.714.000		+ 18.943.000	+ 279,8
2006	31.400.000	-		- 25.714.000	- (100,0)
2007	29.308.000	54.857.000	(**)	+ 54.857.000	

(*) 2007 Yılından itibaren bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırılması değiştirilmiş olduğundan sadece 2004, 2005 ve 2006 yılları 2007 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.

(**) .. 8... aylık gerçekleşmeye göre geçici tahmin

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : BORÇLANMA SENEDİ
PRİMLİ SATIŞ GELİRİ

KOD: 05.1.7.01.

2008 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (YTL.)
724.670.000

TAHMİN GEREKÇESİ

2008 yılında bu gelir kaleminden daha önceki yıllara ilişkin trendler ve ekonomik gelişmeler dikkate alındığında 724 milyon 670 bin YTL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir Bu tutar 2007 yılı ile kıyaslandığında % 56,69 luk bir düşüşe tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER* (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini	GERÇEKLEŞME					
		Miktar (*)		Bir önceki Yıla göre değişme Fark		Oran %	
2004		590.626.000					
2005		2.247.920.000		+	1.657.294.000	+	280,6
2006	1.329.400.000	1.702.709.000		-	545.211.000	-	(24,3)
2007	1.529.136.000	1.673.143.000	(**)	-	29.566.000	-	(1,7)

(*) 2007 Yılından itibaren bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırılması değiştirilmiş olduğundan sadece 2004, 2005 ve 2006 yılları 2007 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.

(**) .. 8... aylık gerçekleşmeye göre geçici tahmin

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : VERGİ, RESİM VE HARÇ
GECİKME FAİZLERİ

KOD: 05.1.8.01.

2008 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (YTL.)
733.285.000

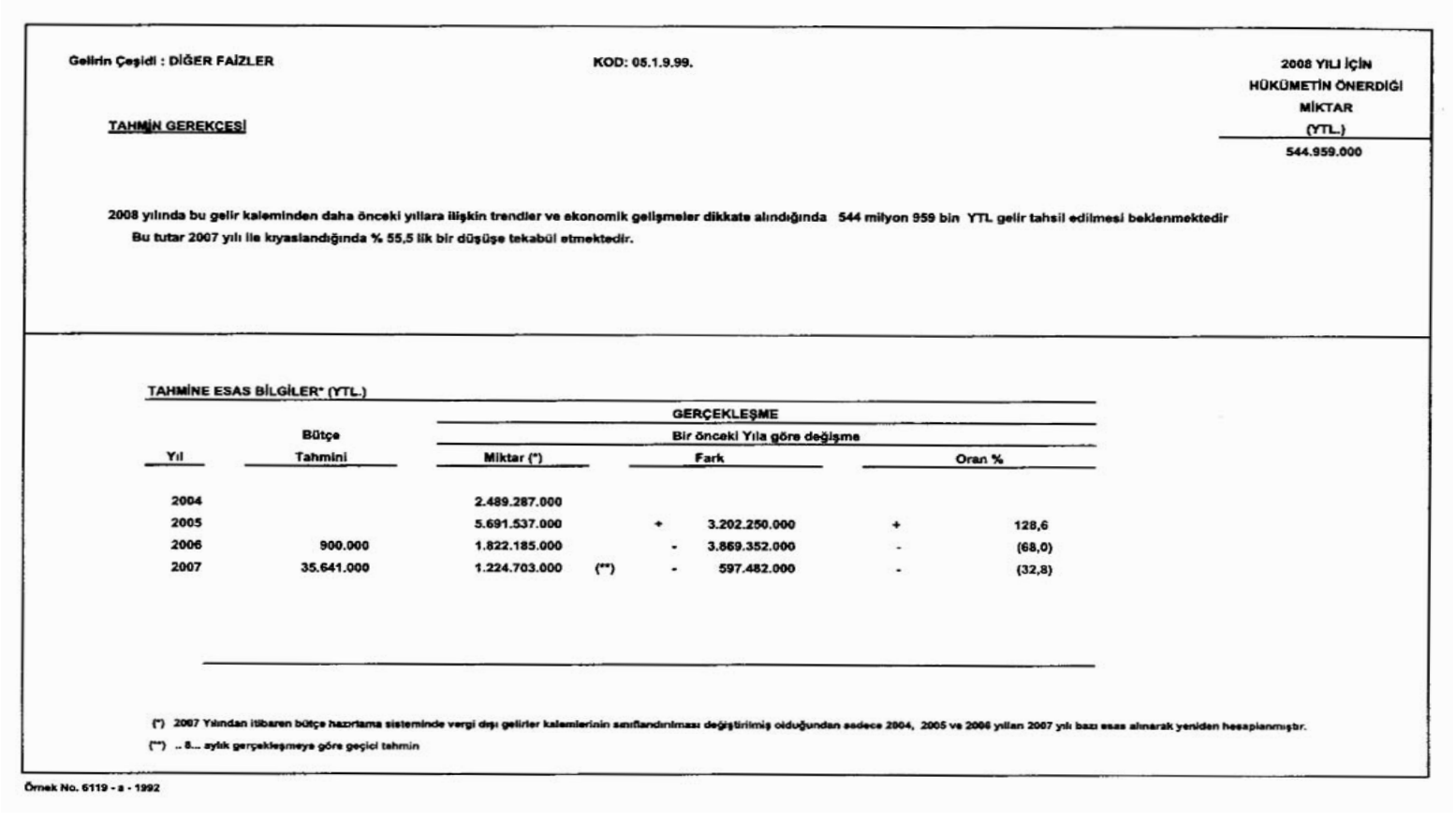
TAHMİN GEREKÇESİ

2008 yılında bu gelir kaleminden daha önceki yıllara ilişkin trendler ve ekonomik gelişmeler dikkate alındığında 733 milyon 285 bin YTL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir Bu tutar 2007 yılı ile kıyaslandığında % 28,84 lük bir düşüşe tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER* (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini	GERÇEKLEŞME Miktar (*)		Bir önceki Yıla göre değişme Fark	Oran %
2004		217.787.000			
2005		301.384.000		+ 83.597.000	+ 38,4
2006	311.000.000	1.235.183.000		+ 933.799.000	+ 309,8
2007	367.089.000	1.030.493.000	(**)	- 204.690.000	- (16,6)

(*) 2007 Yılından itibaren bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırılması değiştirilmiş olduğundan sadece 2004, 2005 ve 2006 yılları 2007 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.
(**) .. 8... aylık gerçekleşmeye göre geçici tahmin

Gelirin Çeşidi : DİĞER FAİZLER

KOD: 05.1.9.99.

2008 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (YTL.)

544.959.000

TAHMİN GEREKÇESİ

2008 yılında bu gelir kaleminden daha önceki yıllara ilişkin trendler ve ekonomik gelişmeler dikkate alındığında 544 milyon 959 bin YTL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir Bu tutar 2007 yılı ile kıyaslandığında % 55,5 lik bir düşüşe tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER* (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini	GERÇEKLEŞME				
		Bir önceki Yıla göre değişme				
		Miktar (*)		Fark		Oran %
2004		2.489.287.000				
2005		5.691.537.000		+ 3.202.250.000	+	128,6
2006	900.000	1.822.185.000		- 3.869.352.000	-	(68,0)
2007	35.641.000	1.224.703.000	(**)	- 597.482.000	-	(32,8)

(*) 2007 Yılından itibaren bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırılması değiştirilmiş olduğundan sadece 2004, 2005 ve 2006 yılları 2007 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.

(**) .. 8... aylık gerçekleşmeye göre geçici tahmin

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : KİŞİ VE KURUMLARDAN ALINAN PAYLAR KOD: 05.2.

2008 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (YTL.)

7.397.808.000

TAHMİN GEREKÇESİ

2008 yılında bu gelir kaleminden daha önceki yıllara ilişkin trendler ve ekonomik gelişmeler dikkate alındığında 7 milyar 397 milyon 808 bin YTL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir Bu tutar 2007 yılı ile kıyaslandığında % 13,8 lik bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER* (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini	GERÇEKLEŞME		Bir önceki Yıla göre değişme			
		Miktar (*)		Fark		Oran %	
2004		3.417.032.000					
2005		5.731.411.000		+ 2.314.379.000		+	67,7
2006	4.340.000.000	7.046.754.000		+ 1.315.343.000		+	22,9
2007	6.834.646.000	6.500.736.000	(**)	- 546.018.000		-	(7,7)

(*) 2007 Yılından itibaren bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırılması değiştirilmiş olduğundan sadece 2004, 2005 ve 2006 yılları 2007 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.

(**) .. 8... aylık gerçekleşmeye göre geçici tahmin

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : DEVLET PAYLARI

KOD: 05.2.1.

2008 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (YTL.)

241.244.000

TAHMİN GEREKÇESİ

2008 yılında bu gelir kaleminden daha önceki yıllara ilişkin trendler ve ekonomik gelişmeler dikkate alındığında 241 milyon 244 bin YTL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir Bu tutar 2007 yılı ile kıyaslandığında % 9,6 lık bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER* (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini	GERÇEKLEŞME Miktar (*)		Bir önceki Yıla göre değişme Fark		Oran %
2004		143.813.000				
2005		163.195.000		+ 19.382.000	+	13,5
2006	170.000.000	198.876.000		+ 35.681.000	+	21,9
2007	248.489.000	220.121.000	(**)	+ 21.245.000	+	10,7

(*) 2007 Yılından itibaren bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırılması değiştirilmiş olduğundan sadece 2004, 2005 ve 2006 yılları 2007 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.

(**) .. 8... aylık gerçekleşmeye göre geçici tahmin

Örnek No. 8119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : PETROLDEN DEVLET HAKKI

KOD: 05.2.1.02.

2008 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (YTL.)

7.908.000

TAHMİN GEREKÇESİ

2008 yılında bu gelir kaleminden daha önceki yıllara ilişkin trendler ve ekonomik gelişmeler dikkate alındığında 7 milyon 908 bin YTL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir Bu tutar 2007 yılı ile kıyaslandığında % 9,67 lik bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER* (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini	GERÇEKLEŞME Miktar (*)		Bir önceki Yıla göre değişme Fark	Oran %
2004		18.997.000			
2005		24.000		- 18.973.000	- (99,9)
2006		30.000		+ 6.000	+ 25,0
2007	2.000.000	7.211.000	(**)	+ 7.181.000	+ 23.936,7

(*) 2007 Yılından itibaren bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırılması değiştirilmiş olduğundan sadece 2004, 2005 ve 2006 yılları 2007 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.
Bu gelir kalemine ait tahminler Bütçe Kanunlarında yer almaması nedeniyle 2004-2005-2006 yılları Bütçe Tahminlerine tabloda yer verilmemiştir.

(**) .. 8... aylık gerçekleşmeye göre geçici tahmin

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : MADENLERDEN DEVLET HAKKI KOD: 05.2.1.03.

2008 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (YTL.)

108.039.000

TAHMİN GEREKÇESİ

2008 yılında bu gelir kaleminden daha önceki yıllara ilişkin trendler ve ekonomik gelişmeler dikkate alındığında 108 milyon 39 bin YTL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir Bu tutar 2007 yılı ile kıyaslandığında % 9,59 luk bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER* (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini	GERÇEKLEŞME				
		Bir önceki Yıla göre değişme				
		Miktar (*)		Fark		Oran %
2004		36.620.000				
2005		27.150.000		- 9.470.000	-	(25,9)
2006	40.000.000	25.013.000		- 2.137.000	-	(7,9)
2007	71.156.000	98.585.000	(**)	+ 73.572.000	+	294,1

(*) 2007 Yılından itibaren bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırılması değiştirilmiş olduğundan sadece 2004, 2005 ve 2006 yılları 2007 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.

(**) .. 8... aylık gerçekleşmeye göre geçici tahmin

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : PETROLDEN DEVLET HİSSESİ

KOD: 05.2.1.05.

2008 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (YTL.)

125.297.000

TAHMİN GEREKÇESİ

2008 yılında bu gelir kaleminden daha önceki yıllara ilişkin trendler ve ekonomik gelişmeler dikkate alındığında 125 milyon 297 bin YTL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir Bu tutar 2007 yılı ile kıyaslandığında % 9,6 lık bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER* (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini	GERÇEKLEŞME Bir önceki Yıla göre değişme Miktar (*)		Fark	Oran %
2004		84.068.000			
2005		132.175.000		+ 48.107.000	+ 57,2
2006	130.000.000	173.029.000		+ 40.854.000	+ 30,9
2007	175.333.000	114.325.000	(**)	- 58.704.000	- (33,9)

(*) 2007 Yılından itibaren bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırılması değiştirilmiş olduğundan sadece 2004, 2005 ve 2006 yılları 2007 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.

(**) .. 8.. aylık gerçekleşmeye göre geçici tahmin

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : GENEL BÜTÇELİ İDARELERE AİT PAYLAR KOD: 05.2.5.

2008 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (YTL.)

7.156.564.000

TAHMİN GEREKÇESİ

2008 yılında bu gelir kaleminden daha önceki yıllara ilişkin trendler ve ekonomik gelişmeler dikkate alındığında 7 milyar 156 milyon 564 bin YTL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir Bu tutar 2007 yılı ile kıyaslandığında % 13,95 lik bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER* (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini	GERÇEKLEŞME Bir önceki Yıla göre değişme Miktar (*)		Fark	Oran %
2004		3.272.855.000			
2005		5.567.337.000		+ 2.294.482.000	+ 70,1
2006	4.080.000.000	6.847.869.000		+ 1.280.532.000	+ 23,0
2007	6.586.157.000	6.280.615.000	(**)	- 567.254.000	- (8,3)

(*) 2007 Yılından itibaren bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırılması değiştirilmiş olduğundan sadece 2004, 2005 ve 2006 yılları 2007 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.

(**) .. 8... aylık gerçekleşmeye göre geçici tahmin

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLARDAN ALINAN PAYLAR

KOD: 05.2.5.02.

2008 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (YTL.)

1.200.000.000

TAHMİN GEREKÇESİ

2008 yılında bu gelir kaleminden daha önceki yıllara ilişkin trendler ve ekonomik gelişmeler dikkate alındığında 1 milyar 200 milyon YTL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir Bu tutar 2007 yılı ile kıyaslandığında % 9,79 luk bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER* (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini	GERÇEKLEŞME					
		Bir önceki Yıla göre değişme					
		Miktar (*)		Fark		Oran %	
2004		950.943.000					
2005		806.220.000		- 144.723.000		-	(15,2)
2006	1.200.000.000	805.607.000		- 613.000		-	(0,1)
2007	1.350.000.000	1.093.000.000	(**)	+ 287.393.000		+	35,7

(*) 2007 Yılından itibaren bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırılması değiştirilmiş olduğundan sadece 2004, 2005 ve 2006 yılları 2007 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.

(**) .. 8... aylık gerçekleşmeye göre geçici tahmin

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : EĞİTİM ÖZEL GELİRİ (4306 S.K.) KOD: 05.2.5.04.

2008 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (YTL.)

370.692.000

TAHMİN GEREKÇESİ

2008 yılında bu gelir kaleminden daha önceki yıllara ilişkin trendler ve ekonomik gelişmeler dikkate alındığında 370 milyon 692 bin YTL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir Bu tutar 2007 yılı ile kıyaslandığında % 10,43 lük bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER* (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini	GERÇEKLEŞME				
		Bir önceki Yıla göre değişme				
		Miktar (*)		Fark		Oran %
2004		67.334.000				
2005		273.729.000		+ 206.395.000	+	306,5
2006	317.000.000	317.816.000		+ 44.087.000	+	16,1
2007	358.000.000	335.683.000	(**)	+ 17.867.000	+	5,6

(*) 2007 Yılından itibaren bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırması değiştirilmiş olduğundan sadece 2004, 2005 ve 2006 yılları 2007 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.

(**) .. 8... aylık gerçekleşmeye göre geçici tahmin

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : TASFİYE EDİLEN FON GELİRLERİ KOD: 05.2.5.06.

2008 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (YTL.)

339.287.000

TAHMİN GEREKÇESİ

2008 yılında bu gelir kaleminden daha önceki yıllara ilişkin trendler ve ekonomik gelişmeler dikkate alındığında 339 milyon 287 bin YTL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir Bu tutar 2007 yılı ile kıyaslandığında % 9,9 luk bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER* (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini	GERÇEKLEŞME Bir önceki Yıla göre değişme Miktar (*)		Fark	Oran %
2004		945.453.000			
2005		333.529.000		- 611.924.000	- (64,7)
2006	668.000.000	250.449.000		- 83.080.000	- (24,9)
2007	201.625.000	308.718.000	(**)	+ 58.269.000	+ 23,3

(*) 2007 Yılından itibaren bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırılması değiştirilmiş olduğundan sadece 2004, 2005 ve 2006 yılları 2007 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.

(**) .. 8... aylık gerçekleşmeye göre geçici tahmin

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : GSM İŞLETMELERİNDEN ALINAN HAZİNE PAYLARI

KOD: 05.2.5.08.

2008 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (YTL.)

1.832.263.000

TAHMİN GEREKÇESİ

2008 yılında bu gelir kaleminden daha önceki yıllara ilişkin trendler ve ekonomik gelişmeler dikkate alındığında 1 milyar 832 milyon 263 bin YTL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir Bu tutar 2007 yılı ile kıyaslandığında % 13,79 luk bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER* (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini	GERÇEKLEŞME Bir önceki Yıla göre değişme Miktar (*)		Fark	Oran %
2004					
2005		2.347.844.000			
2006		3.036.953.000		+ 689.109.000	+ 29,4
2007	1.750.431.000	1.610.147.000	(**)	- 1.426.806.000	- (47,0)

(*) 2007 Yılından itibaren bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırılması değiştirilmiş olduğundan sadece 2004, 2005 ve 2006 yılları 2007 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır. Bu gelir kalemine ait tahminler Bütçe Kanunlarında yer almaması nedeniyle 2004-2005-2006 yılları Bütçe Tahminlerine tabloda yer verilmemiştir.

(**) ...8... aylık gerçekleşmeye göre geçici tahmin

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : EVRENSEL HİZMET GELİRLERİ

KOD: 05.2.5.09.

2008 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (YTL.)

500.473.000

TAHMİN GEREKÇESİ

2008 yılında bu gelir kaleminden daha önceki yıllara ilişkin trendler ve ekonomik gelişmeler dikkate alındığında 500 milyon 473 bin YTL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir Bu tutar 2007 yılı ile kıyaslandığında % 8,45 lik bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER* (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini	GERÇEKLEŞME					
		Bir önceki Yıla göre değişme					
		Miktar (*)		Fark		Oran %	
2004							
2005		81.645.000					
2006	250.000.000	436.283.000		+ 354.638.000		+ 434,4	
2007	400.000.000	461.495.000	(**)	+ 25.212.000		+ 5,8	

(*) 2007 Yılından itibaren bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırılması değiştirilmiş olduğundan sadece 2004, 2005 ve 2006 yılları 2007 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.

(**) ..8... aylık gerçekleşmeye göre geçici tahmin

Gelirin Çeşidi : İTHALATTA KAYNAK KULLANIMI DESTEKLEME FONU KESİNTİSİ

KOD: 05.2.5.11.

2008 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (YTL.)

455.982.000

TAHMİN GEREKÇESİ

2008 yılında bu gelir kaleminden daha önceki yıllara ilişkin trendler ve ekonomik gelişmeler dikkate alındığında 455 milyon 982 bin YTL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir Bu tutar 2007 yılı ile kıyaslandığında % 10,98 lik bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER* (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini	GERÇEKLEŞME				
		Miktar (*)		Bir önceki Yıla göre değişme Fark		Oran %
2004		313.202.000				
2005		348.436.000		+ 35.234.000	+	11,2
2006	395.000.000	430.302.000		+ 81.866.000	+	23,5
2007	457.431.000	410.880.000	(**)	- 19.422.000	-	(4,5)

(*) 2007 Yılından itibaren bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırılması değiştirilmiş olduğundan sadece 2004, 2005 ve 2006 yılları 2007 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.

(**) .. 8... aylık gerçekleşmeye göre geçici tahmin

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : KAYNAK KULLANIMI DESTEKLEME FONU KESİNTİSİ KOD: 05.2.5.12.

2008 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (YTL.)

1.822.015.000

TAHMİN GEREKÇESİ

2008 yılında bu gelir kaleminden daha önceki yıllara ilişkin trendler ve ekonomik gelişmeler dikkate alındığında 1 milyar 822 milyon 15 bin YTL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir Bu tutar 2007 yılı ile kıyaslandığında % 10,92 lik bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER* (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini	GERÇEKLEŞME Bir önceki Yıla göre değişme Miktar (*)		Fark	Oran %
2004		799.698.000			
2005		1.201.685.000		+ 401.987.000	+ 50,3
2006	1.340.000.000	1.401.998.000		+ 200.313.000	+ 16,7
2007	1.841.522.000	1.642.635.000	(**)	+ 240.637.000	+ 17,2

(*) 2007 Yılından itibaren bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırılması değiştirilmiş olduğundan sadece 2004, 2005 ve 2006 yılları 2007 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.

(**) .. 8... aylık gerçekleşmeye göre geçici tahmin

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : İTHALDEN YÜZDE BİR VE BİNDE BEŞ ORANINDA ALINAN ÇEVRE KATKI PAYI

KOD: 05.2.5.18.

2008 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (YTL.)

36.386.000

TAHMİN GEREKÇESİ

2008 yılında bu gelir kaleminden daha önceki yıllara ilişkin trendler ve ekonomik gelişmeler dikkate alındığında 36 milyon 386 bin YTL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir Bu tutar 2007 yılı ile kıyaslandığında % 5,01 lik bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER* (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini	GERÇEKLEŞME	Bir önceki Yıla göre değişme		
		Miktar (*)	Fark		Oran %
2004					
2005					
2006					
2007	52.940.000	34.650.000 (**)	+	34.650.000	

(*) 2007 Yılından itibaren bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırılması değiştirilmiş olduğundan sadece 2004, 2005 ve 2006 yılları 2007 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.
Bu gelir kalemine ait tahminler Bütçe Kanunlarında yer almaması nedeniyle 2004-2005-2006 yılları Bütçe Tahminlerine tabloda yer verilmemiştir.

(**) .. 8... aylık gerçekleşmeye göre geçici tahmin

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : BELEDİYELERDEN ALINAN YÜZDE BİR ORANINDA ÇEVRE KATKI PAYI

KOD: 05.2.5.19.

2008 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (YTL.)

29.770.000

TAHMİN GEREKÇESİ

2008 yılında bu gelir kaleminden daha önceki yıllara ilişkin trendler ve ekonomik gelişmeler dikkate alındığında 29 milyon 770 bin YTL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir Bu tutar 2007 yılı ile kıyaslandığında % 5,01 lik bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER* (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini	GERÇEKLEŞME				
		Bir önceki Yıla göre değişme				
		Miktar (*)		Fark		Oran %
2004						
2005						
2006						
2007	23.760.000	28.350.000	(**)	+	28.350.000	

(*) 2007 Yılından itibaren bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırılması değiştirilmiş olduğundan sadece 2004, 2005 ve 2006 yılları 2007 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır. Bu gelir kalemine ait tahminler Bütçe Kanunlarında yer almaması nedeniyle 2004-2005-2006 yılları Bütçe Tahminlerine tabloda yer verilmemiştir.

(**) ..8... aylık gerçekleşmeye göre geçici tahmin

Gelirin Çeşidi : PARA CEZALARI

KOD: 05.3.

2008 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (YTL.)

3.558.732.000

TAHMİN GEREKÇESİ

2008 yılında bu gelir kaleminden daha önceki yıllara ilişkin trendler ve ekonomik gelişmeler dikkate alındığında 3 milyar 558 milyon 732 bin YTL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir Bu tutar 2007 yılı ile kıyaslandığında % 4,98 lik bir artışa tekabül etmektedir.

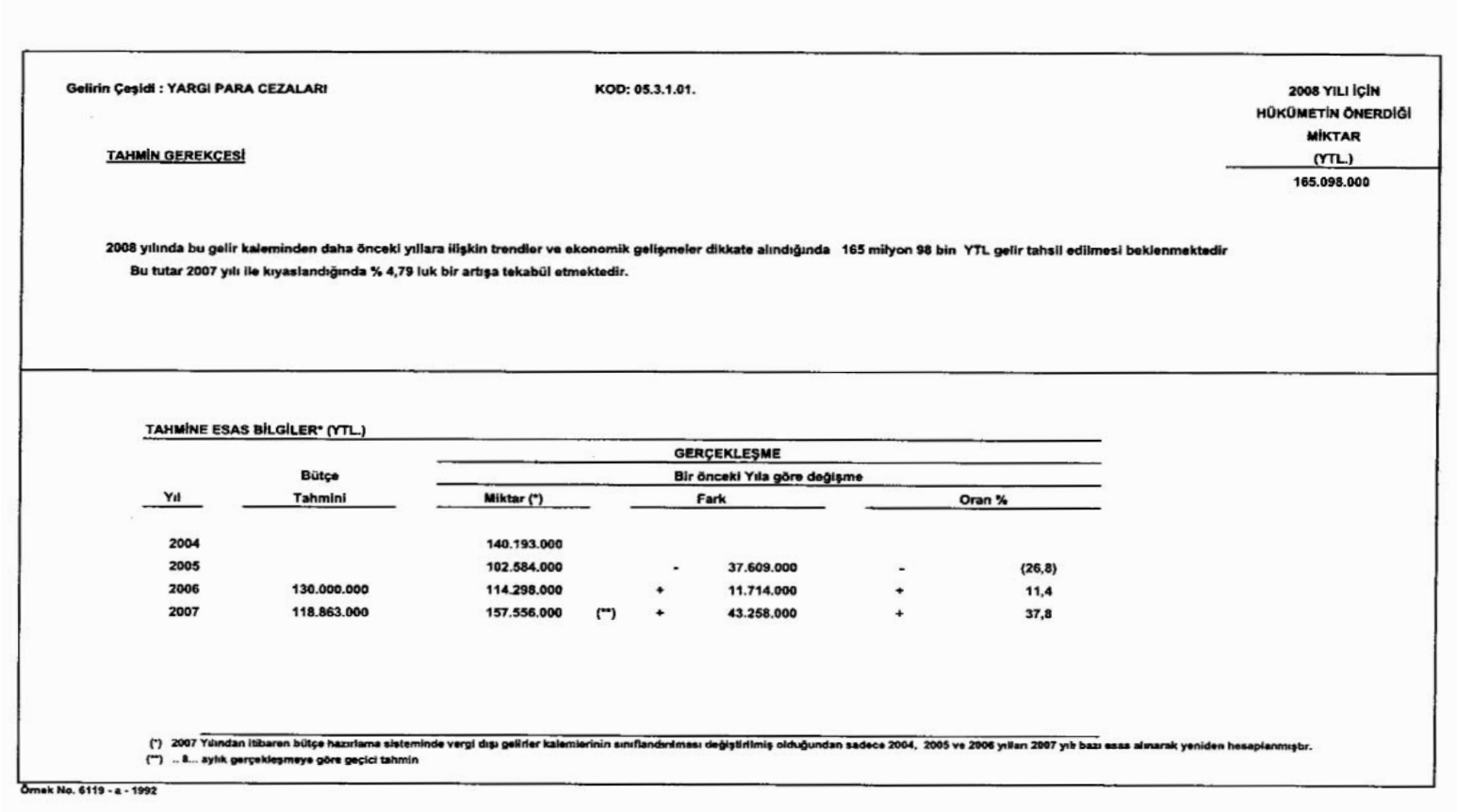
TAHMİNE ESAS BİLGİLER* (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini	GERÇEKLEŞME					
		Bir önceki Yıla göre değişme					
		Miktar (*)		Fark		Oran %	
2004		2.406.293.000					
2005		2.106.591.000		- 299.702.000		-	(12,5)
2006	2.460.000.000	4.518.166.000		+ 2.411.575.000		+	114,5
2007	3.216.642.000	3.389.957.000	(**)	- 1.128.209.000		-	(25,0)

(*) 2007 Yılından itibaren bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırılması değiştirilmiş olduğundan sadece 2004, 2005 ve 2006 yılları 2007 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.

(**) .. 8... aylık gerçekleşmeye göre geçici tahmin

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : YARGI PARA CEZALARI

KOD: 05.3.1.01.

2008 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (YTL.)

165.098.000

TAHMİN GEREKÇESİ

2008 yılında bu gelir kaleminden daha önceki yıllara ilişkin trendler ve ekonomik gelişmeler dikkate alındığında 165 milyon 98 bin YTL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir
Bu tutar 2007 yılı ile kıyaslandığında % 4,79 luk bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER* (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini	GERÇEKLEŞME Miktar (*)		Bir önceki Yıla göre değişme Fark		Oran %
2004		140.193.000				
2005		102.584.000		- 37.609.000	-	(26,8)
2006	130.000.000	114.298.000		+ 11.714.000	+	11,4
2007	118.863.000	157.556.000	(**)	+ 43.258.000	+	37,8

(*) 2007 Yılından itibaren bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırılması değiştirilmiş olduğundan sadece 2004, 2005 ve 2006 yılları 2007 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.
(**) .. 8... aylık gerçekleşmeye göre geçici tahmin

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : TRAFİK PARA CEZALARI

KOD: 05.3.2.01.

2008 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (YTL.)

381.098.000

TAHMİN GEREKÇESİ

2008 yılında bu gelir kaleminden daha önceki yıllara ilişkin trendler ve ekonomik gelişmeler dikkate alındığında 381 milyon 98 bin YTL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir Bu tutar 2007 yılı ile kıyaslandığında % 4,61 lik bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER* (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini	GERÇEKLEŞME					
		Bir önceki Yıla göre değişme					
		Miktar (*)		Fark		Oran %	
2004		395.644.000					
2005		392.363.000		- 3.281.000		-	(0,8)
2006	480.000.000	209.920.000		- 182.443.000		-	(46,5)
2007	255.556.000	364.303.000	(**)	+ 154.383.000		+	73,5

(*) 2007 Yılından itibaren bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırılması değiştirilmiş olduğundan sadece 2004, 2005 ve 2006 yılları 2007 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.

(**) .. 8... aylık gerçekleşmeye göre geçici tahmin

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : ÇEVRE İDARİ PARA CEZALARI KOD: 05.3.2.04.

2008 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (YTL.)

8.944.000

TAHMİN GEREKÇESİ

2008 yılında bu gelir kaleminden daha önceki yıllara ilişkin trendler ve ekonomik gelişmeler dikkate alındığında 8 milyon 944 bin YTL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir Bu tutar 2007 yılı ile kıyaslandığında % 0,49 luk bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER* (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini	GERÇEKLEŞME			
		Bir önceki Yıla göre değişme			
		Miktar (*)		Fark	Oran %
2004					
2005					
2006					
2007	27.000.000	8.900.000	(**)	+ 8.900.000	

(*) 2007 Yılından itibaren bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırılması değiştirilmiş olduğundan sadece 2004, 2005 ve 2006 yılları 2007 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.
Bu gelir kalemine ait tahminler Bütçe Kanunlarında yer alınması nedeniyle 2004-2005-2006 yılları Bütçe Tahminlerine tabloda yer verilmemiştir.
(**) .. 6... aylık gerçekleşmeye göre geçici tahmin

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : VERGİ CEZALARI | KOD: 05.3.4. | 2008 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (YTL.)

TAHMİN GEREKÇESİ

1.097.733.000

2008 yılında bu gelir kaleminden daha önceki yıllara ilişkin trendler ve ekonomik gelişmeler dikkate alındığında 1 milyar 97 milyon 733 bin YTL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir Bu tutar 2007 yılı ile kıyaslandığında % 5,21 lik bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER* (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini	GERÇEKLEŞME Miktar (*)		Bir önceki Yıla göre değişme Fark	Oran %
2004		922.449.000			
2005		1.323.615.000		+ 401.166.000	+ 43,5
2006	290.000.000	3.591.887.000		+ 2.268.272.000	+ 171,4
2007	2.170.734.000	1.043.336.000	(**)	- 2.548.551.000	- (71,0)

(*) 2007 Yılından itibaren bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırılması değiştirilmiş olduğundan sadece 2004, 2005 ve 2006 yılları 2007 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.

(**) .. ö... aylık gerçekleşmeye göre geçici tahmin

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : VERGİ VE DİĞER AMME ALACAKLARI
GECİKME ZAMLARI

KOD: 05.3.4.01.

2008 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (YTL.)
1.544.925.000

TAHMİN GEREKÇESİ

2008 yılında bu gelir kaleminden daha önceki yıllara ilişkin trendler ve ekonomik gelişmeler dikkate alındığında 1 milyar 544 milyon 925 bin YTL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir
Bu tutar 2007 yılı ile kıyaslandığında % 4,64 lük bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER* (YTL.)

		GERÇEKLEŞME					
		Bir önceki Yıla göre değişme					
Yıl	Bütçe Tahmini	Miktar (*)		Fark		Oran %	
2004		743.451.000					
2005		1.098.369.000		+ 354.918.000		+ 47,7	
2006	1.238.000.000	1.856.044.000		+ 757.675.000		+ 69,0	
2007	1.427.578.000	1.476.392.000	(**)	- 379.652.000		- (20,5)	

(*) 2007 Yılından itibaren bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırması değiştirilmiş olduğundan sadece 2004, 2005 ve 2006 yılları 2007 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.
(**) .. 8... aylık gerçekleşmeye göre geçici tahmin

Gelirin Çeşidi : DİĞER PARA CEZALARI KOD: 05.3.9.

2008 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (YTL.)

46.208.000

TAHMİN GEREKÇESİ

2008 yılında bu gelir kaleminden daha önceki yıllara ilişkin trendler ve ekonomik gelişmeler dikkate alındığında 46 milyon 208 bin YTL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir Bu tutar 2007 yılı ile kıyaslandığında % 5,51 lik bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER* (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini	GERÇEKLEŞME Bir önceki Yıla göre değişme Miktar (*)		Fark	Oran %
2004		12.520.000			
2005		36.343.000		+ 23.823.000	+ 190,3
2006	150.000.000	57.524.000		+ 21.181.000	+ 58,3
2007	515.311.000	43.796.000	(**)	- 13.728.000	- (23,9)

(*) 2007 Yılından itibaren bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırılması değiştirilmiş olduğundan sadece 2004, 2005 ve 2006 yılları 2007 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.

(**) .. 8... aylık gerçekleşmeye göre geçici tahmin

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : CEZAİ FAİZ
(KAYNAK KULLANIMI DESTEKLEME FONU KESİNTİLERİ)

KOD: 05.3.9.03.

2008 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (YTL.)
1.140.000

TAHMİN GEREKÇESİ

2008 yılında bu gelir kaleminden daha önceki yıllara ilişkin trendler ve ekonomik gelişmeler dikkate alındığında 1 milyon 140 bin YTL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir Bu tutar 2007 yılı ile kıyaslandığında % 4,68 lik bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER* (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini	GERÇEKLEŞME				
		Bir önceki Yıla göre değişme				
		Miktar (*)		Fark		Oran %
2004						
2005						
2006						
2007	15.311.000	1.089.000	(**)	+	1.089.000	

(*) 2007 Yılından itibaren bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırılması değiştirilmiş olduğundan sadece 2004, 2005 ve 2006 yılları 2007 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.

(**) .. 8... aylık gerçekleşmeye göre geçici tahmin

Gelirin Çeşidi : DİĞER ÇEŞİTLİ GELİRLER | KOD: 05.9.1. | 2008 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (YTL.)

TAHMİN GEREKÇESİ

2.135.706.000

2008 yılında bu gelir kaleminden daha önceki yıllara ilişkin trendler ve ekonomik gelişmeler dikkate alındığında 2 milyar 135 milyon 706 bin YTL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir Bu tutar 2007 yılı ile kıyaslandığında % 11,02 lik bir artışa tekabül etmektedir.

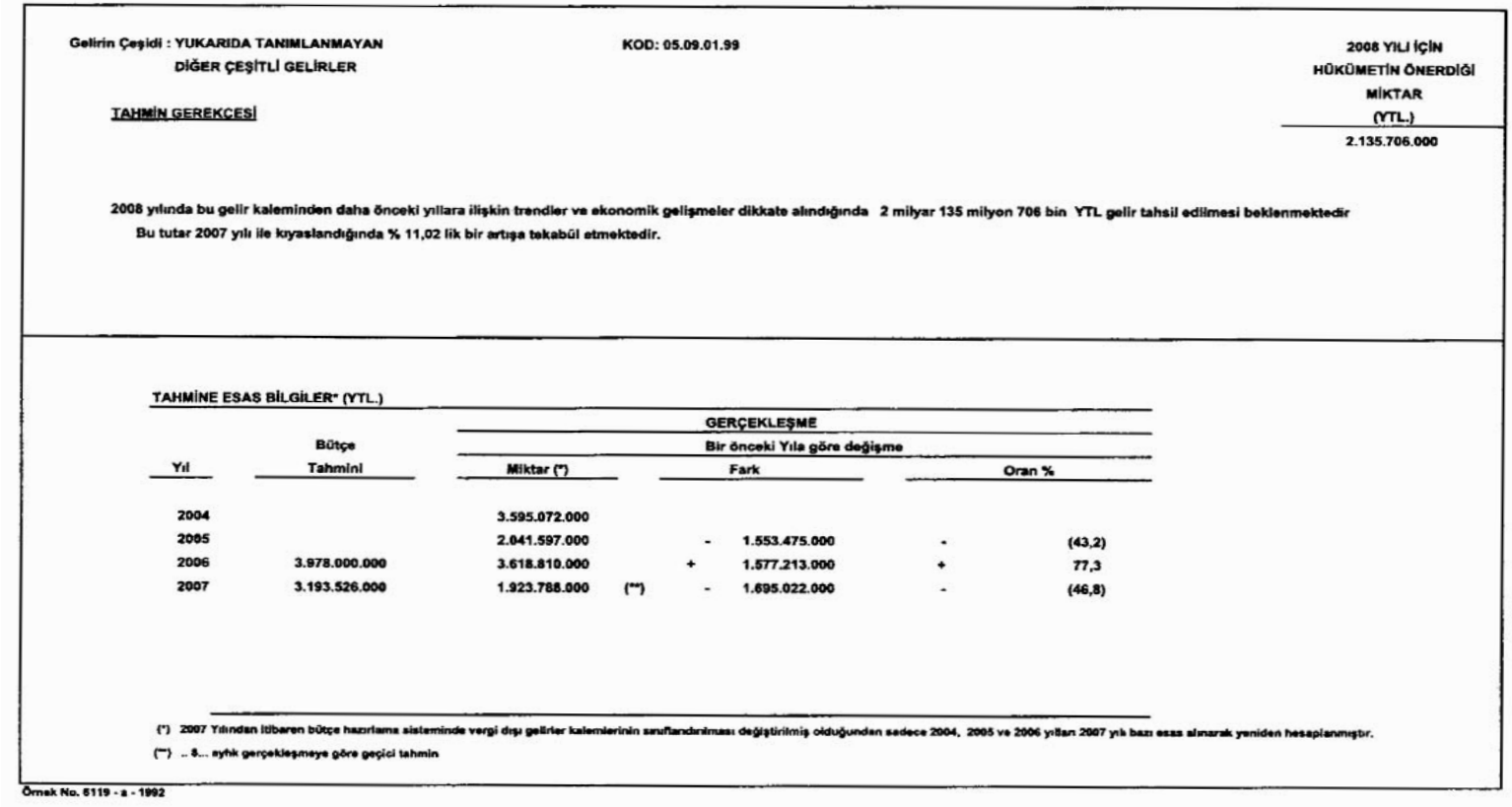
TAHMİNE ESAS BİLGİLER* (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini	GERÇEKLEŞME Bir önceki Yıla göre değişme Miktar (*)		Fark	Oran %
2004		3.595.072.000			
2005		2.041.597.000		- 1.553.475.000	- (43,2)
2006	3.978.000.000	3.618.810.000		+ 1.577.213.000	+ 77,3
2007	3.193.526.000	1.923.788.000	(**)	- 1.695.022.000	- (46,8)

(*) 2007 Yılından itibaren bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırılması değiştirilmiş olduğundan sadece 2004, 2005 ve 2006 yılları 2007 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.

(**) .. 8... aylık gerçekleşmeye göre geçici tahmin

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : YUKARIDA TANIMLANMAYAN DİĞER ÇEŞİTLİ GELİRLER

KOD: 05.09.01.99

2008 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (YTL.)

2.135.706.000

TAHMİN GEREKÇESİ

2008 yılında bu gelir kaleminden daha önceki yıllara ilişkin trendler ve ekonomik gelişmeler dikkate alındığında 2 milyar 135 milyon 706 bin YTL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir Bu tutar 2007 yılı ile kıyaslandığında % 11,02 lik bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER* (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini	GERÇEKLEŞME				
		Bir önceki Yıla göre değişme				
		Miktar (*)		Fark		Oran %
2004		3.595.072.000				
2005		2.041.597.000		- 1.553.475.000	-	(43,2)
2006	3.978.000.000	3.618.810.000		+ 1.577.213.000	+	77,3
2007	3.193.526.000	1.923.788.000	(**)	- 1.695.022.000	-	(46,8)

(*) 2007 Yılından itibaren bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırılması değiştirilmiş olduğundan sadece 2004, 2005 ve 2006 yılları 2007 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.

(**) .. 8... aylık gerçekleşmeye göre geçici tahmin

Örnek No. 5119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : SERMAYE GELİRLERİ KOD: 06.

2008 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (YTL.)

4.308.056.000

TAHMİN GEREKÇESİ

2008 yılında bu gelir kaleminden daha önceki yıllara ilişkin trendler ve ekonomik gelişmeler dikkate alındığında Mahalli İdare ve Fon Payları dahil 4 milyar 308 milyon 56 bin YTL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir

Bu tutar 2007 yılı ile kıyaslandığında % 30,55 lik bir düşüşe tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER* (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini	GERÇEKLEŞME				
		Miktar (*)		Bir önceki Yıla göre değişme Fark		Oran %
2004		170.486.000				
2005		2.029.682.000		+ 1.859.196.000	+	1.090,5
2006	2.272.000.000	1.843.837.000		- 185.845.000	-	(9,2)
2007	2.569.283.000	6.202.875.000	(**)	+ 4.359.038.000	+	236,4

(*) 2007 Yılından itibaren bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırılması değiştirilmiş olduğundan sadece 2004, 2005 ve 2006 yılları 2007 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.

(**) .. 8... aylık gerçekleşmeye göre geçici tahmin

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : TAŞINMAZ SATIŞ GELİRLERİ

KOD: 06.01.

2008 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (YTL.)

402.441.000

TAHMİN GEREKÇESİ

Kaldırılmış vergi artıklarından oluşan bu kaynaktan daha önceki yıllara ilişkin trendler ve ekonomik gelişmeler dikkate alındığında 2008 Yılında Mahalli İdare ve Fon Payları dahil 402 milyon 441 bin YTL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir.

Bu tutar 2007 yılı ile kıyaslandığında % 13,12 lik bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini	GERÇEKLEŞME					
		Bir önceki Yıla göre değişme					
		Miktar (*)		Fark		Oran %	
2004		162.723.000					
2005		241.831.000		+ 79.108.000		+ 48,6	
2006	258.000.000	315.955.000		+ 74.124.000		+ 30,7	
2007	417.126.000	355.774.000	(**)	+ 39.819.000		+ 12,6	

(*) 2007 Yılından itibaren bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırılması değiştirilmiş olduğundan sadece 2004, 2005 ve 2006 yılları 2007 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.

(**) .. 8... aylık gerçekleşmeye göre geçici tahmin

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : LOJMAN SATIŞ GELİRLERİ

KOD: 06.1.1.01.

2008 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (YTL.)

8.023.000

TAHMİN GEREKÇESİ

2008 yılında bu gelir kaleminden daha önceki yıllara ilişkin trendler ve ekonomik gelişmeler dikkate alındığında Mahalli İdare ve Fon Payları dahil 8 milyon 23 bin YTL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir

Bu tutar 2007 yılı ile kıyaslandığında % 13,11 lik bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini	GERÇEKLEŞME					
		Bir önceki Yıla göre değişme					
		Miktar (*)		Fark		Oran %	
2004		7.090.000					
2005		10.511.000		+	3.421.000	+	48,3
2006	11.000.000	6.668.000		-	3.843.000	-	(36,6)
2007	13.200.000	7.093.000	(**)	+	425.000	+	6,4

(*) 2007 Yılından itibaren bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırılması değiştirilmiş olduğundan sadece 2004, 2005 ve 2006 yılları 2007 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.

(**) .. 8... aylık gerçekleşmeye göre geçici tahmin

Örnek No. 6115 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : SOSYAL TESİS SATIŞ GELİRLERİ KOD: 06.1.2.01.

2008 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (YTL.)

4.513.000

TAHMİN GEREKÇESİ

2008 yılında bu gelir kaleminden daha önceki yıllara ilişkin trendler ve ekonomik gelişmeler dikkate alındığında 4 milyon 513 bin YTL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir Bu tutar 2007 yılı ile kıyaslandığında % 13,14 lük bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER* (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini	GERÇEKLEŞME Bir önceki Yıla göre değişme Miktar (*)		Fark	Oran %
2004		840.000			
2005		5.544.000		+ 4.704.000	+ 560,0
2006	2.300.000	3.683.000		- 1.861.000	- (33,6)
2007	5.400.000	3.989.000	(**)	+ 306.000	+ 8,3

(*) 2007 Yılından itibaren bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırılması değiştirilmiş olduğundan sadece 2004, 2005 ve 2006 yılları 2007 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.

(**) .. 8... aylık gerçekleşmeye göre geçici tahmin

Örnek No. 5119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : DİĞER BİNA SATIŞ GELİRLERİ KOD: 06.1.3.01.

2008 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (YTL.)

3.260.000

TAHMİN GEREKÇESİ

2008 yılında bu gelir kaleminden daha önceki yıllara ilişkin trendler ve ekonomik gelişmeler dikkate alındığında 3 milyon 260 bin YTL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir Bu tutar 2007 yılı ile kıyaslandığında % 13,12 lik bir artışa tekabül etmektedir.

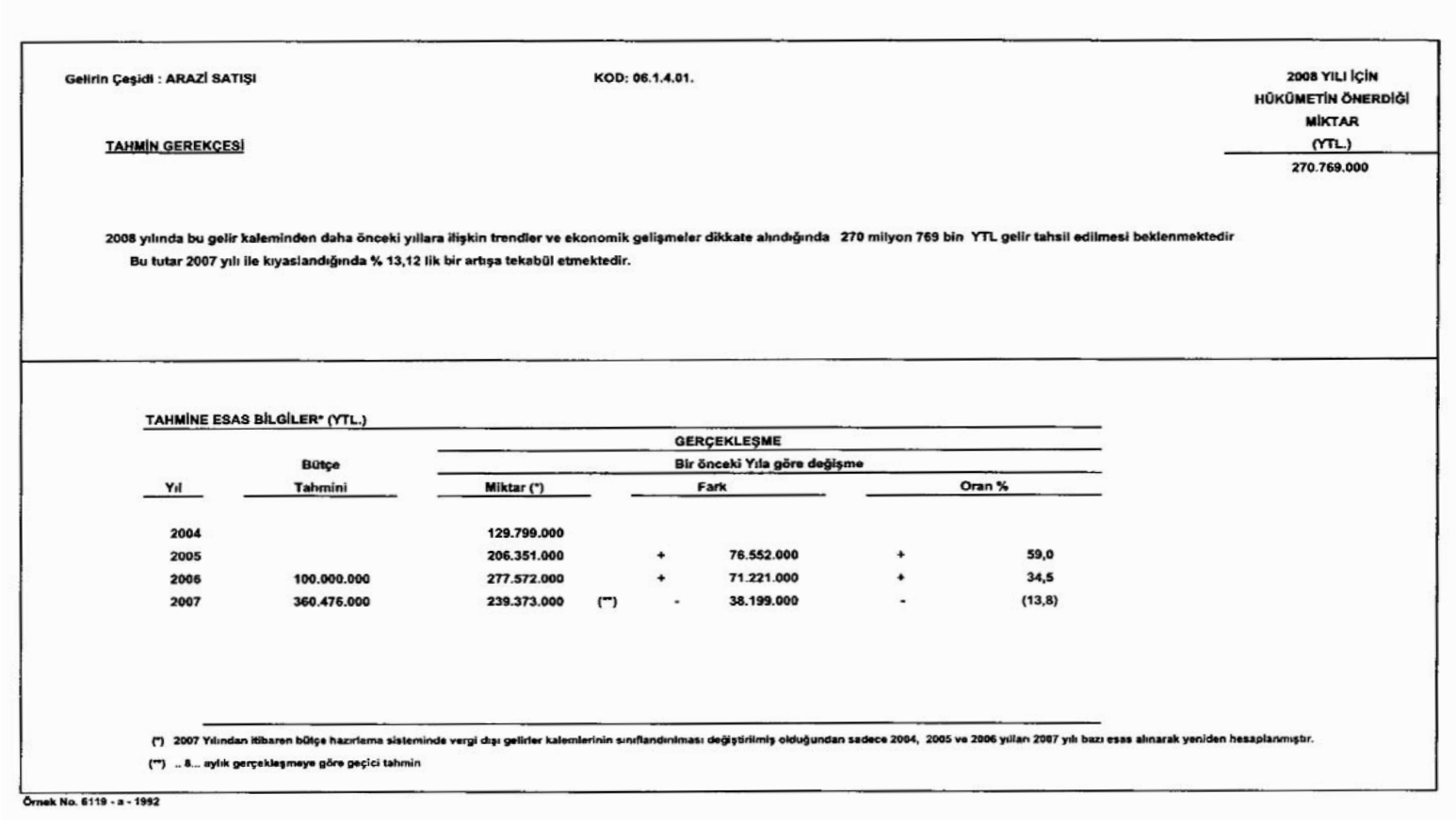
TAHMİNE ESAS BİLGİLER* (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini	GERÇEKLEŞME Bir önceki Yıla göre değişme Miktar (*)		Fark	Oran %
2004		12.969.000			
2005		1.197.000		- 11.772.000	- (90,8)
2006	4.700.000	928.000		- 269.000	- (22,5)
2007	5.650.000	2.882.000	(**)	+ 1.954.000	+ 210,6

(*) 2007 Yılından itibaren bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırılması değiştirilmiş olduğundan sadece 2004, 2005 ve 2006 yılları 2007 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.

(**) .. 8... aylık gerçekleşmeye göre geçici tahmin

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : ARAZİ SATIŞI

KOD: 06.1.4.01.

2008 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (YTL.)

270.769.000

TAHMİN GEREKÇESİ

2008 yılında bu gelir kaleminden daha önceki yıllara ilişkin trendler ve ekonomik gelişmeler dikkate alındığında 270 milyon 769 bin YTL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir Bu tutar 2007 yılı ile kıyaslandığında % 13,12 lik bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER* (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini	GERÇEKLEŞME Miktar (*)		Bir önceki Yıla göre değişme Fark	Oran %
2004		129.799.000			
2005		206.351.000		+ 76.552.000	+ 59,0
2006	100.000.000	277.572.000		+ 71.221.000	+ 34,5
2007	360.476.000	239.373.000	(**)	- 38.199.000	- (13,8)

(*) 2007 Yılından itibaren bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırılması değiştirilmiş olduğundan sadece 2004, 2005 ve 2006 yılları 2007 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.

(**) .. 8... aylık gerçekleşmeye göre geçici tahmin

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : ARSA SATIŞI

KOD: 06.1.5.01.

2008 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (YTL.)

115.320.000

TAHMİN GEREKÇESİ

2008 yılında bu gelir kaleminden daha önceki yıllara ilişkin trendler ve ekonomik gelişmeler dikkate alındığında 115 milyon 320 bin YTL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir Bu tutar 2007 yılı ile kıyaslandığında % 13,12 lik bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER* (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini	GERÇEKLEŞME Bir önceki Yıla göre değişme Miktar (*)		Fark	Oran %
2004		12.000			
2005		12.560.000		+ 12.548.000	+ 104.566,7
2006		25.638.000		+ 13.078.000	+ 104,1
2007	30.000.000	101.949.000	(**)	+ 76.311.000	+ 297,6

(*) 2007 Yılından itibaren bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırılması değiştirilmiş olduğundan sadece 2004, 2005 ve 2006 yılları 2007 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır. Bu gelir kalemine ait tahminler Bütçe Kanunlarında yer almaması nedeniyle 2004-2005-2006 yılları Bütçe Tahminlerine tabloda yer verilmemiştir.

(**) .. 6... aylık gerçekleşmeye göre geçici tahmin

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : DİĞER TAŞINMAZ SATIŞ GELİRLERİ KOD: 06.1.9.99.

2008 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (YTL.)

556.000

TAHMİN GEREKÇESİ

2008 yılında bu gelir kaleminden daha önceki yıllara ilişkin trendler ve ekonomik gelişmeler dikkate alındığında 556 bin YTL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir Bu tutar 2007 yılı ile kıyaslandığında % 13,93 lük bir artışa tekabül etmektedir.

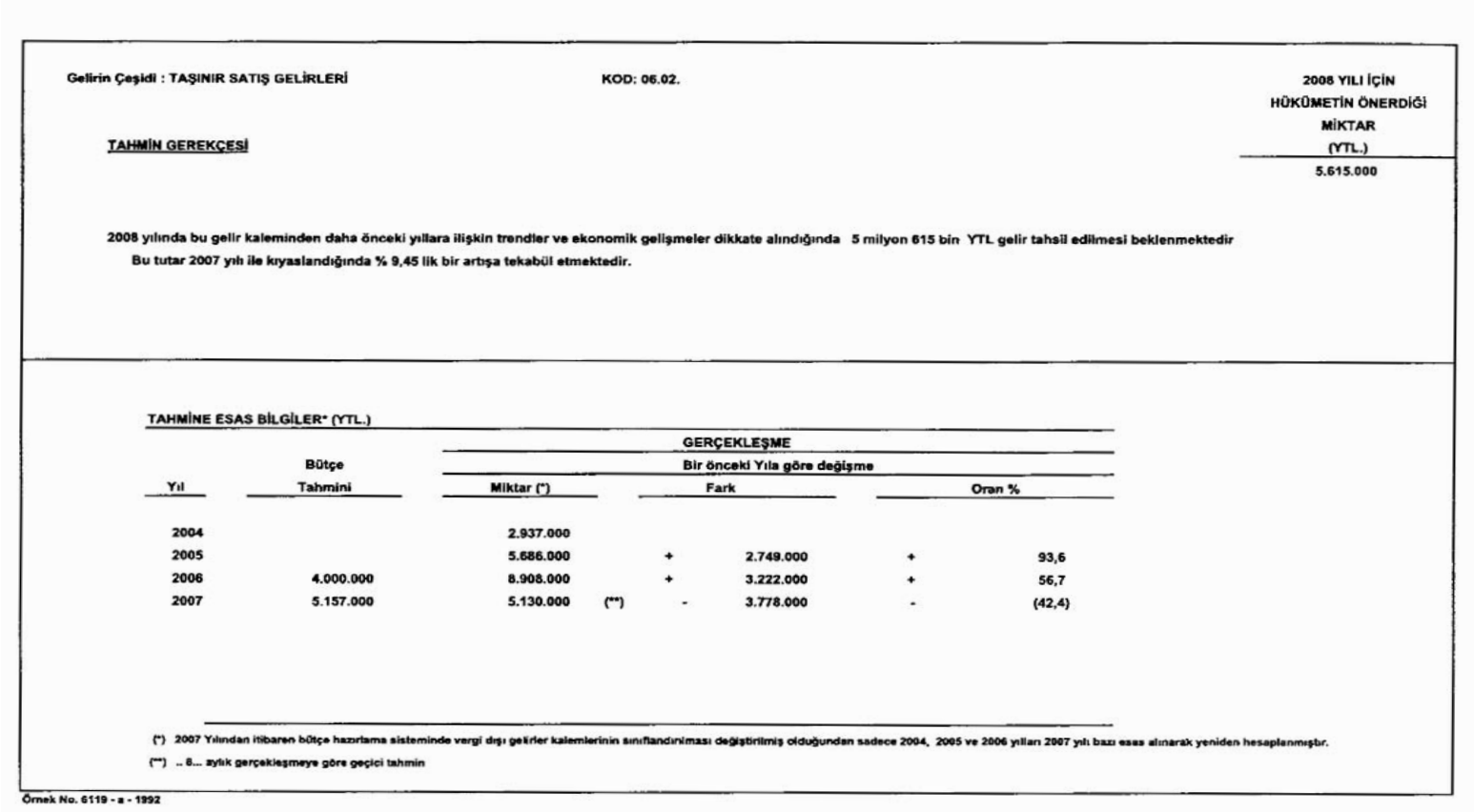
TAHMİNE ESAS BİLGİLER* (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini	GERÇEKLEŞME		Bir önceki Yıla göre değişme		
		Miktar (*)		Fark		Oran %
2004		11.355.000				
2005		5.604.000		- 5.751.000	-	(50,6)
2006	140.000.000	1.466.000		- 4.138.000	-	(73,8)
2007	2.400.000	488.000	(**)	- 978.000	-	(66,7)

(*) 2007 Yılından itibaren bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırılması değiştirilmiş olduğundan sadece 2004, 2005 ve 2006 yılları 2007 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.

(**) .. 8... aylık gerçekleşmeye göre geçici tahmin

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : TAŞINIR SATIŞ GELİRLERİ KOD: 06.02.

2008 YILI İÇİN HÜKÛMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (YTL.)

5.615.000

TAHMİN GEREKÇESİ

2008 yılında bu gelir kaleminden daha önceki yıllara ilişkin trendler ve ekonomik gelişmeler dikkate alındığında 5 milyon 615 bin YTL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir
Bu tutar 2007 yılı ile kıyaslandığında % 9,45 lik bir artışa tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER* (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini	GERÇEKLEŞME					
		Bir önceki Yıla göre değişme					
		Miktar (*)		Fark		Oran %	
2004		2.937.000					
2005		5.686.000		+ 2.749.000		+	93,6
2006	4.000.000	8.908.000		+ 3.222.000		+	56,7
2007	5.157.000	5.130.000	(**)	- 3.778.000		-	(42,4)

(*) 2007 Yılından itibaren bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırılması değiştirilmiş olduğundan sadece 2004, 2005 ve 2006 yılları 2007 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.

(**) .. 8... aylık gerçekleşmeye göre geçici tahmin

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : TAŞINIR SATIŞ GELİRLERİ

KOD: 06.2.1.01.

2008 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (YTL.)

5.615.000

TAHMİN GEREKÇESİ

2008 yılında bu gelir kaleminden daha önceki yıllara ilişkin trendler ve ekonomik gelişmeler dikkate alındığında 5 milyon 615 bin YTL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir Bu tutar 2007 yılı ile kıyaslandığında % 9,45 lik bir artışa tekabül etmektedir.

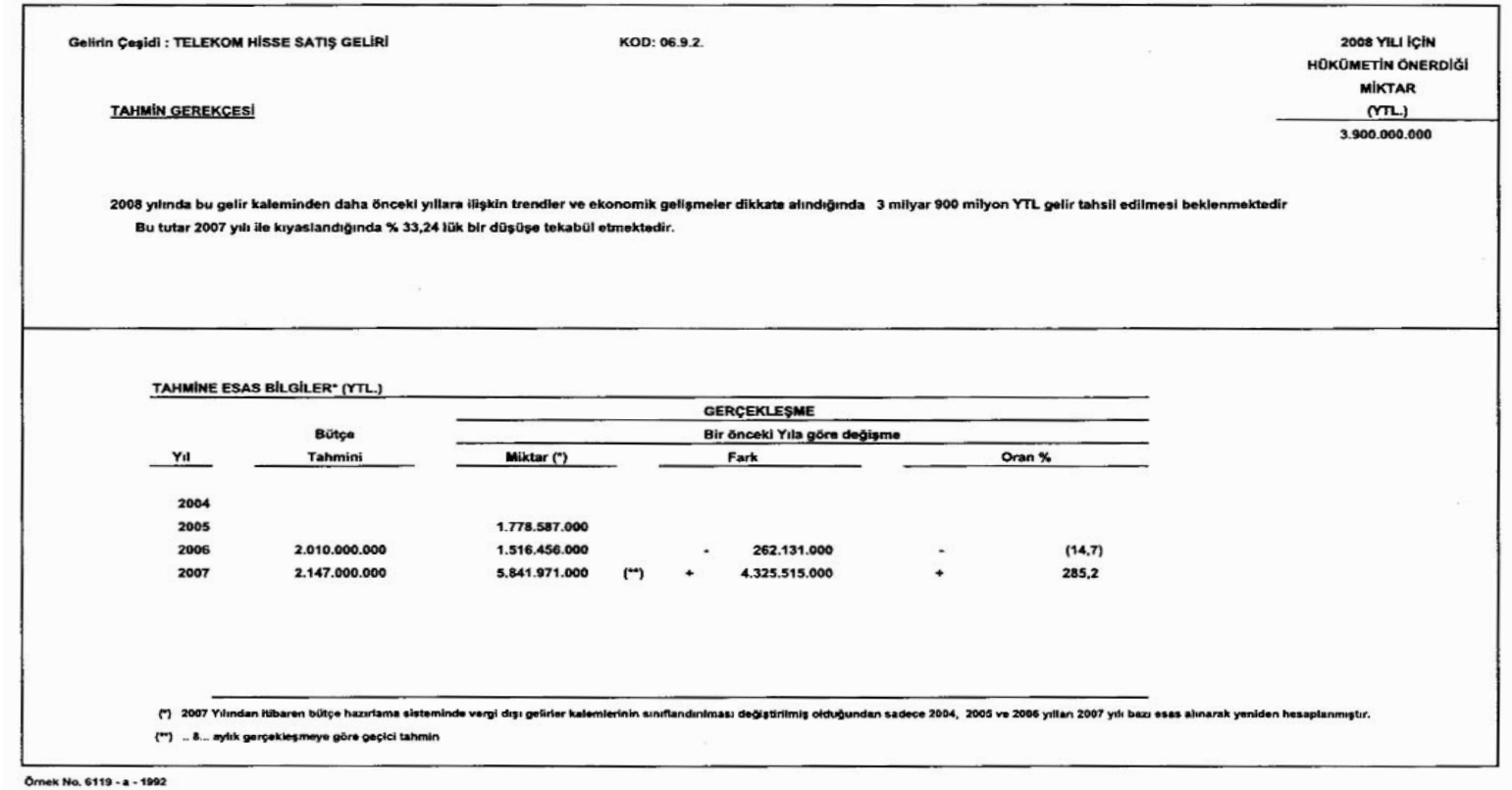
TAHMİNE ESAS BİLGİLER* (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini	GERÇEKLEŞME Miktar (*)		Bir önceki Yıla göre değişme Fark		Oran %
2004		2.937.000				
2005		5.686.000		+ 2.749.000	+	93,6
2006	4.000.000	8.908.000		+ 3.222.000	+	56,7
2007	5.157.000	5.130.000	(**)	- 3.778.000	-	(42,4)

(*) 2007 Yılından itibaren bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırılması değiştirilmiş olduğundan sadece 2004, 2005 ve 2006 yılları 2007 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.

(**) .. 8... aylık gerçekleşmeye göre geçici tahmin

Örnek No. 6119 - a - 1992

Gelirin Çeşidi : TELEKOM HİSSE SATIŞ GELİRİ KOD: 06.9.2.

2008 YILI İÇİN HÜKÜMETİN ÖNERDİĞİ MİKTAR (YTL.)

3.900.000.000

TAHMİN GEREKÇESİ

2008 yılında bu gelir kaleminden daha önceki yıllara ilişkin trendler ve ekonomik gelişmeler dikkate alındığında 3 milyar 900 milyon YTL gelir tahsil edilmesi beklenmektedir Bu tutar 2007 yılı ile kıyaslandığında % 33,24 lük bir düşüşe tekabül etmektedir.

TAHMİNE ESAS BİLGİLER* (YTL.)

Yıl	Bütçe Tahmini	GERÇEKLEŞME Bir önceki Yıla göre değişme Miktar (*)		Fark	Oran %
2004					
2005		1.778.587.000			
2006	2.010.000.000	1.516.456.000		- 262.131.000	- (14,7)
2007	2.147.000.000	5.841.971.000	(**)	+ 4.325.515.000	+ 285,2

(*) 2007 Yılından itibaren bütçe hazırlama sisteminde vergi dışı gelirler kalemlerinin sınıflandırılması değiştirilmiş olduğundan sadece 2004, 2005 ve 2006 yılları 2007 yılı bazı esas alınarak yeniden hesaplanmıştır.

(**) .. 8... aylık gerçekleşmeye göre geçici tahmin

Örnek No. 6119 - a - 1992

VERGİ HARCAMALARI LİSTESİ

boş sayfa

VERGİ HARCAMALARI LİSTESİ

KANUN ADI VE NUMARASI	MADDE NO	MADDE AÇIKLAMASI
5520 Sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu	Madde 4/1-ç	Kamu idareleri tarafından açılan sergi, fuar ve panayırlar
5520 Sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu	Madde 4/1-d	Kamu idarelerine ait kreş ve konukevleri ile askeri kışlalardaki kantinler.
5520 Sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu	Madde 4/1-ı	İl özel idareleri, belediyeler ve köyler ile bunların oluşturdukları birlikler veya bunlara bağlı kuruluşlar tarafından işletilen su ve yolcu taşıma işletmeleri ile mezbahalar
5520 Sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu	Madde 4/1-i	Köyler veya köy birlikleri tarafından işletilen hamam, çamaşırhane ve benzeri işletmeler
5520 Sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu	Madde 4/1-j	Spor kulüplerinin spor faaliyetinde bulunan işletmeleri ile sadece spor faaliyetinde bulunan anonim şirketler
5520 Sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu	Madde 4/1-k	Tüketim ve taşıma kooperatifleri dışındaki kooperatifler
5520 Sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu	Madde 4/1-l	Küçük ve orta ölçekli işletmelere kredi sağlamak amacıyla kurulmuş olan işletmeler
5520 Sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu	Madde 4/1-n	Organize sanayi bölgeleri ile küçük sanayi siteleri hazırlamak amacıyla kurulan işletmeler
5520 Sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu	Madde 5/c	Yurtdışı iştirak hisselerinin elden çıkarılmasından sağlanan kazançlar
5520 Sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu	Madde 5/e	Kurumların en az iki tam yıl süreyle aktiflerinde bulundurdukları taşınmazları ve iştirak hisselerini satmaları dolayısıyla elde ettikleri kazançlar
5520 Sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu	Madde 5/f	Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu ve bankaların borç karşılığında elde ettikleri değerler ile bu değerlerden elde edilen hasılatın borçların tasfiyesinde kullanılan kısmına isabet miktarları
5520 Sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu	Madde 5/h	Yurtdışı inşaat ve onarım işleri nedeniyle elde edilen kazançlar
5520 Sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu	Madde 5/i	Okul öncesi eğitim, ilköğretim, özel eğitim ve orta eğitim özel okulları ile rehabilitasyon merkezlerinin işletilmesinden elde edilen kazançlar
5520 Sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu	Madde 10/a	Mükelleflerin işletmeleri bünyesinde yaptıkları yeni teknoloji ve bilgi arayışına yönelik araştırma ve geliştirme harcamaları toplamının %40'ı beyannamede belirtilen gelirden aynca indirilir.
5520 Sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu	Madde 10/b	Sportif aktivitelere dair sponsorluk harcamaları
5520 Sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu	Madde 10/c-ç	Genel ve özel bütçeli idarelere, derneklere, vakıflara,belediyelere, il özel idarelerine ve köylere yapılan bağışlar
5520 Sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu	Madde 10/d	Kültür, Sanat, Edebiyat ve benzeri faaliyetlerine ve Kültür, Tarihi, Tabii kaynakların ve benzeri varlıkların korunmasına dair yapılan harcama ve bağışlar
5520 Sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu	Madde 10/e	Doğal afetler için yapılan bağış ve yardımlar
5520 Sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu	Gelir Vergisi Kanunu Mad.19	Yatırım İndirimi İstisnası (5479 sayılı Kanunla 01.01.2006 tarihinden itibaren yürürlükten kaldırılmasına rağmen yürürlükten kaldırılmadan önce yapılan yatırımlar için geçerlidir.)
193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Madde 9/1-2-3-4-5-6-7	Vergiden Muaf Esnaf
193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Madde 18	Ticari ve Zirai Kazançlarda Yatırım İndirimi İstisnası (5479 sayılı Kanunla 01.01.2006 tarihinden itibaren yürürlükten kaldırılmasına rağmen yürürlükten kaldırılmadan önce yapılan yatırımlar için geçerlidir.)
193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Madde 20	Eğitim ve Öğretim İşlerinde Kazanç İstisnası

193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Madde 21	Gayrimenkuller ve Haklarda İstisnalar
193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Madde 22/1	Menkul Sermaye İratlarında İstisnalar
193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Madde 23/1	Köylerde hah ve kilim imal eden işletmelerde çalışan işçilerin elde ettikleri ücretler
193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Madde 23/2	Gelir Vergisi'nden muaf olan veya gerçek usulde vergilendirilmeyen çiftçilerin yanında çalışan işçilerin elde ettikleri ücretler
193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Madde 23/3	Maden ve toprakaltı işlerde çalışan işçilerin elde ettikleri ücretler
193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Madde 23/5	Köy muhtarları, kalipleri, korucuları, imamları ve bekçilerinin köy bütçesinden elde ettikleri ücretler
193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Madde 23/6	Hizmetçilerin, sütninelerinin, dadıların, bahçıvanların, kapıcılarının..v.b elde ettikleri ücretler
193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Madde 23/7	Öğrenciler, hükümlüler, tutuklular ve düşkünlerin elde ettikleri ücretler
193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Madde 23/8	Ücretlilere sağlanan sosyal imkanlar
193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Madde 23/9	Madenlerde ve fabrikalarda çalışan ücretlilere konut tedariki ve bu konutlar ile ilgili sağlanan diğer menfaatler
193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Madde 23/10	İşverenler tarafından ücretlilerin işyerlerine gidiş gelişlerini sağlama amacıyla yapılan toplu taşıma giderleri
193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Madde 23/12	3308 sayılı Çıraklık ve Mesleki Eğitim Kanununa tabi çırakların asgari ücreti aşmayan ücretleri.
193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Madde 23/13	Yabancı ülkelerde bulunan sosyal güvenlik kurumları tarafından ödenen emekli, malûliyet, dul ve yetim aylıkları;
193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Madde 23/14	Dar mükellefiyete tâbi işverenlerin yanında çalışanların Türkiye dışında elde ettikleri ücretler
193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Madde 23/15	100 den fazla işçi çalıştıran işverenlerin en fazla 2 amatör sporcuya ödenen ücretler
193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Madde 24/4	Gider Karşılıklarında İstisnalar
193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Madde 25/3	Kanunla kurulan emekli sandıkları ile Sosyal Sigortalar Kanunu'nun geçici 20. maddesinde belirtilen sandıklar tarafından hak sahiplerine aylık dışında yapılan ödemeler
193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Madde 25/4	Ücretlilere ödenen çocuk zamları
193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Madde 25/5	Evlenme ve doğum münasebetiyle ücretlilere yapılan yardımlar
193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Madde 25/6	Sosyal sigorta kurumları tarafından sigortalılara yapılan ödemeler
193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Madde 25/7	Kıdem tazminatı ödemeleri
193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Madde 25/9	Yardım sandıkları tarafından ölüm, sakatlık, hastalık, doğum, evlenme gibi sebeplerle üyelerine yapılan yardımlar.
193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Madde 25/10	Yabancı ülkelerde bulunan sosyal güvenlik kurumları tarafından hak sahiplerine ödenen tazminat ve yardımlar.
193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Madde 29/1	İlim ve fenni, güzel sanatları, ...teşvik maksadiyle verilen ikramiyeler ve mükafatlar;

193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Madde 29/2	Uçuş ve dalış tazminatları, ikramiyeleri, gündelikleri...v.b
193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Madde 29/3	Spor yarışmalarına katılan amatör sporculara ödenen ödül ve ikramiyeler;
193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Madde 29/4	Spor yarışmalarını yöneten hakemlere ödenen ücretler.
193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Madde 30/1	Dar mükelleflerin hükümetin müsaadesiyle açılan sergi ve panayırlarda yaptıkları ticari faaliyetlerden elde ettikleri kazançlar (Türkiye'de başkaca iş yeri ve daimi temsilcileri bulunmamak şartıyle);
193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Madde 30/2	Dar mükelleflerin bu sergi ve panayırlarda yaptıkları serbest meslek faaliyetlerinden elde ettikleri kazançlar;
193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Madde 63/2	Kanunla kurulan emekli sandıkları ile Sosyal Sigortalar Kanunu'nun geçici 20. maddesinde belirtilen sandıklara ödenen aidat ve primler
193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Madde 63/3	Ücretliler tarafından kendileri eşleri ve küçük çocuklarına ilişkin bireysel emeklilik sistemine ödenen katkı payları
193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Madde 63/4	Ücretliler tarafından ilgili kanunlarına göre sendikalara ödenen aidatlar
193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Mükerrer Madde 80	Değer Artış Kazançlarında İstisna
193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Madde 82	Arızi Kazançlarda İstisna
193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Madde 89/1	Gelir vergisi mükellefleri tarafından kendileri, eşleri ve küçük çocuklarına ilişkin bireysel emeklilik sistemine ödenen katkı payları
193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Madde 89/2	Gelir vergisi mükelleflerinin toplam gelirinin %10'unu aşmayan kendisi, eşi ve küçük çocuklarına ilişkin eğitim ve sağlık harcamaları
193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Madde 89/3	Serbest meslek faaliyetlerinde bulunan ya da basit usulde vergilendirilen özürlülere ilişkin indirim
193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Madde 89/4-5	Derneklere, vakıflara, genel ve özel bütçeli idarelere,belediyelere, il özel idarelerine ve köylere yapılan bağışlar
193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Madde 89/6	Fakirlere yardım amaçlı gıda bankacılığı faaliyetinde bulunan dernek ve vakıflara yapılan bağışlar
193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Madde 89/7	Kültür, Sanat, Edebiyat ve benzeri faaliyetlerine ve Kültür, Tarihi, Tabii kaynakların ve benzeri varlıkların korunmasına dair yapılan harcama ve bağışlar
193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Madde 89/8	Sportif aktivitelere dair sponsorluk harcamaları
193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Madde 89/9	Mükelleflerin işletmeleri bünyesinde yaptıkları yeni teknoloji ve bilgi arayışına yönelik araştırma ve geliştirme harcamaları toplamının %40'ı beyannamede belirtilen gelirden ayrıca indirilir.
193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu	Madde 89/10	Doğal afetler için yapılan bağış ve yardımlar
3065 Sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu	Madde 13/a-b	Deniz, hava, demiryolu araçlarını kiralama yada çeşitli şekilde işletenlere taşıma amaçlı yapılan teslim ve hizmetler ile taşıma araçlarına liman ve hava meydanlarında yapılan hizmetler
3065 Sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu	Madde 13/c	Petrol ve maden arama faaliyetlerinde bulunanlara bu faaliyetlere ilişkin yapılan teslim ve hizmetler
3065 Sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu	Madde 13/d	Yatırım teşvik belgesi sahiplerine bu belge kapsamında yapılan makine ve techizat teslimleri
3065 Sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu	Madde 17/1-b	Kamu kuruluşları ile kamu kuruluşu niteliğindeki meslek kuruluşlarının, kooperatiflerin ve dernek ve vakıfların tiyatro, kütüphane ve benzeri ile spor tesisleri ve benzeri işletmek suretiyle ifa ettikleri teslim ve hizmetler

3065 Sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu	**Madde 17/4-g**	Değerli madenler ve değerli kağıtların teslimi
3065 Sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu	**Madde 17/4-k**	Organize sanayi bölgeleri ile küçük sanayi siteleri hazırlamak amacıyla kurulan işletmelerin arsa ve işyeri teslimleri ile konut yapı kooperatiflerinin üyelerine konut teslimi
3065 Sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu	**Madde 17/4-l-m**	Bankalar Kanunu uyarınca mal ve hakların Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu'na teslimi ve bu fonun devraldığı alacakların tahsili amacıyla mal ve hakların teslimi
3065 Sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu	**Madde 17/4-r**	Kurumların ve belediyeler ile il özel idarelerinin en az iki tam yıl süreyle aktiflerinde yer alan iştirak hisseleri ile gayrimenkullerinin devir ve teslimleri ile borçlara karşılık bankalara yapılan iştirak hissesi, gayrimenkul devir ve teslimleri
3065 Sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu	**Madde 17/4-s**	Özürlüler için özel olarak üretilmiş araç- gereç ve özel bilgisayar programı teslimleri
3065 Sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu	**Madde 17/4-ş**	Konut Finansmanı amacıyla ipotek ya da teminat gösterilen konutun konut finansman kuruluşlarına ya daToplu Konut İdaresine teslimi
4760 Sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanunu	**Madde 7/1-b**	Bu Kanun'a ekli (I) sayılı listede yer alan malların petrol arama ve istihsal faaliyetlerinde kullanılmak üzere bu faaliyetleri yapanlara teslimi
4760 Sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanunu	**Madde 7/1-c**	Bu Kanun'a ekli (I) sayılı listede yer alan malların tasfiyelik hale gelenlerinin Gümrük Kanunu uyarınca tabii afetler için teslimi
4760 Sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanunu	**Madde 7/2**	Özürlüler için özel olarak üretilmiş motorlu araçların teslimi
4760 Sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanunu	**Madde 7/3**	Uçak ve helikopterlerin Türk Hava Kurumu tarafından ilk iktisabı,
4760 Sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanunu	**Madde 7/5**	Bu Kanun'a ekli (IV) sayılı listede yer alan malların kamu kuruluşlarına teslimi
4760 Sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanunu	**Madde 7/6**	Gümrük Kanunu uyarınca gümrük vergisinden muaf ya da istisna eşyanın ithali
4760 Sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanunu	**Madde 8/2**	İhraç edilmek üzere ihracatçılara teslim edilen malların mücbir sebeblerden dolayı ihracatının gerçekleşmemesi halinde ihracatçıya teslim tarihinden itibaren verginin tahsil edildiği tarihe kadar gecikme zammı yerine tecil faizi uygulanması.
4760 Sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanunu	**BKK 2003/5868**	Kabotaj hattında yapılan taşımacılık işleri için akaryakıt teslimleri istisnası
3218 Sayılı Serbest Bölgeler Kanunu	**Geçici Madde 3/A-B-C**	Serbest bölgelerde 4/2/2004 tarihinden önce ruhsat alanlar ile bu tarihten sonra ruhsat alarak imalat faaliyetinde bulunanlara ilişkin istisna.
4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Kanunu	**Geçici Madde 2**	Teknoloji geliştirme bölgeleri kurulmasında sorumlu yönetici şirketler bu Kanunun uygulanması ile ilgili işlemlerde her türlü vergiden muaftır. Yönetici şirketler ile bu bölgelerde faaliyette bulunan şirketlerin anılan bölgelerdeki araştırma ve geliştirme faaliyetlerinden elde etikleri kazançlar 31.12.2013 tarihine kadar Gelir ve Kurumlar vergisinden istisnadır.
5084 sayılı Yatırım ve İstihdamın Teşviki Kanunu	**Madde 3/A**	Gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin bu Kanunun 2 nci maddesi kapsamındaki il ve ilçelerdeki işletmelerinde çalıştırdıkları işçilerin en az 10 işçi olması şartıyle bu işletmelerde çalışan işçilerin gelir vergisi stopajları toplamının organize sanayi bölgelerinde tamamı diğer yerlerde ise %80 i kanunda belirtilen sürelerle sınırlı olmak üzere terkin edilir.
1479 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanunu	**Madde 49**	Bu Kanuna göre ödencek kesenek ve primlerin tümü yıl içinde ödenmek kaydıyla gelir vergisi hesaplamasında gider olarak indirilir.

VERGİ TÜRLERİ İTİBARİ İLE TOPLAM VERGİ HARCAMASI TAHMİNLERİ*

KANUN ADI	2008	2009	2010
GELİR VERGİSİ KANUNU	7.779.571.360	8.537.715.859	9.385.340.289
KURUMLAR VERGİSİ KANUNU	2.857.719.756	3.150.204.744	3.462.957.071
KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU	426.159.565	469.776.605	516.416.026
ÖZEL TÜKETİM VERGİSİ KANUNU	213.645.325	232.010.539	251.587.115
DİĞER KANUNLAR	1.166.722.108	1.271.727.098	1.386.182.537
TOPLAM	**12.443.818.114**	**13.661.434.845**	**15.002.483.038**

(*) AÇIKLAMA: Vergi harcaması kavramı ; en genel anlamda "standart vergi sisteminden" sapmalar olarak tanımlanabilir. Bu bağlamda; bazı indirim, istisna ve muafiyetler, standart sistemin unsurları olmaları nedeniyle vergi harcaması kapsamı dışında tutulabilmektedir. Yukarıdaki liste, vergi sistemimizdeki Gelir Vergisi, Kurumlar Vergisi, KDV, ÖTV ve Diğer Bazı Kanunlarda potansiyel olarak vergi harcaması niteliği taşıdığı düşünülen düzenlemeleri içermektedir. "Standart vergi sistemine" ilişkin varsayımlara göre bu listedeki unsurların değişebileceği kaçınılmazdır. Vergi Harcamalarına ilişkin yukarıda yer alan maliyet tutarları, mevcut veri seti kullanılmak suretiyle "vazgeçilen gelir" yöntemiyle tahmin edilmiş olup, herhangi bir veri temin edilemeyenler hesaplama dışında tutulmuştur. Öte yandan, veri teminindeki artışlara paralel olarak vergi harcaması tahminlerinin de değişeceği tabiidir.

boş sayfa

GENEL BÜTÇELİ KAMU İDARELERİ TARAFINDAN İLGİLİ MEVZUATA GÖRE TAHSİLİNE DEVAM OLUNACAK GELİRLERİN (2009-2010) DÖNEMİ TAHMİNLERİ TABLOSU

boş sayfa

(YTL.)

KODLAR I	AÇIKLAMA	2009 YILI BÜTÇE GELİRİ	2010 YILI BÜTÇE GELİRİ
01	VERGİ GELİRLERİ	206.176.863.000	220.301.587.000
03	TEŞEBBÜS VE MÜLKİYET GELİRLERİ	9.725.773.000	10.181.105.000
04	ALINAN BAĞIŞ VE YARDIMLAR İLE ÖZEL GELİRLER	888.375.000	976.573.000
05	DİĞER GELİRLER	16.940.173.000	18.596.995.000
06	SERMAYE GELİRLERİ	449.816.000	494.474.000
	TOPLAM BÜTÇE GELİRİ	**234.181.000.000**	**250.550.734.000**
09	RED VE İADELER (-)	18.291.956.000	20.107.978.000
	NET BÜTÇE GELİRİ	**215.889.044.000**	**230.442.756.000**

boş sayfa

MERKEZİ YÖNETİM KAPSAMINDA 5018 SAYILI KANUNA EKLİ (II) SAYILI CETVELDE YER ALAN ÖZEL BÜTÇELİ İDARELER İLE (III) SAYILI CETVELDE YER ALAN DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLARIN (2008-2010) DÖNEMİ GELİR VE NET FİNANSMAN TABLOSU (ÖZET TABLO)

BOŞ SAYFA

2008-2010
ÖZEL BÜTÇELİ DİĞER İDARELERİN GELİRLERİ VE NET FİNANSMANI

YTL

KURUMLAR	2008 ÖDENEK	2008 GELİR ÖZ GELİR	2008 GELİR CARİ	2008 GELİR SERMAYE	2008 GELİR HAZİNE YARDIMI	2008 GELİR TOPLAM GELİR	2008 NET FİNANSMAN	2009 ÖDENEK	2009 GELİR ÖZ GELİR	2009 GELİR CARİ	2009 GELİR SERMAYE	2009 GELİR HAZİNE YARDIMI	2009 GELİR TOPLAM GELİR	2009 NET FİNANSMAN	2010 ÖDENEK	2010 GELİR ÖZ GELİR	2010 GELİR CARİ	2010 GELİR SERMAYE	2010 GELİR HAZİNE YARDIMI	2010 GELİR TOPLAM GELİR	2010 NET FİNANSMAN
ÖĞRENCİ SEÇME VE YERLEŞTİRME MERKEZİ	145.581.000	145.581.000	0	0	0	145.581.000	0	160.377.000	160.377.000	0	0	0	160.377.000	0	167.128.000	167.128.000	0	0	0	167.128.000	0
ATATÜRK KÜLTÜR, DİL VE TARİH YÜKSEK KURUMU BAŞKANLIĞI	26.665.000	13.585.000	6.980.000	1.100.000	8.080.000	21.665.000	5.000.000	28.058.500	14.452.500	7.389.000	1.217.000	8.606.000	23.058.500	5.000.000	29.522.900	14.252.900	7.821.000	1.338.000	9.170.000	23.522.900	6.000.000
TÜRKİYE VE ORTA DOĞU AMME İDARESİ ENSTİTÜSÜ	5.117.000	660.000	3.642.000	665.000	4.307.000	4.967.000	150.000	5.439.000	590.000	3.903.000	721.000	4.624.000	5.314.000	125.000	5.783.000	695.000	4.210.000	778.000	4.988.000	5.683.000	100.000
TÜRKİYE BİLİMSEL VE TEKNOLOJİK ARAŞTIRMA KURUMU	1.005.923.000	152.547.000	314.566.000	523.810.000	837.376.000	989.923.000	16.000.000	1.065.151.000	139.904.000	329.141.000	549.306.000	888.447.000	1.048.351.000	17.000.000	1.125.695.000	176.138.000	351.549.000	575.028.000	926.577.000	1.102.695.000	18.000.000
TÜRKİYE BİLİMLER AKADEMİSİ BAŞKANLIĞI	6.575.000	50.000	5.476.000	1.049.000	6.525.000	6.575.000	0	6.923.000	51.000	5.738.000	1.134.000	6.872.000	6.923.000	0	7.292.000	52.000	5.972.000	1.268.000	7.240.000	7.292.000	0
TÜRKİYE ADALET AKADEMİSİ BAŞKANLIĞI	8.757.000	470.000	4.087.000	4.000.000	8.087.000	8.557.000	200.000	9.050.000	521.000	4.241.000	4.057.000	8.298.000	8.819.000	220.000	9.701.000	509.000	4.422.000	4.460.000	8.882.000	9.401.000	220.000
YÜKSEK ÖĞRENİM KREDİ VE YURTLAR KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	2.024.372.000	465.735.000	1.432.637.000	96.000.000	1.528.637.000	1.994.372.000	30.000.000	2.121.992.000	770.065.000	1.209.806.000	108.021.000	1.317.827.000	2.087.892.000	35.000.000	2.219.992.000	976.760.000	1.085.458.000	117.774.000	1.203.232.000	2.179.992.000	40.000.000
GENÇLİK VE SPOR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	405.275.000	15.140.000	233.321.000	154.814.000	388.135.000	403.275.000	2.000.000	386.087.700	15.900.000	243.405.700	124.782.000	368.187.700	384.087.700	2.000.000	406.195.200	16.700.000	253.921.200	135.574.000	389.495.200	406.195.200	2.000.000
DEVLET TİYATROLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	99.809.000	4.418.000	92.023.000	3.321.000	95.344.000	99.760.000	49.000	105.283.280	4.415.000	97.150.280	3.668.000	100.818.280	105.233.280	50.000	112.103.921	4.415.000	103.606.921	4.082.000	107.688.921	112.032.921	50.000
DEVLET OPERA VE BALESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	139.509.000	1.528.000	116.386.000	1.575.000	117.961.000	119.489.000	20.000	127.524.560	1.670.000	124.085.560	1.739.000	125.824.560	127.494.560	30.000	136.091.917	1.813.000	132.326.917	1.912.000	134.238.917	136.051.917	40.000
ORMAN GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	614.625.000	166.578.000	372.047.000	70.000.000	442.047.000	608.625.000	6.000.000	658.139.000	173.294.000	401.490.000	76.355.000	477.845.000	651.139.000	7.000.000	705.422.000	178.972.000	493.573.000	83.877.000	577.450.000	756.422.000	8.000.000
YARDIMLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	414.537.000	414.537.000	0	0	0	414.537.000	0	445.078.600	445.078.600	0	0	0	445.078.600	0	482.233.200	482.233.200	0	0	0	482.233.200	0
MUKUT VE SAVİLLER SAĞLIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	96.937.000	87.000.000	0	0	0	87.000.000	9.937.000	106.027.000	90.500.000	0	0	0	90.500.000	15.527.000	115.602.000	94.150.000	0	0	0	94.150.000	21.452.000
TÜRK AKREDİTASYON KURUMU	4.730.000	4.730.000	0	0	0	4.730.000	0	4.982.000	4.982.000	0	0	0	4.982.000	0	5.269.000	5.269.000	0	0	0	5.269.000	0
TÜRK STANDARTLARI ENSTİTÜSÜ	161.347.000	200.000.000	0	0	0	200.000.000	0	168.523.420	212.912.000	0	0	0	212.912.000	0	179.638.364	227.728.000	0	0	0	227.728.000	0
MİLLİ PRODÜKTİVİTE MERKEZİ	28.151.000	4.273.000	1.600.000	400.000	2.000.000	6.273.000	2.878.000	30.638.700	3.782.700	4.022.000	278.000	4.300.000	8.082.700	2.556.000	31.320.100	3.372.600	5.894.000	306.000	6.200.000	9.572.600	1.747.500
TÜRK PATENT ENSTİTÜSÜ	35.724.000	77.362.000	0	0	0	77.362.000	0	32.094.000	80.493.949	0	0	0	80.493.949	0	94.783.000	83.713.510	0	0	0	83.713.510	0
ULUSAL BOR ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ	8.095.000	1.120.000	337.000	6.296.000	6.633.000	7.753.000	340.000	8.828.200	1.127.000	459.200	6.922.000	7.381.200	8.488.200	340.000	9.653.000	1.235.000	469.000	7.609.000	8.078.000	9.313.000	340.000
TÜRKİYE ATOM ENERJİSİ KURUMU	65.139.000	8.821.000	37.330.000	18.988.000	56.318.000	65.139.000	0	71.525.000	9.065.000	39.368.000	23.092.000	62.460.000	71.525.000	0	76.344.000	9.695.000	41.483.000	25.382.000	66.865.000	76.344.000	0
SAVUNMA SANAYİ MÜSTEŞARLIĞI	27.416.000	27.416.000	0	0	0	27.416.000	0	28.998.000	28.998.000	0	0	0	28.998.000	0	31.231.000	31.231.000	0	0	0	31.231.000	0
KÜÇÜK VE ORTA ÖLÇEKLİ SANAYİ GELİŞTİRME VE DESTEKLEME İDARESİ BAŞKAN	222.368.000	47.019.000	87.000.000	7.607.000	94.607.000	141.626.000	80.742.000	232.698.000	49.940.000	91.000.000	8.401.000	99.401.000	149.341.000	83.217.000	242.492.000	52.895.000	95.000.000	9.236.000	104.236.000	157.131.000	86.361.000
İHRACATI GELİŞTİRME ETÜD MERKEZİ	13.436.000	6.796.000	6.640.000	0	6.640.000	13.436.000	0	14.227.900	7.332.900	6.905.000	0	6.905.000	14.237.900	0	15.093.200	7.912.200	7.181.000	0	7.181.000	15.093.200	0
TÜRK İSBİRLİĞİ VE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI	44.966.000	0	42.366.000	2.600.000	44.966.000	44.966.000	0	46.977.000	0	44.225.000	2.752.000	46.977.000	46.977.000	0	49.030.000	0	46.170.000	2.860.000	49.030.000	49.030.000	0
ÖZEL ÇEVRE KORUMA KURUMU BAŞKANLIĞI	29.873.000	3.375.100	3.928.900	18.569.000	22.497.900	25.873.000	4.000.000	31.196.000	3.777.100	4.645.900	19.273.000	23.918.900	27.696.000	3.500.000	32.561.000	4.280.100	5.295.900	19.985.000	25.280.900	29.561.000	3.000.000
GAP BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI	24.330.000	0	13.201.000	11.129.000	24.330.000	24.330.000	0	27.678.000	0	13.946.000	13.732.000	27.678.000	27.678.000	0	28.817.000	0	14.734.000	14.083.000	28.817.000	28.817.000	0
ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANLIĞI	17.079.000	17.079.000	0	0	0	17.079.000	0	18.190.000	18.190.000	0	0	0	18.190.000	0	19.376.000	19.376.000	0	0	0	19.376.000	0
ELEKTRİK İŞLERİ ETÜT İDARESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	35.903.000	2.400.000	27.603.000	4.400.000	32.003.000	34.403.000	1.500.000	37.054.000	2.500.000	29.229.000	3.825.000	33.054.000	35.554.000	1.500.000	39.602.000	3.500.000	31.397.000	4.205.000	35.602.000	39.102.000	1.500.000
MADEN TETKİK VE ARAMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	214.475.000	5.000.000	130.075.000	98.500.000	228.575.000	213.575.000	900.000	220.498.000	5.544.000	135.118.000	108.736.000	223.854.000	229.398.000	1.100.000	207.237.000	6.205.000	120.077.000	80.000.000	200.077.000	206.282.000	950.000
CEZA VE İNFAZ KURUMLARI İLE TUTUKEVLERİ İŞ YURTLARI KURUMU	713.503.000	238.503.000	45.000.000	330.000.000	375.000.000	713.503.000	0	775.497.000	385.497.000	50.000.000	340.000.000	390.000.000	775.497.000	0	837.972.000	421.972.000	55.000.000	351.000.000	406.000.000	837.972.000	0
SİVİL HAVACILIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	16.265.000	20.571.000	0	0	0	20.571.000	0	17.159.290	22.436.900	0	0	0	22.436.900	0	18.111.450	24.511.000	0	0	0	24.511.000	0
MESLEKİ YETERLİLİK KURUMU BAŞKANLIĞI	5.255.000	5.255.000	0	0	0	5.255.000	0	5.466.100	5.466.100	0	0	0	5.466.100	0	5.688.600	5.688.600	0	0	0	5.688.600	0
DİĞER ÖZEL BÜTÇELER	6.823.665.000	2.237.917.100	2.956.245.900	1.353.812.000	4.310.064.900	6.547.982.000	160.716.000	6.988.441.168	2.678.892.668	2.834.227.648	1.398.011.000	4.232.238.648	6.911.131.497	174.265.000	7.264.976.854	3.032.367.110	2.808.581.938	1.440.687.000	4.249.268.938	7.278.636.048	189.760.980
YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARI	7.318.284.450	1.179.806.096	4.865.799.354	1.244.867.000	6.110.683.354	7.290.489.450	27.875.200	7.738.065.947	1.299.131.363	5.185.438.991	1.271.116.755	6.456.545.746	7.755.677.067	20.388.000	8.299.461.388	1.334.157.998	5.560.500.265	1.401.422.185	6.961.922.450	8.278.080.448	21.381.060
ÖZEL BÜTÇE TOPLAMI	13.941.949.550	3.417.133.196	7.822.045.254	2.598.630.000	10.420.675.254	13.837.896.450	188.591.200	14.726.507.115	3.978.024.210	8.019.666.590	2.669.127.755	10.688.794.354	14.626.808.564	194.653.000	15.564.438.244	4.366.525.108	8.369.082.203	2.842.109.185	11.188.191.428	15.554.716.536	211.142.040

2008-2010

YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARININ GELİRLERİ VE NET FİNANSMANI

YIL

KURUMLAR	2008							2009							2010						
	ÖDENEK	GELİR					NET FİNANSMAN	ÖDENEK	GELİR					NET FİNANSMAN	ÖDENEK	GELİR					NET FİNANSMAN
		ÖZ GELİR	CARİ	SERMAYE	HAZİNE YARDIMI	TOPLAM GELİR			ÖZ GELİR	CARİ	SERMAYE	HAZİNE YARDIMI	TOPLAM GELİR			ÖZ GELİR	CARİ	SERMAYE	HAZİNE YARDIMI	TOPLAM GELİR	
YÜKSEKÖĞRETİM KURULU	27.489.000	213.000	28.276.000	1.900.000	27.276.000	27.489.000	0	30.167.000	219.000	26.635.000	3.313.000	29.948.000	30.167.000	0	31.879.000	226.000	27.961.000	3.642.000	31.603.000	31.829.000	0
ANKARA ÜNİVERSİTESİ	304.994.000	33.680.000	244.695.000	25.219.000	269.514.000	303.594.000	1.400.000	241.149.805	26.569.300	260.684.590	42.326.000	302.060.800	329.649.600	1.500.000	366.390.000	39.455.900	276.036.100	46.458.000	325.294.100	364.750.000	1.640.000
ORTA DOĞU TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	202.141.000	32.398.000	136.795.000	31.958.000	168.753.000	202.141.000	0	221.372.500	33.071.000	146.009.500	41.352.000	187.361.500	221.372.500	0	236.908.400	35.481.000	188.866.400	48.587.000	201.452.400	236.908.400	0
HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ	319.643.000	33.096.000	227.932.000	28.555.000	286.487.000	319.543.000	100.000	337.513.000	57.175.000	253.389.000	26.949.000	280.338.000	337.513.000	0	360.751.240	61.923.000	270.508.240	28.315.000	298.823.240	360.751.240	0
GAZİ ÜNİVERSİTESİ	297.368.000	64.207.000	208.859.000	24.302.000	233.161.000	297.368.000	0	308.808.000	63.939.156	223.902.744	21.846.000	244.848.744	308.788.000	0	330.155.000	68.335.362	238.109.638	23.710.000	261.819.638	330.155.000	0
İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ	449.888.000	73.617.060	359.302.940	16.677.000	376.280.940	449.898.000	0	483.248.000	79.611.727	383.730.273	19.906.000	403.636.273	483.248.000	0	515.893.000	84.532.033	409.773.967	21.587.000	431.360.967	515.893.000	0
İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	175.640.000	20.630.000	117.949.000	36.661.000	154.610.000	175.240.000	400.000	159.021.000	21.725.000	124.959.000	41.387.000	166.846.000	188.571.000	450.000	202.879.000	22.935.000	133.415.000	46.009.000	179.424.000	202.379.000	500.000
BOĞAZİÇİ ÜNİVERSİTESİ	98.137.000	21.710.000	59.655.000	16.772.000	76.427.000	97.837.000	600.000	105.478.120	25.799.920	62.476.600	16.151.600	78.628.200	104.628.120	650.000	113.495.201	27.274.618	66.868.200	17.352.384	84.220.584	111.795.202	700.000
MARMARA ÜNİVERSİTESİ	206.656.000	40.364.000	172.273.000	33.668.000	166.142.000	206.306.000	150.000	224.863.000	42.453.000	141.384.000	40.826.000	182.210.000	224.663.000	200.000	234.122.000	45.645.000	151.122.000	39.445.000	190.577.000	236.122.000	200.000
YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	99.134.500	14.079.000	66.037.500	18.073.000	84.110.500	98.184.500	950.000	106.926.000	16.090.440	70.528.160	19.638.000	90.166.160	106.956.600	0	114.336.760	17.187.756	79.221.344	21.887.000	97.228.344	114.236.760	0
MİMAR SİNAN GÜZEL SANATLAR ÜNİVERSİTESİ	45.518.000	2.471.000	28.649.000	12.229.000	41.870.000	45.341.000	175.000	47.569.000	3.736.000	30.844.000	12.907.000	43.583.000	47.319.000	250.000	51.540.000	4.094.000	32.647.000	14.548.000	47.015.000	51.840.000	300.000
EGE ÜNİVERSİTESİ	243.848.000	35.768.000	202.678.000	25.499.000	228.077.000	263.846.000	0	284.565.000	39.461.100	216.628.900	28.675.900	245.103.900	284.565.000	0	305.304.000	42.815.000	231.658.480	30.830.460	262.488.940	305.304.000	0
DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ	208.323.000	29.723.000	159.538.000	18.562.000	178.100.000	207.823.000	500.000	226.221.000	33.751.000	170.809.950	21.871.000	192.480.950	226.231.000	0	242.324.000	38.419.000	182.462.000	21.442.000	203.904.000	242.324.000	0
TRAKYA ÜNİVERSİTESİ	92.732.000	11.593.000	61.763.000	17.963.000	79.746.000	91.339.000	1.393.000	86.700.058	12.317.000	66.080.000	17.088.000	83.168.000	95.380.000	1.329.000	103.470.000	12.701.000	70.340.000	18.826.000	88.166.000	101.867.000	1.603.000
UŞAK ÜNİVERSİTESİ	166.096.000	33.499.000	118.323.000	12.624.000	130.997.000	164.496.000	1.600.000	173.660.000	33.624.000	125.905.000	12.831.000	138.436.000	172.060.000	1.600.000	188.120.000	34.833.000	134.052.000	14.235.000	148.287.000	183.120.000	2.000.000
ANADOLU ÜNİVERSİTESİ	205.121.000	32.950.976	102.929.064	8.221.000	132.170.064	205.121.000	0	218.717.000	98.818.060	111.180.940	8.718.000	119.898.940	218.717.000	0	233.922.000	105.747.079	118.926.421	9.246.000	128.174.421	233.922.000	0
SELÇUK ÜNİVERSİTESİ	214.713.500	58.619.500	155.984.000	19.680.000	152.194.000	211.813.500	2.900.000	224.631.400	63.104.800	142.738.600	15.888.000	158.626.600	221.731.400	2.900.000	239.786.600	66.822.600	152.607.800	17.456.000	170.063.800	236.886.600	2.900.000
AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ	127.683.000	17.772.000	84.509.000	24.577.000	109.086.000	126.858.000	825.000	133.132.247	19.033.547	90.231.700	23.037.000	113.268.700	132.302.247	630.000	142.059.100	20.195.100	96.575.000	24.450.000	121.025.000	141.226.100	833.000
ERCİYES ÜNİVERSİTESİ	122.642.000	21.726.000	86.971.000	13.845.000	100.816.000	122.542.000	0	130.652.000	23.670.760	83.872.000	14.104.240	107.976.240	130.652.000	0	140.162.000	24.758.150	99.575.000	15.878.850	115.453.850	140.183.000	0
DUMLUPINAR ÜNİVERSİTESİ	100.947.000	12.767.600	72.717.900	15.910.000	88.127.900	100.895.500	46.500	108.440.000	13.170.624	77.222.476	17.837.000	95.059.476	108.440.000	0	115.701.000	14.125.118	82.589.882	18.990.000	101.579.882	115.701.000	0
ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ	186.638.000	30.748.000	137.257.000	12.965.000	149.922.000	180.670.000	5.968.000	199.572.280	40.063.700	146.679.800	12.828.780	159.508.580	199.572.280	0	213.750.972	42.868.921	156.614.600	14.067.451	170.682.051	213.750.972	0
ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ	130.102.500	19.470.500	96.387.000	15.245.000	110.632.000	130.102.500	0	157.676.335	21.248.835	102.045.500	14.582.000	116.627.500	137.676.335	0	147.556.680	22.465.280	109.196.500	15.895.000	125.087.500	147.556.680	0
KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	131.868.000	20.727.000	96.091.000	12.080.000	111.141.000	131.868.000	0	143.679.000	23.287.000	105.164.000	15.188.000	120.352.000	143.639.000	0	154.042.000	24.529.000	112.480.000	16.963.000	129.443.000	154.042.000	0
ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ	195.595.000	22.687.000	152.678.000	19.630.000	172.708.000	195.595.000	0	213.042.700	24.451.000	162.966.750	24.475.000	187.441.750	212.062.750	0	228.171.600	26.227.000	178.049.600	26.365.000	204.414.600	228.171.600	0
İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ	100.308.000	14.926.000	69.308.000	16.074.000	85.382.000	100.308.000	0	102.463.000	16.722.000	72.356.000	13.388.000	85.744.000	102.463.000	0	109.081.000	17.574.000	77.228.000	14.279.000	91.507.000	109.081.000	0
FIRAT ÜNİVERSİTESİ	122.190.000	13.973.300	84.127.900	12.734.000	106.961.000	120.934.300	1.255.700	127.969.800	14.576.890	89.408.810	22.732.000	112.131.810	126.796.700	1.262.600	137.778.900	15.433.390	96.703.630	24.367.000	121.070.630	136.504.000	1.274.900
DİCLE ÜNİVERSİTESİ	113.687.000	13.181.000	78.094.000	19.660.000	97.754.000	110.855.000	2.232.000	120.279.000	14.021.000	83.492.000	20.750.000	104.242.000	118.263.000	2.016.000	129.330.000	15.463.000	89.261.000	22.415.000	111.676.000	127.139.000	2.191.000
YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ	105.552.000	9.650.500	77.957.500	17.794.000	95.751.500	105.402.000	150.000	108.500.000	9.094.600	83.326.600	15.869.000	99.195.600	108.250.000	250.000	121.539.500	9.427.900	89.101.600	22.660.000	111.761.600	121.309.500	350.000
GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ	66.820.500	13.336.500	51.959.000	22.425.000	74.384.000	87.720.500	300.000	91.016.720	14.668.230	65.166.210	20.918.000	76.084.210	90.754.420	301.300	94.964.735	15.975.453	50.800.200	12.390.000	63.790.200	98.665.753	303.000
İZMİR YÜKSEK TEKNOLOJİ ENSTİTÜSÜ	49.074.000	1.420.000	22.335.000	25.419.000	47.654.000	49.074.000	0	49.939.000	1.487.000	23.718.000	24.734.000	48.452.000	49.939.000	0	52.744.000	1.559.000	25.315.000	26.870.000	52.185.000	52.744.000	0
GEBZE YÜKSEK TEKNOLOJİ ENSTİTÜSÜ	34.714.000	1.303.000	19.781.000	13.630.000	33.411.000	34.714.000	0	30.606.000	1.362.000	21.050.000	16.164.000	37.214.000	38.606.000	0	41.722.000	1.426.000	22.497.000	17.805.000	40.302.000	41.728.000	0
HARRAN ÜNİVERSİTESİ	83.221.600	5.285.900	47.329.600	20.707.000	73.036.600	83.221.600	0	88.042.485	5.478.153	58.282.900	22.321.432	85.604.332	88.042.485	0	94.869.931	5.722.329	63.742.206	25.365.402	89.107.602	94.869.931	0
SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ	118.661.000	17.400.000	81.757.000	19.524.000	101.281.000	118.681.000	0	129.331.400	17.971.520	87.413.880	23.946.000	111.359.880	129.331.400	0	137.618.696	18.697.846	93.469.850	25.451.000	118.920.850	137.618.696	0
ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ	90.962.000	9.156.000	52.743.000	29.061.000	81.804.000	90.962.000	0	98.344.000	9.529.424	56.385.594	32.369.000	88.754.594	98.344.000	0	106.065.000	10.147.456	60.286.544	35.631.000	95.917.544	106.065.000	0
ZONGULDAK KARAELMAS ÜNİVERSİTESİ	88.976.000	15.117.000	44.709.000	29.150.000	73.859.000	88.976.000	0	86.777.000	13.160.000	47.768.000	26.849.000	74.617.000	88.777.000	0	95.358.000	12.381.000	51.151.000	31.826.000	82.977.000	95.358.000	0
MERSİN ÜNİVERSİTESİ	94.722.000	19.921.000	57.854.000	26.147.000	84.001.000	97.922.000	800.000	105.900.835	14.632.290	62.018.545	28.240.000	90.258.545	105.000.835	900.000	116.391.345	15.318.420	66.485.925	33.537.000	100.022.925	115.341.345	1.050.000
PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ	103.767.000	14.048.000	60.554.000	28.465.000	89.019.000	103.067.000	700.000	109.627.800	15.079.000	64.582.800	29.166.000	93.748.800	108.827.800	800.000	119.607.300	16.176.000	69.107.300	33.424.000	102.531.300	118.707.300	900.000
BALIKESİR ÜNİVERSİTESİ	90.268.000	12.005.000	72.287.000	14.476.000	86.763.000	99.768.000	500.000	65.706.000	13.540.500	54.329.000	17.443.000	71.768.000	65.106.000	600.000	68.804.000	13.564.000	36.731.605	18.839.000	55.570.605	69.184.000	780.000
KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ	139.648.800	26.135.800	80.665.000	32.858.000	114.523.000	139.648.800	0	146.372.660	28.764.460	84.851.200	35.757.000	120.608.200	146.372.660	0	156.096.041	37.115.741	90.772.300	28.208.000	128.980.300	156.096.041	0
SAKARYA ÜNİVERSİTESİ	91.380.000	26.610.000	51.312.000	13.558.000	64.870.000	90.880.000	500.000	96.822.000	27.209.000	54.499.000	14.624.000	69.123.000	96.332.000	500.000	103.333.000	27.950.000	58.226.000	16.557.000	74.783.000	102.633.000	500.000
CELAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ	88.652.000	17.594.000	50.803.000	19.722.000	70.525.000	88.083.000	0	93.894.650	18.314.841	54.361.919	21.218.000	75.579.919	93.894.800	0	102.305.700	19.284.033	58.372.667	24.649.000	83.021.667	102.305.700	0
ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ	66.495.000	12.295.000	25.760.000	18.240.000	54.100.000	66.495.000	0	72.006.000	12.707.000	38.214.000	21.083.000	59.299.000	72.006.000	0	73.537.000	14.299.000	40.803.000	18.335.000	59.138.000	73.537.000	0
MUSTAFA KEMAL ÜNİVERSİTESİ	70.301.750	7.686.000	33.771.750	28.744.000	62.515.750	70.201.750	100.000	75.810.100	8.097.000	36.106.100	21.507.000	57.613.100	75.710.100	100.000	84.476.600	8.518.000	38.614.600	37.346.000	75.960.600	84.274.600	100.000
AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ	71.724.000	13.078.000	46.028.000	12.618.000	58.646.000	71.724.000	0	77.435.000	14.016.525	49.195.975	14.223.000	63.418.975	77.435.000	0	83.032.000	14.882.021	52.585.979	15.564.000	68.170.979	82.032.000	0
KAPAS ÜNİVERSİTESİ	53.757.000	7.268.000	26.016.000	20.481.000	46.497.000	53.757.000	0	62.519.000	7.647.000	27.778.000	27.094.000	54.872.000	62.519.000	0	67.530.000	8.052.000	29.631.000	29.847.000	59.478.000	67.530.000	0
ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ	67.532.000	10.332.000	40.500.000	15.339.000	55.839.000	67.142.000	390.000	77.945.400	10.825.000	43.649.400	23.051.000	66.700.400	77.555.400	390.000	85.106.000	11.437.000	46.629.000	26.652.000	73.281.000	84.718.000	390.000
NİĞDE ÜNİVERSİTESİ	46.943.600	4.584.000	24.845.000	11.510.000	36.355.000	40.943.000	0	45.528.000	5.681.000	26.566.000	13.281.000	39.847.000	45.528.000	0	48.845.000	5.947.000	28.154.000	14.544.000	42.698.000	48.845.000	0
DUMLUPINAR ÜNİVERSİTESİ	64.627.000	13.068.000	31.815.000	18.364.000	50.179.000	64.027.000	600.000	68.468.600	13.236.000	32.819.600	19.293.000	52.112.600	68.468.600	0	76.273.000	15.862.000	36.164.000	24.247.000	60.411.000	76.273.000	0
GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ	70.377.000	7.609.000	39.938.000	21.880.000	61.818.000	69.427.000	950.000	76.722.400	7.977.197	42.675.400	25.069.803	67.745.203	75.722.400	1.000.000	82.487.300	8.361.404	45.622.360	27.453.594	73.075.954	81.437.301	1.050.000
MUĞLA ÜNİVERSİTESİ	66.569.000	8.760.000	41.598.606	16.779.800	57.809.606	66.569.000	0	67.035.000	9.144.000	43.713.000	14.578.000	57.891.000	67.035.000	0	72.368.000	9.960.000	46.096.000	16.312.000	62.408.000	72.368.000	0
KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ	78.867.000	8.705.000	40.661.000	27.821.000	68.482.000	77.187.000	1.800.000	86.547.000	9.198.000	41.338.000	32.461.000	73.799.000	84.997.000	1.550.000	96.028.000	9.373.000	46.283.000	29.360.000	75.643.000	95.028.000	1.000.000
KIRIKKALE ÜNİVERSİTESİ	60.961.000	6.906.000	38.996.000	14.509.000	53.505.000	60.411.000	150.000	64.723.800	7.318.800	41.686.950	15.494.000	57.174.950	64.493.800	230.000	69.867.300	7.817.800	44.579.500	17.285.000	61.864.500	69.682.300	185.000

2008-2010
YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARININ GELİRLERİ VE NET FİNANSMANI (DEVAM)

YTL

KURUMLAR	2008 ÖDENEK	2008 GELİR ÖZ GELİR	2008 GELİR CARİ	2008 GELİR SERMAYE	2008 GELİR HAZİNE YARDIMI	2008 GELİR TOPLAM GELİR	2008 NET FİNANSMAN	2009 ÖDENEK	2009 GELİR ÖZ GELİR	2009 GELİR CARİ	2009 GELİR SERMAYE	2009 GELİR HAZİNE YARDIMI	2009 GELİR TOPLAM GELİR	2009 NET FİNANSMAN	2010 ÖDENEK	2010 GELİR ÖZ GELİR	2010 GELİR CARİ	2010 GELİR SERMAYE	2010 GELİR HAZİNE YARDIMI	2010 GELİR TOPLAM GELİR	2010 NET FİNANSMAN
ESKİŞEHİR OSMANGAZİ ÜNİVERSİTESİ	101.156.000	17.705.000	65.906.000	17.545.000	83.451.000	101.156.000	0	109.729.000	18.522.000	70.441.000	20.756.000	91.197.000	109.729.000	0	116.615.000	19.360.000	75.282.000	21.973.000	97.255.000	116.615.000	0
GALATASARAY ÜNİVERSİTESİ	33.239.000	7.879.000	16.751.000	8.409.000	25.160.000	33.039.000	200.000	35.076.000	8.111.000	17.784.000	8.961.000	26.745.000	34.876.000	200.000	38.389.000	9.286.000	18.954.000	9.949.000	28.903.000	38.189.000	200.000
AHİ EVRAN ÜNİVERSİTESİ	25.273.000	3.620.000	12.353.000	9.300.000	21.653.000	25.273.000	0	21.386.000	4.190.000	13.324.000	3.872.000	17.196.000	21.386.000	0	22.586.000	4.358.000	13.966.000	4.262.000	18.228.000	22.586.000	0
KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ	24.922.000	2.518.000	12.159.000	10.245.000	22.404.000	24.922.000	0	20.806.400	2.630.500	12.896.900	5.259.000	18.155.900	20.806.400	0	22.287.600	2.792.800	13.692.800	5.802.000	19.494.800	22.287.600	0
DÜZCE ÜNİVERSİTESİ	47.251.000	3.026.000	24.270.000	19.955.000	44.225.000	47.251.000	0	44.785.000	3.151.700	25.945.300	15.688.000	41.633.300	44.785.000	0	48.327.000	3.319.300	27.748.700	17.259.000	45.007.700	48.327.000	0
MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ	26.665.000	4.020.000	13.645.000	9.000.000	22.645.000	26.665.000	0	22.186.700	4.175.000	14.146.700	3.865.000	18.011.700	22.186.700	0	23.682.400	4.410.000	15.017.400	4.255.000	19.272.400	23.682.400	0
UŞAK ÜNİVERSİTESİ	24.336.000	4.893.400	9.892.600	9.550.000	19.442.600	24.336.000	0	20.091.000	5.148.700	10.524.300	4.418.000	14.942.300	20.091.000	0	21.481.000	5.419.768	11.196.232	4.863.000	16.061.232	21.481.000	0
RİZE ÜNİVERSİTESİ	23.134.000	2.494.000	12.740.000	7.900.000	20.640.000	23.134.000	0	19.742.000	2.546.000	13.429.000	3.765.000	17.194.000	19.742.000	0	20.969.000	2.666.000	14.146.000	4.155.000	18.301.000	20.969.000	0
NAMIK KEMAL ÜNİVERSİTESİ	31.313.000	4.047.000	18.106.000	9.010.000	27.116.000	31.163.000	150.000	27.568.400	4.323.800	19.312.400	3.865.000	23.177.400	27.500.400	60.000	29.387.000	4.480.000	20.602.000	4.255.000	24.857.000	29.337.000	50.000
ERZİNCAN ÜNİVERSİTESİ	26.915.000	2.093.000	15.822.000	9.000.000	24.822.000	26.915.000	0	22.873.400	2.205.800	16.803.400	3.865.000	20.668.400	22.873.400	0	24.481.300	2.323.000	17.902.300	4.255.000	22.158.300	24.481.300	0
AKSARAY ÜNİVERSİTESİ	21.470.000	961.000	10.809.000	10.500.000	20.309.000	21.470.000	0	16.078.000	1.015.000	10.645.000	4.418.000	15.063.000	16.078.000	0	17.249.000	1.069.000	11.317.000	4.863.000	16.180.000	17.249.000	0
GİRESUN ÜNİVERSİTESİ	21.143.000	2.016.000	11.077.000	8.050.000	19.127.000	21.143.000	0	17.772.000	2.177.000	11.730.000	3.865.000	15.595.000	17.772.000	0	19.226.000	2.334.000	12.633.000	4.255.000	16.888.000	19.226.000	0
HİTİT ÜNİVERSİTESİ	21.627.000	1.634.000	11.163.000	8.430.000	19.593.000	21.227.000	400.000	17.841.500	1.730.100	11.925.400	3.786.000	15.711.400	17.441.500	400.000	19.189.890	1.855.800	12.778.090	4.156.000	16.934.090	18.789.890	400.000
BOZOK ÜNİVERSİTESİ	20.294.700	1.617.700	9.450.000	9.227.000	18.677.000	20.294.700	0	15.523.000	1.695.680	10.037.320	3.790.000	13.827.320	15.523.000	0	16.621.000	1.779.753	10.665.203	4.176.044	14.841.247	16.621.000	0
ADIYAMAN ÜNİVERSİTESİ	18.695.000	1.463.000	8.232.000	9.000.000	17.232.000	18.695.000	0	14.143.800	1.542.000	8.736.800	3.865.000	12.601.800	14.143.800	0	15.157.800	1.625.000	9.277.800	4.255.000	13.532.800	15.157.800	0
ORDU ÜNİVERSİTESİ	16.670.000	2.650.000	7.920.000	8.100.000	16.020.000	16.670.000	0	15.041.400	2.789.900	8.386.500	3.865.000	12.251.500	15.041.400	0	16.099.200	2.941.800	8.902.400	4.255.000	13.157.400	16.099.200	0
AMASYA ÜNİVERSİTESİ	20.652.000	2.796.000	9.821.000	6.125.000	17.946.000	20.652.000	0	17.259.000	3.171.000	10.223.000	3.865.000	14.088.000	17.259.000	0	18.442.900	3.312.000	10.875.900	4.255.000	15.130.900	18.442.900	0
KARAMANOĞLU MEHMETBEY ÜNİVERSİTESİ	8.384.000	1.374.000	6.010.000	1.000.000	7.010.000	8.384.000	0	8.921.000	1.451.100	6.365.900	1.104.000	7.469.900	8.921.000	0	9.505.400	1.535.300	6.754.100	1.216.000	7.970.100	9.505.400	0
AĞRI DAĞI ÜNİVERSİTESİ	9.034.000	1.291.000	7.043.000	700.000	7.743.000	9.034.000	0	9.600.000	1.362.000	7.465.000	773.000	8.238.000	9.600.000	0	10.207.000	1.457.000	7.919.000	851.000	8.770.000	10.207.000	0
SİNOP ÜNİVERSİTESİ	9.238.000	1.125.000	7.413.000	700.000	8.113.000	9.238.000	0	9.633.700	1.187.900	7.672.800	773.000	8.445.800	9.633.700	0	10.259.761	1.254.761	8.154.000	851.000	9.005.000	10.259.761	0
SİİRT ÜNİVERSİTESİ	6.767.000	1.055.000	4.862.000	850.000	5.712.000	6.767.000	0	7.015.000	1.111.000	5.131.000	773.000	5.904.000	7.015.000	0	7.449.000	1.170.000	5.428.000	851.000	6.279.000	7.449.000	0
NEVŞEHİR ÜNİVERSİTESİ	8.516.000	1.677.000	6.139.000	700.000	6.839.000	8.516.000	0	8.977.000	1.765.000	6.439.000	773.000	7.212.000	8.977.000	0	9.524.000	1.659.000	6.814.000	851.000	7.665.000	9.524.000	0
KARABÜK ÜNİVERSİTESİ	14.234.000	2.618.000	10.416.000	1.200.000	11.616.000	14.234.000	0	15.291.000	2.882.000	11.084.000	1.325.000	12.409.000	15.291.000	0	16.278.000	3.008.000	11.811.000	1.459.000	13.270.000	16.278.000	0
KİLİS YEDİ ARALIK ÜNİVERSİTESİ	7.124.000	1.015.500	5.358.500	750.000	6.108.500	7.124.000	0	7.369.290	1.133.900	5.663.390	552.000	6.215.390	7.369.290	0	7.869.375	1.229.000	6.032.375	608.000	6.640.375	7.869.375	0
ÇANKIRI KARATEKİN ÜNİVERSİTESİ	10.332.000	1.547.000	7.765.000	1.000.000	8.765.000	10.332.000	0	10.993.000	1.631.285	8.257.715	1.104.000	9.361.715	10.993.000	0	11.698.000	1.721.062	8.760.938	1.216.000	9.976.938	11.698.000	0
ARTVİN ÇORUH ÜNİVERSİTESİ	9.936.000	374.000	5.917.000	3.650.000	9.567.000	9.936.000	0	9.200.000	392.000	6.268.000	2.540.000	8.808.000	9.200.000	0	9.856.000	412.000	6.648.000	2.796.000	9.444.000	9.856.000	0
BİLECİK ÜNİVERSİTESİ	12.468.000	2.948.000	8.270.000	1.250.000	9.520.000	12.468.000	0	13.191.400	3.066.000	8.800.400	1.325.000	10.125.400	13.191.400	0	14.014.000	3.192.000	9.363.000	1.459.000	10.822.000	14.014.000	0
BİTLİS EREN ÜNİVERSİTESİ	8.923.800	655.800	7.566.000	700.000	8.266.000	8.923.800	0	9.484.700	690.500	8.021.200	773.000	8.794.200	9.484.700	0	10.094.600	725.600	8.518.000	851.000	9.369.000	10.094.600	0
KIRIKKALE ÜNİVERSİTESİ	10.389.000	2.456.000	6.733.000	1.200.000	7.933.000	10.389.000	0	11.197.000	2.649.000	7.112.000	1.325.000	8.437.000	11.077.000	120.000	11.929.000	2.712.000	7.638.000	1.459.000	9.097.000	11.809.000	120.000
OSMANİYE KORKUT ATA ÜNİVERSİTESİ	10.602.000	2.420.000	7.182.000	1.000.000	8.182.000	10.602.000	0	10.012.000	2.050.200	7.188.800	773.000	7.961.800	10.012.000	0	10.609.000	2.120.500	7.637.500	851.000	8.468.500	10.609.000	0
BİNGÖL ÜNİVERSİTESİ	7.573.000	201.000	4.572.000	2.300.000	6.872.000	7.073.000	0	7.445.000	211.600	4.693.400	2.540.000	7.233.400	7.445.000	0	8.088.000	223.000	5.069.000	2.796.000	7.865.000	8.088.000	0
MUŞ ALPARSLAN ÜNİVERSİTESİ	6.329.000	399.000	4.530.000	1.400.000	5.930.000	6.329.000	0	6.638.000	425.000	4.777.000	1.436.000	6.213.000	6.638.000	0	7.073.000	452.000	5.040.000	1.581.000	6.621.000	7.073.000	0
MARDİN ARTUKLU ÜNİVERSİTESİ	4.760.000	604.000	3.656.000	700.000	4.356.000	4.760.000	0	4.881.000	460.000	3.860.000	552.000	4.412.000	4.881.000	0	5.175.000	494.000	4.073.000	608.000	4.681.000	5.175.000	0
BATMAN ÜNİVERSİTESİ	6.112.000	734.000	4.678.000	700.000	5.378.000	6.112.000	0	5.466.000	930.000	4.205.000	331.000	4.536.000	5.466.000	0	5.796.000	981.000	4.450.000	365.000	4.815.000	5.796.000	0
YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARI	7.318.284.650	1.179.806.096	4.865.796.354	1.244.807.000	6.110.603.354	7.290.409.450	27.875.200	7.736.065.967	1.259.131.361	5.185.428.951	1.271.116.739	6.456.545.706	7.715.677.067	20.388.900	8.298.462.388	1.338.157.898	5.540.900.305	1.401.422.183	6.941.922.490	8.278.080.488	21.381.900
DİĞER ÖZEL BÜTÇELER	8.623.665.000	2.237.327.100	2.956.245.900	1.353.823.000	4.310.068.900	8.547.396.000	160.716.000	6.884.441.188	2.678.892.848	2.834.727.648	1.398.011.000	4.232.738.648	6.911.131.497	174.265.000	7.564.978.858	3.032.367.110	2.805.581.938	1.440.667.000	4.246.248.938	7.278.636.048	109.760.500
ÖZEL BÜTÇE TOPLAMI	13.941.949.650	3.417.133.196	7.822.042.254	2.598.630.000	10.420.672.254	13.837.805.450	188.591.200	14.724.507.155	3.938.024.210	8.019.656.599	2.669.127.755	10.688.784.354	14.626.808.564	194.653.900	15.644.459.246	4.368.525.108	8.346.082.243	2.842.109.185	11.188.191.428	15.556.716.536	131.142.400

2008-2010
DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLARIN GELİRLERİ VE NET FİNANSMANI

YTL

KURUMLAR	2008 ÖDENEK	2008 GELİR ÖZ GELİR	2008 GELİR CARİ	2008 GELİR SERMAYE	2008 GELİR HAZİNE YARDIMI	2008 GELİR TOPLAM GELİR	2008 NET FİNANSMAN	2009 ÖDENEK	2009 GELİR ÖZ GELİR	2009 GELİR CARİ	2009 GELİR SERMAYE	2009 GELİR HAZİNE YARDIMI	2009 GELİR TOPLAM GELİR	2009 NET FİNANSMAN	2010 ÖDENEK	2010 GELİR ÖZ GELİR	2010 GELİR CARİ	2010 GELİR SERMAYE	2010 GELİR HAZİNE YARDIMI	2010 GELİR TOPLAM GELİR	2010 NET FİNANSMAN
RADYO VE TELEVİZYON ÜST KURULU	150.877.000	150.877.000	0	0	0	150.877.000	0	160.032.820	165.906.000	0	0	0	165.906.000	0	166.404.409	181.932.000	0	0	0	181.932.000	0
TELEKOMÜNİKASYON KURUMU	1.172.247.000	1.172.247.000	0	0	0	1.172.247.000	0	1.174.064.000	1.174.064.000	0	0	0	1.174.064.000	0	1.187.185.000	1.187.185.000	0	0	0	1.187.185.000	0
SERMAYE PİYASASI KURULU	54.110.000	52.810.000	0	0	0	52.810.000	1.300.000	56.274.400	54.874.400	0	0	0	54.874.400	1.400.000	58.525.370	57.025.370	0	0	0	57.025.370	1.500.000
BANKACILIK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU	105.000.000	105.000.000	0	0	0	105.000.000	0	109.725.000	109.725.000	0	0	0	109.725.000	0	113.565.200	113.565.200	0	0	0	113.565.200	0
ENERJİ PİYASASI DÜZENLEME KURUMU	102.988.000	102.988.000	0	0	0	102.988.000	0	85.357.740	85.357.740	0	0	0	85.357.740	0	88.769.696	88.769.696	0	0	0	88.769.696	0
KAMU İHALE KURUMU	69.123.000	69.123.000	0	0	0	69.123.000	0	71.887.000	71.887.000	0	0	0	71.887.000	0	74.763.000	74.763.000	0	0	0	74.763.000	0
REKABET KURUMU	33.274.517	33.274.517	0	0	0	33.274.517	0	35.028.003	35.028.003	0	0	0	35.028.003	0	37.307.368	37.307.368	0	0	0	37.307.368	0
TÜTÜN, TÜTÜN MAMULLERİ VE ALKOLLÜ İÇKİLER PİYASASI DÜZENLEME KURUMU	42.068.924	42.068.924	0	0	0	42.068.924	0	39.591.662	43.453.558	0	0	0	43.453.558	0	41.175.234	45.381.337	0	0	0	45.381.337	0
DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLAR TOPLAMI	1.729.688.441	1.728.388.441	0	0	0	1.728.388.441	1.300.000	1.731.890.625	1.740.295.701	0	0	0	1.740.295.701	1.400.000	1.767.695.277	1.785.928.971	0	0	0	1.785.928.971	1.500.000

C- CETVELİ
MERKEZİ YÖNETİM KAPSAMINDAKİ KAMU İDARELERİNİN GELİRLERİNE DAYANAK TEŞKİL EDEN TEMEL HÜKÜMLER

BOŞ SAYFA

C - CETVELİ

Merkezi yönetim kapsamındaki kamu idareleri gelirlerinin dayandığı temel hükümler

(I) Sayılı Genel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdareleri

Vergi, Resim ve Diğer Gelirlerin Dayanakları			KANUNİ DAYANAĞIN ADI
Çeşidi	Tarihi	Numarası	
Kanun	28.11.1916	66	İstiklal Madalyası Kanunu
"	03.02.1920	406	Telgraf ve Telefon Kanunu
"	13.04.1920	618	Limanlar Kanunu
"	20.4.1926	815	Türkiye Sahillerinde Nakliyatı Bahriye (Kabotaj) ve Limanlarla Kara Suları Dahilinde İcrayı San'at ve Ticaret Hakkında Kanun
"	27.1.1927	968	Milli Matbaa Tahsisatının Mütedavil Sermaye Halinde İstimaline Dair Kanun
"	21.6.1927	1111	Askerlik Kanunu
"	21.6.1927	1117	Küçükleri Muzır Neşriyattan Koruma Kanunu
"	10.4.1924	1219	Tababet ve Şuabatı Sanatlarının Tarzı İcrasına Dair Kanun
"	20.2.1930	1567	Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında Kanun
"	9.6.1932	2004	İcra ve İflas Kanunu
"	12.6.1933	2308	Şirketlerin Müruru Zamana Uğrayan Kupon, Tahvilat ve Hisse Senedi Bedellerinin Hazineye İntikalı Hakkındaki Kanun
"	4.7.1934	2559	Polis Vazife ve Selahiyet Kanunu
"	22.12.1934	2644	Tapu Kanunu
"	20.4.1936	2950	Vakıf Mallarının Taksitle Satılması ve Kiraya Verilmesi ve Satış Paralarının Kullanılması ve Emaneten İdare Edilen Mülhak
Nizamname	2.6.1937	2/6738	Orman Nizamnamesi
Kanun	20.6.1938	3468	Pul ve Kıymetli Kağıtların Bayiler ve Memurlar Vasıtasıyla Satılmasına ve Bunlara Satış Aidatı Verilmesine Dair Kanun
"	26.1.1939	3573	Zeytinciliğin Islahı ve Yabanilerin Aşılattırılması Hakkında Kanun
"	25.6.1935	3653	Yalova Termal Kaplıcalarının İdaresi ve İşletilmesi Hakkında Kanun
"	10.7.1940	3894	Denizde Zapt ve Müsadere Kanunu
"	30.12.1940	3959	T.C. Refik Saydam Merkez Hıfzısıhha Müessesesinin Teşkiline Dair Kanun
"	8.6.1942	4250	İspirto ve İspirtolu İçkiler İnhisarı Kanunu
"	10.6.1946	4922	Denizde Can ve Mal Koruma Hakkında Kanun
"	19.2.1947	5016	Milletlerarası Para Fonu ile Milletlerarası İmar ve Kalkınma Bankasına Katılmak için Hükümete Yetki Verilmesine Dair Kanun
"	8.7.1948	5254	Muhtaç Çiftçilere Ödünç Tohumluk Verilmesi Hakkında Kanun
"	10.6.1949	5441	Devlet Tiyatrosu Kuruluşu Hakkında Kanun

939

Vergi, Resim ve Diğer Gelirlerin Dayanakları			KANUNİ DAYANAĞIN ADI
Çeşidi	Tarihi	Numarası	
Kanun	11.2.1950	5539	Karayolları Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun
"	2.3.1950	5584	Posta Kanunu
"	15.7.1950	5682	Pasaport Kanunu
"	5.12.1951	5846	Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu
"	2.7.1953	6095	Kuzey Atlantik Andlaşması Teşkilatı Müşterek Enfrastrüktür Programı Gereğince Türkiye'de Yapılacak İnşa ve Tesis İşlerine Dair Kanun
"	10.7.1953	6136	Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanun
"	21.7.1953	6183	Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun
"	18.12.1953	6200	Devlet Su İşleri Umum Müdürlüğü Teşkilat ve Vazifeleri Hakkında Kanun
"	21.12.1953	6207	Avukatlar Yardımlaşma Kanunu
"	11.1.1954	6219	Türkiye Vakıflar Bankası TAO. Kanunu
"	27.1.1954	6237	Limanlar İnşaatı Hakkında Kanun
"	10.2.1954	6245	Harcırah Kanunu
"	7.3.1954	6326	Petrol Kanunu
"	18.5.1955	6570	Gayrimenkul Kiraları Hakkında Kanun
"	29.6.1956	6762	Türk Ticaret Kanunu
"	13.7.1956	6802	Gider Vergileri Kanunu
"	31.8.1956	6831	Orman Kanunu
"	15.05.1957	6964	Ziraat Odaları ve Ziraat Odaları Birliği Kanunu
"	9.6.1958	7126	Sivil Savunma Kanunu
"	11.2.1959	7201	Tebligat Kanunu
"	29.4.1959	7258	Futbol Müsabakalarında Müşterek Bahisler Tertibi Hakkında Kanun
"	15.5.1959	7269	Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanun
"	8.6.1959	7338	Veraset ve İntikal Vergisi Kanunu
"	6.5.1960	7471	Türkiye Cumhuriyeti Ordusu Subay ve Astsubaylarının Giyecek ve Teçhizatına Dair Kanun
"	18.11.1960	132	Türk Standartları Enstitüsü Kuruluş Kanunu
"	28.12.1960	189	Milli Savunma Bakanlığı İskan İhtiyaçları İçin Sarfiyat İcrası ve Bu Bakanlıkca Kullanılan Gayrimenkullerin Lüzumu Kalmayanların Satılmasına Selahiyet Verilmesi Hakkında Kanun
"	31.12.1960	193	Gelir Vergisi Kanunu
"	4.1.1961	213	Vergi Usul Kanunu
"	5.1.1961	224	Sağlık Hizmetlerinin Sosyalleştirilmesi Hakkında Kanun

Vergi, Resim ve Diğer Gelirlerin Dayanakları			KANUNİ DAYANAĞIN ADI
Çeşidi	Tarihi	Numarası	
Kanun	26.4.1961	298	Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanun
Kararname	6.8.1962	6/763	Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 17 Sayılı Karar
Kanun	18.2.1963	197	Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanunu
"	21.2.1963	210	Değerli Kağıtlar Kanunu
"	27.6.1963	261	İhracatı Geliştirmek Amacıyla Vergilerle İlgili Olarak Hükümetce Alınacak Tedbirlere Dair Kanun
"	11.7.1963	269	Tahsis Edildikleri Gayelerde Kullanılmalarına İmkan veya Lüzum Kalmayan Harp Sefinelerinin Satılmasına Yetki Verilmesi Hakkında Kanun
"	1.7.1964	488	Damga Vergisi Kanunu
"	2.7.1964	492	Harçlar Kanunu
"	14.7.1964	500	Kıbrıs'a Gönderilecek, Türk Askeri Birliği Mensuplarının Aylık ve Ücretleri ile Çeşitli İstihkakları ve Birliğin Başka Giderleri Hakkında Kanun
"	17.7.1964	506	Sosyal Sigortalar Kanunu
"	14.7.1965	657	Devlet Memurları Kanunu
"	20.7.1966	775	Gecekondu Kanunu
"	10.4.1967	852	Başbakanlık Basımevi Döner Sermaye İşletmesi Kuruluşu Hakkında Kanun
"	20.4.1967	854	Deniz İş Kanunu
"	27.7.1967	926	Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu
"	27.3.1969	1137	Çeşitli Vergi Kanunlarında Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun
"	29.4.1969	1164	Arsa Üretimi ve Değerlendirilmesi Hakkında Kanun
"	9.5.1969	1177	Tütün ve Tütün Tekeli Kanunu
"	14.1.1970	1211	Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası Kanunu
"	29.7.1970	1318	Finansman Kanunu (Taşıt Alım Vergisi)
"	29.7.1970	1319	Emlak Vergisi Kanunu
Kararname	10.8.1970	7/1101	Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında 18 Sayılı Karar
Kanun	22.3.1971	1380	Su Ürünleri Kanunu
"	13.5.1971	1402	Sıkıyönetim Kanunu
"	18.1.1972	1512	Noterlik Kanunu
"	14.09.1972	1618	Seyahat Acentaları ve Seyahat Acentaları Birliği Kanunu
"	18.4.1973	1702	Petrol Reformu Kanunu
Kararname	1.10.1973	7/7202	Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 19 Sayılı Karar
Kanun	14.06.1973	1739	Milli Eğitim Temel Kanunu

Vergi, Resim ve Diğer Gelirlerin Dayanakları			KANUNİ DAYANAĞIN ADI
Çeşidi	Tarihi	Numarası	
Kararname	19.1.1974	7/7699	Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 20 Sayılı Karar (Petrol Arama ve Petrolle İlgili Faaliyetleri Düzenleme Fonu Kurulması)
"	1.3.1974	7/7877	Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 21 Sayılı Karar (Fiyat Düzenleme ve Destekleme Fonu Kurulması)
"	29.8.1974	7/8810	Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 22 Sayılı Karar
Kanun	29.8.1977	2108	Muhtar Ödenek ve Sosyal Güvenlik Yasası
Kararname	21.1.1980	8/167	Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 25 Sayılı Karar
Kanun	23.9.1980	2302	Atatürk'ün Doğumunun 100 üncü Yılının Kutlanması ve "Atatürk Kültür Merkezi Kurulması" Hakkında Kanun
"	2.2.1981	2380	Belediyelere ve İl Özel İdarelerine Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanun
"	1.4.1981	2443	Devlet Denetleme Kurulu Kurulması Hakkında Kanun
"	26.5.1981	2464	Belediye Gelirleri Kanunu
"	28.7.1981	2499	Sermaye Piyasası Kanunu
"	11.9.1981	2521	Avda ve Sporda Kullanılan Tüfekler, Nişan Tabancaları ve Av Bıçaklarının Yapımı, Alımı, Satımı ve Bulundurulmasına Dair Kanun
"	4.11.1981	2547	Yüksek Öğretim Kanunu
"	6.11.1981	2548	Gemi Sağlık Resmi Kanunu
"	6.1.1982	2576	Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanun
K.H.K.	14.1.1982	35	Ödeme Güçlüğü İçinde Bulunan Bankerlerin İşlemleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname
Kanun	14.1.1982	2581	Deniz Ticaret Filosunun Geliştirilmesi ve Gemi İnşa Tesislerini Teşviki Hakkında Kanun
"	12.3.1982	2634	Turizmi Teşvik Kanunu
"	20.5.1982	2674	Karasuları Kanunu
"	11.8.1982	2698	Milli Eğitim Bakanlığı Okul Pansiyonları Kanunu
"	5.4.1983	2813	Telsiz Kanunu
Kanun	22.4.1983	2820	Siyasi Partiler Kanunu
"	24.5.1983	2828	Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Kanunu
"	21.7.1983	2863	Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu
"	9.8.1983	2872	Çevre Kanunu
"	9.8.1983	2873	Milli Parklar Kanunu
"	11.8.1983	2876	Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Kanunu
"	8.9.1983	2886	Devlet İhale Kanunu
K.H.K.	6.10.1983	90	Ödünç Para Verme İşleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname
"	6.10.1983	91	Menkul Kıymetler Borsaları Hakkında Kanun Hükmünde Kararname

Vergi, Resim ve Diğer Gelirlerin Dayanakları			KANUNİ DAYANAĞIN ADI
Çeşidi	Tarihi	Numarası	
Kanun	6.10.1983	2911	Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu
"	13.10.1983	2918	Karayolları Trafik Kanunu
"	14.10.1983	2920	Türk Sivil Havacılık Kanunu
"	17.10.1983	2924	Orman Köylülerinin Kalkınmalarının Desteklenmesi Hakkında Kanun
"	17.10.1983	2925	Tarım İşçileri Sosyal Sigortalar Kanunu
"	25.10.1983	2935	Olağanüstü Hal Kanunu
"	1.11.1983	2937	Devlet İstihbarat Hizmetleri ve Milli İstihbarat Teşkilatı Kanunu
"	4.11.1983	2941	Seferberlik ve Savaş Hali Kanunu
"	4.11.1983	2942	Kamulaştırma Kanunu
"	9.11.1983	2946	Kamu Konutları Kanunu
"	17.11.1983	2957	Bazı Askeri Hastanelere Döner Sermaye Tahsisine Dair Kanun
"	18.11.1983	2960	Boğaziçi Kanunu
K.H.K.	14.12.1983	178	Maliye ve Gümrük Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname
Kanun	18.1.1984	2972	Mahalli İdareler ile Mahalle Muhtarlıkları ve İhtiyar Heyetleri Seçimi Hakkında Kanun
"	2.2.1984	2976	Dış Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun
"	24.2.1984	2981	İmar ve Gecekondu Mevzuatına Aykırı Yapılara Uygulanacak Bazı İşlemler ve 6785 Sayılı İmar Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun
"	24.2.1984	2982	Konut İnşaatında ve Kalkınmada Öncelikli Yörelerde Yapılacak Yatırımlarda Vergi, Resim ve Harç İstisna ve Muaflıkları
"			Tanınması Hakkında Kanun
"	29.2.1984	2983	Tasarrufların Teşviki ve Kamu Yatırımlarının Hızlandırılması Hakkında Kanun
"	2.3.1984	2985	Toplu Konut Kanunu
"	16.5.1984	3007	Gümrük Mevzuatına Göre Tasfiye Edilecek Eşya Hakkında Döner Sermaye Kanunu
"	27.9.1984	3046	Bakanlıkların Kuruluş ve Görev Esasları Hakkında Kanun
"	9.10.1984	3054	Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı ve Divan Üyelerinin Temsil Ödenekleri ile Türkiye Büyük Millet Meclisi Hesaplarını İnceleme Komisyonunca Seçilen Denetci Üyenin Ödeneği Hakkında Kanun
"	9.10.1984	3055	Başbakan ve Bakanların Temsil Ödenekleri ile Dışarıdan Atanan Bakanların Ödenek ve Yollukları Hakkında Kanun
"	25.10.1984	3065	Katma Değer Vergisi Kanunu
"	20.11.1984	3082	Kamu Yararının Zorunlu Kıldığı Hallerde, Kamu Hizmeti Niteliği Taşıyan Özel Teşebbüslerin Devletleştirilmesi Usul ve Esasları Hakkında Kanun
"	22.11.1984	3083	Sulama Alanlarında Arazi Düzenlenmesine Dair Tarım Reformu Kanunu
"	4.12.1984	3091	Taşınmaz Mal Zilliyetliğine Yapılan Tecavüzlerin Önlenmesi Hakkında Kanun

Vergi, Resim ve Diğer Gelirlerin Dayanakları			KANUNİ DAYANAĞIN ADI
Çeşidi	Tarihi	Numarası	
Kanun	4.12.1984	3092	Çay Kanunu
"	4.12.1984	3093	Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu Gelirleri Kanunu
"	4.12.1984	3095	Kanuni Faiz ve Temerrüt Faizine İlişkin Kanun
"	4.12.1984	3096	Türkiye Elektrik Kurumu Dışındaki Kuruluşların Elektrik Üretimi ile İletimi, Dağıtımı ve Ticareti ile Görevlendirilmesi Hakkında Kanun
"	6.12.1984	3100	Katma Değer Vergisi Mükelleflerinin Ödeme Kaydedici Cihazları Kullanmaları Mecburiyeti Hakkında Kanun
"	26.2.1985	3155	Tarım Reformu Genel Müdürlüğünün Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun
"	3.5.1985	3194	İmar Kanunu
"	9.5.1985	3202	Köye Yönelik Hizmetler Hakkında Kanun
"	30.5.1985	3212	Silahlı Kuvvetler İhtiyaç Fazlası Mal ve Hizmetlerinin Satış, Hibe, Devir ve Elden Çıkarılması Diğer Devletler Adına Yurt Dışı ve Yurt içi Alımların Yapılması ve Eğitim Görecek Yabancı Personel Hakkında Kanun
"	4.6.1985	3213	Maden Kanunu
"	6.6.1985	3218	Serbest Bölgeler Kanunu
"	10.6.1985	3225	Milli Savunma Bakanlığı ile Kara, Deniz ve Hava Kuvvetleri Komutanlıklarına Bağlı Kurumlarda Döner Sermaye Teşkili ve İşletilmesine İlişkin Kanun
"	10.6.1985	3226	Finansal Kiralama Kanunu
"	10.6.1985	3230	Tanıtma Fonu Teşkili ile 11.7.1939 Tarihli ve 3670 Sayılı Milli Piyango Teşkiline Dair Kanunun 4 üncü Maddesine Bir Bent Eklenmesi Hakkında Kanun
"	7.11.1985	3238	Savunma Sanayii Müsteşarlığının Kurulması 11 Temmuz 1939 tarih ve 3670 Sayılı Milli Piyango Teşkiline Dair Kanunun İki Maddesi ile 23 Ekim 1984 Tarih ve 3065 Sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun
"	11.2.1986	3259	İslam Kalkınma Bankasına Vergi Muafiyeti Tanınması Hakkında Kanun
"	18.3.1986	3269	Uzman Erbaş Kanunu
"	6.5.1986	3283	Bazı Kanunlarla Tanınmış Olan Gümrük Muafiyetlerinin Kaldırılması Hakkında Kanun
"	8.5.1986	3285	Hayvan Sağlığı Zabıtası Kanunu
"	21.05.1986	3289	Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun
"	28.5.1986	3292	Vatani Hizmet Tertibi Aylıklarının Bağlanması Hakkında Kanun
"	29.5.1986	3294	Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanunu
"	3.6.1986	3298	Uyuşturucu Maddelerle İlgili Kanun
"	5.6.1986	3303	Taşkömürü Havzasındaki Taşınmaz Malların İktisabına Dair Kanun
"	5.6.1986	3308	Mesleki Eğitim Kanunu

Vergi, Resim ve Diğer Gelirlerin Dayanakları			KANUNİ DAYANAĞIN ADI
Çeşidi	Tarihi	Numarası	
Kanun	25.3.1987	3332	Sermaye Piyasasının Teşviki, Sermayenin Tabana Yaygınlaştırılması ve Ekonomiyi Düzenlemede Alınacak Tedbirler ile 5422 Sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu, 213 Sayılı Vergi Usul Kanunu ve 3182 Sayılı Bankalar Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun
"	2.4.1987	3346	Kamu İktisadi Teşebbüsleri ile Fonların Türkiye Büyük Millet Meclisince Denetlenmesinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun
"	7.5.1987	3359	Sağlık Hizmetleri Temel Kanunu
"	21.6.1987	3402	Kadastro Kanunu
"	28.1.1988	3406	Tahsil Edilemeyen Hazine Alacaklarının Silinmesi Hakkında Kanun
"	24.3.1988	3418	Eğitim, Gençlik, Spor ve Sağlık Hizmetleri Vergisinin İhdası ile 3074 Sayılı Akaryakıt Tüketim Vergisi Kanunu, 197 Sayılı Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanunu, 1318 Sayılı Finansman Kanunu, 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu, 213 Sayılı Vergi Usul Kanunu, 6183 Sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun ve 492 Sayılı Harçlar Kanununda Değişiklikler Yapılması ve Bu Kanunlara Bazı Hükümler Eklenmesine Dair Kanun
K.H.K.	6.6.1988	320	Milli Piyango İdaresi Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname
Kanun	13.10.1988	3480	Malüller ile Şehit Dul ve Yetimlerine Tütün ve Alkol Ürünlerinin Satış Bedellerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanun
"	11.1.1989	3516	Ölçüler ve Ayar Kanunu
"	12.1.1989	3517	Radyo ve Televizyon Verici İstasyonlarının Posta, Telgraf ve Telefon İşletmesi Genel Müdürlüğü Tarafından Kurulması ve İşletilmesi ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun
"	18.5.1989	3561	Mal Memurlarının Kayyım Tayin Edilmesine Dair Kanun
"	1.6.1989	3568	Serbest Muhasebecilik, Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanunu
"	14.6.1989	3577	İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Kanun
"	4.4.1990	3621	Kıyı Kanunu
"	12.4.1990	3624	Küçük ve Orta Ölçekli Sanayi Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı Kurulması Hakkında Kanun
"	19.4.1990	3628	Mal Bildiriminde Bulunulması, Rüşvet ve Yolsuzluklarla Mücadele Kanunu
"	26.10.1990	3671	Türkiye Büyük Millet Meclisi Üyelerinin Ödenek, Yolluk ve Emekliliklerine Dair Kanun
"	12.4.1991	3713	Terörle Mücadele Kanunu
"	21.3.1992	3787	Bazı Kamu Alacaklarının Tahsilatının Hızlandırılması ve Matrah Artırımı Hakkında Kanun
"	17.6.1992	3813	Türkiye Futbol Federasyonu Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun
"	2.7.1992	3833	Türk Silahlı Kuvvetleri Stratejik Hedef Planının Gerçekleştirilmesi Maksadıyla Gelecek Yıllara Sari Taahhütlere Girişme Yetkisi Verilmesi Hakkında Kanun
"	2.7.1992	3835	Ahıska Türklerinin Türkiye'ye Kabulü ve İskanına Dair Kanun
"	2.7.1992	3836	Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Birbirlerine Olan Borçlarının Tahkimi Hakkında Kanun

Vergi, Resim ve Diğer Gelirlerin Dayanakları			KANUNİ DAYANAĞIN ADI
Çeşidi	Tarihi	Numarası	
Kanun	28.8.1992	3838	Erzincan, Gümüşhane ve Tunceli İllerinde Vuku Bulan Deprem Afeti İle Şırnak ve Çukurca'da Meydana Gelen Hasar ve Tahribata İlişkin Hizmetlerin Yürütülmesi Hakkında Kanun.
K.H.K.	19.8.1993	491	Denizcilik Müsteşarlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname
Kanun	8.6.1994	3996	Bazı Yatırım ve Hizmetlerin Yap-İşlet-Devret Modeli Çerçevesinde Yaptırılması Hakkında Kanun
"	24.11.1994	4046	Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanun
"	7.12.1994	4054	Rekabetin Korunması Hakkında Kanun
"	9.12.1994	4059	Hazine Müsteşarlığı ile Dış Ticaret Müsteşarlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun
"	16.2.1995	4070	Hazineye Ait Tarım Arazilerinin Satışı Hakkında Kanun
"	16.2.1995	4071	3 Mart 1340 (1924) Tarihli ve 431 Sayılı Kanunla Hazineye Kalan Taşınmaz Mallardan Bazılarının Zilyedlerine Devri Hakkında Kanun
"	16.2.1995	4072	Mülga 2613 ve 766 Sayılı Kanunlarla Hazine Adına Tescil Edilen Miktar Fazlalıklarının İlgililerine Devrine Dair Kanun
"	23.2.1995	4077	Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun
"	28.2.1995	4083	Seferberlik ve Savaş Haline İlişkin Harp Sanayii Faaliyetinin Yürütülmesi Hakkında Kanun
K.H.K.	24.06.1995	552	Yaş Sebze ve Meyve Ticaretinin Düzenlenmesi ve Toptancı Halleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname
Kanun	23.7.1995	4122	Milli Ağaçlandırma ve Erozyon Kontrolü Seferberlik Kanunu
"	3.11.1995	4128	12.9.1960 tarihli ve 88 sayılı 29.6.1956 Tarihli ve 6762 sayılı ve l0.6.1930 Tarihli ve 1705 sayılı Kanunlar ile 24.6.1995 Tarihli ve 551, 552, 554, 555, 556 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameler ile 28.6.1995 Tarihli ve 560 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun.
"	1.8.1996	4160	26.5.1927 tarih ve 1050 sayılı, 14.7.1965 Tarih ve 657 sayılı, 16.8.1961 tarih ve 351 sayılı, 29.8.1977 Tarih ve 2108 sayılı 4.11.1981 Tarih ve 2547 sayılı, 23.5.1928 Tarih ve 1322 sayılı, 9.11.1983 tarih ve 2946 sayılı ve 11.11.1986 Tarih ve 3320 sayılı Kanunların Bazı Hükümlerinde Değişiklik Yapılması ve Bazı Hükümlerinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Kanun
"	30.8.1996	4182	Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Taşınmaz Mallarının Satışı Hakkında Kanun.
"	7.11.1996	4207	Tütün Mamullerinin Zararlarının Önlenmesine Dair Kanun
"	13.11.1996	4208	Karaparanın Aklanmasının Önlenmesine, 2313 Sayılı Uyuşturucu Maddelerin Murakabesi Hakkında Kanunda, 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununda ve 178 Sayılı Maliye Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun
"	16.7.1997	4283	Yap-İşlet Modeli İle Elektrik Enerjisi Üretim Tesislerinin Kurulması ve İşletilmesi İle Enerji Satışının Düzenlenmesi Hakkında Kanun
"	6.8.1997	4301	Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumunun Kuruluş ve İdaresine İlişkin Kanun
"	16.8.1997	4306	İlköğretim ve Eğitim Kanunu, Milli Eğitim Temel Kanunu, Çıraklık ve Meslek Eğitim Kanunu, Milli Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun İle 24.3.1988 Tarihli ve 3418 Sayılı Kanunda Değişiklik Yapılması ve Bazı Kâğıt ve İşlemlerden Eğitime Katkı Payı Alınması Hakkında Kanun

Vergi, Resim ve Diğer Gelirlerin Dayanakları			KANUNİ DAYANAĞIN ADI
Çeşidi	Tarihi	Numarası	
Kanun	14.1.1998	4320	Ailenin Korunmasına Dair Kanun
"	21.1.1998	4325	Olağanüstü Hal Bölgesinde ve Kalkınmada Öncelikli Yörelerde İstihdam Yaratılması ve Yatırımların Teşvik Edilmesi ile 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun
"	25.2.1998	4342	Mera Kanunu
"	2.4.1998	4358	Vergi Kimlik Numarası Kullanımının Yaygınlaştırılması ve Noterlik Kanunu, İcra ve İflas Kanunu, Tapu Kanunu, Karayolları Trafik Kanunu, Çekle Ödemelerin Düzenlenmesi ve Çek Hamillerinin Korunması Hakkında Kanun, Bankalar Kanunu, Posta Kanunu ile Pasaport Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun
"	3.4.1998	4359	14.7.1965 Tarihli ve 657 Sayılı, 8.6.1949 Tarihli ve 5434 Sayılı, 5.3.1964 Tarihli ve 439 Sayılı, 30.4.1992 Tarihli ve 3797 Sayılı, 11.10.1983 Tarihli ve 2914 Sayılı Kanunların Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması ve 5.1.1961 Tarihli ve 222 Sayılı, 24.11.1994 Tarihli ve 4048 Sayılı Kanunların Bazı Maddelerinin Yürürlükten Kaldırılması Hakkında Kanun
"	22.7.1998	4369	Vergi Usul Kanunu, Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun, Gelir Vergisi Kanunu, Kurumlar Vergisi Kanunu, Katma Değer Vergisi Kanunu, Gider Vergileri Kanunu, Emlak Vergisi Kanunu,Veraset ve İntikal Vergisi Kanunu, Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanunu, Damga Vergisi Kanunu, Harçlar Kanunu,3505 Sayılı Kanun,Katma Değer Vergisi Mükelleflerinin Ödeme Kaydedici Cihazları Kullanmaları Mecburiyeti Hakkında Kanun, Belediye Gelirleri Kanunu, 1318 ve 4208 Sayılı Kanunlar ile 178 sayılı Maliye Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ve 190 Sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun
"	29.7.1998	4375	Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanunu, Devlet Memurları Kanunu ve Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun
"	31.7.1998	4381	Seçimlerle İlgili Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması; Türkiye Büyük Millet Meclisinin 21 inci Dönem Milletvekili Genel Seçimleri ve Birlikte Yapılacak Mahalli İdareler Genel Seçimleri Hakkında Kanun
"	18.6.1999	4389	Bankalar Kanunu
"	28.7.1999	4421	Türk Ceza Kanunu ile Cezaların İnfazı Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun
"	11.8.1999	4444	Gelir Vergisi Kanunu, Kurumlar Vergisi Kanunu, Katma Değer Vergisi Kanunu, Vergi Usul Kanunu, Emlâk Vergisi Kanunu, Belediye Gelirleri Kanunu ve Harçlar Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun
"	25.8.1999	4447	İşsizlik Sigortası Kanunu (Sosyal Sigortalar Kanunu, Tarım İşçileri Sosyal Sigortalar Kanunu, Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu, Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanunu, Tarımda Kendi Adına ve Hesabına Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kanunu ile İş Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi ve Bu Kanunlara Ek ve Geçici Maddeler Eklenmesi, İşsizlik Sigortası Kurulması, Çalışanların Tasarrufa Teşvik Edilmesi ve Bu Tasarrufların Değerlendirilmesine Dair Kanunun İki Maddesinin Yürürlükten Kaldırılması ile Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Eki Cetvellerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun)

Vergi, Resim ve Diğer Gelirlerin Dayanakları			KANUNİ DAYANAĞIN ADI
Çeşidi	Tarihi	Numarası	
Kanun	27.8.1999	4452	Doğal Afetlere Karşı Alınacak Önlemler ve Doğal Afetler Nedeniyle Doğan Zararların Giderilmesi İçin Yapılacak Düzenlemeler Hakkında Yetki Kanunu
K.H.K.	1.9.1999	574	Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname
"	23.9.1999	576	Doğal Afetlerde Yapılacak Yardımların Düzenlenmesi ile Vergilerin Ödeme Sürelerinin Uzatılmasına ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararname
Kanun	27.10.1999	4457	Türk Akreditasyon Kurumu Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun
"	27.10.1999	4458	Gümrük Kanunu
K.H.K.	22.11.1999	582	Afetten Doğan Zararların Giderilmesi Hakkında Kanun Hükmünde Kararname
Kanun	2.12.1999	4484	Doğal Afetlere Karşı Alınacak Önlemler ve Doğal Afetler Nedeniyle Doğan Zararların Giderilmesi İçin Yapılacak Düzenlemeler Hakkında Yetki Kanununun 1 ve 2 nci Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına ve Sürenin Uzatılmasına İlişkin Kanun
"	16.12.1999	4490	Türk Uluslararası Gemi Sicil Kanunu İle 491 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun
K.H.K.	27.12.1999	586	Sivil Müdafaa Kanunu İle Belediye Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararname
"	27.12.1999	587	Zorunlu Deprem Sigortasına Dair Kanun Hükmünde Kararname
"	29.12.1999	588	Konut Edindirme Yardımı Hesaplarının Tasfiyesine Dair Kanun Hükmünde Kararname
"	17.1.2000	589	Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararname
Kanun	27.1.2000	4502	Telgraf ve Telefon Kanunu, Ulaştırma Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun, Telsiz Kanunu ve Posta, Telgraf ve Telefon İdaresinin Biriktirme ve Yardım Sandığı Hakkında Kanun İle Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Eki Cetvellerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun
"	27.1.2000	4505	Sosyal Güvenlikle İlgili Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması ve Temsil Tazminatı Ödenmesi Hakkında Kanun
"	17.2.2000	4533	Gelibolu Yarımadası Tarihi Milli Parkı Kanunu
"	24.2.2000	4536	Denizlerde ve Yurt Yüzeyinde Görülen Patlayıcı Madde ve Şüpheli Cisimlere Uygulanacak Esaslara İlişkin Kanun
"	24.2.2000	4538	EURO'nun Hukuki Araçlara Etkisi İle Akaryakıt Tüketim Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun
"	29.2.2000	4539	Doğal Afet Bölgelerinde Afetten Kaynaklanan Hukuki Uyuşmazlıkların Çözümüne ve Bazı İşlemlerin Kolaylaştırılmasına İlişkin Kanun Hükmünde Kararnamenin Kabulü Hakkında Kanun
"	29.2.2000	4540	Doğal Afetlere Karşı Alınacak Önlemler ve Doğal Afetler Nedeniyle Doğan Zararların Giderilmesi İçin Yapılacak Düzenlemeler Hakkında Yetki Kanununun Süresinin Uzatılmasına İlişkin Kanun
K.H.K.	6.3.2000	593	Sakarya İlinde Büyük Şehir Belediyesi Kurulması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname
Kanun	12.4.2000	4562	Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu

Vergi, Resim ve Diğer Gelirlerin Dayanakları			KANUNİ DAYANAĞIN ADI
Çeşidi	Tarihi	Numarası	
Kanun	23.5.2000	4568	Bazı Fonların Tasfiyesine İlişkin Kanun (Tasarrufların Teşviki ve Kamu Yatırımlarının Hızlandırılması Hakkında Kanunun, Özelleştirme Uygulamalarının Düzenlenmesine ve Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun, Asker Ailelerinden Muhtaç Olanlara Yardım Hakkında Kanunun, Futbol Müsabakalarında Müşterek Bahisler Tertibi Hakkında Kanunun, Gecekondu Kanununun, Sağlık Hizmetleri Temel Kanununun ve Ödeme Güçlüğü İçinde Bulunan Bankerlerin İşlemleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Yürürlükten Kaldırılması İle Bazı Tekel Maddeleri Fiyatlarına Yapılan Zamlardan Elde Edilen Hasılatın T.C.Merkez Bankasında Açılacak Bir Deprem Fonu Hesabında Toplanmasına Dair Kanunun Yürürlükten Kaldırılması Hakkında Kanun)
"	1.6.2000	4572	Tarım Satış Kooperatif ve Birlikleri Hakkında Kanun
"	23.6.2000	4586	Petrolün Boru Hatları İle Transit Geçişine Dair Kanun
"	29.6.2000	4588	Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Teşkilat, Görev ve Yetkilerine İlişkin Konularla Kamu Personeli Arasındaki Ücret Dengesizliklerinin Giderilmesi ve Kamu Mali Yönetiminde Disiplinin Sağlanması İçin Yapılacak Düzenlemeler Hakkında Yetki Kanunu
"	15.11.2000	4603	Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası, Türkiye Halk Bankası A.Ş ve Türkiye Emlak Bankası A.Ş Hakkında Kanun
"	20.2.2001	4628	Elektrik Piyasası Kanunu
"	21.2.2001	4629	Bazı Fonların Tasfiyesi Hakkında Kanun
"	28.2.2001	4631	Hayvan Islahı Kanunu
"	28.3.2001	4632	Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu
"	4.4.2001	4634	Şeker Kanunu
"	5.4.2001	4636	Milli Savunma Bakanlığı Akaryakıt İkmal ve Nato Pol Tesisleri İşletme Başkanlığının Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanun
"	10.4.2001	4639	Memurlar ve Diğer Kamu Görevlileri Hakkındaki Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Yetki Kanunu
"	12.4.2001	4645	Emniyet Genel Müdürlüğü'ne Ait Araç, Gereç, Mal ve Malzemenin Satış, Hibe, HEK ve Hurda Durum ve İşlemleri ile Hizmet Satışına Dair Kanun
"	18.4.2001	4646	Doğal Gaz Piyasası Kanunu
"	20.6.2001	4684	Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun
"	25.6.2001	4688	Kamu Görevlileri Sendikaları Kanunu
"	26.6.2001	4691	Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu
"	28.6.2001	4702	Yükseköğretim Kanunu, Çıraklık ve Meslek Eğitim Kanunu, İlköğretim ve Eğitim Kanunu, Milli Eğitim Temel Kanunu, Milli Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun ile 24.3.1988 Tarihli ve 3418 Sayılı Kanunda Değişiklik Yapılması ve Bazı Kağıt ve İşlemlerden Eğitime Katkı Payı Alınması Hakkında Kanun ile Milli Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun

Vergi, Resim ve Diğer Gelirlerin Dayanakları			KANUNİ DAYANAĞIN ADI
Çeşidi	Tarihi	Numarası	
Kanun	29.6.2001	4703	Ürünlere İlişkin Teknik Mevzuatın Hazırlanması ve Uygulanmasına Dair Kanun
"	29.6.2001	4706	Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun
"	22.11.2001	4721	Türk Medeni Kanunu
"	28.12.2001	4731	17/8/1999 ve 12/11/1999 Tarihlerinde Meydana Gelen Depremlerden Zarar Görenlerin Vergi Borçları ve Vergi Cezalarının Terkini ile Vergi Usul Kanunu, Katma Değer Vergisi Kanunu, Harçlar Kanunu ve Organize Sanayi Bölgeleri Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun
"	3.1.2002	4733	Tütün, Tütün Mamulleri, Tuz ve Alkol İşletmeleri Genel Müdürlüğünün Yeniden Yapılandırılması ile Tütün ve Tütün Mamullerinin Üretimine, İç ve Dış Alım ve Satımına, 4046 Sayılı Kanunda ve 233 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapıllmasına Dair Kanun
"	4.1.2002	4734	Kamu İhale Kanunu
"	9.1.2002	4737	Endüstri Bölgeleri Kanunu (Endüstri Bölgeleri Kanunu ve Organize Sanayi Bölgeleri Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun)
"	30.1.2002	4743	Mali Sektöre Olan Borçların Yeniden Yapılandırılması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun
"	7.2.2002	4745	Denizcilik Müsteşarlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname, Devlet Memurları Kanunu, Harcırah Kanunu ile Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun
"	20.3.2002	4747	İstihdamın Teşviki Amacıyla Ücret Dışı Yüklerden Bazılarının Ödenmesinin Ertelenmesi ile Sosyal Sigortalar Kanunu Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanunu ve 631 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun
"	28.3.2002	4749	Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanun
"	15.5.2002	4756	Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayınları Hakkında Kanun, Basın Kanunu, Gelir Vergisi Kanunu ile Kurumlar Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun
"	6.6.2002	4760	Özel Tüketim Vergisi Kanunu
"	12.6.2002	4761	Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun
"	29.7.2002	4769	Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevleri Personeli Eğitim Merkezleri Kanunu
"	25.2.2003	4811	Vergi Barışı Kanunu
"	27.2.2003	4817	Yabancıların Çalışma İzinleri Hakkında Kanun
"	9.4.2003	4842	Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun
"	24.4.2003	4853	Çalışanların Tasarruflarını Teşvik Hesabının Tasfiyesi ve Bu Hesaptan Yapılacak Ödemelere Dair Kanun
"	22.5.2003	4857	İş Kanunu
"	4.6.2003	4865	Ulusal Bor Araştırma Enstitüsü Kurulması Hakkında Kanun

Vergi, Resim ve Diğer Gelirlerin Dayanakları			KANUNİ DAYANAĞIN ADI
Çeşidi	Tarihi	Numarası	
Kanun	25.6.2003	4904	Türkiye İş Kurumu Kanunu
"	26.6.2003	4911	Sivil Hava Araçları Üçüncü Şahıs Mesuliyet Sigortasının Ticari Olarak Temin Edilemeyen Kısmının Devlet Garantisi ile Karşılanması Hakkında Kanun
"	1.7.2003	4915	Kara Avcılığı Kanunu
"	10.7.2003	4924	Eleman Temininde Güçlük Çekilen Yerlerde Sözleşmeli Sağlık Personeli Çalıştırılması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun
"	10.7.2003	4925	Karayolu Taşıma Kanunu
"	23.7.2003	4954	Türkiye Adalet Akademisi Kanunu
"	29.7.2003	4958	Sosyal Sigortalar Kurumu Kanunu
"	30.7.2003	4961	Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun
"	30.7.2003	4962	Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması ve Vakıflara Vergi Muafiyeti Tanınması Hakkında Kanun
"	31.7.2003	4969	Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun
"	9.10.2003	4982	Bilgi Edinme Hakkı Kanunu
"	6.11.2003	5000	Türk Patent Enstitüsü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun
"	4.12.2003	5015	Petrol Piyasası Kanunu
"	10.12.2003	5018	Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu
"	16.12.2003	5021	Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması ve Bankalar Kanunu Hükümlerine İstinaden Bankacılık İşlemleri Yapma ve Mevduat Kabul Etme İzni Kaldırılan Türkiye İmar Bankası Türk Anonim Şirketi Hakkında Tesis Edilecek Bazı İşlemler Hakkında Kanun
"	25.12.2003	5035	Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun
"	8.1.2004	5042	Yeni Bitki Çeşitlerine Ait Islahçı Haklarının Korunmasına İlişkin Kanun
"	15.1.2004	5070	Elektronik İmza Kanunu
"	28.1.2004	5083	Türkiye Cumhuriyeti Devletinin Para Birimi Hakkında Kanun
"	29.1.2004	5084	Yatırımların ve İstihdamın Teşviki ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun
"	10.2.2004	5086	Yabancılara İkinci El Taşıt Satışı Hakkında Kanun
"	3.3.2004	5102	Yüksek Öğrenim Öğrencilerine Burs, Kredi Verilmesine İlişkin Kanun
"	4.3.2004	5104	Kuzey Ankara Girişi Kentsel Dönüşüm Projesi Kanunu
"	28.4.2004	5149	Spor Müsabakalarında Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesine Dair Kanun
"	25.5.2004	5176	Kamu Görevlileri Etik Kurulu Kurulması ve Bazı Kanunlarda DeğişiklikYapılması Hakkında Kanun
"	26.5.2004	5177	Maden Kanununda ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun
"	27.5.2004	5179	Gıdaların Üretimi, Tüketimi ve Denetlenmesine Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun
"	9.6.2004	5187	Basın Kanunu

Vergi, Resim ve Diğer Gelirlerin Dayanakları			KANUNİ DAYANAĞIN ADI
Çeşidi	Tarihi	Numarası	
Kanun	10.6.2004	5188	Özel Güvenlik Hizmetlerine Dair Kanun
"	22.6.2004	5193	Optisyenlik Hakkında Kanun
"	22.6.2004	5194	Bazı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun
"	24.6.2004	5199	Hayvanları Koruma Kanunu
"	29.6.2004	5200	Tarımsal Üretici Birlikleri Kanunu
"	10.7.2004	5216	Büyükşehir Belediyesi Kanunu
"	14.7.2004	5217	Özel Gelir ve Özel Ödeneklerin Düzenlenmesi İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun
"	14.7.2004	5224	Sinema Filmlerinin Değerlendirilmesi ve Sınıflandırılması ile Desteklenmesi Hakkında Kanun
"	14.7.2004	5225	Kültür Yatırımları ve Girişimlerini Teşvik Kanunu
"	16.7.2004	5228	Bazı Kanunlarda ve 178 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun
"	16.7.2004	5230	Pamukbank Türk Anonim Şirketinin Türkiye Halk Bankası Anomin Şirketine Devri ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun
"	17.7.2004	5233	Terör ve Terörle Mücadeleden Doğan Zararların Karşılanması Hakkında Kanun
"	17.9.2004	5234	Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun
"	26.9.2004	5237	Türk Ceza Kanunu
"	4.11.2004	5252	Türk Ceza Kanununun Yürürlük ve Uygulama Şekli Hakkında Kanun
"	4.11.2004	5253	Dernekler Kanunu
"	1.12.2004	5262	Organik Tarım Kanunu
"	4.12.2004	5271	Ceza Muhakemesi Kanunu
"	13.12.2004	5275	Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun
"	30.12.2004	5281	Vergi Kanunlarının Yeni Türk Lirasına Uyumu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun
"	6.1.2005	5283	Bazı Kamu Kurum ve Kuruluşlarına Ait Sağlık Birimlerinin Sağlık Bakanlığına Devredilmesine Dair Kanun
"	10.2.2005	5300	Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanunu
"	22.2.2005	5302	İl Özel İdaresi Kanunu
"	2.3.2005	5307	Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Kanunu ve Elektrik Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun
"	23.3.2005	5320	Ceza Muhakemesi Kanununun Yürürlük ve Uygulama Şekli Hakkında Kanun
"	24.3.2005	5324	Kozmetik Kanunu
"	30.3.2005	5326	Kabahatler Kanunu
"	21.4.2005	5335	Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun
"	5.5.2005	5345	Gelir İdaresi Başkanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun

Vergi, Resim ve Diğer Gelirlerin Dayanakları			KANUNİ DAYANAĞIN ADI
Çeşidi	Tarihi	Numarası	
Kanun	10.5.2005	5346	Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Elektrik Enerjisi Üretimi Amaçlı Kullanımına İlişkin Kanun
"	7.6.2005	5362	Esnaf ve Sanatkarlar Meslek Kuruluşları Kanunu
"	14.6.2005	5363	Tarım Sigortaları Kanunu
"	16.6.2005	5366	Yıpranan Tarihi ve Kültürel Taşınmaz Varlıkların Yenilenerek Korunması ve Yaşatılarak Kullanılması Hakkında Kanun
"	16.6.2005	5368	Lisanslı Harita Kadastro Mühendisleri ve Büroları Hakkında Kanun
"	16.6.2005	5369	Evrensel Hizmetin Sağlanması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun
"	3.7.2005	5393	Belediye Kanunu
"	3.7.2005	5395	Çocuk Koruma Kanunu
"	3.7.2005	5398	Özelleştirme Uygulamalarının Düzenlenmesine ve Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunda ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun
"	3.7.2005	5403	Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu
"	19.10.2005	5411	Bankacılık Kanunu
"	10.11.2005	5429	Türkiye İstatistik Kanunu
"	10.11.2005	5431	Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun
"	22.12.2005	5436	Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun
"	28.12.2005	5441	Tarım ve Köyişleri Bakanlığının 867 ve 170 Sayılı Kanunlara Tabi İşletmeler Dışında Kalan Taşra Kuruluşlarına Döner Sermaye Verilmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına aldırılmasına, Ziraat Vekaletine Merbut Bazı Mektep ve Müesseselerin Sureti İdaresi Hakkında Kanunun Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Kanun
"	25.01.2006	5449	Kalkınma Ajanslarının Kuruluşu, Koordinasyonu ve Görevleri Hakkında Kanun
"	26.01.2006	5450	Kamu Kurum ve Kuruluşlarına Bağlı Okulların Millî Eğitim Bakanlığına Devredilmesi ile Bazı Kanunlarda ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun
"	08.02.2006	5454	Emekli Sandığı, Sosyal Sigortalar Kurumu ve Bağ-Kur'dan Aylık veya Gelir Almakta Olanlara Ek Ödeme Yapılması ile Sosyal Sigortalar Kurumu ve Bağ-Kur'dan Aylık veya Gelir Almakta Olanlara Ödenen Gelir ve Aylıklarda 2006 Yılında Yapılacak Artışlar ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun
"	22.02.2006	5458	Sosyal Güvenlik Prim Alacaklarının Yeniden Yapılandırılması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun
"	23.02.2006	5464	Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanunu
"	18.04.2006	5488	Tarım Kanunu
"	18.04.2006	5502	Sosyal Güvenlik Kurumu Kanunu
"	25.04.2006	5490	Nüfus Hizmetleri Kanunu
"	31.05.2006	5510	Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu

Vergi, Resim ve Diğer Gelirlerin Dayanakları			KANUNİ DAYANAĞIN ADI
Çeşidi	Tarihi	Numarası	
Kanun	13.06.2006	5520	Kurumlar Vergisi Kanunu
"	21.06.2006	5523	Türkiye Yatırım Destek ve Tanıtım Ajansı Kurulması Hakkında Kanun
"	01.07.2006	5538	Bütçe Kanunlarında Yer Alan Bazı Hükümlerin İlgili Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelere Eklenmesi ve Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun
"	08.07.2006	5535	Bazı Kamu Alacaklarının Tahsili ve Terkinine İlişkin Kanun
"	19.09.2006	5543	İskân Kanunu
"	11.10.2006	5549	Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanun
"	31.10.2006	5553	Tohumculuk Kanunu
"	14.12.2006	5564	Kimyasal Silahların Geliştirilmesi, Üretimi, Stoklanması Ve Kullanımının Yasaklanması Hakkında Kanun
"	27.12.2006	5569	Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmelerin Mali Sektöre Olan Borçlarının Yeniden Yapılandırılması Hakkında Kanun
"	08.03.2007	5597	Yurt Dışına Çıkış Harcı Hakkında Kanun ile Çeşitli Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun
"	14.03.2007	5602	Şans Oyunları Hasılatından Alınan Vergi, Fon Ve Payların Düzenlenmesi Hakkında Kanun
"	21.03.2007	5607	Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu
"	11.04.2007	5624	Kan Ve Kan Ürünleri Kanunu
"	18.04.2007	5627	Enerji Verimliliği Kanunu
"	04.05.2007	5651	İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanun
"	22.05.2007	5664	Konut Edindirme Yardımı Hak Sahiplerine Ödeme Yapılmasına Dair Kanun
"	03.06.2007	5684	Sigortacılık Kanunu
"	03.06.2007	5686	Jeotermal Kaynaklar Ve Doğal Mineralli Sular Kanunu

İKİLİ VE ÇOK TARAFLI ANLAŞMALARIN UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUNLAR

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile aşağıda belirtilen devletler veya uluslararası kuruluşlar arasında imzalanmış bulunan, gelir ve servet vergilerinde çifte vergilendirmenin önlenmesine, Türk mal, hak ve menfaatlerinin tazminine, ham petrol boru hattı ve diğer bazı hususlara ilişkin anlaşmaların uygun bulunduğuna dair kanunlar

Vergi, Resim ve Diğer Gelirlerin Dayanakları			TARAF OLAN DİĞER DEVLET VEYA ULUSLARARASI KURULUŞ
Çeşidi	Tarihi	Numarası	
Kanun	8.5.1973	1719	Avusturya Hükümeti
"	26.6.1975	1917	Norveç Krallığı
"	12.3.1982	2637	Mısır Arap Cumhuriyeti
"	19.10.1983	2930	Libya Arap Halk Sosyalist Cemahiriyesi
"	10.6.1985	3228	İtalya Cumhuriyeti
"	10.6.1985	3229	Kore Cumhuriyeti
"	20.2.1986	3263	Haşimi Ürdün Krallığı
"	27.2.1986	3264	Federal Almanya Cumhuriyeti
"	4.3.1986	3265	Irak Cumhuriyeti Hükümeti
"	18.5.1987	3364	Tunus Cumhuriyeti
"	27.5.1988	3456	Romanya Sosyalist Cumhuriyeti
"	27.5.1988	3457	Pakistan İslam Cumhuriyeti
"	27.5.1988	3458	Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı
"	27.5.1988	3459	Hollanda Krallığı
"	10.11.1988	3498	Finlandiya Cumhuriyeti
"	10.11.1988	3499	Belçika Krallığı
"	10.11.1988	3500	Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti
"	7.12.1988	3509	Fransa Cumhuriyeti
"	18.4.1990	3627	Suudi Arabistan Krallığı
"	19.4.1990	3633	İsveç Krallığı
"	9.5.1991	3740	İtalya Cumhuriyeti
"	11.3.1993	3884	Danimarka Krallığı
"	15.9.1994	4012	Japonya

Vergi, Resim ve Diğer Gelirlerin Dayanakları			TARAF OLAN DİĞER DEVLET VEYA ULUSLARARASI KURULUŞ
Çeşidi	Tarihi	Numarası	
Kanun	21.9.1994	4031	Macaristan Cumhuriyeti
"	27.9.1994	4040	Birleşik Arap Emirlikleri
"	25.7.1996	4154	Arnavutluk Cumhuriyeti
"	25.7.1996	4155	Kazakistan Cumhuriyeti
"	25.7.1996	4156	Makedonya Cumhuriyeti
"	28.8.1996	4169	Polonya Cumhuriyeti
"	28.8.1996	4170	Cezayir Demokratik Halk Cumhuriyeti
"	28.8.1996	4171	Malezya Hükümeti
"	28.8.1996	4172	Mısır Arap Cumhuriyeti
"	28.8.1996	4173	Bulgaristan Cumhuriyeti
"	28.8.1996	4174	Moğolistan
"	28.8.1996	4175	Çin Halk Cumhuriyeti
"	28.8.1996	4176	Hindistan Cumhuriyeti
"	4.3.1993	4240	Azerbaycan Cumhuriyeti
"	4.3.1993	4241	Türkmenistan Hükümeti
"	17.7.1997	4298	Özbekistan Cumhuriyeti
"	11.12.1997	4312	Amerika Birleşik Devletleri
"	11.2.1998	4339	Ukrayna Hükümeti
"	26.2.1998	4344	İsrail Devleti
"	26.2.1998	4345	Beyaz Rusya Cumhuriyeti
"	26.2.1998	4352	Endonezya Cumhuriyeti
"	7.7.1999	4403	Ukrayna Hükümeti
"	23.7.1999	4420	Mısır Arap Cumhuriyeti Hükümeti
"	30.7.1999	4426	Rusya Federasyonu Hükümeti
"	30.7.1999	4428	Slovak Cumhuriyeti
"	30.7.1999	4429	Kuveyt Devleti
"	3.11.1999	4466	Türkmenistan
"	4.11.1999	4467	Bulgaristan Cumhuriyeti Hükümeti
"	10.12.1999	4486	Bulgaristan Cumhuriyeti Hükümeti
"	1.2.2000	4511	Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti
"	1.2.2000	4525	Hırvatistan Cumhuriyeti

Diğer

Vergi, Resim ve Diğer Gelirlerin Dayanakları			TARAF OLAN DİĞER DEVLET VEYA ULUSLARARASI KURULUŞ
Çeşidi	Tarihi	Numarası	
Kanun	1.2.2000	4526	Moldova Cumhuriyeti Hükümeti
"	1.2.2000	4527	Litvanya Cumhuriyeti Hükümeti
"	7.3.2000	4544	Romanya
"	7.3.2000	4546	Makedonya Cumhuriyeti
"	4.4.2000	4561	Avusturya Cumhuriyeti
"	2.6.2000	4573	Rusya Federasyonu Hükümeti
"	10.09.2000	4585	Azerbaycan Cumhuriyeti-Gürcistan
"	1.11.2000	4597	Slovenya Cumhuriyeti
"	2.11.2000	4598	Çin Halk Cumhuriyeti Hong Kong Özel İdari Bölgesi Hükümeti
"	26.4.2001	4663	Singapur Cumhuriyeti
"	26.4.2001	4664	Kırgız Cumhuriyeti
"	18.10.2001	4718	Tacikistan Cumhuriyeti
"	30.1.2003	4801	Hırvatistan Cumhuriyeti
4.4.1997 "	26.2.2003	4812	Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti
4.4.1997 "	26.2.2003	4813	Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti
"	26.2.2003	4815	Bosna ve Hersek
"	9.7.2003	4922	Çek Cumhuriyeti
"	9.7.2003	4923	İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti
"	15.7.2003	4930	Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti
"	15.7.2003	4931	Slovenya Cumhuriyeti
"	15.7.2003	4932	Sudan Cumhuriyeti
"	15.7.2003	4938	Letonya Cumhuriyeti Hükümeti
"	16.10.2003	4986	İspanya Krallığı
"	25.12.2003	5032	Yunanistan Cumhuriyeti
"	29.4.2004	5157	Tayland Krallığı Hükümeti
"	29.4.2004	5158	Estonya Cumhuriyeti Hükümeti
"	29.4.2004	5161	Suriye Arap Cumhuriyeti Hükümeti
"	2.12.2004	5267	Lüksemburg Büyük Dükalığı
"	22.02.2005	5303	Avrupa Birliği
"	29.04.2005	5342	Fas Krallığı
"	29.04.2005	5343	Lübnan Cumhuriyeti

Diğer

Vergi, Resim ve Diğer Gelirlerin Dayanakları			TARAF OLAN DİĞER DEVLET VEYA ULUSLARARASI KURULUŞ
Çeşidi	Tarihi	Numarası	
Kanun	06.04.2006	5484	Güney Afrika Cumhuriyeti
"	01.06.2006	5513	Katar Devleti Hükümeti
"	01.06.2006	5514	Bosna Hersek
"	01.06.2006	5515	Portekiz Cumhuriyeti
"	13.12.2006	5563	Mısır Arap Cumhuriyeti
"	24.01.2007	5575	Amerika Birleşik Devletleri
"	13.03.2007	5599	Etiyopya Federal Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti
"	13.03.2007	5600	Sırbistan Karadağ Bakanlar Kurulu
"	25.04.2007	5629	Bahreyn Krallığı Hükümeti
"	25.04.2007	5632	Güney Afrika Cumhuriyeti Hükümeti

VERGİ, RESİM, HARÇ VE DİĞER GELİR DAYANAKLARINA İLİŞKİN DİĞER MEVZUAT

a) Dağıtılmış Meblağların Geri Alınması :

Ziraat kanunları ve diğer özel kanunlar gereğince dağıtılmış olan tutarların geri alınmasına dair hükümler ile irade ve kanunlara veya hükümetçe verilmiş olan yetkiye dayanılarak akdolunan her tür imtiyaz sözleşmeleri ve bunlara ait kararların gelire ilişkin hükümleri.

b) Kaldırılmış Vergiler Artıkları :

Çeşitli tarihlerde yürürlükten kaldırılmış veya hükmü kalmamış olan kanun ve tüzüklerin yürürlükte oldukları tarihlerde tahakkuk etmiş veya bu kanun ve tüzükler uyarınca tahakkuk edecek bütün vergi, resim, harç, ücret ve iltizam bedelleri ile bunların zam, ceza, vesair kalıntıları.

c) Para Cezaları :

Kanun, tüzük, kararname ve yönetmelikler ile diğer mevzuatın para cezası alınmasını öngören hükümleri.

d) Tazminatlar :

Kanunlarla tüzük ve kararnamelerin zam ve ceza alınmasını öngören hükümleri; kanun, tüzük ve yönetmelikler gereğince Devlet adına okutulan öğrencilerden görev (Mecburi hizmet) talep etmeyenlerin ödeyecekleri tazminatlara dair hükümler.

e) Faizler :

Hazine portföyü geliri ile bankalar nezdinde açılan hesabı carilerden Hazine lehine tahakkuk eden faiz ve gelir farkları ile Hazinenin iştirak ettiği teşebbüslerden elde ettiği

f) Diğer Hükümler :

Bu cetvellerde herhangi bir şekilde yer almayan kanun, kanun hükmünde kararname, kararname, tüzük, yönetmelik, tebliğ ve diğer mevzuat ile ikili veya çok taraflı her türlü anlaşmanın gelir, tarh, tahakkuk ve tahsiline ilişkin hükümleri.

(II) Sayılı Özel Bütçeli İdareler

Vergi, Resim ve Diğer Gelirlerin Dayanakları			KANUNİ DAYANAĞIN ADI
Çeşidi	Tarihi	Numarası	
Kanun	24.04.1930	1593	Umumi Hıfzıssıhha Kanunu
"	14.06.1935	2819	Elektrik İşleri Etüd İdaresi Teşkiline Dair Kanun
"	14.06.1935	2804	Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü Kanunu
"	05.06.1935	2762	Vakıflar Kanunu
"	20.04.1936	2950	Vakıf Mallarının Taksitle Satılması ve Kiraya Verilmesi ve Satış Paralarının Kullanılması ve Emanetten İdare Edilen Mülhak Vakıflardan İdare ve Tahsil Masrafı Alınması Hakkındaki Kanun
Tüzük	17.07.1936		Vakıflar Nizamnamesi
Kanun	10.06.1949	5441	Devlet Tiyatrosu Kuruluşu Hakkında Kanun
"	21.07.1953	6183	Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkındaki Kanun
"	11.01.1954	6219	Türkiye Vakıflar Bankası Türk Anonim Ortaklığı Kanunu
"	30.06.1954	6426	Türkiye ile Amerika Birleşik Devletleri Arasındaki Vergi Muafiyetleri Anlaşmasının Tasdikine Dair Kanun
"	18.05.1955	6570	Gayrimenkul Kiraları Hakkında Kanun
"	27.06.1956	6760	Vakıflar Umum Müdürlüğü Vazife ve Teşkilatı Hakkında Kanun
"	25.06.1958	7163	Türkiye ve Orta - Doğu Amme İdaresi Enstitüsü Teşkilat Kanunu
"	29.04.1959	7258	Futbol ve Diğer Spor Müsabakalarında Bahis ve Şans Oyunları Düzenlenmesi Hakkında Kanun
"	18.11.1960	132	Türk Standartları Enstitüsü Kuruluş Kanunu
"	16.08.1961	351	Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Kanunu
"	17.07.1963	278	Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu Kurulması Hakkında Kanun

Vergi, Resim ve Diğer Gelirlerin Dayanakları			KANUNİ DAYANAĞIN ADI
Çeşidi	Tarihi	Numarası	
Kanun	08.04.1965	580	Milli Prodüktivite Merkezi Kuruluş Kanunu
"	14.07.1970	1309	Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü Kuruluşu Hakkında Kanun
"	04.11.1981	2547	Yükseköğretim Kanunu
"	06.11.1981	2548	Gemi Sağlık Resmi Kanunu
"	09.07.1982	2690	Türkiye Atom Enerji Kurumu Kanunu
"	11.08.1983	2876	Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Kanunu
K.H.K.	08.06.1984	227	Vakıflar Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname
Kanun	07.11.1985	3238	Savunma Sanayi Müsteşarlığının Kurulması ve 11 Temmuz 1939 tarih ve 3670 sayılı Milli Piyango Teşkiline Dair Kanunun İki Maddesi İle 23 Ekim 1984 tarih ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun
"	31.10.1985	3234	Orman Genel Müdürlüğü Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun
"	21.05.1986	3289	Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun
KHK	19.10.1989	383	Özel Çevre Koruma Kurumu Başkanlığı Kurulmasına Dair Kanun Hükmünde Kararname
"	27.10.1989	388	Güneydoğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Teşkilatının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname
Kanun	12.04.1990	3624	Küçük ve Orta Ölçekli Sanayi Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı Kurulması Hakkında Kanun
"	19.11.1992	3843	Yükseköğretim Kurumlarında İkili Öğretim Yapılması, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bir Ek Madde Eklenmesine Dair Kanun
KHK	13.08.1993	497	Türkiye Bilimler Akademisinin Kurulması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname
Kanun	24.11.1994	4046	Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanun
"	09.12.1994	4059	Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun

Vergi, Resim ve Diğer Gelirlerin Dayanakları			KANUNİ DAYANAĞIN ADI
Çeşidi	Tarihi	Numarası	
Kanun	06.08.1997	4301	Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumunun Kuruluş ve İdaresine İlişkin Kanun
"	27.10.1999	4457	Türk Akreditasyon Kurumu Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun
"	02.05.2001	4668	Türk İşbirliği ve Kalkınma İdaresi Başkanlığının Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanun (Ekonomik, Kültürel, Eğitim ve Teknik İşbirliği Başkanlığı Kurulması, 206 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin İki Maddesinin Değiştirilmesi ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Eki Cetvellere Bir İlave Yapılması Hakkında 480 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü ile Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun)
"	20.06.2001	4684	Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun
"	23.07.2003	4954	Türkiye Adalet Akademisi Başkanlığı Kanunu
"	06.11.2003	5000	Türk Patent Enstitüsü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü ile Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Eki Cetvellerde ve Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun
"	04.06.2003	4865	Ulusal Bor Araştırma Enstitüsü Kurulması Hakkında Kanun
"	14.07.2004	5217	Özel Gelir ve Özel Ödeneklerin Düzenlenmesi İle Bazı Kanun ve Kanun Hüküm Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun
"	21.09.2006	5544	Mesleki Yeterlilik Kurumu Kanunu

(III) Sayılı Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar

Vergi, Resim ve Diğer Gelirlerin Dayanakları			KANUNİ DAYANAĞIN ADI
Çeşidi	Tarihi	Numarası	
Kanun	28.07.1981	2499	Sermaye Piyasası Kanunu
"	09.11.1983	2946	Kamu Konutları Kanunu
"	13.04.1994	3984	Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayınları Hakkında Kanun
"	07.12.1994	4054	Rekabetin Korunması Hakkında Kanun
"	27.01.2000	4502	Telgraf ve Telefon Kanunu, Ulaştırma Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakk.Kanun, Telsiz Kanunu ve Posta, Telgraf ve Telefon İdaresinin Biriktirme ve Yardım Sandığı Hakkında Kanun ile Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Eki Cetvellerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun
"	20.02.2001	4628	Elektrik Piyasası Kanunu
"	18.04.2001	4646	Doğal Gaz Piyasası Kanunu
"	03.01.2002	4733	Tütün, Tütün Mamulleri, Tuz ve Alkol İşletmeleri Genel Müdürlüğünün Yeniden Yapılandırılması ile Tütün ve Tütün Mamullerinin Üretimine, İç ve Dış Alım ve Satımına, 4046 sayılı Kanunda ve 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun
"	04.01.2002	4734	Kamu İhale Kanunu
"	04.12.2003	5015	Petrol Piyasası Kanunu
"	02.03.2005	5307	Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Kanunu ve Elektrik Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun
"	19.10.2005	5411	Bankacılık Kanunu

boş sayfa

E - CETVELİ

BAZI ÖDENEKLERİN KULLANIMINA VE HARCAMALARA İLİŞKİN ESASLAR

boş sayfa

E – CETVELİ
Bazı Ödeneklerin Kullanımına ve Harcamalara İlişkin Esaslar

Sıra No	AÇIKLAMA
1.	İktisadi Devlet Teşekkülleri ve Kamu İktisadi Kuruluşları Genel Yatırım ve Finansman Programına dahil olmayan kuruluşlara (T.C. Ziraat Bankası A.Ş.'ye, ödemeleri T.C. Ziraat Bankası A.Ş. kanalıyla yapılmak üzere Tarım Kredi Kooperatiflerine, Türkiye Halk Bankası A.Ş.'ye) yürürlükte bulunan ve/veya 2008 yılı içinde çıkarılacak Bakanlar Kurulu kararları uyarınca verilen görevler nedeniyle oluşan gelir kaybı ödemeleri ve görev zararları Hazine Müsteşarlığı bütçesine bu amaçla öngörülen 07.82.31.00-04.2.1.06-1-05.1 ve 07.82.31.00-04.1.1.00-1-05.1 tertiplerinde yer alan ödeneklerden ilgili Bakanlar Kurulu kararlarında belirlenen esas ve usuller dahilinde kullandırılır.
2.	Tarımsal desteklemeler için Tarım ve Köyişleri Bakanlığı bütçesinin "05.4" ekonomik koduna ilişkin tertiplerde yer alan ödenekler, 18/4/2006 tarihli ve 5488 sayılı Tarım Kanunu hükümleri çerçevesinde gerektiğinde T.C. Ziraat Bankası aracılığıyla ödenebilir.
3.	Hazine Müsteşarlığı bütçesinin 07.82.36.00-01.1.2.00-1-05.4 ve 07.82.35.00-01.1.2.00-1-05.4 tertiplerinde yer alan ödenekler, Bakanlar Kurulunca belirlenen esas ve usuller dahilinde aracı bankalar aracılığıyla yatırımların teşviki amacıyla kullanılır.
4.	Özel bütçeli idarelere, 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kanuna ekli (I) sayılı cetvelde yer alan kamu idarelerinin bütçelerinin ilgili tertiplerinden bu idarelerin nakit ihtiyaçları dikkate alınarak yapılacak Hazine yardımı tahakkukları, Hazine yardımı ödeneğinin bulunduğu kamu idarelerinin ödemelerini yapan merkez muhasebe birimlerince ödenir.
5.	Hazine Müsteşarlığı bütçesinin 07.82.32.00-04.1.1.00-1-07.2 tertibindeki ödenekten Kıbrıs İşleri Başmüşavirliğinin yurt içinde veya yurt dışında uygun göreceği yatırım projelerinin gerçekleştirilmesinde kullanılmak üzere 5018 sayılı Kanuna ekli (I) ve (II) sayılı cetvellerde yer alan kamu idarelerinin bütçelerinde mevcut veya yeni açılacak tertiplere aktarma yapmaya Maliye Bakanı yetkili olup, bütçelerine ödenek aktarılacak veya ödemede bulunulacak kuruluşların görevlendirme şekli ile harcama esas ve usulleri Kıbrıs İşlerinden Sorumlu Bakan ve ilgili kuruluşun bağlı olduğu Bakan arasında imzalanacak protokol ile belirlenir. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde sermaye giderleri, transfer giderleri ve diğer amaçlarla kullanılmak üzere Türkiye Cumhuriyeti Lefkoşa Büyükelçiliği emrine gönderilen ödeneklerin kullanım amaç, yöntem ve şartları Türkiye Cumhuriyeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti arasında yapılacak protokol ile tespit olunur.
6.	Hazine Müsteşarlığı bütçesinin 07.82.32.00-01.2.1.00-1-08.2 tertibindeki ödenek, Bakanlar Kurulu kararıyla onaylanmış anlaşmalar gereğince verilecek borç ve krediler için kullanılır.
7.	Dışişleri Bakanlığının 11.00.00.02-01.1.3.00-1-05.6, 11.01.36.00-01.2.1.00-1-05.6 ve 11.01.43.00-01.1.3.00-1-05.6 tertiplerinde yer alan ödenekler, Başbakanlık bütçesine aktarılmak suretiyle kullanılır.

8. Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesinin yurt dışında yürüteceği hizmetler için lüzumlu görülecek yerlerde kiralanacak araç, gereç, makine-teçhizat, taşıt ve binalar ile bunların sözleşmelerine ilişkin giderler kurum bütçesinden karşılanır.

9. Maliye Bakanlığı bütçesinde yer alan "Yatırımları Hızlandırma Ödeneği" tertibindeki ödeneğin azami yüzde 10'u, genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile özel bütçeli idarelerce yürütülen projelerin geçmiş yıl kesin hesap farklarından doğan giderleri karşılamak amacıyla Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığının uygun görüşü üzerine anılan idarelerin bütçelerine aktarılır.

10. 20.91.00.23-04.7.4.90-1-06.5 tertibinde yer alan ödenek, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünün tüm fonksiyonları için yılı içinde ikmal edilemeyen etüt, inşaat, bakım, onarım işleri, yılı içinde kurulacak yer altı suyu kooperatifleri, yılı içinde vuku bulacak ani taşkın işleri, acil içme ve kullanma suyu işleri, ilan bedeli, fiyat farkları ve kesin hesap istihkaklarında kullanılır.

11. Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı bütçesinin 07.81.00.04-01.3.2.00-1-06.2 tertibinde yer alan ödeneği, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığınca gerekli görülen hallerde harcama ilkelerine uygun çalışmaların yaptırılması amacıyla bütçelerin ilgili tertiplerine aktarmaya ve bununla ilgili diğer işleri yapmaya Maliye Bakanı yetkilidir. Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı aynı amaçlarla il özel idarelerine, iktisadi devlet teşekküllerine ve diğer kamu teşebbüslerine yaptıracağı hizmetlerin bedellerini peşin ödeyebilir.

12. Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı bütçesinin 07.81.36.00-01.6.0.00-1-07.1 tertibinde yer alan ödeneği, kalkınmada öncelikli yörelere ilişkin program ve projeleri desteklemek amacıyla bütçelerin ilgili tertiplerine aktarmaya Maliye Bakanı yetkilidir. Aynı amaçlarla diğer kamu kuruluşlarına yapılacak ödemeler de bu tertipten karşılanır.

13. a) Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı bütçesinin 07.81.35.00-09.8.8.00-1-07.1 tertibinde yer alan ödeneği vakıf üniversitelerinin araştırma altyapısı, güdümlü teknoloji geliştirme ve araştırmacı insan gücü yetiştirme projelerini desteklemek amacıyla kullanmaya ve buna ilişkin harcama esas ve usullerini belirlemeye Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı yetkilidir.

b) Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı bütçesinin 07.81.35.00-01.4.2.00-1-07.1 tertibinde yer alan ödeneğin kullanımı ve harcanmasına ilişkin esas ve usulleri belirlemeye Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı yetkilidir.

14. **Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı bütçesinin 07.81.31.00-01.2.1.00-1-07.1 ve 07.81.31.00-01.2.1.00-1-07.2 tertiplerinde yer alan ödeneği; yıllara sari olarak, ülkemizin komşu ülkeler ve bölgelerin yanı sıra, komşu olmayan diğer ülkelerle yürüttüğü bölgelerarası veya ikili işbirliği programlarında; yurt içinde ve yurt dışında faaliyette bulunan, yerli ve yabancı kamu kurum ve kuruluşları, üniversiteler, sivil toplum kuruluşları ve diğer gerçek ve tüzel kişilerin, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı tarafından uygun bulunan program ve projelerini desteklemek amacıyla kullanmaya, program ve projeler kapsamında çalışacak personele ilişkin giderleri karşılamaya ve bu konulara ilişkin harcama esas ve usullerini belirlemeye Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı yetkilidir.**

15. Bayındırlık ve İskan Bakanlığı bütçesinin 14.01.32.00-06.1.0.00-1-07.1 tertibinde yer alan ödenek, Belediyelerin Kentsel Altyapı İhtiyaçları İçin Tahsis Edilen Ödeneğin Kullanımına İlişkin Yönetmelik kapsamında belediyelerin kentsel altyapı projelerinin finansmanında kullanılmak üzere İller Bankasına aktarılır.

16. İlgili mevzuatı uyarınca lisansüstü eğitim amacıyla yurt dışına gönderilenlerin yurt dışında katıldıkları zorunlu yabancı dil kurslarının, sömestre esasına göre olması halinde bir sömestre, sömestre esasının bulunmadığı hallerde 3 aya kadar olan giderleri kurum bütçesinin ilgili tertibinden karşılanır.

17. Yurt dışı sürekli veya geçici görev yolculuğunun zorunlu kıldığı belge ve işlem giderleri, çalışma ve toplantının gerektirdiği kaydiye, aidat ve gidere katılma gibi ödemeler idare bütçelerinin ilgili tertiplerinden ödenir.

18. Özel şartlarda ve olağanüstü durumlarda, Dışişleri Bakanlığının talimatı gereği, dış ülkelerdeki memur ve Türk uyruklu hizmetlilerin aileleri ile birlikte görev yaptıkları ülkeden tahliyesinin gerektirdiği giderler ilgili kurum bütçesinden ödenir. Bu amaçla öngörülen ödenekler başka tertiplere aktarılamaz.

19. Bütçelerin diğer tertiplerinin esas giderlerine ilişkin olarak ödenen sigorta giderleri dışında Devlet mallarının sigorta edilmemesi esastır.
Ancak;
a) Yanıcı, patlayıcı maddeler, gemi, uçak ve ilaç depolama yerlerinin sigorta giderleri,
b) Dış ülkelerdeki Devlete ait temsilcilik binaları ile Devlete ait eşyanın ve kira ile tutulan bina için yapılan sözleşmede sigorta zorunluluğu varsa kiralık binanın, Türk mülkiyetinde olan veya kira ile tutulan yerlerde organizatör şirket tarafından sigorta zorunluluğu konulmuşsa söz konusu yerlerin sigorta giderleri,
c) Dış kuruluşlarla ilgili olarak taşıt sigortası (misyon şefinin uygun gördüğü hallerde tam kasko) giderleri,
d) Belgelerine göre ayrılması mümkün olmayan sigorta ve navlun giderleri,
bütçelerin ilgili tertiplerinden, Sağlık Bakanlığına ait 112 acil ambulanslarının kasko sigortası giderleri ise döner sermaye bütçelerinden ödenir.

20. İlgili kanunlarda değişiklik yapılıncaya kadar, 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Kanun ile 27/7/1967 tarihli ve 926 sayılı Kanuna tabi olup yurt dışı kadrolara sürekli görevle atanan personel tarafından, temsil yönü ve nitelikleri itibarıyla ilgili bakanlığın teklifi üzerine kiralanan konutların mefruşat, elektrik, su, gaz, telefon, garaj ve genel giderleri (zorunlu nedenlerle möbleli kiralama yapılması durumunda mobilya bedelinin kira bedelinden ayrı olarak gösterilip gösterilmediğine bakılmaksızın ödenen kira bedelinin ayrıca yüzde 20'si) hariç tutulmak suretiyle bulunan kira bedelinin, memurun emsal katsayılarına göre belirlenen net aylığının yüzde 25'ini aşması halinde aşan kısmın Maliye Bakanlığınca uygun görülecek tutarları bütçelerin ilgili tertiplerinden ödenir.

21. a) Kurumların üst yönetim görevlileri ile ilgili mevzuatına göre mesleğe özel yarışma sınavına tabi tutulmak suretiyle alınanlardan (özel kanunları uyarınca bu mesleklere ait kadrolara atananlar dahil) normal çalışma saatleri dışında veya tatil günlerinde yabancı dil kursuna katılmaları ilgili veya bağlı bulunulan Bakanın onayıyla uygun görülenlerin yurt içinde yerli veya yabancı dernek, vakıf veya kuruluşlarca açılan ve yeterlilikleri Milli Eğitim Bakanlığınca kabul edilenler ile üniversitelerin açmış olduğu dil kursları için ödenecek ders ücretlerinin,
b) Mesleki eğitim ve uzmanlık programlarına devam için ön koşul olan yabancı dil kursları için ödenecek ders ücretlerinin,

yüzde 60'ı gelir vergisi tevkifatı yapılmaksızın kurum bütçesinin ilgili tertibinden ödenir. Bu kapsamda, daha önceki yıllardaki kurs süreleri de dahil olmak üzere en çok dokuz aya kadar ödeme yapılabilir. Kurumlarca hizmet satın alımı suretiyle yürütülen yabancı dil kurs ücretleri hakkında da aynı esaslar uygulanır.

22. Kamu kurum ve kuruluşları ile meslek teşekkülleri, dernek ve vakıflar tarafından düzenlenen bilimsel nitelikli toplantılara katılmaları kurumlarınca gerekli görülenlerin katılma giderleri ve ilgili Bakan veya yetki verdiği makamın onayıyla isim ve unvanları belirlenen kurum personelinin unvanı ve gördüğü hizmet ile doğrudan ilgisi bulunan kurslara katılmasına ilişkin kurs giderleri, kurum bütçesinin ilgili tertibinden ödenir.

23. 4/1/1961 tarihli ve 211 sayılı Kanuna göre işletilen orduevleri, askeri gazinolar ve kışla gazinoları, TSK Özel ve Yerel Eğitim Merkez Komutanlıkları, Milli İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığı sosyal tesis müdürlükleri ile Emniyet Genel Müdürlüğüne ait polisevleri ve moral eğitim merkezlerinin kendi gelirleriyle karşılayamadıkları elektrik, su ve yakacak giderleri ve ayrıca mülteci misafirhanelerinin işletilmesiyle ilgili her türlü giderler ile mültecilerin geçici konaklama ve iaşe giderleri, kurum bütçesinin ilgili tertiplerinden ödenir. Orduevlerinin bakım ve onarım giderleri bütçeden karşılanabilir.

24. Aşağıda yer alan her bir alım için;
a) Menkul mal alımlarında 14.000 Yeni Türk Lirasına,
b) Gayrimaddi hak alımlarında 10.000 Yeni Türk Lirasına,
c) Menkul malların bakım ve onarımlarında 14.000 Yeni Türk Lirasına,
d) Gayrimenkullerin bakım ve onarımlarında 34.000 Yeni Türk Lirasına,
kadar olan tutarlar "(03) Mal ve Hizmet Alım Giderleri" tertiplerinden ödenir. Ancak, "(06) Sermaye Giderleri"ne ilişkin olarak yukarıdaki limitlerin uygulanmasında toplam proje ödeneği esas alınır.

25. Genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri ile bunlara bağlı döner sermayeli kuruluşlar, kamu iktisadi teşebbüsleri ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarınca, zorunlu ihtiyaç hallerinde ve ancak Başbakanlığın izni ile konut satın alınabilir.

26. 15/2/1956 tarihli ve 6660 sayılı Kanunun 4 üncü maddesi gereğince yurt içi ve yurt dışında yetiştirileceklerin ders araç ve enstrüman giderleri, bunlara ilişkin öğretmen, uzman ve yabancı uzman ücretleri, sanatları ile ilgili olarak kendilerine yaptırılacak konser, resital ve sergi giderleri ile yapacakları sanat gösterilerinde kendilerine refakat edecek sanatkarlara ödenecek ücret, refakatindekilerle birlikte gidecekleri temsil, konser, müze, galeri ve sergiler için ödenecek giriş ücretleri, ödül mahiyetinde yetiştiricilerine ve kendilerine verilecek hediyeler, sanatları ile ilgili olarak yapacakları gezilerde kendilerine ve refakatindekilere ödenecek yolluk ve giderler, kanunları uyarınca yurt içinde yetiştirilecek çocuklarla bunların refakatindekilere Harcırah Kanunu hükümleri gereğince ödenecek yolluk ve (2000) gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutar üzerinden ödenecek aylıkları, yurt dışında yetiştirilecek öğrencilerle refakatindekilere, gerek harcırah gerekse aylık ödemeleri için, tahsilde bulunacakları ülkelerdeki Türk öğrencilerine tatbik olunan öğrenci baremi ve harcırahları ile yurt dışı tedavi giderleri Kültür ve Turizm Bakanlığı bütçesinin ilgili tertibinden ödenir.

27. 657 sayılı Kanunun 212 nci maddesine dayanılarak hazırlanan ve 19/11/1986 tarihli ve 86/11220 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Devlet Memurları Yiyecek Yardımı Yönetmeliğinin 4 üncü maddesi uyarınca yemek maliyetlerinin yarısını aşmamak

üzere kurum bütçelerinden yapılan yemek yardımı Ankara, İstanbul ve İzmir illerinin büyükşehir belediyesi sınırları içinde görev yapan personel için yemek maliyetlerinin azami üçte ikisi olarak uygulanabilir.

28. Türk kültür varlığını koruma, tanıtma ve yaymaya ilişkin giderler ile dış ülkelerde siyasi tanıtmaya ilişkin giderler, kurum bütçelerinin ilgili tertiplerinden ödenir.

29. Türk soyundan yabancı uyruklu öğrencilerin Türkiye'deki öğrenimlerine ilişkin barınma, beslenme, giyecek, burs ve harçlık gibi eğitimleriyle ilgili giderler ile öğrenimleri nedeniyle Türkiye'de bulundukları süreler için Genel Sağlık Sigortası kapsamında tedavi giderlerinin karşılanacağı tarihe kadar bu öğrencilerin tedavi giderleri, Maliye Bakanlığı ile Milli Eğitim Bakanlığınca müştereken tespit edilecek esaslar çerçevesinde kurum bütçelerinin ilgili tertiplerinden ödenir.

30. a) Dışişleri Bakanlığı bütçesinin yardım ve ödünç verme faaliyeti ile ilgili olarak, Dışişleri Bakanlığınca yabancı ülkelerde güç duruma düştükleri sabit olup da yurda dönmeleri gerekeceklerden iade edebileceklere ülkeye dönüşlerinde geri alınmak üzere, iade edemeyecek durumda oldukları görülenlere memlekete dönüş ve yolda yiyecek giderleri için verilen paralar (bu paralar, borçluların yurda dönüşlerinde ilgili muhasebe birimince 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Kanuna göre takip edilir.),

b) Ülkemizi tanıtma amacıyla yetkili makamlarca dış ülkelere geçici olarak gönderilenlerden güç durumda oldukları anlaşılanların ani ve ciddi müdahaleyi gerektiren tedavi ve cenaze giderleri, muhtaç durumdaki vatandaşlarla işçilerin haklarını korumak için yapılacak hukuki ve teknik danışma ve avukat ücretleri ile bulundukları ülkedeki siyasal ve sosyal şartlar içinde muhtaç duruma düşen Türklere, Dışişleri Bakanlığının talimatı uyarınca yapılacak her türlü iaşe, ibate, giyim eşyası ve tedavi giderleri (muhtaç ve güç duruma düştükleri sabit olanların tedavi ve cenaze giderleri de gerekli takibat icrasından sonra ancak 5018 sayılı Kanunun 79 uncu maddesi hükümleri çerçevesinde terkin olunabilir. Ödünç olarak verilen paralar tahsil zamanındaki resmi döviz kuru üzerinden tahsil edilir.),

Dışişleri Bakanlığının ilgili tertiplerinden ödenir.

31. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı bütçesinin yurtdışı işçi hizmetleri faaliyetleriyle ilgili olarak yabancı ülkelerdeki Türk işçilerinin haklarını korumak amacıyla hukuki danışma ve avukat ücretleri, yabancı ülkelerde güç duruma düştükleri anlaşılan Türk işçilerinin ve aile fertlerinin cenaze giderleri ile cenazelerinin yurda nakil giderleri, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı bütçesinin ilgili tertiplerinden ödenir.

32. 1/12/2006 tarihli ve 2006/11350 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı uyarınca ders ücreti karşılığında görevlendirilen ve üzerinde resmi görevi bulunmayan usta öğreticilere yapılacak ödemeler ile bunların sigorta primleri karşılıkları bütçelerin ilgili tertiplerinden ödenir. Söz konusu tertip dışında diğer tertiplerden hiçbir şekilde ödeme yapılamaz.

33. NATO projesi ile ilgili olarak Maliye Bakanlığının uygun görüşüne dayanılarak Bakanlar Kurulu kararı ile tespit edilecek sayıda personelin sözleşme ücretleri ile geçici olarak çalıştırılacak sözleşmeli teknik personelin ücretleri ve sözleşmeler gereğince yapılacak her türlü ödemeler, (karşılığı NATO'dan geldiği sürece) kurum bütçesinin ilgili tertibinden ödenir.

34. Er ve erbaşlar ile askeri öğrencilerden hava değişimi alanlarla muayeneye sevk edilenlere ve gerektiğinde tekrar memleketine gönderilenlere, celp ve terhis yapılanlara, kurye, kurs ve geçici görev ile görevlendirilenlere yerel rayice göre verilecek konaklama ve nakil ücretleri, askeri ceza ve tutukevlerinden perakende olarak tahliye edilen er ve erbaşların kıtalarına sevk edilmesine ilişkin vasıta

ücretleri, kıta intikalleri ve buna ilişkin konaklama, barındırma ve nakil giderleri, kaçak eşya ve hayvanların taşıma, bakım ve koruma giderleri, para taşıma giderleri, geçiş ücretleri, yoksul, hasta, cüzzamlı ve akıl hastalarının yol paraları ve şehir içi otobüs ücretleri kurum bütçesinin ilgili tertibinden ödenir.

35. Kurum ve kuruluşlar, bu Kanunun 11 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamına giren işleri için Maliye Bakanlığından vize almaksızın ve bir ayı aşmayacak şekilde, çalıştıracakları kişilere ödeme yapabilirler. Bu şekilde çalıştırılanlardan kendi yükümlülükleri nedeniyle bir sosyal güvenlik kurumuna prim ödemeye devam etmesi gerekenler hakkında, bu çalışmalarından dolayı 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı Kanun hükümleri ile 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ve ilgili diğer mevzuat hükümleri uygulanmaz. Bunlardan, kendi yükümlülükleri nedeniyle bir sosyal güvenlik kurumuna prim ödemeye devam etmesi gerekmeyenler hakkında ise, ayrıca Bakanlar Kurulu kararı alınmaksızın 657 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin (C) bendi hükümleri uygulanır ve bunlara fiilen çalıştıkları her gün için ödenecek ücretin bir günlük brüt tutarı, 16 yaşından büyük işçiler için belirlenen bir günlük brüt asgari ücret tutarını geçemez. Bir mali yıl içinde aynı kişiye aynı kurum bütçesinin (döner sermaye ve fon bütçesi dahil) farklı tertiplerinden olsa dahi en fazla üç ay (14/6/2004 tarihli ve 2804 sayılı Kanun gereğince arazide yapılan etüt ve sondaj faaliyetleri için en fazla dört ay) için ödeme yapılabilir. Yurt dışında görevli Türk Silahlı Kuvvetleri birliklerinde insani amaçla çalıştırılan ve azami sayıları ile ücretleri, ödenekleri çerçevesinde ayrıca Maliye Bakanınca belirlenecek yerel personel için süre kaydı aranmaz.

36. Dışişleri Bakanlığınca uluslararası siyasi, kültürel ve ekonomik ilişkilerle ilgili olarak ülkemizin bilim kurumları veya dış ülkeler bilim kurumları ve tanınmış bilim adamları tarafından Türkçe veya yabancı dillerde doğrudan doğruya veya işbirliği halinde yapılacak yayınlara katılma giderleri Bakanlığın ilgili tertiplerinden ödenir.

37. Bayındırlık ve İskan Bakanlığı bütçesinin 10.9.9.10 fonksiyonel kodunda yer alan veya yeni açılacak tertipler afet tertipleri olup, bu afet tertiplerinden gerçekleştirilecek harcamalar 15/5/1959 tarihli ve 7269 sayılı Kanun hükümlerine göre yapılır.

38. 14/7/2004 tarihli ve 5217 sayılı Kanun gereğince bütçeye gelir kaydedilecek tutarların tahsiline ilişkin esas ve usullerle, ilgili kurum bütçelerine konulacak ödeneklerin kullanımı ve muhasebeleştirilmesine ilişkin esas ve usulleri gerektiğinde ilgili Bakanlarla birlikte belirlemeye ve diğer her türlü işlemi yapmaya Maliye Bakanı yetkilidir. Gerekli düzenlemeler yapılıncaya kadar gelirlerin tahsili ve giderlerin yapılması mevcut esas ve usullere göre (5217 sayılı Kanun hükümleri saklı kalmak kaydıyla) yürütülebilir.

39. Maliye Bakanlığı bütçesinin 12.01.31.00-01.1.2.79-1-05.3, 12.01.31.00-01.1.2.00-1-07.1, 12.01.32.00-01.1.2.88-1-05.3 ve 12.01.00.23-01.3.2.00-1-07.1 tertiplerinde yer alan ödeneklerin kullanım ve harcama esas ve usullerini belirlemeye Maliye Bakanı yetkilidir.

40. 5018 sayılı Kanunun 66 ncı maddesi uyarınca kurulan İç Denetim Koordinasyon Kurulunun her türlü gideri, Maliye Bakanlığı Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü bütçesinin ilgili tertiplerinden karşılanır.

41. Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile özel bütçeli idarelerin bütçelerinin "03.4.2.01-Beyiye Aidatları" ile "03.4.2.04-Mahkeme Harç ve Giderleri" ekonomik kodlarından yapılması gereken giderler, ödenek gönderme belgesi aranmaksızın muhasebe yetkilileri tarafından ödenir ve gerekli ödenek ilgili kurum tarafından Maliye Bakanlığı bütçesinin "12.01.31.00-01.1.2.66-1-09.9-Özellikli Giderleri Karşılama Ödeneği" tertibinden talep edilir.

42. Üniversitelere bağlı yataklı tedavi kurumlarında 657 sayılı Kanunun ek 33 üncü maddesi uyarınca ödenmesi gereken nöbet ücreti, döner sermaye bütçesinden ödenir.

43. Milli Eğitim Bakanlığı tarafından ilköğretim öğrencilerine ücretsiz olarak dağıtılacak ders kitapları için 217.000.000 Yeni Türk Lirası, taşımalı ilköğretim kapsamındaki öğrencilerin öğle yemeği için de 167.000.000 Yeni Türk Lirası olmak üzere toplam 384.000.000 Yeni Türk Lirasına kadar yapılacak harcamalar karşılığı tutarı, Başbakanlık Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonuna 4842 ve 3294 sayılı Kanunlar uyarınca aktarılacak tutardan keserek Milli Eğitim Bakanlığı adına açılmış olan özel hesaplara aktarmaya Maliye Bakanı yetkilidir. Bu hesaplara aktarılan tutarlardan yüklenme tutarının yüzde otuzuna kadar olan kısmını sözleşme tarihinde, geri kalanını ise işin bitim tarihinde kullandırmaya Milli Eğitim Bakanı yetkilidir.

44. Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK) tarafından yürütülen dış destekli projelere ilişkin faturalı olarak veya ön ödeme alınması suretiyle tahsil edilen tutarlar, TÜBİTAK bütçesine gelir ve ödenek kaydedilir. Kaydedilen bu tutarlar ile TÜBİTAK tarafından desteklenen araştırma ve geliştirme projeleri için tahsis edilen kaynaklardan TÜBİTAK'ın uygun göreceği projelere ilişkin tutarlar, TÜBİTAK bütçesine gider kaydedilmek suretiyle proje yürütücüsü kamu kurum ve kuruluşları (TÜBİTAK merkez ve enstitüleri dahil) ile gerçek ve tüzel kişilerin hesaplarına aktarılır. Bu şekilde kaynak aktarılan proje yürütücüsünün 5018 sayılı Kanuna ekli (I) ve (II) sayılı cetvellerde yer alan kamu idareleri ve bu idarelerde görevli kişilerden olması halinde, aktarılan tutarlar ilgili idarelerin bütçelerine gelir kaydedilmeksizin açılacak özel hesaplarda izlenir. Aktarılan bu tutarların harcanması ve muhasebeleştirilmesine ilişkin esas ve usuller, Maliye Bakanlığı ile TÜBİTAK tarafından müştereken belirlenir. Bu kapsamda yapılan harcamalar 5018 sayılı Kanuna göre denetlenir.

TÜBİTAK tarafından desteklenen araştırma ve geliştirme projelerine ait kamu kaynaklarının kullanımında TÜBİTAK'a tanınmış olan tüm istisna ve muafiyetler, hukuki statülerine bakılmaksızın proje yürütücüsü kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek ve tüzel kişiler tarafından bu şekilde aktarılan kaynaklarla yürütülen araştırma ve geliştirme projeleri için de uygulanır.

TÜBİTAK tarafından desteklenen projelerde, proje süresiyle sınırlı olmak kaydıyla proje kapsamında ve projeye ilişkin hizmetlerde görev alan kamu kurum veya kuruluşlarının kadro veya pozisyonlarında bulunanlara, kadro veya pozisyonlarına bağlı olarak bir ayda ödenmekte olan tutarın yüzde 75'ini geçmemek ve projeden ayrıca başka bir ödeme yapılmamak kaydıyla proje sözleşmesinde belirlenen tutarlar üzerinden proje teşvik ikramiyesi ödenebilir. Bu projelerde görev alan diğer proje personeline ve hizmetinden yararlanılacak diğer kişilere proje sözleşmesinde belirlenen tutarlar üzerinden ücret ödenir.

TÜBİTAK tarafından desteklenen araştırma ve geliştirme projeleri ile TÜBİTAK tarafından yürütülen dış destekli projeler için yapılacak ön ödemeler, bu projelere yapılan desteklere ilişkin mevzuatta yer alan hükümlere göre gerçekleştirilir.

TÜBİTAK tarafından desteklenen araştırma ve geliştirme projeleri ile TÜBİTAK tarafından yürütülen dış destekli projelerde, üzerinde proje yürütülen ve söz konusu projenin asli unsurunu teşkil eden taşıtlar, bu Kanuna bağlı (T) işaretli cetvelde bulunma şartı aranmaksızın satın alınabilir.

45. Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü ile Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğünce sahnelenen eserlere ait telif ücretleri, Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine Kültür ve Turizm Bakanlığınca belirlenecek esas ve usuller çerçevesinde ilgili tertiplerinden ödenir.

46.	Sağlık Bakanlığı, aşı siparişi ve alımı konusunda gelecek yıllara yaygın yüklenmelere girişmeye ve belirlenen miktarlarda alım garantili sözleşmeler yapmaya yetkilidir.
47.	29/4/1959 tarihli ve 7258 sayılı Kanunun 4 üncü maddesi gereğince her çeşit spor saha ve tesisleri yapmak amacıyla Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü bütçesinin (A) işaretli cetvelinde yer alan projelerden Genel Müdürlükçe 21/5/1986 tarihli ve 3289 sayılı Kanun hükümleri uyarınca yapılabilecek işler dışında kalanlar Bayındırlık ve İskan Bakanlığına yaptırılabilir. Yıllık yatırım programlarına ek yatırım cetvellerinde inşaat ve büyük onarım projeleri arasında yer alan ve Genel Müdürlük onayı ile il müdürlüklerince yaptırılması uygun görülen işlerin karşılıkları, münhasıran proje ile ilgili harcamalarda kullanılmak üzere hizmetin ait olduğu Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü bütçesinin ilgili yatırım tertibindeki ödenekten il müdürlüklerine yardım yoluyla ödenebilir.
48.	Maliye Bakanlığı bütçesinin 12.01.31.00-01.1.2.65-1-09.9 tertibinde yer alan ödenekten, genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile özel bütçeli idarelerin ilama bağlı borçlarını karşılamak amacıyla gerektiğinde kuruluş bütçelerinin mevcut veya yeni açılacak tertiplerine aktarma yapmaya Maliye Bakanı yetkilidir.
49.	Maliye Bakanlığı bütçesinin 12.01.31.00-01.1.2.66-1-09.9 tertibinde yer alan ödenekten, mahkeme harç ve giderleri, belirli satış aidatı ile oranı kanunla saptanmış ödenti ve ikramiyeleri karşılamak amacıyla genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile özel bütçeli idarelerin mevcut veya yeni açılacak tertiplerine aktarma yapmaya Maliye Bakanı yetkilidir.
50.	Başbakanlık bütçesinin 07.01.00.35–01.1.3.02–1–03.4 tertibinde yer alan Barışı Destekleme ve Koruma Harekatları ödeneğinin harcanmasına ilişkin esas ve usuller Başbakanlık, Milli Savunma, İçişleri, Dışişleri ve Maliye Bakanlıklarınca müştereken tespit edilir.
51.	Radyo ve Televizyon Üst Kurulu, teşkilatlanmasının gereklerini dikkate alarak yeni tertipler açmak veya mevcut tertipleri kaldırmak suretiyle (A) işaretli cetvelde değişiklik yapmaya, fonksiyonlararası veya aynı fonksiyon içinde ödenek aktarması yapmaya yetkilidir.
52.	Avrupa Birliği Genel Sekreterliği bütçesinin "03-Mal ve Hizmet Alım Giderleri" ekonomik kodunda yer alan ödeneklerin kullanımına ilişkin esas ve usulleri müştereken belirlemeye Maliye Bakanı ve ilgili Bakan (Başmüzakereci) yetkilidir.
53.	İmalat suretiyle edinilecek veya imal ettirilecek deniz taşıtlarından üretim süreci birden fazla yılı kapsayanların bedelleri, (T) işaretli cetvelde gösterilmesine gerek bulunmaksızın ilgili idare bütçelerinin 06.1.4.41 ve 06.1.4.51 ekonomik kodlarından ödenir.
54.	Kültür ve Turizm Bakanlığı döner sermaye işletmeleri gelirlerinden 1.250.000 YTL'lik kısmı, Japon Anadolu Arkeoloji Enstitüsü binaları inşaası için kullanılmak üzere Ortadoğu Kültür Derneğine ödemeye Kültür ve Turizm Bakanı yetkilidir.
55.	4/2/1924 tarihli ve 406 sayılı Kanunun ek 29 uncu maddesi uyarınca yapılacak ödemeler, 3/4/2006 tarihli ve 2006/10303 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile belirlenen esas ve usuller çerçevesinde, Maliye Bakanlığı bütçesinin 12.01.32.62-01.1.2.00-1.05.1 tertibinde yer alan ödenekten karşılanır.
56.	16/6/2005 tarihli ve 5369 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinin son fıkrası uyarınca öngörülen ödeneği, hizmet gelirlerinin yıl içi gerçekleşme tutarına göre Ulaştırma Bakanlığı bütçesinin ilgili tertiplerine ödenek eklemek suretiyle tamamlamaya Maliye Bakanı yetkilidir.
57.	Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü bütçesinin 40.14.36.00-08.1.0.00-2-05.6 tertibinde yer alan ödenek, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde yapımı devam eden spor tesislerinin tamamlanması ile sporun teşvik ve desteklenmesi amacıyla protokoller çerçevesinde kullanılmak üzere Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümetinin göstereceği hesaba aktarılarak kullanılır.

58. Genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin Kamu İşverenleri Sendikalarına ödemeleri gereken 2008 yılına ait üyelik aidatları, Maliye Bakanlığı bütçesinde yer alan tertipten ödenir. Yapılacak ödemeler, tertibinde yer alan ödenek tutarıyla sınırlı olup, bu tertibe bütçenin diğer tertiplerinden hiçbir şekilde aktarma yapılamaz.

59. 244 sayılı Kanun hükümlerine göre onaylanan sağlık ve tıp alanında işbirliğine dair ikili anlaşmalar gereğince yapılan tedavi giderleri, Sağlık Bakanlığı bütçesinin 15.01.31.62-07.3.1.02-1-03.9 tertibinden ödenir.

60. **Hazine Müsteşarlığı bütçesinin yeni açılacak 07.82.32.00-04.1.1.00-1-07.1 tertibine aktarılacak ödeneği; Dünya Bankası grubu ve Uluslararası Para Fonunun 2009 yılı toplantısı için İstanbul Lütfi Kırdar Kongre Vadisine İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından inşa edilecek çok amaçlı kongre merkezi yapımı için Hazine Müsteşarlığı ile İstanbul Büyükşehir Belediyesi arasında yapılacak protokol çerçevesinde İstanbul Büyükşehir Belediyesi hesabına aktarmaya Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan yetkilidir.**

61. **Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünün 20.91.34.00- 06.1.0.00-1-07.1 tertibinde yer alan ödenek; Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü ile Toplu Konut İdaresi Başkanlığı arasında yapılacak protokol çerçevesinde, Ilısu ve Yusufeli Barajı ve HES Projeleri Yeniden Yerleşim Projesi kapsamında yaptırılacak konutların finansmanını sağlamak amacıyla Toplu Konut İdaresi Başkanlığına aktarılmak suretiyle kullanılır.**

GAP (Ilısu Barajı ve HES) projesi kapsamında Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü ile Milli Eğitim Bakanlığı arasında yapılacak "Eğitim İşbirliği Protokolü" çerçevesinde gerçekleştirilecek eğitim hizmetlerine ilişkin giderler 20.91.00.61-04.7.4.00-1-06.9 tertibinde yer alan ödenekten karşılanır.

boş sayfa

F - CETVELİ
5018 SAYILI KANUNA EKLİ (II) VE (III) SAYILI CETVELLERDE YER ALAN İDARE VE KURUMLARIN NAKİT İMKÂNLARI İLE BU İMKÂNLARDAN HARCANMASI ÖNGÖRÜLEN TUTARLAR

BOŞ SAYFA

F - CETVELİ

5018 SAYILI KANUNA EKLİ (II) VE (III) SAYILI CETVELLERDE YER ALAN İDARE VE KURUMLARIN NAKİT İMKANLARI İLE BU İMKANLARDAN HARCANMASI ÖNGÖRÜLEN TUTARLAR

2008 YILI BÜTÇESİ
YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARI FİNANSMAN CETVELİ

YTL

KURUMLAR	(F CETVELİ) TOPLAM FİNANSMAN	NET FİNANSMAN
YÜKSEKÖĞRETİM KURULU	0	0
ANKARA ÜNİVERSİTESİ	1.501.500	1.400.000
ORTA DOĞU TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	0	0
HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ	2.500.000	100.000
GAZİ ÜNİVERSİTESİ	1.000.000	0
İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ	101.000.000	0
İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	1.500.000	400.000
BOĞAZİÇİ ÜNİVERSİTESİ	5.000.000	600.000
MARMARA ÜNİVERSİTESİ	9.000.200	150.000
YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	3.900.500	950.000
MİMAR SİNAN GÜZEL SANATLAR ÜNİVERSİTESİ	600.300	175.000
EGE ÜNİVERSİTESİ	0	0
DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ	3.500.000	500.000
TRAKYA ÜNİVERSİTESİ	5.001.500	1.383.000
ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ	3.002.000	1.600.000
ANADOLU ÜNİVERSİTESİ	40.000.001	0
SELÇUK ÜNİVERSİTESİ	3.000.000	2.900.000
AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ	6.500.000	825.000
ERCİYES ÜNİVERSİTESİ	3.500.500	0
CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ	1.500.500	46.500
ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ	8.000.500	5.968.000
ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ	310.000	0
KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	500.000	0
ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ	750.000	0
İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ	502.000	0
FIRAT ÜNİVERSİTESİ	4.002.000	1.255.700
DİCLE ÜNİVERSİTESİ	2.233.500	2.232.000
YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ	3.501.000	150.000
GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ	3.752.500	300.000
İZMİR YÜKSEK TEKNOLOJİ ENSTİTÜSÜ	3.002.500	0
GEBZE YÜKSEK TEKNOLOJİ ENSTİTÜSÜ	2.502.500	0
HARRAN ÜNİVERSİTESİ	500.500	0
SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ	100.000	0
ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ	1.321.000	0
ZONGULDAK KARAELMAS ÜNİVERSİTESİ	0	0
MERSİN ÜNİVERSİTESİ	800.000	800.000
PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ	1.000.000	700.000
BALIKESİR ÜNİVERSİTESİ	701.000	500.000
KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ	0	0
SAKARYA ÜNİVERSİTESİ	1.702.500	500.000
CELAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ	0	0
ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ	420.000	0
MUSTAFA KEMAL ÜNİVERSİTESİ	1.750.750	100.000
AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ	2.502.000	0
KAFKAS ÜNİVERSİTESİ	0	0
ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ	500.000	390.000
NİĞDE ÜNİVERSİTESİ	0	0
DUMLUPINAR ÜNİVERSİTESİ	1.000.000	600.000
GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ	3.002.000	950.000
MUĞLA ÜNİVERSİTESİ	0	0
KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ	1.600.000	1.500.000
KIRIKKALE ÜNİVERSİTESİ	800.000	150.000
ESKİŞEHİR OSMANGAZİ ÜNİVERSİTESİ	0	0
GALATASARAY ÜNİVERSİTESİ	1.001.000	200.000
AHİ EVRAN ÜNİVERSİTESİ	3.000.000	0
KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ	0	0
DÜZCE ÜNİVERSİTESİ	0	0
MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ	0	0
UŞAK ÜNİVERSİTESİ	2.100.000	0
RİZE ÜNİVERSİTESİ	600.000	0
NAMİK KEMAL ÜNİVERSİTESİ	500.000	150.000
ERZİNCAN ÜNİVERSİTESİ	0	0
AKSARAY ÜNİVERSİTESİ	0	0
GİRESUN ÜNİVERSİTESİ	200.000	0
HİTİT ÜNİVERSİTESİ	1.100.000	400.000
BOZOK ÜNİVERSİTESİ	300.500	0
ADIYAMAN ÜNİVERSİTESİ	0	0
ORDU ÜNİVERSİTESİ	30.000	0
AMASYA ÜNİVERSİTESİ	0	0
KARAMANOĞLU MEHMETBEY ÜNİVERSİTESİ	0	0
AĞRI DAĞI ÜNİVERSİTESİ	0	0
SİNOP ÜNİVERSİTESİ	30.000	0
SİİRT ÜNİVERSİTESİ	0	0
NEVŞEHİR ÜNİVERSİTESİ	0	0
KARABÜK ÜNİVERSİTESİ	0	0
KİLİS YEDİ ARALIK ÜNİVERSİTESİ	0	0
ÇANKIRI KARATEKİN ÜNİVERSİTESİ	0	0
ARTVİN ÇORUH ÜNİVERSİTESİ	0	0
BİLECİK ÜNİVERSİTESİ	0	0
BİTLİS EREN ÜNİVERSİTESİ	0	0
KIRKLARELİ ÜNİVERSİTESİ	0	0
OSMANİYE KORKUT ATA ÜNİVERSİTESİ	0	0
BİNGÖL ÜNİVERSİTESİ	0	0
MUŞ ALPARSLAN ÜNİVERSİTESİ	0	0
MARDİN ARTUKLU ÜNİVERSİTESİ	55.000	0
BATMAN ÜNİVERSİTESİ	0	0
YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARI	**247.679.751**	**27.875.200**
DİĞER ÖZEL BÜTÇELER	**1.532.468.000**	**160.716.000**
ÖZEL BÜTÇE TOPLAMI	**1.780.147.751**	**188.591.200**

2008 YILI BÜTÇESİ
ÖZEL BÜTÇELİ DİĞER İDARELER FİNANSMAN CETVELİ

YTL

KURUMLAR	(F CETVELİ) TOPLAM FİNANSMAN	NET FİNANSMAN
ÖĞRENCİ SEÇME VE YERLEŞTİRME MERKEZİ	0	0
ATATÜRK KÜLTÜR, DİL VE TARİH YÜKSEK KURUMU BAŞKANLIĞI	200.000.000	5.000.000
TÜRKİYE VE ORTA DOĞU AMME İDARESİ ENSTİTÜSÜ	450.000	150.000
TÜRKİYE BİLİMSEL VE TEKNOLOJİK ARAŞTIRMA KURUMU	20.000.000	16.000.000
TÜRKİYE BİLİMLER AKADEMİSİ BAŞKANLIĞI	0	0
TÜRKİYE ADALET AKADEMİSİ BAŞKANLIĞI	200.000	200.000
YÜKSEK ÖĞRENİM KREDİ VE YURTLAR KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	30.000.000	30.000.000
GENÇLİK VE SPOR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	2.000.000	2.000.000
DEVLET TİYATROLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	49.000	49.000
DEVLET OPERA VE BALESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	20.000	20.000
ORMAN GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	15.001.000	6.000.000
VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	200.000.000	0
HUDUT VE SAHİLLER SAĞLIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	75.000.000	9.937.000
TÜRK AKREDİTASYON KURUMU	4.500.000	0
TÜRK STANDARTLARI ENSTİTÜSÜ	566.512.000	0
MİLLİ PRODÜKTİVİTE MERKEZİ	8.130.000	3.878.000
TÜRK PATENT ENSTİTÜSÜ	139.600.000	0
ULUSAL BOR ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ	340.000	340.000
TÜRKİYE ATOM ENERJİSİ KURUMU	0	0
SAVUNMA SANAYİ MÜSTEŞARLIĞI	0	0
KÜÇÜK VE ORTA ÖLÇEKLİ SANAYİ GELİŞTİRME VE DESTEKLEME İDA	160.000.000	80.742.000
İHRACATI GELİŞTİRME ETÜD MERKEZİ	0	0
TÜRK İŞBİRLİĞİ VE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI	0	0
ÖZEL ÇEVRE KORUMA KURUMU BAŞKANLIĞI	8.000.000	4.000.000
GAP BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI	0	0
ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANLIĞI	0	0
ELEKTRİK İŞLERİ ETÜT İDARESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	1.500.000	1.500.000
MADEN TETKİK VE ARAMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	900.000	900.000
CEZA VE İNFAZ KURUMLARI İLE TUTUKEVLERİ İŞ YURTLARI KURUMU	100.266.000	0
SİVİL HAVACILIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	0	0
MESLEKİ YETERLİLİK KURUMU BAŞKANLIĞI	0	0
DİĞER ÖZEL BÜTÇELER	**1.532.468.000**	**160.716.000**
YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARI	**247.679.751**	**27.875.200**
ÖZEL BÜTÇE TOPLAMI	**1.780.147.751**	**188.591.200**

2008 YILI BÜTÇESİ
DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLAR FİNANSMAN CETVELİ

YTL

KURUMLAR	(F CETVELİ) TOPLAM FİNANSMAN	NET FİNANSMAN
RADYO VE TELEVİZYON ÜST KURULU	0	0
TELEKOMÜNİKASYON KURUMU	0	0
SERMAYE PİYASASI KURULU	1.300.000	1.300.000
BANKACILIK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU	125.051.000	0
ENERJİ PİYASASI DÜZENLEME KURUMU	0	0
KAMU İHALE KURUMU	21.000.000	0
REKABET KURUMU	7.708.506	0
TÜTÜN, TÜTÜN MAMULLERİ VE ALKOLLÜ İÇKİLER PİYASASI DÜZENLEME KURUMU	0	0
DÜZ. DEN. KURUMLAR TOPLAMI	**155.059.506**	**1.300.000**

boş sayfa

H - CETVELİ
10/2/1954 TARİHLİ VE 6245 SAYILI HARCIRAH KANUNU HÜKÜMLERİ UYARINCA VERİLECEK GÜNDELİK VE TAZMİNAT TUTARLARI

BOŞ SAYFA

H - CETVELİ

HARCIRAH KANUNU UYARINCA VERİLECEK GÜNDELİK VE TAZMİNAT TUTARLARINI GÖSTERİR CETVEL

		GÜNDELİK MİKTARI (YTL)
I. Yurt İçinde Verilecek Gündelikler (Madde : 33)		
A.	a) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı ve Başbakan	38,00
	b) Anayasa Mahkemesi Başkanı, Genelkurmay Başkanı, Bakanlar, Milletvekilleri, Kuvvet Komutanları, Jandarma Genel Komutanı, Sahil Güvenlik Komutanı, Başbakanlık Müsteşarı, Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreteri, Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Sekreteri, Orgeneraller, Oramiraller, Yargıtay, Danıştay, Uyuşmazlık Mahkemesi ve Sayıştay Başkanları, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı, Danıştay Başsavcısı, Diyanet İşleri ve Yükseköğretim Kurulu Başkanları	35,00
B.	Memur ve Hizmetlilerden;	
	a) Ek göstergesi 8000 ve daha yüksek olan kadrolarda bulunanlar (1)	29,50
	b) Ek göstergesi 5800 (dahil) - 8000 (hariç) olan kadrolarda bulunanlar (2)	26,50
	c) Ek göstergesi 3000 (dahil) - 5800 (hariç) olan kadrolarda bulunanlar	24,00
	d) Aylık/kadro derecesi 1-4 olanlar	21,50
	e) Aylık/kadro derecesi 5-15 olanlar	20,50

1) 6245 sayılı Harcırah Kanununun 33 üncü maddesinin (b) fıkrasına göre verilecek gündeliklerin hesabında bu tutar esas alınır.

2) 8/5/1991 tarihli ve 3717 sayılı Kanuna göre adli personel ile devlet davalarını takip edenlere verilecek yol tazminatının hesabında bu tutar esas alınır.

II. Arazi Üzerinde Çalışanlara Verilecek Tazminatlar (Madde 50)		
	50 nci Maddenin 1, 2, 3, 4 ve 5 inci Bentlerinde Yer Alan Personel :	
	a) Kadro derecesi 1-4 olanlar	8,00
	b) Kadro derecesi 5-15 olanlar	7,50

Bu tazminattan yararlananlardan;

1) Memuriyet mahalli dışındaki çalışma alanlarında hizmet görenler ile 24/2/1984 tarihli ve 2981 sayılı Kanun uygulamasında çalışan Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü personeline yukarıda yazılı miktarların yarısı ek olarak ödenir.

2) Bu çalışmaları dolayısıyla arazide, şantiyede veya gemilerde geceleyenlere bu suretle bulunacak miktarın yarısı ek olarak ayrıca ödenir.

BOŞ SAYFA

İ - CETVELİ
ÇEŞİTLİ KANUNLARA GÖRE BÜTÇE KANUNUNDA GÖSTERİLMESİ GEREKEN PARASAL SINIRLAR

BOŞ SAYFA

İ - CETVELİ

Çeşitli Kanunlara Göre Bütçe Kanununda Gösterilmesi Gereken Parasal Sınırlara Ait Cetvel

Kanun No:	Kanunun Adı	Madde	Fıkra			Parasal Sınır (YTL)
a) 4353	Maliye Bakanlığı Başhukuk Müşavirliği ve Muhakemat Genel Müdürlüğünün Vazifelerine, Devlet Davalarının Takibi Usullerine veMerkez ve Vilayetler Kadrolarında Bazı Değişiklikler Yapılmasına Dair Kanun					
		27	1		(Taşınmazın aynına yönelik davalar hariç)	85.000
			5		(Taşınmazın aynına yönelik davalar hariç)	40.000
		28	-			2.000.000
		29	-			2.000.000
		30	-			2.000.000
		31	-			1.000.000
		34	-		(Taşınmazın aynına yönelik davalarda 27 nci madde ile sınırlı olmak üzere)	85.000
b) 6760	Vakıflar Umum Müdürlüğü Vazife ve Teşkilatı Hakkında Kanun	14	-		1.000 liralık limit	30.000
					10.000 liralık limit	300.000
c) 2886	Devlet İhale Kanunu	17	2			330.000
			3			970.000
		45	-			970.000
					Bu madde ile ilgili parasal sınır, Hazineye ait taşınmazların satışında 10.000.000.-YTL olup, bu tutarı yirmi katına kadar artırmaya Maliye Bakanı yetkilidir.	
		51	-	a)	İllerde, kuruluş merkezlerinde, askeri kurum kuruluş ve birliklerde, büyükşehir belediyesi sınırları içindeki ilçelerde ve nüfusu 50 bini geçen ilçelerde	30.000
				b)	Diğer ilçelerde	15.000
		76	-	a)	Ankara, İstanbul ve İzmir il merkezlerinde	205.000
				b)	Diğer büyükşehir belediyesi olan il merkezlerinde	105.000
				c)	Diğer il merkezleri, büyükşehir belediyesi sınırları içindeki ilçeler ve nüfusu 50 bini geçen ilçelerde	70.000
				d)	Diğer ilçelerde	57.500
					Bu madde ile ilgili parasal sınırları, herbiri için ayrı ayrı veya birlikte dört katına kadar artırmaya Maliye Bakanı yetkilidir.	
d) 2942	Kamulaştırma Kanunu	3	-			125.000
e) 3082	Kamu Yararının Zorunlu Kıldığı Hallerde Kamu Hizmeti Niteliği Taşıyan Özel Teşebbüslerin Devletleştirilebilmesi Usul ve Esasları Hakkında Kanun	4	1			60.000

f) 3234	Orman Genel Müdürlüğü Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun	36	-		100.000 liralık limit	30.000
					200.000 liralık limit	150.000
					1.500.000 liralık limit	1.200.000
					10.000.000 liralık limit	5.500.000
g) 3289	Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun	38	-		1.000.000 liralık limit	200.000
					2.000.000 liralık limit	4.000.000
					10.000.000 liralık limit	13.000.000
h) 5018	Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu	35		a)	Yapım işleri ile mal ve hizmet alımları için;	
					1 - İllerde, kuruluş merkezlerinde, büyükşehir belediye sınırları içindeki ilçeler ve nüfusu 50 bini geçen ilçelerde	750
					2 - Diğer ilçelerde	375
				b)	Asker sevk ve celp dönemlerinde askerlik şubesi ve eğitim merkez k.lığı mutemetlerine asker sevki ile ilgili	17.000
				c)	Şehit cenazelerinin nakli amacıyla	7.500
				ç)	Yabancı konuk ve heyetlerin ağırlanması amacıyla görevlendirilecek mihmandarlara	4.500
				d)	Mahkeme harç ve giderleri için	8.000
					(Ankara, İstanbul ve İzmir il merkezleri için)	28.000
				e)	Doğal afetler nedeniyle oluşacak ihtiyaçlar için	37.500
				f)	İl dışına yapılacak seyahatlerde kullanılacak akaryakıt giderleri için	3.750
				g)	Yakalanan yasa dışı göçmenler ile sınırdışı edilecek şahıslar için kullanılmak üzere	15.000
				ğ)	Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Sekreterliği ve Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliği	275.000
				h)	Askeri daire mutemetleri ile Milli İstihbarat Teşkilatı daire mutemetlerine ve dış temsilcilikler emrine verilecek avans tutarları, ilgili idarelerin görüşleri alınmak suretiyle askeri birlik, daire ve dış temsilcilikler itibarıyla Maliye Bakanlığınca ayrıca belirlenmek üzere;	
					- Askeri daire mutemetlerine	25.000
					- Milli İstihbarat Teşkilatı mutemetlerine	28.000
					- Dış Temsilciliklere	230.000
				ı)	5018 sayılı Kanuna ekli (II) sayılı cetvelde yer alan özel bütçeli idarelerin;	
					- Kuruluş merkezlerindeki mutemetlerine	560.000
					- Merkez dışındaki birim mutemetlerine	225.000
				i)	Genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerince Maliye Bakanlığı izni aranmaksızın açılacak kredi tutarı	67.000
				j)	Yükseköğretim Kurumları Sağlık Kültür ve Spor Daire Başkanlığı görev alanına giren faaliyetlere giren harcamalar için (a-ı) bendinde belirtilen tutarın beş katı kadar,	
		40				16.000
		46				175.000.000
		79				15.000

K - CETVELİ
EK DERS, KONFERANS VE FAZLA ÇALIŞMA ÜCRETLERİ İLE DİĞER ÜCRET ÖDEMELERİNİN TUTARLARI

BOŞ SAYFA

K - CETVELİ
(Ek Ders, Konferans ve Fazla Çalışma Ücretleri ile Diğer Ücret Ödemelerinin Tutarları)

	Ders Saati Ücreti
I. EK DERS ÜCRETİ	
A. Polis Akademisinde ve Yükseköğretim Kurumları Öğretim Elemanları ile Yabancı Uyruklu Öğretim Elemanlarının Geliştirme Eğitimi Yönetmeliğine göre ek ders vermekle görevlendirilen;	
1. Öğretim üyesi, öğretim görevlisi (öğretim görevlisi emniyet teşkilatı mensupları dahil) ve okutmanlara,	2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanununa göre
2. Öğretmenlere ve öğretmen olarak görevlendirilenlere,	Okutmanlara ödenen kadar
B. 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun 150 nci ve ek 4 üncü maddeleri gereğince, fiilen ek ders görevi yapanlara ders saati başına ödenecek ek ders ücreti;	
1. Harp Akademileri, Gülhane Askeri Tıp Akademisi, sınıf okulları, özel ihtisas okulları, NBC Okulu, İstihbarat ve Dil Okulu, Harita Yüksek Teknik Okulu, yabancı dil okulları ve benzerleri ile harp okulları ve astsubay meslek yüksek okullarında ders görevi verilenlerden;	
a) Öğretim üyesi, öğretim görevlisi ve okutmanlara,	2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanununa göre
b) Öğretmenlere ve öğretmen olarak görevlendirilenlere,	Okutmanlara ödenen kadar
2. Ortaöğretim yapan askeri okullarda ve kurslarda ders görevi verilenlere,	657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 176 ncı maddesine göre
C. 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 3 üncü maddesinin (b) ve (c) bentleri hükümlerine göre çalışan personelden, kuruma eleman yetiştirmek üzere açılan mesleki okullarda ve kurumun hizmet içi eğitim ve kurs faaliyetlerinde görevlendirilenlere, 657 sayılı Kanunun 176 ncı maddesine göre belirlenen miktarları aşmayacak şekilde teşebbüs veya bağlı ortaklık yönetim kurulları tarafından tespit edilecek miktarda ders ücreti ödenir.	
D. 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 45 inci maddesinin (e) bendi uyarınca sınavsız geçme hakkı verilen meslek yüksekokullarında ikinci öğretim kapsamında yürütülecek eğitim-öğretim programlarındaki ders ve uygulamalarda bulunmak üzere, 2547 sayılı Kanunun 31 inci maddesine göre "öğretim görevlisi" olarak görevlendirilen ve fiilen görev yapan öğretmenlere, uzman kişilere, emekli öğretim elemanlarına ve emekli	

öğretmenlere, 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanununun 11 inci maddesinde belirtilen hükümler dikkate alınarak, 19/11/1992 tarihli ve 3843 sayılı Kanun ve buna ilişkin mevzuat hükümleri çerçevesinde ilgili üniversiteler tarafından ek ders ücreti ödenir. Milli Eğitim Bakanlığınca görevlendirilecek öğretmenlere bu kapsamda ödenecek ek ders ücreti haftada 10 saati geçemez.

E. İçişleri Bakanlığınca Kaymakam adaylarına yönelik olarak düzenlenecek eğitim programlarında görevlendirilecek personele 23/7/2003 tarihli ve 4954 sayılı Kanunun "Ders ücreti" başlıklı 38 inci maddesine göre ek ders ücreti ödenir.

F. 29/7/2002 tarihli ve 4769 sayılı Kanun uyarınca eğitim merkezlerinde ders vermekle görevlendirilen;

a) Yükseköğretim kurumları öğretim üyesi, öğretim görevlisi ve okutmanlarına, 2914 sayılı Kanuna göre,

b) Diğerlerine ise okutmanlara ödenen kadar,

ek ders ücreti ödenir.

G. Milli Eğitim Bakanlığı ve Anadolu Üniversitesi Rektörlüğü Arasında İngilizce Öğretmeni Yetiştirme Protokolü uyarınca yapılan eğitim programlarında, normal mesai günlerinde saat 16.00'dan sonra ve hafta sonu tatillerinde ders vermek üzere görevlendirilen öğretim elamanları ile bu proje kapsamında öğretim görevlisi olarak görevlendirilen öğretmenlere, 2914 sayılı Kanunun 11 inci maddesindeki ders saatlerine ilişkin sınırlamalar dikkate alınmaksızın Üniversite döner sermayesinden, haftada en fazla 10 saate kadar, normal öğretimde ödenen ders ücretlerinin dört katını geçmemek üzere Üniversite Yönetim Kurulu tarafından belirlenecek tutarda ek ders ücreti ödenir.

H. Milli Eğitim Bakanlığı tarafından yürütülen program geliştirme çalışmaları tanıtım seminerlerinde görev alacak öğretim elemanlarına, 2914 sayılı Kanun ile 2547 sayılı Kanunda yer alan sınırlamalar dikkate alınmaksızın Dünya Bankası ve Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti arasında imzalanan proje ikraz anlaşması gereğince tahsis edilen kaynaklardan karşılanmak üzere, 2914 sayılı Kanun uyarınca normal öğretimde ödenen ders ücretlerinin iki katı tutarında ders ücreti ödenebilir.

I. Askeri işyerlerinde istihdam edilen işçilere, endüstri meslek liselerinde eğitimi verilen mesleklerde "Meslek Kursu" ile "Geliştirme ve Uyum Kursu" açılmasına ilişkin olarak Milli Eğitim Bakanlığı ile Milli Savunma Bakanlığı ve Jandarma Genel Komutanlığı arasındaki Protokol uyarınca görevlendirilecek Milli Eğitim Bakanlığı kadrosundaki öğretmenlere fiilen verdikleri ders saatleri karşılığında, Milli Savunma Bakanlığı ve Jandarma Genel Komutanlığı tarafından haftada 10 saate kadar, 657 sayılı Kanunun 176 ncı maddesine göre ek ders ücreti ödenir.

II. KONFERANS ÜCRETİ

Her bir konferans için 14,70 Yeni Türk Lirasını aşmamak üzere;

a) 657 sayılı Kanunun 176 ncı maddesine göre ve yükseköğretim kurumlarında yönetim kurullarınca belirlenen öğretim programı dışında,

b) 3563 sayılı Harp Akademileri Kanununun 16 ncı maddesi uyarınca harp akademilerinde ve diğer yüksek dereceli askeri okullarda (Harp okulları, sınıf okulları, özel ihtisas okulları, İstihbarat ve Dil Okulu, NBC Okulu gibi),

c) Cezaevlerinde mahkum ve tutuklulara ders müfredatı dışındaki konularda Bakanlık Onayı ile,

konferans verenlere kurumlarınca belirlenecek tutarda konferans ücreti ödenir.

Hizmet içi eğitim ve kurslarda konferans ücreti ödenmez.

III. FAZLA ÇALIŞMA ÜCRETİ — **Azami Saat Ücreti (YTL/ YKr)**

A. Saat Başı Fazla Çalışma Ücreti:

1. 657 sayılı Kanunun 178 inci maddesi uyarınca fazla çalışma karşılığında yapılacak ödeme (Özel kanunlarındaki hükümler uyarınca bütçe kanunlarıyla belirlenmesi gereken fazla mesai ücretleri için bu sırada tespit edilen saat ücreti esas alınır.), — 90 YKr

2. 657 sayılı Kanuna tabi personele, anılan Kanunun 178 inci maddesinde yer alan kısıtlamalara bağlı olmaksızın ve fiilen yapılan fazla çalışma karşılığında;

a) Bakanlıklar özel kalem müdürlüklerinde çalışan personele (makam şoförleri dahil) ayda 90 saati,

b) Her bir makam için aylık toplam 450 saati geçmemek üzere Kurul Başkanı (Bakanlıklar), Genel Müdür ve daha üst birim yöneticileri, Strateji Geliştirme Başkanı, Vali, General ve Amiral rütbesini haiz olmak kaydıyla Genelkurmay Başkanlığı, Milli Savunma Bakanlığı, kuvvet komutanlıkları ile Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığındaki Daire Başkanı ve daha üst birimlerin yöneticileri, Rektör, Büyükşehir ve İl Belediye Başkanları ile birlikte çalışan personele ayda 90 saati,

c) Bakanlıklar ve Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı ile 2005 yılında katma bütçeli genel müdürlük iken 2006 yılında genel veya özel bütçe kapsamına alınan genel müdürlüklerin merkez teşkilatlarına ait kadrolarda görev yapan şoförlere ise ayda 60 saati,

geçmemek üzere makam onayına istinaden yapılacak ödeme, — 1,10 YTL

d) Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Müdürlüğü ile üniversitelere bağlı yurtlar ve Atatürk Orman Çiftliği kadrolarında görev yapan personelden gerçekleştirdikleri fazla mesai karşılığında kendilerine izin verilme imkanı bulunmayanlara, yıllık olarak Maliye Bakanlığınca tespit edilecek azami fazla mesai saatleri içinde kalınmak şartıyla ve her bir personel için ayda 90 saati aşmamak üzere yapılacak ödeme,	1,0 YTL
e) Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğünün taşra teşkilatı kadrolarında çalışan personelden fazla mesai karşılığında kendilerine izin verilme imkanı bulunmayanlara, yıllık olarak Maliye Bakanlığınca tespit edilecek olan azami fazla mesai saatleri içinde kalınmak ve döner sermaye bütçesinden ödenmek şartıyla ve her bir personel için ayda 60 saati aşmamak üzere yapılacak ödeme,	90 YKr
f) Anadolu Üniversitesi dışındaki diğer yükseköğretim kurumları kadrolarında görev yapan personelden, Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesince düzenlenen akademik danışmanlık ve yüzyüze eğitim hizmetlerinin yürütülmesine yardımcı olmak üzere normal çalışma saatleri dışında görevlendirilen ve fiilen görev yapanlara, Anadolu Üniversitesinin talebi üzerine yıllık olarak Maliye Bakanlığınca tespit edilecek azami fazla mesai saatleri içinde kalınmak ve Anadolu Üniversitesi tarafından açıköğretim programı uygulayan yükseköğretim kurumlarına aktarılan öğrenci katkı paylarından ödenmek şartıyla ve her bir personel için ayda 60 saati aşmamak üzere yapılacak ödeme,	1,80 YTL
g) Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğünün taşra teşkilatı kadrolarında havacılık, denizcilik ve klimatolojik amaçlı meteorolojik ürün elde edilmesini sağlayan yer ve yüksek atmosfer gözlem istasyonlarında çalışan personelden fiilen yaptıkları fazla mesai karşılığında kendilerine izin verilme imkanı bulunmayanlara, yıllık olarak Maliye Bakanlığınca tespit edilecek olan azami fazla mesai saatleri içinde kalınmak ve döner sermaye bütçesinden ödenmek şartıyla ve her bir personel için ayda 60 saati aşmamak üzere yapılacak ödeme,	90 YKr
h) Boğaziçi Üniversitesi Kandilli Rasathanesi ve Deprem Araştırma Enstitüsünde çalışan (110 kişiyi geçmemek üzere) personelden fazla mesai karşılığında kendilerine izin verilme imkanı bulunmayanlara, yıllık olarak Maliye Bakanlığınca tespit edilecek olan azami fazla mesai saatleri içinde kalınmak şartıyla ve her bir personel için ayda 60 saati aşmamak üzere yapılacak ödeme,	90YKr
i) Nüfusu en son resmi nüfus sayımına göre 250.000 ve daha yukarı olan belediyelerde (Büyükşehir belediyesi sınırları içindeki ilçe belediyeleri dahil) Hesap İşleri Müdürlüğüne ait kadrolara atanmış olup; vergi, harç, katılma payları ile ilgili tarh, tahakkuk, tahsilat, tebliğ, takip, yoklama ve benzeri gelir işlerinde fiilen çalışan 657 sayılı Kanuna tabi personele (bu konulara ilişkin olarak bilgi işlem merkezlerinde çalışan memurlar ve sözleşmeli personel dahil, işçiler hariç); bu görevler nedeniyle fiilen yaptıkları fazla mesailer karşılığında her bir saat için **2,15** Yeni Türk Lirasını geçmemek üzere belediye başkanlıklarınca belirlenecek esas, usul ve miktarlarda fazla mesai ücreti ödenebilir. Ancak, her bir personel için bu bende göre bir yılda ödenecek fazla mesai saat sayısı 300 saati geçemez.	
j) Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğünün kadrolarında bulunan ve analiz ve teknoloji laboratuarlarında çalışan personelden fazla mesai karşılığında kendilerine izin verilme imkânı bulunmayanlara, yıllık olarak Maliye Bakanlığınca tespit edilecek olan azami fazla mesai saatleri içinde kalınmak şartıyla ve her bir	

personel için ayda 90 saati aşmamak üzere yapılacak ödeme,	90 YKr
k) 4/11/2004 tarihli ve 5253 sayılı Dernekler Kanunu uyarınca kurulan derneklerin denetimi amacıyla mülki idare amirlerince görevlendirilen 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi personelden fazla mesai karşılığında kendilerine izin verilme imkânı bulunmayanlara, İçişleri Bakanlığının talebi üzerine yıllık olarak Maliye Bakanlığınca tespit edilecek olan azami fazla mesai saatleri içinde kalınmak şartıyla ve her bir personel için ayda 90 saati aşmamak üzere yapılacak ödeme,	90 YKr
l) Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünün Hidroelektrik Santral Projelerinde çalışan 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi personelden, fazla mesai karşılığında kendilerine izin verilme imkanı bulunmayanlara, yıllık olarak Maliye Bakanlığınca tespit edilecek olan azami fazla mesai saatleri içinde kalınmak şartıyla ve her bir personel için ayda 90 saati aşmamak üzere yapılacak ödeme,	**90 Ykr**
3. 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 30 uncu maddesinin (a) bendine göre, söz konusu Kanun Hükmünde Kararnamenin 3 üncü maddesinin (c) bendi uyarınca çalıştırılan sözleşmeli personele saat başına ödenecek fazla çalışma ücreti bu bölümde belirlenen miktarları aşmayacak şekilde unvanlar itibarıyla teşebbüs veya bağlı ortaklık yönetim kurulları tarafından tespit edilir.	90 YKr
4. Milli Eğitim Bakanlığı;	
a) Bakanlığa bağlı her dereceli okullar ile kurumların atölye ve birimlerinde döner sermaye işleri üzerinde işin gereği olarak, olağan çalışma saatleri dışında fiilen çalışanlara (şoförler ve yardımcı hizmetler sınıfı personeli hariç) öğretim günlerinde günde 3 saati, resmi ve dini bayram günleri haricindeki tatillerde günde 8 saati, uygulama oteli bulunan otelcilik ve turizm meslek liselerinde ise tatillerde günde 8 saati geçmemek kaydıyla, okul ve kurum döner sermaye hasılatından, beher iş saati için ödenecek fazla çalışma ücretleri bu bölümde belirlenen azami tutarı geçmemek üzere okul ve kurum müdürlerince, personelin üretime katkıları ve işçilik payı göz önünde bulundurularak tespit edilir.	4,40 YTL
b) Döner sermaye işlerinde görevli şoförlerle yardımcı hizmetler sınıfı personeline fiilen mesai saatleri dışında yaptıkları çalışmalar karşılığında ayda 90 saate kadar okul veya kurum döner sermaye hasılatından ödenmek üzere saat başına,	90 YKr
c) 2547 sayılı Kanunun 45 inci maddesinin (e) bendi hükmü uyarınca, mesleki ve teknik eğitim bölgesinde yer alan meslek yüksekokulları ile ilişkilendirilen mesleki ve teknik orta öğretim kurumlarında görev yapan Milli Eğitim Bakanlığı idari personeline (yardımcı hizmetler sınıfı personeli dahil) yasal çalışma saatinin bitiminden sonra fiilen yaptıkları fazla çalışma süreleri için ayda 100 saati geçmemek üzere saat başına,	1,80 YTL
5. Yapılan denetim ve inceleme sonucunda, fiilen fazla mesai yapmayanlara yukarıda yer alan hükümlere göre ödeme yapıldığının tespit edilmesi halinde, ilgililer hakkında gerekli kanuni takibat yapılmakla birlikte, ödenen fazla çalışma ücreti yüzde 100 fazlası ile birlikte geri alınır. Bu tutarın, cezaya ilişkin bölümünün yarısı ödeme yapılan personelden, diğer yarısı ise mesai çizelgesini onaylayandan tahsil edilir.	
Her ne suretle olursa olsun, özel kanunlarına göre fazla çalışma ücreti alanlara, yukarıdaki hükümlere göre ayrıca fazla çalışma ücreti ödenmez.	

85

85

B. Aylık Maktu Fazla Çalışma Ücreti: **Aylık Maktu Miktar (YTL)**

1. Çevre ve Orman Bakanlığı ile Orman Genel Müdürlüğü Orman Muhafaza Memurlarına, 19,80 YTL

2. Belediyeler ile bunlara bağlı müstakil bütçeli kamu tüzel kişiliğini haiz kuruluşlarda (iktisadi işletmeler hariç), görevlerinin niteliği gereği 657 sayılı Kanunda belirtilen çalışma süre ve saatlerine bağlı olmaksızın zabıta ve itfaiye hizmetlerinde fiilen çalışan personel (destek hizmeti yürüten personel hariç) ile kadrolu olarak fiilen çalışan koruma ve güvenlik personeline belediye meclisi kararı ile tespit edilen miktar, fazla çalışma ücreti olarak maktuen ödenir.

Ancak, bunlara ödenecek aylık fazla mesai ücreti en son yapılan resmi nüfus sayımına göre belediye nüfusu;

- 10.000'e kadar olanlar için 141 Yeni Türk Lirasını,
- 10.001'den 50.000'e kadar olanlar için 151,50 Yeni Türk Lirasını,
- 50.001'den 100.000'e kadar olanlar için 167 Yeni Türk Lirasını,
- 100.001'den 250.000'e kadar olanlar için 188 Yeni Türk Lirasını,
- 250.001'den 1.000.000'e kadar olanlar için 224,50 Yeni Türk Lirasını,
- 1.000.001'den fazla olanlar için 261 Yeni Türk Lirasını,
- Ankara, İstanbul ve İzmir büyükşehir belediyeleri dışındaki diğer büyükşehirlerin itfaiye personeli için 261 Yeni Türk Lirasını,
- Ankara, İstanbul ve İzmir büyükşehir belediye sınırları içerisindekiler için 350 Yeni Türk Lirasını,

geçemez.

Yukarıdaki hükümlerin uygulanmasında büyükşehir sınırları içerisindeki belediyeler içinde bulundukları büyükşehir nüfusuna tabidir.

3. Aylık maktu fazla çalışma ücreti alanlara, her ne ad altında olursa olsun ayrıca fazla çalışmaya yönelik olarak başkaca bir ödeme yapılmaz.

4. Yukarıdaki hükümlere göre ödenecek aylık maktu fazla çalışma ücretleri;

a) Görevin yapılması sırasında veya görevden dolayı yaralanma ve sakatlanma hallerinde tedavi süresince,

b) Bir yılda toplamı 30 günü geçmeyen hastalık izni sürelerinde,

c) İtfaiye hizmetlerinde çalışan personel için görevin yapılması sırasında veya görevden dolayı hastalanma hallerinde tedavi süresince,

d) Yurt içinde yapılacak hizmet içi eğitime katılma ve geçici görevli olarak bulunma durumlarında,

ödenmeye devam olunur.

Diğer hallerde ise maktu fazla çalışma ücretleri, fiilen çalışıldığı sürece ve bu süre ile orantılı olarak ödenir.

IV. EDEBİ KURUL TOPLANTI ÖDENEĞİ	**Toplantı Ücreti (YTL)**
5441 sayılı Devlet Tiyatrosu Kuruluşu Hakkında Kanunun 2 nci maddesi uyarınca, Devlet tiyatrolarında oynanacak eserleri seçen edebi kurulun tiyatro dışından katılan üyelerine, her toplantı için özel kanunlarında değişiklik yapılıncaya kadar ödenecek toplantı ücreti (Her toplantı için 3 kişiyi geçmemek ve bir yılda altı toplantıyı aşmamak üzere)	64 YTL
V. TÜRK KODEKS KOMİSYONU TOPLANTI ÖDENEĞİ	
767 sayılı Türk Kodeksi Hakkında Kanunun 3 üncü maddesi uyarınca Türk Kodeksini hazırlamak üzere oluşturulan Kodeks Komisyonu üyelerine, her toplantı için ödenecek toplantı ücreti (Ayda iki toplantıyı geçmemek üzere)	38,50 YTL

VI. DİĞER ÖDEMELER

1. 181 sayılı Sağlık Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 31 inci maddesi uyarınca kurulan Yüksek Sağlık Şurasının tabii üyelerine her toplantı günü için 1000, diğer üyelerine ise 2000 gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarda, yılda 12 toplantı gününü geçmemek üzere huzur hakkı ödenir.

2. Açıköğretim sınav hizmetlerinde görev alanlara günlük 2500 gösterge rakamının memur aylıklarına uygulanan katsayı ile çarpımından elde edilecek tutarı geçmemek üzere Rektörün önerisi üzerine Üniversite Yönetim Kurulu tarafından belirlenecek miktarda ödeme, döner sermaye bütçesinden yapılabilir. Ancak, sınavın hazırlanması, değerlendirilmesi ve denetiminde görev alanlara yapılacak ödemelere esas alınacak gösterge rakamı aynı usulle iki katına kadar çıkartılabilir. Eğitim ve sınavlara ilişkin olarak mevzuat uyarınca yapılması gereken zorunlu giderler döner sermaye bütçesinden karşılanabilir.

3. Milli Eğitim Bakanlığınca yapılan merkezi sistem sınav hizmetlerinde (Bakanlığın kendi personeline yönelik sadece bir il merkezinde yaptığı sınav hizmetleri hariç) 24 saat esasına göre kapalı devre çalışmasında fiilen görev alanlara, her gün için 750 gösterge rakamının, belirtilen sınav hizmetlerinde sınav günü görev alanlara ise sadece sınav gününe mahsus olmak üzere 1500 gösterge rakamının memur aylıklarına uygulanan katsayı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarı geçmemek üzere görevin önem ve güçlüğüne göre Milli Eğitim Bakanının onayı ile belirlenecek miktarda döner sermaye bütçesinden ödeme yapılır. Belirtilen

ödemelerden yararlanan personele, 6245 sayılı Harcırah Kanunu hükümleri gereğince yapılan ödemeler hariç olmak üzere, aynı günler için başka bir ödeme yapılmaz.

4. 657 sayılı Kanunun ek 32 nci maddesi uyarınca verilecek öğretim yılına hazırlık ödeneği Bakanlar Kurulu kararı aranmaksızın 475 Yeni Türk Lirası olarak ödenir.

5. Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü Denetimli Serbestlik ve Yardım Merkezleri ile Koruma Kurulları hizmetlerinde çalışan gönüllülere talepleri üzere fiilen çalıştıkları her gün için, ulaşım ve iaşe gideri olarak günlük 7,50 Yeni Türk Lirası ödenir. Tüm gönüllülere ödeme yapılabilecek yıllık toplam gün sayısı 150.000'dir.

6. Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezince yapılan sınavlarda sadece sınav günü görev alanlara sınav gününe mahsus olmak üzere 1500 gösterge rakamının, bina sınav sorumları ile bina yöneticilerine ise sınav gününe mahsus olmak üzere 2000 gösterge rakamının memur aylıklarına uygulanan katsayı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarı geçmemek üzere; fiilen soru yazımı, değerlendirilmesi ve denetiminde görev alan öğretim elemanlarına saat başına çalışma için 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanununda unvanlarına göre belirlenen ek ders ücreti gösterge rakamlarının (öğretmenlere okutmanlara ödenen kadar) memur aylıklarına uygulanan katsayı ile çarpımından elde edilecek tutarın iki katını geçmemek üzere; görevin önem ve güçlüğüne göre Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Başkanının onayı ile belirlenecek miktarda ödeme yapılır.

VII. TAYIN BEDELİ

2155 sayılı Bazı Kamu Personeline Tayın Bedeli Verilmesi Hakkında Kanunun 1 inci maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca ödenecek tayın bedelinin aylık tutarı 2100 gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpılması sonucu bulunacak miktarı geçemez.

VIII. EK TAZMİNAT TAVANLARI

375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 28 inci maddesinin (B) fıkrası uyarınca ödenecek ek tazminatın tavanı 73 Yeni Türk Lirası olarak uygulanır. Ancak Bakanlar Kurulu bu tavan miktarını yüzde 50'sine kadar artırmaya yetkilidir.

Aynı maddenin (A) fıkrası uyarınca ödenecek ek tazminatın aylık tutarı da erbaş ve erler için 1/1/2008–30/6/2008 tarihleri arasındaki sürede 127 Yeni Türk Lirasını, 1/7/2008 tarihinden itibaren ise 130 Yeni Türk Lirasını geçemez.

IX. JÜRİ ÜYESİ VE RAPORTÖR ÜCRETLERİ

Genel yönetim kapsamında bulunan kamu idareleri ile bunlara bağlı döner sermayeli kuruluşlar ve özel kanunlarla kurulmuş fonlar tarafından yapılacak her türlü etüt, plan, proje, güzel sanatlara ve benzeri işlere

ilişkin yarışmalarda jüri üyesi veya raportör olarak görevlendirilen 657 sayılı Kanunun 87 nci maddesinde sayılan kurum ve kuruluşlarda çalışan personele, her bir asli jüri üyeliği veya asli raportörlüğü için 700 Yeni Türk Lirasını geçmemek üzere Maliye Bakanlığının görüşü alınarak kurumlarınca belirlenecek miktarda ücret ödenir.

Bu personelden danışman jüri üyeliği görevi yapanlara aynı koşullarla, yukarıda belirtildiği şekilde tespit edilen miktarın yarısı ödenir. Yedek jüri üyelerine ön ve soru-cevap toplantılarına katılmaları halinde yedeği oldukları danışman jüri veya asli jüri üyelerine ödenen miktarın 1/4'ü ödenir. Asli jüri üyesinin zorunlu bir nedenle çalışmalara devam edememesi halinde kendisine yedek jüri üyesi ücreti, asli jüri üyesinin yerini alacak yedek jüri üyesine de asli jüri üyesi ücreti ödenir.

Anılan jürilerde üye veya raportör olarak görev yapan ve yukarıdaki fıkralar kapsamına girmeyen 657 sayılı Kanunun 87 nci maddesinde sayılan kurum ve kuruluşlarda çalışan personel dışındaki kişilere ise, 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 23 ve 53 üncü maddeleri uyarınca yayımlanmış olan, Mimarlık, Peyzaj Mimarlığı, Mühendislik, Kentsel Tasarım Projeleri, Şehir ve Bölge Planlama ve Güzel Sanat Eserleri Yarışmaları Yönetmeliği hükümlerine göre ücret ödenir. Ancak verilecek miktar bu bölümün birinci fıkrasında belirtilen tutarın iki katından fazla olamaz.

X. VATANİ HİZMET AYLIKLARI VE SOSYAL YARDIM ÖDEMELERİ

1. 1005 sayılı İstiklal Madalyası Verilmiş Bulunanlara Vatani Hizmet Tertibinden Şeref Aylığı Bağlanması Hakkında Kanunun 1 inci maddesinde yer alan (5750) gösterge rakamı, 1/1/2008-30/6/2008 tarihleri arasındaki aylık ödeme dönemlerinde (5806) olarak; 1/7/2008-31/12/2008 tarihleri arasındaki aylık ödeme dönemlerinde ise (5862) olarak uygulanır.

2. Vatani hizmet tertibinden aylık bağlanmasına ilişkin muhtelif Kanunlarda yer alan gösterge rakamları, 1/1/2008-30/6/2008 tarihleri arasındaki aylık ödeme dönemlerinde kendileri için (5806), dul eşleri için (4645), diğer yakınları için (3231), 1/7/2008-31/12/2008 tarihleri arasındaki aylık ödeme dönemlerinde ise kendileri için (5862), dul eşleri için (4690), diğer yakınları için (3262), olarak uygulanır. Ancak, bunlardan herhangi bir sosyal güvenlik kurumundan gelir veya aylık bağlanmadığı gibi, zorunlu olarak sosyal güvenlik kurumlarından birine tabi olmayı gerektiren bir işte de çalışmadığını belgelemek suretiyle yazılı talepte bulunan hak sahiplerinin aylıkları ise yazılı taleplerinin Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığının kayıtlarına geçtiği tarihi takip eden aydan geçerli olmak üzere ve bu durumları devam ettiği müddetçe 16 yaşından büyük işçiler için uygulanan 30 günlük net asgarî ücret tutarı (dul eşler için bu tutarın %75'i, diğer yakınları için ise %50'si) esas alınarak ödenir.

3. 2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanun uyarınca aylık ödemelerine esas alınan (1585) gösterge rakamı, 1/1/2008-30/6/2008 tarihleri arasındaki aylık ödeme dönemlerinde (1600), 1/7/2008-31/12/2008 tarihleri arasındaki aylık ödeme dönemlerinde ise (1615) olarak uygulanır.

BOŞ SAYFA

M - CETVELİ
PANSİYON ÜCRETLERİ

BOŞ SAYFA

M – CETVELİ
MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI
PANSİYON ÜCRETLERİNİ GÖSTERİR CETVEL

Okul Türü ve Kademesi	2008 Yılı (YTL - Ücret)
İlköğretim Okulları (Yatılı İlköğretim Bölge Okulları, Pansiyonlu İlköğretim Okulları ile Özel Eğitim Okulları)	1.350
Ortaöğretim okulları (Genel ve Mesleki Teknik Liseler, Çok Programlı Liseler)	1.350
Yetişkinler Teknik Eğitim Merkezleri, Çıraklık Eğitim Merkezleri ve Pratik Sanat Okulları	1.350
Mesleki ve Teknik Ortaöğretim Okulları (3308 sayılı Kanun kapsamında olan okullar)	1.500
Anadolu ve Fen Liseleri (Genel ve Mesleki Teknik Liseler, Çok Programlı Liseler)	1.350
Mesleki ve Teknik Anadolu liseleri (3308 sayılı Kanun Kapsamında olan okullar)	1.500

BOŞ SAYFA

O - CETVELİ
ORDU İHTİYAÇLARI İÇİN ALINACAK HAYVANLARIN ALIM DEĞERLERİ

BOŞ SAYFA

O - CETVELİ
ORDU İHTİYACI İÇİN ALINACAK HAYVANLARIN ALIM DEĞERLERİNİ GÖSTERİR CETVEL

HİZMETİ	CİNSİ	YÜKSEKLİĞİ (METRE)	GÖĞÜS ÇEVRESİ (METRE)	BİRİM FİYATI (YTL)
Süvari Bineği	Beygir	1.45 (en az)	1.65 (en az)	2.295
Topçu Bineği	Beygir	1.50 (en az)	1.70 (en az)	1.835
Diğer Binekler	Beygir	1.43 (en az)	1.60 (en az)	1.800
Mekkare	Beygir	1.36 (en az)	1.52 (en az)	1.260
Mekkare	Katır	1.36 (en az)	1.50 (en az)	1.200
Köpek	Kurt	–	–	870
Köpek	Kangal	–	–	415

BOŞ SAYFA

P- CETVELİ
MOTORLU TAŞITLARIN ORTALAMA ALIM DEĞERLERİ VE SEFERBERLİK TATBİKATINA KATILACAK ARAÇLARIN TAHMİNİ GÜNLÜK KİRA BEDELLERİ

BOŞ SAFYA

P - CETVELİ

MOTORLU TAŞITLARIN ORTALAMA ALIM DEĞERLERİNİ VE SEFERBERLİK TATBİKATINA KATILACAK ARAÇLARIN GÜNLÜK KİRA BEDELLERİNİ GÖSTERİR CETVEL

(YTL)

Aracın Cinsi ve Tonajı	Alım Değeri	Seferberlik Tatbikatına Katılacak Araçların Tahmini Günlük Kira Bedeli
10 Ton İdari Araç	98.900	–
5 Ton İdari Araç	53.350	–
1/2 Ton İdari Araç	17.900	–
1/5 Ton Taktik Araç	10.050	–
1/2 Ton Taktik Araç	15.900	–
5 Ton Taktik Araç	214.750	–
2.5 Ton Taktik Araç	167.850	–
10 Ton Çekici Araç	650.500	–
Karüstü Aracı	290.500	–
Kamyonet 500-1000 Kg.	–	55,00
Kamyonet 1001-2000 Kg.	–	63,00
Kamyonet 2001-3000 Kg.	–	75,00
Kamyon 3001-4000 Kg.	–	82,00
Kamyon 4001-5000 Kg.	–	102,00
Kamyon 5001-6000 Kg.	–	102,00
Kamyon 6001-7000 Kg.	–	102,00
Kamyon 7001-8000 Kg.	–	122,00
Kamyon 8001-9000 Kg.	–	122,00
Kamyon 9001-10.000 Kg.	–	122,00
Kamyon 10.001-11.000 Kg.	–	122,00
Kamyon 11.001-12.000 Kg.	–	132,00
Kamyon 12.001-13.000 Kg.	–	132,00
Kamyon 13.001-14.000 Kg.	–	132,00
Çekici 5.000 Kg.	–	138,00
Çekici 10.000 Kg.	–	154,00
Akaryakıt Tankeri 5.000 Kg.	–	102,00
Akaryakıt Tankeri 10.000 Kg.	–	122,00
Su Tankeri	–	122,00
Otobüs (40 Kişilik)	–	287,00
Loder Yükleyici	–	168,00
Silindir (Lastik Tekerlekli Çekici)	–	168,00
Motorsiklet	–	30,00
Karüstü Aracı	–	198,00

BOŞ SAYFA

T - CETVELİ
KURUMLARIN SATIN ALACAKLARI TAŞITLARIN AZAMİ SATIN ALMA BEDELLERİ

BOŞ SAYFA

T- CETVELİ

KURUMLARIN SATIN ALACAKLARI TAŞITLARIN AZAMİ SATIN ALMA BEDELLERİNİ GÖSTERİR CETVEL

Sıra No	Taşıtın Cinsi	Azami Satın Alma Bedeli (YTL)
1-a (*)	Binek otomobil	80.000
1-b (**)	Binek otomobil	88.000
2-	Binek otomobil	29.000
3-	Station-Wagon	29.500
4-	Arazi binek (En az 4, en fazla 8 kişilik)	51.000
5-	Minibüs (Sürücü dahil en fazla 15 kişilik)	44.000
6-	Kaptıkaçtı (Arazi hizmetleri için)	68.000
7-	Pick-up (Kamyonet, şoför dahil 3 veya 6 kişilik)	41.000
8-	Pick-up (Kamyonet, arazi hizmetleri için şoför dahil 3 veya 6 kişilik)	51.000
9-	Panel	39.000
10-	Midibüs (Sürücü dahil en fazla 26 kişilik)	89.000
11-a	Otobüs (Sürücü dahil en az 27, en fazla 40 kişilik)	140.000
11-b	Otobüs (Sürücü dahil en az 41 kişilik)	320.000
12-	Kamyon (Şasi-kabin tam yüklü ağırlığı en az 3.501 Kg)	52.000
13-	Kamyon (Şasi-kabin tam yüklü ağırlığı en az 12.000 Kg)	77.000
14-	Kamyon (Şasi-kabin tam yüklü ağırlığı en az 17.000 Kg)	94.000
15-	Ambulans (Tıbbi donanımlı)	70.000
16-	Ambulans (Arazi hizmetleri için)	77.000
17-	Pick-up (Kamyonet, cenaze arabası yapılmak üzere)	41.000
18-	Motorsiklet (En fazla 600 cc.lik)	6.000
19-	Motorsiklet (En az 601 cc.lik)	15.000
20-	Bisiklet	1.500
21-a	Güvenlik önlemli binek otomobil (Cinsi ve fiyatı Maliye Bakanlığınca belirlenir.)	
21-b	Güvenlik önlemli servis taşıtı (Cinsi ve fiyatı Maliye Bakanlığınca belirlenir.)	
22-	Diğer taşıtlar (Cinsi ve fiyatı Maliye Bakanlığınca belirlenir.)	

(*) 237 sayılı Taşıt Kanununa ekli (1) sayılı cetvelde yer alan Makamlar ile Devlet Protokol Hizmetlerinde kullanılmak üzere Dışişleri Bakanlığınca satın alınacak taşıtlar için.

(**) 237 sayılı Taşıt Kanununa ekli (1) sayılı cetvelde yer alan ilk üç sıradaki Makamlar için.

NOT: 1- Bu cetvelde gösterilen azami fiyatlarda değişiklik yapmaya, bu bedelleri belirli makam ve hizmetler için farklı miktarlarda tespit etmeye Maliye Bakanı yetkilidir.

2- Bu cetvelde belirlenen azami satın alma bedelleri, her türlü vergi öncesi bedellerdir.

3- İdarelerin edinebilecekleri taşıtları gösterir cetvellerde yer alan taşıtların cinslerini, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığının uygun görüşü üzerine değiştirmeye Maliye Bakanı yetkilidir.

4- Cumhurbaşkanlığı tarafından edinilecek 21-a, 21-b ve 22 sıra nolu taşıtların cinsi ve fiyatı Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliğince belirlenir.

BOŞ SAYFA

5018 SAYILI KANUNA EKLİ (I) VE (II) SAYILI CETVELLERDE YER ALAN KAMU İDARELERİNİN TAŞIT KANUNUNA GÖRE 2008 YILINDA EDİNEBİLECEKLERİ TAŞITLARI GÖSTERİR CETVEL

BOŞ SAYFA

(I) SAYILI CETVEL
GENEL BÜTÇE KAPSAMINDAKİ KAMU İDARELERİNİN
2008 YILINDA EDİNEBİLECEKLERİ TAŞITLARI GÖSTERİR CETVEL

KURULUŞUN ADI	T CETVELİ SIRA NO	TAŞITIN CİNSİ	ADET	NEREDE KULLANILACAĞI
CUMHURBAŞKANLIĞI	T01b	Binek Otomobil	5	Genel Sekreterlik Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T02	Binek Otomobil	7	Genel Sekreterlik Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T05	Minibus (Sürücü dahil en fazla 15 kişilik)	2	Genel Sekreterlik Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T09	Panel	1	Genel Sekreterlik Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T11a	Otobüs (Sürücü dahil en az 27, en fazla 40 kişilik)	1	Genel Sekreterlik Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T21a	Güvenlik önlemli binek otomobil (Cinsi ve Fiyatı Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliğince Belirlenir.)	4	Genel Sekreterlik Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T22	Diğer Taşıtlar (Cinsi ve Fiyatı Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliğince Belirlenir.)	2	Genel Sekreterlik Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ	T01b	Binek Otomobil	6	Türkiye Büyük Millet Meclisi Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T04	**Arazi Binek (En az 4, en çok 8 kişilik)**	**1**	**Türkiye Büyük Millet Meclisi Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)**
	T21a	Güvenlik önlemli binek otomobil (Cinsi ve Fiyatı Maliye Bakanlığınca Belirlenir.)	1	Türkiye Büyük Millet Meclisi Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T22	Diğer Taşıtlar (Cinsi ve Fiyatı Maliye Bakanlığınca Belirlenir.)	1	Türkiye Büyük Millet Meclisi Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
ANAYASA MAHKEMESİ	T09	Panel	1	Başkanlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T02	Binek Otomobil	1	Başkanlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
YARGITAY	T02	Binek Otomobil	2	Başkanlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T02	**Binek Otomobil**	**1**	**Başkanlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)**
SAYIŞTAY	T15	Ambulans (Tıbbi Donanımlı)	1	Ankara (Genel Bütçe)
	T15	Ambulans (Tıbbi Donanımlı)	1	Antalya/Manavgat (Genel Bütçe)
BAŞBAKANLIK	T02	Binek Otomobil	8	Başbakanlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T04	Arazi Binek (En az 4, en çok 8 kişilik)	6	Başbakanlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T05	Minibus (Sürücü dahil en fazla 15 kişilik)	2	Başbakanlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T21a	Güvenlik önlemli binek otomobil (Cinsi ve Fiyatı Maliye Bakanlığınca Belirlenir.)	2	Başbakanlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
DEVLET PERSONEL BAŞKANLIĞI	T02	Binek Otomobil	1	Başkanlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
GÜMRÜK MÜSTEŞARLIĞI	T02	Binek Otomobil	2	Arşiv Hizmetleri ve Kaçaklık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (%25 Bütçe, %75 AB hibesi)
	T05	Minibus (Sürücü dahil en fazla 15 kişilik)	2	Arşiv Hizmetleri ve Kaçaklık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (%25 Bütçe, %75 AB hibesi)
	T09	Panel	14	Tesbit ve Takip Malzeme Taşınması Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (%25 Bütçe, %75 AB hibesi)
	T02	Binek Otomobil	1	Arşiv Hizmetleri ve Kaçaklık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI	T02	Binek Otomobil	10	Başkanlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T10	Midibus (Sürücü dahil en fazla 26 kişilik)	1	Başkanlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T11a	Otobüs (Sürücü dahil en az 27, en fazla 40 kişilik)	1	Başkanlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T11b	Otobüs (Sürücü dahil en az 41 kişilik)	1	Başkanlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T02	Binek Otomobil	15	Müftülük Hizmetleri ile Eğitim Merkezi Müdürlükleri Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T14	Kamyon şasi-kabin tam yüklü ağırlığı en az 17.000 kg	1	Başkanlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
KADININ STATÜSÜ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	T02	Binek Otomobil	1	Genel Müdürlük Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
SOSYAL HİZMETLER VE ÇOCUK ESİRGEME KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	T02	Binek Otomobil	1	Sosyal Hizmetler İl Müdürlükleri Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T03	Station-Wagon	2	Sosyal Hizmetler İl Müdürlükleri Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T05	Minibus (Sürücü dahil en fazla 15 kişilik)	20	Sosyal Hizmet Kuruluşları Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T10	Midibus (Sürücü dahil en fazla 26 kişilik)	5	Sosyal Hizmet Kuruluşları Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T15	Ambulans (Tıbbi Donanımlı)	5	Sosyal Hizmet Kuruluşları Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)

(I) SAYILI CETVEL
GENEL BÜTÇE KAPSAMINDAKİ KAMU İDARELERİNİN
2008 YILINDA EDİNEBİLECEKLERİ TAŞITLARI GÖSTERİR CETVEL

KURULUŞUN ADI	T CETVELİ SIRA NO	TAŞITIN CİNSİ	ADET	NEREDE KULLANILACAĞI
ADALET BAKANLIĞI	T02	Binek Otomobil	7	Cezaevi Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T02	Binek Otomobil	7	Denetimli Serbestlik ve Yardım Merkezleri Şube Müdürlüğünde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T05	Minibus (Sürücü dahil en fazla 15 kişilik)	10	Cezaevi Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T07	Pick-up (Kamyonet, sürücü dahil 3 veya 6 kişilik)	6	Cezaevi Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T09	**Panel**	**10**	**Adli Tıp Kurumu Başkanlığı ve Grup Başkanlıkları Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Döner Sermaye)**
	T09	Panel	1	Yüksek Seçim Kurulu Başkanlığı Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T11a	Otobüs (Sürücü dahil en az 27, en fazla 40 kişilik)	7	Cezaevi Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T02	Binek Otomobil	40	Adli Teşkilat Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T05	Minibus (Sürücü dahil en fazla 15 kişilik)	40	Adli Teşkilat Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T12	Kamyon şasi-kabin tam yüklü ağırlığı en az 3.501 kg	1	Adli Tıp Kurumu Başkanlığı Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Döner Sermaye)
MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI	T02	Binek Otomobil	17	Millî Savunma Bakanlığında Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T05	Minibus (Sürücü dahil en fazla 15 kişilik)	11	Millî Savunma Bakanlığında Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T07	Pick-up (Kamyonet, sürücü dahil 3 veya 6 kişilik)	5	Millî Savunma Bakanlığında Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T09	Panel	2	Millî Savunma Bakanlığında Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T10	Midibus (Sürücü dahil en fazla 26 kişilik)	2	Millî Savunma Bakanlığında Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T12	Kamyon şasi-kabin tam yüklü ağırlığı en az 3.501 kg	2	Millî Savunma Bakanlığında Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T01a	Binek Otomobil	1	Genel Kurmay Başkanlığı Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T02	Binek Otomobil	107	Genel Kurmay Başkanlığı Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T04	Arazi Binek (En az 4, en çok 8 kişilik)	1	Genel Kurmay Başkanlığı Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T05	Minibus (Sürücü dahil en fazla 15 kişilik)	24	Genel Kurmay Başkanlığı Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T09	Panel	4	Genel Kurmay Başkanlığı Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T10	Midibus (Sürücü dahil en fazla 26 kişilik)	3	Genel Kurmay Başkanlığı Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T15	Ambulans (Tıbbi Donanımlı)	13	Genel Kurmay Başkanlığı Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T01a	Binek Otomobil	1	Kara Kuvvetleri Komutanlığında Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T02	Binek Otomobil	123	Kara Kuvvetleri Komutanlığında Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T05	Minibus (Sürücü dahil en fazla 15 kişilik)	15	Kara Kuvvetleri Komutanlığında Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T07	Pick-up (Kamyonet, sürücü dahil 3 veya 6 kişilik)	6	Kara Kuvvetleri Komutanlığında Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T09	Panel	2	Genel Kurmay Başkanlığı Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T10	Midibus (Sürücü dahil en fazla 26 kişilik)	10	Kara Kuvvetleri Komutanlığında Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T15	Ambulans (Tıbbi Donanımlı)	5	Kara Kuvvetleri Komutanlığında Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T21a	Güvenlik önlemli binek otomobil (Cinsi ve Fiyatı Maliye Bakanlığınca Belirlenir.)	9	Kara Kuvvetleri Komutanlığında Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T01a	Binek Otomobil	1	Deniz Kuvvetleri Komutanlığında Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T02	Binek Otomobil	68	Deniz Kuvvetleri Komutanlığında Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T05	Minibus (Sürücü dahil en fazla 15 kişilik)	6	Deniz Kuvvetleri Komutanlığında Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T07	Pick-up (Kamyonet, sürücü dahil 3 veya 6 kişilik)	13	Deniz Kuvvetleri Komutanlığında Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T21a	Güvenlik önlemli binek otomobil (Cinsi ve Fiyatı Maliye Bakanlığınca Belirlenir.)	1	Deniz Kuvvetleri Komutanlığında Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T01a	Binek Otomobil	1	Hava Kuvvetleri Komutanlığında Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T02	Binek Otomobil	43	Hava Kuvvetleri Komutanlığında Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T05	Minibus (Sürücü dahil en fazla 15 kişilik)	8	Hava Kuvvetleri Komutanlığında Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T07	Pick-up (Kamyonet, sürücü dahil 3 veya 6 kişilik)	7	Hava Kuvvetleri Komutanlığında Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T09	Panel	8	Hava Kuvvetleri Komutanlığında Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)

(I) SAYILI CETVEL
GENEL BÜTÇE KAPSAMINDAKİ KAMU İDARELERİNİN
2008 YILINDA EDİNEBİLECEKLERİ TAŞITLARI GÖSTERİR CETVEL

KURULUŞUN ADI	T CETVELİ SIRA NO	TAŞITIN CİNSİ	ADET	NEREDE KULLANILACAĞI
MİLLİ SAVUNMA BAKANLIĞI	T10	Midibus (Sürücü dahil en fazla 26 kişilik)	3	Hava Kuvvetleri Komutanlığında Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T11b	Otobüs (Sürücü dahil en az 41 kişilik)	8	Hava Kuvvetleri Komutanlığında Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T21a	Güvenlik önlemli binek otomobil (Cinsi ve Fiyatı Maliye Bakanlığınca Belirlenir.)	1	Hava Kuvvetleri Komutanlığında Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T05	Minibus (Sürücü dahil en fazla 15 kişilik)	2	Milli Savunma Bakanlığı Döner Sermaye İşletmelerinde Kullanılmak Üzere (Döner Sermaye)
	T07	Pick-up (Kamyonet, sürücü dahil 3 veya 6 kişilik)	5	Milli Savunma Bakanlığı Döner Sermaye İşletmelerinde Kullanılmak Üzere (Döner Sermaye)
	T09	Panel	1	Milli Savunma Bakanlığı Döner Sermaye İşletmelerinde Kullanılmak Üzere (Döner Sermaye)
	T12	Kamyon şasi-kabin tam yüklü ağırlığı en az 3.501 kg	1	Milli Savunma Bakanlığı Döner Sermaye İşletmelerinde Kullanılmak Üzere (Döner Sermaye)
	T13	Kamyon şasi-kabin tam yüklü ağırlığı en az 12.000 kg	1	Milli Savunma Bakanlığı Döner Sermaye İşletmelerinde Kullanılmak Üzere (Döner Sermaye)
	T15	Ambulans (Tıbbi Donanımlı)	4	Milli Savunma Bakanlığı Döner Sermaye İşletmelerinde Kullanılmak Üzere (Döner Sermaye)
	T20	Bisiklet	6	Milli Savunma Bakanlığı Döner Sermaye İşletmelerinde Kullanılmak Üzere (Döner Sermaye)
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI	T01a	Binek Otomobil	5	Bakanlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T02	Binek Otomobil	25	Bakanlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T11a	Otobüs (Sürücü dahil en az 27, en fazla 40 kişilik)	5	Sivil Savunma Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T13	Kamyon şasi-kabin tam yüklü ağırlığı en az 12.000 kg	3	Sivil Savunma Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T01a	Binek Otomobil	10	Bakanlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (İl Özel İdare Bütçesi)
	T02	Binek Otomobil	20	Bakanlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (İl Özel İdare Bütçesi)
	T02	Binek Otomobil	10	Bakanlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T09	Panel	11	Sivil Savunma Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI	T02	Binek Otomobil	320	Komutanlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T05	Minibus (Sürücü dahil en fazla 15 kişilik)	50	Komutanlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T10	Midibus (Sürücü dahil en fazla 26 kişilik)	34	Komutanlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T12	Kamyon şasi-kabin tam yüklü ağırlığı en az 3.501 kg	15	Komutanlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T14	Kamyon şasi-kabin tam yüklü ağırlığı en az 17.000 kg	26	Komutanlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T15	Ambulans (Tıbbi Donanımlı)	15	Komutanlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	T02	Binek Otomobil	200	Ulaştırma Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T06	Kaptı-kaçtı (Arazi)	5	Ulaştırma Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T09	Panel	10	Ulaştırma Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T12	Kamyon şasi-kabin tam yüklü ağırlığı en az 3.501 kg	3	Ulaştırma Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T18	Motorsiklet (En fazla 600 cc.lik)	100	Ulaştırma Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T02	Binek Otomobil	50	Güvenlik Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T05	Minibus (Sürücü dahil en fazla 15 kişilik)	20	Güvenlik Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T09	Panel	170	Güvenlik Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T06	Kaptı-kaçtı (Arazi)	100	Güvenlik Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T11a	Otobüs (Sürücü dahil en az 27, en fazla 40 kişilik)	30	Güvenlik Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)

(I) SAYILI CETVEL
GENEL BÜTÇE KAPSAMINDAKİ KAMU İDARELERİNİN
2008 YILINDA EDİNEBİLECEKLERİ TAŞITLARI GÖSTERİR CETVEL

KURULUŞUN ADI	Y CETVELİ SIRA NO	TAŞITIN CİNSİ	ADET	NEREDE KULLANILACAĞI
SAHİL GÜVENLİK KOMUTANLIĞI	T02	Binek Otomobil	6	Sahil Güvenlik Onarım Destek Komutanlıkları,Sahil Güvenlik Hava Komutanlığında Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T05	Minibus (Sürücü dahil en fazla 15 kişilik)	6	Sahil Güvenlik Komutanlığı,Sahil Güvenlik Onarım Destek Komutanlıklarında Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T07	Pick-up (Kamyonet, sürücü dahil 3 veya 6 kişilik)	3	Sahil Güvenlik Hava Grup Komutanlıklarında Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T08	Pick-up (Kamyonet, sürücü dahil 3 veya 6 kişilik) (Arazi hizmetleri için)	3	Sahil Güvenlik Bölge Komutanlıkları,Sahil Güvenlik Onarım Destek Komutanlıklarında Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T09	Panel	2	Sahil Güvenlik Bölge Komutanlıkları,Sahil Güvenlik Hava Grup Komutanlıklarında Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T10	Midibus (Sürücü dahil en fazla 26 kişilik)	1	Sahil Güvenlik Bölge Komutanlıklarında Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T14	Kamyon şasi-kabin tam yüklü ağırlığı en az 17.000 kg	2	Sahil Güvenlik Hava Komutanlığı, Sahil Güvenlik Onarım Destek Komutanlığında Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T15	Ambulans (Tıbbi Donanımlı)	2	Sahil Güvenlik Bölge Komutanlıkları,Sahil Güvenlik Eğitim ve Öğretim Komutanlığında Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI	T21b	Güvenlik önlemli binek otomobil (Cinsi ve Fiyatı Maliye Bakanlığınca Belirlenir.)	3	Dış Temsilcilik Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Ödenek)
	T21b	Güvenlik önlemli servis taşıtı (Cinsi ve Fiyatı Maliye Bakanlığınca Belirlenir.)	3	Dış Temsilcilik Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Ödenek)
	T01a	Binek Otomobil	5	Dış Temsilcilik Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T04	Arazi Binek (En az 4, en çok 8 kişilik)	3	Dış Temsilcilik Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Ödenek)
	T05	Minibus (Sürücü dahil en fazla 15 kişilik)	3	Dış Temsilcilik Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T22	Diğer Taşıtlar (Cinsi ve Fiyatı Maliye Bakanlığınca Belirlenir.)	2	Dış Temsilcilik Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Ödenek)
MALİYE BAKANLIĞI	T02	Binek Otomobil	10	Maliye Bakanlığı Merkez Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI	T05	Minibus (Sürücü dahil en fazla 15 kişilik)	15	Gelir İdaresi Başkanlığı Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T09	Panel	55	Gelir İdaresi Başkanlığı Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI	T03	Station-Wagon	2	Yayınlar Dairesi Başkanlığında Kullanılmak Üzere (Döner Sermaye)
	T05	Minibus (Sürücü dahil en fazla 15 kişilik)	1	Yayınlar Dairesi Başkanlığında Kullanılmak Üzere (Döner Sermaye)
	T07	Pick-up (Kamyonet, sürücü dahil 3 veya 6 kişilik)	1	Yayınlar Dairesi Başkanlığında Kullanılmak Üzere (Döner Sermaye)
	T14	Kamyon şasi-kabin tam yüklü ağırlığı en az 17.000 kg	3	Yayınlar Dairesi Başkanlığında Kullanılmak Üzere (Döner Sermaye)
	T14	Kamyon şasi-kabin tam yüklü ağırlığı en az 17.000 kg	3	Eğitim Araçları ve Donatım Daire Başkanlığında Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T05	Minibus (Sürücü dahil en fazla 15 kişilik)	10	Öğretmen Yetiştirme Genel Müdürlüğünde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T02	Binek Otomobil	10	İdari ve Mali İşler Dairesi Başkanlığında Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T05	Minibus (Sürücü dahil en fazla 15 kişilik)	80	İdari ve Mali İşler Dairesi Başkanlığında Kullanılmak Üzere (Hibe)
BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI	T02	Binek Otomobil	1	Bakanlık Merkez Teşkilatında Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	T02	Binek Otomobil	5	Genel Müdürlük Merkez Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T07	Pick-up (Kamyonet, sürücü dahil 3 veya 6 kişilik)	30	Şube Şeflikleri Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T09	Panel	100	Şube Şeflikleri Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T11b	Otobüs (Sürücü dahil en az 41 kişilik)	1	Genel Müdürlük Merkez Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
SAĞLIK BAKANLIĞI	T05	Minibus (Sürücü dahil en fazla 15 kişilik)	15	Sağlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T07	Pick-up (Kamyonet, sürücü dahil 3 veya 6 kişilik)	1	Sağlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T08	Pick-up (Kamyonet, sürücü dahil 3 veya 6 kişilik) (Arazi hizmetleri için)	30	Sağlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T09	Panel	20	Sağlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T10	Midibus (Sürücü dahil en fazla 26 kişilik)	1	Sağlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T12	Kamyon şasi-kabin tam yüklü ağırlığı en az 3.501 kg	2	Sağlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T13	Kamyon şasi-kabin tam yüklü ağırlığı en az 12.000 kg	10	Sağlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T14	Kamyon şasi-kabin tam yüklü ağırlığı en az 17.000 kg	4	Sağlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T15	**Ambulans (Tıbbi Donanımlı)**	**90**	**112 Acil Sağlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)**
	T16	**Ambulans (Arazi hizmetleri için)**	**90**	**112 Acil Sağlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)**

(I) SAYILI CETVEL
GENEL BÜTÇE KAPSAMINDAKİ KAMU İDARELERİNİN
2008 YILINDA EDİNEBİLECEKLERİ TAŞITLARI GÖSTERİR CETVEL

KURULUŞUN ADI	T CETVELİ SIRA NO	TAŞITIN CİNSİ	ADET	NEREDE KULLANILACAĞI
SAĞLIK BAKANLIĞI	T19	Motorsiklet en az 600 cc.lik	40	112 Acil Sağlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T22	Diğer Taşıtlar (Cinsi ve Fiyatı Maliye Bakanlığınca Belirlenir.)	3	112 Acil Sağlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere Hasta Nakil Üniteli Kombi Paletli Kar Aracı (Genel Bütçe)
	T15	Ambulans (Tıbbi Donanımlı)	170	112 Acil Sağlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Döner Sermaye)
	T16	Ambulans (Arazi hizmetleri için)	130	112 Acil Sağlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Döner Sermaye)
	T03	**Station-Wagon**	**30**	**Sağlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)**
	T05	**Minibus (Sürücü dahil en fazla 15 kişilik)**	**40**	**Sağlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)**
	T07	Pick-up (Kamyonet, sürücü dahil 3 veya 6 kişilik)	100	Sağlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T08	Pick-up (Kamyonet, sürücü dahil 3 veya 6 kişilik) (Arazi hizmetleri için)	15	Sağlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T10	Midibus (Sürücü dahil en fazla 26 kişilik)	5	Sağlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T12	Kamyon şasi-kabin tam yüklü ağırlığı en az 3.501 kg	10	Sağlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T15	**Ambulans (Tıbbi Donanımlı)**	**100**	**112 Acil Sağlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)**
	T16	**Ambulans (Arazi hizmetleri için)**	**50**	**112 Acil Sağlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)**
	T22	Diğer Taşıtlar (Cinsi ve Fiyatı Maliye Bakanlığınca Belirlenir.)	8	112 Acil Sağlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere Hasta Nakil Üniteli Kombi Paletli Kar Aracı (Hibe)
	T10	Midibus (Sürücü dahil en fazla 26 kişilik)	1	Refik Saydam Hıfzıssıha Merkezi Başkanlığı Hizmetinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI	T05	Minibus (Sürücü dahil en fazla 15 kişilik)	1	GAP Yöresi Eğitim ve Yayın Projesinden Yayın Dairesi Başkanlığında Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T08	Pick-up (Kamyonet, sürücü dahil 3 veya 6 kişilik) (Arazi hizmetleri için)	4	TÜGEM'de, Diyarbakır-Batman-Siirt Kalkınma Projesinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T04	Arazi Binek (En az 4, en çok 8 kişilik)	1	Tarımsal Ekonomi Araştırma Enstitü Müdürlüğünün Hizmetinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T13	Kamyon şasi-kabin tam yüklü ağırlığı en az 12.000 kg	1	TAGEM Konya İlinde Bulunan Bahri DAĞDAŞ Uluslararası Tarımsal Araştırma Enstitüsü Çalışmalarında Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T05	Minibus (Sürücü dahil en fazla 15 kişilik)	1	Doğu Karadeniz Projesi Kapsamında Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T05	Minibus (Sürücü dahil en fazla 15 kişilik)	10	Kuş Gribi ve İnsanlararası Salgına Hazırlık ve Mücadele Projesinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
TARIM REFORMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	T10	Midibus (Sürücü dahil en fazla 26 kişilik)	2	Merkez-Taşrada Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T08	Pick-up (Kamyonet, sürücü dahil 3 veya 6 kişilik) (Arazi hizmetleri için)	3	Merkez-Taşrada Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI	T01a	Binek Otomobil	1	Makam Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T02	Binek Otomobil	2	Bakanlık Merkez Teşkilatında Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T02	Binek Otomobil	1	Bakanlık Merkez Teşkilatında Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T10	Midibus (Sürücü dahil en fazla 26 kişilik)	1	Bakanlık Merkez Teşkilatında Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI	T01b	Binek Otomobil	1	Müsteşarlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T02	Binek Otomobil	3	Bakanlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T05	Minibus (Sürücü dahil en fazla 15 kişilik)	1	Bakanlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
DEVLET SU İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	T14	Kamyon şasi-kabin tam yüklü ağırlığı en az 17.000 kg	6	Yatırım Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
	T15	Ambulans (Tıbbi Donanımlı)	4	Yatırım Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Genel Bütçe)
DEVLET METEOROLOJİ İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	T08	Pick-up (Kamyonet, sürücü dahil 3 veya 6 kişilik) (Arazi hizmetleri için)	1	Genel Müdürlük Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Döner Sermaye)
	T12	Kamyon şasi-kabin tam yüklü ağırlığı en az 3.501 kg	1	Genel Müdürlük Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Döner Sermaye)
	T22	Diğer Taşıtlar (Cinsi ve Fiyatı Maliye Bakanlığınca Belirlenir.)	1	Genel Müdürlük Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Döner Sermaye)

(II) SAYILI CETVEL
ÖZEL BÜTÇELİ İDARELERİN
2008 YILINDA EDİNEBİLECEKLERİ TAŞITLARI GÖSTERİR CETVEL

KURULUŞUN ADI	T CETVELİ SIRA NO	TAŞITIN CİNSİ	ADET	NEREDE KULLANILACAĞI
YÜKSEKÖĞRETİM KURULU	T01b	Binek Otomobil	1	Makam Aracı Olarak Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
	T02	Binek Otomobil	1	Üniversiteler Arası Kurul Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
ANKARA ÜNİVERSİTESİ	T02	Binek Otomobil	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
ORTA DOĞU TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	T05	Minibus (Sürücü dahil en fazla 15 kişilik)	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ	T10	Midibus (Sürücü dahil en fazla 26 kişilik)	1	Sağlık Kültür ve Spor Daire Başkanlığı Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
	T11a	Otobüs (Sürücü dahil en az 27 kişilik, en fazla 40 kişilik)	1	Sağlık Kültür ve Spor Daire Başkanlığı Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
	T15	Ambulans (Tıbbi Donanımlı)	1	İstanbul Tıp Fakültesi Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Döner Sermaye)
	T15	Ambulans (Tıbbi Donanımlı)	1	Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Döner Sermaye)
İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	T02	Binek Otomobil	3	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T07	Pick-up (Kamyonet, sürücü dahil 3 veya 6 kişilik)	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T18	Motorsiklet (En fazla 600 cc.lik)	3	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T15	Ambulans (Tıbbi Donanımlı)	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
BOĞAZİÇİ ÜNİVERSİTESİ	T12	Kamyon şasi-kabin tam yüklü ağırlığı en az 3.501 kg	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
	T05	Minibus (Sürücü dahil en fazla 15 kişilik)	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T08	Pick-up (Kamyonet, sürücü dahil 3 veya 6 kişilik) (Arazi hizmetleri için)	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
MARMARA ÜNİVERSİTESİ	T02	Binek Otomobil	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	T11a	Otobüs (Sürücü dahil en az 27 kişilik, en fazla 40 kişilik)	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
MİMAR SİNAN GÜZEL SANATLAR ÜNİVERSİTESİ	T02	Binek Otomobil	2	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T12	Kamyon şasi-kabin tam yüklü ağırlığı en az 3.501 kg	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
EGE ÜNİVERSİTESİ	T15	Ambulans (Tıbbi Donanımlı)	1	Üniversite Araştırma ve Uygulama Hastahanesinde Kullanılmak Üzere (Döner Sermaye)
	T02	Binek Otomobil	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T05	Minibus (Sürücü dahil en fazla 15 kişilik)	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T11a	Otobüs (Sürücü dahil en az 27 kişilik, en fazla 40 kişilik)	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ	T11a	Otobüs (Sürücü dahil en az 27 kişilik, en fazla 40 kişilik)	1	Sağlık Kültür ve Spor Daire Başkanlığı Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Öz Gelir)
	T02	Binek Otomobil	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T03	Station-Wagon	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T07	Pick-up (Kamyonet, sürücü dahil 3 veya 6 kişilik)	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T14	Kamyon şasi-kabin tam yüklü ağırlığı en az 17.000 kg	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ	**T02**	**Binek Otomobil**	**3**	**Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)**
	T05	**Minibus (Sürücü dahil en fazla 15 kişilik)**	**5**	**Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)**
	T21a	**Güvenlik Önlemli Binek Otomobil**	**1**	**Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)**
ANADOLU ÜNİVERSİTESİ	T15	Ambulans (Tıbbi Donanımlı)	2	Rektörlük Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Döner Sermaye)
SELÇUK ÜNİVERSİTESİ	T03	Station-Wagon	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T07	Pick-up (Kamyonet, sürücü dahil 3 veya 6 kişilik)	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T10	Midibus (Sürücü dahil en fazla 26 kişilik)	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ	T02	Binek Otomobil	2	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T03	Station-Wagon	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Döner Sermaye)
	T03	Station-Wagon	2	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T05	Minibus (Sürücü dahil en fazla 15 kişilik)	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Döner Sermaye)
	T05	Minibus (Sürücü dahil en fazla 15 kişilik)	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)

ERCİYES ÜNİVERSİTESİ	T05	Minibus (Sürücü dahil en fazla 15 kişilik)	1	Sağlık Kültür ve Spor Daire Başkanlığı Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Öz Gelir)
	T02	Binek Otomobil	1	Rektörlük Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ	T11a	Otobüs (Sürücü dahil en az 27 kişilik, en fazla 40 kişilik)	1	Rektörlük Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Öz Gelir)
ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ	T02	Binek Otomobil	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T05	Minibus (Sürücü dahil en fazla 15 kişilik)	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T11a	Otobüs (Sürücü dahil en az 27 kişilik, en fazla 40 kişilik)	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ	T15	Ambulans (Tıbbi Donanımlı)	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Döner Sermaye)
	T03	Station-Wagon	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T05	Minibus (Sürücü dahil en fazla 15 kişilik)	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T11a	Otobüs (Sürücü dahil en az 27 kişilik, en fazla 40 kişilik)	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	T14	Kamyon şasi-kabin tam yüklü ağırlığı en az 17.000 kg	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ	T14	Kamyon şasi-kabin tam yüklü ağırlığı en az 17.000 kg	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
	T15	Ambulans (Tıbbi Donanımlı)	1	Hastane Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Döner Sermaye)
İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ	T02	Binek Otomobil	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T04	Arazi Binek (En az 4, en çok 8 kişilik)	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T05	Minibus (Sürücü dahil en fazla 15 kişilik)	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
FIRAT ÜNİVERSİTESİ	T11a	Otobüs (Sürücü dahil en az 27 kişilik, en fazla 40 kişilik)	1	Hastane Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Döner Sermaye)
DİCLE ÜNİVERSİTESİ	T15	Ambulans (Tıbbi Donanımlı)	1	Hastane Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Döner Sermaye)
	T02	Binek Otomobil	1	Rektörlük Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ	T05	Minibus (Sürücü dahil en fazla 15 kişilik)	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Öz gelir)
	T12	Kamyon şasi-kabin tam yüklü ağırlığı en az 3.501 kg	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Öz gelir)
GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ	T02	Binek Otomobil	1	Rektörlük Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T10	Midibus (Sürücü dahil en fazla 26 kişilik)	1	Rektörlük Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
İZMİR YÜKSEK TEKNOLOJİ ENSTİTÜSÜ	T11a	Otobüs (Sürücü dahil en az 27 kişilik, en fazla 40 kişilik)	1	Rektörlük Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
GEBZE YÜKSEK TEKNOLOJİ ENSTİTÜSÜ	T08	Pick-up (Kamyonet, sürücü dahil 3 veya 6 kişilik) (Arazi hizmetleri için)	1	Enstitü Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T02	Binek Otomobil	1	Enstitü Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T10	Midibus (Sürücü dahil en fazla 26 kişilik)	1	Enstitü Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
HARRAN ÜNİVERSİTESİ	T13	Kamyon şasi-kabin tam yüklü ağırlığı en az 12.000 kg	1	Öğrenci Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Öz Gelir)
SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ	T11a	Otobüs (Sürücü dahil en az 27 kişilik, en fazla 40 kişilik)	1	Rektörlük Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
	T02	Binek Otomobil	1	Rektörlük Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T15	Ambulans (Tıbbi Donanımlı)	1	Hastane Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Döner Sermaye)
ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ	T02	Binek Otomobil	2	Rektörlük ve Bağlı Birimlerin Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T03	Station-Wagon	1	Rektörlük ve Bağlı Birimlerin Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T05	Minibus (Sürücü dahil en fazla 15 kişilik)	1	Rektörlük ve Bağlı Birimlerin Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T06	Kapalı-kaçık (Arazi)	1	Rektörlük ve Bağlı Birimlerin Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T08	Pick-up (Kamyonet, sürücü dahil 3 veya 6 kişilik) (Arazi hizmetleri için)	1	Rektörlük ve Bağlı Birimlerin Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T11a	Otobüs (Sürücü dahil en az 27 kişilik, en fazla 40 kişilik)	1	Rektörlük ve Bağlı Birimlerin Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T14	Kamyon şasi-kabin tam yüklü ağırlığı en az 17.000 kg	1	İtfaiye (Rektörlük ve Bağlı Birimlerin Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere) (Özel Bütçe)
ZONGULDAK KARAELMAS ÜNİVERSİTESİ	T11b	Otobüs (Sürücü dahil en az 41 kişilik)	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
MERSİN ÜNİVERSİTESİ	T14	Kamyon şasi-kabin tam yüklü ağırlığı en az 17.000 kg	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
	T02	Binek Otomobil	2	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ	T11a	Otobüs (Sürücü dahil en az 27 kişilik, en fazla 40 kişilik)	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T15	Ambulans (Tıbbi Donanımlı)	1	Üniversite Sağlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Döner Sermaye)
BALIKESİR ÜNİVERSİTESİ	T02	Binek Otomobil	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Öz gelir)
	T05	Minibus (Sürücü dahil en fazla 15 kişilik)	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ	T05	Minibus (Sürücü dahil en fazla 15 kişilik)	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
SAKARYA ÜNİVERSİTESİ	T11a	Otobüs (Sürücü dahil en az 27 kişilik, en fazla 40 kişilik)	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Öz gelir)
	T12	Kamyon şasi-kabin tam yüklü ağırlığı en az 3.501 kg	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
CELAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ	T03	Station-Wagon	4	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T05	Minibus (Sürücü dahil en fazla 15 kişilik)	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)

ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ	T10	Midibus (Sürücü dahil en fazla 26 kişilik)	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Öz gelir)
AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ	T05	Minibus (Sürücü dahil en fazla 15 kişilik)	2	Rektörlük Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T07	Pick-up (Kamyonet, sürücü dahil 3 veya 6 kişilik)	1	Rektörlük Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T13	Kamyon şasi-kabin tam yüklü ağırlığı en az 12.000 kg	1	Rektörlük Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
KAFKAS ÜNİVERSİTESİ	T05	Minibus (Sürücü dahil en fazla 15 kişilik)	1	Öğrenci Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Öz Gelir)
MUĞLA ÜNİVERSİTESİ	**T18**	**Motorsiklet (En fazla 600 cc.lik)**	**5**	**Üniversite Hizmetlerinde kullanılmak üzere(Hibe)**
ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ	T15	Ambulans (Tıbbi Donanımlı)	1	Hastane Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ	T05	Minibus (Sürücü dahil en fazla 15 kişilik)	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Öz gelir)
KIRIKKALE ÜNİVERSİTESİ	T08	Pick-up (Kamyonet, sürücü dahil 3 veya 6 kişilik) (Arazi hizmetleri için)	1	Veteriner Fakültesinde Kullanılmak Üzere (Öz gelir)
GALATASARAY ÜNİVERSİTESİ	T02	Binek Otomobil	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
	T02	Binek Otomobil	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Öz gelir)
	T15	Ambulans (Tıbbi Donanımlı)	1	Üniversite Sağlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Öz gelir)
AKİ EVRAN ÜNİVERSİTESİ	T02	Binek Otomobil	2	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
	T10	Midibus (Sürücü dahil en fazla 26 kişilik)	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ	T02	Binek Otomobil	3	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T05	Minibus (Sürücü dahil en fazla 15 kişilik)	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
DÜZCE ÜNİVERSİTESİ	T02	Binek Otomobil	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ	T02	Binek Otomobil	1	Rektörlük Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T08	Pick-up (Kamyonet, sürücü dahil 3 veya 6 kişilik) (Arazi hizmetleri için)	1	Rektörlük Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
	T10	**Midibus (Sürücü dahil en fazla 26 kişilik)**	**2**	**Rektörlük Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)**
UŞAK ÜNİVERSİTESİ	T02	Binek Otomobil	1	Rektörlük Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
	T02	**Binek Otomobil**	**3**	**Rektörlük Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)**
	T10	**Midibus (Sürücü dahil en fazla 26 kişilik)**	**3**	**Rektörlük Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)**
RİZE ÜNİVERSİTESİ	T11a	Otobüs (Sürücü dahil en az 27 kişilik, en fazla 40 kişilik)	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T05	Minibus (Sürücü dahil en fazla 15 kişilik)	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
	T02	Binek Otomobil	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
NAMIK KEMAL ÜNİVERSİTESİ	T05	Minibus (Sürücü dahil en fazla 15 kişilik)	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
ERZİNCAN ÜNİVERSİTESİ	T02	Binek Otomobil	2	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
	T04	Arazi Binek (En az 4, en çok 8 kişilik)	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
GİRESUN ÜNİVERSİTESİ	T07	Pick-up (Kamyonet, sürücü dahil 3 veya 6 kişilik)	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel bütçe)
	T05	Minibus (Sürücü dahil en fazla 15 kişilik)	1	Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel bütçe)
HİTİT ÜNİVERSİTESİ	T15	Ambulans (Tıbbi Donanımlı)	1	Sağlık Kültür ve Spor Dairesi Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Öz gelir)

BOZOK ÜNİVERSİTESİ	T02	Binek Otomobil	1	**Rektörlük Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Öz Gelir)**
	T05	Minibüs (Sürücü dahil en fazla 15 kişilik)	1	**Rektörlük Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Öz Gelir)**
ADIYAMAN ÜNİVERSİTESİ	T02	Binek Otomobil	2	**Rektörlük Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)**
	T05	Minibüs (Sürücü dahil en fazla 15 kişilik)	1	**Rektörlük Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)**
	T04	Arazi Binek (En az 4, en çok 8 kişilik)	1	**Rektörlük Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)**
ORDU ÜNİVERSİTESİ	T05	Minibüs (Sürücü dahil en fazla 15 kişilik)	1	**Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)**
	T03	Station-Wagon	1	**Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)**
AMASYA ÜNİVERSİTESİ	T10	Midibüs (Sürücü dahil en fazla 26 kişilik)	1	**Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)**
	T02	Binek Otomobil	1	**Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)**
	T07	Pick-up (Kamyonet, sürücü dahil 3 veya 6 kişilik)	1	**Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)**
	T11a	Otobüs (Sürücü dahil en az 27 kişilik, en fazla 40 kişilik)	1	**Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)**
KARAMANOĞLU MEHMETBEY ÜNİVERSİTESİ	T02	Binek Otomobil	1	**Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)**
	T08	Pick-up (Kamyonet, sürücü dahil 3 veya 6 kişilik) (Arazi Projeleri için)	1	**Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)**
	T10	Midibüs (Sürücü dahil en fazla 26 kişilik)	1	**Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)**
AĞRI DAĞI ÜNİVERSİTESİ	T02	Binek Otomobil	1	**Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)**
SİNOP ÜNİVERSİTESİ	T02	**Binek Otomobil**	1	**Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)**
	T03	**Station-Wagon**	2	**Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)**
	T05	Minibüs (Sürücü dahil en fazla 15 kişilik)	1	**Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)**
	T10	**Midibüs (Sürücü dahil en fazla 26 kişilik)**	2	**Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)**
SİİRT ÜNİVERSİTESİ	T01a	**Binek Otomobil**	1	**Rektörlük Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)**
	T05	**Minibüs (Sürücü dahil en fazla 15 kişilik)**	1	**Rektörlük Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)**
	T11a	**Otobüs (Sürücü dahil en az 27 en fazla 40 kişilik)**	1	**Rektörlük Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)**
KARABÜK ÜNİVERSİTESİ	T11b	Otobüs (Sürücü dahil en az 41 kişilik)	1	**Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)**
	T02	Binek Otomobil	1	**Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)**
KİLİS YEDİ ARALIK ÜNİVERSİTESİ	T02	Binek Otomobil	1	**Rektörlük Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)**
	T05	Minibüs (Sürücü dahil en fazla 15 kişilik)	1	**Rektörlük Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)**
ARTVİN ÇORUH ÜNİVERSİTESİ	T02	Binek Otomobil	1	**Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)**
	T03	Station-Wagon	1	**Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)**
	T08	Pick-up (Kamyonet, sürücü dahil 3 veya 6 kişilik) (Arazi hizmetleri için)	1	**Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)**
	T11a	Otobüs (Sürücü dahil en az 27 kişilik, en fazla 40 kişilik)	2	**Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)**
BİLECİK ÜNİVERSİTESİ	T02	Binek Otomobil	1	**Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)**
	T15	Ambulans (Tıbbi Donanımlı)	1	**Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)**
BİTLİS EREN ÜNİVERSİTESİ	T10	Midibüs (Sürücü dahil en fazla 26 kişilik)	1	**Rektörlük Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)**
OSMANİYE KORKUT ATA ÜNİVERSİTESİ	T02	Binek Otomobil	1	**Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)**
BİNGÖL ÜNİVERSİTESİ	T02	Binek Otomobil	2	**Rektörlük Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)**
	T05	Minibüs (Sürücü dahil en fazla 15 kişilik)	1	**Rektörlük Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)**
	T07	Pick-up (Kamyonet, sürücü dahil 3 veya 6 kişilik)	1	**Rektörlük Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)**
MUŞ ALPARSLAN ÜNİVERSİTESİ	T02	Binek Otomobil	1	**Rektörlük Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)**
	T05	Minibüs (Sürücü dahil en fazla 15 kişilik)	1	**Rektörlük Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)**
MARDİN ARTUKLU ÜNİVERSİTESİ	T02	Binek Otomobil	1	**Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)**
BATMAN ÜNİVERSİTESİ	T02	Binek Otomobil	1	**Üniversite Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)**
ÖĞRENCİ SEÇME VE YERLEŞTİRME MERKEZİ	T02	Binek Otomobil	2	**Sınav Organizasyonunda Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)**
	T05	Minibüs (Sürücü dahil en fazla 15 kişilik)	1	**Sınav Organizasyonunda Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)**
	T11a	Otobüs (Sürücü dahil en az 27 kişilik, en fazla 40 kişilik)	1	**Sınav Organizasyonunda Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)**
	T12	Kamyon şasi+kabin+ tam yüklü ağırlığı en az 3.501 kg	1	**Sınav Organizasyonunda Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)**

TÜRKİYE BİLİMSEL VE TEKNOLOJİK ARAŞTIRMA KURUMU	T02	Binek Otomobil	1	Başkanlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
	T02	Binek Otomobil	1	Marmara Araştırma Merkezi Başkanlık Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
	T08	Pick-up (Kamyonet, sürücü dahil 3 veya 6 kişilik) (Arazi hizmetleri için)	1	Marmara Araştırma Merkezi Genel, Güvenlik ve Sivil Savunma Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
	T05	Minibus (Sürücü dahil en fazla 15 kişilik)	1	Marmara Araştırma Merkezi Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
	T04	Arazi Binek (En az 4, en çok 8 kişilik)	1	Tübitak Ulusal Gözlemevi Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
	T08	Pick-up (Kamyonet, sürücü dahil 3 veya 6 kişilik) (Arazi hizmetleri için)	1	Ulusal Elektronik ve Kriptoloji Araştırma Enstitüsü Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
	T05	Minibus (Sürücü dahil en fazla 15 kişilik)	1	Ulusal Metroloji Enstitüsü Ulusal Marker Açık Saha Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Proje Geliri)
TÜRKİYE ADALET AKADEMİSİ BAŞKANLIĞI	T02	Binek Otomobil	1	Türkiye Adalet Akademisi Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
	T15	Ambulans (Tıbbi Donanımlı)	1	Türkiye Adalet Akademisi Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
YÜKSEK ÖĞRENİM KREDİ VE YURTLAR KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	T03	Station-Wagon	1	Hizmet Aracı Olarak Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
	T07	Pick-up (Kamyonet, sürücü dahil 3 veya 6 kişilik)	1	Hizmet Aracı Olarak Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
ORMAN GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	T18	Motorsiklet (En fazla 600 cc.lik)	300	Orman Koruma ve Yangınla Mücadele Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
	T18	Motorsiklet (En fazla 600 cc.lik)	100	Orman Koruma ve Yangınla Mücadele Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Hibe)
VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	T02	Binek Otomobil	24	Bölge Müdürlükleri Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
	T05	Minibus (Sürücü dahil en fazla 15 kişilik)	5	Bölge Müdürlükleri Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
TÜRKİYE ATOM ENERJİSİ KURUMU	T06	Kapı-kaçlı (Arazi)	1	Radyoaktif Atıkların veya Radyoaktivite Bulaşmış Malzemelerin Taşınması Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
	T14	Kamyon şasi-kabin tam yüklü ağırlığı en az 17.000 kg	1	Radyoaktif Atıkların veya Radyoaktivite Bulaşmış Malzemelerin Taşınması Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
TÜRK İŞBİRLİĞİ VE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI	T02	Binek Otomobil	1	Genel İdare Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
	T05	Minibus (Sürücü dahil en fazla 15 kişilik)	1	Genel İdare Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
CEZA VE İNFAZ KURUMLARI İLE TUTUKEVLERİ İŞ YURTLARI KURUMU	T02	Binek Otomobil	15	Cezaevi Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
	T02	Binek Otomobil	15	Denetimli Serbestlik ve Yardım Merkezleri Şube Müdürlükleri Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
	T07	Pick-up (Kamyonet, sürücü dahil 3 veya 6 kişilik)	20	Cezaevi Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
	T05	Minibus (Sürücü dahil en fazla 15 kişilik)	15	Cezaevi Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
	T11a	Otobüs (Sürücü dahil en az 27 kişilik, en fazla 40 kişilik)	30	Cezaevi Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)
	T15	Ambulans (Tıbbi Donanımlı)	2	Cezaevi Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere (Özel Bütçe)

V - CETVELİ
KANUNLAR VE KARARNAMELERLE BAĞLANMIŞ VATANİ HİZMET AYLIKLARI

boş sayfa

V - CETVELİ
(Vatani Hizmet Aylıkları)

Bu Cetvelde ismi belirtilenlerin aylıklarının hesaplanmasında, isimlerinin karşılarında belirtilen gösterge rakamları esas alınır. Ancak, bunlardan herhangi bir sosyal güvenlik kurumundan gelir veya aylık bağlanmadığı gibi, zorunlu olarak sosyal güvenlik kurumlarından birine tâbi olmayı gerektiren bir işte de çalışmadığını belgelemek suretiyle yazılı talepte bulunan hak sahiplerinin aylıkları ise yazılı taleplerinin Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığının kayıtlarına geçtiği tarihi takip eden aydan geçerli olmak üzere ve bu durumları devam ettiği müddetçe 16 yaşından büyük işçiler için uygulanan 30 günlük net asgarî ücret tutarı (dul eşler için bu tutarın % 75'i, diğer yakınları için ise %50'si) esas alınarak ödenir.

A- Sivas Kongresince Seçilen Temsil Heyeti Üyeleriyle T.B.M.M. Birinci Dönem Milletvekillerinden 15/12/1948 tarihli ve 5269 sayılı, 18/7/1951 tarihli ve 5814 sayılı Kanunlar Gereğince Vatani Hizmet Tertibinden Aylık Bağlananlar

Aylık Sahiplerinin İsimleri	Aylık Göstergesi	
	01.01.2008-30.06.2008	01.07.2008-31.12.2008
Adana Milletvekili Zekai Apaydın Kızı Leyla Yerdel	3231	3262
Ankara Valisi M. Reşit Şahingiray Kızı İsmet Şahingiray	3231	3262
Bingöl (Genç) Milletvekili Hamdi Yılmaz Kızı Münevver Korkmazer	3231	3262
Bingöl (Genç) Milletvekili Hamdi Yılmaz Kızı Azize Bozgen (Yılmaz)	3231	3262
Bitlis Milletvekili S. Vehbi Öztekin Kızı Saime Gebeloğlu	3231	3262
Bitlis Milletvekili A. Hikmet Özdemir Kızı Saliha Özdemir	3231	3262
Bolu Milletvekili Fuat Umay Kızı Esin Umay	3231	3262
Burdur Milletvekili Veli Saltıkgil Kızı İnci Saltıkgil	3231	3262
Burdur Milletvekili İ. Suphi Soysallıoğlu Kızı F. Gönül Soysallıoğlu	3231	3262
Bursa Milletvekili Servet Akdağ Kızı Süreyya Akdağ	3231	3262
Bursa Milletvekili Servet Akdağ Kızı Faize Övünç	3231	3262
Bursa Milletvekili M. Fehmi Gerçeker Kızı Meliha Çetinkaya	3231	3262
C. Bereket Milletvekili Faik Öztrak Kızı Handan İnan	3231	3262
C. Bereket Milletvekili A. Celalettin Öztekin Kızı F. Azize Öztekin	3231	3262
Çankırı Milletvekili M. Tevfik Durlanık Kızı Hatice Çivitçioğlu	3231	3262
Diyarbakır Milletvekili Abdülkadir Kürkçü Kızı Sevim Kürkçü	3231	3262
Diyarbakır Milletvekili İ. Hamit Tiğrel Kızı Bediz Koz	3231	3262
Diyarbakır Milletvekili İ. Hamit Tiğrel Kızı Melek Öktem	3231	3262
Edirne Milletvekili C. Tayyar Eğilmez Kızı K. Hayat Karabağ	3231	3262
Ergani Milletvekili İ. Hakkı Akgün Kızı Nesligör Akgün	3231	3262
Ergani Milletvekili M. Emin Özserdar Kızı Nazime Ertekin	3231	3262
Erzincan Milletvekili Hüseyin Aksu Kızı Saime Aksu	3231	3262
Erzurum Milletvekili M. Salih Yeşiloğlu Kızı A. Nimet Yeşiloğlu	3231	3262
Gaziantep Milletvekili Ragıp Yoğun Kızı Fethiye Yoğun	3231	3262
Gaziantep Milletvekili Ragıp Yoğun Kızı L. Münevver Muslu	3231	3262
Gümüşhane Milletvekili Ziya Tuğlu Kızı Yadigar Savaşeri	3231	3262
Isparta Milletvekili İ. Remzi Kızı F. Seniha Başer	3231	3262
Isparta Milletvekili İbrahim Demiralay Kızı R. Muazzez Aydemir	3231	3262

Aylık Sahiplerinin İsimleri	Aylık Göstergesi	
	01.01.2008-30.06.2008	01.07.2008-31.12.2008
Isparta Milletvekili Tahir Kucur Kızı Tuna Kucur	3231	3262
Isparta Milletvekili Tahir Kucur Kızı H. Gülten Şaklar	3231	3262
İçel Milletvekili Haydar Arslan Kızı Canan Aşkın	3231	3262
İçel Milletvekili Haydar Arslan Kızı Suzan Arslan	3231	3262
İçel Milletvekili Haydar Arslan Kızı Perihan Alev	3231	3262
İstanbul Milletvekili H. Hüsnü Işık Kızı S. Fikriye Kuyaş	3231	3262
Karasi Milletvekili İbrahim Cevdet Kızı Zarife Sarıbeyler	3231	3262
Kastamonu Milletvekili Sabri Dura Kızı F. Enise Çamlıca	3231	3262
Kayseri Milletvekili Osman Uşaklı Kızı Sabiha Çıngıllıoğlu	3231	3262
Kayseri Milletvekili A. Hilmi Kalaç Kızı Sümer Kayalıbay	3231	3262
Kayseri Milletvekili Rıfat Çelik Kızı V. Sevim Karakimseli	3231	3262
Kırşehir Milletvekili M. Sadık Savtekin Kızı Semiha Savtekin	3231	3262
Kütahya Milletvekili M. A. Cevdet Barlas Kızı E. Gülsevim Barlas	3231	3262
Malatya Milletvekili Garip Ömer Kızı Emine Akıncı	3231	3262
Malatya Milletvekili Hüseyin Sıtkı Gür Kızı Nuriye İdil	3231	3262
Mardin Milletvekili İbrahim Turhan Kızı Neriman Turhan	3231	3262
Mardin Milletvekili İbrahim Turhan Kızı Ayhan Turhan	3231	3262
Menteşe Milletvekili H. Fahri Arslanlı Kızı Z. İclal Arslanlı	3231	3262
Mersin Milletvekili Tevfik Gençtürk Kızı Terviz Dinçer	3231	3262
Niğde Milletvekili M. Ragıp Soylu Kızı Bedia Şahenk	3231	3262
Saruhan Milletvekili İ. Süreyya Yiğit Kızı İ. Candan Yiğit	3231	3262
Saruhan Milletvekili Reşat Aybar Kızı Samime Kalkan	3231	3262
Siirt Milletvekili Necmettin Bilgin Kızı İsmet Bedük	3231	3262
Siirt Milletvekili Kadri Oktay Kızı Cavide Yasa	3231	3262
Siirt Milletvekili Kadri Oktay Kızı Beşire Kalkan	3231	3262
Siirt Milletvekili Nuri Bayram Kızı Fatma Cander	3231	3262
Siirt Milletvekili M. Sabri Baysan Kızı İstiklal Baysan	3231	3262
Sinop Milletvekili Abdullah Karabina Kızı Ziynet Kula	3231	3262

Aylık Sahiplerinin İsimleri	Aylık Göstergesi	
	01.01.2008-30.06.2008	01.07.2008-31.12.2008
Sinop Milletvekili Mehmet Şerif Kızı N. Nefise Kayhan	3231	3262
Sivas Milletvekili Y. Ziyaettin Başara Kızı E. Lütfiye Başara	3231	3262
Sivas Milletvekili Rasim Başara Kızı Türkan Kınacı	3231	3262
Siverek Milletvekili Abdulgani Ensari Kızı B. Saadet Ensari	5453	3262
Siverek Milletvekili M. İhsan Sağlam Kızı R. Faize Gümüş	3231	3262
Şanlıurfa Milletvekili Salih Hayali Kızı Gülendam Sayın	3231	3262
Ş. Karahisar Milletvekili M. N. Erberk Kızı Ülker Kılınç	3231	3262
Ş. Karahisar Milletvekili M. N. Erberk Kızı Suna Kor	3231	3262
Van Milletvekili Hakkı Ungan Kızı Ayten Ungan	3231	3262
Van Milletvekili Hakkı Ungan Kızı Selçuk Karaduman	3231	3262
Yozgat Milletvekili Y. Bahri Tatlıoğlu Kızı Fatma Süral	3231	3262
Milletvekili Halit Akmansu Kızı Muazzez Süman	3231	3262
Milletvekili Mulla Ali Güney Kızı Tolunay Güney	3231	3262
Milletvekili Ahmet Nafiz ÖZALP Kızı Nilüfer Furtun	3231	3262
I. Dönem Milletvekili Sıddık Mumcu Kızı Muzaffer Mumcu	3231	3262
I. Dönem Milletvekili Mustafa Kızı İlhan Ekmekçioğlu	3231	3262
I. Dönem Milletvekili Kazım Özalp Kızı F. Güner Özalp	3231	3262
I. Dönem Milletvekili Süleyman Sırrı Kızı Gülbekem Aral	3231	3262
I. Dönem Milletvekili Süleyman Sırrı Kızı Lamia Esmer	3231	3262
I. Dönem Milletvekili M. Refik Kızı Türkan Çölaşan	3231	3262
I. Dönem Kastamonu Milletvekili A. Kadir Kemali Kızı N. Uğur Gürsu (Öğütçü)	3231	3262
I. Dönem Kastamonu Milletvekili A. Kadir Kemali Kızı A. Türkan Atagan	3231	3262
I. Dönem Van Milletvekili H. Sadık Kızı Sevinç Kutay	3231	3262
I. Dönem K. Sahip Milletvekili A. Nebil Kızı A. Fahrinisa Alpsar	3231	3262
I. Dönem İçel Milletvekili Şevki Göklevent Kızı Aliye Şevki Gülnar	3231	3262
I. Dönem Ardahan Milletvekili Server Ahıskata Kızı Z. Belma Ahıskaatabekoğlu	3231	3262
I. Dönem Ardahan Milletvekili Server Ahıskata Kızı L. Nesrin Ahıskaatabekoğlu	3231	3262
I. Dönem Erzurum Milletvekili İsmail Naim Kızı Müsalemet Sanıvar	3231	3262
I. Dönem Lazistan Milletvekili Z. Abidin Başbuğoğlu Kızı N. Sevda Başbuğoğlu	3231	3262
I. Dönem Batum Milletvekili Edip Dinç Kızı Şükran Yavuzay	3231	3262
I. Dönem Milletvekili A. Hamdi Ülkümen Oğlu Atila Ülkümen	3231	3262
I. Dönem Milletvekili Garip Ömer Kızı Emine Akıncı	3231	3262

B- Özel Kanunlara Göre Vatani Hizmet Tertibinden Aylık Bağlananlar

Aylık Sahiplerinin İsimleri	Dayandığı Kanun	Aylık Göstergesi	
		01.01.2008-30.06.2008	01.07.2008-31.12.2008
Embiya Çavuş	3275	5806	5862
Hakkı Şenhür	3275	5806	5862
Ali Tabak Eşi Zülfiye Tabak	3275	4645	4690
Hacı Altıner Eşi Cemile Altıner	1062	4645	4690
H. Daniş Tunalıgil Eşi F. Firüze Tunalıgil	2097	4645	4690
İbrahim Kalça Eşi Seyyare Kalça	682	4645	4690
İsa Güneş Eşi Gülçiçek Güneş	2378	4645	4690
İsmail Şevket Erez Eşi F. Necla Erez	2097	4645	4690
Kemal Bahadır Demir Eşi Melek Sina Baydur	1936	4645	4690
Mehmet Akman Eşi Satı Cebeci	6576	4645	4690
Mehmet Şanlı Baydar Eşi N. Güner Baydar	1936	4645	4690
Mevlüt Meriç Eşi Fadime Şahin	1580	4645	4690
Mülazım Deniz Eşi Cevran Deniz	2998	4645	4690
Oktar Cirit Eşi F. Gülen Cirit	2096	4645	4690
Remzi Gürkan Eşi Saffet Gürkan	3275	4645	4690
Tahir Ünlü Eşi Sultan Ünlü	167	4645	4690
Talip Yener Eşi Saniye Kılıç Uysal	2097	4645	4690
Yakup Örgü Eşi Hanife Örgü	870	4645	4690
Yusuf Çelik Eşi K. Makbule Çelik	870	4645	4690
Ahmet Hamdi Efendi Kızı Emel Çardak	330	3231	3262
Ali Tabak Kızı Melek Tabak	3275	3231	3262
Boğazlıyan Kaymakamı Kemal Kızı Müşerref Gürenci	271	3231	3262
Cemal Kaçar Kızı Zeynep Kaçar	3187	3231	3262
Harun Atay Kızı Fatma Atay	6857	3231	3262
H. Daniş Tunalıgil Kızı H. Periel Tunalıgil	2097	3231	3262
Mehmet Kıran Kızı Telli Kıran	2884	3231	3262
Mehmet Şanlı Baydar Kızı A. S. Leyla Baydar	1936	3231	3262
Mehmet Şanlı Baydar Kızı Asuman Baydar	1936	3231	3262

Aylık Sahiplerinin İsimleri	Dayandığı Kanun	Aylık Göstergesi	
		01.01.2008-30.06.2008	01.07.2008-31.12.2008
Mülazım Deniz Kızı Mavuş Deniz	2998	3231	3262
Kaşif Kaçar Kızı Çeşmi Çadırcı	3258	3231	3262
Oktay Cirit Kızı N. Ece Cirit	2096	3231	3262
Süleyman Kulaksız Oğlu Sadık Kulaksız	389	3231	3262
Tahir Ünlü Kızı Şükran Ünlü	167	3231	3262
Tahir Ünlü Kızı Elmas Keskintaş	167	3231	3262
Talip Yener Annesi Nuriye Yener	2097	3231	3262
Talip Yener Babası Sabri Yener	2097	3231	3262

C- 28/5/1986 tarihli ve 3292 sayılı Kanun gereğince Bakanlar Kurulu Kararıyla Vatani Hizmet Tertibinden Aylık Bağlananlar

Aylık Sahiplerinin İsimleri	Aylık Göstergesi	
	01.01.2008-30.06.2008	01.07.2008-31.12.2008
Abdullah Deliormanlı	5806	5862
Ahmet Kızılkaya	5806	5862
Ali Mutlutürk	5806	5862
Ali Şengüler	5806	5862
Arif Şentürk	5806	5862
Avni Veli Özgürer	5806	5862
Cevdet Gündüzlü	5806	5862
Eşref Özgür	5806	5862
Fehim Karaduman	5806	5862
Gültekin Karaman	5806	5862
Hacer Yücel	5806	5862
Hanifi Aktaş	5806	5862
Hasan Ayyıldız	5806	5862
Hayrettin Öztürk	5806	5862
Hüseyin Babekoğlu	5806	5862
Hüsnü Kahveci	5806	5862
İbrahim Zafer	5806	5862
İsmail Şimşek	5806	5862
Mehmet Karaali	5806	5862
Mehmet Mumcuoğlu	5806	5862
Mümin Akkaş	5806	5862
Mümin Kaşmeroğlu	5806	5862
Nazım Başaran	5806	5862
Niyazi Özgür	5806	5862
Osman Onur	5806	5862
Ramadan Tunalı	5806	5862
Remzi Doğru	5806	5862
Remzi Öztürk	5806	5862

Aylık Sahiplerinin İsimleri	Aylık Göstergesi	
	01.01.2008-30.06.2008	01.07.2008-31.12.2008
Remzi Uçan	5806	5862
Rıdvan Kurtulmuş	5806	5862
Sabri İskender	5806	5862
Salahaddin Galip	5806	5862
Selim Savaş	5806	5862
Şaban Ergül	5806	5862
Şaban Güler	5806	5862
Şaban Özkan	5806	5862
Yakup Yıldırım Türkan	5806	5862
Yusuf Bilgiç	5806	5862
Yusuf Engin	5806	5862
Mahmut Önal (Bölükbaşı) Eşi Neziha Bölükbaşı	4645	4690
Mehmet Karasulu Eşi Ayşe Karasulu	4645	4690
Mümin Vatansever Eşi Zehra Vatansever	4645	4690
M. Fuat Giray Eşi Nermin Giray	4645	4690
M. Mümün Yakup Eşi Meryem Musaoğlu	4645	4690
Orhan Pandur Eşi Şaver Pandur	4645	4690
Sabit Hafızoğlu Eşi Hulusiye Hafızoğlu	4645	4690
Saffet Recep Eşi Zehra Saffetoğlu	4645	4690
Abdülkerim Zırhlı Kızı Yurdagül Zırhlı	3231	3262
Hüsniye Atasoy Kızı Nevin Atasoy	3231	3262
Mehmet Öztürk Kızı Saniye Kayacan	3231	3262
Mehmet Nuri Ateşoğlu Kızı Mübeccel Ateşoğlu	3231	3262
Sabit Hafızoğlu Kızı Derya Hafızoğlu	3231	3262
Salih Sıtkı Fıstıker Kızı Fikriye Şen	3231	3262
Sezai Sanver Kızı Makbule Sanver	3231	3262
Sütçü İmam Kızı Duran Çiftdemir	3231	3262
Veysel Şatıroğlu Kızı Menekşe Süzer	3231	3262
Veysel Şatıroğlu Kızı Zehra Başer	3231	3262

D- 11/10/1983 tarihli ve 2913 sayılı Kanun gereğince Vatani Hizmet Tertibinden Aylık Bağlanan Dünya, Olimpiyat ve Avrupa Şampiyonluğu Kazanan Sporcular

Aylık Sahiplerinin İsimleri	Aylık Göstergesi	
	01.01.2008-30.06.2008	01.07.2008-31.12.2008
Ahmet Ak	5806	5862
Ahmet Ayık	5806	5862
Ahmet Enünlü	5806	5862
Ali Kayalı	5806	5862
Ali Yılmaztekin	5806	5862
Alp Kızılsu	5806	5862
Ali Rıza Alan	5806	5862
Ali Rıza Batur	5806	5862
A. Gazanfer Bilge	5806	5862
A. Nihat Kabanlı	5806	5862
Bayram Şit	5806	5862
Cemal Yenilmez	5806	5862
D. Ali Erbaş	5806	5862
Erol Koyuncu	5806	5862
Ertuğrul Gülcan	5806	5862
Eryetiş Kurtaral	5806	5862
Fevzi Şeker	5806	5862
Hakan İlhan Minare	5806	5862
Hamdullah Aykutluğ	5806	5862
Hasan Güngör	5806	5862
Hasan Sevinç	5806	5862
H. İlyas Alakoç	5806	5862
İbrahim Zengin	5806	5862
İsmet Atlı	5806	5862
İsmail Oğan	5806	5862
Kazım Ayvaz	5806	5862
Kemal Sonunur	5806	5862
Köksal Özoğluöz	5806	5862

Aylık Sahiplerinin İsimleri	Aylık Göstergesi	
	01.01.2008-30.06.2008	01.07.2008-31.12.2008
Mehmet Esenceli	5806	5862
Metin Kaplan	5806	5862
Mithat Bayrak	5806	5862
Muharrem Candaş	5806	5862
Murat Güllü	5806	5862
Mustafa Dağıstanlı	5806	5862
Müzahir Sille	5806	5862
Nuri Eroğlu	5806	5862
Ömer Topuz	5806	5862
Remzi Musaoğlu	5806	5862
Reşit Karabacak	5806	5862
Sefer Baygın	5806	5862
Sunay Bulut	5806	5862
S. Sırrı Acar	5806	5862
Tevfik Kış	5806	5862
Tülay Caner	5806	5862
Yaşar Yılmaz	5806	5862
Yılmaz Helvacıoğlu	5806	5862
Ahmet Bilek Eşi Ayten Bilek	4645	4690
Ali Adem Eşi Esma Şenyüzlü	4645	4690
Celal Atik Eşi Nadiye Atik	4645	4690
Hasan Gemici Eşi Nezahat Gemici	4645	4690
Mahmut Atalay Eşi Perihan Atalay	4645	4690
Nasuh Akar Eşi Ayşe Akar	4645	4690
Nurettin Zafer Eşi Kıymet Zafer	4645	4690
Osman Akbaş Eşi Ayşe Akbaş	4645	4690
Rıza Doğan Eşi Nazmiye Doğan	4645	4690
Servet Meriç Eşi Bedia Meriç	4645	4690

Aylık Sahiplerinin İsimleri	Aylık Göstergesi	
	01.01.2008-30.06.2008	01.07.2008-31.12.2008
Suat Kaledelen Eşi Z. Gönül Kaledelen	4645	4690
Ahmet Mersinli Kızı Dilara Mersinli	3231	3262
Ahmet Mersinli Kızı Lilvana Mersinli	3231	3262
Cemal Kılıç Kızı Yeter Kılıç	3231	3262
Halil Şükrü Kızı Zehra Savaşman	3231	3262
Mehmet Cavit Efendi Kızı Hülya Oktav	3231	3262
Mehmet Kartal Kızı Figen Özagil	3231	3262

5018 SAYILI KANUNA GÖRE MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNUNA EKLENECEK BELGELER

BOŞ SAYFA

KAMU BORÇLARINA İLİŞKİN TABLOLAR

boş sayfa

TABLO 1
BORÇ YÖNETİMİ

(Bin YTL)

	2006 (*)	2007 / 6 (*)
Merkezi Yönetim Finansmanı	**5.540.948**	**8.330.896**
BORÇLANMA (Net)	**2.739.630**	**9.120.380**
Dış Borçlanma (Net)	**-1.721.596**	**-230.610**
Kullanım	16.754.542	8.196.383
Ödeme (Anapara)	-18.476.138	-8.426.993
İç Borçlanma (Net)	**4.461.225**	**9.350.990**
Satış	116.230.574	66.503.085
Ödeme	-111.769.349	-57.152.095

(*) Geçici

TABLO 2

İÇ BORÇ STOKUNUN YILLARA GÖRE DAĞILIMI
1995 - 2007(*)

Bin YTL

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007 (*)
İÇ BORÇ STOKU	**1.361.008**	**3.148.986**	**6.283.425**	**11.612.885**	**22.920.145**	**36.420.620**	**122.157.259**	**149.869.690**	**194.386.700**	**224.482.922**	**244.781.857**	**251.470.054**	**256.125.048**
Tahvil	511.769	1.250.154	3.570.811	5.771.979	19.683.392	34.362.937	102.127.925	112.849.835	168.973.626	194.210.700	226.964.261	241.876.473	249.344.048
Bono	631.299	1.527.838	2.374.991	5.840.906	3.236.753	2.057.683	20.029.334	37.019.856	25.413.074	30.272.223	17.817.596	9.593.581	6.781.000
Konsolide Borçlar	25.940	40	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kısa vadeli avans	192.000	370.953	337.623	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

(*) 31.7.2007 tarihi itibarıyla.

TABLO 3

DEVLET TAHVİLİ VE HAZİNE BONOLARININ VADE YAPISI
(31.07.2007 İtibarıyla-Stok Durumu) (*)

(Bin YTL.)

VADE	MİKTAR	UZUN VADELİ STOKA ORANI (%)	TOPLAM STOKA ORANI (%)
1 YIL	3.251.563,0	1,3	1,3
2 YIL	14.226.653,0	5,7	5,6
3 YIL	22.586.799,2	9,1	8,8
4 YIL	10.844.298,2	4,3	4,2
5 YIL	78.054.978,2	31,3	30,5
6 YIL	48.647.629,4	19,5	19,0
KIRIK VADE (**)	71.732.127,3	28,8	28,0
1. UZUN VADELİ BORÇ	**249.344.048,3**	**100,0**	**97,4**
VADE	**MİKTAR**	**KISA VADELİ STOKA ORANI (%)**	**TOPLAM STOKA ORANI (%)**
3 AY	1.449.000,0	21,4	0,6
6 AY	5.332.000,0	78,6	2,1
9 AY	0,0	0,0	0,0
KIRIK VADE	0,0	0,0	0,0
2. KISA VADELİ BORÇ	**6.781.000,0**	**100,0**	**2,6**
TOPLAM STOK	**256.125.048,3**		**100,0**

(*) Geçici

(**) Tabloda yer alan standart vadeler haricinde yer alanları göstermektedir

TABLO 4

İÇ BORÇLANMA DURUMU
(31.07.2007 İtibarıyla)

(Bin YTL)

	2006 STOKU	BORÇLANMA	GERİ ÖDEME	STOK	NET BORÇLANMA	FAİZ ÖDEMELERİ
TAHVİL	241.876.473	67.870.768	60.403.193	249.344.048	7.467.575	26.115.871
BONO	9.593.581	11.942.000	14.754.581	6.781.000	(2.812.581)	1.498.032
TOPLAM	**251.470.053**	**79.812.768**	**75.157.774**	**256.125.048**	**4.654.994**	**27.613.903**

TABLO 5
MERKEZİ YÖNETİM DIŞ BORÇLARI
31.12.2006 DURUMU
(Milyon Dolar)

	BORÇ BAKİYESİ (*)	31.12.2006 İTİBARIYLA KULLANILMAYAN (*)(***)	TOPLAM	ÖDENECEK FAİZ TUTARI (*)(**)
	(1)	(2)	(1)+(2)	
ALACAKLILARA GÖRE TOPLAM	**66.576**	**12.770**	**79.339**	**39.020**
A-RESMİ ALACAKLILAR	**24.273**	**8.236**	**32.501**	**5.320**
1 - İKİLİ ANLAŞMALAR	**4.930**	**1.755**	**6.686**	**651**
KAMU FİNANSMAN KURULUŞLARI	1.615	479	2.094	236
MERKEZİ HÜKÜMETLER	1.128	2	1.130	136
RESMİ KALKINMA BANKALARI	2.187	1.274	3.461	279
2 - ULUSLARARASI KURULUŞLAR	**19.342**	**6.480**	**25.815**	**4.669**
AVRUPA KONSEYİ KALKINMA BANKASI	895	114	1.009	209
AVRUPA YATIRIM BANKASI	1.310	307	1.617	759
ULUSLARARASI İMAR VE KALKINMA BANKASI	6.203	1.488	7.691	2.369
ULUSLARARASI KALKINMA BİRLİĞİ	65	17	82	3
İSLAM KALKINMA BANKASI	97	21	118	52
ULUSLARARASI TARIMSAL KALKINMA FONU	5	4.509	4.514	0
ULUSLARARASI PARA FONU	10.759	25	10.784	1.272
OPEC FONU	8			4
B - ÖZEL ALACAKLILAR	**42.304**	**4.535**	**46.838**	**33.701**
1 - ÖZEL ALACAKLILAR	**5.957**	**4.535**	**10.492**	**1.522**
BANKACILIK DIŞI FİNANSMAN KURULUŞLARI	939	289	1.229	286
ÖZEL YATIRIM VE KALKINMA BANKALARI	24	136	160	5
TİCARİ BANKALAR	4.922	3.928	8.849	1.231
PARASAL OLMAYAN KURULUŞLAR	72	182	254	0
2 - TAHVİL	**36.347**	**0**	**36.347**	**32.178**

Kaynak : Hazine Müsteşarlığı

(*) 31.12.2006 dolar pariteleri ile hesaplanmıştır.
(**) Faiz tutarı gerçekleşen kullanımlar üzerinden hesaplanan projeksiyon bilgileridir.
(***) Anlaşma tarihi 31.12.2006'dan küçük olan kredileri kapsar.

TABLO 6 (*)
MERKEZİ YÖNETİM DIŞ BORÇ ÖDEMELERİNİN
YILLAR İTİBARIYLA DAĞILIMI
(Milyon Dolar)

YILLAR	ANAPARA	FAİZ	TOPLAM
2007 (8-12)	5.201	1.902	**7.103**
2008	8.336	4.225	**12.560**
2009	7.291	3.571	**10.862**
2010	6.454	3.098	**9.552**
2011	3.847	2.680	**6.527**
2012	3.932	2.390	**6.322**
2013	2.883	2.104	**4.987**
2014+	30.115	16.447	**46.562**
TOPLAM	**68.058**	**36.417**	**104.475**

Kaynak : Hazine Müsteşarlığı

(*) Geçici, 31.7.2007 tarihli dolar pariteleri ile dolar tutarı hesaplanmıştır.
Anapara/faiz tutarları gerçekleşen kullanımlar üzerinden hesaplanan projeksiyon bilgileridir.
(+) 2014 yılı ve sonrasını içermektedir.

MAHALLİ İDARELER VE SOSYAL GÜVENLİK KURUMLARININ BÜTÇE TAHMİNLERİ (2006-2010)

BOŞ SAYFA

MAHALLİ İDARELER GELİR VE GİDERLERİ (1)

Cari Fiyatlarla, Milyon YTL

	2006 (2)	2007 (3)	2008 (4)	2009 (4)	2010 (4)
MAHALLİ İDARE GELİRLERİ	**28.145**	**33.120**	**34.690**	**37.293**	**40.615**
VERGİ GELİRLERİ	13.525	16.212	18.172	19.939	21.649
- Vasıtasız	3.983	4.880	5.547	6.120	6.672
- Vasıtalı	7.600	9.186	10.328	11.394	12.434
- Servet	1.942	2.147	2.296	2.425	2.543
VERGİ DIŞI NORMAL GELİRLER	5.685	5.340	5.736	6.278	6.847
FAKTÖR GELİRLERİ (NET)	7.325	8.118	9.061	9.511	10.436
SERMAYE TRANSFERLERİ (NET)	1.611	3.450	1.721	1.565	1.683
MAHALLİ İDARE GİDERLERİ	**29.349**	**33.029**	**34.946**	**37.441**	**40.499**
CARİ GİDERLER	14.826	15.971	17.191	18.665	20.135
YATIRIM HARCAMALARI	12.474	14.498	14.641	15.475	16.818
- Sabit Sermaye	12.480	14.501	14.641	15.468	16.809
- Stok Değişimi	-6	-3	0	7	9
CARİ TRANSFERLER	392	569	940	969	1.044
KAMULAŞTIRMA	1.656	1.991	2.174	2.332	2.503
SERMAYE TRANSFERLERİ (NET)	0	0	0	0	0
GELİR GİDER FARKI	**-1.204**	**91**	**-256**	**-148**	**116**

(1) Mahalli idareler kaynak ve harcama dengesi; belediyeler, il özel idareleri, su ve kanalizasyon idareleri, doğal gaz ve toplu taşım idareleri, İller Bankası gelir ve gider dengeleri toplamından oluşmaktadır.

(2) Geçici

(3) Gerçekleşme Tahmini

(4) Program

Kaynak: DPT, Genel Ekonomik Hedefler ve Yatırımlar 2008

SOSYAL GÜVENLİK KURULUŞLARI GELİR-GİDER DENGESİ (1)

Cari Fiyatlarla, Milyon YTL

	2006	2007 (2)	2008 (3)	2009 (3)	2010 (3)
I-GELİRLER	**51.221**	**53.725**	**60.097**	**64.952**	**69.667**
-PRİM TAHSİLATLARI	41.754	45.126	50.792	55.488	59.795
II-GİDERLER	**68.884**	**80.167**	**88.902**	**96.516**	**104.570**
-SİGORTA ÖDEMELERİ	44.786	52.831	58.046	63.454	69.162
-SAĞLIK GİDERLERİ	17.676	20.381	23.117	25.165	27.149
-YATIRIM HARCAMALARI (4)	17	74	178	78	47
III-GELİR-GİDER FARKI	**-17.663**	**-26.443**	**-28.804**	**-31.564**	**-34.904**
IV-BÜTÇE TRANSFERLERİ	**18.552**	**25.971**	**28.804**	**31.564**	**34.904**
-BÜTÇE TRANSFERLERİ (5)	22.891	33.224	37.031	40.088	43.937
V-FİNANSMAN AÇIĞI	**-889**	**472**	**0**	**0**	**0**

(1) SSK, Bağ-Kur ve Emekli Sandığı hesaplarını kapsamaktadır

(2) Gerçekleşme Tahmini

(3) Program

(4) Türkiye İş Kurumunun yatırım harcaması dahil olup yatırımın bedeli toplam gelire dahil edilmiştir.

(5) Faturalı ödemeler, ek karşılıklar ve açık finansmanını içermektedir. 2007 yılından itibaren emeklilere yapılan ek ödeme de eklenmiştir.

Kaynak: DPT, Genel Ekonomik Hedefler ve Yatırımlar 2008

MERKEZİ YÖNETİM KAPSAMINDAKİ KAMU İDARELERİNE BAĞLI DÖNER SERMAYE İŞLETMELERİ İLE BÜTÇE DIŞI FONLARIN GELİR VE GİDERLERİ (2006-2010)

boş sayfa

DÖNER SERMAYELİ KURULUŞLAR FİNANSMAN DENGESİ (1)

Cari Fiyatlarla, Milyon YTL

	2006	2007 (2)	2008 (3)	2009 (3)	2010 (3)
I. İŞLETME GELİRLERİ	15.648	17.989	19.933	21.883	24.025
1. Mal ve Hizmet Satış Hasılatı	14.025	16.189	17.967	19.750	21.710
2. Diğer Gelirler	1.624	1.800	1.966	2.133	2.315
II. KURUM BÜNYESİNDE KALAN FONLAR	194	207	249	289	352
1. Amortismanlar	185	196	238	277	339
2. Karşılıklar	9	10	11	12	14
III. BÜTÇE VE FONLAR	0	0	0	0	0
1. Sermaye	0	0	0	0	0
2. Yardım- Diğer	0	0	0	0	0
IV. DİĞER GELİRLER	0	0	0	0	0
A. TOPLAM GELİRLER	**15.843**	**18.195**	**20.181**	**22.172**	**24.377**
I. İŞLETME GİDERLERİ	13.580	15.774	17.499	19.228	21.128
1. Mal ve Hizmet Satış Maliyeti	5.302	6.647	7.378	8.110	8.915
2. Diğer Giderler	8.278	9.127	10.122	11.118	12.213
- Genel Yönetim Gid.	7.023	7.764	8.616	9.472	10.412
- Diğer	1.255	1.364	1.506	1.646	1.801
II. YATIRIM HARCAMALARI	283	597	583	642	704
III. STOK ARTIŞI	204	94	92	93	103
IV. SABİT KIYMET ARTIŞI	119	43	45	47	49
V. DOLAYSIZ VERGİLER	100	68	67	74	80
VI. FONLARA TRANSFERLER	292	302	332	362	396
VII. DİĞER GİDERLER	0	0	0	0	0
TOPLAM GİDERLER	**14.579**	**16.878**	**18.619**	**20.446**	**22.459**
GELİR GİDER FARKI	**1.263**	**1.317**	**1.562**	**1.726**	**1.918**
FİNANSMAN	**-1.263**	**-1.317**	**-1.562**	**-1.726**	**-1.918**
I. KASA BANKA DEĞİŞİMİ	-583	-150	-547	-595	-686
II. İÇ BORÇLANMA (NET)	-680	-1.167	-1.015	-1.131	-1.231
III. DIŞ BORÇLANMA (NET)	0	0	0	0	0

(1) Genel ve özel bütçeli kuruluşlara ait döner sermayeler ile özel bütçeleri olan TRT, Milli Piyango ve AOÇ'yi kapsamaktadır.
(2) Gerçekleşme Tahmini
(3) Program
Kaynak: DPT, Genel Ekonomik Hedefler ve Yatırımlar 2008

FON GELİR VE GİDERLERİ (1)

Cari Fiyatlarla, Milyon YTL

	2006	2007 (2)	2008 (3)	2009 (3)	2010 (3)
FON GELİRLERİ	**11.881**	**9.302**	**10.744**	**14.767**	**12.697**
VERGİ GELİRLERİ	2.632	3.086	3.517	3.735	4.081
VERGİ DIŞI NORMAL GELİRLER	498	484	215	239	263
FAKTÖR GELİRLERİ (NET)	0	0	0	5	13
CARİ TRANSFERLER (NET)	0	0	0	0	0
SERMAYE TRANSFERLERİ (NET)	8.752	5.732	7.012	10.787	8.340
-Özelleştirme Geliri	10.441	5.739	7.398	10.772	8.324
FON GİDERLERİ	**2.680**	**2.174**	**2.386**	**2.625**	**3.172**
CARİ GİDERLER	1.357	1.244	1.375	1.510	1.653
FAKTÖR GİDERLERİ (NET)	225	167	31	0	0
SABİT SERMAYE YATIRIMLARI	5	0	0	0	0
CARİ TRANSFERLER (NET)	1.092	763	980	1.115	1.519
SERMAYE TRANSFERLERİ (NET)	0	0	0	0	0
GELİR GİDER FARKI	**9.202**	**7.128**	**8.358**	**12.142**	**9.525**

(1) Özelleştirme Fonu, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonu, Savunma Sanayii Destekleme Fonu ve Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonu hesaplarını içermektedir.

(2) Gerçekleşme Tahmini

(3) Program

Kaynak: DPT, Genel Ekonomik Hedefler ve Yatırımlar 2008

MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİNDEN
YARDIM ALAN İDARE, KURUM VE KURULUŞLAR

BOŞ SAYFA

MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİNDEN YARDIM ALAN İDARE, KURUM VE KURULUŞLAR

HAZİNE YARDIMLARI	
Türkiye Muhasebe Standartları Kurulu	600.000
Sosyal Güvenlik Kurumları	28.866.882.000
Mahalli İdareler	1.234.895.000
KAR AMACI GÜTMEYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	
Dernek, Birlik, Kurum, Kuruluş, Sandık vb. Kuruluşlar	118.009.000
Vakıf Üniversiteleri	13.783.000
Kamu İşveren Sendikaları	1.014.500
Siyasi Partiler	80.000.000
Memurların Öğle Yemeği	73.028.500
Muhtaç ve Körlere Yardım	11.825.000
YURTDIŞINA YAPILAN CARİ TRANSFERLER	
Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti	136.568.000
Hoca Ahmet Yesevi Uluslararası Türk-Kazak Üniversitesi	10.700.000
Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi	7.893.000
SERMAYE TRANSFERLERİ	
Mahalli İdareler	957.206.000
Dernek, Birlik, Kurum, Kuruluş, Sandık vb. Kuruluşlar	1.520.000
Vakıf Üniversiteleri	18.000.000
Hoca Ahmet Yesevi Uluslararası Türk-Kazak Üniversitesi	8.350.000
Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi	7.850.000
Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti	200.000.000